

VINAYAPITAKE

THAI

16TH INTERNATIONAL TIPITAKA
CHANTING CEREMONY
BODHGAYA, INDIA

Dhammadhiri Pāli Ganthamālā
Vinayapitake
The Pali Text of Chatta Sangayana in Thai Script

Copyright (c) 2021 Dharma Publishing
Text copyright (c) 1995 Vipassana Research Institute
Artwork & Design (c) Light of Buddhadharmā Foundation
International

ISBN 0-89800-420-9; 978-0-89800-420-5
First Edition: 2016

Editor & Co-publisher
Vipassana Research Institute
Dhamma Giri, Igatpuri 422 403, India
Tel: (91) 2553-244076, 244086. Fax: 244176
www.vri.dhamma.org, www.dhamma.org

Sponsored by
Light of Buddhadharmā Foundation International
2108 Allston Way, Berkeley, California, 94704 USA
www.lbdfi.org

For Free Distribution
Publisher
Dharma Publishing
35788 Hauser Bridge Road, Cazadero, California 95421 USA
Tel: 707-847-3717 Fax: 707-847-3380
www.dharmapublishing.com

Printed for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55, Sec. 1, Hang Chow South Road, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198, Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website: <http://www.budaedu.org>
Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.

แจกฟรีเป็นธรรมทาน ห้ามจำหน่าย!

Printed in Taiwan

Dhammagiri Pāli Ganthamālā
Thai

Vinayapitake

Pārājikapāli

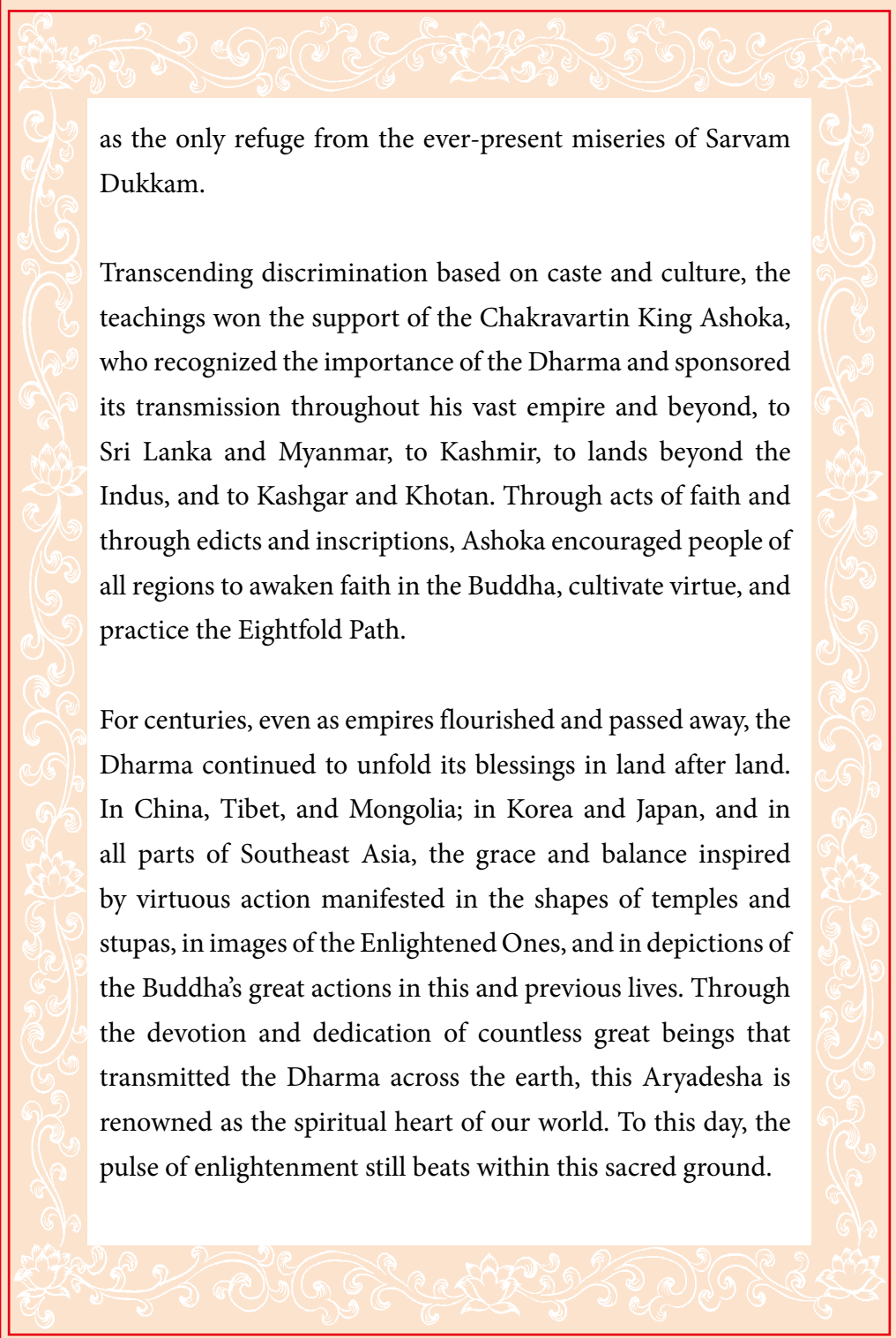
DEDICATION

Homage to the Buddha, Dharma, and Sangha!

Here under the sacred Bodhi Tree, where Bhagavan Buddha Shakyamuni brought the blessings of Enlightenment into our world, the Mahasangha from eleven countries has assembled once again to recite the Tipitaka. The teachings we commemorate here were spoken to the Sangha at various places in India. They were affirmed by five hundred Arhats who assembled at the Satipattana cave in Rajgir a year after the Blessed One passed into Parinirvana. Led by Mahakassapa, Ananda, and Upali, the noble Arhats, empowered with full recall of all they had heard, recited the teachings and confirmed them as the true words of the Tathagata.

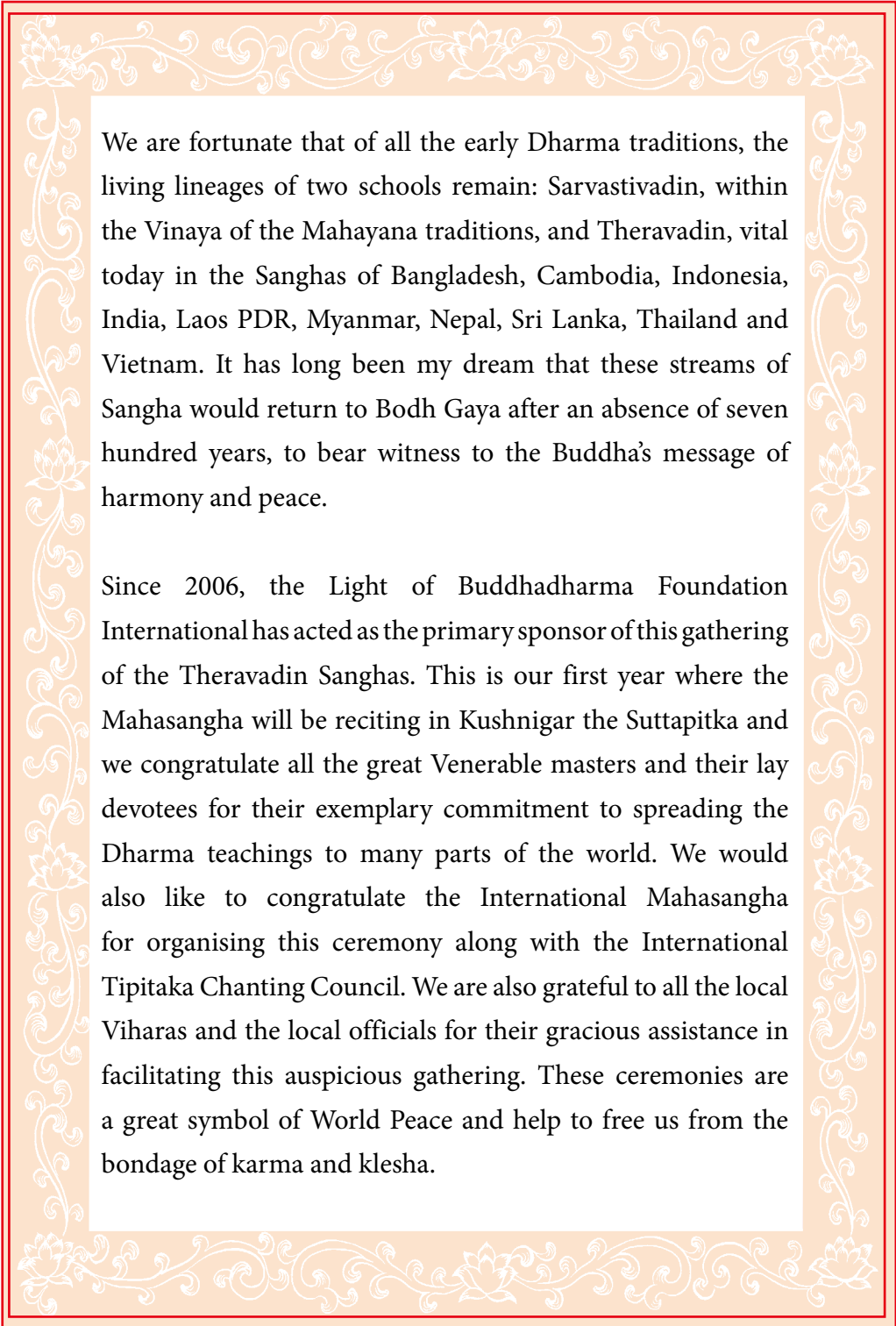
Since this first great council, the Sangha has kept alive the memory of the Buddha's presence and faithfully transmitted the Four Noble Truths and the Eightfold Path in all directions. From their dedication, four major traditions took form and gave rise to eighteen schools. While they emphasized different aspects of the teachings, all relied on the Three Jewels

A decorative border with intricate white floral and scrollwork patterns on a light orange background, framing the text.

as the only refuge from the ever-present miseries of Sarvam Dukkam.

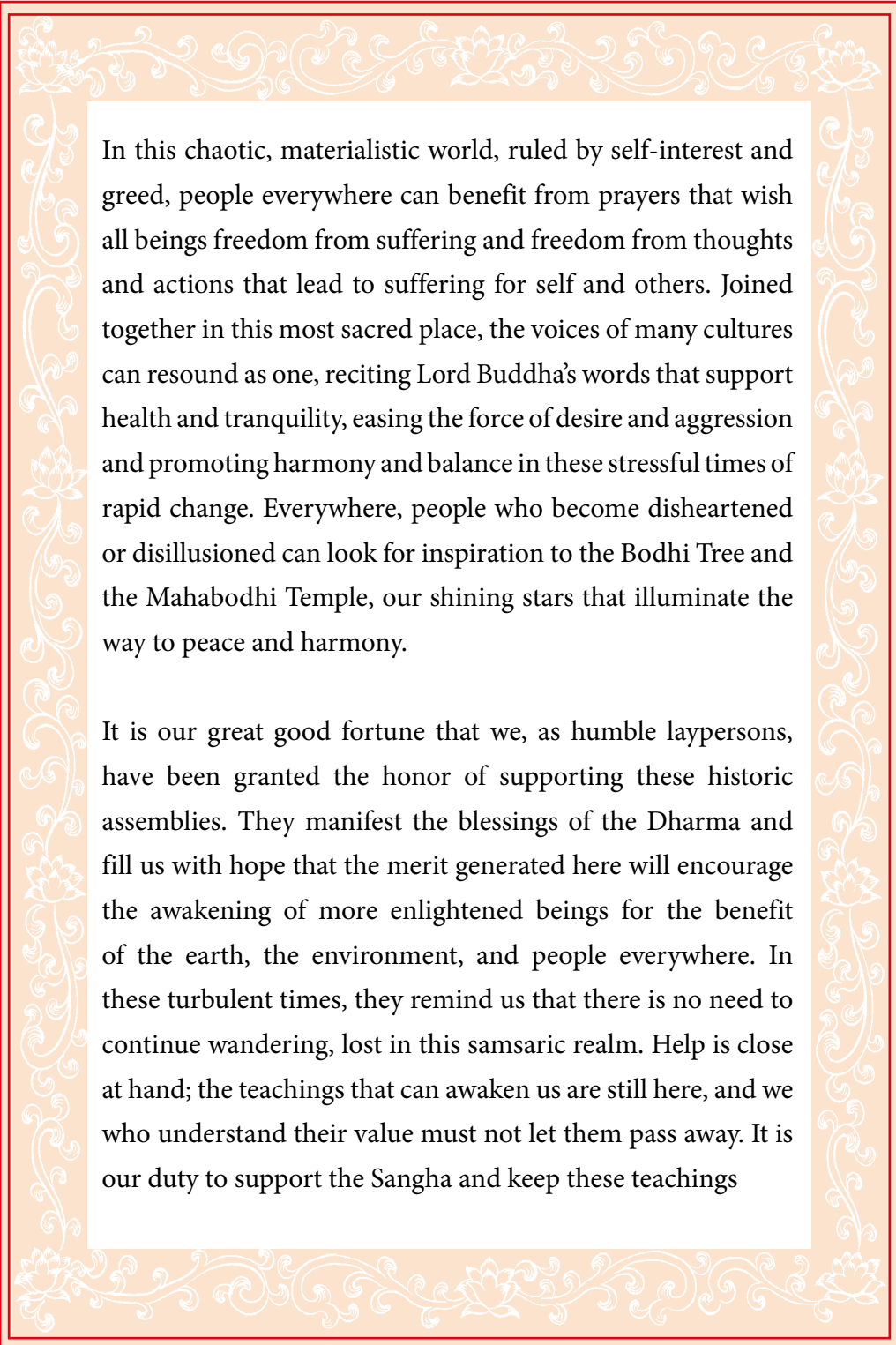
Transcending discrimination based on caste and culture, the teachings won the support of the Chakravartin King Ashoka, who recognized the importance of the Dharma and sponsored its transmission throughout his vast empire and beyond, to Sri Lanka and Myanmar, to Kashmir, to lands beyond the Indus, and to Kashgar and Khotan. Through acts of faith and through edicts and inscriptions, Ashoka encouraged people of all regions to awaken faith in the Buddha, cultivate virtue, and practice the Eightfold Path.

For centuries, even as empires flourished and passed away, the Dharma continued to unfold its blessings in land after land. In China, Tibet, and Mongolia; in Korea and Japan, and in all parts of Southeast Asia, the grace and balance inspired by virtuous action manifested in the shapes of temples and stupas, in images of the Enlightened Ones, and in depictions of the Buddha's great actions in this and previous lives. Through the devotion and dedication of countless great beings that transmitted the Dharma across the earth, this Aryadesha is renowned as the spiritual heart of our world. To this day, the pulse of enlightenment still beats within this sacred ground.

We are fortunate that of all the early Dharma traditions, the living lineages of two schools remain: Sarvastivadin, within the Vinaya of the Mahayana traditions, and Theravadin, vital today in the Sanghas of Bangladesh, Cambodia, Indonesia, India, Laos PDR, Myanmar, Nepal, Sri Lanka, Thailand and Vietnam. It has long been my dream that these streams of Sangha would return to Bodh Gaya after an absence of seven hundred years, to bear witness to the Buddha's message of harmony and peace.

Since 2006, the Light of Buddhadharma Foundation International has acted as the primary sponsor of this gathering of the Theravadin Sanghas. This is our first year where the Mahasangha will be reciting in Kushnigar the Suttapitka and we congratulate all the great Venerable masters and their lay devotees for their exemplary commitment to spreading the Dharma teachings to many parts of the world. We would also like to congratulate the International Mahasangha for organising this ceremony along with the International Tipitaka Chanting Council. We are also grateful to all the local Viharas and the local officials for their gracious assistance in facilitating this auspicious gathering. These ceremonies are a great symbol of World Peace and help to free us from the bondage of karma and klesha.

In this chaotic, materialistic world, ruled by self-interest and greed, people everywhere can benefit from prayers that wish all beings freedom from suffering and freedom from thoughts and actions that lead to suffering for self and others. Joined together in this most sacred place, the voices of many cultures can resound as one, reciting Lord Buddha's words that support health and tranquility, easing the force of desire and aggression and promoting harmony and balance in these stressful times of rapid change. Everywhere, people who become disheartened or disillusioned can look for inspiration to the Bodhi Tree and the Mahabodhi Temple, our shining stars that illuminate the way to peace and harmony.

It is our great good fortune that we, as humble laypersons, have been granted the honor of supporting these historic assemblies. They manifest the blessings of the Dharma and fill us with hope that the merit generated here will encourage the awakening of more enlightened beings for the benefit of the earth, the environment, and people everywhere. In these turbulent times, they remind us that there is no need to continue wandering, lost in this samsaric realm. Help is close at hand; the teachings that can awaken us are still here, and we who understand their value must not let them pass away. It is our duty to support the Sangha and keep these teachings

alive through our practice and devotion. We pray that we may continue to support these ceremonies as they carry significant blessings for the world.

I am grateful to the leaders of the Sangha for allowing me this opportunity to commemorate the Lord Buddha and honor the beauty of his heritage. I thank my daughter Kunzang Wangmo, who has coordinated these assemblies over the last ten years in Bodhgaya. May the offering of this year's printed volume of the Vinayapitake be received with the great wish that these precious teachings continue to be recited by the Mahasangha for the benefit of all beings. May the sound of the Buddavaccana be loud and heard throughout all realms!

Sarvam Mangalam

Tarthang-pa Kunga Gellek Yeshe Dorje

Tarthang Rinpoche

Founder of the Bodh Gaya Monlam Chenmo,

World Peace Ceremony

Founder, Light of Buddhadharma Foundation International

March 2022

16th Ceremony

Organized by the International Tipitaka Chanting Council

Note on Pronunciation of Pāli

Pāli was a spoken language of northern India in the time of Gotama the Buddha. It was written in the Brāhmi script in India in the time of Emperor Asoka and has been preserved in the scripts of the various countries where the language has been maintained. In Roman script, the following set of diacritical marks is used to indicate the proper pronunciation.

The alphabet consists of forty-one characters: eight vowels, thirty-two consonants and one nasal sound (niggahita).

Vowels: a, ā, i, ī, u, ū, e, o

Consonants:

Velar: k, kh, g, gh, ṅ

Palatal: c, ch, j, jh, ñ

Retroflex: ṭ, ṭh, ḍ, ḍh, ṇ

Dental: t, th, d, dh, n

Labial: p, ph, b, bh, m

Miscellaneous: y, r, l, v, s, h, ḷ

Nasal sound (niggahita): ṃ

The vowels a, i, u are short; ā, ī, ū are long; e and o are pronounced short before double consonants: mettā, khetta, koṭṭha, sotthi; and long before single consonants: deva, senā, loka, odana.

a is pronounced like 'a' in 'about';
ā like 'a' in 'father';
i is pronounced like 'i' in 'mint';
ī like 'ee' in 'see';
u is pronounced like 'u' in 'put';
ū like 'oo' in 'cool'

Consonants are pronounced mostly as in English. The consonant c is pronounced as 'ch' in 'church'. All the aspirated consonants are pronounced with an audible expulsion of breath following the normal unaspirated sound. Therefore th is not as in 'three' but more like the sound in 'Thailand', and ph is not as in 'photo' but rather is pronounced 'p' accompanied by an expulsion of breath.

The retroflex consonants, ṭ, ṭh, ḍ, ḍh, ṇ are pronounced with the tip of the tongue turned back; whereas in the dental consonants, t, th, d, dh, n it touches the upper front teeth.

The palatal nasal, ñ, is the same as the Spanish 'ñ', as in 'señor'. The velar nasal, ṅ, is pronounced like 'ng' in 'singer' but occurs only with the other consonants in its group: ṅk, ṅkh, ṅg, ṅgh. The pronunciation of ṁ is similar to ṅ but occurs most commonly as a terminal nasalization: 'evaṁ me sutam'. The Pāli v is a soft 'v' or 'w' and ḷ produced with the tongue retroflexed, is almost a combined 'rl' sound.

Double consonants are very frequent in Pāli and must be strictly pronounced as long consonants, thus nn is like the English 'nn' in 'unnecessary'.

วินยปิฎก มหาวิงฺกสฺส

ปัจจโม ภาค

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส ฯ

เวรณชกณฺฑํ

[๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวรณชาຍံ วิหฺรติ นเพรฺ-
ปุจิมฺนฺทมูเล มหตา ภิกฺขุสงฺเขเน สทฺธิํ ปญฺจมตฺเตหิ ภิกฺขุสฺเตหิ ฯ
อสุโสสิ โข เวรณฺโซ พุราหฺมโณ สมโณ ขลฺล โภ โคตโม
สฺกยปฺตุโต สฺกยกุลา ปพฺพชิตฺโต เวรณชาຍံ วิหฺรติ นเพรฺปุจิมฺนฺท-
มูเล มหตา ภิกฺขุสงฺเขเน สทฺธิํ ปญฺจมตฺเตหิ ตํ โข ปน ภวนฺตํ
โคตมํ เอวํ กลฺยาโณ กิตฺติสทฺโท อพฺภุคฺคโต อิติปิ โส ภควา
อรหํ สมมาสมพุทฺโธ วิชฺชาจรณสมปฺนฺโน สุกโต โลกวิทู อนุตฺตโร
ปฺริสทฺมมฺสารถิ สตฺถา เทวมฺนุสฺसानํ พุทฺโธ ภควาติ โส อิมํ
โลกํ สเทวํ สมารํ สพุรฺหมํ สสฺสมณฺพุราหฺมณํ ปชํ สเทว-
มนุสฺสํ สยํ อภิญฺญา สจฺฉิกตฺวา ปเวเทติ โส ฌมํ เทเสติ
อาทิกฺลฺยาณํ มชฺฌกฺลฺยาณํ ปฺริโยสานกฺลฺยาณํ สาทถํ สพฺพยฺชนํ
เกวลปฺริปฺญฺณํ ปฺริสฺพุทฺธิํ พุรฺหมจฺริยํ ปกาเสติ สาธุ โข ปน
ตถารูปานํ อรหตํ ทสฺสนํ โหตีติ ฯ

[๒] อถโข เวรณฺโฆ พุราหฺมโณ เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ภควตา สทฺธิ สมฺโมทิตฺติ สมฺโมทนียํ กถํ สาราณียํ
วิตฺติสารถฺวา เอกมฺนุตํ นิสิตฺติ ฯ เอกมฺนุตํ นิสินฺโน โข เวรณฺโฆ
พุราหฺมโณ ภควนฺตํ เอตทวโจ สุตมฺเมตํ โภ โคตม น สมฺโณ
โคตโม พุราหฺมณฺเณ ชินฺณฺเณ วุฑฺฒเณ ๑มหฺลลเก อทฺทคเต วโย-
อนฺอุปฺตเต อภิวาทิตฺติ วา ปจฺจุญฺเจตฺติ วา อาสเนน วา นิมนฺเตตฺติ
ตฺยิทํ โภ โคตม ตเถว น หิ ภาวํ โคตโม พุราหฺมณฺเณ ชินฺณฺเณ
วุฑฺฒเณ มหฺลลเก อทฺทคเต วโยอนฺอุปฺตเต อภิวาทิตฺติ วา ปจฺจุญฺเจตฺติ
วา อาสเนน วา นิมนฺเตตฺติ ตฺยิทํ โภ โคตม น สมฺปฺนฺนเมวาทิตฺติ ฯ
นาหฺนตํ พุราหฺมณฺเณ ปสฺสามิ สเทวเก โลเก สมารเก สพุราหฺมเก
สสฺสมณฺพุราหฺมณฺนิยา ปชาย สเทวมฺนุสฺสาย ยมฺหํ อภิวาทเยยฺย
วา ปจฺจุญฺเจยฺย วา อาสเนน วา นิมนฺเตยฺย ยํ หิ พุราหฺมณ
ตถาคโต อภิวาทเยยฺย วา ปจฺจุญฺเจยฺย วา อาสเนน วา นิมนฺเตยฺย
มฺุทฺธาปี ตสฺส วิปเตยฺยตฺติ ฯ อรฺสฺรูปํ ภาวํ โคตโมตฺติ ฯ อตฺถิ
เขวส พุราหฺมณฺเณ ปรียาโย เยน มํ ปรียาเยน สมฺมา วทฺมานो
วเทยฺย อรฺสฺรูปํ สมฺโณ โคตโมตฺติ เย เต พุราหฺมณฺเณ รุปรสา
สทฺทฺรสา คนฺทฺรสา รสฺรสา โฝฏฺจพฺพฺรสา เต ตถาคตสฺส ปหีนา
อฺุจฺฉินฺนฺมฺุลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา ๒ आयत्ति อนฺอุปฺปาทฺทมา
อโย โข พุราหฺมณฺเณ ปรียาโย เยน มํ ปรียาเยน สมฺมา วทฺมานो
#๑ ม. วุฑฺฒเณ ฯ ๒ กตาคิตฺติ ปาโจ ฯ

วเทยฺย อรสรูป สมนโณ โคตโมติ โน จ โข ยํ ตํ สนุชชา
วเทสีติ ฯ นิพฺภโก โภ กวํ โคตโมติ ฯ อตฺถิ เขวส พฺราหฺมณ
ปรียาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย นิพฺภโก
สมนโณ โคตโมติ เย เต พฺราหฺมณ รูปภิกขา สทฺทภิกขา
คณฺฐภิกขา รสภิกขา โผฏฺฐพฺภิกขา เต ตถาคตสฺส ปหีนา
อุจฺฉินฺนํมฺมฺลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา อายตี อนุปฺปาทชฺมฺมา
อํ โข พฺราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน
วเทยฺย นิพฺภโก สมนโณ โคตโมติ โน จ โข ยํ ตํ
สนุชชา วเทสีติ ฯ อกิริยวาโท ภวํ โคตโมติ ฯ อตฺถิ เขวส
พฺราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย
อกิริยวาโท สมนโณ โคตโมติ อหฺลฺหิ พฺราหฺมณ อกิริยํ วทามิ
กายทฺถุจฺจริตสฺส วจฺิทฺถุจฺจริตสฺส มโนทฺถุจฺจริตสฺส อนกฺวิหิตานํ ปาปกาณํ
อกุสลาณํ ชฺมฺมานํ อกิริยํ วทามิ อํ โข พฺราหฺมณ
ปรียาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย อกิริยวาโท
สมนโณ โคตโมติ โน จ โข ยํ ตํ สนุชชา วเทสีติ ฯ
อุจฺฉเวทวาโท ภวํ โคตโมติ ฯ อตฺถิ เขวส พฺราหฺมณ ปริยาโย
เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา วทมาโน วเทยฺย อุจฺฉเวทวาโท สมนโณ
โคตโมติ อหฺลฺหิ พฺราหฺมณ อุจฺฉเวทํ วทามิ รากสฺส โทสสฺส
โมหสฺส อนกฺวิหิตานํ ปาปกาณํ อกุสลาณํ ชฺมฺมานํ อุจฺฉเวทํ
วทามิ อํ โข พฺราหฺมณ ปริยาโย เยน มํ ปริยาเยน สมฺมา

อนภาวํ กตา อายตี อนุปฺปาทชฺมมา ตมฺหํ ตปฺสฺสึตี วทามิ
ตถาคตฺสฺส โข พุราหุณฺณ ตปฺนียา ปาปกา อกุสลา ชฺมมา
ปหีนา อุจฺฉินฺนฺมฺลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา อายตี อนุปฺปาท-
ชฺมมา อัย โข พุราหุณฺณ ปรียาโย เยน มํ ปรียาเยน
สมฺมา วทมาโน วเทยฺย ตปฺสฺสึ สมฺโน โคตโมติ โน จ
โฆ ยํ ํ คํวํ สนฺชาย วเทสึตี ฯ อปฺคพฺโง ภาวํ โคตโมติ ฯ อตฺถิ
เขวส พุราหุณฺณ ปรียาโย เยน มํ ปรียาเยน สมฺมา วทมาโน
วเทยฺย อปฺคพฺโง สมฺโน โคตโมติ ยสฺส โข พุราหุณฺณ
อายตี คพฺภเสยฺยา ปฺนพฺภวาทินิพฺพตฺติ ปหีนา อุจฺฉินฺนฺมฺลา ตาลาวตฺถุกตา
อนภาวํ กตา อายตี อนุปฺปาทชฺมมา ตมฺหํ อปฺคพฺโงตี
วทามิ ตถาคตฺสฺส โข พุราหุณฺณ อายตี คพฺภเสยฺยา ปฺนพฺภวาทินิพฺพตฺติ
ปหีนา อุจฺฉินฺนฺมฺลา ตาลาวตฺถุกตา อนภาวํ กตา อายตี
อนุปฺปาทชฺมมา อัย โข พุราหุณฺณ ปรียาโย เยน มํ ปรียาเยน
สมฺมา วทมาโน วเทยฺย อปฺคพฺโง สมฺโน โคตโมติ โน จ
โฆ ยํ ํ คํวํ สนฺชาย วเทสึตี ฯ

[๑] เสยฺยถาปี พุราหุณฺณ กุกฺกุกฺกฺยา อณฺฑานิ อฏฺฐ วา ทส
วา ทฺวาทส วา ตานสฺส กุกฺกุกฺกฺยา สมฺมา อธิสยิตานิ สมฺมา
ปรีเสทิตานิ สมฺมา ปรีภาวิทานิ โย นฺ ุ โข เตสํ กุกฺกุกฺกฺจฺฉาปกานํ
ปจฺมตฺรํ ปาทนขลฺิขาย วา มุขตฺถนฺทเกน วา อณฺฑโกสํ
ปทาเลตฺวา โสตฺถินา อภินิพฺพิชฺฌเยยฺย กิณฺติ สฺวาสฺส วจฺนึโย

เชฏฺโฐ วา กนิฏฺโฐ วาติ ฯ เชฏฺโฐติสฺส โภ โคตม วจฺนีโย
โส หิ เนสฺส เชฏฺโฐ โหติติ ฯ เอวเมว โข อหํ พุราหุณ
อวิชฺชาคตฺยา ปชฺยา อณฺฑกฺตฺยา ปรีโยนทฺธาย อวิชฺชนฺทโกสฺส
ปทาเลตฺวา เอโก ว โลกเ ออนุตฺตรํ สมฺมาสมฺโพธิํ อภิสมฺพุทฺโธ
โสหํ พุราหุณฺณ เชฏฺโฐ เสฏฺโฐ โลกสฺส อารทฺธํ โข ปน เม
พุราหุณฺณ วิริยํ อโหสิ อสฺสลิณฺ อุปฺภุจฺจิตฺตา สติ อปฺปมฺภุจฺจา ๑
ปสฺสทฺโธ กายิ อสฺสารทฺโธ สฺมาหิตํ จิตฺตํ เอกกฺกํ โส โข
อหํ พุราหุณฺณ วิวิจฺเจว กามเหหิ วิวิจฺจ อกฺุสเลหิ ธมฺเมหิ สวิตกฺกํ
สฺวิจฺจํ วิเวกฺขํ ปีตฺติสฺสํ ปจฺมํ ฆานํ อุปสมฺปชฺช วิหาสี วิตกฺกวิจฺจารานํ
วูปสมฺมา อชฺฉตฺตํ สมฺปสาหนํ เจตโส เอโกทิกาวํ อวิตกฺกํ
อวิจฺจํ สฺมาธิชฺชํ ปีตฺติสฺสํ ทฺตฺติยํ ฆานํ อุปสมฺปชฺช วิหาสี ปีตฺติยา
จ วิราคา อุปฺเภฺยกฺโก จ วิหาสี สโต จ สมฺปชฺชาโน สุขญฺจ
กาเยน ปฏฺิถฺเวเทสฺสึ ยนฺตํ อริยา อจฺจิกฺขนฺติ อุปฺเภฺยกฺโก สติมา
สุขวิหารีติ ตตฺติยํ ฆานํ อุปสมฺปชฺช วิหาสี สุขสฺส จ ปหานา
ทฺกฺกฺกสฺส จ ปหานา ปุพฺเพ ว โสมนสฺสโทมนสฺसानํ อตฺถงฺกมา
อทุกฺกขมฺสฺสํ อุปฺเภฺยกฺกาสติปาริสฺสทฺธี จตฺตถฺถํ ฆานํ อุปสมฺปชฺช วิหาสี ฯ
โส เอวํ สฺมาหิตเ จิตฺเต ปรีสุทฺธเ ปรีโยทาเต อนงฺกเณ วิคฺตฺตฺตฺกฺกิลเส
มฺุทฺกฺกเต กมฺมฺนียเ จิตเ อาเนลฺลชฺปฺตฺเต ๒ ปุพฺเพนิวาสานุสฺสตีถาณาย
จิตฺตํ อภินินฺนาเมสฺสึ โส อนเกวิหิตํ ปุพฺเพนิวาสํ
#๑ ยฺ. ม. อสมฺภุจฺจา ฯ ๒ ยฺ. ม. อาเนลฺลชฺปฺตฺเต ฯ

อนฺสุสฺรามิ เสยฺยถิํ เอํกปิ ชาตี เทวปิ ชาติโย ติสฺโสปี
ชาติโย จตฺสฺโสปี ชาติโย ปณฺจปี ชาติโย ทสปี ชาติโย วิสํปี
ชาติโย ตีสํปี ชาติโย จตฺตาฬิํสํปี ชาติโย ปณฺณาสํปี ชาติโย
ชาติสตํปี ชาตีสหสฺสํปี ชาตีสตสหสฺสํปี อนเนเกปี สํวณฺณกฺปฺเป
อนเนเกปี วิวณฺณกฺปฺเป อนเนเกปี สํวณฺณวิวณฺณกฺปฺเป อมฺตฺราสี เหวํนาโม
เอวํโคตฺโต เอวํณฺโณ เอวมาหาโร เอวํสุขทฺกฺษปฺภิสฺสเวตี
เอวมายฺปริยฺนฺโต โส ตโต จโต อมฺตฺร อุทฺปาที ตตฺตราปาสี
เอวํนาโม เอวํโคตฺโต เอวํณฺโณ เอวมาหาโร เอวํสุขทฺกฺษปฺภิสฺสเวตี
เอวมายฺปริยฺนฺโต โส ตโต จโต อิธฺุปฺปนฺโนติ ฯ อิติ
สากาโร สอฺทุทฺเทสํ อนเนกวิหิตํ ปุพฺเพนิวาสํ อนฺสุสฺรามิ ฯ อัย โข เม
พฺุราหฺมณฺ รตฺติยา ปจฺเม ยามฺ ปจฺมา วิชฺชา อธิคฺตา อวิชฺชา
วิหฺตา วิชฺชา อุปฺปนฺนา ตโม วิหฺโต อาโลโก อุปฺปนฺโน
ยถาคํ อปฺปมตฺตสฺส อาตานิโน ปหิตตฺตสฺส วิหฺโรติ ฯ อัย โข
เม พฺุราหฺมณฺ ปจฺมา อภินิพฺพิธา อโหสี กุกฺกุฏจฺฉาปกสฺเสว
อณฺทโกสมฺหา ฯ โส เอวํ สฺมาหิตฺเต จิตฺเต ปริสฺสุทฺเต ปริโยทาเต
อนํจฺเณ วิคฺคฺวปฺกฺกิลฺเส มฺุทฺกฺุเต กมฺฺมนิเย จิตฺเต อานณฺชปฺฺตฺเต
สฺตฺตานํ จตฺตฺปาทณฺณาย จิตฺตํ อภินินฺนาเมสี ฯ โส ทิพฺเพน
จกฺขฺนา วิสฺสุทฺเทน อติกฺกนฺตฺมานุสฺเสน สฺตฺเต ปสฺสามิ จวฺมาน
อุปฺปชฺชฺมานํ หิเน ปณฺิเต สฺวณฺเณ ทฺพฺพณฺเณ สฺกฺเต ทฺกฺคเต
ยถากมฺฺมุปฺเก สฺตฺเต ปชานามิ อิเม วต โภณฺโต สฺตฺตา กาย-

ทฺวจฺริเตน สมฺนฺนาคตา วจฺิทฺทฺวจฺริเตน สมฺนฺนาคตา มโนทฺวจฺริเตน
สมฺนฺนาคตา อริยานํ อุปฺวาทกา มิจฺฉาทิฏฺฐจิกา มิจฺฉาทิฏฺฐจิกมฺมสมาทานา
เต กายสฺส เกทา ปรี มรณา อปายํ ทฺคคฺคิ
วินิปาตํ นิรยํ อุปฺปนฺนา อิเม วา ปน โภณฺโต สตฺตา กายสฺวจฺริเตน
สมฺนฺนาคตา วจฺิสฺวจฺริเตน สมฺนฺนาคตา มโนสฺวจฺริเตน สมฺนฺนาคตา
อริยานํ อนุปฺวาทกา สมฺมาทิฏฺฐจิกา สมฺมาทิฏฺฐจิกมฺมสมาทานา เต
กายสฺส เกทา ปรี มรณา สฺคคฺคิ สกฺคํ โลกํ ๑ อุปฺปนฺนาติ ฯ
อิตฺติ ทิปฺเพน จกฺขฺนา วิสฺสุทฺเชน อตฺตีกฺกนฺตฺมานุสฺเสน สตฺเต ปสฺสฺสามิ
จวมานํ อุปฺปชฺชฺมานํ หิเน ปณฺีเต สฺวณฺเณ ทฺพฺพณฺเณ สฺคเต
ทฺคคฺเต ยถากมฺมุปลเเต สตฺเต ปชานามิ ฯ อัย โข เม พฺราหฺมณ
รตฺติยา มชฺฉมิเม ยามํ ทฺติยา วิชฺชา อธิคฺตา อวิชฺชา วิหตา
วิชฺชา อุปฺปนฺนา ตโม วิหโต อาโลโก อุปฺปนฺโน ยถา
อฺปฺมตฺตสฺส อาตาปีโน ปหิตตฺตสฺส วิหโรติ ฯ อัย โข เม
พฺราหฺมณ ทฺติยา อภินิพฺพิธา อโหสิ กุกฺกฺกฺจฺฉาปฺกสฺเสว อณฺฑโกสมฺหา ฯ
โส เอวํ สฺมาหิตํ จิตฺเต ปรีสุทฺเช ปรีโยทาเต
อนํฺกณํ วิคฺคฺอุปฺกฺกิเลเส มฺุทฺกฺเต กมฺมฺนิเย จิตฺเต อานณฺชปฺปตฺเต
อาสวานํ ขยณฺณาย จิตฺตํ อภินินฺนามเสี โส อิทํ ทฺกฺขฺนฺติ ยถาภูตํ
อพฺภณฺณาสี อัย ทฺกฺขฺสมฺุทฺโยติ ยถาภูตํ อพฺภณฺณาสี อัย
ทฺกฺขฺนิโรโรติ ยถาภูตํ อพฺภณฺณาสี อัย ทฺกฺขฺนิโรรคฺคามินี ปฺฏิปฺทาติ
#๑ สกฺคโลกนฺติปี ปาโง ฯ

ขตฺถุ อพฺภณณาสี อิม อสวติ ขตฺถุ อพฺภณณาสี อัย
 อสวสมฺพโยติ ขตฺถุ อพฺภณณาสี อัย อสวนิโรโรติ ขตฺถุ
 อพฺภณณาสี อัย อสวนิโรธคามินี ปฏฺิพทาติ ขตฺถุ อพฺภณณาสี
 ตสฺส เม เอวฺ ชานโต เอวฺ ปสฺสโต กามาสวาปี จิตฺตํ วิมุจฺจิตฺถ
 ภาวสวาปี จิตฺตํ วิมุจฺจิตฺถ ๑ อวิชฺชาสวาปี จิตฺตํ วิมุจฺจิตฺถ วิมุตฺตสมฺมึ
 วิมุตฺตมิตฺติ ๒ ฌาณํ อโหสิ จิณฺหา ชาติ วุสิตํ พุรหฺมจฺริยํ
 กตฺถํ ฌณฺฑิยํ นาปรี อิตฺถตฺตยาติ อพฺภณณาสี ฯ อัย โข
 เม พุราหฺมณฺ รตฺติยา ปจฺฉิเม ยามํ ตติยา วิชฺชา อธิคฺตา
 อวิชฺชา วิหตา วิชฺชา อฺุปฺนฺนา ตโม วิหโต อาโลโก อฺุปฺนฺโน
 ยถาติ อปฺปมตฺตสฺส อาตาปีโน ปหิตตฺตสฺส วิหโรติ ฯ อัย โข
 เม พุราหฺมณฺ ตติยา อภินิพฺพิธา อโหสิ กุกฺกุฏจฺณาปกสฺเสว
 อณฺฑโกสมฺหาติ ฯ

[๔] เอวฺ วุตฺเต เวรณฺโซ พุราหฺมณฺ ภาควนฺตํ เอตทโวจ
 เชฏฺุโจ ภวฺ โคตโม เสฏฺุโจ ภวฺ โคตโม อภิกฺกนฺตํ โภ
 โคตม อภิกฺกนฺตํ โภ โคตม เสขฺยธาปี โภ โคตม นิกฺกชฺชิตฺ
 วา อุกฺกชฺชชฺชย ปฏฺิจฺจนฺนํ วา วิวเรชฺชย มฺุพฺุหสฺส วา มคฺคํ
 อจฺจิกฺเขชฺชย อนฺุชกาเร วา เตลปชฺชโชตํ ชาเรชฺชย จกฺขมฺนฺโต
 รฺุปานิ ทกฺขนฺตํ อเวเมวฺ ๓ โภตา โคตเมน อนฺเกปรียาเยน ชฺมโม
 #๑ เขภฺยเยน อโธ ปรี ทิฏฺฐาสวาปีติ อตฺถิ ฯ ๒ วิมุตฺตมฺหิตฺติปี
 #ปาโจ ฯ ๓ สพฺุพฺุตฺถ อเวเมวาทิ ปาโจ ทิสฺสติ ฯ

ปกาสีโต เอสาหิ ภวนุตติ โคตมึ สรณึ คจฺฉามิ ชมฺมมฺลจ
ภิกฺขุสงฺฆมฺลจ อุปาสกํ มํ ภวํ โคตโม ชาเรตุ อหฺชตคฺเค ปาณฺุเปตฺติ
สรณึ คตฺติ อธิวาเสตุ จ เม ภวํ โคตโม เวรณฺุชาຍံ วสฺสวาสาสิ
สทฺธิ ภิกฺขุสงฺฆเมนาติ ฯ อธิวาเสสิ ภควา ตฺถฺนํหิภาเวเน ฯ อถโฆ
เวรณฺุโข พุราหฺมโณ ภควโต อธิวาสนํ วิทิตฺวา อฏฺฐายาสนา
ภควนฺุตติ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณฺํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ

[๕] เตน โข ปน สมเยเน เวรณฺุชา พุพฺุภิกฺขา โหติ
ทฺวิหิติกา เสตฺถฺจฺจิกา สลาภาวตฺตนา น สฺกฺรา อุณฺเณน ปกฺคเหเน
ยาเปตฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยเน อุตฺตราปถกา อสฺสวาณฺุชา
ปณฺุจมตฺเตหิ อสฺสสเทหิ เวรณฺุชาຍံ วสฺสวาสาสิ อุปกฺตา โหนฺติ ฯ
เตหิ อสฺสมณฺุทลิกาสุ ภิกฺขุณฺํ ปตฺถปตฺถปฺปลกํ ๑ ปณฺุยตฺตํ โหติ ฯ
ภิกฺขุ ปุพฺุพฺุณฺุหสมຍံ นิวาเสตฺวา ปตฺตจີวรมาทาย เวรณฺุชาຍံ ๒
ปีณฺุทาย ปวิสิตฺวา ปีณฺุทํ อลภมาเน อสฺสมณฺุทลิกาสุ ปีณฺุทาย
จริตฺวา ปตฺถปตฺถปฺปลกํ อารามํ หริตฺวา อุกฺกฺขเล โภฏฺุญฺุจฺจวา
โภฏฺุญฺุจฺจวา ปริภฺุณฺุชฺชนฺุติ ฯ อายสฺมา ปนानนฺุโท ปตฺถปฺปลกํ สิตาย
ปีสิตฺวา ๓ ภควโต อุปนาเมติ ฯ ตํ ภควา ปริภฺุณฺุชฺชนฺุติ ฯ อสฺโสสิ โข
ภควา อุกฺกฺขลสทฺทํ ฯ ชานนฺุตาปี ตถาคตา ปุจฺฉนฺุติ ชานนฺุตาปี
น ปุจฺฉนฺุติ กาลํ วิทิตฺวา ปุจฺฉนฺุติ กาลํ วิทิตฺวา น ปุจฺฉนฺุติ
#๑ สพฺุพฺุตฺถ ปตฺถปตฺถมฺลกนฺุติ ปาโโจ ทิสฺสติ ฯ ๒ ยฺ. ม. เวรณฺุชฺ ๑
#๓ ยฺ. ม. ปีสิตฺวา ฯ

มา เต รุจฺจิ ปจฺวี ปรีวตเตตฺตํ วิปลุลาสํปี สตฺตา ปฏฺฐิตเกยฺยุนฺติ ฯ
สาธุ ฆนฺเต สพฺโพ ภิกฺขุสงฺโฆ อุตฺตรกฺรฺุ ปิณฺฑทาย คจฺเจยฺยาติ ฯ
เย ปน เต โมคฺคผลุณฺณ ภิกฺขุ อนิทฺธิมนฺโต เต ถลํ กริสฺสสํตีติ ฯ
ตถาหิ ฆนฺเต กริสฺสสํมิ ยถา สพฺเพ ภิกฺขุ คจฺฉิสฺสสนฺตีติ ฯ
อลิ โมคฺคผลุณฺณ มา เต รุจฺจิ สพฺพสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส อุตฺตรกฺรฺุ
ปิณฺฑทาย คมฺนฺนฺติ ฯ

[๗] อถโข อายสฺมโต สาริปฺตฺตสฺส รโหคตสฺส ปฏฺฐิสลฺลีนสฺส
เอวํ เจตโส ปรีวิตกฺโก อุทปาติ กตเมสํนํ โข พุทฺธานํ
ภควนฺตํ พุทฺหมจฺริยํ น จิรฺภูจฺติกํ อโหสิ กตเมสํนํ พุทฺธานํ
ภควนฺตํ พุทฺหมจฺริยํ จิรฺภูจฺติกํ อโหสีติ ฯ อถโข อายสฺมา
สาริปฺตฺโต สายนฺหสมํยํ ปฏฺฐิสลฺลันนา วุฏฺฐิตฺโต เยน ภควา
เตนุสฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสิตฺติ ฯ
เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข อายสฺมา สาริปฺตฺโต ภควนฺตํ เอตทวโจ
อิท มยฺหิ ฆนฺเต รโหคตสฺส ปฏฺฐิสลฺลีนสฺส เอวํ เจตโส ปรีวิตกฺโก
อุทปาติ กตเมสํนํ โข พุทฺธานํ ภควนฺตํ พุทฺหมจฺริยํ น
จิรฺภูจฺติกํ อโหสิ กตเมสํนํ พุทฺธานํ ภควนฺตํ พุทฺหมจฺริยํ
จิรฺภูจฺติกํ อโหสีติ ฯ ภควโต จ สาริปฺตฺต วิปลฺลิสฺส ภควโต
จ สิจฺฉิสฺส ภควโต จ เวสฺสภุสฺส พุทฺหมจฺริยํ น จิรฺภูจฺติกํ อโหสิ
ภควโต จ สาริปฺตฺต กกุสณฺฐสฺส ภควโต จ โจนาคมนฺตสฺส
ภควโต จ กสฺสปฺสฺส พุทฺหมจฺริยํ จิรฺภูจฺติกํ อโหสีติ ฯ โโก นุ

โข ภนฺเต เหตุ โโก ปจฺจโย เยน ภควโต จ วิปสฺสิสฺส
 ภควโต จ สฺขิสฺส ภควโต จ เวสฺสภุสฺส พุรฺหมจฺริยํ น
 จิรญฺจิตฺกํ อโหสฺสิตํ ฯ ภควา จ สารีปุตฺต วิปสฺสี ภควา จ
 สฺขี ภควา จ เวสฺสภุ กิลาสฺสโน อเหสฺสุ สาวกานํ วิตุถาเรน
 ฌมฺมํ ทสฺเสตฺถุ อปฺปกณฺจ เนสฺส อโหสฺสิตํ สุตฺตํ เภยฺยํ เวยฺยาकरणํ
 คาถา อุทานํ อิติวุตฺตกํ ชาตกํ อพฺภูตฌมฺมํ เวทลลํ อปฺปยุตฺตํ
 สาวกานํ สิกฺขาปทํ อนฺุทฺทิกฺขจํ ปาติโมกฺขํ เตสฺส พุทฺธานํ
 ภควนฺุตานํ อนฺุตรชาเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ สาวกานํ อนฺุตรชาเนน
 เย เต ปจฺจนิมา สาวกา นานานามา นานาโคตฺตา นานาขจฺจา
 นานากุลา ปพฺพชิตา เต ตํ พุรฺหมจฺริยํ จิปรฺปนฺนเวย อนฺุตรชาเปสฺสุ
 เสยฺยถาปี สารีปุตฺต นานาปฺปฺพานิ ผลเก นิกฺขิตฺตานิ สุตฺเตน
 อสงฺกhitานิ ตานิ วาโต วิกริติ วิธมฺติ วิทฺธเสตติ ตํ กิสฺส เหตุ
 ยถาตํ สุตฺเตน อสงฺกhitตฺตา เอวเมว โข สารีปุตฺต เตสฺส พุทฺธานํ
 ภควนฺุตานํ อนฺุตรชาเนน พุทฺธานุพุทฺธานํ สาวกานํ อนฺุตรชาเนน
 เย เต ปจฺจนิมา สาวกา นานานามา นานาโคตฺตา นานาขจฺจา
 นานากุลา ปพฺพชิตา เต ตํ พุรฺหมจฺริยํ จิปรฺปนฺนเวย อนฺุตรชาเปสฺสุ
 กิลาสฺสโน จ เต พุทฺธา ๑ ภควนฺุโต อเหสฺสุ สาวเก ๒ เจตสา
 เจโต ปริจฺจ โอวทิตฺตุ ภูตปฺปพฺพิ สารีปุตฺต เวสฺสภุ ภควา อรหํ
 สมฺมาสมฺพุทฺโธ อญฺญตรสฺสมี ภีสนเก วนฺสณฺฺเต สหสฺสํ ภิกฺขุสงฺฆํ
 #๑ อัย ปาโจ กตฺถจि น ทิสฺสตี ฯ ๒ สาวกานนฺุติปี อตฺถิ ฯ

เจตสา เจโต ปริจฺจ โอวทติ อนุสาสติ เอวํ วิตฺกฺเถถ มา
เอวํ วิตฺกฺยิตฺถ เอวํ มนสิกโรถ มา เอวํ มนสากตฺถ อิทํ
ปชฺหถ อิทํ อุปสมฺปชฺช วิหฺรธาติ อถโข สารีปฺตฺต เตสํ
ภิกฺขุสทฺสสถานํ ๑ เวสฺสฏฺฐนา ภควฺตา อรหฺตา สมฺมาสมฺพุทฺธเณ เอวํ
โอวทียมานานํ เอวํ อนุสาสียมานานํ อนุปาทาย อาสเวหิ จิตฺตานิ
วิมุจฺจิสฺส ตตฺตร สฺสํ สารีปฺตฺต ภิสฺนกสฺส วนสณฺฑสฺส ภิสฺนกตสฺมี
โหติ โย โภจิ อวิตรฺธาโค ตํ วนสณฺฑํ ปวิสฺติ เขญฺญเณ ๒
โธมานิ หังสนฺติ อัย โข สารีปฺตฺต เหตุ อัย ปจฺจโย เณ
ภควฺโต จ วิปสฺสิสฺส ภควฺโต จ สิชฺสิสฺส ภควฺโต จ เวสฺสฏฺฐสฺส
พฺรหฺมจฺริยํ น จิรญฺจิตฺกํ อโหสิตี ฯ โภ ปน ฆนฺเต เหตุ โภ
ปจฺจโย เณ ภควฺโต จ กกุสนฺธสฺส ภควฺโต จ โจนาคมนสฺส
ภควฺโต จ กสฺสปสฺส พฺรหฺมจฺริยํ จิรญฺจิตฺกํ อโหสิตี ฯ ภควา จ
สารีปฺตฺต กกุสนฺโธ ภควา จ โจนาคมนโน ภควา จ กสฺสโป
อภิลาสฺโน อเหตุํ สาวกานํ วิตฺถาเรน ฆมฺมํ เทเสตฺถํ พหุญจ เนสํ
อโหสิ สุตฺตํ เคยยํ เวชฺยากรณฺม คาคา อุทานํ อติวฺตฺตํ ชาติกํ
อพฺภูตฆมฺมํ เวทลฺลํ ปณฺณตฺตํ สาวกานํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิญฺจ
ปาติโมกฺขํ เตสํ พุทฺธานํ ภควฺนฺตานํ อนุตรฺธานเณ พุทฺธานุพุทฺธานํ
สาวกานํ อนุตรฺธานเณ เยเต ปจฺจณิมา สาวกา นานานามา นานาโคตฺตา
นานาขจฺจา นานากุลา ปพฺพชิตา เต ตํ พฺรหฺมจฺริยํ
#๑ เตสํ ภิกฺขุณฺนฺติ อมฺหากํ ขนฺติ ฯ ๒ ม. เขญฺญเณ ฯ

จิริ ทิมมทฺธานํ จเปสฺสุ เสยฺยถาปิ สาริปฺตฺต นานาปฺปฺผานิ ผลเก
นิกฺขิตฺตานิ สุตฺเตน สุตฺตฺกหิตานิ ตานิ วาโต น วิกริติ น
วิธมฺติ น วิทฺธฺเสติ ตํ กิสุส เหตุ ยถา ตํ สุตฺเตน สุตฺตฺกหิตฺตฺตา
เอวเมว โข สาริปฺตฺต เตสฺส พุทฺธานํ ภควนฺตานิ อนฺตรธานน
พุทฺธานุพุทฺธานํ สาวกานํ อนฺตรธานน เย เต ปจฺฉิมา สาวกา
นानานามา นานาโกตฺตฺตา นานาชจฺจา นานากฺลา ปพฺพชิตา เต
ตํ พุรฺหมจฺริยํ จิริ ทิมมทฺธานํ จเปสฺสุ อัย โข สาริปฺตฺต เหตุ
อัย ปจฺจโย เยน ภควโต จ กกุสนฺธสฺส ภควโต จ โจนาคมนฺสฺส
ภควโต จ กสฺสปฺสฺส พุรฺหมจฺริยํ จิรฺภูจฺจิติกิ อโหสีติ ฯ

[๘] อถ โข อายสฺมา สาริปฺตฺโต อฏฺฐายาสนา เอกํสํ อุตฺตราสงฺกํ
กริตฺวา เยน ภควา เตนฺนชฺลึ ปณฺนามตฺวา ภควนฺตํ
เอตทโวจ เอตสฺส ภควา กาโล เอตสฺส สุกฺต กาโล ยํ
ภควา สาวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺญาเปยฺย อฺทฺทฺทิสฺเสยฺย ปาติโมกฺขํ
ยถยิทํ ๑ พุรฺหมจฺริยํ อทฺทฺทนิยํ อสฺส จิรฺภูจฺจิติกนฺติ ฯ อากเมหิ ตฺวํ
สาริปฺตฺต อากเมหิ ตฺวํ สาริปฺตฺต ตถาคโต ว ตตฺถ กาลํ
ชานิสฺสฺสตี น ตาว สาริปฺตฺต สฺตฺถา สาวกานํ สิกฺขาปทํ ปณฺญาเปตี
อฺทฺทฺทิสฺสตี ปาติโมกฺขํ ยาว น อีเชกจฺเจ อาสวภูจฺจานิยา
ธมฺมา สงฺฆे ปาตุภวณฺติ ยโต จ โข สาริปฺตฺต อีเชกจฺเจ
อาสวภูจฺจานิยา ธมฺมา สงฺฆे ปาตุภวณฺติ อถ สฺตฺถา สาวกานํ
#๑ ม. ยถายิทํ ฯ

สิกขาปทํ ปญฺญาเปติ อุกฺกิสฺสตี ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเฒว อาสวญฺจานา-
นียานํ ฌมฺมานํ ปฏฺิฆาตาย น ตาว สารีปฺตฺต อิชฺเชกฺจฺเจ อาสวญฺจานา-
นียา ฌมฺมา สงฺฆเ ปาตุกฺวานฺติ ยาว น สงฺโฆ รตฺตตฺถญฺญมฺหตฺตํ
ปตฺโต โหติ ยโต จ โข สารีปฺตฺต สงฺโฆ รตฺตตฺถญฺญมฺหตฺตํ
ปตฺโต โหติ อถ อิชฺเชกฺจฺเจ อาสวญฺจานียา ฌมฺมา สงฺฆเ ปาตุ-
กฺวานฺติ อถ สตฺถา สาวกานํ สิกขาปทํ ปญฺญาเปติ อุกฺกิสฺสตี
ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเฒว อาสวญฺจานียานํ ฌมฺมานํ ปฏฺิฆาตาย น
ตาว สารีปฺตฺต อิชฺเชกฺจฺเจ อาสวญฺจานียา ฌมฺมา สงฺฆเ ปาตุกฺวานฺติ
ยาว น สงฺโฆ เวปฺปลฺลมฺหตฺตํ ปตฺโต โหติ ยโต จ โข สารีปฺตฺต
สงฺโฆ เวปฺปลฺลมฺหตฺตํ ปตฺโต โหติ อถ อิชฺเชกฺจฺเจ อาสวญฺจานียา
ฌมฺมา สงฺฆเ ปาตุกฺวานฺติ อถ สตฺถา สาวกานํ สิกขาปทํ ปญฺญา-
เปติ อุกฺกิสฺสตี ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเฒว อาสวญฺจานียานํ ฌมฺมานํ
ปฏฺิฆาตาย น ตาว สารีปฺตฺต อิชฺเชกฺจฺเจ อาสวญฺจานียา ฌมฺมา
สงฺฆเ ปาตุกฺวานฺติ ยาว น สงฺโฆ ลากฺกคฺคมฺหตฺตํ ปตฺโต โหติ
ยโต จ โข สารีปฺตฺต สงฺโฆ ลากฺกคฺคมฺหตฺตํ ปตฺโต โหติ อถ
อิชฺเชกฺจฺเจ อาสวญฺจานียา ฌมฺมา สงฺฆเ ปาตุกฺวานฺติ อถ สตฺถา
สาวกานํ สิกขาปทํ ปญฺญาเปติ อุกฺกิสฺสตี ปาติโมกฺขํ เตสฺสญฺเฒว
อาสวญฺจานียานํ ฌมฺมานํ ปฏฺิฆาตาย นิสฺสพฺพุโท หิ สารีปฺตฺต
ภิกฺขุสงฺโฆ นิสฺสพฺพุโท อปฺคตฺกาทฺโถ สฺสทฺโธ ปริโยทาโต สาเร
ปตฺติญฺจิตฺโต อิมํสํ หิ สารีปฺตฺต ปญฺจนฺนํ ภิกฺขุสฺตานํ โย ปจฺฉิมฺโถ

ภิกขุ โส โสตาปนโน อวินิปาตมฺโม นียโต สมฺโพธิปรายโนติ ฯ

[๕] อถ โข ภควา อายสฺมุนฺตํ อานนุทํ อามนฺเตสิ อัจฉณฺ
โ ข ปเนตํ อานนุท ตถาคตานิฺ เยหิ นิมฺนุตฺตา วสุลํ วสนฺติ
น เต อนปฺโลเกตฺวา ชนปทจาริกํ ปกฺกมฺนฺติ อายามานนุท
เวรลฺลํ พุราหฺมณฺ อปฺโลเกสุสามาติ ฯ เอวํ ภนฺเตติ โข อายสฺมา
อานนุโท ภควโต ปจฺจสุโสลํ ฯ อถ โข ภควา นินฺวาเสตฺวา ปตฺต-
จิวรมาทาย อายสฺมตา อานนุเทน ปจฺจาสมเณน เยน เวรลฺลชฺส
พุราหฺมณฺสฺส นินฺเวสนํ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺตตฺเต อาสเน
นินฺสีทิ ฯ อถ โข เวรลฺลโ ช พุราหฺมโณ เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นินฺสีทิ ฯ เอกมฺนฺตํ
นินฺสินฺนํ โข เวรลฺลํ พุราหฺมณฺ ภควา เอตทโวจ นิมฺนุตฺตมฺหา
ตยา พุราหฺมณฺ วสุลํ วุตฺถา อปฺโลเกม ๑ ตํ อิจฺฉาม มย
ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺนฺติ ฯ สจฺจํ โภ โคตม นิมฺนุตฺตตฺถ มยา
วสุลํ วุตฺถา อปฺจ โข เทยฺยชฺมฺโม โส น ทินฺโน ตลฺจ
โ ข โน อสนฺตํ โนปี อทาคฺกมฺยตา ตํ กุเตตฺถ ลพฺภา
พหุภิกฺขุจา ฆรราวาสา พหุภกรณฺิยา อธิวาเสตฺ เม ภวํ โคตโม
สุวตฺตนาถ ภคฺตํ สทฺธิํ ภิกฺขุสงฺฆเณนาติ ฯ อธิวาเสสิ ภควา ตฺถนฺหิ-
ภาเวน ฯ อถ โข ภควา เวรลฺลํ พุราหฺมณฺ ชฺมฺมียา กถาย
สนฺทสฺเสตฺวา สมากเปตฺวา สมนฺตเตเชตฺวา สมฺปหํเสตฺวา อุกฺกฺจา-
#๑ ย. ม. อปฺโลกาม ฯ

ยาสนา ปกุกามิ ฯ อถโโข เวรณฺโฆ พุราหฺมโณ ตสฺสา รตฺติยา
อจฺจนฺเต สเก นินฺเวสเน ปณฺธิตํ ขาทนียํ โภชนียํ ปฏฺิยาทาเปตฺวา
ภควโต กาลํ อารโจะเปสิ กาลโถ โภ โคตม นินฺฺจิตํ ภูตฺตฺนฺติ ฯ
อถโโข ภควา ปุพฺพพณฺหสมยํ นินฺวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย เยน
เวรณฺชสฺส พุราหฺมณฺสส นินฺเวสนํ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ปฺลยฺตฺเต อาสเน นิสิตฺติ สทฺธิ ภูิกฺขุสงฺเขเน ฯ อถโโข เวรณฺโฆ
พุราหฺมโณ พุทฺธปฺปมฺขํ ภูิกฺขุสงฺขํ ปณฺธิเตน ขาทนียเณ โภชนียเณ
สทฺตฺตา สนฺตฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา ภควนฺตํ ภูตฺตฺวาวิ โอนิตฺปตฺตปาณิ
ติจิวฺเรน อจฺจนฺเตสิ เอกเมกญฺจ ภูิกฺขุํ เอกเมเกน
ทฺสฺสยฺเคน อจฺจนฺเตสิ ฯ อถโโข ภควา เวรณฺชํ พุราหฺมณํ ฆมฺมิยา
กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สมฺมาทเปตฺวา สมฺมตฺเตเชตฺวา สมฺปหิเสตฺวา
อฺฏฺจายาสนา ปกุกามิ ฯ อถโโข ภควา เวรณฺชายํ ยถาภินฺตํ
วิหฺริตฺวา อนฺอุปคมฺม โสเรยฺยํ สงฺกสฺสํ กณฺณกฺขชํ เยน ปฺยาคปตฺติจฺจนํ
เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปฺยาคปตฺติจฺจนเณ คงฺกํ นทึ
อฺตฺตริตฺวา เยน พาราณสี ตทวสฺริ ฯ อถโโข ภควา พาราณสียํ
ยถาภินฺตํ วิหฺริตฺวา เยน เวสาลี เตน จาริกํ ปกุกามิ อนฺอุปฺพเพน
จาริกํ จรมาโน เยน เวสาลี ตทวสฺริ ฯ ตฺตร สฺกํ
ภควา เวสาลียํ วิหฺรติ มหาวเน กฺุฏฺฏาคารสาลาเย ฯ
เวรณฺชภาณวารี นินฺฺจิตํ ฯ

ปจฺมปาราชิกกณฺห์

[๑๐] เตน โข ปน สมเยน เวสาลียา อวิฑูเร กลนฺทกาโม ๑
โหติ ฯ ตตฺถ สุทินฺโน นาม กลนฺทปฺตฺโต ๒ เสฏฺฐิปฺตฺโต โหติ ฯ
อถ โข สุทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต สมฺพหุเลหิ สหายเกหิ สทุธี เวสาลี
อคมาสิ เกนจิเทว กรณฺเยน ฯ เตน โข ปน สมเยน ภควา
มหติยา ปริสาย ปรีวฺโต ฌมฺมํ เทเสนฺโต นิสินฺโน โหติ ฯ
อทุทสา โข สุทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ภควนฺตํ มหติยา ปริสาย
ปรีวฺตํ ฌมฺมํ เทเสนฺตํ นิสินฺนํ ฯ ทิสฺวานสฺส เอตทโหสิ ынฺนุนาหํปี
ฌมฺมํ สุณฺเยยนฺติ ฯ อถ โข สุทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต เยน สา ปริสา
เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺนสฺส
โข สุทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส เอตทโหสิ ยถา ยถา โข อหํ
ภควตา ฌมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ นยิทํ สุกริ อการิ อชฺฌาวสตา
เอกนฺตปรีปฺณณฺิ เอกนฺตปรีสุทฺธิ สงฺขลิจิตํ พุรหฺมจริยิ จริตุ ынฺนุ-
นาหํ เกสมสฺสุํ โอิหาเรตฺวา กาสายานิ วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา
อการสฺมา อนการิยิ ปพฺพเชยฺยนฺติ ฯ อถ โข สา ปริสา ภควตา
ฌมฺมिया กถาย สนฺทสฺสิตา สมหาปิตา สมฺตเตชิตา สมฺปหิตฺตา
อฺภูจฺจายาสนา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณฺณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ
#๑ ยู. กลนฺทกคาโม นาม ฯ ม. กลนฺทกคาโม นาม ฯ ๒ ยู.
#กลนฺทกปฺตฺโต ฯ

อมม ตาต ขดา ขดาหิ ภควตา ฆมมึ เทลิตติ อาชานามิ นยิทิ
สุกริ อการิ อชฌาวสตา เอกนตปริปุณณิ เอกนตปริสุทฺธิ สงฺขลิจิตติ
พฺรหฺมจริยิ จริตฺติ อิจฺฉามหิ เกสมสฺสุ โโอหารेतฺวา กาสายานิ
วตฺถานิ อจฺฉาเทตฺวา อการสฺมา อนการิยิ ปพฺพชิตฺติ อฺนุชานาถ
มึ อการสฺมา อนการิยิ ปพฺพชฺชายาติ ฯ ตติยมปิ โข สฺวทินฺนสฺส
กลนฺทปฺตฺตสฺส มาตาปิตโร สฺวทินฺนํ กลนฺทปฺตฺตํ เอตทโวจฺจํ ตฺวํ
โขสิ ตาต สฺวทินฺน อมฺหากํ เอกปฺตฺตโก ปิโย มนาโป สฺวเชริโต
สฺวปฺริหโต น ตฺวํ ตาต สฺวทินฺน กิณฺจิทฺติ ทฺกฺขสฺส ชานาสิ
มรณฺณปี มยฺนเต อกามกา วินา ภวิสฺสาม กิ ปน มยฺ ตํ
ชีวนฺตํ อฺนุชานิสฺสาม อการสฺมา อนการิยิ ปพฺพชฺชายาติ ฯ อถ โข
สฺวทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต น มํ มาตาปิตโร อฺนุชานนฺติ อการสฺมา
อนการิยิ ปพฺพชฺชายาติ ตตฺเถว อนนฺตรหิตาย ภูมียา นิปฺชฺชิ
อิเชว เม มรณฺณํ ภวิสฺสตี ปพฺพชฺชา วาติ ๑ ฯ อถ โข สฺวทินฺโน
กลนฺทปฺตฺโต เอกํปิ ภตฺตํ น ภฺลฺลชฺชิ เทวํปิ ภตฺตานิ น ภฺลฺลชฺชิ
ตีณฺปิ ภตฺตานิ น ภฺลฺลชฺชิ จตฺตาริปี ภตฺตานิ น ภฺลฺลชฺชิ ปญฺจปี
ภตฺตานิ น ภฺลฺลชฺชิ ฉปี ภตฺตานิ น ภฺลฺลชฺชิ สตฺตปี ภตฺตานิ
น ภฺลฺลชฺชิ ฯ

[๑๒] อถ โข สฺวทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส มาตาปิตโร สฺวทินฺนํ
กลนฺทปฺตฺตํ เอตทโวจฺจํ ตฺวํ โขสิ ตาต สฺวทินฺน อมฺหากํ เอกปฺตฺตโก
#๑ ปพฺพชฺชายาติปี ปาโฐ ฯ

ปฺลุตโก ปิโย มนาโป สุขะชิตโต สุขปริหโต น ตฺวํ ตาต สฺทินฺน
กิลฺยจิ ทุกฺขสฺส ชานาสิ มรณฺเณปิ มยฺนฺเต อกามกา วินา
ภวิสฺสาม กิ ปน มยํ ตํ ชีวนฺตํ อฺนุชานิสฺสาม อการสฺมา
อนคาริยํ ปพฺพชฺชชาย อฺภูเจหิ ตาต สฺทินฺน ภูลฺลช จ ปิว จ
ปริจาเรหิ จ ภูลฺลชฺนโต ปิวฺนโต ปริจาเรฺนโต กามे ปริภุญฺชฺนโต
ปฺลฺลณานิ กโรฺนโต อภิรมสฺส น ตํ มยํ อฺนุชานาม อการสฺมา
อนคาริยํ ปพฺพชฺชชายาติ ฯ เอวํ วุตฺเต สฺทินฺโน กลนฺทปฺลุตโต
ตฺต
อโหสิ ฯ ทฺต
กลนฺทปฺลุตตฺตฺตฺตฺต มาตาปิตโร สฺทินฺนํ กลนฺทปฺลุตตํ เอตทวอจฺจํ ตฺวํ
โขสิ ตาต สฺทินฺน อมฺหากํ เอกปฺลุตโก ปิโย มนาโป สุขะชิตโต
สุขปริหโต น ตฺวํ ตาต สฺทินฺน กิลฺยจิ ทุกฺขสฺส ชานาสิ มรณฺเณปิ
มยฺนฺเต อกามกา วินา ภวิสฺสาม กิ ปน มยํ ตํ ชีวนฺตํ
อฺนุชานิสฺสาม อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชชาย อฺภูเจหิ ตาต
สฺทินฺน ภูลฺลช จ ปิว จ ปริจาเรหิ จ ภูลฺลชฺนโต ปิวฺนโต
ปริจาเรฺนโต กามे ปริภุญฺชฺนโต ปฺลฺลณานิ กโรฺนโต อภิรมสฺส
น ตํ มยํ อฺนุชานาม อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชชายาติ ฯ
ตฺต

[๑๑] อถโฆ สฺทินฺนสฺส กลนฺทปฺลุตตฺตฺตฺต สหายกา เยน สฺทินฺโน
กลนฺทปฺลุตโต เตนฺนปฺสงกมฺมฺสฺส อฺปฺสงกมิตฺวา สฺทินฺนํ กลนฺทปฺลุตตํ
เอตทวอจฺจํ ตฺวํ โขสิ สมฺมํ สฺทินฺน มาตาปิตฺตฺนํ เอกปฺลุตโก ปิโย

มนาโป สุเขติโต สุขปริหโต น ตวั สมม สุทินน กิณฺจิ ทุกฺขสฺส
ชานาสิ มรณฺณปี เต มาตาปิตโร อกามกา วินา ภวิสฺสนฺติ
ก็ ปน ตํ ชีวนฺตํ อนุชานิสฺสนฺติ อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชาย
อุฏฺฐเหสิ สมม สุทินน ภูณฺช จ ปิว จ ปริจาเรหิ จ ภูณฺชนฺโต
ปิวฺนฺโต ปริจาเรฺนฺโต กามे ปริภุณฺชนฺโต ปุณฺณานิ กโรนฺโต
อภิมสฺส น ตํ มาตาปิตโร อนุชานนฺติ อการสฺมา อนคาริยํ
ปพฺพชฺชายาติ ฯ เอวํ วุคฺเต สุทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ตฺถหิ อโหสิ ฯ
ทฺติยมฺปิ โข ฯเปฯ ตฺติยมฺปิ โข สุทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส
สหายกา สุทินฺนํ กลนฺทปฺตฺตํ เอตทวอจฺจํ ตวั โขสิ สมม สุทินน
ฯเปฯ ตฺติยมฺปิ โข สุทินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ตฺถหิ อโหสิ ฯ
อถโฆ สุทินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส สหายกา เยน สุทินฺนสฺส กลนฺท-
ปฺตฺตสฺส มาตาปิตโร เตนฺอุปสงฺกมึสฺส อุปสงฺกมิตฺวา สุทินฺนสฺส
กลนฺทปฺตฺตสฺส มาตาปิตโร เอตทวอจฺจํ อมฺม ตาต เอโส สุทินฺโน
อนนฺตรหิตาย ภูมียา นิปนฺโน อิเชว เม มรณฺํ ภวิสฺสติ ปพฺพชฺชา
วาติ สเจ ตฺถเมห สุทินฺนํ นานฺชานิสฺสเถ อการสฺมา อนคาริยํ
ปพฺพชฺชาย ตตฺถเอว มรณฺํ อากมิสฺสติ สเจ ปน ตฺถเมห สุทินฺนํ
อนุชานิสฺสเถ อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชาย ปพฺพชฺชิตฺปี นํ
ทกฺขิสฺสเถ สเจ สุทินฺโน นาทิมิสฺสติ อการสฺมา อนคาริยํ
ปพฺพชฺชาย กา ตสฺส อณฺณา คติ ภวิสฺสติ อิเชว ปจฺจา-
คมิสฺสติ อนุชานาถ สุทินฺนํ อการสฺมา อนคาริยํ ปพฺพชฺชายาติ ฯ

อนฺชานาม ตาตา สฺตินฺนํ อการสฺมา อนการิยํ ปพฺพชฺชาชาติ ฯ

[๑๔] อถ โข สฺตินฺนสฺส กลนฺทปฺตฺตสฺส สหายกา เยน สฺตินฺโน
กลนฺทปฺตฺโต เตนฺอุปสงฺกมึสฺส อุปสงฺกมิตฺวา สฺตินฺนํ กลนฺทปฺตฺตํ
เอตทโวจฺจุ อฏฺฐเจหิ สมฺม สฺตินฺนํ อนฺนุณฺวาโตสฺสิ มาตาปิตฺุหิ
อการสฺมา อนการิยํ ปพฺพชฺชาชาติ ฯ อถ โข สฺตินฺโน กลนฺทปฺตฺโต
อนฺนุณฺวาโตมฺหิ กิร มาตาปิตฺุหิ อการสฺมา อนการิยํ ปพฺพชฺชาชาติ
หฏฺฐจฺจ อุกฺกโค ปาณินา คตฺตานิ ปริปฺนฺณนฺโต วฏฺฐจฺจาสฺสิ ฯ
อถ โข สฺตินฺโน กลนฺทปฺตฺโต กติปาหํ พลํ คาเหตุวา ๑ เยน
ภควา เตนฺอุปสงฺกมึ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ
นึสึทฺติ ฯ เอกมนฺตํ นึสึนฺโน โข สฺตินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ภควนฺตํ
เอตทโวจฺจ อนฺนุณฺวาโตมฺหิ ๒ อหํ ภนฺเต มาตาปิตฺุหิ อการสฺมา
อนการิยํ ปพฺพชฺชาย ปพฺพาเชตฺตุ มํ ภนฺเต ภควาติ ฯ อลตฺถ โข
สฺตินฺโน กลนฺทปฺตฺโต ภควโต สนฺติเก ปพฺพชฺชํ อลตฺถ อุปสมฺปทํ ฯ
อจิรฺอุปสมฺปนฺโน จ ปนายสฺมา สฺตินฺโน เอวรฺูเป ชฺฐตฺถุณฺเณ สมาทาย
วตฺตติ อารณฺุณฺโก โหติ ปิณฺฑปาติโก ปัสฺสุถฺติโก สฺปทานจาริโก
อณฺุณฺตรํ วชฺชึคามํ อุปนึสฺสาย วิหฺรติ ฯ

[๑๕] เตน โข ปน สมเยน วชฺชึ ทฺุพฺพิทฺุทฺทา โหติ ทฺุวิหิตฺิกา
เสตฺถุจฺจิกา สลาภาวตฺตนา น สฺกฺรา อณฺุณฺเณ ปคฺคฺเคน ยาเปตฺุ ฯ
อถ โข อายสฺมโต สฺตินฺนสฺส เอตทโหสฺสิ เอตฺรหิ โข วชฺชึ
#๑ เขภฺยุเยน คเหตุวาติ ปาโจ ทิสฺสตี ฯ ๒ ยฺ. ม. อนฺนุณฺวาโต ฯ

ทฺพภิกฺขา ทฺวีหิติกา เสตฺถจิกา สลาภาวตฺตนา น สุกรรา อุณฺเณน
ปกฺกเหน ยาเปตฺตุ พฺหุ โข ปน เม เวสาลียฺ ฅาตกา ๑ อทฺตมา
มหทฺธนา มหาโภกา ปฺหุตฺตชาตฺรปรชฺตา ปฺหุตฺตวิตฺตูปกรฺณา ปฺหุตฺ-
ชนธฺลฺลา ยนฺนุนาหิ ฅาตกานิ ๒ อุปนิสฺสาย วิหเรยฺย ฅาตกาปิ ๓
มํ นิสฺสาย ทานานิ ทสฺสนฺติ ปฺล
ลาภิ ลจฺจนฺติ อหฺลจฺ ปิณฺฑทฺเกน น กิลมิสฺสामीติ ฯ อถ โข
อายุสฺมา สุทฺธิโน เสนาสนํ สํสาเมตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย เยน
เวสาลี เตน ปกฺกามี อนฺุปฺพฺเพน จาริกํ ๔ จรฺมาโน ๕ เยน
เวสาลี ตทวสฺริ ฯ ตตฺร สุทฺธิ อายุสฺมา สุทฺธิโน เวสาลียฺ วิหฺรติ
มหาวเน ญฺญาคารสาลาเย ฯ อสฺโสสุ โข อายุสฺมโต สุทฺธินฺนฺสฺส
ฅาตกา สุทฺธิโน กิร กลนฺุทฺปฺตฺโต เวสาลี อนฺุปฺปฺตฺโตติ ฯ เต
อายุสฺมโต สุทฺธินฺนฺสฺส สฺฐจิมตฺเต ฅาลิปาเก ภตฺตภาหิรํ อภิหฺรีสุ ฯ
อถ โข อายุสฺมา สุทฺธิโน เต สฺฐจิมตฺเต ฅาลิปาเก ภิกฺขุณฺํ วิสฺสชฺ-
เชตฺวา ปฺพฺพณฺุหสมยฺ นินฺวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย กลนฺุทฺคามํ
ปิณฺฑทฺาย ปาวิสิ กลนฺุทฺคาเม สปทานํ ปิณฺฑทฺาย จรฺมาโน เยน
สกปิตฺตฺ นินฺเวสนํ เตนฺุปฺสงฺกมิ ฯ เตน โข ปน สมเยน อายุสฺมโต
สุทฺธินฺนฺสฺส ฅาติทาสี อภิโทสิกํ กุมฺมาสํ จชฺเชตฺตฺกามา โหติ ฯ
อถ โข อายุสฺมา สุทฺธิโน ตํ ฅาติทาสี เอตทวโจ สเจ ตํ ภคินิ
#๑ ยฺ. ม. ฅาตี ฯ ๒-๓ ยฺ. ม. ฅาตี ฯ ๔-๕ ตีสุปิ โปตฺถเกสุ อิทิ
#ปฺจทฺวยํ น ทิสฺสตี ฯ

ฉทฺทณิยธมฺมํ อิธ เม ปตฺเต อากิราติ ฯ อถโฆ อายสฺมโต
สุทินฺนสฺส ฅาติทาสี ตํ อากิโทสิกํ กุมฺมาลํ อายสฺมโต สุทินฺนสฺส
ปตฺเต อากิรฺนฺตี หตฺถานณฺจ ปาทานณฺจ สรฺสฺส จ นิमितฺตํ
อถคฺคเหสี ฯ อถโฆ อายสฺมโต สุทินฺนสฺส ฅาติทาสี เยนายสฺมโต
สุทินฺนสฺส มาตา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมโต สุทินฺนสฺส
มาตริ เอตทโวจ ชฺคฺขมฺเย ชาเนยฺยาสี อยฺยปฺตฺโต สุทินฺโน
อนฺุปฺตฺโตติ ฯ สจฺจ ชฺเช สจฺจํ ภณฺสี อทาสี ตํ กโรมิติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา สุทินฺโน ตํ อากิโทสิกํ กุมฺมาลํ
อณฺณตริ กุฑฺฑมฺมฺลํ นิสฺสาย ปริภุชฺชติ ฯ ปีตานิ โข อายสฺมโต
สุทินฺนสฺส กมฺมนฺตา อากฺจนฺโต อทฺทส อายสฺมนฺตํ สุทินฺนํ ตํ
อากิโทสิกํ กุมฺมาลํ อณฺณตริ กุฑฺฑมฺมฺลํ นิสฺสาย ปริภุชฺชนฺตํ ทิสฺวาน
เยนายสฺมา สุทินฺโน เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ
สุทินฺนํ เอตทโวจ อตฺถิ นาม ตาต สุทินฺน อากิโทสิกํ กุมฺมาลํ
ปริภุชฺชิสฺสตี นนฺ ๑ ตาต สุทินฺน สกฺเคหํ ๒คนฺตพฺพนฺติ ฯ อคฺคมฺมหา
โฆ เต คหฺปติ เภทํ ตตฺถยํ ๑อากิโทสิโก กุมฺมาโส มยา ลทฺโธติ ๔ ฯ
อถโฆ อายสฺมโต สุทินฺนสฺส ปีตา อายสฺมโต สุทินฺนสฺส พาหํ
คเหตฺวา อายสฺมนฺตํ สุทินฺนํ เอตทโวจ เอหิ ตาต สุทินฺน ฆริ
คมิสฺสามาติ ฯ อถโฆ อายสฺมา สุทินฺโน เยน สกฺปีตฺถุ นิเวสนํ
#๑ ยฺ. ม. นนฺ นาม ฯ ๒ ยฺ. ม. สกฺ เภทํ ฯ ๓ ยฺ. ตตฺถรายํ ฯ
#๔ มยา ลทฺโธติ ปาจทฺถยํ ยฺโรปฺยมฺรมฺมโปตฺถเกสฺสุ น ทิสฺสติ ฯ

เตนุปรสํกมิ อุปสํกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสีทิ ฯ อถโฆ
อายสุมโต สฺวทินฺนสฺส ปิตา อายสุมนฺตํ สฺวทินฺนํ เอตทโวจ ภูณฺช
ตาท สฺวทินฺนาติ ฯ อถ คหปติ กตํ เม อชฺช ภตฺตกิจฺจนฺติ ฯ
อธิวาเสหิ ตาท สฺวทินฺนํ สฺวาตนาถ ภตฺตนฺติ ฯ อธิวาเสสิ โฆ
อายสุมมา สฺวทินฺโน คุณฺหิภาเวณ ฯ อถโฆ อายสุมมา สฺวทินฺโน
อุฏฺฐายาสนา ปกุกามิ ฯ

[๑๖] อถโฆ อายสุมโต สฺวทินฺนสฺส มาตา ตสฺสา รตฺติยา
อจฺจเยน หริเตน โคมเยน ปจฺวี โอปุณฺณาเปตฺวา เทว ปุณฺเช
การาเปสิ เอกํ หิริณฺณสฺส เอกํ สุวณฺณสฺส ตาว มหนฺตา
ปุณฺชา อเหตุํ โอรโต จิโต ปุริโส ปารโต จิตํ ปุริสํ น
ปสฺสตี ปารโต จิโต ปุริโส โอรโต จิตํ ปุริสํ น ปสฺสตี
เต ปุณฺเช กิลฺยเชหิ ปฏิจฺจาทาเปตฺวา มชฺเฒ อาสนํ ปณฺณาเปตฺวา
ติโรกรณียํ ปริกฺขิปาเปตฺวา ๑ อายสุมโต สฺวทินฺนสฺส ปุราณฺทุดิยิกํ
อามนฺเตสิ เตนหิ วฐฺ เยน อลงฺกาเรน อลงฺกตา ปุคฺตสฺส สฺวทินฺนสฺส
ปิยา อโหสิ มนาปา เตน อลงฺกาเรน อลงฺกราติ ฯ เอวํ อยฺเยติ
โฆ อายสุมโต สฺวทินฺนสฺส ปุราณฺทุดิยิกา อายสุมโต สฺวทินฺนสฺส
มาตุยา ปจฺจสฺโสสิ ฯ อถโฆ อายสุมมา สฺวทินฺโน ปุพฺพณฺหสมยํ
นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย เยน สกปิตฺถํ นิเวสนํ เตนุปรสํกมิ
อุปสํกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสีทิ ฯ อถโฆ อายสุมโต
#๑ เขภฺยุเยน ปริกฺขิปิตฺวาติ ปาโฆ ทิสฺสตี ฯ

สุทินฺนสฺส ปิตา เยนายสฺมา สุทินฺโน เตนฺสปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา
เต ปุณฺเช วิวราเปตฺวา อายสฺมนฺตํ สุทินฺนํ เอตทโวจ อิทฺนเต
ตาท สุทินฺน มาตฺมตฺตํ อิตฺถิกาย อิตฺถิชนํ อณฺณํ เปตฺตํ
อณฺณํ ปิตามหํ ลพฺภา ตาท สุทินฺน หีนายาวตฺติตฺวา โภกา จ
ภฺยชิตฺตํ ปุณฺณานิ จ กาคฺคฺ อหิ ตฺวํ ตาท สุทินฺน หีนายาวตฺติตฺวา
โภเก จ ภฺยชสฺส ปุณฺณานิ จ กโรหิตฺติ ฯ ตาท น อฺสฺสหามิ
น วิสหามิ อภฺริโต อหิ พฺรหฺมจฺริยํ จรามิตฺติ ฯ ทฺตฺติยมฺปิ โข
ฯเปฯ ตฺตฺติยมฺปิ โข อายสฺมโต สุทินฺนสฺส ปิตา อายสฺมนฺตํ
สุทินฺนํ เอตทโวจ อิทฺนเต ตาท สุทินฺน มาตฺมตฺตํ อิตฺถิกาย
อิตฺถิชนํ อณฺณํ เปตฺตํ อณฺณํ ปิตามหํ ลพฺภา ตาท
สุทินฺน หีนายาวตฺติตฺวา โภกา จ ภฺยชิตฺตํ ปุณฺณานิ จ กาคฺคฺ
อหิ ตฺวํ ตาท สุทินฺน หีนายาวตฺติตฺวา โภเก จ ภฺยชสฺส
ปุณฺณานิ จ กโรหิตฺติ ฯ วเทยฺยาม โข ตํ คหปฺติ สเจ ตฺวํ
นาตฺถกทฺตฺเตยฺยาสีตฺติ ฯ วเทหิ ตาท สุทินฺนาตฺติ ฯ เตนฺหิ ตฺวํ
คหปฺติ มหฺนฺเต มหฺนฺเต สานฺธิปฺสิพฺเพเก การาเปตฺวา หิรณฺณสฺวณฺณสฺส
ปฺุราเปตฺวา สกฺเณหิ นิพฺพาหาเปตฺวา มชฺเฌ กงฺกาย
โสเต โอสาทฺเทหิ ๑ ตํ กิสฺส เหตุ ยํ หิ เต คหปฺติ ภฺวิสฺสตี
ตฺตฺตฺนินฺทานํ ภยํ วา นมฺภิตฺตตฺตํ วา โลมฺหํโส วา อารกฺโข วา
โส เต น ภฺวิสฺสตีตฺติ ฯ เอวํ วุตฺเต อายสฺมโต สุทินฺนสฺส ปิตา
#๑ ยฺ. โอสาทฺเรหิ ฯ ม. รา. โอสาทฺเรหิ ฯ

อนตตมโน อโหสิ ถถิ หิ นาม ปุตโต สุกินโน เอว วภขิตติ ฯ
อดโข อายสมโต สุกินนุสส ปิตา อายสมโต สุกินนุสส ปุราณ-
ทุดิยิกั อามนุเตสิ เตนหิ วฐุ ตวั ปิยา จ มนาปา จ อปุเปวนาม
ปุตโต สุกินโน ตุยหंपิ วจัน กเรยยาติ ฯ อดโข อายสมโต
สุกินนุสส ปุราณทุดิยิกา อายสมโต สุกินนุสส ปาเทสุ กเหตุวา
อายสมนุตติ สุกินนุ เอตทโวจ กิทิสา นาม ตา อยยุปุตต
อจจรายโย ยาสั ตวั เหตุ พุรหุมจริยิ จรสิตติ ฯ น โข อหิ
ภคินิ อจจรานัน เหตุ พุรหุมจริยิ จรามิตติ ฯ อดโข อายสมโต
สุกินนุสส ปุราณทุดิยิกา อชชตคเค มั อยยุปุตโต สุกินโน
ภคินิวาเทน สมทาจรสิตติ ตตเถว มุจจिता ปปตา ฯ อดโข
อายสมมา สุกินโน ปิตริ เอตทโวจ สเจ กหปติ โภชนัน ทาทพพิ
เทถ มา โน วิหะยิตถาติ ฯ ภูณช ตาต สุกินนาติ ฯ อดโข
อายสมโต สุกินนุสส มาตา จ ปิตา จ อายสมนุตติ สุกินนุ
ปณิเตน ขาถนียะน โภชนียะน สหตถา สนตปุเปสิ สumpulาเรสิ ฯ
อดโข อายสมโต สุกินนุสส มาตา อายสมนุตติ สุกินนุ ภูตตาวี
โอนิตปุตตปาณิ เอตทโวจ อิทั ตาต สุกินนุ กุลั อพฒั มหทฐัน
มหาโภคั ปหุตชาตรูปรัชติ ปหุตวิตตูปกรณั ปหุตชนชลลัน ลพภา
ตาต สุกินนุ หีนายาวตติตวา โภคา จ ภูณชิต्तु ปุณณานิ จ กาคุ
เอหิ ตวั ตาต สุกินนุ หีนายาวตติตวา โภเก จ ภูณชสสุ
ปุณณานิ จ กโรหิตติ ฯ อมม น อุตสahami น วิสahami

อภฺรโต อหํ พุทฺหมจฺริยํ จรามิตฺติ ฯ พุทฺติยมฺปิ โข ฯเปฯ ตติยมฺปิ
โฆ อายสฺมโต สฺวทฺินฺนสฺส มาตา อายสฺมนฺตํ สฺวทฺินฺนํ เอตทวโจ
อิทํ ตาต สฺวทฺินฺน กุลํ อพฺตํ มหทฺุณฺนํ มหาโภกํ ปุทฺตชาตฺรุปรชตํ
ปุทฺตวิตฺตฺุปรกฺกณํ ปุทฺตชนฺชณฺณํ เตนหิ ตาต สฺวทฺินฺน พิชกํปิ
เทหิ มา โน อปุตฺตกํ สापเตยฺยํ ลิจฺฉวิโน ๑ อติหฺราเปสฺนฺตฺติ ฯ
เอตํ โฆ เม อมฺม สกฺกา กาทฺุณฺตฺติ ฯ กหํ ปน ตาต สฺวทฺินฺน
เอตฺรหิ วิหฺรสีตฺติ ฯ มหาวเน อมฺมาตฺติ ฯ อถโฆ อายสฺมา สฺวทฺินฺโน
อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ฯ

[๑๗] อถโฆ อายสฺมโต สฺวทฺินฺนสฺส มาตา อายสฺมโต สฺวทฺินฺนสฺส
ปุราณพุทฺธิยิกํ อามนฺเตสฺสิ เตนหิ วฐฺุ ยทา อุตฺุณฺนิ อโหสิ ปุปฺผํ
เต อุปฺปนฺนํ โหติ อถ เม อาโรเจยฺยาสีตฺติ ฯ เอวํ อยฺเยติ
โฆ อายสฺมโต สฺวทฺินฺนสฺส ปุราณพุทฺธิยิกา อายสฺมโต สฺวทฺินฺนสฺส
มาตุยา ปจฺจสฺโสสฺสิ ฯ อถโฆ อายสฺมโต สฺวทฺินฺนสฺส ปุราณพุทฺธิยิกา
น จิสฺเสว อุตฺุณฺนิ อโหสิ ปุปฺผํสา อุปฺปชฺชฺชิ ฯ อถโฆ อายสฺมโต
สฺวทฺินฺนสฺส ปุราณพุทฺธิยิกา อายสฺมโต สฺวทฺินฺนสฺส มาตฺริ เอตทวโจ
อุตฺุณฺนิมฺหิ อยฺเย ปุปฺผํ เม อุปฺปนฺนฺนฺตฺติ ฯ เตนหิ วฐฺุ เยน
อลงฺกาเรน อลงฺกตา ปุตฺตสฺส สฺวทฺินฺนสฺส ปิยา อโหสิ มนาปา เตน
อลงฺกาเรน อลงฺกราทฺิ ฯ เอวํ อยฺเยติ โฆ อายสฺมโต สฺวทฺินฺนสฺส
ปุราณพุทฺธิยิกา อายสฺมโต สฺวทฺินฺนสฺส มาตุยา ปจฺจสฺโสสฺสิ ฯ อถโฆ
#๑ สพฺพตฺตฺุ ไปตฺุถเกสฺสุ ลิจฺฉวิโยติ ปาโฆ ทิสฺสฺตฺติ ฯ

อายุสมโต สุทินฺนสฺส มาตา อายุสมโต สุทินฺนสฺส ปฺราณทฺตฺติยกิ
อาทาย เยน มหาวนฺ เยนายสฺมา สุทินฺโน เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา อายุสมนฺตํ สุทินฺนํ เอตทโวจ อิทํ ตาต สุทินฺน
กฺลํ อฑฺฒํ มหทฺธนฺ มหาโกกํ ปฺหุตชาตฺรฺพรชตํ ปฺหุตวิทฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ
ปฺหุตชนฺชณฺณํ ลพฺภา ตาต สุทินฺนํ หีนายาวตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
ภฺลฺลชฺตฺตํ ปฺลฺลณฺณานิ จ กาทฺตํ เอहि ตฺวํ ตาต สุทินฺนํ หีนายาวตฺตฺตฺต
โกเก จ ภฺลฺลชฺสฺส ปฺลฺลณฺณานิ จ กโรหิตฺติ ฯ อมฺมํ น อฺสฺสหา
น วิสหา มิ อภฺริโต อหิ พฺรหฺมจฺริยิ จรามิตฺติ ฯ ทฺตฺติยมฺปิ โข
ฯเปฯ ตฺตฺติยมฺปิ โข อายุสมโต สุทินฺนสฺส มาตา อายุสมนฺตํ
สุทินฺนํ เอตทโวจ อิทํ ตาต สุทินฺนํ กฺลํ อฑฺฒํ มหทฺธนฺ มหาโกกํ
ปฺหุตชาตฺรฺพรชตํ ปฺหุตวิทฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ ปฺหุตชนฺชณฺณํ เตนฺนํ ตาต
สุทินฺนํ พิชกฺปิ เทหิ มา โน อุปฺตฺตํ สฺปาเตยฺยํ ลิจฺฉวโน
อติหฺราเปสฺสนฺติ ฯ เอตํ โข เม อมฺมํ สกฺกา กาทฺตฺตฺตฺตฺตฺต
ทฺตฺติยิกาย พาหฺยํ คเหตุวา มหาวนฺ อชฺโฆคาเหตุวา อุปฺปฺลฺลตฺต
ลิกฺขาปเท อนาทินวทสฺโส ปฺราณทฺตฺติยิกาย ติกฺขตฺตํ เมณฺณํ ชมฺมํ
อภฺวิณฺญาเปสิ ฯ สฺวาเตน คพฺภํ คณฺหิ ฯ

[๑๘] ภุมฺมา เทวา สทฺทมนฺนุสฺสาเวสฺสุ นฺริพฺพุโท วต โภ
ภิกฺขุสงฺโฆ นฺริทินโว สุทินฺนเนน กถนฺนทฺตฺตฺตฺตฺตฺตํ อพฺพุทํ อุปฺปาทิตฺ
อาทินโว อุปฺปาทิตฺตํ ฯ ภุมฺมานํ เทวานํ สทฺทํ สฺตฺวา จาตฺม-
มหาราชิกา เทวา สทฺทมนฺนุสฺสาเวสฺสุ ตาวตฺติสา เทวา ยามา

ตณฺหุภุชชาย วิราคาย นิโรธาย นิพพานาย ชฺมุโม เทสิโต นนุ
อาวุโส ภควตา อนนฺกปริยาเยน กามานํ ปหานํ อกฺขาคํ กามสญฺญานํ
ปรีญญา อกฺขาคตา กามปิปาसानํ ปฏฺวีวินโย อกฺขาคโต
กามวิตกฺกานํ สมฺมุขมาโต อกฺขาคโต กามปริพาหานํ วุปฺสโม
อกฺขาคโต เนตํ อาวุโส อปฺปสนฺนนานํ วา ปสาทาย ปสนฺนนานํ
วา ภิชฺชโยภาวาย อถเชวตํ อาวุโส อปฺปสนฺนนานนฺจเจว อปฺปสาทาย
ปสนฺนนานนฺจ เอกจฺจานํ อญฺญตฺตตฺตาชาติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ
อายสฺมุนฺตํ สฺสฺทินฺนํ อนนฺกปริยาเยน วิครหิตฺวา ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตฺถํ ฯ

[๒๐] อถโฆ ภควา เอตสฺมี นิทานเณ เอตสฺมี ปกรณเณ ภิกฺขุสงฺฆํ
สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมุนฺตํ สฺสฺทินฺนํ ปฏฺวีปฺจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ
สฺสฺทินฺนํ ปฺราณทฺตฺติภาย เมถุนํ ชฺมมํ ปฏฺวีเสวสีติ ๑ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วิกฺรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉวิกํ ๒ โมฆปฺริส อนนฺจฺฉโลมิกํ อปฺปฏฺวีรูปํ
อสุสามณฺกํ อกฺปฺปิยํ อกรณฺธิยํ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส เอวํ
สุวากฺขาเต ชฺมมวินเย ปพฺพชิตฺวา น สกฺขิสฺสตี ยาวชฺฉิํ ปรีปฺญณฺ
ปรีสุทฺธิํ พุรหฺมจฺริยํ จริตฺถํ นนุ มยา โมฆปฺริส อนนฺกปริยาเยน
วิราคาย ชฺมุโม เทสิโต โน สฺราคาย วิสฺสโยคาย ชฺมุโม เทสิโต
โน สฺสโยคาย อนฺนุปาทานาย ชฺมุโม เทสิโต โน สฺสุปาทานาย
ตตฺถ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส มยา วิราคาย ชฺมเม เทสิเต สฺราคาย
#๑ ยฺ. ปฏฺวีเสวสีติ ฯ ๒ เขภฺยุเยน อนนฺจฺฉวินฺนติ ปาโห ทิสฺสตี ฯ

เจเตสฺสตี วิสโยคาย ฌมฺเม เทสิเต สโยคาย เจเตสฺสตี อนุ-
ปาทานาย ฌมฺเม เทสิเต สอุปาทานาย เจเตสฺสตี นนฺ มยา
โมฆปุริส อเนกปริยาเยน รากวิราคาย ฌมฺโม เทสิโต มทนิมมท-
นาย ปิปาสวินยาย อาลยสมุคฺฆาตาย วฏฺฏุปฺเจทาย ตณฺหุขยาย
วิราคาย นิโรธาย นิพฺพานาย ฌมฺโม เทสิโต นนฺ มยา โมฆปุริส
อเนกปริยาเยน กามานํ ปหานํ อกฺขาตํ กามสณฺณานํ ปริณฺญา
อกฺขาตา กามปิปาसानํ ปฏฺฐินโย อกฺขาโต กามวิตกฺกานํ สมุคฺ-
ฆาโต อกฺขาโต กามปริพาหานํ วุปฺสโม อกฺขาโต วรรณเต
โมฆปุริส อาสีวิสสฺส โฆรวิสสฺส มฺเข องฺกชาตํ ปกฺขิตฺตํ น
เตวว มาตฺตคามสฺส องฺกชาเต องฺกชาตํ ปกฺขิตฺตํ วรรณเต โมฆปุริส
กณฺหสฺสปฺสฺส มฺเข องฺกชาตํ ปกฺขิตฺตํ น เตวว มาตฺตคามสฺส
องฺกชาเต องฺกชาตํ ปกฺขิตฺตํ วรรณเต โมฆปุริส องฺการกาสุยา
อาทิตฺตตาย สมฺปชฺชฺชิตฺตตาย สณฺโฆติฏฺฏตาย ๑ องฺกชาตํ ปกฺขิตฺตํ น
เตวว มาตฺตคามสฺส องฺกชาเต องฺกชาตํ ปกฺขิตฺตํ ตํ กิสฺส
เหตุ ตโตนิทานํ หิ โมฆปุริส มรณํ วา นิกฺจฺเจยฺย มรณมตฺตํ
วา ทุกฺขํ น เตวว ตปฺปจฺจยา กายสฺส เกทา ปรี มรณา
อปายํ ทุกฺคตี วินิปาตํ นิริยํ อุปฺปชฺชฺชยฺย อิตฺตนิทานญจ โข
โมฆปุริส กายสฺส เกทา ปรี มรณา อปายํ ทุกฺคตี วินิปาตํ
นิริยํ อุปฺปชฺชฺชยฺย ตตฺถ นาม ตวํ โมฆปุริส ยํ ตวํ อสทฺทมฺมํ
#๑ เขภฺยเยน สชฺโฆติฏฺฏายาติ ปาโจ ทิสฺสตี ฯ

คามธมมัม วัสถธมมัม ทฎฐลลัม โอทกนฺตัม รหสฺสํ ทวยํ ทวยสฺมาปตฺตี
สฺมาปชฺชิสฺสตี พหฺนุณฺ โข ตฺวํ โมฆปฺริส อกฺุสฺถานํ ธมฺมานํ
อาทิกตฺตา ปุพฺพกโม เนตฺตํ โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย
ปสฺนฺนํ วา กฺิยโยภาวาย อถเขวตฺตํ โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนํ อญฺเจว
อปฺปสฺทาทย ปสฺนฺนํ อญฺเจว เอกจฺจํ อญฺเจว ตฺตยาติ ฯ อถ โข
ภควา อายสฺมณฺตํ สฺวทฺธิณฺ อเนกปฺริยาเยน วิครหิตฺวา ทฺพฺภรตฺตาย
ทฺพฺโปสฺตตาย มหิจฺจตฺตาย อสนฺตฺกฺุจฺจตฺตาย สฺงคณฺิกาย โกสชฺชสฺส
อวณฺณํ ภาสิตฺวา อเนกปฺริยาเยน สฺวภรตฺตาย สฺวโปสฺตตาย อปฺปิจฺจสฺส
สฺนตฺกฺุจฺจสฺส สฺลเลขสฺส ชฺฐสฺส ปาสาทิกสฺส อปฺปจฺจยสฺส วิริยา-
ธมฺภสฺส วณฺณํ ภาสิตฺวา กฺิกฺุชฺชนํ ตทฺนจฺจวิกํ ตทฺนโลมิกํ ธมฺมํ
กถํ กตฺวา กฺิกฺุชฺช อามนฺเตสฺสิ เตนหิ กฺิกฺุชฺชเว กฺิกฺุชฺชนํ สิกฺุชฺชาปทํ
ปฺลยฺวาเปสฺสํ สมิ ทส อตฺถวเส ปฏฺิจฺจ สฺงฆสฺสุจฺจตฺตาย สฺงฆสฺสาตฺตาย
ทฺมฺมจฺจณฺํ ปุคฺคฺลํ นิกฺุคฺคฺหาย เปสฺลํ กฺิกฺุชฺชนํ สาสฺวิหาราย
ทฺกฺุชฺชธมฺมิกํ อาสวํ สํวราย สมฺปฺรายิกํ อาสวํ ปฏฺิจฺจตฺตาย
อปฺปสฺนฺนํ ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ กฺิยโยภาวาย สทฺธธมฺมจฺจิตฺติยา
วินยฺนคฺคฺหาย เอวญฺจ ปน กฺิกฺุชฺชเว อิมํ สิกฺุชฺชาปทํ อฺุทฺทิสฺเสยฺยถ
โย ปน กฺิกฺุชฺช เมถุนํ ธมฺมํ ปฏฺิจฺจเวยฺย ปาราชฺโก โหติ
อสิวํโสติ ฯ เอวญฺจิทํ ภควตา กฺิกฺุชฺชนํ สิกฺุชฺชาปทํ ปฺลยฺตฺตํ โหติ ฯ

สฺวทฺธิณฺภาณวารี นิฏฺุจฺจิตฺตํ ฯ

[๒๑] เตน โข ปน สมเณน อลฺลตโร ภิกฺขุ เวสาลีย มหาเว
มกฺกภูมึ อามิสฺเสน อุปลาทฺเตวา ตสฺสา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺเสวตี ฯ
อลฺลโห โส ภิกฺขุ ปุพฺพพณฺ्हสมยํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจิวรรมาทาย
เวสาลี ปิณฺฑทาย ปาวีสี ฯ เตน โข ปน สมเณน สมฺพหุลา
ภิกฺขุ เสนาสนจาริกํ อาหิณฺฑนฺตฺตา เยน ตสฺส ภิกฺขุโน วิหารโร
เตนุปรสฺงกมึสุ ฯ อทฺทสา โข สาทฺ มกฺกภูมึ เต ภิกฺขุ ทูโรโต ว
อากจฺจนฺเต ทิสฺวาน เยน เต ภิกฺขุ เตนุปรสฺงกมึ อุปสฺงกมิตฺวา
เตสํ ภิกฺขุณฺํ ปุโรโต กภูมึปี จาเลสี เณปปีปี จาเลสี
กภูมึปี โอชฺชติ นิมิตฺตํปี อกาสิ ฯ อลฺลโห เตสํ ภิกฺขุณฺํ เอตทโหสี
นิสฺสํสยํ โข โส ภิกฺขุ อิมิสฺสา มกฺกภูมึยา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺเสวตีติ
เอกมนฺตํ นิลียีสฺสุ ฯ อลฺลโห โส ภิกฺขุ เวสาลีย ปิณฺฑทาย จริตฺวา
ปิณฺฑทปาดํ อาทาย ปฏฺฐิกมึ ฯ อลฺลโห สาทฺ มกฺกภูมึ เยน โส
ภิกฺขุ เตนุปรสฺงกมึ ฯ อลฺลโห โส ภิกฺขุ ตํ ปิณฺฑทปาดํ เอกเทสํ
ภุชฺชิตฺวา เอกเทสํ ตสฺสา มกฺกภูมึยา อทาสี ฯ อลฺลโห สาทฺ มกฺกภูมึ
ตํ ปิณฺฑทปาดํ ๑ ภุชฺชิตฺวา ตสฺส ภิกฺขุโน กภูมึ โอชฺชติ ฯ อลฺลโห
โส ภิกฺขุ ตสฺสา มกฺกภูมึยา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺเสวตี ฯ อลฺลโห เต
ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุ เอตทโวจฺจํ นนฺ อวฺโส ภควตา สิกฺขาปทํ
ปฺลยตฺตํ กิสฺส ตฺวํ อวฺโส อิมิสฺสา ๒ มกฺกภูมึยา เมถุนํ ฌมฺมํ
ปฏฺฐิสฺเสวตีติ ฯ สจฺจํ อวฺโส ภควตา สิกฺขาปทํ ปฺลยตฺตํ ตลฺลจ
#๑ ยฺ. ตํ ปิณฺฑทํ ฯ ๒ ปายโตยํ ปาโห นตฺถิ ฯ

วรนเต โมฆปริส กณฺหสปฺปสฺส มุเข องฺกชาตํ ปกฺขิตฺตํ น
เตวว มกฺกภูมฺยา องฺกชาเต องฺกชาตํ ปกฺขิตฺตํ วรนเต โมฆปริส
องฺการกาสุยา อาทิตฺตาย สมฺปชฺชติตฺตาย สณฺโชนฺติภูตฺตาย องฺกชาตํ
ปกฺขิตฺตํ น เตวว มกฺกภูมฺยา องฺกชาเต องฺกชาตํ ปกฺขิตฺตํ ตํ
กิสฺส เหตุ ตโตนิทานํ หิ โมฆปริส มรณํ วา นิกฺขลฺลเยย
มรณมตฺตํ วา ทุกฺขํ น เตวว ตปฺปจฺจยา กายสฺส เกทา ปรี
มรณา อปายํ ทุกฺคตฺถิ วิณีปาดํ นิริยํ อุปฺปชฺชเยย อิตฺตานิทานญจ
โฆ โมฆปริส กายสฺส เกทา ปรี มรณา อปายํ ทุกฺคตฺถิ วิณีปาดํ
นิริยํ อุปฺปชฺชเยย ตตฺถ นาม ตวํ โมฆปริส ยํ ตวํ อสทฺธมฺมํ
คามมฺมํ วสทฺธมฺมํ ทฺถุจฺจุลฺลํ โอทกนฺตํ ฤษสฺสํ ทฺวยํ ทฺวยสมฺปาตฺตํ
สมฺปาชฺชิสฺสตี เนตํ โมฆปริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺสาทาย ๆเปฯ
เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกมฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
เมถุนํ ฐมฺมํ ปฏฺฐิเสวเยย อนตฺตมโส ตฺริจฺจนคตฺตายปี ปาราชฺชโก โหติ
อัสฺวาโสติ ฯ เอวญจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺโณ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ โหติ ฯ

มกฺกภูมฺยวตฺถุ ๑ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๒๑] เตน โฆ ปน สมเยน สมฺพหฺลลา เวสาลิกา วชฺชีปฺตฺตกา
ภิกฺขุ ยาวทตฺถํ ภูณฺชิสฺสํ ยาวทตฺถํ สฺวปีสฺสํ ยาวทตฺถํ นหายีสฺสํ
ยาวทตฺถํ ภูณฺชิตฺตวา ยาวทตฺถํ สฺวปีตฺตวา ยาวทตฺถํ นหายิตฺตวา
อโยนิโส มนสิกริตฺตวา สิกฺขํ อปฺปจฺจกฺขาย ทฺพพฺพลฺลํ อนาวิกิตฺตวา
#๑ ปายโต มกฺกภูมฺยสิกฺขาปทฺนฺติ ทิสฺสตี ฯ

เมถุนํ ฌมมํ ปฏฺฐิเสวีสุ ๑ เต อปเรน สมเขน ฌาติพฺยสเนนปี
ศุญฺญา โภคพฺยสเนนปี ศุญฺญา โรคพฺยสเนนปี ศุญฺญา อายสฺมนุตฺตํ
อานนฺทํ อุปลงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ น มยฺ ฆนฺเต อานนฺท
พฺพุทฺทครหิโน น ฌมฺมครหิโน น สงฺฆครหิโน อตฺตครหิโน มยฺ
ฆนฺเต อานนฺท อนนฺตครหิโน มยเมวมุหา อลฺกฺขิกา มยฺ
อปฺปปลฺลวฺวา เข มยฺ เอวํ สุวากฺขาเต ฌมฺมวินยฺ ปพฺพชิตฺวา
นาสกฺขิมุหา ยาวชีวํ ปรีปฺลฺลณฺณํ ปรีสุทฺธํ พุทฺทมจฺริยํ จริตฺตํ อิทานิปี
เจ ๑ มยฺ ฆนฺเต อานนฺท ทลฺลเยยาม ฆควโต สนฺตฺติเก ปพฺพชฺชํ
ทลฺลเยยาม อุปลสมฺปทํ อิทานิปี มยฺ วิปลฺลสกา กุสลานํ ฌมฺมานํ
ปฺพพฺพตฺตาปรรตฺตํ โพธิปฺกฺขิกานํ ฌมฺมานํ ฆวานานุโยคมนุยุตฺตา
วิหเรยฺยาม สาธุ ฆนฺเต อานนฺท ฆควโต เอตมตฺถํ อารฺโรเจหิตี ๑
เอวมาวุโสตี โข อายสฺมา อานนฺโท เวสาลิกานํ วชฺชํปฺตฺตกานํ
ปฏฺฐิสฺสณฺณิตฺวา เขน ฆควา เตนฺอุปฺลงฺกมิ อุปลงฺกมิตฺวา ฆควโต
เอตมตฺถํ อารฺโรเจตี ๑ อฏฺฐานเมตฺตํ อานนฺท อนวกาโส ยํ ตถาคโต
วชฺชินํ วา วชฺชํปฺตฺตกานํ วา การณฺา สวากานํ ปาราชิกํ ลิกฺขาปทํ
ปฺลยตฺตํ สมฺมูหเนยฺยาตี ๑

[๒๔] อถ โข ฆควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรณฺ ฌมฺมี กถํ
กตฺวา ฆิกฺขุ อามนฺเตตี โย โข ๒ ฆิกฺขเว ฆิกฺขุ ลิกฺขํ อปฺปจฺจกฺขาย
ทฺพพฺลยฺ อนาวิกตฺวา เมถุนํ ฌมมํ ปฏฺฐิเสวตี โส อากโต น
#๑ ย. ม. อิทานิ เจปี ๑ ๒ ย. ปน ๑

อุปสมปาเทตพโพ โย จ โข ภิกขเว ภิกขุ ๑ สิกขัม ปัจจกขาย
ทุพพลุຍ อวิกตฺวา เมถุนํ ฌมมํ ปฏิเสวติ โส อากโต อุปสมปาเทตพโพ
เอวญจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ
โย ปน ภิกขุ ภิกขุณฺํ สิกขาสาชีวสฺมาปฺนฺโน สิกขัม อปฺปัจจกขาย
ทุพพลุຍ อนวิกตฺวา เมถุนํ ฌมมํ ปฏิเสเวยฺย อนตฺมโส ตฺริจฺฉานกตฺตายปิ
ปาราชิกโ โหติ อสํวาโสติ ฯ

[๒๕] โย ปนาติ โย ยาติโส ยถายตุโต ยถาขุโจ ยถานาโม
ยถาโคตุโต ยถาสีโล ยถาวิหารี ยถาโคจโร เตโร วา นโว วา
มชฺฉิมโ วา เอโส วุจฺจติ โย ปนาติ ฯ

[๒๖] ภิกขุติ ภิกขุโกติ ภิกขุ ฯ ภิกขาจริยํ อชฺฉนฺฺปกโตติ
ภิกขุ ฯ ภินฺนปฏฺฐโรติ ภิกขุ ฯ สามณฺณาย ภิกขุ ฯ ปฏฺฐณฺณาย
ภิกขุ ฯ เอหิภิกขุติ ภิกขุ ฯ ตีหิ สรณฺคมเนหิ อุปสมฺปฺนฺโนติ
ภิกขุ ฯ ภาโรติ ๒ ภิกขุ ฯ สारโรติ ภิกขุ ฯ เสโขติ ภิกขุ ฯ
อเสโขติ ภิกขุ ฯ สมกฺเคน สงฺฆเณ ฌตฺติจตฺตเถเน กมฺเมน อกฺุเปเน
จानารเณ อุปสมฺปฺนฺโนติ ภิกขุ ฯ ตตร ยวํภํ ภิกขุ สมกฺเคน
สงฺฆเณ ฌตฺติจตฺตเถเน กมฺเมน อกฺุเปเน จานารเณ อุปสมฺปฺนฺโน
อํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ

[๒๗] สิกขาติ ติสฺโส สิกขา อธิสึลสิกขา อธิจิตฺตสิกขา
#๑ สพฺพตฺถายํ ปาโจ นตฺติ ฯ ๒ อนฺุพฺพเพน ภาโรตฺถยาทีสุ จตฺตุ
#ปาเจสุ อิติสทฺทา สพฺพตฺถ น ทิสฺสนฺติ ฯ

อธิปยุณาสิกขา ตตฺร ยายฺ อธิสึลสิกขา อัย อิมสฺมี อตฺเต
อธิปฺเปตา สิกฺขาติ ฯ

[๒๔] สาสีวํ นาม ยํ ภควตา ปญฺญตฺตํ สิกฺขาปทํ เอตํ
สาसीวํ นาม ตสฺมี สิกฺขติ เตน วุจฺจติ สาสีวสฺมาปฺนฺโนติ ฯ

[๒๕] สิกฺขํ อปฺปจฺจกฺขาย ทุพฺพลยํ อนาวิกตฺวาติ อตฺถิ ภิกฺขเว
ทุพฺพลยาวิกมฺมณฺเฏว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขตา ฯ อตฺถิ
ภิกฺขเว ทุพฺพลยาวิกมฺมณฺเฏว โหติ สิกฺขา จ ปจฺจกฺขตา ฯ

[๓๐] กถณฺจ ภิกฺขเว ทุพฺพลยาวิกมฺมณฺเฏว โหติ สิกฺขา จ
อปฺปจฺจกฺขตา ฯ อิธ ภิกฺขเว ภิกฺขุ อุกฺกณฺจโรโต อนภโรโต สามณฺณา
จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ อภฺภูตฺติมาโน หรายมาโน ชิกฺขจฺจมาโน คิหิภาวํ
ปตฺถยมาโน อุปาสกภาวํ ปตฺถยมาโน อารามิกภาวํ ปตฺถยมาโน
สามณฺเฏวภาวํ ปตฺถยมาโน ติตฺถยภาวํ ปตฺถยมาโน ติตฺถยสวากภาวํ
ปตฺถยมาโน อสฺสมณภาวํ ปตฺถยมาโน อสฺกยปฺตฺถยภาวํ ปตฺถย-
มาโน ยนฺนุนาหํ พุทฺธํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ เอวํปี
ภิกฺขเว ทุพฺพลยาวิกมฺมณฺเฏว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขตา ฯ
อถวา ปนฺ อุกฺกณฺจโรโต อนภโรโต สามณฺณา จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ
อภฺภูตฺติมาโน หรายมาโน ชิกฺขจฺจมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน ฯเปฯ
อสฺกยปฺตฺถยภาวํ ปตฺถยมาโน ยนฺนุนาหํ ฌมฺมํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ
วทติ วิญฺญาเปติ ฯเปฯ ยนฺนุนาหํ สงฺฆํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ
วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุนาหํ สิกฺขํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ

ยนฺนุณาหิ วินยํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ
ปาติโมกฺขํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ อุทฺเทสํ
ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ อุปชฺฌายํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ
วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ อจาริยํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ
วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ สทฺธิวิหาริกํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
ยนฺนุณาหิ อนฺตฺวาสิกํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
ยนฺนุณาหิ สมานุปชฺฌายกํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
ยนฺนุณาหิ สมานาจาริยกํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ
สพฺรหฺมจาริํ ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ
คิหิ อสฺสฺนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ อุปาสโก อสฺสฺนฺติ
วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ อารามโก อสฺสฺนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
ยนฺนุณาหิ สามณฺเโร อสฺสฺนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ
ติตฺถิโย อสฺสฺนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ ติตฺถิยสาวโก
อสฺสฺนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ อสฺสมโณ อสฺสฺนฺติ วทติ
วิญฺญาเปติ ฯ ยนฺนุณาหิ อสฺกยปฺตฺติโย อสฺสฺนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯ
เอวํปิ ภิกฺขเว ทฺพพฺลยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขตา ฯ
อถวา ปน อุกฺกณฺจิตฺ อนภฺริโต สามณฺณา จวิตฺตกาโม
ภิกฺขุภาวํ อภฺภูยิมาโน หฺรายนฺโน ชิกฺขุจฺจนฺมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน
ฯเปฯ อสฺกยปฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน ยถิ ปนาหํ พุทฺธํ
ปจฺจกฺเขยฺยนฺติ วทติ วิญฺญาเปติ ฯเปฯ ยถิ ปนาหํ อสฺกยปฺตฺติโย

อสุสนฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯเปฯ อถาหิ ๑ พุทฺธิ ปจฺจกฺขเยยฺยฺนฺติ
วทติ วิญญาเปติ ฯเปฯ อถาหิ อสฺกยฺปฺตฺติโย อสุสนฺติ วทติ
วิญญาเปติ ฯเปฯ หนฺทาหิ พุทฺธิ ปจฺจกฺขเยยฺยฺนฺติ วทติ วิญญาเปติ
ฯเปฯ หนฺทาหิ อสฺกยฺปฺตฺติโย อสุสนฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯเปฯ
โหตุ เม พุทฺธิ ปจฺจกฺขเยยฺยฺนฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯเปฯ โหตุ
เม อสฺกยฺปฺตฺติโย อสุสนฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวํปี ภิกฺขเว
ทฺพฺพฺลยาวิกมฺมณฺเจว โหติ ลิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาตา ฯ อถวา
ปน อุกฺกณฺจโธ อนภฺริโธ สามณฺญา จวิตฺตกาโม ภิกฺขุภาวํ อณฺฺฎฺฎิยฺมาโน
หฺรายนฺโน ชิกฺขุณฺณมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยฺมาโน ฯเปฯ
อสฺกยฺปฺตฺติยภาวํ ปตฺถยฺมาโน มาตฺริ สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ
ปิตฺริ สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ ภาตฺริ สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ
ภคินี สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ ปุตฺตํ สฺรามิตี วทติ
วิญญาเปติ ฯ ฐิตฺริ สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ ปชาปตี สฺรามิตี
วทติ วิญญาเปติ ฯ ฌาตเก สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ มิตฺเต
สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ คามํ สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ
นิคมํ สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ เขตฺตํ สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ
วตฺถุํ สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ หิรณฺณํ สฺรามิตี
วทติ วิญญาเปติ ฯ สุวณฺณํ สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ ลิปฺปํ
สฺรามิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ ปุพฺเพ หสิตํ ลปิตํ กิพิตํ สมฺนุสฺสฺรา-
#๑ ยฺ. ม. อปาหิ ฯ

มีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวंपิ ภิกขเว ทุพฺพลยาวิกมฺมณฺเจว
โหติ สีกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขตาตา ฯ อถวา ปน อุกฺกณฺจโก อนภิรโต
สามณฺณา จวิตฺตกาโม ภิกฺขุภาวํ อญฺญิยาโน หรายมาโน ชิกฺขณฺมาโน
คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน ฯเปฯ อสฺกยปฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน
มาตา เม อตฺถิ สา มยา โปเสตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
ปีตา เม อตฺถิ โส มยา โปเสตพฺพโทติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
ภاتا เม อตฺถิ โส มยา โปเสตพฺพโทติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
ภคินี เม อตฺถิ สา มยา โปเสตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
ปุตฺโต เม อตฺถิ โส มยา โปเสตพฺพโทติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
ธิดา เม อตฺถิ สา มยา โปเสตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
ปชาปตี เม อตฺถิ สา มยา โปเสตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
ฌาตกา เม อตฺถิ เต มยา โปเสตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
มิตฺตา เม อตฺถิ เต มยา โปเสตพฺพาทิ วทติ วิญญาเปติ ฯ
เอวंपิ ภิกขเว ทุพฺพลยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สีกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขตาตา ฯ
อถวา ปน อุกฺกณฺจโก อนภิรโต สามณฺณา จวิตฺตกาโม
ภิกฺขุภาวํ อญฺญิยาโน หรายมาโน ชิกฺขณฺมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน
ฯเปฯ อสฺกยปฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน มาตา เม อตฺถิ
สา มํ โปเสตฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ปีตา เม อตฺถิ โส
มํ โปเสตฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ภاتا เม อตฺถิ โส มํ
โปเสตฺสตีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ภคินี เม อตฺถิ สา มํ โปเสตฺส-

ตีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ปุตุโต เม อตุถิ โส มํ ไปเสสฺสตีติ
วทติ วิญญาเปติ ฯ ธีตา เม อตุถิ สามี มํ ไปเสสฺสตีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ ปชปาตี เม อตุถิ สามี มํ ไปเสสฺสตีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ ฌาตกา เม อตุถิ เต มํ ไปเสสฺสตีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ มิตุตา เม อตุถิ เต มํ ไปเสสฺสตีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ กาโม เม อตุถิ เตนปำหํ ๑ ชีวิสฺสามีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ นิกโม เม อตุถิ เตนปำหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ เขตตุํ เม อตุถิ เตนปำหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ วตุถุํ เม อตุถิ เตนปำหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ หิรณฺณํ เม อตุถิ เตนปำหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ สุวณฺณํ เม อตุถิ เตนปำหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ สิปปํ เม อตุถิ เตนปำหํ ชีวิสฺสามีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ เอวปี ภิกฺขเว ทฺพฺพลฺยาวิกมฺมณฺเจว โหติ สิग्ขา
จ อปฺปจฺจกฺขตา ฯ อถวา ปน อุกฺกณฺจิตฺ อนภริโต สามณฺวา
จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ อฏฺฐิยมาโน หรายมาโน ชิกฺขุจฺจมาโน กิหิภาวํ
ปคฺคยมาโน ฯ เปฯ อสฺกยฺปคฺคยภาวํ ปคฺคยมาโน ทฺกกรนฺติ
วทติ วิญญาเปติ ฯ น สฺกกรนฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ทฺจจฺจรนฺติ
วทติ วิญญาเปติ ฯ น สฺจจฺจรนฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ น อฺสฺสสามีติ
วทติ วิญญาเปติ ฯ น วิสฺสามีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ น รามามีติ
#๑ เตน จาหนฺติปิ ปาโฐ ฯ

วทติ วิญญาเปติ ฯ นานิรมามีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวंपิ โข
ภิกฺขเว ทุพฺพุลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สิกฺขา จ อปฺปจฺจกฺขาทา ฯ

[๓๑] กถณฺจ ภิกฺขเว ทุพฺพุลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สิกฺขา จ
ปฺจจกฺขาทา ฯ อิทฺ ภิกฺขเว ภิกฺขุ อุกฺกณฺสีโต อนนฺนโรโต สามณฺณา
จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ อญฺญายีมาโน หรายมาโน ชิกฺขุจฺจนมาโน
คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน ฯเปฯ อสฺสกฺยปฺตฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน พุทฺธํ ปฺจจกฺขามิตฺติ
วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวंपิ ภิกฺขเว ทุพฺพุลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ
สิกฺขา จ ปฺจจกฺขาทา ฯ อถวา ปน อุกฺกณฺสีโต อนนฺนโรโต
สามณฺณา จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ อญฺญายีมาโน หรายมาโน ชิกฺขุจฺจนมาโน
คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน ฯเปฯ อสฺสกฺยปฺตฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน
ธมฺมํ ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ สงฺฆํ ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ สิกฺขํ ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ วินยํ
ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ปาติโมกฺขํ ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ อุกฺกเทสํ ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ อูปชฺฌายํ
ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ อจาริยํ ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ สทฺธิวิหาริํ ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
อนฺเนตฺวาสิํ ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ สมานุปชฺฌายกํ
ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ ฯ สมานาจรียกํ ปฺจจกฺขามิตฺติ
วทติ วิญญาเปติ ฯ สพฺรหฺมจาริํ ปฺจจกฺขามิตฺติ วทติ วิญญาเปติ
ฯเปฯ คิหิตี มํ ชาเรหิตี วทติ วิญญาเปติ ฯ อฺุปาสโกตี มํ

ชาระหีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ อารามโกติ มํ ชาระหีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ สามณโรติ มํ ชาระหีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
ติตฺถิโยติ มํ ชาระหีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ ติตฺถียสาวโกติ มํ
ชาระหีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ อสฺสมโณติ มํ ชาระหีติ วทติ
วิญญาเปติ ฯ อสฺกยปฺตฺติโยติ มํ ชาระหีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
เอวํปี ภิกฺขเว ทฺพพฺลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สีกฺขา จ ปจฺจกฺขาทา ฯ
อถวา ปน อุกฺกณฺสีโต อนภฺริโต สามณฺญา จวิตฺถกาโม ภิกฺขุภาวํ
อญฺญิยมาโน หรายมาโน ชิกฺขจฺจมาโน คิหิภาวํ ปตฺถยมาโน ฯเปฯ
อสฺกยปฺตฺติยภาวํ ปตฺถยมาโน อลํ เม พุทฺธเณตฺติ วทติ วิญญาเปติ
ฯเปฯ อลํ เม สพฺรหฺมจารีหีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวํปี
ภิกฺขเว ฯเปฯ อถวา ปน ฯเปฯ กิณฺฺนุ เม พุทฺธเณตฺติ วทติ
วิญญาเปติ ฯเปฯ กิณฺฺนุ เม สพฺรหฺมจารีหีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
เอวํปี ฯเปฯ อถวา ปน ฯเปฯ น มมตฺโต พุทฺธเณตฺติ วทติ
วิญญาเปติ ฯเปฯ น มมตฺโต สพฺรหฺมจารีหีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
เอวํปี ฯเปฯ อถวา ปน ฯเปฯ สฺมุตฺตาทํ พุทฺธเณตฺติ วทติ
วิญญาเปติ ฯเปฯ สฺมุตฺตาทํ สพฺรหฺมจารีหีติ วทติ วิญญาเปติ ฯ
เอวํปี ภิกฺขเว ทฺพพฺลยาวิกมฺมญฺเจว โหติ สีกฺขา จ ปจฺจกฺขาทา ฯ
ยานิ วา ปนญฺยานิปี อตฺถิ พุทฺธเววจฺฉานานิ วา ชมฺมเววจฺฉานานิ
วา สงฺฆเววจฺฉานานิ วา สีกฺขาเววจฺฉานานิ วา วินยเววจฺฉานานิ วา
ปาติโมกฺขเววจฺฉานานิ วา อุกฺกเทสเววจฺฉานานิ วา อฺปชฺฌายเววจฺฉานานิ

วา อาริยเวจฺจนานี วา สทฺธิวิหาริกเวจฺจนานี วา อนฺเตวาสิกเวจฺจนานี
วา สมานุปชฺฌายกเวจฺจนานี วา สมานาจริยกเวจฺจนานี
วา สพุรหฺมจารีเวจฺจนานี วา คีหิเวจฺจนานี วา อุปาสกเวจฺจนานี
วา อารามิกเวจฺจนานี วา สามเณรเวจฺจนานี วา ติตฺถียเวจฺจนานี
วา ติตฺถียสาวกเวจฺจนานี วา อสฺสมณเวจฺจนานี วา อสกุยปฺตฺติยเวจฺจนานี
วา เตหิ อากาเรหิ เตหิ ลิงฺเคหิ เตหิ นิमितฺเตหิ
วทติ วิญญาเปติ ฯ เอวंपิ โข ภิกฺขเว ทุพฺพพฺลยาวิกมฺมณฺเญว
โหติ สิกฺขา จ ปจฺจกฺขาทา ฯ

[๓๒] กถณฺจ ภิกฺขเว อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ อธิ ภิกฺขเว
ภิกฺขุณา ๑ เยหิ อากาเรหิ เยหิ ลิงฺเคหิ เยหิ นิमितฺเตหิ สิกฺขา
ปจฺจกฺขาทา โหติ เตหิ อากาเรหิ เตหิ ลิงฺเคหิ เตหิ นิमितฺเตหิ
อุมฺมตฺตโก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ
อุมฺมตฺตกสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ
สิกฺขา ฯ ชิตฺตจิตฺโต สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ
สิกฺขา ฯ ชิตฺตจิตฺตสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา
โหติ สิกฺขา ฯ เวทณฺฏโฏ สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ
สิกฺขา ฯ เวทณฺฏสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา
โหติ สิกฺขา ฯ เทวตาย สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา
โหติ สิกฺขา ฯ ตีรจฺฉานกตสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ
#๑ ยูโรปฺยมรมฺมโปตฺถเกสฺวายํ ปาโโจ น ทิสฺสติ ฯ

อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ อริยเกน มิลกฺขกสฺส สนฺติเก สิกฺขํ
ปจฺจกฺขาทิ ฯ โส เจ ๑น ปฏฺวิขานาติ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ
มิลกฺขเกน อริยกสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ โส เจ น
ปฏฺวิขานาติ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ อริยเกน อริยกสฺส
สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ โส เจ น ปฏฺวิขานาติ อปฺปจฺจกฺขาทา
โหติ สิกฺขา ฯ มิลกฺขเกน มิลกฺขกสฺส สนฺติเก สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ
โส เจ น ปฏฺวิขานาติ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ ทวาย
สิกฺขํ ปจฺจกฺขาทิ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ รวาย สิกฺขํ
ปจฺจกฺขาทิ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ อสวเวตฺตกาโม สวเวติ ฯ
อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ สวเวตฺตกาโม น สวเวติ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา
โหติ สิกฺขา ฯ อวิญฺญสฺส สวเวติ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา
โหติ สิกฺขา ฯ วิญฺญสฺส น สวเวติ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ
สิกฺขา ฯ สพฺพโส วา ปน น สวเวติ ฯ อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ
สิกฺขา ฯ เอวํ โข ภิกฺขเว อปฺปจฺจกฺขาทา โหติ สิกฺขา ฯ

[๓๓] เมถุนธมฺโม นาม โย โส อสทฺธมฺโม คามธมฺโม วสธมฺโม
ทฺถจฺจุลฺลํ โอทกนฺตํ รหสฺสํ ทฺวํ ทฺวยสฺมาปตฺติ เอโส
เมถุนธมฺโม นาม ฯ

[๓๔] ปฏฺวิเสวติ นาม โย นิमितฺเตน นิमितฺตํ อํกฺขาเตน อํกฺขาทํ
อนฺตมโส ติลผลมตฺตํปี ปเวเสติ เอโส ปฏฺวิเสวติ นาม ฯ

#๑ ปายโต โส จาติ ลีขิตํ ฯ

[๓๕] อนุตมโส ตีรจฺจนาคตฺยปีติ ตีรจฺจนาคตฺติตฺถิยาปี เมถุนํ
ธมฺมํ ปฏฺฐิเสวิตฺวา อสฺสสมโณ โหติ อสทฺถฺยปฺตฺติโย ปทฺเว มนุสฺส-
สฺติตฺถิยา เตน วุจฺจติ อนุตมโส ตีรจฺจนาคตฺยปีติ ฯ

[๓๖] ปาราชิกโก โหตีติ เสยฺยถาปี นาม ปุริโส สีสจฺฉินฺโน
อกพฺโพ เตน สรีรพฺพชเนน ชีวิทฺตุ เอวเมว ภิกขุ เมถุนํ ธมฺมํ
ปฏฺฐิเสวิตฺวา อสฺสสมโณ โหติ อสทฺถฺยปฺตฺติโย เตน วุจฺจติ ปาราชิกโก
โหตีติ ฯ

[๓๗] อสฺวาโสติ สฺวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกทฺทเทโส สม-
สิทฺธาตา เอโส สฺวาโส นาม โส เตน สทฺธี นตฺถิ เตน
วุจฺจติ อสฺวาโสติ ฯ

[๓๘] ติสฺโส อิตฺถิโย มนุสฺสสฺติตฺถิ อมฺนุสฺสสฺติตฺถิ ตีรจฺจนาคตฺติตฺถิ ฯ
ตโย อุกโตพฺพชฺชนกา มนุสฺสอฺกโตพฺพชฺชนโก อมฺนุสฺสอฺกโต-
พฺพชฺชนโก ตีรจฺจนาคตอฺกโตพฺพชฺชนโก ฯ ตโย ปณฺฑกกา มนุสฺส-
ปณฺฑโก อมฺนุสฺสปณฺฑโก ตีรจฺจนาคตปณฺฑโก ฯ ตโย ปุริสา
มนุสฺสปุริโส อมฺนุสฺสปุริโส ตีรจฺจนาคตปุริโส ฯ มนุสฺสสฺติตฺถิยา ตโย
มคฺเค เมถุนํ ธมฺมํ ปฏฺฐิเสวณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส วจฺจมคฺเค
ปฺตฺสวามคฺเค มุเข ฯ อมฺนุสฺสสฺติตฺถิยา ฯเปฯ ตีรจฺจนาคตฺติตฺถิยา
ตโย มคฺเค เมถุนํ ธมฺมํ ปฏฺฐิเสวณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส
วจฺจมคฺเค ปฺตฺสวามคฺเค มุเข ฯ มนุสฺสอฺกโตพฺพชฺชนกสฺส ฯเปฯ
อมฺนุสฺสอฺกโตพฺพชฺชนกสฺส ฯเปฯ ตีรจฺจนาคตอฺกโตพฺพชฺชนกสฺส

ตโย มกฺเค เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวานตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส
วจฺจมกฺเค ปสฺสวามกฺเค มฺุเข ฯ มนุสฺสปณฺฑกสฺส เทว มกฺเค
เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวานตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส วจฺจมกฺเค มฺุเข ฯ
อมนุสฺสปณฺฑกสฺส ฯเปฯ ตฺริจฺจนาคตปณฺฑกสฺส ฯเปฯ อมนุสฺส-
ปฺริสฺตสฺส ฯเปฯ ตฺริจฺจนาคตปฺริสฺตสฺส เทว มกฺเค เมถุนํ ฌมฺมํ
ปฏฺฐิสฺวานตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส วจฺจมกฺเค มฺุเข ฯ

[๓๕] ภิกขุสฺส เสวนจิตฺตํ อุปฺภุจฺจิตฺเต มนุสฺสตีตฺถิยา วจฺจมกฺกํ
องฺคชาตํ ปเวเสนตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ภิกขุสฺส เสวนจิตฺตํ
อุปฺภุจฺจิตฺเต มนุสฺสตีตฺถิยา ปสฺสวามกฺกํ องฺคชาตํ ปเวเสนตฺตสฺส อापตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯ ภิกขุสฺส เสวนจิตฺตํ อุปฺภุจฺจิตฺเต มนุสฺสตีตฺถิยา มฺุขํ
องฺคชาตํ ปเวเสนตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ภิกขุสฺส เสวนจิตฺตํ
อุปฺภุจฺจิตฺเต อมนุสฺสตีตฺถิยา ฯเปฯ ตฺริจฺจนาคตตีตฺถิยา มนุสฺสอุกฺโกโต-
พฺยณฺชนกสฺส อมนุสฺสอุกฺโกโตพฺยณฺชนกสฺส ตฺริจฺจนาคตอุกฺโกโตพฺยณฺชน-
กสฺส วจฺจมกฺกํ ปสฺสวามกฺกํ มฺุขํ องฺคชาตํ ปเวเสนตฺตสฺส อापตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯ ภิกขุสฺส เสวนจิตฺตํ อุปฺภุจฺจิตฺเต มนุสฺสปณฺฑกสฺส
วจฺจมกฺกํ ฯเปฯ มฺุขํ องฺคชาตํ ปเวเสนตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
ภิกขุสฺส เสวนจิตฺตํ อุปฺภุจฺจิตฺเต อมนุสฺสปณฺฑกสฺส ฯเปฯ ตฺริจฺจน-
าคตปณฺฑกสฺส มนุสฺสปฺริสฺตสฺส อมนุสฺสปฺริสฺตสฺส ตฺริจฺจนาคตปฺริสฺตสฺส
วจฺจมกฺกํ มฺุขํ องฺคชาตํ ปเวเสนตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๔๐] ภิกขุปจฺจตฺถิกา มนุสฺสตีตฺถิ ภิกขุสฺส สนฺตฺติเก อานตฺวา

วจจมกุเณ องคชาตํ อภินิสีเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทียติ ปวิภูจํ
สาทียติ จิตํ สาทียติ อุทฺธรณํ สาทียติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา มนุสฺสิตฺถิ ํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา วจจมกุเณ
องคชาตํ อภินิสีเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ น สาทียติ ปวิภูจํ
สาทียติ จิตํ สาทียติ อุทฺธรณํ สาทียติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา มนุสฺสิตฺถิ ํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา วจจมกุเณ
องคชาตํ อภินิสีเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ น สาทียติ ปวิภูจํ น
สาทียติ จิตํ สาทียติ อุทฺธรณํ สาทียติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา มนุสฺสิตฺถิ ํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา วจจมกุเณ
องคชาตํ อภินิสีเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ น สาทียติ ปวิภูจํ น
สาทียติ จิตํ น สาทียติ อุทฺธรณํ สาทียติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา มนุสฺสิตฺถิ ํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา วจจมกุเณ
องคชาตํ อภินิสีเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ น สาทียติ ปวิภูจํ
น สาทียติ จิตํ น สาทียติ อุทฺธรณํ น สาทียติ อนาปตฺติ ฯ
ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา มนุสฺสิตฺถิ ํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา ปสฺสาวมกุเณ
ฯเปฯ มฺเขน องคชาตํ อภินิสีเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทียติ
ปวิภูจํ สาทียติ จิตํ สาทียติ อุทฺธรณํ สาทียติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส
ฯเปฯ น สาทียติ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา มนุสฺสิตฺถิ ํ ชาครนฺตี
สฺสจฺจํ มตฺตํ อุมมตฺตํ ปมตฺตํ มตํ อกฺขาบิํ มตํ เขภฺยุเณน อกฺขาบิํ
ฯเปฯ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ มตํ เขภฺยุเณน ขาบิํ ภิกฺขุสฺส

สนฺติเก อานตฺวา วจฺจมกฺเคน ปสฺสวามกฺเคน มฺเขน องฺกชาตํ
อภินิสฺสึเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิญฺจํ สาทิยติ จิตํ
สาทิยติ อุทฺธรณํ สาทิยติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ
อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปจฺจตฺติกา อมนุสฺสึตฺถิ ฯเปฯ ตีรจฺฉานคตฺติ
มนุสฺสอุกฺโตพฺยณชนํ อมนุสฺสอุกฺโตพฺยณชนํ ตีรจฺฉานคตฺติ
พฺยณชนํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา วจฺจมกฺเคน ปสฺสวามกฺเคน
มฺเขน องฺกชาตํ อภินิสฺสึเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิญฺจํ
สาทิยติ จิตํ สาทิยติ อุทฺธรณํ สาทิยติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ
น สาทิยติ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปจฺจตฺติกา ตีรจฺฉานคตฺติ
พฺยณชนํ
ชาครนฺตํ สุตฺตํ มตฺตํ อุมฺมตฺตํ ปมตฺตํ มตฺตํ อกฺขาเยตฺตํ มตฺตํ
เยภฺยเยน
อกฺขาเยตฺตํ ฯเปฯ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ มตฺตํ
เยภฺยเยน
ขาเยตฺตํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา วจฺจมกฺเคน ปสฺสวามกฺเคน
มฺเขน
องฺกชาตํ อภินิสฺสึเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิญฺจํ
สาทิยติ
จิตํ สาทิยติ อุทฺธรณํ สาทิยติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯเปฯ
น สาทิยติ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปจฺจตฺติกา มนุสฺสปณฺฑกํ
ฯเปฯ
อมนุสฺสปณฺฑกํ ตีรจฺฉานคตฺติ
พณฺฑกํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา
วจฺจมกฺเคน ฯเปฯ มฺเขน องฺกชาตํ อภินิสฺสึเทนฺติ ฯ โส เจ
ปเวสนํ สาทิยติ ปวิญฺจํ สาทิยติ จิตํ สาทิยติ
อุทฺธรณํ สาทิยติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ อนาปตฺติ ฯ
ภิกฺขุปจฺจตฺติกา
ตีรจฺฉานคตฺติ
พณฺฑกํ ชาครนฺตํ สุตฺตํ มตฺตํ ปมตฺตํ
อุมฺมตฺตํ มตฺตํ

อกุขาธิบดี มติ เขภยุเบน อกุขาธิบดี ฯเปฯ อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ
มติ เขภยุเบน ขาธิบดี ภิกขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา วจฺจมกฺเคน ฯเปฯ
มุขเน องฺกชาตํ อภินิสฺสึเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิภูจํ
สาทิยติ จิตํ สาทิยติ อุทฺธรณํ สาทิยติ อาปตติ ฤตฺถจฺจยสฺส ฯเปฯ
น สาทิยติ อนาปตติ ฯ ภิกขุปรจฺจตฺติกา มนุสฺสปรึสฺสํ ฯเปฯ
อมนุสฺสปรึสฺสํ ฯเปฯ ติรจฺจฺจฺจกตปรึสฺสํ ภิกขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา
วจฺจมกฺเคน ฯเปฯ มุขเน องฺกชาตํ อภินิสฺสึเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ
สาทิยติ ปวิภูจํ สาทิยติ จิตํ สาทิยติ อุทฺธรณํ สาทิยติ อาปตติ
ปาราชิกสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ อนาปตติ ฯ ภิกขุปรจฺจตฺติกา
ติรจฺจฺจฺจกตปรึสฺสํ ชาครนฺตํ สฺตํ มตฺตํ อุมมตฺตํ ปมตฺตํ มติ อกุขาธิบดี
มติ เขภยุเบน อกุขาธิบดี ฯเปฯ อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ มติ
เขภยุเบน ขาธิบดี ภิกขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา วจฺจมกฺเคน ฯเปฯ
มุขเน องฺกชาตํ อภินิสฺสึเทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิภูจํ
สาทิยติ จิตํ สาทิยติ อุทฺธรณํ สาทิยติ อาปตติ ฤตฺถจฺจยสฺส
ฯเปฯ น สาทิยติ อนาปตติ ฯ

[๔๑] ภิกขุปรจฺจตฺติกา มนุสฺสสิตฺถิ ภิกขุสฺส สนฺติเก อานตฺวา
วจฺจมกฺเคน ปสฺสวามกฺเคน มุขเน องฺกชาตํ อภินิสฺสึเทนฺติ สนฺตตาย
อสฺนฺตสฺส อสฺนฺตตาย สนฺตสฺส สนฺตตาย สนฺตสฺส อสฺนฺตตาย
อสฺนฺตสฺส ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิภูจํ สาทิยติ จิตํ
สาทิยติ อุทฺธรณํ สาทิยติ อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ

อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปรุจฺจตฺติกา มนุสฺสตีตฺถิ ชาครนฺตํ สุตฺตํ มตฺตํ
อุมฺมตฺตํ ปมตฺตํ มตฺตํ อกฺขายิตฺตํ มตฺตํ เขภฺยุเยน อกฺขายิตฺตํ ฯเปฯ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ มตฺตํ เขภฺยุเยน ขายิตฺตํ ภิกฺขุสฺส
สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมกฺเคน ปสฺสวามกฺเคน มุขเณ องฺกชาตํ
อภินิสฺสีเทนฺติ สนฺนตฺตสฺส อสนฺนตฺตสฺส อสนฺนตฺตสฺส สนฺนตฺตสฺส สนฺนตฺตสฺส
สนฺนตฺตสฺส อสนฺนตฺตสฺส อสนฺนตฺตสฺส ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิฏฺฐํ
สาทิยติ จิตฺตํ สาทิยติ อุกฺกฺขรณํ สาทิยติ อาปตฺติ ญฺจลฺลจฺจยสฺส
ฯเปฯ น สาทิยติ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุปรุจฺจตฺติกา อมนุสฺสตีตฺถิ ฯเปฯ
ตฺริจฺฉานคตฺตอภฺโตพฺพญฺชนกํ อมนุสฺสอภฺโตพฺพญฺชนกํ
ตฺริจฺฉานคตฺตอภฺโตพฺพญฺชนกํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก อาเนตฺวา วจฺจมกฺเคน
ปสฺสวามกฺเคน มุขเณ องฺกชาตํ อภินิสฺสีเทนฺติ สนฺนตฺตสฺส
อสนฺนตฺตสฺส อสนฺนตฺตสฺส สนฺนตฺตสฺส สนฺนตฺตสฺส สนฺนตฺตสฺส อสนฺนตฺตสฺส
อสนฺนตฺตสฺส ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิฏฺฐํ สาทิยติ จิตฺตํ สาทิยติ
อุกฺกฺขรณํ สาทิยติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ อนาปตฺติ ฯ
ภิกฺขุปรุจฺจตฺติกา ตฺริจฺฉานคตฺตอภฺโตพฺพญฺชนกํ ชาครนฺตํ สุตฺตํ
मतฺตํ อุมฺมตฺตํ ปมตฺตํ มตฺตํ อกฺขายิตฺตํ มตฺตํ เขภฺยุเยน อกฺขายิตฺตํ ฯเปฯ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ มตฺตํ เขภฺยุเยน ขายิตฺตํ ภิกฺขุสฺส สนฺติเก
อาเนตฺวา วจฺจมกฺเคน ฯเปฯ มุขเณ องฺกชาตํ อภินิสฺสีเทนฺติ สนฺนตฺตสฺส
อสนฺนตฺตสฺส อสนฺนตฺตสฺส สนฺนตฺตสฺส สนฺนตฺตสฺส สนฺนตฺตสฺส อสนฺนตฺตสฺส
อสนฺนตฺตสฺส ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิฏฺฐํ สาทิยติ จิตฺตํ

ปมตตสฺส มตตสฺส อกฺขา ยิตตสฺส มตตสฺส เขภฺยุเยน อกฺขา ยิตตสฺส ฯเปฯ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ มตตสฺส เขภฺยุเยน ขายิตตสฺส สนนฺติเก
อานตฺวา องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ มุขํ อภินิสฺสีเทนฺติ ฯ
โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิฏฺฐํ สาทิยติ จิตํ สาทิยติ อุทฺทรรณํ
สาทิยติ อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ อนาปตฺติ ฯ
ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา ภิกฺขุํ อมฺนุสฺสิตฺติยา ฯเปฯ ติริจฺฉานคตฺติยา
มฺนุสฺสอุภโตพฺยชฺชนกสฺส อมฺนุสฺสอุภโตพฺยชฺชนกสฺส ติริจฺฉานคต-
อุภโตพฺยชฺชนกสฺส มฺนุสฺสปณฺทกสฺส อมฺนุสฺสปณฺทกสฺส ติริจฺฉาน-
คตปณฺทกสฺส มฺนุสฺสปฺริตสฺส อมฺนุสฺสปฺริตสฺส ติริจฺฉานคตปฺริตสฺส
สนนฺติเก อานตฺวา องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ มุขํ อภินิสฺสีเทนฺติ ฯ โส
เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิฏฺฐํ สาทิยติ จิตํ สาทิยติ อุทฺทรรณํ สาทิยติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุ-
ปรจฺจตฺติกา ภิกฺขุํ ติริจฺฉานคตปฺริตสฺส ชาครนฺตสฺส สฺตฺตสฺส มตฺตสฺส
อุมฺมตฺตสฺส ปมตฺตสฺส มตฺตสฺส อกฺขา ยิตตสฺส มตฺตสฺส เขภฺยุเยน อกฺขา-
ยิตตสฺส สนนฺติเก อานตฺวา องฺกชาเตน วจฺจมคฺคํ มุขํ อภินิสฺสี-
เทนฺติ ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิฏฺฐํ สาทิยติ จิตํ สาทิยติ
อุทฺทรรณํ สาทิยติ อาปตฺติ ฤๅลลจฺจยสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ
อนาปตฺติ ฯ

[๔๓] ภิกฺขุปรจฺจตฺติกา ภิกฺขุํ มฺนุสฺสิตฺติยา สนนฺติเก อานตฺวา

องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ปสฺสสวามคฺคํ มุขํ อภินิสฺสึเทนฺติ สฺนฺถตฺตสฺส
อสฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส อสฺนฺถตฺตสฺส
อสฺนฺถตฺตสฺส ฯ โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิญฺจํ สาทิยติ จิตฺตํ
สาทิยติ อุกฺกฺขรณํ สาทิยติ อาปตฺตติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ
อนาปตฺตติ ฯ ภิกฺขุปรจฺจตฺตติกา ภิกฺขุ มนุสฺสตีตฺติยา ชาครนฺตฺติยา สุตฺตตาย
มตฺตตาย อุมมตฺตตาย ปมตฺตตาย มตฺตตาย อกฺขาธิตฺตตาย มตฺตตาย เขภฺยฺเยน
อกฺขาธิตฺตตาย ฯเปฯ อาปตฺตติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ มตฺตตาย เขภฺยฺเยน
ขาธิตฺตตาย สฺนฺติเก อาเนตฺตวา องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ ปสฺสสวามคฺคํ
มุขํ อภินิสฺสึเทนฺติ สฺนฺถตฺตสฺส อสฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส
อสฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส อสฺนฺถตฺตสฺส อสฺนฺถตฺตสฺส ฯ โส เจ ปเวสนํ
สาทิยติ ปวิญฺจํ สาทิยติ จิตฺตํ สาทิยติ อุกฺกฺขรณํ สาทิยติ อาปตฺตติ
อฺลฺลจฺจยสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ อนาปตฺตติ ฯ ภิกฺขุปรจฺจตฺตติกา
ภิกฺขุ อมนุสฺสตีตฺติยา ฯเปฯ ตฺริจฺจ
กสฺส อมนุสฺสอฺก
มนุสฺสปณฺฑกสฺส อมนุสฺสปณฺฑกสฺส ตฺริจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
ปฺริสสฺส อมนุสฺสปฺริสสฺส ตฺริจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
อสฺนฺถตฺตสฺส อสฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺติเก อาเนตฺตวา
องฺคชาเตน วจฺจมคฺคํ มุขํ อภินิสฺสึเทนฺติ สฺนฺถตฺตสฺส อสฺนฺถตฺตสฺส
อสฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส สฺนฺถตฺตสฺส อสฺนฺถตฺตสฺส อสฺนฺถตฺตสฺส ฯ
โส เจ ปเวสนํ สาทิยติ ปวิญฺจํ สาทิยติ จิตฺตํ สาทิยติ อุกฺกฺขรณํ
สาทิยติ อาปตฺตติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ น สาทิยติ อนาปตฺตติ ฯ

ภิกขุปัจจุตติกา ภิกขุํ ตีรจฺจนาคตปริสฺสฺส ชาครนฺตสฺส สฺสฺสฺส
มตฺสฺส อุมมตฺสฺส ปมตฺสฺส มตฺสฺส อกฺขายิตฺสฺส มตฺสฺส
เยภฺยเยน อกฺขายิตฺสฺส ฯเปฯ อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ
มตฺสฺส เยภฺยเยน ขายิตฺสฺส สฺนฺติเก อานตฺวา อํจฺชาเตน วจฺจมคฺคํ
มฺขํ อภินิสฺสีเทนฺติ สฺนฺตสฺส อสนฺนตฺสฺส อสนฺนตฺสฺส สฺนฺตสฺส
สนฺนตฺสฺส สฺนฺตสฺส อสนฺนตฺสฺส อสนฺนตฺสฺส ฯ โส เจ ปเวสนํ
สํทียติ ปวิญฺจํ สํทียติ จิตํ สํทียติ อุทฺธรรณํ สํทียติ อापตฺติ
ถฺลลจฺยสฺส ฯเปฯ น สํทียติ อนापตฺติ ฯ

[๔๔] ยถา ภิกขุปัจจุตติกา วิตุถาริตา เอวํ ราชปัจจุตติกา
โจรปัจจุตติกา ชฺตตฺตปัจจุตติกา อูปลคฺนฺชปัจจุตติกา วิตุถาเรตพฺพา ฯ

[๔๕] มคฺเคน มคฺคํ ปเวเสติ อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ มคฺเคน
อมคฺคํ ปเวเสติ อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ อมคฺเคน มคฺคํ ปเวเสติ
อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ อมคฺเคน อมคฺคํ ปเวเสติ อापตฺติ
ถฺลลจฺยสฺส ฯ

[๔๖] ภิกขุ สฺสฺสฺสภิกขุมฺหิ วิปฺปฏิปชฺชติ ปฏฺฏิพฺพุโธ สํทียติ
อุโก นาสตพฺพา ฯ ปฏฺฏิพฺพุโธ น สํทียติ ทฺสโก นาสตพฺพุโ
ภิกขุ สฺสฺสฺสสามเณรมฺหิ วิปฺปฏิปชฺชติ ปฏฺฏิพฺพุโธ สํทียติ อุโก
นาสตพฺพา ฯ ปฏฺฏิพฺพุโธ น สํทียติ ทฺสโก นาสตพฺพุโ
สามเณโร สฺสฺสฺสภิกขุมฺหิ วิปฺปฏิปชฺชติ ปฏฺฏิพฺพุโธ สํทียติ อุโก

นาเสตพฺพา ฯ ปฏฺิพฺพุโธ น สาทิยติ ทฺุสโก นาเสตพฺโพ ฯ
สามเณโร สุตฺตสามเณรมฺหิ วิปฺปฏิปชฺชติ ปฏฺิพฺพุโธ สาทิยติ
อุโโก นาเสตพฺพา ฯ ปฏฺิพฺพุโธ น สาทิยติ ทฺุสโก นาเสตพฺโพ ฯ

[๔๗] อนาปตฺติ อชานนตฺสฺส อุมฺมตฺตกตฺสฺส จิตฺตจิตฺตตฺสฺส
เวทนณฺณตฺสฺส อาทิกมฺมิกตฺสฺสชาติ ฯ

สนฺถตภาณวารี นิฏฺิจิตฺติ ฯ

[๔๘] มกฺกฏฺิ วชฺชิปฺุตตา จ คิหิ นคฺโค จ ติตฺติยา
ทาริกุปฺปลวณฺณา จ พฺยณฺชเนหิปฺเร ทฺุเว
มาตา ชีตา ภคินี จ ชายา จ มฺุทฺุลมฺุพินา
เทว วณฺา เลปจิตฺตลฺยจ ทารุชิตฺติกาย จ
สุนฺุทฺุเรน สห ปณฺจ ปณฺจ สิวตฺติกฺกจิกฺกา
นาคี ยกฺุชิ จ เปตี จ ปณฺชโกปฺหโต จฺุเป
ภทฺุทฺุเท อรหิ สุตฺโต สวตฺติยิ จตฺุโรปฺเร
เวสาลียา ตโย มลฺลา สุปีโน ภารุจจฺุโก
สุปฺพุพา สทฺุชา ภิกฺุขุณี สิกฺุขมานา สามเณริ จ
เวสียา ปณฺชโก คิหิ อณฺณมณฺณํ วุฑฺุฒปฺพุพชฺิโต มิโคติ ฯ

[๔๙] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺุขุ มกฺกฏฺิยา เมถุนิ
ธมฺมํ ปฏฺิเสวิ ฯ ตตฺส กฺุคฺุจจํ อโหสิ ภควตา สิกฺุขาปทํ ปณฺณตฺตํ
กจฺุจิ นฺุ โข อหิ ปาราชิกิ อาปตฺติ อาปนฺุโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺตํ
อาโรเจติ ฯ อาปตฺติ ตฺุว ภิกฺุขุ อาปนฺุโน ปาราชิกนฺุติ ฯ

[๕๐] เตน โข ปน สมเยน สมพหุลา เวสาลิกา วชฺชิปุตตกา
ภิกขุ สิกขิ อปฺปจฺจกฺขาบ ทฺพพฺลยฺ อनावิกตฺวา เมถุนํ ฌมฺมํ
ปฏฺิเสวีสุ ฯ เตสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺยตฺตํ
กจฺจि นฺุ โข มยฺ ปาราชิกิ อปตฺตี อปนฺฺนาติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตฺถํ ฯ อปตฺตี ตฺมุเมห ภิกฺขเว อปนฺฺนา ปาราชิกนฺฺติ ฯ

[๕๑] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ เอวํ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ คิหิสิญฺเคน เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวี ฯ ตสฺส
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อปนฺฺโน ปาราชิกนฺฺติ ฯ

[๕๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ เอวํ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ นกฺโกล หุตฺวา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวี ฯ ตสฺส
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อปนฺฺโน ปาราชิกนฺฺติ ฯ

[๕๓] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ เอวํ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ กุสจฺริํ นิวาเสตฺวา ฯเปฯ วากจฺริํ นิวาเสตฺวา
ผลกจฺริํ นิวาเสตฺวา เกสกมฺพลํ นิวาเสตฺวา วาลกมฺพลํ นิวาเสตฺวา
อุจฺจกฺกขิํ นิวาเสตฺวา อชินกฺกขิปี นิวาเสตฺวา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวี ฯ
ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อปนฺฺโน
ปาราชิกนฺฺติ ฯ

[๕๔] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ปิณฺฑทจฺจาริโก ภิกฺขุ
ปีจฺเก นิปนฺฺนํ ทาริกิํ ปสฺสิตฺวา สารตฺโต อญฺฺจจฺจํ อญฺฺจชาตํ
ปเวเสสิ ฯ สา กาลมกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ

อนาปัตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺสสาติ ฯ

[๕๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร มาณวโก อุปฺปลวณฺณาย
ภิกขุณียา ปฎิพทฺชจิตฺโต โหติ ฯ อถโข โส มาณวโก
อุปฺปลวณฺณาย ภิกขุณียา คามํ ปิณฺฑทาย ปวิฏฺจาย กุฎฺฐิกํ ปวิสิตฺวา
นีสีนิน อจฺฉิ ฯ อุปฺปลวณฺณา ภิกขุณี ปจฺฉนฺนทตฺตํ ปิณฺฑทปาตปฏิกฺกนฺตา
ปาเท ปกฺขาลตฺตฺวา กุฎฺฐิกํ ปวิสิตฺวา มญฺจเก นีสีติ ฯ
อถโข โส มาณวโก อุปฺปลวณฺณํ ภิกขุณี อุกฺคเหตุวา พุเสตี ฯ
อุปฺปลวณฺณา ภิกขุณี ภิกขุณีนํ เอตมตฺถํ อารโจะตี ฯ ภิกขุณียो
ภิกขุณํ เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ ภิกขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ
อนาปัตติ ภิกฺขเว อสาทิยนฺติยาติ ฯ

[๕๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส ภิกขุโน อิตฺถิลิงฺกํ
ปาตฺตฺกตฺตํ โหติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ อนฺุชานามิ ภิกฺขเว
ตํเยว อุปฺชฌํ ตเมว อุปฺสมฺปทํ ตานิ วสฺถานิ ภิกขุณีหิ สงฺกมิตฺตุ
ยา อापตฺติโย ภิกขุณํ ภิกขุณีหิ สาธารณา ตา อापตฺติโย ภิกขุณีนํ
สนฺติเก วุฏฺฐจตุํ ยา อापตฺติโย ภิกขุณํ ภิกขุณีหิ อสาธารณา
ตานิ อापตฺติหิ อนาปัตตฺติติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส
ภิกขุณียา ปุริสลิงฺกํ ปาตฺตฺกตฺตํ โหติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ
อนฺุชานามิ ภิกฺขเว ตํเยว อุปฺชฌํ ตเมว อุปฺสมฺปทํ ตานิ วสฺถานิ
ภิกขุหิ สงฺกมิตฺตุ ยา อापตฺติโย ภิกขุณีนํ ภิกขุหิ สาธารณา ตา
อापตฺติโย ภิกขุณํ สนฺติเก วุฏฺฐจตุํ ยา อापตฺติโย ภิกขุณีนํ ภิกขุหิ

อสาธรรณา ตาหิ อาปตฺตึหิ อนาปตฺตึหิ ฯ

[๕๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ เอวฺ เม อนาปตฺติ
ภวิสฺสตีติ มาตฺยา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐเสวิ ฯเปฯ ธีตฺยา เมถุนํ
ฌมฺมํ ปฏฺฐเสวิ ฯเปฯ ภคินิยา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐเสวิ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อาปตฺติ
ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร
ภิกฺขุ ปุราณทฺตฺติกาเย เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐเสวิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๕๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ มุฑฺฒิปฏฺฐิจโก โหติ ฯ
โส อนภิริตฺติยา ปิฬิตฺโต อตฺตโน องฺกชาตํ มุขเณ อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ ลมฺพึ โหติ ฯ โส อนภิริตฺติยา
ปิฬิตฺโต อตฺตโน องฺกชาตํ อตฺตโน วจฺจมคฺคํ ปเวเสสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๕๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ มตฺตริริ ปสฺสตี ฯ
ตสฺมึ จ สฺริเร องฺกชาตสามนฺตา วโณ โหติ ฯ โส เอวฺ เม
อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ องฺกชาเต องฺกชาตํ ปเวเสตฺวา วณฺเณ นีหริ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ มตฺตริริ
ปสฺสตี ฯ ตสฺมึ จ สฺริเร องฺกชาตสามนฺตา วโณ โหติ ฯ โส

เอวํ เม อนาปตติ ภวิสฺสตีติ วณฺเ องฺกชาตํ ปเวเสตฺวา องฺกชาเตน
นีหริ ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๖๐] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ สารตฺโต เลปจิตฺตสฺส
นิมิตฺตํ องฺกชาเตน ญฺปี ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสชาติ ๑ เตน โข
ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ สารตฺโต ทารุชิตฺติกาย นิมิตฺตํ
องฺกชาเตน ญฺปี ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสชาติ ๑

[๖๑] เตน โข ปน สมเยน สุนฺทโร นาม ภิกฺขุ ราชคหา
ปพฺพชิตฺโต รติกาย คจฺฉติ ๑ อณฺฺตตรา อิตฺถิ ตํ ปสฺสิตฺวา
เอตทโวจ ๑ มฺหุตฺตํ ฆนฺเต อากเมหิ วนฺทิสฺสามีติ ๑ สว วนฺทนฺติ
อนฺตรวาสกํ อุกฺขิปิตฺวา มฺเขน องฺกชาตํ อคฺคเหสิ ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๑เปฯ สาทฺธิ ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑ นานํ ภควา สาทฺธินฺติ ๑
อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสาทฺธินฺตสฺสชาติ ๑

[๖๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตตรา อิตฺถิ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา
เอตทโวจ เอหิ ฆนฺเต เมถุนํ ฆมฺมํ ปฏฺฐิสฺวาติ ๑ อถํ ภคิณี เนตํ
กปฺปตีติ ๑ เอหิ ฆนฺเต อหํ วายมิตฺสามิ ตฺวํ มา วายมิ
เอวนฺเต อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ ๑ โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ ๑ ตสฺส
#๑ ตํ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจาทิ ยฺโรปฺปิยมรมฺมโปตฺถเกสฺส น ทิสฺสติ ๑

กุกกุจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺवं ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ
เตน โข ปน สมฺเขน อญฺจตฺรา อิตฺถิ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา เอตทวโจ
เอहि ฆนฺเต เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวาติ ฯ อลํ ภคินี เนตํ กปฺปตฺตีติ ฯ
เอहि ฆนฺเต ตฺवं วายมาหิ อหํ น วายมิตฺสสามิ เวนฺนเต
อนาปตฺติ ภาวิตฺสตีติ ฯ โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ ฯ ตสฺส กุกกุจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺवं ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข
ปน สมฺเขน อญฺจตฺรา อิตฺถิ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา เอตทวโจ เอहि
ฆนฺเต เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวาติ ฯ อลํ ภคินี เนตํ กปฺปตฺตีติ ฯ
เอहि ฆนฺเต อพฺภนฺตรํ ฆญฺญตฺวา พหิ โมเจหิ ฯเปฯ พหิ
ฆญฺญตฺวา อพฺภนฺตรํ โมเจหิ เวนฺนเต อนาปตฺติ ภาวิตฺสตีติ ฯ
โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ ฯ ตสฺส กุกกุจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี
ตฺवं ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๖๓] เตน โข ปน สมฺเขน อญฺจตฺโร ภิกฺขุ สิวถิกํ คนฺตฺวา
อกฺขายิตํ ๑ สรีรํ ปสฺสิตฺวา ตสฺมี เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวาติ ฯ ตสฺส
กุกกุจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺवं ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ
เตน โข ปน สมฺเขน อญฺจตฺโร ภิกฺขุ สิวถิกํ คนฺตฺวา เขภฺยุเขน
อกฺขายิตํ สรีรํ ปสฺสิตฺวา ตสฺมี เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวาติ ฯ ตสฺส
กุกกุจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺवं ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ
เตน โข ปน สมฺเขน อญฺจตฺโร ภิกฺขุ สิวถิกํ คนฺตฺวา เขภฺยุเขน
#๑ ย. ม. อุกฺขยิตํ ฯ

ขายิตฺ ๑ สรีริ ปสฺสิตฺวา ตสฺมี เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏิเสวิ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิภฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ
ถุลลจฺวยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อลฺยตโร ภิภฺขุ สิวถิกํ
คนฺตฺวา ฉินฺนสีลํ ปสฺสิตฺวา วิวญฺญกฺเต ๒ มฺเข จฺปนฺตํ อํคชาตํ
ปเวเสสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิภฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อลฺยตโร ภิภฺขุ
สีวถิกํ คนฺตฺวา ฉินฺนสีลํ ปสฺสิตฺวา วิวญฺญกฺเต มฺเข อจฺจุปนฺตํ
อํคชาตํ ปเวเสสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิภฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อลฺยตโร ภิภฺขุ อลฺยตริสฺสา อิตฺถิยา ปฏิพทฺชจิตฺโต โหติ ฯ
สา กาลกฺตา ๓ สฺसानน นทฺทิตา ๔ ฯ อญฺจิกานิ วิปฺปกฺคณฺณานิ โหนฺติ ฯ
อถ โข โส ภิภฺขุ สิวถิกํ คนฺตฺวา อญฺจิกานิ สงฺกทฺตฺติตฺวา นิमितฺเต
อํคชาตํ ปฏิปาเทสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิภฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๖๔] เตน โข ปน สมเยน อลฺยตโร ภิภฺขุ นาคิยา เมถุนํ
ฌมฺมํ ปฏิเสวิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ
ภิภฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อลฺยตโร
ภิภฺขุ ยกฺขินิยา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏิเสวิ ฯเปฯ เปติยา เมถุนํ ฌมฺมํ
#๑ ยฺ. ม. ขยิตฺ ๑ ๒ ยฺ. ม. วตฺตกฺเต ๑ ๓ ยฺ. ม. รา. กาลงฺกตา ๑
#๔ ยฺ. ม. นทฺทิตานิ ๑

ปฏิวเสวิ ฯเปฯ ปณฺฑกสฺส เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏิวเสวิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๖๕] เตน โข ปน สมเยน อลฺยตโร ภิกฺขุ อุพหตินฺทริโย
โหติ ฯ โส นานํ เวทียามิ สฺขํ วา ทุกฺขํ วา อนาปตฺติ ๑เม
ภวิสฺสตีติ เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏิวเสวิ ฯเปฯ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตุํ ฯ เวทฺยิ วา โส ภิกฺขเว โมฆปริโส น วา เวทฺยิ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺสาติ ฯ

[๖๖] เตน โข ปน สมเยน อลฺยตโร ภิกฺขุ อิตฺถิยา เมถุนํ
ฌมฺมํ ปฏิวเสวิสฺสามิติ จุปตฺมตฺเต วิปฺปฏิสารี อโหสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกณฺสฺสาติ ฯ

[๖๗] เตน โข ปน สมเยน อลฺยตโร ภิกฺขุ ภทฺทิเย ๒ชาติยวเน
ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ ตสฺส องฺคมฺงฺคานิ วาตฺตฺถทฺธานิ
โหนติ ฯ อลฺยตฺรา อิตฺถิ ปสฺสิตฺวา องฺคชาเต อภินิสฺสิตฺวา
ยวาทตฺถํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ ภิกฺขุ กิลินฺนํ ปสฺสิตฺวา ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ๓ ฯ ปญฺจหิ ภิกฺขเว อากาเรหิ องฺคชาตํ
กมฺมณฺยิ ๔ โหติ ราเคน วจฺเจน ปสฺสาเวน วาเตน อุจฺจาลิงฺค-
ปาณกทฺฐฺเรน อิเมหิ โข ภิกฺขเว ปญฺจหากาเรหิ องฺคชาตํ กมฺมณฺยิ
#๑ ย. ม. เอวํ อนาปตฺติ ฯ ๒ ม. ภทฺทียนฺนเร ฯ ๓ อยมตฺถํ
#ยฺโรปฺยมฺรุมฺโปตฺถเกสฺส พหฺวจฺจนวเสน กโต ฯ ๔ ย. กมฺมณฺยิ ฯ

โหติ อฏฺฐานเมตฺติ ภิกฺขเว อนวกาโส ยํ ตสฺส ภิกฺขุโน ราเคน
องฺคชาตํ กมฺมนิยํ อสฺส อรหํ โส ภิกฺขเว ภิกฺขุ อนาปตฺติ
ภิกฺขเว ตสฺส ภิกฺขุโนติ ฯ

[๖๘] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ สาวตฺถิยํ อนุชวเน
ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ อณฺตรา โคปาลิกา ปสฺสิตฺวา
องฺคชาเต อภินิสฺสีติ ฯ โส ภิกฺขุ ปเวสนํ สาทิยิ ปวิภูจํ สาทิยิ จิตฺ
สาทิยิ อุทฺธรณํ สาทิยิ ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี
ตุํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร
ภิกฺขุ สาวตฺถิยํ อนุชวเน ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ อณฺตรา
อชปาลิกา ปสฺสิตฺวา ฯเปฯ อณฺตรา กฏฺฐหาริกา ปสฺสิตฺวา ฯเปฯ
อณฺตรา โคมยหาริกา ปสฺสิตฺวา องฺคชาเต อภินิสฺสีติ ฯ โส ภิกฺขุ
ปเวสนํ สาทิยิ ปวิภูจํ สาทิยิ จิตฺ สาทิยิ อุทฺธรณํ สาทิยิ ฯ ตสฺส
กุกฺกุจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตุํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๖๙] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ เวสาลียํ มหาวเน
ทิวาวิหารคโต นิปนฺโน โหติ ฯ อณฺตรา อิตฺถิ ปสฺสิตฺวา องฺคชาเต
อภินิสฺสีตฺวา ยาวทถฺถํ กตฺวา สามนฺตา หสมานา จิตา โหติ ฯ โส
ภิกฺขุ ปฏฺิพฺมุชิตฺวา ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ คุยฺหิํ กมฺมนฺติ ฯ อาม
มยฺหิํ ๑ กมฺมนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกุจํ อโหสิ ฯเปฯ ชานาสิ ๒ตุํ
ภิกฺขุติ ฯ นานํ ภควา ชานามิติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อชานนฺตสฺสาติ ฯ
#๑ ยฺ. ม. มยฺหิํ ฯ ๒ ยฺ. ม. สาทิยิ ฯ

เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ เวสาลีโย มหาวเน ทิวา-
วิหารคโต รุกฺโข อปสฺสาย นิปนฺโน โหติ ฯ อญฺตฺรา อิตฺถิ
ปสฺสิตฺวา องฺกชาเต อภินิสฺสีติ ฯ โส ภิกฺขุ สหสา วุฏฺฐาสิ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ สาทฺธิยํ ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นานํ ภควา
สาทฺธิยนฺติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสาทฺธิยนฺตฺสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อญฺตโร ภิกฺขุ เวสาลีโย มหาวเน ทิวาวิหารคโต รุกฺโข อปสฺสาย
นิปนฺโน โหติ ฯ อญฺตฺรา อิตฺถิ ปสฺสิตฺวา องฺกชาเต อภินิสฺสีติ ฯ
โส ภิกฺขุ อกฺกมิตฺวา ปวณฺเณสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
สาทฺธิยํ ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นานํ ภควา สาทฺธิยนฺติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
อสาทฺธิยนฺตฺสฺสาติ ฯ

[๗๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ เวสาลีโย มหาวเน
ภูฏาคารศาลาโย ทิวาวิหารคโต ทฺวารํ วิวริตฺวา นิปนฺโน โหติ ฯ
ตสฺส องฺกมงฺกานิ วาตฺตฺตฺถุทฺธานิ โหนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
สมฺพหฺลฺลา อิตฺถิโย คนฺธณฺจ มาลณฺจ อาทาย อารามํ อคมฺมฺสุ
วิหารเปกฺขิกาโย ฯ อถ โข ตา อิตฺถิโย ตํ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา องฺกชาเต
อภินิสฺสีตฺวา ยาวทตฺถํ กตฺวา ปฺริสฺสุสโก วตายนฺติ วตฺวา คนฺธณฺจ
มาลณฺจ อาโรเปตฺวา ปกฺกมฺมฺสุ ฯ ภิกฺขุ กิลินฺนํ ปสฺสิตฺวา ภควโต
เอตมตฺถํ आरोเจสิ ๑ ฯ ปณฺจหิ ภิกฺขเว อากาเรหิ องฺกชาตํ กมฺมนิยํ
โหติ ราเคน วจฺเจน ปสฺสาเวน วาเตน อฺจุจาลิงฺกปาณกทฺฐฺเจน
#๑ อธิปปี จาเน เตสุ วุตฺตโปตฺตฺถเกสุ พหฺวจนวเสน ปโยโค กโต ฯ

อิเมหิ โข ภิกฺขเว ปญฺจหากาเรหิ อํกชาตํ กมฺมนิยํ โหติ
อฏฺฐานเมตํ ภิกฺขเว อนวกาโส ยํ ตสฺส ภิกฺขุโน ราเคน อํกชาตํ
กมฺมนิยํ อสฺส อรหํ โส ภิกฺขเว ภิกฺขุ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ตสฺส
ภิกฺขุโน อานุชานามิ ภิกฺขเว ทิวา ปฏฺิสลฺลียนฺเตน ทวารํ สํวริตฺวา
ปฏฺิสลฺลียิตฺตุนฺติ ฯ

[๑๑] เตน โข ปน สมเยน อลฺยตโร ภารุจจฺจโก ภิกฺขุ
สุปฺินนฺเตน ปุราณทฺติยิกาย เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวิตฺวา อสฺสมโณ
อหํ วิพฺภมิสฺสามิตี ภารุจจฺจํ จจฺจนฺโต อนฺตรามคฺเค आयสฺมนฺตํ
อุปาสี ปสฺสิตฺวา เอตมตฺถํ อาโรเจตี ฯ आयสฺมา อุปาลี เอวมาห
อนาปตฺติ อวฺโส สฺุปฺินนฺเตนาตี ฯ

[๑๒] เตน โข ปน สมเยน ราชคฺเห สฺุปฺพพานาม อุปาสิกา
มฺุทฺุปฺปสนฺนา ๑ โหติ ฯ สฺา เอวํทฺิฏฺุจิกา โหติ ยา เมถุนํ ฌมฺมํ
เทตี สฺา อคฺคทานํ เทตีตี ฯ สฺา ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจ เอหิ
ภนฺเต เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวาตี ฯ อถํ ภคิณี เนตํ กปฺปตีตี ฯ เอหิ
ภนฺเต อฺุรฺนฺตริกาย ๒ ฆฏฺุฎฺุเหี เอวนฺเต อนาปตฺติ ภวิสฺสตีตี ฯ โส
ภิกฺขุ ตถา อกาตี ฯ ตสฺส กุฏฺุจฺจํ อโหตี ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
ปฺาราชิกสฺส อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสสาตี ฯ เตน โข ปน สมเยน
ราชคฺเห สฺุปฺพพา นาม อุปาสิกา มฺุทฺุปฺปสนฺนา โหติ ฯ สฺา เอวํทฺิฏฺุจิกา
โหติ ยา เมถุนํ ฌมฺมํ เทตี สฺา อคฺคทานํ เทตีตี ฯ สฺา
#๑ เขภฺยุเยน พุทฺุทฺุปฺปสนฺนาตี ทิสฺสตี ฯ ๒ ย. ม. อฺุรฺนฺตริกาย ฯ

ภิกขุ ปสฺสตีตฺวา เอตทโวจ เอหิ ภนฺเต เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวาติ ฯ
อถํ ภคินิ เนตํ กปฺปตีติ ฯ เอหิ ภนฺเต นาทิยํ ๑ ฃฏฺฐเณหิ
ฯเปฯ เอหิ ภนฺเต อุทรวฏฺฐิยํ ๒ ฃฏฺฐเณหิ ฯเปฯ เอหิ ภนฺเต
อุปกจฺจนเก ฃฏฺฐเณหิ ฯเปฯ เอหิ ภนฺเต ทิวายํ ๓ ฃฏฺฐเณหิ ฯเปฯ
เอหิ ภนฺเต กณฺณจฺจุทฺเท ฃฏฺฐเณหิ ฯเปฯ เอหิ ภนฺเต เกส-
วฏฺฐิยํ ๔ ฃฏฺฐเณหิ ฯเปฯ เอหิ ภนฺเต องฺคุตฺตนฺตริกาย ฃฏฺฐเณหิ
ฯเปฯ เอหิ ภนฺเต หตฺถเณน อุปกกมิตฺวา โมเจสฺสามิ เอวนฺเต
อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ ฯ โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ สงฺมา-
ทิสฺเสสฺสชาติ ฯ

[๑๓] เตน โข ปน สมเณน สาวตฺถิยํ สทฺธา นาม อุปาสิกา
มฺหุปฺปสนฺนา โหติ ฯ สา เอวํทิกฺกจิกา โหติ ยา เมถุนํ ฌมฺมํ เทติ
สา อคฺคทานํ เทตีติ ฯ สา ภิกฺขุ ปสฺสตีตฺวา เอตทโวจ เอหิ
ภนฺเต เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวาติ ฯ อถํ ภคินิ เนตํ กปฺปตีติ ฯ
เอหิ ภนฺเต อุรฺนฺตริกาย ฃฏฺฐเณหิ เอวนฺเต อนาปตฺติ ภวิสฺสตีติ ฯ
โส ภิกฺขุ ตถา อกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ สงฺมาทิสฺเสสฺสชาติ ฯ

[๑๔] เตน โข ปน สมเณน สาวตฺถิยํ สทฺธา นาม อุปาสิกา
#๑ ยฺ. ม. นาทิยา ฯ ๒ ยฺ. ม. อุทรวฏฺฐิยา ฯ ๓ ยฺ. ม. ทิวาย ฯ
#๔ ยฺ. ม. เกสวฏฺฐิยา ฯ

๑เป๑ คิหิณิยา วิปฺปฏฺฐิปาทะฐํ ๑ ภิกฺขุ สาทิยิ ภิกฺขุ นาสตพฺโพ ๑
ภิกฺขุ น สาทิยิ ภิกฺขุสฺส อนาปตฺติ ๑ เตน โข ปน สมเยน
เวสาลิยํ ลิจฺฉวิกรมารกา ภิกฺขุํ คเหตฺวา อณฺณมณฺณํ วิปฺปฏฺฐิปาทะฐํ ๑
อุโภ สาทิยีสฺส อุโภ นาสตพฺพวา ๑ อุโภ น สาทิยีสฺส
อุภินฺนํ อนาปตฺติ ๑

[๑๑] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร วุฑฺฒปพฺพชฺโิต ภิกฺขุ
ปฺรารณพฺุติยิกาย ทสฺสนํ อคฺมาสิ ๑ สา เอหิ ภนฺเต วิพฺภมาติ
อคฺคเหสิ ๑ โส ภิกฺขุ ปฏฺฐิกฺกมฺนฺโิต อุตฺตานิ ปรีปติ ๑ สา
อุพฺภุชิตฺวา องฺกชาเต อภินิสฺสีทิ ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑ ภควโิต
เอตมตฺถํ อารุเจสิ ๑ สาทิยิ ตฺวํ ภิกฺขุติ ๑ นานํ ภควา
สาทิยินฺติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสาทิยนตฺสสาติ ๑

[๑๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อรณฺเณ วิหริติ ๑
มิกโปตโก ตสฺส ปสฺสาวญฺจานํ อากฺนตฺวา ปสฺสาวํ ปิวนฺโิต มฺุเขน
องฺกชาตํ อคฺคเหสิ ๑ โส ภิกฺขุ สาทิยิ ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ๑ ภควโิต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ๑ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกฺกนฺติ ๑

ปจฺมปาราชิกํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทุตฺติยปาราชิกกณฺท์

[๗๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ ทิชฺฌณฺเฏ
ปพฺพเต ฯ เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุตา สนฺทิกฺขฺจา สมฺภตฺตา
ภิกฺขุ อิตฺถิลิปฺสเส ตินฺนุทฺธิโย กริตฺวา วสฺสํ อุปกจฺฉิสฺสุ ฯ อายุสฺมาปี
ชนฺิโย กุมฺภการปฺตุโต ตินฺนุทฺธิกํ กริตฺวา วสฺสํ อุปกจฺฉิ ฯ อถ โข
เต ภิกฺขุ วสฺสํ วุตฺถา เตมาสจฺเจน ตินฺนุทฺธิโย ภินฺนิตฺวา ตินฺนฺจ
กฺกุจฺฉจฺจ ปฺภิสฺสามเตฺวา ชนปทจาริกํ ปกฺกมฺมิสฺสุ ฯ อายุสฺมา ปน
ชนฺิโย กุมฺภการปฺตุโต ตตฺถเว วสฺสํ วสฺสิ ตตฺถ เหมนฺนตฺตํ ตตฺถ
คิมฺหํ ฯ อถ โข อายุสฺมโต ชนฺิยสฺส กุมฺภการปฺตุตฺตสฺส คามํ ปิณฺฑทาย
ปวิญฺจสฺส ตินฺนหาริโย กฺกุจฺฉหาริโย ตินฺนุทฺธิกํ ภินฺนิตฺวา ตินฺนฺจ
กฺกุจฺฉจฺจ อาทาย อคมฺมิสฺสุ ฯ ทุตฺติยมฺปิ โข อายุสฺมา ชนฺิโย
กุมฺภการปฺตุโต ตินฺนฺจ กฺกุจฺฉจฺจ สงฺกทฺตฺติตฺวา ตินฺนุทฺธิกํ อกาสิ ฯ
ทุตฺติยมฺปิ โข อายุสฺมโต ชนฺิยสฺส กุมฺภการปฺตุตฺตสฺส คามํ ปิณฺฑทาย
ปวิญฺจสฺส ตินฺนหาริโย กฺกุจฺฉหาริโย ตินฺนุทฺธิกํ ภินฺนิตฺวา ตินฺนฺจ
กฺกุจฺฉจฺจ อาทาย อคมฺมิสฺสุ ฯ ตุตฺติยมฺปิ โข อายุสฺมา ชนฺิโย
กุมฺภการปฺตุโต ตินฺนฺจ กฺกุจฺฉจฺจ สงฺกทฺตฺติตฺวา ตินฺนุทฺธิกํ อกาสิ ฯ
ทุตฺติยมฺปิ โข อายุสฺมโต ชนฺิยสฺส กุมฺภการปฺตุตฺตสฺส คามํ ปิณฺฑทาย
ปวิญฺจสฺส ตินฺนหาริโย กฺกุจฺฉหาริโย ตินฺนุทฺธิกํ ภินฺนิตฺวา ตินฺนฺจ
กฺกุจฺฉจฺจ อาทาย อคมฺมิสฺสุ ฯ อถ โข อายุสฺมโต ชนฺิยสฺส กุมฺภ-

การปุตตสฺส เอตทโหสิ ยาวตติยกัม โข เม คามัม ปิณฺฑาย
ปวิญฺจสฺส ตินฺนหาริโย กญฺจหาริโย ตินฺนกุญฺจิกัม ภินฺนทิตฺวา ตินฺนญ
กญฺจญจ อาทาย อคัมมฺสุ อหัม โข ปน สฺสติกุจิโต อนวโย สเก
อาจริยเก กุมฺภการกมฺเม ปริโยทาทสิปโป ยนฺนุนานํ สามัม จิกฺขลลัม
มทฺทิตฺวา สพฺพมตฺตติคามยัม กุญฺจิกัม กเรยฺยนฺติ ฯ อถโข อายสฺมา
ธนฺนิโย กุมฺภการปุตฺโต สามัม จิกฺขลลัม มทฺทิตฺวา สพฺพมตฺตติคามยัม
กุญฺจิกัม กริตฺวา ตินฺนญจ กญฺจญจ โคมยญจ สงฺกทฺตมิตฺวา ตัม กุญฺจิกัม
ปจฺจิ ฯ สว อโหสิ กุญฺจิกา อภิรูปา ทสฺสณียา ปาสาทิกา โลहितกา ๑
เสยฺยถาปี อินฺทโคปโก ฯ เสยฺยถาปี นาม กี้กนิคสทฺโท เอวมเว
ตสฺสา กุญฺจิกาย สทฺโท อโหสิ ฯ อถโข ภควา สมฺพหุเลหิ ภิกฺขุหิ
สทฺธี กิซฺฉกญฺญา ปพฺพตา โอโรหนฺโต อทฺทส ตัม กุญฺจิกัม อภิรูปัม
ทสฺสณียัม ปาสาทิกัม โลहितกัม ทิสฺวาน ภิกฺขุ อามนฺเตสิ กี้ เอตัม
ภิกฺขเว อภิรูปัม ทสฺสณียัม ปาสาทิกัม โลहितกัม เสยฺยถาปี อินฺทโคปโกติ ฯ
อถโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถัม อารโจะสุ ฯ
วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจจฺฉวิกัม ภิกฺขเว ตสฺส โมฆปฺริสฺส
อนนฺจโลมิกัม อปฺปญฺจฺจูปัม อสฺสามณฺณกัม อกปฺปิยัม อกรณฺธิยัม กถัม หิ
นาม โส ภิกฺขเว โมฆปฺริโส สามัม จิกฺขลลัม มทฺทิตฺวา สพฺพมตฺตติคามยัม
กุญฺจิกัม กริสฺสตี น หิ นาม ภิกฺขเว ตสฺส โมฆปฺริสฺส
ปาณฺเส อนฺนทฺทยา อนฺนกมฺปา อวิหฺเสสา ภวิสฺสตี จจฺฉนฺเตตัม ภิกฺขเว
#๑ ย. ม. โลหิติกา ฯ

กุกฺกั กิณฑท มา ปจฺฉิมา ชนตา ปาณฺสุ ปาตพฺยตํ ๑ อาปชฺชิ น
จ ภิกฺขเว สพฺพมตฺติกามยา กุกฺกิกา กาดพฺพา โย กรฺยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺสาติ ฯ เอวํ ฆนฺเตติ โข เต ภิกฺขุ ภควโต ปฏฺิสฺสนฺติว
เยน สฺวา กุกฺกิกา เตนฺอุปสงฺกมฺิสฺสู อุปสงฺกมิตฺวา ตํ กุกฺกั กิณฑฺิสฺสู ฯ
อลโฆ อายสฺมา ฌนฺิโย กุมฺภการปฺตฺโต เต ภิกฺขุ เอตทวโจ
กิสฺส เม ตฺเมห อวฺุโส กุกฺกั กิณฑฺธาติ ฯ ภควา อวฺุโส
เกทาเปตฺติติ ฯ กิณฑฺธวฺุโส สเจ ฌมฺมสามิ เกทาเปตฺติติ ฯ

[๘๐] อลโฆ อายสฺมโต ฌนฺิยสฺส กุมฺภการปฺตฺตสฺส เอตทโหสิ
ยวตฺตียกํ โข เม คามํ ปิณฺฑาย ปวิฏฺจสฺส ตินฺหาริโย กฺฺจหาริโย
ติณฺกุกฺกั กิณฑฺิตฺวา ตินฺณจ กฺฺจณฺจ อาทาย อคมฺิสฺสู
ยาปี มยา สพฺพมตฺติกามยา กุกฺกิกา กตา สฺวาปี ภควตา เกทาปีตา
อตฺถิ จ เม ทารุคฺเคณฺโก สนฺฺทิกฺุโจ ยนฺฺนนาหิ ทารุคฺเคณฺกํ
ทารุณิ ยาจิตฺวา ทารุคฺกุกฺกั กรฺยฺยนฺฺติ ฯ อลโฆ อายสฺมา ฌนฺิโย
กุมฺภการปฺตฺโต เยน ทารุคฺเคณฺโก เตนฺอุปสงฺกมฺิ อุปสงฺกมิตฺวา
ทารุคฺเคณฺกํ เอตทวโจ ยวตฺตียกํ โข เม อวฺุโส คามํ
ปิณฺฑาย ปวิฏฺจสฺส ตินฺหาริโย กฺฺจหาริโย ตินฺกุกฺกั กิณฑฺิตฺวา
ตินฺณจ กฺฺจณฺจ อาทาย อคมฺิสฺสู ยาปี มยา สพฺพมตฺติกามยา
กุกฺกิกา กตา สฺวาปี ภควตา เกทาปีตา เทหิ เม อวฺุโส ทารุณิ
อิจฺฉามิ ทารุคฺกุกฺกั กาดฺนฺฺติ ฯ นตฺถิ ฆนฺฺเต ตาทิสานิ ทารุณิ
#๑ ยุ. ปาตวฺยตํ ฯ

ยานาหิ อยฺยสฺส ททฺยํ อคฺคิ ฆนฺเต เทวคหณทารุณี ๑ นคร-
ปฏิสงฺขาริกานิ อาปทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ สเจ ตานิ ราชา ทาเปตี
หฺรฺาเปถ ฆนฺเตติ ๑ ทินฺนานิ อาวุโส รณฺณาติ ๑ อถโฆ ทารุ-
คฺคหฺคณโก อิเม โข สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา ชฺมฺมจาริโน สมจาริโน
พฺรหฺมจาริโน สจฺจวาทีโน สีลวณฺฺโต กลฺยาณชฺมฺมา ราชาปีเมสฺ
อภิปฺปสนฺโน น อรหฺติ อทินฺนํ ทินฺนนฺติ วตฺตุนฺติ อายสฺมนฺตํ
ชฺนียํ กุมฺภการปฺตฺตํ เอตทโวจ หฺรฺาเปถ ฆนฺเตติ ๒ ๑ อถโฆ
อายสฺมา ชฺนियो กุมฺภการปฺตฺโต ตานิ ทารุณี ขณฺฺทาทฺตฺทิกํ
เจทาเปตฺวา สกฺเฏหิ นิพฺพาหาเปตฺวา ทารุกฺกิกํ อกาสิ ๑

[๘๑] อถโฆ วสฺสกาโร พฺรหฺมโณ มคฺชหามตฺโต ราชคเห
กมฺมฺนฺเต อนฺุสณฺฺณายมาโน เชน ทารุกฺคหฺคณโก เตนฺฺปสฺงฺกมิ
อุปสฺงฺกมิตฺวา ทารุกฺคหฺคณกํ เอตทโวจ ยานิ ตานิ ฆณฺ เทว-
คหณทารุณี นครปฏิสงฺขาริกานิ อาปทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ กหํ ตานิ
ทารุณีติ ๑ ตานิ สามิ ทารุณี เทเวน อยฺยสฺส ชฺนียสฺส กุมฺภ-
การปฺตฺตสฺส ทินฺนานิติ ๑ อถโฆ วสฺสกาโร พฺรหฺมโณ มคฺช-
#๑ ย. ม. รา. เทวคหณทารุณี ๑ ๒ เตสฺ วุตฺตโปตฺถเกสฺ วิสทิสตา
#โหติ ๑ ตตฺถ หิ เอวํ วุตฺตํ อถโฆ ทารุกฺคหฺคณกสฺส เอตทโหสิ
#อิเม โข สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา ๑เป๑ ทินฺนนฺติ วตฺตุนฺติ ๑ อถโฆ
#ทารุกฺคหฺคณโก อายสฺมนฺตํ ชฺนียํ กุมฺภการปฺตฺตํ เอตทโวจ หฺรฺาเปถ
#ฆนฺเตติ ๑

มหามตฺโต อนตฺตมโน อโหสิ กถิ หิ นาม เทโว เทวคหณทารุณิ
นคฺรปฏิสงฺขาริกานิ อาปทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ ฌนียสฺส กุมฺภ-
การปฺตฺตสฺส ทสฺสตีติ ฯ อถโข วสฺสกาโร พุราหุมนฺโณ มคฺชมหา-
มตฺโต เยน ราชา มากฺโข เสนิโย พิมฺพิสาร์ เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ราชานํ มากฺชํ เสนิยํ พิมฺพิสาร์ เอตทโวจ สจฺจํ กิร ๑
เทเวน เทวคหณทารุณิ นคฺรปฏิสงฺขาริกานิ อาปทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ
ฌนียสฺส กุมฺภการปฺตฺตสฺส ทินฺนนานิตี ฯ โโก เอวมาหาตี ฯ ทารุ-
คหคณโก เทวาตี ฯ เตนฺหิ พุราหุมนฺ ทารุคหคณกํ อานา-
เปหิตี ฯ อถโข วสฺสกาโร พุราหุมนฺโณ มคฺชมหามตฺโต ทารุ-
คหคณกํ พนฺธํ อานาเปสิ ฯ

[๘๒] อทฺทสา โข อายสฺมา ฌนियो กุมฺภการปฺตฺโต ทารุคหคณกํ
พนฺธํ นียมานํ ๒ ทิสฺวาน ทารุคหคณกํ เอตทโวจ กิสฺส ตฺวํ
อาวุโส พนฺธो นียสีตี ๓ ฯ เตสํ ฆนฺเต ทารุณํ กิจฺจาตี ฯ
คจฺฉาวุโส อหํปิ คจฺฉามิตี ฯ เอยฺยาสิ ฆนฺเต ปฺร่าหํ หลฺณามิตี ฯ
อถโข อายสฺมา ฌนियो กุมฺภการปฺตฺโต เยน รณฺโณ มากฺชสฺส
เสนิยสฺส พิมฺพิสาร์สฺส นิเวสนํ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ปฺลยตฺเต อาสเน นิสีหิ ฯ อถโข ราชา มากฺโข เสนิโย พิมฺพิสาร์
เยนายสฺมา ฌนियो กุมฺภการปฺตฺโต เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
#๑ เตสฺ ทฺวิสฺส ปฺตฺตเกสฺ เทวาตี อาลปนํ อตฺถิ ฯ ๒ ย. ม.
#นียฺยมานํ ฯ ๓ ย. ม. นียฺยสีตี ฯ

อายสุมนุตฺตํ ฐนียํ กุมภการปฺตตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนุตฺตํ นิสีทึ ๑
 เอกมฺนุตฺตํ นิสินฺโน โข ราชฯ มาคโร เสนิโย พิมฺพิสโร อายสุมนุตฺตํ
 ฐนียํ กุมภการปฺตตํ เอตทวโจ สจฺจํ กิร มยา ฆนฺเต เทว-
 คหณทารุณี นครปฏิสงฺขาริกานิ อापทตฺถาย นิกฺขิตฺตานิ ออยฺยสฺส
 ทินฺนนานีติ ๑ เอวํ มหาราชฯติ ๑ มยํ โข ฆนฺเต ราชานิ นาม
 พหุกิจฺจา พหุกรรมิยา ทตฺวาปี น สเรยฺยาม อิงฺฆ ฆนฺเต
 สราเปหีติ ๑ สรสิ ตฺวํ มหาราช ปจฺมาภิสิตฺโต เอวรूपิ วาจํ
 ภาสิตา ทินฺนณฺเวยว สมณพฺราหฺมณานํ ติณฺณกฺกุโรทกํ ปรีกฺขณฺ-
 ตฺตึ ๑ สรามหิ ฆนฺเต สนฺติ ฆนฺเต สมณพฺราหฺมณา ลชฺชिโน
 กุกฺกจฺจกา สิกฺขาగాมา เตสํ อปฺปมตฺตเกปี กุกฺกจฺจํ อปฺปชฺชติ
 เตสํ มยา สนฺชราย ภาสิตํ ตถฺยํ โข อรณฺเณ อปรีกฺขหิตํ
 โส ตฺวํ ฆนฺเต เตนฺ เลเสน ทารุณี อทินฺนํ หริตฺตํ มลฺลสฺสิ กถํ
 หิ นาม มาทิสฺสา สมณํ วา พฺราหฺมณํ วา หนฺเยยฺยํ วา พนฺชเยยฺยํ วา
 ปพฺพาเชยฺยํ วา ๑ อจฺฉ ฆนฺเต โลเมน ตฺวํ มุตฺโตสิ มา
 ปฺนปี เอวรूपิ อกาสิติ ๑

[๘๓] มนุสฺสา อฺขุณฺณายนฺติ ชียนฺติ ๒ วิปาเจนฺติ อลชฺชิโน อิเม
 สมณา สกฺยปฺตฺติยา ทุสฺสีตา มุสฺสาวาทิโน อิเม หิ นาม ฐมฺม-
 #๑ อฺโรปฺยมรมฺมโปตฺถเกสฺสุ กถํ หิ นาม มาทิสฺโส สมณํ วา พฺราหฺมณํ
 #วา วิชิตฺเต วสนฺตํ หนฺเยยฺย วา พนฺชเยยฺย วา ปพฺพาเชยฺย วาติ เอกวจนฺวเสน
 #ปโยโก กโต ๑ ๒ เขภฺยฺเยน ชียฺยนฺตีติ ปจฺนติ ๑

จาริโน พุรหุมจาริโน สจจวาทีโน สีลวานโต กลุยาณ-
ธมฺมา ปฏิจานิสฺสนฺติ นตฺถิ อิมสฺส สามณฺณํ นตฺถิ อิมสฺส
พุรหฺมณฺณํ นนฺทํ อิมสฺส สามณฺณํ นนฺทํ อิมสฺส พุรหฺมณฺณํ
กุโต อิมสฺส สามณฺณํ กุโต อิมสฺส พุรหฺมณฺณํ อปคตา อิเม
สามณฺณา อปคตา อิเม พุรหฺมณฺณา ราชานํปี อิเม วญฺเณตฺติ
กี ปน อญฺเณ มนฺุสฺเสตฺติ ฯ อสฺโสสฺสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนฺุสฺसानํ
อุชฺฌายนฺตานํ ชียนฺตานํ ๑ วิปาเจนฺตานํ ฯ ยะ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจ
สนฺตุญฺจา ลชฺชฺชิโน กุกฺกจฺจกา สิกฺขาจามา เต อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม आयสฺมา ฌนฺิโย กุมฺภการปฺตฺโต รลฺโณ
ทารฺุณิ อทินฺนํ อาทิสฺสตีตฺติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นินฺทานเ เอตสฺมี ปกรณเ
ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา आयสฺมนฺตํ ฌนฺิยํ กุมฺภการปฺตฺตํ ปฏฺิปฺจฺจ
สจฺจํ กิร ตฺวํ ฌนฺิย รลฺโณ ทารฺุณิ อทินฺนํ อาทิสฺตีตฺติ ๒ ฯ สจฺจํ
ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺุโธ ภควา อนนฺุจฺจวิกํ โมจฺปฺริส อนนฺุโลมิกํ
อปฺปฏฺิรฺุปี อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณฺิยํ กถํ หิ นาม ตฺวํ
โมจฺปฺริส รลฺโณ ทารฺุณิ อทินฺนํ อาทิสฺสตี เนตํ โมจฺปฺริส
อปฺปสฺนฺานํ วา ปสฺาทาย ปสฺนฺานํ วา ภิกฺโยภาวาย อถเขวตํ
โมจฺปฺริส อปฺปสฺนฺานนฺญเจว อปฺปสฺาทาย ปสฺนฺานนฺญจ เอกจฺจานํ
อญฺญตฺตฺตายาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺโร ปฺุราณ-
#๑ เขญฺุเยน ชียนฺตานนฺติ ปจฺนฺติ ฯ ๒ ยฺ. อาทิสฺตีตฺติ ฯ

อวหริตถาติ ฯ สจจํ อวฺโส ภควตา สิกขาปทํ ปญฺจตตํ ตถจ
โฆ คาเม โน อรณฺเณติ ฯ นนฺ อวฺโส ตเถว ตํ โหติ
อนนฺจจวีกํ อวฺโส อนนฺโลมิกํ อปฺปฏฺฐูปํ อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ
อกรณฺธิยํ กถํ หิ นาม ตุมฺเห อวฺโส รชกภณฺฑิกํ อวหริตฺสถ
เนตํ อวฺโส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ วา ภฺยโยภวาย
อถเขวตํ อวฺโส อปฺปสฺนฺนํ นญฺเจว อปฺปสฺทาทย ปสฺนฺนํ นญ
เอกจฺจํ อณฺณตฺตยาติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ฌพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ
อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อถโฆ
ภควา เอตสฺมี นิตาเน เอตสฺมี ปกรณฺเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา
ฌพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺฐิจฺฉิ สจจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว รชกตฺถรณฺ
คนฺตฺวา รชกภณฺฑิกํ อวหริตถาติ ฯ สจจํ ภควาติ ฯ วิครหิ
พฺพุโธ ภควา อนนฺจจวีกํ โมฆปฺริสา อนนฺโลมิกํ อปฺปฏฺฐูปํ
อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณฺธิยํ กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปฺริสา
รชกภณฺฑิกํ อวหริตฺสถ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ วา
ปสฺทาทย ฯเปฯ ปสฺนฺนํ นญฺจ เอกจฺจํ อณฺณตฺตยาติ ฯ
อถโฆ ภควา ฌพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา พฺพภรตฺยา
ฯเปฯ วิริยารมฺภสฺส วณฺณํ ภาสิตฺวา ภิกฺขุนํ ตทฺนฺจจวีกํ
ตทฺนฺโลมิกํ ฌมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ฯเปฯ เอวญ
ปนฺ ภิกฺขเว อิมํ สิกขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปนฺ ภิกฺขุ คามา
วา อรณฺเณ วา อทินฺนํ เถยฺยสงฺฆาตํ อาทิสฺเสยฺย ขถารุเป

อทินฺนาทานเน ราชานโน โจริ คเหตุวา หนนฺยฺยฺ วา พนฺนเรยฺยฺ วา
ปพฺพทาเชยฺยฺ วา โจโรสิ พาโลสิ มฺมโฬุหสิ เถโนสิติ ตถารูป
ภิกฺขุ อทินฺนํ อาทิมานโน อยมฺปิ ปาราชิกโก โหติ อสฺวาโสติ ฯ

[๘๕] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ เอโส วุจฺจติ โย
ปนาติ ฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อยํ อิมสฺมี อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ
คาโม นาม เอกกฺกุฎฺโถปิ คาโม ทฺวิกฺกุฎฺโถปิ คาโม ติกฺกุฎฺโถปิ
คาโม จตฺตกฺกุฎฺโถปิ คาโม สมนฺนุสฺโสปี คาโม อมนฺนุสฺโสปี คาโม
ปริกฺขิตฺโตปี คาโม อปริกฺขิตฺโตปี คาโม โคนิสาทินิวิญฺโจะปี คาโม
โยปี สตฺโถ อติเรกจตฺตมฺมาสนิวิญฺโจะ โสปี วุจฺจติ คาโม ฯ คามุปจาร์
นาม ปริกฺขิตตฺตสฺส คามสฺส อินฺทขีเเล จิตฺตสฺส มชฺฌิมสฺส
ปฺริสสฺส เลทฺตฺตฺปาโต ๑ อปริกฺขิตตฺตสฺส คามสฺส ฌรูปจาร์เร จิตฺตสฺส
มชฺฌิมสฺส ปฺริสสฺส เลทฺตฺตฺปาโต ฯ อรณฺณํ นาม จเปตฺวา
คามณฺจ คามุปจาร์ณฺจ อวเสสํ อรณฺณํ นาม ฯ อทินฺนํ นาม
ยํ อทินฺนํ อนิสฺสฏฺฐํ อปริจตฺตํ รกฺขิตํ โคปีตํ มมายิตํ ปรรปฺริคฺคหิตํ
เอตํ อทินฺนํ นาม ฯ เถยฺยสงฺฆาตฺตนฺติ เถยฺยจิตฺโต อวหรณฺจจิตฺโต ฯ

[๘๖] อาทียะยาคี อาทียะยฺย หเรยฺย อวหเรยฺย อริยาปถํ
วิโกเปยฺย จานา จาเวยฺย สงฺเกตํ วิดีนาเมยฺย ฯ

[๘๗] ยถารูปํ นาม ปาทำ วา ปาทารหํ วา อติเรกปาทำ
วา ฯ ราชานโน นาม ปจฺพยา ราชานโน ปเทสราชา มณฺฑลิกา
#๑ เลทฺตฺตฺปาโตคิปี ปาโจ ฯ

อนฺตรโภกิกา อกฺขทสฺสา มหามตฺตา เข วา ปน เณฺชชเณฺชชํ
อนุสาสนฺติ เอเต ราชานโน นาม ๑ โจโร นาม โย ปญฺจมาสกํ
วา อติเรกปญฺจมาสกํ วา อกฺขณกํ อทินฺนํ เถยฺยสงฺขาตํ อาทียติ
เอโส โจโร นาม ๑ หนฺนํยฺมํ วาติ หตฺถเณน วา ปาเทน วา
กสาย วา เวตฺเตน วา อทฺททณฺฑทเณน วา เณฺชชาย วา หนฺนํยฺมํ ๑
พนฺนํชยฺมํ วาติ รชฺชพนฺนํชเนน วา อนฺนทฺพนฺนํชเนน วา สงฺขลิกพนฺนํชเนน
วา ฆรพนฺนํชเนน วา นครพนฺนํชเนน วา คามพนฺนํชเนน วา นิคม-
พนฺนํชเนน วา พนฺนํชยฺมํ ปุริสคฺคตฺตี วา กรยฺมํ ๑ ปพฺพาเชยฺมํ
วาติ คามา วา นิคมา วา นครา วา ชนปทา วา ชนปทปเทสา
วา ปพฺพาเชยฺมํ ๑ โจโรสิ พาโลสิ มฺุโพหสิ เถโนสิตี ปรีภาโส
เอโส ๑

[๘๘] ตถารูปํ นาม ปาํทํ วา ปาทารหํ วา อติเรกปาํทํ
วา ๑ อาทียมาโนติ อาทียมาโน หรมาโน อวหรมาโน อิริยาปลํ
วิโกปยมาโน จานา จาวยมาโน สงฺเกตํ วิดีนามยมาโน ๑

[๘๙] อยมนํปิตี ปุริมํ อฺุปาทาย วุจฺจติ ๑ ปาราชิโก โหตีติ
เสยฺยถาปี นาม ปณฺฑิตฺตปลาโส พนฺนํชนา ปวฺจฺจโต ๑ อภพฺโพ หริตฺตตาย
เอวเมว ภิกฺขุ ปาํทํ วา ปาทารหํ วา อติเรกปาํทํ วา อทินฺนํ
เถยฺยสงฺขาตํ อาทียิตฺตวา อสฺสมโณ โหติ อสฺกยฺปฺตฺติโย เตน
วุจฺจติ ปาราชิโก โหตีติ ๑ อํตฺวาโสติ ตํวาโส นาม เอกกมฺมํ
#๑ ปมฺตฺโตติปี ปาโจ ๑

เอกุเทศโส สมสิกขาตา เอโส สัวาโส นาม โส เตน สทฐี
นตถิ เตน วุจจติ อัสวาโสติ ฯ

[๕๐] ฃมมฏจ้ ฃลฏจ้ อากาสฏจ้ เวหาสฏจ้ อุตทฏจ้ นาวฏจ้
ยานฏจ้ ภารฏจ้ อารามฏจ้ วิหารฏจ้ เขตตฏจ้ วัตตฏจ้ คามฏจ้
อรลลฏจ้ อุกท้ ทนตโปณั วนปปติ ทรณกั อุนนัชั สุงกฆาตั
ปาโณ อปท้ ทวิปท้ จคูปปท้ พหุปปท้ โอรโก โอรนรโก
สัวึชาวหาโร สงเกตกมมัม นิมิตตกมมุนติ ฯ

[๕๑] ฃมมฏจ้ นาม ฆณั ฃมึยั นิกุชิตตัม โหติ ๑ปฏิจจันนั ฯ
ฃมมฏจ้ ฆณั อวหริสสามิติ ฃยยจิตโต ทุตติยั วา ปรีเชตติ
กุกทาลั วา ปฏิกั วา ปรีเชตติ ฃจจติ วา อापตติ ทุกกฏสส ฯ
ตคค ชาติกั ฃฏจ้ วา ลตัม วา ฃินุทติ อापตติ ทุกกฏสส ฯ
ปัสสุ ฃณติ วา ฃยหติ ๒ วา อุกุทฐติ วา อापตติ ทุกกฏสส ฯ
ฃมูภั อามสติ อापตติ ทุกกฏสส ฯ ฃนุทาเปติ อापตติ
ฃลลจยสส ฯ ฃานา ฃาเวติ อापตติ ปาราชิกสส ฯ อตตโน
ฃาชนั ปเวเสตวา ปณจมาสกั วา อติเรกปณจมาสกั วา อคณนั
ฃยยจิตโต อามสติ อापตติ ทุกกฏสส ฯ ฃนุทาเปติ อापตติ
ฃลลจยสส ฯ อตตโน ฃาชนคตัม วา กโรติ มุฏฐี วา ฃินุทติ
อापตติ ปาราชิกสส ฯ สุตตารูพหั ฆณั ๓ ปามงกั วา ฃณจ-
#๑ อิตอ ปรี ยุโรปียมรมมโปตถเกส นัชาตุนตปิ อตติ ฯ ๒ ย. ฃยหติ
#ม. ฃา. พุยหติ ฯ ๓ อิตอ ปรี ยุโรปียโปตถเก วาสทโท ทิสสติ ฯ

สุตฺตํ วา ๑ กฺกิสฺสุตฺตํ วา สากฺกํ วา เวจฺนํ วา เถยฺยจิตฺโต
อามสฺติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ๑ ฝนฺทาเปติ อปฺตฺติ ญฺลฺลจฺย-
ยฺสฺส ๑ โกฏฺธิยํ คเหตุวา อุจฺจาเรติ อปฺตฺติ ญฺลฺลจฺยยฺสฺส ๑
นํสนฺโต นิหฺรติ อปฺตฺติ ญฺลฺลจฺยยฺสฺส ๑ อนฺตฺมโส เกสคฺคมตฺตฺมปี
กฺมฺภิมฺภา โมเจติ อปฺตฺติ ปฺราเชกฺสฺส ๑ สປປီ วา เตลํ วา
มํหํ วา ฝาณฺตี วา ปญฺจมาสํ วา อติเรกปญฺจมาสํ วา อคฺฆนํ
เถยฺยจิตฺโต เอเกน ปโยเคน ปิวติ อปฺตฺติ ปฺราเชกฺสฺส ๑
ตฺตฺถเวว ฆินฺหฺติ วา ฆทฺเทติ วา ฝาเปติ วา อປริໂກຄံ วา กໂຣຕີ
อปฺตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ๑

[๕๒] ถลฺกฺจํ นาม ฆณฺฑํ ถลฺ นิกฺขิตฺตํ โหติ ๑ ถลฺกฺจํ
ฆณฺฑํ อวหฺริสฺสามິຕິ เถยฺยจิตฺโต ทฺุติยํ วา ปฺริยฺเสຕິ คจฺจนฺติ
วา อปฺตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ๑ อามสฺติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ๑
ฝนฺทาเปติ อปฺตฺติ ญฺลฺลจฺยยฺสฺส ๑ จานา จาเวติ อปฺตฺติ
ปฺราเชกฺสฺส ๑

[๕๓] อากาสกฺจํ นาม ฆณฺฑํ อากาสคฺคํ โหติ โม่โร วา
กປິນ္နະໂຣ ວາ ຕິຕຸຕິໂຣ ວາ ວຽກູໂກ ວາ ສາກຸກຸ ວາ ເວຈຸນຸ ວາ
หิรฺณฺณํ วา สฺวณฺณํ วา ฆิขฺชฺมานํ ปຕฺติ ๑ อากาสกฺจํ ฆณฺฑํ
อวหฺริสฺสามິຕິ เถยฺยจิตฺโต ทฺุติยํ วา ปฺริยฺเสຕິ คจฺจนฺติ วา อปฺตฺติ
#๑ อິโต ปฺริ ตຕฺถ จ มรฺมมໂປຕຸຄເກ ຈ ກຸຸຸຸຸສຸຕຸຕຸກຸ ວາຕິ ປາໂຈ
#ອຕຸຕິ ๑

ทุกกกุสฺส ๗ คมนํ อุปจฺฉินฺนฺทติ อปฺตติ ทุกกกุสฺส ๗ อามสฺติ
อปฺตติ ทุกกกุสฺส ๗ ผนฺทาเปติ อปฺตติ อุตฺตจฺจยสฺส ๗ จานา
จาเวติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ๗

[๕๔] เวหาสภุจฺจํ นาม ภณฺฑํ เวหาสคตฺตํ โหติ มณฺเฑ วา
ปีเฑ วา จีวรวิเส วา จีวรรัชชชฺยา วา ภิตฺติจีเเล วา นาคทนฺเต
วา รุกฺเข วา ลกฺคิตฺตํ โหติ อนฺตมโส ปตฺตาธารเกปิ ๗ เวหาสภุจฺจํ
ภณฺฑํ อวหริสฺสามิตี เถยฺยจิตฺโต พุติยํ วา ปริเยสฺติ คจฺฉติ วา
อปฺตติ ทุกกกุสฺส ๗ อามสฺติ อปฺตติ ทุกกกุสฺส ๗ ผนฺทาเปติ
อปฺตติ อุตฺตจฺจยสฺส ๗ จานา จาเวติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ๗

[๕๕] อุทกภุจฺจํ นาม ภณฺฑํ อุทเก นิกฺขิตฺตํ โหติ ๗ อุทกภุจฺจํ
ภณฺฑํ อวหริสฺสามิตี เถยฺยจิตฺโต พุติยํ วา ปริเยสฺติ คจฺฉติ วา
อปฺตติ ทุกกกุสฺส ๗ นิมุชฺชติ วา อุมมุชฺชติ วา อปฺตติ
ทุกกกุสฺส ๗ อามสฺติ อปฺตติ ทุกกกุสฺส ๗ ผนฺทาเปติ อปฺตติ
อุตฺตจฺจยสฺส ๗ จานา จาเวติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ๗ ตตฺถ
ชาตกํ อุปฺปลํ วา ปทุมํ วา ปุณฺฑริกํ วา ภิสํ วา มจฺฉํ วา
กจฺฉปํ วา ปณฺจมาสํ วา อติเรกปณฺจมาสํ วา อคฺฉนํ
เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อปฺตติ ทุกกกุสฺส ๗ ผนฺทาเปติ อปฺตติ
อุตฺตจฺจยสฺส ๗ จานา จาเวติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ๗

[๕๖] นาวา นาม ยาย ตฺรติ ๗ นาวภุจฺจํ นาม ภณฺฑํ นาวาย
นิกฺขิตฺตํ โหติ ๗ นาวภุจฺจํ ภณฺฑํ อวหริสฺสามิตี เถยฺยจิตฺโต

ทุดิยฺ วา ปริเยสติ คจฺฉติ วา อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ อามสฺติ
อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺส ๑ จานา
จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑ นาวิ อวหริสฺสามิติ เถยฺยจิตฺโต
ทุดิยฺ วา ปริเยสติ คจฺฉติ วา อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ อามสฺติ
อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺส ๑ ฝนฺชนํ
โมเจติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฝนฺชนํ โมเจตฺวา อามสฺติ
อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺส ๑ อุทฺธํ
วา อโห วา ติริยํ วา อนฺตมโส เกสคฺคฺมตฺตมฺปิ สงฺกามติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๕๗] ยานํ นาม วยฺหํ รโถ สกฺกํ สนฺทมานิกา ๑ ยานญฺจํ
นาม ภณฺฑํ ยานเ นิกฺขิตฺตํ โหติ ๑ ยานญฺจํ ภณฺฑํ อวหริสฺสามิติ
เถยฺยจิตฺโต ทุดิยฺ วา ปริเยสติ คจฺฉติ วา อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑
อามสฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺส ๑
จานา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ยานํ อวหริสฺสามิติ
เถยฺยจิตฺโต ทุดิยฺ วา ปริเยสติ คจฺฉติ วา อาปตฺติ
ทุกกฺกฺสฺส ๑ อามสฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ
ญฺลลจฺจยสฺส ๑ จานา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๕๘] ภาโร นาม สีสภาโร ขนฺธภาโร กฺกฺกฺภาโร โอลมฺพโก ๑
สีเส ภาโร เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฝนฺทาเปติ
อาปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺส ๑ ขนฺธํ โอโรเปติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

ขนฺธ ภารี เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฆนฺทาเปติ
อาปตฺติ ฤลฺลจฺยสฺส ๑ กฺกฺกึ โอิโรเปติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑
กฺกฺกฺยา ภารี เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฆนฺทาเปติ
อาปตฺติ ฤลฺลจฺยสฺส ๑ หตฺเถน คณฺหาติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑
หตฺเถ ภารี เถยฺยจิตฺโต ภูมฺมียํ นิกฺกฺขิเปติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑
เถยฺยจิตฺโต ภูมฺมิตฺโต คณฺหาติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑

[๕๕] อาราโม นาม ปฺุปฺผาราโม ผลาราโม ๑ อารามกฺกฺจํ
นาม ฆณฺฑํ อารามเ จตฺตฺหิ จานฺเห นิกฺกฺขิตฺตํ โหติ ภูมฺมกฺกฺจํ
ถลฺลกฺกฺจํ อากาสกฺกฺจํ เวหาสกฺกฺจํ ๑ อารามกฺกฺจํ ฆณฺฑํ อวฺหริสฺสามิตี
เถยฺยจิตฺโต ทฺตฺถิยํ วา ปรีเยสฺติ กจฺฉติ วา อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑
อามสฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฆนฺทาเปติ อาปตฺติ ฤลฺลจฺยสฺส ๑
จานฺนา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ตตฺถ ชาติกํ
มฺลํ วา ตจฺจํ วา ปตฺตํ วา ปฺุปฺผํ วา ผลํ วา ปณฺจมาสกํ วา
อติเรกปณฺจมาสกํ วา อคฺฆนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ
ทุกกฺกฺสฺส ๑ ฆนฺทาเปติ อาปตฺติ ฤลฺลจฺยสฺส ๑ จานฺนา จาเวติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑ อารามํ อภฺยฺยชฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑
สามิกสฺส วิมฺตี อุปฺปาเทติ อาปตฺติ ฤลฺลจฺยสฺส ๑ สามิก
น มยฺหํ ภวิสฺสตีติ ฐุํ นิกฺกฺขิเปติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ฆมฺมํ
จฺรณฺโต สามิกํ ปฺราเชติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ๑ ฆมฺมํ จฺรณฺโต
ปฺรชฺติ อาปตฺติ ฤลฺลจฺยสฺส ๑

[๑๐๐] วิหารกฐิ์ นาม ภณัฑิ วิหารเ จคฺคหิ จานเห นิภจิตตํ
โหติ ภูมมกฐิ์ ถลกฐิ์ อากาสกฐิ์ เวหาสกฐิ์ ฯ วิหารกฐิ์ ภณัฑิ
อวหริสสามิติ เถยยจิตฺโต ทุตติยิ วา ปริเยสติ กจฺจติ วา อาปตฺติ
ทุกฺกกฐิสฺส ฯ อามสติ อาปตฺติ ทุกฺกกฐิสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ วิหาริ
อภิยฺยุชติ อาปตฺติ ทุกฺกกฐิสฺส ฯ สามิกสฺส วิมตี อุปฺปาเทติ
อาปตฺติ ถุลลจฺจยสฺส ฯ สามิกโก น มยฺหิ ภวิสฺสตีติ ชฺฐริ์ นิภจิปติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ฐมฺมิ์ จรฺนฺโต สามิกํ ปฺราเชติ อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯ ฐมฺมิ์ จรฺนฺโต ปฺรชติ อาปตฺติ ถุลลจฺจยสฺส ฯ

[๑๐๑] เขตฺตํ นาม ยตฺถ ปุพฺพณฺณํ วา อปฺรณฺณํ วา
ชายติ ฯ เขตฺตกฐิ์ นาม ภณัฑิ เขตฺเต จคฺคหิ จานเห นิภจิตตํ
โหติ ภูมมกฐิ์ ถลกฐิ์ อากาสกฐิ์ เวหาสกฐิ์ ฯ เขตฺตกฐิ์ ภณัฑิ
อวหริสสามิติ เถยยจิตฺโต ทุตติยิ วา ปริเยสติ กจฺจติ วา อาปตฺติ
ทุกฺกกฐิสฺส ฯ อามสติ อาปตฺติ ทุกฺกกฐิสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ตตฺถ
ชาตกํ ปุพฺพณฺณํ วา อปฺรณฺณํ วา ปฺลจฺจมาสกํ วา อติเรก-
ปฺลจฺจมาสกํ วา อคฺคณนํ เถยยจิตฺโต อามสติ อาปตฺติ ทุกฺก-
กฐิสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ ถุลลจฺจยสฺส ฯ จานา จาเวติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ เขตฺตํ อภิยฺยุชติ อาปตฺติ ทุกฺกกฐิสฺส ฯ
สามิกสฺส วิมตี อุปฺปาเทติ อาปตฺติ ถุลลจฺจยสฺส ฯ สามิกโก

น มยหํ ภวิสฺสตีติ ชฺฐํ นิภฺจิปติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ ฌมฺมํ
จฺรณฺโต สามีกํ ปฺราเชติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ ฌมฺมํ จฺรณฺโต
ปฺรชติ อปฺตติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ ฆีลํ วา รชฺชํ วา วตี วา
มฺริยาทํ วา สงฺกามเตติ อปฺตติ ทุกกฺกสฺส ฯ เอกํ ปโยคํ
อนาคเต อปฺตติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ ตสฺมี ปโยเค อาคเต อปฺตติ
ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๐๒] วตฺถุ นาม อารามวตฺถุ วิหารวตฺถุ ฯ วตฺถุญฺจํ นาม
ภณฺฑํ วตฺถุสฺมี จตฺตฺหิ จานเหติ นิภฺจิตฺตํ โหติ ญฺมมฺมญฺจํ ญฺลลญฺจํ
อากาสญฺจํ เวหาสญฺจํ ฯ วตฺถุญฺจํ ภณฺฑํ อวฺหริสฺสामीติ ญฺเยยฺยจิตฺโต
ทฺตฺติยํ วา ปฺริเยสตี คจฺฉตี วา อปฺตติ ทุกกฺกสฺส ฯ อามสตี
อปฺตติ ทุกกฺกสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อปฺตติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ จานา
จาวเตติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ วตฺถุ อภฺยญฺชติ อปฺตติ
ทุกกฺกสฺส ฯ สามีกสฺส วิมตี อฺปฺปาเทติ อปฺตติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ
สামীโก น มยหํ ภวิสฺสตีติ ชฺฐํ นิภฺจิปติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ
ฌมฺมํ จฺรณฺโต สามีกํ ปฺราเชติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ ฌมฺมํ
จฺรณฺโต ปฺรชติ อปฺตติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ ฆีลํ วา รชฺชํ วา
วตี วา ปาการํ วา สงฺกามเตติ อปฺตติ ทุกกฺกสฺส ฯ เอกํ
ปโยคํ อนาคเต อปฺตติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ ตสฺมี ปโยเค อาคเต
อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๐๓] กามญฺจํ นาม ภณฺฑํ กามे จตฺตฺหิ จานเหติ นิภฺจิตฺตํ

โหติ ภูมมัญจํ ถลัญจํ อากาสัญจํ เวหาสัญจํ ฯ กามัญจํ
ภณฺฑํ อวหริสฺสามิตฺติ เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสตี คจฺจตี
วา อาปตฺตี ทุกกฺกฺสฺส ฯ อามสตี อาปตฺตี ทุกกฺกฺสฺส ฯ
ผนฺทาเปตี อาปตฺตี ญฺลลจฺจยสฺส ฯ จานา จาเวตี อาปตฺตี
ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๐๔] อรณฺณํ นาม ยํ มนุสฺसानํ ปริกฺคหิตํ โหตี เอตํ ๑
อรณฺณํ ฯ อรณฺณญฺจํ นาม ภณฺฑํ อรณฺเณ จตฺตฺหิ จานเหตี นิกฺขิตฺตํ
โหตี ภูมมัญจํ ถลัญจํ อากาสัญจํ เวหาสัญจํ ฯ อรณฺณญฺจํ
ภณฺฑํ อวหริสฺสามิตฺติ เถยฺยจิตฺโต ทุติยํ วา ปริเยสตี คจฺจตี
วา อาปตฺตี ทุกกฺกฺสฺส ฯ อามสตี อาปตฺตี ทุกกฺกฺสฺส ฯ
ผนฺทาเปตี อาปตฺตี ญฺลลจฺจยสฺส ฯ จานา จาเวตี อาปตฺตี
ปาราชิกสฺส ฯ ตตฺถ ชาตกํ กญฺจํ วา ลตฺตํ วา ติณฺณํ วา ปญฺจมาสกํ
วา อติเรกปญฺจมาสกํ วา อคฺคฺชนกํ เถยฺยจิตฺโต อามสตี อาปตฺตี
ทุกกฺกฺสฺส ฯ ผนฺทาเปตี อาปตฺตี ญฺลลจฺจยสฺส ฯ จานา จาเวตี
อาปตฺตี ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๐๕] อุทกํ นาม ภาชนคตฺตํ วา โหตี โปกฺขรณฺณิยํ ๒ วา
ตพาเก วา ฯ เถยฺยจิตฺโต อามสตี ๑ อาปตฺตี ทุกกฺกฺสฺส ฯ
ผนฺทาเปตี อาปตฺตี ญฺลลจฺจยสฺส ฯ จานา จาเวตี อาปตฺตี
#๑ ยฺ. ม. ตํ ๑ ๒ ยฺ. ม. โปกฺขรณฺณิยา ฯ ๑ ยฺ. ม. ตํ เถยฺยจิตฺโต
อามสตี ฯ

ปาราชิกสุส ฯ อุตตโน ภาชนํ ปเวเสตฺวา ปญจมาสกํ วา อติเรก-
ปญจมาสกํ วา อคฺฆนํ อุกํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ
ทุกฺกกุสฺส ฯ ฆนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสุส ฯ อุตตโน
ภาชนคตํ กโรติ อาปตฺติ ปาราชิกสุส ฯ มรียาํ ฆินฺหติ
อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ มรียาํ ฆินฺหิตฺวา ปญจมาสกํ วา อติเรก-
ปญจมาสกํ วา อคฺฆนํ อุกํ นิภฺขามฺติ อาปตฺติ ปาราชิกสุส ฯ
อติเรกมาสกํ วา อุณฺปญจมาสกํ วา อคฺฆนํ อุกํ นิภฺขามฺติ
อาปตฺติ ญฺลลจฺยสุส ฯ มาสกํ วา อุณฺมาสกํ วา อคฺฆนํ อุกํ
นิภฺขามฺติ อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ

[๑๐๖] ทนฺตโปณํ นาม ฆินฺนํ วา อจฺฆินฺนํ วา ฯ ปญจมาสกํ
วา อติเรกปญจมาสกํ วา อคฺฆนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ
ทุกฺกกุสฺส ฯ ฆนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสุส ฯ จานา จาเวติ
อาปตฺติ ปาราชิกสุส ฯ

[๑๐๗] วนฺปฺปติ นาม โย มนฺุสฺสานํ ปริกฺคหิตฺโต โหติ รุกฺโข
ปรีโกโก ฯ เถยฺยจิตฺโต ฆินฺหติ ปหาเร ปหาเร อาปตฺติ
ทุกฺกกุสฺส ฯ เอกํ ปหารํ อนาคเต อาปตฺติ ญฺลลจฺยสุส ฯ
ตสฺมี ปหาเร อากเต อาปตฺติ ปาราชิกสุส ฯ

[๑๐๘] ทรณํ นาม อณฺณสุส ทรณํ ภณฺฑํ ฯ เถยฺยจิตฺโต
อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ ฆนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺย-
สุส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสุส ฯ สหณฺฑนฺหารํ

เนตฺตสวามีติ ปจฺมํ ปาหํ สงฺกามเมติ อาปตฺติ ฤๅลฺลจฺจยสฺส ฯ
ทฺตฺติยํ ปาหํ สงฺกามเมติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ปตฺติํ ภาณํ
คฺเคสฺสวามีติ ปาตาเปติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ ปตฺติํ ภาณํ
ปฺลจฺมาสํ ภา อติเรกปฺลจฺมาสํ ภา อคฺคฺชนกํ ฤๅยฺยจิตฺโต
อามสฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ ฤๅลฺลจฺจ-
ยสฺส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๐๕] อุปฺนิธิ นาม อุปฺนิภฺจิตฺตํ ภาณํ ฯ เทหิ เม ภาณฺทฺนฺติ
วฺจฺจมาโน นานํ คณฺหามีติ ภาณฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ
สวามีกสฺส วิมตี อุปฺปาเทติ อาปตฺติ ฤๅลฺลจฺจยสฺส ฯ สวามีโก
น มยฺหํ ทสฺสตีติ ฐุริ นิกฺขิปปติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ฌมฺมํ
จฺรณฺโต สวามีกํ ปฺราเชติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ฌมฺมํ จฺรณฺโต
ปฺรชฺติ อาปตฺติ ฤๅลฺลจฺจยสฺส ฯ

[๑๑๐] สฺงฺกฆาตํ นาม รณฺญา จปิตํ โหติ ปพฺพตฺตขณฺเฑ
วา นทิตฺตฺเถ วา คามทฺวารเ วา อตฺร ปวิฏฺฐสฺส สฺงฺกํ คณฺหน-
ตฺตฺติ ฯ ตตฺร ปวีสิตฺวา ราชคฺฆํ ภาณํ ปฺลจฺมาสํ ภา อติเรก-
ปฺลจฺมาสํ ภา อคฺคฺชนกํ ฤๅยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ ทุกกฺก-
สฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ ฤๅลฺลจฺจยสฺส ฯ ปจฺมํ ปาหํ สฺงฺกฆาตํ
อติภฺกามเมติ อาปตฺติ ฤๅลฺลจฺจยสฺส ฯ ทฺตฺติยํ ปาหํ อติภฺกามเมติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ อนุโตสฺงฺกฆาเต จิตฺโต พหิสฺงฺกฆาตํ ปาเตติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ สฺงฺกํ ปฺริหฺรติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ

[๑๑๑] ปาโณ นาม มนุสฺสปาโณ วุจฺจติ ฯ เถยฺยจิตฺโต
อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ฆนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ
จानา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ปทสา เนสฺสามิติ
ปจฺมํ ปาํ สงฺกามेติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ ทฺติยํ ปาํ
สงฺกามेติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๑๒] อปํ นาม อหิ มจฺฉา ฯ ปณฺจมาสกํ วา อติเรก-
ปณฺจมาสกํ วา อคฺฆนํ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺก-
ภูสฺส ฯ ฆนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ จานา จาเวติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๑๓] ทฺวิปํ นาม มนุสฺสา ปกฺขชาตา ฯ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ฆนฺทาเปติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ จานา
จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ปทสา เนสฺสามิติ ปจฺมํ ปาํ
สงฺกามेติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ ทฺติยํ ปาํ สงฺกามेติ อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๑๔] จตฺตฺปํ นาม หตฺถิ อสฺสา โยจฺฉา โคณา กทฺรภา
ปสฺสกา ฯ เถยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ฆนฺทาเปติ
อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
ปทสา เนสฺสามิติ ปจฺมํ ปาํ สงฺกามेติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ
ทฺติยํ ปาํ สงฺกามेติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ ตฺติยํ ปาํ
สงฺกามेติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ จตฺตํ ปาํ สงฺกามेติ

อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๑๕] พหุปรุทํ นาม วิจฺฉิกา สตปฺที อุจฺจาติงฺคปฺาณกา ฯ
ปฺลยมาสกํ วา อติเรกปฺลยมาสกํ วา อคฺฉนํ ฅยฺยจิตฺโต
อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ ฅลฺลจฺย-
ยสฺส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ปทสา เนสฺสามิตี
สงฺกामะติ ปเท ปเท อาปตฺติ ฅลฺลจฺยยสฺส ฯ ปจฺฉิมิ ปาทำ
สงฺกामะติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๑๖] โอรโก นาม ฆณฺฑํ โอรจิตฺวา อจฺฉิขฺติ อิตฺถนฺนามิ
ฆณฺฑํ อวฺหรตี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ โส ตํ ฆณฺฑํ อวฺหรตี
อาปตฺติ อุภินฺนํ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๑๗] โอรโก นาม อหฺภู ฆณฺฑํ โคเปนฺโต ฯ ปฺลยมาสกํ
วา อติเรกปฺลยมาสกํ วา อคฺฉนํ ฅยฺยจิตฺโต อามสฺติ อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อาปตฺติ ฅลฺลจฺยยสฺส ฯ จานา จาเวติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๑๘] สํวิชาวหาโร นาม สมฺพหฺลฺลา สํวิทิตฺวา เอโก ฆณฺฑํ
อวฺหรตี อาปตฺติ สพฺเพสํ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๑๙] สงฺเกตกมฺมํ นาม สงฺเกตํ กโรติ ปฺเรกตฺตํ วา
ปจฺฉาภตฺตํ วา รตฺตี วา ทิวา วา เตน สงฺเกตเตน ตํ ฆณฺฑํ
อวฺหรตี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เตน สงฺเกตเตน ตํ ฆณฺฑํ
อวฺหรตี อาปตฺติ อุภินฺนํ ปาราชิกสฺส ฯ ตํ สงฺเกตํ ปฺเร วา

ปจฺจมา วา ตํ ภาณํ อวหฺรติ มฺลภูจฺสฺส อนาปตฺติ อวหารกฺสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกฺสฺส ฯ

[๑๒๐] นิमितฺตกมฺมํ นาม นิमितฺตํ กโรติ อุกฺขี วา นิกฺขนิสฺสามิ
ภมฺกํ วา อุกฺขิปิสฺสามิ สีลํ วา อุกฺขิปิสฺสามิ เตน นิमितฺเตน ตํ
ภาณํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ เตน นิमितฺเตน ตํ ภาณํ
อวหฺรติ อาปตฺติ อุกฺกิณฺนํ ปาราชิกฺสฺส ฯ ตํ นิमितฺตํ ปฺเร วา
ปจฺจมา วา ตํ ภาณํ อวหฺรติ มฺลภูจฺสฺส อนาปตฺติ อวหาร-
กฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกฺสฺส ฯ

[๑๒๑] ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ภาณํ อวหฺรติ
อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ โส ตํ มลฺลมาโน ตํ อวหฺรติ อาปตฺติ
อุกฺกิณฺนํ ปาราชิกฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ
ภาณํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ โส ตํ มลฺลมาโน
อณฺณํ อวหฺรติ มฺลภูจฺสฺส อนาปตฺติ อวหารกฺสฺส อาปตฺติ
ปาราชิกฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ภาณํ
อวหฺรติ อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ โส อณฺณํ มลฺลมาโน ตํ
อวหฺรติ อาปตฺติ อุกฺกิณฺนํ ปาราชิกฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ
อิตฺถนฺนามํ ภาณํ อวหฺรติ อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ โส อณฺณํ
มลฺลมาโน อณฺณํ อวหฺรติ มฺลภูจฺสฺส อนาปตฺติ ฯ อวหารกฺสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามสฺส
ปาวท อิตฺถนฺนามโ อิตฺถนฺนามสฺส ปาวทตฺ อิตฺถนฺนามโ

อิตฺถนฺนามํ ฆณฺฑํ อวหฺรตฺตฺติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๗ โส อิตฺรฺสฺส
อาโรเจติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๗ อวหารโก ปฏฺิกคฺคฺหาติ
มฺลฏฺจฺสฺส อปฺตฺติ ฏฺลฺลจฺจยฺสฺส ๗ โส ตํ ฆณฺฑํ อวหฺรติ
อปฺตฺติ สพฺเพสํ ปาราชิกฺสฺส ๗ ภิฺกฺขุ ภิฺกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถน-
นามสฺส ปาวท อิตฺถนฺนาโม อิตฺถนฺนามสฺส ปาวทตฺต อิตฺถนฺนาโม
อิตฺถนฺนามํ ฆณฺฑํ อวหฺรตฺตฺติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๗ โส อณฺณํ
อาณาเปติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๗ อวหารโก ปฏฺิกคฺคฺหาติ
อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๗ โส ตํ ฆณฺฑํ อวหฺรติ มฺลฏฺจฺสฺส อนาปฺตฺติ
อาณาปกฺสฺส จ อวหารกฺสฺส จ อปฺตฺติ ปาราชิกฺสฺส ๗ ภิฺกฺขุ
ภิฺกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ฆณฺฑํ อวหฺรติ อปฺตฺติ ทฺกฺก-
ฏฺสฺส ๗ โส คนฺดฺวา ปฺน ปจฺจมาคฺจฺจติ นาทํ สกฺโกมิ ตํ
ฆณฺฑํ อวหฺริคฺคฺนฺติ ๗ โส ปฺน อาณาเปติ ยทา สกฺโกสิ ตทา
ตํ ฆณฺฑํ อวหฺรติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๗ โส ตํ ฆณฺฑํ
อวหฺรติ อปฺตฺติ อฺภินฺนํ ปาราชิกฺสฺส ๗ ภิฺกฺขุ ภิฺกฺขุํ อาณาเปติ
อิตฺถนฺนามํ ฆณฺฑํ อวหฺรติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๗ โส ตํ
อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสาริ น สาเวติ มา อวหฺริติ โส ตํ
ฆณฺฑํ อวหฺรติ อปฺตฺติ อฺภินฺนํ ปาราชิกฺสฺส ๗ ภิฺกฺขุ ภิฺกฺขุํ
อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ฆณฺฑํ อวหฺรติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ๗
โส ตํ อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสาริ สาเวติ มา อวหฺริติ โส
อาณตฺโต อหํ ตยาติ ตํ ฆณฺฑํ อวหฺรติ มฺลฏฺจฺสฺส อนาปฺตฺติ ๗

อวหารกสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ ภิกขุ ภิกขุ อานาเปติ
อิตถนฺนามํ ภณฺหํ อวหฺราติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ โส ตํ
อานาเปตฺวา วิปฺปฏิสํวารี สํเวติ มา อวหฺรติ สํฐติ โอรมติ
อุทฺทินฺนํ อนापตฺติ ฯ

[๑๒๒] ปฺลจฺหากาเรหิ อทฺทินฺนํ อาทิยนฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส
ปรปรฺคฺคหิตตฺถจ โหติ ปรปรฺคฺคหิตตฺถญฺญิ จ ครุโก จ โหติ
ปรฺกฺขาโร ปฺลจฺมาสโก วา อติเรกปฺลจฺมาสโก วา เถยฺยจิตฺตตฺถจ
ปจฺจุปฺภูจฺจิตฺตํ โหติ ฯ อามสฺติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ
อापตฺติ ตฺถลจฺจยสฺส ฯ จานา จาเวติ อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
ปฺลจฺหากาเรหิ อทฺทินฺนํ อาทิยนฺตสฺส อापตฺติ ตฺถลจฺจยสฺส ปรปรฺคฺค-
คหิตตฺถจ โหติ ปรปรฺคฺคหิตตฺถญฺญิ จ ลหุโก จ โหติ ปรฺกฺขาโร
อติเรกมาสโก วา อุนปฺลจฺมาสโก วา เถยฺยจิตฺตตฺถจ ปจฺจุปฺภูจฺจิตฺตํ
โหติ ฯ อามสฺติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อापตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ จานา จาเวติ อापตฺติ ตฺถลจฺจยสฺส ฯ ปฺลจฺหากาเรหิ
อทฺทินฺนํ อาทิยนฺตสฺส อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ปรปรฺคฺคหิตตฺถจ โหติ
ปรปรฺคฺคหิตตฺถญฺญิ จ ลหุโก จ โหติ ปรฺกฺขาโร มาสโก วา
อุนมาสโก วา เถยฺยจิตฺตตฺถจ ปจฺจุปฺภูจฺจิตฺตํ โหติ ฯ อามสฺติ
อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฝนฺทาเปติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ จานา
จาเวติ อापตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๑๒๓] มหากาเรหิ อทฺทินฺนํ อาทิยนฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส

น จ สกสณฺณิ น จ วิสุสาศคาคี น จ ตาวกาลิกํ ครุโก
จ โหติ ปริกฺขาโร ปรญจมาสโก วา อติเรกปรญจมาสโก วา
เถยฺยจิตฺตณฺจ ปจฺจุปฏฺฐิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ
ผนฺทาเปติ อาปตฺติ ฤฺลลจฺยสฺส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯ ฉหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนตฺสฺส อาปตฺติ ฤฺลลจฺยสฺส
น จ สกสณฺณิ น จ วิสุสาศคาคี น จ ตาวกาลิกํ ลหุโก
จ โหติ ปริกฺขาโร อติเรกมาสโก วา อุนปรญจมาสโก วา
เถยฺยจิตฺตณฺจ ปจฺจุปฏฺฐิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ
ผนฺทาเปติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ
ฤฺลลจฺยสฺส ฯ ฉหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนตฺสฺส อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส
น จ สกสณฺณิ น จ วิสุสาศคาคี น จ ตาวกาลิกํ ลหุโก
จ โหติ ปริกฺขาโร มาสโก วา อุนมาสโก วา เถยฺยจิตฺตณฺจ
ปจฺจุปฏฺฐิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ ผนฺทาเปติ
อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ

[๑๒๔] ปรญจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนตฺสฺส อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส
น จ ปรปริกฺคหิตํ โหติ ปรปริกฺคหิตสณฺณิ จ ครุโก จ
โหติ ปริกฺขาโร ปรญจมาสโก วา อติเรกปรญจมาสโก วา เถยฺยจิตฺตณฺจ
ปจฺจุปฏฺฐิตํ โหติ ฯ อามสฺติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ
ผนฺทาเปติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ จานา จาเวติ อาปตฺติ
ทุกฺกณฺตฺส ฯ ปรญจหากาเรหิ อทินฺนํ อาทียนตฺสฺส อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส

น จ ปรปรุกคหิตั โหติ ปรปรุกคหิตตณณิ จ ลหุโก จ
โหติ ปรุกขาโร อติเรกมาสโก วา อุณปณจมาสโก วา เถยย-
จิตตณจ ปจจุปฏฐิตั โหติ ฯ อามสติ อาปตติ ทุกกฏฐส ฯ
ผนุทาเปติ อาปตติ ทุกกฏฐส ฯ จานา จาเวติ อาปตติ
ทุกกฏฐส ฯ ปณจหากาเรหิ อทินัน อาทิยนตสส อาปตติ ทุกกฏฐส
น จ ปรปรุกคหิตั โหติ ปรปรุกคหิตตณณิ จ ลหุโก จ
โหติ ปรุกขาโร มาสโก วา อุณมาสโก วา เถยยจิตตณจ
ปจจุปฏฐิตั โหติ ฯ อามสติ อาปตติ ทุกกฏฐส ฯ ผนุทาเปติ
อาปตติ ทุกกฏฐส ฯ จานา จาเวติ อาปตติ ทุกกฏฐส ฯ

[๑๒๕] อนาปตติ สกสณณิสส วิสสาสกาเห ตาวากาสิเก เปต-
ปรุกคเห ตिरจจณนคตปรุกคเห ปัสกุณตตณณิสส อุมมตตกสส อาทิ-
กมมิกสสาตี ฯ

อทินนาทานมหิ ปจมภาณวาริ นิฏฐิตั ฯ

[๑๒๖] รชเกหิ ปณจกขาทา จตุโรตตณณิ จ

อนุทธกาเรน เว ๑ปณจ ปณจ หารณณเกน จ
นิรุตติยา ปณจกขาทา วาเดหิ อปเร ทูเว
อสมภินเน กุสาปาโต ชนุตตามเรน ๒สหา ทส
วิมาเสหิ ปณจกขาทา ปณจ เจว อมุลกา
ทพุกิกเข กุรัมตณจ ปุวสกุขลิโมทกา

#๑ เตติปี ปาโจ ฯ ๒ ย. ม. ชนุตกุเมน ฯ

สปริกขารถวิกา ภิสิวา ๑ น นิกขม ๒
ขาทนีขณจ วิสุสาส์ สสณนายปเร ทเว
สตุต นาวหรามาดิ สตุต เจว อวหารุ
สงฆสฺส อวหารุ สตุต ปุเปเหหิ อปเร ทเว
ตโย จ วุตตวาทีโน มณิ ตีณิ อติกกเม
สุกรจ มिका मज्जा यानलुजाปี पवत्तयि
ทเว पेสี ทเว ทารु ปंसुกุลं ทเว ทกา
อนุปุพฺพวิธานेन ตทลฺโย न परिपुरि
सावत्थिया जटुरो मुञ्चिं त्वे विमासा त्वे तिमा
सङ्घसुस पाखये सत्तु सत्तु जेव असामिका

 तारुतगा मत्तिका त्वे तिमानि
 सङ्घसुस सत्तु अवहासि सेय्यं
 ससुसामिकं न जापि नीहरेय्य
 हरेय्य ससुसामिकं तावकालिकं

जम्पा राखहे जेव वेसालिया ज ओखुโก
पारान्ठी ज गोसम्पि साकला तपुहिगेन जाति ५

[๑๒๗] टेन โข ปน สมเยन णपुपुकुคिया गिग्घु रचकत्तरन्
कनुत्ता रचकण्णत्तिकं अवहรัสु ५ तेसिं गुग्गुञ्जं ओहोसि गकवता
सिग्गขาपत्तं पल्लत्तत्तं गज्जि नु โข मयि पाराञ्चिकं आपत्तु
#๑ रा. ภิสิวาโส ५ ๒ यु. म. न नิกขमे ५

อาปนุนาติ ฯ ภควโต เอตมตถิ อาโรเจสิ ฯ อาปตติ ตุมเห
ภิกขเว อาปนุณา ปาราชิกนติ ฯ

[๑๒๘] เตน โข ปน สมเยน อญตโร ภิกขุ รชกตถรณิ
คนตุวา มหคณิ ทุสสิ ปสสิตุวา เถยยจิตติ อุปปาเทสิ ฯ ตสส
กุกกัจจ อโหสิ กจจิ นุ โข อหิ ปาราชิกิ อาปตติ อาปนุโนติ ฯ
ภควโต เอตมตถิ อาโรเจสิ ฯ อนาปตติ ภิกขุ จิตตุปปาเทสิ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อญตโร ภิกขุ รชกตถรณิ คนตุวา มหคณิ ทุสสิ
ปสสิตุวา เถยยจิตโต อามสิ ฯ ตสส กุกกัจจ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสส อาปตติ ทุกกฏสสาติ ฯ เตน โข
ปน สมเยน อญตโร ภิกขุ รชกตถรณิ คนตุวา มหคณิ ทุสสิ
ปสสิตุวา เถยยจิตโต ฆนทาเปสิ ฯ ตสส กุกกัจจ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสส อาปตติ ฏลลจยสสาติ ฯ เตน โข
ปน สมเยน อญตโร ภิกขุ รชกตถรณิ คนตุวา มหคณิ ทุสสิ
ปสสิตุวา เถยยจิตโต จานา จาเวสิ ฯ ตสส กุกกัจจ อโหสิ
ฯเปฯ อาปตติ ตวิ ภิกขุ อาปนุโน ปาราชิกนติ ฯ

[๑๒๙] เตน โข ปน สมเยน อญตโร ปิณฑจาริกิ ภิกขุ
มหคณิ อุตตตรตถรณิ ปสสิตุวา เถยยจิตติ อุปปาเทสิ ฯ ตสส
กุกกัจจ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตติ ภิกขุ จิตตุปปาเทสิ ฯ เตน โข
ปน สมเยน อญตโร ปิณฑจาริกิ ภิกขุ มหคณิ อุตตตรตถรณิ
ปสสิตุวา เถยยจิตโต อามสิ ฯเปฯ อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสส

อาปตติ ทุกุกกุสฺสาติ ฯเปฯ เถยฺยจิตฺโต ผนฺทาเปสิ ฯเปฯ
อนาปตติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตติ ญฺลลจฺจยสฺสาติ ฯเปฯ
เถยฺยจิตฺโต จานา จาเวสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๓๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ ทิวา ฆณฺฑํ
ปฺสฺสิตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ รตฺตี อวหริสฺสามิติ ฯ โส ตํ มลฺลมาโน
ตํ อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯเปฯ ตํ มลฺลมาโน อญฺณํ อวหริ ฯเปฯ
อญฺณํ มลฺลมาโน ตํ อวหริ ฯเปฯ อญฺณํ มลฺลมาโน อญฺณํ
อวหริ ฯเปฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ
ทิวา ฆณฺฑํ ปฺสฺสิตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ รตฺตี อวหริสฺสามิติ ฯ
โส ตํ ๑ มลฺลมาโน อตฺตโน ฆณฺฑํ อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตติ ทุกุกกุสฺสาติ ฯ

[๑๓๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อญฺตสฺส ฆณฺฑํ
หฺรณฺโต สีเส ภาโร เถยฺยจิตฺโต อามสิ ฯเปฯ อนาปตติ ภิกฺขุ
ปาราชิกสฺส อาปตติ ทุกุกกุสฺสาติ ฯเปฯ เถยฺยจิตฺโต ผนฺทาเปสิ
ฯเปฯ อนาปตติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตติ ญฺลลจฺจยสฺสาติ ฯเปฯ
เถยฺยจิตฺโต ขนฺธํ โอรฺเปสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
#๑ ยฺ. ม. อญฺณํ ฯ

ปาราชิกนฺติ ฯเปฯ ขนฺธ ภาริ เถยฺยจิตฺโต อามสิ ฯเปฯ
เถยฺยจิตฺโต ฝนฺทาเปสิ ฯเปฯ เถยฺยจิตฺโต กฺกฺกั โอรฺโรเปสิ ฯเปฯ
กฺกฺกั ภาริ เถยฺยจิตฺโต อามสิ ฯเปฯ เถยฺยจิตฺโต ฝนฺทาเปสิ
ฯเปฯ เถยฺยจิตฺโต หตฺถเนน อคฺคเหสิ ฯเปฯ หตฺถ ภาริ เถยฺยจิตฺโต
ภุมมึ นิกฺขิปี ฯเปฯ เถยฺยจิตฺโต ภุมมิตฺโต อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตํ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๓๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ อชฺโฆกาเส จีวรํ
ปตฺถริตฺวา วิหาริ ปาวิสิ ฯ อณฺตโร ภิกฺขุ มายิํ จีวรํ นสฺสึติ
ปฏิสฺสามสิ ฯ โส นิกฺขมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ ปุจฺฉิ อวฺโส มยฺหํ
จีวรํ เกน อวฺหฺนฺติ ฯ โส เอวมาห มยา อวฺหฺนฺติ ฯ โส
ตํ อาทึย อสฺสมโณสิ ตฺวนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
กึจิตฺโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นฺริตฺตปิโถ อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
นฺริตฺตปิเถติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ ปีเส จีวรํ
นิกฺขิปีตฺวา ฯเปฯ ปีเส นิสึทนํ นิกฺขิปีตฺวา ฯเปฯ เหฏฺฐาปีเส
ปตฺตํ นิกฺขิปีตฺวา วิหาริ ปาวิสิ ฯ อณฺตโร ภิกฺขุ มายิํ ปตฺโต
นสฺสึติ ปฏิสฺสามสิ ฯ โส นิกฺขมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ ปุจฺฉิ อวฺโส
มยฺหํ ปตฺโต เกน อวฺหฺนฺติ ฯ โส เอวมาห มยา อวฺหฺนฺติ ฯ
โส ตํ อาทึย อสฺสมโณสิ ตฺวนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ นฺริตฺตปิเถติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺตฺรา
ภิกฺขุณี วตฺติยา จีวรํ ปตฺถริตฺวา วิหาริ ปาวิสิ ฯ อณฺตฺรา ภิกฺขุณี

มายัท จิวรี นสฺสึติ ปฏิสามะสิ ฯ สา นิภุมิตฺวา ตํ ภิกฺขุณฺี
ปฺจุฉิ อยะเย มยฺหํ จิวรี เกน อวหฺนฺติ ฯ สา เอวมาห มยา
อวหฺนฺติ ฯ สา ตํ อาทึยิ อสฺสมณฺีสิ ตฺวนฺติ ฯ ตสฺสา กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯ อถ โข สา ภิกฺขุณฺี ภิกฺขุณฺีนํ เอตมตฺถํ อโรเจสิ ฯ
ภิกฺขุณฺิโย ภิกฺขุณฺํ เอตมตฺถํ อโรเจตุํ ฯ ภิกฺขุ ภควาติ เอตมตฺถํ
อโรเจตุํ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นิสฺสํติเปเถติ ฯ

[๑๓๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ วาตมณฺฑลิกาย
อุกฺขิตฺตํ สาณฺกํ ปสฺสิตฺวา สามิกานํ ทสฺสามิตี อคฺคเหสิ ฯ สามิกา
ตํ ภิกฺขุํ โจเทสุ อสฺสมณฺีสิ ตฺวนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ อเถยฺยจฺจโต อหํ ภควาติ ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ อเถยฺยจฺจตสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อญฺญตโร ภิกฺขุ วาตมณฺฑลิกาย อุกฺขิตฺตํ เวจฺนํ ปฺเร สามิกา
ปสฺสนฺตีติ เถยฺยจฺจโต อคฺคเหสิ ฯ สามิกา ตํ ภิกฺขุํ โจเทสุ
อสฺสมณฺีสิ ตฺวนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ กิจฺจโต
ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ เถยฺยจฺจโต อหํ ภควาติ ฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๓๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ สฺสานํ
คนฺตฺวา อภินฺเน สรีเร ปัสฺสณฺ์ อคฺคเหสิ ฯ ตสฺมี จ สรีเร
เปโต อธิวตฺโต โหติ ฯ อถ โข โส เปโต ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ
มา ฆนฺเต มยฺหํ สาณฺกํ อคฺคเหสิตีติ ฯ โส ภิกฺขุ อนาถิยนฺโต

อภุคเหสี ๑ ๑ อถโโข ตั สรริ อฏฐหิตฺวา ตสฺส ภิกฺขุโน ปิฏฺฐิจิโต
ปิฏฺฐิจิโต อนุพนฺธิ ๑ อถโโข โส ภิกฺขุ วิหาริ ปวิสิตฺวา ทวาริ
ถเกสิ ๑ อถโโข ตั สรริ ตตฺถเวว ปรีปติ ๑ ตสฺส กุกฺกุจฺฉิ
อโหสิ ๑เป๑ อนุปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว
อภินฺเน สรริเร ปัสฺสูกั คเหตุพฺพิ โย คณฺเหยยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกฏฺฐสฺสชาติ ๑

[๑๑๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส จีวร
ภาศิยมาเน เถยฺยจิตฺโต กุสิ สงฺกามาตฺวา จีวรํ อภุคเหสี ๑ ตสฺส
กุกฺกุจฺฉิ อโหสิ ๑เป๑ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๑๑๖] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อานนฺโท ชนฺตาฆเร
อญฺญตฺรสฺส ภิกฺขุโน อนุตฺรวาสกํ อตฺตโน มลฺลมาโน นิวาเสสิ ๑
อถโโข โส ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ เอตทโวจ กิสฺส เม ตฺวํ
อาวฺโส อานนฺท อนุตฺรวาสกํ นิวาเสสิตี ๑ สกสณฺณิ อหํ อาวฺโสตี ๑
ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสิ ๑ อนุปตฺติ ภิกฺขเว สกสณฺณิสฺสชาติ ๑

[๑๑๗] เตน โข ปน สมเยน สมพฺพลา ภิกฺขุ กิษฺมณฺฎา ปพฺพตา
โอโรหนฺตา สีหวิฆาตํ ปสฺสิตฺวา ปจาเปตฺวา ปรีภุชฺชิสฺสุ ๑ เตสิ
กุกฺกุจฺฉิ อโหสิ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสิ ๑ อนุปตฺติ
ภิกฺขเว สีหวิฆาเสตี ๑ เตน โข ปน สมเยน สมพฺพลา ภิกฺขุ
กิษฺมณฺฎา ปพฺพตา โอโรหนฺตา พุคฺควิฆาตํ ปสฺสิตฺวา ๑เป๑
#๑ ย. ม. อคฺมาตี ๑

ทีปวิฆาฬ ปสฺสิตฺตฺวา ฯเปฯ ตฺรจฺฉวิฆาฬ ปสฺสิตฺตฺวา ฯเปฯ
โกกวิฆาฬ ปสฺสิตฺตฺวา ปจฺจาเปตฺตฺวา ปฺริภฺวชฺชิสฺสุ ฯ เตสฺส กุกฺกฺจฺจํ
อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิภฺขเว ตฺริจฺฉานคตปฺริคฺคเหติ ฯ

[๑๑๘] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิภฺขุ สงฺฆสฺส โอทเน
ภาชฺยมาเน อปฺรสุส ภาคํ เทหิตฺติ อมฺลํ อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิภฺขุ ปาฺราชิกสฺส อาปตฺติ
สมฺปชานมฺุสวาทเท ปาจิตฺตฺยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อณฺฺตโร ภิภฺขุ สงฺฆสฺส ขาถนฺิเย ภาชฺยมาเน ฯเปฯ สงฺฆสฺส
ปฺุเว ภาชฺยมาเน ฯเปฯ สงฺฆสฺส อฺุจฺฉุมฺหิ ภาชฺยมาเน ฯเปฯ
สงฺฆสฺส ติมฺุพรุสเก ภาชฺยมาเน อปฺรสุส ภาคํ เทหิตฺติ อมฺลํ
อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิภฺขุ
ปาฺราชิกสฺส อาปตฺติ สมฺปชานมฺุสวาทเท ปาจิตฺตฺยสฺสาติ ฯ

[๑๑๙] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิภฺขุ ทฺุพฺภิภฺขเว โอทนฺิยฆฺริ
ปฺริสฺติตฺวา ปตฺตปฺุริ โอทนํ เถยฺยจิตฺโต อวหฺริ ฯ ตสฺส กุกฺกฺจํ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺุว ภิภฺขุ อาปนฺุโน ปาฺราชิกนฺุติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิภฺขุ ทฺุพฺภิภฺขเว สฺุณฆฺริ ปฺริสฺติตฺวา
ปตฺตปฺุริ มํสํ เถยฺยจิตฺโต อวหฺริ ฯ ตสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ ฯเปฯ
อาปตฺติ ตฺุว ภิภฺขุ อาปนฺุโน ปาฺราชิกนฺุติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อณฺฺตโร ภิภฺขุ ทฺุพฺภิภฺขเว ปฺุวฆฺริ ปฺริสฺติตฺวา ปตฺตปฺุริ ปฺุว
เถยฺยจิตฺโต อวหฺริ ฯเปฯ ปตฺตปฺุรา สกฺุขลฺิโย เถยฺยจิตฺโต อวหฺริ

ฯเปฯ ปตฺตปุเร โมทเก เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๔๐] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺตโร ภิกฺขุ ทิวา ปริกฺขาริ
ปฺลสฺตีตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ รตฺตี อวหริสฺสามิติ ฯ โส ตํ มลฺลมาโน
ตํ อวหริ ฯเปฯ ตํ มลฺลมาโน อญฺณํ อวหริ ฯเปฯ อญฺณํ
มลฺลมาโน ตํ อวหริ ฯเปฯ อญฺณํ มลฺลมาโน อญฺณํ อวหริ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมฺเยน อญฺตโร ภิกฺขุ ทิวา
ปริกฺขาริ ปฺลสฺตีตฺวา นิमितฺตํ อกาสิ รตฺตี อวหริสฺสามิติ ฯ โส
ตํ ๑ มลฺลมาโน อตฺตโน ปริกฺขาริ อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๑๔๑] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺตโร ภิกฺขุ ปีเจ ๒ถฺวิกํ
ปฺลสฺตีตฺวา อิตฺถ คณฺหนฺโต ปาราชิกโก ภวิสฺสามิติ สห ปีเจเนน
สงฺกामตฺวา อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี
ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๔๒] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ภิสฺสี
เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี
ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๔๓] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺตโร ภิกฺขุ จีวรํเส จีวรํ
#๑ ยฺ. ม. อญฺณํ ฯ ๒ ยฺ. ม. ปีเจ จปีตํ ฯ

เดยฺยจิตฺโต อวหริ ๗ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ๗เปฯ อาปตฺติ
ตุํว ภิက္ขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๗

[๑๔๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิက္ขุ วิหาเร จีวร
อวหริตฺวา อิตฺ นิกฺขมฺนฺโต ปาราชิกโก ภวิสฺสามิตี วิหารา น
นิกฺขมิ ๗ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจตฺถ ๗ นิกฺขเมยฺย วา โส
ภิက္ขเว โมฆปริโส น วา นิกฺขเมยฺย อาปตฺติ ปาราชิกสฺสาตี ๗

[๑๔๕] เตน โข ปน สมเยน เทว ภิက္ขุ สหายกา โหนฺติ
เอโก ๑ คามํ ปิณฺฑาย ปาวิสี ทฺติโย ๒สงฺฆสฺส ขาถนีเย ภาชียมาน
สหายกสฺส ภาคํ คเหตุวา ตสฺส วิสฺสาสนฺโต ปริภุชฺชิ ๗ โส
ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสมโณสิ ตฺวนฺติ ๗ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ
๗เปฯ กิจฺจิตฺโต ตฺวํ ภิက္ขุติ ๗ วิสฺสาสกาโห อหํ ภควาตี ๗
อนาปตฺติ ภิက္ขุ วิสฺสาสกาเหตี ๗

[๑๔๖] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา ภิက္ขุ จีวรกมฺมํ
กโรนฺติ ๗ สงฺฆสฺส ขาถนีเย ภาชียมาน สพฺเพตํ ปฏฺวิธา อหริตฺวา
อุปนิกฺขิตฺตา โหนฺติ ๗ อญฺตโร ภิက္ขุ อญฺตฺรสฺส ภิက္ขุโน
ปฏฺวิธํ อตฺตโน มลฺลมาโน ปริภุชฺชิ ๗ โส ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ
อสฺสมโณสิ ตฺวนฺติ ๗ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ๗เปฯ อนาปตฺติ
ภิက္ขุ สกสฺสณฺณิสฺสาตี ๓ ๗ เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา ภิက္ขุ
#๑ ยฺ. เอโก ภิက္ขุ ๗ ๒ สพฺพตฺถ ทฺติโย ภิက္ขุติ อากตฺ ๗ ๓ ยฺ.
#ม. สสณฺณิสฺสาตี ๗

จิวรกมมํ กโรนฺติ ฯ สงฺฆสฺส ขาพณฺเีย ภาชฺชึมาเน อณฺฺตรสฺส
ภิกฺขุโน ปตฺเตน อณฺฺตรสฺส ภิกฺขุโน ปฏฺวิโส อหริตฺวา อุปนิกฺขิตฺโต
โหติ ฯ ปตฺตสามิกิ ภิกฺขุ อตฺตโน มณฺณมาโน ปรีภุชฺชึ ฯ โส
ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสมณฺเิสสิ ตฺวนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สกสณฺณิสฺสชาติ ฯ

[๑๔๗] เตน โข ปน สมเยน อมฺพโจรกา อมฺพํ ปาเตตฺวา
ภณฺฑํทํ อาทาย อคมฺสฺส ฯ สามีกา เต โจรเก อนฺุพนฺธิสฺส ฯ โจรกา
สามีเก ปสฺสิตฺวา ภณฺฑํทํ ปาเตตฺวา ปลายีสฺส ฯ ภิกฺขุ ตํ
ปัสฺสูกฺกสณฺณินิโน ปฏฺิกุคฺหาเปตฺวา ปรีภุชฺชึสฺส ฯ สามีกา เต ภิกฺขุ
โจเทสิ อสฺสมณฺณตฺถ ตฺเมหติ ฯ เตสิ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต
เอตมฺตถํ อโรเจสิ ฯ กิจฺจตฺตา ตฺเมห ภิกฺขเวติ ฯ ปัสฺสูกฺกสณฺณินิโน
มยํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสูกฺกสณฺณิสฺสชาติ ฯ เตน โข
ปน สมเยน ชมฺพโจรกา ฯเปฯ ลพฺุชโจรกา ฯเปฯ ปนสโจรกา
ฯเปฯ ตาลปกฺกโจรกา ฯเปฯ อุจฺจุโจรกา ฯเปฯ ติมฺพฐสฺกโจรกา
ติมฺพฐสฺเก อุจฺจินิตฺวา ภณฺฑํทํ อาทาย อคมฺสฺส ฯ สามีกา เต
โจรเก อนฺุพนฺธิสฺส ฯ โจรกา สามีเก ปสฺสิตฺวา ภณฺฑํทํ ปาเตตฺวา
ปลายีสฺส ฯ ภิกฺขุ ตํ ปัสฺสูกฺกสณฺณินิโน ปฏฺิกุคฺหาเปตฺวา ปรีภุชฺชึสฺส ฯ
สামীกา เต ภิกฺขุ โจเทสิ อสฺสมณฺณตฺถ ตฺเมหติ ฯ เตสิ
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสูกฺกสณฺณิสฺสชาติ ฯ

[๑๔๘] เตน โข ปน สมเยน อมฺพโจรกา อมฺพํ ปาเตตฺวา

ภณฺฑิกํ อาทาย อคมํสุ ฯ สามิกา เต โจรเก อนุพนฺธิสุ ฯ
โจรกา สามิเก ปสฺสิตฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา ปลายีสุ ฯ ภิกฺขุ ปฺร
สามิกา ปสฺสนฺตฺติ เถยฺยจิตฺตา ปริภุญฺชีสุ ฯ สามิกา เต ภิกฺขุ
โจเทสฺสุ อสฺสมณฺนาตฺถ ตฺเมหติ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อาปตฺตี ตฺเมห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน ชมฺพุโจรกา ฯเปฯ ลพฺขโจรกา ฯเปฯ ปนสโจรกา
ฯเปฯ ตาลปกฺกโจรกา ฯเปฯ อุจฺจโจรกา ฯเปฯ ติมฺพฺรุตกโจรกา
ติมฺพฺรุตเก อุจฺจินฺตฺวา ภณฺฑิกํ อาทาย อคมํสุ ฯ สามิกา เต
โจรเก อนุพนฺธิสุ ฯ โจรกา สามิเก ปสฺสิตฺวา ภณฺฑิกํ ปาเตตฺวา
ปลายีสุ ฯ ภิกฺขุ ปฺร สามิกา ปสฺสนฺตฺติ เถยฺยจิตฺตา ปริภุญฺชีสุ ฯ
สามิกา เต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ อสฺสมณฺนาตฺถ ตฺเมหติ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺเมห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๔๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส อมฺพิ
เถยฺยจิตฺโต อวฺหริ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ชมฺพพ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ลพฺข
ฯเปฯ สงฺฆสฺส ปนตํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ตาลปกฺกํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส
อุจฺจํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ติมฺพฺรุตกํ เถยฺยจิตฺโต อวฺหริ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๐] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ปฺุปฺพารามํ คนฺตฺวา
โอจิตฺติ ปฺุปฺฝํ ปณฺจมาสคฺฆนํ เถยฺยจิตฺโต อวฺหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน

โฆ ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ปุพฺผารามํ คนฺตฺวา ปุพฺผํ
โอยจันตฺวา ปณฺจมาสกฺขมณํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๑เปฯ อาปตฺตํ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑

[๑๕๑] เตน โฆ ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺจนฺโต
อณฺณตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ อวฺโส ตฺยหํ อฺปฏฺฐจากรกฺกํ วุตฺโต
วชฺเชหิตฺติ ๑ โส คนฺตฺวา เอกํ สากฺกํ อหฺราเปตฺวา อตฺตนา
ปริภฺวชิ ๑ โส ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสมโณสิ ตฺวนฺติ ๑ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว
วุตฺโต วชฺเชหิตฺติ วตฺตพฺโพ โย วเทยฺย อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺสาติ ๑
เตน โฆ ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺจนฺติ ๑
อณฺณตโร ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุ เอตทโวจ อวฺโส มยฺหํ อฺปฏฺฐจากรกฺกํ
วุตฺโต วชฺเชหิตฺติ ๑ โส คนฺตฺวา ยฺคสากฺกํ อหฺราเปตฺวา เอกํ
อตฺตนา ปริภฺวชิ เอกํ ตสฺส ภิกฺขุโน อทาสิ ๑ โส ชานิตฺวา
ตํ โจเทสิ อสฺสมโณสิ ตฺวนฺติ ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว วุตฺโต วชฺเชหิตฺติ
วตฺตพฺโพ โย วเทยฺย อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺสาติ ๑ เตน โฆ ปน
สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ คามกํ คจฺจนฺโต อณฺณตโร ภิกฺขุ เอตทโวจ
อวฺโส ตฺยหํ อฺปฏฺฐจากรกฺกํ วุตฺโต วชฺเชหิตฺติ ๑ โสปี เวมมาห
วุตฺโต วชฺเชหิตฺติ ๑ โส คนฺตฺวา อพฺหํ สปฺปี ตฺลํ กุพฺ ๑ โทณํ
ตณฺหฺลํ อหฺราเปตฺวา อตฺตนา ปริภฺวชิ ๑ โส ชานิตฺวา ตํ

โจเทสิ อสฺสมโณสิ ตฺวณฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว วุตฺโต วชฺเชมิตฺติ
วตฺตพฺโป น จ วุตฺโต วชฺเชหิตฺติ วตฺตพฺโป โย วเทยฺย
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๑๕๒] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ปุริโส มหคฺฆํ มณฺี
อาทาย อญฺจตเรณ ภิกฺขุณา สทฺธิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺโน โหติ ฯ
อถ โข โส ปุริโส สฺงกฺกฺจฺจํ ปสฺสิตฺวา ตสฺส ภิกฺขุโน อชานนฺตสฺส
ถวิกาย มณฺี ปกฺขิปิตฺวา สฺงกฺกฺจฺจํ อติกฺกมิตฺวา อคฺคเหสิ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นานํ
ภควา ชานามิตฺติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อชานนฺตสฺสาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อญฺจตโร ปุริโส มหคฺฆํ มณฺี อาทาย
อญฺจตเรณ ภิกฺขุณา สทฺธิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺโน โหติ ฯ อถ โข
โส ปุริโส สฺงกฺกฺจฺจํ ปสฺสิตฺวา คิลานาลยํ กริตฺวา อตฺตโน
ภณฺฑิกํ ตสฺส ภิกฺขุโน อทาสี ฯ อถ โข โส ปุริโส สฺงกฺกฺจฺจํ
อติกฺกมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ อหาร เม ภนฺเต ภณฺฑิกํ นานํ
อกฺลลโกติ ฯ กิสฺส ปน ตฺวํ อาวุโส เอวรूपํ อกาสิติ ฯ อถ โข
โส ปุริโส ตสฺส ภิกฺขุโน เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นานํ ภควา ชานามิตฺติ ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ อชานนฺตสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร
ภิกฺขุ สตุเถณ สทฺธิ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปนฺโน โหติ ฯ อญฺจตโร

ปุริโส ตัม ภิกขุ อามิสเสน อุปลาเปตฺวา สุงฺกฺจฺจํ ปสฺสิตฺวา
มหกฺขมํ มณฺี ตสฺส ภิกขุโน อทาสี อิมํ ฆนฺเต มณฺี สุงฺกฺจฺจํ
อติฏฺกามาเหตีติ ฯ อถ โข โส ภิกขุ ตัม มณฺี สุงฺกฺจฺจํ อติฏฺกามาเสตีติ ฯ
ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสี ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกขุ อาปนฺโน
ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๓] เตน โข ปน สมเยน อลฺลตโร ภิกขุ ปาเส พทฺธํ สฺวกรํ
การุณฺเณน มฺลฺลจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสี ฯเปฯ กิจฺจฺจฺจฺจํ ตฺวํ
ภิกขุติ ฯ การุณฺณวธิปฺปาโย อหํ ภควาตีติ ฯ อนาปตฺตีติ ภิกขุ
การุณฺณวธิปฺปายสฺสาตีติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อลฺลตโร ภิกขุ
ปาเส พทฺธํ สฺวกรํ ปุเร สามิกา ปสฺสนฺตีติ เถยฺยจฺจฺจฺจํ มฺลฺลจฺจิ ฯ
ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสี ฯเปฯ อาปตฺตีติ ตฺวํ ภิกขุ อาปนฺโน
ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อลฺลตโร ภิกขุ ปาเส
พทฺธํ มิคํ การุณฺเณน มฺลฺลจฺจิ ฯเปฯ ปาเส พทฺธํ มิคํ ปุเร
สามิกา ปสฺสนฺตีติ เถยฺยจฺจฺจฺจํ มฺลฺลจฺจิ ฯเปฯ กุมิเน พทฺธมฺเจ
การุณฺเณน มฺลฺลจฺจิ ฯเปฯ กุมิเน พทฺธมฺเจ ปุเร สามิกา
ปสฺสนฺตีติ เถยฺยจฺจฺจฺจํ มฺลฺลจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสี ฯเปฯ
อาปตฺตีติ ตฺวํ ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๔] เตน โข ปน สมเยน อลฺลตโร ภิกขุ ยานเณ ฆนฺตํ
ปสฺสิตฺวา อโหสี คณฺหนฺโต ปาราชิกโก ฆวิสฺสามีติ อกฺกมิตฺวา
ปวฺนฺนฺตฺวา อกฺกเหสีติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสี ฯเปฯ อาปตฺตี

ตฺว่า ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ กุลเลน อุกฺขิตฺตํ
มัสเปสึ สามิกานํ ทสฺสามิตฺติ อคฺคเหสิ ฯ สามิกา ตํ ภิกฺขุํ โจเทสฺสุ
อสฺสมโณสิ ตฺวณฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อเถยฺยจิตฺตสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร
ภิกฺขุ กุลเลน อุกฺขิตฺตํ มัสเปสึ ปฺเร สามิกา ปสฺสนตฺติติ เถยฺยจิตฺโต
อคฺคเหสิ ฯ สามิกา ตํ ภิกฺขุํ โจเทสฺสุ อสฺสมโณสิ ตฺวณฺติ ฯ ตสฺส:
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺว่า ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๖] เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา อุลุมฺปิ พนฺธิตฺวา อจิรวติยา
นทียา โอสารนฺติ ฯ พนฺชเน ฉินฺเน กฏฺจานิ วิปฺปกิณฺณานิ
อคมฺสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ปัสฺสกุลสฺสณฺโน อุตฺตารสฺสุ ฯ สามิกา เต ภิกฺขุ
โจเทสฺสุ อสฺสมณาตฺถ ตฺเมหติ ฯ เตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสกุลสฺสณฺนิสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
มนุสฺสา อุลุมฺปิ พนฺธิตฺวา อจิรวติยา นทียา โอสารนฺติ ฯ พนฺชเน
ฉินฺเน กฏฺจานิ วิปฺปกิณฺณานิ อคมฺสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ปฺเร สามิกา
ปสฺสนตฺติติ เถยฺยจิตฺตา อุตฺตารสฺสุ ฯ สามิกา เต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ
อสฺสมณาตฺถ ตฺเมหติ ฯ เตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ
ตฺเมห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร โคปาลโก รุกฺเข สากฺกํ
อาลกฺเขตฺวา อฺจฺจาร์ อคฺมาสิ ฯ อญฺตโร ภิกฺขุ ปัสฺสกุลสฺสณฺนิ

อคฺคเหสี ฯ อถโโข โส โคปาลโก ตํ ภิกขุํ โจเทสิ อสฺสมโณสิ
ตฺวานฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขุํ ปัสฺสูกฺคสณฺณิสฺสชาติ ฯ

[๑๕๘] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตฺรตฺส ภิกขุโน นที ตฺรณฺตฺส
รชกานํ หตฺถโต มุตฺตํ สากฺกํ ปาทฺท ลคฺคํ โหติ ฯ โส ภิกขุ
สามิกานํ ทสฺสามิตี อคฺคเหสี ฯ สามิกา ตํ ภิกขุํ โจเทสิ อสฺสมโณสิ
ตฺวานฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขุํ อเถยฺยจิตฺตสฺสชาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตฺรตฺส ภิกขุโน นที
ตฺรณฺตฺส รชกานํ หตฺถโต มุตฺตํ สากฺกํ ปาทฺท ลคฺคํ โหติ ฯ โส
ภิกขุํ ปุเร สามิกา ปสฺสนฺตีตี เถยฺยจิตฺโต อคฺคเหสี ฯ สามิกา ตํ
ภิกขุํ โจเทสิ อสฺสมโณสิ ตฺวานฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อาปตฺตี ตฺวํ ภิกขุํ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๕๙] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกขุํ สปปิภุมฺภี
ปสฺสิตฺวา โถกํ โถกํ ปริภุญฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกขุํ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสชาติ ฯ

[๑๖๐] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหฺลตา ภิกขุํ สํวิทฺหิตฺวา อคฺมํสุ
ภณฺฑํ อวฺหริสฺสามาติ ฯ เอโก ภณฺฑํ อวฺหริ ฯ เต เอวมาหํสุ
น มยํ ปาราชิกา โย อวฺโห โส ปาราชิกอฺติ ฯ ภควโต
เอตมฺตฺถํ อวโรเจสิ ฯ อาปตฺตี ตฺเมห ภิกขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน สมฺพหฺลตา ภิกขุํ สํวิทฺหิตฺวา ภณฺฑํ อวฺหริตฺวา

ภาเชตุ ๑ เตหิ ภาชียมานเ อเอกเมกสฺส ปฏิวิสो น ปญจมาสโก
ปุริ ๑ เต เอวมาหิสฺส น มยि ปาราชิกาติ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตุ ๑ อาปตฺตี ตฺมุเห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ ๑

[๑๖๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ สวตฺถิยิ ทฺพภิกฺขเว
อาปณฺนิสฺส ตณฺฑุลมฺภุจฺฉิ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
๑เปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑ เตน โข ปน
สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ สวตฺถิยิ ทฺพภิกฺขเว อาปณฺนิสฺส มุคฺคมฺภุจฺฉิ
๑เปฯ มาสมฺภุจฺฉิ ๑เปฯ ติลมฺภุจฺฉิ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๑'

[๑๖๒] เตน โข ปน สมเยน สวตฺถิยิ อนฺชเวน โจรกา คาวี
หนตฺวา มํสํ ขาทิตฺวา เสสํ ปฏิสามตฺวา อคมฺสฺ ๑ ภิกฺขุ
ปัสฺสูกุลสฺสณฺนิโน ปฏิกฺคหาเปตฺวา ปริภุญฺชิสฺส ๑ โจรกา เต ภิกฺขุ
โจเทสฺ อสฺสมณฺนาตฺถ ตฺมุเหติ ๑ เตสฺ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสูกุลสฺสณฺนิสฺสาติ ๑ เตน โข ปน สมเยน
สวตฺถิยิ อนฺชเวน โจรกา สุกฺริ หนตฺวา มํสํ ขาทิตฺวา เสสํ
ปฏิสามตฺวา อคมฺสฺ ๑ ภิกฺขุ ปัสฺสูกุลสฺสณฺนิโน ปฏิกฺคหาเปตฺวา
ปริภุญฺชิสฺส ๑ โจรกา เต ภิกฺขุ โจเทสฺ อสฺสมณฺนาตฺถ ตฺมุเหติ ๑
เตสฺ กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปัสฺสูกุลสฺสณฺนิสฺสาติ ๑

[๑๖๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ ตินฺนเกเขตฺตํ คนฺตฺวา
ลฺลุตฺติ ตินฺนํ ปญฺจมาสคฺคณฺนํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ

อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๖๔] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ตินฺนเกเขตฺตํ คนฺตฺวา
ติณฺณํ ลายิตฺวา ปณฺจมาสคฺคณฺนํ เถยฺยจิตฺโต อวฺหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๑๖๕] เตน โข ปน สมเยน อากนฺตฺกา ภิกฺขุ สงฺฆสฺส อมฺพํ
ภาษาเปตฺวา ปริภุญฺชิสฺสุ ฯ อวาสิกา ภิกฺขุ เต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ
อสุสมณฺนาตฺถ ตฺเมหติ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุ ฯ กิจฺจิตฺตา ตฺเมห ภิกฺขเวติ ฯ ปริโภคตฺถาย มยํ
ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปริโภคตฺถายาติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อากนฺตฺกา ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ชมฺพพ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ลพฺฐํ ฯเปฯ
สงฺฆสฺส ปนสํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ตาลปุกํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส
อฺจฺจํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ติมฺพฺรุตํ ภาษาเปตฺวา ปริภุญฺชิสฺสุ ฯ
อวาสิกา ภิกฺขุ เต ภิกฺขุ โจเทสฺสุ อสุสมณฺนาตฺถ ตฺเมหติ ฯ
เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปริโภคตฺถายาติ ฯ

[๑๖๖] เตน โข ปน สมเยน อมฺพปาลกา ภิกฺขุณฺ อมฺพผลํ
เทนฺติ ฯ ภิกฺขุ โคเปตฺตุ อิมํ อิสฺสรา นยิมํ ทาคฺคฺนฺติ กุกฺกัจจายนฺตา
น ปฏิกฺคณฺหนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
โคปกสฺส ทานฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ชมฺพปาลกา ฯเปฯ
ลพฺฐปาลกา ฯเปฯ ปนสฺปาลกา ฯเปฯ ตาลปุกฺปาลกา ฯเปฯ
อฺจฺจฺปาลกา ฯเปฯ ติมฺพฺรุตฺกปาลกา ภิกฺขุณฺ ติมฺพฺรุตฺเก เทนฺติ ฯ

ภิกขุ โขเปตุ อิมะ อีสฺสรา นยิมะ ทาตฺตุนฺติ กุกฺกัจจายนฺตานิ น
ปฏิกฺกณฺหนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
โคปกสฺส ทานนฺติ ฯ

[๑๖๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ทารุ
ตาวกาลีกํ หริตฺวา อตฺตโน วิหารสฺส กุฑฺฑํ อุตฺตมฺภเกสิ ฯ ภิกฺขุ
ตํ ภิกฺขุํ โจเทสิ อสฺสมโณสิ ตฺวนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ ตาวกาลีโก
อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ตาวกาลีเกติ ฯ

[๑๖๘] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส อุทกํ
เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯเปฯ สงฺฆสฺส มตฺตํ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯเปฯ
สงฺฆสฺส มุญฺชกตฺติณํ ๑ เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส มุญฺชกตฺติณํ เถยฺยจิตฺโต ฌาเปสิ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๑๖๙] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ สงฺฆสฺส มลฺลํ
เถยฺยจิตฺโต อวหริ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร
ภิกฺขุ สงฺฆสฺส ปิจฺจํ ฯเปฯ สงฺฆสฺส ภิสฺสี ฯเปฯ สงฺฆสฺส พิมฺโพหนํ
#๑ ย. ม. ปุญฺชกตฺติณํ ฯ

๗เป๗ สงฆสส กวาภู ๗เป๗ สงฆสส อาโลกสนธิ ๗เป๗ สงฆสส
โคปานสี เถยยจิตโต อวหริ ๗ ตสส กุกุกจจ อโหสิ ๗เป๗
อาปตตี ตวั ภิกขุ อาปนโน ปาราชิกนติ ๗

[๑๗๐] เตน โข ปน สมเณน ภิกขุ อณฺตรสฺส อุปาสกสฺส
วิหารปริโภกํ เสนาสนํ อณฺตร ปริภุชฺชนติ ๗ อถโข โส
อุปาสโก อุชฺฌายติ ชียติ วิปาเจติ ถถํ หิ นาม ภทฺทนฺตา
อณฺตร ปริโภกํ อณฺตร ปริภุชฺชิสฺสนฺตฺติ ๗ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุ ๗ น ภิกฺขเว อณฺตร ปริโภโก อณฺตร ปริภุชฺชิตพฺโพ
โย ปริภุชฺเชยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ๗ เตน โข ปน สมเณน
ภิกขุ อุโปสถกคฺปิ ๑ สนนฺิสชฺชมปี หริตฺถุ กุกุกจจายนฺตา จมายํ
นีสินฺนติ ๗ คตฺตานปี จีวรานปี ปัสฺสุกิตานี โหนฺติ ๗ ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ๗ อนุชานามิ ภิกฺขเว ตาวกาลีกํ หริตฺถุนฺติ ๗

[๑๗๑] เตน โข ปน สมเณน จมฺปายํ ถุลลนฺนทาย ภิกฺขุณฺิยา
อนฺเตวาสี ภิกฺขุณฺิ ถุลลนฺนทาย ภิกฺขุณฺิยา อุปฏฺฐจากรกฺกํ คนฺตฺวา
อยฺยา อิจฺฉติ เตกฏฺฐลฺลยาคฺุ ปาตฺถนฺติ ปจําเปตฺวา หริตฺวา อตฺตนา
ปริภุชฺชิ ๗ สฺวา ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสมณฺิสิ ตฺวนฺติ ๗ ตสฺสา
กุกุกจจ อโหสิ ๗ อถโข สฺวา ภิกฺขุณฺิ ภิกฺขุณฺินํ เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ๗
ภิกฺขุณฺิโย ภิกฺขุณฺินํ เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ๗ ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุ ๗ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส อาปตฺติ สมฺปชาน-
#๑ รา. อุโปสถกคฺเปปี ๗

มุสาวาทะ ปาจิตติยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ราชคเ
ถฺยลนฺนทาย ภิกฺขุณฺเีย อนฺเตวาลี ภิกฺขุณี ถฺยลนฺนทาย ภิกฺขุณฺเีย
อุปฺภูจฺจากุลฺลํ กนฺตฺวา อยฺยา อิจฺฉติ มชฺุคฺคํ ขาทิคฺคฺนฺติ ปจฺจาเปตฺวา
หริตฺวา อตฺตนา ปรีภฺยชิ ฯ สฺวา ชานิตฺวา ตํ โจเทสิ อสฺสมณฺสี
ตฺวานฺติ ฯ ตสฺสา กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
ปาราชิกสฺส อापตฺติ สมฺปชานมุสาวาทะ ปาจิตติยสฺสาติ ฯ

[๑๗๒] เตน โข ปน สมเยน เวสาลียํ อายสฺมโต อชฺชุกสฺส
อุปฺภูจฺจากุสฺส คหฺปติโน เทว ทารกา โหนฺติ ปุตฺโต จ ภากิเนยฺโย
จ ฯ อถ โข โส คหฺปติ อายสฺมนฺตํ อชฺชุกํ เอตทโวจ อิมํ ฆนฺเต
โอกาสํ โย อิมํ ฑฺวินฺนํ ทารกานํ สทฺโธ โหติ ปสนฺโน ตสฺส
อาจิกฺเขยฺยาสีติ ฯ โส กาลมกาสิ ๑ ฯ เตน โข ปน สมเยน ตสฺส
คหฺปติโน ภากิเนยฺโย สทฺโธ โหติ ปสนฺโน ฯ อถ โข อายสฺมา
อชฺชุกํ ตํ โอกาสํ ตสฺส ทารกสฺส อาจิกฺขิ ฯ โส เตน สฺวาปเตยฺเยน
กุกฺกมฺพลฺจ สณฺจเปสิ ทานลฺจ ปฏฺจเปสิ ฯ อถ โข ตสฺส คหฺปติโน
ปุตฺโต อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ เอตทโวจ โก นฺ โข ฆนฺเต อานนฺท
ปีคฺคฺโน ทายชฺชฺชิ ปุตฺโต วา ภากิเนยฺโย วาติ ฯ ปุตฺโต โข
อวฺโส ปีคฺคฺโน ๒ ทายชฺชฺชิตฺติ ฯ อยฺย ฆนฺเต อยฺโย อชฺชุกํ อมฺหากํ
#๑ อฺโรปฺยมรมฺมโปตฺถเกสฺส อยฺมคฺคฺโถ น ทิสฺสตี ฯ อมฺหากมฺปน
#โปตฺถเก รามลฺลโปตฺถเก จ ปณฺญาตฺเตว ฯ ๒ มาตาปีคฺคฺนฺติปี
#ปาโง ฯ

สาปเตยัย อมหากั เมถุนกสฺส อัจฉิชาติ ๑ อสฺสมโณ อวฺโส
อายุสฺมา อชฺชุกฺโกติ ๑ อถโฆ อายุสฺมา อชฺชุกฺโก อายุสฺมนนฺตํ อานนฺทํ
เอตทโวจ เทหิ เม อวฺโส อานนฺท วิณิชฺฉยนฺติ ๑ เตน โข ปน
สมเยน อายุสฺมา อุปาติ อายุสฺมโต อชฺชุกสฺส ปกฺโข โหติ ๑
อถโฆ อายุสฺมา อุปาติ อายุสฺมนนฺตํ อานนฺทํ เอตทโวจ โย นฺุ โข
อวฺโส อานนฺท สามิเกน อิมํ โอกาสํ อิตฺถนฺนามสฺส อัจฉิชาติติ ๑
วุตฺโต ตสฺส อัจฉิชาติ กิํ โส อปฺชฺชตีติ ๑ น โส ๒ภนฺเต กิณฺฉิ
อปฺชฺชติ อนฺตมโส ทุกฺกณฺมตฺตมปีติ ๑ อัย อวฺโส อายุสฺมา
อชฺชุกฺโก สามิเกน อิมํ โอกาสํ อิตฺถนฺนามสฺส อัจฉิชาติติ วุตฺโต
ตสฺส อัจฉิชิ อนาปฺตติ อวฺโส อายุสฺมโต อชฺชุกสฺสชาติ ๑

[๑๗๑] เตน โข ปน สมเยน พาราณสียํ อายุสฺมโต ปิณฺฑิตวฺจฺจสฺส
อุปฺภูจกฺกัลลํ โจรเหหิ อุปฺทฺทตฺตํ โหติ เทว จ ทารกา นีตา โหนฺติ ๑
อถโฆ อายุสฺมา ปิณฺฑิตวฺจฺจโน เต ทารเก อิทฺธิยาอาเนตฺวา ปาสาเท
จเปตี ๑ มนฺุสฺสา เต ทารเก ปสฺสิตฺตฺวา อยฺยสฺสาຍํ ปิณฺฑิตวฺจฺจสฺส
อิทฺธานุภาโวติ อายุสฺมนนฺเต ปิณฺฑิตวฺจฺจเน อภิปฺปสฺสึทฺธิ ๑ กิณฺฉุ
อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายุสฺมา ปิณฺฑิตวฺจฺจโน
โจรเหหิ นีเต ทารเก อาเนตฺสฺสตีติ ๑ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ๑
อนาปฺตติ กิณฺฉเว อิทฺธิมนฺตสฺส อิทฺธิวิสฺเขตติ ๑

#๑ ย. ม. อัจฉิชาติ ๑ ๒ เตสุ ทฺวิสุปิ โปตฺถเกสุ อัย ปาโจ

#นตฺถิ ๑

[๑๗๔] เตน โข ปน สมเยน เทว ภิက္ขุ สหายกา โหนฺติ ปณฺฑโก
 จ กปีโล จ ฯ เอโก ความเก วิหฺรติ เอโก โโกสมุพิยฺ ฯ อถโ
 ตสฺส ภิက္ขุโน ความกา โโกสมุพี คจฺจนฺตสฺส อนฺตรามคฺเค นที
 ตฺรณฺตสฺส สฺวกริกานํ หตฺถโต มุคฺตา เมทวภูฏี ปาเท ลคฺคา โหติ ฯ
 โส ภิက္ขุ สามิกานํ ทสฺสามิติ อคฺคเหสิ ฯ สามิกา ตํ ภิက္ขุ
 โจเทสฺสุ อสฺสมโนสิ ตฺวณฺติ ฯ ตํ อุตฺตินฺณํ อญฺจตฺรา โคปาลิกา
 ปสฺสิตฺวา เอตทโวจ เอหิ ภนฺเต เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิเสวติ ฯ โส
 ปกฺติยาปาหํ อสฺสมโนติ ตสฺสา เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิเสวิตฺวา โโกสมุพี
 คนฺตฺวา ภิက္ขุนํ เอตมตฺถํ อโรเจสิ ฯ ภิက္ขุ ภควโต เอตมตฺถํ
 อโรเจสฺสุ ฯ อนาปฺตติ ภิက္ขเว อทินฺนาทานे ปาราชิกสฺส อापฺตติ
 เมถุนํ ฌมฺมํ สมายิเค ปาราชิกสฺสาติ ฯ

[๑๗๕] เตน โข ปน สมเยน สาคลาญฺ อายสฺมโต ทพฺพิกสฺส
 สทฺธิวิหารโก ภิက္ขุ อนภฺริติยา ปีฬิโต อापฺณิกสฺส เวจฺนํ อวหฺริตฺวา
 อายสฺมนฺตํ ทพฺพิกํ เอตทโวจ อสฺสมโน อหํ ภนฺเต วิพฺภมิสฺสามิติ ฯ
 ที ตยา อาวุโส กตฺนฺติ ฯ อापฺณิกสฺส เวจฺนํ คณฺหามิ ภนฺเตติ ๑ ฯ
 อาหาราเปตฺวา อคฺฆาเปสิ ฯ ตํ อคฺฆาเปนฺตํ น ปญฺจมาสํ ๒
 #๑ ยูโรปฺยมฺรมมโปตฺถเกสฺส อิมสฺส อตฺถสฺส วิสทิสฺตา โหติ ฯ ตตฺถ หิ
 #โส เอตมตฺถํ อโรเจสีติ วุคฺตํ ฯ อมฺหากมฺปน โปตฺถเก รามญฺจ-
 #โปตฺถเก จ อีทิสฺสเวตฺถโต ปญฺจายติ ฯ ๒ ยู. ปญฺจมาสเก ฯ
 #ม. ปญฺจมาสโก ฯ

อคมฺติ ฯ อนาปคฺติ อวฺโส ปาราชิกสฺสาติ ฌมฺมี กถํ อกาสิ ฯ
โส ภิกฺขุ อภิริมิตี ฯ

ทุตฺยปาราชิกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตติยปาราชิกกณฑ์

[๑๗๖] เตน สมเขน พุฑุโธ ภควา เวสาลีขั วิหระติ มหาวเน
ภูฏาคารสาลาขั ฯ เตน โข ปน สมเขน ภควา ภิกขุณั อเนกปริยาเขน
อสุภกถั กเถติ อสุภาย วณฺณั ภาสติ อสุภภาวนาย วณฺณั ภาสติ
อาทิสฺส อาทิสฺส อสุภสมาปตฺติยา วณฺณั ภาสติ ฯ อถโฆ ภควา
ภิกขุ อามนฺเตสิ อิจฺฉามหั ภิกขเว อทฺธมาสิ ปฏิสลฺลิตฺตุ นมฺหิ
เกนจิ อุปสงฺกमितพุโพ อณฺณตฺร เอเกน ปิณฺฑปาตนิหารเกนาติ ฯ
เอวั ภนฺเตติ โข เต ภิกขุ ภควโต ปฏิสฺสฺสนิตฺวา นาสฺสุช โกจิ
ภควนฺตุ อุปสงฺกมตี อณฺณตฺร เอเกน ปิณฺฑปาตนิหารเกน ฯ ภิกขุ
ภควา โข อเนกปริยาเขน อสุภกถั กเถติ อสุภาย วณฺณั ภาสติ
อสุภภาวนาย วณฺณั ภาสติ อาทิสฺส อาทิสฺส อสุภสมาปตฺติยา
วณฺณั ภาสตีติ เต ๑ อเนกการโวการั อสุภภาวนานุโยคมนฺนุชฺชตา
วิหระนฺติ ฯ เต สเกน กาเขน อฏฺฐิยนฺติ หรายนฺติ ชิกฺขุจฺจนฺติ เสยฺยถาปี
นาม อิตฺถิ วา ปุริโส วา ทหโร ชฺวา มณฺฑนกชาติโก สีสั
นหาโต อหิกฺกนเปน วา กุกฺกนเปน วา มนฺนุสฺสกฺกนเปน วา
กณฺเฐ อาลกฺเกน ๒ อฏฺฐิเยยฺย หราเยยฺย ชิกฺขุเจยฺย เอวเมว เต
ภิกขุ สเกน กาเขน อฏฺฐิยนฺตา หรายนฺตา ชิกฺขุจฺจนฺตา อตฺตนาปี
อตฺตนาํ ชีวิตา โวโรเปนฺติ อณฺณมณฺณปี ชีวิตา โวโรเปนฺติ
#๑ อติเรกปาเจน ภวิตพฺพั ๒ ย. ม. อาสตุเตน ฯ รา. อาสฏฺฐเจน ฯ

มิกลณฺฑิกัมปี สมณกุตฺตกัม อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺตึ ๑ สาธุ โน
อาวุโส ชีวิตา โวโรเปหิ อิทํ เต ปตฺตจิวริ ภวิสฺสตีติ ฯ อถโฆ
มิกลณฺฑิกโก สมณกุตฺตโก ปตฺตจิวเรหิ ภโณ สมฺพหุเล ภิกฺขุ
ชีวิตา โวโรเปตฺวา โลหิตกัม ๒ อสึ อาทาย เยน วกฺคฺมุทา นทึ
เตนฺอุปสงฺกมิ ฯ อถโฆ มิกลณฺฑิกสฺส สมณกุตฺตกสฺส โลหิตกัม
ตัม ๓ อสึ โชวนตฺสฺส อหุเทว กุกฺกจํ อหุ วิปฺปฏิสาโร อลาภา
วต เม น วต เม ลาภา ทูลฺลทฺธํ วต เม น วต เม สฺลทฺธํ
พหุํ วต มยา อปฺลฺลํ ปสฺสํ โยหิ ภิกฺขุ สีลวณฺเต กลฺยาณชฺมเม
ชีวิตา โวโรเปสึนฺติ ฯ อถโฆ อณฺณตฺรา มารกาโยกา เทวตา
อภิขฺชมาเน อุตฺเท อาคนฺตฺวา มิกลณฺฑิกัม สมณกุตฺตกัม เอตทโวจ
สาธุ สาธุ สປປຣິສ ລາກາ ເຕ ສປປຣິສ ສຸລທຸ້ ເຕ ສປປຣິສ
พหุํ ตยา สປປຣິສ ປຸລຸລິ ປສຸຕິ ບໍ ດຸວິ ອດີເນເນ ດາເຣສິຕິ ฯ
ອถโฆ มิกลณฺฑิกโก สมณกุตฺตโก ลาภา กิร เม สฺลทฺธํ กิร เม
พหุํ กิร มยา ປຸລຸລິ ປສຸຕິ ອດີເນເນ ກິຣາຫິ ດາເຣມິຕິ ດີເນເນ ๔
อสี อาทาย วิหาเรณ วิหาริ ปรีเวเนน ปรีเวณิ อุปสงฺกมิตฺวา
เอวํ วเทติ โโก อติณฺโณ กัม ตาເຣມິຕິ ฯ ຕຕຸຄ ເຍ ເຕ ກິກຸ
ອວິຕຣາຄາ ເຕສິ ຕສຸມິ ສມເຍ ໂຫຕີເຍວ ກຍິ ໂຫຕີ ຈມຸກິຕຕຸຕິ
ໂຫຕີ ໂລມຫິໄສ ฯ ເຍ ປນ ເຕ ກິກຸ ວິຕຣາຄາ ເຕສິ ຕສຸມິ ສມເຍ ນ
#๑ ຍຸ. ມ. ວາທນຸຕິ ๑ ๒ ຍຸ. ມ. ໂລຫິຕຄຕິ ๑ ๒ ເຕສຸ ໂປຕຸຄເຄສຸ
#ນຕຸຕິ ອຍິ ປາໂຈ ๑ ๔ ຍຸ. ມ. ຣາ. ດີກຸບໍ ๑

โหติ ภยํ น โหติ ฉมฺภิตตฺตํ น โหติ โลมํหํโส ฯ อถโฆ
มิกลณฺทโก สมณฺณกฺตโก เอกํปี ภิกฺขุ เอกาเหเนว จีวิตา โวโรเปสิ
เทวปี ภิกฺขุ เอกาเหเนว จีวิตา โวโรเปสิ ตโยปี ภิกฺขุ เอกาเหเน
จีวิตา โวโรเปสิ จตฺตารปี ภิกฺขุ เอกาเหเนว จีวิตา โวโรเปสิ
ปณฺจปี ภิกฺขุ เอกาเหเนว จีวิตา โวโรเปสิ ฯเปฯ ทสปี ภิกฺขุ
เอกาเหเนว จีวิตา โวโรเปสิ วิสํปี ๑ภิกฺขุเอกาเหเนว จีวิตา โวโรเปสิ
ตีสํปี ภิกฺขุ เอกาเหเนว จีวิตา โวโรเปสิ จตฺตารปี ๒ภิกฺขุเอกาเหเน
จีวิตา โวโรเปสิ ปณฺจาสํปี ภิกฺขุ เอกาเหเนว จีวิตา โวโรเปสิ
สฏฺฐีสํปี ภิกฺขุเอกาเหเนว จีวิตา โวโรเปสิ ฯ

[๑๗๗] อถโฆ ภควา ตสฺส อทฺธมาสฺส อจฺเจเนน ปฏฺฐิตลฺลانا
วฏฺฐิตฺ อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ อามนฺเตสิ กิณฺนุ โข อานนฺท ตนฺนุโต
วีย ภิกฺขุสงฺโฆติ ฯ ตถา หิ ปน ภนฺเต ภควา ภิกฺขุณฺ อเนกปริยาเยน
อสุภกถํ กเถติ อสุภาย วณฺณํ ภาสติ อสุภภาวนาย วณฺณํ
ภาสติ อาทิสฺส อาทิสฺส อสุภสฺมาปตฺติยา วณฺณํ ภาสติ เต จ
ภนฺเต ภิกฺขุ ภควา โข อเนกปริยาเยน อสุภกถํ กเถติ อสุภาย
วณฺณํ ภาสติ อสุภภาวนาย วณฺณํ ภาสติ อาทิสฺส อาทิสฺส
อสุภสฺมาปตฺติยา วณฺณํ ภาสตีติ อเนกาการโวการิ อสุภภาวนา-
นฺโยคมนฺนุยฺตฺตา วิหรนฺติ เต สเกน กาเยน อฏฺฐิยนฺติ หรายนฺติ
ชิกฺขจฺฉนฺติ เสยฺยถาปี นาม อิตฺถิ วา ปุริโส วา ททโร ยฺวา
#๑ ยฺ. วิสตี ฯ ม. รา. วิสตีปี ฯ ๒ ยฺ. จตฺตารีสํปี ฯ

มณฑนทกชาติโก สีสัน นหาโต อหิถุณเปน วา กุกุกรกุกเปน วา
มนุสฺสกุณเปน วา กณฺเจ อาลคฺเคน อฏฺฐิเยยฺย หราเยยฺย ชิกฺขุญฺเยย
เอวเมว เต ภิกฺขุ สเกน กาเยน อฏฺฐิยนฺตา หรายนฺตา ชิกฺขุณฺตา
อตุตนาปี อตุตนาปี ชีวิตา โวโรเปนฺติ อณฺณมณฺณปี ชีวิตา โวโรเปนฺติ
มิกลณฺฑกัปปิ สมณกุตฺตกั อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ สาธุ โน
อาวุโส ชีวิตา โวโรเปหิ อิทํ เต ปตฺตจิวริ ภวิสฺสตีติ อถโฆ
ภนฺเต มิกลณฺฑกัโก สมณกุตฺตโก ปตฺตจิวเรหิ ภโฏเฐ อังปี ภิกฺขุ
เอกาเหน ชีวิตา โวโรเปสิ ฯเปฯ สฏฺฐีปี ภิกฺขุ เอกาเหน ชีวิตา
โวโรเปสิ สาธุ ภนฺเต ภควา อณฺณํ ปริยายํ อาจิกฺขตุ ยถายํ
ภิกฺขุสงฺโฆ อณฺณาย สณฺจเหยยฺยติ ฯ เตนฺนทานนฺท ยาวติกา ภิกฺขุ
เวสาลี อุปนิสฺสาย วิหรนฺติ เต สพฺเพ อุปฏฺฐานสาลาอํ สนนฺิปาเต-
หิตี ฯ เอวํ ภนฺเตติ โข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปฏฺิสฺสณฺณิตฺวา
ยาวติกา ภิกฺขุ เวสาลี อุปนิสฺสาย วิหรนฺติ เต สพฺเพ อุปฏฺฐาน-
สาลาอํ สนนฺิปาเตตฺวา เยน ภควา เตนฺนุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ภควนฺตํ เอตทโวจ สนนฺิปตีโต ภนฺเต ภิกฺขุสงฺโฆ ยสฺสิททานิ ภนฺเต
ภควา กาลํ มณฺณตีติ ฯ

[๑๓๘] อถโฆ ภควา เยน อุปฏฺฐานสาลา เตนฺนุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสีหิ ฯ นิสชฺช โข ภควา
ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อังปี โข ภิกฺขเว อานาปานสฺสตีสมาริ ภาวีโต
พหุติกโต สนฺโต เจว ปณฺตีโต จ อเสจนโก จ สฺโฆ จ วิหาโร

อุปะปนุปะปนุเน จ ปาปะเก อกุสเล ฌมฺเม จานโส อนุตฺตธาเปติ
วุปฺสเมติ เสยฺยถาปี ภิกฺขเว ทิมฺหานัน ปจฺฉิมเ มาเส อุหัตติ รโฆชฺฉลฺลิต
ตเมนนฺ มหาอกาลเมโฆ จานโส อนุตฺตธาเปติ วุปฺสเมติ เอวเมว
โฆ ภิกฺขเว อานาปานสุตฺตติสมาธิ ภาวิตฺ พหุสฺสีกโต สนฺโต เจว
ปณฺธิโต จ อเสจฺนโก จ สุโฆ จ วิหาโร อุปะปนุปะปนุเน จ
ปาปะเก อกุสเล ฌมฺเม จานโส อนุตฺตธาเปติ วุปฺสเมติ กถํ
ภาวิตฺ จ ภิกฺขเว อานาปานสุตฺตติสมาธิ กถํ พหุสฺสีกโต สนฺโต
เจว ปณฺธิโต จ อเสจฺนโก จ สุโฆ จ วิหาโร อุปะปนุปะปนุเน
จ ปาปะเก อกุสเล ฌมฺเม จานโส อนุตฺตธาเปติ วุปฺสเมติ อธิ
ภิกฺขเว ภิกฺขุ อรณฺณคโต วา รุกฺขมฺมูลคโต วา สุญฺญาคารคโต
วา นิสิตฺติ ปรลฺลนฺกํ อากุชิตฺวา อุชฺฐํ กายํ ปณฺธิชาน ปริมุขํ สตี
อุปะนฺนุจเปตฺวา โส สโต ว อสฺสสตี สโต ปสฺสสตี ทินฺนํ วา
อสฺสสสนฺโต ทินฺนํ อสฺสสสามิตฺติ ปชานาติ ทินฺนํ วา ปสฺสสสนฺโต ทินฺนํ
ปสฺสสสามิตฺติ ปชานาติ รสฺสํ วา อสฺสสสนฺโต รสฺสํ อสฺสสสามิตฺติ
ปชานาติ รสฺสํ วา ปสฺสสสนฺโต รสฺสํ ปสฺสสสามิตฺติ ปชานาติ
สพฺพกายปฏฺฐิตฺตเวทฺธิ อสฺสสตีสามิตฺติ สิกฺขติ สพฺพกายปฏฺฐิตฺตเวทฺธิ ปสฺส-
สตีสามิตฺติ สิกฺขติ ปสฺสสมุภยํ กายสงฺขารํ อสฺสสตีสามิตฺติ สิกฺขติ
ปสฺสสมุภยํ กายสงฺขารํ ปสฺสสตีสามิตฺติ สิกฺขติ ปิตฺติปฏฺฐิตฺตเวทฺธิ อสฺส-
สตีสามิตฺติ สิกฺขติ ปิตฺติปฏฺฐิตฺตเวทฺธิ ปสฺสสตีสามิตฺติ สิกฺขติ สุขปฏฺฐิตฺตเวทฺธิ
อสฺสสตีสามิตฺติ สิกฺขติ สุขปฏฺฐิตฺตเวทฺธิ ปสฺสสตีสามิตฺติ สิกฺขติ จิตฺต-

สงฺขารปฏิสัมภวตี อสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ จิตฺตสงฺขารปฏิสัมภวตี ปสฺส-
 ทิสฺสสามิตี สิกฺขติ ปสฺสสมฺภยํ จิตฺตสงฺขารํ อสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ
 ปสฺสสมฺภยํ จิตฺตสงฺขารํ ปสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ จิตฺตปฏิสัมภวตี
 อสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ จิตฺตปฏิสัมภวตี ปสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ
 อภิปปโมทຍံ จิตฺตํ อสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ อภิปปโมทຍံ จิตฺตํ
 ปสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ สမာทหํ จิตฺตํ อสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ
 สမာทหํ จิตฺตํ ปสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ วิโมจຍံ จิตฺตํ อสฺสทิสฺสสามิตี
 สิกฺขติ วิโมจຍံ จิตฺตํ ปสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ อนิจฺจານุปสฺสตี
 อสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ อนิจฺจານุปสฺสตี ปสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ
 วิรாகานุปสฺสตี อสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ วิรாகานุปสฺสตี ปสฺสทิสฺสสามิตี
 สิกฺขติ นิโรธานุปสฺสตี อสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ นิโรธานุปสฺสตี
 ปสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ ปฏฺฐินิสฺสคฺคานุปสฺสตี อสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ
 ปฏฺฐินิสฺสคฺคานุปสฺสตี ปสฺสทิสฺสสามิตี สิกฺขติ เอဝံ ภาวิตฺโต โข
 ภิกฺขเว อานาปานสฺสทิสฺสสามิตี เอဝံ พหุสฺสีกฺกโต สนฺโต เจว ปณฺณิตฺโต
 จ อเสจฺนโก จ สฺสฺสฺส จ วิหาโร อฺပပฺนฺนฺပပฺนฺนฺเน จ ปาปเก
 อกฺุสฺเส ฆမฺเม จานฺโต อนฺตฺรธาပေတိ ฐပฺสเมตฺตีติ ฯ

[๑๗๕] อถ โข ภควา เอตฺสฺมี นินทาเน เอตฺสฺมี ปกรณฺเ ภิกฺขุสงฺฆํ
 สนฺนินฺปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏฺฐินฺจฺฉนฺติ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ อตฺตนาปิ
 อตฺตนาํ ชีวิตา โวโรเปนฺติ อลฺลณฺมณฺณปฺปี ชีวิตา โวโรเปนฺติ
 มิคฺคณฺฑกฺกิปฺปี สมนฺนคฺคตฺตํ อฺပสงฺกมิตฺวา เอวํ วเทนฺติ สาธุ โน

ตยา ปาปํ ก็ ตฺยหิมินา ปาปเกน ทฺชชิวิตน มตฺนเต ชิวิตา
เสยฺโย อิตฺ ตฺวํ กาลกโต ภายสฺส เกทา ปรี มรณา สุกฺตี สกฺคํ
โลกํ อุปฺชชิสฺสตี ตตฺถ ทิพฺเพหิ ปณฺจหิ กามคฺเณหิ สมฺปปีโต
สมงฺกิภูโต ปรีจาสฺสตีติ ฯ อถ โข โส อุปาสโก สจฺจํ โข อຍฺยา
อาหํสุ อหฺลหิ กตฺถกฺลฺยาณํ กตฺถกฺสโต กตฺถีรฺตฺตาณํ อกตฺปาโป
อกตฺทฺทฺโร อกตฺทิพฺพิโส กตฺ มยา กฺลฺยาณํ อกตฺ มยา ปาปํ
ก็ มยฺหิมินา ปาปเกน ทฺชชิวิตน มตฺ เม ชิวิตา เสยฺโย อิตฺ
อหํ กาลกโต ภายสฺส เกทา ปรี มรณา สุกฺตี สกฺคํ โลกํ
อุปฺชชิสฺสตี ตตฺถ ทิพฺเพหิ ปณฺจหิ กามคฺเณหิ สมฺปปีโต
สมงฺกิภูโต ปรีจาสฺสตีติ ฯ โส อสฺปฺปายานิ เจว โภชนานิ
ภฺลฺลชฺ อสฺปฺปายานิ จ ขาถนียานิ ขาถิ อสฺปฺปายานิ จ สายนียานิ
สายิ อสฺปฺปายานิ จ ปานานิ ปิวิ ฯ ตสฺส อสฺปฺปายานิ เจว
โภชนานิ ภฺลฺลชฺโต อสฺปฺปายานิ จ ขาถนียานิ ขาถโต อสฺปฺปายานิ
จ สายนียานิ สายโต อสฺปฺปายานิ จ ปานานิ ปิวโต ขโร
อาพาโร อุปฺชชฺชิ ฯ โส เตเนว อาพาเรน กาลมกาสี ฯ ตสฺส
ปฺชชฺตี อฺชฺชชฺยติ ชฺยติ วิปาเจติ อลฺชชฺชิโน อิเม สมณฺา
สฺกฺยปฺตฺติยา ทฺสฺสตีลา มฺสวาถิโน อิเม หิ นาม ฐมฺมจาริโน
สมจาริโน พฺรหฺมจาริโน สจฺจวาถิโน สีสฺวานฺโต กฺลฺยาณฐมฺมา
ปฺปฏิขานิสฺสนฺติ นตฺถิ อิเมสํ สามณฺณํ นตฺถิ อิเมสํ พฺรหฺมณฺณํ
นณฺุจํ อิเมสํ สามณฺณํ นณฺุจํ อิเมสํ พฺรหฺมณฺณํ กฺโต อิเมสํ

สามณณํ กุโธ อิมสํ พุทฺทมณณํ อปคตา อิม สามณณ
อปคตา อิม พุทฺทมณณํ อิม เม สามิกสฺส มรณวณฺณํ
สํวณฺณํ อิมหิ เม สามิกโก มาริโธติ ฯ อณฺเณปี มนุสฺสา
อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ อลชฺชโน อิม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา
ทฺสฺสีลา มุสฺวาทีโน อิม หิ นาม ฐมฺมจาริโน สมจาริโน
พุทฺทมจาริโน สจฺจวาทีโน สีสฺวานุโธ กถฺยาณฐมฺมา ปฏฺิชาณิสฺสนฺติ
นตฺถิ อิมสํ สามณณํ นตฺถิ อิมสํ พุทฺทมณณํ นนฺทํ อิมสํ
สามณณํ นนฺทํ อิมสํ พุทฺทมณณํ กุโธ อิมสํ สามณณํ กุโธ
อิมสํ พุทฺทมณณํ อปคตา อิม สามณณํ อปคตา อิม
พุทฺทมณณํ อิม อุปาสกสฺส มรณวณฺณํ สํวณฺณํ อิมหิ
อุปาสโก มาริโธติ ฯ อสฺโสสิ สฺ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌา-
ยฺนฺตานํ จิยฺนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ เอ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ
เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุปาสกสฺส มรณวณฺณํ สํวณฺณํสฺสนฺตฺติ ฯ อถ โข เต
ภิกฺขุ ภควโธ เอตมตฺถํ อารโธเจสิ ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห
ภิกฺขเว อุปาสกสฺส มรณวณฺณํ สํวณฺณํธาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺนุจฺจวิกํ โมฆปฺริสา อนนฺนุโลมิกํ อปฺปฏฺิรूपํ
อสฺสามณฺกํ อกฺปฺปิยํ อกรณฺิยํ กถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา
อุปาสกสฺส มรณวณฺณํ สํวณฺณํสฺสธ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺป-
สนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ

อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ สลฺยจิจฺจ มนฺุสฺสวિકฺคหํ ชีวิตา
โวโรเปยฺย สตุถหารกํ วาสฺส ปรีเยเสยฺย มรณวณฺณํ वा
สํวณฺเณยฺย มรณाय वा สმაทเปยฺย อมฺุโก ปุริสํ กิ
ตุยฺหิมินา ปापเกน ทฺุชชีวิตेन มตฺนเต ชีวิตา เสยฺโยติ อิตฺติจิตฺตมโน
จิตฺตสงฺกปฺโป อนेกปรียาเยน มรณวณฺณํ वा สํวณฺเณยฺย
มรณाय वा สმაทเปยฺย อยฺมปิ ปาราชิโก โหติ อสํวาโสติ ฯ

[๑๘๑] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อยฺ
อิมสฺมि อตุถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สลฺยจิจฺจาติ ชานนฺโต สลฺยชานนฺโต
เจจฺจ อภิวิตฺติตฺวา วิตฺติกฺกโม ฯ มนฺุสฺสวિકฺคโห นาม ยํ มาตุกฺกฺขนิสฺมि
ปจฺมํ จิตฺตํ อุปฺปนฺนํ ปจฺมํ วิญฺญานํ ปาตุกฺกฺตํ ยาว
มรณกาลา เหตุถนฺตเร เอโส มนฺุสฺสวિકฺคโห นาม ฯ ชีวิตา
โวโรเปยฺยาติ ชีวิตินฺทฺุริยํ อุปฺจฺฉินฺทฺุติ อุปฺโรเชติ สนฺตตี วิโกเปติ ฯ
สตุถหารกํ วาสฺส ปรีเยเสยฺยาติ อสึ वा สตุตี वा เกณฺุฑี
วา สฺตุถํ वा ลคฺคํ वा ปาสาณํ वा สตุถํ वा วิสํ वा รชฺชํ वा ฯ

[๑๘๒] มรณวณฺณํ वा สํวณฺเณยฺยาติ ชีวितฺเต อาทีนํ ทสฺเสติ
มรณเณ วณฺณํ ภาณตี ฯ

[๑๘๓] มรณाय वा สმაทเปยฺยาติ สตุถํ वा อาหาร วิสํ
วา ขาท รชฺชฺยา वा อุพฺพนฺุชิตฺวา กาลํ กโรหิตี ฯ

[๑๘๔] อมฺุโก ปุริสาติ อาลปนาชิวจนเมตํ อมฺุโก ปุริสาติ ๑ฯ
#๑ เตสฺสุ วุตฺตไปฺตฺตเกสฺสุ อิทํ วจันํ น ปญฺญาติ ฯ

ก็ คฺยฺหิมินา ปาปเกน ทฺชฺชิวิตฺเตน มตฺตฺเตน ชีวิตฺตา เสยฺโยติ ปาปํ
นาม ชีวิตํ อทฺตฺตฺตํ ชีวิตํ อุปาทาย ทลิตฺตํ ชีวิตํ ปาปํ
สฺสนานํ ชีวิตํ อุปาทาย อสนานํ ชีวิตํ ปาปํ เทวานํ ชีวิตํ
อุปาทาย มนุสฺสํ ชีวิตํ ปาปํ ฯ ทฺชฺชิวิตํ นาม หตฺตฺตฺตํ
ปาทจฺฉินฺนํ หตฺตฺตฺตํ กณฺณจฺฉินฺนํ นาสจฺฉินฺนํ
กณฺณนาสจฺฉินฺนํ ฯ ก็ อิมินา จ ปาปเกน อิมินา จ ทฺชฺชิวิตฺเตน
มตฺตฺเตน ชีวิตฺตา เสยฺโยติ ฯ อิตฺติจิตฺตมโนติ ยํ จิตฺตํ ตํ มโน
ยํ มโน ตํ จิตฺตํ ฯ จิตฺตสํกปฺโปติ มรณสญฺญิ มรณเจตฺตโน
มรณาธิปฺปาโย ฯ อเนกปริยาเยนาติ อจฺจาวเจहि อการเหิ ฯ
มรณวณฺณํ วา สํวณฺณเยยฺยาติ ชีวิตฺเต อาทินํ ทสฺเสติ มรณ
วณฺณํ ฆณฺติ อิตฺตํ กาลกโต กายสฺส เกทา ปรี มรณา
สฺสคฺคิ สคฺคํ โลกํ อุปฺปชฺชิสฺสสิ ตตฺถ ทิพฺเพहि ปญฺจเหิ กามคฺเชहि
สมปฺปิโต สมมฺกิญฺจโต ปรีจาเรสฺสสฺสีติ ฯ

[๑๘๕] มรณาย วา สมาสเปยฺยาติ สตฺถํ วา อาหาร วิสิ
วา ขาท รชฺชฺชา วา อพฺพนฺนํ กาลํ กโรหิ โสพฺเพ ว
นรเก วา ปปาเต วา ปปตฺตาติ ฯ

[๑๘๖] อยมปีติ ปุริเม อุปาทาย วุจฺจติ ฯ ปาราชิโก โหตีติ
เสยฺยธาปี นาม ปุณฺณสิลา เทวธา ภินฺนา อปฺปฏิสฺสนฺธิกา โหติ
เอวเมว ภิกฺขุ สยฺยจิจฺจ มนุสฺสํ วิคฺคหํ ชีวิตฺตา โวโรเปตฺวา อสฺสมโณ
โหติ อสฺกยฺปฺตฺติโย เตน วุจฺจติ ปาราชิโก โหตีติ ฯ อสฺวาโสติ

ส้วาโส นาม เอกกมัม เอกุเทโส สมสิกขาทา เอโส ส้วาโส
นาม ฯ โส เตน สทฐี นคฺธิ เตน วุจฺจติ อส้วาโสติ ฯ

[๑๘๗] สามิ อธิฏฺจาย พุเตน พุตฺปรมฺปราย วิสกุเกยน พุเตน
คตฺปจฺจากเตน พุเตน อรโห รโหสณฺณิ รโห อรโหสณฺณิ
อรโห อรโหสณฺณิ รโห รโหสณฺณิ กาเยน สัณฺณเณติ วาจาย
สัณฺณเณติ กาเยน วาจาย สัณฺณเณติ พุเตน สัณฺณเณติ เลขาย
สัณฺณเณติ โอปาคิ อปฺสฺเสนํ อุปนิกฺขิปปนํ เกสขุํ ฐูปฺหาโร
สทฺทูปฺหาโร คนฺฐูปฺหาโร รสฺฐูปฺหาโร โฝฏฺจพฺพูปฺหาโร ฐมฺมูปฺหาโร
อาจิกฺขนา อนุสฺสาสนิ สงฺเกตกมฺมํ นิमितฺตกมฺมนฺติ ฯ

[๑๘๘] สามนฺติ สยฺ หนฺติ กาเยน วา กายปฏฺิพฺพฺเชน วา
นิสฺสคฺคิเยน วา ฯ อธิฏฺจายาติ อธิฏฺจหิตฺวา อาณาเปติ เอวํ
วิษณฺ เอวํ ปหฺร เอวํ ฆาเตหิตี ฯ

[๑๘๙] ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา โวโรเปหิตี
อาปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ โส ตํ มลฺลมาโน ตํ ชีวิตา โวโรเปติ
อาปฺตฺติ อุกฺกนฺนํ ปาราชิกฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ
ชีวิตา โวโรเปหิตี อาปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ โส ตํ มลฺลมาโน
อณฺณํ ชีวิตา โวโรเปติ มฺลฏฺจฺสฺส อนาปฺตฺติ วจกฺสฺส อาปฺตฺติ
ปาราชิกฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา
โวโรเปหิตี อาปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ โส อณฺณํ มลฺลมาโน ตํ
ชีวิตา โวโรเปติ อาปฺตฺติ อุกฺกนฺนํ ปาราชิกฺสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ

อาณานิคม อิตถนนามัม ชีวิตา โวโรเปหิติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ
โศ อณัม มณฺณมานอ อณัม ชีวิตา โวโรเปติ มุลกกุสส
อนาปตติ วรกกุสส อาปตติ ปาราชิกกุสส ฯ

[๑๕๐] ภิกขุ ภิกขุ อาณานิคม อิตถนนามกุสส ปาวท อิตถน-
นาโม อิตถนนามกุสส ปาวทตุ อิตถนนาโม อิตถนนามัม ชีวิตา
โวโรเปตฺติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ โศ อิตถกุสส อาโรเจติ อาปตติ
ทุกกกุสส ฯ วรโก ปฏิกคณหาติ มุลกกุสส อาปตติ อุลลจ-
ยสส ฯ โศ ตัม ชีวิตา โวโรเปติ อาปตติ สพฺเพสํ ปาราชิกกุสส ฯ
ภิกขุ ภิกขุ อาณานิคม อิตถนนามกุสส ปาวท อิตถนนาโม
อิตถนนามกุสส ปาวทตุ อิตถนนาโม อิตถนนามัม ชีวิตา โวโรเปตฺติ
อาปตติ ทุกกกุสส ฯ โศ อณัม อาณานิคม อาปตติ ทุกกกุสส ฯ
วรโก ปฏิกคณหาติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ โศ ตัม ชีวิตา
โวโรเปติ มุลกกุสส อนาปตติ อาณานิคมกุสส จ วรกกุสส จ
อาปตติ ปาราชิกกุสส ฯ

[๑๕๑] ภิกขุ ภิกขุ อาณานิคม อิตถนนามัม ชีวิตา โวโรเปหิติ
อาปตติ ทุกกกุสส ฯ โศ คนฺตฺวา ปุณฺ ปจฺจจากจฺจติ นานํ สกฺโกมิ
ตัม ชีวิตา โวโรเปตฺตฺติ ฯ โศ ปุณฺ อาณานิคม ยทา สกฺโกสิ
ตทา ตัม ชีวิตา โวโรเปหิติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ โศ ตัม ชีวิตา
โวโรเปติ อาปตติ อุกฺกนฺนํ ปาราชิกกุสส ฯ

[๑๕๒] ภิกขุ ภิกขุ อาณานิคม อิตถนนามัม ชีวิตา โวโรเปหิติ

อาปตติ ทุกกกุสส ฯ โส ตํ อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสาร์ น สาวตฺติ
มา ฆาเตหีติ ฯ โส ตํ ชีวิตา โวโรเปติ อาปตติ อุกฺกนฺ
ปาราชิกสฺส ฯ ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา
โวโรเปหีติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ โส อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสาร์
สาวตฺติ มา ฆาเตหีติ ฯ โส อาณตฺโต อหํ ตยาติ ตํ ชีวิตา
โวโรเปติ มฺลกุสฺส อนาปตติ วกฺกสฺส อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯ
ภิกฺขุ ภิกฺขุ อาณาเปติ อิตฺถนฺนามํ ชีวิตา โวโรเปหีติ อาปตติ
ทุกกกุสส ฯ โส อาณาเปตฺวา วิปฺปฏิสาร์ สาวตฺติ มา ฆาเตหีติ ฯ
โส สาสฺสูติ โอรมติ อุกฺกนฺ อนาปตติ ฯ

[๑๕๓] อโรห รโหสณฺณิ อุลลปฺติ อโรห อิตฺถนฺนาโม หโต
อสฺสาติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ รโห อโรหสณฺณิ อุลลปฺติ อโรห
อิตฺถนฺนาโม หโต อสฺสาติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ อโรห อโรห-
สณฺณิ อุลลปฺติ อโรห อิตฺถนฺนาโม หโต อสฺสาติ อาปตติ
ทุกกกุสส ฯ รโห รโหสณฺณิ อุลลปฺติ อโรห อิตฺถนฺนาโม
หโต อสฺสาติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ

[๑๕๔] กาเยน สํวณฺเณติ นาม กาเยน วิการํ กโรติ โย
เอวํ มรฺติ โส ฐนํ วา ลภฺติ ยสํ วา ลภฺติ สกฺกํ วา คจฺจตีติ
อาปตติ ทุกกกุสส ฯ ตาย สํวณฺเณนย มรฺตฺสํมิตฺติ ทุกฺกํ เวทนํ
อุปฺปาเทติ อาปตติ อุลลจฺจยสฺส ฯ มรฺติ อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯ
วาจาย สํวณฺเณติ นาม วาจาย ภณฺติ โย เอวํ มรฺติ โส

ชนํ วา ลภติ ยสํ วา ลภติ สกฺกํ วา กจฺจนฺตํ อปฺตติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ ตาย สํวณฺณนาย มริสฺสามิติ ทุกฺขํ เวทณํ อุปฺปาเทติ
อปฺตติ ญฺลลจฺจยสฺส ฯ มรฺติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ กาเยน
วาจาย สํวณฺเณติ นาม กาเยน จ วิการํ กโรติ วาจาย จ
ภณฺติ โย เอวํ มรฺติ โส ชนํ วา ลภติ ยสํ วา ลภติ
สกฺกํ วา กจฺจนฺตํ อปฺตติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ตาย สํวณฺณนาย
มริสฺสามิติ ทุกฺขํ เวทณํ อุปฺปาเทติ อปฺตติ ญฺลลจฺจยสฺส ฯ
มรฺติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๕๕] ทูเตน สํวณฺเณติ นาม ทูตสฺส สาสนํ อาโรเจติ โย
เอวํ มรฺติ โส ชนํ วา ลภติ ยสํ วา ลภติ สกฺกํ วา กจฺจนฺตํ
อปฺตติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ทูตสฺส สาสนํ สุตฺวา มริสฺสามิติ ทุกฺขํ เวทณํ
อุปฺปาเทติ อปฺตติ ญฺลลจฺจยสฺส ฯ มรฺติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ
เลขาย สํวณฺเณติ นาม เลขํ ฉินฺหติ โย เอวํ มรฺติ โส
ชนํ วา ลภติ ยสํ วา ลภติ สกฺกํ วา กจฺจนฺตํ อกฺขรฺกฺขราย
อปฺตติ ทุกฺกภูสฺส ฯ เลขํ ปสฺสิตฺวา มริสฺสามิติ ทุกฺขํ เวทณํ
อุปฺปาเทติ อปฺตติ ญฺลลจฺจยสฺส ฯ มรฺติ อปฺตติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๕๖] โอปาตํ นาม มนุสฺสํ อุทฺทิสฺส โอปาตํ ขนฺติ ปปฺติตฺวา
มริสฺสตีติ อปฺตติ ทุกฺกภูสฺส ๑ ฯ ปปฺติตฺเว ทุกฺขา เวทณา อุปฺปชฺชติ
#๑ อิตฺถ ปรี ญฺโรปฺปิโยปฺตถเก มนุสฺโส ตสฺมี ปปฺติ อปฺตติ
#ทุกฺกภูสฺสาติ อตฺถ โว ตฺโต ฯ โส ปน สพฺพโปตฺถเกสฺส น ทิสฺสตีติ ฯ

อาปตฺติ อุตฺตจฺยสฺส ฯ มรฺติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ อโนทิสฺส
โอบาตฺ ขนฺติ โย โกจิ ปปฺตติวฺวา มริสฺสตีติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
มนุสฺโส ตสฺมี ปปฺตติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปปฺตติเต ทุกฺขา
เวทนา อุปฺปชฺชติ อาปตฺติ อุตฺตจฺยสฺส ฯ มรฺติ อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯ ยกฺโข วา เปโต วา ติริจฺฉานกตมนุสฺสวึคฺคโห
วา ตสฺมี ปปฺตติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปปฺตติเต ทุกฺขา เวทนา
อุปฺปชฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ มรฺติ อาปตฺติ อุตฺตจฺยสฺส ฯ
ติริจฺฉานกโต ตสฺมี ปปฺตติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปปฺตติเต
ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ มรฺติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๑๕๑] อปฺสฺเสนํ นาม อปฺสฺเสเน สตฺถํ วา จเปติ วิเสน
วา มกฺขเตติ ทุพฺพลํ วา กโรติ โสพฺเพ วา นรเก วา ปปาเต
วา จเปติ อิมินา ๑ ปปฺตติวฺวา มริสฺสตีติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
สตฺถเนน วา วิเสน วา ปปฺตติเตน วา ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ
อาปตฺติ อุตฺตจฺยสฺส ฯ มรฺติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๕๒] อุปฺนิกฺขิปปนํ นาม อสี วา สตฺถี วา เภณฺหี วา
สุลํ ๒ วา ลกฺขํ วา ปาสาณํ วา สตฺถํ วา วิสํ วา รชฺชํ วา
อุปฺนิกฺขิปปติ อิมินา มริสฺสตีติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เตน
#๑ ยฺุโรปฺยิปฺตฺถเก อยมฺปิ ปาโจ น ปณฺณายติ ฯ ๒ เตสุ
#วฺตุตฺตปฺตฺถเก อยมฺปิ ปาโจ น ปณฺณายเตว ฯ

มริสสามิติ ทุกข์ เวทนํ อุปฺปาเทติ อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ
มรติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๑๕๕] เกสชฺชํ นาม สปปี วา นวณิํติ วา เถลลํ วา มํฐํ
วา ฬานิํติ วา เทติ อิมํ สยิตฺวา มริสสตีติ อาปตฺติ
ทุกฺกญฺสฺส ฯ ตํ สยิตฺวา ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ อาปตฺติ
ญฺลลจฺยสฺส ฯ มรติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๒๐๐] รุปรุพฺหาโร นาม อมฺนาปิกํ รูปํ อุปฺสํหริติ ฆยานํกํ
เกรวํ อิมํ ปสฺสิตฺวา อุตฺตสฺสิตฺวา มริสสตีติ อาปตฺติ ทุกฺกญฺสฺส ฯ
ตํ ปสฺสิตฺวา อุตฺตสฺสิตฺวา อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ มรติ อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯ มฺนาปิกํ รูปํ อุปฺสํหริติ เปมฺนินิํ ๑ หทยจฺกมํ ๒ อิมํ
ปสฺสิตฺวา อลาภเกน สฺสฺสิตฺวา มริสสตีติ อาปตฺติ ทุกฺกญฺสฺส ฯ
ตํ ปสฺสิตฺวา อลาภเกน สฺสฺสิตฺวา อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ มรติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ สทฺทุพฺหาโร นาม อมฺนาปิกํ สทฺทํ อุปฺสํ-
หริติ ฆยานํกํ เกรวํ อิมํ สฺสฺสิตฺวา อุตฺตสฺสิตฺวา มริสสตีติ อาปตฺติ
ทุกฺกญฺสฺส ฯ ตํ สฺสฺสิตฺวา อุตฺตสฺสิตฺวา อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ
มรติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ มฺนาปิกํ สทฺทํ อุปฺสํหริติ เปมฺนินิํ ๓
หทยจฺกมํ ๔ อิมํ สฺสฺสิตฺวา อลาภเกน สฺสฺสิตฺวา มริสสตีติ อาปตฺติ
ทุกฺกญฺสฺส ฯ ตํ สฺสฺสิตฺวา อลาภเกน สฺสฺสิตฺวา อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺส ฯ
#๑-๒ อิมํ เทว ปาจา ตีสุปี โปตฺถเกสฺส น ทิสฺสนฺติ ฯ ๓-๔ อธิ ปน
#จฺานเน ตาทิสฺสา วา ปาจา ตตฺถาปี ทิสฺสนฺติ ฯ

มรติ อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯ คนฺฐูปหาโร นาม อมนาปิกํ
คนฺธํ อุปสํหริติ เชคุจฺฉนํ ปาฏิกุลยํ อิมํ ฌายิตฺวา เชคุจฺฉตา
ปาฏิกุลยตา มริสฺสตีติ อาปตติ ทุกกฺกฺกสฺส ฯ ตํ ฌายิตฺวา เชคุจฺฉตา
ปาฏิกุลยตา ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ อาปตติ ญฺจจฺจยสฺส ฯ
มรติ อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯ มนาปิกํ คนฺธํ อุปสํหริติ อิมํ
ฌายิตฺวา อลาภเกน สฺสตีติ อาปตติ ทุกกฺกฺกสฺส ฯ
ตํ ฌายิตฺวา อลาภเกน สฺสตีติ อาปตติ ญฺจจฺจยสฺส ฯ มรติ ฯ
อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯ รสฺสูปหาโร นาม อมนาปิกํ รสํ อุปสํหริติ
เชคุจฺฉนํ ปาฏิกุลยํ อิมํ สายิตฺวา เชคุจฺฉตา ปาฏิกุลยตา
มริสฺสตีติ อาปตติ ทุกกฺกฺกสฺส ฯ ตํ สายิตฺวา เชคุจฺฉตา ปาฏิกุลยตา
ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ อาปตติ ญฺจจฺจยสฺส ฯ
มรติ อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯ มนาปิกํ รสํ อุปสํหริติ อิมํ
สายิตฺวา อลาภเกน สฺสตีติ อาปตติ ทุกกฺกฺกสฺส ฯ ตํ
สายิตฺวา อลาภเกน สฺสตีติ อาปตติ ญฺจจฺจยสฺส ฯ มรติ อาปตติ
ปาราชิกสฺส ฯ โฝฏฺจพฺพูปหาโร นาม อมนาปิกํ โฝฏฺจพฺพํ
อุปสํหริติ ทุกฺขสมมฺสฺสํ ขรสมมฺสฺสํ อิมินา ฝุฏฺจโจะ มริสฺสตีติ
อาปตติ ทุกกฺกฺกสฺส ฯ เตน ฝุฏฺจสฺส ทุกฺขา เวทนา อุปฺปชฺชติ
อาปตติ ญฺจจฺจยสฺส ฯ มรติ อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯ มนาปิกํ
โฝฏฺจพฺพํ อุปสํหริติ สฺขสมมฺสฺสํ มฺหฺสมมฺสฺสํ อิมินา ฝุฏฺจโจะ
อลาภเกน สฺสตีติ อาปตติ ทุกกฺกฺกสฺส ฯ เตน

มุฏฺโง อลาภเกน สุตฺตติ อาปตฺติ ญฺจยสฺส ฯ มรติ
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ รมฺมุปหาโร นาม เนรยิกสฺส นiryกถํ
กเถติ อิมํ สุตฺวา อุตฺตลิตฺวา มริสฺสตีติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ
ตํ สุตฺวา อุตฺตลิตฺติ อาปตฺติ ญฺจยสฺส ฯ มรติ อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯ กลฺยาณกมฺมสฺส สกฺกถํ กเถติ อิมํ สุตฺวา
อหิมฺตฺโต มริสฺสตีติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ ตํ สุตฺวา อหิมฺตฺโต
มริสฺสามิติ ทุกฺขํ เวทณํ อุปฺปาเทติ อาปตฺติ ญฺจยสฺส ฯ
มรติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๒๐๑] อาจิกฺขนา นาม ปุฏฺโง ฆณฺติ เอวํ มรฺสฺสุ โย
เอวํ มรติ โส ฆนํ วา ลภฺติ ยถํ วา ลภฺติ สกฺกํ วา กจฺจตีติ
อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ ตาย อาจิกฺขนาย มริสฺสามิติ ทุกฺขํ เวทณํ
อุปฺปาเทติ อาปตฺติ ญฺจยสฺส ฯ มรติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ
อนุสาสนี นาม อปุฏฺโง ฆณฺติ เอวํ มรฺสฺสุ โย เอวํ มรติ
โส ฆนํ วา ลภฺติ ยถํ วา ลภฺติ สกฺกํ วา กจฺจตีติ อาปตฺติ
ทุกกฺกสฺส ฯ ตาย อนุสาสนียา มริสฺสามิติ ทุกฺขํ เวทณํ อุปฺปาเทติ
อาปตฺติ ญฺจยสฺส ฯ มรติ อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๒๐๒] สงฺเกตกมฺมํ นาม สงฺเกตํ กโรติ ปุเรกตฺตํ วา
ปจฺจมาทตฺตํ วา รตฺตี วา ทิวา วา เตน สงฺเกตฺเตน ตํ ชีวิตา
โวโรเปหิติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ เตน สงฺเกตฺเตน ตํ ชีวิตา
โวโรเปติ อาปตฺติ อุกฺกนฺนํ ปาราชิกสฺส ฯ ตํ สงฺเกตํ ปุเร วา

ปจฺฉา วา ตํ ชีวิตา โวโรเปติ มุลฏฺฐสฺส อนาปตฺติ วรทสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ นิมิตฺตกมฺมํ นาม นิมิตฺตํ กโรติ อุกฺขี
วา นิกฺขนิสฺสามิ ภมฺภํ วา อุกฺขิปิสฺสามิ สีสํ วา อุกฺขิปิสฺสามิ
เตน นิมิตฺเตน ตํ ชีวิตา โวโรเปหิตี อาปตฺติ ทุกกฏฺฐสฺส ฯ
เตน นิมิตฺเตน ตํ ชีวิตา โวโรเปติ อาปตฺติ อุกฺกนิมนํ ปาราชิกสฺส ฯ
ตํ นิมิตฺตํ ปุเร วา ปจฺฉา วา ตํ ชีวิตา โวโรเปติ มุลฏฺฐสฺส
อนาปตฺติ วรทสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯ

[๒๐๓] อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อชานนฺตสฺส นมรณฺชิปฺพายสฺส
อุมฺมตฺตกสฺส ชิตฺตจิตฺตสฺส ๑เวทนฏฺฐสฺส ๒อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

มนฺุสฺสวิคฺคหปาราชิกมฺหิ ปจฺฉภาณวารี นิฏฺฐจิตฺติ ฯ

[๒๐๔] สํวณฺณนา นิสีทนฺโต มุสโลทกฺขเลน จ

วฺจฺจตฺตปพฺพชิตา สนฺโต ลคฺคํ มํลํ วิเสนปี ๓

ตโย จ วตฺตกมฺเมหิ อิกฺกกาหิปเร ตโย

วาสิ โคปานสิ เจว อฏฺฐโกตรณํ ปติ

เสทนตฺตจฺจ สมฺพาโห นหาปนาพฺกณฺชเนน จ

อฺกฺกจาเปนฺโต นิปาเตนฺโต อนฺนปาเนน มารณํ

ชารคพฺโก สปตฺตี จ มาตาปฺตฺตํ อฺโก วริ

#๑-๒ อิเม เทว ปาจา ยฺโรปียมรมฺมโปตฺตเกสฺส น ทิสฺสนฺติ ฯ

#๓ วฺจฺจตฺตปพฺพชิตาภิสนฺโน อคฺคํ วิมฺสนา วิสนฺติ เตสฺส โปตฺตเกสฺส

#อาคตํ ฯ

อุโก น มียุเร มหุทา ตาปี วณณา วิชายินี
ปโตทํ นิคฺคเห ยกุโโข วาพยกฺขณฺจ ปาหิณฺนิ
ตํ มณฺณมาโน ปหริ สคฺคณฺจ นิริยํ ภณเ
อาพวียา ตโย รุกฺขา ทาเยหิ อปเร ตโย
มา กิลเมสิ น ตฺยํหํ ตกํกํ โสจิริเกน ๑จาติ ฯ

[๒๐๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ กิลานโ โหติ ฯ
ตสฺส ภิกฺขุ การุณฺเณน มรณฺวณฺณํ สํวณฺเณสิ ๑ โส ภิกฺขุ
กาลมกาสิ ๑ เตสิ กุกฺกจํ อโหสิ กจฺจิ นฺ โข มยํ ปาราชิกํ
อาปตฺตี อาปนฺนาติ ๑ อถโโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสิ ๑ อาปตฺตี ตฺเมห ภิกฺขเว อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ ๑

[๒๐๖] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ปิณฺฑจาริกो ภิกฺขุ
ปีจเก ปีโลติกาย ปฏิจฺจนฺนํ ทารกํ นิสินฺนโต โอตฺถริตฺวา มารสิ ๑
ตสฺส กุกฺกจํ อโหสิ กจฺจิ นฺ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺตี
อาปนฺโนติ ๑ อถโโข โส ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ๑
อนापตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว อปฺปฏฺิเวกฺขิตฺวา
อาสเน นิสินฺนพฺพุ โย นิสินฺนเทยฺย อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺสาติ ๑

[๒๐๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ ภตฺตคฺเค อนฺตรมฺเร
อาสนํ ปณฺญาเปนฺโต มุสเส อุตฺตฺติเต เอกํ มุสํ อคฺคเหสิ ๑ ทฺติโย
มุสโล ปรีปฺติตฺวา อณฺตฺรตสฺส ทารกสฺส มตฺถเก อวตฺถาสิ ๑
#๑ ยฺ. ม. ตกฺกสฺวิเรน ๑ รา. ตกํกํ โสวิเรน ๑

โส กาลมกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ กิจฺจโต ตฺวํ
ภิกฺขุติ ฯ อสณฺจิจฺจาติ อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสณฺจิจฺจาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ ภาตฺตคฺเค อนฺตรมฺเร อาสนํ
ปณฺญาเปนฺโต อุกฺกขลภณฺฑิกํ อุกฺกมิตฺวา ปวณฺเณสิ อณฺฺตรํ ทารกํ
โอดฺธริตฺวา มาเรสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อสณฺจิจฺจาติ ฯ

[๒๐๘] เตน โข ปน สมเยน ปีตาปุตฺตา ภิกฺขุสุ ปพฺพชิตา
โหนฺติ ฯ กाले อารอฺจิตे ปฺตฺโต ปิตฺรํ เอตทโวจ คจฺฉ ฆนฺเต
สงฺฆเ อํ ตํ ปฏฺิมาเนตฺติ ปิณฺณิยํ คเหตุวา ปณฺาเมสิ ฯ โส ปปฺติตฺวา
กาลมกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ
นาหํ ภควา มรณฺาธิปฺปาโยติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ นมรณฺา-
ธิปฺปาโยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ปีตาปุตฺตา ภิกฺขุสุ
ปพฺพชิตา โหนฺติ ฯ กाले อารอฺจิตे ปฺตฺโต ปิตฺรํ เอตทโวจ
คจฺฉ ฆนฺเต สงฺฆเ อํ ตํ ปฏฺิมาเนตฺติ มรณฺาธิปฺปาโย ปิณฺณิยํ คเหตุวา
ปณฺาเมสิ ฯ โส ปปฺติตฺวา กาลมกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข
ปน สมเยน ปีตาปุตฺตา ภิกฺขุสุ ปพฺพชิตา โหนฺติ ฯ กाले อารอฺจิตे
ปฺตฺโต ปิตฺรํ เอตทโวจ คจฺฉ ฆนฺเต สงฺฆเ อํ ตํ ปฏฺิมาเนตฺติ
มรณฺาธิปฺปาโย ปิณฺณิยํ คเหตุวา ปณฺาเมสิ ฯ โส ปปฺติตฺวา น
กาลมกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ

ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อุตฺตจฺจยสฺสชาติ ฯ

[๒๐๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส ภิกฺขุโน ญฺญชฺนตฺสส
มัสส กณฺเฏ วิลคฺคํ โหติ ฯ อญฺจตโร ภิกฺขุ ตฺสส ภิกฺขุโน
คิวยํ ปหาริ อทาสี ฯ สโลหิตํ มัสส ปติ ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสี ฯ
ตฺสส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ นมรณา-
ธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส ภิกฺขุโน
ญฺญชฺนตฺสส มัสส กณฺเฏ วิลคฺคํ โหติ ฯ อญฺจตโร ภิกฺขุ
มรณาธิปฺปายิ ตฺสส ภิกฺขุโน คิวยํ ปหาริ อทาสี ฯ สโลหิตํ
มัสส ปติ ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสี ฯ ตฺสส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ
อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อญฺจตรสฺส ภิกฺขุโน ญฺญชฺนตฺสส มัสส กณฺเฏ วิลคฺคํ โหติ ฯ
อญฺจตโร ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายิ ตฺสส ภิกฺขุโน คิวยํ ปหาริ
อทาสี ฯ สโลหิตํ มัสส ปติ ฯ โส ภิกฺขุ น กาลมกาสี ฯ
ตฺสส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส
อาปตฺติ อุตฺตจฺจยสฺสชาติ ฯ

[๒๑๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ปิณฺฑจจาริโก ภิกฺขุ
วิสคตํ ปิณฺฑปาตํ ลภิตฺวา ปฏิกฺกมณฺ์ หริตฺวา ภิกฺขุณฺ์ อคฺคการิกิ
อทาสี ฯ เต ภิกฺขุ กาลมกิสฺส ฯ ตฺสส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ
กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ นานํ ภควา ชานามิติ ฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อชานนตฺสสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ

วิมสาธิปโปโย อณฺตฺรสุส ภิกฺขุโน วิสึ อทาสี ฯ โส ภิกฺขุ
กาลมกาสี ฯ ตสุส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ กิจฺจโต ตํ
ภิกฺขุติ ฯ วิมสาธิปโปโย อหิ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
ปาราชิกสุส อาปตฺติ อุลลจฺยสุสาติ ฯ

[๒๑๑] เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ๑ ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ
กโรนฺติ ฯ อณฺตฺรโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา หุตฺวา สิลฺลํ อฺจฺจาเรติ ฯ
อฺปริเมน ภิกฺขุณา ทุคฺคหิตา สีลา เหฏฺฐิมสุส ภิกฺขุโน มตฺถเก
อวตฺถาสี ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสี ฯ ตสุส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อสณฺจิจฺจาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อาพวิกา ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ กโรนฺติ ฯ อณฺตฺรโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา
หุตฺวา สิลฺลํ อฺจฺจาเรติ ฯ อฺปริโม ภิกฺขุ มรณาธิปโปโย เหฏฺฐิมสุส
ภิกฺขุโน มตฺถเก สิลฺลํ มฺลฺลจฺจิ ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสี ฯ ตสุส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกฺขุ วิหารวตฺถุ กโรนฺติ ฯ
อณฺตฺรโร ภิกฺขุ เหฏฺฐา หุตฺวา สิลฺลํ อฺจฺจาเรติ ฯ อฺปริโม ภิกฺขุ
มรณาธิปโปโย เหฏฺฐิมสุส ภิกฺขุโน มตฺถเก สิลฺลํ มฺลฺลจฺจิ ฯ โส
ภิกฺขุ น กาลมกาสี ฯ ตสุส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสุส อาปตฺติ อุลลจฺยสุสาติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อาพวิกา ภิกฺขุ วิหารสุส กุทฺทํ อฺจฺจาเปนฺติ ฯ อณฺตฺรโร
#๑ ย. ม. อาพวิกา ฯ

ภิกขุ เหฏฐา หุตฺวา อิฏฺฐกั อฺจุจฺจารเสถิ ฯ อฺปริเมน ภิกขุณา
ทฺคฺคหิตา อิฏฺฐกา เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก อวตฺถาสี ฯ โส
ภิกขุ กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหเส ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกขุ อสณฺจิจฺจาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ
วิหารสฺส กุทฺทํ อฺกุจฺจาเปนฺติ ฯ อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฐา หุตฺวา
อิฏฺฐกั อฺจุจฺจารเสถิ ฯ อฺปริโม ภิกขุ มรณฺชิปฺปาโย เหฏฺฐิมสฺส
ภิกขุโน มตฺถเก อิฏฺฐกั มฺลฺลฺลิจิ ฯ โส ภิกขุ กาลมกาสี ฯเปฯ
โส ภิกขุ น กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหเส ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อฺนฺนจฺจยสฺสาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺติ ฯ อณฺณตโร
ภิกขุ เหฏฐา หุตฺวา วาสี อฺจุจฺจารเสถิ ฯ อฺปริเมน ภิกขุณา
ทฺคฺคหิตา วาสี เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก อวตฺถาสี ฯ โส
ภิกขุ กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหเส ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกขุ อสณฺจิจฺจาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ
นวกมฺมํ กโรนฺติ ฯ อณฺณตโร ภิกขุ เหฏฐา หุตฺวา วาสี
อฺจุจฺจารเสถิ ฯ อฺปริโม ภิกขุ มรณฺชิปฺปาโย เหฏฺฐิมสฺส ภิกขุโน
มตฺถเก วาสี มฺลฺลฺลิจิ ฯ โส ภิกขุ กาลมกาสี ฯเปฯ โส
ภิกขุ น กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหเส ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อฺนฺนจฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺติ ฯ อณฺณตโร ภิกขุ

เหฏฐา หุตฺวา โคปานสี อัจจาเรติ ฯ อุปริเมน ภิกขุณา ทุคฺคหิตา
 โคปานสี เหฏฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก อวตฺถาสี ฯ โส ภิกขุ
 กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ
 อสณฺจิจฺจาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ
 กโรนฺติ ฯ อณฺฺตโร ภิกขุ เหฏฐา หุตฺวา โคปานสี อัจจาเรติ ฯ
 อุปริโม ภิกขุ มรณฺชิปฺปาโย เหฏฐิมสฺส ภิกขุโน มตฺถเก
 โคปานสี มฺลฺลฺลิจิ ฯ โส ภิกขุ กาลมกาสี ฯเปฯ โส ภิกขุ น
 กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ
 ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ฤตฺถจฺยสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
 อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา อฏฺฐกํ พนฺชนฺติ ฯ อณฺฺตโร
 ภิกขุ อณฺฺตริ ภิกขุ เอตทโวจ อวฺุโส อตฺร จิโต พนฺชานฺตีติ ฯ
 โส ตตฺร จิโต พนฺชนฺโต ปรีปตฺติวฺา กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
 อโหสิ ฯเปฯ กิจฺจฺโต ตฺวํ ภิกขุติ ฯ นานํ ภควา มรณฺชิปฺปาโยติ ฯ
 อนาปตฺติ ภิกขุ นมรณฺชิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
 อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา อฏฺฐกํ พนฺชนฺติ ฯ อณฺฺตโร
 ภิกขุ มรณฺชิปฺปาโย อณฺฺตริ ภิกขุ เอตทโวจ อวฺุโส อตฺร
 จิโต พนฺชานฺตีติ ฯ โส ตตฺร จิโต พนฺชนฺโต ปรีปตฺติวฺา กาลมกาสี
 ฯเปฯ ปรีปตฺติวฺา น กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
 อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ฤตฺถจฺยสฺสชาติ ฯ

[๒๑๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกขุ วิหารํ ฉาทฺตฺวา

โอดรติ ฯ อณฺณตโร ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ อวฺวโส อิติ
โอดราหิติ ฯ โส เตน โอดรณฺโต ปริปตฺติวา กาลมกาสี ฯ ตสฺส
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ นมรณาธิปฺปายสฺสาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ วิหารํ ณาเทตฺวา โอดรติ ฯ
อณฺณตโร ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายํ ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ อวฺวโส
อิติ โอดราหิติ ฯ โส เตน โอดรณฺโต ปริปตฺติวา กาลมกาสี
ฯเปฯ ปริปตฺติวา น กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ญฺจจฺจยสฺสาติ ฯ

[๒๑๓] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อนภริตฺติยา
ปีฬิโต ภิษณฺกุกฺกํ อภริหิตฺวา ปปาเต ปตฺนฺโต อณฺณตฺริ วิถีวการิ
โอดฺดริตฺวา มารฺสี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว อตฺตานํ ปาเตตพฺพํ โย ปาเตยฺย
อาปตฺติ ทุกกฺกสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน ญพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิษณฺกุกฺกํ ปพฺพตํ อภริหิตฺวา ทวาย สิลํ ปวิขฺฉิสิ ฯ สํ ๑
อณฺณตฺริ โคปาลกํ โอดฺดริตฺวา มารฺสี ๒ ฯ เตสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว ทวาย
สิลา ปวิขฺฉิตพฺพา โย ปวิขฺฉเยยฺย อาปตฺติ ทุกกฺกสฺสาติ ฯ

[๒๑๔] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ คีลาโน
#๑ ยฺโรปฺยมรมฺมโปตฺถเกสฺส อยํ ปาโจ น ทิสฺสติ ฯ รามณฺณโปตฺถเก
#ปนํ สิลาทิ ทิสฺสติ ฯ ๒ ยฺ. ม. มารฺสี ฯ

โหติ ฯ ตัม ภิกขุ เสเทสฺสุ ฯ โส ภิกขุ กาลมกาสิ ฯ เตสํ
กุกกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกขุ คีลาโน โหติ ฯ ตัม
ภิกขุ มรณาธิปฺปายา เสเทสฺสุ ฯ โส ภิกขุ กาลมกาสิ ฯเปฯ
โส ภิกขุ น กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกขเว ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อฺนฺฺจยสฺสาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อณฺฺตรสฺส ภิกขุโน สีสาภิตาโป โหติ ฯ
ตสฺส ภิกขุ นตฺถํ อํสฺสุ ฯ โส ภิกขุ กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อณฺฺตรสฺส ภิกขุโน สีสาภิตาโป โหติ ฯ ตสฺส
ภิกขุ มรณาธิปฺปายา นตฺถํ อํสฺสุ ฯ โส ภิกขุ กาลมกาสิ ฯ
ฯเปฯ โส ภิกขุ น กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกขเว ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อฺนฺฺจยสฺสาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกขุ คีลาโน โหติ ฯ ตัม ภิกขุ
สมฺพาหฺสฺสุ ฯ โส ภิกขุ กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข
ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกขุ คีลาโน โหติ ฯ ตัม ภิกขุ มรณาธิปฺปายา
สมฺพาหฺสฺสุ ฯ โส ภิกขุ กาลมกาสิ ฯเปฯ โส ภิกขุ
น กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขเว
ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อฺนฺฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน

อณฺตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ นหาเปตฺตํ ฯ
โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อณฺตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา
นหาเปตฺตํ ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯเปฯ โส ภิกฺขุ น
กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อฏฺฐจฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อณฺตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ เตนเลน อพฺภณฺชิตฺตํ ฯ
โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร
ภิกฺขุ คีลาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา เตนเลน
อพฺภณฺชิตฺตํ ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯเปฯ โส ภิกฺขุ น
กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อฏฺฐจฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อณฺตโร ภิกฺขุ คีลาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ อฏฺฐจาเปตฺตํ ฯ โส
ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร
ภิกฺขุ คีลาโน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา อฏฺฐจาเปตฺตํ ฯ โส
ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯเปฯ โส ภิกฺขุ น กาลมกาสิ ฯ เตสํ
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส อาปตฺติ

อุลลจยสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ
คิลาน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ นิปาเตสฺสุ ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯ
เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ
คิลาน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา นิปาเตสฺสุ ฯ โส
ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯเปฯ โส ภิกฺขุ น กาลมกาสิ ฯ เตสํ
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส อาปตฺติ
อุลลจยสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ คิลาน
โหติ ฯ ตสฺส ภิกฺขุ อนนฺํ อํสฺสุ ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯ
เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ คิลาน
โหติ ฯ ตสฺส ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายา อนนฺํ อํสฺสุ ฯ โส ภิกฺขุ
กาลมกาสิ ฯเปฯ โส ภิกฺขุ น กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อุลลจยสฺสชาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ คิลาน โหติ ฯ ตสฺส
ภิกฺขุ ปานํ อํสฺสุ ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ
อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว นมรณาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ คิลาน โหติ ฯ ตสฺส ภิกฺขุ
มรณาธิปฺปายา ปานํ อํสฺสุ ฯ โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯเปฯ
โส ภิกฺขุ น กาลมกาสิ ฯ เตสํ กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ

ภิกขเว ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺสาติ ฯ

[๒๑๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตฺรา อิตฺถิ ปวฺตฺถปตฺติกา
ชาเรณ คพฺภินี โหติ ฯ สา กุลฺลปํ ภิกฺขุ เอตทวโจ อิงฺมยฺย
คพฺภปาทนํ ชานาหิตี ฯ สฺกุญฺจ ภคินีตี ตสฺสา คพฺภปาทนํ อทาสี ฯ
ทารโก กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ
ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อญฺจตรสฺส ปุริสสฺส เทว ปชาปติโย โหนฺติ เอกา วณฺณา
เอกา วิชายนี ฯ วณฺณา อิตฺถิ กุลฺลปํ ภิกฺขุ เอตทวโจ สเจ
สา ฆนฺเต วิชยิสฺสตี สพฺพสฺส กุญฺมพฺสฺส อิสฺสรา ภวิสฺสตี
อิงฺมยฺย ตสฺสา คพฺภปาทนํ ชานาหิตี ฯ สฺกุญฺจ ภคินีตี ตสฺสา
คพฺภปาทนํ อทาสี ฯ ทารโก กาลมกาสี ฯ มาตา น กาลมกาสี ฯ
ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส ปุริสสฺส เทว
ปชาปติโย โหนฺติ เอกา วณฺณา เอกา วิชายนี ฯ วณฺณา อิตฺถิ
กุลฺลปํ ภิกฺขุ เอตทวโจ สเจ สา ฆนฺเต วิชยิสฺสตี สพฺพสฺส
กุญฺมพฺสฺส อิสฺสรา ภวิสฺสตี อิงฺมยฺย ตสฺสา คพฺภปาทนํ ชานาหิตี ฯ
สฺกุญฺจ ภคินีตี ตสฺสา คพฺภปาทนํ อทาสี ฯ มาตา กาลมกาสี ฯ
ทารโก น กาลมกาสี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อญฺจตรสฺส ปุริสสฺส เทว ปชาปติโย โหนฺติ เอกา

อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตติ ทุกกฏสฺสชาติ ฯ

[๒๑๖] เตน โข ปน สมเยน ฉพพุกุคิยา ภิกขุ สคฺตรสวคฺคิยิ
ภิกขุ องฺคฺลปิโตทเคน หาสลฺลํ ฯ โส ภิกขุ อุตฺตสนฺโต ๑อนสฺสาสโก
กาลมกาสี ฯ เตสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตติ ภิกขเว
ปาราชิกสฺส อาปตติ ปาจิตฺตियสฺสชาติ ๒ฯ

[๒๑๗] เตน โข ปน สมเยน สคฺตรสวคฺคิยา ภิกขุ ฉพพุกุคิยิ
ภิกขุ กมฺมํ กริสฺสามาติ โอตฺถริตฺวา มารลฺลํ ฯ เตสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตติ ภิกขเว ปาราชิกสฺส อาปตติ ปาจิตฺตियสฺสชาติ ๑ฯ

[๒๑๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภูตเวชฺชโก ภิกขุ
ยฺกขํ ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตติ
ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตติ ญฺจจฺจยสฺสชาติ ฯ

[๒๑๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ อญฺจตรํ ภิกขุ
วาพยฺกขํ วิหารํ ปาหสิ ฯ ตํ ยฺกฺขา ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตติ ภิกขุ นมรณาริปปายสฺสชาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ มรณาริปปาย อญฺจตรํ
ภิกขุ วาพยฺกขํ วิหารํ ปาหสิ ฯ ตํ ยฺกฺขา ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ
ฯเปฯ ตํ ยฺกฺขา น ชีวิตา โวโรเปสิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตติ ญฺจจฺจยสฺสชาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ อญฺจตรํ ภิกขุ วาพกนฺตาริ
#๑ ยฺ. ม. อุตฺตสนฺโต ฯ ๒-๓ ยฺ. ม. อนาปตติ ภิกขเว ปาราชิกสฺสชาติ ฯ

ปาเหลสี ฯ ตั วาพา ชีวิตา ไวโรเปสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ นมรณาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ มรณาธิปฺปายอ อญฺจตริ ภิกฺขุ วาพกนฺตาริ
ปาเหลสี ฯ ตั วาพา ชีวิตา ไวโรเปสิ ฯเปฯ ตั วาพา ชีวิตาน
ไวโรเปสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ญฺจลจฺยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อญฺจตโร ภิกฺขุ อญฺจตริ ภิกฺขุ โจรกนฺตาริ ปาเหลสี ฯ ตั โจรา
ชีวิตา ไวโรเปสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
นมรณาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ
มรณาธิปฺปายอ อญฺจตริ ภิกฺขุ โจรกนฺตาริ ปาเหลสี ฯ ตั โจราชีวิตา
ไวโรเปสิ ฯเปฯ ตั โจรา น ชีวิตา ไวโรเปสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ
อโหสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ญฺจลจฺยสฺสาติ ฯ

[๒๒๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ ตั มญฺจมาโน
ตั ชีวิตา ไวโรเปสิ ฯ ตั มญฺจมาโน อญฺจติ ชีวิตา ไวโรเปสิ ฯ
อญฺจติ มญฺจมาโน ตั ชีวิตา ไวโรเปสิ ฯ อญฺจติ มญฺจมาโน
อญฺจติ ชีวิตา ไวโรเปสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ
ตุว ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ

[๒๒๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ อมฺนุสฺเสน
คหิโต โหติ ฯ อญฺจตโร ภิกฺขุ ตสฺส ภิกฺขุโน ปหาริ อทาสิ ฯ
โส ภิกฺขุ กาลมกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ

ภิกขุ นมรณาธิปฺปายสฺสชาติ ๑ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร
ภิกขุ อมนุสฺเสน คหิตโต โหติ ๑ อญฺจตโร ภิกขุ มรณาธิปฺปาย
ตสฺส ภิกขุโน ปหาริ อทาสี ๑ โส ภิกขุ กาลมกาสี ๑เปฯ โส
ภิกขุ น กาลมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ
ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ฤๅลลจฺยสฺสชาติ ๑

[๒๒๒] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ กลฺยาณกมฺมสฺส
สคฺคกถํ กเถสิ ๑ โส อธิมฺตฺโต กาลมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ นมรณาธิปฺปายสฺสชาติ ๑ เตน
โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ มรณาธิปฺปาย กลฺยาณกมฺมสฺส
สคฺคกถํ กเถสิ ๑ โส อธิมฺตฺโต กาลมกาสี ๑เปฯ โส อธิมฺตฺโต
น กาลมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ
ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ฤๅลลจฺยสฺสชาติ ๑ เตน โข ปน สมเยน
อญฺจตโร ภิกขุ เนรยิกสฺส นิริยกถํ กเถสิ ๑ โส อุตฺตตฺติตฺวา
กาลมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ
นมรณาธิปฺปายสฺสชาติ ๑ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ
มรณาธิปฺปาย เนรยิกสฺส นิริยกถํ กเถสิ ๑ โส อุตฺตตฺติตฺวา
กาลมกาสี ๑เปฯ โส อุตฺตตฺติตฺวา น กาลมกาสี ๑ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ฤๅลลจฺยสฺสชาติ ๑

[๒๒๓] เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกขุ นวกมฺมํ
กโรนฺตฺวา รุกฺโข ฉินฺทนฺติ ๑ อญฺจตโร ภิกขุ อญฺจตฺโร ภิกขุ

เอตทโวจ อวฺโส อตฺร จิตฺตํ ฉินฺทาทิถี ๗ ตํ ตตฺร จิตฺตํ ฉินฺทนฺตํ
รฺกฺโข โอตฺถริตฺวา มารฺสํ ๗ ตสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ ๗เป๗ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นมรณฺชิปฺปายสฺสชาติ ๗ เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา
ภิกฺขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา รฺกฺโข ฉินฺทนฺตํ ๗ อณฺตโร ภิกฺขุ
มรณฺชิปฺปาย อณฺตริ ภิกฺขุ เอตทโวจ อวฺโส อตฺร จิตฺตํ
ฉินฺทาทิถี ๗ ตํ ตตฺร จิตฺตํ ฉินฺทนฺตํ รฺกฺโข โอตฺถริตฺวา มารฺสํ
๗เป๗ รฺกฺโข โอตฺถริตฺวา น มารฺสํ ๗ ตสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ
๗เป๗ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ฤๅจฺจยสฺสชาติ ๗

[๒๒๔] เตน โข ปน สมเยน ฌพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ทายํ อาลิมฺเปสฺสุ ๗
มนุสฺสา ททฺธมา กาลมกฺสุ ๗ เตสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ ๗เป๗ อนาปตฺติ
ภิกฺขเว นมรณฺชิปฺปายสฺสชาติ ๗ เตน โข ปน สมเยน ฌพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ มรณฺชิปฺปายา ทายํ อาลิมฺเปสฺสุ ๗ มนุสฺสา ททฺธมา กาลมกฺสุ
๗เป๗ มนุสฺสา ททฺธมา น กาลมกฺสุ ๗ เตสํ กุกฺกฺจํ อโหสิ
๗เป๗ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ฤๅจฺจยสฺสชาติ ๗

[๒๒๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ อาฆาตํ
คนฺตฺวา โจรฆาตํ เอตทโวจ อวฺโส มายิมํ กิลเมสิ เอเกน
ปฺหาเรน ชีวิตา โวโรเปหิตี ๗ สฺสฺสฺส ฆนฺเตติ เอเกน ปฺหาเรน
ชีวิตา โวโรเปสิ ๗ ตสฺส กุกฺกฺจํ อโหสิ ๗เป๗ อาปตฺตี ตฺวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๗ เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร
ภิกฺขุ อาฆาตํ คนฺตฺวา โจรฆาตํ เอตทโวจ อวฺโส มายิมํ

กิลเมสิ เอเคน ปหารเรน ชีวิตา โวโรเปหิติ ฯ โส นานํ ตฺยหํ
วจนํ กริสฺสามิติ ตํ ชีวิตา โวโรเปหิติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิภฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสชาติ ฯ

[๒๒๖] เตน โข ปน สมเยน อลฺยตโร ปุริโส กุลมฺเว ๑
หตฺถปาทจฺฉินฺโน ฅาตเกหิ สมฺปริกฺกณฺโณ โหติ ฯ อลฺยตโร
ภิภฺขุ เต มนุสฺเส เอตทโวจ อวฺโส อิจฺฉน อิมสฺส มรณฺนฺติ ฯ
อาม ฆนฺเต อิจฺฉามาติ ฯ เตนหิ ตกฺกํ ปาเยถาติ ฯ เต ตํ
ตกฺกํ ปาเยสฺสุ ฯ โส กาลมกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อาปตฺตี ตวํ ภิภฺขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อลฺยตโร ปุริโส กุลมฺเว หตฺถปาทจฺฉินฺโน ฅาตเกหิ สมฺปริกฺกณฺโณ
โหติ ฯ อลฺยตฺรา ภิภฺขุณี เต มนุสฺเส เอตทโวจ อวฺโส อิจฺฉน
อิมสฺส มรณฺนฺติ ฯ อามยฺเย อิจฺฉามาติ ฯ เตนหิ โลณฺโสจิริกํ ๒
ปาเยถาติ ฯ เต ตํ โลณฺโสจิริกํ ปาเยสฺสุ ฯ โส กาลมกาสิ ฯ
ตสฺสา กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯ อถ โข สว ภิภฺขุณี ภิภฺขุณฺนํ เอตมตฺถํ
อาโรเจสิ ฯ ภิภฺขุณฺนํ ภิภฺขุณฺนํ เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ฯ ภิภฺขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ฯ อาปตฺตี สว ภิภฺขเว ภิภฺขุณี
อาปนฺนา ปาราชิกนฺติ ฯ

ตฺติยปาราชิกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

#๑ ย. ม. ฅาตฺมเว ฯ ๒-๓ ย. ม. โลณฺสจิริกํ ฯ

จตุตถปาราชิกกณฑ์

[๒๒๘] เตน สมเยน พุทุโธ ภควา เวสาลียั วิหระติ มหาวเน
 ภูฏาคารสาลาอัย ฯ เตน โข ปน สมเยน สมุพหุลา สนุทธิฎจา
 สมุภตฺตา ภิกขุ วคฺคุมุทาย นทียา ตีเร วสฺสั อูปคจฺฉีสุ ฯ เตน
 โข ปน สมเยน วชฺชี่ ทุพฺพิกฺขา โหติ ทฺวิหิตฺติกา เสตฺถุจฺจิกา
 สลาภาวตฺตฺตา น สุภรา อุณฺเณน ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ ฯ อถ โข เตสั
 ภิกขุณฺเณ เอตทโหสิ เอตฺรหิ โข วชฺชี่ ทุพฺพิกฺขา ทฺวิหิตฺติกา เสตฺถุจฺจิกา
 สลาภาวตฺตฺตา น สุภรา อุณฺเณน ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ เกน นุ โข
 มยฺย อฺปาเยน สมคฺคา สมโมทมาณา อวิวิทมาณา ฬาสุกั วสฺสั
 วเสยฺยาม น จ ปิณฺฑทเกน กิลเมยฺยามาติ ฯ เอกจฺเจ เอวมาหฺสุ
 หนท มยฺย อวฺวุโส คิหิณฺณ กมฺมุนฺตํ อธิฏฺฐเจม เอวนฺเต อมฺหากั
 ทาตุ มณฺณิสฺสสนฺติ เอว มยฺย สมคฺคา สมโมทมาณา อวิวิทมาณา
 ฬาสุกั วสฺสั วสิสฺสาม น จ ปิณฺฑทเกน กิลมิสฺสามาติ ฯ เอกจฺเจ
 เอวมาหฺสุ อถ อวฺวุโส ก็ คิหิณฺณ กมฺมุนฺตํ อธิฏฺฐิตฺเตน หนท มยฺย
 อวฺวุโส คิหิณฺณ ทฺุเตยฺยํ หาราม เอวนฺเต อมฺหากั ทาตุ มณฺณิสฺสสนฺติ
 เอว มยฺย สมคฺคา สมโมทมาณา อวิวิทมาณา ฬาสุกั วสฺสั วสิสฺสาม
 น จ ปิณฺฑทเกน กิลมิสฺสามาติ ฯ เอกจฺเจ เอวมาหฺสุ อถ อวฺวุโส
 ก็ คิหิณฺณ กมฺมุนฺตํ อธิฏฺฐิตฺเตน ก็ คิหิณฺณ ทฺุเตยฺยํ หาราม ๑ หนท
 #๑ หารณนาติปิ ปาโโจ ฯ

มยฺ อวฺโส คิหิํ อญฺณมญฺณสฺส อุตฺตริมนุสฺสชฺมมสฺส วณฺณํ
ภาสิสฺสาม อสุโก ภิกฺขุ ปจฺมสฺส ฆานสฺส ลาภิ อสุโก ภิกฺขุ
ทฺติยสฺส ฆานสฺส ลาภิ อสุโก ภิกฺขุ ตฺติยสฺส ฆานสฺส ลาภิ
อสุโก ภิกฺขุ จตฺตถสฺส ฆานสฺส ลาภิ อสุโก ภิกฺขุ โสตาปนฺโน
อสุโก ภิกฺขุ สกทาคามิ อสุโก ภิกฺขุ อนาคามิ อสุโก ภิกฺขุ
อรหา อสุโก ภิกฺขุ เตวิชฺโช อสุโก ภิกฺขุ ฉพฺภิณฺโวลฺลิตฺติ เอวฺนฺเต
อมฺหากํ ทาคฺคํ มญฺฉิสฺสณฺติ เอวํ มยฺ สมคฺคา สมฺโมทมานา
อวิทมานา ฬาสฺกํ วสฺสํ วสิสฺสาม น จ ปิณฺนทเกน กิลมิสฺสามาติ ฯ
เอโสเยว โข อวฺโส เสยฺโย โข อมฺหากํ คิหิํ อญฺณมญฺณสฺส
อุตฺตริมนุสฺสชฺมมสฺส วณฺโณ ภาสิโตติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ คิหิํ
อญฺณมญฺณสฺส อุตฺตริมนุสฺสชฺมมสฺส วณฺณํ ภาสิสฺส อสุโก ภิกฺขุ
ปจฺมสฺส ฆานสฺส ลาภิ ฯเปฯ อสุโก ภิกฺขุ จตฺตถสฺส ฆานสฺส
ลาภิ อสุโก ภิกฺขุ โสตาปนฺโน ฯเปฯ อสุโก ภิกฺขุ ฉพฺภิณฺโวลฺลิตฺติ ฯ
อถ โข เต มนุสฺสา ลาภา วต โน สฺลทฺธํ วต โน เยสํ โน
เอวฺรฺฐปา ภิกฺขุ วสฺสํ อฺปกตา น วต โน อิตฺโต ปุพฺพฺเว เอวฺรฺฐปา
ภิกฺขุ วสฺสํ อฺปกตา ชลฺยิเม ภิกฺขุ สีลวณฺโตนฺโต กลฺยาณชฺมมาติ ฯ
เต ๑ น ๒ คาทิสานิ โภชนานิ อตฺตนา ภูณฺชนฺติ น มาตาปิตฺตุนํ เทนฺติ
น ปุตฺตทารสฺส เทนฺติ น ทาสกมฺมกรโปริสฺส เทนฺติ น
มิตฺตามจฺจันํ เทนฺติ น ฌาติสาลโหิตานํ เทนฺติ ยาทิสานิ
#๑-๒ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส อยฺ ปาโฆ สพฺพตฺถ วาเรสฺส อากโต ฯ

ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ น ตาภิสาณิ ขาทนิยานิ อตฺตนา ขาทนฺติ น
มาตาปิตฺตฺนํ เทนฺติ ฯเปฯ น ฅาติสาโลหิตานํ เทนฺติ ยาภิสาณิ
ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ น ๑ ตาภิสาณิ สายนียานิ อตฺตนา สายนฺติ น
มาตาปิตฺตฺนํ เทนฺติ ฯเปฯ น ฅาติสาโลหิตานํ เทนฺติ ยาภิสาณิ
ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ น ๒ ตาภิสาณิ ปานานิ อตฺตนา ปิวฺนฺติ น มาตาปิตฺตฺนํ
เทนฺติ น ปุตฺตทวารุสฺส เทนฺติ น ทาสกมฺมกรโปริสฺส
เทนฺติ น มิตฺตามจฺจันํ เทนฺติ น ฅาติสาโลหิตานํ เทนฺติ
ยาภิสาณิ ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ วนฺณวนฺโต อเหตุ
ปีนินฺทริยา ปสนฺนํมุขวนฺณา วิปฺสนฺนํจฺจวิวนฺณา ฯ อจฺฉิณฺ
โข ปเนตฺติ วสุตฺถิ วุตฺถานํ ภิกฺขุณฺโณ ภควนฺตํ ทสฺสนาย อุปฺสงฺกมิตฺตุ ฯ
อถ โข เต ภิกฺขุ วสุตฺถิ วุตฺถา เตมาสจฺจเยน เสนาสนํ สํสาเมตฺวา
ปตฺตจิวฺรมาทาย เยน เวสาลี เตน ปกฺกมิตฺตุ อนฺนํปฺพเพน
จาริกํ ๓ จรมาณา ๔ เยน เวสาลี เยน มหาวันํ เยน กุฎฺฐาคารสาธา
เยน ภควา เตนฺนํอุปฺสงฺกมิตฺตุ อุปฺสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
เอกมนฺตํ นิสิตฺติสฺสุ ฯ

[๒๒๘] เตน โข ปน สมเยน ทิสาสฺว วสุตฺถิ วุตฺถา ภิกฺขุ กิสา
โหนฺติ ลฺลฺลา ทุพฺพวนฺณา อุปฺปณฺนํอุปฺปณฺนํกฺขชาตา ฅมฺนิสนฺนํตคฺคตฺตา ฯ
วคฺคฺมุทาทิรียา ปน ภิกฺขุ วนฺณวนฺโต โหนฺติ ปีนินฺทริยา ปสนฺน-
#๑-๒ อยมฺปน เอเกกสฺมี วเร เอเกโกเยว ปากโณ ๑ ๓-๔ ตีสุปิ
#ไปตฺถเกสฺสุ อิทํ ปาจทฺวํยํ น ปญฺญาติ ฯ

มุขวณฺณา วิปฺปสนฺนจฺฉวิวณฺณา ฯ อัจฉณฺโง โข ปนตฺติ พุทฺธานํ
ภควนฺตํ อคฺคฺกุเกหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ ปฏฺฐสมฺโมทิตฺตุ ฯ อถโฆ
ภควา วคฺคฺมุทาทิรีเย ภิกฺขุ เอตทโวจ กจฺจि ภิกฺขเว ชมนียํ
กจฺจิ ยاپนียํ กจฺจิ สมคฺคา สมฺโมทมานา อวิวทมานา ฆาสุกํ
วสุลํ วสิตฺถ น จ ปิณฺฑเกน กิลมิตฺถาติ ฯ ชมนียํ ภควา
ยาปนียํ ภควา สมคฺคา จ มยํ ภนฺเต สมฺโมทมานา อวิวทมานา
ฆาสุกํ วสุลํ วสิมฺหา น จ ปิณฺฑเกน กิลมิมฺหาติ ฯ ชานนฺตปิ
ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ ชานนฺตปิ น ปุจฺฉนฺติ กาลํ วิทิตฺวา ปุจฺฉนฺติ
กาลํ วิทิตฺวา น ปุจฺฉนฺติ อตฺตสยฺหิตํ ตถาคตา ปุจฺฉนฺติ โน
อนตฺตสยฺหิตํ อนตฺตสยฺหิตเต เสตฺถมาโต ตถาคตาณํ ฯ ทฺวีหาคารเหหิ
พุทฺธา ภควนฺโต ภิกฺขุ ปฏฺฐปุจฺฉนฺติ ชมฺมํ वा เทสิสฺสาม
สาวกานํ वा สิภฺขาปทํ ปณฺญาเปสฺสามาติ ฯ อถโฆ ภควา
วคฺคฺมุทาทิรีเย ภิกฺขุ เอตทโวจ ยถา กถํ ปน ตฺตฺเมห ภิกฺขเว
สมคฺคา สมฺโมทมานา อวิวทมานา ฆาสุกํ วสุลํ วสิตฺถ น จ
ปิณฺฑเกน กิลมิตฺถาติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุ ฯ กจฺจิ ปน โว ภิกฺขเว ภูตฺนติ ฯ อภฺภูตํ ภควาติ ฯ

[๒๒๕] วิกรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉวิกํ โมฆปฺริสา อนนฺโลมิกํ
อปฺปฏิรูปํ อสฺสามณฺกํ อภฺปิยํ อกรณฺยํ กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห
โมฆปฺริสา อุทฺตสฺส การณา กิหิณํ อณฺณมณฺณสฺส อุตฺตริมฺนุสฺส-
ชมฺมสฺส วณฺณํ ภาสิสฺสถ วริ ตฺตฺเมหหิ โมฆปฺริสา ติณฺเฬน

โควิกนฺตเนน ๑ กุจฺฉิปริกนฺโต น เตวฺว อุทฺรสุส การณา กิหิํ
อญฺญมญฺญสุส อุตฺตริมนุสฺสธมฺมสุส วณฺโณ ภาสีโต ตํ กิสฺส
เหตุ ตโตนิทานํ หิ โมฆปุริสา มรณํ วา นิกฺขเจยฺย มรณมตฺตํ
วา ทุกฺขํ น เตวฺว ตปฺปจฺจยา กายสุส เกทา ปรี มรณา
อปายํ ทุกฺคตී วนิปาตํ นิริยํ อุปฺปชฺเชยฺย อิตฺตนิทานญฺจ โข
โมฆปุริสา กายสุส เกทา ปรี มรณา อปายํ ทุกฺคตī วนิปาตํ
นิริยํ อุปฺปชฺเชยฺย เนตํ โมฆปุริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย
ปสนฺนํ วา กิโยภาวาย ๗เป๗ วิกฺรหิตฺวา ธมฺมī กถํ กตฺวา
ภิกฺขุ อามนฺเตตี ๗

[๒๓๐] ปญฺจิเม ภิกฺขเว มหาโจรา สนฺโต สํวิชฺชมานา โลกสุมี ๗
กตเม ปญฺจ ๗ อิธ ภิกฺขเว เอกจฺจสุส มหาโจรสฺส เอวํ โหติ
กุทาสฺสุ นามาทิ สเตน วา สหฺสุเสน วา ปรีวฺโต คามนิกฺมราชธานีสุ
อาหิณฺฑิตฺตาสามิ หนนฺโต ฆาเตนฺโต ฉินฺทนฺโต เจทาเปนฺโต ปจฺนฺโต
ปจาเปนฺโตติ ๗ โส อปฺเรน สมเยน สเตน วา สหฺสุเสน วา
ปรีวฺโต คามนิกฺมราชธานีสุ อาหิณฺฑิตฺติ หนนฺโต ฆาเตนฺโต ฉินฺทนฺโต
เจทาเปนฺโต ปจฺนฺโต ปจาเปนฺโต ๗ เอวเมว โข ภิกฺขเว อิธเอกจฺจสุส
ปาปภิกฺขุโน เอวํ โหติ กุทาสฺสุ นามาทิ สเตน วา สหฺสุเสน
วา ปรีวฺโต คามนิกฺมราชธานีสุ จาริกํ จริตฺตาสามิ สกฺกโต ครุกฺโต
มานิโต ปุชฺชิตฺโต อปฺจิตฺโต กหฺภูจฺฉานญฺเจว ปพฺพชิตฺตานิญฺจ ลากิ จีวร-
#๑ ย. ม. โควิกตฺตเนน ๗

ปิณฑุทปาตเสนาสนคิลานปัจจยเภสชชปริกขารานนติ ฯ โส อปรน
สมเขน สเตน วา สหสเสน วา ปริวโต คามนิกมราชธานีสุ
จาริกัม จรติ สกุกโต ครุกโต มานิตโต ปุชิตโต อปจิตโต คหภูจา-
นญเจว ปพพชิตานญจ ตาภี จีวรปิณฑุทปาตเสนาสนคิลานปัจจย-
เภสชชปริกขารานัน ฯ อัย ภิกขเว ปจโม มหาโจโร สนุโต สัมวิชชมาโน
โลกสุมิ ฯ ปุณ จปริ ภิกขเว อิคเขจโจ ปาปภิกขุ ตถาคคปเปเวทิต์
ธมมวินยัม ปริยาปุณิตฺวา อตฺตโน หตฺติ ๑ ฯ อัย ภิกขเว ทฺติโย
มหาโจโร สนุโต สัมวิชชมาโนโลกสุมิ ฯ ปุณ จปริ ภิกขเว อิคเขจโจ
ปาปภิกขุ สุทฺธัม พุรหมจาริ ปฺริสุทฺธัม พุรหมจริยัม จรนต์ อมฺลเกน
อพุรหมจริเยน อนฺุทฺธเสติ ฯ อัย ภิกขเว ตฺติโย มหาโจโร สนุโต
สัมวิชชมาโนโลกสุมิ ฯ ปุณ จปริ ภิกขเว อิคเขจโจ ปาปภิกขุ
ยานิ ตานิ สงฺฆสฺส ครุภณฺฑานิ ครุปริกขารานิ เสยฺยถิํ อาราโม
อารามวตฺถุ วิหาโร วิหารวตฺถุ มญฺโจ ปิจฺจ ภิสฺสี พิมุโพหนํ โลหกฺุมภี
โลหภาณกัม ๒ โลหวารโก โลหกฺุฑาหํ วาสี ผรสุ กุจาริ กุฑทาโล
นิขาทนํ วลฺลิตี เวพฺุ มฺุณฺชํ ปพพชํ ตินฺณํ มตฺติกา ทารุภณฺฑํ
มตฺติกาภณฺฑํ เตหิ กิหิ สงฺกณฺหาติ อฺุปลาเปติ ฯ อัย ภิกขเว
จตุตฺถโถ มหาโจโร สนุโต สัมวิชชมาโนโลกสุมิ ฯ สเทเวเก ภิกขเว
โลเก สมารเก สพุรหมเก สสฺสมณพฺุราหมณฺิยา ปชาย สเทเว-
มนฺุสฺสาย อัย อคฺโค มหาโจโร โย อสนฺุตฺ อญฺุตฺ อุตฺตริมฺนุสฺส-
#๑ ยฺ. ม. หรติ ฯ ๒ ยฺ. ม. โลหภาณโก ฯ

ธมมํ อุลลปติ ตํ กิสฺส เหตุ เถยฺยาย โว ภิกฺขเว รฏฺฐปิณฺฑโท
ภฺคฺโตติ ฯ

อณฺณตา สนฺตมตฺตานํ	อณฺณตา โย ปเวทเย
นิกจฺจ กิตฺวสฺเสว	ภฺคฺตํ เถยฺเยน ตสฺส ตํ ฯ
กาสาวกณฺฐา พหฺโว	ปาปธฺมมา อสณฺณตา
ปาปา ปาเปหิ กมฺเมหิ	นिरยฺนเต อูปปชฺชเร ฯ
เสยฺโย อโยคฺุโป ภฺคฺโต	ตฺโต อกฺกิสฺสิปฺโป
ยญฺเจ ภฺคฺชเยยฺย ทฺสฺสํโล	รฏฺฐปิณฺฑํ อสณฺณโตติ ฯ

[๒๓๑] อถ โข ภควา วคฺคฺมุทาทิรีเย ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน
วิกฺรหิตฺวา ทฺพฺภรตฺยา ทฺปฺโปสตฺยา ฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปํ อุกฺกิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ อนภิกฺขานํ อุตฺตริมนุสฺส-
ธมมํ อตฺตฺตฺปนายิกํ อถมรียถาณทสฺสนํ สมฺมาจเรยฺย อิติ ชานามิ
อิติ ปสฺสามิติ ตโต อปเรณ สมเยน สมฺนุคฺคาหิยมาโน วา
อสมฺนุคฺคาหิยมาโน วา อาปนฺโน วิสุทฺธาเปกฺโข ๑ เอวํ วทฺย
อชานเมวํ อวฺุโส อวํ ชานามิ อปสฺสํ ปสฺสามิ ตฺจจฺฉํ มฺสา
วิลปฺนติ อยมฺปิ ปาราชฺโก โหติ อสฺวาโสติ ฯ เหวณฺจิทํ ภควตา
ภิกฺขุณํ สิกฺขาปํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๒๓๒] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหฺลตา ภิกฺขุ อทิกฺุเจ ทิกฺุส-
สณฺณิโน อปตฺเต ปตฺตสณฺณิโน อนธฺกเต อธฺกตสณฺณิโน อสจฺฉิกเต
#๑ วิสุทฺธาเปโขติปิ ปาโง ฯ

สจฺฉิกตสฺสณฺณิโน อธิมานน อณฺณํ พุยากริสุ ๑ เตสํ อปฺเรน
สมเขน รากายปี จิตฺตํ นมตี โทสายปี จิตฺตํ นมตี โมหายปี
จิตฺตํ นมตี ๑ เตสํ กุกุกุจํ อโหสิ ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ
มยณฺณจฺมหา อทิกฺกุเจ ทิกฺกุสฺสณฺณิโน อปฺตฺเต ปตฺตสฺสณฺณิโน อนนฺธิคเต
อนนฺธิคตสฺสณฺณิโน อสจฺฉิกเต สจฺฉิกตสฺสณฺณิโน อธิมานน อณฺณํ
พุยากริมฺหา กจฺจิ นฺุ โข มยํ ปาราชิกํ อาปฺตฺตี อาปฺนฺนาตี ๑
เต ๑ อายสฺมโต อานนฺทสฺส เอตมตฺถํ อารโจะสิ ๑ อายสฺมา
อานนฺโท ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะตี ๑ โหนฺติเขวานนฺท ๒ กิกฺขุ
อทิกฺกุเจ ทิกฺกุสฺสณฺณิโน อปฺตฺเต ปตฺตสฺสณฺณิโน อนนฺธิคเต อนนฺธิค-
สฺสณฺณิโน อสจฺฉิกเต สจฺฉิกตสฺสณฺณิโน อธิมานน อณฺณํ พุยากรโรรนฺตี
ตณฺจ โข เอตํ อพุโฬหาริกนฺตี ๑ อถโฆ ภควา เอตสฺมี นินทาเน
เอตสฺมี ปกรณ ฐมฺมี ถลํ กตฺวา กิกฺขุ อามนฺเตสิ ๑เป๑ เอวณฺจ
ปน กิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน กิกฺขุ อนนฺธิخانํ
อตุตฺตริมนฺุสฺสฐมฺมํ อตุตฺตฺปนายิกํ อลมฺริยณฺณทสฺสนํ สมฺมทาจเรยฺย
อิตี ชานามิ อิตี ปสฺสามิตี ตโต อปฺเรน สมเขน สมนฺุคฺคาหิย-
มาโน วา อสมนฺุคฺคาหิยมาโน วา อาปฺนฺโน วิสฺสุทฺธาเปกฺโข เอวํ
วเทยฺย อชานเมวํ อวฺุโส อวํ ชานามิ อปฺสฺสํ ปสฺสามิ
ตฺจจฺจํ มุสา วิลปฺนฺตี อณฺณตฺตร อธิมานา อยฺมฺปี ปาราชิก
โหตี อสฺวาโสตี ๑

#๑ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส อยํ ปาโจน โหตี ๑ ๒ ยฺ. ม. เทเต อานนฺท ๑

อิฉาปกโต อสนุตฺ อฏฺฐิตฺ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปิควา ปาราชิกํ
อาปตฺตี อาปนุโน โหติ ฯ วิสุทฺธาเปกฺโขติ กิหิ วา โหตุกาโม
อุปาสโก วา โหตุกาโม อารามิโก วา โหตุกาโม สามเณโร
วา โหตุกาโม ฯ อชานเมวํ อวฺโส อวํ ชานามิ อปสฺสํ
ปสฺสสามิตฺติ นานํ เอเต ชมฺเม ชานามิ นานํ เอเต ชมฺเม ปสฺสสามิ
นตฺถิ จ เม เอเต ชมฺมา น จานํ เอเตสุ ชมฺเมสุ สนฺนทิสสามิตฺติ ฯ
ตฺถจํ มุสา วิลปฺนฺติ ตฺถจํ มยา ภณฺตี มุสา มยา ภณฺตี
อฏฺฐิตฺ มยา ภณฺตี อสนุตฺ มยา ภณฺตี ๑ อชานนฺเตน มยา
ภณฺตี ฯ อณฺตฺร อธิมานาติ จเปควา อธิมานํ ฯ

[๒๓๕] อยมปีติ ปุริเม อุปาทาย วุจฺจติ ฯ ปาราชิกโ โหตีติ
เสยฺยถาปี นาม ตาโล มตฺถจจฺฉินฺโน อภพฺโพ ปุณฺ วิรุพฺพิยา
เอวเมว ภิกฺขุ ปาปิจฺโธ อิฉาปกโต อสนุตฺ อฏฺฐิตฺ อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ
อุลลปิควา อสฺสมโณ โหติ อสฺกยปฺตฺติโย เตน วุจฺจติ
ปาราชิกโ โหตีติ ฯ อสฺวาโสติ สฺวาโส นาม เอกกมฺมํ เอกุทฺเทโส
สมสฺสิกาตา เอโส สฺวาโส นาม ฯ โส เตน สทฺธิ นตฺถิ เตน
วุจฺจติ อสฺวาโสติ ฯ

[๒๓๖] อุตฺตริมนุสฺสธมฺโม นาม ฌานํ วิโมกฺขํ สมาธิ สมาเป็นฺตฺติ
ฌานทฺสฺสนํ มคฺคภาวนา ผลสฺจจฺฉิกิริยา กิเลสฺสปฺปหานํ วินีวรณตา
จิตฺตสฺส สฺลยฺวาการ อภิริติ ฯ ฌานนฺติ ปจฺมํ ฌานํ ทฺถยิ
#๑ อิํ ปาจตฺตยํ ย. ม. โปตฺถเกสุ น ปญฺญาติ ฯ

ฉานันฺ ตติยํ ฉานันฺ จตุตถํ ฉานันฺ ฯ วิโมกฺโขติ สฺยุถโต วิโมกฺโข
อนิมิตฺโต วิโมกฺโข อปฺปณฺหิตो วิโมกฺโข ฯ สมာธิตี สฺยุถโต
สมာธิ อนิมิตฺโต สมာธิ อปฺปณฺหิตो สมာธิ ฯ สมาปตฺติตฺติ
สฺยุถตา สมาปตฺติ อนิมิตฺตา สมาปตฺติ อปฺปณฺหิตา สมาปตฺติ ฯ
ฉาณนฺติ ติสฺโส วิชฺชา ฯ มคฺคภาวนาติ จตุตาโร สติปญฺ्ञานา
จตุตาโร สมฺมปฺปชานา จตุตาโร อิทฺธิปาทา ปญฺจอินฺทฺริยานิ ปญฺจ
พลานิ สตฺต โปษณฺงคา อริโย อญฺจุงฺกโก มคฺโค ฯ ผลสจฺฉนฺทิกิริยาติ
โสตปาตฺตติผลสฺส สจฺฉนฺทิกิริยา สกทาคามิผลสฺส สจฺฉนฺทิกิริยา อนาคามิ-
ผลสฺส สจฺฉนฺทิกิริยา อรหตฺตผลสฺส สจฺฉนฺทิกิริยา ฯ กิเลสปฺปหานนฺติ
รากลสฺส ปหานํ โทสลสฺส ปหานํ โมหสลสฺส ปหานํ ฯ วินีวรณฺตา
จิตฺตสฺสชาติ รากา จิตฺตํ วินีวรณฺตา โทสา จิตฺตํ วินีวรณฺตา โมหา
จิตฺตํ วินีวรณฺตา ฯ สฺยุถฉาการเ อภฺริตฺติ ปจฺเมเน ฉาเนเน
สฺยุถฉาการเ อภฺริตฺติ ทฺติเยเน ฉาเนเน สฺยุถฉาการเ อภฺริตฺติ ตฺติเยเน
ฉาเนเน สฺยุถฉาการเ อภฺริตฺติ จตฺตเถเน ฉาเนเน สฺยุถฉาการเ อภฺริตฺติ ฯ

[๒๓๗] ตีหากาเรหิ ปจฺมํ ฉานันฺ สมาปชฺชินฺติ สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา
ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตสฺส โหติ มฺสา ภณามิติ ภณิตสฺส โหติ
มฺสา มยา ภณิตนฺติ ฯ จตฺตุหากาเรหิ ปจฺมํ ฉานันฺ สมาปชฺชินฺติ
สมฺปชานมฺสา ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส
โหติ มฺสา ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตสฺส โหติ มฺสา ภณามิติ

ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี ๑
ปลงฺกหากาเรหิ ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมฺปชานมุสา ภณฺนตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิตฺสฺสนฺติ
ภณฺนตสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา
ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี ๑ ฉหากาเรหิ ปจฺมํ
ฌานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมฺปชานมุสา ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส
ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิตฺสฺสนฺติ ภณฺนตสฺส โหติ มุสา
ภณามิตฺติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี
วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจฺจํ ๑ สตฺตฺตหากาเรหิ ปจฺมํ ฌานํ
สฺมาปชฺชินฺติ สฺมฺปชานมุสา ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส
ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิตฺสฺสนฺติ ภณฺนตสฺส โหติ มุสา
ภณามิตฺติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย
ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจฺจํ วินิชาย ภาวํ ๑

[๒๓๘] ตีหากาเรหิ ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชามิตฺติ สฺมฺปชานมุสา
ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา
ภณิตฺสฺสนฺติ ภณฺนตสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ ภณิตสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตนฺติ ๑ จตฺตุหากาเรหิ ปจฺมํ ฌานํ สฺมาปชฺชามิตฺติ
สฺมฺปชานมุสา ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส
โหติ มุสา ภณิตฺสฺสนฺติ ภณฺนตสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ
ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี ๑

ปลงจหากาเรหิ ปจัม ฌานํ สมาปชฺชามิตฺติ สมฺปชานมฺสา ฃณฺนตฺสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกตฺสฺส ปุพฺเพ วตฺส โหติ มฺสา ฃณฺนตฺสฺส
ฃณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา ฃณามิตฺติ ฃณิตตฺสฺส โหติ มฺสา มยา
ฃณิตนฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี ฯ จหากาเรหิ ปจัม
ฌานํ สมาปชฺชามิตฺติ สมฺปชานมฺสา ฃณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกตฺสฺส
ปุพฺเพ วตฺส โหติ มฺสา ฃณฺนตฺสฺส ฃณิตตฺสฺส โหติ มฺสา
ฃณามิตฺติ ฃณิตตฺสฺส โหติ มฺสา มยา ฃณิตนฺนฺติ วินิชาย
ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจฺจํ ฯ สตฺตฺหากาเรหิ ปจัม
ฌานํ สมาปชฺชามิตฺติ สมฺปชานมฺสา ฃณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกตฺสฺส
ปุพฺเพ วตฺส โหติ มฺสา ฃณฺนตฺสฺส ฃณิตตฺสฺส โหติ มฺสา
ฃณามิตฺติ ฃณิตตฺสฺส โหติ มฺสา มยา ฃณิตนฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี
วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจฺจํ วินิชาย ภาวํ ฯ

[๒๓๕] ตีหากาเรหิ ปจัม ฌานํ สวาปนฺโนติ สมฺปชานมฺสา
ฃณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกตฺสฺส ปุพฺเพ วตฺส โหติ มฺสา
ฃณฺนตฺสฺส ฃณิตตฺสฺส โหติ มฺสา ฃณามิตฺติ ฃณิตตฺสฺส โหติ
มฺสา มยา ฃณิตนฺนฺติ ฯ จตฺตุหากาเรหิ ปจัม ฌานํ สวาปนฺโนติ
สมฺปชานมฺสา ฃณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกตฺสฺส ปุพฺเพ วตฺส
โหติ มฺสา ฃณฺนตฺสฺส ฃณิตตฺสฺส โหติ มฺสา ฃณามิตฺติ
ฃณิตตฺสฺส โหติ มฺสา มยา ฃณิตนฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี ฯ ปลงจ-
หากาเรหิ ปจัม ฌานํ สวาปนฺโนติ สมฺปชานมฺสา ฃณฺนตฺสฺส

อาปตติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสนฺติ
ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา
ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี ฯ จหากาเรหิ ปจฺม
ณานํ สฺมาปนฺโนติ สฺมฺปฺชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส
ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา
ภณามิตฺติ ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย
ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจี ฯ สตฺตฺหากาเรหิ ปจฺม
ณานํ สฺมาปนฺโนติ สฺมฺปฺชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส
ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา
ภณามิตฺติ ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย
ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจี วินิชาย ภาวํ ฯ

[๒๔๐] ตีหากาเรหิ ปจฺมสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิตฺติ สฺมฺปฺชานมุสา
ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา
ภณิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ ภณิตฺสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตฺนฺติ ฯ จตุหากาเรหิ ปจฺมสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิตฺติ
สฺมฺปฺชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส
โหติ มุสา ภณิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ
ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี ฯ
ปฺลจฺหากาเรหิ ปจฺมสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิตฺติ สฺมฺปฺชานมุสา
ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา

ภณิสฺสณฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺตี ๑ จหากาเรหิ
ปจฺมสฺส ฆานสฺส ลภิมฺหิตี สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสณฺติ ภณฺนตฺสฺส
โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ
วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจิ ๑ สคฺคฺตหากาเรหิ
ปจฺมสฺส ฆานสฺส ลภิมฺหิตี สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสณฺติ ภณฺนตฺสฺส
โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ
วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจิ วินิชาย ภาวํ ๑

[๒๔๑] ตีหากาเรหิ ปจฺมสฺส ฆานสฺส วสฺส ลภิมฺหิตี สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา
ภณิสฺสณฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตฺนฺติ ๑ จตุหากาเรหิ ปจฺมสฺส ฆานสฺส วสฺส ลภิมฺหิตี
สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ
มุสา ภณิสฺสณฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส
โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิ ๑ ปญฺจหากาเรหิ
ปจฺมสฺส ฆานสฺส วสฺส ลภิมฺหิตี สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสณฺติ ภณฺนตฺสฺส
โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ

วินิชาย ทิฏฐี วินิชาย ขนฺตี ฯ ฉหากาเรหิ ปจฺมสฺส ฉานสฺส
วสิมฺหิตี สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ
วสฺส โหติ มุสา ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิตี
ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฐี วินิชาย
ขนฺตี วินิชาย รุจี ฯ สดฺตฺตฺหากาเรหิ ปจฺมสฺส ฉานสฺส วสิมฺหิตี
สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส
โหติ มุสา ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิตี
ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฐี วินิชาย
ขนฺตี วินิชาย รุจี วินิชาย ภาวํ ฯ

[๒๔๒] ตีหากาเรหิ ปจฺมํ ฉานํ สจฺฉิกตํ มยาติ สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา
ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิตี ภณิตฺสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตฺนฺติ ฯ จตฺตุหากาเรหิ ปจฺมํ ฉานํ สจฺฉิกตํ มยาติ
สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส
โหติ มุสา ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิตี
ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฐี ฯ ปญฺจหากาเรหิ
ปจฺมํ ฉานํ สจฺฉิกตํ มยาติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส
อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณฺิสฺสนฺติ
ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิตี ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา
ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฐี วินิชาย ขนฺตี ฯ ฉหากาเรหิ ปจฺมํ

ฌานํ สจฺจิกิตฺตํ มยาคี สมฺปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส อปฺคฺติ ปาราชิกสฺส
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภาณิตฺตฺสนฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺสา
 ภาณามิตฺติ ภาณิตสฺส โหติ มฺสา มยา ภาณิตนฺติ วินิชาย
 ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจี ฯ สตฺตฺหากาเรหิ ปจฺฉํ
 ฌานํ สจฺจิกิตฺตํ มยาคี สมฺปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส อปฺคฺติ ปาราชิกสฺส
 ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภาณิตฺตฺสนฺติ ภาณนฺตสฺส โหติ มฺสา
 ภาณามิตฺติ ภาณิตสฺส โหติ มฺสา มยา ภาณิตนฺติ วินิชาย
 ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจี วินิชาย ภาวํ (ยถา อิทํ
 ปจฺฉํ ฌานํ วิตุถาริตํ เอวํ สพฺพํปี วิตุถาเรตพฺพํ ๑๗)

[๒๔๓] ตีหากาเรหิ ทฺติยํ ฌานํ ตติยํ ฌานํ จตฺตถํ ฌานํ สฺมาปชฺซี
 สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน จตฺตถสฺส ฌานสฺส ลาภิมฺหิ วสฺมิมฺหิ
 จตฺตถํ ฌานํ สจฺจิกิตฺตํ มยาคี สมฺปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส อปฺคฺติ
 ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภาณิตฺตฺสนฺติ ภาณนฺตสฺส
 โหติ มฺสา ภาณามิตฺติ ภาณิตสฺส โหติ มฺสา มยา ภาณิตนฺติ
 วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจี วินิชาย ภาวํ ฯ

[๒๔๔] ตีหากาเรหิ สฺลยฺถตํ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตํ
 วิโมกฺขํ สฺมาปชฺซี สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน อปฺปณฺหิตสฺส
 วิโมกฺขสฺส ลาภิมฺหิ วสฺมิมฺหิ อปฺปณฺหิตโต วิโมกฺโข สจฺจิกโต มยาคี
 #๑ อิทํ วจฺฉํ ยฺยุโรปิยโปตฺถเก อิตเรถํ ฌานานํ โอสานวาระ จปีตํ อมฺหากมฺปน
 #โปตฺถเก มรฺมมฺรามลฺยฺวโปตฺถเกสุ จ อิท จปีตนฺติ ทฎฺฐพฺพํ ฯ

สมฺปนฺนํสา ภณฺณตฺตํสา อปฺตติ ปาราชิกํสา ฯเปฯ

[๒๔๕] ตีหากาเรหิ สุณฺณตํ สฺมาธิ อนิมิตฺตํ สฺมาธิ อปฺปณฺนิหิตํ
สฺมาธิ สฺมาปชฺชชี สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน อปฺปณฺนิหิตํสา สฺมาธิสฺสา
ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ อปฺปณฺนิหิตํ สฺมาธิ สจฺจิกํโต มยาติ สมฺปนฺนํสา
ภณฺณตฺตํสา อปฺตติ ปาราชิกํสา ฯเปฯ

[๒๔๖] ตีหากาเรหิ สุณฺณตํ สฺมาปฺตติ อนิมิตฺตํ สฺมาปฺตติ
อปฺปณฺนิหิตํ สฺมาปฺตติ สฺมาปชฺชชี สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน อปฺปณฺนิหิตาย
สฺมาปฺตติยา ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ อปฺปณฺนิหิตา สฺมาปฺตติ สจฺจิกตา
มยาติ สมฺปนฺนํสา ภณฺณตฺตํสา อปฺตติ ปาราชิกํสา ฯเปฯ

[๒๔๗] ตีหากาเรหิ ติสฺโส วิชฺชา สฺมาปชฺชชี สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน
ติสฺสนฺนํ วิชฺชานํ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ติสฺโส วิชฺชา สจฺจิกตา
มยาติ สมฺปนฺนํสา ภณฺณตฺตํสา อปฺตติ ปาราชิกํสา ฯเปฯ

[๒๔๘] ตีหากาเรหิ จตฺตาริ สติปญฺจานํ จตฺตาริ สมฺมปฺปชานํ
จตฺตาริ อิทฺธิปาเท สฺมาปชฺชชี สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน จตฺนํ
อิทฺธิปาทานํ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ จตฺตาริ อิทฺธิปาธา สจฺจิกตา มยาติ
สมฺปนฺนํสา ภณฺณตฺตํสา อปฺตติ ปาราชิกํสา ฯเปฯ

[๒๔๙] ตีหากาเรหิ ปญฺจินฺนํทฺริยานิ ปญฺจ พลานิ สฺมาปชฺชชี
สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน ปญฺจจฺนํ พลานํ ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปญฺจ
พฺลานิ สจฺจิกตานิ มยาติ สมฺปนฺนํสา ภณฺณตฺตํสา อปฺตติ
ปาราชิกํสา ฯเปฯ

[๒๕๐] ตีหากาเรหิ สตุต โพชฌงฺเก สมาปชฺชี่ สมาปชฺชามิ
สมาปนฺโน สตุตฺตํ โพชฌงฺกานํ ลากิมฺหิ วสิมฺหิ สตุต โพชฌงฺกา
สจฺฉิกตา มยาติ สมฺปชานมฺสา ฆณฺนตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๕๑] ตีหากาเรหิ อริยํ อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ สมาปชฺชี่ สมาปชฺชามิ
สมาปนฺโน อริยสฺส อฏฺฐงฺกิกสฺส มคฺคสฺส ลากิมฺหิ วสิมฺหิ
อริโย อฏฺฐงฺกิกโก มคฺโค สจฺฉิกโต มยาติ สมฺปชานมฺสา ฆณฺนตฺตสฺส
อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๕๒] ตีหากาเรหิ โสตาปตฺติผลํ สกทาคามิผลํ อนาคามิผลํ
อรหตฺตผลํ ๑ สมาปชฺชี่ สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน อรหตฺตผลสฺส ๒
ลากิมฺหิ วสิมฺหิ อรหตฺตผลํ ๓ สจฺฉิกตํ มยาติ สมฺปชานมฺสา
ฆณฺนตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๕๓] ตีหากาเรหิ ราโค เม จตุโต ราโค เม วฺนโต ราโค
เม มฺตุโต ราโค เม ปหีนฺโน ราโค เม ปฏฺฐินิสฺสฏฺโฐ ราโค เม
อุกฺเขฎฺฐิตฺติ ราโค เม สมฺมุขฺเขฎฺฐิตฺติ สมฺปชานมฺสา ฆณฺนตฺตสฺส
อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ โทโส เม จตุโต ฯเปฯ
โมโห เม จตุโต วฺนโต มฺตุโต ปหีนฺโน ปฏฺฐินิสฺสฏฺโฐ อุกฺเขฎฺฐิตฺติ
สมฺมุขฺเขฎฺฐิตฺติ สมฺปชานมฺสา ฆณฺนตฺตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๕๔] ตีหากาเรหิ รากา เม จิตฺตํ วินีวรณฺํ โทสา เม
จิตฺตํ วินีวรณฺํ โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺฺติ สมฺปชานมฺสา ฆณฺนตฺตสฺส
#๑-๓ ยฺ. ม. อรหตฺตํ ฯ ๒ อรหตฺตสฺส ฯ

อาปตติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสฺสนฺติ
ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา
ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจี วินิชาย ภาวํ ฯ

สุทฺธิกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๒๕๕] ตีหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ ทฺตฺยณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชี่
สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ทฺตฺยสฺส จ ฌานสฺส
ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ ทฺตฺยณฺจ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาคิ
สฺมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ
ปจฺมณฺจ ฌานํ ตฺตฺยณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน
ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ตฺตฺยสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมณฺจ
ฌานํ ตฺตฺยณฺจ ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาคิ สฺมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ จตฺตฺถณฺจ
ฌานํ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
จตฺตฺถสฺส จ ฌานสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ จตฺตฺถณฺจ
ฌานํ สจฺฉิกตํ มยาคิ สฺมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปารา-
ชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๕๖] ตีหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺยฺยตฺถณฺจ วิโมกฺขํ
ปจฺมณฺจ ฌานํ อนิมิตฺตฺถณฺจ วิโมกฺขํ ปจฺมณฺจ ฌานํ อปฺปณฺหิตฺถณฺจ
วิโมกฺขํ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
อปฺปณฺหิตฺสฺส จ วิโมกฺขสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ

อปรปณฺหิตโต จ วิโมกฺโข สจฺฉิกโต มยาติ สมฺปชานมฺสา ภูณฺตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๕๙] ตีหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สุยฺยตฺตณฺจ สมาริํ ปจฺมณฺจ
ฌานํ อนิมิตฺตณฺจ สมาริํ ปจฺมณฺจ ฌานํ อปรปณฺหิตตฺตณฺจ สมาริํ สมာปชฺชรี
สมာปชฺชามิ สมာปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส อปรปณฺหิตสฺส
จ สมาริสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ อปรปณฺหิตโต จ สมาริ
สจฺฉิกโต มยาติ สมฺปชานมฺสา ภูณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๕๘] ตีหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ สุยฺยตฺตณฺจ สมာปตฺตี
ปจฺมณฺจ ฌานํ อนิมิตฺตณฺจ สมာปตฺตี ปจฺมณฺจ ฌานํ อปรปณฺหิตตฺตณฺจ
สมာปตฺตี สมาปชฺชรี สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ
ฌานสฺส อปรปณฺหิตาย จ สมာปตฺติยา ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมณฺจ
ฌานํ อปรปณฺหิตา จ สมาปตฺติ สจฺฉิกตา มยาติ สมฺปชานมฺสา
ภูณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๕๕] ตีหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ ติสฺโส จ วิชฺชา สมาปชฺชรี
สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ติสฺสนฺนณฺจ วิชฺชานํ
ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ ติสฺโส จ วิชฺชา สจฺฉิกตา
มยาติ สมฺปชานมฺสา ภูณฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๖๐] ตีหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ จตฺตารโ จ สติปฺญฺจาน
ปจฺมณฺจ ฌานํ จตฺตารโ จ สมฺมปฺปชาน ปจฺมณฺจ ฌานํ จตฺตารโ
จ อิทธิปาเท สมาปชฺชรี สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ

ฉานสฺส จตฺตุนฺนญจ อิทฺธิปาทานํ ลากิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมญจ ฉานํ
จตุตาโร จ อิทฺธิปาทา สจฺฉิกตา มยาติ สมฺปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๖๑] ตีหากาเรหิ ปจฺมญจ ฉานํ ปญจ จ อินฺทฺริยานิ
ปจฺมญจ ฉานํ ปญจ จ พลานิ สมาปชฺชี่ สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน
ปจฺมสฺส จ ฉานสฺส ปญจนฺนญจ พลานํ ลากิมฺหิ วสิมฺหิ
ปจฺมญจ ฉานํ ปญจ จ พลานิ สจฺฉิกตานิ มยาติ สมฺปชานมฺสา
ภาณนฺตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๖๒] ตีหากาเรหิ ปจฺมญจ ฉานํ สตฺต จ โขชฺฌงฺเก
สมาปชฺชี่ สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฉานสฺส
สตฺตุนฺนญจ โขชฺฌงฺกานํ ลากิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมญจ ฉานํ สตฺต จ
โขชฺฌงฺกา สจฺฉิกตา มยาติ สมฺปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๖๓] ตีหากาเรหิ ปจฺมญจ ฉานํ อริยญจ อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ
สมาปชฺชี่ สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฉานสฺส อริยสฺส
จ อฏฺฐงฺกิกสฺส มคฺคสฺส ลากิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมญจ ฉานํ อริโย
จ อฏฺฐงฺกิกโก มคฺโค สจฺฉิกโต มยาติ สมฺปชานมฺสา ภาณนฺตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๖๔] ตีหากาเรหิ ปจฺมญจ ฉานํ โสตาปตฺติผลญจ ปจฺมญจ
ฉานํ สกทาคามิผลญจ ปจฺมญจ ฉานํ อนาคามิผลญจ ปจฺมญจ

ฉานํ อรหตฺตผลนฺจ ๑ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส
จ ฉานสฺส อรหตฺตผลสฺส ๒ จ ลาภิมฺหิ วสฺมิมฺหิ ปจฺมณฺจ ฉานํ
อรหตฺตผลนฺจ สจฺจณิกตํ มยาคิ สฺมปฺชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส อปตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๖๕] ตีหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฉานํ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ
สฺมาปนฺโน ราโค จ เม จตฺโต ฯเปฯ ปจฺมณฺจ ฉานํ สฺมาปชฺชํ
ฯเปฯ โทโส จ เม จตฺโต ฯเปฯ ปจฺมณฺจ ฉานํ สฺมาปชฺชํ
ฯเปฯ โมโห จ เม จตฺโต วนฺโต มุตฺโต ปหีนฺโน ปฏฺนิสฺสฏฺโง
อฺกฺเขฏฺฐิตํ สฺมกฺเขฏฺฐิตํ สฺมปฺชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส อปตฺติ
ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

[๒๖๖] ตีหากาเรหิ ปจฺมณฺจ ฉานํ สฺมาปชฺชํ สฺมาปชฺชามิ
สฺมาปนฺโน รากา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ โทสา จ เม จิตฺตํ
วินีวรณํ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ สฺมปฺชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
อปตฺติ ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภณฺนตฺสฺส
ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา มยา
ภณฺนตฺสฺส วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจฺจ วินิชาย ภาวํ ฯ

ขณฺฑจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

- #๑-๒ ยํ อธิ อรหตฺตผลนฺติ จ อรหตฺตผลสฺสาคิ จ ทิสฺสตี ตํ
- #ยฺโรปฺยมรมฺมโปตฺถเกสฺ อรหตฺตผลนฺติ จ อรหตฺตผลสฺสาคิ จ ทิสฺสตีติ
- #สพฺพตฺถ ฉาตพฺพํ ฯ

[๒๖๗] ตีหากาเรหิ ทุติยญจ ฉานันฺ ตติยญจ ฉานันฺ สmapชฺชี่
สmapชฺชามิ สmapนฺโน ทุติยสฺส จ ฉานสฺส ตติยสฺส จ ฉานสฺส
ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ ทุติยญจ ฉานันฺ ตติยญจ ฉานันฺ สจฺจณิกตํ มยาติ
สมฺปชานมฺสา ฆณฺนตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ
ตุติยญจ ฉานันฺ จตฺตถญจ ฉานันฺ สmapชฺชี่ สmapชฺชามิ สmapนฺโน
ตุติยสฺส จ ฉานสฺส จตฺตถสฺส จ ฉานสฺส ลาภิมฺหิ วสิมฺหิ
ตุติยญจ ฉานันฺ จตฺตถญจ ฉานันฺ สจฺจณิกตํ มยาติ สมฺปชานมฺสา
ฆณฺนตสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ ทุติยญจ
ฉานันฺ สฺลลตญจ วิโมกฺขํ ทุติยญจ ฉานันฺ อนิมิตฺตญจ วิโมกฺขํ
ตุติยญจ ฉานันฺ อปฺปณฺหิตญจ วิโมกฺขํ ทุติยญจ ฉานันฺ สฺลลตญจ
สมาริํ ทุติยญจ ฉานันฺ อนิมิตฺตญจ สมาริํ ทุติยญจ ฉานันฺ อปฺปณฺหิต
ญจ สมาริํ ทุติยญจ ฉานันฺ สฺลลตญจ สmapตฺตี ทุติยญจ ฉานันฺ
อนิมิตฺตญจ สmapตฺตี ทุติยญจ ฉานันฺ อปฺปณฺหิตญจ สmapตฺตี
ตุติยญจ ฉานันฺ ติสฺโส จ วิชฺชา ทุติยญจ ฉานันฺ จตฺตารโ จ
สตีปฏฺจानเ ทุติยญจ ฉานันฺ จตฺตารโ จ สมฺมปฺปชานเ ทุติยญจ
ฉานันฺ จตฺตารโ จ อิทฺธิปาเท ทุติยญจ ฉานันฺ ปญจ จ อินฺทฺริยานิ
ตุติยญจ ฉานันฺ สตฺต จ โพชฺฌนฺเก ทุติยญจ ฉานันฺ อริยญจ
อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ ทุติยญจ ฉานันฺ โสตาปตฺติผลญจ ทุติยญจ ฉานันฺ
สกกทาคามิผลญจ ทุติยญจ ฉานันฺ อนาคามิผลญจ ทุติยญจ ฉานันฺ
อรหตฺตผลญจ สmapชฺชี่ ฯเปฯ ทุติยญจ ฉานันฺ สmapชฺชี่ ราโค

จ เม จตุโต ๗เปฯ โทโส จ เม จตุโต ๗เปฯ โมโห จ
 เม จตุโต วนุโต มุตุโต ปหีนโน ปฏินิสสฏฺโฐ อุกฺเขฎฺฐิตो สมฺกฺเขฎฺฐิตो
 ๗เปฯ ทุตฺตยฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชี่ รากา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ
 ทุตฺตยฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชี่ โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ทุตฺตยฺจ
 ฌานํ สฺมาปชฺชี่ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺตํ สฺมฺปชานมฺสา
 ภณฺนตฺสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ๗เปฯ ตีหากาเรหิ ทุตฺตยฺจ
 ฌานํ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ทุตฺตยฺสฺส
 จ ฌานสฺส ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสิมฺหิ ทุตฺตยฺจ
 ฌานํ ปจฺมณฺจ ฌานํ สจฺจิกิตฺตํ มยาติ สฺมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
 อापตฺติ ปาราชิกสฺส ๗เปฯ

พทฺชจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ๗

เอวํ เอเกกํ มฺลํ กาคฺชน พทฺชจกฺกํ ปรีวตฺตกํ กตฺตพฺพํ ๗

อิทํ สจฺจิตฺตํ ๑๗

[๒๖๘] ตีหากาเรหิ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ปจฺมณฺจ
 ฌานํ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน โมหา จ เม จิตฺตํ
 วินีวรณํ ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสิมฺหิ โมหา จ เม
 จิตฺตํ วินีวรณํ ปจฺมณฺจ ฌานํ สจฺจิกิตฺตํ มยาติ สฺมฺปชานมฺสา
 ภณฺนตฺสฺส อापตฺติ ปาราชิกสฺส ๗เปฯ ตีหากาเรหิ โมหา จ
 เม จิตฺตํ วินีวรณํ ทุตฺตยฺจ ฌานํ ตุตฺตยฺจ ฌานํ จตฺตฺตยฺจ
 #๑ อิทํ ปาจทฺวํ ยฺยูโรปฺยโปกฺตฺถเกเยว น ทิสฺสตี ๗

ฌานํ สุลฺลตฺตจฺ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตตฺตจฺ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตตฺตจฺ
 วิโมกฺขํ สุลฺลตฺตจฺ สมารี อนิมิตฺตตฺตจฺ สมารี อปฺปณฺหิตตฺตจฺ
 สมารี สุลฺลตฺตจฺ สมารปฺตฺตี อนิมิตฺตตฺตจฺ สมารปฺตฺตี อปฺปณฺหิตตฺตจฺ
 สมารปฺตฺตี ติสฺโส จ วิชฺชา จตฺตารโ จ สติปฺญฺจานเ จตฺตารโ
 จ สมมฺปฺปฺชานเ จตฺตารโ จ อิทฺธิปาทเ ปฺลจฺ จ อินฺทฺริยานิ
 ปฺลจฺ จ พลานิ สตฺต จ โพชฺฌนฺจเ อริยญฺจ อญฺจกฺกํ มกฺกํ
 โสตาปฺตฺติผลญฺจ สกทากามิผลญฺจ อนากามิผลญฺจ อรหตฺตผลญฺจ
 สมารปฺชฺชี่ ฯเปฯ ราโค จ เม จตฺโต ฯเปฯ โทโส จ
 เม จตฺโต ฯเปฯ โมโห จ เม จตฺโต วนฺโต มุตฺโต ปหิโน
 ปฺภินิสฺสญฺโ จ อุกฺเขฎฺติโต สมฺกฺเขฎฺติโต รากา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺ
 โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ
 สมฺปฺชานมฺสา ฆณฺนตฺตสฺส อปฺตฺติ ปาราชิกสฺส ฯเปฯ

เอกมฺลกํ สงฺขิตฺตํ ๑นิฏฺจิตฺตํ ฯ

[๒๖๕] ทุมฺลกมฺปิ ติมฺลกมฺปิ จตุมฺลกมฺปิ ปฺลจฺมฺลกมฺปิ ฌมฺลกมฺปิ
 สตฺตมฺลกมฺปิ อญฺจมฺลกมฺปิ นวมฺลกมฺปิ ทสมฺลกมฺปิ ขธา เอกมฺลกํ
 วิตฺถาริตฺตํ เอวเมว วิตฺถาเรตพฺพิ ฯ

อิทํ สพฺพมฺลกํ ฯ

[๒๗๐] ตีหากาเรหิ ฯเปฯ สตฺตหากาเรหิ ปฺจมญฺจ ฌานํ
 ทฺุติยญฺจ ฌานํ ตติยญฺจ ฌานํ จตฺตญฺจ ฌานํ สุลฺลตฺตญฺจ
 #๑ ยฺ. โปคฺตเก น ปฺลญฺวายติ ฯ

วิโมกข์ อนิมิตตลย วิโมกข์ อปฺปณฺหิตลย วิโมกข์ สุลลลย
 สมาริ อนิมิตตลย สมาริ อปฺปณฺหิตลย สมาริ สุลลลย
 สมာปตฺตี อนิมิตตลย สมာปตฺตี อปฺปณฺหิตลย สมာปตฺตี ติสฺโส
 จ วิชฺชา จตฺตารโ จ สติปฏฺจฺจเน จตฺตารโ จ สมฺมปฺปชาน
 จตฺตารโ จ อิทฺธิปาเท ปณฺจ จ อินฺทฺริยานิ ปณฺจ จ
 พลานิ สคฺค จ โพชฺฌนฺเก อริยญฺจ อฏฺฐจฺงกิกํ มคฺคํ โสตาปตฺติผลลย
 สกทาคามิผลลย อนาคามิผลลย อรหตฺตผลลย สมာปชฺฐี
 สมာปชฺฐามิ สมาปนฺโน ๔เปฯ ราโค จ เม จตฺโต ๔เปฯ
 โทโส จ เม จตฺโต ๔เปฯ โมโห จ เม จตฺโต วนฺโต
 มุจฺโต ปหิโน ปฏฺนิสฺสฏฺโจ อุกฺเขฏฺโต สมฺกฺเขฏฺโต รากา จ
 เม จิตฺตํ วินิวรณฺ โทสา จ เม จิตฺตํ วินิวรณฺ โมหา
 จ เม จิตฺตํ วินิวรณฺนฺติ สมฺปชานมฺสา ภูณฺตสฺส อาปตฺติ
 ปาราชิกสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภูณฺตสฺส ภูณฺตสฺส
 โหติ มฺสา ภูณฺตสฺส โหติ มฺสา มยา ภูณฺตสฺส
 วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจฺ วินิชาย ภาวํ ๔
 สพฺพมฺลกํ นิฏฺฐิตํ ๔
 สฺวทฺธิกวารกถา นิฏฺฐิตา ๑๔
 #๑ อิทํ ปาจทฺวํ สพฺพปฺตฺตเกสฺส น ทิสฺสตี ๔

[๒๗๑] ตีหากาเรหิ ปจมี ฉานัน สมาเป็นชินนุติ วตตุกาโม ทุตติย
ฉานัน สมาเป็นชินนุติ สมปชานมุตสา ภณนตสฺส ปฏีวิชานนตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏีวิชานนตสฺส อาปตฺติ อุตฺตจฺจยสฺส
ฯเปฯ ตีหากาเรหิ ปจมี ฉานัน สมาเป็นชินนุติ วตตุกาโม ตติย
ฉานัน สมาเป็นชินนุติ สมปชานมุตสา ภณนตสฺส ปฏีวิชานนตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏีวิชานนตสฺส อาปตฺติ อุตฺตจฺจยสฺส
ฯเปฯ ตีหากาเรหิ ปจมี ฉานัน สมาเป็นชินนุติ วตตุกาโม จตฺตถัม
ฉานัน สมาเป็นชินนุติ สมปชานมุตสา ภณนตสฺส ปฏีวิชานนตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏีวิชานนตสฺส อาปตฺติ อุตฺตจฺจยสฺส ฯเปฯ
ตีหากาเรหิ ปจมี ฉานัน สมาเป็นชินนุติ วตตุกาโม สฺสญฺลตัม วิโมกฺข
อนิมิตฺตัม วิโมกฺขํ อปฺปณฺนิหิตัม วิโมกฺขํ สฺสญฺลตัม สมารี อนิมิตฺตัม
สมารี อปฺปณฺนิหิตัม สมารี สฺสญฺลตัม สมาเป็นตฺตี อนิมิตฺตัม สมาเป็นตฺตี
อปฺปณฺนิหิตัม สมาเป็นตฺตี ติสฺโส วิชฺชา จตฺตารโ สติปญฺจานเณ จตฺตารโ
สมมปฺปชานเณ จตฺตารโ อิทฺธิปาเท ปณฺจินฺนทฺริยานิ ปณฺจ พลานิ สตฺต
โพชฆมฺงเณ อริยํ อญฺจํกิกํ มกฺกํ โสตาปตฺติผลัม สกทากามิผลัม
อนาคามิผลัม อรหตฺตผลัม สมาเป็นชินนุติ สมปชานมุตสา ภณนตสฺส ปฏี-
วิชานนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏีวิชานนตสฺส อาปตฺติ
อุตฺตจฺจยสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ ปจมี ฉานัน สมาเป็นชินนุติ วตตุกาโม
ราโค เม จตฺโต ฯเปฯ โทโส เม จตฺโต ฯเปฯ โมโห เม
จตฺโต วนฺโต มุตฺโต ปหิโน ปฏินิสฺสญฺโจ อุกฺเขญฺโต สมุกฺเขญฺโตติ

สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวีชานนฺตฺสฺส อปฺตฺติ ปาราชิกฺสฺส
น ปฏฺวีชานนฺตฺสฺส อปฺตฺติ อุตฺตจฺจยฺสฺส ฯเปฯ ตีหาคาเรหิ ปจฺม
ฉานํ สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกาโม รากา เม จิตฺตํ วินีวรณฺ โทสา
เม จิตฺตํ วินีวรณฺ โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ สฺมปชาน-
มฺสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวีชานนฺตฺสฺส อปฺตฺติ ปาราชิกฺสฺส น
ปฏฺวีชานนฺตฺสฺส อปฺตฺติ อุตฺตจฺจยฺสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา
ภณฺนตฺสฺส นฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา ภณฺนตฺสฺส โหติ
มฺสา มยา ภณฺนตฺสฺส วินิชาเย ทิฏฺฐี วินิชาเย ขนฺตี วินิชาเย
รฺจฺจ วินิชาเย ภาวํ ฯ

วตฺตฺวิสารกฺสฺส นิกฺเขปฺปทฺสฺส ขณฺฑจฺจกํ นิกฺขจฺจํ ๑ ฯ

[๒๗๒] ตีหาคาเรหิ ทฺติยํ ฉานํ สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกาโม ตฺติย
ฉานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวีชานนฺตฺสฺส
อปฺตฺติ ปาราชิกฺสฺส น ปฏฺวีชานนฺตฺสฺส อปฺตฺติ อุตฺตจฺจยฺสฺส
ฯเปฯ ตีหาคาเรหิ ทฺติยํ ฉานํ สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกาโม โมหา
เม จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวีชานนฺตฺสฺส
อปฺตฺติ ปาราชิกฺสฺส น ปฏฺวีชานนฺตฺสฺส อปฺตฺติ อุตฺตจฺจยฺสฺส
ฯเปฯ ตีหาคาเรหิ ทฺติยํ ฉานํ สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตฺกาโม ปจฺม ฉานํ
สฺมาปชฺชินฺติ สฺมปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวีชานนฺตฺสฺส อปฺตฺติ
#๑ ๒. วตฺตฺวิสารกฺสฺส เอกมฺลทฺสฺส ขณฺฑจฺจกํ ฯ ม. วตฺตฺวิสารกฺสฺส
#ขณฺฑจฺจกํ ฯ

ปาราชิกสฺส น ปฎิวิฆานนตสฺส อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส ฯเปฯ

วตฺถุณิสฺสํสารกสฺส ๑เอกมฺลํ ๒พทฺชกุกํ ๓ฯ

มฺลํ ๔สงฺขิตฺตํ ฯ

[๒๗๓] ตีหากาเรหิ โมहा เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ วตฺตกาโม
ปจฺมํ ฆานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมฺปชานมฺสา ฆณนตสฺส ปฎิวิฆานนตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฎิวิฆานนตสฺส อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส
ฯเปฯ ตีหากาเรหิ โมहा เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ วตฺตกาโม
โทสา เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ สฺมฺปชานมฺสา ฆณนตสฺส ปฎิวิฆานนตสฺส
อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฎิวิฆานนตสฺส อาปตฺติ
อุลลจฺยสฺส ฯเปฯ

วตฺถุณิสฺสํสารกสฺส เอกมฺลํ สงฺขิตฺตํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๒๗๔] ตีหากาเรหิ ปจฺมญฺจ ฆานํ ทฺตฺติยญฺจ ฆานํ สฺมาปชฺชินฺติ
วตฺตกาโม ตฺตฺติยญฺจ ฆานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมฺปชานมฺสา ฆณนตสฺส
ปฎิวิฆานนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฎิวิฆานนตสฺส อาปตฺติ
อุลลจฺยสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ ปจฺมญฺจ ฆานํ ทฺตฺติยญฺจ ฆานํ
สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตกาโม โมहा เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ สฺมฺปชานมฺสา
#๑ ยมิช วตฺถุณิสฺสํสารกสฺสํตํ ตํ ยูโรปฺยโปตฺถเก วตฺตฺวิสารกสฺสํตํ
#มรฺมมโปตฺถเก วตฺตฺวิสารกสฺสํตํ รามญฺจโปตฺถเก วตฺถุณิสฺสํสารกสฺสํตํ
#ทิสฺสํตํ สพฺพตฺถ ฆาตพฺพํ ฯ ๒ ยู. ม. รา.เอกมฺลกสฺส ฯ ๓-๔ ยู.
#ม. พทฺชกุกมฺลํ สงฺขิตฺตํ ฯ

ภณนตสฺส ปฏฺวิฆานนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏฺวิฆานน-
ตสฺส อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส ฯเปฯ

วตฺถุนิสฺสารกสฺส ทุมฺลกํ ขณฺฑจกฺกํ ฯ

[๒๗๕] ตีหากาเรหิ ทุติยญฺจ ฉานํ ตติยญฺจ ฉานํ สฺมาปชฺชินฺติ
วตฺตกาโม จตฺตถํ ฉานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมฺปฆานมฺสา ภณนตสฺส
ปฏฺวิฆานนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏฺวิฆานนตสฺส อาปตฺติ
อูลลจฺยสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ ทุติยญฺจ ฉานํ ตติยญฺจ ฉานํ
สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตกาโม โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ สฺมฺปฆาน-
มฺสา ภณนตสฺส ปฏฺวิฆานนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏฺ-
วิฆานนตสฺส อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ ทุติยญฺจ
ฉานํ ตติยญฺจ ฉานํ สฺมาปชฺชินฺติ วตฺตกาโม ปจฺมํ ฉานํ
สฺมาปชฺชินฺติ สฺมฺปฆานมฺสา ภณนตสฺส ปฏฺวิฆานนตสฺส อาปตฺติ
ปาราชิกสฺส น ปฏฺวิฆานนตสฺส อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส ฯเปฯ

วตฺถุนิสฺสารกสฺส ทุมฺลกํ พทฺธจกฺกํ ฯ

[๒๗๖] ตีหากาเรหิ โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺํ โมหา จ เม จิตฺตํ
วินีวรณฺนฺติ วตฺตกาโม ปจฺมํ ฉานํ สฺมาปชฺชินฺติ สฺมฺปฆานมฺสา
ภณนตสฺส ปฏฺวิฆานนตสฺส อาปตฺติ ปาราชิกสฺส น ปฏฺวิฆานน-
ตสฺส อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ โทสา จ เม จิตฺตํ
วินีวรณฺํ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ วตฺตกาโม รากา เม จิตฺตํ
วินีวรณฺนฺติ สฺมฺปฆานมฺสา ภณนตสฺส ปฏฺวิฆานนตสฺส อาปตฺติ

ปาราชิกสฺส น ปฏีวิชานนตสฺส อาปตฺติ อุตฺตจฺจยสฺส ฯเปฯ

วตฺตุนิสฺสสารกสฺส ทุมฺลกํ สงฺขิตฺตํ นิฏฺฐิตํ ๑ฯ

[๒๗๗] ติมฺลกํปี จตุมฺลกํปี ปณฺจมฺลกํปี ฉมฺลกํปี สตฺตมฺลกํปี
อฏฺฐมฺลกํปี นวมฺลกํปี ทสฺมฺลกํปี กาดพฺพํ ยถา นิภฺขิตฺตปทานํ
เอกมฺลกํปี กเถตพฺพํ ฯ ยถา เอกมฺลกํ วิตุถาริตํ เอวเมว
วิตฺถาเรตพฺพํ ฯ

อิทํ สพฺพมฺลกํ ฯ

[๒๗๘] ตีหาคารเหหิ ฯเปฯ สตฺตหาคารเหหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ
ทฺตฺติยณฺจ ฌานํ ตตฺติยณฺจ ฌานํ จตฺตณฺจ ฌานํ สฺสณฺจ ฌานํ วิโมกฺขํ
อนิมิตฺตณฺจ วิโมกฺขํ อปฺปณฺนิหิตณฺจ วิโมกฺขํ สฺสณฺจ ฌานํ สมารี
อนิมิตฺตณฺจ สมารี อปฺปณฺนิหิตณฺจ สมารี สฺสณฺจ ฌานํ สมารปตฺตี
อนิมิตฺตณฺจ สมารปตฺตี อปฺปณฺนิหิตณฺจ สมารปตฺตี ติสฺโส จ วิชฺชา
จตฺตารโ จ สติปฺญฺจานเน จตฺตารโ จ สมนฺนปฺปชานเน จตฺตารโ
จ อิทธิปาเท ปณฺจ จ อินฺทฺริยานิ ปณฺจ จ พลานิ สตฺต จ
โพชฺฌณฺจ อริยณฺจ อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ โสตาปตฺติผลณฺจ สกทาคามิ-
ผลณฺจ อนาคามิผลณฺจ อรหตฺตผลณฺจ สมารปชฺชี ราโค จ เม
จตุโต ฯเปฯ โทโส จ เม จตุโต ฯเปฯ โมโห จ เม
#๑ ย. ม. โปตฺตเกสฺส ทุมฺลกํ น วิภฺขิตํ ฯ เอกมฺลกโต ปฏฺฐาย
#ทุมฺลกมฺปี ติมฺลกมฺปี ฯเปฯ ทสฺมฺลกมฺปี เอวเมว กาดพฺพํ ฯ
#อิทํ สพฺพมฺลกนฺติ เอตฺตกเมว ตตฺต ลีขิตํ ฯ

จตุโต วนฺโต มุตฺโต ปหีนฺโน ปฏินิสฺสญฺโจ อุกฺเขฎฺฐิตฺโต สมุกฺเขฎฺฐิตฺโต
ราคา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺโณ โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ
วตฺตกาโม โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
ปฏฺวิชานนฺตฺสฺส อาปตฺติ ปาราชิกฺสฺส น ปฏฺวิชานนฺตฺสฺส อาปตฺติ
ถุลลจฺจยฺสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส
โหติ มฺสา ภณามิตฺติ ภณิตฺสฺส โหติ มฺสา มยา ภณิตฺนฺติ
วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจี วินิชาย ภาวํ ๑๗

วตฺตุนิสฺสํสารกฺสฺส จกุกฺเปยฺยาลํ นิฏฺฐิตํ ฯ

วตฺตुकามวารกถา นิฏฺฐิตา ฯ

[๒๗๕] ตีหากาเรหิ โย เต วิหารเ วสิ โส ภิกฺขุ ปจฺมํ
ฉานํ สฺมาปชฺชติ สฺมาปชฺชติ สฺมาปนฺโน โส ภิกฺขุ ปจฺมสฺส ฉานสฺส
ลาภี วสิ เตน ภิกฺขุณา ปจฺมํ ฉานํ สจฺฉิกตฺนฺติ สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวิชานนฺตฺสฺส อาปตฺติ ถุลลจฺจยฺสฺส น ปฏฺวิชานนฺ-
ตฺสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภณฺิสฺสนฺติ
ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา ภณามิตฺติ ภณิตฺสฺส โหติ มฺสา
มยา ภณิตฺนฺติ ฯ จตุหากาเรหิ ปญฺจหากาเรหิ ฉหากาเรหิ สตฺตหากาเรหิ
โย เต วิหารเ วสิ โส ภิกฺขุ ปจฺมํ ฉานํ สฺมาปชฺชติ
สฺมาปชฺชติ สฺมาปนฺโน โส ภิกฺขุ ปจฺมสฺส ฉานสฺส ลาภี วสิ
เตน ภิกฺขุณา ปจฺมํ ฉานํ สจฺฉิกตฺนฺติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
#๑ อิตฺ ปรี ฺยุ. โปตฺถเก วตฺตฺวิสารกฺสฺส สพฺพมฺูลกนฺติปิ อตฺถิ ฯ

ปฎิวิชานนตสฺส อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส น ปฎิวิชานนตสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตสฺส
โหติ มุสา ภณามิฺติ ภณฺิตสฺส โหติ มุสา มยา ภณฺิตนฺติ
วินฺชาย ทิฏฺฐี วินฺชาย ขนฺตี วินฺชาย รุจฺจี วินฺชาย ภาวํ ฯ
ตีหากาเรหิ โย เต วิหารเ วสิ โส ภิกฺขุ ทฺติยํ ฌานํ ตติยํ
ฌานํ จตฺตถํ ฌานํ สฺยลฺลตํ วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺิหิตํ
วิโมกฺขํ สฺยลฺลตํ สมารี อนิมิตฺตํ สมารี อปฺปณฺิหิตํ สมารี
สฺยลฺลตํ สฺมาปตฺตี อนิมิตฺตํ สฺมาปตฺตี อปฺปณฺิหิตํ สฺมาปตฺตี ติสฺโส
วิชฺชา จตฺตารโ สติปฺภฺจฺจเน จตฺตารโ สฺมมปฺปฺชานเ จตฺตารโ อธิธิ-
ปาเท ปฺลยจฺินทฺริยานิ ปฺลยจ พฺลานิ สตฺต โปชฺฌนฺเก อริยํ อฏฺฐงฺกิกํ
มกฺกํ โสตาปตฺติผลํ สกฺทากามิผลํ อนากามิผลํ อรหตฺตผลํ สฺมาปชฺชิ
สฺมาปชฺชติ สฺมาปนฺโน โส ภิกฺขุ อรหตฺตผลสฺส ลาภี วสิ เตน
ภิกฺขุณา อรหตฺตผลํ สจฺฉนฺิกตฺนฺติ สฺมปฺชานมุสา ภณฺนตสฺส ปฎิ-
วิชานนตสฺส อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส น ปฎิวิชานนตสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ โย เต วิหารเ วสิ ตสฺส ภิกฺขุโน
ราโค จตฺโต ฯเปฯ โทโส จตฺโต ฯเปฯ โมโห จตฺโต วนฺโต มฺตฺโต
ปฺหิโน ปฺฐินิสฺสฏฺโฐ อุกฺเขฏฺโธ สฺมกฺเขฏฺโธติ สฺมปฺชานมุสา ภณฺนตสฺส
ปฎิวิชานนตสฺส อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส น ปฎิวิชานนตสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯเปฯ ตีหากาเรหิ โย เต วิหารเ วสิ ตสฺส ภิกฺขุโน
ราคา จิตฺตํ วินีวรณฺํ โทสา จิตฺตํ วินีวรณฺํ โมหา จิตฺตํ วินีวรณฺฺนฺติ

สมปชานมุสา ภณนตสฺส ปฏฺวิชานนตสฺส อาปตฺติ อุลลจยสฺส
น ปฏฺวิชานนตสฺส อาปตฺติ ทุกกฏสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มุสา
ภณิสฺสนฺติ ภณนตสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ ภณิตสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย
รฺฐี วินิชาย ภาวํ ฯ ตีหากาเรหิ โย เต วิหาเร วสฺส โส ภิกขุ
สุญฺญาคารเ ปจฺมํ ฌานํ ทุติยํ ฌานํ ตติยํ ฌานํ จตฺตถํ ฌานํ
สมาปชฺชติ สมาปชฺชติ สมาปนฺโน โส ภิกขุ สุญฺญาคารเ จตฺตถสฺส
ฌานสฺส ลาภี วสฺส เตน ภิกขุณา สุญฺญาคารเ จตฺตถํ ฌานํ
สจฺฉิกตฺตฺติ สมปชานมุสา ภณนตสฺส ปฏฺวิชานนตสฺส อาปตฺติ
อูลลจยสฺส น ปฏฺวิชานนตสฺส อาปตฺติ ทุกกฏสฺส ปุพฺเพ
วสฺส โหติ มุสา ภณิสฺสนฺติ ภณนตสฺส โหติ มุสา ภณามิตฺติ
ภณิตสฺส โหติ มุสา มยา ภณิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย
ขนฺตี วินิชาย รฺฐี วินิชาย ภาวํ ๑๑

- #๑ อิตฺโต ปรี เตสฺส เตสฺส โปตฺถเกสฺส นานตฺตํ โหติ ฯ ตตฺถ อมฺหากํ
- #โปตฺถเก ตาว ปณฺณรสปิ กมนานิ เอวํ กาทพฺพานีติ ปญฺญาตฺติ ฯ
- #ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส เปยฺยาลปณฺณรสปคมนานิ เอวเมว วิตุถาเรตพฺพานีติ ฯ
- #รามญฺญโปตฺถเก ปน น กิณฺจิทิสฺสตี ฯ ตํ ยุตฺตํ ฯ กสฺมา ฯ
- #ตพฺพณฺณนํ โย เต วิหาเร วสฺสตี วาเรน สทฺธิ เปยฺยาล-
- #ปณฺณรสปสฺส ทสฺสตีตฺตฺตา ฯ อิทํ ปน รามญฺญโปตฺถกํ อนุวตฺติตฺตฺวา
- #โสธิตนฺติ เวทิตพฺพํ ฯ

[๒๘๐] ตีหากาเรหิ โย เต จีวรํ ปริภุญชิต โย เต ปิณฑปาตํ
ปริภุญชิต โย เต เสนาสนํ ปริภุญชิต โย เต คิลานปจฺจย-
เภสชฺชปริกุขารํ ปริภุญชิต เยน เต วิหาโร ปริภุตุโต เยน เต
จีวรํ ปริภุตุตํ เยน เต ปิณฑปาโต ปริภุตุโต เยน เต เสนาสนํ
ปริภุตุตํ เยน เต คิลานปจฺจยเภสชฺชปริกุขาโร ปริภุตุโต ยํ ตุวํ
อากมฺม วิหารํ อทาสี จีวรํ อทาสี ปิณฑปาตํ อทาสี เสนาสนํ อทาสี
คิลานปจฺจยเภสชฺชปริกุขารํ อทาสี โส ภิกฺขุ สฺสญฺจาคารเ ปจฺจม
ณานํ ทุตฺติยํ ฌานํ ตตฺติยํ ฌานํ จตุตฺถํ ฌานํ สฺมาปชฺชิต สฺมาปชฺชิต
สฺมาปนฺโน โส ภิกฺขุ สฺสญฺจาคารเ จตุตฺถสฺส ฌานสฺส ลากี วสี
เตน ภิกฺขุณา สฺสญฺจาคารเ จตุตฺถํ ฌานํ สจฺจิกตฺตฺนฺติ สฺมปชานมฺสา
ภณฺนตฺสฺส ปฏฺวีชานนตฺสฺส อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส น ปฏฺวีชานนตฺสฺส
อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ปุพฺเพ วสฺส โหติ มฺสา ภณฺิสฺสฺนฺติ
ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา ภณฺามีติ ภณฺิตสฺส โหติ มฺสา มยา ภณฺิตนฺติ
วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจี วินิชาย ภาวํ ฯ

เปยฺยาลปณฺณรตฺถํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปจฺจยปฏฺฐิตํขุตฺตวาทกถา ๑ นิฏฺฐิตา ฯ

[๒๘๑] อนาปตฺติ อธิมาเนน อนุลลปนาธิปฺปายสฺส อุมฺมตฺตกสฺส
จิตฺตจิตฺตสฺส เวทนฏฺฐสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

#๑ รา. ปจฺจยปฏฺฐิตํขุตฺตกถา ฯ ย. ม. โปตฺถกสฺส ปน น ทิณฺจิทิสฺสตี ฯ

โอกิลินี สปัตตุงคาโรกิริ
สีตจจฺฉินฺโน อหฺนุ โจรฆาตโก
ภิกขุ ภิกขุณี สิกขมานา
สามเณโร อถ สามเณริกา
กตฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส
ปาปกมมํ เต อกรีสฺสฺสฺสฺสฺส

คโปทา ราชคเห ยฺยทฺธํ นาคาโนคาหเนน จ

โสภิตอ อรหํ ภิกขุ ปญจกปฺปสฺสํ สเรติ ฯ

[๒๕๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ อธิมานเนน อญฺจํ
พฺยกาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ภควตา สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ
กจฺจิ นฺ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺติ อานฺนโนติ ฯ อถ โข โส ภิกขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ อธิมานนาติ ฯ

[๒๕๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ ปณฺิชาเย อรณฺเณ
วิหริติ เอวํ มํ ชโน สมฺภาเวสฺสตีติ ฯ ตํ ชโน สมฺภาเวสิ ฯ ตสฺส
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว
ปณฺิชาเย อรณฺเณ วคฺคพฺพํ โย วเสยฺย อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺสชาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ ปณฺิชาเย ปิณฺุทาย จริติ
เอวํ มํ ชโน สมฺภาเวสฺสตีติ ฯ ตํ ชโน สมฺภาเวสิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว ปณฺิชาเย
ปิณฺุทาย จริตพฺพํ โย จเรยฺย อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺสชาติ ฯ

[๒๘๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ อญฺจตรํ
ภิกฺขุ เอตทวโจ เย อาวุโส อมฺหากํ อุปชฺฌายสฺส สทุธิ-
วิหาริกา สพฺเพ ว อรหนฺโตติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสี ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสี ฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ อุลลปนา-
ธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ
ถุลลจฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ
อญฺจตรํ ภิกฺขุ เอตทวโจ เย อาวุโส อมฺหากํ อุปชฺฌายสฺส
อนฺตเวาสิกา สพฺเพ ว มหิทฺธิกา มหานุภาวาติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
อโหสี ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสี ฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกฺขุติ ฯ
อุลลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส
อาปตฺติ ถุลลจฺจยสฺสาติ ฯ

[๒๘๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ ปณฺิชาย
จํกมฺติ ๑ เอวํ มํ ชโน สมฺภาเวสฺสตีติ ฯ ตํ ชโน สมฺภาเวสี ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสี ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสี ฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว ปณฺิชาย จํกมิตพฺพํ โย
จํกเมยฺย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร
ภิกฺขุ ปณฺิชาย ติฏฺฐติ ฯเปฯ ปณฺิชาย นิสีทฺติ ๒ ฯเปฯ ปณฺิชาย
เสยฺยํ กปฺเปติ ๑ เอวํ มํ ชโน สมฺภาเวสฺสตีติ ฯ ตํ ชโน สมฺภาเวสี ฯ
#๑ ยฺ. ม. จํกมฺิ ฯ ๒ ยฺ. ม. นิสีทฺิ ฯ ๓ สพฺพตฺถ กปฺเปตีติ ทิสฺสตีติ ฯ

ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส น จ ภิกฺขเว ปณฺิชาย เสยฺยา กปฺเปตพฺพา ๑
โย กปฺเปยฺย อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺสาติ ฯ

[๒๘๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ อญฺจตรสฺส
ภิกฺขุโน อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปฺติ ฯ โสปี เอวมาห มยฺหํปี
อาวุโส สญฺโฆชนา ปหีนาคิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน
ปาราชิกนฺติ ฯ

[๒๘๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ รโหคโต
อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปฺติ ฯ ปรจิตฺตวิฑู ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ อปฺสาเทสิ
มา อาวุโส เอวรูปี อภณฺิ นตฺถโส ตฺยฺหนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ
อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ ปาราชิกสฺส
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ
รโหคโต อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อุลลปฺติ ฯ เทวตา ตํ ภิกฺขุํ อปฺสาเทสิ
มา ภนฺเต เอวรูปี อภณฺิ นตฺถโส ตฺยฺหนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ
อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
ปาราชิกสฺส อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺสาติ ฯ

[๒๘๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ อญฺจตรํ
อุปาสกํ เอตทโวจ โย อาวุโส ตฺยฺหํ วิหารเ วสฺติ โส ภิกฺขุ
#๑ สพฺพตฺถ เสยฺยํ กปฺเปตพฺพนฺติ ทิสฺสตี ฯ

อรหัตติ ฯ โส จ ภิกขุ ๑ ตสฺส วิหารเ วสติ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ
 อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกขุติ ฯ
 อุลลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส
 อาปตฺติ ฤๅจฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร
 ภิกขุ อณฺฺตโร อุปาสกํ เอตทโวจ ยํ ตฺวํ อวฺุโส ภิกขุ
 อุปฺภูจฺาติ ๒ จีวรปิณฺฑปาตเสนาสนกิลานปจฺจยภเสชฺชปริกฺษาเรน โส
 ภิกขุ อรหัตติ ฯ โส จ ตํ ภิกขุ อุปฺภูจฺาติ ๓ จีวรปิณฺฑปาต-
 เสนาสนกิลานปจฺจยภเสชฺชปริกฺษาเรน ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ ฯ
 ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกขุติ ฯ อุลลปนา-
 ธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ
 ฤๅจฺจยสฺสาติ ฯ

[๒๕๐] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกขุ คิลาน
 โหติ ฯ ตํ ภิกขุ เอตทโวจฺ อตฺถายสฺมโต อุตฺตริมฺนุสฺสทฺมโมติ ฯ
 นาวฺุโส ทุกฺกริ อณฺฺณํ พฺยาภาตฺนฺติ ฯ ตสฺส กุกกุจฺจํ อโหสิ
 เย โข เต ภควโต สวากา เต เอวํ วเทยฺยํ อหณฺจมฺหิ
 น ภควโต สวากิ กจฺจิ นฺุ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺติ
 อาปฺนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ กิจฺจโต ตฺวํ
 ภิกขุติ ฯ อนุลลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ
 #๑ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส อยํ ปาโจ น ปณฺุณายติ ฯ ๒ ยฺ. ม. อุปฺภูเจติ ฯ
 #๓ ยฺ. ม. อุปฺภูเจติ ฯ

อนุลลปนาธิปฺปายสฺสชาติ ๑ ๆ เตน โข ปน สมเขน อญฺจตโร ภิกฺขุ
คิลาน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ เอตทวอจฺจุ อตฺถายสฺมโต อุตฺตริมนุสฺส-
สมฺโมติ ฯ อารานฺนิโย โข อาวุโส สมฺโม อารทฺทวิริเยนาติ ฯ ตสฺส
กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อนุลลปนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ
เตน โข ปน สมเขน อญฺจตโร ภิกฺขุ คิลาน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ
เอตทวอจฺจุ มา โข อาวุโส ภายิตฺติ ฯ นานํ อาวุโส มจฺจุโน
ภายามิตฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
อนุลลปนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเขน อญฺจตโร ภิกฺขุ
คิลาน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ เอตทวอจฺจุ มา โข อาวุโส ภายิตฺติ ฯ
โย นฺนาวุโส วิปฺปฏฺฐิสาริ อสฺส โส ภาเยยฺยาติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ อนุลลปนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข
ปน สมเขน อญฺจตโร ภิกฺขุ คิลาน โหติ ฯ ตํ ภิกฺขุ เอตทวอจฺจุ
อตฺถายสฺมโต อุตฺตริมนุสฺสสมฺโมติ ฯ อารานฺนิโย โข อาวุโส
สมฺโม สมฺมาปยฺตฺเตนาติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ อนุลลปนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเขน อญฺจตโร
#๑ อิตฺโต ปุเร ยฺรูโรปฺปิยโปตฺถเก เอกํ วตฺถุ อติเรกํ โหติ ฯ ตตฺถ
#หิ วุตฺตํ เตน โข ปน สมเขน อญฺจตโร ภิกฺขุ คิลาน โหติ ฯ ตํ
#ภิกฺขุ เอตทวอจฺจุ อตฺถายสฺมโต อุตฺตริมนุสฺสสมฺโมติ ฯ น อาวุโส
#ทูกกริ อาราเชตฺตุนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
#ภิกฺขุ อนุลลปนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ ตํ สพฺเพสุ โปตฺถเกสุ น ทิสฺสตี ฯ

ภิกขุ คีลาโน โหติ ฯ ตํ ภิกขุ เอตทโวจํ อตถายสฺมโต
 อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺโมติ ฯ อารานฺนีโย โข อาวุโส ธมฺโม อารทฺธ-
 วิริเยนาติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ
 อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ
 คีลาโน โหติ ฯ ตํ ภิกขุ เอตทโวจํ อตถายสฺมโต อุตฺตริ-
 มฺนุสฺสธมฺโมติ ฯ อารานฺนีโย โข อาวุโส ธมฺโม ยุตฺตโยเคนาติ ฯ
 ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปา-
 ยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ คีลาโน
 โหติ ฯ ตํ ภิกขุ เอตทโวจํ กจฺจาวุโส ขมนีโย กจฺจิ ยาบฺนียนฺติ ฯ
 นาวุโส สกฺกา เยน วา เตน วา อธิวาเสตฺนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ
 อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน
 โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกขุ คีลาโน โหติ ฯ ตํ ภิกขุ
 เอตทโวจํ กจฺจาวุโส ขมนีโย กจฺจิ ยาบฺนียนฺติ ฯ นาวุโส สกฺกา
 ปุณฺณชเนน อธิวาเสตฺนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ ภควโต
 เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ กิจฺจิตฺโต ตฺวํ ภิกขุติ ฯ อุลฺลปนาธิปฺปายโ อหํ
 ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ ปาราชิกสฺส อาปตฺติ อุลฺลจฺจยสฺสาติ ฯ

[๒๕๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร พุราหุมนฺ ภิกขุ
 นิมนฺเตตฺวา เอตทโวจํ आयนฺตุ โภจนฺโต อรหนฺโตติ ฯ เตสํ
 กุกฺกัจจํ อโหสิ มยญฺจมหา น อรหนฺโต ๑ อยญฺจ พุราหุมนฺ
 #๑ ย. ม. อนรหนฺโต ฯ

อเมห อรหนตฺวาเทน สมฺทาจฺรติ กถํ นุ โข อเมหฺหิ ปฏิปฺชชิต-
ตพฺพนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว
ปสฺสาทภณฺเณติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตโร พฺรหฺมโณ
ภิกฺขุ นิมนฺเตตฺวา เอตทวโจ นิสฺสันทฺตุ โภณฺโต อรหนฺโตติ ฯเปฯ
ภณฺชชตฺตุ โภณฺโต อรหนฺโตติ ฯเปฯ ตปฺเปนฺตฺตุ โภณฺโต อรหนฺโตติ
ฯเปฯ กจฺฉนฺตฺตุ โภณฺโต อรหนฺโตติ ฯ เตสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ
มยลฺลจฺมฺหา น อรหนฺโต อยฺลจ พฺรหฺมโณ อเมห อรหนตฺวาเทน
สมฺทาจฺรติ กถํ นุ โข อเมหฺหิ ปฏิปฺชชิตพฺพนฺติ ฯ ภควโต
เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขเว ปสฺสาทภณฺเณติ ฯ

[๒๕๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตโร ภิกฺขุ อณฺเณตรสฺส
ภิกฺขุโน อุตฺตริมฺนุสฺสชฺมมํ อุลลปฺติ ฯ โสปี เอวมาห มยฺหํปี
อาวุโส อาสวา ปหีนฺนํติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ
อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปฺนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อณฺเณตโร ภิกฺขุ อณฺเณตรสฺส ภิกฺขุโน อุตฺตริมฺนุสฺสชฺมมํ
อุลลปฺติ ฯ โสปี เอวมาห มยฺหํปี อาวุโส เอเต ชฺมมา สํวิชฺชนฺตีติ ฯ
ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ อาปตฺตี
ตฺวํ ภิกฺขุ อาปฺนฺโน ปาราชิกนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อณฺเณตโร ภิกฺขุ อณฺเณตรสฺส ภิกฺขุโน อุตฺตริมฺนุสฺสชฺมมํ อุลลปฺติ ฯ
โสปี เอวมาห อหํปี อาวุโส เอเตสุ ชฺมเมสุ สนฺทิสฺสํมิตฺติ ฯ
ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ อาปตฺตี

ตุ่ว ภิกขุ อาปนโน ปาราชิกนติ ฯ

[๒๕๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรํ ภิกขุํ ฌาตกา
เอตทโวจฺจฺ เอหิ ฆนฺเต อการํ อชฺฌาวสาติ ฯ อภพฺโพ โข
อาวฺโส มาทิสฺส อการํ อชฺฌาวสิตฺตฺนติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกขุติ ฯ อนุลฺลปนา-
ธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปาเยสฺสาติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรํ ภิกขุํ ฌาตกา เอตทโวจฺจฺ เอหิ
ฆนฺเต กามे ปรีภุชฺชาติ ฯ อาวฺฐา เม อาวฺโส กามาติ ฯ
ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ กิจฺจโต
ตุ่ว ภิกขุติ ฯ อนุลฺลปนาธิปฺปาโย อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ
ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปาเยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรํ
ภิกขุํ ฌาตกา เอตทโวจฺจฺ อภิรมฺสึ ฆนฺเตติ ฯ อภิโรโต อหํ
อาวฺโส ปรมาย อภิรติยาติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ เย โข เต
ภควโต สวากา เต เอวํ วทฺยํ อหฺนจฺมฺหิ น ภควโต สวโก
กจฺจि นฺ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺตี อาปนโนติ ฯ ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ กิจฺจโต ตฺวํ ภิกขุติ ฯ อนุลฺลปนาธิปฺปาโย
อหํ ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกขุ อนุลฺลปนาธิปฺปาเยสฺสาติ ฯ

[๒๕๔] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหฺลฺลา ภิกขุ กตฺถิ กตฺวา
อญฺญตรสฺมี อาวาเส วสฺสํ อุกฺกจฺฉิสฺสุ โข อิมฺมหา อาวาสา
ปจฺจํ ปกฺกมฺิสฺสติ ตํ มยฺ อรฺหาติ ชานิสฺสามาติ ฯ อญฺญตรโ

ภิกขุ มั อรหติ ชานนตฺตติ ตมฺหา อวาสา ปจฺมํ ปกฺกามิ ๑ ๗
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ กจฺจิ นฺุ โข อหํ ปาราชิกํ อาปตฺตี
อาปนฺโนติ ๗ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ๗ อาปตฺตี ตฺวํ
ภิกขุ อาปนฺโน ปาราชิกนฺติ ๗

[๒๕๕] เตน ๒ สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคฺเห วิหฺรติ เวพฺวน
กลนฺทกนิวาเป ๗ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา จ ลกฺขโณ
อายสฺมา จ มหาโมคฺคฺคฺลฺลาโน คิซฺฌกฺกุญฺเฐ ปพฺพเต วิหฺรนฺติ ๗
อถ โข อายสฺมา มหาโมคฺคฺคฺลฺลาโน ปุพฺพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย
เยนายสฺมา ลกฺขโณ เตนฺุปสงฺกมิ อฺุปสงฺกมิตฺวา
อายสฺมนฺตํ ลกฺขณํ เอตทโวจ อายามาวุโส ลกฺขณ ราชคฺห์
ปิณฺฑทาย ปวิสิสฺสามาติ ๗ เอวามาวุโสติ โข อายสฺมา ลกฺขโณ
อายสฺมโต มหาโมคฺคฺคฺลฺลานสฺส ปจฺจสฺโสสิ ๗ อถ โข อายสฺมา
มหาโมคฺคฺคฺลฺลาโน คิซฺฌกฺกุญฺเฐ ปพฺพตา โอรุหนฺโต อณฺุตรสฺมี
ปเทเส สิตํ ปาตฺวากาสิ ๗ อถ โข อายสฺมา ลกฺขโณ อายสฺมนฺตํ
มหาโมคฺคฺคฺลฺลานํ เอตทโวจ โโก นฺุ โข อาวุโส มหาโมคฺคฺคฺลฺลาน
เหตุ โโก ปจฺจโย สิตสฺส ปาตฺกมฺมายาติ ๗ อกาโล โข อาวุโส
ลกฺขณ เอตสฺส ปณฺุหสฺส พฺยากรณาย ๓ ภควโต มํ สนฺติเก เอตํ
ปณฺุหํ ปุจฺจนาติ ๗ อถ โข อายสฺมา จ ลกฺขโณ อายสฺมา จ
#๑ ยฺ. ม. ปกฺกมิ ๗ ๒ ยฺ. รา. เตน โข ปน ๗ ๓ ยฺ. ม. โปตฺตเกสฺ
#อัย ปาโจ น ทิสฺสติ ๗

มหาโมคคัลลาน ราชคเห ปิณฑาย จริตวา ปจฺจนาคตฺตํ ปิณฑปาต-
ปฏิกกนฺตา เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ
อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสึทึสุ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข อายสฺมา
ลกขโณ อายสฺมนฺตํ มหาโมคคัลลानํ เอตทโวจ อิชายสฺมา มหา-
โมคคัลลาโน กิษฺฌณฺฎา ปพฺพตา โอรุหนฺโต อณฺฺณตรสฺมี ปเทเส
สิตํ ปาตฺวา กาสิ โโก นฺุ โข อวฺุโส โมคคัลลาน เหตุ โโก
ปจฺจโย สิตสฺส ปาตฺกมฺมายาติ ฯ อิชานํ อวฺุโส กิษฺฌณฺฎา
ปพฺพตา โอรุหนฺโต อทฺทสํ อญฺุจิกสงฺขลิกํ เวหาสํ กจฺจนฺตํ ตเมณํ
กิษฺฌาปี กงฺกาปี ๑ กุลลาปี อนุปฺติตฺวา อนุปฺติตฺวา ผาสฺพนฺตริกาทิ ๒
วิตฺเทนฺติ วิตฺจเณฺติ ๓ วิราเชนฺติ ๔ สฺวาตฺสฺสํ ๕ อญฺุญฺุสฺสรํ กโรติ ตสฺส
มยฺหํ อวฺุโส เอตทโหสิ อจฺจนฺริยํ วัต โโก อพฺุญฺุตํ วัต โโก
เอวฺุโรไปปี นาม สตฺโต ภวิสฺสติ เอวฺุโรไปปี นาม ยกฺโข ภวิสฺสติ
เอวฺุโรไปปี นาม เปโต ภวิสฺสติ ๖ เอวฺุโรไปปี นาม อตฺตภาวปฏฺิลาโก
ภวิสฺสตีติ ฯ ภิกฺขุ อชฺุฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ อุตฺตริมนฺุสฺสชฺมมํ
อายสฺมา มหาโมคคัลลาโน อุลฺลปฺตีติ ฯ อถ โข ภควา ภิกฺขุ
#๑ ยฺ. ม. กากาปี ฯ ๒ ม. ผาสฺพนฺตริกาทิ ฯ ๓-๔ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺ
#อิทํ ปาจทฺวยํ น ทิสฺสติ ฯ ๕ ตพฺพณฺณนํยํ สาสฺทนฺติ อากตํ ฯ ตตฺถ หิ
#วฺุคฺคํ สาสฺทํ อญฺุญฺุสฺสรํ กโรตีติ เอตฺถ สฺทนฺติ นิปาโต ฯ ส
#อญฺุจิกสงฺขลิกา อญฺุญฺุสฺสรํ อาตฺรฺสฺสรํ กโรตีติ อตฺโถ ฯ ๖ เอวฺุโรไปปี
#นาม เปโต ภวิสฺสตีติ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺ น ทิสฺสติ ฯ

อามนฺเตสิ จกฺขุภฺตฺตา วต ภิกฺขเว สวากา วิหรนฺติ ฌาณภฺตฺตา
วต ภิกฺขเว สวากา วิหรนฺติ ยตฺร หิ นาม สวากโ อเวรुปี
ณสฺสตี วา ทกฺขตี วา สกฺขี วา กริสฺสตี ปุพฺเพ ว เม โส
ภิกฺขเว สตฺโต ติฏฺโฐ อโหสิ อปีจําหํ น พุยาภาสี อหณฺเจตฺติ
พุยาภเรยฺยํ ปเร จ เม น สทฺทฺทฺเหยยฺยํ เย เม น สทฺทฺทฺเหยยฺยํ
เตสนนฺตํ อสฺส ทิฆรตฺตํ อหิตาย ทุกฺขาย เอโส ภิกฺขเว สตฺโต
อิมสฺมีเยว ราชคฺเห โคฆาตโก อโหสิ โส ตสฺส กมฺมสฺส วิปาเกน
พฺหุณี วสฺसानิ พฺหุณี วสฺสสตฺตานิ พฺหุณี วสฺสสทฺสฺตานิ พฺหุณี
วสฺสสทฺสทฺสฺตานิ นิริเย ปจิตฺวา ตสฺเสว กมฺมสฺส วิปากาวเสเสน
เอวรุปี อตฺตภาวปฏฺฐิลาภํ ปฏฺฐิตฺเวเทติ สจฺจํ ภิกฺขเว โมกฺคผลฺลาโน
อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว โมกฺคผลฺลานสฺสาตี ฯเปฯ อิชาหํ อาวุโส
คิฆณฺณฺญา ปพฺพตา โออโรหนฺโต อทฺทลํ มํสเปสี เวหาลํ คจฺจนฺตํ
ตเมนํ คิฆณาปี กงฺกาปี กุลลาปี อนุปตฺติวา อนุปตฺติวา วิตุเทนฺติ ๑
วิตฺจเณนฺติ วิราเชนฺติ ๒ สุวาตฺสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ กโรติ ฯเปฯ เอโส
ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห โคฆาตโก อโหสิ ฯเปฯ
อิชาหํ อาวุโส คิฆณฺณฺญา ปพฺพตา โออโรหนฺโต อทฺทลํ มํสปีณฺจํ
เวหาลํ คจฺจนฺตํ ตเมนํ คิฆณาปี กงฺกาปี กุลลาปี อนุปตฺติวา
อนุปตฺติวา วิตุเทนฺติ วิตฺจเณนฺติ วิราเชนฺติ สุวาตฺสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ
#๑ ย. ม. โปตฺถเกสฺส อํ ปาโจ นตฺถิ ฯ ๒ ย. ม. วิภเชนฺติ ฯ อิโต
#ปริ ปจฺฉิมํ ปาจทฺวยลฺลเณว ตตฺถ ทิสฺสตี โน ปฺริโม ปาโจ ฯ

กโรติ ฯเปฯ เอโส ภิกขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคเห สาकुณิโก
อโหสิ ฯเปฯ อิธํ อวฺโส ภิษณฺญา ปพฺพตา โอรฺหนฺโต
อทฺทลํ นิจฺฉวี ปฺริสํ เวหาลํ คจฺฉนฺตํ ตเมณํ ภิษณฺปิ กงฺกาปี
กฺลลาปี อนุปฺติตฺวา อนุปฺติตฺวา วิตุเทนฺติ วิตฺจฺเจนฺติ วิราเชนฺติ
สุวาสฺสุทํ อญฺญสฺสรํ กโรติ ฯเปฯ เอโส ภิกขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว
ราชคเห โอรพฺภิกโก อโหสิ ฯเปฯ อิธํ อวฺโส ภิษณฺญา
ปพฺพตา โอรฺหนฺโต อทฺทลํ อสิโลมํ ปฺริสํ เวหาลํ คจฺฉนฺตํ
ตสฺส เต อสี อฺปฺปตฺติวฺวา อฺปฺปตฺติวฺวา ตสฺเสว กายเ นิปฺตฺนฺติ
สุวาสฺสุทํ อญฺญสฺสรํ กโรติ ฯเปฯ เอโส ภิกขเว สตฺโต
อิมสฺมีเยว ราชคเห สฺวกฺริโก อโหสิ ฯเปฯ อิธํ อวฺโส
ภิษณฺญา ปพฺพตา โอรฺหนฺโต อทฺทลํ สตฺติโลมํ ปฺริสํ เวหาลํ
คจฺฉนฺตํ ตสฺส ตา สตฺติโย อฺปฺปตฺติวฺวา อฺปฺปตฺติวฺวา ตสฺเสว
กายเ นิปฺตฺนฺติ สุวาสฺสุทํ อญฺญสฺสรํ กโรติ ฯเปฯ เอโส ภิกขเว
สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคเห มาคฺวิโก อโหสิ ฯเปฯ อิธํ
อวฺโส ภิษณฺญา ปพฺพตา โอรฺหนฺโต อทฺทลํ อฺสุโลมํ ปฺริสํ
เวหาลํ คจฺฉนฺตํ ตสฺส เต อฺสุ อฺปฺปตฺติวฺวา อฺปฺปตฺติวฺวา ตสฺเสว
กายเ นิปฺตฺนฺติ สุวาสฺสุทํ อญฺญสฺสรํ กโรติ ฯเปฯ เอโส
ภิกขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคเห การณฺนิโก อโหสิ ฯเปฯ
อิธํ อวฺโส ภิษณฺญา ปพฺพตา โอรฺหนฺโต อทฺทลํ สฺวจิโลมํ
ปฺริสํ เวหาลํ คจฺฉนฺตํ ตสฺส ตา สฺวจิโย อฺปฺปตฺติวฺวา อฺปฺปตฺติวฺวา

ตสเสว กาย นิปตฺนติ สุวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ กโรติ ฯเปฯ
เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห สารถิ อโหสิ ฯเปฯ
อิชํ อวฺโส คิञฺฉณฺญา ปพฺพตา โออโรหนฺโต อทฺทสํ สุจิโลมํ
ปฺริสํ เวหํสํ คจฺจนตํ ตสฺส ตา สุจิโย สีเส ปวิสิตฺวา มุขโต
นิกฺขมฺนติ มุขे ปวิสิตฺวา อฺรโต นิกฺขมฺนติ อฺเร ปวิสิตฺวา อฺทรโต
นิกฺขมฺนติ อฺทเร ปวิสิตฺวา อฺรุหิ นิกฺขมฺนติ อฺรุสฺส ปวิสิตฺวา ชงฺฆาหิ
นิกฺขมฺนติ ชงฺฆาสุ ปวิสิตฺวา ปาเทหิ นิกฺขมฺนติ สุวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ
กโรติ ฯเปฯ เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห
สุจิโก ๑ อโหสิ ฯเปฯ อิชํ อวฺโส คิञฺฉณฺญา ปพฺพตา โออโรหนฺโต
อทฺทสํ กุมภณฺจํ ปฺริสํ เวหํสํ คจฺจนตํ โส ๒ คจฺจนฺโตปิ เต ว
อณฺเฑ ขนฺธเ โออโรเปตฺวา คจฺจนติ นิสินฺหนฺโตปิ เตเสวว อณฺเฑสุ
นีสินฺหติ ตเมนํ คิञฺฉาปิ กงฺกาปิ กุลลาปิ อนุปฺติตฺวา อนุปฺติตฺวา
วิตฺเทนฺติ วิตฺจเณนฺติ วิวาเชนฺติ สุวาสุสฺสํ อฏฺฐสฺสรํ กโรติ ฯเปฯ
เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห คามกฺกุโฏ อโหสิ ฯเปฯ
อิชํ อวฺโส คิञฺฉณฺญา ปพฺพตา โออโรหนฺโต อทฺทสํ ปฺริสํ กฺุณฺฑูเป
สสีสํกํ นิมฺคฺคํ ฯเปฯ เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห
ปรทาริโก อโหสิ ฯเปฯ อิชํ อวฺโส คิञฺฉณฺญา ปพฺพตา
โออโรหนฺโต อทฺทสํ ปฺริสํ กฺุณฺฑูเป สสีสํกํ นิมฺคฺคํ อฺโกหิ หตฺถेหิ
คฺุณฺฑํ ขาพฺพนฺตํ ฯเปฯ เอโส ภิกฺขเว สตฺโต อิมสฺมีเยว ราชคฺเห
#๑ ย. ม. สุจิโก ฯ ๒ ย. ส. ฯ

ทฤษฏีพราหมณ์ โอลิสิ โส กสฺสปสฺส สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาวจน
ภิกฺขุสงฺฆํ ภตฺเตน นิมนฺเตตฺวา โทณฺนิยา คุถสฺส ปุราเปตฺวา กาลํ
อาโรจาเปตฺวา เอตทโวจ อิติ ๑ โภจนฺโต ยาวทตฺถํ ภูณฺชนตฺถ เจว
หฺรณตฺถ จาติ โส ตสฺส กมฺมสฺส วิปาเกน พฺหุณี วสฺसानิ พฺหุณี
วสฺสสตฺตานิ พฺหุณี วสฺสสทฺสสตฺตานิ พฺหุณี วสฺสสทฺสทฺสสตฺตานิ นิรเย
ปจฺติตฺวา ตสฺเสว กมฺมสฺส วิปากาวเสเสน เอวรูปํ อตฺตทวารปฏฺิลาภํ
ปฏฺิสฺสเวเทติ สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคตฺถาโน อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว
โโมคฺคตฺถานสฺสชาติ ๗เปฯ อิธํ อวฺโส คิขฺมกฺกุฎฺฐา ปพฺพตา
โอโรหฺนโต อทฺทสฺสํ นิจฺจวี อิตฺถิ เวหาสฺสํ คจฺจนฺตี ตเมณฺ คิขฺมาปี
กงฺกาปี กุถลาปี อนุปตฺติตฺวา อนุปตฺติตฺวา วิตุเทนฺติ วิตฺจฺเจนฺติ วิราเชนฺติ
สาสฺสทฺ อฏฺฏสฺสรํ กโรติ เอสา ภิกฺขเว อิตฺถิ อิมสฺมีเยว ราชคฺเห
อติจารินิ โอลิสิ ๗เปฯ สจฺจํ ภิกฺขเว โโมคฺคตฺถาโน อาห อนาปตฺติ
ภิกฺขเว โโมคฺคตฺถานสฺสชาติ ๗ อิธํ อวฺโส คิขฺมกฺกุฎฺฐา ปพฺพตา
โอโรหฺนโต อทฺทสฺสํ อิตฺถิ ทฺถกฺคณฺธํ มงฺคฺลิสฺสํ เวหาสฺสํ คจฺจนฺตี ตเมณฺ
คิขฺมาปี กงฺกาปี กุถลาปี อนุปตฺติตฺวา อนุปตฺติตฺวา วิตุเทนฺติ วิตฺจฺเจนฺติ
วิราเชนฺติ สาสฺสทฺ อฏฺฏสฺสรํ กโรติ ๗เปฯ เอสา ภิกฺขเว อิตฺถิ
อิมสฺมีเยว ราชคฺเห อิภฺขณฺนิกา โอลิสิ ๗เปฯ อิธํ อวฺโส
คิขฺมกฺกุฎฺฐา ปพฺพตา โอโรหฺนโต อทฺทสฺสํ อิตฺถิ อฺปฺปกฺกํ โอลิสิ
โอลิสิ เวหาสฺสํ คจฺจนฺตี สาสฺสทฺ อฏฺฏสฺสรํ กโรติ ๗เปฯ เอสา
#๑ ย. ม. โอลิ ๗

ภิกขเว อิตถิ กาลิงคสฺส รัชโธ อคฺคมเหสี อโหสี ๑ สา อิสฺสาปกตา
 สปัตถิ อังคารกฺกฺกาเหน โอฺกิริ ๗เปฯ อิทาหิ อวฺุโส คิซฺมกฺกฺกา
 ปพฺพตา โอโรหนฺโต อทฺทลํ อสีสกพฺนฺธิ เวหาลํ กจฺจนฺตํ ตสฺส
 อูเร อกฺขิณี เจว โหนฺติ มุขญฺจ ตเมนํ คิซฺมาปี กงฺกาปี กุลตาปี
 อนุปฺติตฺวา อนุปฺติตฺวา วิตฺตฺเทนฺติ วิตฺตฺเจเนนฺติ วิราเชนฺติ สุวาสุสฺสํ
 อญฺญสฺสฺริ กโรติ ๗เปฯ เอโส ภิกขเว สดฺโต อิมสฺมีเยว ราชกเห
 ทามริโก ๒ นาม โจรฆาตโก อโหสี ๗เปฯ อิทาหิ อวฺุโส คิซฺมกฺกฺกา
 ปพฺพตา โอโรหนฺโต อทฺทลํ ภิกฺขุ เวหาลํ กจฺจนฺตํ ตสฺส สงฺฆาปฏิปี
 อาทิตฺตา สมฺปชฺชลิตา สลฺยไซฺตฺถิกฺกา ๓ ปตฺโตปี อาทิตฺโต สมฺปชฺชลิโต
 สลฺยไซฺตฺถิกฺโก ๔ กายพฺนฺชนฺปี อาทิตฺตํ สมฺปชฺชลิตํ สลฺยไซฺตฺถิกฺกํ ๕ กายิปี
 อาทิตฺโต สมฺปชฺชลิโต สลฺยไซฺตฺถิกฺโก สุวาสุสฺสํ อญฺญสฺสฺริ กโรติ
 ๗เปฯ เอโส ภิกขเว ภิกฺขุ กสฺสปสฺส สมฺมาสมฺพุทฺทสฺส ปาวจเน
 ปาปภิกฺขุ อโหสี ๗เปฯ อิทาหิ อวฺุโส คิซฺมกฺกฺกา ปพฺพตา
 โอโรหนฺโต อทฺทลํ ภิกฺขุณี ๗เปฯ อทฺทลํ สีภฺขมานํ อทฺทลํ
 สามเณริ อทฺทลํ สามเณริ เวหาลํ กจฺจนฺตํ ตสฺสา สงฺฆาปฏิปี
 อาทิตฺตา สมฺปชฺชลิตา สลฺยไซฺตฺถิกฺกา ปตฺโตปี อาทิตฺโต สมฺปชฺชลิโต
 สลฺยไซฺตฺถิกฺโก กายพฺนฺชนฺปี อาทิตฺตํ สมฺปชฺชลิตํ สลฺยไซฺตฺถิกฺกํ กายิปี
 #๑ ย. ม. โปตฺถเกสฺส อัย ปาโจ นตฺถิ ๗ ๒ ย. ม. หาริโก ๗
 #๓-๔-๕ ยมิชฺ สลฺยไซฺตฺถิกฺกา สลฺยไซฺตฺถิกฺโก สลฺยไซฺตฺถิกฺกนฺติ ลิจฺยติ
 #๖ กตฺถจฺจิ สชฺไซฺตฺถิกฺกา สชฺไซฺตฺถิกฺโก สชฺไซฺตฺถิกฺกนฺติ ๗

อาทิตโต สมปชชติโต สยโชติภูโต สาสสุทํ อฏฏสุสรํ กโรติ
ตสุส มยหํ อาวุโส เอตทโหสิ อจฺจริยํ วัต โภ อพฺภูตํ วัต โภ
เอวฺรูโปปี นาม สตุโต ภวิสฺสติ เอวฺรูโปปี นาม ยกฺโข ภวิสฺสติ
เอวฺรูโปปี นาม เปโต ภวิสฺสติ เอวฺรูโปปี นาม อตฺตภาวปฏฺฐิตาโก
ภวิสฺสตีติ ฯ ภิกฺขุ อชฺฌายนฺติ จีชนฺติ วิปาเจนฺติ อุตฺตริมนุสฺสสมฺมํ
อายุสฺมา มหาโมคฺคัลลาโน อุลฺลปตีติ ฯ อถ โข ภควา ภิกฺขุ
อามนฺเตสิ จกฺขุญฺจตา วัต ภิกฺขเว สาวกา วิหรนฺติ ฌาณญฺจตา วัต
ภิกฺขเว สาวกา วิหรนฺติ ยตฺร หิ นาม สาวโก เอวฺรูโป ฌสฺสติ
วา ทกฺขติ วา สกฺขี วา กริสฺสติ ปุพฺเพ ว เม สว ภิกฺขเว สามเณรี
ทิฏฺฐา อโหสิ อปีจําหํ น พฺยาการี อหญฺเจตํ พฺยากรเยยฺยํ
ปรํ จ เม น สทฺทหฺเยยฺยํ เย เม น สทฺทหฺเยยฺยํ เตสนฺตํ อสฺส
ทีฆรตฺตํ อหิตาย ทกฺขาย เอสา ภิกฺขเว สามเณรี กสฺสปลสฺส
สมฺมาสมฺพุทฺธสฺส ปาวจเน ปาปสามเณรี อโหสิ สว ตสุส กมฺมสฺส
วิปาเกน พหฺนึ วัสฺसानิ พหฺนึ วัสฺสสตานิ พหฺนึ วัสฺสสทฺสฺสานิ พหฺนึ
วัสฺสสทฺสทฺสฺสานิ นีรเย ปจิตฺวา ตสฺเสว กมฺมสฺส วิปาการเสเสน
เอวฺรูโป อตฺตภาวปฏฺฐิตาโก ปฏฺฐิสฺสเวเทติ สจฺจํ ภิกฺขเว โมคฺคัลลาโน
อาห อนาปตฺติ ภิกฺขเว โมคฺคัลลาณสฺสาติ ฯ

[๒๕๖] อถ โข อายุสฺมา มหาโมคฺคัลลาโน ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
ยตฺยํ อาวุโส ตโปทา สนฺทติ โส ทโห อจฺจโรทโก สีโตทโก
สาโตทโก เสโตทโก สฺสปตฺติโต รมณฺโง ปหฺนุตมจฺจกฺจจโป จกฺก-

มตฺตานิ จ ปทุมานิ ปุปฺพนฺติ อถ จ ปนายํ ตโปทา กุติตา สนฺทตฺติ ๑
ภิกฺขุ อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
มหาโมคฺคฺคฺลาโน เอวํ วกฺขติ ยตํ อวฺโส ตโปทา สนฺทติ
โส ทโห อจฺโฆทโก สฺโฆทโก สวฺโฆทโก เสโฆทโก สฺฐปฺตฺตฺโต
รมณฺโฆ ปทุมจฺจกจฺจโป จกฺกมตฺตานิ จ ปทุมานิ ปุปฺพนฺติ อถ
จ ปนายํ ตโปทา กุติตา สนฺทตฺติ อุตฺตรมฺนุสฺสธมฺมํ อายสฺมา
มหาโมคฺคฺคฺลาโน อุลฺลปฺตฺติ ๑ ภควโต เอตมฺตถํ อารโจะสุ ๑
ยตํ ภิกฺขเว ตโปทา สนฺทติ โส ทโห อจฺโฆทโก สฺโฆทโก
สวฺโฆทโก เสโฆทโก สฺฐปฺตฺตฺโต รมณฺโฆ ปทุมจฺจกจฺจโป จกฺก-
มตฺตานิ จ ปทุมานิ ปุปฺพนฺติ อปฺปายํ ภิกฺขเว ตโปทา ทฺวินฺนํ มหา-
นฺริยานํ อนฺตริกาย อากจฺจติ เตนายํ ตโปทา กุติตา สนฺทติ สจฺจํ
ภิกฺขเว โมคฺคฺคฺลาโน อห อนาปฺตฺติ ภิกฺขเว โมคฺคฺคฺลานสฺสาติ ๑

[๒๕๗] เตน โข ปน สมเยน ราชา มากโร เสนโย พิมฺพิสาโร
ลิจฺฉวีหิ สทฺธี สงฺคามนฺโต ปกฺคโค โหติ ๑ อถ ราชา ปจฺฉา
เสนํ สงฺกทฺตฺติตฺวา ลิจฺฉวีโย ๑ ปฺราเชติ ๑ สงฺคามे จ นนฺทิจฺจติ
รณฺวา ลิจฺฉวีโย ๒ ปกฺคคาคิ ๑ อถ โข อายสฺมา มหาโมคฺคฺคฺลาโน
ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ราชา อวฺโส ลิจฺฉวีหิ ปกฺคโค สงฺคามे จ
นนฺทิจฺจติ รณฺวา ลิจฺฉวีโย ปกฺคคาคิ ๑ ภิกฺขุ อุชฺฌายนฺติ ขียนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา มหาโมคฺคฺคฺลาโน เอวํ วกฺขติ
#๑ ลิจฺฉวี วา ลิจฺฉวีโน วาติ อมฺหากํ ขนฺติ ๑ ๒ ย. ม. ลิจฺฉวี ๑

ราชา อวูโส ลิจนวิหิ ปภกโค สงคามะ จ นนุทิ จรติ รณณา
ลิจนวิโย ปภกคาติ อุตตริมนุสฺสธมมัม อายสุมา มหาโมคคฺคฺลาโน
อูลลปตีติ ฯ ภควโต เอตมตฺถัม อารโจะสิ ฯ ปจम्मํ ภิกฺขเว ราชา
ลิจนวิหิ ปภกโค อถ ราชา ปจฺจมา เสนัม สงกฺกตฺตฺตฺวา ลิจนวิโย
ปฺราเชสิ สจฺจํ ภิกฺขเว โมคคฺคฺลาโน อหา อนาปตฺติ ภิกฺขเว
โมคคฺคฺลานสฺสาติ ฯ

[๒๕๔] อถโข อายสุมา มหาโมคคฺคฺลาโน ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
อิธามํ อวูโส สปปินิกาย นทียา ตีเร อานนฺตฺตํ ๑สมาริ สฺมาปฺนฺโน
นาคานัม โอคยฺห อุตฺตรนฺตฺตานัม โกลญํ กโรนฺตฺตานัม สทฺทํ อสฺสโสสินฺติ ฯ
ภิกฺขุ อฺชฺชฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถัม หิ นาม อายสุมา
มหาโมคคฺคฺลาโน เอวํ วกฺขติ อิธามํ อวูโส สปปินิกาย นทียา
ตีเร อานนฺตฺตํ สมาริ สฺมาปฺนฺโน นาคานัม โอคยฺห อุตฺตรนฺตฺตานัม
โกลญํ กโรนฺตฺตานัม สทฺทํ อสฺสโสสินฺติ อุตฺตริมนุสฺสธมมัม อายสุมา
มหาโมคคฺคฺลาโน อูลลปตีติ ฯ ภควโต เอตมตฺถัม อารโจะสิ ฯ
อตุเถโส ภิกฺขเว สมาริ โส จ โข อปฺริสฺสุทฺโธ สจฺจํ ภิกฺขเว
โมคคฺคฺลาโน อหา อนาปตฺติ ภิกฺขเว โมคคฺคฺลานสฺสาติ ฯ

[๒๕๕] อถโข อายสุมา โสภิตโต ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อหํ อวูโส
ปฺลยจ กปฺปสฺตานิ อนุสฺสราเมตีติ ฯ ภิกฺขุ อฺชฺชฌายนฺติ ชียนฺติ
วิปาเจนฺติ กถัม หิ นาม อายสุมา โสภิตโต เอวํ วกฺขติ อหํ
#๑ ยฺ. ม. อานนฺตฺตํ ฯ

อาวุโส ปลายจ กปปสทานิ อนุสฺสรามิติ อุตฺตริมนุสฺสธมมํ อายสฺมา
โสภิตอ อุลลปตีติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสุํ ฯ อตุเถสา
ภิกฺขเว โสภิตสฺส สฺวา จ โข เอกาเยว ชาติ สจฺจํ ภิกฺขเว
โสภิตอ อานาปตฺติ ภิกฺขเว โสภิตสฺสาติ ฯ
จตุตฺถปาราชิกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๓๐๐] อุทฺธิฏฺฐา โข อายสฺมนฺโต จตุตาโร ปาราชิกา ฐมฺมา
เยสํ ภิกฺขุ อณฺณตฺรํ วา อณฺณตฺรํ วา อาปชฺชิตฺวา น ลภติ ภิกฺขุหิ
สทฺธีํ สํวาสํ ยถา ปุเร ตถา ปจฺจนา ปาราชิกโ โหติ อสํวาโส ฯ
ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺจนามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ทฺติยมฺปิ ปุจฺจนามิ
กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ตฺติยมฺปิ ปุจฺจนามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ปรี-
สุทฺเธตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา ตฺถุณี ฯ เอวเมตํ ธารยามีติ ฯ
ปาราชิกกณฺฑํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตสฺสุทฺธานํ ฯ
เมธุนาทินฺนทานนฺจ มนุสฺสวิกฺกหฺตฺตริ
ปาราชิกานิ จตุตฺตริ เณชฺชวตฺถุ อสํสยาติ ฯ

อิมะ โข ปนายสมนุโต เตรส สงฆาภิเสสา ธมฺมา อุทฺเทส อากจฺจนฺติ ฯ

ปจฺมสงฆาภิเสสํ

[๓๐๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถิยํ วิหฺรติเชตฺวเน
อนาลปิณฺฑทิกสฺส อารามे ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
เสยฺยสโก อนภฺริโต พุรหฺมจฺริยํ จรติ ฯ โส เตน กิโส โหติ ลฺลฺลโ
พุพฺพณฺโณ อุปฺปลนฺนุปฺปลนฺนุทฺทกฺขาโต ธฺมฺนิสฺนฺถคคฺคฺโต ฯ อทฺทสา
โห อายสฺมา อุทฺทายิ อายสฺมนฺตํ เสยฺยสกํ กิสํ ลฺลฺลํ พุพฺพณฺณํ
อุปฺปลนฺนุปฺปลนฺนุทฺทกฺขาทํ ธฺมฺนิสฺนฺถคคฺคฺตํ ทิสฺวาน อายสฺมนฺตํ เสยฺยสกํ
เอตทวโจ กิสฺส ตฺวํ อวฺวโส เสยฺยสโก กิโส ลฺลฺลโ พุพฺพณฺโณ
อุปฺปลนฺนุปฺปลนฺนุทฺทกฺขาโต ธฺมฺนิสฺนฺถคคฺคฺโต กจฺจิ โน ตฺวํ อวฺวโส
เสยฺยสโก อนภฺริโต พุรหฺมจฺริยํ จรสีติ ฯ เอวฺววฺวโสติ ฯ เตนหิ
ตฺวํ อวฺวโส เสยฺยสโก ยาวทตฺถํ ภูณฺช ยาวทตฺถํ สฺสฺสฺส ยาวทตฺถํ
นหาย ยาวทตฺถํ ภูณฺชิตฺวา ยาวทตฺถํ สฺสฺสฺสิตฺวา ยาวทตฺถํ นหายิตฺวา
ยทา เต อนภฺริติ อุปฺปชฺชติ ราโค จิตฺตํ อนฺนุทฺธเสติ ตทา
หตฺถเณ อุปฺกกมิตฺวา อสฺสุจํ โมเจหิตํ ฯ กิณฺณุ โข อวฺวโส กปฺปติ เอวรूपํ
กาตฺตุนฺติ ฯ อามวฺวโส อหํปิ เอวรूपํ ๑ กโรมีติ ฯ อถโห อายสฺมา
เสยฺยสโก ยาวทตฺถํ ภูณฺชิตฺวา ยาวทตฺถํ สฺสฺสฺส ยาวทตฺถํ นหายิตฺวา ยาวทตฺถํ
ภูณฺชิตฺวา ยาวทตฺถํ สฺสฺสฺสิตฺวา ยาวทตฺถํ นหายิตฺวา ยทา อนภฺริติ
อุปฺปชฺชติ ราโค จิตฺตํ อนฺนุทฺธเสติ ตทา หตฺถเณ อุปฺกกมิตฺวา อสฺสุจํ
#๑ ยฺ. ม. เอวํ ฯ

ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉวิกํ โมฆปฺริส อนนฺโลมิํ
 อปฺปฏิรูปํ อสฺสามณฺกํ อกฺปฺปิยํ อกรณฺธิยํ กถํ หิ นามํ ตํวํ โมฆปฺริส
 หตฺถเณน อุกฺกมิตฺวา อสฺสจฺจิ โมเจตฺสสฺสตี นนฺ มยา โมฆปฺริส อนเก-
 ปฺริยาเยน วิราคาย ฆมฺโม เทลิตฺโต โน สฺราคาย วิสฺสโยคาย ฆมฺโม
 เทลิตฺโต โน สฺสโยคาย อนฺนุปาทานาย ฆมฺโม เทลิตฺโต โน สฺสุปาทานาย
 ตตฺถ นามํ ตํวํ โมฆปฺริส มยา วิราคาย ฆมฺเม เทลิตฺเต สฺราคาย
 เจตฺสสฺสตี วิสฺสโยคาย ฆมฺเม เทลิตฺเต สฺสโยคาย เจตฺสสฺสตี อน-
 ปาทานาย ฆมฺเม เทลิตฺเต สฺสุปาทานาย เจตฺสสฺสตี นนฺ มยา โมฆปฺริส
 อนเกปฺริยาเยน รากฺวิราคาย ฆมฺโม เทลิตฺโต มทฺนินฺมทฺนายนํ ปิปาส-
 วินยาย อาลยสฺมุกฺฆมาตายนํ วฏฺฏูปฺจฺเจทายนํ ตณฺหกฺขยายนํ วิราคายนํ
 นิโรชายนํ นิพฺพานาย ฆมฺโม เทลิตฺโต นนฺ มยา โมฆปฺริส อนเก-
 ปฺริยาเยน กามานํ ปหานํ อกฺขาตํ กามสฺถณฺวานํ ปฺริณฺหา อกฺขาตา
 กามปิปาसानํ ปฏฺฏิวินโย อกฺขาโต กามวิตกฺกานํ สฺมุกฺฆมาโต อกฺขาโต
 กามปฺริพาหานํ วุปลโม อกฺขาโต เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนํ
 วา ปฺสาทาย ปฺสฺนฺนํ วา กิยฺโยภาวาย อถเขวตํ โมฆปฺริส
 อปฺปสฺนฺนํ นลฺเจว อปฺปสฺาทาย ปฺสฺนฺนํ นลฺเจว เอกจฺจํ อลฺล-
 ถตฺตายนํ ฯ อถโข ภควา आयสฺมุนฺตํ เสยฺยสํกํ อนเกปฺริยาเยน
 วิครหิตฺวา ทฺพฺพรตายนํ ทฺพฺโปสฺตายนํ ฯเปฯ เหวณฺจ ปน กิขฺเขว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อฺทฺทฺธิเสยฺยถ สลฺเจตฺตนิกา สุกฺกวิสฺฐจฺจิ สงฺฆาติเสสฺสตี ฯ
 เหวณฺจิทํ ภควตา กิขฺขุนํ สิกฺขาปทํ ปฺลลฺลตฺตํ โหติ ฯ

[๓๐๒] เตน โข ปน สมเยน ภิกขุ ปณิตานิ โภชนานิ ภิญชิตฺวา
มฺหุจฺจสฺสตี อสมฺปชานา นิทฺทํ โอกกมนฺติ ฯ เตสํ มฺหุจฺจสฺสตีณํ
อสมฺปชานานํ นิทฺทํ โอกกมนฺตานํ สฺปิณฺนฺเตน อสฺสุจิ มฺหุจฺจติ ฯ
เตสํ กุกฺกจฺจํ อโหสิ ภควตา สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ สยฺเจตฺตนิกา
สฺสูกกวิสฺฐุจฺจิ สงฺฆาติเสสฺสตี อมฺหากณฺจ สฺปิณฺนฺเตน อสฺสุจิ มฺหุจฺจติ ๑
อตฺถิ เจตฺถ เจตนา อุปลพฺภติ ๒ กจฺจิ นฺ โข มยฺ สงฺฆาติเสสฺ
อาปตฺตี อาปนฺนาติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสฺสุ ฯ อตฺถเสสา
ภิกฺขเว เจตนา สา จ โข อพฺุโพหาริกาติ ฯ อถ โข ภควาเอตสฺมึ
นิทานเ อตสฺมึ ปกรณเ ชมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ฯเปฯ
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ สยฺเจตฺตนิกา
สฺสูกกวิสฺฐุจฺจิ อณฺณตฺร สฺปิณฺนฺตา สงฺฆาติเสสฺสตี ฯ

[๓๐๓] สยฺเจตฺตนิกาติ ชานนฺโต สยฺชานนฺโต เจจฺจ อภิวิตฺตฺวา
วิตฺตฺกโม ฯ สฺสูกกนฺติ ทส สฺสูกกานิ นิลํ ปิตกํ โลหิตกํ โอทาตํ
ตฺกกวณฺณํ ทกวณฺณํ เตลวณฺณํ จีรวณฺณํ ทชิวณฺณํ สปฺปิวณฺณํ ฯ
วิสฺฐุจฺจิติ จานา ๓ จาวนา วุจฺจติ วิสฺฐุจฺจิติ ฯ อณฺณตฺร สฺปิณฺนฺตาติ
จเปตฺวา สฺปิณฺนฺตํ ฯ สงฺฆาติเสสฺสตี สงฺโฆ ว ตสฺสา อาปตฺติยา
ปริวาสํ เทติ มฺลยาช ปฏิกฺกสฺสตี มานตฺตํ เทติ อพฺุภตฺติ น สมฺพหฺลฺลา
น เอกปฺุคฺคโล เตน วุจฺจติ สงฺฆาติเสสฺสตี ฯ ตสฺเสว อาปตฺติ-
นิกายสฺส นามกมฺมํ อชิวณฺณํ เตนปิ วุจฺจติ สงฺฆาติเสสฺสตี ฯ
#๑ ยฺ. มฺหุจฺจิ ฯ ๒ ยฺ. ม. ลพฺภติ ฯ ๓ ยฺ. ม. จานโต ฯ

[๓๐๔] อหุตตฺตฺรฺเป โมเจติ พหิทฺฐารฺเป โมเจติ อหุตตฺต-
พหิทฺฐารฺเป โโมเจติ อากาเส กฺกฺกั กมฺเปนฺโต โโมเจติ ราคฺรูปตฺตมฺเภ
โโมเจติ วจฺจฺรูปตฺตมฺเภ โโมเจติ ปสฺสาวฺรูปตฺตมฺเภ โโมเจติ วาตฺรูปตฺตมฺเภ
โโมเจติ อุจฺจาลิงฺคปฺลาณกทฺฐรูปตฺตมฺเภ โโมเจติ อาโรคฺยตฺตยา
โโมเจติ สฺขตฺตยา โโมเจติ เกสชฺชตฺตยา โโมเจติ ทานตฺตยา โโมเจติ
ปฺลฺลตฺตยา โโมเจติ ยลฺลตฺตยา โโมเจติ สกฺกตฺตยา โโมเจติ
วีสฺตยา โโมเจติ วิมฺสตฺตยา โโมเจติ ทวตฺตยา โโมเจติ นีลํ
โโมเจติ ปิตกํ โโมเจติ โลหิตกํ โโมเจติ โอทาทํ โโมเจติ ตกฺกวณฺณํ
โโมเจติ ทกฺวณฺณํ โโมเจติ เตลวณฺณํ โโมเจติ ชีรวณฺณํ โโมเจติ
ทริวณฺณํ โโมเจติ สปฺปิวณฺณํ โโมเจติ ฯ

[๓๐๕] อหุตตฺตฺรฺเปติ อหุตตํ อุปาทินฺนรฺเป ฯ พหิทฺฐารฺเปติ
พหิทฺฐา อุปาทินฺเน วา อนุปาทินฺเน วา ฯ อหุตตฺตพหิทฺฐารฺเปติ
ตทฺทเย ฯ อากาเส กฺกฺกั กมฺเปนฺโตติ อากาเส วายมฺนตฺตสฺ องฺกชาตํ
กมฺมนิยํ โหติ ฯ ราคฺรูปตฺตมฺเภติ ราเคน ปิพิตฺตสฺ องฺกชาตํ กมฺมนิยํ
โหติ ฯ วจฺจฺรูปตฺตมฺเภติ วจฺเจเน ปิพิตฺตสฺ องฺกชาตํ กมฺมนิยํ โหติ ฯ
ปสฺสาวฺรูปตฺตมฺเภติ ปสฺสาเวเน ปิพิตฺตสฺ องฺกชาตํ กมฺมนิยํ โหติ ฯ
วาตฺรูปตฺตมฺเภติ วาเตเน ปิพิตฺตสฺ องฺกชาตํ กมฺมนิยํ โหติ ฯ อุจฺจาล-
ลิงฺคปฺลาณกทฺฐรูปตฺตมฺเภติ อุจฺจาลิงฺคปฺลาณกทฺฐเเน ปิพิตฺตสฺ องฺกชาตํ
กมฺมนิยํ โหติ ฯ อาโรคฺยตฺตยาติ อโรโค ภวิสฺสามิติ ฯ สฺขตฺตยาติ
สฺขํ เวทณํ อุปฺปาทสฺสามิติ ฯ เกสชฺชตฺตยาติ เกสชฺชํ ภวิสฺสตีติ ฯ

ทานตุถายาติ ทานํ ทสฺสามิติ ฯ ปุณฺณตุถายาติ ปุณฺณํ ภาวิสฺสตีติ ฯ
ยถตุถายาติ ยถณฺณํ ยชิสฺสามิติ ฯ สกฺกตุถายาติ สกฺกํ คมิสฺสามิติ ฯ
วีสฺสตุถายาติ วีสฺสํ ภาวิสฺสตีติ ฯ วิมฺสตุถายาติ วิมฺสอิสฺสามิ ๑ นิลํ
ภาวิสฺสตีติ ปีตํ ภาวิสฺสตีติ โลหิตํ ภาวิสฺสตีติ โอทาทํ ภาวิสฺสตีติ ฯเปฯ
สปปิวณฺณํ ภาวิสฺสตีติ ฯ ทวตุถายาติ จิฑุฑาธิปฺปาโย ฯ

[๓๐๖] อชฺฌตฺตรูเป เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปฺตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ พหิทฺฐารูเป เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปฺตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ อชฺฌตฺตพหิทฺฐารูเป เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ
อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ อากาเส กณฺ्हี กมฺเปนฺโตะ เจเตติ อุปกฺกมฺติ
มุจฺจติ อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ราคุปฺตฺถมฺเภ เจเตติ อุปกฺกมฺติ
มุจฺจติ อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ วจฺจ
มุจฺจติ อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปสฺสาวฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
มุจฺจติ อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ วาตุปฺตฺถมฺเภ เจเตติ อุปกฺกมฺติ
มุจฺจติ อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ อจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ อาโรคฺยตุถาย
เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ สฺขตุถาย
ฯเปฯ เกสฺช
วีสฺสตุถาย วิมฺสตุถาย ทวตุถาย เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปฺตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ นิลํ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปฺตฺติ สงฺฆา-
#๑ ย. ม. โปตฺถเกสฺส อธิ ปาโจ น ปณฺณายติ ฯ

ทีเสสสฺส ฯ ปิตกัม โลहितกัม โอิทาทัม ตกุกวณฺณํ ทกวณฺณํ
เตลวณฺณํ ชีรวณฺณํ ทธีวณฺณํ สปปวีวณฺณํ เจเตติ อุปกุมมติ
มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส ฯ

สุทฺธิกัม นิฏฺฐิตัม ฯ

[๓๐๗] อาโรคฺยตฺถณฺจ สุขตฺถณฺจ เจเตติ อุปกุมมติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส ฯ อาโรคฺยตฺถณฺจ เกสชฺชตฺถณฺจ ฯ
อาโรคฺยตฺถณฺจ ทานตฺถณฺจ ฯ อาโรคฺยตฺถณฺจ ปุณฺณตฺถณฺจ ฯ
อาโรคฺยตฺถณฺจ ยณฺณตฺถณฺจ ฯ อาโรคฺยตฺถณฺจ สกฺกตฺถณฺจ ฯ
อาโรคฺยตฺถณฺจ วิชตฺถณฺจ ฯ อาโรคฺยตฺถณฺจ วีรมฺสตฺถณฺจ ฯ
อาโรคฺยตฺถณฺจ ทวตฺถณฺจ เจเตติ อุปกุมมติ มุจฺจติ อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสสฺส ฯ

เอกมฺมฺถิ ๑ขณฺทจกุกัม นิฏฺฐิตัม ฯ

[๓๐๘] สุขตฺถณฺจ เกสชฺชตฺถณฺจ เจเตติ อุปกุมมติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส ฯ สุขตฺถณฺจ ทานตฺถณฺจ ฯ สุขตฺถณฺจ
ปุณฺณตฺถณฺจ ฯ สุขตฺถณฺจ ยณฺณตฺถณฺจ ฯ สุขตฺถณฺจ สกฺกตฺถณฺจ ฯ
สุขตฺถณฺจ วิชตฺถณฺจ ฯ สุขตฺถณฺจ วีรมฺสตฺถณฺจ ฯ สุขตฺถณฺจ
ทวตฺถณฺจ เจเตติ อุปกุมมติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสสฺส ฯ
สุขตฺถณฺจ อาโรคฺยตฺถณฺจ เจเตติ อุปกุมมติ มุจฺจติ อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสสฺส ฯ

#๑ ยฺ. ม. เอกมฺมตฺถสฺส ฯ

[๓๐๕] เกสชชตถญจ ทานตถญจ เจเตติ อุปกัมมติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ เกสชชตถญจ ปุณฺณตถญจ ฯ เกสชชตถญจ
ขณฺณตถญจ ฯ เกสชชตถญจ สกฺกตถญจ ฯ เกสชชตถญจ
วีสตถญจ ฯ เกสชชตถญจ วิมฺสตถญจ ฯ เกสชชตถญจ ทวตถญจ ฯ
เกสชชตถญจ อาโรคฺยตถญจ ฯ เกสชชตถญจ สุขตถญจ เจเตติ
อุปกัมมติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ

[๓๑๐] ทานตถญจ ปุณฺณตถญจ เจเตติ อุปกัมมติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ ทานตถญจ ขณฺณตถญจ ฯ ทานตถญจ
สกฺกตถญจ ฯ ทานตถญจ วีสตถญจ ฯ ทานตถญจ วิมฺสตถญจ ฯ
ทานตถญจ ทวตถญจ ฯ ทานตถญจ อาโรคฺยตถญจ ฯ ทานตถญจ
สุขตถญจ ฯ ทานตถญจ เกสชชตถญจ เจเตติ อุปกัมมติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ

[๓๑๑] ปุณฺณตถญจ ขณฺณตถญจ เจเตติ อุปกัมมติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ ปุณฺณตถญจ สกฺกตถญจ ฯ ปุณฺณตถญจ
วีสตถญจ ฯ ปุณฺณตถญจ วิมฺสตถญจ ฯ ปุณฺณตถญจ ทวตถญจ ฯ
ปุณฺณตถญจ อาโรคฺยตถญจ ฯ ปุณฺณตถญจ สุขตถญจ ฯ
ปุณฺณตถญจ เกสชชตถญจ ฯ ปุณฺณตถญจ ทานตถญจ เจเตติ
อุปกัมมติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ

[๓๑๒] ขณฺณตถญจ สกฺกตถญจ เจเตติ อุปกัมมติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ ขณฺณตถญจ วีสตถญจ ฯ ขณฺณตถญจ

วิมัสตถถนจ ๑ ยถถถถถถจ ทวถถถถจ ๑ ยถถถถถถจ อวโรกยถถถถ-
ถถจ ๑ ยถถถถถถจ สขถถถถจ ๑ ยถถถถถถจ เกสขขถถถถจ ๑
ยถถถถถถจ ทานถถถถจ ๑ ยถถถถถถจ ปุถถถถถถจ เจเตติ
อุปกถถถถถถติ มุจจติ อวปถถถถติ สงฆวาทิเสสสสจ ๑

[๓๑๓] สกถถถถถถจ วิชถถถถถถจ ๑ สกถถถถถถจ วิมัสถถถถถถจ ๑
สกถถถถถถจ ทวถถถถถถจ ๑ สกถถถถถถจ อวโรกยถถถถถถจ ๑ สกถถถถถถจ
สขถถถถถถจ ๑ สกถถถถถถจ เกสขขถถถถถถจ ๑ สกถถถถถถจ ทานถถถถถถจ ๑
สกถถถถถถจ ปุถถถถถถถจ ๑ สกถถถถถถจ ยถถถถถถถจ เจเตติ
อุปกถถถถถถติ มุจจติ อวปถถถถติ สงฆวาทิเสสสสจ ๑

[๓๑๔] วิชถถถถถถจ วิมัสถถถถถถจ ๑ วิชถถถถถถจ ทวถถถถถถจ ๑
วิชถถถถถถจ อวโรกยถถถถถถจ ๑ วิชถถถถถถจ สขถถถถถถจ ๑ วิชถถถถถถจ
เกสขขถถถถถถจ ๑ วิชถถถถถถจ ทานถถถถถถจ ๑ วิชถถถถถถจ ปุถถถถถถถจ ๑
วิชถถถถถถจ ยถถถถถถถจ ๑ วิชถถถถถถจ สกถถถถถถจ เจเตติ อุปกถถถถถถติ
มุจจติ อวปถถถถติ สงฆวาทิเสสสสจ ๑

[๓๑๕] วิมัสถถถถถถจ ทวถถถถถถจ ๑ วิมัสถถถถถถจ อวโรกยถถถถถถจ ๑
วิมัสถถถถถถจ สขถถถถถถจ ๑ วิมัสถถถถถถจ เกสขขถถถถถถจ ๑ วิมัสถถถถถถจ
ทานถถถถถถจ ๑ วิมัสถถถถถถจ ปุถถถถถถถจ ๑ วิมัสถถถถถถจ ยถถถถถถถจ ๑
วิมัสถถถถถถจ สกถถถถถถจ ๑ วิมัสถถถถถถจ วิชถถถถถถจ เจเตติ
อุปกถถถถถถติ มุจจติ อวปถถถถติ สงฆวาทิเสสสสจ ๑

[๓๑๖] ทวถถถถถถจ อวโรกยถถถถถถจ เจเตติ อุปกถถถถถถติ มุจจติ

อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯ ทวตฺถนฺจ สฺขตฺถนฺจ ฯ ทวตฺถนฺจ
ภสชฺชตฺถนฺจ ฯ ทวตฺถนฺจ ทานตฺถนฺจ ฯ ทวตฺถนฺจ ปฺญญตฺถนฺจ ฯ
ทวตฺถนฺจ ยณฺณตฺถนฺจ ฯ ทวตฺถนฺจ สกฺกตฺถนฺจ ฯ ทวตฺถนฺจ
วีสตฺถนฺจ ฯ ทวตฺถนฺจ วิมฺสตฺถนฺจ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มฺจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯ

เอกมฺลกํ ๑ พทฺธจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุมฺลกาทิปี เอวเมว เนตพฺพิ ฯ

[๓๑๗] อาโรคฺยตฺถนฺจ สฺขตฺถนฺจ ภสชฺชตฺถนฺจ เจเตติ อุปกฺกมฺติ
มฺจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯเปฯ อาโรคฺยตฺถนฺจ สฺขตฺถนฺจ
ทวตฺถนฺจ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มฺจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯ

ทุมฺลกํ ขณฺฑจกฺกํ ฯ

[๓๑๘] สฺขตฺถนฺจ ภสชฺชตฺถนฺจ ทานตฺถนฺจ เจเตติ อุปกฺกมฺติ
มฺจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯเปฯ สฺขตฺถนฺจ ภสชฺชตฺถนฺจ
ทวตฺถนฺจ ฯเปฯ สฺขตฺถนฺจ ภสชฺชตฺถนฺจ อาโรคฺยตฺถนฺจ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ มฺจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯเปฯ วิมฺสตฺถนฺจ
ทวตฺถนฺจ อาโรคฺยตฺถนฺจ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มฺจฺจติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสสฺส ฯเปฯ วิมฺสตฺถนฺจ ทวตฺถนฺจ วีสตฺถนฺจ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ มฺจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯ

ทุมฺลกํ พทฺธจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

#๑ ย. ม. เอกมฺลกตฺส ฯ

[๓๑๕] ติมูลกัม จตุมูลกัม ปณฺจมูลกัม ฉมูลกัม สตฺตมูลกัม อฏฺฐมูลกัม
นวมูลกัม เอวเมว กาทพฺพี ฯ

อิทํ สพฺพมูลกัม ฯ

[๓๒๐] อาโรคฺยตฺถลฺลจฺ สุขตฺถลฺลจฺ ฯ เกสชฺชตฺถลฺลจฺ ทานตฺถลฺลจฺ ฯ
ปฺลฺลตฺถลฺลจฺ ยลฺลตฺถลฺลจฺ ฯ สกฺกตฺถลฺลจฺ วิชตฺถลฺลจฺ ฯ วิมฺสตฺถลฺลจฺ
ทวตฺถลฺลจฺ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

สพฺพมูลกัม นิฏฺฐิตํ ฯ

[๓๒๑] นีลลฺลจฺ ปีตกฺกจฺ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ นีลลฺลจฺ โลหิตกฺกจฺ ฯเปฯ นีลลฺลจฺ โອทาทลฺลจฺ ฯ
นีลลฺลจฺ ตกฺกวณฺณลฺลจฺ ฯ นีลลฺลจฺ ทกฺกวณฺณลฺลจฺ ฯ นีลลฺลจฺ
เตลวณฺณลฺลจฺ ฯ นีลลฺลจฺ จีรวณฺณลฺลจฺ ฯ นีลลฺลจฺ ทริวณฺณลฺลจฺ ฯ
นีลลฺลจฺ สปฺปิวณฺณลฺลจฺ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

เอกมูลกัม ๑ขณฺทจกฺกัม นิฏฺฐิตํ ฯ

[๓๒๒] ปีตกฺกจฺ โลหิตกฺกจฺ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปีตกฺกจฺ โອทาทลฺลจฺ ฯเปฯ ปีตกฺกจฺ ตกฺกวณฺณลฺลจฺ ฯ
पीตกฺกจฺ ทกฺกวณฺณลฺลจฺ ฯ ปีตกฺกจฺ เตลวณฺณลฺลจฺ ฯ
पीตกฺกจฺ จีรวณฺณลฺลจฺ ฯ ปีตกฺกจฺ ทริวณฺณลฺลจฺ ฯ ปีตกฺกจฺ
สปฺปิวณฺณลฺลจฺ ฯ ปีตกฺกจฺ นีลลฺลจฺ เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ

#๑ ยฺ. ม. เอกมูลกตฺสฺส ฯ

อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ โโลหิตกณฺจ โโอทาตณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ
มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ โโลหิตกณฺจ ตกฺกวณฺณณฺจ ๑
โโลหิตกณฺจ ทกฺวณฺณณฺจ ๑ โโลหิตกณฺจ เตลวณฺณณฺจ ๑ โโลหิตกณฺจ
ชีรวณฺณณฺจ ๑ โโลหิตกณฺจ ทธิวณฺณณฺจ ๑ โโลหิตกณฺจ สປປิ-
วณฺณณฺจ ๑ โโลหิตกณฺจ นีลณฺจ ๑ โโลหิตกณฺจ ปีตกณฺจ
เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ โโอทาตณฺจ
ตกฺกวณฺณณฺจ ๑ โโอทาตณฺจ ทกฺวณฺณณฺจ ๑ โโอทาตณฺจ
เตลวณฺณณฺจ ๑ โโอทาตณฺจ ชีรวณฺณณฺจ ๑ โโอทาตณฺจ ทธิ-
วณฺณณฺจ ๑ โโอทาตณฺจ สປປิวณฺณณฺจ ๑ โโอทาตณฺจ นีลณฺจ ๑
โโอทาตณฺจ ปีตกณฺจ ๑ โโอทาตณฺจ โโลหิตกณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ
มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ ทกฺวณฺณณฺจ ๑
ตกฺกวณฺณณฺจ เตลวณฺณณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ ชีรวณฺณณฺจ ๑
ตกฺกวณฺณณฺจ ทธิวณฺณณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ สປປิวณฺณณฺจ ๑
ตกฺกวณฺณณฺจ นีลณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ ปีตกณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ
โโลหิตกณฺจ ๑ ตกฺกวณฺณณฺจ โโอทาตณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ
มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ทกฺวณฺณณฺจ เตลวณฺณณฺจ ๑
ทกฺวณฺณณฺจ ชีรวณฺณณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ ทธิวณฺณณฺจ ๑
ทกฺวณฺณณฺจ สປປิวณฺณณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ นีลณฺจ ๑ ทก-
วณฺณณฺจ ปีตกณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ โโลหิตกณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ
โโอทาตณฺจ ๑ ทกฺวณฺณณฺจ ตกฺกวณฺณณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ

มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ เศลวณฺณณฺจ จีรวณฺณณฺจ ๑
เศลวณฺณณฺจ ทวีวณฺณณฺจ ๑ เศลวณฺณณฺจ สປປິวณฺณณฺจ ๑
เศลวณฺณณฺจ นีลณฺจ ๑ เศลวณฺณณฺจ ปีตกณฺจ ๑ เศลวณฺณณฺจ
โลหิตกณฺจ ๑ เศลวณฺณณฺจ โອทาทณฺจ ๑ เศลวณฺณณฺจ
ตกฺกวณฺณณฺจ ๑ เศลวณฺณณฺจ ทกฺวณฺณณฺจ เจเตติ อุປกฺกมฺติ
มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ จีรวณฺณณฺจ ทวีวณฺณณฺจ ๑
จีรวณฺณณฺจ สປປິวณฺณณฺจ ๑ จีรวณฺณณฺจ นีลณฺจ ๑ จีรวณฺณณฺจ
ปีตกณฺจ ๑ จีรวณฺณณฺจ โลหิตกณฺจ ๑ จีรวณฺณณฺจ
โອทาทณฺจ ๑ จีรวณฺณณฺจ ตกฺกวณฺณณฺจ ๑ จีรวณฺณณฺจ
ทกฺวณฺณณฺจ ๑ จีรวณฺณณฺจ เศลวณฺณณฺจ เจเตติ อุປกฺกมฺติ
มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ทวีวณฺณณฺจ สປປິวณฺณณฺจ ๑
ทวีวณฺณณฺจ นีลณฺจ ๑ ทวีวณฺณณฺจ ปีตกณฺจ ๑ ทวีวณฺณณฺจ
โลหิตกณฺจ ๑ ทวีวณฺณณฺจ โອทาทณฺจ ๑ ทวีวณฺณณฺจ ตกฺกวณฺณณฺจ ๑
ทวีวณฺณณฺจ ทกฺวณฺณณฺจ ๑ ทวีวณฺณณฺจ
เศลวณฺณณฺจ ๑ ทวีวณฺณณฺจ จีรวณฺณณฺจ เจเตติ อุປกฺกมฺติ
มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ สປປິวณฺณณฺจ นีลณฺจ เจเตติ
อุປกฺกมฺติ มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ สປປິวณฺณณฺจ
ปีตกณฺจ ๑ สປປິวณฺณณฺจ โลหิตกณฺจ ๑ สປປິวณฺณณฺจ
โອทาทณฺจ ๑ สປປິวณฺณณฺจ ตกฺกวณฺณณฺจ ๑ สປປິวณฺณณฺจ
ทกฺวณฺณณฺจ ๑ สປປິวณฺณณฺจ เศลวณฺณณฺจ ๑ สປປິวณฺณณฺจ

จิรวณฺณณฺจ ฯ สปริวณฺณณฺจ ทริวณฺณณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ
มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

เอกมุลกํ ๑ พทฺชจกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุมฺลกาทีปี เอวเมว เนตพฺพิ ฯ

[๑๒๓] นีลณฺจ ปีตกณฺจ โลหิตกณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ นีลณฺจ ปีตกณฺจ โอทาทณฺจ เจเตติ
อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯเปฯ นีลณฺจ ปีตกณฺจ
สปริวณฺณณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

ทุมฺลกํ ขณฺฑจกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๑๒๔] ปีตกณฺจ โลหิตกณฺจ โอทาทณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ
มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯเปฯ ปีตกณฺจ โลหิตกณฺจ
นีลณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯเปฯ
ทริวณฺณณฺจ สปริวณฺณณฺจ นีลณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯเปฯ ทริวณฺณณฺจ สปริวณฺณณฺจ
จิรวณฺณณฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

ทุมฺลกํ พทฺชจกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๑๒๕] ติมฺลกํ จตุมฺลกํ ปญฺจมฺลกํ ฉมฺลกํ สตฺตมฺลกํ อฏฺฐมฺลกํ
นวมฺลกํ เอวเมว กาทพฺพิ ฯ

อิทํ สพฺพมฺลกํ ฯ

#๑ ย. ม. เอกมฺลกตฺส ฯ

[๓๒๖] นีลนฺจ ปีตกนฺจ โลหิตกนฺจ โอทาทนฺจ ตกฺกวณฺณนฺจ
ทกวนฺณนฺจ เตลวณฺณนฺจ จีรวณฺณนฺจ ทธีวณฺณนฺจ สปรปี-
วณฺณนฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๕

สพฺพมฺลทํ นิฏฺฐิตํ ๕

[๓๒๗] อาโรคฺยตฺถนฺจ นีลนฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๕ อาโรคฺยตฺถนฺจ สุขตฺถนฺจ นีลนฺจ ปีตกนฺจ
เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๕ อาโรคฺยตฺถนฺจ
สุขตฺถนฺจ เกสชฺชตฺถนฺจ นีลนฺจ ปีตกนฺจ โลหิตกนฺจ เจเตติ
อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๕ อาโรคฺยตฺถนฺจ
สุขตฺถนฺจ เกสชฺชตฺถนฺจ ทานตฺถนฺจ นีลนฺจ ปีตกนฺจ โลหิตกนฺจ
โอทาทนฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๕
อาโรคฺยตฺถนฺจ สุขตฺถนฺจ เกสชฺชตฺถนฺจ ทานตฺถนฺจ ปุณฺณตฺถนฺจ
นีลนฺจ ปีตกนฺจ โลหิตกนฺจ โอทาทนฺจ ตกฺกวณฺณนฺจ เจเตติ
อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๕ อาโรคฺยตฺถนฺจ
สุขตฺถนฺจ เกสชฺชตฺถนฺจ ทานตฺถนฺจ ปุณฺณตฺถนฺจ ยณฺณตฺถนฺจ
นีลนฺจ ปีตกนฺจ โลหิตกนฺจ โอทาทนฺจ ตกฺกวณฺณนฺจ ทก-
วณฺณนฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๕
อาโรคฺยตฺถนฺจ สุขตฺถนฺจ เกสชฺชตฺถนฺจ ทานตฺถนฺจ ปุณฺณตฺถนฺจ
ยณฺณตฺถนฺจ สกฺคตฺถนฺจ นีลนฺจ ปีตกนฺจ โลหิตกนฺจ โอทาทนฺจ
ตกฺกวณฺณนฺจ ทกวนฺณนฺจ เตลวณฺณนฺจ เจเตติ อุปกุมฺติ

มฺจุจติ อปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ อาโรคฺยตฺถนฺจ สุขตฺถนฺจ
 เกสชฺชตฺถนฺจ ทานตฺถนฺจ ปุณฺณตฺถนฺจ ยณฺณตฺถนฺจ สกฺกตฺถนฺจ
 วิชตฺถนฺจ นีลนฺจ ปิตกนฺจ โลหิตกนฺจ โอทาทนฺจ ตกฺกวนฺณนฺจ
 ทกวนฺณนฺจ เตสวณฺณนฺจ จีรวณฺณนฺจ เจเตติ อุปฺกมฺติ มฺจุจติ
 อปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ อาโรคฺยตฺถนฺจ สุขตฺถนฺจ เกสชฺชตฺถนฺจ
 ทานตฺถนฺจ ปุณฺณตฺถนฺจ ยณฺณตฺถนฺจ สกฺกตฺถนฺจ วิชตฺถนฺจ
 วมิสฺตฺถนฺจ นีลนฺจ ปิตกนฺจ โลหิตกนฺจ โอทาทนฺจ ตกฺกวนฺณนฺจ
 ทกวนฺณนฺจ เตสวณฺณนฺจ จีรวณฺณนฺจ ทริวณฺณนฺจ เจเตติ
 อุปฺกมฺติ มฺจุจติ อปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ อาโรคฺยตฺถนฺจ
 สุขตฺถนฺจ เกสชฺชตฺถนฺจ ทานตฺถนฺจ ปุณฺณตฺถนฺจ ยณฺณตฺถนฺจ
 สกฺกตฺถนฺจ วิชตฺถนฺจ วมิสฺตฺถนฺจ ทวตฺถนฺจ นีลนฺจ ปิตกนฺจ
 โลหิตกนฺจ โอทาทนฺจ ตกฺกวนฺณนฺจ ทกวนฺณนฺจ เตสวณฺณนฺจ
 จีรวณฺณนฺจ ทริวณฺณนฺจ สปฺปิวนฺณนฺจ เจเตติ อุปฺกมฺติ มฺจุจติ
 อปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑

อุภโตพทฺทมิสฺสทกฺกํ ๑นิฏฺฐิตํ ๑

[๑๒๘] นีลํ โมเจสฺสามิติ เจเตติ อุปฺกมฺติ ปิตกํ มฺจุจติ
 อปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ นีลํ โมเจสฺสามิติ เจเตติ อุปฺกมฺติ
 โลหิตกํ มฺจุจติ อปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ นีลํ โมเจสฺสามิติ เจเตติ
 อุปฺกมฺติ โอทาทํ มฺจุจติ อปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ นีลํ

#๑ ย. ม. มิสฺสทกฺกํ ๑

โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมตติ ตกฺกวณฺณํ มุจฺจติ อปตฺตติ
สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ นีลํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมตติ ทกฺวณฺณํ
มุจฺจติ อปตฺตติ สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ นีลํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ
อุปกฺกมตติ เตลวณฺณํ มุจฺจติ อปตฺตติ สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ นีลํ
โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมตติ จีรวณฺณํ มุจฺจติ อปตฺตติ
สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ นีลํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมตติ ทจิวณฺณํ
มุจฺจติ อปตฺตติ สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ นีลํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ
อุปกฺกมตติ สปปิวณฺณํ มุจฺจติ อปตฺตติ สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ

ขณฺฑจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๓๒๕] ปิตกํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมตติ โลหิตกํ มุจฺจติ
อปตฺตติ สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ ปิตกํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมตติ
โอทาทํ มุจฺจติ ฯเปฯ ตกฺกวณฺณํ มุจฺจติ ฯ ทกฺวณฺณํ มุจฺจติ ฯ
เตลวณฺณํ มุจฺจติ ฯ จีรวณฺณํ มุจฺจติ ฯ ทจิวณฺณํ มุจฺจติ ฯ
สปปิวณฺณํ มุจฺจติ ฯ นีลํ มุจฺจติ อปตฺตติ สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ

พทฺธจกฺกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๓๓๐] โลหิตกํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมตติ โอทาทํ มุจฺจติ
อปตฺตติ สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ โลหิตกํ โมเจตฺตสํมัตติ เจเตติ อุปกฺกมตติ
ตกฺกวณฺณํ มุจฺจติ ฯเปฯ ทกฺวณฺณํ มุจฺจติ ฯ เตลวณฺณํ มุจฺจติ ฯ
จีรวณฺณํ มุจฺจติ ฯ ทจิวณฺณํ มุจฺจติ ฯ สปปิวณฺณํ มุจฺจติ ฯ นีลํ
มุจฺจติ ฯ ปิตกํ มุจฺจติ อปตฺตติ สงฺฆาตีสเสตฺตสฺส ฯ โอทาทํ โมเจตฺตส-

มีติ เจเตติ อุปกมตติ ตกกวณฺณํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆา-
ทิสเสสฺส ๗เป๗ โลหิตกํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิสเสสฺส ๗ (เอวํ
จกฺกานิ เวทิตพฺพานิ ๗) สປปฺวณฺณํ โมเจสฺสามิติ เจเตติ อุปกมตติ
นึลลํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิสเสสฺส ๗ สປปฺวณฺณํ โมเจสฺสามิติ
เจเตติ อุปกมตติ ปิตกํ มุจฺจติ ๗เป๗ โลหิตกํ มุจฺจติ ๗ โອຫາຕံ
มุจฺจติ ๗ ตกกวณฺณํ มุจฺจติ ๗ ทกฺวณฺณํ มุจฺจติ ๗ เตลวณฺณํ มุจฺจติ ๗
ຈີຣວນຸຸນຸ່ມ ມຸຈຸຈຕີ ๗ ทริวณฺณํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิสเสสฺส ๗

กฺจฺจนิจกํ นิฏฺฐิตํ ๗

[๓๓๑] ปิตกํ โมเจสฺสามิติ เจเตติ อุปกมตติ นึลลํ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาทิสเสสฺส ๗ โลหิตกํ โมเจสฺสามิติ เจเตติ อุปกมตติ
นึลลํ มุจฺจติ ๗ โອຫາຕံ โມเจสฺสามิติ เจเตติ อุปกมตติ นึลลํ
มุจฺจติ ๗ ตกกวณฺณํ โโมเจสฺสามิติ เจเตติ อุปกมตติ นึลลํ มุจฺจติ ๗
ทกฺวณฺณํ โโมเจสฺสามิติ เจเตติ อุปกมตติ นึลลํ มุจฺจติ ๗ เตลวณฺณํ
โມเจสฺสามิติ เจเตติ อุปกมตติ นึลลํ มุจฺจติ ๗ จີຣວນຸຸນຸ່ມ ໂມເຈສຸສາມິຕີ
ເຈຕະຕີ ອຸປກມຕຕີ ນິລລຸ່ມ ມຸຈຸຈຕີ ๗ ทริวณฺณํ โມเจสฺสามิติ เจเตติ
อุปกมตติ นึลลํ มุจฺจติ ๗ สປปฺวณฺณํ โມเจสฺสามิติ เจเตติ
อุปกมตติ นึลลํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาทิสเสสฺส ๗

ປີຖຸຈິຈກຸສຸສ ປຈມໍ ກມນໍ ນິຖຸຈິຕໍ ๗

[๓๓๒] โลหิตกํ โโมเจสฺสามิติ เจเตติ อุปกมตติ ปิตกํ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาทิสเสสฺส ๗ โອຫາຕံ ตกกวณฺณํ ทกฺวณฺณํ เตลวณฺณํ

จีรวณฺณํ ทริวณฺณํ สปฏิวณฺณํ ฯ นิลํ โมเจสุสามิตฺติ เจเตติ
อุปกุณฺมตฺติ ปิตกํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ

ปฏิจฺจิกุณฺมตฺติ ทุติยํ คมนํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๓๓๓] โอิทาทํ โมเจสุสามิตฺติ เจเตติ อุปกุณฺมตฺติ โลหิตกํ มุจฺจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ ตกุณฺณํ ทกวนฺณํ เกลวณฺณํ จีรวณฺณํ
ทริวณฺณํ สปฏิวณฺณํ นิลํ ฯ ปิตกํ โมเจสุสามิตฺติ เจเตติ
อุปกุณฺมตฺติ โลหิตกํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ

ปฏิจฺจิกุณฺมตฺติ ตติยํ คมนํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๓๓๔] ตกุณฺณํ โมเจสุสามิตฺติ เจเตติ อุปกุณฺมตฺติ โอิทาทํ
มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ ทกวนฺณํ เกลวณฺณํ จีรวณฺณํ
ทริวณฺณํ สปฏิวณฺณํ นิลํ ปิตกํ ฯ โลหิตกํ โมเจสุสามิตฺติ เจเตติ
อุปกุณฺมตฺติ โอิทาทํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ

ปฏิจฺจิกุณฺมตฺติ จตุตฺถํ คมนํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๓๓๕] ทกวนฺณํ โมเจสุสามิตฺติ เจเตติ อุปกุณฺมตฺติ ตกุณฺณํ
มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ เกลวณฺณํ จีรวณฺณํ ทริวณฺณํ
สปฏิวณฺณํ นิลํ ปิตกํ โลหิตกํ ฯ โอิทาทํ โมเจสุสามิตฺติ เจเตติ
อุปกุณฺมตฺติ ตกุณฺณํ มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ

ปฏิจฺจิกุณฺมตฺติ ปณฺจมํ คมนํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๓๓๖] เกลวณฺณํ โมเจสุสามิตฺติ เจเตติ อุปกุณฺมตฺติ ทกวนฺณํ
มุจฺจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ จีรวณฺณํ ทริวณฺณํ สปฏิวณฺณํ

นึล ปิตกั โลหิตกั โอทาทั ฯ ตกฺกวณฺณั โมเจสุสามีติ เจเตติ
อุปกฺกมติ ทกฺวณฺณั มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ

ปิฏฺจิกฺกสฺส ฦฏฺจึ คมนั นิกฺขิตฺติ ฯ

[๓๓๗] ชีรวณฺณั โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกฺกมติ เตลวณฺณั
มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ ทชิวณฺณั สປฺปิวณฺณั นึล
ปีตกั โลหิตกั โอทาทั ตกฺกวณฺณั ฯ ทกฺวณฺณั โมเจสุสามีติ
เจเตติ อุปกฺกมติ เตลวณฺณั มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ

ปิฏฺจิกฺกสฺส สตฺตมฺ คมนั นิกฺขิตฺติ ฯ

[๓๓๘] ทชิวณฺณั โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกฺกมติ ชีรวณฺณั
มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ สປฺปิวณฺณั นึล ปีตกั โลหิตกั
โอทาทั ตกฺกวณฺณั ทกฺวณฺณั ฯ เตลวณฺณั โมเจสุสามีติ เจเตติ
อุปกฺกมติ ชีรวณฺณั มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ

ปิฏฺจิกฺกสฺส อฏฺฐมฺ คมนั นิกฺขิตฺติ ฯ

[๓๓๙] สປฺปิวณฺณั โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกฺกมติ ทชิวณฺณั
มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ นึล ปีตกั โลหิตกั โอทาทั
ตกฺกวณฺณั ทกฺวณฺณั เตลวณฺณั ฯ ชีรวณฺณั โมเจสุสามีติ เจเตติ
อุปกฺกมติ ทชิวณฺณั มฺจุจติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ

ปิฏฺจิกฺกสฺส นวมฺ คมนั นิกฺขิตฺติ ฯ

[๓๔๐] นึล โมเจสุสามีติ เจเตติ อุปกฺกมติ สປฺปิวณฺณั มฺจุจติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสุส ฯ ปีตกั โลหิตกั โอทาทั ตกฺกวณฺณั

ทกวรรณํ เตลวณฺณํ จีรวณฺณํ ฯ ทธีวณฺณํ โมเจสฺสามิติ เจเตติ
อุปกฺกมฺติ สປฺປวณฺณํ มุจฺจติ อาปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

ປິฏฺฐิจฺจกฺกສฺ ทສມํ คມນํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ປິฏฺฐิจฺจกํ นิฏฺฐิตํ ๑๑

[๓๔๓] เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อาปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ
เจเตติ อุปกฺกมฺติ น มุจฺจติ อาปฺตติ อุตฺตจฺจยສฺส ฯ เจเตติ น
อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อนาปฺตติ ฯ เจเตติ น อุปกฺกมฺติ น มุจฺจติ
อนาปฺตติ ฯ น เจเตติ อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ อนาปฺตติ ฯ น เจเตติ
อุปกฺกมฺติ น มุจฺจติ อนาปฺตติ ฯ น เจเตติ น อุปกฺกมฺติ มุจฺจติ
อนาปฺตติ ฯ น เจเตติ น อุปกฺกมฺติ น มุจฺจติ อนาปฺตติ ฯ

[๓๔๔] อนาปฺตติ สປฺປินนฺเตน นโมจนาธิປฺປายສฺส อุมฺมตฺต
กສฺส จิตฺตจิตฺตສฺส เวทນฺณฺณສฺส อาทิกมฺมิกສฺສาติ ฯ

[๓๔๕] สປฺປິโนจฺจารປฺປສฺสาโว วิตฺถกฺกโณหฺทเคน จ

เกสฺซชฺช กณฺฑวํ มคฺโค วตฺถิ ชนฺตฺตามริ อูรฺ ๒

สามเณโร จ สฺสฺสโต จ อูรฺ มุฏฺฐินา ปิพฺยิ

อากาเส ธมฺภํ นิชฺฌายิ ฉิทฺทํ กญฺเจน ฆณฺณฺยิ

#๑ ยฺ. ม. ปิฏฺฐิจฺจกฺกเปยฺยาโล นิฏฺฐิตํ ฯ เตสฺ เตสฺ ไปตฺถเกสฺ

#อาคโต เปยฺยาลวธิ เยภฺยฺเยน วิสฺทิสฺ โหติ กตฺถจฺจิ สงฺขิตฺโต กตฺถจฺจิ

#วิทฺถาโร ฯ ตทตฺถิเคน ตโต ตโต ปริเยสฺตีตพฺพิ ฯ ๒ ยฺ. ม. วตฺถิ

#ชนฺตฺตามรฺປฺປกโม ฯ

โสเต อุตฺถชฺฉลฺลํ ชาวํ ปุปฺปฬาวพฺพิช โปกฺขริ

วาลิกา กทฺทมุสเสโก ๑ สยนงฺกุญฺจเกน จาติ ๑

[๓๔๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน สุปีนฺนุเตน
อสุจฺจิ มุจฺจิจิ ๑ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ กจฺจิจิ นฺุ โข อหํ สงฺฆาติเสถํ
อาปตฺตํ อาปนฺโนติ ๑ อถ โข โส ภิกฺขุ ภาควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจติ ๑ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สุปีนฺนุเตนาติ ๑

[๓๔๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อจฺจาริ
กโรนฺตสฺส อสุจฺจิ มุจฺจิจิ ๑ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ กจฺจิจิ นฺุ โข อหํ
สงฺฆาติเสถํ อาปตฺตํ อาปนฺโนติ ๑ ภาควโต เอตมตฺถํ อาโรเจติ ๑
กัจจิตฺโต ตวํ ภิกฺขุติ ๑ นานํ ภาควา โมจนาธิปฺปาโยติ ๑ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ ๑

[๓๔๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ปสฺสาวิ
กโรนฺตสฺส อสุจฺจิ มุจฺจิจิ ๑ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ ๑

[๓๔๙] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน กามวิตกฺกํ
วิตกฺเกนฺตสฺส อสุจฺจิ มุจฺจิจิ ๑ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ กามวิตกฺกํ ๒ วิตกฺเกนฺตสฺสาติ ๑

[๓๕๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุโณทฺทเกน
นหายนฺตสฺส อสุจฺจิ มุจฺจิจิ ๑ ตสฺส กุกฺกุกฺจํ อโหสิ ๑เปฯ
#๑ ยฺ. กทฺทมุทโก ๑ ๒ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส อัยฺ ปาโจ น โหติ ๑

กัจจิตโต ตูว กิกขุติ ฯ นานํ ภควา โมจนาริปปาโยติ ฯ อนาปตติ
กิกขุ นโมจนาริปปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อลฺลตรสฺส
กิกขุโน โมจนาริปปายสฺส อุโณหฺทเกน นหายนฺตสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตูว กิกขุ อาปนโน
สงฺฆาติเสสนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อลฺลตรสฺส กิกขุโน
โมจนาริปปายสฺส อุโณหฺทเกน นหายนฺตสฺส อสฺสิจิ น มุจฺจิจิ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ กิกขุ สงฺฆาติเสสฺส
อาปตฺติ อลฺลตรจฺยสฺสชาติ ฯ

[๓๕๑] เตน โข ปน สมเยน อลฺลตรสฺส กิกขุโน อํกขาเต
วโณ โหติ ฯ เกสชฺเชน อาติมฺปนฺตสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ กจฺจิจิ นฺ โข อหํ สงฺฆาติเสสํ อาปตฺตี
อาปนโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ กัจจิตโต ตูว
กิกขุติ ฯ นานํ ภควา โมจนาริปปาโยติ ฯ อนาปตฺติ กิกขุ
นโมจนาริปปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อลฺลตรสฺส
กิกขุโน อํกขาเต วโณ โหติ ฯ ตสฺส โมจนาริปปายสฺส
เกสชฺเชน อาติมฺปนฺตสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ฯเปฯ อสฺสิจิ น มุจฺจิจิ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ กิกขุ สงฺฆาติเสสฺส
อาปตฺติ อลฺลตรจฺยสฺสชาติ ฯ

[๓๕๒] เตน โข ปน สมเยน อลฺลตรสฺส กิกขุโน อณฺฑํ
กณฺฑวฺนตสฺส อสฺสิจิ มุจฺจิจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ

อนาปัตติ ภิกขุ นโมจนาธิปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อญฺญตรสฺส ภิกขุโน โมจนาธิปายสฺส อญฺํ กญฺฺทวนฺตสฺส
อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปัตติ ภิกขุ สงฺฆาติเสสฺสชาติ อापตฺติ ญฺจยสฺสชาติ ฯ

[๑๕๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน มคฺคํ
กจฺจนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปัตติ
ภิกขุ นโมจนาธิปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส
ภิกขุโน โมจนาธิปายสฺส มคฺคํ กจฺจนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ
อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปัตติ ภิกขุ
สงฺฆาติเสสฺสชาติ อापตฺติ ญฺจยสฺสชาติ ฯ

[๑๕๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน วตฺถิ
คเหตุวา ปสฺสาวํ กโรนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ฯเปฯ อนาปัตติ ภิกขุ นโมจนาธิปายสฺสชาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน โมจนาธิปายสฺส วตฺถิ
คเหตุวา ปสฺสาวํ กโรนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ
ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปัตติ ภิกขุ สงฺฆาติเสสฺสชาติ
อาปตฺติ ญฺจยสฺสชาติ ฯ

[๑๕๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกขุโน ชนฺตตามเร
อุทรวณฺฺฎิ ตาเปนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปัตติ ภิกขุ นโมจนาธิปายสฺสชาติ ฯ เตน โข

ปน สมเยน อณฺฺตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส ชนฺฺตตามเร
อุทรวณฺฺณิ ตาเปนฺตสฺส อสุจิ มฺฺจจิ ๑เปฯ อสุจิ น มฺฺจจิ ๑
ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส
อาปตฺติ อฏฺฏจฺจยสฺสาคิ ๑

[๓๕๖] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตรสฺส ภิกฺขุโน ชนฺฺตตามเร
อุปชฺฆายสฺส ปิณฺฺนิจิปริกมฺฺมํ กโรนฺตสฺส อสุจิ มฺฺจจิ ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาคิ ๑ เตน
โข ปน สมเยน อณฺฺตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส ชนฺฺตตามเร
อุปชฺฆายสฺส ปิณฺฺนิจิปริกมฺฺมํ กโรนฺตสฺส อสุจิ มฺฺจจิ ๑เปฯ อสุจิ
น มฺฺจจิ ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ อฏฺฏจฺจยสฺสาคิ ๑

[๓๕๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตรสฺส ภิกฺขุโน อูรฺุ ฆณฺฺณฎฺฐา-
เปนฺตสฺส อสุจิ มฺฺจจิ ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาคิ ๑ เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส อูรฺุ ฆณฺฺณฎฺฐาเปนฺตสฺส อสุจิ มฺฺจจิ ๑เปฯ
อสุจิ น มฺฺจจิ ๑ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ๑เปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ อฏฺฏจฺจยสฺสาคิ ๑

[๓๕๘] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตรโร ภิกฺขุ โมจนาธิปฺปายโ
อณฺฺตรโร สามณฺเริ เอตทโวจ เอหิ เม ตฺวํ อาวุโส สามณฺเระ
องฺกชาตํ กณฺหาหิตี ๑ โส ตสฺส องฺกชาตํ อุกฺกเหสิ ๑ ตสฺส

อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตํ ภิက္ขุ
อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ ฯ

[๓๕๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิက္ขุ สุตฺตสฺส
สามเณรฺสฺส องฺกชาตํ อคฺคเหสิ ฯ ตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิက္ขุ สงฺฆาติเสสฺสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกฏฺสฺสชาติ ฯ

[๓๖๐] เตน โข ปน สมเยน อณฺตรสฺส ภิက္ขุโน อูรฺหิ
องฺกชาตํ ปิเพนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิက္ขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อณฺตรสฺส ภิက္ขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส อูรฺหิ องฺกชาตํ ปิเพนฺตสฺส
อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิက္ขุ สงฺฆาติเสสฺสฺส อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺสชาติ ฯ

[๓๖๑] เตน โข ปน สมเยน อณฺตรสฺส ภิက္ขุโน มุฏฺฐินา
องฺกชาตํ ปิเพนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิက္ขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
อณฺตรสฺส ภิက္ขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส มุฏฺฐินา องฺกชาตํ ปิเพนฺตสฺส
อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิက္ขุ สงฺฆาติเสสฺสฺส อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺสชาติ ฯ

[๓๖๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺตรสฺส ภิက္ขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส อากาเส กมฺภิ กมฺเปนฺตสฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ อสุจิ

น มุจฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส
อาปตฺติ อุลลจฺฉยสฺสาติ ฯ

[๓๖๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส ภิกฺขุโน กายิ
ถมฺเภนฺตสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส กายิ ถมฺเภนฺตสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯเปฯ
อสุจิ น มุจฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ อุลลจฺฉยสฺสาติ ฯ

[๓๖๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรโร ภิกฺขุ สารตฺโต
มาตุคามสฺส องฺกชาติ อฺปนฺนิชฺฌายิ ฯ ตสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส น จ
ภิกฺขเว สารตฺเตน มาตุคามสฺส องฺกชาติ อฺปนฺนิชฺฌายิตพฺพิ โย
อฺปนฺนิชฺฌายเยย อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ

[๓๖๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส ตาลจฺฉิทฺถิ องฺกชาติ ปเวเสนฺตสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯเปฯ
อสุจิ น มุจฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ อุลลจฺฉยสฺสาติ ฯ

[๓๖๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส กฏฺเจน องฺกชาติ อญฺจเนนฺตสฺส อสุจิ มุจฺฉิ ฯเปฯ
อสุจิ น มุจฺฉิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ

สงฆาภิเสตสฺส อापตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสาคี ฯ

[๓๖๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ปฏฺฐิสฺเตน
นหายนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจิจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนापตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาคี ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส ปฏฺฐิสฺเตน นหายนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจิจิ
ฯเปฯ อสฺสจฺจิ น มุจฺจิจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนापตฺติ
ภิกฺขุ สงฆาภิเสตสฺส อापตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสาคี ฯ

[๓๖๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุทฺถชฺเช
กัิพนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจิจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนापตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาคี ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส อุทฺถชฺเช กัิพนฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจิจิ ฯเปฯ
อสฺสจฺจิ น มุจฺจิจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนापตฺติ ภิกฺขุ
สงฆาภิเสตสฺส อापตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสาคี ฯ

[๓๖๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุทฺเท
ชวานฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจิจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนापตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสาคี ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส อุทฺเท ชวานฺตสฺส อสฺสจฺจิ มุจฺจิจิ ฯเปฯ
อสฺสจฺจิ น มุจฺจิจิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนापตฺติ
ภิกฺขุ สงฆาภิเสตสฺส อापตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสาคี ฯ

[๓๗๐] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน ปุํปุฬาวพฺปิย

กีพนุตตส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส ปุปฺฟาวพิยํ กีพนุตตส อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ
อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสตสฺส อาปตฺติ ญฺจจยสฺสชาติ ฯ

[๓๗๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โปกฺขรวเน
ชวานุตตส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส โปกฺขรวเน ชวานุตตส อสุจิ มุจฺจิ
ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาติเสตสฺส อาปตฺติ ญฺจจยสฺสชาติ ฯ

[๓๗๒] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส วาลิกํ องฺคชาตํ ปเวเสนุตตส อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ
อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสตสฺส อาปตฺติ ญฺจจยสฺสชาติ ฯ

[๓๗๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส กทฺทมํ องฺคชาตํ ปเวเสนุตตส อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ
อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสตสฺส อาปตฺติ ญฺจจยสฺสชาติ ฯ

[๓๗๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสฺส ภิกฺขุโน อุทเกน องฺค-

ชาติ โอติณฺจนตฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ ตฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ นโมจนาธิปฺปายสฺสชาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺเณ-
ตฺรตฺส ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส อุตเทน องฺกชาติ โอติณฺจนตฺส
อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสตฺส อปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสชาติ ฯ

[๓๗๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตฺรตฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส สเยเน องฺกชาติ ฆญฺเณตฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯเปฯ
อสุจิ น มุจฺจิ ฯ ตฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ
สงฺฆาติเสตฺส อปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสชาติ ฯ

[๓๗๖] เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตฺรตฺส ภิกฺขุโน โมจนา-
ธิปฺปายสฺส องฺกญฺเณ องฺกชาติ ฆญฺเณตฺส อสุจิ มุจฺจิ ฯ
ตฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ กจฺจิ นฺ โข อหํ สงฺฆาติเสตฺ อปตฺตี
อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ
อาปนฺโน สงฺฆาติเสตฺนติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺเณตฺรตฺส
ภิกฺขุโน โมจนาธิปฺปายสฺส องฺกญฺเณ องฺกชาติ ฆญฺเณตฺส อสุจิ
น มุจฺจิ ฯ ตฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ กจฺจิ นฺ โข อหํ สงฺฆาติเสตฺ
อปตฺตี อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาติเสตฺส อปตฺติ ญฺลลจฺจยสฺสชาติ ฯ

ปจฺมสงฺฆาติเสตฺ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุตฺติยสงฺฆมาทิสเสถ์

[๓๗๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยั วิหฺรติ เชตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน आयสฺมา
อุทายิ อรฺญเณ วิหฺรติ ๑ ตสฺสายสฺมโต วิหาโร อภิรุโป โหติ
ทสฺสณิโย ปาสาทิกโก มชฺฌเณคพฺโง สมฺนตา ปรียาคาโร สุปลฺลฺลตฺตํ
มฺลจฺปิฉิ ภิสสิมฺโพหนํ ปานิยํ ปรีโกชนิยํ สุปลฺลฺลจิตฺตํ ปรีเวณฺ
สุสมฺมมฺภุฉิ ๑ พหุ มนุสฺสตา आयสฺมโต อุทายิสฺส วิหารเปกฺขกา
อาคจฺจนฺติ ๑ อณฺเวยตโรปี พุราหฺมโณ สปฺชาปติโก เยนายสฺมา
อุทายิ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา आयสฺมนฺตํ อุทายิ เอตทโวจ
อิจฺฉาม มยิ โภโต อุทายิสฺส วิหาริ เปกฺขิตฺตฺนฺติ ๑ เตนหิ
พุราหฺมณฺ เปกฺขสฺสฺสูติ อปาปฺรณฺ อาทาย ฌญิกิ อุกฺขมาญฺเจตฺวา
กวางฺกิ ปณฺนามेतฺวา วิหาริ ปาวิสฺสิ ๑ โสปี โข พุราหฺมโณ
आยสฺมโต อุทายิสฺส ปิฏฺฐจิตฺโต ปาวิสฺสิ ๑ สปิ โข พุราหฺมณฺ
ตสฺส พุราหฺมณฺสฺส ปิฏฺฐจิตฺโต ปาวิสฺสิ ๑ อถโฆ आयสฺมา อุทายิ
เอกจฺเจ วาตปाने วิวฺรณฺโต เอกจฺเจ วาตปाने ธเกนฺโต กพฺกั
อนฺุปฺริคนฺตฺวา ปิฏฺฐจิตฺโต อากนฺตฺวา ตสฺสา พุราหฺมณฺนิยา องฺกมจฺจนฺ
ปฺรามสฺสิ ๑ อถโฆ โส พุราหฺมโณ आयสฺมตา อุทายินา สทฺธิ
ปฺฐิสฺมโมทิตฺวา อคฺมาสิ ๑ อถโฆ โส พุราหฺมโณ อตฺตมโน
อตฺตมฺนวาจํ นิจฺฉาเรสิ อุพารา อิมे สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา เย

อิเม เอวรุเป อรณฺเว วิหรนฺติ ภวปี อุทายิ อุพาโร โย เอวรุเป
อรณฺเว วิหรตีติ ฯ เอวํ วุคฺเต สว พุราหฺมณฺิ ตํ พุราหฺมณฺิ
เอตทโวจ กุโธ ตสฺส อุพารตา ยถเว เม ตวํ องฺคมงฺคานิ
ปฺรามสี เอวเมว เม สมโณ อุทายิ องฺคมงฺคานิ ปฺรามสีติ ฯ
อดโข โส พุราหฺมโณ อุชฺฌายติ จียติ วิปาเจติ อลชฺชินิ อิเม
สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา ทุสฺสีลา มุสฺสาวาทิโน อิเม หิ นาม ชมฺมจาริโน
สมจาริโน พุรหฺมจาริโน สจฺจวาทิโน สีลวฺนฺโต กลฺยาณชฺรมา ปฏฺิ-
ชานิสฺสฺสนฺติ นตฺถิ อิเมสํ สามณฺญํ นตฺถิ อิเมสํ พุรหฺมณฺญํ นนฺนฺจึ
อิเมสํ สามณฺญํ นนฺนฺจึ อิเมสํ พุรหฺมณฺญํ กุโธ อิเมสํ สามณฺญํ
กุโธ อิเมสํ พุรหฺมณฺญํ อปคตา อิเม สามณฺญา อปคตา อิเม
พุรหฺมณฺญา กถํ หิ นาม สมโณ อุทายิ มม ภริยาย องฺคมงฺคานิ
ปฺรามสีสฺสฺติ น หิ สกฺกา กุลิตฺถิหิ กุลชีตาหิ กุลกุมารีหิ กุลสฺสฺนฺหาหิ
กุลทาสีหิ อารามํ วา วิหารํ วา คนฺตุํ สเจ หิ กุลิตฺถิโย กุลชีตาโย
กุลกุมาริโย กุลสฺสฺนฺหาโย กุลทาสิโย อารามํ วา วิหารํ วา
คจฺเจยฺยํ ตาปี สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา ทุสฺเสยฺยฺนฺติ ฯ อสฺโสสุํ โย
ภิกฺขุ ตสฺส พุราหฺมณฺสฺส อุชฺฌายนฺตสฺส จียนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺณา สนฺตฺตฺตฺตา ลชฺชินิ กุกฺกจฺจกา สิภฺษากามา
เต อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม आयสฺมา อุทายิ
มาตุคามเนน สทฺธี กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชิสฺสฺตีติ ฯ อดโข เต ภิกฺขุ
ภควโธ เอตมตฺถํ อวโรจสุํ ฯ อดโข ภควา เอตสฺมี นิทานे

เอตสฺมี ปกรณ กิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนตฺ อูทายี
ปฏฺิพฺุจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ อูทายิ มาตฺตุคามนฺ สทฺธิ กายตฺสฺสคฺคํ
สฺมาปชฺชสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรฺหิ พุทฺโธ ภควา อนฺนจฺฉวักกํ
โมฆปฺุริส อนฺนโลมิกํ อปฺุปฏิรูปํ อสฺสามณฺกํ อกฺปฺิยํ อกรณฺียํ กถํ
หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺุริส มาตฺตุคามนฺ สทฺธิ กายตฺสฺสคฺคํ สฺมาปชฺชสีตฺติ
นฺนุ มยา โมฆปฺุริส อนฺนกปรียาเยน วิราคาย ฆมฺโม เทสิโต
โน สฺรคาย ฯเปฯ กามปริพาหานํ วุปลโม อฺกฺขาโต เนตฺติ
โมฆปฺุริส อปฺุปลนฺนํ วา ปสฺทาทย ฯเปฯ เอวณฺจ ปน
กิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺกฺกฺขุทิสฺเสยฺยถ โย ปน กิกฺขุ โอตฺถฺนโณ
วิปริณฺเตน จิตฺเตน มาตฺตุคามนฺ สทฺธิ กายตฺสฺสคฺคํ สฺมาปชฺชเชยฺย
หตฺถคฺคาหํ วา เวณฺคิคาหํ วา อณฺณตฺรสฺส วา อณฺณตฺรสฺส วา
องฺกสฺส ปฺรามสนํ สงฺฆมาทิสฺโสติ ฯ

[๓๗๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเปฯ กิกฺขุติ ฯเปฯ อยํ
อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺุเปโต กิกฺขุติ ฯ โอตฺถฺนโณ นาม สฺวาทฺโต
อเปกฺขวา ปฏฺิพฺุทฺจจิตฺโต ฯ วิปริณฺตฺนฺติ รตฺตํปี จิตฺตํ วิปริณฺตํ
ทฺกฺกฺจปี จิตฺตํ วิปริณฺตํ มฺุพฺุหํปี จิตฺตํ วิปริณฺตํ อปฺิจ รตฺตํ
จิตฺตํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺุเปตํ วิปริณฺตฺนฺติ ฯ มาตฺตุคาโม
นาม มฺุสฺสฺสิตฺติ น ยกฺขิ น เปตี น ตฺริจฺฉานคฺตา อนฺตมโโส
ตทฺหฺชาตาปี ทาริกา ปฺกเว มฺุหนตฺตฺรี ๑ ฯ สทฺธิณฺติ เอกโต ฯ
#๑ ย. ม. มหตฺตฺรี ฯ

กายสัสคัคิ สมาเป็นชเชยยาติ อชฌมาจาโร วุจจติ ฯ หตฺโต นาม
กปฺปรี อูปาทาย ยาว อคฺคนขา ฯ เวณิ นาม สฺทฺทฺเกสา วา
สุตฺตมิตฺสา วา มาลามิตฺสา วา หิริณฺณมิตฺสา วา สุวณฺณมิตฺสา
วา มุตฺตตามิตฺสา วา มณฺนิมิตฺสา วา ฯ องฺคิ นาม หตฺตลฺลจ
เวณิลฺลจ จเปตฺวา อวเสสฺสิ องฺคิ นาม ฯ

[๓๗๕] อามสนา ปรามสนา โอมสนา อุมฺมสนา โอลงฺฆนา
อูลฺลงฺฆนา อากทฺตนา ปฏิกทฺตนา อภินิคฺคณฺหนา อภินิปฺปีพนา
คหณฺํ ญฺปนฺนติ ฯ

[๓๗๖] อามสนา นาม อามญฺจมตฺตา ฯ ปรามสนา นาม
อิโต จิโต จ สลฺลโงปนา ฯ โอมสนา นาม เหฏฺฐา โออโรปนา ฯ
อุมฺมสนา นาม อูทฺธิ อูจฺจารณา ฯ โอลงฺฆนา นาม เหฏฺฐา
โอนมฺนา ฯ อูลฺลงฺฆนา นาม อูทฺธิ อูจฺจารณา ฯ อากทฺตนา นาม
อาวิลฺลขนา ฯ ปฏิกทฺตนา นาม ปฏฺธิปณามนา ฯ อภินิคฺคณฺหนา
นาม องฺคิ คเหตุวา นิปฺปีพนา ๑ ฯ อภินิปฺปีพนา นาม เกนจิ สห
นิปฺปีพนา ฯ คหณฺํ นาม คหิตมตฺตํ ฯ ญฺปนฺํ นาม สฺมุจฺจมตฺตํ ฯ

[๓๗๗] สงฺฆาติเสโสติ สงฺโฆ ว ตสฺสา อาปตฺติยา ฯ เป ฯ เตนปิ
วุจฺจติ สงฺฆาติเสโสติ ฯ

[๓๗๘] อิตฺถิ จ โหติ อิตฺถิสลฺลณี สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺถิยา กายน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ โอมสฺติ อุมฺมสฺติ โอลงฺฆติ
#๑ ยฺ. ม. นิคฺคณฺหนา ฯ

อุลลจนฺตติ อากทฺตติ ปฏิกทฺตติ อภินิคุณฺหาติ อภินิปฺเปติ
คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ อิตฺถิ จ โหติ เวมฺติโก
สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ
๑เป๑ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตติ อุลลจฺจยฺสฺส ๑ อิตฺถิ จ โหติ
ปณฺทกสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา กายเณ กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป๑ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตติ อุลลจฺจยฺสฺส ๑
อิตฺถิ จ โหติ ปุริสสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา
กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป๑ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตติ
อุลลจฺจยฺสฺส ๑ อิตฺถิ จ โหติ ตีรจฺฉานคตสฺสณฺิ สารตฺโต จ
ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป๑
คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตติ อุลลจฺจยฺสฺส ๑ ปณฺทโก จ โหติ
ปณฺทกสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปณฺทกสฺส กายเณ
กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป๑ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตติ
อุลลจฺจยฺสฺส ๑ ปณฺทโก จ โหติ เวมฺติโก สารตฺโต จ ภิกฺขุ
จ นํ ปณฺทกสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป๑
คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตติ ทุกฺกณฺฺสฺส ๑ ปณฺทโก จ โหติ
ปุริสสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปณฺทกสฺส กายเณ กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป๑ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตติ ทุกฺกณฺฺสฺส ๑
ปณฺทโก จ โหติ ตีรจฺฉานคตสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
ปณฺทกสฺส กายเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑เป๑ คณฺหาติ

ฉุปติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ ปณฺทโก จ โหติ อิตฺถิสญฺญิ
สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปณฺทกสฺส กาเยน กายํ อามสฺติ
ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ ฉุปติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ ปุริโส
จ โหติ ปุริสสญฺญิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปุริสสฺส กาเยน
กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ ฉุปติ อาปตติ
ทุกกฏสฺส ฯ ปุริโส จ โหติ เวมฺติโก สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ
นํ ปุริสสฺส กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ
ฉุปติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ ปุริโส จ โหติ ตีรจฺฉานกตสญฺญิ
สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปุริสสฺส กาเยน กายํ อามสฺติ
ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ ฉุปติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ ปุริโส
จ โหติ อิตฺถิสญฺญิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปุริสสฺส กาเยน
กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ ฉุปติ อาปตติ
ทุกกฏสฺส ฯ ปุริโส จ โหติ ปณฺทกสญฺญิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ
จ นํ ปุริสสฺส กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ
ฉุปติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ ตีรจฺฉานกโต จ โหติ ตีรจฺฉานกต-
สญฺญิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ตีรจฺฉานกตสฺส กาเยน กายํ
ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ ฉุปติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ
ตีรจฺฉานกโต จ โหติ เวมฺติโก สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
ตีรจฺฉานกตสฺส กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ
ฉุปติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ ตีรจฺฉานกโต จ โหติ อิตฺถิสญฺญิ

สารตุโต จ ภิกขุ จ นํ ตีรจฺฆานคตสฺส กาเยน กายํ อามสตี
ปรามสตี ฯเปฯ คณฺหาตี ฉุปฺตี อาปตฺตี ทุกฺกภูสฺส ฯ ตีรจฺฆานคโต
จ โหตี ปณฺทกสญฺญี สารตุโต จ ภิกขุ จ นํ ตีรจฺฆานคตสฺส
กาเยน กายํ อามสตี ปรามสตี ฯเปฯ คณฺหาตี ฉุปฺตี อาปตฺตี
ทุกฺกภูสฺส ฯ ตีรจฺฆานคโต จ โหตี ปุริสสญฺญี สารตุโต จ
ภิกขุ จ นํ ตีรจฺฆานคตสฺส กาเยน กายํ อามสตี ปรามสตี
ฯเปฯ คณฺหาตี ฉุปฺตี อาปตฺตี ทุกฺกภูสฺส ๑ฯ

[๓๘๓] เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสญฺญี สารตุโต
จ ภิกขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ กาเยน กายํ อามสตี ปรามสตี
ฯเปฯ คณฺหาตี ฉุปฺตี อาปตฺตี ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสสานํ ฯ เทว
อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ เวตฺติโก สารตุโต จ ภิกขุ จ นํ ทฺวินฺนํ
อิตฺถินํ กาเยน กายํ อามสตี ปรามสตี ฯเปฯ คณฺหาตี ฉุปฺตี
อาปตฺตี ทฺวินฺนํ ญฺจจฺจยํ ฯ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ
ปณฺทกสญฺญี ฯเปฯ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ ปุริสสญฺญี
ฯเปฯ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ ตีรจฺฆานคตสญฺญี สารตุโต
จ ภิกขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ กาเยน กายํ อามสตี ปรามสตี
ฯเปฯ คณฺหาตี ฉุปฺตี อาปตฺตี ทฺวินฺนํ ญฺจจฺจยํ ฯ เทว
ปณฺทกา ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ ปณฺทกสญฺญี สารตุโต จ ภิกขุ จ
นํ ทฺวินฺนํ ปณฺทกานํ กาเยน กายํ อามสตี ปรามสตี ฯเปฯ
#๑ อิตฺ ปรี ญ. ม. โปตุถเกสฺส เอกมฺมตฺถนฺตํ ทิสฺสตี ฯ

คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตฺติ ทฺุวินฺุณฺํ ญฺุจฺฉฺุชฺุชฺุณฺํ ฯ เทว ปณฺุทกกา
 ทฺุวินฺุณฺํ ปณฺุทกานํ เวมฺติโก ๑เปฯ เทว ปณฺุทกา ทฺุวินฺุณฺํ
 ปณฺุทกานํ ปฺุริสฺสณฺุณฺิ ๑เปฯ เทว ปณฺุทกา ทฺุวินฺุณฺํ ปณฺุทกานํ
 ตฺิรจฺฉานคตฺสณฺุณฺิ ๑เปฯ เทว ปณฺุทกา ทฺุวินฺุณฺํ ปณฺุทกานํ
 อิตฺถิสณฺุณฺิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺุวินฺุณฺํ ปณฺุทกานํ กาเยน
 กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑เปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตฺติ ทฺุวินฺุณฺํ
 ทฺุกฺกฺกฺกานํ ฯ เทว ปฺุริสา ทฺุวินฺุณฺํ ปฺุริसानํ ปฺุริสฺสณฺุณฺิ สारตฺโต
 จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺุวินฺุณฺํ ปฺุริसानํ กาเยน กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ
 ๑เปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตฺติ ทฺุวินฺุณฺํ ทฺุกฺกฺกานํ ฯ เทว
 ปฺุริสา ทฺุวินฺุณฺํ ปฺุริसानํ เวมฺติโก ๑เปฯ เทว ปฺุริสา ทฺุวินฺุณฺํ
 ปฺุริसानํ ตฺิรจฺฉานคตฺสณฺุณฺิ ๑เปฯ เทว ปฺุริสา ทฺุวินฺุณฺํ ปฺุริसानํ
 อิตฺถิสณฺุณฺิ ๑เปฯ เทว ปฺุริสา ทฺุวินฺุณฺํ ปฺุริसानํ ปณฺุทกสณฺุณฺิ
 สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺุวินฺุณฺํ ปฺุริसानํ กาเยน กายํ อามสฺติ
 ปฺรามสฺติ ๑เปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตฺติ ทฺุวินฺุณฺํ ทฺุกฺกฺกานํ ฯ
 เทว ตฺิรจฺฉานคตา ทฺุวินฺุณฺํ ตฺิรจฺฉานคตานํ ตฺิรจฺฉานคตฺสณฺุณฺิ
 สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺุวินฺุณฺํ ตฺิรจฺฉานคตานํ กาเยน กายํ
 อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑เปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปฺตฺติ ทฺุวินฺุณฺํ
 ทฺุกฺกฺกานํ ฯ เทว ตฺิรจฺฉานคตา ทฺุวินฺุณฺํ ตฺิรจฺฉานคตานํ เวมฺติโก
 ๑เปฯ เทว ตฺิรจฺฉานคตา ทฺุวินฺุณฺํ ตฺิรจฺฉานคตานํ อิตฺถิสณฺุณฺิ
 ๑เปฯ เทว ตฺิรจฺฉานคตา ทฺุวินฺุณฺํ ตฺิรจฺฉานคตานํ ปณฺุทกสณฺุณฺิ

ฯเปฯ เทว ตีรจณานคตา ทุวินนํ ตีรจณานคตानํ ปุริสสณฺณิ
สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ ทุวินนํ ตีรจณานคตानํ กาเยน กายํ
อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ ทุวินนํ
ทุกฺกฏานํ ฯ

[๓๘๔] อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ อุภินฺนํ อิตฺถิสณฺณิ สารตฺโต
จ ภิกขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ
คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตฺถิ จ
ปณฺทโก จ อุภินฺนํ เวมฺติโก สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ อุภินฺนํ
กาเยน กายํ อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ
ถุลฺลจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ อุภินฺนํ
ปณฺทกสณฺณิ สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ
อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ ทุวินนํ
ถุลฺลจฺเจยานํ ฯ อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ อุภินฺนํ ปุริสสณฺณิ สารตฺโต
จ ภิกขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ
คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ ถุลฺลจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตฺถิ จ
ปณฺทโก จ อุภินฺนํ ตีรจณานคตสณฺณิ สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ
อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ นุปฺติ
อาปตฺติ ถุลฺลจฺเจเนน ทุกฺกฏสฺส ฯ อิตฺถิ จ ปุริโส จ อุภินฺนํ
อิตฺถิสณฺณิ สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ
ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ นุปฺติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกฏสฺส ฯ

อิตฺถิ จ ปุริโส จ อุภินันฺ เวมตฺติโก สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อุภินันฺ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ
อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจเนน ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อิตฺถิ จ ปุริโส จ อุภินันฺ
ปณฺฑกสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินันฺ กาเยน กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจเนน
ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อิตฺถิ จ ปุริโส จ อุภินันฺ ปุริสสฺสณฺิ สารตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินันฺ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ
คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจเนน ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อิตฺถิ จ
ปุริโส จ อุภินันฺ ตฺริจฺฉานคตสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อุภินันฺ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ
อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจเนน ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อิตฺถิ จ ตฺริจฺฉานคโต จ
อุภินันฺ อิตฺถิสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินันฺ กาเยน กายํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปตฺติ สจฺฉมาทิสฺเสเสน
ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อิตฺถิ จ ตฺริจฺฉานคโต จ อุภินันฺ เวมตฺติโก สารตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินันฺ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ
คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจเนน ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อิตฺถิ จ
ตฺริจฺฉานคโต จ อุภินันฺ ปณฺฑกสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อุภินันฺ กาเยน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ
อาปตฺติ ฤๅลลจฺเจเนน ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อิตฺถิ จ ตฺริจฺฉานคโต จ
อุภินันฺ ปุริสสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินันฺ กาเยน กายํ

อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปติ อาปตฺติ ถุลลจฺเจเน
ทุกฺกภูสฺส ฯ อิตฺถิ จ ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ ติรจฺฉานคตสฺสณฺิ
สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ ปรามสติ
 ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปติ อาปตฺติ ถุลลจฺเจเน ทุกฺกภูสฺส ฯ
ปณฺฑโก จ ปฺริโส จ อุภินฺนํ ปณฺฑกสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ
จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ
นฺุปติ อาปตฺติ ถุลลจฺเจเน ทุกฺกภูสฺส ฯ ปณฺฑโก จ ปฺริโส จ
อุภินฺนํ เวตฺติโก ฯเปฯ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูสฺส ฯ ปณฺฑโก
จ ปฺริโส จ อุภินฺนํ ปฺริสสฺสณฺิ ฯเปฯ ปณฺฑโก จ ปฺริโส จ
อุภินฺนํ ติรจฺฉานคตสฺสณฺิ ฯเปฯ ปณฺฑโก จ ปฺริโส จ อุภินฺนํ
อิตฺถิสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ
อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ
ทุกฺกภูสฺส ฯ ปณฺฑโก จ ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ ปณฺฑกสฺสณฺิ
สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ ปรามสติ
 ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปติ อาปตฺติ ถุลลจฺเจเน ทุกฺกภูสฺส ฯ
ปณฺฑโก จ ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ เวตฺติโก ฯเปฯ ปณฺฑโก
จ ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ ปฺริสสฺสณฺิ ฯเปฯ ปณฺฑโก จ
ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ ติรจฺฉานคตสฺสณฺิ ฯเปฯ ปณฺฑโก จ
ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ อิตฺถิสฺสณฺิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อุภินฺนํ กาเยน กายํ อามสติ ปรามสติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปติ

อาปตติ ทวินันน์ ทุกกฏานัน ๗ ปุริโส จ ตีรจฺจนาคโต จ อุภินฺนํ
ปุริสสณฺณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กายน กายํ อามสฺติ
ปฺรามสฺติ ๗เป๗ คณฺหาติ จุปฺติ อาปตฺติ ทวินันน์ ทุกกฏานัน ๗
ปุริโส จ ตีรจฺจนาคโต จ อุภินฺนํ เวมตีโก ๗เป๗ ปุริโส จ
ตีรจฺจนาคโต จ อุภินฺนํ ตีรจฺจนาคตสณฺณิ ๗เป๗ ปุริโส จ
ตีรจฺจนาคโต จ อุภินฺนํ อิตฺถีสณฺณิ ๗เป๗ ปุริโส จ ตีรจฺจนาคโต
จ อุภินฺนํ ปณฺทกสณฺณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ
กายน กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๗เป๗ คณฺหาติ จุปฺติ อาปตฺติ
ทวินันน์ ทุกกฏานัน ๑๗

[๓๘๕] อิตฺถิ จ โหติ อิตฺถีสณฺณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺถิยา กายน กายปฏฺวิพฺพหุ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๗เป๗ คณฺหาติ
จูปฺติ อาปตฺติ อุลลจฺยสฺส ๗ เทว อิตฺถิโย ทวินันน์ อิตฺถีสณฺณิ
सारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทวินันน์ อิตฺถินํ กายน กายปฏฺวิพฺพหุ
อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๗เป๗ คณฺหาติ จุปฺติ อาปตฺติ ทวินันน์
อูลลจฺยยานัน ๗ อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ อุภินฺนํ อิตฺถีสณฺณิ สारตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กายน กายปฏฺวิพฺพหุ อามสฺติ ปฺรามสฺติ
๗เป๗ คณฺหาติ จุปฺติ อาปตฺติ อูลลจฺยเยน ทุกกฏสฺส ๗ อิตฺถิ
จ โหติ อิตฺถีสณฺณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา กายปฏฺวิพฺพหุ
กายน กายํ อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๗เป๗ คณฺหาติ จุปฺติ
#๑ อิตฺโต ปฺริ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส ทฺมฺมลกนฺติ ทิสฺสตี ๗

อาปตติ อุตฺตจฺจยสฺส ฯ เทว อิตฺติโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสลฺลณฺนิ
สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ กายปฏฺิพฺพทฺุเชน กายํ อามสฺติ
ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ อุตฺตจฺจยानํ ฯ
อิตฺถิ จ ปณฺุทโก จ อฺุภินฺนํ อิตฺถีสลฺลณฺนิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ
จ นํ อฺุภินฺนํ กายปฏฺิพฺพทฺุเชน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ
คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปตฺติ อุตฺตจฺจยเณ ทฺุภกฺกฺุสฺส ฯ อิตฺถิ จ โหติ
อิตฺถีสลฺลณฺนิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา กายปฏฺิพฺพทฺุเชน
กายปฏฺิพฺพทฺุชํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปตฺติ
ทฺุภกฺกฺุสฺส ฯ เทว อิตฺติโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสลฺลณฺนิ สารตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ กายปฏฺิพฺพทฺุเชน กายปฏฺิพฺพทฺุชํ
อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ
ทฺุภกฺกฺุณํ ฯ อิตฺถิ จ ปณฺุทโก จ อฺุภินฺนํ อิตฺถีสลฺลณฺนิ สารตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ อฺุภินฺนํ กายปฏฺิพฺพทฺุเชน กายปฏฺิพฺพทฺุชํ อามสฺติ
ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺุภกฺกฺุณํ ฯ
อิตฺถิ จ โหติ อิตฺถีสลฺลณฺนิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา
นิสฺสคฺคิเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ๑ อาปตฺติ ทฺุภกฺกฺุสฺส ฯ
เทว อิตฺติโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสลฺลณฺนิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ
นํ ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ นิสฺสคฺคิเณ กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ อาปตฺติ
#๑๒ ๒. โปตฺถเก ออฺุ ปาโจ น ทิสฺสติ ฯ เหวํ สพฺพสฺมึ อีทิสฺเส จาน
ทฏฺุจพฺพิ ฯ

ทุวินนํ ทุทุกกฏานํ ฯ อิตถิ จ ปณฺฑโก จ อุภินนํ อิตถิสถณฺณิ
 สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ อุภินนํ นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสติ
 ปรามสติ อาปตฺติ ทุวินนํ ทุทุกกฏานํ ฯ อิตถิ จ โหติ อิตถิสถณฺณิ
 สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ อิตถิยา นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสติ
 ปรามสติ อาปตฺติ ทุทุกกฏสฺส ฯ เทว อิตถิโย ทุวินนํ อิตถินํ
 อิตถิสถณฺณิ สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ ทุวินนํ อิตถินํ นิสฺสคฺคิเยน
 กายปฏฺวิพทฺธํ อามสติ ปรามสติ อาปตฺติ ทุวินนํ ทุทุกกฏานํ ฯ
 อิตถิ จ ปณฺฑโก จ อุภินนํ อิตถิสถณฺณิ สารตฺโต จ ภิกขุ จ
 นํ อุภินนํ นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสติ ปรามสติ อาปตฺติ
 ทุวินนํ ทุทุกกฏานํ ฯ อิตถิ จ โหติ อิตถิสถณฺณิ สารตฺโต จ ภิกขุ
 จ นํ อิตถิยา นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสติ ปรามสติ อาปตฺติ
 ทุทุกกฏสฺส ฯ เทว อิตถิโย ทุวินนํ อิตถินํ อิตถิสถณฺณิ สารตฺโต
 จ ภิกขุ จ นํ ทุวินนํ อิตถินํ นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสติ
 ปรามสติ อาปตฺติ ทุวินนํ ทุทุกกฏานํ ฯ อิตถิ จ ปณฺฑโก จ
 อุภินนํ อิตถิสถณฺณิ สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ อุภินนํ นิสฺสคฺคิเยน
 นิสฺสคฺคิยํ อามสติ ปรามสติ อาปตฺติ ทุวินนํ ทุทุกกฏานํ ฯ

ภิกขุเปยฺยาโล นินฺนุจฺจิตฺโต ฯ

[๓๘๖] อิตถิ จ โหติ อิตถิสถณฺณิ สารตฺโต จ อิตถิ
 จ นํ ภิกขุสฺส กายเณ กายํ อามสติ ปรามสติ โอมสติ
 อุมมสติ โอลงฺฆเมติ อุลลงฺฆเมติ อากทฺฆเมติ ปฏฺวิทฺฆเมติ อภินิคฺคณฺหาติ

อภินิปปิเพติ คณฺหาติ จฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ
ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ เทว อิตฺติโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ
อิตฺถีสถฺยํ สารตฺโต จ อิตฺติโย จ นํ ภิกฺขุสฺส กาเยน กายํ
อามสฺนฺติ ปฺรามสฺนฺติ โอมสฺนฺติ อุมฺมสฺนฺติ โอลงฺฆเมฺนฺติ อุลลงฺฆเมฺนฺติ
อากทฺฆเมฺนฺติ ปฏฺิกทฺฆเมฺนฺติ อภินิคฺคณฺหนฺติ อภินิปปิเพฺนฺติ คณฺหนฺติ
จฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ
ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสสฺสํ ๑ อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ อฺภินฺนํ อิตฺถีสถฺยํ
สารตฺโต จ อฺโก จ นํ ภิกฺขุสฺส กาเยน กายํ อามสฺนฺติ ปฺรามสฺนฺติ
๑เป๑ คณฺหนฺติ จฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ
ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสํ ทฺกกฺกสฺส ๑ อิตฺถิ จ โหติ
อิตฺถีสถฺยํ สารตฺโต จ อิตฺถิ จ นํ ภิกฺขุสฺส กาเยน กายปฏฺิพทฺธิ
อามสฺติ ปฺรามสฺติ ๑เป๑ คณฺหาติ จฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
วายนฺติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส ๑ เทว อิตฺติโย
ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสถฺยํ สารตฺโต จ อิตฺติโย จ นํ ภิกฺขุสฺส
กาเยน กายปฏฺิพทฺธิ อามสฺนฺติ ปฺรามสฺนฺติ ๑เป๑ คณฺหนฺติ จฺปนฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายนฺติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ
ทฺวินฺนํ อุลลจฺจยอนํ ๑ อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ อฺภินฺนํ อิตฺถีสถฺยํ
สารตฺโต จ อฺโก จ นํ ภิกฺขุสฺส กาเยน กายปฏฺิพทฺธิ อามสฺนฺติ
ปฺรามสฺนฺติ ๑เป๑ คณฺหนฺติ จฺปนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
วายนฺติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ อุลลจฺจยอน ทฺกกฺกสฺส ๑

อิตฺถิ จ โหติ อิตฺถิสลฺยณิ สारตฺโต จ อิตฺถิ จ นํ ภิกฺขุสฺส
กายปฏฺวิพทฺเชน กายํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ นฺุปฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ
นฺุลฺลจฺจยสฺส ฯ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถิสลฺยณิ สारตฺโต
จ อิตฺถิโย จ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺเชน กายํ อามสนฺติ ปรามสนฺติ
ฯเปฯ คณฺหนฺติ นฺุปฺนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ
ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ นฺุลฺลจฺจยानํ ฯ อิตฺถิ จ ปณฺฑโก จ
อฺุภินฺนํ อิตฺถิสลฺยณิ สारตฺโต จ อฺุภो จ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺเชน
กายํ อามสนฺติ ปรามสนฺติ ฯเปฯ คณฺหนฺติ นฺุปฺนฺติ เสวนาธิปฺปาโย
กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ นฺุลฺลจฺจเยน ทฺกฺกณฺสฺส ฯ
อิตฺถิ จ โหติ อิตฺถิสลฺยณิ สारตฺโต จ อิตฺถิ จ นํ ภิกฺขุสฺส
กายปฏฺวิพทฺเชน กายปฏฺวิพทฺชํ อามสฺติ ปรามสฺติ ฯเปฯ คณฺหาติ
นฺุปฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ
ทฺกฺกณฺสฺส ฯ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถิสลฺยณิ สारตฺโต
จ อิตฺถิโย จ นํ ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺเชน กายปฏฺวิพทฺชํ อามสนฺติ
ปรามสนฺติ ฯเปฯ คณฺหนฺติ นฺุปฺนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน
วายนฺติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกณฺานํ ฯ อิตฺถิ
จ ปณฺฑโก จ อฺุภินฺนํ อิตฺถิสลฺยณิ สारตฺโต จ อฺุภो จ นํ
ภิกฺขุสฺส กายปฏฺวิพทฺเชน กายปฏฺวิพทฺชํ อามสนฺติ ปรามสนฺติ ฯเปฯ
คณฺหนฺติ นฺุปฺนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมฺติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ

อาปตติ ทุวินนํ ทุกกฏานํ ฯ อิตถิ จ โหติ อิตถีสลยณิ สารตโต
จ อิตถิ จ นํ ภิกขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสติ ปรามสติ
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตติ
ทุกกฏสฺส ฯ เทว อิตถิโย ทุวินนํ อิตถินํ อิตถีสลยณิ สารตโต
จ อิตถิโย จ นํ ภิกขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสนฺติ ปรามสนฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตติ ทุวินนํ
ทุกกฏานํ ฯ อิตถิ จ ปณฺฑโก จ อุกฺกนํ อิตถีสลยณิ สารตโต
จ อุโก จ นํ ภิกขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสนฺติ ปรามสนฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตติ
ทุวินนํ ทุกกฏานํ ฯ อิตถิ จ โหติ อิตถีสลยณิ สารตโต จ
อิตถิ จ นํ ภิกขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสติ ปรามสติ
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตติ
ทุกกฏสฺส ฯ เทว อิตถิโย ทุวินนํ อิตถินํ อิตถีสลยณิ สารตโต จ
อิตถิโย จ นํ ภิกขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสนฺติ ปรามสนฺติ
เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ อาปตติ ทุวินนํ
ทุกกฏานํ ฯ อิตถิ จ ปณฺฑโก จ อุกฺกนํ อิตถีสลยณิ สารตโต
จ อุโก จ นํ ภิกขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน กายปฏฺวิพทฺธํ อามสนฺติ
ปรามสนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมติ ผสฺสํ ปฏฺวิชานาติ
อาปตติ ทุวินนํ ทุกกฏานํ ฯ อิตถิ จ โหติ อิตถีสลยณิ สารตโต
จ อิตถิ จ นํ ภิกขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสติ ปรามสติ

เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ๑ เทว อิตฺถิโย ทฺวินฺนํ อิตฺถินํ อิตฺถิสถณฺณี สารตฺโต
จ อิตฺถิโย จ นํ ภิกฺขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสนฺติ
ปรามสนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูณํ ๑ อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ อุภินฺนํ
อิตฺถิสถณฺณี สารตฺโต จ อุโภ จ นํ ภิกฺขุสฺส นิสฺสคฺคิเยน
นิสฺสคฺคิยํ อามสนฺติ ปรามสนฺติ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี
ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูณํ ๑

[๓๘๗] เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ๑ เสวนาธิปฺปาโย กาเยน วายมตี น จ ผสฺสํ
ปฏฺวีชานาติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๑ เสวนาธิปฺปาโย น จ กาเยน
วายมตี ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ อนาปตฺติ ๑ เสวนาธิปฺปาโย น จ กาเยน
วายมตี น จ ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ อนาปตฺติ ๑ โมกฺขาธิปฺปาโย กาเยน
วายมตี ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ อนาปตฺติ ๑ โมกฺขาธิปฺปาโย กาเยน
วายมตี น จ ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ อนาปตฺติ ๑ โมกฺขาธิปฺปาโย น
จ กาเยน วายมตี ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ อนาปตฺติ ๑ โมกฺขาธิปฺปาโย
น จ กาเยน วายมตี น จ ผสฺสํ ปฏฺวีชานาติ อนาปตฺติ ๑

[๓๘๘] อนาปตฺติ อสถฺยจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส อสชาติ-
ยนฺตฺสฺส อุมมตฺตกสฺส จิตฺตจิตฺตสฺส เวทนภฺภูสฺส อาทิ-
กมฺมิกสฺสชาติ ๑

[๓๘๕] มาตา ชีตา จ ภิกินี ๑ ชายา ยภี จ ปณฺฑโก
 สุตตมา มตา ตีรจฺจนา ทารุชิตติกาย จ
 สมปีเพ สงฺกโม ๒มคฺโค รุกฺโข นาวา จ รชชฺจ
 ทณฺโฑ ปตฺตํ ๓ปณฺนามติ วนฺเท วายมิ นจฺจุสฺสีติ ฯ

[๓๘๖] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ มาตุยา
 มาตุเปเมน อามสฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ กจฺจิ นฺ โข อหํ
 สงฺฆาติเสสํ อาปตฺตี อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ
 อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺสาติ ฯ เตน โข
 ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ ชีตฺยา ชีตฺเปเมน อามสฺติ ฯเปฯ
 ภิกินียา ภิกินีเปเมน อามสฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ
 ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสสฺส
 อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺสาติ ฯ

[๓๘๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ ปฺราณพุตฺติยา
 กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี
 ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน
 อณฺตโร ภิกฺขุ ยภินียา กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชติ ฯ ตสฺส
 กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสสฺส อาปตฺติ
 อุลลจฺจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ
 ปณฺฑทสฺส กายสํสคฺคํ สฺมาปชฺชติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ
 #๑ ย. ม. มาตา ชีตา ภิกินี จ ฯ ๒ รา. สงฺกเม ฯ ๓ รา. ปตฺเตน ฯ

๑เป๑ อนาคติ ภิ๑ขุ สง๑ฆา๑ทิส๑ส๑ส๑ อ๑ป๑ต๑ติ ๑ล๑ล๑จ๑จ๑ย๑ส๑สา๑ติ ๑
เต๑น โข ป๑น ส๑ม๑เย๑น ๑ล๑ณ๑ต๑โร ภิ๑ขุ ส๑ต๑ติ๑ค๑ติ๑ยา ๑กาย๑ส๑ส๑ค๑
ส๑มา๑ป๑ช๑ชิ ๑ ต๑ส๑ส ๑ก๑ก๑จ๑จ๑ อ๑โห๑สิ ๑เป๑๑ อ๑ป๑ต๑ติ ๑ต๑ว๑ ภิ๑ขุ
อ๑า๑ป๑น๑ โข สง๑ฆา๑ทิส๑ส๑น๑ติ ๑ เต๑น โข ป๑น ส๑ม๑เย๑น ๑ล๑ณ๑ต๑โร ภิ๑ขุ
ม๑ติ๑ค๑ติ๑ยา ๑กาย๑ส๑ส๑ค๑ ส๑มา๑ป๑ช๑ชิ ๑ ต๑ส๑ส ๑ก๑ก๑จ๑จ๑ อ๑โห๑สิ ๑เป๑๑
อ๑นา๑ป๑ต๑ติ ภิ๑ขุ สง๑ฆา๑ทิส๑ส๑ส๑ อ๑ป๑ต๑ติ ๑ล๑ล๑จ๑จ๑ย๑ส๑สา๑ติ ๑ เต๑น
โข ป๑น ส๑ม๑เย๑น ๑ล๑ณ๑ต๑โร ภิ๑ขุ ๑ติ๑ร๑จ๑ฆ๑น๑ค๑ติ๑ค๑ติ๑ยา ๑กาย๑ส๑ส๑ค๑
ส๑มา๑ป๑ช๑ชิ ๑ ต๑ส๑ส ๑ก๑ก๑จ๑จ๑ อ๑โห๑สิ ๑เป๑๑ อ๑นา๑ป๑ต๑ติ ภิ๑ขุ
สง๑ฆา๑ทิส๑ส๑ส๑ อ๑ป๑ต๑ติ ๑ก๑ก๑ก๑ก๑ส๑สา๑ติ ๑ เต๑น โข ป๑น ส๑ม๑เย๑น
๑ล๑ณ๑ต๑โร ภิ๑ขุ ๑ท๑ร๑ฐ๑ี๑ต๑ล๑ิ๑กาย ๑กาย๑ส๑ส๑ค๑ ส๑มา๑ป๑ช๑ชิ ๑ ต๑ส๑ส
๑ก๑ก๑จ๑จ๑ อ๑โห๑สิ ๑เป๑๑ อ๑นา๑ป๑ต๑ติ ภิ๑ขุ สง๑ฆา๑ทิส๑ส๑ส๑ อ๑ป๑ต๑ติ
๑ก๑ก๑ก๑ก๑ส๑สา๑ติ ๑

[๑๕๒] เต๑น โข ป๑น ส๑ม๑เย๑น ส๑ม๑พ๑ห๑ลา ๑อิ๑ติ๑ธิ๑โย ๑ล๑ณ๑ต๑ร๑
ภิ๑ขุ ส๑ม๑ป๑ี๑เพ๑ต๑วา ๑พา๑หา๑ป๑ร๑ม๑ป๑ร๑าย ๑เน๑ล๑ ๑ ต๑ส๑ส ๑ก๑ก๑จ๑จ๑ อ๑โห๑สิ
๑เป๑๑ ส๑า๑ท๑ิ๑ย๑สิ ๑ต๑ว๑ ภิ๑ขุ๑ติ ๑ นา๑ห๑ ๑ภ๑คว๑า ส๑า๑ท๑ิ๑ยา๑มิ๑ติ ๑
อ๑นา๑ป๑ต๑ติ ภิ๑ขุ ๑ส๑า๑ท๑ิ๑ย๑น๑ต๑ส๑สา๑ติ ๑

[๑๕๓] เต๑น โข ป๑น ส๑ม๑เย๑น ๑ล๑ณ๑ต๑โร ภิ๑ขุ ๑อิ๑ติ๑ธิ๑ยา
๑ภ๑ริ๑พ๑ห๑ ส๑ง๑ก๑ม๑ ส๑า๑ร๑ต๑โ๑ต ส๑ล๑จ๑า๑เล๑สิ ๑ ต๑ส๑ส ๑ก๑ก๑จ๑จ๑ อ๑โห๑สิ
๑เป๑๑ อ๑นา๑ป๑ต๑ติ ภิ๑ขุ สง๑ฆา๑ทิส๑ส๑ส๑ อ๑ป๑ต๑ติ ๑ก๑ก๑ก๑ก๑ส๑สา๑ติ ๑

[๑๕๔] เต๑น โข ป๑น ส๑ม๑เย๑น ๑ล๑ณ๑ต๑โร ภิ๑ขุ ๑อิ๑ติ๑ธิ๑ ป๑ก๑ฎ๑ป๑เ๑

ปัสสิตฺวา สารตฺโต อังกุณฺเณ ปหาริ อทาสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ
อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ ฯ

[๓๕๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อิตฺติยา
อภิรฺพหํ รุกฺขํ สารตฺโต สญฺจาเลสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ ฯ

[๓๕๖] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อิตฺติยา
อภิรฺพหํ นาวิ สารตฺโต สญฺจาเลสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ
ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสสาติ ฯ

[๓๕๗] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อิตฺติยา คหิตฺ
รชฺชํ สารตฺโต อาวิญฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อิตฺติยา คหิตํ ทณฺ्हํ สารตฺโต อาวิญฺชิ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส
อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺสาติ ฯ

[๓๕๘] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ สารตฺโต
อิตฺถิ ปตฺเตน ปณฺาเมสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ ญฺลลจฺยสฺสาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ อิตฺติยา วนฺทนฺติยา สารตฺโต
ปาหิ อุจฺจาเรสิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺติ ตฺวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร

ภิกขุ อิตถิ คหะสสามิติ วายมิตฺวา น จฺปิ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺ
อโหสิ กจฺจิ นฺ โข อหิ สงฺฆาติเสถํ อปตฺตี อปนฺโนติ ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อารุเจสิ ฯ อนापตฺติ ภิกขุ สงฺฆาติเสสฺส
อปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺสาติ ฯ

ทฺติยสงฺฆาติเสถํ นิฏฺฐิตํ ฯ

คตฺยสงฺฆาทีเสถิ

[๓๕๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยิ วิหฺรติเชตวนเ
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๗ เตน โข ปน สมเยน आयสฺมา
อุทฺทายิ อรณฺเณ วิหฺรติ ๑ ๗ เตน โข ปน สมเยน สมพฺหุลา
อิตฺถิโย อารามิ อคัมภสฺ วิหารเปกฺขิกาโย ๗ อถโฆ ตา อิตฺถิโย
เยนายสฺมา อุทฺทายิ เตนุปลสงฺกมึสฺ อุปสงฺกमितฺวา आयสฺมนุตฺติ อุทฺทายิ
เอตทโวจฺจํ อิจฺฉาม มขิ ฆนฺเต อยฺยสฺส วิหาริ เปกฺขิตฺตุนฺติ ๗
อถโฆ आयสฺมา อุทฺทายิ ตา อิตฺถิโย วิหาริ เปกฺขาเปตฺวา ตาสฺ
อิตฺถินิ วจฺจมกฺคิ ปสฺสาวมกฺคิ อาทิสฺส วณฺณปิ ฆณฺติ อวณฺณปิ
ฆณฺติ ขาจติปิ อาขาจติปิ ปุจฺจติปิ ปฏฺฐิปุจฺจติปิ อาจิกฺขติปิ
อนุสาสติปิ อุกโกสติปิ ๗ ยา ตา อิตฺถิโย ฉินฺนกา ฐตฺติกา
อหิริกาโย อเหตุ ๒ ตา आयสฺมตา อุทฺทายินา สทฺธิ อุทฺสนฺติปิ
อุลลปฺนติปิ อุชฺฉกฺคนฺติปิ อุปฺผณฺเตนฺติปิ ๗ ยา ปน ตา อิตฺถิโย
หิริมนา ตา นิภฺขमितฺวา ภิกฺขุ อุชฺฉมาเปนฺติ อิทํ ฆนฺเต น ฉนฺนํ
น ปฏฺฐิรูปํ สามิเกนปิ มขิ เหวํ วุตฺตา น อิจฺฉเยยฺยาม ก็ ปนยฺเยน
อุทฺทายินาติ ๗ เย เต ภิกฺขุ อุปฺปิจฺฉา สนฺตฺตฺตฺตา ลขฺชินฺโน กุกฺกจฺจกา
#๑ อิตฺโต ปริ ยฺุโรปฺยิปฺโตตฺถเก ตสฺสายสฺมโต วิหาโร อภฺริวโป โหติ
#ทสฺสนึโย ปาสาทีโกติ ปณฺณายติ ๗ ๒ ยฺ. ม. ปฺโตตฺถเกสฺส อยิ
#ปาโง น ทิสฺสติ ๗

สิกขาภามา เต อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม आयสฺมา
 อุทายี มาตุคามํ ทุฏฺฐุลลาหิ วาจาหิ โอภาสิสฺสตีติ ฯ อถ โข เต
 ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเสสฺสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี
 นิทานเ เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา आयสฺมนตํ
 อุทายี ปฏิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุทายี มาตุคามํ ทุฏฺฐุลลาหิ
 วาจาหิ โอภาสิสฺตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
 อนนฺจฺฉวิกํ โมฆปฺริส อนนฺโลมิกํ อปฺปฏิรูปํ อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ
 อกรณฺธิยํ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส มาตุคามํ ทุฏฺฐุลลาหิ
 วาจาหิ โอภาสิสฺสตี นนฺ มยา โมฆปฺริส อเนกปฺริยาเยน วิราคย
 ฆมฺโม เทสฺโต โน สรคาย ฯเปฯ กามปฺริพาหानํ วุปลโม
 อกฺขาโต เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสนฺนानํ वा ปสาทาย ฯเปฯ
 เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ
 โอตินฺนุโณ วิปฺริณฺเตน จิตฺเตน มาตุคามํ ทุฏฺฐุลลาหิ วาจาหิ
 โอภาเสยฺย ขถาตํ ยฺวา ยฺวตี เมถฺนุปลสฺสฺหิตาหิ สงฺฆมาทิสฺเส สตีติ ฯ

[๔๐๐] โย ปนาติ โย ยาทิสฺโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อยํ
 อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ โอตินฺนุโณ นาม สารตฺโต
 อเปกฺขวา ปฏิพทฺชจิตฺโต ฯ วิปฺริณฺตฺนฺติ รตฺตํปี จิตฺตํ วิปฺริณฺตํ
 ทุฏฺฐํปี จิตฺตํ วิปฺริณฺตํ มุพฺหํปี จิตฺตํ วิปฺริณฺตํ อปฺิจ รตฺตํ จิตฺตํ
 อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปตํ วิปฺริณฺตฺนฺติ ฯ มาตุคาโม นาม มนุสฺสฺสิคฺฉิ น
 ยกฺขิ น เปตี น ติรจฺฉานคตา วิญญู ปฏฺิพลา สุภาสิตพุทฺธาสิคฺฉิ

ทฎฐลลทฎฐลล อชานิตฺ ๗ ทฎฐลล นาม วาจา วจจมกคปสฺสาว-
มกคเมณฺชนมฺปฏิสฺยตฺตา วาจา ๗ โสภเสยฺยติ อชฺฉาจาโร
วุจฺจติ ๗ ยถาตํ ยฺวา ยฺวตฺนฺติ ททโร ททรี ตรฺโณ ตรฺณี
กามโกคี กามโกคินี ๗ เมณฺฐปสฺนฺหิตาหีติ เมณฺชนมฺปฏิสฺยตฺตาหิ
วาจาหิ ๗ สงฺฆาติเสโสติ ๗เป๗ เตนปี วุจฺจติ สงฺฆาติเสโสติ ๗

[๔๐๑] เทว มกฺเค อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ
ยาจติปี อายาจติปี ปุจฺจติปี ปฏิปุจฺจติปี อัจฺจติปี อนุสฺสาตติปี
อกฺโกสฺติปี ๗

[๔๐๒] วณฺณ ภาณติ นาม เทว มกฺเค โธเมติ วณฺณติ
ปัสฺสติ ๗ อวณฺณ ภาณติ นาม เทว มกฺเค ขขเสติ วมฺภติ
ครหติ ๗ ยาจติ นาม เทหิ เม ททาหิ เม อรหติ เม ทาตฺนฺติ ๗
อายาจติ นาม กทา เต มาตา ปสฺสิตฺสฺสติ กทา เต ปีตา
ปสฺสิตฺสฺสติ กทา เต เทวตฺาโย ปสฺสิตฺสฺสนฺติ กทา เต สุขโณ
สุลโย สฺมุหฺตฺโต ภาวฺสฺสติ กทา เต เมณฺฐ ฌมฺมํ ลภิสฺสามิตี ๗
ปุจฺจติ นาม กถํ ตฺวํ สามิกฺสฺส เทสิ กถํ ชารฺสฺส เทสิตี ๗
ปฏิปุจฺจติ นาม เอวํ กิร ตฺวํ สามิกฺสฺส เทสิ เอวํ ชารฺสฺส
เทสิตี ๗ อัจฺจติ นาม ปุญฺโโจ ภาณติ เอวํ เทหิ เอวํ เทนฺตี
สามิกฺสฺส ปิยา ภาวฺสฺสตี มนาปา จาติ ๗ อนุสฺสาตติ นาม อปุญฺโโจ
ภาณติ เอวํ เทหิ เอวํ เทนฺตี สามิกฺสฺส ปิยา ภาวฺสฺสตี มนาปา
จาติ ๗ อกฺโกสฺติ นาม อนิมิตฺตาสี นิमितฺตมตฺตาสี อโลหิตาสี

ฐวโลหิตาสี ฐวโจพาสี ปกฺขมรณฺตีสี สิจิรณฺตีสี อิตฺถิปณฺทกาสี
เวปฺปฺริสติกาสี สมฺภินฺนาสึ อุกฺโกตฺตพฺพชฺชณฺทกาสีติ ฯ

[๔๐๓] อิตฺถิ จ โหติ อิตฺถีสถฺยณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อิตฺถิยา วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี
ภาณติ ยาจติปี อายาจติปี ปุจฺจนติปี ปฏฺธิปุจฺจนติปี อาจิกฺขติปี
อนุสาสติปี อุกฺโกตฺติปี อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯ อิตฺถิ จ โหติ
เวมฺติโก ปณฺทกสถฺยณิ ปุริสสถฺยณิ ตีรจฺฆานคตสถฺยณิ สारตฺโต จ
ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี
ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกฺโกตฺติปี อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส ฯ
ปณฺทโก จ โหติ ปณฺทกสถฺยณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปณฺทกสฺส
วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ
ฯเปฯ อุกฺโกตฺติปี อาปตฺติ อุลลจฺจยสฺส ฯ ปณฺทโก จ โหติ
เวมฺติโก ปุริสสถฺยณิ ตีรจฺฆานคตสถฺยณิ อิตฺถีสถฺยณิ สारตฺโต จ
ภิกฺขุ จ นํ ปณฺทกสฺส วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี
ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกฺโกตฺติปี อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
ปุริโส จ โหติ ปุริสสถฺยณิ เวมฺติโก ตีรจฺฆานคตสถฺยณิ อิตฺถีสถฺยณิ
ปณฺทกสถฺยณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ปุริสสฺส วจฺจมคฺคํ ปสฺสวา-
มคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกฺโกตฺติปี
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ตีรจฺฆานคโต จ โหติ ตีรจฺฆานคตสถฺยณิ
เวมฺติโก อิตฺถีสถฺยณิ ปณฺทกสถฺยณิ ปุริสสถฺยณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ

นํ ติรจฺจนาคตสฺส วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณํปี ภาณติ
อวณฺณํปี ภาณติ ฯเปฯ อกฺโกสตีปี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๔๐๔] เทว อิตฺถิโย ทฺวินนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสลฺยณิ สारตฺโต จ
ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินนํ อิตฺถินํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส
วณฺณํปี ภาณติ อวณฺณํปี ภาณติ ฯเปฯ อกฺโกสตีปี อาปตฺติ
ทฺวินนํ สงฺฆาทีเสสานํ ฯ เทว อิตฺถิโย ทฺวินนํ อิตฺถินํ เวมตีโก
ปณฺฑกสฺลยณิ ปุริสสฺลยณิ ติรจฺจนาคตสฺลยณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ
นํ ทฺวินนํ อิตฺถินํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณํปี ภาณติ
อวณฺณํปี ภาณติ ฯเปฯ อกฺโกสตีปี อาปตฺติ ทฺวินนํ อุตฺตจฺจยानํ ฯ
เทว ปณฺฑกา ทฺวินนํ ปณฺฑกานํ ปณฺฑกสฺลยณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ
จ นํ ทฺวินนํ ปณฺฑกานํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณํปี
ภาณติ อวณฺณํปี ภาณติ ฯเปฯ อกฺโกสตีปี อาปตฺติ ทฺวินนํ
อุตฺตจฺจยानํ ฯ เทว ปณฺฑกา ทฺวินนํ ปณฺฑกานํ เวมตีโก
ปุริสสฺลยณิ ติรจฺจนาคตสฺลยณิ อิตฺถีสลฺยณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ
นํ ทฺวินนํ ปณฺฑกานํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณํปี
ภาณติ อวณฺณํปี ภาณติ ฯเปฯ อกฺโกสตีปี อาปตฺติ ทฺวินนํ
ทุกฺกฏานํ ฯ เทว ปุริสา ทฺวินนํ ปุริसानํ ปุริสสฺลยณิ เวมตีโก
ติรจฺจนาคตสฺลยณิ อิตฺถีสลฺยณิ ปณฺฑกสฺลยณิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ
จ นํ ทฺวินนํ ปุริसानํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณํปี
ภาณติ อวณฺณํปี ภาณติ ฯเปฯ อกฺโกสตีปี อาปตฺติ ทฺวินนํ

ทุกกฏานัน ๗ เทว ตีรจจนาคตา ทูวินนํ ตีรจจนาคตานํ ตีรจจนาคต-
สณฺณิ เวมตโก อิตฺถีสณฺณิ ปณฺทกสณฺณิ ปุริสสณฺณิ สารตฺโต จ
ภิกฺขุ จ นํ ทูวินนํ ตีรจจนาคตานํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสาวมคฺคํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ๗เปฯ อกฺโกสตีปี อาปตฺติ
ทูวินนํ ทุกกฏานัน ๗

[๔๐๕] อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ อุภินฺนํ อิตฺถีสณฺณิ สารตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสาวมคฺคํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ๗เปฯ อกฺโกสตีปี อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสเสน ทุกกฏสฺส ๗ อิตฺถิ จ ปณฺทโก จ อุภินฺนํ เวมตโก
๗เปฯ อาปตฺติ ฤตฺถจฺเจเน ทุกกฏสฺส ๗เปฯ ปณฺทกสณฺณิ
๗เปฯ อาปตฺติ ทูวินนํ ฤตฺถจฺเจยานํ ๗เปฯ ปุริสสณฺณิ ๗เปฯ
ตีรจจนาคตสณฺณิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคฺคํ
ปสฺสาวมคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ๗เปฯ
อกฺโกสตีปี อาปตฺติ ฤตฺถจฺเจเน ทุกกฏสฺส ๗ อิตฺถิ จ ปุริสส
อุภินฺนํ อิตฺถีสณฺณิ สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคฺคํ
ปสฺสาวมคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ๗เปฯ
อกฺโกสตีปี อาปตฺติ สงฺฆาทีเสเสน ทุกกฏสฺส ๗ อิตฺถิ จ ปุริสส
จ อุภินฺนํ เวมตโก ปณฺทกสณฺณิ ปุริสสณฺณิ ตีรจจนาคตสณฺณิ
สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสาวมคฺคํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ๗เปฯ อกฺโกสตีปี อาปตฺติ

อุลลจฺเจน ทุกฺกภูตฺส ฯ อิตฺถิ จ ตีรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ อิตฺถิ-
สยฺญิตฺ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ
อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกฺโกสตีปิ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูตฺส ฯ อิตฺถิ จ ตีรจฺฉานคโต จ
อุภินฺนํ เวมตีโก ปณฺฑกสยฺญิ ปุริสสยฺญิ ตีรจฺฉานคตสยฺญิ
सारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกฺโกสตีปิ อาปตฺติ
อุลลจฺเจน ทุกฺกภูตฺส ฯ ปณฺฑโก จ ปุริโส จ อุภินฺนํ ปณฺฑกสยฺญิ
सारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกฺโกสตีปิ อาปตฺติ
อุลลจฺเจน ทุกฺกภูตฺส ฯ ปณฺฑโก จ ปุริโส จ อุภินฺนํ เวมตีโก
ปุริสสยฺญิ ตีรจฺฉานคตสยฺญิ อิตฺถิสยฺญิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อุภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี
ภาณติ ฯเปฯ อุกฺโกสตีปิ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูตฺส ฯ ปณฺฑโก
จ ตีรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ ปณฺฑกสยฺญิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ
นํ อุภินฺนํ วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี
ภาณติ ฯเปฯ อุกฺโกสตีปิ อาปตฺติ อุลลจฺเจน ทุกฺกภูตฺส ฯ
ปณฺฑโก จ ตีรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ เวมตีโก ปุริสสยฺญิ
ตีรจฺฉานคตสยฺญิ อิตฺถิสยฺญิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ
วจฺจมคฺคํ ปสฺสวามคฺคํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ

๗เปฯ อุกโกสตีปี อาปตติ ทวินัน ทุกกฏานัน ๗ ปริโส จ
ติรจจนาคโต จ อุภินัน ปริสสณณิ เวมติโก ตีรจจนาคตสณณิ
อิตถีสณณิ ปณทกสณณิ สารตโต จ ภิกขุ จ นัน อุภินัน
วจจมคคัม ปสสาวมคคัม อาทิสส วณณปี ภณติ อวณณปี ภณติ
๗เปฯ อุกโกสตีปี อาปตติ ทวินัน ทุกกฏานัน ๗

[๔๐๖] อิตถิ จ โหติ อิตถีสณณิ สารตโต จ ภิกขุ จ นัน
อิตถิยา วจจมคคัม ปสสาวมคคัม จเปตวา อชกขกัม อุพพชานมณทลลัม
อาทิสส วณณปี ภณติ อวณณปี ภณติ ๗เปฯ อุกโกสตีปี
อาปตติ อุลลจจยสส ๗ ปณทโก จ โหติ อิตถีสณณิ ๗เปฯ
ปริโส จ โหติ อิตถีสณณิ ๗เปฯ ตีรจจนาคโต จ โหติ
อิตถีสณณิ ๗เปฯ อาปตติ ทุกกฏสส ๗ เทว อิตถิโย ทวินัน
อิตถินัน อิตถีสณณิ สารตโต จ ภิกขุ จ นัน ทวินัน อิตถินัน
วจจมคคัม ปสสาวมคคัม จเปตวา อชกขกัม อุพพชานมณทลลัม
อาทิสส วณณปี ภณติ อวณณปี ภณติ ๗เปฯ อุกโกสตีปี
อาปตติ ทวินัน อุลลจจยชานัน ๗ อิตถิ จ ปณทโก จ อุภินัน
อิตถีสณณิ สารตโต จ ภิกขุ จ นัน อุภินัน วจจมคคัม
ปสสาวมคคัม จเปตวา อชกขกัม อุพพชานมณทลลัม อาทิสส วณณปี
ภณติ อวณณปี ภณติ ๗เปฯ อุกโกสตีปี อาปตติ อุลลจจยชาน
ทุกกฏสส ๗

[๔๐๗] อิตถิ จ โหติ อิตถีสณณิ สารตโต จ ภิกขุ จ

นํ อิตฺถิยา อุพฺภกฺขกํ อโรชานฺมณฺฑลํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ
อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกโกสฺติปิ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
ปณฺฑโก จ โหติ อิตฺถีสลฺลณี ฯเปฯ ปริโส จ โหติ อิตฺถีสลฺลณี
ฯเปฯ ตีรจฺฉานคโต จ โหติ อิตฺถีสลฺลณี ฯเปฯ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ เทว อิตฺถิโย ทฺวินนํ อิตฺถินํ อิตฺถีสลฺลณี สารตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินนํ อิตฺถินํ อุพฺภกฺขกํ อโรชานฺมณฺฑลํ อาทิสฺส
วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกโกสฺติปิ อาปตฺติ
ทฺวินนํ ทุกฺกภูนํ ฯ อิตฺถิ จ ปณฺฑโก จ อุภินฺนํ อิตฺถีสลฺลณี
สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ อุพฺภกฺขกํ อโรชานฺมณฺฑลํ
อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกโกสฺติปิ
อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกภูนํ ฯ อิตฺถิ จ โหติ อิตฺถีสลฺลณี สารตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ อิตฺถิยา กายปฏฺิพทฺธํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ
อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกโกสฺติปิ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
ปณฺฑโก จ โหติ ฯเปฯ ปริโส จ โหติ ฯเปฯ ตีรจฺฉานคโต
จ โหติ ฯเปฯ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ เทว อิตฺถิโย ทฺวินนํ
อิตฺถินํ อิตฺถีสลฺลณี สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินนํ อิตฺถินํ
กายปฏฺิพทฺธํ อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ
อุกโกสฺติปิ อาปตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกภูนํ ฯ อิตฺถิ จ ปณฺฑโก จ
อุภินฺนํ อิตฺถีสลฺลณี สารตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ กายปฏฺิพทฺธํ
อาทิสฺส วณฺณปี ภาณติ อวณฺณปี ภาณติ ฯเปฯ อุกโกสฺติปิ

อาปตติ ทวินัน ทุกกฏานัน ฯ

[๔๐๘] อนาปตติ อตถปุเรกขารสส ฐมมปุเรกขารสส
อนุสาศนีปุเรกขารสส อุมมตตกสส อาทิกมมิกสฺสาติ ฯ

[๔๐๙] โลหิตํ กุกกสากิณฺณํ ขริํ ทีฆณฺจ วาปีตํ
กจฺจิสฺสรตฺติ อมคฺโค สทฺธา ทานเนน กมฺมุนาติ ฯ

[๔๑๐] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺยตฺตรา อิตฺถิ นวฺรตฺตํ กมฺพลํ
ปารุตา โหติ ฯ อณฺฺยตฺโร ภิกฺขุ สारตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ
โลหิตํ โข เต ภคินิํติ ฯ สาน ปฏฺวิฆานาติ อาม อยฺย
นวฺรตฺโต กมฺพลโลติ ฯ ตสฺส กุกกจฺจํ อโหสิ กจฺจิสฺ นุ โข อหํ
สงฺฆาติเสสํ อาปตฺติ อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ
อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสสฺส อาปตฺติ ทุกกฏสฺสาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อณฺฺยตฺตรา อิตฺถิ กุกกสกมฺพลํ ปารุตา โหติ ฯ
อณฺฺยตฺโร ภิกฺขุ สारตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ กุกกสโลมํ โข
เต ภคินิํติ ฯ สาน ปฏฺวิฆานาติ อาม อยฺย กุกกสกมฺพลโลติ ฯ
ตสฺส กุกกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสสฺส
อาปตฺติ ทุกกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺฺยตฺตรา อิตฺถิ
นวโรตํ กมฺพลํ ปารุตา โหติ ฯ อณฺฺยตฺโร ภิกฺขุ สारตฺโต
ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ อากิณฺณโลมํ โข เต ภคินิํติ ฯ สาน
น ปฏฺวิฆานาติ อาม อยฺย นวโรโต กมฺพลโลติ ฯ ตสฺส
#๑ ย. ม. สีสํทติ ฯ

กุกกัจจ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตติ ภิกขุ สงฆาติเสสสฺส อาปตติ
ทุกกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ ขรคมพลั
ปารุตา โหติ ฯ อญฺญตโร ภิกขุ สारตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ
ขรโลม โข เต ภคินีติ ฯ สาน ปฏฺวิฆานาติ อาม อยฺย
ขรคมพโลติ ฯ ตสฺส กุกกัจจ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตติ ภิกขุ
สงฆาติเสสสฺส อาปตติ ทุกกฏสฺสาติ ฯ

[๔๑๑] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ ทิมปาวาริ
ปารุตา โหติ ฯ อญฺญตโร ภิกขุ สारตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ
ทิมปาวาริ
ทิมปาวาโรติ ฯ ตสฺส กุกกัจจ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตติ ภิกขุ
สงฆาติเสสสฺส อาปตติ ทุกกฏสฺสาติ ฯ

[๔๑๒] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ เขตฺตํ
วปาเปตฺวา อากจฺจนฺติ ฯ อญฺญตโร ภิกขุ สारตฺโต ตํ อิตฺถิ
เอตทโวจ วาปีตํ โข เต ภคินีติ ฯ สาน ปฏฺวิฆานาติ อาม
อยฺย โน จ โข ปฏฺวิจฺจตฺนฺติ ฯ ตสฺส กุกกัจจ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตติ ภิกขุ สงฆาติเสสสฺส อาปตติ ทุกกฏสฺสาติ ฯ

[๔๑๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกขุ ปริพฺพาซิกํ
ปฏฺปิเถ ปสฺสิตฺวา สारตฺโต ตํ ปริพฺพาซิกํ เอตทโวจ กจฺจิ
ภคินี เต มคฺโค สํสฺรตีติ ๑ ฯ สาน ปฏฺวิฆานาติ อาม ภิกขุ
#๑ ย. ม. สํสฺรตีติ ฯ

ปฏิปชชิสฺสตีติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิက္ขุ
สงฺฆาภิเสตสฺส อापตฺติ อุกฺกัจจยสฺสาติ ฯ

[๔๑๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิက္ขุ สารตฺโต
อญฺญตรํ อิตฺถิ เอตทโวจ สทฺธาสิ ตฺวํ ภคินี อปีจ ยํ สามิกสฺส
เทสิ ตํ นมฺหากํ เทสิตี ฯ ก็ ภนฺเตติ ฯ เมถุนธมฺมนฺติ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อापตฺติ ตฺวํ ภิက္ขุ อापนฺโน
สงฺฆาภิเสสนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิက္ขุ สารตฺโต
อญฺญตรํ อิตฺถิ เอตทโวจ สทฺธาสิ ตฺวํ ภคินี อปีจ ยํ อคฺคทานํ
ตํ นมฺหากํ เทสิตี ฯ ก็ ภนฺเต อคฺคทานนฺติ ฯ เมถุนธมฺมนฺติ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อापตฺติ ตฺวํ ภิက္ขุ อापนฺโน
สงฺฆาภิเสสนฺติ ฯ

[๔๑๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ ฯ
อญฺญตโร ภิက္ขุ สารตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ ติฏฺฐ ภคินี อหํ
กริสฺสามิตี ฯ สา น ปฏิวินานาติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ
อนาปตฺติ ภิက္ขุ สงฺฆาภิเสตสฺส อापตฺติ ทุกฺกัจจยสฺสาติ ฯ เตน
โข ปน สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ ฯ อญฺญตโร ภิက္ขุ
สารตฺโต ตํ อิตฺถิ เอตทโวจ นิสีท ภคินี อหํ กริสฺสามิตี ฯ
สา น ปฏิวินานาติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิက္ขุ สงฺฆาภิเสตสฺส อापตฺติ ทุกฺกัจจยสฺสาติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อญฺญตฺรา อิตฺถิ กมฺมํ กโรติ ฯ อญฺญตโร ภิက္ขุ

สารตโต ตัม อิตถิ เอตทโวจ นิปชช ภคินี อหัม กริสสามิติ ฯ
สา น ปฏิวินานาติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจิม อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆมาทิสสฺส อปตฺติ ทุกฺกฏสฺสาติ ฯ
ตตฺยสงฺฆมาทิสฺสํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถสงฆาภิเสถ

[๔๑๖] เตน สมเณ พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยฺ วิหฺรติเชตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ฯ เตน โข ปน สมเณ आयสฺมา อุทายิ
สาวคฺคิยฺ กุฎูปโก โหติ พหุگانิ กุลาณิ อุปสงฺกมติ ฯ เตน โข
ปน สมเณ อณฺฺตตรา อิตฺถิ มตฺปติกา อภิรฺูปา โหติ ทสฺสนิยา
ปาสาทิกา ฯ อถโห आयสฺมา อุทายิ ปุพฺพพณฺฺสมยฺ นินฺวาเสตฺวา
ปตฺตจิวฺรมาทาย เณ ตสฺสา อิตฺถิยา นินฺเวสนฺ เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺฺตเต อาสเน นิสฺสีทิ ฯ อถโห सा อิตฺถิ
เณนายสฺมา อุทายิ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา आयสฺมนฺฺตํ อุทายิ
อภิวาทตฺวา เอกมนฺฺตํ นิสฺสีทิ ฯ เอกมนฺฺตํ นิสฺสินฺฺนํ โข ตํ อิตฺถิ
आयสฺมา อุทายิ รมฺมิยา กถาย สนฺทสฺเสสิ สฺมาทเปสิ สมฺตฺเตเชสิ
สมฺปหฺเสสิ ฯ อถโห सा อิตฺถิ आयสฺมา อุทายินา รมฺมิยา
กถาย สนฺทสฺสิตา สฺมาทปีตา สมฺตฺเตชิตา สมฺปหฺสิตา आयสฺมนฺฺตํ
อุทายิ เอตทโวจ วเทยฺยถ ภนฺเต เณ อตฺโถ ปฎิพฺลา มยฺ
อฺยฺยสฺส ทาตุ ยทิทํ จิวฺรปิณฑฺปาตเสนาสนคิลาณปจฺจยภเสชฺช-
ปริกฺขารนฺฺติ ๑ ฯ น โข เต ภคินิ อมฺหากํ ทูลลภา ยทิทํ จิวฺรปิณฑ-
ปาตเสนาสนคิลาณปจฺจยภเสชฺชปริกฺขารา อปิจ โข ๒ โย อมฺหากํ
ทูลลโก ตํ อมฺหากํ เทหิติ ฯ กิ ภนฺเตติ ฯ เมถุนรมฺมนฺฺติ ฯ
#๑ ยฺ. ปริกฺขารานฺฺติ ฯ ๒ ยฺ. ม. โปตฺถเกสุ อยฺ ปาโโจ นตฺติ ฯ

อตฺโต ฆนฺเตติ ฯ อตฺโต ภกีนฺติ ฯ เอหิ ฆนฺเตติ โอรกํ
ปวิสิตฺวา สากฺกํ นิกฺขิปิตฺวา มลฺลจเก อุตฺตนา นิปฺชชฺชิตฺวา ฯ อตฺโต
อายสฺมา อุทายิ เยน สฺวา อิตฺถิ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
โก อิมํ วสฺถํ ทฺวคฺคนฺธํ อามสฺสิตฺตติ นฺนฺจฺจุหิตฺวา ปกฺกามิ ฯ อตฺโต
สฺวา อิตฺถิ อุชฺฌายติ จีษติ วิปาเจติ อลฺชชฺชิตฺวา อิมํ สมณํ
สภฺยปฺตฺติยา ทฺวสฺสิตฺวา มฺสวาทินอ อิมํ หิ นาม สมจารินอ
ธมฺมจารินอ พฺรหฺมจารินอ สจฺจวาทินอ สีสฺวานุโต กลฺยาณธมฺมา
ปฏฺิฆานิสฺสนฺติ นตฺถิ อิมํ สํ สามณฺณํ นตฺถิ อิมํ พฺรหฺมณฺณํ
นจฺจ อิมํ สํ สามณฺณํ นจฺจ อิมํ พฺรหฺมณฺณํ กุโต อิมํ
สามณฺณํ กุโต อิมํ พฺรหฺมณฺณํ อปคตา อิมํ สามณฺณา
อปคตา อิมํ พฺรหฺมณฺณา กถํ หิ นาม สมโณ อุทายิ มํ
สํ เมถุนธมฺมํ ยาจิตฺวา โก อิมํ วสฺถํ ทฺวคฺคนฺธํ อามสฺสิตฺตติ
นฺนฺจฺจุหิตฺวา ปกฺกมิตฺตติ กิ เม ปาปกํ กิ เม ทฺวคฺคนฺธํ กิสฺสาหํ
เกน หายามิตฺติ ฯ อลฺลวปี อิตฺถิโย อุชฺฌายนฺติ จีษนฺติ วิปาเจนฺติ
อลฺชชฺชิตฺวา อิมํ สมณํ สภฺยปฺตฺติยา ทฺวสฺสิตฺวา มฺสวาทินอ อิมํ หิ
นาม สมจารินอ พฺรหฺมจารินอ สจฺจวาทินอ สีสฺวานุโต กลฺยาณธมฺมา
ปฏฺิฆานิสฺสนฺติ นตฺถิ อิมํ สํ สามณฺณํ นตฺถิ อิมํ พฺรหฺมณฺณํ
นจฺจ อิมํ สํ สามณฺณํ นจฺจ อิมํ พฺรหฺมณฺณํ กุโต อิมํ
สามณฺณํ กุโต อิมํ พฺรหฺมณฺณํ อปคตา อิมํ สามณฺณา
อปคตา อิมํ พฺรหฺมณฺณา กถํ หิ นาม สมโณ อุทายิ อิมิสฺสา สํ

เมถุนธมมัม ยาจิตฺวา โโก อิมั วสถิ ทุคฺคณฺฐิ อามสฺสฺสตีติ นฺนฺจฺจุหิตฺวา
ปกฺกมฺสฺสตีติ กิ อิมฺสฺสา ปาปกิ กิ อิมฺสฺสา ทุคฺคณฺฐิ กิสฺสาຍ
เกน หายตีติ ฯ อสฺสฺสฺสฺสฺ โข ภิกฺขุ ตาสฺ อิตฺถินิ อฺชฺฌายนฺตฺนํ
ชฺยนฺตฺนํ วิปาเจนฺตฺนํ ฯ ยะ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจมา สนฺตฺตฺตฺจฺจา ลชฺชฺชิน
กุกฺกจฺจกา สิกฺขากามา เต อฺชฺฌายนฺติ ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กถิ
หิ นาม อายสฺมา อฺทายิ มาตฺตฺคามสฺส สนฺติเก อตฺตฺกามปาริจฺจียาย
วณฺณิ ภาสฺสฺสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมฺตถิ อาริเจสฺสุ ฯ
อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา
อายสฺมนฺตํ อฺทายิ ปฏฺฐิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ อฺทายิ
มาตฺตฺคามสฺส สนฺติเก อตฺตฺกามปาริจฺจียาย วณฺณิ ภาสฺสฺสตีติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺจวิกิ โมจฺมปฺริส
อนนฺโลมิกิ อปฺปฏิรูปิ อสฺสามณฺกิ อกฺปิยิ อกรณฺธิยิ กถิ หิ นาม
ตฺวํ โมจฺมปฺริส มาตฺตฺคามสฺส สนฺติเก อตฺตฺกามปาริจฺจียาย วณฺณิ
ภาสฺสฺสฺสตี นนฺ มยา โมจฺมปฺริส อเนกปฺริยาเยน วิราคาย ฆมฺโม
เทสิโต โน สรคาย ฯเปฯ กามปฺริพาหานิ วุปลโม อฺกฺขาโต เนติ
โฆจฺมปฺริส อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมิ
สิกฺขาปทํ อฺทฺทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ โอตฺถนฺโณ วิปฺริณฺเตน จิตฺเตน
มาตฺตฺคามสฺส สนฺติเก อตฺตฺกามปาริจฺจียาย วณฺณิ ภาเสยฺย เอตทฺคฺคิ
ภคินิ ปาริจฺจียานิ ยา มาทิสฺ สิวณฺตํ กลฺยาณธมฺมํ พุทฺทมฺจาริ
เอเตน ฆมฺเมน ปฺริจเรยฺยติ เมถฺนฺนฺปสฺสฺสฺหิตฺเตน สจฺจมาทิสฺเสสฺสตีติ ฯ

[๔๑๗] โย ปนาติ โย ยาติโส ๗เป๗ ภิกขุติ ๗เป๗ อัย
 อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ๗ โอตินฺโณ นาม สारตฺโต
 อเปกขวา ปฏฺิพทฺชิตฺโต ๗ วิปริณตฺนติ รตฺตํปี จิตฺตํ วิปริณตํ
 ทฺวํจฺปี จิตฺตํ วิปริณตํ มุพฺหํปี จิตฺตํ วิปริณตํ อปฺจ รตฺตํ จิตฺตํ
 อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปตํ วิปริณตฺนติ ๗ มาตุคามโม นาม มนุสฺสิตฺถิ
 น ยกฺขิ น เปตี น ตฺริจฺฉานกตฺตา วิลฺลฺย ปฏฺิพลา สฺภาสิตทฺพฺภาสิตฺติ
 ทฺวํจฺจลาทฺวํจฺจลฺลํ อาชานิตฺตํ ๗ มาตุคามสฺส สฺนฺติเกติ มาตุคามสฺส
 สามนฺตา มาตุคามสฺส อวิทฺเฐ ๗ อตฺตกามนฺติ อตฺตโน กามํ อตฺตโน
 เหตุํ อตฺตโน อธิปฺปายํ อตฺตโน ปาริจฺริยํ ๗ เอตทฺกฺกนฺติ เอตํ อกฺกํ
 เอตํ เสฏฺจํ เอตํ โมกฺขํ เอตํ อุตฺตมํ เอตํ ปวฺริ ๗ ยาติ ขตฺติยา ๑
 วา พฺราหฺมณฺนิ วา เวสี วา สฺพทฺธิ วา ๗ มาทิสฺนฺติ ขตฺติยํ วา
 พฺราหฺมณฺนิ วา เวสี วา สฺพทฺธิ วา ๗ สีลวฺนฺตฺนติ ปาณาติปาตา
 ปฏฺิวิรตํ อทินฺนาทานา ปฏฺิวิรตํ มุสฺสาวาทา ปฏฺิวิรตํ ๗ พฺรหฺมจารินฺติ
 เมถฺนธฺมมา ปฏฺิวิรตํ ๗ กฺลฺยาณธฺมโม นาม เตน จ สีเลน เตน
 จ พฺรหฺมจริเยน กฺลฺยาณธฺมโม โหติ ๗ เอเตน ธฺมเมนาติ เมถฺนธฺมเมน ๗
 ปริจเรยฺยาติ อภฺริเมยฺย ๗ เมถฺนฺปสฺสฺหิตฺเตนาติ เมถฺนธฺมมปฏฺิยฺยฺยฺเตน ๗
 สงฺฆาติเสโสติ ๗เป๗ เตนปี วุจฺจติ สงฺฆาติเสโสติ ๗

[๔๑๘] อิตฺถิ จ โหติ อิตฺถิสฺสฺสฺยํ สारตฺโต จ ภิกขุ จ น
 อิตฺถิยา สฺนฺติเก อตฺตกามปาริจฺริยาย วณฺณํ ภาสฺติ อาปตฺติ

#๑ ย. ม. ขตฺติยิ ๗

สงฆาภิเสตสสุต ๗ อิตถิ จ โหติ เวมตโก ปณทกสญญิ ปุริสสญญิ
 ตีรจฺจนาคตสญญิ สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ อิตถิยา สนฺติเก อตฺต-
 กามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ อาปตฺติ อุตฺตจฺจยสฺส ๗ ปณทโก
 จ โหติ ปณทกสญญิ สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ ปณทกสฺส
 สนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ อาปตฺติ อุตฺตจฺจยสฺส ๗
 ปณทโก จ โหติ เวมตโก ปุริสสญญิ ตีรจฺจนาคตสญญิ อิตถิ-
 สญญิ สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ ปณทกสฺส สนฺติเก อตฺตคาม-
 ปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ อาปตฺติ ทุกฺกสฺส ๗ ปุริโส จ โหติ
 ปุริสสญญิ เวมตโก ตีรจฺจนาคตสญญิ อิตถิสญญิ ปณทกสญญิ
 สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ ปุริสสฺส สนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย
 วณฺณํ ภาสติ อาปตฺติ ทุกฺกสฺส ๗ ตีรจฺจนาคโต จ โหติ
 ตีรจฺจนาคตสญญิ เวมตโก อิตถิสญญิ ปณทกสญญิ ปุริสสญญิ
 สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ ตีรจฺจนาคตสฺส สนฺติเก อตฺตคาม-
 ปาริจริยาย วณฺณํ ภาสติ อาปตฺติ ทุกฺกสฺส ๗

[๔๑๕] เทว อิตถิโย ทฺวินฺนํ อิตถินํ อิตถิสญญิ สารตฺโต จ
 ภิกขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตถินํ สนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย วณฺณํ
 ภาสติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฆาภิเสตสํ ๗ เทว อิตถิโย ทฺวินฺนํ
 อิตถินํ เวมตโก ปณทกสญญิ ปุริสสญญิ ตีรจฺจนาคตสญญิ
 สารตฺโต จ ภิกขุ จ นํ ทฺวินฺนํ อิตถินํ สนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย
 วณฺณํ ภาสติ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ อุตฺตจฺจยอนํ ๗ เทว ปณทกา

ทฺวินนํ ปณฺฑกานํ ปณฺฑกสญฺญี สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ ทฺวินนํ
ปณฺฑกานํ สนนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ
ทฺวินนํ อุลลจฺจนํ ๑ เทว ปณฺฑกา ทฺวินนํ ปณฺฑกานํ เวมตีโก
ปฺริสสญฺญี ตีรจฺจนาคตสญฺญี อิตฺถีสญฺญี สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ
นํ ทฺวินนํ ปณฺฑกานํ สนนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสตี
อาปตฺติ ทฺวินนํ ทฺกกฺกานํ ๑ เทว ปฺริสา ทฺวินนํ ปฺริसानํ ๑เป๑
เทว ตีรจฺจนาคตา ทฺวินนํ ตีรจฺจนาคตานํ ตีรจฺจนาคตสญฺญี เวมตีโก
อิตฺถีสญฺญี ปณฺฑกสญฺญี ปฺริสสญฺญี สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
ทฺวินนํ ตีรจฺจนาคตานํ สนนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสตี
อาปตฺติ ทฺวินนํ ทฺกกฺกานํ ๑ อิตฺถี จ ปณฺฑโก จ อฺกนฺนํ
อิตฺถีสญฺญี สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อฺกนฺนํ สนนฺติเก อตฺตคาม-
ปาริจริยาย วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทฺกกฺกสฺส ๑
อิตฺถี จ ปณฺฑโก จ อฺกนฺนํ เวมตีโก ๑เป๑ อาปตฺติ อุลลจฺจน
ทฺกกฺกสฺส ๑เป๑ ปณฺฑกสญฺญี ๑เป๑ อาปตฺติ ทฺวินนํ อุลลจฺจนํ
๑เป๑ ปฺริสสญฺญี ๑เป๑ ตีรจฺจนาคตสญฺญี สारตฺโต จ ภิกฺขุ
จ นํ อฺกนฺนํ สนนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ
อูลลจฺจน ทฺกกฺกสฺส ๑ อิตฺถี จ ปฺริโส จ อฺกนฺนํ อิตฺถีสญฺญี
सारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อฺกนฺนํ สนนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย
วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทฺกกฺกสฺส ๑ อิตฺถี จ
ปฺริโส จ อฺกนฺนํ เวมตีโก ปณฺฑกสญฺญี ปฺริสสญฺญี ตีรจฺจนาค-

สยฺหิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย
วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ ญฺลลจฺเจเนน ทุกกฺกฺกสฺส ฯ อิตฺถิ จ
ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ อิตฺถิสยฺหิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ
สนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ สงฺฆาทิสเสเน
ทุกกฺกฺกสฺส ฯ อิตฺถิ จ ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ เวมตีโก ปณฺฑกสยฺหิ
ปฺริสสยฺหิ ติรจฺฉานคตสยฺหิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ
อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ
ญฺลลจฺเจเนน ทุกกฺกฺกสฺส ฯ ปณฺฑโก จ ปฺริโส จ อุภินฺนํ ปณฺฑกสยฺหิ
सारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย
วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ ญฺลลจฺเจเนน ทุกกฺกฺกสฺส ฯ ปณฺฑโก จ
ปฺริโส จ อุภินฺนํ เวมตีโก ปฺริสสยฺหิ ติรจฺฉานคตสยฺหิ สारตฺโต
จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตคามปาริจริยาย วณฺณํ ภาสตี
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกกฺกฺกานํ ฯ ปณฺฑโก จ ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ
ปณฺฑกสยฺหิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตคามปาริ-
จริยาย วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ ญฺลลจฺเจเนน ทุกกฺกฺกสฺส ฯ ปณฺฑโก
จ ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ เวมตีโก ปฺริสสยฺหิ ติรจฺฉานคตสยฺหิ
อิตฺถิสยฺหิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก อตฺตคาม-
ปาริจริยาย วณฺณํ ภาสตี อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกกฺกฺกานํ ฯ ปฺริโส
จ ติรจฺฉานคโต จ อุภินฺนํ ปฺริสสยฺหิ เวมตีโก ติรจฺฉานคตสยฺหิ
อิตฺถิสยฺหิ ปณฺฑกสยฺหิ สारตฺโต จ ภิกฺขุ จ นํ อุภินฺนํ สนฺติเก

อตุตคามปาริจริยาย วัฒนํ ภาสตี อาปตติ ทฺวินนํ ทุกกฏานํ ฯ

[๔๒๐] อนาปตติ จีวรปิณฑปาตเสนาสนคิลานปัจจุยภสชฺช-
ปริกฺขารณ อุปฏฺฐหาตี ภณฺตี อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

[๔๒๑] กถํ วัฒนฺมา ลภ ปฺตตํ ปิยา จ สฺสกคา สึยํ

กี ทชฺชํ เกนฺอุปฏฺฐเยยฺยํ กถํ กจฺเจยฺย สฺสกคตินฺนฺตี ฯ

[๔๒๒] เตน โข ปน สมเยน อณฺฺยตฺตรา วัฒนฺมา อิตฺถิ กฺลุปกํ
ภิกฺขุํ เอตทโวจ กถาหํ ภนฺเต วิชาเยยฺยนฺตี ฯ เตนหิ ภคินิ อกฺคทานํ
เทหิติ ฯ กี ภนฺเต อกฺคทานนฺตี ฯ เมถุนธมฺมนฺตี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ
อโหสิ ฯเปฯ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อาปตฺตี ตฺวํ

ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺตี ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺฺยตฺตรา
วิชายิณี อิตฺถิ กฺลุปกํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ กถาหํ ภนฺเต ปฺตตํ น ๑
ลภเยยฺยนฺตี ฯ เตนหิ ภคินิ อกฺคทานํ เทหิติ ฯ กี ภนฺเต
อกฺคทานนฺตี ฯ เมถุนธมฺมนฺตี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ

อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺตี ฯ เตน โข ปน สมเยน
อณฺฺยตฺตรา อิตฺถิ กฺลุปกํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ กถาหํ ภนฺเต สามิกสฺส ปิยา
อสฺสนฺตี ฯ เตนหิ ภคินิ อกฺคทานํ เทหิติ ฯ กี ภนฺเต อกฺคทานนฺตี ฯ
เมถุนธมฺมนฺตี ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ

ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺตี ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺฺยตฺตรา
อิตฺถิ กฺลุปกํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ กถาหํ ภนฺเต สฺสกคา อสฺสนฺตี ฯ

#๑ ย. ม. โปตฺถเกสฺส อํ ปาโจ น โหติ ฯ

เตนหิ ภคินี อคฺคทานัน ทเหตีติ ฯ กิ ฆนฺเต อคฺคทานนฺติ ฯ
เมถุนธมฺมนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ
ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตฺรา
อิตฺถิ กฺลุปกั ภิกฺขุ เอตทโวจ กฺยาหิ ฆนฺเต อยฺยสฺส ทชฺชามีติ ฯ
อคฺคทานัน ภคินีติ ฯ กิ ฆนฺเต อคฺคทานนฺติ ฯ เมถุนธมฺมนฺติ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจจํ อโหสิ ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน อญฺจตฺรา อิตฺถิ กฺลุปกั ภิกฺขุ เอตทโวจ
เกนาหิ ฆนฺเต อยฺยํ อุปฺภุจามีติ ๑ ฯ อคฺคทานเนน ภคินีติ ฯ กิ
ฆนฺเต อคฺคทานนฺติ ฯ เมถุนธมฺมนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ
ฯเปฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ ฯ เตน โข
ปน สมเยน อญฺจตฺรา อิตฺถิ กฺลุปกั ภิกฺขุ เอตทโวจ กถาหิ
ฆนฺเต สุกฺตี กจฺเจยฺยนฺติ ฯ เตนหิ ภคินี อคฺคทานัน ทเหตีติ ฯ กิ
ฆนฺเต อคฺคทานนฺติ ฯ เมถุนธมฺมนฺติ ฯ ตสฺส กุกฺกัจจํ อโหสิ กจฺจิ
นฺ โข อหิ สงฺฆาติเสสฺสิ อาปตฺตี อาปนฺโนติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจติ ฯ อาปตฺตี ตฺวํ ภิกฺขุ อาปนฺโน สงฺฆาติเสสนฺติ ฯ

จตุตฺถสงฺฆาติเสสฺสิ นิฏฺฐิตํ ฯ

#๑ ย. ม. อุปฺภุจามีติ ฯ

ปลงจมสงฆมาทิสเสถ

[๔๒๑] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยั วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเขน आयสฺมา
อุทายิ สาวตฺถิยั กุฏุปโก โหติ พุทฺธานิ กุถานิ อุปสงฺกมฺติ ยตฺถ
ปสฺสตี กุมาริกั วา อปฺชาปตฺติกั กุมาริกั วา อปตฺติกั กุมารกสฺส
มาตาปิตฺตุนั สนฺตฺติเก กุมาริกาย วณฺณั ภณฺตี อมุกสฺส กุถสฺส
กุมาริกา อภิรฺฐปา ทสฺสณิยา ปาสาทิกา ปณฺฑิตา พุยฺตฺตา เมธาวินิ
ทกฺขา อนลสา ฉนฺนา สา กุมาริกา อิมสฺส กุมารกสฺสชาติ ๑
เต เอวํ วทนฺตฺติ ๑ เอเต โข ภนฺเต อเมห น ชานนฺตฺติ เก วา
อิเม กสฺส วาติ สเจ ภนฺเต อโย ทาเปยฺย อานะยฺยาม ๒ มยั
ตัม กุมาริกั อิมสฺส กุมารกสฺสชาติ ๑ กุมาริกาย มาตาปิตฺตุนั สนฺตฺติเก
กุมารกสฺส วณฺณั ภณฺตี อมุกสฺส กุถสฺส กุมารโก อภิรฺฐโป
ทสฺสณิโย ปาสาทิกโก ปณฺฑิตโต พุยฺตฺโต เมธาวี ทกฺโข อนลโส
ฉนฺโน โส กุมารโก อิมิสฺสา กุมาริกายาติ ๑ ๑ เเต เอวํ วทนฺตฺติ
เอเต โข ภนฺเต อเมห น ชานนฺตฺติ เก วา อิเม กสฺส วาติ กสฺมี
วिय กุมาริกาย วตฺถุ สเจ ภนฺเต อโย ยาจาเปยฺย ทชฺเชยฺยาม มยั
อิมั กุมาริกั ตสฺส กุมารกสฺสชาติ ๑ เอเตเนว อุปาเขน อาวาทานิปี
#๑ ย. ม. วทนฺตฺติ ๑ ๒ ย. ม. อานม ๑ ๓ ย. ม. ฉนฺนายั
#กุมาริกา ตสฺส กุมารกสฺสชาติ ๑

การาเปติ วิวาหานิปี การาเปติ วาเรยยานิปี วตฺตาเปติ ฯ

[๔๒๔] เตน โข ปน สมเณน อญฺญตริสฺสา ปุราณคณกียา
ชิตฺตา อภิรฺูปา โหติ ทสฺสนียา ปาสาทิกา ฯ ตีโรคามกา จ
อาชีวกสาวกา อาคนฺตฺวา ตํ คณฺที เอตทโวจฺจุ เทหฺยเย อิมํ
กุมาริกํ อมฺหากํ กุมารกสฺสชาติ ฯ सा ऐवमाह ओहं खयुया
त्तुमेह न खानामि ऐ वा ऐमे कसुस वाति ऐयञ्ज ऐ ऐकचित्तिका
तीरोकामो ज कन्तपुपो नाहं तसฺसामिति ฯ मनुसฺसाเต आशीวกसावऐ
ऐตทโวจฺจุ กิสฺस तुमेह ऐयया आकत्तुถाति ฯ ऐच मय्य ऐयया
อมुग्गं नाम कण्ठी चित्तिं खाजिमहा ओमฺหากं कुमारकसुस सा ऐवमाह
ओहं खयुया तुमेह न खानामि ऐ वा ऐमे कसुस वाति ऐयञ्ज
ऐ ऐकचित्तिका तीरोकामो ज कन्तपुपो नाहं तसฺसामिति ฯ กิสฺस
त्तुमेह ऐयया ตํ कण्ठी चित्तिं खाजित्तถ ननु ऐयโย อุทायि
वत्तपुपो ऐयโย อุทायि ताเปสुत्तिติ ฯ ओहो ऐ आशीวกसावกา
ऐनायसुमा อุทायि ऐनुप्सग्गमित्तु ओप्सग्गमितฺวา आयसुมนุตฺต ओทायि
ऐตทโวจฺจุ ऐच मय्य णन्ते ओमुग्गं नाम कण्ठी चित्तिं खाजिमहा ओमฺหากं
कुमारकसुस सा ऐवमाह ओहं खयुया तुमेह न खानामि ऐ वा
ऐमे कसुस वाति ऐयञ्ज ऐ ऐकचित्तिका तीरोकामो ज कन्तपुपो
नाहं तसฺसामिति साธุ णन्ते ऐययो ตํ कण्ठी चित्तिं ताเปत्तु
ओमฺหากं कुमारकसฺसชาติ ฯ ओहो आयसुमा อุทायि ऐเน सा कण्ठी
ऐनुप्सग्गमित्तु ओप्सग्गमितฺวา ตํ कण्ठी ऐตทवोจ กิสฺस ऐमेत्तिं चित्तिं

น เทลิตี ฯ อหํ ขวฺยฺย อิมํ น ชานามิ เก วา อิมํ กสฺส วาติ
 อยฺยจ เม เอกธิตฺติกา ตีโรคาโม จ คนฺตพฺโพ นานํ ทสฺสามิตฺติ ฯ
 เทหิ อิมํสํ อหํ อิมํ ชานามิตฺติ ฯ สเจ ฆนฺเต อโย ชานาติ
 ทสฺสามิตฺติ ฯ อถ โข สา คณฺถิ เตสํ อาชีวกสวากานํ ธีตฺรํ อทาสี ฯ
 อถ โข เต อาชีวกสวากา ตํ กุมาริกํ เนตฺวา มาสํเยว สฺมุทฺติสาโกเคน
 ภูณฺชิสฺสุ ตโต อปฺเรน ทาสีโกเคน ภูณฺชนฺติ ฯ

[๔๒๕] อถ โข สา กุมาริกา มาตุยา สนฺติเก พุตฺตํ ปาเหสิ
 อหํ หิ ทฺถคฺคตา ทฺถขิตฺตา น สฺขํ ลภามิ มาสํเยว มํ สฺมุทฺติสาโกเคน
 ภูณฺชิสฺสุ ตโต อปฺเรน ทาสีโกเคน ภูณฺชนฺติ อากจฺจตุ เม มาตา
 มํ ๑ เนสฺสตุตฺติ ฯ อถ โข สา คณฺถิ เยน เต อาชีวกสวากา เตนฺ-
 ปสฺงกมิ อฺปสฺงกมิตฺวา เต อาชีวกสวากเ อตทโวจ มา อโยยา
 อิมํ กุมาริกํ ทาสีโกเคน ภูณฺชิตฺถ สฺมุทฺติสาโกเคน อิมํ กุมาริกํ
 ภูณฺชธาติ ฯ เต เอวมาหํสฺสุ นตฺถมฺหากํ ตยา สทฺธิ อหารูปหาโร
 สมณฺเณน สทฺธิ อมฺหากํ อหารูปหาโร จจฺจ ตฺวํ น มยฺนตฺตํ
 ชานามาติ ฯ อถ โข สา คณฺถิ เตหิ อาชีวกสวากเหิ อปฺสาทิตา
 ปฺนทเว สวาคฺถี ปจฺจาจฺจณฺนิ ฯ ทฺถติยมฺปิ โข สา กุมาริกา มาตุยา
 สนฺติเก พุตฺตํ ปาเหสิ อหํ หิ ทฺถคฺคตา ทฺถขิตฺตา น สฺขํ ลภามิ
 มาสํเยว มํ สฺมุทฺติสาโกเคน ภูณฺชิสฺสุ ตโต อปฺเรน ทาสีโกเคน
 ภูณฺชนฺติ อากจฺจตุ เม มาตา มํ เนสฺสตุตฺติ ฯ อถ โข สา คณฺถิ
 #๑ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺสุ อโย ปาโง น โหติ ฯ

เขนายสุมา อุทายิ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสุมนฺตํ อุทายี
เอตทโวจ สฺวา กิร ฆนฺเต กุมาริกา ทุกฺคตา ทุกฺขิตา น สฺขํ
ลภติ มาสฺสฺเชว นํ สฺมุณิสฺสโกเคน ภูณฺชิสฺสุ ตโต อปรเณ ทาสีโกเคน
ภูณฺชนฺติ วทฺทยายถ ฆนฺเต มา อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสีโกเคน
ภูณฺชิตฺถ สฺมุณิสฺสโกเคน อิมํ กุมาริกํ ภูณฺชถาติ ฯ อถโฆ อายสุมา
อุทายิ เยน เต อาชีวกสวากา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา เต
อาชีวกสวากเ เอตทโวจ มา อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสีโกเคน
ภูณฺชิตฺถ สฺมุณิสฺสโกเคน อิมํ กุมาริกํ ภูณฺชถาติ ฯ เต เอวมาหํสุ
นตฺถมฺหากํ ตยา สทฺธิ อารูปรุหาโร คณฺธิยา สทฺธิ อมฺหากํ
อารูปรุหาโร สมณฺณ ฆวิตพฺพํ อพฺยวณฺเณ สมณฺเณ อสฺส
สุสฺสมณฺเณ คจฺจ ตฺवं น มยฺนฺตํ ชานามาติ ฯ อถโฆ อายสุมา
อุทายิ เตหิ อาชีวกสวากเหิ อปรสาทิตโต ปฺนทเว สวตฺถี ปจฺจาณฺณิ ฯ
ตติยมฺปิ โข สฺวา กุมาริกา มาตฺยา สนฺติเก ทฺถํ ปาเหสิ อหํ หิ
ทุกฺคตา ทุกฺขิตา น สฺขํ ลภามิ มาสฺสฺเชว มํ สฺมุณิสฺสโกเคน
ภูณฺชิสฺสุ ตโต อปรเณ ทาสีโกเคน ภูณฺชนฺติ อากจฺจตุ เม มาตา
มํ เนสฺสตุติ ฯ ทฺถติยมฺปิ โข สฺวา คณฺธิ เเขนายสุมา อุทายิ เตนฺ-
อุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสุมนฺตํ อุทายี เอตทโวจ สฺวา กิร
ฆนฺเต กุมาริกา ทุกฺคตา ทุกฺขิตา น สฺขํ ลภติ มาสฺสฺเชว นํ สฺมุณิสฺส-
โกเคน ภูณฺชิสฺสุ ตโต อปรเณ ทาสีโกเคน ภูณฺชนฺติ วทฺทยายถ
ฆนฺเต มา อยฺยา อิมํ กุมาริกํ ทาสีโกเคน ภูณฺชิตฺถ สฺมุณิสฺสโกเคน

อิมํ กุมาริกํ ภูษชดาติ ฯ ปจมํ จาหํ เตหิ อาชีวกสาวเกหิ
อปสาทิโต คจจตุ ตุํ นานํ คมิสฺสามิติ ฯ

[๔๒๖] อถโข สวา คณเก อุชฺฌายติ ขียติ วิปาเจติ เอวํ
ทุกฺคโต โหตุ อโย อุทายิ เอวํ ทุกฺขิตโต โหตุ อโย อุทายิ
เอวํ มา สฺขํ ลภตุ อโย อุทายิ ยถา เม กุมาริกา ทุกฺคตา
ทุกฺขิตา น สฺขํ ลภติ ปาปิกาย สสฺสุยา ปาปเกน สสฺสุเรน
ปาปเกน สามิเกนาติ ฯ สวาปิ โข กุมาริกา อุชฺฌายติ ขียติ
วิปาเจติ เอวํ ทุกฺคโต โหตุ อโย อุทายิ เอวํ ทุกฺขิตโต โหตุ
อโย อุทายิ เอวํ มา สฺขํ ลภตุ อโย อุทายิ ยถาหํ ทุกฺคตา
ทุกฺขิตา น สฺขํ ลภามิ ปาปิกาย สสฺสุยา ปาปเกน สสฺสุเรน
ปาปเกน สามิเกนาติ ฯ อถฺวาปิ อิตฺถิโย อสนฺตุจฺจา สสฺสุหิ วา
สสฺสุเรหิ วา สามิเกหิ วา ตา เอวํ โอยาจนฺติ เอวํ ทุกฺคโต
โหตุ อโย อุทายิ เอวํ ทุกฺขิตโต โหตุ อโย อุทายิ เอวํ มา
สฺขํ ลภตุ อโย อุทายิ ยถา มยํ ทุกฺคตา ทุกฺขิตา น สฺขํ
ลภาม ปาปิกาย สสฺสุหิ ปาปเกหิ สสฺสุเรหิ ปาปเกหิ สามิเกหิติ ฯ
ยา ปน ตา อิตฺถิโย อสนฺตุจฺจา สสฺสุหิ วา สสฺสุเรหิ วา สามิเกหิ
วา ตา เอวํ อายาจนฺติ เอวํ สฺขิตโต โหตุ อโย อุทายิ เอวํ
สฺขิตโต โหตุ อโย อุทายิ เอวํ สฺขเมชฺตุ อโย อุทายิ ยถา
มยํ สฺขิตา สฺขิตา สฺขเมชาม ภาทฺทกาหิ สสฺสุหิ ภาทฺทเกหิ สสฺสุเรหิ
ภาทฺทเกหิ สามิเกหิติ ฯ

[๔๒๗] อสโสสุ โข ภิกขุ เอกจจัน อิตถินัน โอยาจนุติณ
 เอกจจัน อิตถินัน อายาจนุติณ ฯ เย เต ภิกขุ อปฺปิจจา สนตฺตฺฐา
 ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
 อุทายิ สลฺยจริตฺตํ สฺมาปชฺชิสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกขุ ภควโต
 เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี
 ปกรณเ ภิกขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนฺตํ อุทายิ ปฺฏิปฺจฺจ
 สจฺจํ กิร ตฺวํ อุทายิ สลฺยจริตฺตํ สฺมาปชฺชิสฺตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺนุจฺจวิกํ โมจฺมปฺริส อนนฺนุโลมิกํ อปฺปฏฺฐิ
 อสฺสามณฺกํ อกปฺปิยํ อกรณฺนิยํ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมจฺมปฺริส
 สลฺยจริตฺตํ สฺมาปชฺชิสฺสตี เนตํ โมจฺมปฺริส อปฺปสนฺนํ นว ปสทา
 ฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ โย
 ปน ภิกขุ สลฺยจริตฺตํ สฺมาปชฺชเยยฺย อิตฺถิยา วา ปฺริสมตี ปฺริสสฺส วา
 อิตฺถิมตี ชายตฺตเน วา ชารตฺตเน วา สงฺฆาเทโสตีติ ฯ เอวญฺจิทํ
 ภควตา ภิกขุณํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหตีติ ฯ

[๔๒๘] เตน โข ปน สมเยน สมพฺพหฺลตา ชฺชตฺตา อุชฺฌายเน
 ปรีจาเรนฺตา อญฺจตริสฺสา เวสียา สนฺติเก พุตฺตํ ปาเหสุ อากจฺจ
 อุชฺฌายเน ปรีจาเรสฺสามาติ ฯ สา เอวมาห อหํ ขวฺยฺยา ตฺเมห
 น ชานามิ เก วา อิเม กสฺส วาติ อหฺลจฺจมฺหิ พฺพุภฺนฺนฺทา พฺพุ-
 ปรีกฺขารา พหฺนินฺครณฺจ คนฺตพฺพํ นานํ คมิตฺสฺสามีติ ฯ อถ โข โส
 พฺพุโต เตสํ ชฺชตฺตํ เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ เอวํ วุตฺเต อญฺจตโร

ปุริโส เต ชุตเต เอตทโวจ กิสฺส ตุมฺเห อยฺยา ตํ เวสี ยาจิตถ
นฺนุ อโย อุทายี วุตตพฺโพ อโย อุทายี อโยเชสฺสตีติ ฯ เอวํ
วุตเต อณฺตโร อุปาสโก ตํ ปุริสํ เอตทโวจ มา อโย เอวํ
อวจ น กปฺปติ สมณํ สกฺยปฺตฺตฺยานํ เอวรูปํ กาคฺคฺ นโย
อุทายี เอวรูปํ กริสฺสตีติ ฯ เอวํ วุตเต กริสฺสตีติ น กริสฺสตีติ
อพฺภุคฺคํ อกฺกํ ฯ อถโฆ เต ชุตฺตา เยนายสฺมา อุทายี เตนฺนุสฺงกมฺีสุ
อุปฺสงฺกมิตฺวา आयสฺมนฺตํ อุทายี เอตทโวจฺ อธิ มยฺ ฆนฺเต
อุยฺยานเ ปฺริจาเรนฺตา อมฺกาย นาม เวสียา สนฺติเก ทฺตํ ปหิณฺมิหา
อาคจฺจตุ อุยฺยานเ ปฺริจาเรสฺสามาติ สฺวา เอวมาห อหํ ขวฺยฺยา
ตุมฺเห น ชานามิ เก วา อิมे กสฺส วาติ อหณฺจมฺหิ พหฺนุณฺหา
พหฺนุปริกฺขารา พหฺนุครณฺจ กนฺตพฺพํ นานํ คมฺิสฺสามิติ สฺว
ฆนฺเต อโย ตํ เวสี อโยเชสฺสตีติ ฯ อถโฆ आयสฺมา อุทายี เยน
สฺวา เวสี เตนฺนุสฺงกมฺิ อุปฺสงฺกมิตฺวา ตํ เวสี เอตทโวจ กิสฺส
อิมสฺ น คจฺจตีติ ฯ อหํ ขวฺยฺย อิมे น ชานามิ เก วา อิมे กสฺส
วาติ อหณฺจมฺหิ พหฺนุณฺหา พหฺนุปริกฺขารา พหฺนุครณฺจ กนฺตพฺพํ
นानํ คมฺิสฺสามิติ ฯ คจฺจ อิมสฺ อหํ อิมे ชานามิติ ฯ สจ
ฆนฺเต อโย ชานาติ คมฺิสฺสามิติ ฯ อถโฆ เต ชุตฺตา ตํ
เวสี อาทาย อุยฺยานํ อคฺมฺิสฺ ฯ อถโฆ โส อุปาสโก อฺชฺฌายติ
ชียติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม อโย อุทายี ตํชณฺนํ สจฺจจฺริตฺตํ
สฺมาปชฺชิสฺสตีติ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ ตสฺส อุปาสกสฺส อฺชฺฌายนฺตสฺส

จียนตสฺส วิปาเจนตสฺส ฯ เย เต ภิกขุ อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต
 อุกฺขมายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุกฺขายิ
 ตํขณิกํ สลฺยจริตฺตํ สฺมาปชฺชิสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกขุ ภควโต
 เอตมตฺถํ อารโหเจตฺถํ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี
 ปกรณเ ภิกขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนตฺตํ อุกฺขายี ปฏฺิปปุจฺฉิ
 สจฺจํ กิร ตฺวํ อุกฺขายิ ตํขณิกํ สลฺยจริตฺตํ สฺมาปชฺชิสฺสีติ ๑ ฯ สจฺจํ
 ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺนุจฺฉวิกํ โมฆปุริส อน-
 นฺุโลมิทํ ฯเปฯ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปุริส ตํขณิกํ สลฺยจริตฺตํ
 สฺมาปชฺชิสฺสตี เนตฺถํ โมฆปุริส อปฺปสฺนฺนํ ภา ปสฺสาทาย ฯเปฯ
 เอวญฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺขายิสฺสเยยฺยถ โย ปน ภิกขุ
 สลฺยจริตฺตํ สฺมาปชฺชเยยฺย อิตฺถิยา วา ปุริสฺมตี ปุริสฺสฺส วา อิตฺถิมตี
 ชายตฺตเน วา ชารตฺตเน วา อนฺตมโส ตํขณิกายปี สงฺฆาเทโสติ ฯ

[๔๒๕] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกขุติ ฯเปฯ อัย
 อิมสฺมี อตฺถเ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ สลฺยจริตฺตํ สฺมาปชฺชเยยฺยติ
 อิตฺถิยา วา ปหิโต ปุริสฺสฺส สนฺติเก กจฺฉติ ปุริสฺเสน วา ปหิโต
 อิตฺถิยา สนฺติเก กจฺฉติ ฯ อิตฺถิยา วา ปุริสฺมตินฺติ ปุริสฺสฺส
 มตี อิตฺถิยา วา อารโหเจติ ฯ ปุริสฺสฺส วา อิตฺถิมตินฺติ อิตฺถิยา
 มตี ปุริสฺสฺส วา อารโหเจติ ฯ ชายตฺตเน วาติ ชายา ภวิสฺสตี ฯ
 ชารตฺตเน วาติ ชารี ภวิสฺสตี ฯ อนฺตมโส ตํขณิกายปีติ มฺหุตฺติกา
 #๑ ย. ม. สฺมาปชฺชิตี ฯ

ภวิสฺสตี ฯ สงฺฆาติเสโสตี ฯเปฯ เตนปี วุจฺจติ สงฺฆาติเสโสตี ฯ

[๔๓๐] ทส อิตฺถิโย มาตฺรภุชิตา ปิตฺรภุชิตา มาตาปิตฺรภุชิตา
ภาคฺรภุชิตา ภคินีรภุชิตา ฌาตริภุชิตา โคตฺตรภุชิตา ชมฺมรภุชิตา
สํารกฺษา สปริทณฺฑา ฯ

[๔๓๑] ทส ภริยาโย ชนภูกีตา ฉนทฺวาสิณี โภคฺวาสิณี ปญฺญาสิณี
โอบฺพตฺตคิณี โอบตฺตจุมฺพญา ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา
จ ชฺชาหฺญา มุหุตฺติกา ฯ

[๔๓๒] มาตฺรภุชิตา นาม มาตา รภุชติ โคเปติ อิสฺสรียิ
กาเรติ วสํ วตฺเตติ ฯ ปิตฺรภุชิตา นาม ปิตา รภุชติ โคเปติ
อิสฺสรียิ กาเรติ วสํ วตฺเตติ ฯ มาตาปิตฺรภุชิตา นาม มาตา-
ปิตโร รภุชนฺติ โคเปนฺติ อิสฺสรียิ กาเรนฺติ วสํ วตฺเตนฺติ ฯ
ภาคฺรภุชิตา นาม ภาคา รภุชติ โคเปติ อิสฺสรียิ กาเรติ วสํ
วตฺเตติ ฯ ภคินีรภุชิตา นาม ภคินี รภุชติ โคเปติ อิสฺสรียิ
กาเรติ วสํ วตฺเตติ ฯ ฌาตริภุชิตา นาม ฌาตกา รภุชนฺติ
โคเปนฺติ อิสฺสรียิ กาเรนฺติ วสํ วตฺเตนฺติ ฯ โคตฺตรภุชิตา นาม
สโคตฺตา รภุชนฺติ โคเปนฺติ อิสฺสรียิ กาเรนฺติ วสํ วตฺเตนฺติ ฯ ชมฺม-
รภุชิตา นาม สหชฺมมิกา รภุชนฺติ โคเปนฺติ อิสฺสรียิ กาเรนฺติ วสํ
วตฺเตนฺติ ฯ สํารกฺษา นาม คพฺุภปี ปริกฺคหิตา โหติ มยฺหํ เอสาติ
อนฺตมโส มาลาคุลปริกฺคหิตฺตาปี ฯ สปริทณฺฑา นาม เกนฺจิ ทณฺโฑ
จปีโต โหติ โย อิตฺถนฺนามํ อิตฺถิ กจฺจติ เอตฺตโก ทณฺโฑติ ฯ

[๔๓๓] ชนุกีตา นาม ชเนน กิณฺฑวา วาเสติ ฯ ฉนฺทวาสิณี
นาม ปิโย ปิยฺ วาเสติ ฯ โภควาสิณี นาม โภคํ ทตฺวา
วาเสติ ฯ ปญฺทวาสิณี นาม ปญฺ ทตฺวา วาเสติ ฯ โอทปตฺตกิณี
นาม อุทกปตฺตํ อามสฺติวา วาเสติ ฯ โอบตจฺมฺพญา นาม จฺมฺพญฺ
โอบโรเปตฺวา วาเสติ ฯ ทาสี นาม ทาสี เจว โหติ ภริยา จ ฯ
กมฺมการี นาม กมฺมการี เจว โหติ ภริยา จ ฯ ฐชาหญา นาม
กรรมรานีตา วุจฺจติ ฯ มุหฺตฺตিকা นาม ตํขณิกา วุจฺจติ ฯ

[๔๓๔] ปฺริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ ๑ คจฺน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
มาตฺรภฺจิตํ พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนุกีตาติ
ปฏฺิกคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปฺริโส
ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ปิตฺรภฺจิตํ พฺรุหิ ฯเปฯ
มาตาปิตฺรภฺจิตํ พฺรุหิ ฯ ภาตฺรภฺจิตํ พฺรุหิ ฯ ภคินีรภฺจิตํ พฺรุหิ ฯ
ฌาตริภฺจิตํ พฺรุหิ ฯ โคตฺตรภฺจิตํ พฺรุหิ ฯ ฐมฺมรภฺจิตํ พฺรุหิ ฯ
สารถฺภฺจิตํ พฺรุหิ ฯ สปริทณฺฑํ พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยา ชนุกีตาติ ปฏฺิกคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

นิกฺเขปฺปทานิ ฯ

[๔๓๕] ปฺริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
มาตฺรภฺจิตตฺถจ ปิตฺรภฺจิตตฺถจ พฺรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
#๑ ปหิณฺตีสิตฺติ อมฺหากํ ขนฺติ ฯ

ภริยาโย ธนุกีตาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ปฺริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
มาตฺรภฺขิตฺตจ มาตาปิตฺรภฺขิตฺตจ พฺรหฺมิ ๑เป๑ มาตฺรภฺขิตฺตจ
ภาตฺรภฺขิตฺตจ ๑ มาตฺรภฺขิตฺตจ ภคินีรภฺขิตฺตจ ๑ มาตฺรภฺขิตฺตจ
ฉาตฺรภฺขิตฺตจ ๑ มาตฺรภฺขิตฺตจ โคตฺตรภฺขิตฺตจ ๑ มาตฺรภฺขิตฺตจ
ชฺมฺมรภฺขิตฺตจ ๑ มาตฺรภฺขิตฺตจ สारภฺขิตฺตจ ๑ มาตฺรภฺขิตฺตจ
สปริทฺตจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ธนุกีตาติ
ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑

ขณฺฑจกฺกํ ๑

[๔๓๖] ปฺริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ปิตฺรภฺขิตฺตจ
มาตาปิตฺรภฺขิตฺตจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย ธนุกีตาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ปฺริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
ปิตฺรภฺขิตฺตจ ภาตฺรภฺขิตฺตจ ๑ ปิตฺรภฺขิตฺตจ ภคินีรภฺขิตฺตจ ๑
ปิตฺรภฺขิตฺตจ ฉาตฺรภฺขิตฺตจ ๑ ปิตฺรภฺขิตฺตจ โคตฺตรภฺขิตฺตจ ๑
ปิตฺรภฺขิตฺตจ ชฺมฺมรภฺขิตฺตจ ๑ ปิตฺรภฺขิตฺตจ สारภฺขิตฺตจ ๑
ปิตฺรภฺขิตฺตจ สปริทฺตจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย ธนุกีตาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ปฺริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
ปิตฺรภฺขิตฺตจ มาตฺรภฺขิตฺตจ พฺรหฺมิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส

ภริยาโย ธนุกีตาติ ปฏิกุคณหาติ วิมัสติ ปจจาหริติ อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสฺส ฯ

พทฺชกุกิ ๑๑

[๔๓๗] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตา-
ปีตุรฺกขิตฺตฺวํ ภาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ ฯ มาตาปีตุรฺกขิตฺตฺวํ ภคินีรฺกขิตฺตฺวํ ฯ
มาตาปีตุรฺกขิตฺตฺวํ ฌาตริรฺกขิตฺตฺวํ ฯ มาตาปีตุรฺกขิตฺตฺวํ โคตฺต-
รฺกขิตฺตฺวํ ฯ มาตาปีตุรฺกขิตฺตฺวํ ธมฺมรฺกขิตฺตฺวํ ฯ มาตาปีตุรฺกขิตฺตฺวํ
สํวรฺกขิตฺตฺวํ ฯ มาตาปีตุรฺกขิตฺตฺวํ สปริทฺตฺวํทฺวํ ฯ มาตาปีตุ-
รฺกขิตฺตฺวํ มาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ ฯ มาตาปีตุรฺกขิตฺตฺวํ ปิตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ พุรฺุหิ
โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ธนุกีตาติ ปฏิกุคณหาติ วิมัสติ
ปจจาหริติ อาปตฺติ สงฆาทีเสสสฺส ฯ

ทฺติยํ พทฺชกุกิ ๑

[๔๓๘] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ภาตฺ-
รฺกขิตฺตฺวํ ภคินีรฺกขิตฺตฺวํ ฯ ภาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ ฌาตริรฺกขิตฺตฺวํ ฯ
ภาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ โคตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ ฯ ภาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ ธมฺมรฺกขิตฺตฺวํ ฯ
ภาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ สํวรฺกขิตฺตฺวํ ฯ ภาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ สปริทฺตฺวํทฺวํ ฯ
ภาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ มาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ ฯ ภาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ ปิตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ ฯ
ภาตฺตฺรฺกขิตฺตฺวํ มาตาปีตุรฺกขิตฺตฺวํ พุรฺุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
#๑ ฎ. ม. พทฺชกุกิมฺลํ สงฺฆิตฺตํ ฯ อิตฺโต ปรี ตตฺถ ทฺติยพทฺชกุกาทินิ
#อวิภชิตฺวา อวสานพทฺชกุกเมว วิภชิตฺติ ฯ

ภริยาโย ธนุกีตาติ ปฏิกุคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสฺสฺส ฯ

ตติยํ พทฺชกุกํ ฯ

[๔๓๕] ปฺริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ
ฉาติรฺกฺขิตฺถจ ฯ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ โคตฺตรฺกฺขิตฺถจ ฯ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ
ธมฺมรฺกฺขิตฺถจ ฯ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ สारกฺขฺจ ฯ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ
สปริทฺฆฺจ ฯ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ มาตฺรฺกฺขิตฺถจ ฯ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ
ปีตฺรฺกฺขิตฺถจ ฯ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ มาตาปีตฺรฺกฺขิตฺถจ ฯ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ
ภาตฺรฺกฺขิตฺถจ พฺรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามฺสฺส ภริยาโย
ธนุกีตาติ ปฏิกุคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสฺส ฯ

จตุตฺถํ พทฺชกุกํ ฯ

[๔๔๐] ปฺริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ฉาติรฺกฺขิตฺถจ
โคตฺตรฺกฺขิตฺถจ ฯ ฉาติรฺกฺขิตฺถจ ธมฺมรฺกฺขิตฺถจ ฯ
ฉาติรฺกฺขิตฺถจ สारกฺขฺจ ฯ ฉาติรฺกฺขิตฺถจ สปริทฺฆฺจ ฯ
ฉาติรฺกฺขิตฺถจ มาตฺรฺกฺขิตฺถจ ฯ ฉาติรฺกฺขิตฺถจ ปีตฺรฺกฺขิตฺถจ ฯ
ฉาติรฺกฺขิตฺถจ มาตาปีตฺรฺกฺขิตฺถจ ฯ ฉาติรฺกฺขิตฺถจ ภาตฺรฺกฺขิตฺถจ ฯ
ฉาติรฺกฺขิตฺถจ ภิกฺขิณฺรฺกฺขิตฺถจ พฺรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามฺสฺส
ภริยาโย ธนุกีตาติ ปฏิกุคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสฺสฺส ฯ

ปณฺจมํ พทฺชกุกํ ฯ

[๔๔๑] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ กจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ โคตฺตรกฺขิตฺตญจ
ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญจ สारกฺขญจ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญจ
สปริทญฺทญจ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญจ มาตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญจ
ปีตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญจ มาตาปีตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ
โคตฺตรกฺขิตฺตญจ ภาตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ โคตฺตรกฺขิตฺตญจ ภคินีรกฺขิตฺตญจ ฯ
โคตฺตรกฺขิตฺตญจ ฉาตฺรกฺขิตฺตญจ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนํ สส
ภริยาโย ชนกกิตฺตติ ปฏิกฺกณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

นญฺจํ พทฺชจกฺกํ ฯ

[๔๔๒] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ กจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ
सारกฺขญจ ฯ ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ สปริทญฺทญจ ฯ ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ
มาตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ ปีตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ
มาตาปีตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ ภาตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ
ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ ภคินีรกฺขิตฺตญจ ฯ ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ ฉาตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ
ชฺมฺมรกฺขิตฺตญจ โคตฺตรกฺขิตฺตญจ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนํ สส
ภริยาโย ชนกกิตฺตติ ปฏิกฺกณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

สตุตฺตมํ พทฺชจกฺกํ ฯ

[๔๔๓] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ กจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ สारก-
ขญจ สปริทญฺทญจ ฯ สारกฺขญจ มาตฺรกฺขิตฺตญจ ฯ สारกฺขญจ

ปีตุรกขิตตฺตฺจ ๑ สารกขณฺจ มาตาปีตุรกขิตตฺตฺจ ๑ สารกขณฺจ
ภาตฺตรกขิตตฺตฺจ ๑ สารกขณฺจ ภคินีรกขิตตฺตฺจ ๑ สารกขณฺจ ฌาติ-
รกขิตตฺตฺจ ๑ สารกขณฺจ โคตฺตรกขิตตฺตฺจ ๑ สารกขณฺจ ฌมฺม-
รกขิตตฺตฺจ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ฌนกกัตาติ
ปฏิกุคฺคณาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี อาปตฺตี สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑

อฏฺฐมํ พทฺธจกฺกํ ๑

[๔๔๔] ปุริโส ภิกฺขุํ ปหิณฺตี กจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
สปรินฺทณฺทณฺจ มาตฺตรกขิตตฺตฺจ ๑ สปรินฺทณฺทณฺจ ปีตุรกขิตตฺตฺจ ๑
สปรินฺทณฺทณฺจ มาตาปีตุรกขิตตฺตฺจ ๑ สปรินฺทณฺทณฺจ ภาตฺตรกขิตตฺตฺจ ๑
สปรินฺทณฺทณฺจ ภคินีรกขิตตฺตฺจ ๑ สปรินฺทณฺทณฺจ ฌาติรกขิตตฺตฺจ ๑
สปรินฺทณฺทณฺจ โคตฺตรกขิตตฺตฺจ ๑ สปรินฺทณฺทณฺจ ฌมฺมรกขิตตฺตฺจ ๑
สปรินฺทณฺทณฺจ สารกขณฺจ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย
ฌนกกัตาติ ปฏิกุคฺคณาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี อาปตฺตี สงฺฆาติเสสฺสสฺส ๑

นวมํ พทฺธจกฺกํ ๑

เอกมฺมูลกํ นิฏฺฐิจิตฺตํ ๑

[๔๔๕] ทุมฺมูลกํ ติมฺมูลกํ จตฺตุมฺมูลกํ ปญฺจมฺมูลกํ ฉมฺมูลกํ สตฺตมฺมูลกํ
อฏฺฐมฺมูลกํ นวมฺมูลกํ เอวเมว กาทพฺพํ ๑

อิทํ ทสฺมูลกํ ๑

#๑ ย. โปตฺถเก เอวํ ทุมฺมูลกํปี ติมฺมูลกํปี ยาวนวมฺมูลกํ กาทพฺพนฺนติ

#อาคตฺ ๑ ม. โปตฺถเก จ ตเถว ๑ ติมฺมูลกํปีติ ปน น โหติ ๑

[๔๔๖] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุ-
รฺกฺขิตฺตญฺจ ปิตฺรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตาปิตฺรฺกฺขิตฺตญฺจ ภาตฺรฺกฺขิตฺตญฺจ ภคินี-
รฺกฺขิตฺตญฺจ ฉาตริกฺขิตฺตญฺจ โคตฺตรฺกฺขิตฺตญฺจ ฆมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ สารกฺขญฺจ
สปริทญฺจทญฺจ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ฆนฺกฺกิตฺตาทิ
ปฏิกฺกณฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี อาปตฺติ สงฺฆมาทีเสสสฺส ฯ

ฆนฺกฺกิตฺตาทิกํ ๑ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๔๗] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตฺรฺกฺขิตฺ
พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาทีนี โภควาทีนี ปญฺญาทีนี
โอทปตฺตทินี โอบตจฺจุมพฺภา ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ
ธฺชาหาญา มุหฺตติกาติ ปฏิกฺกณฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี อาปตฺติ
สงฺฆมาทีเสสสฺส ฯเปฯ ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
ปิตฺรฺกฺขิตฺ พุรุหิ ฯ มาตาปิตฺรฺกฺขิตฺ พุรุหิ ฯ ภาตฺรฺกฺขิตฺ พุรุหิ ฯ ฉาติ-
รฺกฺขิตฺ พุรุหิ ฯ โคตฺตรฺกฺขิตฺ พุรุหิ ฯ ฆมฺมรฺกฺขิตฺ พุรุหิ ฯ สารกฺข
พุรุหิ ฯ สปริทญฺจทํ พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหฺตติกาติ
ปฏิกฺกณฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี อาปตฺติ สงฺฆมาทีเสสสฺส ฯ

นิกฺเขปฺปทานิ ฯ

[๔๔๘] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตฺรฺกฺขิตฺตญฺจ
ปิตฺรฺกฺขิตฺตญฺจ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย มุหฺตติกาติ
ปฏิกฺกณฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี อาปตฺติ สงฺฆมาทีเสสสฺส ฯ ปุริโส
#๑ ยฺ. ม. ฆนฺกฺกิตฺตาทิตฺถิจกํ ฯ

ภิกขุ ปหิณฺติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกฺขิตฺตฺว มาตาปีตุ-
รฺกฺขิตฺตฺว ฯ มาตุรฺกฺขิตฺตฺว ภาตุรฺกฺขิตฺตฺว ฯ มาตุรฺกฺขิตฺตฺว ภคินี-
รฺกฺขิตฺตฺว ฯ มาตุรฺกฺขิตฺตฺว ฌาตริรฺกฺขิตฺตฺว ฯ มาตุรฺกฺขิตฺตฺว โคตฺต-
รฺกฺขิตฺตฺว ฯ มาตุรฺกฺขิตฺตฺว ฌมฺมรฺกฺขิตฺตฺว ฯ มาตุรฺกฺขิตฺตฺว สारก-
ขฺยจฺจ ฯ มาตุรฺกฺขิตฺตฺว สปริทณฺฑทฺยจฺจ พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย มุหุตฺตีกาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสฺสสฺส ฯ

ขณฺฑจกฺกํ ฯ

[๔๔๕] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ ปิตุ-
รฺกฺขิตฺตฺว มาตาปีตุรฺกฺขิตฺตฺว พุรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย มุหุตฺตีกาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาทีเสสฺสสฺส ฯ ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
ปีตุรฺกฺขิตฺตฺว ภาตุรฺกฺขิตฺตฺว ฯ ปีตุรฺกฺขิตฺตฺว ภคินีรฺกฺขิตฺตฺว ฯ
ปีตุรฺกฺขิตฺตฺว ฌาตริรฺกฺขิตฺตฺว ฯ ปีตุรฺกฺขิตฺตฺว โคตฺตฺรฺกฺขิตฺตฺว ฯ
ปีตุรฺกฺขิตฺตฺว ฌมฺมรฺกฺขิตฺตฺว ฯ ปีตุรฺกฺขิตฺตฺว สारกขฺยจฺจ ฯ
ปีตุรฺกฺขิตฺตฺว สปริทณฺฑทฺยจฺจ ฯ ปีตุรฺกฺขิตฺตฺว มาตุรฺกฺขิตฺตฺว พุรุหิ
โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย มุหุตฺตีกาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ
ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาทีเสสฺสสฺส ฯ

พพฺทจกฺกํ ฯ

มฺถิ สงฺขิตฺตํ ฯ

[๔๕๐] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺตี กจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
สปรินฺทฺฆฺทญฺจ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ พฺรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย มฺหุตฺติกาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสสฺส ฯ ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺตี กจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
สปรินฺทฺฆฺทญฺจ ปีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ฯ สปรินฺทฺฆฺทญฺจ มาตาปีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ฯ
สปรินฺทฺฆฺทญฺจ ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ฯ สปรินฺทฺฆฺทญฺจ ภิกิณฺีรฺกฺขิตฺตญฺจ ฯ
สปรินฺทฺฆฺทญฺจ ฌาติรฺกฺขิตฺตญฺจ ฯ สปรินฺทฺฆฺทญฺจ โคตฺตรฺกฺขิตฺตญฺจ ฯ
สปรินฺทฺฆฺทญฺจ ฌมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ ฯ สปรินฺทฺฆฺทญฺจ สारกฺขญฺจ พฺรุหิ
โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย มฺหุตฺติกาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ
ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ฯ

เอกมฺลํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๕๑] ทุมฺลํ ติมฺลํ จตุมฺลํ ปณฺจมฺลํ ฉมฺลํ สตฺตมฺลํ
อฏฺฐมฺลํ นวมฺลํ เอวเมว กาทพฺพิ ฯ

อิทํ ทสมฺลํ ฯ

[๔๕๒] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺตี กจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ
ปีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ มาตาปีตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ภาตุรฺกฺขิตฺตญฺจ ภิกิณฺีรฺกฺขิตฺตญฺจ
ฌาติรฺกฺขิตฺตญฺจ โคตฺตรฺกฺขิตฺตญฺจ ฌมฺมรฺกฺขิตฺตญฺจ สारกฺขญฺจ
สปรินฺทฺฆฺทญฺจ พฺรุหิ โหถ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย มฺหุตฺติกาติ
ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสสฺส ฯ

มฺหุตฺติกาจกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๕๓] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตรฐานํ มาตุรฺกขิตํ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํ สฺส ภริยา ฌนฺกํ ทัตติ ปฏิกุคฺคฺหาติ
วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สฺงฆาติเสสฺสฺส ๑ ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ
คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตรฐานํ มาตุรฺกขิตํ พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํ สฺส
ภริยา ฌนฺทวาสิณี โภควาสิณี ปฏฺวาสิณี โอทปตฺตฺกิณี โอกตจุมพฺภา
ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฌชาหฺญา มุหฺตฺติกาติ
ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สฺงฆาติเสสฺสฺส ๑

นิกฺเขปฺปทานิ ๑

[๔๕๔] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตรฐานํ มาตุรฺกขิตํ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํ สฺส ภริยา ฌนฺกํ ทัตติ จ ฌนฺทวาสิณี จาติ
ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สฺงฆาติเสสฺสฺส ๑ ปุริโส
ภิกขุ ปหิณติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตรฐานํ มาตุรฺกขิตํ พฺรุหิ โหหิ
กิร อิตฺถนฺนํ สฺส ภริยา ฌนฺกํ ทัตติ จ โภควาสิณี จ ๑ ฌนฺกํ ทัตติ จ
ปฏฺวาสิณี จ ๑ ฌนฺกํ ทัตติ จ โอทปตฺตฺกิณี จ ๑ ฌนฺกํ ทัตติ จ โอกต-
จุมพฺภา จ ๑ ฌนฺกํ ทัตติ จ ทาสี จ ภริยา จ ๑ ฌนฺกํ ทัตติ จ กมฺมการี
จ ภริยา จ ๑ ฌนฺกํ ทัตติ จ ฌชาหฺญา จ ๑ ฌนฺกํ ทัตติ จ มุหฺตฺติกา
จาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สฺงฆาติเสสฺสฺส ๑

ขณฺทจกํ นิกฺขิตํ ๑

[๔๕๕] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ มาตรฐานํ มาตุรฺกขิตํ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนํ สฺส ภริยา ฌนฺทวาสิณี จ โภควาสิณี จ

๗เป๗ ฉนทวาทินี จ มุหุตติกา จ ๗ ฉนทวาทินี จ ชนกกีตา จาติ
ปฏิกคณหาติ วิมัสติ ปจจาหริติ อาปตติ สงฆาติเสสส๗ ๗

พทชจกั ๗

มูถิ สงขิตติ ๗

[๔๕๖] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจจ ฆนเต อิตถนุนาม มาตุรจขิต
พฐุหิ โหหิ กิร อิตถนุนามส๗ ภริยา มุหุตติกา จ ชนกกีตา จ ๗
มุหุตติกา จ ฉนทวาทินี จ ๗เป๗ มุหุตติกา จ ชฆาหญา จาติ
ปฏิกคณหาติ วิมัสติ ปจจาหริติ อาปตติ สงฆาติเสสส๗ ๗

เอกมุลกั นิฏจิติ ๗

[๔๕๗] ทุมลกั ติมุลกั จตุมุลกั ปญจมุลกั ฉมุลกั สตตมุลกั
อฏฐมุลกั นวมุลกั เอวเมว กาทพพิ ๗

อิท ทสมุลกั ๗

[๔๕๘] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจจ ฆนเต อิตถนุนาม มาตุ-
รจขิต พฐุหิ โหหิ กิร อิตถนุนามส๗ ภริยา ชนกกีตา จ
ฉนทวาทินี จ โภควาทินี จ ปญวาทินี จ โอทปตตกันิ จ
โอบตจุมพญา จ ทาสี จ ภริยา จ กมมการี จ ภริยา จ
ชฆาหญา จ มุหุตติกา จาติ ปฏิกคณหาติ วิมัสติ ปจจาหริติ
อาปตติ สงฆาติเสสส๗ ๗

[๔๕๙] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ คจจ ฆนเต อิตถนุนาม ปิตุ-
รจขิต พฐุหิ ๗ มาตาปิตุรจขิต พฐุหิ ๗ ภาตุรจขิต พฐุหิ ๗

ภคินีรภขิตํ พุรุหิ ฯ ฌาติรภขิตํ พุรุหิ ฯ โคตตฺตรภขิตํ พุรุหิ ฯ
 ฌมฺมรภขิตํ พุรุหิ ฯ สารภขํ พุรุหิ ฯ สปริทณฺฑํ พุรุหิ โหหิ
 กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกํกิตฺตาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ
 ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปุริโส ภิกขุํ ปหิณฺติ
 คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺฑํ พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
 ภริยา ฌนฺทวาสิณี โภควาสิณี ปฏฺวาสิณี โอทปตฺตกิณี โอบตฺตจุมฺพฺภา
 ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฌชาหฺญา มุหฺตฺติกาติ
 ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

นิกฺเขปฺปทานิ ฯ

[๔๖๐] ปุริโส ภิกขุํ ปหิณฺติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
 สปริทณฺฑํ พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกํกิตฺตา จ
 ฌนฺทวาสิณี จาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
 สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปุริโส ภิกขุํ ปหิณฺติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
 สปริทณฺฑํ พุรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกํกิตฺตา จ
 โภควาสิณี จ ฌนฺกํกิตฺตา จ ปฏฺวาสิณี จ ฌนฺกํกิตฺตา จ โอทปตฺตกิณี
 จ ฌนฺกํกิตฺตา จ โอบตฺตจุมฺพฺภา จ ฌนฺกํกิตฺตา จ ทาสี จ ภริยา
 จ ฌนฺกํกิตฺตา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฌนฺกํกิตฺตา จ ฌชาหฺญา จ
 ฌนฺกํกิตฺตา จ มุหฺตฺติกา จาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ
 อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

ขณฺฑจจฺจํ ฯ

[๔๖๑] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺฑํ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาสิณี จ โภควาสิณี จ
ฉนฺทวาสิณี จ ปญฺญาสิณี จ ฯเปฯ ฉนฺทวาสิณี จ มุหุตฺติกา จ
ฉนฺทวาสิณี จ ฌนฺกเกีตา จาติ ปญฺญิกุณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯ

พพฺชจกฺกํ ฯ

มฺถํ สงฺขิตฺตํ ฯ

[๔๖๒] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺฑํ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหุตฺติกา จ ฌนฺกเกีตา จ
 ฯเปฯ มุหุตฺติกา จ ฌชาหฺญา จาติ ปญฺญิกุณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯ

เอกมฺลกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๖๓] ทุมฺลกํ ติมฺลกํ จตุมฺลกํ ปณฺจมฺลกํ ฉมฺลกํ สตฺตมฺลกํ
อฏฺฐมฺลกํ นวมฺลกํ เอวเมว กาทพฺพํ ฯ

อิทํ ทสฺมฺลกํ ฯ

[๔๖๔] ปุริโส ภิกขุ ปหิณฺติ คจฺจน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ สปริทณฺฑํ
พฺรุหิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกเกีตา จ ฉนฺทวาสิณี จ
 โภควาสิณี จ ปญฺญาสิณี จ โอทปตฺตกีนี จ โอทจจุมฺพฺญา จ
 ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฌชาหฺญา จ มุหุตฺติกา
 จาติ ปญฺญิกุณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสสฺส ฯ

[๔๖๕] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ กจฺจ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตฺรภุชิตํ
พฺรหฺมิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนฺกเกีตาติ ปฏิกุณฺหาติ วิมฺสตี
ปจฺจาหฺรตี อาปตฺตี สงฺฆาติเสสสฺส ฯ ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ กจฺจ
ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตฺรภุชิตฺถจ ปิตฺรภุชิตฺถจ พฺรหฺมิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยาโย ชนฺกเกีตา จ ฉนฺทวาสิณี จาติ ปฏิกุณฺหาติ วิมฺสตี
ปจฺจาหฺรตี อาปตฺตี สงฺฆาติเสสสฺส ฯ ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ กจฺจ
ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตฺรภุชิตฺถจ ปิตฺรภุชิตฺถจ มาตาปิตฺรภุชิตฺถจ พฺรหฺมิ
โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ชนฺกเกีตา จ ฉนฺทวาสิณี จ โภควาสิณี
จาติ ปฏิกุณฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี อาปตฺตี สงฺฆาติเสสสฺส ฯ

(เอวํ อุกฺโตพทฺธกํ กาทพฺพํ ฯ)

อิทํ สพฺพมฺมูลกํ ฯ

[๔๖๖] ปุริโส ภิกขุ ปหิณติ กจฺจ ภนฺเต อิตฺถนฺนามํ มาตฺร-
รภุชิตฺถจ ปิตฺรภุชิตฺถจ มาตาปิตฺรภุชิตฺถจ ภาตฺรภุชิตฺถจ ภคินี-
รภุชิตฺถจ ฉาตริรภุชิตฺถจ โคตฺตรภุชิตฺถจ ชมฺมรภุชิตฺถจ สารภุชิตฺถจ
สปริถณฺทฺถจ พฺรหฺมิ โหหิ กิร อิตฺถนฺนามสฺส ภริยาโย ชนฺกเกีตา
จ ฉนฺทวาสิณี จ โภควาสิณี จ ปญฺญาสิณี จ โอบปตฺตกิณี จ
โอบตฺตจุมพฺญา จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ
ชฺชาหฺญา จ มุหฺตฺติกา จาติ ปฏิกุณฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรตี
อาปตฺตี สงฺฆาติเสสสฺส ฯ

อุกฺโตพทฺธกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๖๓] ปุริสสฺส มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ ฯเปฯ ปุริสสฺส ปิตา
ภิกฺขุํ ปหิณฺติ ฯเปฯ ปุริสสฺส มาตาปิตโร ภิกฺขุํ ปหิณฺนฺติ ฯเปฯ
ปุริสสฺส ภาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ ฯเปฯ ปุริสสฺส ภคินี ภิกฺขุํ ปหิณฺติ
ฯเปฯ ปุริสสฺส ฌาตกา ภิกฺขุํ ปหิณฺนฺติ ฯเปฯ ปุริสสฺส โคตฺตา
ภิกฺขุํ ปหิณฺนฺติ ฯเปฯ ปุริสสฺส สหฺรมฺมิกา ภิกฺขุํ ปหิณฺนฺติ ฯ
(ปุริสสฺส เปฺยฺยาโล วิตุถาเรตพฺโพ ฯ อุกฺโกตฺตพฺพทํ ยถา ปุริมนฺเยน
ตเถว วิตุถาเรตพฺพํ ฯ)

[๔๖๔] มาตุรฺกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนฺกฺกิตฺตาติ ปฏฺิกคฺคฺหาติ
วีรมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ มาตุรฺกฺขิตาย มาตา
ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พฺรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยา จฺนฺทวาสิณี โภควาสิณี ปฏฺวาสิณี โอทปฺตฺตคฺคิณี โอกฺตจฺมพฺภา
ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฐชาหฺภา มฺหุคฺคิตฺกาติ
ปฏฺิกคฺคฺหาติ วีรมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

นิกฺเขปฺปทานิ ฯ

[๔๖๕] มาตุรฺกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนฺกฺกิตฺตา จ จฺนฺทวาสิณี
จาทิ ปฏฺิกคฺคฺหาติ วีรมฺสฺติ ปจฺจาหฺรติ อापฺตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ
มาตุรฺกฺขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พฺรุหิ
โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนฺกฺกิตฺตา จ โภควาสิณี จ ฯ ชนฺกฺกิตฺตา

จ ปฏฺวาสนี จ ฯ ฌนุกีตา จ โอทปตฺตกีนี จ ฯ ฌนุกีตา จ
โอมตจุมพฺภา จ ฯ ฌนุกีตา จ ทาสี จ ภริยา จ ฯ ฌนุกีตา
จ กมุมการี จ ภริยา จ ฯ ฌนุกีตา จ ฐชาหฺภา จ ฯ
ฌนุกีตา จ มุหุตฺตกา จาติ ปฏฺิกคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆมาทิสเสสฺส ฯ

ขณฺฑจกํ ฯ

[๔๗๐] มาตฺรฺกขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาสนี จ โภควาสนี จ
ฯเปฯ ฉนฺทวาสนี จ มุหุตฺตกา จ ฯ ฉนฺทวาสนี จ ฌนุกีตา จาติ
ปฏฺิกคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆมาทิสเสสฺส ฯ

พทฺธจกํ ฯ

มฺลํ สงฺขิตฺตํ ฯ

[๔๗๑] มาตฺรฺกขิตาย มาตา ภิกฺขุํ ปหิณฺติ คจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหุตฺตกา จ ฌนุกีตา จ
ฯเปฯ มุหุตฺตกา จ ฐชาหฺภา จาติ ปฏฺิกคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆมาทิสเสสฺส ฯ

เอกมฺลํ นิฏฺฐิตํ ฯ

เอวํ ทุมฺลํปี ยาวนวมฺลํ กาทพฺพิ ฯ

อิทํ ทสมฺลํ ฯ

[๔๗๒] มาตฺรกุชิตาย มาตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ กจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ธนกุชิตา จ ฆนฺทวาสิณี จ
โภควาสิณี จ ปฏฺฐวาสิณี จ โอทปตฺตกิณี จ โอมตจุมพฺภา จ ทาสี จ
ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฐชาหฺญา จ มุหุตฺติกา จาติ
ปฏฺธิคฺคฺฆาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑

[๔๗๓] ปีตฺรกุชิตาย ปีตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ๑ มาตาปีตฺรกุชิตาย
มาตาปีตโร ภิกฺขุ ปหิณฺนฺติ ๑ ภาตฺรกุชิตาย ภาตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ๑
ภคินีรกุชิตาย ภคินี ภิกฺขุ ปหิณฺติ ๑ ฌาติรกุชิตาย ฌาตกา ภิกฺขุ
ปหิณฺนฺติ ๑ โคตฺตรกุชิตาย โคตฺตา ภิกฺขุ ปหิณฺนฺติ ๑ ฆมฺมรกุชิตาย
สทฆมฺมิกา ภิกฺขุ ปหิณฺนฺติ ๑ สารกฺขาย เยน ปรีคฺคฺหิตา โหติ โส
ภิกฺขุ ปหิณฺติ ๑ สปริทฆฺทาย เยน ทณฺโฑ จปีโต โหติ โส ภิกฺขุ
ปหิณฺติ กจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พฺรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส
ภริยา ธนกุชิตาติ ปฏฺธิคฺคฺฆาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺส ๑ สปริทฆฺทาย เยน ทณฺโฑ จปีโต โหติ โส ภิกฺขุ
ปหิณฺติ กจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พฺรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
ฆนฺทวาสิณี โภควาสิณี ปฏฺฐวาสิณี โอทปตฺตกิณี โอมตจุมพฺภา ทาสี จ
ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฐชาหฺญา มุหุตฺติกาติ ปฏฺธิคฺคฺฆาติ
วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑

นิกฺเขปปทานิ ๑

[๔๗๔] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จปีโต โหติ โส ภิกฺขุ
ปหิณฺตี กจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา
ชนกฺกิตา จ ฉนฺทวาสินี จ ฯเปฯ ชนกฺกิตา จ มุหุตฺติกา จาติ
ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

ขณฺฑจกฺกํ ฯ

[๔๗๕] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จปีโต โหติ โส ภิกฺขุ
ปหิณฺตี กจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา
ฉนฺทวาสินี จ โภควาสินี จ ฯเปฯ ฉนฺทวาสินี จ มุหุตฺติกา จ ฯ
ฉนฺทวาสินี จ ชนกฺกิตา จาติ ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

พทฺธจกฺกํ ฯ

มฺลฺลํ สงฺฆิตฺตํ ฯ

[๔๗๖] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จปีโต โหติ โส ภิกฺขุ
ปหิณฺตี กจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนํสฺส ภริยา
มุหุตฺติกา จ ชนกฺกิตา จ ฯเปฯ มุหุตฺติกา จ ฐชาหฺฎา จาติ
ปฏิกุคฺคฺหาติ วิมฺสตี ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

เอกมฺลฺกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

เอวํ ทุมฺลฺกํปี ยาวนวมฺลฺกํ กาทพฺพิ ฯ

อิทํ ทสมฺลฺกํ ฯ

[๔๗๗] สปริทณฺฑาย เยน ทณฺโฑ จปีโต โหติ โส ภิกฺขุ
ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ โหตุ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
ชนกฺกิตา จ ฉนฺทวาสิณี จ โภควาสิณี จ ปญฺญาสิณี จ โอทปตฺตกิณี
จ โอบตจฺจุมพฺणा จ ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ
ธชาหฺणा จ มุหฺตติกา จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑

[๔๗๘] มาตฺรภฺจिता ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พุรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนกฺกิตาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ
ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑ มาตฺรภฺจिता ภิกฺขุ ปหิณฺติ
คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พุรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาสิณี
โภควาสิณี ปญฺญาสิณี โอทปตฺตกิณี โอบตจฺจุมพฺणा ทาสี จ ภริยา
จ กมฺมการี จ ภริยา จ ธชาหฺणा มุหฺตติกาติ ปฏิกฺคณฺหาติ
วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑

นิกฺเขปฺปทานิ ๑

[๔๗๙] มาตฺรภฺจिता ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พุรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนกฺกิตา จ ฉนฺทวาสิณี จ ๑เป
ชนกฺกิตา จ มุหฺตติกา จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑

ขณฺฑจกฺกั ๑

[๔๘๐] มาตุรกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทวาสิณี จ โภควาสิณี จ
ฯเปฯ ฉนฺทวาสิณี จ มฺหุตฺติกา จ ฯ ฉนฺทวาสิณี จ ชนฺกุกีตา
จาติ ปฏิกุคฺคหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฯ

พทฺชจกฺกํ ฯ

มฺถํ สงฺฆิตฺตํ ฯ

[๔๘๑] มาตุรกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มฺหุตฺติกา จ ชนฺกุกีตา จ ฯเปฯ
มฺหุตฺติกา จ ชฺชาหฺญา จาติ ปฏิกุคฺคหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฯ

เอกมฺลกํ นิฏฺฐจิตฺตํ ฯ

ทุมฺลกาทีนปิ เอวํ กาทพฺพานิ ฯ

อิทํ ทสฺมฺลกํ ฯ

[๔๘๒] มาตุรกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนฺกุกีตา จ ฉนฺทวาสิณี จ
โภควาสิณี จ ปญฺญาสิณี จ โอทปตฺตกิณี จ โอมตจฺมพฺญา จ
ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ชฺชาหฺญา จ มฺหุตฺติกา
จาติ ปฏิกุคฺคหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฯ

[๔๘๓] ปีตุรกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ฯ มาตาปีตุรกฺขิตา ภิกฺขุํ
ปหิณฺตี ฯ ภาตุรกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ฯ ภคินีรกฺขิตา ภิกฺขุํ ปหิณฺตี ฯ

ฌาตฺรกรุจิตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฯ โคตฺตรกรุจิตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฯ ฌมฺมกรุจิตา
ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฯ สารกฺขา ภิกฺขุ ปหิณฺติ ฯ สปริทฺตฺตฺตา ภิกฺขุ
ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา
ชนกฺกิตฺตาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ
สปริทฺตฺตฺตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ พฺรหฺมิ โหมิ
อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทฺวาสิณี ฯ โภควาสินี ปฏฺวาสิณี โอปตฺตฺกิณี
โอบตฺตฺจุมฺพฺภา ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฐชาหฺญา ฯ
มฺหุตฺตฺกิตฺตาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

นิกฺเขปฺปทานิ ฯ

[๔๘๔] สปริทฺตฺตฺตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ชนกฺกิตฺตา จ ฉนฺทฺวาสิณี จ
ฯเปฯ ชนกฺกิตฺตา จ มฺหุตฺตฺกิตฺตา จาติ ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ
ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

ขณฺทจฺจกฺกํ ฯ

[๔๘๕] สปริทฺตฺตฺตา ภิกฺขุ ปหิณฺติ คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรหฺมิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฉนฺทฺวาสิณี จ โภควาสินี จ
ฯเปฯ ฉนฺทฺวาสิณี จ มฺหุตฺตฺกิตฺตา จ ฯ ฉนฺทฺวาสิณี จ ชนกฺกิตฺตา จาติ
ปฏฺิกุคฺคฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

พทฺธจฺจกฺกํ ฯ

มฺถํ สงฺขิตฺตํ ฯ

[๔๘๖] สปริทณฺฑา ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา มุหฺตติกา จ ฌนฺกิตฺตา จ ฯเปฯ
มุหฺตติกา จ ฐชาหฺญา จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ
อาปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

เอกมฺลกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุมฺลกาทีนิ เอวเมว กาทพฺพานิ ฯ

อิทํ ทสมฺลกํ ฯ

[๔๘๗] สปริทณฺฑา ภิกฺขุ ปหิณฺตี คจฺฉ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ
พฺรุหิ โหมิ อิตฺถนฺนามสฺส ภริยา ฌนฺกิตฺตา จ ฉนฺทวาสิโน จ
โภควาสิโน จ ปฏฺวาสิโน จ โอทปฺตตฺกিনি จ โอกตจุมฺพฺญา จ
ทาสี จ ภริยา จ กมฺมการี จ ภริยา จ ฐชาหฺญา จ มุหฺตติกา
จาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

สพฺพํ จกฺกเปยฺยาลํ ๑นิฏฺฐิตํ ฯ

[๔๘๘] ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ
ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ นปฺปจฺจาหฺรติ อาปฺตติ อุตฺถจฺยสฺส ฯ
ปฏิกฺคณฺหาติ น วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปฺตติ อุตฺถจฺยสฺส ฯ
ปฏิกฺคณฺหาติ น วิมฺสติ นปฺปจฺจาหฺรติ อาปฺตติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ
นปฺปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปฺตติ อุตฺถจฺยสฺส ฯ
#๑ อิธ จกฺกเปยฺยาลวฺริ เภภฺยฺเยน วิสทิสฺโส โหติ ฯ ปตฺถยฺนฺเตน
#เตสฺ เตสฺ โปตฺถเกสฺ โอลเกตพฺพํ ฯ

นปปฏิคฺคณฺหาติ วิมฺสติ นปฺปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ

นปปฏิคฺคณฺหาติ น วิมฺสติ ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ

นปปฏิคฺคณฺหาติ น วิมฺสติ นปฺปจฺจาหฺรติ อนาปตฺติ ฯ

[๔๘๕] ปุริโส สมฺพหุเล ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต
อิตฺถนฺนามํ อิตฺถิ วิมฺสธาติ สพฺเพ ปฏิกฺคณฺหนฺติ สพฺเพ วิมฺสนฺติ
สพฺเพ ปจฺจาหฺรณฺติ อาปตฺติ สพฺเพสํ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปุริโส
สมฺพหุเล ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถิ วิมฺสธาติ
สพฺเพ ปฏิกฺคณฺหนฺติ สพฺเพ วิมฺสนฺติ เอกํ ปจฺจาหฺราเปณฺติ อาปตฺติ
สพฺเพสํ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปุริโส สมฺพหุเล ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน
ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถิ วิมฺสธาติ สพฺเพ ปฏิกฺคณฺหนฺติ เอกํ
วิมฺสาเปตฺวา สพฺเพ ปจฺจาหฺรณฺติ อาปตฺติ สพฺเพสํ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ
ปุริโส สมฺพหุเล ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถิ
วิมฺสธาติ สพฺเพ ปฏิกฺคณฺหนฺติ เอกํ วิมฺสาเปตฺวา เอกํ ปจฺจาหฺรา-
เปณฺติ อาปตฺติ สพฺเพสํ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปุริโส ภิกฺขุ อาณาเปติ
คจฺฉน ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถิ วิมฺสธาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ ปจฺจา-
หฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปุริโส ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน ฆนฺเต
อิตฺถนฺนามํ อิตฺถิ วิมฺสธาติ ปฏิกฺคณฺหาติ วิมฺสติ อนฺเตวาสี ปจฺจา-
หฺราเปติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปุริโส ภิกฺขุ อาณาเปติ คจฺฉน
ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถิ วิมฺสธาติ ปฏิกฺคณฺหาติ อนฺเตวาสี วิมฺสา-
เปตฺวา อตฺตนา ปจฺจาหฺรติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ปุริโส ภิกฺขุ

อาณาเปติ กจจ ฆนเต อิตถนฺนํ อิตถึ วมฺสาติ ปฏิกุณฺหาติ
อนฺเตวาสิ วมฺสาเปติ อนฺเตวาสิ วมฺสิตฺวา พหิทฺธา ปจฺจาหฺรติ
อาปตฺติ อุกฺกนฺนํ อุตฺตจฺยสฺส ฯ

[๔๕๐] คจฺจนฺโต สมฺปาเทติ อากจฺจนฺโต วิสฺวาเทติ อาปตฺติ
อุตฺตจฺยสฺส ฯ คจฺจนฺโต วิสฺวาเทติ อากจฺจนฺโต สมฺปาเทติ
อาปตฺติ อุตฺตจฺยสฺส ฯ คจฺจนฺโต สมฺปาเทติ อากจฺจนฺโต สมฺปาเทติ
อาปตฺติ สจฺจมาทิสฺสสฺส ฯ คจฺจนฺโต วิสฺวาเทติ อากจฺจนฺโต วิสฺวาเทติ
อนาปตฺติ ฯ

[๔๕๑] อนาปตฺติ สจฺจสฺส วา เจตฺยสฺส วา คิลานสฺส วา
กรณฺเียน คจฺจติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๔๕๒] สุตฺตมา มตา จ นิกฺขนฺตา อนิตฺถึ อิตฺถิปณฺฑกา
กถํ กตฺวาน สมฺโมทิตฺถึ สจฺจจริตฺตณฺจ ปณฺฑาเกติ ฯ

[๔๕๓] เตน โข ปน สมฺเยน อญฺจตโร ปุริโส อญฺจตรํ ภิกฺขุ
อาณาเปติ กจจ ฆนเต อิตถนฺนํ อิตถึ วมฺสาติ ฯ โส คนฺตฺวา
มนฺุสฺเส ปุจฺฉิ กํ อิตถนฺนํ มาติ ฯ สุตฺตมา ฆนเตติ ฯ ตสฺส กุกฺกจฺจ
อโหสิ กจฺจ นุ โข อํ สจฺจมาทิสฺสสฺส อาปตฺติ อาปนฺโนติ ฯ ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สจฺจมาทิสฺสสฺส อาปตฺติ
ทูกฺกฏสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมฺเยน อญฺจตโร ปุริโส อญฺจตรํ
ภิกฺขุ อาณาเปติ กจจ ฆนเต อิตถนฺนํ อิตถึ วมฺสาติ ฯ โส
คนฺตฺวา มนฺุสฺเส ปุจฺฉิ กํ อิตถนฺนํ มาติ ฯ มตา ฆนเตติ ฯ

ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส
อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺสาติ ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ปุริโส
อญฺตริ ภิกฺขุ อานาเปติ กจฺจ ฆนฺเต อิตฺถนฺนามํ อิตฺถิ วิมฺสาติ ฯ
โส คนฺตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ กหิ อิตฺถนฺนามาติ ฯ นิภฺนฺตา ฆนฺเตติ
ฯเปฯ อนิตฺถิ ฆนฺเตติ ฯเปฯ อิตฺถิปญฺจกา ฆนฺเตติ ฯ ตสฺส
กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกกุสฺสาติ ฯ

[๔๕๔] เตน โข ปน สมเยน อญฺตฺรา อิตฺถิ สามิเกน สห
ภณฺทิตฺวา มาตฺฐมฺริ อคมาสิ ฯ กุคฺคโปโก ภิกฺขุ สมฺโมทนียํ อกาสิ ฯ
ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อลํวณียา ภิกฺขุติ ฯ นาลํวณียา
ภควาติ ฯ อนาปตฺติ ภิกฺขุ นาลํวณียเอติ ฯ

[๔๕๕] เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร ภิกฺขุ ปญฺจเก
สญฺจริตฺตํ สมาปชฺชิ ฯ ตสฺส กุกฺกัจฉิ อโหสิ ฯเปฯ อนาปตฺติ
ภิกฺขุ สงฺฆาติเสสฺส อาปตฺติ อุลลจฺจยฺสฺสาติ ฯ

ปญฺจมสงฺฆาติเสถํ นิฏฺฐิจิตฺติ ฯ

ฉฏฐสงฆาทีเสถ์

[๔๕๖] เตน สมเณ พุฑุโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวฬุเวเน
กลนุทกนิวาเป ๑ เตน โข ปน สมเณ อาพวิกา ๑ ภิกขุ
สญญาจิกาโย กุกกิกาโย ๒ การาเปนติ อสุสามิกาโย อตุตตุเทสิกาโย
อปปมาณิกาโย ๑ ตาโย น นิฏฺฐานัน คจฺจนฺติ ๑ เต ยาจนพหุลา
วิญญตฺติพหุลา วิหรนฺติ ปุริสํ เทถ ปุริสตุถกัรํ เทถ โคณํ เทถ
สกุณฺํ เทถ วาสี เทถ ผรสุํ เทถ กุจารี เทถ กุฑุทาลํ เทถ
นิขาทนํ เทถ วลฺลํ เทถ เวพฺพ เทถ มุณฺขํ เทถ ปพฺพชํ เทถ
ติณฺณํ เทถ มตฺติกํ เทถาติ ๑ มนุสฺสา อุปฺทฺทฺตา ยาจนาย อุปฺทฺทฺตา
วิญญตฺติยา ภิกขุ ทิสฺวา อุปฺพิชฺชนฺติปิ อุตฺตสนฺติปิ ปลายนฺติปิ
อญฺเณนปิ คจฺจนฺติ อญฺเณนปิ มุขํ กโรนฺติ ทวารํปิ ถเกนฺติ
คาวีปิ ทิสฺวา ปลายนฺติ ภิกขุติ มณฺณมานา ๑

[๔๕๗] อถโฆ อายสฺมา มหากสฺสโป ราชคเห วสฺสํ วุตฺโต
เณ อาพวี เตน ปกุกามิ อนุปฺพุเพน จาริกํ จรมาโน ๓ เณ
อาพวี ตทวสฺริ ๑ ตตฺร สฺสํ อายสฺมา มหากสฺสโป อาพวี
วิหริติ อคฺคาพเว เจติเย ๑ อถโฆ อายสฺมา มหากสฺสโป ปฺพุพฺพณฺห-
สมมฺยํ นิวาเสตุวา ปตฺตจิวรมาทาย อาพวี ปิณฺฑทาย ปาวิสิ ๑
#๑ ยฺ. อาพวกา ๑ ๒ ยฺ. ม. กุกกิกาโย ๑ ๓ อิทํ ปาฐทวํ สพฺพตฺต
#น ทิสฺสติ ๑

มนุสฺสา อายสฺมนตฺ มหากสฺสปี ปสฺสิตฺวา อุกฺกขณฺตฺปิ อุตฺตสนฺตฺปิ
ปฺลาชนฺตฺปิ อณฺเณนปิ กจฺจนฺตฺ อณฺเณนปิ มฺขํ กโรนฺตฺ ทวารํปิ
ถเนนฺตฺ ฯ อถ โข อายสฺมา มหากสฺสโป อापฺวียํ ปิณฺฑาย จริตฺวา
ปจฺจาทตฺตํ ปิณฺฑปาตปฏิกฺกนฺโต ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ ปุพฺพายํ อวฺุโส
อาพฺวี สฺภิกฺขา อโหสิ สฺลภปิณฺฑา สฺกฺรา อณฺเณน ปคฺคเหน
ยาเปตฺตุ เอตฺรหิ โข ๑ ปนายํ อาพฺวี ทฺพภิกฺขา ทฺลลภปิณฺฑา น
สฺกฺรา อณฺเณน ปคฺคเหน ยาเปตฺตุ โก นฺุ โข อวฺุโส เหตุ โก
ปจฺจโย เยนายํ อาพฺวี ทฺพภิกฺขา ทฺลลภปิณฺฑา น สฺกฺรา อณฺเณน
ปคฺคเหน ยาเปตฺตุนฺตฺติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ อายสฺมโต มหากสฺสปสฺส
เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ

[๔๕๘] อถ โข ภควา ราชคฺเห ขถาภิรฺนตฺตํ วิหริตฺวา เยน
อาพฺวี เตน จาริกํ ปกฺกามิ อนุปฺพุเพน จาริกํ จรมาโน เยน
อาพฺวี ตทวสฺริ ฯ ตตฺร สฺสุทํ ภควา อापฺวียํ วิหริตฺติ อคฺคาพเว
เจตฺติเย ฯ อถ โข อายสฺมา มหากสฺสโป เยน ภควา เตนฺุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตฺตํ นิสฺสีทิ ฯ เอกมฺนตฺตํ
นิสิณฺุโน โข อายสฺมา มหากสฺสโป ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสิ ฯ
อถ โข ภควา เอตสฺมึ นินฺทานเณ เอตสฺมึ ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิ-
ปาตาเปตฺวา อาพฺวิเก ภิกฺขุ ปฏฺิปฺจฺฉิ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว
สฺลยณฺาจิกายโ กุฏฺิการายโ การาเปถ อสฺสามิกายโ อตฺตตฺทเทสฺติกายโ
#๑ ย. ม. โปตฺถเกสฺสุ อธิ ปาโจ น โหติ ฯ

อปปฺปมาณิกาโย ตาโย น นิฏฺฐานํ คจฺจนฺติ เต ตุมฺเห ขาจนพฺหุลา
วิญฺญตฺติพฺหุลา วิหฺรธ ปุริสํ เทถ ปุริสฺตถกัรํ เทถ โคณํ เทถ
สกฺกํ เทถ วาสี เทถ ผรุสํ เทถ กุจารี เทถ กุฑฺฑทาลํ เทถ
นิขาทนํ เทถ วลฺลํ เทถ เวพฺพ เทถ มุญฺชํ เทถ ปฺพพฺชํ เทถ
ติณฺณํ เทถ มตฺตํ เทถาติ มนุสฺสา อฺปทฺทตา ขาจนาย อฺปทฺทตา
วิญฺญตฺติยา ภิกฺขุ ทิสฺวา อฺพพิชฺชนฺติปี อุตฺตสนฺติปี ปลาชนฺติปี
อณฺเณนปี คจฺจนฺติ อณฺเณนปี มุขํ กโรนฺติ ทวารํปี ถเกนฺติ
คาวีปี ทิสฺวา ปลาชนฺติ ภิกฺขุติ มณฺเณมานาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วิกฺรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจจฺจํ โมฆปฺริสา ฯเปฯ อกรณฺีย
กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปฺริสา สณฺณาจิกาโย กุฎฺฐิกาโย การา-
เปสฺส อสฺสามิกาโย อตฺตพฺพเทสิกาโย อปปฺปมาณิกาโย ตาโย น
นิฏฺฐานํ คจฺจนฺติ เต ตุมฺเห ขาจนพฺหุลา วิญฺญตฺติพฺหุลา วิหฺริสฺสธ
ปุริสํ เทถ ปุริสฺตถกัรํ เทถ โคณํ เทถ สกฺกํ เทถ วาสี เทถ
ผรุสํ เทถ กุจารี เทถ กุฑฺฑทาลํ เทถ นิขาทนํ เทถ วลฺลํ เทถ
เวพฺพ เทถ มุญฺชํ เทถ ปฺพพฺชํ เทถ ตินฺณํ เทถ มตฺตํ เทถาติ เนตฺติ
โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ อณฺเณตฺตยาติ ฯ
อถ โข ภควา อาพฺวิเก ภิกฺขุ อนฺนปฺริยาเยน วิกฺรหิตฺวา ฯเปฯ
ภิกฺขุณํ ตทฺทจฺจจฺจํ ตทฺทโลมิกํ ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ๑
#๑ เนตฺติ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ วิกฺรหิตฺวา
#ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิติ สพฺพไปตฺตเกสฺส อากคฺติ ฯ

[๔๕๕] ภูตบุพพิ ภิกขเว เทว ภาตโร อัสโย กงคิ นที
 อุปนิสฺสายา วิหรีสุ ฯ อถ โข ภิกขเว มณิกณฺโจ นาคราชา กงคิ
 นที อุตฺตริตฺวา เยน กนิฏฺโจ อิติ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
 กนิฏฺจํ อิติ สตฺตกฺขตฺตํ โภเกหิ ปริกฺขิปีตฺวา อุปริ มุทุชนิ มหนตฺ
 ผณฺ ภิรติตฺวา อฏฺฐาสิ ฯ อถ โข ภิกขเว กนิฏฺโจ อิติ ตสฺส
 นาคสฺส ภยา กิโส อโหสิ ลฺล
 อุปฺปณฺณฺอุปฺปณฺณฺทุก-
 ชาโต ฌมนิสฺสนฺถคคฺตฺโต ฯ อทฺทสา โข ภิกขเว ฆเรญฺโจ อิติ
 กนิฏฺจํ อิติ กิสฺ ลฺล
 อุปฺปณฺณฺอุปฺปณฺณฺทุกชาตํ ฌมนิสฺสนฺถค-
 คคฺตํ ทิสฺวาน กนิฏฺจํ อิติ เอตทวโจ กิสฺส ตฺวํ โภ กิโส ลฺลฺล
 ทฺวํ ฆเรญฺโจ อุปฺปณฺณฺอุปฺปณฺณฺทุกชาโต ฌมนิสฺสนฺถคคฺตฺโตติ ฯ อิธ
 เม โภ มณิกณฺโจ นาคราชา กงคิ นที อุตฺตริตฺวา เยนานํ
 เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา มํ สตฺตกฺขตฺตํ โภเกหิ ปริกฺขิปีตฺวา
 อุปริ มุทุชนิ มหนตฺ ผณฺ ภิรติตฺวา อฏฺฐาสิ ตสฺสหา โภ นาคสฺส
 ภยา กิโส ลฺล
 อุปฺปณฺณฺอุปฺปณฺณฺทุกชาโต ฌมนิสฺสนฺถค-
 คคฺตฺโตติ ฯ อิจฺฉสิ ปน ตฺวํ โภ ตสฺส นาคสฺส อนาคมนนฺติ ฯ
 อิจฺฉามหํ โภ ตสฺส นาคสฺส อนาคมนนฺติ ฯ อปี ปน ตฺวํ โภ
 ตสฺส นาคสฺส กิณฺจิ ปสฺสสีติ ฯ ปสฺสามหํ โภ มณิมสฺส กณฺเฐ
 ปิลนฺชนนฺติ ฯ เตนฺหิ ตฺวํ โภ ตํ นาคํ มณฺี ยาจ มณฺี เม โภ
 เทหิ มณฺีนา เม อตฺโถติ ฯ อถ โข ภิกขเว มณิกณฺโจ นาคราชา
 กงคิ นที อุตฺตริตฺวา เยน กนิฏฺโจ อิติ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา

เอกมนต์ อัญจาตี ฯ เอกมนต์ จิตฺ โข ภิกฺขเว มณิกณฺฑํ นาค-
ราชานํ กนิฏฺโง อิติ เอตทโวจ มณฺี เม โภ เทหิ มณฺีนา
เม อตุโถติ ฯ อถโโข ภิกฺขเว มณิกณฺโง นาคราชา ภิกฺขุ มณฺี
ยาจติ ภิกฺขุสฺส มณฺีนา อตุโถติ ชิปฺปเมว อคมาตี ฯ ทุตฺติยมฺปิ
โโข ภิกฺขเว มณิกณฺโง นาคราชา กงฺคํ นทฺี อุตฺตริตฺตฺวา เยน
กนิฏฺโง อิติ เตนฺุปลสงฺกมิ ฯ อทฺทสา โโข ภิกฺขเว กนิฏฺโง อิติ
มณิกณฺฑํ นาคราชานํ ทฺุโรโต ว อากจฺจนฺตํ ทิสฺวาน มณิกณฺฑํ
นาคราชานํ เอตทโวจ มณฺี เม โภ เทหิ มณฺีนา เม อตุโถติ ฯ
อถโโข ภิกฺขเว มณิกณฺโง นาคราชา ภิกฺขุ มณฺี ยาจติ ภิกฺขุสฺส
มณฺีนา อตุโถติ ตโต ว ปฏฺินิวตฺติ ฯ ตติยมฺปิ โโข ภิกฺขเว
มณิกณฺโง นาคราชา กงฺคํ นทฺี อุตฺตรติ ฯ อทฺทสา โโข ภิกฺขเว
กนิฏฺโง อิติ มณิกณฺฑํ นาคราชานํ กงฺคํ นทฺี อุตฺตรนฺตํ ทิสฺวาน
มณิกณฺฑํ นาคราชานํ เอตทโวจ มณฺี เม โภ เทหิ มณฺีนา เม
อตุโถติ ฯ อถโโข ภิกฺขเว มณิกณฺโง นาคราชา กนิฏฺโง อิติ
คาถาหิ อชฺฌภาตี

มมนฺุณปานํ วิปฺลํ อุพารํ
อุปฺปชฺชตีมสฺส มณิสฺส เหตุ
ตฺนฺเต น ทสฺสํ อติยาจโกตี
น จาปี เต อสฺสมมาคมิสฺสํ ฯ
สฺสุยถา สกฺขรโธตปาณิ

ตาเสถลี มํ เสถมยาจมาโน ๑

ตนฺเต น ทสฺสํ อติยาจโกติ

น จาปี เต อสฺสมมากมิตฺสนฺติ ฯ

อถโข ภิกฺขเว มณฺณิณฺโง นาคราชา ภิกฺขุ มณฺเฑ ยาจติ ภิกฺขุสฺส
มณฺเฑนา อตฺโถติ ปกฺกามิ ฯ ตถา ปกฺกนฺโต ว อโหสิ น
ปฺน ปจฺจาณณฺนิ ฯ อถโข ภิกฺขเว กณฺณิณฺโง อิติ ตสฺส นาคสฺส
ทสฺสณียสฺส อทสฺสเนน ภิกฺขโงสฺส มตฺตตาย กิโส อโหสิ ลฺลโง
ทฺพพฺพณฺโณ อุปฺปณฺนุปฺปณฺนุทฺทกฺขาโต ฐมนิสฺนถตฺตคฺคฺโต ฯ อทฺทสา
โข ภิกฺขเว เชฏฺโง อิติ กณฺณิณฺจํ อิติ ภิกฺขโงสฺส มตฺตตาย กิถํ
ลฺลํ ทฺพพฺพณฺณํ อุปฺปณฺนุปฺปณฺนุทฺทกฺขาทํ ฐมนิสฺนถตฺตคฺคฺตํ ทิสฺวาน
กณฺณิณฺจํ อิติ เอตทโวจ กิสฺส ตฺวํ โภ ภิกฺขโงสฺส มตฺตตาย กิโส
ลฺลโง ทฺพพฺพณฺโณ อุปฺปณฺนุปฺปณฺนุทฺทกฺขาโต ฐมนิสฺนถตฺตคฺคฺโตติ ฯ
ตสฺสทาํ โภ นาคสฺส ทสฺสณียสฺส อทสฺสเนน ภิกฺขโงสฺส มตฺตตาย
กิโส ลฺลโง ทฺพพฺพณฺโณ อุปฺปณฺนุปฺปณฺนุทฺทกฺขาโต ฐมนิสฺนถต-
คฺคฺโตติ ฯ อถโข ภิกฺขเว เชฏฺโง อิติ กณฺณิณฺจํ อิติ กาถาย
อชฺฉณภาสิ

น ตํ ยาเจ ยสฺส ปิยํ ชิกิเส

เทสฺโส จ ๒ โหติ อติยานาย

#๑ เสถลี มํ ยาจมาโนติ ปทฺจเฉโท ฯ ๒ สพฺพตฺถ วิเทสฺโสติ

#อาคตํ ฯ

นาโค มณี ยาจิโต พุราหุมน

อทสสนนญเเว ตทชฎคมาติ ฯ

เตสั หิ นาม ภิกขเว ตีรจฺจนคตํ ปาณํ อมนาปา ภวิสฺสตี
ยาจนา อมนาปา วิญญตฺติ กิมํคํ ปน มนุสฺสญฺตานํ ฯ

[๕๐๐] ภูตปุพฺพํ ภิกขเว อญฺจตโร ภิกขุ หิมวนฺตปฺสฺเส วิหฺรตี
อญฺจตรสฺมี วนสณฺฑเฑ ฯ ตสฺส โข ปน ๑ ภิกขเว วนสณฺฑทสฺส
อวิทุเร มหฺนตํ นินฺนํ ปฺลลลํ ฯ อถ โข ภิกขเว มหาสกฺกนฺสงฺโฆ
ตสฺมี ปฺลลเล ทิวสั โคจฺริ จริตฺวา สายํ ตํ วนสณฺฑํ วาสาย
อุปกจฺจตี ฯ อถ โข ภิกขเว โส ภิกขุ ตสฺส สกฺกนฺสงฺฆสฺส สทฺเทน
อุพฺพาโพห เยนํหิ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา มํ อภิวาเทตฺวา
เอกมนฺตํ นิสีหิ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺนํ โข อหิ ภิกขเว ตํ ภิกขุ
เอตทโวจํ กจฺจि ภิกขุ ขมนิยํ กจฺจิ ยาปฺนิยํ กจฺจิสฺสิ อปฺปกิลมฺเถน
อทฺธานํ อากโต กฺโต จ ตฺวํ ภิกขุ อากจฺจิสฺสตี ฯ ขมนิยํ ภควา
ยาปฺนิยํ ภควา อปฺปกิลมฺเถน จาหิ ภนฺเต อทฺธานํ อากโต
อตฺถิ ภนฺเต หิมวนฺตปฺสฺเส มหาวนสณฺฑโฑ ตสฺส โข ปน ภนฺเต
วณสณฺฑทสฺส อวิทุเร มหฺนตํ นินฺนํ ปฺลลลํ อถ โข ภนฺเต มหา-
สกฺกนฺสงฺโฆ ตสฺมี ปฺลลเล ทิวสั โคจฺริ จริตฺวา สายํ ตํ วนสณฺฑํ
वासาย อุปกจฺจตี ตโต อหิ ภควา อากจฺจามิ ตสฺส สกฺกนฺสงฺฆสฺส
สทฺเทน อุพฺพาโพหตี ฯ อิจฺจิสฺสิ ปน ตฺวํ ภิกขุ ตสฺส สกฺกนฺสงฺฆสฺส
#๑ ยูโรปฺยโปกฺกนฺทเกยํ ปาโโจ น ปญฺญาตฺติ ฯ

อนาคมนนฺติ ฯ อิจฺฉามหิ ฆนฺเต ตสฺส สกฺขสงฆสฺส อนาคมนนฺติ ฯ
เตนหิ ตฺวํ ภิกฺขุ ตตฺถ ฆนฺตฺวา ตํ วนสณฺฑํ อชฺโฆคาเหตฺวา
รตฺติยา ปจฺฉิมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมฺนุสฺสาเวหิ สฺขนฺตฺ เม โภณฺโต
สกฺขมา ยาวติกา อิมสฺมี วนสณฺฑเฑ วาสํ อุปคตา ปตฺเตน เม
อตฺโถ เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ รตฺติยา มชฺฉิมํ ยามํ
ฯเปฯ รตฺติยา ปจฺฉิมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมฺนุสฺสาเวหิ สฺขนฺตฺ
เม โภณฺโต สกฺขมา ยาวติกา อิมสฺมี วนสณฺฑเฑ วาสํ อุปคตา
ปตฺเตน เม อตฺโถ เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ ฯ อถโข
ภิกฺขเว โส ภิกฺขุ ตตฺถ ฆนฺตฺวา ตํ วนสณฺฑํ อชฺโฆคาเหตฺวา
รตฺติยา ปจฺฉิมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมฺนุสฺสาเวหิ สฺขนฺตฺ เม โภณฺโต
สกฺขมา ยาวติกา อิมสฺมี วนสณฺฑเฑ วาสํ อุปคตา ปตฺเตน เม
อตฺโถ เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ รตฺติยา มชฺฉิมํ ยามํ
ฯเปฯ รตฺติยา ปจฺฉิมํ ยามํ ติกฺขตฺตํ สทฺทมฺนุสฺสาเวหิ สฺขนฺตฺ เม
โภณฺโต สกฺขมา ยาวติกา อิมสฺมี วนสณฺฑเฑ วาสํ อุปคตา ปตฺเตน
เม อตฺโถ เอเกกํ เม โภณฺโต ปตฺตํ ททฺนฺตฺติ ฯ อถโข ภิกฺขเว
โส สกฺขสงฆโฆ ภิกฺขุ ปตฺตํ ยาจติ ภิกฺขุสฺส ปตฺเตน อตฺโถติ
ตมฺหา วนสณฺฑา ปกฺกามิ ตถา ปกฺกนฺโต วอโหสิ น ปฺน ปจฺจาคณฺธิ ฯ
เตสํ หิ นาม ภิกฺขเว ติจฺฉานคตํ ปาณํ อมฺนาปา
ภวิสฺสติ ยานา อมฺนาปา วิลฺลตฺติ กิมงฺกํ ปน มฺนุสฺสภูตํ ฯ

[๕๐๑] ภูตฺพุพฺพิ ภิกฺขเว รฏฺฐปาลสฺส กุลปฺตฺตสฺส ปิตา รฏฺฐปาลํ

กุลปุตฺตํ คาทาย อชฺฌภาสี

อปาหนเต น ชานามิ รกฺขปาล พหุ ชนา ๑

เย มํ สงฺกมฺม ยาจนฺติ กสฺมา มํ ตฺวํ น ยาจสีติ ฯ

ยาจโก อปฺปิโย โหติ ยาจํ อททมปฺปิโย

ตสฺมาหนตฺตํ น ยาจามิ มา เม วิทฺเทสนา อหฺมุติ ฯ

โส หิ นาม ภิกฺขเว รกฺขปาลี กุลปุตฺโต สกํ ปิตฺริ เอวํ วกฺขติ
กิมงฺกํ ปน ชโน ชนํ ฯ

[๕๐๒] คิหิณํ หิ ๒ ภิกฺขเว ทฺสฺสํหฺรานิ โภคานิ สมฺภตานิปี ๓
ทฺรนฺนรฺกฺขิยานิ ตตฺถ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา เอวํ ทฺสฺสํหฺเรสุ โภเคสุ
สมฺภเตสุปี ทฺรนฺนรฺกฺขิเยสุ ยาจนพฺหุลา วิญฺญตฺติพฺหุลา วิหริสฺสถ
ปฺริสํ เทถ ปฺริสตฺถกฺริ เทถ โคณํ เทถ สกฺกํ เทถ วาสี เทถ
ผรลฺลํ เทถ กุจารี เทถ กุฑฺทาลํ เทถ นิชาทนํ เทถ วลฺลํ เทถ
เวพฺพ เทถ มฺลชฺชํ เทถ ปฺพพฺชํ เทถ ตินฺนํ เทถ มตฺตติกํ เทถาติ
เนตฺตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ เอวญจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อฺทฺทํเสยฺยถ สญฺญาจิกาย ปน ภิกฺขุณา
กฺกฺกํ การยมาเนน อสฺสามิกํ อตฺตฺตฺทเทสํ ปมาณิกา การตพฺพา
ตฺตฺริทํ ปมาณํ ทิมโส ทฺวาทส วิทฺตฺติโย สฺสคตฺวิทฺตฺติยา ติริยํ
สฺตฺตฺนตฺตรา ภิกฺขุ อภินตพฺพา วตฺถุเทสนาย ฯ เตหิ ภิกฺขุหิ วตฺถุ
#๑ ย. ม. พหุชฺชนา ฯ ๒ ย. โปตฺถเกยํ ปาโโจ น ปญฺญาติ ฯ
#๓ ทฺสฺสสมฺภตานิปีติ วา ปาโโจ ฯ

เทเสตพัพ อนารมภ สปริกุกมณ สारमणे जे गिगु वतुदुसुमी
อปริกุกมเน สณญาจิกาย กุฎี การะยยุ กิगु วา อนภินะยยุ
วตुตเทสนาย ปมาณ วา อติกุกาเมยยุ สงฆาทีเสโสติ ฯ

[๕๐๓] สณญาจิกา ๑ นาม สย ยาจิตวา ปุริสปี ปุริสตุถกรปี
โคณปี สกภูปี วาสปี พรสสปี กุจาร์ปี กุฑทาลปี นิฆาทนปี ฯเปฯ
ติณปี มตติกปี ฯ กุฎี ๒ นาม อุลลิตตดา วา โหติ อวลิตตดา วา
อุลลิตตดาวลิตตดา วา ฯ การยมาเนนาติ กโรนุโต วา การาเปนุโต
วา ฯ อสสามิกนุติ น อญโธ โกจิ สามิกโก โหติ อิตถี วา
ปุริโส วา กหฺนุโจ วา ปพฺพชิตโต วา ฯ อตฺตทุทเทสนุติ อตฺตโน
อตฺถาย ฯ ปมาณิกา การตพฺพวา ตตฺริท ปมาณ ทิมโส ทฺวาทส
วิทฺถุโย สุกตวิทฺถุยาติ พาหิรีเมน มาเนน ฯ ติริย สตฺตฺนุตราติ
อพฺภนฺตฺริเมน มาเนน ฯ

[๕๐๔] กิगु อภินตพฺพวา วตุตเทสนายาติ เตน กุฎีการเกน
กิगุขนา กุฎีวตฺถุ โสเชตฺวา สงฆํ อฺปสงฺกมิตฺวา เอกํ อตฺตราสงฺกํ
กริตฺวา วุฑฺฒานํ กิगุขนํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฎิกํ นิสีทิตฺวา
อญฺชลี ปกฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจฺนีโย อหํ ภนฺเต สณญาจิกาย
กุฎี กตฺตูกาโม อสสามิกํ อตฺตทุทเทสํ โสหํ ภนฺเต สงฆํ กุฎีวตฺถุโโโลกนํ
ยาจามีติ ฯ ทฺติยมฺปิ ยาจิตพฺพวา ๓ ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพวา ฯ

#๑ ย. ตฺยาจิกาย ฯ ๒ ย. กุฎี ฯ ๓ ทฺติยมฺปิ ยาจิตพฺพวาติ กิगุ

#สนฺธาข พหฺวจฺนํ วตฺตฺนุติ ตพฺพณฺณนา ฯ

สเจ สพฺโพ สงฺโฆ อุตฺสหติ กุฎฺฐิตฺตํ โอลฺลเกตุํ สพฺเพน สงฺเขน
โอลฺลเกตฺตพฺพิ ๑ โน เจ สพฺโพ สงฺโฆ อุตฺสหติ กุฎฺฐิตฺตํ โอลฺลเกตุํ
เย ตตฺถ โหนฺติ ภิกฺขุ พฺยตฺตา ปฏฺิพฺลา สารมฺภํ อนารมฺภํ
สปริกฺกมณฺ์ อปริกฺกมณฺ์ ชานิตฺตํ เต ยาจิตฺวา สมฺมณฺฺนิตพฺพา ๑
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สมฺมณฺฺนิตพฺพา พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเลน
สงฺโฆ ฉาเปตพฺโพ สฺฆาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ สญฺญาจิกาย กุฎฺฐิ กตฺตกาโม อสฺสามิกํ อตฺตทฺเทสํ โส สงฺฆํ
กุฎฺฐิตฺตํ โอลฺลกณฺ์ ยาจติ ๑ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺลลํ สงฺโฆ อิตฺถนฺ-
นามญฺจ อิตฺถนฺนามญฺจ ภิกฺขุ สมฺมณฺฺเนยฺย อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
กุฎฺฐิตฺตํ โอลฺลเกตุํ ๑ เอสา ฅตฺติ ๑ สฺฆาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ
อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สญฺญาจิกาย กุฎฺฐิ กตฺตกาโม อสฺสามิกํ อตฺตทฺเทสํ
โส สงฺฆํ กุฎฺฐิตฺตํ โอลฺลกณฺ์ ยาจติ ๑ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามญฺจ อิตฺถนฺ-
นามญฺจ ภิกฺขุ สมฺมณฺฺนติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุฎฺฐิตฺตํ โอลฺลเกตุํ ๑
ยสฺสายสมฺโโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุณฺ์
สมฺมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุฎฺฐิตฺตํ โอลฺลเกตุํ โส ตฺถนฺส
ยสฺส นกฺขมติ โส ภาเสยฺย ๑ สมฺมตา สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม จ
อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน กุฎฺฐิตฺตํ โอลฺลเกตุํ ๑
ขมติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺถนฺหิ ๑ เอวเมตํ ฅารยามีติ ๑

[๕๐๕] เตหิ สมฺมเตหิ ภิกฺขุหิ ตตฺถ คนฺตฺวา กุฎฺฐิตฺตํ โอลฺลเกตฺตพฺพิ
सारมฺภํ อนารมฺภํ สปริกฺกมณฺ์ อปริกฺกมณฺ์ ชานิตพฺพิ ๑ สเจ สารมฺภํ

โหติ อปริกกมนั มายิธ กรีติ วตตพโพ ๑ สเจ อนารมกั โหติ
 สปริกกมนั สงฆสฺส อาโรเจตพพิ อนารมกั สปริกกมนนฺติ ๑ เตน
 กุฎีการเกน ภิกขุณา สงฆั อุปสงกมิตฺวา เอกังสั อุตฺตราสงคั กริตฺวา
 วุฑฒานั ภิกขุณั ปาทะ วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกั นิสีทิตฺวา อณฺชลี
 ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจนีโย อหั ฆนฺเต สลฺลญาจิกาย กุฎี
 กตฺตกาโม อสฺสามิกั อตฺตฺทเทสั โสหั ฆนฺเต สงฆั กุฎีวตฺตฺเทสนั
 ยาจามิตี ๑ ทฺติยมฺปิ ยาจิตฺพฺพา ตฺติยมฺปิ ยาจิตฺพฺพา ๑ พฺยตฺเตน
 ภิกขุณา ปฎิพฺเลน สงฺโฆ ฉาเปตพโพ สฺฆาตฺ เม ฆนฺเต สงฺโฆ
 อัย อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ สลฺลญาจิกาย กุฎี กตฺตกาโม อสฺสามิกั
 อตฺตฺทเทสั โส สงฆั กุฎีวตฺตฺเทสนั ยาจติ ๑ ยทิ สงฆสฺส ปตฺตกฺกลั
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน กุฎีวตฺตฺถึ เทเสยฺย ๑ เอสา ฅตฺติ ๑
 สฺฆาตฺ เม ฆนฺเต สงฺโฆ อัย อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ สลฺลญาจิกาย กุฎี
 กตฺตกาโม อสฺสามิกั อตฺตฺทเทสั โส สงฆั กุฎีวตฺตฺเทสนั ยาจติ ๑
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน กุฎีวตฺตฺถึ เทเสติ ๑ ยสฺสายสฺมโต
 ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน กุฎีวตฺตฺสฺส เทสนา โส ตฺถุหฺสฺส
 ยสฺส นกฺขมติ โส ภาเสยฺย ๑ เทสิตฺถั สงฺเขน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน
 กุฎีวตฺตฺถึ ๑ ขมติ สงฆสฺส ตสฺมา ตฺถุหิ ๑ เอวมตฺถั ฅารยามีตี ๑

[๕๐๖] สारमङ्गं नाम किंप्लुतिकानं वा आसोयि โहति उपजिगानं
 वा आसोयि โहति अनुवुरानं वा आसोयि โहति ओहीनं वा आसोयि
 โहति विज्जिकानं वा आसोयि โहति सत्पथिनं वा आसोयि โहति

หตถินัน วา อาสโย โหติ อสุสานัน วา อาสโย โหติ สีหानัน
วา อาสโย โหติ พุยกุฆานัน วา อาสโย โหติ ทิปีนัน วา อาสโย
โหติ อจฺจนานัน วา อาสโย โหติ ตฺรจฺจนานัน วา อาสโย โหติ เขสฺ
เกสณฺจิจิ ตฺรจฺจนานคตานัน วา ปาณานัน อาสโย โหติ ปุพฺพพณฺณนิสฺสิตํ
วา โหติ อปรณฺณนิสฺสิตํ วา โหติ อพฺภาฆาตนิสฺสิตํ วา โหติ
อาฆาตนิสฺสิตํ วา โหติ สฺसानนิสฺสิตํ วา โหติ อญฺยานนิสฺสิตํ วา โหติ
ราชวตฺถุณนิสฺสิตํ วา โหติ หตฺถิสถาณนิสฺสิตํ วา โหติ อสฺสสถาณนิสฺสิตํ
วา โหติ พนฺชนาकारนิสฺสิตํ วา โหติ ปานาकारนิสฺสิตํ วา โหติ
สฺวานนิสฺสิตํ วา โหติ รจฺจนานิสฺสิตํ วา โหติ จจฺจฺรนิสฺสิตํ วา โหติ
สภานนิสฺสิตํ วา โหติ สํสรณนิสฺสิตํ วา โหติ เอตํ สารมฺภํ นาม ฯ

[๕๐๓] อปริกฺกมฺนํ นาม น สกฺกา โหติ ยถายุตฺเตน สกฺเกนจ
อนฺุปริกฺกนฺตุํ สมฺนฺตา นิสฺเสณฺนิยา อนฺุปริกฺกนฺตุํ เอตํ อปริกฺกมฺนํ นาม ฯท

[๕๐๔] อนารมฺภํ นาม น กิปีลฺลิกานัน วา อาสโย โหติ น
อุปฺจิกานัน วา อาสโย โหติ น อุนฺุทฺธานัน วา อาสโย โหติ น
อหีนัน วา อาสโย โหติ น วิจฺจิกานัน วา อาสโย โหติ น
สตปทีนัน วา อาสโย โหติ ฯเปฯ น สํสรณนิสฺสิตํ วา โหติ
เอตํ อนารมฺภํ นาม ฯ

[๕๐๕] สปริกฺกมฺนํ นาม สกฺกา โหติ ยถายุตฺเตน สกฺเกน
อนฺุปริกฺกนฺตุํ สมฺนฺตา นิสฺเสณฺนิยา อนฺุปริกฺกนฺตุํ เอตํ สปริกฺกมฺนํ นาม ฯ

[๕๐๖] สยฺยวาทิกา นาม สยํ ยาจิตฺวา ปุริสํปี ปุริสฺสตฺถกฺกริปี

๗เป๗ นิขาทนต์ปี ๗ กุฎี นาม อุลลิตตดา วา โหติ อวลิตตดา วา
อูลลิตตดาวลิตตดา วา ๗ การะยาติ กโรติ วา การาเปติ วา ๗
ภิกขุ วา อนภินะย วตถุเทศนาย ปมาณํ วา อติกกามะยาติ
ณตติหุติเยน กมฺเมน กุฎีวตถุํ น เทสาเปตฺวา อายามโต วา
วิทฺถารโต วา อนนฺตมโส เกสคฺคตตฺตมปี อติกกามะตฺวา กโรติ วา
การาเปติ วา ปโยเค ๑ ทุกฺกภูํ ๗ เอกปีณํ ๑ อนาคเต อापตฺติ
อูลลจฺยสฺส ๗ ตสฺมี ปีณฺเท อาคเต อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๗
สงฺฆาติเสโสติ ๗เป๗ เตนปี วุจฺจติ สงฺฆาติเสโสติ ๗

[๕๑๑] ภิกขุ กุฎี กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ
อापตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทฺวินนํ ทุกฺกภูานํ ๗ ภิกขุ กุฎี กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ
สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อापตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส ๗
ภิกขุ กุฎี กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ อापตฺติ
สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส ๗ ภิกขุ กุฎี กโรติ อเทสิตวตฺถุกํ อนารมฺภํ
สปริกฺกมฺนํ อापตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๗ ภิกขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺถุกํ
สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ อापตฺติ ทฺวินนํ ทุกฺกภูานํ ๗ ภิกขุ
กุฎี กโรติ เทสิตวตฺถุกํ สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๗
ภิกขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺถุกํ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ อापตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ๗ ภิกขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺถุกํ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ
อนापตฺติ ๗

#๑ ย. ม. โปตฺถเกสฺ อิศ. อาเมณฺหิตํ กตํ ๗

[๕๑๔] ภิกขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺถุกํ ปมาณิกํ สารมฺภํ
อปริกฺกมณํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกานํ ฯ ภิกขุ กุฎี กโรติ
เทสิตวตฺถุกํ ปมาณิกํ สารมฺภํ สปริกฺกมณํ อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯ
ภิกขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺถุกํ ปมาณิกํ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ
อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯ ภิกขุ กุฎี กโรติ เทสิตวตฺถุกํ ปมาณิกํ
อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ อนาปตฺติ ฯ

[๕๑๕] ภิกขุ สฺมาทิสฺติ กุฎี เม กโรธาติ ฯ ตสฺส กุฎี
กโรนฺติ อเทสิตวตฺถุกํ สารมฺภํ อปริกฺกมณํ อาปตฺติ สฺงฺฆาติเสเสณ
ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกานํ ฯเปฯ สารมฺภํ สปริกฺกมณํ อาปตฺติ สฺงฺฆาติเสเสณ
ทฺกฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ อาปตฺติ สฺงฺฆาติเสเสณ
ทฺกฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ อาปตฺติ สฺงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ
ภิกขุ สฺมาทิสฺติ กุฎี เม กโรธาติ ฯ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ เทสิตวตฺถุกํ
สารมฺภํ อปริกฺกมณํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกานํ ฯเปฯ
สารมฺภํ สปริกฺกมณํ อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ
อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ อนาปตฺติ ฯ
ภิกขุ สฺมาทิสฺติ กุฎี เม กโรธาติ ฯ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ
ปฺมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ อปริกฺกมณํ อาปตฺติ สฺงฺฆาติเสเสณ ทฺวินฺนํ
ทฺกฺกฺกฺกฺกานํ ฯเปฯ สารมฺภํ สปริกฺกมณํ อาปตฺติ สฺงฺฆาติเสเสณ
ทฺกฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ อาปตฺติ สฺงฺฆาติเสเสณ
ทฺกฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ อาปตฺติ สฺงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

ภิกขุ สมာทิสติ กุฎี เม กโรธาติ ฯ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ ปมาณิกํ
 สारมฺภํ อปริกุมมนํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุคฺคภูฏานํ ฯเปฯ สारมฺภํ
 สปริกุมมนํ อาปตฺติ ทุคฺคภูฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกุมมนํ
 อาปตฺติ ทุคฺคภูฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกุมมนํ อนาปตฺติ ฯ
 ภิกขุ สมာทิสติ กุฎี เม กโรธาติ ฯ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตํ
 ปมาณาติคฺคกนฺตํ สारมฺภํ อปริกุมมนํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ
 สงฺฆาติเสเสน ทฺวินฺนํ ทุคฺคภูฏานํ ฯเปฯ สारมฺภํ สปริกุมมนํ อาปตฺติ
 ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสเสน ทุคฺคภูฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกุมมนํ
 อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสเสน ทุคฺคภูฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกุมมนํ
 อาปตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาติเสเสนํ ฯ ภิกขุ สมာทิสติ กุฎี เม กโรธาติ ฯ
 ตสฺส กุฎี กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตํ ปมาณิกํ สारมฺภํ อปริกุมมนํ
 อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุคฺคภูฏานํ ฯเปฯ สारมฺภํ สปริกุมมนํ อาปตฺติ
 ทุคฺคภูฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกุมมนํ อาปตฺติ ทุคฺคภูฏสฺส
 ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกุมมนํ อนาปตฺติ ฯ

[๕๑๖] ภิกขุ สมာทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กุฎี เม กโรธาติ น
 จ สมာทิสติ เทสิตฺวตฺตกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกุมมนา
 จาติ ฯ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตํ สारมฺภํ อปริกุมมนํ
 อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทฺวินฺนํ ทุคฺคภูฏานํ ฯเปฯ สारมฺภํ สปริกุมมนํ
 อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุคฺคภูฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกุมมนํ
 อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุคฺคภูฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกุมมนํ

อาปตติ สงฆาติเสตสฺส ฯ ภิกขุ สมามิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กุฎฺฐี เม
กโรธาติ น จ สมามิสฺติ เทสิตฺวตฺตฺถกา จ โหตุ อนารมฺภา จ
สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กุฎฺฐี กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตฺถกํ สารมฺภํ
อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกํ ฯเปฯ สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ
อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส
ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อนาปตฺติ ฯ ภิกขุ สมามิสิตฺวา
ปกฺกมฺติ กุฎฺฐี เม กโรธาติ น จ สมามิสฺติ ปฺมาณิกา จ โหตุ
อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กุฎฺฐี กโรนฺติ ปฺมาณา-
ติกฺกนฺตํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฆาติเสเสน ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ
ฯเปฯ สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฆาติเสเสน ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส
ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฆาติเสเสน ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส
ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ สงฆาติเสตสฺส ฯ ภิกขุ
สมามิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กุฎฺฐี เม กโรธาติ น จ สมามิสฺติ ปฺมาณิกา
จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กุฎฺฐี กโรนฺติ
ปฺมาณิกํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกฺกํ ฯเปฯ
สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ
อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺกฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อนาปตฺติ ฯ
ภิกขุ สมามิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กุฎฺฐี เม กโรธาติ น จ สมามิสฺติ
เทสิตฺวตฺตฺถกา จ โหตุ ปฺมาณิกา จ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา
จาติ ฯ ตสฺส กุฎฺฐี กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตฺถกํ ปฺมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ

อปริกมณํ อापตติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสเสน ทฺวินนํ ทฺกุกฺกานํ ๑เป๑
สارมฺภํ สปริกมณํ อापตติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสเสน ทฺกุกฺกสฺส ๑เป๑
อนารมฺภํ อปริกมณํ อापตติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสเสน ทฺกุกฺกสฺส
๑เป๑ อนารมฺภํ สปริกมณํ อापตติ ทฺวินนํ สงฺฆาติเสสานํ ๑
ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ กฺุณฺเฏี เม กโรธาติ น จ สมาทิสติ
เทสิตฺวตฺตฺถกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภา จ สปริกมณา
จาทิ ๑ ตสฺส กฺุณฺเฏี กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตฺถกํ ปมาณิกํ สारมฺภํ
อปริกมณํ อापตติ ทฺวินนํ ทฺกุกฺกานํ ๑เป๑ สारมฺภํ สปริกมณํ
อापตติ ทฺกุกฺกสฺส ๑เป๑ อนารมฺภํ อปริกมณํ อापตติ ทฺกุกฺกสฺส
๑เป๑ อนารมฺภํ สปริกมณํ อนापตติ ๑

[๕๑๗] ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ กฺุณฺเฏี เม กโรธาติ สมาทิสติ
จ เทสิตฺวตฺตฺถกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกมณา จาทิ ๑ ตสฺส
กฺุณฺเฏี กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺถกํ สारมฺภํ อปริกมณํ ๑ โส สฺฆาติ
กฺุณฺเฏี กิร เม กยิรติ อเทสิตฺวตฺตฺถกา สारมฺภา อปริกมณาติ ๑
เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพิ ทฺโต วา ปาเหตุพฺโพ เทสิตฺวตฺตฺถกา
จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกมณา จาทิ ๑ โน เจ
สามํ วา กจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเยย อापตติ ทฺกุกฺกสฺส ๑
ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ กฺุณฺเฏี เม กโรธาติ สมาทิสติ จ
เทสิตฺวตฺตฺถกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกมณา จาทิ ๑ ตสฺส
กฺุณฺเฏี กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺถกํ สारมฺภํ สปริกมณํ ๑ โส สฺฆาติ

กฺฎิ กิร เม กยิรติ อเทสิตวตฺตฺถกา สารมฺภา สปริกฺกมฺนาติ ฯ
เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพิ ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ เทสิตวตฺตฺถกา
จ โหตุ อนารมฺภา จาติ ฯ โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย
ทฺวติ วา ปหิณฺเนยฺย อาปตฺติ ทฺวทุกฺกฺขสฺส ฯ ภิกฺขุ สมมาทิสิตฺวา
ปฺกมฺติ กฺฎิ เม กโรธาติ สมมาทิสติ จ เทสิตวตฺตฺถกา จ โหตุ
อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กฺฎิ กโรนฺติ อเทสิต-
วตฺตฺถกํ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ ฯ โส สฺสณฺาติ กฺฎิ กิร เม กยิรติ
อเทสิตวตฺตฺถกา อนารมฺภา อปริกฺกมฺนาติ ฯ เตน ภิกฺขุณา สามํ
วา คนฺตพฺพิ ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ เทสิตวตฺตฺถกา จ โหตุ
สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย ทฺวติ วา
ปหิณฺเนยฺย อาปตฺติ ทฺวทุกฺกฺขสฺส ฯ ภิกฺขุ สมมาทิสิตฺวา ปฺกมฺติ กฺฎิ
เม กโรธาติ สมมาทิสติ จ เทสิตวตฺตฺถกา จ โหตุ อนารมฺภา จ
สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กฺฎิ กโรนฺติ อเทสิตวตฺตฺถกํ อนารมฺภํ
สปริกฺกมฺนํ ฯ โส สฺสณฺาติ กฺฎิ กิร เม กยิรติ อเทสิตวตฺตฺถกา
อนารมฺภา สปริกฺกมฺนาติ ฯ เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพิ
ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ เทสิตวตฺตฺถกา โหตุติ ฯ โน เจ สามํ วา
คจฺเจยฺย ทฺวติ วา ปหิณฺเนยฺย อาปตฺติ ทฺวทุกฺกฺขสฺส ฯ ภิกฺขุ สมมาทิสิตฺวา
ปฺกมฺติ กฺฎิ เม กโรธาติ สมมาทิสติ จ เทสิตวตฺตฺถกา จ โหตุ
อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กฺฎิ กโรนฺติ เทสิต-
วตฺตฺถกํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ ฯ โส สฺสณฺาติ กฺฎิ กิร เม กยิรติ

เทสิตวตฺตถุกา สารมฺภา อปริกฺกมฺนาติ ฯ เตน ภิกฺขุณา สามํ วา
คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ อนารมฺภา จ โหตุ สปริกฺกมฺนา
จาติ ฯ โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเนยฺย อาปตฺติ
ทฺกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขุ สมมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กฺุณฺนี เม กโรถาติ
สมมาทิสฺติ จ เทสิตวตฺตถุกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา
จาติ ฯ ตสฺส กฺุณฺนี กโรนฺติ เทสิตวตฺตถุกํ สารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ ฯ โส
สุณฺนาติ กฺุณฺนี กิร เม กยิรฺติ เทสิตวตฺตถุกา สารมฺภา สปริกฺกมฺนาติ ฯ
เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ อนารมฺภา
โหตุติ ฯ โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเนยฺย
อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขุ สมมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กฺุณฺนี เม
กโรถาติ สมมาทิสฺติ จ เทสิตวตฺตถุกา จ โหตุ อนารมฺภา จ
สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กฺุณฺนี กโรนฺติ เทสิตวตฺตถุกํ อนารมฺภํ
อปริกฺกมฺนํ ฯ โส สุณฺนาติ กฺุณฺนี กิร เม กยิรฺติ เทสิตวตฺตถุกา
อนารมฺภา อปริกฺกมฺนาติ ฯ เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ
ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ สปริกฺกมฺนา โหตุติ ฯ โน เจ สามํ วา
คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเนยฺย อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ฯ ภิกฺขุ
สมมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กฺุณฺนี เม กโรถาติ สมมาทิสฺติ จ เทสิตวตฺตถุกา
จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กฺุณฺนี
กโรนฺติ เทสิตวตฺตถุกํ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อนาปตฺติ ฯ

[๕๑๘] ภิกฺขุ สมมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กฺุณฺนี เม กโรถาติ สมมาทิสฺติ

จ ปมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส
กฺกฺกั กโรนฺติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ ฯ โส สฺสณาติ
กฺกฺกั กิร เม กยิรติ ปมาณาติกฺกนฺตา สารมฺภา อปริกฺกมฺนาติ ฯ
เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ ปมาณิกา จ
โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯเปฯ ปมาณิกา จ โหตุ
อนารมฺภา จาติ ฯเปฯ ปมาณิกา จ โหตุ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯเปฯ
ปมาณิกา โหตุติ ฯ โน เจ สามํ วา คจฺเจยฺย ทฺตํ วา ปหิณฺเนยฺย
อาปตฺติ ทุกกฺกฺกสฺส ฯ ภิกฺขุ สมာทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กฺกฺกั เม กโรธาคิ
สมาทิสติ จ ปมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา
จาติ ฯ ตสฺส กฺกฺกั กโรนฺติ ปมาณิกํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ ฯ โส
สฺสณาติ กฺกฺกั กิร เม กยิรติ ปมาณิกา สารมฺภา อปริกฺกมฺนาติ ฯ
เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ อนารมฺภา
จ โหตุ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯเปฯ อนารมฺภา โหตุติ ฯเปฯ
สปริกฺกมฺนา โหตุติ ฯเปฯ อนาปตฺติ ฯ ภิกฺขุ สมာทิสิตฺวา
ปกฺกมฺติ กฺกฺกั เม กโรธาคิ สมาทิสติ จ เทสิตฺวตฺตฺกกา จ โหตุ
ปมาณิกา จ อนารมฺภา จ สปริกฺกมฺนา จาติ ฯ ตสฺส กฺกฺกั
กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺกํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ ฯ
โส สฺสณาติ กฺกฺกั กิร เม กยิรติ อเทสิตฺวตฺตฺกกา ปมาณาติกฺกนฺตา
สารมฺภา อปริกฺกมฺนาติ ฯ เตน ภิกฺขุณา สามํ วา คนฺตพฺพํ ทฺวโต
วา ปาเหตุพฺโพ เทสิตฺวตฺตฺกกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมฺภา

จ สปริกมณา จาติ ๗เป๗ เทสิตวตตุกา จ โหตุ ปมาณิกา
 จ อนารมภา จาติ ๗เป๗ เทสิตวตตุกา จ โหตุ ปมาณิกา จ
 สปริกมณา จาติ ๗เป๗ เทสิตวตตุกา จ โหตุ ปมาณิกา
 จาติ ๗ โน เจ สามัม วา คจเจยฺย ทุตฺต วา ปหิณฺเอยฺย อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๗ ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ กุณฺฑี เม กโรธาติ
 สมาทิสติ จ เทสิตวตตุกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมภา จ
 สปริกมณา จาติ ๗ ตสฺส กุณฺฑี กโรนฺติ เทสิตวตตุกํ ปมาณิกํ
 สारมฺภํ อปริกฺกมณํ ๗ โส สฺฐนาติ กุณฺฑี กิร เม กยิรติ เทสิตวตตุกา
 ปมาณิกา สारมฺภา อปริกฺกมณาติ ๗ เตน ภิกฺขุณา สามัม วา
 คนฺตพฺพิ ทฺวโต วา ปาเหตุพฺโพ อนารมภา จ โหตุ สปริกมณา
 จาติ ๗เป๗ อนารมภา โหตุติ ๗เป๗ สปริกมณา โหตุติ
 ๗เป๗ อนาปตฺติ ๗

[๕๑๕] ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ กุณฺฑี เม กโรธาติ สมาทิสติ
 จ เทสิตวตตุกา จ โหตุ อนารมภา จ สปริกมณา จาติ ๗
 ตสฺส กุณฺฑี กโรนฺติ อเทสิตวตตุกํ สारมฺภํ อปริกฺกมณํ อาปตฺติ
 การุกานํ ตินฺณํ ทุกฺกฏานํ ๗เป๗ สारมฺภํ สปริกฺกมณํ อาปตฺติ
 การุกานํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๗เป๗ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ อาปตฺติ
 การุกานํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ๗เป๗ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ อาปตฺติ
 การุกานํ ทุกฺกฏสฺส ๗ ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ กุณฺฑี เม
 กโรธาติ สมาทิสติ จ เทสิตวตตุกา จ โหติ อนารมภา จ

สปริกมมน จาติ ฯ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ เทสิตวตฺตํ สारम्ภं
อปริกมมนํ อापตฺติ การุگانํ ทฺวินนํ ทฺกุกฺกานํ ฯเปฯ สारम्ภं
สปริกมมนํ อापตฺติ การุگانํ ทฺกุกฺกสฺส ฯเปฯ อนารมฺภं
อปริกมมนํ อापตฺติ การุگانํ ทฺกุกฺกสฺส ฯเปฯ อนารมฺภं สปริกมมนํ
อนापตฺติ ฯ ภิกฺขุ สมာทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กุฎี เม กโรธาติ
สมาทิสฺติ จ ปมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จ สปริกมมนา
จาติ ฯ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ ปมาณาติกฺกนฺตํ สारम्ภं อปริกมมนํ
อาปตฺติ การุگانํ ตินฺณํ ทฺกุกฺกานํ ฯเปฯ สारम्ภं สปริกมมนํ
อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินนํ ทฺกุกฺกานํ ฯเปฯ อนารมฺภं อปริกมมนํ
อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินนํ ทฺกุกฺกานํ ฯเปฯ อนารมฺภं สปริกมมนํ
อาปตฺติ การุگانํ ทฺกุกฺกสฺส ฯ ภิกฺขุ สมာทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กุฎี
เม กโรธาติ สมาทิสฺติ จ ปมาณิกา จ โหตุ อนารมฺภา จ
สปริกมมน จาติ ฯ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ ปมาณิกํ สारम्ภं
อปริกมมนํ อापตฺติ การุگانํ ทฺวินนํ ทฺกุกฺกานํ ฯเปฯ สारम्ภं
สปริกมมนํ อापตฺติ การุگانํ ทฺกุกฺกสฺส ฯเปฯ อนารมฺภं
อปริกมมนํ อापตฺติ การุگانํ ทฺกุกฺกสฺส ฯเปฯ อนารมฺภं
สปริกมมนํ อนापตฺติ ฯ ภิกฺขุ สมာทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กุฎี เม
กโรธาติ สมาทิสฺติ จ เทสิตวตฺตกา จ โหตุ ปมาณิกา จ
อนารมฺภา จ สปริกมมน จาติ ฯ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ อเทสิต-
วตฺตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สारम्ภं อปริกมมนํ อापตฺติ การุگانํ

จตุรณัน ทุกกฏานัน ๑เปฯ สารมกั สปริกกมณัน อาปตติ การุกานัน
ติณณัน ทุกกฏานัน ๑เปฯ อนารมกั อปริกกมณัน อาปตติ การุกานัน
ติณณัน ทุกกฏานัน ๑เปฯ อนารมกั สปริกกมณัน อาปตติ การุกานัน
ทวิณัน ทุกกฏานัน ๑ ภิกขุ สมมาทิสิตวา ปกุกมติ กุฎี เม กโรธาติ
สมมาทิสติ จ เทสิตวตตุกกา จ โหตุ ปมาณิกา จ อนารมกา จ
สปริกกมณา จาติ ๑ ตสฺส กุฎี กโรนฺติ เทสิตวตตุกั ปมาณิกั
สารมกั อปริกกมณัน อาปตติ การุกานัน ทวิณัน ทุกกฏานัน ๑เปฯ
สารมกั สปริกกมณัน อาปตติ การุกานัน ทุกกฏสฺส ๑เปฯ อนารมกั
อปริกกมณัน อาปตติ การุกานัน ทุกกฏสฺส ๑เปฯ อนารมกั สปริกกมณัน
อนาปตติ ๑

[๕๒๐] ภิกขุ สมมาทิสิตวา ปกุกมติ กุฎี เม กโรธาติ ๑
ตสฺส กุฎี กโรนฺติ อเทสิตวตตุกั สารมกั อปริกกมณัน ๑ โส เจ
วิปฺปกเต อาคจฺจติ ๑ เตน ภิกขุณา สว กุฎี อลฺลสฺส วา
ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อลฺลสฺส วา
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา ปฺน การะยฺย อาปตติ สงฺฆมาทิสเสเสน ทวิณัน
ทุกกฏานัน ๑ ภิกขุ สมมาทิสิตวา ปกุกมติ กุฎี เม กโรธาติ ๑
ตสฺส กุฎี กโรนฺติ อเทสิตวตตุกั สารมกั สปริกกมณัน ๑ โส เจ
วิปฺปกเต อาคจฺจติ ๑ เตน ภิกขุณา สว กุฎี อลฺลสฺส วา
ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อลฺลสฺส วา
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา ปฺน การะยฺย อาปตติ สงฺฆมาทิสเสเสน ทุกกฏสฺส

๑เปฯ อนารมฺภํ อปริกุมณํ ... อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส
๑เปฯ อนารมฺภํ สปริกุมณํ ... อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑ ภิกฺขุ
สมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กุฎฺฐี เม กโรธาติ ๑ ตสฺส กุฎฺฐี กโรนฺติ
เทสิตฺวตฺตํ สारมฺภํ อปริกุมณํ ๑ โส เจ วิปฺปกเต อาคจฺฉติ ๑
เตน ภิกฺขุณา सा กุฎฺฐี อลฺลสฺส วา ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา
ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อลฺลสฺส วา ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา
วา ปฺน การยฺย อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูณํ ๑เปฯ สारมฺภํ
สปริกุมณํ ... อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๑เปฯ อนารมฺภํ อปริกุมณํ ...
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๑เปฯ อนารมฺภํ สปริกุมณํ อนาปตฺติ ๑
ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ กุฎฺฐี เม กโรธาติ ๑ ตสฺส กุฎฺฐี กโรนฺติ
ปฺมาณาติกฺกนฺตํ สारมฺภํ อปริกุมณํ ๑ โส เจ วิปฺปกเต อาคจฺฉติ ๑
เตน ภิกฺขุณา सा กุฎฺฐี อลฺลสฺส วา ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา
ปฺน กาทพฺพา ๑ โน เจ อลฺลสฺส วา ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา
ปฺน การยฺย อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูณํ ๑เปฯ
सारมฺภํ สปริกุมณํ ... อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส ๑เปฯ
อนารมฺภํ อปริกุมณํ ... อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกภูสฺส ๑เปฯ
อนารมฺภํ สปริกุมณํ ... อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺส ๑ ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา
ปกฺกมฺติ กุฎฺฐี เม กโรธาติ ๑ ตสฺส กุฎฺฐี กโรนฺติ ปฺมาณิกํ
सारมฺภํ อปริกุมณํ ๑ โส เจ วิปฺปกเต อาคจฺฉติ ๑ เตน
ภิกฺขุณา सा กุฎฺฐี อลฺลสฺส วา ทาทพฺพา ภินฺทิตฺวา วา ปฺน

กาดพฺพา ฯ โน เจ อญฺลสฺส วา ททฺเขยฺย ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺน
กาเรยฺย อปาตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ฯเปฯ สारम्ภํ สปริกฺกมฺนํ ...
อปาตฺติ ทฺกฺกฏฺฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ ... อปาตฺติ
ทฺกฺกฏฺฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อนาปาตฺติ ฯ ภิกฺขุ
สมาทิสิตฺตฺวา ปกฺกมตฺติ กฺุฏฺฐี เม กโรธาติ ฯ ตสฺส กฺุฏฺฐี กโรนฺตฺติ
อเทสิตวตฺตฺตฺกํ ปมาณาติกฺกนฺตํ สारम्ภํ อปริกฺกมฺนํ ฯ โส เจ
วิปฺปกเต อากจฺจตฺติ ฯ เตน ภิกฺขุณา सा กฺุฏฺฐี อญฺลสฺส วา
ทาดพฺพา ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺน กาดพฺพา ฯ โน เจ อญฺลสฺส วา
ททฺเขยฺย ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺน กาเรยฺย อปาตฺติ ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิสเสเสน
ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ฯเปฯ สारम्ภํ สปริกฺกมฺนํ ... อปาตฺติ ทฺวินฺนํ
สงฺฆาทิสเสเสน ทฺกฺกฏฺฏสฺส ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ ... อปาตฺติ
ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิสเสเสน ทฺกฺกฏฺฏสฺส ฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ ... อปาตฺติ
ทฺวินฺนํ สงฺฆาทิสเสเสน ฯ ภิกฺขุ สมาทิสิตฺตฺวา ปกฺกมตฺติ กฺุฏฺฐี เม
กโรธาติ ฯ ตสฺส กฺุฏฺฐี กโรนฺตฺติ เทสิตวตฺตฺตฺกํ ปมาณิกํ สारम्ภํ
อปริกฺกมฺนํ ฯ โส เจ วิปฺปกเต อากจฺจตฺติ ฯ เตน ภิกฺขุณา सा
กฺุฏฺฐี อญฺลสฺส วา ทาดพฺพา ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺน กาดพฺพา ฯ
โน เจ อญฺลสฺส วา ททฺเขยฺย ภินฺทิตฺตฺวา วา ปฺน กาเรยฺย
อปาตฺติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฏฺฏานํ ฯเปฯ สारम्ภํ สปริกฺกมฺนํ ... อปาตฺติ
ทฺกฺกฏฺฏสฺส ฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมฺนํ ... อปาตฺติ ทฺกฺกฏฺฏสฺส ฯ
อนารมฺภํ สปริกฺกมฺนํ อนาปาตฺติ ฯ

[๕๒๑] อตฺตนา วิปฺปกตฺตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ อตฺตนา วิปฺปกตฺตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ปเรหิ วิปฺปกตฺตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ปเรหิ วิปฺปกตฺตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑

[๕๒๒] อนาปตฺติ เถณฺณ กุหาหิ ตินฺนกุฎิกาย อณฺณสฺสฺสฺส
วาสาการํ จเปตฺวา สพฺพตฺถ อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสฺสฺส ๑

นญฺจสงฺฆาติเสสฺสํ นิฏฺฐิตํ ๑

สตุตมสงฆมาทีเสถี

[๕๒๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา โโกสมุพิย วิหริตี
โฆสิตารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน อายสุมโต ฉนฺนสฺส
อุปฏฺฐาโก คหปติ อายสุมนฺตํ ฉนฺนํ เอตทโวจ วิหารวตฺถุํ ภนฺเต
ชานาหิ อยฺยสฺส วิหาริ การาเปสฺสามีติ ๑ อถโฆ อายสฺมา
ฉนฺโน วิหารวตฺถุํ โสเชนฺโต อณฺฺตริ เจตियรฺกขํ เมทาเปสิ
คามปฺุชิตํ นิคมปฺุชิตํ นครปฺุชิตํ ชนปทปฺุชิตํ รฏฺฐปฺุชิตํ ๑ มนุสฺสา
อุชฺฌายนฺฺติ ชียนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺุตฺติยา
เจตियรฺกขํ เมทาเปสฺสนฺฺติ คามปฺุชิตํ นิคมปฺุชิตํ นครปฺุชิตํ ชนปทปฺุชิตํ
รฏฺฐปฺุชิตํ เอกีนฺฺทรियํ สมณฺา สกฺยปฺุตฺติยา ชีวํ วิเหเจนฺฺตีติ ๑
อสุสฺสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺฺตानํ ชียนฺฺตानํ
วิปาเจนฺฺตानํ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺุปีจฺฉา ๑เป๑ เต อุชฺฌายนฺฺติ
ชียนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา ฉนฺโน เจตियรฺกขํ
เมทาเปสฺสตี คามปฺุชิตํ ๑เป๑ รฏฺฐปฺุชิตนฺฺติ ๑ อถโฆ เต ภิกฺขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสํ ๑เป๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ ฉนฺน เจตियรฺกขํ
เมทาเปสฺสตี คามปฺุชิตํ ๑เป๑ รฏฺฐปฺุชิตนฺฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
วิกฺรหิ พุทฺโธ ภควา ๑เป๑ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺุริส
เจตियรฺกขํ เมทาเปสฺสตี คามปฺุชิตํ นิคมปฺุชิตํ นครปฺุชิตํ ชนปทปฺุชิตํ
รฏฺฐปฺุชิตํ ชีวสฺลณฺิโน หิ โมฆปฺุริส มนุสฺสา รฺกขสฺมี เนตํ

โมฆปริส อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ๗เป๗ เอวญจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัสมุชฺชํ มหุลลํ ปน ภิกฺขุณา วิหารํ การยมาเนน
สสุสามิกํ อตฺตคฺคทฺเทสํ ภิกฺขุ อภินตพฺพา วตฺตทฺเทศนาย เตหิ ภิกฺขุหิ
วตฺตํ เทเสตพฺพิ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ สารมฺภ เจ ภิกฺขุ วตฺตคฺคมี
อปฺริกฺกมเน มหุลลํ วิหารํ การยฺย ภิกฺขุ วา อนภินยฺย วตฺตทฺเทศนาย
สงฺฆาติเสโสติ ๗

[๕๒๔] มหุลลโก นาม วิหาโร สสุสามิกโก วุจฺจติ ๗ วิหาโร
นาม อุลลิตฺโต วา โหติ อวลิตฺโต วา อุลลิตฺตาวลิตฺโต วา ๗
การยมาเนนาติ กโรนฺโต วา การาเปนฺโต วา ๗ สสุสามิกนฺติ
อญฺโฆ โกจิ สามิกโก โหติ อิตฺถิ วา ปฺริโส วา คหฺนฺโจะ วา
ปพฺพชิตฺโต วา ๗ อตฺตคฺคทฺเทศนฺติ อตฺตโน อตฺถาย ๗

[๕๒๕] ภิกฺขุ อภินตพฺพา วตฺตทฺเทศนายาติ เตน วิหารการเกน
ภิกฺขุณา วิหารวตฺตํ โสเชตฺวา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺกํ
กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกฏิกํ นิสิตฺวา
อญฺชลิ ปกฺกเหตุวา เอวมสฺส วจฺนีโย อหํ ภนฺเต มหุลลํ วิหารํ
กตฺตกาโม สสุสามิกํ อตฺตคฺคทฺเทสํ โสหํ ภนฺเต สงฺฆํ วิหารวตฺต-
โโอลกนํ ยาจามิติ ๗ ทฺติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ๗
สเจ สพฺโพ สงฺโฆ อุตฺสหติ วิหารวตฺตํ โโอลเกตุํ สพฺเพน สงฺฆेณ
โโอลเกตพฺพิ ๗ โน เจ สพฺโพ สงฺโฆ อุตฺสหติ วิหารวตฺตํ โโอลเกตุํ
เย ตตฺถ โหนฺติ ภิกฺขุ พฺยตฺตา ปฏฺิพลา สารมฺภํ อนารมฺภํ

สปริกกมนิ อปริกกมนิ ชานิตฺ เต ยาจิตฺวา สมฺมุนฺนิตพฺพา ฯ
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว สมฺมุนฺนิตพฺพา ฯ พุยฺยเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเลน
สงฺโฆ ณาเปตพฺโพ สุณฺนาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อัย อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ มหฺลลํกํ วิหาริ กตฺตุกาโม สฺสสามิกํ อตฺตฺทเทสํ โส สงฺฆํ
วิหารวตฺถุโโอลกนํ ยาจติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺลลํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ
อิตฺถนฺนามณฺจ ภิกฺขุ สมฺมุนฺเนยฺย อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
วิหารวตฺถุ โโอลเกตุํ ฯ เอสา ญตฺติ ฯ สุณฺนาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ
อัย อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ มหฺลลํกํ วิหาริ กตฺตุกาโม สฺสสามิกํ
อตฺตฺทเทสํ โส สงฺฆํ วิหารวตฺถุโโอลกนํ ยาจติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามณฺจ
อิตฺถนฺนามณฺจ ภิกฺขุ สมฺมุนฺนติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
วิหารวตฺถุ โโอลเกตุํ ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส จ
อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุณํ สมฺมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน วิหารวตฺถุ
โโอลเกตุํ โส ตฺถนฺนสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ สมฺมตา
สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
วิหารวตฺถุ โโอลเกตุํ ฯ ขมฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺถนฺนํ ฯ เอวเมตฺถ
ธารยามีติ ฯ

[๕๒๖] เตหิ สมฺมเตหิ ภิกฺขุหิ ตตฺถ คนฺตุวา วิหารวตฺถุ
โโอลเกตพฺพํ ฯ สารมฺภํ อนารมฺภํ สปริกกมนิ อปริกกมนิ ชานิตพฺพํ ฯ
สเจ สารมฺภํ โหติ อปริกกมนิ มายิธ กรีติ วตฺตพฺโพ ฯ
สเจ อนารมฺภํ โหติ สปริกกมนิ สงฺฆสฺส อาโรเจตพฺพํ อนารมฺภํ

สปริกมมนนุติ ฯ เตน วิหารการเกน ภิกขุณา สงฆ์ อุปสงกมิตวา
 เอกังส อุตตราสงคิ กริตวา วุฑฒานัน ภิกขุณัน ปาเท วนทิตวา อุกกุฎ्ฐิกิ
 นิสีทิตวา อณฐลี ปคคเหตวา เอวมสฺส วณนีโย อหิ ฆนฺเต
 มหุลลกั วิหาริ กตตุกาโม สสฺสามิกิ อตฺตทุเทสั โสหิ ฆนฺเต
 สงฆ์ วิหารวตฺตฺเทสนัน ยาจามีติ ฯ ทุตฺติมฺปิ ยาจิตพฺพา ตติยมฺปิ
 ยาจิตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน ภิกขุณา ปฎิพเลน สงโฆ ฉาเปตพฺโพ
 สฺฆนาตุ เม ฆนฺเต สงโฆ อัย อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ มหุลลกั วิหาริ
 กตตุกาโม สสฺสามิกิ อตฺตทุเทสั โส สงฆ์ วิหารวตฺตฺเทสนัน ยาจติ ฯ
 ยทิ สงฆสฺส ปตฺตกฺลลั สงโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน วิหารวตฺตฺ
 เทเสยฺย ฯ เอสา ฅตฺติ ฯ สฺฆนาตุ เม ฆนฺเต สงโฆ อัย อิตฺถนฺนาโม
 ภิกขุ มหุลลกั วิหาริ กตตุกาโม สสฺสามิกิ อตฺตทุเทสั โส สงฆ์
 วิหารวตฺตฺเทสนัน ยาจติ ฯ สงโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน วิหารวตฺตฺ
 เทเสติ ฯ ยสฺสายสฺมโต ฆมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน วิหารวตฺตฺ-
 เทสนา โส ฅนฺหสฺส ยสฺส นกฺฆมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ เทสิตฺติ
 สงฺเขน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน วิหารวตฺตฺ ฯ ฆมฺติ สงฆสฺส ตสฺมา
 ฅุณฺหิ ฯ เอวเมตฺติ ฅารยามีติ ฯ

[๕๒๗] สารมฺภิ นาม กิปีลฺลิกานัน วา อาสโย โหติ อุปจิกานัน
 วา อาสโย โหติ อุนฺหุรานัน วา อาสโย โหติ อหีนัน วา อาสโย โหติ
 วิจฺฉิกานัน วา อาสโย โหติ สตปทีนัน วา อาสโย โหติ หตฺถินัน
 วา อาสโย โหติ อสฺसानัน วา อาสโย โหติ พฺยคฺฆานัน วา

อาสโย โหติ ทีป็น วา อาสโย โหติ อจฺฉานํ วา อาสโย
โหติ ตรจฺฉานํ วา อาสโย โหติ เยสํ เกสณฺจิ ตฺริจฺฉานกตํ
วา ปาณํ อาสโย โหติ ปุพฺพณฺณนิสฺสิตํ วา โหติ อปรณฺณนิสฺสิตํ
วา โหติ อพฺภาฆาตนิสฺสิตํ วา โหติ อาฆาตนิสฺสิตํ วา
โหติ สฺसानนิสฺสิตํ วา โหติ อฺยฺยานนิสฺสิตํ วา โหติ ราชวตฺถุณฺนิสฺสิตํ
วา โหติ หตฺถิสาลานิสฺสิตํ วา โหติ อสฺสสาลานิสฺสิตํ วา โหติ
พฺนฺชนาการนิสฺสิตํ วา โหติ ปานาการนิสฺสิตํ วา โหติ สฺวานนิสฺสิตํ
วา โหติ รจฺฉานนิสฺสิตํ วา โหติ จจฺจฺรนิสฺสิตํ วา โหติ สฺถานนิสฺสิตํ
วา โหติ สํสฺรณฺนิสฺสิตํ วา โหติ เอตํ สารมฺภํ นาม ฯ

[๕๒๘] อปริกฺกมฺนํ นาม น สกฺกา โหติ ยถายตฺเตน สกฺเณน
อนฺุปริกฺกนฺตุํ สมฺนตา นิสฺเสณฺนิยา อนฺุปริกฺกนฺตุํ เอตํ อปริกฺกมฺนํ นาม ฯ

[๕๒๙] อนารมฺภํ นาม น กิปีลฺลิกานํ วา อาสโย โหติ
ฯเปฯ น สํสฺรณฺนิสฺสิตํ วา โหติ เอตํ อนารมฺภํ นาม ฯ

[๕๓๐] สปริกฺกมฺนํ นาม สกฺกา โหติ ยถายตฺเตน สกฺเณน อนฺุปริกฺกนฺตุํ
สมฺนตา นิสฺเสณฺนิยา อนฺุปริกฺกนฺตุํ เอตํ สปริกฺกมฺนํ นาม ฯ

[๕๓๑] มหฺลลโก นาม วิหาโร สสฺสามิโก วุจฺจติ ฯ วิหาโร
นาม อุลฺลิตฺโต วา โหติ อวฺลิตฺโต วา อุลฺลิตฺตาวลิตฺโต วา ฯ
กาเรยฺยาติ กโรติ วา การาเปติ วา ฯ กิฺกฺชฺ วา อนฺิกิเนยฺย
วตฺถุเทสฺนายาติ ฉตฺตฺติทฺติเยน กมฺเมน วิหารวตฺถุํ น เทสาเปตฺวา กโรติ
วา การาเปติ วา ปโยเค ทฺกฺกฺมฺ ๑ เอกปิณฺฑํ อฺนาคเต อापฺตฺติ

ถูลจยยสฺส ฯ ตสฺมี ปิณฺเฑ อาคเต อापฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ
สงฺฆาติเสโสติ ฯเปฯ เตนปี วุจฺจติ สงฺฆาติเสโสติ ฯ

[๕๓๒] ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ อเทสิตวตฺถุกิ สारมฺภิ อปริกฺกมฺน
อापฺตติ สงฺฆาติเสเสน ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ฯ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ
อเทสิตวตฺถุกิ สारมฺภิ สปริกฺกมฺน อापฺตติ สงฺฆาติเสเสน ทฺกฺกฺกฺกสฺส ฯ
ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ อเทสิตวตฺถุกิ อนารมฺภิ อปริกฺกมฺน อापฺตติ
สงฺฆาติเสเสน ทฺกฺกฺกฺกสฺส ฯ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ อเทสิตวตฺถุกิ
อนารมฺภิ สปริกฺกมฺน อापฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ
เทสิตวตฺถุกิ สारมฺภิ อปริกฺกมฺน อापฺตติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ฯ
ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ เทสิตวตฺถุกิ สारมฺภิ สปริกฺกมฺน อापฺตติ
ทฺกฺกฺกฺกสฺส ฯ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ เทสิตวตฺถุกิ อนารมฺภิ อปริกฺกมฺน
อापฺตติ ทฺกฺกฺกฺกสฺส ฯ ภิกฺขุ วิหาริ กโรติ เทสิตวตฺถุกิ อนารมฺภิ
สปริกฺกมฺน อนापฺตติ ฯ

[๕๓๓] ภิกฺขุ สมาริทธิ วิหาริ เม กโรธาติ ฯ ตสฺส วิหาริ
กโรนฺติ อเทสิตวตฺถุกิ สारมฺภิ อปริกฺกมฺน อापฺตติ สงฺฆาติเสเสน
ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ฯเปฯ สारมฺภิ สปริกฺกมฺน อापฺตติ สงฺฆาติเสเสน
ทฺกฺกฺกฺกสฺส ฯเปฯ อนารมฺภิ อปริกฺกมฺน อापฺตติ สงฺฆาติเสเสน
ทฺกฺกฺกฺกสฺส ฯเปฯ อนารมฺภิ สปริกฺกมฺน อापฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ
ภิกฺขุ สมาริทธิ วิหาริ เม กโรธาติ ฯ ตสฺส วิหาริ กโรนฺติ
เทสิตวตฺถุกิ สारมฺภิ อปริกฺกมฺน อापฺตติ ทฺวินฺนํ ทฺกฺกฺกฺกานํ ฯเปฯ

สารมภ์ สปริกกมน์ อापตติ ทุกกภูสฺส ๗เปฯ อนารมภ์ อปริกกมน์
อापตติ ทุกกภูสฺส ๗เปฯ อนารมภ์ สปริกกมน์ อนापตติ ๗

[๕๓๔] ภิกขุ สมာทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ วิหาริ เม กโรธาติ น
จ สมာทิสฺติ เทสิตฺวตฺตฺโก จ โหตุ อนารมฺโภ จ สปริกกมฺโน
จาติ ๗ ตสฺส วิหาริ กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺกั สारมภ์ อปริกกมน์
อापตติ สङ्ฆาติเสเสน ทฺวินฺนํ ทุกกภูณํ ๗เปฯ สารมภ์ สปริกกมน์
อापตติ สङ्ฆาติเสเสน ทุกกภูสฺส ๗เปฯ อนารมภ์ อปริกกมน์
อापตติ สङ्ฆาติเสเสน ทุกกภูสฺส ๗เปฯ อนารมภ์ สปริกกมน์
อापตติ สङ्ฆาติเสสฺส ๗ ภิกขุ สมာทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ วิหาริ เม
กโรธาติ น จ สมာทิสฺติ เทสิตฺวตฺตฺโก จ โหตุ อนารมฺโภ จ
สปริกกมฺโน จาติ ๗ ตสฺส วิหาริ กโรนฺติ เทสิตฺวตฺตฺกั สारมภ์
อปริกกมน์ อापตติ ทฺวินฺนํ ทุกกภูณํ ๗เปฯ สารมภ์ สปริกกมน์
อापตติ ทุกกภูสฺส ๗เปฯ อนารมภ์ อปริกกมน์ อापตติ ทุกกภูสฺส
๗เปฯ อนารมภ์ สปริกกมน์ อนापตติ ๗

[๕๓๕] ภิกขุ สมာทิสิตฺวา ปกฺกมฺติ วิหาริ เม กโรธาติ
สมာทิสฺติ จ เทสิตฺวตฺตฺโก จ โหตุ อนารมฺโภ จ สปริกกมฺโน
จาติ ๗ ตสฺส วิหาริ กโรนฺติ อเทสิตฺวตฺตฺกั สारมภ์ อปริกกมน์ ๗
โส สฺฐมาติ วิหาโร กิร เม กยิริติ อเทสิตฺวตฺตฺโก สारมฺโภ
อปริกกมฺโนติ ๗ เตน ภิกขุณา สามิ วา คนฺตพฺพิ ทฺวโต วา
ปาเหตุพฺโพ เทสิตฺวตฺตฺโก จ โหตุ อนารมฺโภ จ สปริกกมฺโน

จาติ ฯ โน เจ สามัม วา กจฺเจยฺย พุตฺติ วา ปหิณฺเอยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯเปฯ เทสิตวตฺตฺตฺโก จ โหตุ อนารมฺภโก จาติ ฯเปฯ
เทสิตวตฺตฺตฺโก จ โหตุ สปริกฺกมโน จาติ ฯเปฯ เทสิตวตฺตฺตฺโก
โหตุติ ฯ โน เจ สามัม วา กจฺเจยฺย พุตฺติ วา ปหิณฺเอยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมติ วิหาริ เม กโรธาติ
สมาทิสติ จ เทสิตวตฺตฺตฺโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ สปริกฺกมโน
จาติ ฯ ตสฺส วิหาริ กโรนฺติ เทสิตวตฺตฺตฺกํ สารมฺภํ อปริกฺกมณํ ฯ
โส สฺมฺมาติ วิหาโร กิริ เม กยิริติ เทสิตวตฺตฺตฺโก สารมฺภโก
อปริกฺกมโนติ ฯ เตน ภิกฺขุณา สามัม วา คนฺตพฺพิ พุโต วา
ปาหฺเตพฺโพ อนารมฺภโก จ โหตุ สปริกฺกมโน จาติ ฯเปฯ
อนารมฺภโก โหตุติ ฯเปฯ สปริกฺกมโน โหตุติ ฯเปฯ อนาปตฺติ ฯ

[๕๓๖] ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมติ วิหาริ เม กโรธาติ
สมาทิสติ จ เทสิตวตฺตฺตฺโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ สปริกฺกมโน
จาติ ฯ ตสฺส วิหาริ กโรนฺติ เทสิตวตฺตฺตฺกํ สารมฺภํ อปริกฺกมณํ
อาปตฺติ การุگانํ ตินฺณํ ทุกฺกภูณํ ฯเปฯ สารมฺภํ สปริกฺกมณํ
อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูณํ ฯเปฯ อนารมฺภํ อปริกฺกมณํ
อาปตฺติ การุگانํ ทฺวินฺนํ ทุกฺกภูณํ ฯเปฯ อนารมฺภํ สปริกฺกมณํ
อาปตฺติ การุگانํ ทุกฺกภูสฺส ฯ ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมติ วิหาริ
เม กโรธาติ สมาทิสติ จ เทสิตวตฺตฺตฺโก จ โหตุ อนารมฺภโก จ
สปริกฺกมโน จาติ ฯ ตสฺส วิหาริ กโรนฺติ เทสิตวตฺตฺตฺกํ สารมฺภํ

อปริกมณํ อापตติ การุگانํ ทฺวินนํ ทฺกุกฺกานํ ๗เปฯ สารมฺภํ
สปริกมณํ อापตติ การุگانํ ทฺกุกฺกสฺส ๗เปฯ อนารมฺภํ อปรริกมณํ
อापตติ การุگانํ ทฺกุกฺกสฺส ๗เปฯ อนารมฺภํ สปริกมณํ อนापตติ ๗

[๕๓๗] ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ ๗
ตสฺส วิหารํ กโรนฺตติ อเทสิตฺวตฺตํ สารมฺภํ อปรริกมณํ ๗ โส เจ
วิปฺปกเต อากจฺจติ ๗ เตน ภิกฺขุณา โส วิหาโร อณฺณสฺส วา
ทาทพฺโพ ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺโพ ๗ โน เจ อณฺณสฺส วา
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา ปฺน การะยฺย อापตติ สงฺฆาติเสเสน ทฺวินนํ
ทฺกุกฺกานํ ๗เปฯ สารมฺภํ สปริกมณํ ... อापตติ สงฺฆาติเสเสน
ทฺกุกฺกสฺส ๗เปฯ อนารมฺภํ อปรริกมณํ ... อापตติ สงฺฆาติเสเสน
ทฺกุกฺกสฺส ๗เปฯ อนารมฺภํ สปริกมณํ ... อापตติ สงฺฆาติเสสฺส ๗5
ภิกฺขุ สมาทิสิตฺวา ปกฺกมตฺติ วิหารํ เม กโรถาติ ๗ ตสฺส
วิหารํ กโรนฺตติ เทสิตฺวตฺตํ สารมฺภํ อปรริกมณํ ๗ โส เจ
วิปฺปกเต อากจฺจติ ๗ เตน ภิกฺขุณา โส วิหาโร อณฺณสฺส วา
ทาทพฺโพ ภินฺทิตฺวา วา ปฺน กาทพฺโพ ๗ โน เจ อณฺณสฺส วา
ทเทยฺย ภินฺทิตฺวา วา ปฺน การะยฺย อापตติ ทฺวินนํ ทฺกุกฺกานํ
๗เปฯ สารมฺภํ สปริกมณํ ... อापตติ ทฺกุกฺกสฺส ๗เปฯ อนารมฺภํ
อปรริกมณํ ... อापตติ ทฺกุกฺกสฺส ๗เปฯ อนารมฺภํ สปริกมณํ
อนापตติ ๗

[๕๓๘] อตฺตนา วิปฺปกตฺติ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อापตติ

สงฆาทีเสสสุส ฯ อุตตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสุส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อุตตนา ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสุส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
สงฆาทีเสสสุส ฯ

[๕๗๕] อนาปตฺติ เลณฺเณ คฺุหาย ตินฺนกุฎิกาย อญฺญสฺสตุถาย
วาสาการํ จเปตฺวา สพฺพตฺถ อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

สตุตฺตมสงฆาทีเสสํ นิฏฺฐจิตํ ฯ

อฏฺฐมสงฆมาทิสเสถ

[๕๔๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริตี เวพฺพเน
กลนุทกนิวาเป ฯ เตน โข ปน สมเยน อายสุมตา ทพฺเพน
มลฺลปฺตฺเตน ชาตียา สตุตฺตวสุเสน อรหตุตฺตํ สจฺฉนิกตํ โหตี ยงฺกิลฺลิจิ
สาวเกน ปตฺตพฺพํ สพฺพํ เตน อนฺุปฺตฺตํ โหตี นตฺถิ จสฺส กิลฺลิจิ
อุตฺตริ ักรณฺิยํ กตฺสฺส วา ปฏฺิจโย ฯ

[๕๔๑] อถ โข อายสุมโต ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตสฺส รโหคตฺสฺส
ปฏฺิสลฺลีนสฺส เอวํ เจตฺโส ปรีวิตฺกโก อุทฺปาทิ มยา โข ชาตียา
สตุตฺตวสุเสน อรหตุตฺตํ สจฺฉนิกตํ ยงฺกิลฺลิจิ สาวเกน ปตฺตพฺพํ สพฺพํ
มยา อนฺุปฺตฺตํ นตฺถิ จ เม กิลฺลิจิ อุตฺตริ ักรณฺิยํ กตฺสฺส วา
ปฏฺิจโย กิณฺุ โข อหํ สจฺฉสฺส เวยฺยาวจฺจํ กเรยฺยนฺฺติ ฯ อถ โข
อายสุมโต ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตสฺส เอตทโหสิ ยนฺฺนุนาหํ สจฺฉสฺส
เสนาสนณฺจ ปณฺญาเปยฺยํ ภตฺตานิ จ อุทฺทิสฺเสยฺยนฺฺติ ฯ อถ โข
อายสุมมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต สายนฺฺหสมยํ ปฏฺิสลฺลีนานา วุฏฺฺจิตฺ
เยน ภควา เตนฺุปฺสจฺจมิ อุปฺสจฺจमितฺวา ภควนฺฺตํ อภิวาเทตฺวา
เอกมนฺฺตํ นิสฺสีทิ ฯ เอกมนฺฺตํ นิสฺสินฺฺโน โข อายสุมมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต
ภควนฺฺตํ เอตทโวจ อิท มยฺหํ ภนฺฺเต รโหคตฺสฺส ปฏฺิสลฺลีนสฺส
เอวํ เจตฺโส ปรีวิตฺกโก อุทฺปาทิ มยา โข ชาตียา สตุตฺตวสุเสน
อรหตุตฺตํ สจฺฉนิกตํ ยงฺกิลฺลิจิ สาวเกน ปตฺตพฺพํ สพฺพํ มยา อนฺุปฺตฺตํ

นตฺถิ จ เม กิณฺจิ อุตฺตริ ฺกรณฺยิ กตฺตฺส วา ปฏฺิจโย กิณฺฺ โข
อหิ สงฺฆสฺส เวยฺยาวจฺจ กเรยฺยนฺติ ตฺตฺส มยฺหิ ฆนฺเต เอตฺทโหสิ
ยฺนฺนฺนาหิ สงฺฆสฺส เสนาสนณฺจ ปณฺญาเปยฺยิ ฆตฺตานิ จ อุกฺกฺกิตฺยฺนฺติ
อิจฺฉามหิ ฆนฺเต สงฺฆสฺส เสนาสนณฺจ ปณฺญาเปตฺถุ ฆตฺตานิ จ
อุกฺกฺกิตฺยฺนฺติ ฯ สาธุ สาธุ ทพฺพ เตนฺหิ ตฺวํ สงฺฆสฺส เสนาสนณฺจ
ปณฺญาเปหิ ฆตฺตานิ จ อุกฺกฺกิสาหิตฺติ ฯ เอวํ ฆนฺเตติ โข อายสฺมา
ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต ฆกฺวโต ปจฺจสฺโสสิ ฯ

[๕๔๒] อถ โข ฆกฺวา เอตฺสฺมี นิตานเน เอตฺสฺมี ปกรณเ ชมฺมี
กถิ กตฺวา ฆิกฺขุ อามนฺเตสิ เตนฺหิ ฆิกฺขเว สงฺโฆ ทพฺพิ มลฺลปฺตฺตํ
เสนาสนปณฺญาปกณฺจ ฆตฺตฺทฺทฺเทสฺกณฺจ สมฺมณฺนตฺถุ ฯ เอวณฺจ ปน
ฆิกฺขเว สมฺมณฺนิตพฺโพ ปจฺมํ ทพฺโพ ยาจิตพฺโพ ยาจิตฺวา พุยฺยเตน
ฆิกฺขุณา ปฏฺิพเลน สงฺโฆ ญาเปตพฺโพ สฺสณฺตฺตฺ เม ฆนฺเต สงฺโฆ
ยฺหิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺกฺลํ สงฺโฆ อายสฺมนฺตํ ทพฺพิ มลฺลปฺตฺตํ เสนาสน-
ปณฺญาปกณฺจ ฆตฺตฺทฺทฺเทสฺกณฺจ สมฺมณฺเนยฺย ฯ เอสา ญตฺติ ฯ
สฺสณฺตฺตฺ เม ฆนฺเต สงฺโฆ สงฺโฆ อายสฺมนฺตํ ทพฺพิ มลฺลปฺตฺตํ
เสนาสนปณฺญาปกณฺจ ฆตฺตฺทฺทฺเทสฺกณฺจ สมฺมณฺนติ ฯ ยสฺสายสฺมโต
ขมฺติ อายสฺมโต ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตฺสฺส เสนาสนปณฺญาปกสฺส
จ ฆตฺตฺทฺทฺเทสฺกสฺส จ สมฺมติ โส ตฺถฺนฺหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ
โส ภาเสยฺย ฯ สมฺมโต สงฺฆเนน อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต
เสนาสนปณฺญาปกโก จ ฆตฺตฺทฺทฺเทสโก จ ฯ ขมฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา

ตุณฺหิ ฯ เอวเมตฺถ ฆารยามิตฺติ ฯ

[๕๔๑] สมฺมโต จ ปนายสุมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต สภากานํ
 สภากานํ ๑ ภิกฺขุณฺโณ เอกขมฺมํ เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺติ เย เต ภิกฺขุ
 สุตฺตฺตฺตฺติกา เตสํ เอกขมฺมํ เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺติ เต อญฺญมมฺมณฺโณ
 สุตฺตฺตฺตฺติ สํกฺขาณฺณสฺสณฺณตฺติติ เย เต ภิกฺขุ วินยธฺรฺวา เตสํ เอกขมฺมํ
 เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺติ เต อญฺญมมฺมณฺโณ วินยํ วินิจฺฉินฺนสฺสณฺณตฺติติ ๒ เย
 เต ภิกฺขุ อภิธมฺมิกกา ๓ เตสํ เอกขมฺมํ เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺติ เต
 อญฺญมมฺมณฺโณ อภิธมฺมํ ๔ สกฺกจฺฉินฺนสฺสณฺณตฺติติ เย เต ภิกฺขุ ฉายินฺโณ เตสํ
 เอกขมฺมํ เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺติ เต อญฺญมมฺมณฺโณ น พฺยาพาธิสฺสณฺณตฺติติ
 เย เต ภิกฺขุ ตีรจฺฉานกถิกกา กายทพฺพหิพฺพลา วิหรนฺติ เตสํปี เอกขมฺมํ
 เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺติ อิมายปีเม อายสุมนฺโต ๕ รตฺติยา อจฺฉินฺนสฺสณฺณตฺติติ
 เย เต ๖ ภิกฺขุ วิกาเล อากจฺฉนฺติ เตสํปี เตโฆธาตุํ สฺมาปฺชชิตฺวา
 เตเนว อาโลเกน เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺติ ฯ อปีสฺสฺส ภิกฺขุ สลฺยจฺฉิจ
 วิกาเล อากจฺฉนฺติ มยฺย อายสุมนฺโต ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตฺตฺตฺส อิทฺธิปาฎิหาริยํ
 ปสฺสฺสิตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺติ ฯ เต อายสุมนฺตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ
 อฺปฺสํกมิตฺวา เอวํ วเทนฺติ อมฺหากํ อวฺสุโส ทพฺพ เสนาสนํ
 ปญฺญาเปตฺติติ ฯ เต อายสุมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต เอวํ วเทตี
 #๑ สพฺพตฺถ อามณฺณทิตฺตํ อกตํ โหตี ฯ ๒ สพฺพตฺถ วินิจฺฉินฺนสฺสณฺณตฺติติ
 #อากตํ ฯ ๓ ยฺ. ม. ฆมฺมกถิกกา ฯ ๔ ยฺ. ม. ฆมฺมํ ฯ ๕ สพฺพตฺถ
 #อายสุมนฺตาคี อากตํ ฯ ๖ ยฺ. เยปี เต ฯ ม. รา. เยปี ฯ

กตถายสมฺมุตโต ๑ อิจฺฉนฺติ กตถ ปณฺณเปมิติ ฯ เต สณฺจิจฺจ ทูเร
อปทิสฺสนฺติ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ กิซฺฉณฺณฺญ ปพฺพเต เสนาสนํ
ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ ๒ โจรปฺปปาเต เสนาสนํ
ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ อิตฺถิลิปสฺเส กพฺพลายํ
เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ เวการปสฺเส สคฺต-
ปณฺณคฺคหํ เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ สิวเน
สปฺปโศณฺทิกปพฺพาทเร เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส
ทพฺพ โคมกฺกนฺทรายํ เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ
ติณฺทกนฺทรายํ ๓ เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ
กโปตกนฺทรายํ ๔ เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ
ตโปทารามเ เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ ชีวกมฺพวเน
เสนาสนํ ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ มทฺทกฺกจฺฉิมิ มิกทาเย
เสนาสนํ ปณฺณเปหิติ ฯ เตสํ อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต เตโช-
ธาตุํ สฺมาปชฺชิตฺวา อํกุติยา ชลมานาย ปฺรโต ปฺรโต กจฺฉติ ฯ
เตปิ เตเนว อาโลเกน อายสฺมโต ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตสฺส ปิฏฺฐิจฺโต
ปิฏฺฐิจฺโต กจฺฉนฺติ ฯ เตสํ อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต เอวํ เสนาสนํ
ปณฺณเปหิ อมฺหากํ อวฺโส ทพฺพ อิมํ ปิฏฺฐิ อมฺหากํ อวฺโส
อิมํ วจฺจกฺกานํ อิมํ ปสฺสาวกฺกานํ อิมํ ปานีเย อิมํ ปรีโกชนีเย
#๑ ย. รา. กตถายสมฺมุตตา ฯ ๒ อิตฺถิ ปรี ทพฺพทฺตฺยาลปนํ สพฺพคฺค
#น ทิสฺสตี ฯ ๓ ย. รา. ตินฺทกนฺทรายํ ฯ ๔ ย. ม. ตโปตกนฺทรายํ ฯ

อัย กตฺตรทณฺโท อิทํ สงฺฆสฺส กตฺติกสณฺจานํ อิมํ กาลํ ปวีสิตพฺพํ
อิมํ กาลํ นิทฺทมิตพฺพนฺติ ฯ เตสํ อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตุโต
เอวํ เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺวา ปฺนทเว เวพฺพนํ ปจฺจจากจฺจนฺติ ฯ

[๕๔๔] เตน โข ปน สมเยน เมตฺตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ นวกา
เจว โหนฺติ อปฺปปฺญฺญา จ ยานิ สงฺฆสฺส ลามกานิ เสนาสนานิ
ตานิ เตสํ ปาปฺพนฺติ ลามกานิ จ กตฺตานิ ฯ เตน โข ปน
สมเยน ราชคเเห มนุสฺสา อิจฺจนฺติ เถรานํ ภิกฺขุนํ อภิสงฺขาริกํ ๑
ทาตุํ สปฺปีปี เตลฺปิ อุตฺตริภงฺกํปี เมตฺตฺติยภุมฺมชกานํ ปน ภิกฺขุนํ
ปากตฺกํ เทนฺติ ชถารทฺธํ กามาชกํ พิลงฺกทฺตฺติยํ ฯ เต ปจฺจจากตฺตํ
ปิณฺฑปาตปฺฏิกกนฺตา เถเร ภิกฺขุ ปจฺจนฺติ ตุมฺหากํ อาวุโส กตฺตคฺเค
กํ อโหสิ ตุมฺหากํ อาวุโส กตฺตคฺเค กํ อโหสีติ ๒ ฯ เอกจฺเจ
เถรา เอวํ วเทนฺติ อมฺหากํ อาวุโส สปฺปี อโหสิ เตลฺ อโหสิ
อุตฺตริภงฺกํ อโหสีติ ฯ เมตฺตฺติยภุมฺมชกา ปน ภิกฺขุ เอวํ วเทนฺติ
อมฺหากํ อาวุโส น กิณฺจิจิ อโหสิ ปากตฺกํ ชถารทฺธํ กามาชกํ
พิลงฺกทฺตฺติยนฺติ ฯ

[๕๔๕] เตน โข ปน สมเยน กลฺยาณกตฺติโก คหปติ สงฺฆสฺส
จตุกกกตฺตํ เทติ นิจฺจกตฺตํ ฯ โส กตฺตคฺเค สปฺตุตทาโร อุปตฺติภฺจิจฺตฺวา
#๑ ยฺ. ม. โปตฺตเกสฺสู อิตฺ ปรี ปิณฺฑปาตนฺติปี ทิสฺสตี ฯ
#๒ มรฺมมรฺรามลฺลโยโปตฺตเกสฺสู อามณฺฑิตฺติ อกตฺ โหติ ฯ ยฺโรปฺยโยโปตฺตเก ปน
#ตุมฺหากํ อาวุโส กตฺตคฺเค กํ อโหสิ ตุมฺหากํ กํ อโหสีติ อากตฺ ฯ

ปรีวิสติ ฯ อญเณ โอทเนน ปุจฺจนฺติ อญเณ สุเปน ปุจฺจนฺติ
 อญเณ เตเลน ปุจฺจนฺติ อญเณ อุตฺตริถฺงเคน ปุจฺจนฺติ ฯ เตน
 โข ปน สมเยน กลฺยาณภคฺตฺกสฺส คหปติโน ภคฺตํ สุวตฺตนาถ
 เมตฺตฺยภุมฺมชกานํ ภิกฺขุณฺํ อูทฺทฺธิฏฺฐํ โหติ ฯ อถโข กลฺยาณภคฺตฺโกไ
 คหปติ อารามํ อคฺมาสิ เคนจิทเวท ทรัพฺปิเยน ฯ โส เยนาถสุมา
 ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมุนฺตํ ทพฺพิ
 มลฺลปฺตฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสิตฺติ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺนํ โข
 กลฺยาณภคฺตฺกํ คหปตฺี อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต ชฺมมฺมฺยา
 กถาย สนฺทสฺเสติ สฺมาทเปติ สฺมุตฺเตเชติ สฺมปฺหํเสติ ฯ อถโข
 กลฺยาณภคฺตฺโก คหปติ อายสฺมตา ทพฺเพน มลฺลปฺตฺเตน ชฺมมฺมฺยา
 กถาย สนฺทสฺสํโต สฺมาทปํโต สฺมุตฺเตชํโต สฺมปฺหํสํโต อายสฺมุนฺตํ
 ทพฺพิ มลฺลปฺตฺตํ เอตทโวจ กสฺส ภนฺเต อมฺหากํ ฆเร สุวตฺตนาถ
 ภคฺตํ อูทฺทฺธิฏฺฐนฺติ ฯ เมตฺตฺยภุมฺมชกานํ โข คหปติ ภิกฺขุณฺํ ตุมฺหากํ
 ฆเร สุวตฺตนาถ ภคฺตํ อูทฺทฺธิฏฺฐนฺติ ฯ อถโข กลฺยาณภคฺตฺโก
 คหปติ อนตฺตมโน อโหสิ ถถํ หิ นาม ปาปภิกฺขุ อมฺหากํ ฆเร
 ภุชฺชิสฺสสนฺตฺติติ ฆริ คนฺตฺวา ทาสี อาณาเปติ เย เช เสว ภคฺตฺกา
 อาคจฺจนฺติ เต โกฏฺฐเก อาสนํ ปญฺญาเปตฺวา กาณาชเคน
 พิลฺงคฺทฺติเยน ปรีวิสติ ฯ เอวํ อญฺยาติ โข สาทาสี กลฺยาณ-
 ภคฺตฺกสฺส คหปติโน ปจฺจสุสฺสํติ ฯ อถโข เมตฺตฺยภุมฺมชกา
 ภิกฺขุ หิยฺโย โข อวฺวุโส อมฺหากํ กลฺยาณภคฺตฺกสฺส คหปติโน

โทมนสเสสน น จิตฺตรูป ภูณฺชิสฺส ฯ อถ โข เมตฺตियภุมมชกา ภิกฺขุ
ปจฺจภคตฺตํ ปิณฺฑทปาทปฏิกฺกนฺตา อารามํ คนฺตฺวา ปตฺตจิวริ ปฏฺิ-
สาเมตฺวา พหารามโกฏฺจเก สงฺฆาปฏิปลตฺตติกา ย นิสฺสีทิสฺส ตฺถหิภูตา
มจฺจุกฺกตา ปตฺตทกฺขนฺธา อโธมุขา ปชฺฌายนฺตา อปฺปฏิกฺกาณา ฯ

[๕๔๖] อถ โข เมตฺตिया ภิกฺขุณี เยน เมตฺตियภุมมชกา ภิกฺขุ
เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา เมตฺตियภุมมชเก ภิกฺขุ เอตทโวจ วนฺทามิ
อยฺยาติ ฯ เอวํ วุตฺเต เมตฺตियภุมมชกา ภิกฺขุ นาลปฺปีสุ ฯ ทฺติยมฺปิ
โฆ ฯเปฯ ตฺติยมฺปิ โฆ เมตฺตिया ภิกฺขุณี เมตฺตियภุมมชเก ภิกฺขุ
เอตทโวจ วนฺทามิ อຍฺยาติ ฯ ตฺติยมฺปิ โฆ เมตฺตियภุมมชกา ภิกฺขุ
นาลปฺปีสุ ฯ กฺยาหํ อຍฺยานํ อปฺรชฺฌามิ กิสฺส มํ อຍฺยา นาลปฺนฺตฺติ ฯ
ตถา หิ ปน ตฺวํ ภคินี อเมห ทพฺเพน มลฺลปฺตฺเตน วิหะจียมาน
อชฺฌเปกฺขสฺสีติ ฯ กฺยาหํ อຍฺยา กโรมิติ ฯ สเจ โฆ ตฺวํ ภคินี
อิจฺเจຍฺยาสิ อชฺเชว ภควา ทพฺพิ มลฺลปฺตฺตํ นาสาเปຍฺยาติ ฯ
กฺยาหํ อຍฺยา กโรมิ ก็ มยา สกฺกา กาคฺคฺนฺติ ฯ เอหิ ตฺวํ ภคินี
เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ เอวํ วเทหิ
อิทํ ภาณฺเต นจฺจนฺนํ นปฺปฏฺิรฺรูป ยายํ ภาณฺเต ทิสฺสา อภยา อนฺนฺติกา
อนฺอุปทฺทฺวา สายํ ทิสฺสา สภยา สอฺนฺติกา สอุปทฺทฺวา ยโต นีวาคံ
ตโต ปวาคံ อฺทกံ มลฺลเเว อาทิตฺตํ อຍฺเณมฺหิ ทพฺเพน มลฺลปฺตฺเตน
ทฺฐิตาติ ฯ เอวํ อຍฺยาติ โฆ เมตฺตिया ภิกฺขุณี เมตฺตियภุมมชกานํ
ภิกฺขุณฺํ ปฏฺิสฺสฺสฺตฺวา เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ

อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ อฏฺฐาสิ ๑ เอกมนฺตํ จิตฺตา โข เมตฺตติยา
ภิกฺขุณี ภควนฺตํ เอตทโวจ อิทํ ภนฺเต นจฺจนฺนํ นปฺปฏิรูปี ยายํ
ภนฺเต ทิสฺสา อภยา อนฺนิตฺกาน อนฺนปทฺทวา สายํ ทิสฺสา สภยา สวฺธิตฺกาน
สอฺปนทฺทวา ยโต นีวาทํ ตโต ปวาทํ อุทกํ มณฺเณ อาทิตฺตํ
ออยฺเยนมฺหิ ทพฺเพน มลฺลปฺคฺเตน ทฺฐิตฺตาทิ ๑๔

[๕๔๗] อถ โข ภควา เอตสฺมี นินทาเน เอตสฺมี ปกรณฺเ ภิกฺขุสงฺฆํ
สนฺนิปาตฺวาเปตฺวา อายสฺมนฺตํ ทพฺพิ มลฺลปฺคฺตํ ปฏฺิปปุจฺฉิ สรสิ ตฺวํ
ทพฺพ เหวรูปี กตฺตา ยถายํ ภิกฺขุณี อาหาติ ๑ ยถา มํ ภนฺเต
ภควา ชานาตีติ ๑ ทฺฐิตฺยมฺปิ โข ภควา ๑เป๑ ตติยมฺปิ โข
ภควา อายสฺมนฺตํ ทพฺพิ มลฺลปฺคฺตํ เอตทโวจ สรสิ ตฺวํ ทพฺพ
เอหวรูปี กตฺตา ยถายํ ภิกฺขุณี อาหาติ ๑ ยถา มํ ภนฺเต ภควา
ชานาตีติ ๑ น โข ทพฺพ ทพฺพา เอวํ นินฺเพเจนฺติ สเจ ตยา กตํ
กตฺนฺติ วเทหิ สเจ ตยา อกตํ อกตฺนฺติ วเทหิติ ๑ ยโตหํ ภนฺเต
ชาโต นานิกฺขานามิ สฺปิณฺนฺเตนปี เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวิตา ปเคว
ชาโครฺติ ๑ อถ โข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ เตนหิ ภิกฺขเว เมตฺตติยํ
ภิกฺขุณี นาสฺถ อิมํ จ ภิกฺขุ อนฺนุญฺชเถติ ๑ อิทํ วตฺวา ภควา
อุฏฺฐายาสนา วิหารํ ปาวิสิ ๑ อถ โข เต ภิกฺขุ เมตฺตติยํ ภิกฺขุณี
นาเสถํ ๑ อถ โข เมตฺตติยภฺมฺมชกา ภิกฺขุ เต ภิกฺขุ เอตทโวจํ
มา อาวฺโส เมตฺตติยํ ภิกฺขุณี นาสฺถ น สว กิณฺจิจิ อปรชฺฉติ
อเมหฺหิ สว อุสฺสาหิตา กุปีเตหิ อนตฺตมเนหิ จาวนาธิปฺปาเยหิติ ๑

ก็ ปน ตุมฺเห อวฺโส อายสฺมนุตฺตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ อมฺลเกน
ปาราชิเกน ฌมฺเมน อนฺนุทฺธเสถาติ ฯ เอวมาวฺโสติ ฯ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต อฺชฺฌายนฺติ จีเยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
เมตฺตยภุมฺมชกา ภิกฺขุ อายสฺมนุตฺตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ อมฺลเกน
ปาราชิเกน ฌมฺเมน อนฺนุทฺธเสสฺสนฺตฺติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต
เอตมฺคถํ อารโจะสุ ฯ อถโฆ ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี
ปกรณฺ ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา เมตฺตยภุมฺมชเก ภิกฺขุ ปฏฺิพฺพจฺฉิ
สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ อมฺลเกน ปาราชิเกน
ฌมฺเมน อนฺนุทฺธเสถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปฺริสา ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ อมฺลเกน
ปาราชิเกน ฌมฺเมน อนฺนุทฺธเสสฺสธ เนตฺตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ
วา ปสาทาย ฯเปฯ เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อฺทฺทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ทฺฐุโจะ โทโส อปฺปตีโต
อมฺลเกน ปาราชิเกน ฌมฺเมน อนฺนุทฺธเสยฺย อปฺเปวนาม นํ อิมฺมหา
พฺรหฺมจริยา จาเวยฺยนฺติ ตโต อปฺเรน สมเชน สมนฺนุคฺคาหิยมาโน
วา อสมฺนุคฺคาหิยมาโน วา อมฺลกลฺยเจว ตํ อธิกรณฺํ โหติ ภิกฺขุ
จ โทสํ ปตฺติจฺฉาติ สงฺฆาติเสโสติ ฯ

[๕๔๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อยํ
อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุนฺติ อถนํ ภิกฺขุํ ฯ
ทฺฐุโจะ โทโสติ กุปีโต อนตฺตมโน อนภฺริทฺโธ อาหตฺตจิตฺโต ชิลชาโต ฯ

อปรปตีโตติ เตน จ โโกเปน เตน จ โทเสน ตาย จ อนตุตมมตาย
ตาย จ อนภริทฐิยา อปรปตีโต โหติ ฯ อมุลกั นาม อทิกฺกุจ
อสุตฺตํ อปริสฺสํกิตฺตํ ฯ ปาราชิกเณ ฐมฺเมนาติ จตฺตุนัน อลฺลตเรน ฯ
อนุทฺธเสยฺยาติ โจเทติ वा โจทาเปติ वा ฯ อปรุเปวณาม นํ อิมฺมหา
พฺรหฺมจริยา จาเวยฺยนฺติ ภิกฺขุภาวา จาเวยฺยํ สมณฐมฺมา จาเวยฺยํ
สีลกฺขนฺธา จาเวยฺยํ ตโปคฺคณา จาเวยฺยํ ฯ

[๕๔๕] ตโต อปรเณ สมเยนาติ ยสฺมี ขณฺเณ อนุทฺธสิโต โหติ
ตํ ขณฺํ ตํ ลยฺํ ตํ มุหุตฺตํ วิตฺตวตฺเต ฯ สมณฺคฺคาหิยมาโน วาติ
เยน วตฺตุนา อนุทฺธสิโต โหติ ตสฺมี วตฺตสฺมี สมณฺคฺคาหิยมาโน
วา ฯ อสมณฺคฺคาหิยมาโน วาติ น เณจิจ วุจฺจมาโน ฯ

[๕๕๐] อธิกรณํ นาม จตฺตาริ อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณํ
อนฺวาทาธิกรณํ อาปตฺตาธิกรณํ กิจฺจาธิกรณํ ฯ

[๕๕๑] ภิกฺขุ จ โทสํ ปตฺติกฺุชาตีติ ตฺจจกั มยา ภณฺตี มุสา
มยา ภณฺตี อฏฺฐํ มยา ภณฺตี อชานนฺเตน มยา ภณฺตี ฯ
สงฺฆาเทเสโสติ ฯเปฯ เตนปี วุจฺจติ สงฺฆาเทเสโสติ ฯ

[๕๕๒] อทิกฺกุสฺส โหติ ปาราชิกํ ฐมฺมํ อชฺฌาปชฺชนฺโต ตลฺยเจ
โจเทติ ทิกฺกุโจ มยา ปาราชิกํ ฐมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ อสุสมฺโณสิ
อสกฺยปฺตฺติโยสิ นตฺถิ ตยา สทฺธี อฺโปสโถ वा ปวารณา वा
สงฺฆกมฺมํ วาติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา สงฺฆาเทเสสฺสฺส ฯ อสุตฺตสฺส
โหติ ปาราชิกํ ฐมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตลฺยเจ โจเทติ สุโต มยา

ปาราชิก ฌมัม อชฺฌาปนโนติ อสฺสมโณติ อสฺกยปฺตติโยติ นตฺถิ
ตยา สทฺธิ อูโปสโถ วา ปวาราณา วา สงฺฆกมฺมัม วาติ อาปตฺติ
วาทาย วาทาย สงฺฆาติเสสฺสฺส ๗ อปริสฺงฺกิตฺสฺส โหติ ปาราชิก
ฌมัม อชฺฌาปนโนติ ตลฺยเจ โจเทติ ปริสฺงฺกิตฺสฺส มยา ปาราชิก
ฌมัม อชฺฌาปนโนติ อสฺสมโณติ อสฺกยปฺตติโยติ นตฺถิ ตยา
สทฺธิ อูโปสโถ วา ปวาราณา วา สงฺฆกมฺมัม วาติ อาปตฺติ
วาทาย วาทาย สงฺฆาติเสสฺสฺส ๗

[๕๕๑] อธิกฺกุสฺสฺส โหติ ปาราชิก ฌมัม อชฺฌาปชฺชนฺโต ตลฺยเจ
โจเทติ ทิกฺกุโจ มยา สฺสุโต จ ปาราชิก ฌมัม อชฺฌาปนโนติ
๗เป๗ อาปตฺติ วาทาย วาทาย สงฺฆาติเสสฺสฺส ๗ อธิกฺกุสฺส
โหติ ปาราชิก ฌมัม อชฺฌาปชฺชนฺโต ตลฺยเจ โจเทติ ทิกฺกุโจ
มยา ปริสฺงฺกิตฺสฺส จ ปาราชิก ฌมัม อชฺฌาปนโนติ อสฺสมโณติ
๗เป๗ อาปตฺติ วาทาย วาทาย สงฺฆาติเสสฺสฺส ๗ อธิกฺกุสฺส
โหติ ปาราชิก ฌมัม อชฺฌาปชฺชนฺโต ตลฺยเจ โจเทติ ทิกฺกุโจ
มยา สฺสุโต จ ปริสฺงฺกิตฺสฺส จ ปาราชิก ฌมัม อชฺฌาปนโนติ
๗เป๗ อาปตฺติ วาทาย วาทาย สงฺฆาติเสสฺสฺส ๗ อสฺสุตฺส
โหติ ปาราชิก ฌมัม อชฺฌาปนโนติ ตลฺยเจ โจเทติ สฺสุโต มยา
ปริสฺงฺกิตฺสฺส จ ปาราชิก ฌมัม อชฺฌาปนโนติ ๗เป๗ อาปตฺติ
วาทาย วาทาย สงฺฆาติเสสฺสฺส ๗ อสฺสุตฺส โหติ ปาราชิก ฌมัม
อชฺฌาปนโนติ ตลฺยเจ โจเทติ สฺสุโต มยา ทิกฺกุโจ จ ปาราชิก

ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสฺส ฯ
อสุตฺตฺส โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตถฺเจ โจเทติ สุโต
มยา ปริสฺงฺกิตฺ จ ทิฏฺฐโ จ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ
ฯเปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสฺส ฯ อปริสฺงฺกิตฺส
โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตถฺเจ โจเทติ ปริสฺงฺกิต
มยา ทิฏฺฐโ จ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ
วาจา วาจา สงฺฆาติเสสฺส ฯ อปริสฺงฺกิตฺส โหติ ปาราชิกํ
ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตถฺเจ โจเทติ ปริสฺงฺกิตฺ มยา สุโต จ ปาราชิกํ
ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา
สงฺฆาติเสสฺส ฯ อปริสฺงฺกิตฺส โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ
ตถฺเจ โจเทติ ปริสฺงฺกิตฺ มยา ทิฏฺฐโ จ สุโต จ ปาราชิกํ ธมฺมํ
อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสฺส ฯ

[๕๕๔] ทิฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺนโต ตถฺเจ
โจเทติ สุโต มยา ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ
วาจา วาจา สงฺฆาติเสสฺส ฯ ทิฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ
อชฺฌาปนฺนโต ตถฺเจ โจเทติ ปริสฺงฺกิตฺ มยา ปาราชิกํ ธมฺมํ
อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ ตถฺเจ โจเทติ สุโต มยา ปริสฺงฺกิตฺ จ
ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา
สงฺฆาติเสสฺส ฯ สุตฺตฺส โหติ ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ
ตถฺเจ โจเทติ ปริสฺงฺกิตฺ มยา ปาราชิกํ ธมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ

ฯเปฯ ตณฺเจ โจเทติ ทิฏฺฐโ จ มยา ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ
ฯเปฯ ตณฺเจ โจเทติ ปริสํกิตฺโต มยา ทิฏฺฐโ จ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ
ปริสํกิตฺตฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตณฺเจ โจเทติ
ทิฏฺฐโ มยา ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ ตณฺเจ โจเทติ
สุโต มยา ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ ตณฺเจ โจเทติ
ทิฏฺฐโ มยา สุโต จ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ อสฺสมณฺโณติ
อสฺกยฺปฺตฺติโยติ นตฺถิ ตยา สทฺธิ อฺโปสโถ วา ปวารณา วา
สงฺฆกมฺมํ วาติ อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯผ

[๕๕๕] ทิฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺนฺโต ทิฏฺฐเ
เวมฺติโก ทิฏฺฐจํ โนกปฺเปติ ทิฏฺฐจํ นสฺสรติ ทิฏฺฐจํ ปมฺภูโ จ ๑ โหติ
ตณฺเจ โจเทติ ทิฏฺฐโ มยา สุโต จ ฯเปฯ ทิฏฺฐโ มยา
ปริสํกิตฺโต จ ฯเปฯ ทิฏฺฐโ มยา สุโต จ ปริสํกิตฺโต จ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ สุตฺตฺส โหติ ปาราชิกํ
ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ สฺเต เวมฺติโก สฺตํ โนกปฺเปติ สฺตํ นสฺสรติ
สฺตํ ปมฺภูโ โหติ ตณฺเจ โจเทติ สุโต มยา ปริสํกิตฺโต จ
ฯเปฯ สุโต มยา ทิฏฺฐโ จ ฯเปฯ สุโต มยา ปริสํกิตฺโต จ
ทิฏฺฐโ จ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ ปริสํกิตฺตฺส โหติ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ปริสํกิตฺเต เวมฺติโก ปริสํกิตฺติ
#๑ ย. ม. สมนฺภูโ จ ฯ

โนกปะเปติ ปริสงกิตัง นสฺสรติ ปริสงกิตัง ปมฺภูโจ โหติ ตลฺลเจ
โจเทติ ปริสงกิตโต มยา ทิฏฺฐโจ จ ฯเปฯ ปริสงกิตโต มยา
สุโต จ ฯเปฯ ปริสงกิตโต มยา ทิฏฺฐโจ จ สุโต จ ปาราชิกัง
ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ อสฺสมโณติ อสฺกยปฺตฺติโยติ นตฺถิ ตยา
สทฺธิ อฺโปสโถ วา ปวารณา วา สงฺฆกมฺมํ วาติ อापตฺติ
วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสสฺสฺส ฯ

[๕๕๖] อทิฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกัง ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺนโต ตลฺลเจ
โจทาเปติ ทิฏฺฐโจติ ปาราชิกัง ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ อสฺสมโณติ
อสฺกยปฺตฺติโยติ นตฺถิ ตยา สทฺธิ อฺโปสโถ วา ปวารณา วา
สงฺฆกมฺมํ วาติ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสสฺสฺส ฯ อสฺสฺสฺส
โหติ ปาราชิกัง ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตลฺลเจ โจทาเปติ สุโตติ
ปาราชิกัง ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อापตฺติ วาจาย วาจาย
สงฺฆาทีเสสฺสฺส ฯ อปริสงกิตสฺส โหติ ปาราชิกัง ฌมฺมํ อชฺฌา-
ปนฺโนติ ตลฺลเจ โจทาเปติ ปริสงกิตโตติ ปาราชิกัง ฌมฺมํ อชฺฌา-
ปนฺโนติ ฯเปฯ อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสสฺสฺส ฯ

[๕๕๗] อทิฏฺฐสฺส โหติ ปาราชิกัง ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺนโต ตลฺลเจ
โจทาเปติ ทิฏฺฐโจติ สุโตติ ฯเปฯ ทิฏฺฐโจติ ปริสงกิตโตติ ฯเปฯ
ทิฏฺฐโจติ สุโตติ ปริสงกิตโตติ ปาราชิกัง ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ
อापตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาทีเสสฺสฺส ฯ อสฺสฺสฺส โหติ ปาราชิกัง
ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตลฺลเจ โจทาเปติ สุโตติ ปริสงกิตโตติ ฯเปฯ

สุโตติ ทิฏฺฐโงติ ฯเปฯ สุโตติ ปริตงฺกิตฺโตติ ทิฏฺฐโงติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสตฺตฺส ฯ
อปฺริตงฺกิตฺตฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตลฺยเจ
โจทาเปติ ปริตงฺกิตฺโตติ ทิฏฺฐโงติ ฯเปฯ ปริตงฺกิตฺโตติ สุโตติ ฯเปฯ
ปริตงฺกิตฺโตติ ทิฏฺฐโงติ สุโตติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ
อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสตฺตฺส ฯ

[๕๕๘] ทิฏฺฐตฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺนฺโต ตลฺยเจ
โจทาเปติ สุโตติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ ปริตงฺกิตฺโตติ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ สุโตติ ปริตงฺกิตฺโตติ ปาราชิกํ
ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสตฺตฺส ฯ
ตฺตฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตลฺยเจ โจทาเปติ
ปริตงฺกิตฺโตติ ฯเปฯ ตลฺยเจ โจทาเปติ ทิฏฺฐโงติ ฯเปฯ ตลฺยเจ
โจทาเปติ ปริตงฺกิตฺโตติ ทิฏฺฐโงติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ
ฯเปฯ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสตฺตฺส ฯ ปริตงฺกิตฺตฺส
โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ตลฺยเจ โจทาเปติ ทิฏฺฐโงติ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ ตลฺยเจ โจทาเปติ ทิฏฺฐโงติ
สุโตติ ฯเปฯ ตลฺยเจ โจทาเปติ ทิฏฺฐโงติ สุโตติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปนฺโนติ ฯเปฯ อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสตฺตฺส ฯ

[๕๕๙] ทิฏฺฐตฺส โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺนฺโต ทิฏฺฐเจ
เวมตฺติโก ทิฏฺฐจํ โนกปฺเปติ ทิฏฺฐจํ นตฺตฺสริติ ทิฏฺฐจํ ปมฺภูโจ โหติ

ฯเปฯ สุเต เวมติโก สุตํ โนกปะเปติ สุตํ นสุสรติ สุตํ ปมฺภูโจ
โหติ ฯเปฯ ปริสฺงกิต เวมติโก ปริสฺงกิตํ โนกปะเปติ ปริสฺงกิตํ
นสุสรติ ปริสฺงกิตํ ปมฺภูโจ โหติ ตยฺเจ โจทาเปติ ปริสฺงกิตฺติ
ทิกฺขุโจติ ฯเปฯ ปริสฺงกิตฺติ สฺวิตฺติ ฯเปฯ ปริสฺงกิตฺติ ทิกฺขุโจติ
สุวิตฺติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ อสุสมฺโณติ อสกฺขปฺคฺติโยติ
นคฺติ ตยา สทฺธิ อฺโปสโถ วา ปวารณา วา สงฺฆกมฺมํ
วาทิ อาปคฺติ วาจา วาจา สงฺฆาทิสฺเสสฺส ฯ

[๕๖๐] อสุทฺเช สฺทฺชทิกฺขุจิ สฺทฺเช อสุทฺชทิกฺขุจิ อสุทฺเช
อสุทฺชทิกฺขุจิ สฺทฺเช สฺทฺชทิกฺขุจิ ฯ

[๕๖๑] อสุทฺโห โหติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปนฺโน ตยฺเจ สฺทฺชทิกฺขุจิ สฺมานอ อโนกาถํ การาเปตฺวา
จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อาปคฺติ สงฺฆาทิสฺเสเสน ทฺกฺกณฺนสฺส ฯ อสุทฺโห
โหติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโน ตยฺเจ
สฺทฺชทิกฺขุจิ สฺมานอ โอกาถํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ
อาปคฺติ สงฺฆาทิสฺเสสฺส ฯ อสุทฺโห โหติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโน ตยฺเจ สฺทฺชทิกฺขุจิ สฺมานอ อโนกาถํ
การาเปตฺวา อฺกโกสาธิปฺปาโย วเทติ อาปคฺติ โอมสวาเทน
ทฺกฺกณฺนสฺส ฯ อสุทฺโห โหติ ปุคฺคโล อณฺณตฺรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปนฺโน ตยฺเจ สฺทฺชทิกฺขุจิ สฺมานอ โอกาถํ การาเปตฺวา
อฺกโกสาธิปฺปาโย วเทติ อาปคฺติ โอมสวาทสฺส ฯ

[๕๖๒] สุตฺโต โหติ ปุคฺคโล อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสุทฺตทิกฺขิ สฺมาโน อโนกาสิํ การาเปตฺวา
จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อาปตฺติ ทุกฺกนฺนสฺส ฯ สุตฺโต โหติ ปุคฺคโล
อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสุทฺตทิกฺขิ สฺมาโน
โอกาสิํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อนาปตฺติ ฯ สุตฺโต
โหติ ปุคฺคโล อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ
อสุทฺตทิกฺขิ สฺมาโน อโนกาสิํ การาเปตฺวา อุกโกสาธิปฺปาโย
วเทติ อาปตฺติ โอมสวาเทน ทุกฺกนฺนสฺส ฯ สุตฺโต โหติ ปุคฺคโล
อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสุทฺตทิกฺขิ
สฺมาโน โอกาสิํ การาเปตฺวา อุกโกสาธิปฺปาโย วเทติ อาปตฺติ
โอมสวาทสฺส ฯ

[๕๖๓] อสุทฺโต โหติ ปุคฺคโล อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสุทฺตทิกฺขิ สฺมาโน อโนกาสิํ การาเปตฺวา
จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อาปตฺติ ทุกฺกนฺนสฺส ฯ อสุทฺโต โหติ
ปุคฺคโล อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสุทฺตทิกฺขิ
สฺมาโน โอกาสิํ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อนาปตฺติ ฯ
อสุทฺโต โหติ ปุคฺคโล อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ
อสุทฺตทิกฺขิ สฺมาโน อโนกาสิํ การาเปตฺวา อุกโกสาธิปฺปาโย วเทติ
อาปตฺติ โอมสวาเทน ทุกฺกนฺนสฺส ฯ อสุทฺโต โหติ ปุคฺคโล อณฺฺตรํ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ อสุทฺตทิกฺขิ สฺมาโน โอกาสิํ

การาเปตฺวา อุกโกสาธิปฺปาโย วเทติ อาปตฺติ โอมสวาทสฺส ฯ

[๕๖๔] สุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ สุทฺธทิกฺขิ สฺมาโน อโนกาสิ์ การาเปตฺวา
จาวนาธิปฺปาโย วเทติ อาปตฺติ สงฺฆาติเสเสน ทุกฺกณฺฺสฺส ฯ สุทฺโธ
โหติ ปุคฺคโล อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ
สุทฺธทิกฺขิ สฺมาโน โอกาสิ์ การาเปตฺวา จาวนาธิปฺปาโย วเทติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ สุทฺโธ โหติ ปุคฺคโล อณฺฺตรํ ปาราชิกํ
ฌมฺมํ อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ สุทฺธทิกฺขิ สฺมาโน อโนกาสิ์ การาเปตฺวา
อุกโกสาธิปฺปาโย วเทติ อาปตฺติ โอมสวาทน ทุกฺกณฺฺสฺส ฯ สุทฺโธ
โหติ ปุคฺคโล อณฺฺตรํ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อนชฺฌาปนฺโน ตณฺเฑ
สุทฺธทิกฺขิ สฺมาโน โอกาสิ์ การาเปตฺวา อุกโกสาธิปฺปาโย วเทติ
อาปตฺติ โอมสวาทสฺส ฯ

[๕๖๕] อนาปตฺติ สุทฺเธ อสุทฺธทิกฺขิสฺส อสุทฺเธ อสุทฺธทิกฺขิสฺส
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ

อณฺฺตรมฺสงฺฆาติเสสิ์ นิณฺฺจิติ์ ฯ

นวมสงฆาภิเสถ

[๕๖๖] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริตี เวพฺพเน
กลนุทกนิวาเป ฯ เตน โข ปน สมเขน เมตฺตियภุมฺชกา ภิกฺขุ
คิซฺมณฺเฏ ปพฺพตา โอโรหนฺตา อทฺทสฺสึ ฉกฺลกํ อชิกาย วิปฺปฏิปชฺชนฺตํ
ทิสฺวาน เอวมหาสฺสึ หนฺท มยฺ อวฺุโส อิมํ ฉกฺลกํ
ทพฺพิ มลฺลปฺตฺตํ นาม กโรม อิมํ อชิกํ เมตฺตियํ นาม ภิกฺขุณี
กโรม เอวํ มยฺ โวหริสฺสาม ปุพฺเพ มยฺ อวฺุโส ทพฺพิ มลฺลปฺตฺตํ
สุเตน อโวจฺมุหา อิทานิ ปน อเมฺหิ สามํ ทิฏฺฐโห เมตฺตियาย
ภิกฺขุณิยา วิปฺปฏิปชฺชนฺโตติ ฯ เต ตํ ฉกฺลกํ ทพฺพิ มลฺลปฺตฺตํ
นาม อกํสุ ตํ อชิกํ เมตฺตियํ นาม ภิกฺขุณี อกํสุ ฯ เต ภิกฺขุณิ
อาโรเจสฺสุ ปุพฺเพ มยฺ อวฺุโส ทพฺพิ มลฺลปฺตฺตํ สุเตน อโวจฺมุหา
อิทานิ ปน อเมฺหิ สามํ ทิฏฺฐโห เมตฺตियาย ภิกฺขุณิยา วิปฺปฏิ-
ปชฺชนฺโตติ ฯ ภิกฺขุ เอวมหาสฺสึ มา อวฺุโส เอวํ อวฺุจฺจตุถ
นายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต เอวํ กริสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานे
เอตสฺมี ปกรณे ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา आयสฺมนฺตํ ทพฺพิ
มลฺลปฺตฺตํ ปฏิปฺจฺจฺนิ สรสิ ตฺวํ ทพฺพ เอวรूपํ กตฺตา ยถา อิม
ภิกฺขุ อหํสฺสูติ ฯ ยถา มํ ภนฺเต ภควา ชานาตีติ ฯ ทฺุตฺติยมฺปี
โห ภควา ฯเปฯ ตฺติยมฺปี โห ภควา आयสฺมนฺตํ ทพฺพิ

มลลปุตต์ เอตทโวจ สรสี ตฺวํ ทพฺพ เอวรูปํ กตฺตา ยถา อิเม
ภิกฺขุ อหํสูติ ฯ ยถา มํ ฆนฺเต ภควา ชานาตีติ ฯ น โข
ทพฺพ ทพฺพา เอวํ นิพฺเพเจนฺติ สเจ ตยา กตํ กตฺนฺติ วเทหิ
สเจ ตยา อกตํ อกตฺนฺติ วเทหิติ ฯ ยโตหิ ฆนฺเต ชาโต
นาภิกฺขานามิ สฺสปินฺนฺเตนปี เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิเสวิตา ปเลว ชาลโรติติ ฯ
อถโข ภควา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ เตนหิ ภิกฺขเว อิเม ภิกฺขุ
อนฺุยฺยชถาติ ฯ อิทํ วตฺวา ภควา อฏฺฐจายาสนา วิหารํ ปาวิสิ ฯ
อถโข เต ภิกฺขุ เมตฺตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ อนฺุยฺยชีสุ ฯ เต เตหิ
ภิกฺขุหิ อนฺุยฺยชยมาณา ภิกฺขุณฺเฒ อุตฺมตฺถํ อาโรเจสุํ ฯ กิ ปน
ตฺตฺเมห อวฺุโส อายสฺมณฺตํ ทพฺพํ มลลปุตฺตํ อณฺุณภากิยสฺส
อชฺคิรณฺสฺส กิณฺุจิ เทสํ เลสฺมตฺถํ อฺุปาทาย ปาราชิเกน ฌมฺเมน
อนฺุทฺธฺเสถาติ ฯ เอวมาวฺุโสติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ฯเปฯ
เต อฺุชฺฌายนฺฺติ จิยฺนฺฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม เมตฺตฺติยภุมฺมชกา
ภิกฺขุ อายสฺมณฺตํ ทพฺพํ มลลปุตฺตํ อณฺุณภากิยสฺส อชฺคิรณฺสฺส
กิณฺุจิ เทสํ เลสฺมตฺถํ อฺุปาทาย ปาราชิเกน ฌมฺเมน อนฺุทฺธฺเสสฺสนฺฺตีติ ฯ
อถโข เต ภิกฺขุ ภควโต อุตฺมตฺถํ อาโรเจสุํ ฯเปฯ สจฺจํ กิร
ตฺตฺเมห ภิกฺขเว ทพฺพํ มลลปุตฺตํ อณฺุณภากิยสฺส อชฺคิรณฺสฺส กิณฺุจิ
เทสํ เลสฺมตฺถํ อฺุปาทาย ปาราชิเกน ฌมฺเมน อนฺุทฺธฺเสถาติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พฺุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห
โมฆปฺุริสา ทพฺพํ มลลปุตฺตํ อณฺุณภากิยสฺส อชฺคิรณฺสฺส กิณฺุจิ

เทสฺส เลสมตฺตํ อุปาทาย ปาราชิเกน ฌมฺเมน อนฺุทฺธิเสสฺสสฺส เนตฺติ
โมฆปุริสา อปฺปสนฺนํ ภา ปสาทาย ๑เปฯ เหวญจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ทฺวฺงฺโ จ โทโส
อปฺปตีโต อณฺุณภาคิยสฺส อธิกรณสฺส กิณฺุจฺจ เทสฺส เลสมตฺตํ อุปาทาย
ปาราชิเกน ฌมฺเมน อนฺุทฺธิเสยฺย อปฺเปวณาม นํ อิมฺมหา พุรฺหมจฺริยา
จาเวยฺยนฺุติ ตโต อปฺเรน สมเยน สมนฺุคฺคาหิยมาโน ภา
อสมนฺุคฺคาหิยมาโน ภา อณฺุณภาคิยญฺเจว ตํ อธิกรณํ โหติ โภจิ
เทโส เลสมตฺโต อุปาทินฺุโน ภิกฺขุ จ โทสํ ปตฺติจฺจชาติ สงฺฆมาทิสฺเสสฺสตี ๑

[๕๖๗] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๑เปฯ ภิกฺขุติ ๑เปฯ อຍ
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุณฺุติ อณฺุณํ ภิกฺขุํ ๑ ทฺวฺงฺโ จ
โทโสติ กุปีโต อนตฺตมโน อนภฺริทฺุโ อหตฺจิตฺโต ขิลชาโต ๑
อปฺปตีโตติ เตน จ โภเปน เตน จ โทเสน ตาย จ อนตฺตมฺนตฺตาย
ตาย จ อนภฺริทฺุริยา อปฺปตีโต โหติ ๑

[๕๖๘] อณฺุณภาคิยสฺส อธิกรณสฺสชาติ อปฺตฺตณฺุณภาคิยํ ภา
โหติ อธิกรณณฺุณภาคิยํ ภา ๑

[๕๖๙] กถํ อธิกรณํ อธิกรณสฺส อณฺุณภาคิยํ ๑ วิวาทาธิกรณํ
อนฺุวาทาธิกรณสฺส อปฺตฺตธาธิกรณสฺส กิจฺจาธิกรณสฺส อณฺุณภาคิยํ
อนฺุวาทาธิกรณํ อปฺตฺตธาธิกรณสฺส กิจฺจาธิกรณสฺส วิวาทาธิกรณสฺส
อณฺุณภาคิยํ อปฺตฺตธาธิกรณํ กิจฺจาธิกรณสฺส วิวาทาธิกรณสฺส
อนฺุวาทาธิกรณสฺส อณฺุณภาคิยํ กิจฺจาธิกรณํ วิวาทาธิกรณสฺส

อนุวาทาธิกรณสุส อาปตฺตาทิกรณสุส อญฺญภาคิยํ ฯ เอวํ อธิกรณํ
อธิกรณสุส อญฺญภาคิยํ ฯ

[๕๗๐] กถิ อธิกรณํ อธิกรณสุส ตพฺภากิยํ ฯ วิวาทาธิกรณํ
วิวาทาธิกรณสุส ตพฺภากิยํ อนุวาทาธิกรณํ อนุวาทาธิกรณสุส
ตพฺภากิยํ อาปตฺตาทิกรณํ อาปตฺตาทิกรณสุส สียา ตพฺภากิยํ
สียา อญฺญภาคิยํ ฯ กถิ อาปตฺตาทิกรณํ อาปตฺตาทิกรณสุส
อญฺญภาคิยํ ฯ เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติ อทินฺนทานปาราชิกาปตฺติยา
มนุสฺสวિકุคฺคปาราชิกาปตฺติยา อุตฺตริมนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติยา
อญฺญภาคิยา อทินฺนทานปาราชิกาปตฺติ มนุสฺสวિકุคฺคปาราชิกาปตฺติยา
อุตฺตริมนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติยา เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติยา
อญฺญภาคิยา มนุสฺสวિકุคฺคปาราชิกาปตฺติ อุตฺตริมนุสฺสธมฺม-
ปาราชิกาปตฺติยา เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติยา อทินฺนทาน-
ปาราชิกาปตฺติยา อญฺญภาคิยา อุตฺตริมนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติ
เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติยา อทินฺนทานปาราชิกาปตฺติยา มนุสฺสวિકุคฺค-
ปาราชิกาปตฺติยา อญฺญภาคิยา ฯ เอวํ อาปตฺตาทิกรณํ
อาปตฺตาทิกรณสุส อญฺญภาคิยํ ฯ กถญฺจ อาปตฺตาทิกรณํ อาปตฺตาทิกรณสุส
ตพฺภากิยํ ฯ เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติ เมถุนธมฺมปาราชิกาปตฺติยา
ตพฺภากิยา อทินฺนทานปาราชิกาปตฺติ อทินฺนทานปาราชิกาปตฺติยา
ตพฺภากิยา มนุสฺสวિકุคฺคปาราชิกาปตฺติ มนุสฺสวિકุคฺค-
ปาราชิกาปตฺติยา ตพฺภากิยา อุตฺตริมนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติ อุตฺตริ-

มนุสฺสธมฺมปาราชิกาปตฺติยา ตพฺภากิยา ฯ เอวํ อापตฺตาทิกรณํ
อापตฺตาทิกรณสฺส ตพฺภากิยํ ฯ กิจฺจาทิกรณํ กิจฺจาทิกรณสฺส
ตพฺภากิยํ ฯ เอวํ อธิกรณํ อธิกรณสฺส ตพฺภากิยํ ฯ

[๕๗๑] กิณฺจิ เทสํ เลสฺมตฺตํ อุปาทายาติ เลโส นาม ทส
เลสฺสา ชาติเลโส นามเลโส โคตฺตเลโส ลิงฺคเลโส อापตฺติเลโส
ปตฺตเลโส จีวรเลโส อุปชฺฌายเลโส อัจริยเลโส เสนาสฺนเลโส ฯ

[๕๗๒] ชาติเลโส นาม ขตฺติโย ทิฏฺฐโหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปชฺชนฺโต อณฺณํ ขตฺติยํ ปสฺสิตฺตฺวา โจเทติ ขตฺติโย มยา
ทิฏฺฐโหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ อสฺสมโณสิ อสฺกยปฺตฺติโยสิ
นตฺถิ ตยา สทฺธิ์ อุโปสฺสโถ วา ปวารณา วา สงฺฆมฺมํ วาติ
อापตฺติ วาจา ยวํ วาจา สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ พฺรหฺมโณ ทิฏฺฐโหติ
โหติ ฯเปฯ เวสฺโส ทิฏฺฐโหติ โหติ ฯเปฯ สฺสทฺโถ ทิฏฺฐโหติ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปชฺชนฺโต อณฺณํ สฺสทฺโถ ปสฺสิตฺตฺวา โจเทติ
สฺสทฺโถ มยา ทิฏฺฐโหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ อสฺสมโณสิ
อสฺกยปฺตฺติโยสิ ฯเปฯ สงฺฆมฺมํ วาติ อापตฺติ วาจา ยวํ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

[๕๗๓] นามเลโส นาม พุทฺธรกฺขิโต ทิฏฺฐโหติ ฯเปฯ ฌมฺมรกฺขิโต
ทิฏฺฐโหติ โหติ ฯเปฯ สงฺฆรกฺขิโต ทิฏฺฐโหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปชฺชนฺโต อณฺณํ สงฺฆรกฺขิตํ ปสฺสิตฺตฺวา โจเทติ สงฺฆรกฺขิโต มยา
ทิฏฺฐโหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนสิ อสฺสมโณสิ อสฺกยปฺตฺติโยสิ

ฯเปฯ สงฺฆกมฺมํ วาติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาติเสสฺสฯ

[๕๗๔] โคตฺตเลโส นาม โคตโม ทิฏฺฐโ จ โหติ ฯเปฯ
โมคฺคตฺตลาโน ทิฏฺฐโ จ โหติ ฯเปฯ กจฺจาโยโน ทิฏฺฐโ จ โหติ ฯเปฯ
วาสิฏฺฐโ จ ทิฏฺฐโ จ โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปชฺชนฺโต อณฺณํ
วาสิฏฺฐํ ปสฺสิตฺตวา โจเทติ วาสิฏฺฐโ จ มยา ทิฏฺฐโ จ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปนฺโนติ อสฺสมณฺณติ อสฺกยปฺตฺติโยติ ฯเปฯ สงฺฆกมฺมํ
วาติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาติเสสฺสฯ

[๕๗๕] ลิงฺคเลโส นาม ทีโฆ ทิฏฺฐโ จ โหติ ฯเปฯ รสฺโส
ทิฏฺฐโ จ โหติ ฯเปฯ กโณห ทิฏฺฐโ จ โหติ ฯเปฯ โอทาทโต
ทิฏฺฐโ จ โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปชฺชนฺโต อณฺณํ โอทาทโต
ปสฺสิตฺตวา โจเทติ โอทาทโต มยา ทิฏฺฐโ จ ปาราชิกํ ฌมฺมํ
อชฺฌาปนฺโนติ อสฺสมณฺณติ อสฺกยปฺตฺติโยติ ฯเปฯ สงฺฆกมฺมํ
วาติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาติเสสฺสฯ

[๕๗๖] อาปตฺติเลโส นาม ลหุกํ อาปตฺติ อชฺฌาปชฺชนฺโต
ทิฏฺฐโ จ โหติ ตณฺเจ ปาราชิกเณ ฌมฺเมน โจเทติ ทิฏฺฐโ จ มยา ๑
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌาปนฺโนติ อสฺสมณฺณติ อสฺกยปฺตฺติโยติ ฯเปฯ
สงฺฆกมฺมํ วาติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาติเสสฺสฯ

[๕๗๗] ปตฺตเลโส นาม โลหปตฺตชโร ทิฏฺฐโ จ โหติ ฯเปฯ
มตฺติกาปตฺตชโร ทิฏฺฐโ จ โหติ ฯเปฯ สาฏฺกปตฺตชโร ทิฏฺฐโ จ โหติ
#๑ ยฺโรปฺยโปตฺถเก อิทํ ปาจทฺวํ น ทิสฺสติ ฯ

๗เปฯ สุมภกปตฺตชโร ทิฏฺฐโโจ โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต
อณฺณํ สุมภกปตฺตชโร ปสฺสิตฺตฺวา โจเทติ สุมภกปตฺตชโร มยา ทิฏฺฐโโจ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ อสฺสมโณสิ อสฺกยปฺตฺติโยสิ ๗เปฯ
สงฺฆกมฺมํ วาติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาติเสสฺส ๗

[๕๗๘] จีวรเลโส นาม ปัสสูกุลิโก ทิฏฺฐโโจ โหติ ๗เปฯ คหปติ-
จีวรชโร ทิฏฺฐโโจ โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต อณฺณํ
คหปติจีวรชโร ปสฺสิตฺตฺวา โจเทติ คหปติจีวรชโร มยา ทิฏฺฐโโจ
ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ อสฺสมโณสิ อสฺกยปฺตฺติโยสิ ๗เปฯ
สงฺฆกมฺมํ วาติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาติเสสฺส ๗

[๕๗๙] อุปชฺฌายเลโส นาม อิตฺถนฺนามสฺส สทฺธิวิหาริโก ทิฏฺฐโโจ
โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต อณฺณํ อิตฺถนฺนามสฺส สทฺธิวิหาริโก
ปสฺสิตฺตฺวา โจเทติ อิตฺถนฺนามสฺส สทฺธิวิหาริโก มยา ทิฏฺฐโโจ ปาราชิกํ
ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ อสฺสมโณสิ อสฺกยปฺตฺติโยสิ ๗เปฯ สงฺฆกมฺมํ
วาติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาติเสสฺส ๗

[๕๘๐] อาจริยเลโส นาม อิตฺถนฺนามสฺส อนฺเตวาสิโก ทิฏฺฐโโจ
โหติ ปาราชิกํ ฌมฺมํ อชฺฌมาปชฺชนฺโต อณฺณํ อิตฺถนฺนามสฺส อนฺเตวาสิโก
ปสฺสิตฺตฺวา โจเทติ อิตฺถนฺนามสฺส อนฺเตวาสิโก มยา ทิฏฺฐโโจ ปาราชิกํ
ฌมฺมํ อชฺฌมาปนฺโนสิ อสฺสมโณสิ อสฺกยปฺตฺติโยสิ ๗เปฯ สงฺฆกมฺมํ
วาติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ย สงฺฆาติเสสฺส ๗

[๕๘๑] เสนาสนเลโส นาม อิตฺถนฺนามสฺส เสนาสนวาสิโก ทิฏฺฐโโจ

โหติ ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌมาปชฺชนฺโต อณฺณํ อิตฺถนฺนามสฺส เสนาสนวาสิกั
 ปสฺสิตฺวา โจอเทติ อิตฺถนฺนามสฺส เสนาสนวาสิโก มยา ทิฏฺฐโ
 ปาราชิกัม ฌมัม อชฺฌมาปฺนฺโนสิ อสฺสมโณสิ อสฺกยฺปฺตฺติโยสิ นตฺถิ
 ตยา สทฺธิ อูโปสฺโต วา ปวารณา วา สงฺฆกมฺมั วาติ อาปตฺติ
 วาจาย วาจาย สงฺฆาติเสสฺสฺส ฯ

[๕๘๒] ปาราชิกเณ ฌมฺเมนาติ จคฺคฺคฺนํ อณฺณตเรน ฯ อนุทฺธฺเสยฺยาติ
 โจอเทติ วา โจทาเปติ วา ฯ อปฺเปวนาม นํ อิมฺมหา พฺรหฺมจฺริยา
 จาเวยฺยนฺตฺติ ภิกฺขุภาวา จาเวยฺยํ สมนฺนชฺมมา จาเวยฺยํ สีสฺกฺขนฺธา
 จาเวยฺยํ ตโปคฺคฺคฺณา จาเวยฺยํ ฯ

[๕๘๓] ตโต อปฺเรน สมนฺเณนาติ ยสฺมี ขณฺเณ อนุทฺธฺสีโต โหติ
 ตํ ขณฺณํ ตํ ลยฺมํ ตํ มุหฺตฺตํ วิตฺติวตฺเต ฯ สมนฺนคฺคฺคาหิยมาโนติ เยน
 วตฺถุณา อนุทฺธฺสีโต โหติ ตสฺมี วตฺถุสฺมี สมนฺนคฺคฺคาหิยมาโน ฯ
 อสมนฺนคฺคฺคาหิยมาโนติ น เกณจฺ วิจฺจมาโน ฯ

[๕๘๔] อธิกรณฺํ นาม จตฺตารี อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณฺํ
 อนุวาทาธิกรณฺํ ๑อาปตฺตฺตาธิกรณฺํ กิจฺจาธิกรณฺํ ฯ

[๕๘๕] โกจิ เทโส เลสฺมตฺโต อฺปาทินฺโนติ เตสฺสํ ทสฺนํ เลसानํ
 อณฺณตโร เลโส อฺปาทินฺโน โหติ ฯ

[๕๘๖] ภิกฺขุ จ โทสฺสํ ปตฺติจฺจาสฺสิตฺติ ตฺจฺจกํ มยฺ ภณฺตี มฺสา
 มยา ภณฺตี อภฺตํ มยา ภณฺตี อชานนฺเตน มยา ภณฺตี ฯ

#๑ อยฺ ปาโจ สพฺพตฺถน น ทิสฺสติ ฯ

สงฆาภิเสโสติ ฯเปฯ เตนปี วุจจติ สงฆาภิเสโสติ ฯ

[๕๘๗] ภิกขุ สงฆาภิเสถ์ อชฌาปชชนฺโต ทิฏฺฐโห โหติ สงฆา-
ภิเสเส สงฆาภิเสสทิฏฺฐิ โหติ ตลฺยเจ ปาราชิเกน โจเทติ อสฺสมโณสิ
อสฺสยปฺตฺติโยสิ นตฺถิ ตยา สทฺธิ อฺโปสโถ วา ปวารณา วา
สงฆกมฺมํ วาติ เอวํปี อापตฺตลฺยณภากิยํ โหติ เลโส จ อฺปาทินฺโน
อापตฺติ วาจา วาจา สงฆาภิเสสสฺส ฯ ภิกขุ สงฆาภิเสถ์
อชฌาปชชนฺโต ทิฏฺฐโห โหติ สงฆาภิเสเส อุลฺลจฺจยทิฏฺฐิ โหติ
ตลฺยเจ ปาราชิเกน โจเทติ อสฺสมโณสิ ฯเปฯ สงฆกมฺมํ วาติ
เอวํปี อापตฺตลฺยณภากิยํ โหติ เลโส จ อฺปาทินฺโน อापตฺติ
วาจา วาจา สงฆาภิเสสสฺส ฯ ภิกขุ สงฆาภิเสถ์ อชฌาปชชนฺโต
ทิฏฺฐโห โหติ สงฆาภิเสเส ปาจิตฺตยทิฏฺฐิ โหติ ตลฺยเจ ปาราชิเกน
โจเทติ อสฺสมโณสิ ฯเปฯ สงฆกมฺมํ วาติ เอวํปี อापตฺตลฺย-
ภากิยํ โหติ เลโส จ อฺปาทินฺโน อापตฺติ วาจา วาจา
สงฆาภิเสสสฺส ฯ ภิกขุ สงฆาภิเสถ์ อชฌาปชชนฺโต ทิฏฺฐโห โหติ
สงฆาภิเสเส ปาฏีเทสนิยทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ สงฆาภิเสเส ทฺถกฺกทิฏฺฐิ
โหติ ฯเปฯ สงฆาภิเสเส ทฺถกฺกาสิตทิฏฺฐิ โหติ ตลฺยเจ ปาราชิเกน
โจเทติ อสฺสมโณสิ ฯเปฯ สงฆกมฺมํ วาติ เอวํปี อापตฺตลฺยณภากิยํ
โหติ เลโส จ อฺปาทินฺโน อापตฺติ วาจา วาจา สงฆาภิเสสสฺส ฯ

[๕๘๘] ภิกขุ อุลฺลจฺจยํ อชฌาปชชนฺโต ทิฏฺฐโห โหติ อุลฺลจฺจย
อฺลฺลจฺจยทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ อุลฺลจฺจย ปาจิตฺตยทิฏฺฐิ โหติ ฯเปฯ

อุลลจเจ ปาฏิเทศนียทัญจิ โหติ ฯเปฯ อุลลจเจ ทุกกฏทัญจิ
โหติ ฯเปฯ อุลลจเจ ทุพภาสิตทัญจิ โหติ ฯเปฯ อุลลจเจ
สงฆาติเสสทัญจิ โหติ ตลเจ ปาราชิกเนน โจเทติ อสฺสมโณสิ
ฯเปฯ สงฆมมมํ วาติ เอวํปี อาปตฺตตลณภาคิยํ โหติ เลโส จ
อุปาทินุโน อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาติเสสสฺส ฯ ภิกขุ
ปาจิตฺติยํ อชฺฌาปชฺชนุโต ทัญโจ โหติ ฯเปฯ ภิกขุ ปาฏิเทศนีย
อชฺฌาปชฺชนุโต ทัญโจ โหติ ฯเปฯ ภิกขุ ทุกกฏํ อชฺฌาปชฺชนุโต
ทัญโจ โหติ ฯเปฯ ภิกขุ ทุพภาสิตํ อชฺฌาปชฺชนุโต ทัญโจ โหติ
ทุพภาสิตเต ทุพภาสิตทัญจิ โหติ ฯเปฯ ทุพภาสิตเต สงฆาติเสสทัญจิ
โหติ ฯเปฯ ทุพภาสิตเต อุลลจเจทัญจิ โหติ ฯเปฯ ทุพภาสิตเต
ปาจิตฺติยทัญจิ โหติ ฯเปฯ ทุพภาสิตเต ปาฏิเทศนียทัญจิ โหติ
ฯเปฯ ทุพภาสิตเต ทุกกฏทัญจิ โหติ ตลเจ ปาราชิกเนน โจเทติ
อสฺสมโณสิ ฯเปฯ สงฆมมมํ วาติ เอวํปี อาปตฺตตลณภาคิยํ โหติ
เลโส จ อุปาทินุโน อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาติเสสสฺส ฯ

เอเกกํ มุถิ กาคฺคฺน จกํ พนฺธิตพฺพิ ฯ

[๕๘๕] ภิกขุ สงฆาติเสสํ อชฺฌาปชฺชนุโต ทัญโจ โหติ สงฆา-
ติเสเส สงฆาติเสสทัญจิ โหติ ตลเจ ปาราชิกเนน โจทาเปติ
อสฺสมโณสิ ฯเปฯ สงฆมมมํ วาติ เอวํปี อาปตฺตตลณภาคิยํ
โหติ เลโส จ อุปาทินุโน อาปตฺติ วาจาย วาจาย สงฆาติเสสสฺส ฯ
ภิกขุ สงฆาติเสสํ อชฺฌาปชฺชนุโต ทัญโจ โหติ สงฆาติเสเส

อุตุลจจยทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ สงฺฆาติเสเส ปาจิตฺตยทิกฺขจิ โหติ
ฯเปฯ สงฺฆาติเสเส ปาฏีเทศนียทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ สงฺฆาติเสเส
ทุกฺกฏทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ สงฺฆาติเสเส ทุพฺพภาสิตทิกฺขจิ โหติ ตลฺยเจ
ปาราชิเคน โจทาเปติ อสฺสมโณสิ ฯเปฯ สงฺฆมมมํ วาติ เอวंपิ
อาปตฺตตลฺยณภากิยํ โหติ เลโส จ อุปาทินฺโน อาปตฺติ วาจา
วาจา สงฺฆาติเสสสฺส ฯ

[๕๕๐] ภิกฺขุ อุตุลจจยํ อชฺฌาปชฺชนฺโต ทิกฺขุโ จ โหติ อุตุลจจเย
อุตุลจจยทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ อุตุลจจเย ปาจิตฺตยทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ
อุตุลจจเย ปาฏีเทศนียทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ อุตุลจจเย ทุกฺกฏทิกฺขจิ
โหติ ฯเปฯ อุตุลจจเย ทุพฺพภาสิตทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ อุตุลจจเย
สงฺฆาติเสสทิกฺขจิ โหติ ตลฺยเจ ปาราชิเคน โจทาเปติ อสฺสมโณสิ
ฯเปฯ สงฺฆมมมํ วาติ เอวंपิ อาปตฺตตลฺยณภากิยํ โหติ เลโส
จ อุปาทินฺโน อาปตฺติ วาจา วาจา สงฺฆาติเสสสฺส ฯ ภิกฺขุ
ปาจิตฺตยํ อชฺฌาปชฺชนฺโต ทิกฺขุโ จ โหติ ฯเปฯ ภิกฺขุ ปาฏีเทศนีย
อชฺฌาปชฺชนฺโต ทิกฺขุโ จ โหติ ฯเปฯ ภิกฺขุ ทุกฺกฏํ อชฺฌาปชฺชนฺโต
ทิกฺขุโ จ โหติ ฯเปฯ ทุพฺพภาสิตํ อชฺฌาปชฺชนฺโต ทิกฺขุโ จ โหติ
ทุพฺพภาสึเต ทุพฺพภาสิตทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ ทุพฺพภาสึเต สงฺฆาติเสสทิกฺขจิ
โหติ ฯเปฯ ทุพฺพภาสึเต อุตุลจจยทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ ทุพฺพภาสึเต
ปาจิตฺตยทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ ทุพฺพภาสึเต ปาฏีเทศนียทิกฺขจิ โหติ ฯเปฯ
ทุพฺพภาสึเต ทุกฺกฏทิกฺขจิ โหติ ตลฺยเจ ปาราชิเคน โจทาเปติ

อสุสมโณสิ อสกุขปุตุติโยสิ นตุติ ตยา สหุธิ อุโปสโถ วา
ปวารณา วา สงฆกมมัม วาติ เอวปี อาปตุตตญญภาคิย โหติ
เลโส จ อุปาทินฺโน อาปตุติ วาจา วาจา สงฆาติเสสสุส ฯ

[๕๕๑] อนาปตุติ ตถาสถณิ โจเทติ วา โจทาเปติ วา
อุมมตตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

นวมสงฆาติเสสํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทสมสงฆมาทีเสถ

[๕๕๒] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริตีเวพุวเน
 กลนุทกนิวาเป ฯ อถโข เทวทตฺโต เยน โกกาลีโก กฏโมรคตีสฺสโก
 ขณฺฑเทเวีย ปุตฺโต สมุทฺททตฺโต เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
 โกกาลีกํ กฏโมรคตีสฺสกํ ขณฺฑเทเวีย ปุตฺตํ สมุทฺททตฺตํ เอตทโวจ
 เอถ มยฺ อวฺโส สมณฺสฺส โคตมฺสฺส สงฺฆเมทํ กริสฺสาม จกฺกเกทนฺติ ฯ
 เอวํ วุตฺเต โกกาลีโก เทวทตฺตํ เอตทโวจ สมโณ โข
 อวฺโส โคตโม มหิทฺธิโก มหानุภาโว ถลํ มยฺ สมณฺสฺส โคตมฺสฺส
 สงฺฆเมทํ กริสฺสาม จกฺกเกทนฺติ ฯ เอถ มยฺ อวฺโส สมณฺสฺส โคตมํ
 อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺจ วตฺถุณี ยาจิสฺสาม ภควา ฆนฺเต อนเกปฺริยาเขน
 อปฺปิจฺจนฺสฺส สนฺตฺตฺจฺจนฺสฺส สลฺเลขฺสฺส ฐตฺสฺส ปาสาทิกฺสฺส อปฺปจฺจยฺสฺส
 วิริยารมฺภสฺส วณฺณวาทิ อิมานิ ฆนฺเต ปญฺจ วตฺถุณี อนเกปฺริยาเขน
 อปฺปิจฺจนฺตาย สนฺตฺตฺจฺจนฺตาย ๑ สลฺเลขาย ฐตฺตายน ๒ ปาสาทิกาย ๓
 วิริยารมฺภาย สํวตฺตนฺติ สาธุ ฆนฺเต ภิกฺขุ ยาวชีวํ อารณฺณกา อสฺสุ
 โย คามนฺตํ โอสเรยฺย วชฺชํ นํ สฺเสยฺย ยาวชีวํ ปิณฺฑปาทิกา
 อสฺสุ โย นิมนฺตํ สาทิเยยฺย วชฺชํ นํ สฺเสยฺย ยาวชีวํ ปัสฺสกุฎิกา
 อสฺสุ โย คหปติจิวริ สาทิเยยฺย วชฺชํ นํ สฺเสยฺย ยาวชีวํ
 รุกฺขมูฎิกา อสฺสุ โย ฉนฺนํ อุปคจฺเจยฺย วชฺชํ นํ สฺเสยฺย ยาวชีวํ
 #๑ ย. ม. สนฺตฺตฺจฺจียา ฯ ๒ ย. ม. ฐตฺตายน ฯ ๓ ย. ม. ปาสาทิกตายน ฯ

มจฺฉมํสํ น ขาทฺทยุํ โย มจฺฉมํสํ ขาทฺทยุ วชฺชํ นํ สฺมุเสยฺยติ
อิมานิ สมฺโณ โคตโม นานุชานิสฺสติ เต มยํ อิมฺเหติ ปฺลยฺหิ
วตฺถุหิ ชนํ สฺยณฺนาเปสฺสามาติ ฯ สกฺกา โข อวฺุโส อิมฺเหติ
ปฺลยฺหิ วตฺถุหิ สมณฺสฺส โคตมฺสฺส สจฺจเมทํ ๑ กาคฺคํ จกฺกเมทํ ๒
ลฺลขปฺปสฺสนฺนา หิ อวฺุโส มนุสฺสชาติ ฯ

[๕๕๑] อถ โข เทวทฺตฺโต สปริโส เยน ภควา เตนฺอุปฺสงฺกมิ
อุปฺสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาทฺตฺวา เอกมนฺตํ นิสฺสีทิสฺสุ ฯ เอกมนฺตํ
นินฺสิโน โข เทวทฺตฺโต ภควนฺตํ เอตทวโจ ภควา ฆนฺเต อนเก-
ปฺริยาเณน อปฺปิจฺฉสฺส สนฺตฺตฺจฺฉสฺส สลฺเลขสฺส ฐตฺสฺส ปาสาทิกสฺส
อปฺปจฺจยสฺส วิริยารมฺภสฺส วนฺณวาที อิมานิ ฆนฺเต ปฺลยฺจ วตฺถุณิ
อนเกปฺริยาเณน อปฺปิจฺฉตฺย สนฺตฺตฺจฺฉตฺย สลฺলেখาย ฐตฺย ปาสาทิ-
กาย อปฺปจฺจยาย วิริยารมฺภาย สํวตฺตฺนฺติ สาธุ ฆนฺเต ภิกฺขุ
ยวชฺชิวํ อารณฺยกา อสฺสุ โย คามนฺตํ โอสเรยฺย วชฺชํ นํ สฺมุเสยฺย
ยวชฺชิวํ ปิณฺฑปฺปาติกา อสฺสุ โย นิมนฺตํ สาทิเยยฺย วชฺชํ นํ
สฺมุเสยฺย ยวชฺชิวํ ปัสฺสุกฺติกา อสฺสุ โย คหฺปติจิวริ สาทิเยยฺย วชฺชํ
นํ สฺมุเสยฺย ยวชฺชิวํ รุกฺขมฺมุติกา อสฺสุ โย ฉนฺนํ อุปฺคจฺจเยยฺย วชฺชํ
นํ สฺมุเสยฺย ยวชฺชิวํ มจฺฉมํสํ น ขาทฺทยุํ โย มจฺฉมํสํ ขาทฺทยุ
วชฺชํ นํ สฺมุเสยฺยติ ฯ อถ เทวทฺตฺต โย อิจฺฉติ อารณฺยโก
โหตุ โย อิจฺฉติ คามนฺเต วิหฺรตุ โย อิจฺฉติ ปิณฺฑปฺปาติโก โหตุ
#๑ ยฺ. ม. สจฺจเมทํ ๑ ๒ ยฺ. ม. จกฺกเมทํ ๑

โย อิจฺฉติ นิมนฺตนํ สาทิยตุ โย อิจฺฉติ ปัสฺสุกฺกติกโก โหตุ โย
อิจฺฉติ คหปติจิวโร สาทิยตุ อญฺจมาเส โข มยา เทวทตฺต
รุกฺขมฺมูลเสนาสนํ อนุถฺวตํ ติโกฏฺฐิปริสฺสุทฺธํ มจฺฉมํสํ อทิกฺกุञฺจํ อสฺสุตฺตํ
อปฺริสฺสงฺกิตนฺติ ฯ

[๕๕๔] อถ โข เทวทตฺโต น ภควา อิมานิ ปญฺจ วตฺถุณี
อนุชานาตีติ หฎฺฐโห อุกฺกุโโค สปริโส อุกฺกุจายาสนา ภควนฺตํ
อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณฺณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถ โข เทวทตฺโต สปริโส ๑
ราชคหํ ปวิสิตฺวา ปญฺจหิ วตฺถุหิ ชนํ สลฺลยาเปสิ มยฺ อวฺวโส
สมณฺณํ โคตมํ ออุปฺสงฺกมิตฺวา ปญฺจ วตฺถุณี ยาจิมาหา ภควา ภนฺเต
อนेกปริยาเยน อปฺปิจฺฉสฺส สนฺตฺตฺตฺตฺส สลฺเลขสฺส ชฺชตฺส ปาสาทิ-
กสฺส อปฺปจฺจยสฺส วิริยารมฺภสฺส วณฺณวาที อิมานิ ภนฺเต ปญฺจ
วตฺถุณี อเนกปริยาเยน อปฺปิจฺฉตฺย สนฺตฺตฺตฺตฺย สลฺলেখาย ชฺชตฺย
ปาสาทิกาย อปฺปจฺจยาย วิริยารมฺภาย สํวตฺตนฺติ สาธุ ภนฺเต
ภิกฺขุ ยาวชีวํ อารลฺลวกา อสฺสุ โย कामนฺตํ โอสเรยฺย วชฺชํ นํ
สุเสยฺย ยาวชีวํ ปิณฺฑพาทิกา อสฺสุ โย นิมนฺตนํ สาทิเยยฺย
วชฺชํ นํ สุเสยฺย ยาวชีวํ ปัสฺสุกฺกติกกา อสฺสุ โย คหปติจิวโร
สาทิเยยฺย วชฺชํ นํ สุเสยฺย ยาวชีวํ รุกฺขมฺมูลิกา อสฺสุ โย ฉนฺนํ
อุปฺคจฺเจยฺย วชฺชํ นํ สุเสยฺย ยาวชีวํ มจฺฉมํสํ น ขาเทยฺย โย
มจฺฉมํสํ ขาเทยฺย วชฺชํ นํ สุเสยฺยยาติ อิมานิ สมโณ โคตโม
#๑ ย. ม. โปตุถฺเกสฺส อยฺ ปาโโจ น โหติ ฯ

นानุชานาติ เต มย อิมะหิ ปญจหิ วตฺถุหิ สมากาย วตฺตมาติ ฯ

[๕๕๕] ตตฺถ เย เต มนุสฺสา อสฺสทฺธา อปฺปสนฺนา ทฺพทฺธิโน
เต เอวมานฺสิ อิม โข สมณา สกฺยปฺตฺติยา ธฺตฺตา สลฺเลขวฺตฺติโน
สมโณ ปน โคตโม พาหุสฺสโก พาหุสฺสลาย เจเตตฺติ ฯ เย ปน
เต มนุสฺสา สทฺธา ปสนฺนา ปณฺทิตา ทฺพทฺธิมนฺโต เต อฺชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม เทวทตฺโต ภควโต สงฺฆเภทาย
ปรกฺกมิตฺสสฺติ จกฺกเภทายาติ ฯ อสฺสโสสฺสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ
อฺชฺฌายนฺตานํ จียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา
ฯเปฯ เต อฺชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม เทวทตฺโต
สงฺฆเภทาย ปรกฺกมิตฺสสฺติ จกฺกเภทายาติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต
เอตมคฺคํ อารโหเจสฺสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นินทาเน เอตสฺมี
ปกรณฺเ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา เทวทตฺตํ ปฏฺิปปฺจฺจ
สจฺจํ กิร ตฺวํ เทวทตฺตํ สงฺฆเภทาย ปรกฺกมสฺติ จกฺกเภทายาติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ ทฺพทฺธิโร ภควา อนนฺจจฺจวิกํ โมฆปฺริส
ฯเปฯ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส สงฺฆเภทาย ปรกฺกมิตฺสสฺติ
จกฺกเภทาย เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสนฺนानํ วา ปสาทาย ฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
สมคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกฺกเมยฺย เกทนสํวตฺตนิกํ วา อธิกรณฺ
สมากาย ปคฺคยฺห ตฺถฺญเรยฺย โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วจฺนโย
มา อายสฺมา สมคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกฺกมิ เกทนสํวตฺตนิกํ

วา อธิกรณํ สมาทาย ปคฺคยฺห อฏฺฐาสิ สเมตตายสุมา สงฺเขน
สมกฺโข หิ สงฺโฆ สมฺโมทมาโน อวิวทมาโน เอกุทฺเทโส ฆาสุ
วิหฺรตีติ ฯ เอวญฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน ตเถว ปคฺคณฺเหยย
โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตติยํ สมฺนุภาสิตพฺโพ ตสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคทาย ฯ
ยาวตติยญฺเจ สมฺนุภาสิยมาโน ตํ ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย อิจฺเจตํ กุสฺลํ
โน เจ ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย สงฺฆาเทโสติ ฯ

[๕๕๖] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สมกฺโข นาม สงฺโฆ สมานสํวาสโก
สมานสํมาย จิโต ฯ เกทาย ปรกฺกเมยฺยาติ กถํ อิม
นानา อสฺสุ วินา อสฺสุ วคฺคา อสฺสุติ ปกฺขํ ปรีเยสตี คณฺ
พนฺชตี ฯ เกทนสํวตฺตนิกํ วา อธิกรณฺนฺติ อฏฺฐารสเกทกรวตฺตญฺนิ ฯ
สมาทายาติ อาทาย ฯ ปคฺคยฺหาติ ทีเปยฺย ฯ ติฏฺฐเจยฺยาติ
นปฺปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย ฯ

[๕๕๗] โส ภิกฺขุติ โย โส สงฺฆเกทโก ภิกฺขุ ฯ ภิกฺขุหิตี
อณฺเเวหิ ภิกฺขุหิ ฯ ยะ ปสฺสนฺติ ยะ สฺชนฺติ เตหิ วตฺตพฺโพ มา
อายสุมา สมกฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปรกฺกมิ เกทนสํวตฺตนิกํ วา
อธิกรณํ สมาทาย ปคฺคยฺห อฏฺฐาสิ สเมตตายสุมา สงฺเขน สมกฺโข
หิ สงฺโฆ สมฺโมทมาโน อวิวทมาโน เอกุทฺเทโส ฆาสุ วิหฺรตีติ ฯ
ทฺฐิตยมฺปิ วตฺตพฺโพ ตติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ฯ สเจ ปฏฺินิสฺสชฺชตี อิจฺเจตํ
กุสฺลํ โน เจ ปฏฺินิสฺสชฺชตี อาปตฺติ ทฺกฏฺสฺส ฯ สุตฺวา น

วทนติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ โส ภิกขุ สงฺฆมฺหณฺปี อากทฺหิตฺวา
วตฺตพฺโป มา อายสฺมา สมฺคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปฺรกกฺมि เกทน
สํวตฺตนิกั วา อธิกรณฺ์ สฺมาทาย ปคฺคยฺห อฏฺฐาสิ สฺเมตฺตายสฺมา
สงฺเขน สมฺคฺโค หิ สงฺโฆ สมฺโมทฺมาโน อวิวทฺมาโน เอกุทฺเทโส ฬาสฺ
วิหฺรตีติ ฯ ทฺติยมฺปี วตฺตพฺโป ตฺติยมฺปี วตฺตพฺโป ฯ สเจ ปฺฏินิสฺสชฺชติ
อิจฺเจตฺถ กุสลํ โน เจ ปฺฏินิสฺสชฺชติ อาปตฺติ ทุกกฏสฺส ฯ

[๕๕๘] โส ภิกขุ สมฺนุภาสิตฺพฺโป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
สมฺนุภาสิตฺพฺโป ฯ พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฺฏิพฺเลน สงฺโฆ ฌาเปตฺพฺโป
สุณฺาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สมฺคฺคสฺส สงฺฆสฺส
เกทาย ปฺรกกฺมติ ฯ โส ตํ วตฺถุํ นปฺปฏินิสฺสชฺชติ ฯ ยทิ สงฺฆสฺส
ปตฺตกฺลลํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมฺนุภาสฺเสยฺย ตสฺส วตฺถุสฺส
ปฺฏินิสฺสคฺคาย ฯ เอสา ฌตฺติ ฯ สุณฺาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ
อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ สมฺคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปฺรกกฺมติ ฯ โส ตํ
วตฺถุํ นปฺปฏินิสฺสชฺชติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมฺนุภาสติ ตสฺส
วตฺถุสฺส ปฺฏินิสฺสคฺคาย ฯ ยตฺสสายสฺมโต ชฺมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
สมฺนุภาสฺนา ตสฺส วตฺถุสฺส ปฺฏินิสฺสคฺคาย โส ตฺถนฺหสฺส ยตฺส
นภฺขมฺติ โส ภาสฺเสยฺย ฯ ทฺติยมฺปี เอตฺมตฺถํ วทามิ ฯ เปฯ ตฺติยมฺปี
เอตฺมตฺถํ วทามิ ฯ สุณฺาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ
สมฺคฺคสฺส สงฺฆสฺส เกทาย ปฺรกกฺมติ ฯ โส ตํ วตฺถุํ นปฺปฏินิสฺสชฺชติ ฯ
สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมฺนุภาสติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฺฏินิสฺสคฺคาย ฯ

ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สมนฺภาสฺนา ตสฺส
วตฺถุสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคาย โส ตฺถุหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ
สมนฺภวฺจฺจ สฺงเขน อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคาย ฯ
ขมฺติ สฺงเขสฺส ตสฺมา ตฺถุหิ ฯ เอวเมตฺ ธารยามีติ ฯ

[๕๕๕] ฅตฺติยา ทฺกฺกภูํ ทฺวีหิ กมฺมวาทฺหิ ฤลฺลจฺจยา กมฺม-
วาทฺปรีโยสฺสเน อปฺตฺติ สฺงเขทฺธิเสสฺสสฺส ฯ สฺงเขทฺธิเสสฺ อชฺฅา-
ปชฺชนฺตสฺส ฅตฺติยา ทฺกฺกภูํ ทฺวีหิ กมฺมวาทฺหิ ฤลฺลจฺจยา ปฏฺิ-
ปฺสฺสทฺมกฺนฺติ ฯ สฺงเขทฺธิเสสฺสตี ฯเปฯ เตนปี วุจฺจติ สฺงเขทฺธิเสสฺสตี ฯ

[๖๐๐] ฅมฺมกมฺเม ฅมฺมกมฺมสฺลยฺณี นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ อปฺตฺติ
สฺงเขทฺธิเสสฺสสฺส ฯ ฅมฺมกมฺเม เวมฺติโก นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ อปฺตฺติ
สฺงเขทฺธิเสสฺสสฺส ฯ ฅมฺมกมฺเม อฅมฺมกมฺมสฺลยฺณี นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ
อปฺตฺติ สฺงเขทฺธิเสสฺสสฺส ฯ อฅมฺมกมฺเม ฅมฺมกมฺมสฺลยฺณี อปฺตฺติ
ทฺกฺกภูสฺส ฯ อฅมฺมกมฺเม เวมฺติโก อปฺตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ฯ อฅมฺม-
กมฺเม อฅมฺมกมฺมสฺลยฺณี อปฺตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ฯ

[๖๐๑] อนาปฺตฺติ อสมนฺภาสฺนตฺสสฺส ปฏฺินิสฺสชฺชนฺตสฺส อุมฺมตฺต-
กสฺส ๑ อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ทสฺมสฺงเขทฺธิเสสฺ นินฺฉิจิตฺติ ฯ

#๑ อิติ ปรี ฅโรปฺยโปตฺถเกยฺว จิตฺตจิตฺตสฺส เวทฺนภฺวฺจฺจสฺสชาติ ทิสฺสตี ฯ

เอกาทสมสงฆาภิเสถ

[๖๐๒] เตน สมเณ พุฑุโร ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺวเน
กลนุทกนิวาเป ฯ เตน โข ปน สมเณ เทวทตฺโต สงฆเมทาย
ปรกุกมติ จกุกเมทาย ฯ ภิกฺขุ เอวมานํสุ อธมฺมวาทิ เทวทตฺโต
อวินยวาทิ เทวทตฺโต ถถิ หิ นาม เทวทตฺโต สงฆเมทาย ปรกุกมิสฺสติ
จกุกเมทายาติ ฯ เอวํ วุตฺเต โกกาลิโก กฏฺโหมรคตฺติสฺสโก
ขณฺฑเทเวีย ปุคฺโต สมฺมททตฺโต เต ภิกฺขุ เอตทวโจ มา
อายสฺมนฺโต เอวํ อวจฺจุตฺถ ธมฺมวาทิ เทวทตฺโต วินยวาทิ เทวทตฺโต
อมฺหากณฺจ เทวทตฺโต ฉนฺทณฺจ รุจฺฉณฺจ อาทาย โวหริติ ชานาติ
โน ภาสติ อมฺหากมฺเปตฺติ ขมตีติ ฯ ये ते ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
ฯเปฯ เต อฺชฺฉายนฺติ จियนฺติ วิปาเจนฺติ ถถิ หิ นาม ภิกฺขุ
เทวทตฺตสฺส สงฆเมทาย ปรกุกมนฺตสฺส อนฺวตฺตกา ภวิสฺสนฺติ วคฺค-
วาทกาติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารोเจสฺสु ฯ
อถ โข ภควา เอตสฺมี นินทานे एตสฺมี ปกรणे ภิกฺขุสงฺฆं สนนฺิปาตาเปตฺวา
ภิกฺขุ ปฏฺิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ เทวทตฺตสฺส
สงฆเมทาย ปรกุกมนฺตสฺส อนฺวตฺตกา วคฺควาทกาติ ฯ สจฺจํ
ภควาติ ฯ วิครหิ พุฑุโร ภควา อนฺนุจฺฉวิกํ ภิกฺขเว เตสํ
โมฆปฺริसानํ ฯเปฯ ถถิ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา
เทวทตฺตสฺส สงฆเมทาย ปรกุกมนฺตสฺส อนฺวตฺตกา ภวิสฺสนฺติ วคฺค-

วาทกา เนตฺ ภิกุขเว อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ๗เป๗ เหวลจ
 ปน ภิกุขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ ตสฺเสว โข ปน ภิกุขุสฺส
 ภิกุขุ โหณฺติ อนุวตฺตกา วคฺควาทกา เอโก วา เทว วา ตโย
 วา เต เอวํ วทฺษยฺมํ มา อายสฺมฺนฺโต เอตํ ภิกุขํ กิลฺลจि อวฺจตุถ
 ฌมฺมวาทิ เจโส ภิกุขุ วินยวาทิ เจโส ภิกุขุ อมฺหากณฺเจโส
 ภิกุขุ ฉนฺทญฺจ รุจิจฺจ อาทาย โวหฺรติ ชานาติ โน ภาสติ
 อมฺหากมฺเปตํ ฌมฺตีติ ๗ เต ภิกุขุ ภิกุขุหิ เหวมสฺสุ วณฺียา มา
 อายสฺมฺนฺโต เอวํ อวฺจตุถ น เจโส ภิกุขุ ฌมฺมวาทิ น เจโส
 ภิกุขุ วินยวาทิ มา อายสฺมฺนฺตานมฺปิ สงฺฆเกโท รุจิจฺจตุถ สเมตา-
 ยสฺมฺนฺตานํ สงฺฆเณ สมกฺโค หิ สงฺโฆ สมโฆทมาโน อวิวทมาโน
 เอกุทฺเทโส ฬาสฺสุ วิหฺรตีติ ๗ เหวลจ เต ภิกุขุ ภิกุขุหิ วุจฺจมานา
 ตเถว ปคฺคณฺเหยฺมํ เต ภิกุขุ ภิกุขุหิ ยาวตฺติยํ สมนฺุภาสิตพฺพา
 ตสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคาย ๗ ยาวตฺติยญฺเจ สมนฺุภาสียมานา ตํ ปฏฺิ-
 นิสฺสชฺเชยฺมํ อิจฺเจตํ กุสลํ โน เจ ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺมํ สงฺฆาทิสฺเสโสติ ๗

[๖๐๓] ตสฺเสว โข ปนาติ ตสฺส สงฺฆเกทกสฺส ภิกุขุโน ๗
 ภิกุขุ โหณฺตีติ อญฺเเว ภิกุขุ โหณฺติ ๗ อนุวตฺตกาติ ยํทิกฺุจิกโก
 โหติ ยํชนฺุติโก ยํรุจิกโก เตปี ตํทิกฺุจิกา โหณฺติ ตํชนฺุติกา ตํรุจิกา ๗
 วคฺควาทกาติ ตสฺส วณฺณาย ปกฺขาย จิตา โหณฺติ ๗ เอโก วา
 เทว วา ตโย วาติ เอโก วา โหติ เทว วา ตโย วา เต
 เอวํ วทฺษยฺมํ มา อายสฺมฺนฺโต เอตํ ภิกุขํ กิลฺลจิ อวฺจตุถ ฌมฺมวาทิ

เจโส ภิกขุ วินยวาที เจโส ภิกขุ อมหากณเจโส ภิกขุ ฉนุทญจ
รจัญจ อาทาย โวหริตติ ชานาติ โน ภาสติ อมหากมเปตัง ขมตติติ ฯ

[๖๐๔] เต ภิกขุติ เย เต อนฺวตฺตกา ภิกขุ ฯ ภิกขุหิตติ
อญญเหหิ ภิกขุหิ ฯ เย ปสฺสณฺติ เย สฺสณฺติ เตหิ วตฺตพฺพา มา
อายสฺมณฺโตะ เอวํ อวจฺจตฺถ น เจโส ภิกขุ ฌมฺมวาที น เจโส
ภิกขุ วินยวาที มา อายสฺมณฺตานมฺปิ สงฺฆเกโท รุจฺจิตฺถ สเมตา-
ยสฺมณฺตานํ สงฺฆเณ สมคฺโค หิ สงฺโฆ สมฺโมทมาโน อวิวทมาโน
เอกฺกทฺเทโส ผาสฺสุ วิหริตฺติติ ฯ ทฺติยมฺปิ วตฺตพฺพา ตฺติยมฺปิ วตฺตพฺพา ฯ
สเจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ อิจฺเจตํ กุสลํ โน เจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ อาปตฺติ
ทฺกกฺกฺกฺสฺส ฯ สฺสววา น วทนฺติ อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกฺสฺส ฯ เต
ภิกขุ สงฺฆมฺมชฺฉมฺปิ อากทฺตฺติตฺวา วตฺตพฺพา มา อายสฺมณฺโตะ เอวํ
อวจฺจตฺถ น เจโส ภิกขุ ฌมฺมวาที น เจโส ภิกขุ วินยวาที มา
อายสฺมณฺตานมฺปิ สงฺฆเกโท รุจฺจิตฺถ สเมตฺตฺยสฺมณฺตานํ สงฺฆเณ
สมคฺโค หิ สงฺโฆ สมฺโมทมาโน อวิวทมาโน เอกฺกทฺเทโส ผาสฺสุ
วิหริตฺติติ ฯ ทฺติยมฺปิ วตฺตพฺพา ตฺติยมฺปิ วตฺตพฺพา ฯ สเจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ
อิจฺเจตํ กุสลํ โน เจ ปญฺนิสฺสชฺชนฺติ อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกฺสฺส ฯ

[๖๐๕] เต ภิกขุ ภิกขุหิ สมฺนุภาสิตฺตพฺพา ฯ เอวญจ ปน
ภิกขเว สมฺนุภาสิตฺตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน ภิกขุณา ปฏฺวิพฺเลน สงฺโฆ
ฉาเปตพฺโพ สฺสณฺตฺตฺ เม ภาเนเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม
จ ภิกขุ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน สงฺฆเกทฺทาย ปฺรคฺกมฺนตฺสฺส อนฺวตฺตกา

วคฺควาทกา ฯ เต ตํ วตฺถุํ นปฺปฏินิสฺสชฺชนฺติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส
ปตฺตกถุํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามนฺจ อิตฺถนฺนามนฺจ ภิกฺขุ สมฺนุภาเสยฺย
ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏินิสฺสคฺกาย ฯ เอสา ถตฺติ ฯ สุณฺนาตุ เม
ภนฺเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกฺขุโน สงฺฆเภทาย ปรกฺกมฺนตฺสฺส อนฺวตฺตกา วคฺควาทกา ฯ เต
ตํ วตฺถุํ นปฺปฏินิสฺสชฺชนฺติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามนฺจ อิตฺถนฺนามนฺจ
ภิกฺขุ สมฺนุภาสฺติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏินิสฺสคฺกาย ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ
อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุโน สมฺนุภาสฺนา ตสฺส วตฺถุสฺส
ปฏินิสฺสคฺกาย โส ตฺถนฺหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ
ทฺหิตฺยมฺปิ เอตมฺตถุํ วทามิ ฯเปฯ ตฺหิตฺยมฺปิ เอตมฺตถุํ วทามิ ฯ
สุณฺนาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ
อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สงฺฆเภทาย ปรกฺกมฺนตฺสฺส อนฺวตฺตกา วคฺค
วาทกา ฯ เต ตํ วตฺถุํ นปฺปฏินิสฺสชฺชนฺติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามนฺจ
อิตฺถนฺนามนฺจ ภิกฺขุ สมฺนุภาสฺติ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏินิสฺสคฺกาย ฯ
ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส จ อิตฺถนฺนามสฺส จ ภิกฺขุโน
สมฺนุภาสฺนา ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏินิสฺสคฺกาย โส ตฺถนฺหสฺส ยสฺส
นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ สมฺนุภฺภูจฺจา สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม จ
อิตฺถนฺนาโม จ ภิกฺขุ ตสฺส วตฺถุสฺส ปฏินิสฺสคฺกาย ฯ ขมฺติ
สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺถนฺหิ ฯ เอวเมตฺถ ธารยามีติ ฯ

[๖๐๖] ถตฺติยา ทฺถกฺกั ทฺวิหิ กมฺมวาทาหิ ถฺถลฺลจฺจา กมฺม-

วจาปริโยसाने อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ สงฺฆาติเสสฺสํ อชฺฌา-
ปชฺชนฺตานิ ฌตฺติยา ทุกฺกณฺฑี ทฺวิหิ กมฺมวจาหิ อฺลลจฺจา ปฏฺิ-
ปฺสฺสมฺภนฺติ ๑ เทว ตโย เอกโต สมนฺภาสิตพฺพา ตทฺตฺตริ น สมนฺ-
ภาสิตพฺพา ๑ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑เป๑ เตนปี วุจฺจติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑

[๖๐๗] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสฺสฺส นปฺปฏฺินิสฺสชฺชนฺติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม เวมตฺติกา นปฺปฏฺินิสฺสชฺชนฺติ อาปตฺติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสฺส นปฺปฏฺินิสฺสชฺชนฺติ
อาปตฺติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสฺสฺส อาปตฺติ
ทุกฺกณฺฑสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม เวมตฺติกา อาปตฺติ ทุกฺกณฺฑสฺส ๑ อฌมฺม-
กมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสฺสฺส อาปตฺติ ทุกฺกณฺฑสฺส ๑

[๖๐๘] อนาปตฺติ อสมฺนฺภาสฺนฺตานิ ปฏฺินิสฺสชฺชนฺตานิ อุมฺมตฺต-
กานิ จิตฺตจิตฺตานิ เวทฺนณฺฑานิ อาทิกมฺมิกานนฺติ ๑

เอกาทสมฺสงฺฆาติเสสฺสํ นิฏฺฐิตํ ๑

ทวาทสมสงฆาทีเสถ์

[๖๐๕] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา โโกสมุพิย วิหริติ โฆสิตา-
รามะ ฯ เตน โข ปน สมเขน आयสฺมา ฉนฺโน อนาจารี
आजर्ति ฯ ภิกฺขु เอवमाहसु मा आवุโส ฉนฺน เอวรูปี อกาสิ
เนत्ति กปฺปตีติ ฯ โส เอว วเทสิ ก็ นุ โข นาม तुเมह आवุโส
मि वदत्तपुप्पि मण्डल अहि โข นาม तुमेह वथेय्यि ओम्हाकि
พุทฺโธ ओम्हाकि ऋโม ओम्हाकि อयฺยปฺตฺเตน ऋโม อภิสมิโต
เสยฺยถาปี นาม महावाटो वयन्नुटो तिณग्गुจฺปนฺณกสฺสํ ๑ เอกโต
อุสฺสาเทยฺย ๒ เสยฺยถาปี वा ปน นที ปพฺพเตยฺยา สงฺขเสवालปณฺก
เอกโต อุสฺสาเทยฺย เอวเมว तुमेह नानानामा नानाโคत्ता
नानाञ्जा नानाकुला पपฺพชिता เอกโต อุสฺสาทิตา ๓ ก็ นุ โข
นาม तुमेह आवุโส मि वदत्तपुप्पि मण्डल अहि โข नาม तुमेह
वथेय्यि ओम्हाकि พุทฺโธ ओम्हाकि ऋโม ओम्हाकि अयฺยปฺตฺเตन
ऋโม อภิสมิโตติ ฯ ये ते भिक्षु अपिञ्जा सन्तुग्गजा लञ्छिโน
कुक्कुञ्जा सिग्गากामा ते अञ्जानนฺदि चियन्दि विपाเจนฺदि กถ
हि นาม आयสฺมา ฉนฺโน ภิกฺขุहि สหऋमिग्गि วุจฺจมานो अत्तान
ओवन्धि क्रिसुत्तीति ฯ अथो ते भिक्षु भक्वटो अत्तमत्तु
आरोजेत्ति ฯ अथो भक्वा अत्तस्सि निทานे अत्तस्सि पकरणे
#๑ यु. म. तिณग्गुจฺปนฺณกสฺสํ ๑ ๒ อุสฺสาเรยฺย ๑ ๓ यु. म. อุสฺสารिता ๑

ภิกขุสงฆ์ สนฺนิปาตาเปตฺวา อายสฺมนุตฺตํ ฌนฺนํ ปฏิปุจฺจฺหิ สจฺจํ กิร
ตฺวํ ฌนฺนํ ภิกขุหิ สหฺทมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวจนฺนํ กโรสฺสตี ๕
สจฺจํ ภควาติ ๕ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจจฺจวีกํ โมฆปฺริส
๕เป๕ อกรณฺนํ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส ภิกขุหิ สหฺทมฺมิกํ
วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวจนฺนํ กริสฺสตี เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสนฺนํ
วา ปสาทาย ๕เป๕ เหวณฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ ภิกขุ ปเนว ทฺพฺพจชาติโก โหติ อุทฺทิสฺสปรียาปนฺเนสฺสุ
สิกฺขาปเทสฺสุ ภิกขุหิ สหฺทมฺมิกํ วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวจนฺนํ กโรตฺติท
มา มํ อายสฺมนฺโต กิณฺจิจิ อวจฺจตุถ กถฺยาณํ วา ปาปํ วา
อหฺมปายสฺมนฺเต น กิณฺจิจิ วกฺขามิ กถฺยาณํ วา ปาปํ วา
วิรมถายสฺมนฺโต มม วจฺนายาติ ๕ โส ภิกขุ ภิกขุหิ เอวฺมสฺส
วจนฺนํ โย มา อายสฺมา อตฺตानํ อวจนฺนํ อกาสิ วจนฺนํ เมว อายสฺมา
อตฺตानํ กโรตฺตุ อายสฺมาปี ภิกขุ วเทตฺตุ สหฺทมฺเมน ภิกขุปี
อายสฺมนฺตํ วกฺขนฺติ สหฺทมฺเมน เอวํ สํวทฺธฺมา หิ ตสฺส ภควโต
ปฺริสา ยทิตฺถ อณฺณมณฺณวจฺเนน อณฺณมณฺณวฺจฺจปเนนาติ ๕
เอวณฺจ โส ภิกขุ ภิกขุหิ วุจฺจมาโน ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย โส
ภิกขุ ภิกขุหิ ยาวตฺตยฺย สมนฺนุภาสิตฺพุโพ ตสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคฺกายยว-
ตฺตยฺยเจ สมนฺนุภาสียมาโน ตํ ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย อิจฺเจตํ กุสลํ โน
เจ ปฏฺินิสฺสชฺเชยฺย สงฺฆมาทิสฺสโตติ ๕

[๖๑๐] ภิกขุ ปเนว ทฺพฺพจชาติโก โหตฺติติ ทฺพฺพโจ โหติ

โทวจสฺสกรณฺเหหิ ฌมเมหิ สมฺนฺนาคโต อกฺขโม อปฺปทกฺขิณฺนคฺคาหิ
 อนุสฺสาสนี ๑ อุทฺเทสฺสปริยาปนฺเนสฺส สิกฺขาปเทสฺสูติ ปาติโมกฺขปริยา-
 ปนฺเนสฺส สิกฺขาปเทสฺ ๑ ภิกฺขุหีติ อณฺเณหิ ภิกฺขุหิ ๑ สหฺรมฺมิกํ
 นาม ยํ ภควฺตา ปณฺณตฺตํ สิกฺขาปทํ เอตํ สหฺรมฺมิกํ นาม ๑
 เตน วุจฺจมาโน อตฺตानํ อวจฺนียํ กโรติ มา มํ आयสฺสมนฺโต
 กิณฺจิ อวฺจฺจตฺถ กลฺยาณํ วา ปาปํ วา อหฺมปฺายสฺสมนฺเต น
 กิณฺจิ วกฺขามิ กลฺยาณํ วา ปาปํ วา วิรมถายสฺสมนฺโต มม
 วจฺจนายาติ ๑

[๖๑๑] โส ภิกฺขุติ โย โส ทฺพฺพจฺชาติโก ภิกฺขุ ๑ ภิกฺขุหีติ
 อณฺเณหิ ภิกฺขุหิ ๑ เย ปสฺสนฺติ เย สฺจนฺติ เตหิ วตฺตพฺโพ มา
 आयสฺมา อตฺตानํ อวจฺนียํ อกาสิ วจฺนียเมว आयสฺมา อตฺตानํ
 กโรตุ आयสฺมาปี ภิกฺขุ วเทตุ สหฺรมฺเมน ภิกฺขุปี आयสฺมนฺตํ
 วกฺขนฺติ สหฺรมฺเมน เอวํ สํวทฺธมา หิ ตสฺส ภควโต ปรีสา ยทิทํ
 อณฺณมณฺณวจฺเนน อณฺณมณฺณวฺภูจฺจาปเนนาติ ๑ ทฺุติยมฺปี วตฺตพฺโพ
 ตติยมฺปี วตฺตพฺโพ ๑ สเจ ปญฺิณิสฺสชฺชติ อิจฺเจตํ กุสลํ โน เจ
 ปญฺิณิสฺสชฺชติ อาปตฺติ ทฺุกฺกณฺุสฺส ๑ สฺสุว น วทฺนฺติ อาปตฺติ
 ทฺุกฺกณฺุสฺส ๑ โส ภิกฺขุ สจฺจมชฺฉนฺปี อากทฺุตฺติว วตฺตพฺโพ มา
 आयสฺมา อตฺตानํ อวจฺนียํ อกาสิ วจฺนียเมว आयสฺมา อตฺตानํ
 กโรตุ आयสฺมาปี ภิกฺขุ วเทตุ สหฺรมฺเมน ภิกฺขุปี आयสฺมนฺตํ
 วกฺขนฺติ สหฺรมฺเมน เอวํ สํวทฺธมา หิ ตสฺส ภควโต ปรีสา ยทิทํ

อณฺณมณฺณวจนเนน อณฺณมณฺณวภูจฺจาปนเนนาติ ฯ ทุติยมฺปิ วัตตพฺโป
ตติยมฺปิ วัตตพฺโป ฯ สเจ ปฏฺินิสฺสชฺชติ อิจฺเจตฺถ กุสลํ โน เจ
ปฏฺินิสฺสชฺชติ อาปตฺติ ทุกกภูสฺส ฯ

[๖๑๒] โส ภิกฺขุ สมณฺณาสิตพฺโป ฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
สมณฺณาสิตพฺโป ฯ พยตฺเตน ภิกฺขุณา พฏฺิพฺเพน สงฺโฆ ฉาเปตพฺโป
สุฉาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อัยฺย อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหชฺมมิกํ
วูจฺจมาโน อตฺตानํ อวณฺณิยํ กโรติ ฯ โส ตํ วัตถุํ นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ ฯ
ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถลฺลํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ
สมณฺณาสเยยฺย ตสฺส วัตถุสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคทาย ฯ เอสา ฅตฺติ ฯ
สุฉาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อัยฺย อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหชฺมมิกํ
วูจฺจมาโน อตฺตानํ อวณฺณิยํ กโรติ ฯ โส ตํ วัตถุํ นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ ฯ
สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมณฺณาสติ ตสฺส วัตถุสฺส
ปฏฺินิสฺสคฺคทาย ฯ ยสฺสายสฺมโต ชมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
สมณฺณาสนา ตสฺส วัตถุสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคทาย โส ฅณฺ्हสฺส ยสฺส
นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ ทุติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ ฯ เปฯ
ตติยมฺปิ เอตมตฺถํ วทามิ ฯ สุฉาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อัยฺย
อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหชฺมมิกํ วูจฺจมาโน อตฺตानํ อวณฺณิยํ
กโรติ ฯ โส ตํ วัตถุํ นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ
สมณฺณาสติ ตสฺส วัตถุสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคทาย ฯ ยสฺมายสฺมโต ชมฺติ
อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สมณฺณาสนา ตสฺส วัตถุสฺส ปฏฺินิสฺสคฺคทาย

โส ตฺนุหฺสฺส ยสฺส นกขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ สมนฺนุญฺโจ สงฺเขน
อิตฺตนาโม ภิกฺขุ ตสฺส วตฺตสฺส ปฏฺินิสฺสคฺกาย ฯ ขมฺติ สงฺฆสฺส
ตสฺมา ตฺนุหฺี ฯ เอวเมตฺ ธารยามีติ ฯ

[๖๑๓] ฌตฺติยา ทฺกฺกมฺ ทุวิหิ กมฺมวาทฺหิ ญฺจจฺยยา
กมฺมวาทฺปรีโยสานเ อปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ สงฺฆาติเสตฺ อชฺฌา-
ปชฺชนตฺสฺส ฌตฺติยา ทฺกฺกมฺ ทุวิหิ กมฺมวาทฺหิ ญฺจจฺยยา ปฏฺิ-
ปฺสฺสมฺภนฺติ ฯ สงฺฆาติเสตฺติ ฯ เปฯ เตนปี วุจฺจติ สงฺฆาติเสตฺติ ฯ

[๖๑๔] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺลยฺณี นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ อปตฺติ
สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ ฌมฺมกมฺเม เวมฺติโก นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ อปตฺติ
สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺลยฺณี นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ
อปตฺติ สงฺฆาติเสตฺสฺส ฯ อฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺลยฺณี อปตฺติ
ทฺกฺกมฺสฺส ฯ อฌมฺมกมฺเม เวมฺติโก อปตฺติ ทฺกฺกมฺสฺส ฯ อฌมฺมกมฺเม
อฌมฺมกมฺมสฺลยฺณี อปตฺติ ทฺกฺกมฺสฺส ฯ

[๖๑๕] อนาปตฺติ อสมฺนุภาสฺนตฺสฺส ปฏฺินิสฺสชฺชนตฺสฺส อุมฺมตฺต-
กสฺส อาทิคมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ทฺวาทสมฺสงฺฆาติเสตฺ นิฏฺิจิตฺ ฯ

เตรสมสงฆาทีเสถ์

[๖๑๖] เตน สมเณ พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺ วิหริติ เขตวานเ
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๗ เตน โข ปน สมเณ อสุตชิปนุพพสุกา
นาม กิฎาคริสุมี อวาสิกา โหนติ อลชชิน โปปภิกขุ ๗ เต เอวรूप
อนาจารี อัจจนฺติ มาลาจจฺ รุเปเนติปิ โรปาเนติปิ สิญจนฺติปิ
สิญจาเนติปิ โอจินฺติปิ โอจิเนาเนติปิ คนฺเถเนติปิ คนฺธาเนติปิ
เอกโตวณฺฎิกมालํ กโรเนติปิ การานเนติปิ อุทโตวณฺฎิกมालํ กโรเนติปิ
การานเนติปิ มลฺลชริกํ กโรเนติปิ การานเนติปิ วิชฺฐิกํ กโรเนติปิ
การานเนติปิ วฏฺฐกํ กโรเนติปิ การานเนติปิ อาเวฬุ กโรเนติปิ การาน-
เนติปิ อุจฺจทํ กโรเนติปิ การานเนติปิ ๗ เต กุติตฺถินํ กุติตฺถานํ
กุลฺลุมาริกานํ กุลฺลสุณฺหานํ กุลฺลทาสินํ เอกโตวณฺฎิกมालํ หรณฺติปิ
หฺรณเนติปิ อุทโตวณฺฎิกมालํ หรณฺติปิ หฺรณเนติปิ มลฺลชาริกํ
หฺรณฺติปิ หฺรณเนติปิ วิชฺฐิกํ หรณฺติปิ หฺรณเนติปิ วฏฺฐกํ หรณฺติปิ
หฺรณเนติปิ อาเวฬุ หรณฺติปิ หฺรณเนติปิ อุจฺจทํ หรณฺติปิ หฺรณ-
เนติปิ ๗ เต กุติตฺถินิ กุติตฺถาหิ กุลฺลุมารินิ กุลฺลสุณฺหาหิ กุลฺลทาสินิ
สพฺฐิ เอกภาชเนปิ ภูณฺชนฺติ เอกถาลเกปิ ปิวณฺติ เอกาสเนปิ นิสิตฺหนฺติ
เอกมลฺลเจปิ ตฺวณฺฎเณติ เอกตฺถรณฺนาปิ ตฺวณฺฎเณติ เอกปาวิรณฺนาปิ
ตฺวณฺฎเณติ เอกตฺถรณฺนาปิ ตฺวณฺฎเณติ วิกาเลปิ ภูณฺชนฺติ
มชฺชปิ ปิวณฺติ มาลาคนฺธวิเลปนฺปิ ชาเรณฺติ นจฺจนฺติปิ คายนฺติปิ

วาเทนฺตียาปี ลาเสนฺตียาปี นจฺจนฺตียาปี นจฺจนฺตฺติ นจฺจนฺตียาปี คายนฺตฺติ
นจฺจนฺตียาปี วาเทนฺตฺติ นจฺจนฺตียาปี ลาเสนฺตฺติ คายนฺตียาปี นจฺจนฺตฺติ
คายนฺตียาปี คายนฺตฺติ คายนฺตียาปี วาเทนฺตฺติ คายนฺตียาปี ลาเสนฺตฺติ
วาเทนฺตียาปี นจฺจนฺตฺติ วาเทนฺตียาปี คายนฺตฺติ วาเทนฺตียาปี วาเทนฺตฺติ
วาเทนฺตียาปี ลาเสนฺตฺติ ลาเสนฺตียาปี นจฺจนฺตฺติ ลาเสนฺตียาปี คายนฺตฺติ
ลาเสนฺตียาปี วาเทนฺตฺติ ลาเสนฺตียาปี ลาเสนฺตฺติ อฏฺฐปเทปี กิพฺพนฺตฺติ
ทสฺสปเทปี กิพฺพนฺตฺติ อากาเสปี กิพฺพนฺตฺติ ปรีหารปเถปี กิพฺพนฺตฺติ สนฺตฺติกายปี
กิพฺพนฺตฺติ ขลิกายปี กิพฺพนฺตฺติ ฌฎฺฎิกายปี ๑ กิพฺพนฺตฺติ สลากหตุเถนปี กิพฺพนฺตฺติ
อกฺเขนปี กิพฺพนฺตฺติ ปงฺกจฺเเรนปี ๒ กิพฺพนฺตฺติ วงฺกเกนปี กิพฺพนฺตฺติ โมกฺขจิกายปี
กิพฺพนฺตฺติ จิงฺกุลเกนปี กิพฺพนฺตฺติ ปตฺตฺตาทฺพหเกนปี กิพฺพนฺตฺติ รธเกนปี กิพฺพนฺตฺติ
ธนฺนเกนปี กิพฺพนฺตฺติ อกฺขริกายปี กิพฺพนฺตฺติ มเนสิกายปี กิพฺพนฺตฺติ ยถาวชฺเชนปี
กิพฺพนฺตฺติ หตฺถิสฺสมิมปี สิกฺขนฺตฺติ อสฺสสฺสมิมปี สิกฺขนฺตฺติ รธสฺสมิมปี สิกฺขนฺตฺติ
ธนฺนสฺสมิมปี สิกฺขนฺตฺติ ธรฺสฺสมิมปี สิกฺขนฺตฺติ หตฺถิสฺสปี ปฺรโต ชาวนฺตฺติ
อสฺสสฺสปี ปฺรโต ชาวนฺตฺติ รธสฺสปี ปฺรโต ชาวนฺตฺติ ชาวนฺตฺติปี
อาชาวนฺตฺติปี อสฺสเสเพฺहनฺตฺติปี อปฺโผเณนฺตฺติปี ๓ นิพฺพุชฺฌนฺตฺติปี มุฏฺฐิหิปี
ยฺชฺฌนฺตฺติ รงฺกมชฺฌนปี สงฺฆาฎฺฐิ ปตฺถริตฺวา นจฺจนฺตฺติ ๔ เอวํ วาเทนฺตฺติ ๕
อิธ ภคินี นจฺจสฺสฺตฺติ นลาฎฺฐิกิปี เทนฺตฺติ วิวัชฺมปี อนาจารํ อจฺจรฺนฺตฺติ ฯ

[๖๑๑] เตน โข ปน สมเยน อลฺลตโร ภิกฺขุ กาสีสุ วสฺสํ วุฑฺโถ

#๑ ยฺ. ม. รา. ฌฎฺฎิกเกนปี ฯ ๒ ยฺ. ม. ปงฺกจฺเเรนปี ฯ

#๓ ยฺ. อปฺโโปเจนฺตฺติปี ฯ ๔ ยฺ. นจฺจกิ ฯ ๕ ยฺ. ม. รา. วาเทนฺตฺติ ฯ

สาวตถึ กจฺจนฺโต ภควนฺตํ ทสฺสนาย เยน กิฏฺฐาคิริ ตทวสริ ฯ
อดโฆ โส ภิกฺขุ ปุพฺพพณฺหสมฺมํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย กิฏฺฐาคิริ
ปิณฺฑทาย ปาวิสี ปาสาทิกเณ อภิกฺกนฺเตน ปฏิกฺกนฺเตน อาโลกิตฺเตน
วิโลกิตฺเตน สมฺมิลฺลิตฺเตน ปสฺสริเตน โอกฺขิตฺตจกฺขุ อิริยาปถสมฺปนฺโน ฯ
มนุสฺสา ตํ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา เอวมาหํสุ กฺวามํ อพลพล วิย
มนุทมนฺโท วิย ภากุฏฺฐิกภากุฏฺฐิก วิย โก อิมสฺส อุปคตสฺส
ปิณฺฑทกํปี ทสฺสตี อมฺหากํ ปน อຍฺยา อสฺสชិပ္ပນพฺพสุกา สณฺหา
สชิตา สุขสมฺภาสา มหิตฺตปุพฺพจฺกมา เอหิสฺวาคตฺวาทีโน อพฺพภากุฏฺฐิกา
อุตฺตทานมฺหา ปุพฺพภาสีโน เตสํ โข นาม ปิณฺฑโท ทาทพฺโพติ ฯ
อททสา โข อณฺตโร อุปาสโก ตํ ภิกฺขุํ กิฏฺฐาคิริสฺมี ปิณฺฑทาย
จฺรณฺตํ ทิสฺวาน เยน โส ภิกฺขุ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ
ภิกฺขุํ อภิวาเทตฺวา เอตทโวจ อปี ฆนฺเต ปิณฺฑโท ลพฺพตฺตีติ ฯ น
โฆ อาวุโส ปิณฺฑโท ลพฺพตฺตีติ ฯ เอหิ ฆนฺเต ฆริ คมิตฺสสามาติ ฯ
อดโฆ โส อุปาสโก ตํ ภิกฺขุํ ฆริ เนตฺวา โภเชตฺวา เอตทโวจ
กหํ ฆนฺเต อຍฺโย คมิตฺสตฺตีติ ฯ สาวตถึ โข อหํ อาวุโส คมิตฺสสามิ
ภควนฺตํ ทสฺสนายาติ ฯ เตนหิ ฆนฺเต มม วจเนน ภควโต ปาท
สิรสา วนฺท เอวณฺจ วเทหิ ทฺฐุโฆ ฆนฺเต กิฏฺฐาคิริสฺมี อาวุโส
อสฺสชิပ္ပນพฺพสุกา นาม กิฏฺฐาคิริสฺมี อาวาสิกา อลฺลชฺชินฺโน ปาปภิกฺขุ
เต เอวรूपิ อนาจาริ อจฺรณฺติ มาลาจฺจํ โรเปนฺติปิ โรปาเปนฺติปิ
สิลฺยจฺนฺติปิ สิลฺยาเปนฺติปิ โฉจินฺนฺติปิ โฉจินาเปนฺติปิ คนฺถนฺติปิ

คนธาปนุติปี เอกโตวณฎิกมाल์ กโรนุติปี การาปนุติปี อุกโต-
วณฎิกมाल์ กโรนุติปี การาปนุติปี ฯเปฯ วิวิธมปิ อนาจารย์
อาจารย์ เยปี เต ฆนเต มนุสสา ปุพเพ สทฺธา อเหตุสิ ปสนฺนา
เตปี เอตฺรหิ อสฺสทฺธา อปฺปสนฺนา ยานิปิ ตานิ สงฺฆสฺส ปุพเพ
ทานปถานิ ตานิปิ เอตฺรหิ อฺปัจจนฺนนานิ ริณฺจนฺติ เปสลา ภิกฺขุ
นิวสนฺติ ปาปภิกฺขุ สาธุ ฆนเต ภควา กิฏฺฐาคีรี ภิกฺขุ ปหิณฺเอย
ยถายํ กิฏฺฐาคีรีสุมี อาวาโส สณฺจเหยฺยชาติ ฯ เอวมาวุโสติ โข
โส ภิกฺขุ ตสฺส อฺปาสกสฺส ปฏิสฺสุตฺวา ๑ เยน สวตฺถิ เตน
ปกฺกามิ อนฺุพฺพเพน เยน สวตฺถิ เชตวนํ อนาถปิณฺฑกิสฺส
อาราโม เยน ภควา เตนฺุปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตุ
อภิวาทตฺวา เอกมนฺตุํ นิสีทิ ฯ

[๖๑๘] อัจฉณฺ์ โข ปเนตํ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ อากนฺตุเกหิ
ภิกฺขุหิ สทฺธี ปฏิสฺสมุโมทิตฺุ ฯ อถ โข ภควา ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ
กจฺจि ภิกฺขุ ชมนิยํ กจฺจิ ยาปนิยํ กจฺจิ อปฺปกิลมเถน อทฺธานํ
อาคโต กุโต จ ตฺวํ ภิกฺขุ อากจฺฉนฺฺสิตฺติ ฯ ชมนิยํ ภควา ยาปนิยํ
ภควา อปฺปกิลมเถน จาหํ ฆนเต อทฺธานํ อาคโต อิธาหํ ฆนเต
กาสิสุ วสฺสํ วุตฺโต สวตฺถิ อากจฺฉนฺฺโต ภควนฺตุํ ทสฺสนาย เยน
กิฏฺฐาคีรี ตทวสฺรี อถฺขวาหํ ฆนเต ปุพฺพณฺุสมยํ นิวาเสตฺวา
ปตฺตจิวรมาทาย กิฏฺฐาคีรี ปิณฺฑทาย ปาวิสี อทฺทสา โข มํ ฆนเต
#๑ อิตฺ ปรี ฺยุโรปฺยโปตฺถเก อุกฺกาษาสนาติ ทิสฺสตี ฯ

อณฺตโร อุปาสโก กิฏฺฐาคิริสฺมี ปิณฺฑทาย จรณฺตํ ทิสฺวาน เยนานํ
เตนุสฺสงฺกมิ อุสฺสงฺกมิตฺวา มํ อภิวาเทตฺวา เอตทโวจ อปี ฆนฺเต
ปิณฺฑโท ลพฺภตฺตีติ น โข อวาโส ปิณฺฑโท ลพฺภตฺตีติ เอहि ฆนฺเต
ฆริ คมิตฺสสามาติ อถโฆ ฆนฺเต โส อุปาสโก มํ ฆริ เนตฺวา
โกเชตฺวา เอตทโวจ กหํ ฆนฺเต อโย คมิตฺสสตฺตีติ สาวตฺถิ โข
อหํ อวาโส คมิตฺสสามิ ภควนฺตํ ทสฺสนายาติ เตเนหิ ฆนฺเต มม
วจนฺน ภาวโต ปาทะ สิริสา วนฺท เหวณฺจ วเทหิ ทุณฺโง ฆนฺเต
กิฏฺฐาคิริสฺมี อวาโส อสฺสชฺชิปนฺนพฺพสุกา นาม กิฏฺฐาคิริสฺมี อวาสิกา
อลชฺชิโน ปาปภิกฺขุ เต เอวรूपํ อนาจารํ อัจรณฺติ มาลาวจฺฉํ
โรเปนฺติปิ โรปาเปนฺติปิ สິญฺจนฺติปิ สິญฺจาเปนฺติปิ ฯเปฯ วิวิชมฺปิ
อนาจารํ อัจรณฺติ เยปี เต ฆนฺเต มนุสฺสา ปุพฺเพ สทฺธา อหฺลํ
ปสฺนนา เตปี เอตฺรหิ อสฺสทฺธา อปฺปสฺนนา ยานิปิ ตานิ สงฺฆสฺส
ปุพฺเพ ทานปถานิ ตานิปิ เอตฺรหิ อุปจฺฉินฺนानิ ริณฺจนฺติ เปสฺตา
ภิกฺขุ นิสฺนฺติ ปาปภิกฺขุ สาธุ ฆนฺเต ภควา กิฏฺฐาคิริสฺมี ภิกฺขุ
ปฺหิณฺเอยฺย ยถายํ กิฏฺฐาคิริสฺมี อวาโส สณฺจเหยฺยยาติ ตโต อหํ
ภควา อากจฺฉามิตี ฯ

[๖๑๕] อถโฆ ภควา เอตฺสฺมี นิตานเณ เอตฺสฺมี ปกรณฺณ ภิกฺขุสงฺฆํ
สนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏฺฐิจฺฉนฺติ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว อสฺสชฺชิปนฺนพฺพสุกา
นาม กิฏฺฐาคิริสฺมี อวาสิกา อลชฺชิโน ปาปภิกฺขุ เต เอวรूपํ
อนาจารํ อัจรณฺติ มาลาวจฺฉํ โรเปนฺติปิ โรปาเปนฺติปิ สິญฺจนฺติปิ

สิวจาปนฺตปิ โอิจันนฺตปิ โอิจนาปนฺตปิ คนฺเถนฺตปิ คนฺธาปนฺตปิ
 เอกโตวณฺฏิกมालํ กโรนฺตปิ การาปนฺตปิ อุกโตวณฺฏิกมालํ กโรนฺตปิ
 การาปนฺตปิ มลฺขรํ กโรนฺตปิ การาปนฺตปิ วิชฺตํ กโรนฺตปิ
 การาปนฺตปิ วฏฺสํ กโรนฺตปิ การาปนฺตปิ อาเวฬํ กโรนฺตปิ
 การาปนฺตปิ อฺรจฺจํ กโรนฺตปิ การาปนฺตปิ ฯเปฯ วิวิชมฺปิ อนาคติ
 อจฺรณฺติ เขปี เต ๑มนฺสฺสา ปุพฺเพ สทฺธา อหฺลํ ปสนฺนา เตปี เอตฺรหิ
 อสฺสทฺธา อปฺปสนฺนา ยานิปิ ตานิ สงฺมสฺส ปุพฺเพ ทานปฺถานิ ตานิปิ
 เอตฺรหิ อฺปจฺฉินฺนํ ธิญฺจณฺติ เปสฺสา ภิกฺขุ นีวสนฺติ ปาปภิกฺขุติ ฯ
 สจฺจํ ภควาติ ฯ วิคฺรหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉวิกํ ภิกฺขเว เตสํ
 โมฆปฺริสํ ๑เปฯ ถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา เอรูปํ
 อนาคติ อจฺริสฺสนฺติ มาลาจฺจํ โรเปสฺสนฺตปิ โรปาเปสฺสนฺตปิ
 สิวจิสฺสนฺตปิ สิวจาเปสฺสนฺตปิ โอิจนิสฺสนฺตปิ โอิจนาเปสฺสนฺตปิ
 คนฺถิสฺสนฺตปิ คนฺธาเปสฺสนฺตปิ เอกโตวณฺฏิกมालํ กริสฺสนฺตปิ การา-
 เปสฺสนฺตปิ อุกโตวณฺฏิกมालํ กริสฺสนฺตปิ การาเปสฺสนฺตปิ มลฺขรํ
 กริสฺสนฺตปิ การาเปสฺสนฺตปิ วิชฺตํ กริสฺสนฺตปิ การาเปสฺสนฺตปิ วฏฺสํ
 กริสฺสนฺตปิ การาเปสฺสนฺตปิ อาเวฬํ กริสฺสนฺตปิ การาเปสฺสนฺตปิ
 อฺรจฺจํ กริสฺสนฺตปิ การาเปสฺสนฺตปิ เต กฺลิตฺตํ กฺลิตฺตํ กฺลิตฺตํ
 กฺลิตฺตํ กฺลิตฺตํ กฺลิตฺตํ เอกโตวณฺฏิกมालํ หริสฺสนฺตปิ หราเปสฺสนฺตปิ
 อุกโตวณฺฏิกมालํ หริสฺสนฺตปิ หราเปสฺสนฺตปิ มลฺขรํ หริสฺสนฺตปิ
 #๑ อิตฺถํ ปฺริ ยฺ. ม. รา. ปโตถเกสฺส ภิกฺขเวติ ปาโจ ปญฺญาติ ฯ

หฺราเปสฺสนฺติปิ วิชฺฐติกํ หริสฺสนฺติปิ หฺราเปสฺสนฺติปิ วฏฺฐกํ หริสฺสนฺติปิ
หฺราเปสฺสนฺติปิ อาเวฬุํ หริสฺสนฺติปิ หฺราเปสฺสนฺติปิ อูรฺจจฺทํ หริสฺ-
สนฺติปิ หฺราเปสฺสนฺติปิ เต กุลิตฺถึหิ กุลธิตฺทาหิ กุลกูมารีหิ กุลสฺสนฺหาหิ
กุลทาสีหิ สทฺธิ เอภฺภาชเนปิ ภูณฺชิสฺสนฺติ เอภฺถาลเกปิ ปีวิสฺสนฺติ
เอภฺกาสเนปิ นิสีทิสฺสนฺติ เอภฺมณฺเจปิ ตฺวภูณฺเฐสฺสนฺติ เอภฺตฺถรณฺนาปิ
ตฺวภูณฺเฐสฺสนฺติ เอภฺปา วูรณฺนาปิ ตฺวภูณฺเฐสฺสนฺติ เอภฺตฺถรณฺปา วูรณฺนาปิ
ตฺวภูณฺเฐสฺสนฺติ วิกาเลปิ ภูณฺชิสฺสนฺติ มชฺชํปิ ปีวิสฺสนฺติ มาลา-
คณฺฐวิเลปนํปิ ธาเรสฺสนฺติ นจฺจิสฺสนฺติปิ คายิสฺสนฺติปิ วาเทสฺสนฺติปิ
ลาเสสฺสนฺติปิ นจฺจนฺตียาปิ นจฺจิสฺสนฺติ นจฺจนฺตียาปิ คายิสฺสนฺติ
นจฺจนฺตียาปิ วาเทสฺสนฺติ นจฺจนฺตียาปิ ลาเสสฺสนฺติ คายนฺตียาปิ
นจฺจิสฺสนฺติ คายนฺตียาปิ คายิสฺสนฺติ คายนฺตียาปิ วาเทสฺสนฺติ คายนฺตียาปิ
ลาเสสฺสนฺติ วาเทนฺตียาปิ นจฺจิสฺสนฺติ วาเทนฺตียาปิ คายิสฺสนฺติ
วาเทนฺตียาปิ วาเทสฺสนฺติ วาเทนฺตียาปิ ลาเสสฺสนฺติ ลาเสนฺตียาปิ
นจฺจิสฺสนฺติ ลาเสนฺตียาปิ คายิสฺสนฺติ ลาเสนฺตียาปิ วาเทสฺสนฺติ
ลาเสนฺตียาปิ ลาเสสฺสนฺติ อฏฺฐปเทปิ กิฬิสฺสนฺติ ทสฺปเทปิ กิฬิสฺสนฺติ
อากาเสปิ กิฬิสฺสนฺติ ปรีหารปเถปิ กิฬิสฺสนฺติ สนฺติกายปิ กิฬิสฺสนฺติ
ขลิกายปิ กิฬิสฺสนฺติ ฆฏฺฐิกายปิ กิฬิสฺสนฺติ สลากหตฺถเณปิ กิฬิสฺสนฺติ
อกฺเขเนปิ กิฬิสฺสนฺติ ปงฺกจฺเรนปิ กิฬิสฺสนฺติ วงฺกเณปิ กิฬิสฺสนฺติ
โมกฺขจิกายปิ กิฬิสฺสนฺติ จิงฺกุลเณปิ กิฬิสฺสนฺติ ปตฺตาพฺหเณปิ
กิฬิสฺสนฺติ รถเณปิ กิฬิสฺสนฺติ ฐนฺเณปิ กิฬิสฺสนฺติ อกฺขริกายปิ

กีฬิสฺสนฺติ มเนสิกายปิ กีฬิสฺสนฺติ ยถาวชฺเชนปิ กีฬิสฺสนฺติ หตฺถิสฺสมิมฺปิ
สิกฺขิสฺสนฺติ อสฺสสฺสมิมฺปิ สิกฺขิสฺสนฺติ รตฺถสฺสมิมฺปิ สิกฺขิสฺสนฺติ ฐนฺสฺสมิมฺปิ
สิกฺขิสฺสนฺติ ญฺสฺสมิมฺปิ สิกฺขิสฺสนฺติ หตฺถิสฺสปี ปุโรโต ชาวิสฺสนฺติ
อสฺสสฺสปี ปุโรโต ชาวิสฺสนฺติ รตฺถสฺสปี ปุโรโต ชาวิสฺสนฺติ ชาวิสฺสนฺติปิ
อาชาวิสฺสนฺติปิ อสฺสเสเพหฺสฺสนฺติปิ อปฺโฆฏฺสฺสนฺติปิ ๑ นิพฺพุชฺฌิสฺสนฺติปิ
มฺภูจฺฉิหิปี ยฺชฺฌิสฺสนฺติ รงฺกมชฺฌเอปิ สงฺฆาญฺญี ปตฺถธริตฺวา นจฺจนฺตี เอวํ
วกฺขณฺติ อีธ ภคินี นจฺจสฺสูติ นลาญฺญิกิปี ทสฺสนฺติ วิวิธมฺปิ อนาจารี
อาจริสฺสนฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ๗เป๗
อณฺณตฺตยาติ ๗

[๖๒๐] อตฺโข ภควา อสฺสชฺปิณฺนพฺพสุเก ภิกฺขุ อนกปริยาเยน
วิกฺรหิตฺวา ฐมฺมี กถํ กตฺวา สาริปฺุตฺตโมคฺคฺคฺลฺลาเน อามนฺเตสิ คจฺจนฺน
ตฺตฺเมหฺ สาริปฺุตฺตา กิฏฺฐาคิรี คนฺตฺวา อสฺสชฺปิณฺนพฺพสุกานํ ภิกฺขุณํ กิฏฺฐาคิรีสุมา
ปฺพพาชนิยฺกมฺมํ กโรธ ตฺตฺมฺหากํ เอเต สทฺธิวิหาริกาคี ๗
กถํ มยฺ ภนฺเต อสฺสชฺปิณฺนพฺพสุกานํ ภิกฺขุณํ กิฏฺฐาคิรีสุมา ปฺพพาชนิย-
กมฺมํ กโรมฺ จณฺหา เต ภิกฺขุ ผรุสาคี ๗ เตนฺหิ ตฺตฺเมหฺ สาริปฺุตฺตา
พฺพฺเกหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ คจฺจนฺนาคี ๗ เอวํ ภนฺเตติ โข สาริปฺุตฺต-
โมคฺคฺคฺลฺลานา ภควโต ปจฺจสุโสสุ ๗

[๖๒๑] เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว กาคตฺพฬิ ๗ ปจฺจมํ อสฺสชฺปิณฺนพฺพสุกา
ภิกฺขุ โจเทตฺพฺพา โจเทตฺวา สารेतฺพฺพา สารेतฺวา อาปตฺติ
#๑ ยฺ. อปฺโปจิสฺสนฺติ ๗

โรเปตพพา อาปตตี โรเปตวา พยตเตน ภิกขุณา ปฎิพเลน สงโฆ
ณาเปตพโพ สุณาตุ เม ฆนเต สงโฆ อิเม อสฺสชิปฺนพฺพสุกา ภิกขุ
กุลหุสกา ปาปสมาจารา ฯ อิเมสํ ปาปกา สมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว
สุยฺยนฺติ จ กุลานิ จ อิเมหิ ทฎฺฎานิ ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ ฯ
ยทิ สงฆสฺส ปตฺตกถลลํ สงโฆ อสฺสชิปฺนพฺพสุกานํ ภิกขุณํ ภัฏฺฐาคิริสฺมา
ปพฺพาชนียกมฺมํ กเรยฺย นาสฺสชิปฺนพฺพสุเกหิ ๑ ภิกขุหิ ภัฏฺฐาคิริสฺมี
วตฺถพฺพนฺติ ฯ เอสา ถตฺติ ฯ สุณาตุ เม ฆนเต สงโฆ อิเม
อสฺสชิปฺนพฺพสุกา ภิกขุ กุลหุสกา ปาปสมาจารา ฯ อิเมสํ ปาปกา
สมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ กุลานิ จ อิเมหิ ทฎฺฎานิ
ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ ฯ สงโฆ อสฺสชิปฺนพฺพสุกานํ ภิกขุณํ
ภัฏฺฐาคิริสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมํ กโรติ นาสฺสชิปฺนพฺพสุเกหิ ภิกขุหิ
ภัฏฺฐาคิริสฺมี วตฺถพฺพนฺติ ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ อสฺสชิปฺนพฺพสุกานํ
ภิกขุณํ ภัฏฺฐาคิริสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมสฺส กรณํ นาสฺสชิปฺนพฺพสุเกหิ
ภิกขุหิ ภัฏฺฐาคิริสฺมี วตฺถพฺพนฺติ โส ตฺถนฺตสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส
ภาเสยฺย ฯ ทฺติยมฺปี เอตมตฺถํ วทามิ ฯเปฯ ตฺติยมฺปี เอตมตฺถํ
วทามิ ฯ สุณาตุ เม ฆนเต สงโฆ ฯเปฯ โส ภาเสยฺย ฯ กตํ
สงฺเขน อสฺสชิปฺนพฺพสุกานํ ภิกขุณํ ภัฏฺฐาคิริสฺมา ปพฺพาชนียกมฺมํ
นาสฺสชิปฺนพฺพสุเกหิ ภิกขุหิ ภัฏฺฐาคิริสฺมี วตฺถพฺพนฺติ ฯ ขมฺติ สงฆสฺส
ตฺสฺมา ตฺถนฺตี ฯ เอวเมตํ ธารยามีติ ฯ
#๑ เขภฺยฺเยน ปทจฺเจโท กโต ฯ

[๖๒๒] อถโข สาริปุตฺตโมคคฺคฺลฺลนปฺปมฺโข ภิกฺขุสงฺโฆ กิฎฺฐาคิรี
คนฺตุวา อสฺสชฺชปฺนพฺพสุกานํ ภิกฺขุณํ กิฎฺฐาคิรีสุมา ปพฺพาชนฺนียกมฺมํ
อกาสี นาสฺสชฺชปฺนพฺพสุเกหิ ภิกฺขุหิ กิฎฺฐาคิรีสุมี วตฺถพฺพนฺติ ฯ เต
สงฺฆเณน ปพฺพาชนฺนียกมฺมกตา น สมฺมา วตฺตนฺติ น โลมํ ปาเตนฺติ
น เนตฺถาริ วตฺตนฺติ น ภิกฺขุ ขมาเปนฺติ อกฺโกสนฺติ ปริภาสนฺติ
ฉนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา ภยคามิตา ปาเปนฺติ ปกฺก-
มนฺติปี วิพฺภมนฺติปี ฯ เ ย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ ถลํ หิ นาม อสฺสชฺชปฺนพฺพสุกา
ภิกฺขุ สงฺฆเณน ปพฺพาชนฺนียกมฺมกตา น สมฺมา วตฺติสฺสนฺติ น
โลมํ ปาเตสฺสนฺติ น เนตฺถาริ วตฺติสฺสนฺติ น ภิกฺขุ ขมาเปสฺสนฺติ
อกฺโกสิสฺสนฺติ ปริภาสิสฺสนฺติ ฉนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา
ภยคามิตา ปาเปสฺสนฺติ ปกฺกมิสฺสนฺติปี วิพฺภมิสฺสนฺติปีติ ฯ

[๖๒๓] อถโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ
อถโข ภควา เอตสฺมี นินฺทาเน เอตสฺมี ปกรเณ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิ-
ปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏฺิพฺจุจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว อสฺสชฺชปฺนพฺพสุกา
ภิกฺขุ สงฺฆเณน ปพฺพาชนฺนียกมฺมกตา น สมฺมา วตฺตนฺติ ฯเปฯ
วิพฺภมนฺติปีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺฉวิกํ
ภิกฺขเว เตสํ โมฆปฺริสฺตานํ ฯเปฯ ถลํ หิ นาม เต ภิกฺขเว
โฆฆปฺริสฺตา สงฺฆเณน ปพฺพาชนฺนียกมฺมกตา น สมฺมา วตฺติสฺสนฺติ
ฯเปฯ วิพฺภมิสฺสนฺติปี เนตฺติ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย

๗เป๗ เหวลจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ ภิกขุ
ปนเนว อณฺณตฺรํ คามํ วา นิคมํ วา อุปนิสฺสาย วิหฺรติ กุลทฺฐโก
ปาปสฺมาจาโร ๗ ตสฺส โข ปาปกกา สฺมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว
สุยฺยนฺติ จ กุลานิ จ เตน ทฺฐจฺานิ ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ ๗
โส ภิกขุ ภิกขุหิ เอวมสฺส วจฺนีโย อายสฺมา โข กุลทฺฐโก
ปาปสฺมาจาโร อายสฺมโต โข ปาปกกา สฺมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว
สุยฺยนฺติ จ กุลานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺานิ ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ
จ ปกฺกมตฺายสฺมา อิมฺมหา อาวสา อลนฺเต อีธ วาเสนาติ ๗
เอหวลจ โส ภิกขุ ภิกขุหิ วุจฺจมาโน เต ภิกขุ เอวํ วเทยฺย
ฉนฺทคามิโน จ ภิกขุ โทสคามิโน จ ภิกขุ โมหคามิโน จ ภิกขุ
ภยคามิโน จ ภิกขุ ตาทิสิกาย อาปตฺติยา เอกจฺจํ ปพฺพาเชนฺติ
เอกจฺจํ น ปพฺพาเชนฺตฺติ ๗ โส ภิกขุ ภิกขุหิ เอวมสฺส วจฺนีโย
มา อายสฺมา เอวํ อวจ น จ ภิกขุ ฉนฺทคามิโน น จ ภิกขุ
โทสคามิโน น จ ภิกขุ โมหคามิโน น จ ภิกขุ ภยคามิโน
อายสฺมา โข กุลทฺฐโก ปาปสฺมาจาโร อายสฺมโต โข ปาปกกา
สฺมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ กุลานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺานิ
ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยนฺติ จ ปกฺกมตฺายสฺมา อิมฺมหา อาวสา
อลนฺเต อีธ วาเสนาติ ๗ เหวลจ โส ภิกขุ ภิกขุหิ วุจฺจมาโน
ตเถว ปคฺคณฺหะย โส ภิกขุ ภิกขุหิ ยาวตฺติยํ สมนฺุภาตฺติพฺโพ
ตสฺส ปฏฺินิสฺสคฺกาย ๗ ยาวตฺติยญฺเจ สมนฺุภาตฺติยมาโน ตํ ปฏฺิ-

นิสฺสชฺชชฺชเยย อิจฺเจตํ กุสลํ โน เจ ปญฺเญนนิสฺสชฺชชฺชเยย สงฺฆมาทิสฺเสโสติ ฯ

[๖๒๔] ภิกฺขุ ปเนว อถฺยตฺรํ คามํ วา นิคมํ วาติ คาโมปิ
นิกโมปิ นครํปิ คาโม เจว นิกโม จ ฯ อุปนฺนีสฺสาย วิหฺรตีติ
ตตฺถ ปฏฺฐิทฺธา โหนฺติ จีวรปฺณฺทปาทเสนาสนกิลานปจฺจยภฺตชฺช-
ปริกฺขาราทฺ ฯ กุลํ นาม จตฺตารี กุลานิ ขตฺตียกุลํ พุราหุมนฺนกุลํ
เวสฺสกุลํ สฺวทฺทกุลํ ฯ กุลทฺฐสโกติ กุลานิ ทฺฐเสติ ปุปฺเพน วา
ผลฺเลน วา จุณฺเณน วา มตฺติกาย วา ทนฺตกญฺเญน วา เวพฺพนา ๑
วา เวชฺชิกาย วา ชงฺฆมเปตฺนิกฺเณน วา ฯ ปาปสฺมาจาโรติ มาลาวจฺจํ
โรเปติปิ โรปาเปติปิ สฺสิญฺจติปิ สฺสิญฺจาเปติปิ โอจฺฉินาติปิ โอจฺฉินาเปติปิ
คนฺเถติปิ คนฺถาเปติปิ ฯ

[๖๒๕] ทิสฺสฺสนฺติ เจว สฺสุยฺยนฺติ จาติ เย สฺสมฺมุขาทฺเต ปสฺสฺสนฺติ
เย ติโรกฺขาทฺเต สฺสุณฺนฺติ ฯ กุลานิ จ เตน ทฺฐจฺฉานํติ ปุพฺเพ
สทฺธา หุตฺวา ตํ อากมฺม อสฺสทฺธา โหนฺติ ปสฺสนฺนา หุตฺวา
อปฺปสฺสนฺนา โหนฺติ ฯ ทิสฺสฺสนฺติ เจว สฺสุยฺยนฺติ จาติ เย สฺสมฺมุขาทฺเต
ปสฺสฺสนฺติ เย ติโรกฺขาทฺเต สฺสุณฺนฺติ ฯ

[๖๒๖] โส ภิกฺขุติ โย โส กุลทฺฐสโก ภิกฺขุ ฯ ภิกฺขุหิตี
อถฺยเเหหิ ภิกฺขุหิ ฯ เย ปสฺสฺสนฺติ เย สฺสุณฺนฺติ เตหิ วตฺตพฺโพ
อายสฺมา โข กุลทฺฐสโก ปาปสฺมาจาโร อายสฺมโต โข ปาปกา
สฺมาจารา ทิสฺสฺสนฺติ เจว สฺสุยฺยนฺติ จ กุลานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺฉานิ
#๑ ยฺ. ม. เวพฺพยา ฯ

ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยฺนฺติ จ ปกฺกมตฺยาสุมา อิมฺมฺหา อาวาทา
อลนฺเต อิทฺ วาเสนาติ ฯ เอวณฺจ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน
เต ภิกฺขุ เอวํ วทฺเขยฺย ฉนฺทคามิโน จ ภิกฺขุ โทสคามิโน จ
ภิกฺขุ โมหคามิโน จ ภิกฺขุ ภยคามิโน จ ภิกฺขุ ตาทิสฺสิกาย
อาปตฺตฺติยาเอกจฺจํ ปพฺพาเชนฺติ เอกจฺจํ น ปพฺพาเชนฺตฺติติ ฯ

[๖๒๗] โส ภิกฺขุติ โย โส กมฺมกโต ภิกฺขุ ฯ ภิกฺขุหิตฺติ
อณฺเณหิ ภิกฺขุหิ ฯ เย ปสฺสนฺติ เย สฺสณฺนฺติ เตหิ วตฺตพฺโพ
มา आयสฺมา เอวํ อวจ น จ ภิกฺขุ ฉนฺทคามิโน น จ ภิกฺขุ
โทสคามิโน น จ ภิกฺขุ โมหคามิโน น จ ภิกฺขุ ภยคามิโน
อายสฺมา โข กุลทฺฐโก ปาปสฺมาจาโร आयสฺมโต โข ปาปกา
สมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยฺนฺติ จ กุลานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺฉานิ
ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยฺนฺติ จ ปกฺกมตฺยาสุมา อิมฺมฺหา อาวาทา
อลนฺเต อิทฺ วาเสนาติ ฯ ทฺตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ตตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ฯ
สเจ ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ อิจฺเจตฺถํ กุสฺลํ โน เจ ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ อาปตฺติ
ทฺกฺกณฺนฺตฺส ฯ สฺสวฺวา น วทฺนฺติ อาปตฺติ ทฺกฺกณฺนฺตฺส ฯ โส ภิกฺขุ
สงฺฆมชฺชณฺปิ อากทฺตฺติตฺวา วตฺตพฺโพ มา आयสฺมา เอวํ อวจ น
จ ภิกฺขุ ฉนฺทคามิโน น จ ภิกฺขุ โทสคามิโน น จ ภิกฺขุ
โหมคามิโน น จ ภิกฺขุ ภยคามิโน आयสฺมา โข กุลทฺฐโก
ปาปสฺมาจาโร आयสฺมโต โข ปาปกา สมาจารา ทิสฺสนฺติ เจว
สุยฺยฺนฺติ จ กุลานิ จายสฺมตา ทฺฐจฺฉานิ ทิสฺสนฺติ เจว สุยฺยฺนฺติ จ

ปกกมตายนสมา อิมมหา อาวาสา อลนเต อิศ วาเสนาติ ฯ ทุตติยมปิ
วตตพโพ ตติยมปิ วตตพโพ ฯ สเจ ปฏินิสสชชติ อิจเจตํ กุสล
โน เจ ปฏินิสสชชติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ

[๖๒๘] โส ภิกขุ สมณูภาสิตพโพ ฯ เอวญจ ปน ภิกขเว
สมณูภาสิตพโพ ฯ พยตเตน ภิกขุณา ปฏิพลเนน สงฺโฆ ฉาเปตพโพ
สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อัย อิตถุนฺนาโม ภิกขุ สงฺเขน ปพฺพาชนีย-
กมฺมกโต ภิกขุ ฉนฺทคามิตา โทสคามิตา โมหคามิตา ภยคามิตา
ปาเปติ ฯ โส ตํ วตถุํ นปฺปฏินิสสชชติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถุํ
สงฺโฆ อิตถุนฺนามํ ภิกขุํ สมณูภาเสยฺย ตสฺส วตถุสฺส ปฏินิสสคฺคทาย ฯ
เอสา ฉตฺติ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อัย อิตถุนฺนาโม ภิกขุ
สงฺเขน ปพฺพาชนียกมฺมกโต ภิกขุ ฉนฺทคามิตา โทสคามิตา โมห-
คามิตา ภยคามิตา ปาเปติ ฯ โส ตํ วตถุํ นปฺปฏินิสสชชติ ฯ
สงฺโฆ อิตถุนฺนามํ ภิกขุํ สมณูภาสติ ตสฺส วตถุสฺส ปฏินิสสคฺคทาย ฯ
ยสฺสายสมฺโต ขมติ อิตถุนฺนามสฺส ภิกขุโน สมณูภาสฺนา ตสฺส
วตถุสฺส ปฏินิสสคฺคทาย โส ตฺถุหสฺส ยสฺส นกฺขมติ โส ภาเสยฺย ฯ
ทุตติยมปิ เอตมตถุํ วทามิ ฯเปฯ ตติยมปิ เอตมตถุํ วทามิ ฯ
สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ ฯเปฯ โส ภาเสยฺย ฯ สมณูภฺภูโจ
สงฺเขน อิตถุนฺนาโม ภิกขุ ตสฺส วตถุสฺส ปฏินิสสคฺคทาย ฯ ขมติ
สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺถุหี ฯ เอวเมตํ ธารยามีติ ฯ

[๖๒๙] ฉตฺติยา ทุกกภูํ ทฺวิหิ กมฺมวาจาหิ อฺลลจฺจยา

กมฺมวาจาปริโยसान อปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ สงฺฆาติเสสฺ อชฺฌา-
ปชฺชนฺตฺสฺส ฌตฺติยา ทฺกฺกํ ทุวิหิ กมฺมวาจาหิ ญฺลฺลจฺจยา ปฏฺฐิ-
ปฺตฺสมฺภนฺติ ๑ สงฺฆาติเสสฺสฺส ติสฺส ๑ ติสฺสวา อปฺตติยา ปรีวาสิ
เทติ มฺลยา ปฏฺฐิภฺตฺติ มาตฺตํ เทติ อพฺภตฺติ น สมฺพหฺลลา
น เอกปฺกฺคโล เตน วุจฺจติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ตสฺเสว อปฺตติ-
นิกายสฺส นามกมฺมํ อธิวณฺ ติเนปี วุจฺจติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑

[๖๓๐] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชติ อปฺตติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม เวตฺติโก นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชติ อปฺตติ
สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ นปฺปฏฺฐินิสฺสชฺชติ
อปฺตติ สงฺฆาติเสสฺสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อปฺตติ
ทฺกฺกญฺสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม เวตฺติโก อปฺตติ ทฺกฺกญฺสฺส ๑ อฌมฺม-
กมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อปฺตติ ทฺกฺกญฺสฺส ๑

[๖๓๑] อนาปฺตติ อสมฺนฺภาสฺนตฺสฺส ปฏฺฐินิสฺสชฺชนฺตฺสฺส อุมฺมตฺต-
กสฺส ฌิตฺตจฺิตฺตสฺส ๑ เวทฺนญฺญสฺส ๒ อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑

เตรสฺมสงฺฆาติเสสฺสํ นิฏฺฐิตํ ๑

[๖๓๒] อูทฺธิญฺจา โข อายสฺมนฺโต เตรสฺ สงฺฆาติเสสฺสา ฌมฺมา
นว ปจฺมาปฺตติกา จตฺตาโร ยาวตฺติยา เยสิ ภิกฺขุ อญฺญตรํ วา
อญฺญตรํ วา อปฺชฺชิตฺวา ยาวติหํ ฆานํ ปฏฺฐิญาเทติ ตาวติหํ เตน
#๑-๒ อิทํ ปาจทฺวํ ยฺ. ม. โปตฺถเกสฺส น ติสฺสติ ๑

ภิกขุณา อกามา ปริวตฺตพฺพํ ฯ ปริวตฺตปรีวาเสน ภิกขุณา อุตฺตริ
ฉารตฺตํ ภิกขุมาณตฺตาย ปฏฺฐิปรชชิตพฺพํ ฯ จินฺณมานตฺโต ภิกขุ
ยตฺถ สียา วีสติกโณ ภิกขุสงฺโฆ ตตฺถ โส ภิกขุ อพฺภตพฺโพ ฯ
เอเคนปี เจ อุโน วีสติกโณ ภิกขุสงฺโฆ ตํ ภิกขุ อพฺภย
โส จ ภิกขุ อนพฺภิตฺเต เต จ ภิกขุ คารยฺหา ฯ อยฺย ตตฺถ
สามีจิ ฯ ตตฺถายสมฺนฺเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ทฺติยมฺปี
ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ตติยมฺปี ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา
ปรีสุทฺเธตฺถายสมฺนฺโต ตสฺมา ตฺนฺเห ฯ เอวเมตฺถ ธารยามีติ ฯ

เตรสํกํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตสฺสุทฺธานํ

วิสฺฐิจิ กายสํสฺกฺโก ๑ ทฺนฺจฺจุลฺลํ ๒ อตฺตกามณฺจ
สณฺจริตฺตํ กุฏฺฐิ เจว วิหาโร จ อมฺลํ
กิลฺยจि เลสณฺจ ๓ เกโท จ ตสฺเสว อนฺวตฺตกา
ทฺพฺพจํ กุลทฺสณฺจ สงฺฆาติเสสา เทรสชาติ ๔ ฯ

#๑ ยฺ. กายสํสฺกํ ฯ ๒ ยฺ. ทฺนฺจฺจุลฺโล ฯ ๓ ยฺ. เทสณฺจ ฯ

#๔ มรฺมมฺรามณฺยวโปตฺถเกสฺส ตสฺสุทฺธานํ น โหติ ฯ

อนิยตกณฺห์

อิเม โข ปนายสมฺมุโต เทว อนิยตา ฐมา อุทเทสฺส อากฺขณฺณติ ฯ

ปจฺมานิยโต

[๖๓๓] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหฺรติ เชตฺวนเ
อนาลปิณฺฑทิกฺกุส อารามे ฯ เตน โข ปน สมฺเยน อายสฺมา อุทายิ
สาวตฺถิยํ กุรูปโก โหติ พุทฺธานิ กุลานิ อุปฺสงฺกมฺติ ฯ เตน โข
ปน สมฺเยน อายสฺมุโต อุทายิสฺส อุปฺภฺจจากฺกุสฺส กุมาริกา อณฺเฏตรสฺส
กุสฺส กุมารกฺสส ทินฺนา โหติ ฯ อถ โข อายสฺมา อุทายิ
ปฺพุพฺพณฺหสมฺมํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย เยน ตํ กุลํ เตนฺอุปฺสงฺกมิ
อุปฺสงฺกมิตฺวา มนฺุสฺเส ปฺจฺจฺฉิ กํ อิตฺถนฺนามาติ ฯ เต เอวมาทฺสู
ทินฺนา ฆนฺเต อมฺกฺกุสฺส กุสฺส กุมารกฺกุสฺสาติ ฯ ตมฺปิ โข กุลํ
อายสฺมุโต อุทายิสฺส อุปฺภฺจจกํ โหติ ฯ อถ โข อายสฺมา อุทายิ
เยน ตํ กุลํ เตนฺอุปฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา มนฺุสฺเส ปฺจฺจฺฉิ กํ
อิตฺถนฺนามาติ ฯ เอสฺยฺย โอวฺรเก นิสินฺนาติ ฯ อถ โข อายสฺมา
อุทายิ เยน सा कुमारिका เตนฺอุปฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา ตสฺสา
กุมาริกาย สทฺฐี เอโก เอกาย รโห ปฏฺิจฺฉนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย
นิสฺชฺชํ กปฺเปสิ กาลยฺตุตฺตํ สมฺมูลปนฺุโต กาลยฺตุตฺตํ ฐมฺมํ ฆนฺุโต ฯ

[๖๓๔] เตน โข ปน สมฺเยน วิสาขา มิคารมาตา พุทฺปุตฺตา
โหติ พุทฺนตฺตา อโรคฺปุตฺตา อโรคนตฺตา อภิมงฺกลสมฺมตา ฯ

มนุสฺสา ขณฺเณสุ ฌณฺเณสุ อุตฺตเวสุ วิสาขํ มิคารมาตฺรํ ปจฺมํ
โกเชนฺติ ฯ อถ โข วิสาขา มิคารมาตา นิมนฺติตา ตํ กุลํ อคมาสิ ฯ
อทุทสา โข วิสาขา มิคารมาตา อายสฺมุนฺตํ อุทายีํ ตสฺสา
กุมาริกาย สทฺธิํ เอกํ เอกาย รโห ปฏฺิจฺจนฺเนน อาสเนน อลงฺกมฺมนิเย
นิสินฺนํ ทิสฺวาน อายสฺมุนฺตํ อุทายีํ เอตทโวจ อิทํ ฆนฺเต นจฺจนฺนํ
นปฺปฏิรูปํ ฌ อโย มาตุคามเนน สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห ปฏฺิจฺจนฺเนน
อาสเนน อลงฺกมฺมนิเย นิสฺซุขํ กปฺเปติ กิณฺจาปี ฆนฺเต อโย
อนตฺถิโก เตน ฌมฺเมเนน อปีจํ ทุสฺสทฺธาปยา อปฺปสนฺนา มนุสฺสาติ ฯ
เอวํปี โข อายสฺมา อุทายี วิสาขาย มิคารมาตุยา วุจฺจมาโน
นาทียี ฯ อถ โข วิสาขา มิคารมาตา นิกฺขมิตฺวา กิณฺขุนํ เอตมตฺถํ
อาโรเจสิ ฯ เ ย เต กิณฺขุ อปฺปิจฺจมา สนฺตฺตฺตฺจมา ฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุทายี มาตุคามเนน
สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห ปฏฺิจฺจนฺเนน อาสเนน อลงฺกมฺมนิเย
นิสฺซุขํ กปฺเปสฺสตีติ ฯ อถ โข เต กิณฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตุํ ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุทายี มาตุคามเนน สทฺธิํ เอโก
เอกาย รโห ปฏฺิจฺจนฺเนน อาสเนน อลงฺกมฺมนิเย นิสฺซุขํ กปฺเปสฺตีติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจฺจนฺวิกํ โมฆปฺุริส
อนนฺุโลมิกํ ฯเปฯ กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺุริส มาตุคามเนน สทฺธิํ
เอโก เอกาย รโห ปฏฺิจฺจนฺเนน อาสเนน อลงฺกมฺมนิเย นิสฺซุขํ กปฺเปสฺสตี
เนตํ โมฆปฺุริส อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ เอวญฺจ ปน

ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกขุ มาตุคามน
สพฺฐี เอโก เอกาย รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย นิสชฺชํ
กปฺเปยฺย ตมนํ สทฺุชฺชยวจฺสา อุปาสิกา ทิสฺวา ติณฺณํ ฌมฺมานํ
อณฺุตเรน วทฺเยยฺย ปาราชิกเนน วา สงฺฆมาทิสฺเสเสน วา ปาจิตฺติเยน
วา นิสชฺชํ ภิกขุ ปฏฺิจฺชานมาโน ติณฺณํ ฌมฺมานํ อณฺุตเรน
การตพฺุโพ ปาราชิกเนน วา สงฺฆมาทิสฺเสเสน วา ปาจิตฺติเยน วา
เยน วา สว สทฺุชฺชยวจฺสา อุปาสิกา วทฺเยยฺย เตน โส ภิกขุ
การตพฺุโพ ๑ อัย ฌมฺโม อนิยโตติ ๑

[๖๑๕] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๑เป๑ ภิกขุติ ๑เป๑ อัย
อิมสฺมึ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ๑ มาตุคาโม นาม มนุสฺสิตฺถี
น ยกฺขี น เปตี น ติริจฺจานกตา อนุตฺมโส ตทฺุชฺชาตาปี ทาริกา
ปเคว มหนฺตตรี ๑ ๑ สทฺุธินฺติเอกโต ๑ เอโก เอกายาติ ภิกขุ เจว
โหติ มาตุคาโม จ ๑ รโห นาม จกฺขุสฺส รโห โสตฺสฺส รโห ๑
จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ อกฺขี วา นิขนิยมานे ฌมฺกํ
วา อุกฺขิปิยมานे สีสํ วา อุกฺขิปิยมานे ปสฺสิตฺตุํ ๑ โสตฺสฺส รโห
นาม น สกฺกา โหติ ปกตฺติกา โสตฺตุํ ๑ ปฏฺิจฺจนฺนํ นาม อาสนํ
กฺุทฺเทน วา กวาณฺเณน วา กิลฺยฺเชน วา สานฺธิปาการเนน วา
รฺกฺุชฺเชน วา ฌมฺเกน วา โกณฺุชฺพิยา วา เยน เกนจิ ปฏฺิจฺจนฺนํ
โหติ ๑ อลงฺกมฺมนิเยติ สกฺกา โหติ เมณฺุณ ฌมฺมํ ปฏฺิเสวิตฺตุํ ๑
#๑ ย. ม. รว. มหตฺตตรี ๑

นิสขั กปเปยยาติ มาตุคามะ นิสินเน ภิกขุ อุปนิสินโน वा โหติ
उपनिपन्नो वा भिक्षु निसिने मातुकांमो उपनिपन्नो वा होति
उपनिपन्नो वा उगो वा निसिना नोन्ति उगो वा निपन्ना ५

[๖๓๖] สทฺชเยยวจสา นาม อากตผลา อภิสเมตาวิณี
วิญญาตสาสนา ๫ อุปาสิกา นาม พุทฺธํ สรณํ คตา ฌมมํ สรณํ คตา
สงฆํ สรณํ คตา ๫ ทิสฺวาติ ปสฺสิตฺวา ๫

[๖๓๗] ติณฺณํ ฌมฺมานํ อญฺจตเรน วเทยฺย ปาราชิเกน वा
สงฺฆาतिเสเสน वा ปาจิตฺติเยน वा นิสขั ภิกขุ ปฏฺิขานมาโน
ติณฺณํ ฌมฺมานํ อญฺจตเรน การेतพุโพ ปาราชิเกน वा สงฺฆาติเสเสน
वा ปाจิต्तियेन वा येन वा सा सทฺชเยยวจสา อุปาสिका वतेय
तेन सो भिक्षु कारेतपुपो ५

[๖๓๘] สฺวา เจ เอวํ วเทยฺย อโยโย มยา ทิกฺกุโจ นิสินโน
มาตุคามสฺส เมถุนํ ฌมมํ ปฏฺิเสวนฺโตติ โส เจ ๑ ตํ ปฏฺิขานาติ
อาปตฺติยา การेतพุโพ ๫ สฺวา เจ เอวํ วเทยฺย อโยโย มยา ทิกฺกุโจ
นิสินโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ฌมมํ ปฏฺิเสวนฺโตติ โส เจ เอวํ
วเทยฺย สจฺจาหํ นิสินโน โน จ โข เมถุนํ ฌมมํ ปฏฺิเสวินฺติ
นิสขฺชาย การेतพุโพ ๫ สฺวา เจ เอวํ วเทยฺย อโยโย มยา ทิกฺกุโจ
นิสินโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ฌมมํ ปฏฺิเสวนฺโตติ โส เจ เอวํ
วเทยฺย นานํ นิสินโน อปิจ โข นิปฺนฺโนติ นิปฺชฺชาย การ-

#๑ ยฺ. ม. จ ๫

ตพฺโพ ๑ สฺวา เจ เอวํ วทฺเยยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง นิสินฺโน มาตุ-
คามสฺส เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวานฺโตติ โส เจ เอวํ วทฺเยยฺย นาทํ
นิสินฺโน อปีจ โข จิโตติ น การตพฺโพ ๑

[๖๓๕] สฺวา เจ เอวํ วทฺเยยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง นิปนฺโน
มาตุคามสฺส เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวานฺโตติ โส เจ ตํ ปฏฺฐิขานาติ
อาปตฺติยา การตพฺโพ ๑ สฺวา เจ เอวํ วทฺเยยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง
นิปนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวานฺโตติ โส เจ เอวํ
วทฺเยยฺย สจฺจาทํ นิปนฺโน โน จ โข เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวานฺติ
นิปชฺชาย การตพฺโพ ๑ สฺวา เจ เอวํ วทฺเยยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง
นิปนฺโน มาตุคามสฺส เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวานฺโตติ โส เจ เอวํ
วทฺเยยฺย นาทํ นิปนฺโน อปีจ โข นิสินฺโนติ นิสชฺชาย การตพฺโพ ๑
สฺวา เจ เอวํ วทฺเยยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง นิปนฺโน มาตุ-
คามสฺส เมถุนํ ฌมฺมํ ปฏฺฐิสฺวานฺโตติ โส เจ เอวํ วทฺเยยฺย นาทํ
นิปนฺโน อปีจ โข จิโตติ น การตพฺโพ ๑

[๖๔๐] สฺวา เจ เอวํ วทฺเยยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง นิสินฺโน
มาตุคามน สทฺธิํ กายตฺสคฺคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ โส เจ ตํ ปฏฺฐิขานาติ
อาปตฺติยา การตพฺโพ ๑ สฺวา เจ เอวํ วทฺเยยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโง
นิสินฺโน มาตุคามน สทฺธิํ กายตฺสคฺคํ สฺมาปชฺชนฺโตติ โส เจ เอวํ
วทฺเยยฺย สจฺจาทํ นิสินฺโน โน จ โข กายตฺสคฺคํ สฺมาปชฺชินฺติ
นิสชฺชาย การตพฺโพ ๑เปฯ นาทํ นิสินฺโน อปีจ โข นิปนฺโนติ

[๖๔๔] อนนียโตติ น นียโต ปาราชิกิ วา สงฆาติเสโส วา
ปาจิตติยิ วา ฯ

[๖๔๕] คมนิ ปุจฉานาติ นิสหัง ปุจฉานาติ อาปตตี ปุจฉานาติ
อาปตติยา การถพุโพ ฯ คมนิ ปุจฉานาติ นิสหัง นปุปุจฉานาติ
อาปตตี ปุจฉานาติ อาปตติยา การถพุโพ ฯ คมนิ ปุจฉานาติ
นิสหัง ปุจฉานาติ อาปตตี นปุปุจฉานาติ นิสหชชาย การถพุโพ ฯ
คมนิ ปุจฉานาติ นิสหัง นปุปุจฉานาติ อาปตตี นปุปุจฉานาติ น
การถพุโพ ฯ คมนิ นปุปุจฉานาติ นิสหัง ปุจฉานาติ อาปตตี
ปุจฉานาติ อาปตติยา การถพุโพ ฯ คมนิ นปุปุจฉานาติ นิสหัง
นปุปุจฉานาติ อาปตตี ปุจฉานาติ อาปตติยา การถพุโพ ฯ คมนิ
นปุปุจฉานาติ นิสหัง ปุจฉานาติ อาปตตี นปุปุจฉานาติ นิสหชชาย
การถพุโพ ฯ คมนิ นปุปุจฉานาติ นิสหัง นปุปุจฉานาติ อาปตตี
นปุปุจฉานาติ น การถพุโพ ฯ

ปจโม อนนียโต นิฏฐิตโต ฯ

ทุตินยานิยโต

[๖๔๖] เตน สมเขน พุทโธ ภควา สาวคฺคิยั วิหฺรติ เซตฺวาน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเขน आयสฺมา
อุทายิ ภควตา ปฏิกุञ्चित्तं มาตุคามเนน สทฺธิ เอโก เอกาย รโห
ปฏิจฺจนฺเน อาสเน อลงฺกมฺมนิเย นิสชฺชํ กปฺเปตฺตุนฺติ ตสฺสาเยว
กุมาริกาย สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสชฺชํ กปฺเปตี กาลยฺตุตฺตํ
สมฺมุลลปฺนฺโต กาลยฺตุตฺตํ ชมฺมํ ภณฺนฺโต ๑ ทุตฺติยมฺปิ โข วิสาขา
มิการมาตา นิมนฺติตา ตํ กุถํ อคฺมาสิ ๑ อทฺทสา โข วิสาขา
มิการมาตา आयสฺมนฺตํ อุทายิ ตสฺสาเยว กุมาริกาย สทฺธิ เอโก ๑
เอกาย รโห นิสินฺนํ ทิสฺวาน आयสฺมนฺตํ อุทายิ เอตทโวจ อิทํ
ภนฺเต นจฺจนฺนํ นปฺปฏฺฐิรूपิ ๒ อโยโย มาตุคามเนน สทฺธิ เอโก
เอกาย รโห นิสชฺชํ กปฺเปตี กิณฺจาปี ภนฺเต อโยโย อนคฺคฺติโก
เตน ชมฺเมเนน อปีจ ทุสฺสทฺธาปยา อปฺปสฺนฺนา มนฺุสฺสาตี ๑ เอวंपิ
โข आयสฺมา อุทายิ วิสาขาย มิการมาตุยา วุจฺจมาโน นาทิยิ ๑
อดโข วิสาखा มิการมาตา นิภุขมิตฺวา ภิกฺขุณฺเณ เอตมตฺถํ อาโรเจตี ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ๑เป๑ เต อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ
กถิํ หิ นาม आयสฺมา อุทายิ มาตุคามเนน สทฺธิ เอโก เอกาย
รโห นิสชฺชํ กปฺเปสฺสตีตี ๑ อดโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
#๑ ย. ม. เอโก ๑

อาโรเจตุ ๗เป๗ สจจํ กิร ตํ อุทายิ มาตุคามน สทฐิ เอโก
เอกาย รโห นิสชชํ กปะเปสตี ๗ สจจํ ภควาติ ๗ วิครหิ พุทโท
ภควา ๗เป๗ กถํ หิ นาม ตํ โมฆปุริส มาตุคามน สทฐิ
เอโก เอกาย รโห นิสชชํ กปะเปสตี เนตํ โมฆปุริส อปะปนุนานํ
วา ปสาทาย ๗เป๗ เอวญจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกขาปะทํ
อุทฐิเสยฺยาถ น เหว โข ปน ปฎิจฺจนุนํ อาสนํ โหติ นาลงฺกมฺมนิยํ
อลญจ โข โหติ มาตุคามํ ทุฏฺฐุลาหิ วาจาหิ โอภาสิตุํ ๗ โย
ปน ภิกขุ ตถารูเป อาสเน มาตุคามน สทฐิ เอโก เอกาย รโห
นิสชชํ กปะเปยฺย ตเมนํ สทฺเธยฺยวจสา อุปาสิกา ทิสฺวา ทฺวินนํ
ชฺมฺมานํ อลฺลตเรน วทเยยฺย สงฺฆาติเสเสน วา ปาจิตฺติเยน วา
นิสชชํ ภิกขุ ปฎิฆานมาโน ทฺวินนํ ชฺมฺมานํ อลฺลตเรน การตพฺโพ
สงฺฆาติเสเสน วา ปาจิตฺติเยน วา เยน วา สว สทฺเธยฺยวจสา
อุปาสิกา วทเยยฺย เตน โส ภิกขุ การตพฺโพ ๗ อยมปิ ชฺมโม
อนิยโตติ ๗

[๖๔๗] น เหว โข ปน ปฎิจฺจนุนํ อาสนํ โหติติ อปะปฎิจฺจนุนํ
โหติ กุฑฺฑเทน วา กวาญฺเณ วา กิลฺลเชน วา สานฺธิปาการน วา
รुकฺเชน วา ถมฺเณน วา โกฏฺฐพิยา วา เยน เกนจิ อปะปฎิจฺจนุนํ
โหติ ๗ นาลงฺกมฺมนิยฺนฺติ น สกกา โหติ เมถุนํ ชฺมมํ ปฎิเสวิตฺตุํ ๗
อลญจ โข โหติ มาตุคามํ ทุฏฺฐุลาหิ วาจาหิ โอภาสิตฺนฺติ สกกา
โหติ มาตุคามํ ทุฏฺฐุลาหิ วาจาหิ โอภาสิตุํ ๗

[๖๔๘] โย ปนาติ โย ยาติโส ๗เป๗ ภิกขุติ ๗เป๗ อัย
อิมสมิ อตเถ อธิปเปโต ภิกขุติ ๗ ตถารูเป อาสเนติ เอวรูเป
อาสเน ๗ มาตุคาโม นาม มนุสฺสิตฺถิ น ยกฺขิ น เปตี น
ตฺริจฺฉานคตา วิญญู ปฏฺวิพลา สุภาสิตทพฺภาสิตฺติ ทฏฺฐลฺลทาทฏฺฐลฺล
อาชานิตฺตุ ๗ สทฺธินฺติ เอกโต ๗ เอโก เอกายาติ ภิกขุ เจว โหติ
มาตุคาโม จ ๗ รโห นาม จกฺขุสฺส รโห โสตสฺส รโห ๗
จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ อกฺขิ วา นิขนิยมาเน ฃมฺกํ
วา อุกฺขิปิยมาเน สีสํ วา อุกฺขิปิยมาเน ปสฺสิตฺตุ ๗ โสตสฺส รโห
นาม น สกฺกา โหติ ปกตฺติกา โสตฺตุ ๗ นิสชฺชํ กปฺเปยยาติ
มาตุคามะ นิสินฺเน ภิกขุ อุปนินฺโน วา โหติ อุปนินฺโน วา
ภิกขุ นิสินฺเน มาตุคาโม อุปนินฺโน วา โหติ อุปนินฺโน วา
อุโภ วา นิสินฺนา โหนฺติ อุโภ วา นินฺนา ๗

[๖๔๙] สทฺเธยฺยวจฺสา นาม อาคตผลา อภิสเมตาวินิ
วิญญาตสาสนา ๗ อุปาติกา นาม พุทฺธํ สรณํ คตา ฃมฺมํ สรณํ คตา
สงฺฆํ สรณํ คตา ๗ ทิสฺวาติ ปสฺสิตฺตฺวา ๗

[๖๕๐] ทฺวินฺนํ ฃมฺมานํ อญฺจตเรน วเทยฺย สงฺฆาติเสเสน วา
ปาจิตฺติเยน วา นิสชฺชํ ภิกขุ ปฏฺชีชานมาโน ทฺวินฺนํ ฃมฺมานํ
อญฺจตเรน การตพฺโพ สงฺฆาติเสเสน วา ปาจิตฺติเยน วา เยน
วา สา สทฺเธยฺยวจฺสา อุปาติกา วเทยฺย เตน โส ภิกขุ
การตพฺโพ ๗

[๖๕๑] สทา เจ เอวํ วเทยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโ จ นิสินฺโน
มาตุคามเนน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สมาปชฺชนฺโตติ โส เจ ๑ ตํ
ปฏฺิขานาติ อาปตฺติยา การเตพฺโพ ๑ สทา เจ เอวํ วเทยฺย อโยโย
มยา ทิฏฺฐโ จ นิสินฺโน มาตุคามเนน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สมาปชฺชนฺโตติ
โส เจ เอวํ วเทยฺย สจฺจําหํ นิสินฺโน โน จ โข กายสํสคฺคํ
สมาปชฺชินฺติ นิสชฺชาย การเตพฺโพ ๑ สทา เจ เอวํ วเทยฺย อโยโย
มยา ทิฏฺฐโ จ นิสินฺโน มาตุคามเนน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สมาปชฺชนฺโตติ
โส เจ เอวํ วเทยฺย นําหํ นิสินฺโน อปีจ โข นิปนฺโนติ นิปชฺชาย
กาทเตพฺโพ ๑ สทา เจ เอวํ วเทยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโ จ นิสินฺโน
มาตุคามเนน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สมาปชฺชนฺโตติ โส เจ เอวํ วเทยฺย
นําหํ นิสินฺโน อปีจ โข จิโตติ น กาทเตพฺโพ ๑

[๖๕๒] สทา เจ เอวํ วเทยฺย อโยโย มยา ทิฏฺฐโ จ นิปนฺโน
มาตุคามเนน สทฺธิ กายสํสคฺคํ สมาปชฺชนฺโตติ โส เจ ตํ ปฏฺิขานาติ
อาปตฺติยา กาทเตพฺโพ ๑เป๑ สจฺจําหํ นิปนฺโน โน จ โข
กายสํสคฺคํ สมาปชฺชินฺติ นิปชฺชาย กาทเตพฺโพ ๑เป๑ นําหํ
นิปนฺโน อปีจ โข นิสินฺโนติ นิสชฺชาย กาทเตพฺโพ ๑เป๑ นําหํ
นิซินฺโน อปีจ โข จิโตติ น กาทเตพฺโพ ๑

[๖๕๓] สทา เจ เอวํ วเทยฺย อโยโยสฺส มยา สุตํ นิสินฺนสฺส
มาตุคามํ ทฺฏฺจ
#๑ ยฺ. ม. จ ๑

อาปตติยา การตพโพ ๗ สว เจ เอว วเทย อยยสส มยา
สตุ นิสินนสส มาตุคาม ทฎฐลลาหิ วาจาหิ โอภาสนตสสาติ โส
เจ เอว วเทย สจจาหิ นิสินโน โน จ โข มาตุคาม ทฎฐลลาหิ
วาจาหิ โอภาสนติ นิสชชชช การตพโพ ๗เปฯ นานิ นิสินโน
อปิจ โข นิปนโนติ นิชชชชชช การตพโพ ๗เปฯ นานิ นิสินโน
อปิจ โข จิตติ น การตพโพ ๗

[๖๕๔] สว เจ เอว วเทย อยยสส มยา สตุ นิสินนสส
มาตุคาม ทฎฐลลาหิ วาจาหิ โอภาสนตสสาติ โส เจ ตํ ปฏิกานาติ
อาปตติยา การตพโพ ๗เปฯ สจจาหิ นิปนโน โน จ โข ทฎฐลลาหิ
วาจาหิ โอภาสนติ นิชชชชชช การตพโพ ๗เปฯ นานิ นิปนโน
อปิจ โข นิสินโนติ นิสชชชชชช การตพโพ ๗เปฯ นานิ นิปนโน
อปิจ โข จิตติ น การตพโพ ๗

[๖๕๕] สว เจ เอว วเทย อโย มยา ทฎฐลลาหิ มาตุคาม
สทฐี เอโก เอกาย รโห นิสินโนติ โส เจ ตํ ปฏิกานาติ
นิชชชชชช การตพโพ ๗เปฯ นานิ นิสินโน อปิจ โข นิปนโนติ
นิชชชชชช การตพโพ ๗เปฯ นานิ นิสินโน อปิจ โข จิตติ
น การตพโพ ๗

[๖๕๖] สว เจ เอว วเทย อโย มยา ทฎฐลลาหิ มาตุคาม
สทฐี เอโก เอกาย รโห นิปนโนติ โส เจ ตํ ปฏิกานาติ
นิชชชชชช การตพโพ ๗เปฯ นานิ นิปนโน อปิจ โข นิสินโนติ

นิสชชขาย การเรตพฺโพ ๑เป๑ นานํ นิปนฺโน อปิจ โข จิตฺติ น
การเรตพฺโพ ๑

[๖๕๗] อยมฺปิตฺติ ปุริมํ อุปาทาย วุจฺจติ ๑ อนฺนิยโตติ น
นฺนิยโต สงฺฆาติเสโส วา ปาจิตฺตํ วา ๑

[๖๕๘] คมนํ ปฏฺิขานาติ นิสชฺชํ ปฏฺิขานาติ อาปตฺตี ปฏฺิขานาติ
อาปตฺติยา การเรตพฺโพ ๑ คมนํ ปฏฺิขานาติ นิสชฺชํ น ปฏฺิขานาติ
อาปตฺตี ปฏฺิขานาติ อาปตฺติยา การเรตพฺโพ ๑ คมนํ ปฏฺิขานาติ
นิสชฺชํ ปฏฺิขานาติ อาปตฺตี น ปฏฺิขานาติ นิสชชขาย การเรตพฺโพ ๑
คมนํ ปฏฺิขานาติ นิสชฺชํ น ปฏฺิขานาติ อาปตฺตี น ปฏฺิขานาติ น
การเรตพฺโพ ๑ คมนํ น ปฏฺิขานาติ นิสชฺชํ ปฏฺิขานาติ อาปตฺตี
ปฏฺิขานาติ อาปตฺติยา การเรตพฺโพ ๑ คมนํ น ปฏฺิขานาติ นิสชฺชํ น
ปฏฺิขานาติ อาปตฺตี ปฏฺิขานาติ อาปตฺติยา การเรตพฺโพ ๑ คมนํ น
ปฏฺิขานาติ นิสชฺชํ ปฏฺิขานาติ อาปตฺตี น ปฏฺิขานาติ นิสชชขาย
การเรตพฺโพ ๑ คมนํ น ปฏฺิขานาติ นิสชฺชํ น ปฏฺิขานาติ อาปตฺตี
น ปฏฺิขานาติ น การเรตพฺโพติ ๑

ทฺุติโย อนฺนิยโต นฺนิจฺจิตฺโต ๑

[๖๕๕] อุทฺทิกฺกุจฺจา โข อายสฺมนฺโต เทว อนิยตา ฆมฺมา ฯ
ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺจามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ทฺตฺติยมฺปี ปุจฺจามิ
กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ตตฺติยมฺปี ปุจฺจามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ปรี-
สุทฺเธตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา ตฺถุหิ ฯ เอวเมตฺ ฆารยามีติ ฯ

อนิยตกณฺท์ นิฏฺฐิตฺติ ฯ

ตสฺสุทฺธานัน

อลงฺกมฺมนิยฺยเจว ตเถว จ น เหว โข

อนิยตา สฺปฺลฺลตฺตา พุทฺธเสฏฺฐเณ ตาทินาติ ฯ

วินยปิฎก มหาวิภังกสฺส

ทุติโย ภาคो

นโม ตสฺส ภควโต อรหโต สมมาสมพุทฺธสฺส ฯ

นิสฺสคฺคิยกณฺท์

อิเม โข ปนายสมฺมุโต ตีส นิสฺสคฺคิยา ปาจิตฺติยา ชมฺมา
อุทฺเทสํ อากฺขณฺติ ฯ

จีวรวคฺคสฺส ปจฺมสิกฺขาปํ

[๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวสาลิยํ วิหริติ โคตมเก
เจติเย ฯ เตน โข ปน สมเยน ภควตา ภิกฺขุณฺโณ ติจีวริ อนฺุณฺณาตํ
โหติ ฯ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภควตา ติจีวริ อนฺุณฺณาตฺนฺติ อญฺเณเนว
ติจิวเรน คามํ ปวิสนฺติ อญฺเณเนว ๑ ติจิวเรน อารามे อจฺจนฺติ
อญฺเณเนว ๑ ติจิวเรน นหํ โอตฺรณฺติ ฯ ये ते ภิกฺขุ อปฺปิจฺญา
สนฺตุฏฺฐา ๒ ลชฺชินो กุกฺกจฺจกา สิภฺขากามา ๒ เต อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อติเรกจีวริ ชารสฺสนฺตฺติติ ฯ
อถ โข เต ภิกฺขุ [๑] ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุ ฯ อถ โข
ภควา เอตสฺมี นิทานे เอตสฺมี ปกรणे ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา
นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺิพฺุจฺฉิ สจฺจํ กิรฺ ตฺเมห ภิกฺขเว อติเรกจีวริ
๑ ม. ย. อญฺเณน ฯ ๒๒ ม. อิเม ปาจา นตฺถิ ฯ ๓ ม. นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ
อนेกปริยาเยน วิครหิตฺวา ฯ

ชาเรธาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา อนนฺจจฺฉวิกํ
 โมฆปุริสา อนนฺจโลมิกํ อปฺปฏฺฐูปํ อสฺสามณฺกํ อกฺปฺปิยํ อกรณฺณิยํ
 กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปุริสา อติเรกจิวฺรํ ชาเรสฺสธ เนตฺติ
 โมฆปุริสา อปฺปสนฺนํ นํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ นํ วา ภิกฺขุโยภาวาย
 ฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺเสยฺยถ โย ปน
 ภิกฺขุ อติเรกจิวฺรํ ชาเรยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियนฺติ ฯ เหวณฺจิทํ
 ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๒] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต อานนฺทสฺส อติเรกจิวฺรํ
 อฺปฺปนฺนํ โหติ ฯ อายสฺมา จ อานนฺโท ตํ จิวฺรํ อายสฺมโต
 สารีปฺตฺตสฺส ทาทูกาโม โหติ ฯ อายสฺมา จ สารีปฺตฺโต สาเกเต
 วิหริติ ฯ อถ โข อายสฺมโต อานนฺทสฺส เอตทโหสิ ภควตา
 สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ น อติเรกจิวฺรํ ชาเรตฺตพฺพนฺติ อิทฺถจ เม
 อติเรกจิวฺรํ อฺปฺปนฺนํ อหณฺจิมํ จิวฺรํ อายสฺมโต สารีปฺตฺตสฺส
 ทาทูกาโม ๑ อายสฺมา จ สารีปฺตฺโต สาเกเต วิหริติ กถํ น
 โข มยา ปฏฺฐิษฺชิตพฺพนฺติ ฯ อถ โข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต
 เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ กิ่วจิวฺรํ ปนํ นนฺท สารีปฺตฺโต อากจฺฉิสฺสตีติ ฯ
 นวํมํ วา ภควา ทิวสํ ทสมํ วาติ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี
 นิทานเณ เอตสฺมี ปกรณ ๒ ฌมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
 อนฺชานามิ ภิกฺขเว ทสาหปรมํ อติเรกจิวฺรํ ชาเรตฺตํ เหวณฺจ ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺเสยฺยถ นิฏฺฐจิตฺตจิวฺรสมฺมี ภิกฺขุณา
 # ๑ โป. ทาทูกาโมมฺหิ ฯ ๒ โป. ... ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาเตตฺวา ภิกฺขุณฺํ ตทณฺจจฺฉวิกํ
 # ตทณฺจโลมิกํ ฌมฺมิกถํ ฯ

อุพฺภตสฺมี กจิเน ทสาหปรम्मํ อติเรกจีวรํ ชาเรตพฺพํ ตํ อติกกมยโต
 นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๓] นิฏฺฐิตจีวรสฺมินฺติ ภิกฺขุโน จีวรํ กตฺตํ วา โหติ นฏฺฐิ
 วา วินฏฺฐิ วา ททฺธมฺ วา จีวรํ วา อูปจฺฉินฺนา ฯ อุพฺภตสฺมี
 กจิเนติ อฏฺฐนฺนํ มาติกานํ อณฺเวยตราย มาติกาย อุพฺภตฺตํ โหติ
 สงฺฆเนน วา อนฺตรา อุพฺภตฺตํ โหติ ฯ ทสาหปรมฺมณฺติ ทสาหปรมฺมา
 ชาเรตพฺพํ ฯ อติเรกจีวรํ นาม อนนฺธิฏฺฐิตํ อวิกปฺปิตํ ฯ จีวรํ นาม
 ญนฺนํ จีวรํ อณฺเวยตรํ จีวรํ วิกปฺปนุปกํ ปจฺฉิมํ ๑ ฯ ตํ อติกกมยโต
 นิสฺสคฺคิยํ โหตีติ ๒ เอกาทเส อรุณฺคฺคฺคฺมเน นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ
 สงฺฆสฺส วา คณฺสส วา ปุคฺคกฺคฺคฺส วา ฯ เหวจฺจ ปน ภิกฺขเว
 นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯ

[๔] เตน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺกํ
 กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณฺ ปาเท วณฺทิตฺวา อุกฺกฏิกํ นิสฺสิตฺวา
 อณฺชลี ปคฺคเหตฺวา เอวมฺสฺส วจฺนีโย อิํ เม ฆนฺเต จีวรํ
 ทสาหาทิกฺกนฺตํ นิสฺสคฺคิยํ อิมํ หํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิติ ฯ
 นิสฺสชฺชิตฺวา อาปคฺติ เทเสตพฺพา ฯ พยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพลเนน
 # ๑ ยฺ. วิกปฺปนุปกปจฺฉิมํ ฯ ๒ นิสฺสคฺคิยํ โหตีติ เอตฺถ โหติสทฺโท อติเรกปาโ
 # ฃเวยฺย สุตฺเต อนนาคตฺตฺตา ฯ อิตฺรธา สุตฺตํ อุนฺ สียา เอวํ นิสฺสคฺคิยํ โหติ
 # ปาจิตฺตียนฺติ ฃเวยฺย ฯ วิชาเรตฺวา คเหตพฺพํ ฯ

อาปตฺติ ปฏิกฺกเหตุพฺพา นิสฺสญฺจจิวฺร ทาทพฺพิ์ [๑] สุฉนาตุ เม
ภนฺเต สงฺโฆ อิทํ จิวฺร อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน นิสฺสคฺคิยฺย สงฺฆสฺส
นิสฺสญฺจํ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺกลฺลํ สงฺโฆ อิมํ จิวฺร อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกฺขุโน ททฺเหยยฺยติ ฯ

[๕] เตน ภิกฺขุณา สมพฺหุเล ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํถํ
อุตฺตฺราสงฺกํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณํ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุกฺกิกํ
นีสิตฺติวา อณฺชลี ปคฺคเหตุวา เอวมสฺส วณฺนีโย อิทํ เม ภนฺเต
จิวฺร ทสาหาคิกฺกนฺตํ นิสฺสคฺคิยฺย อิมานํ อายสฺมนฺตานํ นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯ
นิสฺสชฺชิตฺติวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ฯ พยตฺเตน ภิกฺขุณา
ปฏฺิพฺเลน อาปตฺติ ปฏิกฺกเหตุพฺพา นิสฺสญฺจจิวฺร ทาทพฺพิ์ [๑] สุฉนฺต
เม อายสฺมนฺตา อิทํ จิวฺร อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน นิสฺสคฺคิยฺย
อายสฺมนฺตานํ นิสฺสญฺจํ ฯ ยทายสฺมนฺตานํ ปตฺตกฺกลฺลํ อายสฺมนฺตา
อิมํ จิวฺร อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ททฺเหยยฺยติ ฯ

[๖] เตน ภิกฺขุณา เอกํ ภิกฺขุํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํถํ อุตฺตฺราสงฺกํ
กริตฺวา อุกฺกุกฺกิกํ นีสิตฺติวา อณฺชลี ปคฺคเหตุวา เอวมสฺส วณฺนีโย
อิทํ เม อาวุโส จิวฺร ทสาหาคิกฺกนฺตํ นิสฺสคฺคิยฺย อิมานํ อายสฺมโต
นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯ นิสฺสชฺชิตฺติวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ฯ เตน ภิกฺขุณา
อาปตฺติ ปฏิกฺกเหตุพฺพา นิสฺสญฺจจิวฺร ทาทพฺพิ์ อิมํ จิวฺร
อายสฺมโต ทมฺมิตฺติ ฯ

[๗] ทสาหาคิกฺกนฺเต อตฺถิกนฺตสญฺญิ นิสฺสคฺคิยฺย ปาจิตฺติยฺย ฯ
๑ โป. เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว ทาทพฺพิ์ ฯ พยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเลน
สงฺโฆ ฌาเปตพฺโพ ฯ

ทสาหาคิกฺกนฺเต เวมตฺติโก นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ ทสาหาคิกฺกนฺเต
อนตฺกิกฺกนฺตสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ อนธฺมฺมจฺเจเต ธธฺมฺมจฺเจ-
ตสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ อวิกปฺปิเต วิกปฺปิเตสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺติยฺ ฯ อวิสฺสชฺชเต วิสฺสชฺชิตสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ
อนนฺนฺนเจ นนฺนฺนเจสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ อวินนฺนฺนเจ วินนฺน-
นฺนเจสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ อททฺทเจ ททฺทเจสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺติยฺ ฯ อวิลฺลเต วิลฺลเตสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ
นิสฺสคฺคิยฺ จีวรํ อนิสฺสชฺชิตฺตฺวา ปริภุชฺชติ อาปตฺติ ทฺกฺกนฺนสฺส ฯ
ทสาหानตฺกิกฺกนฺเต อตฺกิกฺกนฺตสณฺณิ อาปตฺติ ทฺกฺกนฺนสฺส ฯ ทสา-
หานตฺกิกฺกนฺเต เวมตฺติโก อาปตฺติ ทฺกฺกนฺนสฺส ฯ ทสาหानตฺกิกฺกนฺเต
อนตฺกิกฺกนฺตสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๘] อนาปตฺติ อนฺโตทสาหํ ธธฺมฺมเจติ วิกปฺเปติ วิสฺสชฺชเต
นสฺสตี วินสฺสตี ทฺยหตี อจฺฉินฺนิตฺตฺวา คณฺหาตี ๑ วิสฺสาตี คณฺหาตี ๒
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสตี ฯ

[๙] เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นิสฺสณฺนจฺจีวรํ
น เทนฺติ ฯ เย ๓ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อฺชฺฉนฺนํ
จฺฉินฺนตี วิปาเจนฺตี กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นิสฺสณฺนจฺจีวรํ
น ทสฺสนฺตีตี ๓ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจตี ฯ อถ โข ภควา
นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺฐิพฺพจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺมฺเมห ภิกฺขเว นิสฺสณฺนจฺจีวรํ
๑-๒ ม. ย. คณฺหนฺติ ฯ ๓-๓ ม. อิมฺ ปาจา นตฺติ ฯ

น เทธาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ฯ เป ฯ
ธมฺมํ กถํ กถฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ ๔ น ภิกฺขเว นิสฺสณฺฺจจิวริ น
ทาทพฺพิ โย น ทเพยฺย อาปตฺติ ทุกฺกณฺฺสสาติ ฯ
ปจฺมสติฯ ปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. ย. อิม ปาฐา นตฺถิ ฯ

ทุตยสิกขาปท

[๑๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺโณ
หตฺถे จีวรํ นิกฺขิปปิตฺวา สนฺตฺรุตฺตเรน ชนปทจาริกํ ปกุกมนฺติฯ
ตานิ จีวรานิ จิรํ ๑ นิกฺขิตฺตานิ กณฺณกิตานิ โหนฺติฯ ตานิ จีวรานิ ๒
ภิกฺขุ โอตฺตาเปนฺติฯ อทฺทสา โข อายสฺมา อานนฺโท เสนาสนจาริกํ
อาหิณฺฑนฺโต เต ภิกฺขุ ตานิ จีวรานิ โอตฺตาเปนฺเต ทิสฺวาน
เยน เต ภิกฺขุ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกमितฺวา เต ภิกฺขุ เอตทโวจ
กสฺสึมานิ อวฺุโส จีวรานิ กณฺณกิตานีติฯ อถ โข เต ภิกฺขุ
อายสฺมโต อานนฺทสฺส เอตมตฺถํ อโรเจสฺสุฯ อายสฺมา อานนฺโท
อุชฺฌายติ ชียติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺโณ หตฺถे
จีวรํ นิกฺขิปปิตฺวา สนฺตฺรุตฺตเรน ชนปทจาริกํ ปกุกมิตฺสสนฺตีติฯ อถ โข
อายสฺมา อานนฺโท [๓] ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสิฯ อถ โข ภควา
เต ภิกฺขุ ปฏิปฺจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺโณ หตฺถे จีวรํ
นิกฺขิปปิตฺวา สนฺตฺรุตฺตเรน ชนปทจาริกํ ปกุกมนฺตีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ
วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา
ภิกฺขุณฺโณ หตฺถे จีวรํ นิกฺขิปปิตฺวา สนฺตฺรุตฺตเรน ชนปทจาริกํ
๑ โป. จีวรํเสฯ ๒ ม. ย. อัย ปาโจ นตฺถิฯ ๓ ม. เต ภิกฺขุ
อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวาฯ เอวมิตฺติเสสฺส จานเสฯ

ปกกมิสฺสนุติ เนติ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ
 วา ภิชฺชโยภาวาย ฯ เปฯ เหวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
 อุกฺกัสมฺมํ นิฏฺฐิตจิวรสมฺมํ ภิกฺขุณา อุพฺพตสมฺมํ กจฺจเน เอกฺรตฺตมฺปิ
 เจ ภิกฺขุ ติจิวเรน วิปฺปวเสยฺย นิสฺสคฺคิยฺย ปาจิตฺตียนฺตฺติ ฯ เหวญฺจิทํ
 ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๑๑] เตน โข ปน สมฺเขน อญฺจตโร ภิกฺขุ โกสมฺพิยฺย คิลาโน
 โหติ ฯ ฌาตกา ตสฺส ภิกฺขุโน สนฺติเก ทฺตํ ปาเหสฺสุ อากจฺจตุ
 ภทฺทนฺโต มยฺย อุกฺกัสมฺมํ นิสฺสคฺคิยฺย ฯ ภิกฺขุปี เหวมาหฺสฺส กจฺจ
 อวฺโส ฌาตกา ตํ อุกฺกัสมฺมํ นิสฺสคฺคิยฺย ฯ โส เหวมาห ภควตา
 อวฺโส สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ น ติจิวเรน วิปฺปวเสยฺย
 อหฺมจฺมฺหิ คิลาโน น สกฺโกมิ ติจิวรมาทาย ปกฺกมิตฺตํ นานํ
 คมฺมสฺสามิตฺติ ฯ ภควโต เอตมฺตถํ อโรเจสฺสุ ฯ อถ โข ภควา
 เอตสมฺมํ นิทานเณ เอตสมฺมํ ปกรเณ ฐมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
 อนุชานามิ ภิกฺขเว คิลาเนตฺส ภิกฺขุโน ติจิวเรน อวิปฺปวเสยฺยสมฺมตฺติ ๑
 ทาคฺคํ ฯ เหวญฺจ ปน ภิกฺขเว ทาทพฺพา ฯ เตน คิลาเนน ภิกฺขุณา
 สงฺฆํ อุกฺกัสมฺมํ เอกํสํ อุตฺตราสงฺกํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณฺํ ปาทะ
 วนฺทิตฺวา อุกฺกัสมฺมํ นิสฺสคฺคิยฺย อญฺชลํ ปกฺกเหตฺวา เหวมสฺส วจฺนีโย
 อหํ ภนฺเต คิลาโน น สกฺโกมิ ติจิวรมาทาย ปกฺกมิตฺตํ โสหํ
 ภนฺเต สงฺฆํ ติจิวเรน อวิปฺปวเสยฺยสมฺมตฺติ ยาจามิตฺติ ฯ ทฺตฺติยมฺปิ
 ยาจิตพฺพา ตฺตฺติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ฯ พุตฺเตน ภิกฺขุณา ปฎฺฐิเลน
 # ๑ ม. ย. สมฺมตฺติ ฯ เหวมฺพริปี ฯ

สงฺโฆ ฌาเปตพฺโพ สฺฆาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ อิตฺถนฺนาโม
 ภิกฺขุ กิลานโน น สกฺโกติ ติจีวรมาทาย ปกฺกมิตฺตํ ๑ โส สงฺฆํ
 ติจิวเรน อวิปฺปวาสสมฺมตี ยาจติ ๑ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถลฺลํ
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ติจิวเรน อวิปฺปวาสสมฺมตี ทททย ๑
 เอสา ฌตฺติ ๑ สฺฆาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ อิตฺถนฺนาโม
 ภิกฺขุ กิลานโน น สกฺโกติ ติจีวรมาทาย ปกฺกมิตฺตํ ๑ โส สงฺฆํ
 ติจิวเรน อวิปฺปวาสสมฺมตี ยาจติ ๑ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
 ติจิวเรน อวิปฺปวาสสมฺมตี เทติ ๑ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส
 ภิกฺขุโน ติจิวเรน อวิปฺปวาสสมฺมตียา ทานํ โส ตฺถนฺนสฺส ยสฺส
 นกขมติ โส ภาเสยฺย ๑ ทินฺนา สงฺฆเณ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
 ติจิวเรน อวิปฺปวาสสมฺมตี ๑ ขมติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺถนฺนํ ๑
 เอวเมตํ ฌารยามีติ ๑ เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ลิกฺขาปทํ
 อุทฺทิสฺเสยฺยถ นิฏฺฐิตจิวรสฺมี ภิกฺขุณา อุพฺภตฺตสฺมี กจิเน เอกฺรตฺตมปิ
 เจ ภิกฺขุ ติจิวเรน วิปฺปวเสยฺย อณฺณตฺร ภิกฺขุสมฺมตียา นิสฺสคฺคิยํ
 ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๑๒] นิฏฺฐิตจิวรสฺมินฺติ ภิกฺขุโน [๑] จิวโร กตํ วา โหติ นฏฺฐํ
 วา วินฏฺฐํ วา ททฺธํ วา จิวราสา วา อุปฺจฺฉินฺนา ๑ อุพฺภตฺตสฺมี
 กจิเนติ อฏฺฐนฺนํ มาติกานํ อณฺณตฺรราย มาติกาย อุพฺภตฺตํ โหติ
 สงฺฆเณ วา อนฺตรา อุพฺภตฺตํ โหติ ๑ เอกฺรตฺตมปิ เจ ภิกฺขุ
 ติจิวเรน วิปฺปวเสยฺยติ สงฺฆาภฺยิยา วา อุตฺตราสงฺเคน วา
 # ๑ โป. ภิกฺขุณา ๑

อนตรวาสเคน วา เอกรตฺตมฺปี ๑ เจ วิปฺปวฺตฺถิ โหติ ๑ ฯ อณฺตฺร
ภิกฺขุสมฺมตฺติยาติ จเปตฺวา ภิกฺขุสมฺมตฺตี ฯ นิสฺสคฺคิยฺ โหติติ สห
อรุณฺคฺคฺมเนน ๒ นิสฺสคฺคิยฺ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส
วา ปุคฺคสฺส วา ฯ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯ เตน
ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา ฯเปฯ เอวมฺสฺส วจฺนีโย อิทํ เม
ภนฺเต จีวรํ ๓ รตฺติวิปฺปวฺตฺถิ ๔ อณฺตฺร ภิกฺขุสมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยฺ
อิมํ หิ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯเปฯ ททฺทยยาติ ฯเปฯ ททฺทยฺยฺนฺติ
ฯเปฯ อายสฺมโต ทมฺมิตฺติ ฯ

[๑๓] คาโม เอกฺุปจฺาโร นานฺุปจฺาโร นิเวสนํ เอกฺุปจฺาร์
นานฺุปจฺาร์ อฺุทฺโทสิโต เอกฺุปจฺาโร นานฺุปจฺาโร อฺุฏฺโฏ เอกฺุปจฺาโร
นานฺุปจฺาโร มาโล เอกฺุปจฺาโร นานฺุปจฺาโร ปาสาโท เอกฺุปจฺาโร
นานฺุปจฺาโร หมฺมิยฺ เอกฺุปจฺาร์ นานฺุปจฺาร์ นาวา เอกฺุปจฺารา
นานฺุปจฺารา สฺตฺถิโต เอกฺุปจฺาโร นานฺุปจฺาโร เขตฺตํ เอกฺุปจฺาร์
นานฺุปจฺาร์ ฐลฺลกรณํ เอกฺุปจฺาร์ นานฺุปจฺาร์ อาราโม เอกฺุปจฺาร์
นานฺุปจฺาโร วิหาโร เอกฺุปจฺาโร นานฺุปจฺาโร รุกฺขมฺลํ เอกฺุปจฺาร์
นานฺุปจฺาร์ อชฺโฆกาโส เอกฺุปจฺาโร นานฺุปจฺาโร ฯ

[๑๔] คาโม เอกฺุปจฺาโร นาม เอกฺุกลสฺส คาโม โหติ ปรีกฺขิตฺโต
๑๑ ม. ยฺ. อิมํ ปาจา นตฺถิ ฯ ๒ ม. ยฺ. อรุณฺคฺคฺมนา ฯ ๓ ยฺ. รา. ตีจิวฺรํ ฯ
๔ ตี. ยฺ. รตฺตี วิปฺปวฺตฺถิ ฯ รา. เอกรตฺตํ วิปฺปวฺตฺถิ ฯ

จ อนุโตคามे जीवर् निगुचिपित्वा अनुโตकामे वदुत्तुप्पं च अपरिगुचित्तो
โหติ यस्मिं ञ्मे जीवर् निगुचित्तं โหติ तस्मिं ञ्मे वदुत्तुप्पं
हत्तुत्तासा वा न विखित्तुप्पं च नानुत्ताजाโร नाम ॑ नानागुत्तुत्त
कामो โहति परिगुचित्तो ज यस्मिं ञ्मे जीवर् निगुचित्तं โहति
तस्मिं ञ्मे वदुत्तुप्पं सगाये वा तुवारमुत्ते वा हत्तुत्तासा
वा न विखित्तुप्पं च सगायं कञ्जनत्तेन हत्तुत्तासे जीवर् निगुचिपित्वा
सगाये [॒] वदुत्तुप्पं तुवारमुत्ते वा हत्तुत्तासा वा न विखित्तुप्पं च
सगाये जीवर् निगुचिपित्वा सगाये [॒] वदुत्तुप्पं तुवारमुत्ते वा
हत्तुत्तासा वा न विखित्तुप्पं च अपरिगुचित्तो โหति यस्मिं ञ्मे
जीवर् निगुचित्तं โहति तस्मिं ञ्मे वदुत्तुप्पं हत्तुत्तासा वा न
विखित्तुप्पं च

[॑] เอกगुत्तुत्त निเวत्तं โหति परिगुचित्तญจ นานาคพุत्ता
नानาओवरका अनुत्तोत्तนิเวत्तेन जीवर् निगुचिपित्वा अनुत्तोत्तนิवेत्ते
वदुत्तुप्पं च अपरिगुचित्तं โหति यस्मिं कพุत्ते जीवर् निगुचित्तं โหति
तस्मिं कพุत्ते वदुत्तुप्पं हत्तुत्तासा वा न विखित्तुप्पं च नानาगुत्तुत्त
निเวत्तं โหति परिगुचित्तญจ นานาคพุत्ता นานาओवरका
ยस्मिं कพุत्ते जीवर् निगुचित्तं โหति तस्मिं कพุत्ते वदुत्तुप्पं तुवारमुत्ते
वा हत्तुत्तासा वा न विखित्तुप्पं च अपरिगुचित्तं โหति यस्मिं
कพุत्ते जीवर् निगुचित्तं โหति तस्मिं कพุत्ते वदुत्तुप्पं हत्तुत्तासा
๑ ม. ย. อิทํ ปาจทวयํ นตฺถิ ๑ ๒ ม. ย. วา ๑

วา น วิชหิตพฺพํ ฯ

[๑๖] เอกกุลสฺส อุทฺโทสฺสิตโต โหติ ปริกฺขิตฺโต จ นานาคพฺภา
นानาโอรกา อนฺโตอุทฺโทสฺสิตเต จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา อนฺโตอุทฺโทสฺสิตเต
วตฺถพฺพํ ฯ อปริกฺขิตฺโต โหติ ยสฺมี คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ
ตสฺมี คพฺเภ วตฺถพฺพํ หตฺถปาสา วา น วิชหิตพฺพํ ฯ นานากุลสฺส
อุทฺโทสฺสิตโต โหติ ปริกฺขิตฺโต จ นานาคพฺภา นานาโอรกา
ยสฺมี คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมี คพฺเภ วตฺถพฺพํ ทวารมฺมุเล
วา หตฺถปาสา วา น วิชหิตพฺพํ ฯ อปริกฺขิตฺโต โหติ ยสฺมี
คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมี คพฺเภ วตฺถพฺพํ หตฺถปาสา
วา น วิชหิตพฺพํ ฯ

[๑๗] เอกกุลสฺส อญฺโฏ โหติ อนฺโตอญฺโฏ จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา
อนฺโตอญฺโฏ วตฺถพฺพํ ฯ นานากุลสฺส อญฺโฏ โหติ นานาคพฺภา
นานาโอรกา ยสฺมี คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมี คพฺเภ
วตฺถพฺพํ ทวารมฺมุเล วา หตฺถปาสา วา น วิชหิตพฺพํ ฯ

[๑๘] เอกกุลสฺส มาโล โหติ อนฺโตมาเล จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา
อนฺโตมาเล วตฺถพฺพํ ฯ นานากุลสฺส มาโล โหติ นานาคพฺภา
นานาโอรกา ยสฺมี คพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมี คพฺเภ
วตฺถพฺพํ ทวารมฺมุเล วา หตฺถปาสา วา น วิชหิตพฺพํ ฯ

[๑๙] เอกกุลสฺส ปาสาทิ โหติ อนฺโตปาสาทิ จีวรํ
นิกฺขิปิตฺวา อนฺโตปาสาทิ วตฺถพฺพํ ฯ นานากุลสฺส ปาสาทิ โหติ

นानากพฺภา นานาโอรกา ยสฺมี กพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ
ตสฺมี กพฺเภ วตฺถพฺพํ ทวารมูเล वा हत्थपासा वा न
विहितपुष्पं च

[๒๐] เอกกุลสฺส มหฺมียํ โหติ อนฺโตหฺมมฺเย จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา
อนฺโตหฺมมฺเย วตฺถพฺพํ च नानากุลसฺส มหฺมียํ โหติ นานากพฺภา
นานาโอรกา ยสฺมี กพฺเภ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมี กพฺเภ
วตฺถพฺพํ ทวารมูเล वा हत्थपासा वा न विहितपुष्पं च

[๒๑] เอกกุลสฺส นาวา โหติ อนฺโตนาวาย จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา
อนฺโตนาวาย วตฺถพฺพํ च नानากุลसฺส นาวา โหติ นานากพฺภา
นานาโอรกา ยสฺมี โอรเก จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมี โอรเก
วตฺถพฺพํ ทวารมูเล वा ॑ हत्थपासा वा न विहितपुष्पं च

[๒๒] เอกกุลสฺส สตุโถ โหติ สตุเถ จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา ปฺรโต
वा पञ्चोत्त वा สत्तพฺพนฺตรา न विहितपुष्पा पสฺสโต อพฺพนฺตรํ
न विहितपुष्पं च नानากุลसฺส สตุโถ โหติ สตุเถ จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา
हत्थपासा न विहितपुष्पं च

[๒๓] เอกกุลสฺส เขตฺตํ โหติ ปริกฺขิตฺตญฺจ อนฺโตเขตฺเต จีวรํ
นิกฺขิปิตฺวา อนฺโตเขตฺเต วตฺถพฺพํ च अपริก़चित्तं โหติ हत्थपासा
न विहितपुष्पं च नानากุลसฺส เขตฺตํ โหติ ปริก़चित्तญ्ज อนฺโตเขตฺเต
จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา อนฺโตเขตฺเต วตฺถพฺพํ ทวารมูเล वा हत्थपासा
๑ โป. ม. ยฺ. ปาจทวฺยํ นตฺถิ च

ปาสา วา น วิชหิตพฺพํ ฯ อปริกฺขิตตํ โหติ หตฺถปาสา น
วิชหิตพฺพํ ฯ

[๒๔] เอกกฺลสฺส ธณฺณกรณํ โหติ ปริกฺขิตตฺถจ
อนฺโตธณฺณกรณํ จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา อนฺโตธณฺณกรณํ วตฺถพฺพํ ฯ
อปริกฺขิตตํ โหติ หตฺถปาสา น วิชหิตพฺพํ ฯ นานากฺลสฺส
ธณฺณกรณํ โหติ ปริกฺขิตตฺถจ อนฺโตธณฺณกรณํ จีวรํ
นิกฺขิปิตฺวา ทวารมฺมุเล วา วตฺถพฺพํ หตฺถปาสา วา น วิชหิตพฺพํ ฯ
อปริกฺขิตตํ โหติ หตฺถปาสา น วิชหิตพฺพํ ฯ

[๒๕] เอกกฺลสฺส อาราโม โหติ ปริกฺขิตฺโต จ อนฺโตอาราเม
จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา อนฺโตอาราเม วตฺถพฺพํ ฯ อปริกฺขิตฺโต โหติ
หตฺถปาสา น วิชหิตพฺพํ ฯ นานากฺลสฺส อาราโม โหติ ปริกฺขิตฺโต
จ อนฺโตอาราเม จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา ทวารมฺมุเล วา วตฺถพฺพํ
หตฺถปาสา วา น วิชหิตพฺพํ ฯ อปริกฺขิตฺโต โหติ หตฺถปาสา
น วิชหิตพฺพํ ฯ

[๒๖] เอกกฺลสฺส วิหาโร โหติ ปริกฺขิตฺโต จ อนฺโตวิหารเ
จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา อนฺโตวิหารเ วตฺถพฺพํ ฯ อปริกฺขิตฺโต โหติ ยสฺมี
วิหารเ จีวรํ นิกฺขิตตํ โหติ ตสฺมี วิหารเ วตฺถพฺพํ หตฺถปาสา
วา น วิชหิตพฺพํ ฯ นานากฺลสฺส วิหาโร โหติ ปริกฺขิตฺโต จ
ยสฺมี วิหารเ จีวรํ นิกฺขิตตํ โหติ ตสฺมี วิหารเ วตฺถพฺพํ
ทวารมฺมุเล วา หตฺถปาสา วา น วิชหิตพฺพํ ฯ อปริกฺขิตฺโต

โหติ ยสฺมี วิหารเ จีวรํ นิกฺขิตฺตํ โหติ ตสฺมี วิหารเ วตฺถพพํ
หตฺถปาสา วา น วิชฺหิตพพํ ฯ

[๒๗] เอกกฺลสฺส รุกฺขมฺลํ โหติ ยํ มชฺฌนฺตฺเถ กาลเ สมนฺตา
ฉายา ๑ ปรตฺติ อนฺุโตฉายาย จีวรํ นิกฺขิปิตฺวา อนฺุโตฉายาย วตฺถพพํ ฯ
นานากฺลสฺส รุกฺขมฺลํ โหติ หตฺถปาสา น วิชฺหิตพพํ ฯ

[๒๘] อชฺโฆกาโส เอกฺุปจาโร นานฺุปจาโร นาม ๒ อคามเก
อรณฺเเว สมนฺตา สตฺตพฺกนฺตรา เอกฺุปจาโร ตโต ปรี นานฺุปจาโร ฯ

[๒๙] วิปฺปวฺตฺเถ วิปฺปวฺตฺถสณฺณี อณฺฺตฺร ภัทฺทฺสมฺมตฺติยา
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ วิปฺปวฺตฺเถ เวมตฺติโก อณฺฺตฺร ภัทฺทฺสมฺมตฺติยา
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ วิปฺปวฺตฺเถ อวิปฺปวฺตฺถสณฺณี
อณฺฺตฺร ภัทฺทฺสมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อปฺจฺจุทฺธฏเฐ
ปฺจฺจุทฺธฏฺสณฺณี ๓ อณฺฺตฺร ภัทฺทฺสมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ
อวิสฺสชฺชิตเ วิสฺสชฺชิตสณฺณี อณฺฺตฺร ภัทฺทฺสมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อนฺฺฏเจ นฺฺฏสณฺณี อณฺฺตฺร ภัทฺทฺสมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อวินฺฺฏเจ วินฺฺฏสณฺณี อณฺฺตฺร ภัทฺทฺสมฺมตฺติยา
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อททฺธเ ททฺธสณฺณี อณฺฺตฺร ภัทฺทฺ-
สมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อวิลฺลฺลเต วิลฺลฺลสณฺณี อณฺฺตฺร
ภัทฺทฺสมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ

[๓๐] นิสฺสคฺคิยํ จีวรํ อนิสฺสชฺชิตฺวา ปรีภฺยชฺติ อปฺคฺติ

๑ ไป. รุกฺขฉายา ฯ ๒ ม. ยฺ. อิทํ ปาฐทวํ นตฺถิ ฯ

๓ ไป. อปฺจฺจุทฺธารเก ปฺจฺจุทฺธารกสณฺณี ฯ

ทุกกณฺฐสฺส ฯ อวิปฺปวฺตฺเถ วิปฺปวฺตฺถสฺสณฺเณ อปฺตฺติ ทุกกณฺฐสฺส ฯ
อวิปฺปวฺตฺเถ เวมฺติโก อปฺตฺติ ทุกกณฺฐสฺส ฯ อวิปฺปวฺตฺเถ อวิปฺปวฺตฺถสฺสณฺเณ
อนาปฺตฺติ ฯ

[๓๑] อนาปฺตฺติ อนฺโตอรุณฺเณ ปจฺจุทฺตฺตฺติ วิสฺสชฺเชติ นสฺสตี
วินสฺสตี ทฺยฺหตี อจฺฉินฺนิตฺตฺวา คณฺหาตี ๑ วิสฺสาสํ คณฺหาตี ๒
ภิกฺขุสมฺมตฺติยา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาตี ฯ
ทฺตฺติยสฺสิกฺขาปํ นิกฺขจฺจตี ฯ

๑-๒ ม. ย. สพฺพตฺถ คณฺหนฺตี ฯ

ตติยสิกขาปทํ

[๓๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสุส
ภิกฺขุโน อกาลจิวํรํ อุปฺปนฺนํ โหติ ตสุส ตํ จิวํรํ กยิรมาณํ
นปฺปโหติฯ อถ โข โส ภิกฺขุ ตํ จิวํรํ อสุสาเปตฺวา ปฺนปฺปนํ
วิมฺชชติฯ อทฺทสา โข ภควา เสนาสนจาริกํ อาหิณฺฑนฺโต ตํ
ภิกฺขุํ ตํ จิวํรํ อสุสาเปตฺวา ปฺนปฺปนํ วิมฺชชนฺตํ ทิสฺวาน เยน
โส ภิกฺขุ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ
กิสฺส ทวํ ภิกฺขุ อิมํ จิวํรํ อสุสาเปตฺวา ปฺนปฺปนํ วิมฺชชสีติฯ อิทํ
เม ภนฺเต อกาลจิวํรํ อุปฺปนฺนํ กยิรมาณํ นปฺปโหติ เตนาทํ
อิมํ จิวํรํ อสุสาเปตฺวา ปฺนปฺปนํ วิมฺชชามิติฯ อตฺถิ ปน เต
ภิกฺขุ จิวํรปฺจจาสาติฯ อตฺถิ ภควาติฯ อถ โข ภควา เอตฺสมี
นิตาเน เอตฺสมี ปกรณฺเ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
อนฺุชานามิ ภิกฺขเว อกาลจิวํรํ ปฏฺิกคฺเหตฺวา จิวํรปฺจจาสา ย ๑
นิกฺขิปปิตฺนฺติฯ

[๓๓] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ ภควตา อนฺุญฺญาตํ
อกาลจิวํรํ ปฏฺิกคฺเหตฺวา จิวํรปฺจจาสา ย ๒ นิกฺขิปปิตฺนฺติ อกาลจิวํรํ ๓
๑-๒ ม. ย. จิวํรปฺจจาสาฯ ๓ ม. ย. อกาลจิวํรานิฯ

ปฏิคฺคเหตฺวา อติเรกมาลี นิกฺขิปนฺตติ ฯ ตานิ จีวรานิ จีวรวิเส
ภณฺฑิกาพทฺธานิ ติญฺจนฺตติ ฯ อทฺทสา โข อายสฺมา อานนฺโท
เสนาสนจาริกิ อหิณฺฑนฺโต ตานิ จีวรานิ จีวรวิเส ภณฺฑิกาพทฺธานิ
จิตานิ ๑ ทิสฺวาน ภิกฺขุ อามนฺเตสิ กสฺสิมานิ อวฺุโส จีวรานิ
จีวรวิเส ภณฺฑิกาพทฺธานิ ติญฺจนฺตติ ฯ อมฺหากิ อวฺุโส อิมานิ ๒
อกาลจีวรานิ จีวรปจฺจาสาย ๓ นิกฺขิตฺตานิติ ฯ กิวจิรี ปนาวฺุโส อิมานิ
จีวรานิ นิกฺขิตฺตานิติ ฯ อติเรกมาลี อวฺุโสติ ฯ อายสฺมา อานนฺโท
อุชฺฌายติ ชียติ วิปาเจติ ถลํ หิ นาม ภิกฺขุ อกาลจีวรํ ปฏิคฺคเหตฺวา
อติเรกมาลี นิกฺขิปิสฺสนฺตติ ฯ อถ โข อายสฺมา อานนฺโท [๔] ภควฺุโต
เอตมฺตลํ อารโจะสิ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี
ปกรณเ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏิปฺจฺฉิ สจฺฉิ กิร
ภิกฺขเว ภิกฺขุ อกาลจีวรํ ปฏิคฺคเหตฺวา อติเรกมาลี นิกฺขิปนฺตติ ฯ
สจฺฉิ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถลํ หิ นาม เต
ภิกฺขเว โมฆมฺปริสฺตา อกาลจีวรํ ปฏิคฺคเหตฺวา อติเรกมาลี นิกฺขิปิสฺสนฺตติ
เนตฺติ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขเว อายสฺมา
ฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมิ สิกฺขาปํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ
นิฏฺฐิตจีวรสฺมี ภิกฺขุณา อุพฺพกตสฺมี กจฺฉิเน ภิกฺขุโน ปเนว อกาลจีวรํ
อุปฺปชฺเชยฺย อากงฺขมาเนน ภิกฺขุณา ปฏิคฺคเหตฺพํ
ปฏิคฺคเหตฺวา ขิปปเมว การตพฺพํ โน จสฺส ปาริปุริ มาสปรมนฺเตน
๑ ม. ยฺ. ติญฺจนฺเตฯ ๒ ม. อัย ปาโจ นตฺถิฯ ๓ ม. ยฺ. จีวรปจฺจาสาฯ
๔ ม. เต ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ฯ

ภิกขุณา ตัม จีวรํ นิกฺขิปิตพฺพํ อุณฺสฺส ปารีปุริยา สติยา ปจฺจาสาย
ตโต เจ อุตฺตริ ๑ นิกฺขิเปยฺย สติยาปปี ปจฺจาสาย นิสฺสํกฺกิย
ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๓๔] นิฏฺฐิตจีวรํสฺมี ภิกขุณาติ ภิกขุโน จีวรํ กตฺ วา โหติ
นฏฺฐํ วา วินฏฺฐํ วา ทพฺพํ วา จีวรํสา วา อุปจฺฉินฺนา ฯ
อุพฺภตสฺมี กจินฺเตติ อฏฺฐนฺนํ มาตีกานํ อณฺณตฺรายน มาตีกาย อุพฺภตํ
โหติ สงฺฆเณ วา อนฺตฺรธา อุพฺภตํ โหติ ฯ อกาลจีวรํ นาม
อนตฺถเต กจินฺเต เอกาทสฺมาเส อุปฺปนฺนํ อตฺถเต กจินฺเต สตฺตมาเส
อุปฺปนฺนํ กาลปี อาทิสฺส ทินฺนํ เอตํ อกาลจีวรํ นาม ฯ
อุปฺปชฺเชยฺยติ อุปฺปชฺเชยฺย สงฺฆโต วา คณฺโต วา ฅาติโต วา
มิตฺตโต วา ปัสฺสุกฺลโต ๒ วา อตฺตโน วา ฅเนน ฯ

[๓๕] อากงฺขมานเณนาติ อิจฺจมานเณ ปฏิกฺกเหตุพฺพํ ฯ
ปฏิกฺกเหตุวา ขิปปเมว การตพฺพนฺติ ทสฺสาหา การตพฺพํ ฯ

[๓๖] โน จสฺส ปารีปุริติ กยิรฺมานํ นปฺโปโหติ ฯ มาสปรมนฺเตน
ภิกขุณา ตัม จีวรํ นิกฺขิปิตพฺพนฺติ มาสปรมตา นิกฺขิปิตพฺพํ ฯ อุณฺสฺส
ปารีปุริยาติ อุณฺสฺส ปารีปุรตฺถาย ฯ สติยา ปจฺจาสายาติ ปจฺจาสา
โหติ สงฺฆโต วา คณฺโต วา ฅาติโต วา มิตฺตโต วา ปัสฺสุกฺลโต ๓
วา อตฺตโน วา ฅเนน ฯ

[๓๗] ตโต เจ อุตฺตริ นิกฺขิเปยฺย สติยาปปี ปจฺจาสายาติ
๑ ม. อุตฺตริ ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ ๒๓ ม. ย. ปัสฺสุกฺลํ ฯ

ตหุปฺปนฺเน มฺลจิวเร ปจฺจาสาจิวิริ อฺปฺปชฺชติ ทสหา
การตพฺพิ ฯ ทฺวิหุปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... ตีหุปฺปนฺเน มฺลจิวเร ...
จตุหุปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... ปญฺจหุปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... ฉาหุปฺปนฺเน
มฺลจิวเร ... สตฺตาหุปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... อฏฺฐาหุปฺปนฺเน มฺลจิวเร ...
นฺวหุปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... ทสหาหุปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... ปจฺจาสาจิวิริ
อฺปฺปชฺชติ ทสหา การตพฺพิ ฯ เอกาทเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ...
ทฺวาทเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... เตรเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... จุทฺทเส
อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... ปณฺณรเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... โสฬเส
อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... สตฺตรเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... อฏฺฐารเส
อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... เอกฺนวิเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... วิเส อฺปฺปนฺเน
มฺลจิวเร ปจฺจาสาจิวิริ อฺปฺปชฺชติ ทสหา การตพฺพิ ฯ เอกวิเส
อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ปจฺจาสาจิวิริ อฺปฺปชฺชติ นฺวหา การตพฺพิ ฯ
ทฺวาวิเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ปจฺจาสาจิวิริ อฺปฺปชฺชติ อฏฺฐาหา
การตพฺพิ ฯ เตรีเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... สตฺตาหา การตพฺพิ ฯ
จตุวิเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... ฉาหา การตพฺพิ ฯ ปญฺจวิเส
อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... ปญฺจาหา การตพฺพิ ฯ ฉพฺพิเส อฺปฺปนฺเน
มฺลจิวเร ... จตุหา การตพฺพิ ฯ สตฺตฺวิเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ...
ตีหา การตพฺพิ ฯ อฏฺฐวิเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ... ทฺวิหา
การตพฺพิ ฯ เอกฺนตีเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ปจฺจาสาจิวิริ อฺปฺปชฺชติ
เอกาหิ การตพฺพิ ฯ ตีเส อฺปฺปนฺเน มฺลจิวเร ปจฺจาสาจิวิริ

อุปฺปชฺชติ ตทเหว อธิฏฺฐาตพฺพํ วิกปฺเปตพฺพํ วิสฺสชฺเชตพฺพํ ฯ
โน เจ อธิฏฺฐเหยยฺย วา วิกปฺเปยฺย วา วิสฺสชฺเชยฺย วา เอกตีเส
อรุณฺณคฺคฺคเน นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา
ปฺคฺคคฺคสฺส วา ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเปฯ อิทํ
เม ฆนฺเต อกาลจิวฺร มาสาติกฺกนฺตํ นิสฺสคฺคิยํ อิมานํ สงฺฆสฺส
นิสฺสชฺชามิตี ฯเปฯ ทเพยฺยาติ ฯเปฯ ทเพยฺยุนฺติ ฯเปฯ อายสฺมโต
ทมมิมิตี ฯ

[๓๘] วิสภาค อุปฺปนฺเน มฺลจิวฺเร ปจฺจาสาจิวฺร อุปฺปชฺชติ
รตฺติโย จ เสสา โหนฺติ น อกามา การตพฺพํ ฯ

[๓๙] มาสาติกฺกนฺเต อติกฺกนฺตสฺสณฺณี นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ
มาสาติกฺกนฺเต เวมตีโก นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ มาสาติกฺกนฺเต
อนตฺกนฺตสฺสณฺณี นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อนธิฏฺฐิตฺเต อธิฏฺฐิตสฺสณฺณีq
อวิกฺกปฺปีเต วิกปฺปีตสฺสณฺณี อวิสฺสชฺชิตฺเต วิสฺสชฺชิตสฺสณฺณี
อนนฺฺเจ นนฺฺจสฺสณฺณี อวินนฺฺเจ วินนฺฺจสฺสณฺณี อททฺเฒ ททฺฒสฺสณฺณี
อวิตุตฺเต วิตุตฺตสฺสณฺณี นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ

[๔๐] นิสฺสคฺคิยํ จิวฺร อนิสฺสชฺชิตฺวา ปริณฺชติ อापตฺติ
ทฺกฺกนฺตฺส ฯ มาसानตฺกนฺตฺส อติกนฺตสฺสณฺณี อापตฺติ ทฺกฺกนฺตฺส ฯ
มาसानตฺกนฺตฺส เวมตีโก อापตฺติ ทฺกฺกนฺตฺส ฯ มาसानตฺกนฺตฺส
อนตฺกนฺตสฺสณฺณี อนापตฺติ ฯ

[๔๑] อนापตฺติ อนฺโตมาเส อธิฏฺฐเต วิกปฺเปติ วิสฺสชฺเชติ

นสฺสตี วินสฺสตี ทยฺหตี อจฺฉินฺทิตฺวา คณฺหาตี ๑ วิสฺสาตี คณฺหาตี ๒

อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาตี ฯ

ตฺตยฺสสิกฺขาปํ นิกฺขจฺตี ฯ

๑-๒ ม. ย. คณฺหนฺตี ฯ

จตุตถสิกขาปท

[๔๒] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามे ๗ เตน โข ปน สมเขน อายสฺมโต
อุทายิสฺส ปุราณทฺตฺติกา ภิกฺขุณีสุ ปพฺพชิตา โหติ ๗ ส่า ภิกฺขุณี ๑
อายสฺมโต อุทายิสฺส สนฺติเก อภิกฺขณฺณํ อากจฺฉติ ๗ อายสฺมาปี
อุทายี ๒ ตสฺสา ภิกฺขุณียา สนฺติเก อภิกฺขณฺณํ กจฺฉติ ๗ เตน โข
ปน สมเขน อายสฺมา อุทายี ตสฺสา ภิกฺขุณียา สนฺติเก ภตฺตวิสฺสคฺคํ
กโรติ ๗ อถ โข อายสฺมา อุทายี ปุพฺพพฺณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา
ปตฺตจิวรมาทาย เยน ส่า ภิกฺขุณี เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ตสฺสา ภิกฺขุณียา ปุโรโต องฺกชาตํ วิวริตฺวา อาสเน นิสีทิ ๗
ส่าปี โข ภิกฺขุณี อายสฺมโต อุทายิสฺส ปุโรโต องฺกชาตํ วิวริตฺวา
อาสเน นิสีทิ ๗ อถ โข อายสฺมา อุทายี สारตฺโต ๖ ๓ ตสฺสา
ภิกฺขุณียา องฺกชาตํ อุปนิชฺฌายี ๗ ตสฺส องฺกชาตโต ๔ อสุจि มุจฺจि ๗
อถ โข อายสฺมา อุทายี ตํ ภิกฺขุณี เอตทโวจ กจฺฉ ภคินี อุทกํ
อาหระ อนฺตรวาสกํ โชรวิสฺสามิตี ๗ อาหระยฺย อหเมว โชรวิสฺสามิตี ๗
อถ โข ๕ ส่า ภิกฺขุณี ตสฺส ๕ ตํ อสุจि เอเกเทสํ มุเขน
อกฺคเหสิ เอเกเทสํ องฺกชาเต ปกฺขิปี ๗ ส่า เตน กพฺภํ กณฺหิ ๗
๑ ม. ย. อัย ปาโจ นตฺติ ๗ ๒ ม. อุทายี ๗ เอวมฺปริปี ๗ ๓ ม. ย. สारตฺโต ๗
๔ ม. ย. อัย ปาโจ นตฺติ ๗ ๕-๕ ม. ย. อิม ปาฐา นตฺติ ๗

ภิกขุณีโย เอวมาหํสุ อัย ภิกขุณี อพฺรหฺมจารินี อัย กพฺภินีติ ๑ ฯ
นาหํ อยฺเย อพฺรหฺมจารินีติ ฯ อถโฆ ๒ สว ภิกขุณี ๒ ภิกขุณินํ
เอตมตฺถํ อารโจะสี ฯ ภิกขุณีโย อชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม อยฺโย อุทายี ภิกขุณียา ปุราณจิวํ ໄ໓วาเปสฺสตีติ ฯ
อถโฆ ตา ภิกขุณีโย ภิกขุณํ เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ เย เต ภิกขุ
อปฺปิจฺจนา ฯเปฯ เต อชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
อายุสฺมา อุทายี ภิกขุณียา ปุราณจิวํ ໄ໓วาเปสฺสตีติ ฯ อถโฆ
เต ภิกขุ [๓] ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อถโฆ ภควา ฯเปฯ
อายุสฺมนตฺตํ อุทายี ปฏฺฐิจฺฉนฺติ สจฺจํ กิร ตํ อุทายี ภิกขุณียา
ปุราณจิวํ ໄ໓วาเปสฺตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ ฌาติกา เต อุทายี
อญฺญาติกาติ ฯ อญฺญาติกา ภควาติ ฯ อญฺญาตโก โมฆปุริส
อญฺญาติกาย น ชานาติ ปฏฺฐิรูปํ วา อปฺปฏฺฐิรูปํ วา ปาสาทิกํ
วา อปฺปาสาทิกํ ๔ วา ตตฺถ หิ นาม ตํ โมฆปุริส อญฺญาติกาย
ภิกขุณียา ปุราณจิวํ ໄ໓วาเปสฺสตี เนตฺตํ โมฆปุริส อปฺปสนฺนํ
วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกขุณียาย ฯเปฯ เอวญฺจ ปน
ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกขุ อญฺญาติกาย
ภิกขุณียา ปุราณจิวํ ໄ໓วาเปยฺย วา รัชชาเปยฺย วา อาโกฎฺยาเปยฺย
วา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

๑ ม. ย. อพฺรหฺมจารินี อัย ภิกขุณี กพฺภินีติ ฯ ๒-๒ ม. ย. อิม ปาฐา นตฺถิ ฯ

๓ ม. อายุสฺมนตฺตํ อุทายี อเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา ... ฯ ๔ ม. อปฺปาสาทิกํ ฯ

[๔๓] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๗เป๗ ภิกขุติ ๗เป๗ อัย
อิมสมิ อตเถ อธิปเปโต ภิกขุติ ๗ อัญญาติกา นาม มาติโต
วา ปิติโต วา ยาว สตตมา ปิตามหุคา อสมพทุธา ๗ ภิกขุณี
นาม อุภโต สงฺฆเม อุปสมปฺนนา ๗ ปฺราณจิวร์ นาม สกึ นิวตฺถปิ
สกึ ปารุตฺถปิ ๗ โชวาติ ๑ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๗ โชตฺ ๒ นิสฺสคฺคิย
โหติ ๗ รชาติ อาณาเปติ ๓ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๗ รตฺตํ ๔ นิสฺสคฺคิย
โหติ ๗ อาโกฏฺเหตี อาณาเปติ ๕ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๗ สกึ
ปาณิปปหาริ ๖ วา มุคฺครปฺปหาริ ๗ วา ทินฺเน นิสฺสคฺคิย โหติ
นิสฺสชฺชิตพฺพิ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ๗ เอวญจ
ปน ภิกขเว นิสฺสชฺชิตพฺพิ ๗เป๗ อิทํ เม ฆนฺเต ปฺราณจิวร์
อัญญาติกาย ภิกขุณิยา โชวาปิตฺ นิสฺสคฺคิย อิมานํ สงฺฆสฺส
นิสฺสชฺชามิติ ๗เป๗ ทเทยฺยาติ ๗เป๗ ทเทยฺยุนฺติ ๗เป๗ อายสฺมโต
ทมฺมิติ ๗

[๔๔] อัญญาติกาย อัญญาติกสณฺณี ปฺราณจิวร์ โชวาเปติ
นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺติยิ ๗ อัญญาติกาย อัญญาติกสณฺณี ปฺราณจิวร์
โชวาเปติ รชาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๗

- # ๑ รา. โชวาเปยฺยาติ โชวาหิติ อาณาเปติ ๗ โป. ม. ยฺ. โชวาติ อาณาเปติ ๗
- # ๒ รา. โชวาปิตํ ๗ ๓ รา. รชาเปยฺยาติ รชาหิติ อาณาเปติ ๗ ๔ รา. รชฺชิตํ ๗
- # ๕ รา. อาโกฏฺหาเปยฺยาติ อาโกฏฺเหตี อาณาเปติ ๗ ๖ ปาณิปปหาริติปี ปาโง ๗
- # ๗ มุคฺครปฺปหาริติปี ปาโง ๗

อณฺดาติกา ย อณฺดาติกสณฺณี ปุราณจิวริ โธวาเปติ อาโกฎาเปติ
นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อณฺดาติกา ย อณฺดาติกสณฺณี
ปุราณจิวริ โธวาเปติ รัชาเปติ อาโกฎาเปติ นิสฺสคฺคิเยน
อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ฯ อณฺดาติกา ย อณฺดาติกสณฺณี
ปุราณจิวริ รัชาเปติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อณฺดาติกา
ย อณฺดาติกสณฺณี ปุราณจิวริ รัชาเปติ อาโกฎาเปติ นิสฺสคฺคิเยน
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อณฺดาติกา ย อณฺดาติกสณฺณี ปุราณจิวริ
รัชาเปติ โธวาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อณฺดาติกา
ย อณฺดาติกสณฺณี ปุราณจิวริ รัชาเปติ อาโกฎาเปติ โธวาเปติ
นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ฯ อณฺดาติกา ย อณฺดา-
ติกสณฺณี ปุราณจิวริ อาโกฎาเปติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ
อณฺดาติกา ย อณฺดาติกสณฺณี ปุราณจิวริ อาโกฎาเปติ โธวาเปติ
นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อณฺดาติกา ย อณฺดาติกสณฺณี
ปุราณจิวริ อาโกฎาเปติ รัชาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อณฺดาติกา ย อณฺดาติกสณฺณี ปุราณจิวริ อาโกฎาเปติ โธวาเปติ
รัชาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺวินฺนํ ทุกฺกฏานํ ฯ อณฺดาติกา
ย เวมติโก ฯเปฯ อณฺดาติกา ย ณาติกสณฺณี ฯเปฯ อณฺดสฺส
ปุราณจิวริ โธวาเปติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ นิสฺสคฺคิเยน
โธวาเปติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ เอกโต อุปสมฺปนฺนํ โธวาเปติ
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ณาติกา ย อณฺดาติกสณฺณี อาปตฺติ

ทุกกฏสฺส ฯ ฌาติกาย เวมตีโก อาปตฺติ ทุกกฏสฺส ฯ ฌาติกาย
ฌาติกสญญี อนาปตฺติ ฯ

[๔๕] อนาปตฺติ ฌาติกาย โธวณฺติยา อญฺฌาติกา ทฺติยา โหติ
อวุตฺตา โธวติ อปริภุตฺตํ โธวาเปติ จีวรํ จเปตฺวา อญฺญํ
ปริภุขารํ โธวาเปติ สิกฺขมานาย สามณฺเริยา อุตฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

จตุตฺถสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปลงจมนสิกขาปทํ

[๔๖] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเน
กถนุทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน อุปลวณฺณา ภิกฺขุณี
สาวตฺถิยํ วิหริติฯ อถ โข อุปลวณฺณา ภิกฺขุณี ปุพฺพพณฺหสมยํ
นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย สาวตฺถิ ปิณฺฑทาย ปาวิสิ สาวตฺถิยํ
ปิณฺฑทาย จริตฺวา ปจฺจนาภตฺตํ ปิณฺฑทปาทปฏิกฺกนฺตา เยน อนฺธวณฺ
เตนุปลสงฺกมิ ทิวาวิหาราย อนฺธวณฺ อชฺโฆคาเหตุวา อณฺณตรสฺมี
รุกฺขมฺมฺเล ทิวาวิหารํ นิสิตฺติฯ เตน โข ปน สมเยน โจรา กตกมฺมา คาวี
วริตฺวา มํสํ คเหตุวา อนฺธวณฺ ปวิสิตฺตุฯ อทฺทสา โข โจรคามณฺโโก
อุปลวณฺณํ ภิกฺขุณี อณฺณตรสฺมี รุกฺขมฺมฺเล ทิวาวิหารํ นิสินฺนํฯ
ทิสฺวานสฺส เอตทโหสิ สเจ เม ปุตฺตภาตिका ๑ ปสฺสิสฺสสนฺติ
วิหฺเจยิสฺสสนฺติ อิมํ ภิกฺขุณินฺนฺติ อณฺเณน มกฺเคน อคมาสิฯ
อถ โข โส โจรคามณฺโโก มํเส ปกฺเก วรมํสานิ คเหตุวา ปลณฺเณน
ปฺปฺถิ ๒ พนฺธิตฺวา อุปลวณฺณาย ภิกฺขุณิยา อวิทฺฐเร รุกฺเข อาลคฺเคตฺวา
โย ปสฺสติ สมโณ วา พุราหฺมโณ วา ทินฺนํเขว หฺรตฺตฺติ วตฺวา
ปกฺกามิฯ อสฺโสสิ โข อุปลวณฺณา ภิกฺขุณี สมาริหมฺหา
วฺภูจฺหิตฺวา ตสฺส โจรคามณฺณิกสฺส อิมํ วาจํ ภาสฺมานสฺสฯ อถ โข
๑ ม. ยฺ. ปุตฺตภาตฺกาฯ ๒ ม. ยฺ. ปลณฺณปฺปฺถิฯ

อุปลลวณณา ภิกขุณี ตัมมัสสะ กเหตฺวา อุปลสฺสยํ อคมาสิ ฯ
อถโฆ อุปลลวณณา ภิกขุณี ตสฺสา รตฺติยา อจฺเจน ตัมมัสสะ
สมฺปาเทตฺวา อุตฺตราสฺสเคน ฆณฺฑิกัง พนฺธิตฺวา เวหาสิ อพฺพุทฺทคนฺตฺวา
เวพฺพเน ปจฺจุจฺจาสิ ฯ

[๔๗] เตน โข ปน สมเยน ภควา คามํ ปิณฺฑาย ปวิฏฺโฐ
โหติ ฯ आयสฺมา อุทายิ โอยฺหิโก โหติ วิหารปาโล ฯ อถโฆ
อุปลลวณณา ภิกขุณี เยนายสฺมา อุทายิ เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปลสงฺกมิตฺวา आयสฺมนฺตํ อุทายี เอตทโวจ กหํ ฆนฺเต ภควาติ ฯ
ปวิฏฺโฐ ภคินี ภควา คามํ ปิณฺฑายาติ ฯ อิมํ ฆนฺเต มัสสะ ภควโต
เทหิติ ฯ สนฺตปฺปิโต เต ๑ ภคินี ภควา มัสเสน สเจ เม ตฺวํ
อนฺตรวาสกํ ทเทยฺยาสิ เอวมหมปิ ๒ สนฺตปฺปิโต ภเวยฺย
อนฺตรวาสเกนาติ ฯ มยฺ โข ฆนฺเต มาตุคามา นาม กิจฺจลาภา อิทฺถจ
เม อนฺติมํ ปณฺจมํ จีวรํ นานํ ทสฺสามิติ ฯ เสยฺยถาปิ ภคินี
ปฺริโส หตฺถิ ทตฺวา กจฺเจ วิสฺสชฺเชยฺย ๓ เอวมเว โข ตฺวํ ภคินี
ภควโต มัสสะ ทตฺวา มยฺหํ ๔ อนฺตรวาสกํ วิสฺสชฺเซหิติ ๕ ฯ อถโฆ
อุปลลวณณา ภิกขุณี आयสฺมตา อุทายินา นิปฺปิพฺพิมานา อนฺตรวาสกํ
ทตฺวา อุปลสฺสยํ อคมาสิ ฯ ภิกขุณฺโฆ อุปลลวณฺณาย ภิกขุณฺเีย
๑ ม. ย. ตยา รามณฺณโปตฺถเก ปน น ทิสฺสติ ฯ ๒ เอวณฺจาทฺปิตฺปิ ปาโง ฯ
๓ ม. ย. สชฺเชยฺย ฯ ๔ ม. ย. มยฺ ฯ ๕ ม. ย. น สชฺชสีติ ฯ

ปตฺตจิวริ ปฏิกุคฺคหนฺติโย อุปลวณฺณํ ภิกฺขุณี เอตทโวจฺจ กหนฺเต
อฺยเย อนฺตรวาสโกติ ฯ อุปลวณฺณา ภิกฺขุณี ภิกฺขุณินิ เอตมตฺถํ
อาโรเจสิ ฯ ภิกฺขุณีโย อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม อฺยโย อุทายิ ภิกฺขุณียา หตฺถโต ๑ จิวริ ปฏิกุคฺคเหสฺสติ
กิจฺจลาโภ มาตุคาโมติ ฯ อถโข ตา ภิกฺขุณีโย ภิกฺขุณิ เอตมตฺถํ
อาโรเจตุํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปีจฺญา ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุทายิ ภิกฺขุณียา หตฺถโต ๒ก
จิวริ ปริกฺคเหสฺสตีติ ฯ อถโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตุํ ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุทายิ ภิกฺขุณียา หตฺถโต ๓ จิวริ
ปฏิกุคฺคเหสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ ฌาติกา เต อุทายิ อญฺฌาติกาติ ฯ
อญฺฌาติกา ภควาติ ฯ อญฺฌาตโก โมฆปฺริส อญฺฌาติกาย น
ชานาติ ปฏฺฐึปํ วา อปฺปฏฺฐึปํ วา สนฺตํ วา อสนฺตํ วา ตตฺถ
นาม ตฺวํ โมฆปฺริส อญฺฌาติกาย ภิกฺขุณียา หตฺถโต จิวริ
ปฏิกุคฺคเหสฺสตี เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ
วา ภิยฺโยภาวาย ฯเปฯ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ อญฺฌาติกาย ภิกฺขุณียา หตฺถโต
จิวริ ปฏิกุคฺคเณหฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियนฺติ ฯ เอวฺจจิทํ ภควตา
ภิกฺขุณิ สีกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ กุกฺกจฺจาณนฺตา ภิกฺขุณินิ

๑๒๓ ม. ย. อัย ปาโจ นตฺถิ ฯ

ปาริวฏฺฐกจิวรํ ๑ นปฺปฏิคฺคณฺหนฺติ ฯ ภิกฺขุณีโย อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อยฺยา อมฺหากํ ปาริวฏฺฐกจิวรํ ๒
นปฺปฏิคฺคณฺหิสฺสนฺตีติ ๓ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ ตาสํ ภิกฺขุณีนํ
อุชฺฌายนฺตินํ จิยนฺตินํ วิปาเจนฺตินํ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต
เอตมฺตถํ อารโจะสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี
ปกรณฺเ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว
ปลฺจณฺนํ ปาริวฏฺฐกํ ๔ ปฏฺิคฺคเหตุํ ภิกฺขุสฺส ภิกฺขุณียา สิภฺขมานาย
สามเณรสฺส สามเณริยา อนุชานามิ ภิกฺขเว อิมํ
ปลฺจณฺนํ ปาริวฏฺฐกํ ๕ ปฏฺิคฺคเหตุํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิภฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ อลฺลวาทิกาย ภิกฺขุณียา
หตฺถโต จิวรํ ปฏฺิคฺคณฺหยฺย อลฺลวตฺร ปาริวฏฺฐกา ๖ นิสฺสํคฺคิย
ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๔๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมี อตฺถे อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อลฺลวาทิกา นาม มาติโต
วา ปิติโต วา ยาว สตฺตมา ปิตามหฺยฺคา อสมฺพทฺธา ฯ ภิกฺขุณี
นาม อุภโตสงฺฆเ อุปสมฺปนฺนา ฯ จิวรํ นาม จณฺนํ จิวรานํ
๑-๒ ม. ย. ปาริวตฺตกจิวรํ ฯ ๓ ม. ย. น ปฏฺิคฺคเหตุสฺสนฺตีติ ฯ ๔-๕ ม. ย.
ปาริวตฺตกํ ฯ ปาริวฏฺฐกจิวรนฺติปิ ปาโห ฯ ๖ ม. ย. ปาริวตฺตกา ฯ เอวมฺปริปิ ฯ

อณฺดตฺร จีวรํ วิกปฺปนฺนํ ปจฺฉิมํ ๑ ฯ อณฺดตฺร ปาริวณฺณกาติ
จเปตฺวา ปาริวณฺณกํ ฯ ปฏิกุคฺคฺหาติ ปโยเค ทุกฺกณฺฑํ ปฏฺฐิตาเกน
นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคกฺลสฺส
วา ฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเปฯ อิทํ เม ภาณเต
จีวรํ อณฺดตฺริกาย ภิกฺขุณฺเีย หตฺถโต ปฏิกุคฺคฺหิตํ อณฺดตฺร
ปาริวณฺณกา นิสฺสคฺคิยํ อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตี ฯเปฯ
ททฺเหยยฺยติ ฯเปฯ ททฺเหยยฺยนฺติ ฯเปฯ อายสฺมโต ทมฺมิมิตฺติ ฯ

[๕๐] อณฺดตฺริกาย อณฺดตฺริกสณฺณิ หตฺถโต ๒ จีวรํ
ปฏิกุคฺคฺหาติ อณฺดตฺร ปาริวณฺณกา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियํ ฯ
อณฺดตฺริกาย เวมฺติโก หตฺถโต ๓ จีวรํ ปฏิกุคฺคฺหาติ อณฺดตฺร
ปาริวณฺณกา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियํ ฯ อณฺดตฺริกาย ฅาติกสณฺณิ
หตฺถโต ๔ จีวรํ ปฏิกุคฺคฺหาติ อณฺดตฺร ปาริวณฺณกา นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺตियํ ฯ

[๕๑] เอกโตอุปสมฺปนฺนาย หตฺถโต จีวรํ ปฏิกุคฺคฺหาติ
อณฺดตฺร ปาริวณฺณกา อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ ฅาติกาย อณฺดตฺริกสณฺณิ
อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ ฅาติกาย เวมฺติโก อาปตฺติ
ทุกฺกณฺสฺส ฯ ฅาติกาย ฅาติกสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๕๒] อนาปตฺติ ฅาติกาย ปาริวณฺณกํ ปฺริตฺเตน วา วิปลํ
วิปลฺเณ วา ปฺริตฺตํ ภิกฺขุ วิสฺสาถํ คณฺหาติ ตาวกาลิกํ
๑ ยฺ. วิกปฺปนฺนํ ปจฺฉิมํ ฯ ๒-๓-๔ ม. ยฺ. อัย ปาโจ นตฺถิ ฯ

วินย. มหาวิกงฺโก (๒) - หน้าที่ 33

คณฺหาติ จีวรํ จปตฺวา อณฺณํ ปริกฺขารํ คณฺหาติ สิग्ghมานาย

สามเณรียา อุมฺมตฺตกฺกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺกฺสฺสาคี ฯ

ปณฺจมสิग्ghาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ฉฏฺฐสติกขาปทํ

[๕๓] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเขน อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต ปฏฺโฐ ๑ โหติ ฌมฺมี กถํ กาคุํฯ อถโฆ
อถฺลตโร เสฏฺฐิปฺตุโต เขนายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนตํ อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตุตํ อภิฺวาเทตฺวา
เอกมนฺตํ นิสิตฺติฯ เอกมนฺตํ นิสินฺนํ โข ตํ เสฏฺฐิปฺตุตํ อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต ฌมฺมिया กถาย สนนฺทสฺเสติ สมาทเปตี
สมฺมุเตเชติ สมฺปหํเสติฯ อถโฆ โส เสฏฺฐิปฺตุโต อายสฺมตา
อุปนฺนุเทน สกฺยปฺตุเตน ฌมฺมिया กถาย สนนฺทสฺสีโต สมากปิโต
สมฺมุเตชิตฺโต สมฺปหํสีโต อายสฺมนตํ อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตุตํ เอตทโวจ
วเทยฺยาถ ฆนฺเต เยน อตุโธ ปฏฺฐิพฺลา มยฺ อยฺยสุส ทาคุํ
ยทิตํ จีวรปิณฑฺพาทเสนาสนคิลานปจฺจยภตฺตชฺชปรีกฺขารานฺนติ ๒ฯ สเจ
เม ตวํ อาวุโส ทาทูกาโมสฺสี อีโต เอกํ สากฺกํ เทหิตฺติฯ อมฺหากํ
โฆ ฆนฺเต กุลปฺตุตํานํ กิสฺมึ วีย เอกสากฺกํ กนฺตุํ อากเมถ ๓
ฆนฺเต ยาว ฆริํ คจฺฉามิ ฆริํ คโต อีโต วา เอกํ สากฺกํ
๑ ม. ปฏฺฐิโฏฯ ๒ ย. จีวร ... ปรีกฺขารานฺนติฯ ๓ ม. ย. อากเมหิฯ

ปหิณฺสีสามิ อีโต วา สุนฺทรตรนฺติ ฯ ทฺติยมฺปิ โข อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต ตํ เสฏฺฐิปฺตุตํ เอตทโวจ สเจ เม ตฺวํ
อาวุโส ทาทุกาโมสิ อีโต เอกํ สากฺกํ เทหิติ ฯ อมฺหากํ โข
ภนฺเต กฺลปฺตุตฺตานํ กิสมิ ฺวีย เอกสากฺกํ คนฺตุ อากเมถ ภนฺเต
ยว ฌริ กจฺณามิ ฌริ คโต อีโต วา เอกํ สากฺกํ ปหิณฺสีสามิ
อีโต วา สุนฺทรตรนฺติ ฯ ตฺติยมฺปิ โข อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต
ตํ เสฏฺฐิปฺตุตํ เอตทโวจ สเจ เม ตฺวํ อาวุโส ทาทุกาโมสิ
อีโต เอกํ สากฺกํ เทหิติ ฯ อมฺหากํ โข ภนฺเต กฺลปฺตุตฺตานํ กิสมิ
วีย เอกสากฺกํ คนฺตุ อากเมถ ภนฺเต ยว ฌริ กจฺณามิ ฌริ
คโต อีโต วา เอกํ สากฺกํ ปหิณฺสีสามิ อีโต วา สุนฺทรตรนฺติ ฯ
กี ปน ตยา อาวุโส อทาทุกาเมน ปวาริตฺเตน ยํ ตฺวํ ปวาริตฺวา
น เทหิติ ฯ อถ โข โส เสฏฺฐิปฺตุโต อายสฺมตา อุปนฺนุเทน
สกฺยปฺตุเตน นิปฺปิพฺยมาโน เอกํ สากฺกํ ทตฺวา อคฺมาสิ ฯ มนุสฺสา
ตํ เสฏฺฐิปฺตุตํ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจํ กิสฺส ตฺวํ อยฺย ๑ เอกสากฺกโก
อากจฺจสีติ ฯ อถ โข โส เสฏฺฐิปฺตุโต เตสํ มนุสฺसानํ เอตมตฺถํ
อาโรเจสิ ฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ มหิจฺฉา
อิเม สมณฺหา สกฺยปฺตุตฺติยา อสนฺตุจฺฉา นยิเม ๒ สุกฺรา ฌมฺมนิมนฺตนาถ ๓
กาตุํ กถํ หิ นาม เสฏฺฐิปฺตุเตน ฌมฺมนิมนฺตนาถ
๑ ม. ยฺ. อยฺโย ฯ ๒ ม. ยฺ. นยิเมสิ ฯ ๓ ม. ยฺ. ฌมฺมนิมนฺตนาถ ฯ

กุกกัจจาณนตา น วิญญาเปตฺติ ยถานกคา ว สาวตฺถิ คนฺตฺวา ภิกฺขุ
อภิวาเทนฺติ ฯ ภิกฺขุ เอวมาหํสุ สุนฺทรา โข อิเม อาวุโส
อาชีวกา ye อิเม ภิกฺขุ อภิวาเทนฺตฺติ ฯ เต เอวมาหํสุ น มยํ
อาวุโส อาชีวกา ภิกฺขุ มยฺนฺติ ฯ ภิกฺขุ आयสฺมนนฺตํ อุปาถิ
เอตทโวจฺจํ อิงฺฆม อาวุโส อุปาถิ อิเม อนฺนุยฺยชฺชาหิตี ฯ อถโฆ ๑ เต
ภิกฺขุ आयสฺมตา อุปาถินา อนฺนุยฺยชฺชيمانนา เอตมตฺถํ อารโจะตฺถํ ๑ ฯ
อถโฆ आयสฺมา อุปาถิ เต ภิกฺขุ อนฺนุยฺยชฺชิตฺวา ภิกฺขุ เอตทโวจ
ภิกฺขุ อิเม อาวุโส เทถ เตสํ ๒ จีวรานีติ ฯ ye เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม ภิกฺขุ นกคา อากจฺฉิสฺสนฺติ นนฺ นาม ติเณน วา
ปฺปิจฺฉาทฺเตว อากนฺตพฺพนฺติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อารโจะตฺถํ ฯ อถโฆ ภควา เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรเณ [๗]
ธมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ อนฺนุชานามิ ภิกฺขเว อจฺฉินฺน-
จีวรสฺส วา นนฺนุจจีวรสฺส วา อญฺญาตกํ คหปฺตี วา คหปฺตานี วา
จีวรํ วิญญาเปตฺติ ยํ อวาทํ ปจฺมํ อุปกจฺฉนฺติ สเจ ตตฺถ โหติ
สงฺฆสฺส วิหารจีวรํ วา อุตฺตรตฺถรณํ วา ภูมฺมตฺถรณํ ๔ วา ภิตฺติจฺฉนฺติ
วา ตํ คเหตุว ปารุปีตฺถํ ตยฺจ โข ๕ ลภิตฺวา โอทหิสฺสามิตี
โน เจ โหติ สงฺฆสฺส วิหารจีวรํ วา อุตฺตรตฺถรณํ วา ภูมฺมตฺถรณํ
๑ ยฺ. อิเม ปาจา นตฺติ ฯ ๒ ม. ยฺ. เนตํ ฯ ๓ โป. ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนฺนิปาตฺวาเปตฺวา ฯ
๔ ม. ภูมฺมตฺถรณํ ฯ ๕ ม. ยฺ. ตยฺจ โขติ ปาโจ นตฺติ ฯ

วา ภิสิจฺฉวิ วา ติณฺณ วา ปณฺณ วา ปฏิจฺฉาเทตฺวา
อาคนฺตพฺพํ นเตวว นกฺเคน อาคนฺตพฺพํ โย อาคจฺเจยฺย
อาปตฺติ ทฺวักกุสฺส ๙ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ อณฺดาตกํ คหปตี วา คหปตานี วา
จิวรี วิณฺญาเปยฺย อณฺตฺร สมฺมา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๙
ตตฺถายํ สมฺโม อจฺฉินฺนจิวโร วา โหติ ภิกฺขุ นฏฺจจิวโร วา
อัยํ ตตฺถ สมฺโมติ ๙

[๕๕] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๙เปฯ ภิกฺขุติ ๙เปฯ อัยํ
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๙ อณฺดาตโก นาม มาติโต
วา ปิตีโต วา ยาว สตฺตมา ปิตามหฺยกา อสมฺพฺทฺโร ๙ คหปติ
นาม โย โกจิ อการํ อชฺฉาวสตี ๙ คหปตานี นาม ยา กาจิ
อการํ อชฺฉาวสตี ๙ จิวรี นาม ฉนฺนํ จิวรานํ อณฺตฺร จิวรี
วิกปฺปฺนุปกํ ปจฺฉิมํ ๑ ๙ อณฺตฺร สมฺมาติ จเปตฺวา สมฺย ๙ อจฺฉินฺนจิวโร
นาม ภิกฺขุสฺส จิวรี อจฺฉินฺนํ โหติ ราชฺหิ วา โจเรหิ
วา ชฺตุเตหิ วา เขหิ เกหิจิ วา อจฺฉินฺนํ โหติ ๙ นฏฺจจิวโร
นาม ภิกฺขุสฺส จิวรี อคฺคินา วา ททฺธํ โหติ อุทฺเทน วา วุพฺหํ
โหติ อุทฺทฺเรหิ วา อุปฺจิกาหิ วา ขายิตํ โหติ ปรีโภคชฺฉณฺณํ
วา โหติ ๙ อณฺตฺร สมฺมา วิณฺญาเปติ ปโยเค ทฺวักกุ
ปฏฺฐาณน นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา กณฺสส
๑ ย. วิกปฺปฺนุปกปจฺฉิมํ ๙

วา ปุคฺคตสฺส วาฯ เหวลฺลจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเปฯ
อิทํ เม ฆนฺเต จีวรํ อลฺลวาทกํ คหปตฺतिकํ อลฺลวตฺตร สมฺมา
วิญฺญาเปตํ นิสฺสคฺคิยํ อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯเปฯ
ททฺเหยยฺยติ ฯเปฯ ททฺเหยยฺยนฺติ ฯเปฯ อายสฺมโต ทมฺมิตฺติ ฯ

[๕๖] อลฺลวาทเก อลฺลวาทกสฺสณฺณิ อลฺลวตฺตร สมฺมา จีวรํ
วิญฺญาเปตฺติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ อลฺลวาทเก เวมตฺติโก อลฺลวตฺตร
สมฺมา จีวรํ วิญฺญาเปตฺติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อลฺลวาทเก
อลฺลวาทกสฺสณฺณิ อลฺลวตฺตร สมฺมา จีวรํ วิญฺญาเปตฺติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ ฌวาทเก อลฺลวาทกสฺสณฺณิ อปาตฺตติ ทฺถกฺกฺกุสฺส ฯ
ฌวาทเก เวมตฺติโก อปาตฺตติ ทฺถกฺกฺกุสฺส ฯ ฌวาทเก ฌวาทกสฺสณฺณิ
อนาปตฺตติ ฯ

[๕๗] อนาปตฺตติ สมฺเม ฌวาทกานํ ปวาริตานํ อลฺลวสฺสตุถาย
อตุตฺตโน ฌเนน อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ฉฺฉจฺจสิทฺถาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

สตุตมสิกขาปท

[๕๘] เตน สมเขน พุทุโธ ภควา สาวคฺคิยิ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเขน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อจฺฉินฺนจิวฺรเก ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺตุติ ๑ ภควตา
อาวุโส อนฺนุณฺดาตํ อจฺฉินฺนจิวฺรสฺส วา นนฺนุจจิวฺรสฺส วา อนฺนุณฺดาตํ
คหปตี วา คหปตานี วา จิวฺริ วิณฺญาเปตฺตุ วิณฺญาเปถ อาวุโส
จิวฺรนฺตุติ ๑ อถํ อาวุโส ททฺธํ อเมหฺหิ จิวฺรนฺตุติ ๑ มยํ อาวุโส ๒
อายุสฺสมนฺตานิ อตฺถาย ๓ วิณฺญาเปมาติ ๑ วิณฺญาเปถ อาวุโสติ ๑
อถ โข ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อนฺนุณฺดาตเก ๔ คหปติเก อุปสงฺกมิตฺวา
เอตทโวจฺจ อจฺฉินฺนจิวฺรกา อาวุโส ภิกฺขุ อากตา เทถ เนลํ
จิวฺรนฺตุติ ๕ พหุํ จิวฺริ วิณฺญาเปสฺสุ ๑ เตน โข ปน สมเขน อนฺนุณฺดาตโร
ปุริโส สภายํ นิสินฺโน อนฺนุณฺตริ ปุริสํ เอตทโวจ อจฺฉินฺนจิวฺรกา
อยฺยา ๖ อากตา เนลํ ๗ มยา จิวฺริ ทินฺนุนฺตุติ ๑ โสปี เอวมาห
มยาปี ทินฺนุนฺตุติ ๑ อปโรปี เอวมาห มยาปี ทินฺนุนฺตุติ ๑ เต
๑ ม. ย. วทนฺตุติ ๑ ๒๓๔ ม. ย. อิมะ ปาจา นตฺติ ๑ ๕ ม. ย. รา. จิวฺรานีติ ๑
๖ ม. ย. อโยโย ภิกฺขุ ๑ เอวมิตฺติเส จาเนสฺสุ ๑ ๗ ม. ย. เตสํ ๑

อุชฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา
น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุํ จีวรํ วิญฺญาเปสฺสนฺติ ทฺสฺสวณฺิขุํ ๑ วา
สมณฺา ๒ สกฺยปฺตฺติยา กริสฺสนฺติ ปกฺคาหิกสาลํ วา ปสาเรสฺสนฺตีติ ฯ
อสุสฺสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฌายนฺตานํ จิยฺนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจมา สนฺตฺตฺตฺตฺตาเปฯ เต
อุชฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ
น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุํ จีวรํ วิญฺญาเปสฺสนฺตีติ ฯ อถ โข เต
ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสํฯ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว น
มตฺตํ ชานิตฺวา พหุํ จีวรํ วิญฺญาเปถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วิกฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห โมจฺมปฺริสา น มตฺตํ
ชานิตฺวา พหุํ จีวรํ วิญฺญาเปสฺสถ เนตํ โมจฺมปฺริสา อปฺปสนฺนํ
วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิยฺโยภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ ตถฺเจ อญฺญาตโก คหปติ
วา คหปตานี วา พหุหิ จีวเรหิ อภิหฺนฺจฺจํ ปวาเรยฺย สนฺตฺรตฺตรปฺรมนฺเตน
ภิกฺขุณา ตโต จีวรํ สาทิตพฺพิ ตโต เจ อุตฺตริ
สาทิเยยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๕๕] ตถฺเจติ อจฺฉินฺนจิวรํ ภิกฺขุํฯ อญฺญาตโก นาม มาติโต
วา ปิติโต วา ยาว สตฺตฺมา ปิตามหฺยฺคา อสมฺพทฺโธฯ คหปติ นาม
โย โภจิ อการํ อชฺฌาวสฺติฯ คหปตานี นาม ยา กาจิ อการํ
อชฺฌาวสฺติฯ พหุหิ จีวเรหิ พหุเกหิ จีวเรหิฯ อภิหฺนฺจฺจํ
๑ ม. ทฺสฺสวณฺิขุํฯ ๒ โป. ทฺสฺสวณฺิชา อิม สมณฺาฯ

ปวาเรยฺยาติ ยาวตํ อิจฺฉสิ ตาวตํ คณฺหาหีติ ฯ สนฺตรุตฺตรปรมนฺเตน
ภิกฺขุณา ตโต จีวรํ สาทิตพฺพนฺติ สเจ ตีณิ นฺนุจฺจานิ
โหนฺติ เทว สาทิตพฺพานิ เทว นฺนุจฺจานิ เอกํ สาทิตพฺพํ
เอกํ นฺนุจํ น [๑] สาทิตพฺพํ ฯ ตโต เจ อุตฺตริ สาทิตเยยฺยาติ
ตทฺตฺตริ วิญฺญาเปติ ปโยเค ทุกฺกมฺมํ ปฏฺฐิตาเกน นิสฺสคฺคิย
โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเปฯ อิมํ เม ภาณเต จีวรํ
อณฺฎาตํ คหปฺตํ [๒] ตทฺตฺตริ วิญฺญาปิตํ นิสฺสคฺคิย อิมํ หํ สงฺฆสฺส
นิสฺสชฺชามิตี ฯเปฯ ทเทยฺยาติ ฯเปฯ ทเทยฺยฺนฺติ ฯเปฯ อายสฺมโต
ทมฺมีตี ฯ

[๖๐] อณฺฎาตเก อณฺฎาตกสฺสณฺณี ตทฺตฺตริ จีวรํ วิญฺญาเปติ
นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺตียํ ฯ อณฺฎาตเก เวมฺติโก ตทฺตฺตริ จีวรํ วิญฺญาเปติ
นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺตียํ ฯ อณฺฎาตเก ณาตกสฺสณฺณี ตทฺตฺตริ จีวรํ
วิญฺญาเปติ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺตียํ ฯ ณาตเก อณฺฎาตกสฺสณฺณี
อาปฺตติ ทุกฺกมฺมสฺส ฯ ณาตเก เวมฺติโก อาปฺตติ ทุกฺกมฺมสฺส ฯ
ณาตเก ณาตกสฺสณฺณี อนาปฺตติ ฯ

[๖๑] อนาปฺตติ เสสํ อหริสฺสามิตี หรฺนฺโต คจฺฉนฺติ เสสํ
ตุเยหฺว โหตุตี เทนฺติ น อจฺฉินฺนการณา เทนฺติ น นฺนุจฺจการณา
๑ ม. ย. กิณฺจิ ฯ ๒ ม. ย. อุปฺสงฺกมิตฺวา ฯ

เทนุติ ฅาตกานัน ปรวาริตานัน อตุตโน ฅเนน อุมมตุตกตุต
อาทิกมมุติกตุตติ ๑

สตุตมสิกขปรท นิกฺขิตฺ ๑

อฏฺฐมสํกขาปทํ

[๖๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหริติ เชตฺวนเ
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร
ปุริโส ปชาปตี เอตทโวจ อຍ္ຍိ อุปนฺนํ จีวเรน อจฺฉาเทศฺสามິติฯ
อสุโสสิ โข อณฺฺตโร ปิณฑจาริโก ภิกฺขุ ตสฺส ปุริสสฺส อิมํ
วาทํ ภาสฺมานสฺสฯ อถโฆ โส ภิกฺขุ เยนายสุมา อุปนฺนโท
สภฺยปฺตฺโต เตนฺฺปสฺงกมิ อุปสฺงกมิตฺวา आयสุมนฺตํ อุปนฺนํ สภฺยปฺตฺตํ
เอตทโวจ มหาปฺญฺโลสิ ตฺวํ อาวฺโส อุปนฺนท อมฺกสมํ
โอกาเส อณฺฺตโร ปุริโส ปชาปตี เอตทโวจ อຍ္ຍိ อุปนฺนํ
จีวเรน อจฺฉาเทศฺสามິติฯ อตฺถาวฺโส มํ โส อุปฺภฺจฺจาโกติฯ อถโฆ
อายสุมา อุปนฺนโท สภฺยปฺตฺโต เยน โส ปุริโส เตนฺฺปสฺงกมิ
อุปสฺงกมิตฺวา ตํ ปุริสํ เอตทโวจ สจฺจํ กิร มํ ตฺวํ อาวฺโส
จีวเรน อจฺฉาเทศฺคาโมสิติฯ อปิ มยฺย ๑ เอวํ โหติ อຍ္ຍိ อุปนฺนํ
จีวเรน อจฺฉาเทศฺสามິติฯ สเจ โข มํ ตฺวํ อาวฺโส จีวเรน
อจฺฉาเทศฺคาโมสิ เอวรฺูเปน จีวเรน อจฺฉาเทหิ กฺยาหํ ๒ เตน
อจฺฉนฺฺโนปี กริสฺสามิ ยาหํ ๓ น ปริภฺยฺชิสฺสามິติฯ อถโฆ โส
ปุริโส อฺุชฺฌายติ ชียติ วิปาเจติ มหิจฺฉา อิเม สมณฺา
สภฺยปฺตฺติยา อสนฺฺตฺถฺจฺจา นยิเม สฺกฺรา จีวเรน อจฺฉาเทคฺคํ กถํ
๑ ม. ยฺ. เมยฺยฯ เม อຍ္ຍิอิตฺติ ทฺวิสฺสุปี วิกปฺเปสฺส ปทจฺเฉโทฯ
๓ ยํ อหนฺฺติ ปทจฺเฉโทฯ

หิ นาม อโย โย อุปนนโท มยา ปุพฺเพ อปฺปวาริโต [๑] อุปสงฺกมิตฺวา
จิวเร วิกปฺปํ อปชฺชิสฺสตีติ ฯ อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ ตสฺส ปุริสฺส
อุชฺฌายนฺตสฺส จิยนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
สนฺตฺตฺถา ฯ เปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม อายสฺมา อุปนนโท สกฺยปฺตฺโต ปุพฺเพ อปฺปวาริโต คหปติกํ
อุปสงฺกมิตฺวา จิวเร วิกปฺปํ อปชฺชิสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโหสุํ ฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุปนนฺท ปุพฺเพ
อปฺปวาริโต คหปติกํ อุปสงฺกมิตฺวา จิวเร วิกปฺปํ อปชฺชิสฺสตีติ ฯ สจฺจํ
ภควาติ ฯ ฌาตโก เต อุปนนฺท อญฺฌาตโกติ ฯ อญฺฌาตโก
ภควาติ ฯ อญฺฌาตโก โมฆปุริส อญฺฌาตกสฺส น ชานาติ ปฎฺฐิรूपํ
วา อปฺปฎฺฐิรूपํ วา สนฺตํ วา อสนฺตํ วา ตตฺถ นาม ตฺวํ
โมฆปุริส ปุพฺเพ อปฺปวาริโต อญฺฌาตกํ คหปติกํ อุปสงฺกมิตฺวา
จิวเร วิกปฺปํ อปชฺชิสฺสตีติ เนตํ โมฆปุริส อปฺปสนฺนํ วา
ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย ฯ เปฯ เหวลฺลจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ ภิกฺขุ ปเนว อุทฺธิสฺส อญฺฌาตกสฺส
คหปติสฺส วา คหปตานิยา วา จิวเรเตตาปนํ ๒ อุปกฺขมฺหิ โหติ
๑ ม. มํ ฯ ๒ ม. จิวเรเตตาปนํ ฯ จิวเร เตตาเปเนติ ปรีวตฺเตเนติ เอเตน
จิวเรมุเลนาคิ จิวเรเตตาปนํ ฯ ยทาทีนา สุตฺเตน นาคโมติ คนฺถิยํ วุตฺตํ ฯ ตสฺมา
เขภฺยฺเยน จิวเรเตตาปนฺนฺติ ปจฺนฺติ ฯ ตํ ปมาณํ น โหติ เทวภาวสฺส การณาภาวโต ฯ

อิมินา จีวรเจตাপเนน จีวร เจตาเปตฺวา อิตฺถนฺนํมํ ภิกขุ จีวเรน
อจฺจนาทสฺสามิตฺติ ฯ ตตฺร เจ โส ภิกขุ ปุพฺเพ อปฺปวาริตฺโต
อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อาปชฺเชยฺย สาธุ วต มํ อายสฺมา
อิมินา จีวรเจตاپเนน เอวรूपํ วา เอวรूपํ วา จีวร เจตาเปตฺวา
อจฺจนาเทหิตฺติ กลฺยาณกมฺยตฺถํ อุปาทาย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๖๗] ภิกขุ ปเนว อุทฺทิสฺสาติ ภิกขุสฺสตฺถาย ภิกขุ อารมฺมณฺ
กริตฺวา ภิกขุ อจฺจนาเทตฺกามาโม ฯ อญฺญาตโก นาม มาติโต วา
ปีติโต วา ยาว สตฺตมา ปีตตามหฺยูกา อสมฺพทฺโธ ฯ คหปติ
นาม โย โกจิ อการํ อชฺฌาวสฺติ ฯ คหปตานี นาม ยา
กาจิ อการํ อชฺฌาวสฺติ ฯ จีวรเจตاپนํ นาม หิรณฺณํ วา
สฺวณฺณํ วา มณฺนิ วา มุตฺตา วา มสารกลฺลํ ๑ วา ฝลิกโก วา
ปฏฺโถ วา สุตฺตํ วา กปฺปาโส วา ฯ อิมินา จีวรเจตاپเนนาติ
ปจฺจุปฺภุจฺติเตน ฯ เจตาเปตฺวาติ ปรีวภูตฺเตตฺวา ๒ ฯ อจฺจนาทสฺสามิตฺติ
ทสฺสามิ ฯ ตตฺร เจ โส ภิกขุติ ยํ ภิกขุ อุทฺทิสฺส จีวรเจตاپนํ
อุปกฺขมฺภุํ โหติ โส ภิกขุ ฯ ปุพฺเพ อปฺปวาริตฺติ ปุพฺเพ อวฺตุโต
โหติ กิทิสฺเสน เต ฆนฺเต จีวเรน อตฺถโถ กิทิสฺ เต จีวร
เจตาเปตฺสามิตฺติ ๓ ฯ อุปสงฺกมิตฺวาติ ฆริ คนฺตฺวา ชตฺถ กตฺถจि
๑ ม. ย. มุตฺตา วา มณฺนิ วา ปวาโฬ วา ฯ ๒ ม. ย. รา. ปรีวตฺเตตฺวา ฯ
เอวมฺปรีปิ ฯ ๓ ม. ย. เจตาเปมิตฺติ ฯ

อุปสงฺกมิตฺวา ฯ จีวเร วิกปฺปํ อปชฺชชยฺยาติ อายตํ วา โหตุ
วิตถตํ วา อปฺปิตํ วา สณฺหํ วา ฯ อิมินา จีวรเจตฺยาปเนนาติ
ปจฺจุปฺภุจฺจิตฺเตน ฯ เอวรูปํ วา เอวรูปํ วาติ อายตํ วา วิตถตํ
วา อปฺปิตํ วา สณฺหํ วา ฯ เจตฺยาเปตฺวาติ ปรีวภูมฺเหตฺวา ฯ
อจฺจุณาเทหีติ ทชฺชชฺเชติ ฯ กลฺยาณกมฺมยตํ อุปาทายาติ สาธฺตฺตฺติโก ๑
มหกฺขมฺตฺติโก ฯ ตสฺส วจเนน อายตํ วา วิตถตํ วา อปฺปิตํ
วา สณฺหํ วา เจตฺยาเปติ ปโยเค ทุกฺกณฺฏํ ปฏฺฐิตาเกน นิสฺสคฺคิย
โหติ นิสฺสชฺชชิตฺตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคคณฺสฺส วา ฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชชิตฺตพฺพํ ฯเปฯ อิทํ เม ภนฺเต จีวร
ปุพฺเพ อุปฺปวารีโต อณฺเฑวตกํ คหปตฺกํ อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร
วิกปฺปํ อปฺปนํ นิสฺสคฺคิย อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชชามิตฺติ ฯเปฯ
ททฺชชฺชชิตฺติ ฯเปฯ ททฺชชฺชชชิตฺติ ฯเปฯ อายสฺมโต ทมฺมิตฺติ ฯ

[๖๔] อณฺเฑวตเก อณฺเฑวตกสฺสณฺณี ปุพฺเพ อุปฺปวารีโต คหปตฺกํ
อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อปชฺชชติ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺตฺติยํ ฯ
อณฺเฑวตเก เวมตฺติโก ปุพฺเพ อุปฺปวารีโต คหปตฺกํ อุปสงฺกมิตฺวา
จีวเร วิกปฺปํ อปชฺชชติ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺตฺติยํ ฯ อณฺเฑวตเก
ณฺเฑวตกสฺสณฺณี ปุพฺเพ อุปฺปวารีโต คหปตฺกํ อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร
วิกปฺปํ อปชฺชชติ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺตฺติยํ ฯ ณฺเฑวตเก อณฺเฑวตกสฺสณฺณี
อปฺปตฺติ ทุกฺกณฺฏสฺส ฯ ณฺเฑวตเก เวมตฺติโก อปฺปตฺติ ทุกฺกณฺฏสฺส ฯ
ณฺเฑวตเก ณฺเฑวตกสฺสณฺณี อนาปฺปตฺติ ฯ

๑ ม. ย. สาธฺตฺตฺติโก ฯ

[๖๕] อนาปคฺติ ฅาตกานํ ปวาริตานํ อณฺณสฺสตุถาย
อตุตโน ฅเนน มหคฺฆํ เจตาเปตฺกามสฺส อปฺปกุณฺม เจตาเปติ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ
อฏฺฐมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

นวมสิกขาปทํ

[๖๖] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺหิ วิหริติ เขตวนเ
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเขน อญฺจตโร
ปุริโส อญฺจตรํ ปุริสํ เอตทโวจ อญฺยํ อุปนฺนํทํ จีวเรน
อจฺญาเทศฺสามิตฺติฯ โสปี เอวมาห อหฺมปิ อญฺยํ อุปนฺนํทํ จีวเรน
อจฺญาเทศฺสามิตฺติฯ อสฺโสสิ โข อญฺจตโร ปิณฑจาริกอ กิกฺขุ
เตสํ ปุริสํ อิมํ กถาสลฺลาปํฯ อถ โข โส กิกฺขุ เยนายสฺมา
อุปนฺนํโท สกฺขปฺตฺโต เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา आयสฺมนฺตํ
อุปนฺนํทํ สกฺขปฺตฺตํ เอตทโวจ มหาปุณฺโณสิ ตํ อวฺุโส อุปนฺนํท
อมฺกสฺมี โอกาเส อญฺจตโร ปุริโส อญฺจตรํ ปุริสํ เอตทโวจ
อญฺยํ อุปนฺนํทํ จีวเรน อจฺญาเทศฺสามิตฺติ โสปี เอวมาห อหฺมปิ
อญฺยํ อุปนฺนํทํ จีวเรน อจฺญาเทศฺสามิตฺติฯ อตถาวฺุโส มํ เต
อุปฏฺฐจาทิฯ อถ โข आयสฺมา อุปนฺนํโท สกฺขปฺตฺโต เยน
เต ปุริสา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา เต ปุริเส เอตทโวจ
สจฺจํ กิร มํ ตฺมฺเห อวฺุโส จีวเรหิ อจฺญาเทศฺคามตฺถาติฯ อปี
นยฺย ๑ เอวํ โหติ อญฺยํ อุปนฺนํทํ จีวเรหิ อจฺญาเทศฺสามาติฯ สเจ
โข มํ ตฺมฺเห อวฺุโส จีวเรหิ อจฺญาเทศฺคามตฺถ เอวรูปเณ จีวเรน
อจฺญาเทถ กฺยาหํ เตหิ อจฺจนฺโนปี กริสฺสามิ ยานาหํ น
๑ โน อญฺย อิติ ปทจฺเฉโทฯ

ปริภุญชิสฺสสามิตฺติ ฯ อถ โข เต ปุริสา อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ
มหิจฺฉา อิมे สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา อสนฺตฺตฺตฺตฺตา นยิมิ สฺกฺรา
จิวเรหิ อจฺฉาเทตฺถ กถํ หิ นาม อโยโย อุปนฺนโท อเมหฺหิ
ปฺพุเพ อปฺปวาริตฺโต อุปสงฺกมิตฺวา จิวเร วิภปฺปํ อปฺชชิสฺสตีตฺติ ฯ
อสุสฺสํ โข ภิกฺขุ เตสํ ปุริสานํ อุชฺฌายนฺตานํ จิยนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺตฺโต
ปฺพุเพ อปฺปวาริตฺโต คหปฺตฺติเก อุปสงฺกมิตฺวา จิวเร วิภปฺปํ
อปฺชชิสฺสตีตฺติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ สจฺจํ
กิริ ตํ อุปนฺนท ปฺพุเพ อปฺปวาริตฺโต คหปฺตฺติเก อุปสงฺกมิตฺวา
จิวเร วิภปฺปํ อปฺชชิสฺสตีตฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ ฌาตกา เต อุปนฺนท
อญฺญาตกาติ ฯ อญฺญาตกา ภควาติ ฯ อญฺญาตโก โมฆปฺริส
อญฺญาตกานํ น ชานาติ ปฏฺฐิรูปํ वा อปฺปฏฺฐิรูปํ वा สนฺตํ वा อสนฺตํ वा
ตตฺถ นาม ตํ โมฆปฺริส ปฺพุเพ อปฺปวาริตฺโต อญฺญาตเก คหปฺตฺติเก
อุปสงฺกมิตฺวา จิวเร วิภปฺปํ อปฺชชิสฺสตีตฺติ เนตํ โมฆปฺริส
อปฺปสฺนฺนํ वा ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ वा ภิกฺขุโยภาวาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ
ปนฺนํ ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ ภิกฺขุ ปเนว อุตฺทิสฺส
อุภินฺนํ อญฺญาตกานํ คหปฺตฺตินํ वा คหปฺตานินํ वा ปจฺเจกจิวเร-
เจตาปนา อุปกฺขฺญา โหนฺติ อิมหิ มยํ ปจฺเจกจิวเรเจตาปเนหิ
ปจฺเจกจิวราเน เจตาเปตฺวา อิตฺถนฺนํ ภิกฺขุ จิวเรหิ

อจฺฉาทสฺสามาติ ฯ ตตฺร เจ โส ภิกขุ ปุพฺเพ อปฺปวาริโต
อุปสงฺกมิตฺวา จีวรํ วิภปฺปํ อาปชฺเชยฺย สาธุ วต มํ อายสฺมนฺโต
อิเมหิ ปจฺเจกจีวรเจตาปเนหิ เอวรูปํ วา เอวรูปํ วา จีวรํ
เจตาเปตฺวา อจฺฉาทถ อุโภ ว สนฺตา เอเกนาติ กลฺยาณกมฺยตํ
อุปาทาย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๖๗] ภิกขุํ ปเนว อุทฺทิสฺสาติ ภิกขุสฺสตถาย ภิกขุํ อารมฺมณํ
กริตฺวา ภิกขุํ อจฺฉาทตฺตกามา ฯ อุภินฺนนฺติ ทฺวินฺนํ ฯ อญฺญาตกา
นาม มาติโต วา ปิตฺโต วา ยาว สตฺตมา ปิตามหฺยคา อสมฺพทฺธา ฯ
คหปตี นาม ๑ เย เกจิ อคารํ อชฺฉาวสนฺติ ฯ คหปตานี นาม ๒
ยา กาจิ อคารํ อชฺฉาวสนฺติ ฯ จีวรเจตาปนา นาม หิรณฺญา
วา สุวณฺณา วา มณฺี วา มุตฺตา วา มสารคฺลลา ๓ วา ผลิกา
วา ปฏฺกา วา สุตฺตา วา กปฺปาสา วา ฯ อิเมหิ จีวรเจตาปเนหิติ
ปจฺจุปฺภุจฺเจตี ฯ เจตาเปตฺวาติ ปรีวญฺเฏตฺวา ฯ อจฺฉาทสฺสามาติ
ทสฺสาม ฯ ตตฺร เจ โส ภิกขุติ ยํ ภิกขุํ อุทฺทิสฺส
จีวรเจตาปนา อุปกฺขณฺา โหนฺติ โส ภิกขุ ฯ ปุพฺเพ อปฺปวาริโตติ
ปุพฺเพ อวฺตุโต โหติ กิฺทิสฺเสน เต ฆนฺเต จีวเรน อตฺถโต กิฺทิสฺ
๑ ย. คหปติกา ฯ ๒ ม. ย. คหปตานิโย นาม ฯ ๓ ม. ย. มุตฺตา วา
มณฺี วา ปวาพา วา ฯ

เต จีวรฺ เจตาเปสฺสามาติ ๑ ฯ อุปสงฺกมิตฺวาติ ฆริฺ คนฺตฺวา ยตฺถ
 กตฺถจิ อุปสงฺกมิตฺวา ฯ จีวเร วิกปฺปํ อापชฺเชยฺยาติ อายตฺ
 วา โหตุ วิตฺถตฺตํ วา อปฺปิตํ วา สณฺหํ วา ฯ อิมเหิ จีวรเจตาปนเหตี
 ปจฺจุปฺภูจฺติเหตี ฯ เอวรूपํ วา เอวรूपํ วาติ อายตฺ วา
 วิตฺถตฺตํ วา อปฺปิตํ วา สณฺหํ วา ฯ เจตาเปตฺวาติ ปรีวณฺเณตฺวา ฯ
 อจฺญาเทถาติ ทชฺเชถ ฯ อุโภ ว สนฺตา เอเกนาติ เทวปี เอเกน ฯ
 กลฺยาณกมฺยตฺตํ อุปาทายาติ สาธฺตุตฺถิโก มหฺกมฺตฺถิโก ฯ ตสฺส
 วจเนน อายตฺ วา วิตฺถตฺตํ วา อปฺปิตํ วา สณฺหํ วา เจตาปนฺติ
 ปโยเค ทุกฺกภูํ ปฏฺฐิลาเนน นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส
 วา คณฺสสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
 นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเปฯ อิหิ เม ฆนฺเต จีวรํ ปุพฺเพ อปฺปวาริโต อณฺเณตฺถเก
 คหฺปติเก อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อापนฺนํ นิสฺสคฺคิยํ อิมานํ
 สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตี ฯเปฯ ทเทยฺยาติ ฯเปฯ ทเทยฺยุนฺติ ฯเปฯ
 อายสฺมโต ทมฺมิมิตี ฯ

[๖๘] อณฺเณตฺถเก อณฺเณตฺถกสฺสณฺณี ปุพฺเพ อปฺปวาริโต คหฺปติเก
 อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อापชฺชติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ
 อณฺเณตฺถเก เวมตีโก ปุพฺเพ อปฺปวาริโต คหฺปติเก อุปสงฺกมิตฺวา
 จีวเร วิกปฺปํ อापชฺชติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อณฺเณตฺถเก
 ณะตฺถกสฺสณฺณี ปุพฺเพ อปฺปวาริโต คหฺปติเก อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร
 # ๑ ม. ย. เจตาเปมาติ ฯ

วิกปป์ อापฺชชติ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ ฌาตเก อญฺฌาตกสฺสณฺณิ
อาปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ ฌาตเก เวมฺติโก อาปฺตฺติ
ทุกฺกฏฺสฺส ฯ ฌาตเก ฌาตกสฺสณฺณิ อนาปฺตฺติ ฯ

[๖๕] อนาปฺตฺติ ฌาตกานํ ปวาริตานํ อญฺญสฺสตุถาย
อตุตฺโน ฐเนน มหคฺฆํ เจตาเปตฺตูกาแมนํ อปฺปคฺฆํ เจตาเปติ
อุมฺมตฺตคฺสฺส อาทิกมฺมุทฺตฺสฺสาคิ ฯ

นวมสฺสิทฺทฺทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทสมสิกขาปทํ

[๗๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺย วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต
อุปนฺนุทสฺส สกฺยปฺตุตฺตสฺส อุปฏฺฐาโก มหามตฺโต อายสฺมโต
อุปนฺนุทสฺส สกฺยปฺตุตฺตสฺส ทฺวเตน จีวรเจตاپนํ ปาเหลสิ อิมินา
จีวรเจตاپเนน จีวรํ เจตاپेतฺวา อยฺยํ อุปนฺนุทํ จีวเรณ อจฺฉาเทหิตีฯ
อถโข โส ทฺวโต เยนายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตุตฺตํ เอตทโวจ อิทํ โข
ภนฺเต อายสฺมนฺตํ อุทฺทิสฺส จีวรเจตاپนํ อากตํ ปฏฺิกคฺคฺฆหาตุ
อายสฺมา จีวรเจตاپนฺนติฯ เอวํ วุตฺเต อายสฺมา อุปนฺนุโท
สกฺยปฺตุโต ตํ ทฺวตํ เอตทโวจ น โข มยฺยํ อวฺุโส จีวรเจตاپนํ
ปฏฺิกคฺคฺฆหาม จีวรณฺจ โข มยฺยํ ปฏฺิกคฺคฺฆหาม กาเลน กปฺปิยนฺติฯ
เอวํ วุตฺเต โส ทฺวโต อายสฺมนฺตํ อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตุตฺตํ เอตทโวจ
อตฺถิ ปนายสฺมโต โกจฺจิ เวยฺยาวจฺจกโรติฯ เตน โข ปน สมเยน
อณฺฺณตโร อุปาสโก อารามํ อคฺมาสิ เกนจิทฺเวว กรณฺนิเยนฯ
อถโข อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต ตํ ทฺวตํ เอตทโวจ เอโส
โข อวฺุโส อุปาสโก ภิกฺขุณฺํ เวยฺยาวจฺจกโรติฯ อถโข โส
ทฺวโต ตํ อุปาสกํ สลฺยฺวาเปตฺวา เยนายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต

เตนุปลงกมิ อุปสงกมิตวา อายสมนุติ อุปนันทิ สกยปุตติ เอตทโวจ
ยิ โข ฆนเต อายสุมเว ยะยาวจจกริ นิตทิสสิ สลลตโต โส
มยา อุปสงกมต อายสุมเว กาลเณ จีวเรณ ตัง อจญาเทสสตีติ [๑] ฯ
เตน โข ปน สมเยน ๒ อายสุมเว อุปนันทิ สกยปุตติ ตัง อุปาสกั น
กิลลิจิ อวจาสิ ฯ ทุตติมปิ โข โส มหามตโต อายสมโต
อุปนันทสส สกยปุตตสส สนตติเก ทุตติ ปาเหสิ ปริภุชชตุ อโย
ตัง จีวริ อิจญาม มยิ อเยเนน ตัง จีวริ ปริภุชชตติ ฯ ทุตติมปิ
โย อายสุมเว อุปนันทิ สกยปุตติ ตัง อุปาสกั น กิลลิจิ อวจาสิ ฯ
ตติมปิ โข โส มหามตโต อายสมโต อุปนันทสส สกยปุตตสส
สนตติเก ทุตติ ปาเหสิ ปริภุชชตุ อโย ตัง จีวริ อิจญาม มยิ
อเยเนน ตัง จีวริ ปริภุชชตติ ฯ เตน โข ปน สมเยน นิคมสส ๓
สมโย โหติ ฯ นิคเมน ๔ จ กตติกา กตา โหติ โย ปจญา
อากจจติ ปญญาสมพทุโรติ ๕ ฯ อถโย อายสุมเว อุปนันทิ
สกยปุตติ เณ โส อุปาสโก เตนุปลงกมิ อุปสงกมิตวา
ตัง อุปาสกั เอตทโวจ อตุโถ เม อาวุโส จีวเรนาติ ฯ อชชุนฺเณ
๑ ม. ย. เตน โข ปน สมเยน โส มหามตโต อายสมโต อุปนันทสส สกยปุตตสส
สนตติเก ทุตติ ปาเหสิ ปริภุชชตุ อโย ตัง จีวริ อิจญาม มยิ อเยเนน ตัง จีวริ
ปริภุชชตติ ฯ ๒ ม. ย. อถโย ฯ ๓ ม. ย. เนคมสส ฯ ๔ ม. ย. เนคเมน ฯ
๕ ม. ย. ปญญาสิ พทุโรติ ฯ เอวมุปริปิ ฯ

ภนฺเต อากเมหิ อชฺช นิกมสฺส สมโย นิกเมน จ กติกา
กตา โหติ โย ปจฺจมา อากจฺจติ ปญฺญาสมพฺพโรติ ฯ อชฺชเว
เม อาวุโส จีวรํ เทหิตี โอวฏฺฏิกาย ปรามลํ ฯ อถโข โส
อุปาสโก อายสฺมตา อุปนฺนุเทน สกฺยปฺตฺเตน นิปฺปิพฺยมาโน
อายสฺมโต อุปนฺนุทสฺส สกฺยปฺตฺตสฺส จีวรํ เจตาเปตฺวา ปจฺจมา
อกมาลํ ฯ มนุสฺสตา ตํ อุปาสกํ เอตทวอจฺจุํ กิสฺส ตฺวํ อยฺย ๑
ปจฺจมา อากโต ปญฺญาสํ ชินฺนสฺสิตํ ฯ อถโข โส อุปาสโก
เตสํ มนุสฺसानํ เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ มนุสฺสตา อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ
วิปาเจนฺติ มหิจฺจมา อิม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา อสนฺตฺตฺตฺตา นยเมสํ
สฺกฺริ เวยฺยวอจฺจปี กาคฺุ กถํ หิ นาม อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต
อุปาสเกน อชฺชฺโณห ภนฺเต อากเมหิตี วุจฺจมาโน นาคเมสฺสตีติ ๒ ฯ
อถโสสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จิยนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจมา ฯ เป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต
อุปาสเกน อชฺชฺโณห ภนฺเต อากเมหิตี วุจฺจมาโน นาคเมสฺสตีติ ๓ ฯ
อถโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ฯ สจฺจํ กิร
ตฺวํ อุปนฺนุท อุปาสเกน อชฺชฺโณห ภนฺเต อากเมหิตี วุจฺจมาโน
๑ ม. ย. อโยโย ฯ ๒ ย. กถํ หิ นาม อุปาสเกน ... วุจฺจมาโน นาคเมสฺสตีติ ฯ
๓ ย. นาคเมสฺสตีติ ฯ

นาคเมสสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตฺวํ โมฆปุริส อุปาสเคน อชฺชุนฺโณห ฆนฺเต อากเมหิตี
วุจฺจมาโน นาคเมสฺสตี เนตํ โมฆปุริส อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย
ปสนฺนํ วา ภิกฺขโสภาวาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ ภิกฺขุํ ปเนว อุทฺทิสฺส ราชา วา
ราชโกโก วา พุราหฺมโณ วา กหปติโก วา ทฺเวน จีวรเจตاپนํ
ปหิณฺเอย อิมินา จีวรเจตاپเนน จีวรํ เจตاپเตวา อิตฺถนฺนํ
ภิกฺขุํ จีวเรน อจฺฉาทะหิตี ฯ โส เจ ทฺโตะ ตํ ภิกฺขุํ อุปสงฺกมิตฺวา
เอวํ วเทยฺย อิทํ โข ฆนฺเต อายสฺมนตํ อุทฺทิสฺส จีวรเจตاپนํ
อาภตํ ปฏิกฺคณฺหาตุ อายสฺมา จีวรเจตاپนนฺติ ฯ เตน ภิกฺขุณา
โส ทฺโตะ เอวมสฺส วจฺนีโย น โข มยฺ อวฺโส จีวรเจตاپนํ
ปฏิกฺคณฺหาม จีวรณฺจ โข มยฺ ปฏิกฺคณฺหาม กาลน กปฺปิยนฺติ ฯ
โส เจ ทฺโตะ ตํ ภิกฺขุํ เอวํ วเทยฺย อตฺถิ ปนายสฺมโต โภจิ
เวยฺยาวจฺจโรติ ฯ จีวรตฺถิเกน ภิกฺขเว ภิกฺขุณา เวยฺยาวจฺจโร
นิทฺทิสิตฺพุโป อารามิโก วา อุปาสโก วา เอโส โข อวฺโส
ภิกฺขุณฺ เวยฺยาวจฺจโรติ ฯ โส เจ ทฺโตะ ตํ เวยฺยาวจฺจกรํ
สณฺหาเปตฺวา ตํ ภิกฺขุํ อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วเทยฺย ยํ โข ฆนฺเต
อายสฺมา เวยฺยาวจฺจกรํ นิทฺทิสี สณฺหตฺโต โส มยา อุปสงฺกมตุ
อายสฺมา กาลน จีวเรน ตํ อจฺฉาทะสฺสตีติ ฯ จีวรตฺถิเกน
ภิกฺขเว ภิกฺขุณา เวยฺยาวจฺจโร อุปสงฺกมิตฺวา ทฺวิตฺติภฺขตฺตํ

โจเทตพุโพ สารตพุโพ อตโต เม อวุโส จิวเรนาติ ฯ ทุติตักขตตุ
 โจทยมานโน สารยมานโน ๑ ต จิวรี อภินิปฺผาเทยฺย อิจฺเจตํ กุสลํ
 โน เจ อภินิปฺผาเทยฺย จตฺกขตตุํ ปณฺจกขตตุํ ฌกขตตุปรมํ ๒
 ตฺถนํหิฏฺเฐน อุตฺทิสฺส จาตพุพฺพํ จตฺกขตตุํ ปณฺจกขตตุํ ฌกขตตุปรมํ
 ตฺถนํหิฏฺเฐน อุตฺทิสฺส ติฏฺฐมาโน ตํ จิวรี อภินิปฺผาเทยฺย อิจฺเจตํ
 กุสลํ โน เจ อภินิปฺผาเทยฺย ตโต เจ อุตฺตริ วายมมาโน
 ตํ จิวรี อภินิปฺผาเทยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ โน เจ อภินิปฺผาเทยฺย
 ยตฺตสฺส จิวเรตฺตาปนํ อากตํ ตตฺถ สามํ วา คนฺตพุพฺพํ
 ทฺวโต วา ปาเหตุพุโพ ยํ โข ตฺเมห อายสฺมนฺโต ภิกฺขุํ อุตฺทิสฺส
 จิวเรตฺตาปนํ ปหิณฺตถ น ตํ ตสฺส ภิกฺขุโน กิณฺจิ อตถํ อนฺุโกติ
 ยฺยชฺชนฺตฺยาสฺมนฺโต สกํ มา โว สกํ วินสฺสาติ ๓ ฯ อยํ ตตฺถ
 สามิจฺฉิตฺติ ฯ

- [๓๑] ภิกฺขุํ ปเนว อุตฺทิสฺสาติ ภิกฺขุสฺสตฺถาย ภิกฺขุํ อารมฺมณํ
 # ๑ โจทยมานโน สารยมานนติ ปจฺนติ ฯ ตํ น ยฺชฺชติ ฯ น หิ อิมํ ปาจา
 # กมฺมวาทกา ฯ เต เจ กมฺมวาทกา สियํ เวยฺยาวจฺจโรติ ปทํ อภินิปฺผาเทยฺยาติ
 # ปเท กตฺตา สिया ฯ เอวํ สนฺเต ปาลิยา อุกฺกโม ภเวยฺย ฯ ตโต ปรี หิ ภิกฺขุสฺสทฺโท
 # อภินิปฺผาเทยฺยาติ ปเทสุ กตฺตา ฯ กงฺขาวิตฺรณิยมฺปิ กตฺตฺถาเวน วณฺณิตา ฯ
 # วิจาเรตฺวา คเหตุพุพฺพํ ฯ ๒ ฌกขตตฺปรมฺนฺตฺปิ ปจฺนติ ฯ ๓ วินสฺสีตฺปิ ปจฺนติ ฯ

กริตฺวา ภิกฺขุ อจฺฉาเทตฺตกาโม ฯ ราชา นาม โย โภจิ รชฺชํ
การฺเต ฯ ราชโภกฺโค นาม โย โภจิ รมฺโฆ ภตฺตเวตฺตนาโรโห ๑ ฯ
พฺราหฺมโณ นาม ชาตฺยา พฺราหฺมโณ ฯ คหปฺติโก นาม จเปตฺวา
ราชานํ ราชโภคฺคํ พฺราหฺมณํ อวเสโส คหปฺติโก นาม ฯ
จิวฺรเจตฺยาปนํ นาม หิรณฺณํ วา สุวณฺณํ วา มณฺนิ วา มุตฺตา วา
มสฺสารคฺคํ วา ผลิโก วา ๒ ฯ อิมินา จิวฺรเจตฺยาปเนนาติ ปจฺจุปฺภุจฺติเตน ฯ
เจตฺยาเปตฺวาติ ปรีวณฺณฺญตฺวา ฯ อจฺฉาเทหิตี ทชฺเชหิ ฯ
โส เจ ทฺูโต ตํ ภิกฺขุ อฺุปลงฺกมิตฺวา เอวํ วเทยฺย อิทํ โข
ภนฺเต อายสฺมนตํ อฺุทฺทิสฺส จิวฺรเจตฺยาปนํ อากตํ ปฏฺิกคฺคณฺหาตฺ
อายสฺมา จิวฺรเจตฺยาปนฺนติ ฯ เตน ภิกฺขุณา โส ทฺูโต เอวมสฺส
วณฺเฑโย น โข มยฺ อวฺุโส จิวฺรเจตฺยาปนํ ปฏฺิกคฺคณฺหาม จิวฺรณฺจ
โข มยฺ ปฏฺิกคฺคณฺหาม กาเลน กปฺปิยนฺติ ฯ โส เจ ทฺูโต ตํ
ภิกฺขุ เอวํ วเทยฺย อตฺถิ ปนายสฺมโต โภจิ เวยฺยาวจฺจกโรติ ฯ
จิวฺรตฺถิเกน ภิกฺขเว ภิกฺขุณา เวยฺยาวจฺจกโร นินฺทฺทิสฺสิตฺตพฺุโพ อารามิโก
วา อฺุปาสโก วา เอโส โข อวฺุโส ภิกฺขุณํ เวยฺยาวจฺจกโรติ ฯ
น วตฺตพฺุโพ ตสฺส เทหิตี วา โส วา นิกฺขิปีสฺสตี โส
วา ปรีวณฺณฺญิสฺสตี ๑ โส วา เจตฺยาเปสฺสตีตี ฯ โส เจ ทฺูโต ตํ
๑ สพฺพตฺถ ภตฺตเวตฺตนาหาโรติ ทิสฺสตี ฯ ๒ ม. ยฺ. มสฺสารคฺคํ วา ผลิโก วาติ
อิเม ปาจา นตฺถิ ฯ ๑ ม. ยฺ. สพฺพตฺถ ปรีวตฺติสฺสตีตี ทิสฺสตี ฯ

เวยฺยาวจฺจกริ สลฺลญาเปตฺวา ตํ ภิกฺขุํ อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทฺเขย
ยํ โข ภนฺเต อายสฺมา เวยฺยาวจฺจกริ นินฺทิตฺติ สลฺลนฺตฺโต โส
มยา อุปสงฺกมฺตุ อายสฺมา กาเลน จีวรฺน ตํ อจฺฉาเทสฺสตีติ ฯ
จีวรฺตฺถิเกน ภิกฺขเว ภิกฺขุณา เวยฺยาวจฺจกริ อุปสงฺกมิตฺวา ทฺวิตฺถิเกขตฺถุํ
โจเทตฺพุโป สาระตฺพุโป อตฺถิโธ เม อวฺุโส จีวรฺนตีติ ฯ
น วตฺตฺพุโป เทหิ เม จีวรํ อหฺร เม จีวรํ ปรีวณฺเณหิ ๑
เม จีวรํ เจตาเปหิ เม จีวรฺนตีติ ฯ ทฺติยมฺปิ วตฺตฺพุโป ตฺติยมฺปิ
วตฺตฺพุโป ฯ สเจ อภินิปฺผาเทติ อิจฺเจตํ กุสฺลํ โน เจ
อภินิปฺผาเทติ ตตฺถ คนฺตฺวา ตฺถุหิฏฺเฐน อฺุทฺทิสฺส จาตฺพุพฺพํ น
อาสเน นิสิตฺตฺพุพฺพํ น อามิสํ ปฏิกฺกฺเขตฺพุพฺพํ น ฌมฺโม ภาสิตฺพุโป ฯ
กัการณา อากฺโตสตีติ ปุจฺฉมาโน ๒ ชานาหิ อวฺุโสตีติ วตฺตฺพุโป ฯ
สเจ อาสเน วา นิสิตฺตีติ อามิสํ วา ปฏิกฺกฺคณฺหาตี ฌมฺมํ วา
ภาสตี จานํ ภยฺชตีติ ฯ ทฺติยมฺปิ จาตฺพุพฺพํ ตฺติยมฺปิ จาตฺพุพฺพํ
จตฺถุขตฺถุํ โจเทตฺวา จตฺถุขตฺถุํ จาตฺพุพฺพํ ปฺลจฺจขตฺถุํ โจเทตฺวา
ทฺวิเกขตฺถุํ จาตฺพุพฺพํ นจฺจขตฺถุํ โจเทตฺวา น จาตฺพุพฺพํ ฯ ตโต เจ
อฺุตฺถี วายมมาโน ตํ จีวรํ อภินิปฺผาเทติ ปโยเค ทฺถุเก
ปฏฺฐาณน นิสฺสคฺคิยํ โหตี นิสฺสชฺชิตฺพุพฺพํ สจฺฉสฺส วา คณฺสฺส วา
ปฺคฺคฺลสฺส วา ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตฺพุพฺพํ ฯเปฯ อิทํ
๑ สพฺพตฺถ ปรีวตฺเตหิตี ทิสฺสตีติ ฯ ๒ สพฺพตฺถ ปุจฺฉิมมาโนตี ทิสฺสตีติ ฯ

เม ภนฺเต จีวรํ อติเรกติกฺขตฺตํ โจทนาย อติเรกนฺกขตฺตํ จานเนน
อภินิพฺพาทิตํ นิสฺสคฺคิยํ อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯเปฯ
ทเพยฺยาติ ฯเปฯ ทเพยฺยุนฺติ ฯเปฯ आयสฺมโต ทมฺมิตฺติ ฯ โน
เจ อภินิพฺพาเทยฺย ชตฺสส จีวรเจตาปนํ อากตฺตํ ตตฺถ สามิ
วา คนฺตพฺพํ ทูโต วา ปาเหตพฺโพ ยํ โข ตฺเมห आयสฺมนฺโต
ภิกฺขุํ อุกฺกิสฺส จีวรเจตาปนํ ปหิณฺตีถ น ตํ ตสฺส ภิกฺขุโน
กิลฺลิจิ อตฺถํ อนุโกฺกติ ยฺยชฺชนฺตายนฺโต สกํ มา โว สกํ
วินสฺสาติ ฯ อยํ ตตฺถ สามิ จิตฺติ อยํ ตตฺถ อนุชฺมมตา ฯ

[๗๒] อติเรกติกฺขตฺตํ โจทนาย อติเรกนฺกขตฺตํ จานเน ๑
อติเรกสณฺณี อภินิพฺพาเทติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อติเรกติกฺขตฺตํ
โจทนาย อติเรกนฺกขตฺตํ จานเน เวมฺติโก อภินิพฺพาเทติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อติเรกติกฺขตฺตํ โจทนาย อติเรกนฺกขตฺตํ จานเน อุนกสณฺณี
อภินิพฺพาเทติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อุนกติกฺขตฺตํ โจทนาย
อุนกนฺกขตฺตํ จานเน อติเรกสณฺณี อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
อุนกติกฺขตฺตํ โจทนาย อุนกนฺกขตฺตํ จานเน เวมฺติโก อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อุนกติกฺขตฺตํ โจทนาย อุนกนฺกขตฺตํ จานเน
อุนกสณฺณี อนาปตฺติ ฯ

[๗๓] อนาปตฺติ ติกฺขตฺตํ โจทนาย นฺกขตฺตํ จานเนน
อุนกติกฺขตฺตํ โจทนาย อุนกนฺกขตฺตํ จานเนน อโจทียมาโน เทติ
๑ สพฺพตฺถ จานเนนาติ ทิสฺสตี ฯ

สามิโก โจเทตฺวา เทติ ๑ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิคมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ทสมสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ๒ ฯ

จีวรวคฺโค ๓ ปจฺโม ฯ

ตสฺสุทฺธานํ

ทเสกรตฺติ มาโส จ ๔ โธวปนํ ๕ ปฏิกฺคโ

อณฺณาตกณฺจ อุทฺทิสฺส ๖ อุภินฺนํ พุตฺเทน จาติ ๗ ฯ

๑ ม. ย. สามิกา โจเทตฺวา เทนฺติ ฯ ๒ ม. ราชสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ทสมํ ฯ

๓ ม. ย. กจฺนิวคฺโค ฯ ๔ ม. อุทฺทิตํ กถินํ ตีณิ ฯ ๕ ม. ย. โธวณฺจ ฯ

๖ ม. ย. อณฺณาตกาณิ ตีณฺว ฯ ๗ ย. อิตฺสทฺโท นตฺถิ ฯ

โกสยวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปํ

[๓๔] เตน สมเยน พุฑฺโธ ภควา อาพวียํ วิหฺรติ อคฺคาพเว
เจติเยฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ โกสยการเก
อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทนฺติ ๑ พหู อาวุโส โกสการเก ปจจ
อมฺหากํปิ ทสฺสธ มยฺปิ อิจฺฉาม โกสยมิสฺสกํ สนฺถตฺถํ กาคฺคฺนฺติฯ
เต อชฺฉฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา
สทฺถปฺตฺติยา อเมห อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทฺชนฺติ พหู อาวุโส
โกสการเก ปจจ อมฺหากํปิ ทสฺสธ มยฺปิ อิจฺฉาม โกสยมิสฺสกํ
สนฺถตฺถํ กาคฺคฺนฺติ อมฺหากํปิ อลาภา อมฺหากํปิ ทลฺลทฺธํ เย มยฺ
อาชีวสฺส เหตุ ปฺตฺตทวารสฺส การณา พหู ชุทฺทเก ปาณฺเ สงฺฆาตํ
อาปาเทมาติฯ อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ เตสํ อชฺฉฌายนฺตานํ ชียนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อชฺฉฌายนฺติ
ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ โกสยการเก
อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วทฺชนฺติ พหู อาวุโส โกสการเก ปจจ
อมฺหากํปิ ทสฺสธ มยฺปิ อิจฺฉาม โกสยมิสฺสกํ สนฺถตฺถํ กาคฺคฺนฺติฯ
อดโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสุํฯ สจฺจํ กิร ตฺมเมห
ภิกฺขเว โกสยการเก อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วเทถ พหู อาวุโส
โกสการเก ปจจ อมฺหากํปิ ทสฺสธ มยฺปิ อิจฺฉาม โกสยมิสฺสกํ
๑ ม. วทนฺติฯ

สนฺถตฺตํ กาคฺคฺนฺตฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครฺหิ พุทฺโธ ภควา ถถํ หิ
นาม ตฺมุเมห โมฆปฺปฺริสา โกสิยการเก อุปสงฺกมิตฺวา เอวํ วกฺขถ
พฺหุ อวฺวโส โกสการเก ปจถ อมฺหากํปฺปิ ทสฺสถ มยฺปิ อิจฺฉาม
โกสิยมิตฺสสํ สฺนถตฺตํ กาคฺคฺนฺตฺติ เนตฺตํ โมฆปฺปฺริสา อปฺปฺสนฺนํ นว
ปฺสาทาย ปฺสนฺนํ นว ภิกฺขโยภาวาย ฯ เปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺกเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ โกสิยมิตฺสสํ สฺนถตฺตํ
การาเปยฺย นิสฺสคฺคิยฺย ปาจิตฺตียนฺตฺติ ฯ

[๗๕] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เปฯ ภิกฺขุติ ฯ เปฯ อยฺย
อิมสฺมิมิ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สฺนถตฺตํ นาม สฺนถริตฺวา ถถํ
โหติ อวายิมํ ฯ การาเปยฺยถาติ เอเคนปี โกสิยฺสุนา มิตฺสสิตฺวา
กโรติ วา การาเปติ วา ปโยเค ทุกฺกมฺภูํ ปฏฺฐิตาณ นิสฺสคฺคิยฺย
โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพิ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคฺลสฺส วา ฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพิ ฯ เปฯ อิทํ เม ภนฺเต โกสิยมิตฺสสํ
สนฺถตฺตํ การापิตํ นิสฺสคฺคิยฺย อิมํ หํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตี ฯ เปฯ
ททฺเหยยฺยติ ฯ เปฯ ททฺเหยยฺยฺนฺตฺติ ฯ เปฯ อายสฺมโต ทมฺมิมิตฺติ ฯ

[๗๖] อตฺตนา วิปฺปกตฺตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยฺย
ปาจิตฺตियฺย ฯ อตฺตนา วิปฺปกตฺตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยฺย
ปาจิตฺตियฺย ฯ ปเรหิ วิปฺปกตฺตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยฺย
ปาจิตฺตियฺย ฯ ปเรหิ วิปฺปกตฺตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยฺย
ปาจิตฺตियฺย ฯ อณฺณสฺสตฺถาย กโรติ วา การาเปติ วา อาปฺคฺติ

ทุกกกุสฺส ฯ อญฺเณน กตฺถิ ปฏฺฐิตถิตฺวา ปริภุชฺชติ อปฺตฺติ
ทุกกกุสฺส ฯ

[๓๗] อนาปฺตฺติ วิตานํ วา ภูมฺมตฺถรณํ วา
สาคฺณิปาการํ วา ภิสฺสี วา พิมฺโพหนํ วา กโรติ อุมฺมตฺตกกุสฺส
อาทิกมฺมิกกุสฺสาคฺติ ฯ

ปฺจรมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐจฺจิตฺติ ฯ

ทุตยสิกขาปท

[๑๘] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา เวสาลีโย วิหริติ มหาวเน
 กุฎาคารศาลายิ ฯ เตน โข ปน สมเขน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 สุตฺตกาฬกาณิ เอฬกโลมาณิ สนฺถติ การาเปณฺติ ฯ มนุสฺสา วิหารจาริกิ
 อาหิณฺฑนฺตวา ปสฺสิตฺวา อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถิ
 หิ นาม อิเม สมณฺา สกฺขยฺปฺตติยา สุตฺตกาฬกาณิ เอฬกโลมาณิ
 สนฺถติ การาเปสฺสนฺติ เสยฺยถาปี กิหิ กามภิกฺโขโนติ ฯ อสฺโสสุ
 โข ภิกฺขุ เตสฺ มนุสฺसानิ อุชฺฌายนฺตานิ จิยฺนฺตานิ วิปาเจนฺตานิ ฯ
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถิ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สุตฺตกาฬกาณิ เอฬกโลมาณิ สนฺถติ
 การาเปสฺสนฺตฺติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาริเจสุ ฯ
 สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว สุตฺตกาฬกาณิ เอฬกโลมาณิ สนฺถติ
 การาเปถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถิ หิ
 นาม ตุมฺเห โมฆปฺริสา สุตฺตกาฬกาณิ เอฬกโลมาณิ สนฺถติ
 การาเปสฺสธ เนตฺติ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนानิ วา ปสาทาย ปสนฺนानิ
 วา ภิชฺโชภาวาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมิ สิกฺขาปท
 อุตฺติเสยฺยถา โข ปน ภิกฺขุ สุตฺตกาฬกาณิ เอฬกโลมาณิ สนฺถติ
 การาเปยฺย นิสฺสคฺคิโย ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ

[๑๙] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยิ

อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ กาทกั นาม เทว กาทกานิ
ชาติยา กาทกั วา รชนกาทกั วา ฯ สนฺถตฺตํ นาม สนฺถริตฺวา
กตฺติ โหติ อวายิมิ ฯ การายเยยติ กโรติ วา การายเปติ วา
ปโยเค ทุกฺกภูํ ปฏฺฐิตาเกน นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส
วา คณสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ
ฯเปฯ อิทํ เม ภนฺเต สฺสทฺธกาทกานํ เอพฺกโลมานํ สนฺถตฺตํ
การายปิตํ นิสฺสคฺคิยํ อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิติ ฯเปฯ
ททฺเหยยติ ฯเปฯ ททฺเหยยฺนฺติ ฯเปฯ อายสฺมโต ทมฺมิติ ฯ

[๘๐] อตฺตนา วิปฺปกตฺติ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อตฺตนา วิปฺปกตฺติ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตฺติ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตฺติ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อณฺณสฺสตฺถาย กโรติ วา การายเปติ วา อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อณฺเณน กตฺติ ปฏฺฐิตฺวา ปรีภฺยชฺติ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ

[๘๑] อนาปตฺติ วิตานํ วา ภูมฺมตฺถธณฺณํ วา สาณิปาการํ วา
ภิสฺสี วา พิมฺโพหนํ วา กโรติ อุมฺมตฺถกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ
ทฺติยสฺทิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตติยสิกขาปทํ

[๘๒] เตน สมเชน พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหริติ เขตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ฯ เตน โข ปน สมเชน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภควตา ปฏิกฺขิตฺตํ สุทฺธกาพกานํ เอพฺกโลมานํ สนฺถตํ
การาเปตฺตุนฺติ [๑] โลกัเขว โອຫາຕံ อนฺเต อาทិยิตฺวา ตเถว
สุทฺธกาพกานํ เอพฺกโลมานํ สนฺถตํ การาเปนฺติ ฯ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ โลกัเขว โອຫາຕံ อนฺเต อาทิยิตฺวา
ตเถว สุทฺธกาพกานํ เอพฺกโลมานํ สนฺถตํ การาเปสฺสสนฺตีติ ฯ
อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อารโหเจสฺสุ ฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห
ภิกฺขเว โลกัเขว โອຫາຕံ อนฺเต อาทิยิตฺวา ตเถว สุทฺธกาพกานํ
เอพฺกโลมานํ สนฺถตํ การาเปถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา โลกัเขว โອຫາຕံ
อนฺเต อาทิยิตฺวา ตเถว สุทฺธกาพกานํ เอพฺกโลมานํ สนฺถตํ
การาเปสฺสสธ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ
วา ภิชฺชโยภาวาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ นวํ ปน ภิกฺขุณา สนฺถตํ การยมาเนน เทว ภาคา
สุทฺธกาพกานํ เอพฺกโลมานํ อาทาตพฺพา ตติยํ โອຫາตํ จตฺตคฺคํ
๑ ม. ย. เต ฯ

โคจริยานํ ๑ อนาธา เจ ภิกขุ เทว ภาเค สุทฺธกาพกาณํ
เอพกโลมานํ ตติยํ โอทาทานํ จตุตถํ โคจริยานํ นวํ สนฺถตํ
การาเปยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियนฺติ ๑

[๘๓] นวํ นาม กรณํ อุปาทาย วุจฺจติ ๑ สนฺถตํ นาม
สนฺถริตฺวา กตํ โหติ อวายิมํ ๑ การยมาเนนาติ กโรนฺโต วา
การาเปนฺโต วา ๑ เทว ภาคา สุทฺธกาพกาณํ เอพกโลมานํ
อาทาทพฺพาติ ธารยิตฺวา เทว ตฺถลา สุทฺธกาพกาณํ เอพกโลมานํ ๑
อาทาทพฺพา ๑ ตติยํ โอทาทานนฺติ ตฺถลํ โอทาทานํ ๑ จตุตถํ
โคจริยานนฺติ ตฺถลํ โคจริยานํ ๑ อนาธา เจ ภิกขุ เทว ภาเค
สุทฺธกาพกาณํ เอพกโลมานํ ตติยํ โอทาทานํ จตุตถํ โคจริยานนฺติ
อนาถียิตฺวา [๒] ตฺถลํ โอทาทานํ ตฺถลํ โคจริยานํ นวํ สนฺถตํ กโรติ
วา การาเปติ วา ปโยเค ทุกฺกณฺฑํ ปฏฺฐิตาเกน นิสฺสคฺคิยํ โหติ
นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ๑ เอวญจ
ปนํ ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ๑เป ๑ อิทํ เม ฆนฺเต สนฺถตํ
อนาถียิตฺวา [๒] ตฺถลํ โอทาทานํ ตฺถลํ โคจริยานํ การापิตํ นิสฺสคฺคิยํ
อิมาทํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิติ ๑เป ๑ ทเทยฺยาติ ๑เป ๑
ทเทยฺยนฺติ ๑เป ๑ आयสฺมโต ทมฺมิติ ๑

[๘๔] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺตियํ ๑ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺตियํ ๑ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ

๑ ม. ย. อิทํ ปาจรทวํ นตฺถิ ๑ ๒ ม. เทว ตฺถเล สุทฺธกาพกาณํ เอพกโลมานํ ๑

ปาจิตติยํ ๑ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปฺริโยสาเปติ นิสฺสคฺคิย
ปาจิตติยํ ๑ อณฺณสฺสตุถาย กโรติ วา การฺยาเปติ วา อาปตฺติ
ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ อณฺเณน กตํ ปฏฺฐิตฺวา ปฺริภฺวชฺติ อาปตฺติ
ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑

[๘๕] อนาปตฺติ ตฺถํ โธทาตานํ ตฺถํ โคจฺริยานํ อาทิยิตฺวา
กโรติ พหุตรํ โธทาตานํ พหุตรํ โคจฺริยานํ อาทิยิตฺวา กโรติ
สุทฺธํ โธทาตานํ สุทฺธํ โคจฺริยานํ อาทิยิตฺวา กโรติ วิตานํ วา
ภุมฺมตฺถรณํ วา สานฺธิปาการํ วา ภิสฺสี วา พิมฺโพหนํ วา กโรติ
อุมฺมตฺถกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ๑

ตฺติยสฺทิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

จตุตถสิกขาปทํ

[๘๖] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํทิสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ อนฺวสฺสํ
สนฺถตํ การาเปนฺติฯ เต ขาจนพฺหุลา วิญฺจตฺติพฺหุลา วิหฺรนฺติ
เอพฺกโลมานิ เทถ เอพฺกโลเมหิ อตฺโถติฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา อนฺวสฺสํ
สนฺถตํ การาเปสฺสนฺติ ขาจนพฺหุลา วิญฺจตฺติพฺหุลา วิหฺริสฺสนฺติ
เอพฺกโลมานิ เทถ เอพฺกโลเมหิ อตฺโถติ อมฺหากํ ปน สกฺี
กตานิ สนฺถตานิ ปญฺจปี ฉปี วสฺถานิ โหนฺติ เยสํ โน ทารกา
อุทฺทนฺติปี ๑ อุมฺมิหนฺติปี อุนฺทุเรหิปี ๒ ขชฺชนฺติ อิมे ปน สมณฺา
สกฺยปฺตฺติยา อนฺวสฺสํ สนฺถตํ การาเปสฺสนฺติ ขาจนพฺหุลา วิญฺจตฺติพฺหุลา
วิหฺริสฺสนฺติ เอพฺกโลมานิ เทถ เอพฺกโลเมหิ อตฺโถติฯ
อสฺโสสฺสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จียนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ อนฺวสฺสํ สนฺถตํ
การาเปสฺสนฺติ ขาจนพฺหุลา วิญฺจตฺติพฺหุลา วิหฺริสฺสนฺติ เอพฺกโลมานิ
เทถ เอพฺกโลเมหิ อตฺโถติฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสํฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ อนฺวสฺสํ สนฺถตํ การาเปนฺติ
ขาจนพฺหุลา วิญฺจตฺติพฺหุลา วิหฺรนฺติ เอพฺกโลมานิ เทถ
๑ ม. อุทฺทนฺติปีฯ ๒ ม. อุนฺทุเรหิปีฯ

ปน ภิกฺขเว ทาดพฺพา เตน คิลานน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา
เอกํสํ อุตฺตราสงฺคํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณํ ปาทะ วนฺทิตฺวา
อูกฺกฏิกํ นิสิตฺติตฺวา อณฺชลี ปกฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจฺนีโย อหํ
ภนฺเต คิลาน น สกฺโกมิ สนฺถตํ อาทาย ปกฺกมิตฺุ โสหํ
ภนฺเต สงฺฆํ สนฺถตสมฺมตฺตี ยาจามิตี ฯ พุติยมฺปิ ยาจิตพฺพา
ตติยมฺปิ ยาจิตพฺพา ฯ พุยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพเลน สงฺโฆ
ณาเปตพฺโพ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อัย อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ
คิลาน น สกฺโกติ สนฺถตํ อาทาย ปกฺกมิตฺุ ฯ โส สงฺฆํ
สนฺถตสมฺมตฺตี ยาจติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺกถํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกฺขุโน สนฺถตสมฺมตฺตี ทททยฺ ฯ เอสา ญตฺติ ฯ สุณาตุ เม
ภนฺเต สงฺโฆ อัย อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ คิลาน น สกฺโกติ
สนฺถตํ อาทาย ปกฺกมิตฺุ ฯ โส สงฺฆํ สนฺถตสมฺมตฺตี ยาจติ ฯ
สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สนฺถตสมฺมตฺตี เทติ ฯ ยสฺสายสฺมโต
ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สนฺถตสมฺมตฺติยา ทานํ โส ตฺถนฺนสฺส
ยสฺส นกฺขมติ โส ภาเสยฺย ฯ ทินฺนา สงฺฆนฺ อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกฺขุโน สนฺถตสมฺมตฺติ ฯ ขมติ สงฺฆสฺส ตสฺมา คุณฺหิ ฯ
เอวเมตํ ธารยามิตี ฯ เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ลิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ นวํ ปน ภิกฺขุณา สนฺถตํ การาเปตฺวา ญพฺพสฺसानิ
ธารेतพฺพิ ฯ โอเรน เจ ญนฺนํ วสฺसानํ ตํ สนฺถตํ วิสฺสชฺเชตฺวา
วา อวิสฺสชฺเชตฺวา วา อญฺณํ นวํ สนฺถตํ การาเปยฺย อญฺณตฺร

ภิกขุสมมตียา นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๘๘] นวํ นาม กรณํ อุปาทาย วุจฺจติ ฯ สนฺนตํ นาม
สนฺนตริตฺวา กตํ โหติ อวายิมํ ฯ การารเปตฺวาติ กริตฺวา วา
การารเปตฺวา วา ฯ ฉพฺพสฺसानิ ชาเรตพฺพนฺติ ฉพฺพสฺสปรมตา
ชาเรตพฺพํ ฯ โอเรน เจ ฉนฺนํ วสฺसानนฺติ อุนกฉพฺพสฺसानิ ฯ
ตํ สนฺนตํ วิสฺสชฺเชตฺวา วาติ อณฺเณสํ ทตฺวา ฯ อวิสฺสชฺเชตฺวา
วาติ น กสฺสจฺจ ทตฺวา ฯ อณฺเณตฺร ภิกขุสมมตียาติ จเปตฺวา
ภิกขุสมมตฺตี ฯ อณฺเณ นวํ สนฺนตํ กโรติ วา การารเปติ วา
ปโยเค ทุกฺกภูํ ปฏฺฐิลาเภณ นิสฺสคฺคิยฺ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส
วา คณฺสฺส วา ปุคฺคคณฺสฺส วา ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ
ฯเปฯ อิทํ เม ภนฺเต สนฺนตํ อุนกฉพฺพสฺसानิ การารปีติ
อณฺเณตฺร ภิกขุสมมตียา นิสฺสคฺคิยฺ อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตี ฯเปฯ
ทเทยฺยาติ ฯเปฯ ทเทยฺยฺนฺติ ฯเปฯ आयสฺมโต ทมฺมิตี ฯ

[๘๙] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺตียํ ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺตียํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺตียํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺตียํ ฯ

[๙๐] อนารปตฺติ ฉพฺพสฺसानิ กโรติ อติเรกฉพฺพสฺसानิ กโรติ
อณฺเณตฺรตฺถาย กโรติ วา การารเปติ วา อณฺเณน กตํ ปฏฺฐิภิตฺวา

ปริภุชชติ วิตานํ วา ภูมฺมตฺตรณํ วา สานฺธิปาการํ วา ภิสึ
วา พิมฺโพหนํ วา กโรติ ภิภุชฺสมฺมตฺติยา อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

จตุตฺถสิกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปลงจมศึกษาปทำ

[๕๑] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สวตถึยฺ วิหริติ เขตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ อถโข ภควา ภิกขุ อามนุเตสิ
อิจฺฉามหิ ภิกขเว เตมาสํ ปฏิสลฺลียิตฺถุ นมฺหิ เกนจิ อุปสงฺกमितฺโพ
อณฺฺตฺร เอเกน ปิณฑฺปาตนิหารเกนาติฯ เอวํ ภนฺเตติ โข เต
ภิกขุ ภควโต ปฏิสฺสณฺฺติว นาสฺสุช โกจิ ภควนฺตํ อุปสงฺกมติ
อณฺฺตฺร เอเกน ปิณฑฺปาตนิหารเกนฯ เตน โข ปน สมเขน
สวตถึยฺ สงฺเขน กติกา กตา โหติ อิจฺฉตาวุโส ภควา เตมาสํ
ปฏิสลฺลียิตฺถุ น ภควา เกนจิ อุปสงฺกमितฺโพ อณฺฺตฺร เอเกน
ปิณฑฺปาตนิหารเกน โข ภควนฺตํ อุปสงฺกมติ [๑] ปาจิตฺติย
เทสาเปตฺโพติฯ

[๕๒] อถโข อายสฺมา อุปเสโน วงฺคนตฺปฺตฺโต สปริโส
เขน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
เอกมนฺตํ นิสีทิฯ อาจิณฺณํ โข ปเนตํ พุทฺธานํ ภควนฺตานํ
อาคนตฺเกหิ ภิกขุหิ สทฺธี ปฏิสมฺโมทิตฺถุฯ อถโข ภควา อายสฺมนฺตํ
อุปเสนํ วงฺคนตฺปฺตฺตํ เอตทโวจ ๒ กจฺจि โว อุปเสน ขมนิย
กจฺจิ ยาปนิย กจฺจิตฺถ อปฺปกิลมเถน อทฺธานํ อาคตาติฯ
๑ ม. ยฺ. โสฯ ๒ ยฺ. รา. เอกมนฺตํ นิสินฺนํ โข อายสฺมนฺตํ อุปเสน
วงฺคนตฺปฺตฺตํ ภควา เอตทโวจฯ

ขมนิยํ ภควา ขาปนียํ ภควา อปฺปกิลมเถน จ มยํ ฆนฺเต
อทฺธานํ อากคตติฯ เตน โข ปน สมเขน อายสฺมโต อุปเสนสฺส
วงฺคนตฺตฺตฺส สทฺธิวหาริโก ภิกฺขุ ภควโต อวิทฺุเร นิสินฺโน
โหติฯ อถ โข ภควา ตํ ภิกฺขุํ เอตทวโจ มนาปานิ เต ภิกฺขุ
ปัสฺสูกฺคานีติฯ น โข เม ฆนฺเต มนาปานิ ปัสฺสูกฺคานีติฯ กิสฺส
ปน ตฺวํ ภิกฺขุ ปัสฺสูกฺคิโกติฯ อุปชฺฌาโย เม ฆนฺเต ปัสฺสูกฺคิโก
เอวํ อหํปิ ปัสฺสูกฺคิโกติฯ อถ โข ภควา อายสฺมนตํ อุปเสนํ
วงฺคนตฺตฺตํ เอตทวโจ ปาสาทิกกา โข ตฺยายํ อุปเสน ปริสา
กถํ ตฺวํ อุปเสน ปริสํ วิเนสีติฯ โย มํ ฆนฺเต อุปสมฺบพํ
યાจติ ตมหํ ๑ เอวํ วทามิ อหํ โข อวฺุโส อารญฺณโก
ปิณฺฑปาติโก ปัสฺสูกฺคิโก สเจ ตฺวํปิ อารญฺณโก ภวิสฺสสิ ปิณฺฑปาติโก
ปัสฺสูกฺคิโก เอวาทํ ตํ อุปสมฺปาเทสฺสามีติ สเจ เม
ปฏิสฺสุณาติ อุปสมฺปาเทมิ โน เจ เม ปฏิสฺสุณาติ น
อุปสมฺปาเทมิ โย มํ นิสฺสยํ ยาจติ ตมหํ ๒ เอวํ วทามิ
อหํ โข อวฺุโส อารญฺณโก ปิณฺฑปาติโก ปัสฺสูกฺคิโก สเจ
ตฺวํปิ อารญฺณโก ภวิสฺสสิ ปิณฺฑปาติโก ปัสฺสูกฺคิโก เอวาทํ เต
นิสฺสยํ ทสฺสามีติ สเจ เม ปฏิสฺสุณาติ นิสฺสยํ เทมิ โน
เจ เม ปฏิสฺสุณาติ น [๓] เทมิ เอวํ โข อหํ ฆนฺเต ปริสํ
วิเนมิตฺติฯ สาธุ สาธุ อุปเสน สาธุ โข ตฺวํ อุปเสน ปริสํ
๑-๒ ยฺ. ตาหํฯ ๓ ม. ยฺ. นิสฺสยํฯ

วินย. ชานาติ ปน ตฺวํ อุปเสน สาวตถิยํ ๑ สงฆสฺส กติกนฺติ ฯ
น โข อหํ ภนฺเต ชานามิ สาวตถิยํ สงฆสฺส กติกนฺติ ฯ สาวตถิยํ
โฆ อุปเสน สงฺฆเณ กตিকা กตา อิจฺจนตา วุโส ภควา เตมาสํ
ปฏิสลฺลิตฺตุํ น ภควา เกณจิ อุปสงฺกมิตพฺโพ อณฺเฏศฺร เอเกณ
ปิณฺฑปาตนิหฺรเณ โย ภควนฺตํ อุปสงฺกมตี [๒] ปาจิตฺตํ
เทสาเปตพฺโพติ ฯ ปญฺญาธิสฺสตี ภนฺเต สาวตถิยํ สงฺโฆ สกาย กติกาย
น มยํ อปฺปญฺจตุตฺตํ ปญฺญาเปสฺสาม ปญฺจตุตฺตํ วา น สมฺมุจฺฉินฺนํทิสฺสาม
ยถาปญฺจตุตฺเตสฺส ลิกฺขาปเทสฺส สมาทาย วตฺตีสฺสามาตี ฯ
สาธุ สาธุ อุปเสน น อปฺปญฺจตุตฺตํ ปญฺญาเปตพฺพํ ปญฺจตุตฺตํ
วา น สมฺมุจฺฉินฺนํทิตพฺพํ ยถาปญฺจตุตฺเตสฺส ลิกฺขาปเทสฺส สมาทาย
วตฺติตพฺพํ อนฺุชานามิ อุปเสน เย เต ภิกฺขุ อารญฺญกา
ปิณฺฑปาติกา ปัสสฺสูกฺกิกา ยถาสฺมํ มํ ทสฺสนาย อุปสงฺกมฺนฺตฺติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน สมพฺพหฺลตา ภิกฺขุ พหิทฺวารโกฏฺฐเก จิตา
โหนตฺติ มยํ อายสฺมนฺตํ อุปเสนํ วงฺคนฺตปฺตฺตํ ปาจิตฺตํ
เทสาเปสฺสามาตี ฯ อถ โข อายสฺมา อุปเสนโน วงฺคนฺตปฺตฺโต สปริโต
อฺภูจฺยาสนา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณฺณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ
อถ โข เต ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ อุปเสนํ วงฺคนฺตปฺตฺตํ เอตทวโจ
ชานาติ ตฺวํ อาวุโส อุปเสน สาวตถิยํ สงฆสฺส กติกนฺติ ฯ ภควาปี
มํ อาวุโส เอวมาห ชานาติ ปน ตฺวํ อุปเสน สาวตถิยํ
๑ ม. ย. สาวตถิยา ฯ เอวมุปริปิ ฯ ๒ ม. ย. โส ฯ

สงฆสฺส กติกนฺติ น โข อหํ ภนฺเต ชานามิ สาวตฺถิยํ สงฆสฺส
 กติกนฺติ สาวตฺถิยํ โข อุปเสน สงฺเขน กตिका กตา อิจฺจดาวุโส
 ภควา เตมาสํ ปฏิสลฺลิตฺตํ น ภควา เกนจิ อุปสงฺกमितฺวา
 อลฺลตฺร เอเกน ปิณฺฑปาตนิหารเกน โย ภควนฺตํ อุปสงฺกมตี
 [๑] ปาจิตฺตํ เทสาเปตฺวา โปตี ปญฺญาภิสฺสตี ภนฺเต สาวตฺถิยํ สงฺโฆ
 สกาย กติกาย น มํ อปฺปญฺจตฺตํ ปญฺญาเปสฺสาม ปญฺจตฺตํ
 วา น สมฺภูจินฺทิสฺสาม ยถาปญฺจตฺเตสฺส ลิกฺขาปเทสฺส สมากาย
 วตฺติสฺสามาตี อนฺนญฺญาตาวุโส ภควตา เย เต ภิกฺขุ อารญฺณกา ๒
 ปิณฺฑปาตिका ปัสฺสูลิกา ยถาสฺขํ มํ ทสฺสนาย อุปสงฺกมฺนฺตฺติ ฯ
 อถ โข เต ภิกฺขุ สจฺจํ โข อายสฺมา อุปเสน วรฺกนฺตปฺตฺโต อาห
 น อปฺปญฺจตฺตํ ปญฺญาเปตฺวา ปญฺจตฺตํ วา น สมฺภูจินฺทิตฺวา
 ยถาปญฺจตฺเตสฺส ลิกฺขาปเทสฺส สมากาย วตฺติตฺวา ฯ

[๕๑] อสฺสโลสฺสุ โข ภิกฺขุ อนฺนญฺญาตา กิร ภควตา เย
 เต ภิกฺขุ อารญฺณกา ปิณฺฑปาตिका ปัสฺสูลิกา ยถาสฺขํ มํ
 ทสฺสนาย อุปสงฺกมฺนฺตฺติ ฯ เต ภควนฺตํ ทสฺสนาย ๑ ปีหยนฺตา ๔
 สนฺนตฺตานิ อุชฺฉิตฺวา อารญฺณกํ ปิณฺฑปาตีกํ ปัสฺสูลีกํ
 สมากายิยฺสฺส ฯ อถ โข ภควา สมฺพหุเลหิ ภิกฺขุหิ สทฺธี เสนาสนจาริกํ
 อาหิณฺฑนฺโต อทฺทส สนฺนตฺตานิ ตฺหิ ตฺหิ ๕ อุชฺฉิตฺวานิ ปสฺสิตฺวาน ๖
 # ๑ ม. ย. โส ฯ ๒ ม. อารญฺณิกา ฯ เอวมฺปริปี ฯ ๓ ม. ย. ทสฺสนํ ฯ
 # ๔ ม. ปีหยนฺตา ฯ ย. ปีหยนฺตา ฯ ๕ ม. ย. ตํ ตํ ฯ เอวมฺปริปี ฯ
 # ๖ ม. ย. ปสฺสิตฺวา ฯ

ภิกขุ อามนฺเตสิ กสฺสึมานิ ภิกขเว สนฺตตานิ ตฺหิ ตฺหิ อุชฺฌิตานีติ ฯ
อถโข เต ภิกขุ ภควโต เอตมคฺถํ อารโหเจสุํ ฯ อถโข
ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรณเ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกขุ
อามนฺเตสิ เตนฺหิ ภิกขเว ภิกขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปญฺญาเปสฺสามิ
ทส อตฺถวเส ปฏิจฺจ สงฺฆสฺสุจฺจตฺยา สงฺฆฆาตฺยา ทุมฺมงฺกุณฺํ
ปฺกุกฺคานํ นิกฺคหฺยา เปสฺถานํ ภิกขุณฺํ ฆาตฺวิหฺาราย ทิฏฺฐชฺรมฺมิกานํ
อาสวานํ สํวราย สมฺปรายิกานํ อาสวานํ ปฏิจฺจาทฺยา อปฺปสฺนฺนानํ
ปฺสาทาย ปสฺนฺนानํ ภฺยโยภาวาย สทฺชฺมฺมฏฺฐิตฺยา วินฺยานุคฺคหฺยา
เอวญฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺติเสยฺยถ นิสีทฺนสนฺถตฺติ
ปน ภิกขุณา การยมาเนน ปฺราณสนฺถตฺสฺสามนฺตา สุกตฺวิทฺตฺติ
อาทาทพฺพา ทฺพพฺพณฺณกรณฺยา ฯ อนาทา เจ ภิกขุ ปฺราณสนฺถตฺสฺสามนฺตา
สูกตฺวิทฺตฺติ นวํ นิสีทฺนสนฺถตฺติ การาเปยฺย นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺตฺยนฺติ ฯ

[๕๔] นิสีทฺนํ นาม สทฺถํ วุจฺจติ ฯ สนฺถตฺติ นาม สนฺถริตฺวา
กถํ โหติ อวายิมํ ฯ การยมาเนนาติ กโรนฺโต วา การาเปนฺโต
วา ฯ ปฺราณสนฺถตฺติ นาม สกฺกํ นีวตฺถํปี สกฺกํ ปารุตฺถํปี ฯ สามนฺตา
สูกตฺวิทฺตฺติ อาทาทพฺพา ทฺพพฺพณฺณกรณฺยาติ ธิรภาวาย วฏฺฏํ
วา จตฺรสุตฺติ วา ฉินฺนิตฺตฺวา เอกเทเส วา สนฺถริตฺตฺพพฺ วัชฺฌุตฺวา
วา สนฺถริตฺตฺพพฺ ฯ อนาทา เจ ภิกขุ ปฺราณสนฺถตฺสฺสามนฺตา
สูกตฺวิทฺตฺตินฺติ อนาทิตฺตฺวา ปฺราณสนฺถตฺสฺสามนฺตา สูกตฺวิทฺตฺติ

นํวํ นิสิตนสนฺถตํ กโรติ วา การาเปติ วา ปโยเค ทุกฺกณฺ
ปฏฺฐาณน นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสํ
วา ปุคฺคสฺส วาฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเปฯ
อิทํ เม ภนฺเต นิสิตนสนฺถตํ อนาถิยิตฺวา ปุราณฺสนฺถตฺส สามนฺตา
สุคตวิทฺตุถิ การापิตํ นิสฺสคฺคิยํ อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตี
ฯเปฯ ทเพยฺยาตี ฯเปฯ ทเพยฺยุนฺตี ฯเปฯ อายสฺมโต ทมฺมีตี ฯ

[๕๕] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อณฺณสฺสตฺถาย กโรติ วา การาเปติ วา อาปฺตฺติ
ทุกฺกณฺสฺส ฯ

[๕๖] อนาปฺตฺติ ปุราณฺสนฺถตฺส สามนฺตา สุคตวิทฺตุถิ อาถิยิตฺวา
กโรติ อลภนฺโต โลกตรํ อาถิยิตฺวา กโรติ อลภนฺโต
อนาถิยิตฺวา กโรติ อณฺเณน กตํ ปฏฺฐิถิตฺวา ปรีภุณฺชตี วิตานํ
วา ภูมฺมตฺถธณฺณํ วา สาณฺปิการํ วา ภิสึ วา พิมฺโพพนํ วา
กโรติ อุมฺมตฺตกสฺส อาถิกมฺมิกสฺสาตี ฯ

ปฺลยจฺมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ฉฏฐสิกขาปทํ

[๕๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตรสุส
ภิกขุโน โกสเลสุ ชนปเทสุ ๑ สาวตฺถิ คจฺจนฺตสุส อนฺตรามกฺเค
เอพกโลมานิ อุปฺปชฺชิสฺสุ ๑ อถ โข โส ภิกขุ ตานิ เอพกโลมานิ
อุตฺตราสงฺเคน ฆณฺฑิกํ พนฺธิตฺวา อคฺมาสิ ๑ มนฺุสฺสา ตํ ภิกขุํ
ปสฺสิตฺวา อุปฺผนฺนฺเตสฺสุ กิตฺตเกน เต ฆนฺเต กิตฺตานิ กิตฺตโก
อุทฺโธ ภวิสฺสตีติ ๑ โส ภิกขุ เตหิ มนฺุสฺเสหิ อุปฺผนฺนฺทิมานโน
มงฺกุ อโหสิ ๑ อถ โข โส ภิกขุ สาวตฺถิ คนฺตฺวา ตานิ เอพกโลมานิ
จิตฺโก ๖ อาสุมฺภิ ๑ ภิกขุ ตํ ภิกขุํ เอวมาหํสุ ๒ กิสฺส ตํ
อาวุโส อิมานิ เอพกโลมานิ จิตฺโก ๖ อาสุมฺภิสฺตีติ ๑ ตถา หิ ปนาหํ
อาวุโส อิมสํ เอพกโลมานํ ภารณา มนฺุสฺเสหิ อุปฺผนฺนฺทิตฺติ ๑
กิวฑฺรโต ปน ตํ อาวุโส อิมานิ เอพกโลมานิ อاهرสฺตีติ ๓ ๑
อติเรกตีโยชนํ อาวุโสติ ๑ เข เต ภิกขุ อปฺปิจฺฉา ๑เป ๑ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม ภิกขุ อติเรกตีโยชนํ
เอพกโลมานิ อاهرิสฺสตีติ ๑ อถ โข เต ภิกขุ ภควโต เอตมฺตถํ
อาโรเจสฺสุ ๑ สจฺจํ กิร ตํ ภิกขุ อติเรกตีโยชนํ เอพกโลมานิ
อاهرสฺตีติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถถํ หิ
๑ ม. ชนปเท ๑ ๒ ม. ย. เอตทโวจฺจํ ๑ ๓ ม. อاهرตีติ ๑

นาม ตฺว โมฆปริส อติเรกติโยชน เอภกโลมานิ อหริสฺสสิ เนตฺติ
โมฆปริส อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย
ฯเปฯ เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยยาถ
ภิกฺขุโน ปเนว อทฺธานมคฺคปฏฺธิปฺนฺนสฺส เอภกโลมานิ อูปฺปชฺเชยฺย
อากฺขมาเนน ภิกฺขุณา ปฏฺธิคฺคเหตุพฺพานิ ปฏฺธิคฺคเหตุวา ติโยชนปรมํ
สเหตุตา หารเตพฺพานิ ๑ อสนฺเต หารเก ตโต เจ อุตฺตรี
หเรยฺย อสนฺเตปี หารเก นิสฺสคฺคิยฺย ปาจิตฺติยฺยติฯ

[๕๘] ภิกฺขุโน ปเนว อทฺธานมคฺคปฏฺธิปฺนฺนสฺสชาติ ปถิ คจฺจนฺตสฺสฯ
เอภกโลมานิ อูปฺปชฺเชยฺยฺยฺยติ อูปฺปชฺเชยฺยฺยฺย สจฺจมโต วา คณโต วา
ฉาติโต วา มิตฺตโต วา ปัสฺสกุลโต ๓ วา อตฺตโน วา ฐเนนฯ
อากฺขมาเนนาติ อิจฺจมาเนน ปฏฺธิคฺคเหตุพฺพานิฯ ปฏฺธิคฺคเหตุวา
ติโยชนปรมํ สเหตุตา หารเตพฺพานิติ ติโยชนปรมตา สเหตุตา
หารเตพฺพานิฯ อสนฺเต หารเกติ น อญฺโฆ โกจิ หารโก โหติ
อิตฺถิ วา ปฺริโส วา คหฺภูโจ วา ปพฺพชฺชิตโต วาฯ ตโต เจ
อุตฺตรี หเรยฺย อสนฺเตปี หารเกติ ปจฺมํ ปาทํ ติโยชนํ อติภฺกกาเมติ
อาปตฺติ ทฺถกฺกสฺส ทฺถิยฺย ปาทํ อติภฺกกาเมติ นิสฺสคฺคิยานิ โหนฺติ ๔
อนฺโตติโยชนเ จิตฺโต พหิติโยชนํ ปาเตติ นิสฺสคฺคิยานิ โหนฺติ ๕
อญฺญสฺส ยานเ วา ภณฺเฑ วา อาชานนฺตสฺส ปกฺขิปปิตฺวา ติโยชนํ
อติภฺกกาเมติ นิสฺสคฺคิยานิ โหนฺติ นิสฺสชฺชิตพฺพานิ สจฺจมสฺส วา
๑ ม. หริตพฺพานิฯ เอวมฺปฺริปีฯ ๒ ม. ย. ปนฺถิฯ
๓ ม. ย. ปัสฺสกุลํฯ เอวมฺปฺริปีฯ ๔-๕ ม. ย. นิสฺสคฺคิยฺย ปาจิตฺติยฺยติฯ

คณสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ฯ เอวญจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพานิ
ฯเปฯ อิมานิ เม ภนฺเต เอพฺกโลมานิ ติโยชนํ อติกฺกามิตานิ
นิสฺสคฺคิยานิ อิมานาหิ สฺงฆสฺส นิสฺสชฺชามิติ ฯเปฯ ททฺทยาติ
ฯเปฯ ททฺยุณฺติ ฯเปฯ आयสฺมโต ทมฺมีติ ฯ

[๕๕] อติเรกติโยชเน อติเรกสณฺณี ติโยชนํ ๑ อติกฺกามติ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อติเรกติโยชเน เวมตฺติโก ติโยชนํ ๒ อติกฺกามติ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อติเรกติโยชเน อุณฺกสณฺณี ติโยชนํ ๓
อติกฺกามติ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อุณฺกติโยชเน อติเรกสณฺณี
อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ อุณฺกติโยชเน เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ
อุณฺกติโยชเน อุณฺกสณฺณี อนาปตฺติ ฯ

[๑๐๐] อนาปตฺติ ติโยชนํ หรติ อุณฺกติโยชนํ หรติ ติโยชนํ
หฺรติปิ ปจฺจาหฺรติปิ ติโยชนํ วาสาธิปฺปาโย คนฺตฺวา ตโต ปรี
หฺรติ อจฺฉินฺนํ ปฏฺฐิตภิตฺตฺวา หรติ นิสฺสณฺฺจํ ปฏฺฐิตภิตฺตฺวา หรติ อลฺลํ
หฺราเปติ กตฺถณฺท์ หรติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

นฺนฺจสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑-๒-๓ ม. ย. อัย ปาโจ นตฺถิ ฯ

เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพานิ ๗เปฯ อิมานิ เม ภนฺเต
เอพกโลมานิ อณฺณาติกาย ภิกฺขุณิยา โธวาปีตานิ นิสฺสคฺคิยานิ
อิมานาหิ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตฺติ ๗เปฯ ทเทยฺยาติ ๗เปฯ
ทเทยฺยุนฺติ ๗เปฯ อายสฺมโต ทมฺมิตฺติ ๗

[๑๐๓] อณฺณาติกาย อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ โธวาเปติ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियํ ๗ อณฺณาติกาย อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ
โธวาเปติ รชาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺกุกฺกฺกฺสฺส ๗ อณฺณาติกาย
อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ โธวาเปติ วิชฺญาเปติ นิสฺสคฺคิเยน
อาปตฺติ ทฺกุกฺกฺกฺสฺส ๗ อณฺณาติกาย อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ
โธวาเปติ รชาเปติ วิชฺญาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺวินฺนํ
ทฺกุกฺกฺกฺกฺกํ ๗ อณฺณาติกาย อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ รชาเปติ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियํ ๗ อณฺณาติกาย อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ
รชาเปติ วิชฺญาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺกุกฺกฺกฺกฺสฺส ๗ อณฺณาติกาย
อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ รชาเปติ โธวาเปติ นิสฺสคฺคิเยน
อาปตฺติ ทฺกุกฺกฺกฺกฺสฺส ๗ อณฺณาติกาย อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ
รชาเปติ วิชฺญาเปติ โธวาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺวินฺนํ
ทฺกุกฺกฺกฺกํ ๗ อณฺณาติกาย อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ วิชฺญาเปติ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियํ ๗ อณฺณาติกาย อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ
วิชฺญาเปติ โธวาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺกุกฺกฺกฺกฺสฺส ๗ อณฺณาติกาย
อณฺณาติกสฺสณฺณี เอพกโลมานิ วิชฺญาเปติ รชาเปติ นิสฺสคฺคิเยน

อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ อณฺณาติกา ย อณฺณาติกสณฺณี เอพฺกโลmani
วิชฺฐาเปติ โธวาเปติ รัชาเปติ นิสฺสคฺคิเยน อาปตฺติ ทฺวินฺนํ
ทุกฺกกุณฺนํ ฯ อณฺณาติกา ย เวมฺติโก ฯเปฯ อณฺณาติกา ย ณาติกสณฺณี
ฯเปฯ อณฺณสฺส เอพฺกโลmani โธวาเปติ อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ
เอกโต อฺปสมฺปนฺนาย โธวาเปติ อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ ณาติกา ย
อณฺณาติกสณฺณี อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ ณาติกา ย เวมฺติโก
อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ ณาติกา ย ณาติกสณฺณี อนาปตฺติ ฯ

[๑๐๔] อนาปตฺติ ณาติกา ย โธวณฺติยา อณฺณาติกา ทฺติยา
โหติ อวฺตุตา โธวติ อปริภฺตุตฺตํ กตภณฺทํ โธวาเปติ สิกฺขมานาย
สามณฺเริยา อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิภมฺมิกฺสฺสาติ ฯ

สฺตตฺตมฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฺฐมสติกาปทํ

[๑๐๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเน
กถนุทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน आयสฺมา อุปนฺนุโท
สทฺยปฺตุโต อณฺณตรสฺส กุสฺส กุสฺส กุสฺส โหติ นิจฺจกตฺติโกฯ
ยํ ตสฺมี กุเล อุปฺปชฺชติ ขาทนียํ वा โภชนียํ वा ตโต आयสฺมโต
อุปนฺนุทสฺส สทฺยปฺตุตฺสส ปฏฺวิโส จปิโต โหติ ๑ฯ เตน โข ปน
สมเยน สายํ ตสฺมี กุเล มํสํ อุปฺปนฺนํ โหติฯ ตโต आयสฺมโต
อุปนฺนุทสฺส สทฺยปฺตุตฺสส ปฏฺวิโส จปิโต โหติฯ ตสฺส กุสฺส
ทวารโก รตฺติยา ปจฺจสฺสมยํ ปจฺจจฺจุจาย โรทติ มํสํ เม เทถาติฯ
อถ โข โส ปฺริโส ปชาปตี เอตทวโจ อยฺยสฺส ปฏฺวิสํ ทวารกสฺส
เทหิ อณฺณํ เจตาเปตฺวา อยฺยสฺส ทสฺสามาติฯ อถ โข आयสฺมา
อุปนฺนุโท สทฺยปฺตุโต ปุพฺพณฺ्हสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย
เยน ตํ กุลํ เตนุปฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน
นีสิตฺติฯ อถ โข โส ปฺริโส เยนายสฺมา อุปนฺนุโท สทฺยปฺตุโต
เตนุปฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา आयสฺมนฺตุํ อุปนฺนุทํ สทฺยปฺตุตฺ
อภิวาทตฺวา เอกมนฺตุํ นีสิตฺติฯ เอกมนฺตุํ นิสินฺโน โข โส
ปฺริโส आयสฺมนฺตุํ อุปนฺนุทํ สทฺยปฺตุตฺ เอตทวโจ หิยฺโย โข
ภนฺเต สายํ มํสํ อุปฺปนฺนํ ๒ ตโต อยฺยสฺส ปฏฺวิโส จปิโต
๑ ม. ย. จปิยฺยติฯ ๒ ม. ย. อุปฺปนฺนํ อโหสิฯ

อัย ฆนเต ทารโก รตฺติยา ปจฺจสสมยฺ ปจฺจภูจาย โรทติ มํสํ
เม เทถาติ อยฺยสฺส ปฏฺวิโส ทารกสฺส ทินฺโน กหาปณฺน
ฆนเต ก็ อหริยฺตฺติ ๑ ๑ ปฺริจฺจตุโต เม อาวุโส กหาปณฺนติ ๑ อาม
ฆนเต ปฺริจฺจตุโตติ ๑ ตณฺณเว เม อาวุโส กหาปณฺน เทหิติ ๑
อดโข โส ปฺริโส อายสฺมาโต อุปนฺนทสฺส สกฺยปฺตฺตสฺส กหาปณฺน
ทควา อุชฺฌายติ จิยติ วิปาเจติ ยถเว มยฺ ฐปฺยิ ปฏฺกุกคณฺหนาม
เอวเมวิเม สมณฺนา สกฺยปฺตฺติยา ฐปฺยิ ปฏฺกุกคณฺหนตฺติติ ๑ อสฺโสสุ
โข ภิกฺขุ ตสฺส ปฺริสฺส อุชฺฌายนฺตสฺส จิยนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑เป ๑ เต อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนโท สกฺยปฺตฺโต ฐปฺยิ ปฏฺกุกคณฺหนตฺติติ ๑
อดโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺถํ อาโรเจสุ ๑ สจฺจํ กิร ตวํ
อุปนฺนท ฐปฺยิ ปฏฺกุกคณฺหนตฺติติ ๒ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺริส ฐปฺยิ ปฏฺกุกคณฺหนตฺติติ เนตํ
โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขุโยภาวาย
๑เป ๑ เอวณฺจ ปนฺ ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ โย
ปนฺน ภิกฺขุ ชาตฺรฺรูปฺรชฺชํ อุคฺคณฺหนยฺย วา อุคฺคณฺหนายฺย วา
อุปนฺนิกฺขิตฺตํ วา สาทิเยยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยนฺติ ๑

[๑๐๖] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อัย
อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ชาตฺรฺรูปํ นาม สตฺถวณฺโณ
๑ ม. ยฺ. อหริยฺตฺติ ๑ เอวมุปริปิ ๒ สพฺพตฺถ ปฏฺกุกคณฺหนตฺติ ทิสฺสติ ๑

วฺจุจติ ฯ รัชติ นาม กหาปโณ โลหมาสโก ทารุมาสโก ชตุมาสโก
เย โวหาริ คจฺจนฺติ ฯ อุกฺกณฺเหยฺยาติ สยฺ คณฺหาติ นิสฺสคฺคิยฺ
โหติ ๑ ฯ อุกฺกณฺหาเปยฺยาติ อยณฺ คณฺหาเปติ นิสฺสคฺคิยฺ โหติ ๒ ฯ
อุปฺนิกฺขิตฺตํ วา สาทิเทยฺยาติ อิทํ อยฺยสฺส โหตุติ อุปฺนิกฺขิตฺตํ
วา สาทิยฺติ นิสฺสคฺคิยฺ โหติ ฯ สงฺฆมชฺเฌ นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯ เตน ภิกฺขุณา สงฺฆํ
อุปฺสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตฺราสงฺกํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณํ ปาเท
วฺนฺทิตฺวา อุกฺกฏฺธิกํ นิสฺสิตฺวา อยฺชฺลํ ปกฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจฺนีโย
อหํ ภนฺเต รูปียํ ปฏฺฐิคฺคเหสี อิทํ เม นิสฺสคฺคิยฺ อิมํหํ สงฺฆสฺส
นิสฺสชฺชามิตี ฯ นิสฺสชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน
ภิกฺขุณา ปฏฺฐิพลฺน อาปตฺติ ปฏฺฐิคฺคเหตพฺพา ฯ สเจ ตตฺถ อากฺขณฺติ
อารามิโก วา อุปาสโก วา โส วตฺตพฺโป อาวุโส อิมํ
ชานาหิตี ฯ สเจ โส ภณฺติ อิมินา กิ อหริยฺตุตี ฯ น
วตฺตพฺโป อิมํ วา อิมํ วา อหฺราตี ฯ กปฺปียํ อากฺขิตพฺพํ
สปฺปิ วา เตลํ วา มธฺ วา ผาณฺตี วา ฯ สเจ โส เตน
ปฺริวญฺเฏตฺวา กปฺปียํ อหฺรตี รูปียปฏฺฐิคฺคาหํ จเปตฺวา สพฺเพหเว
ปฺริภฺยชิตพฺพํ เอวญฺเจตํ ลภฺเอ อิจฺเจตํ กุสฺลํ โน เจ ลภฺเอ
โส วตฺตพฺโป อาวุโส อิมํ นนฺทฺเจหิตี ฯ สเจ โส นนฺทฺเจติ
อิจฺเจตํ กุสฺลํ โน เจ นนฺทฺเจติ ปญฺจหงฺเกหิ สมฺนฺนาคโต
๑-๒ ม. ย. นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ สพฺพตฺถ อีทิสเมว ฯ

ภิกขุ รุปียฉฑฑโก สมมุนนิตพุโพ โย น ฉนุทาคตี คจฺเจยฺย
 น โทสาคตี คจฺเจยฺย น โมหาคตี คจฺเจยฺย น ภยาคตี คจฺเจยฺย
 ฉฑฑทิตาฉฑฑทิตฉยฺจ ชานะยฺย ๑ เอวฉยฺจ ปน ภิกขเว สมมุนนิตพุโพ ๑
 ปจฺมํ ภิกขุ ยาจิตพุโพ ๑ ยาจิตฺวา พุยตุเตน ภิกขุณา
 ปฏฺฐิเพเลน สงฺโฆ ฉาเปตพุโพ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ ยถิ
 สงฺฆสฺส ปตฺตกถํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกขุํ รุปียฉฑฑกํ
 สมมุนนะยฺย ๑ เอสา ฉตฺติ ๑ สฺสณาคฺค เม ภนฺเต สงฺโฆ
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกขุํ รุปียฉฑฑกํ สมมุนนติ ๑ ยสฺสายสฺมโต
 ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกขุโน รุปียฉฑฑกสฺส สมมติ โส
 ตฺถนฺสส ยสฺส นกขมติ โส ภาเสยฺย ๑ สมมโต สงฺเขน
 อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ รุปียฉฑฑโก ๑ ขมติ สงฺฆสฺส ตสฺมา
 ตฺถนฺหิ ๑ เอวเมตํ ธารายมิตฺติ ๑ เตน สมมเตน ภิกขุณา อนิมิตฺตํ
 กตฺวา ปาเตตพุพฺ ๑ สเจ นิมิตฺตํ กตฺวา ปาเตติ อาปตฺติ
 ทฺกฺกฏสฺส ๑

[๑๐๗] รุปีเย รุปียสฉฉิ รุปียํ ปฏฺฐิกุคฺคฺหาติ นิสฺสคฺคิยํ
 ปาจิตฺติยํ ๑ รุปีเย เวมตฺติโก รุปียํ ปฏฺฐิกุคฺคฺหาติ นิสฺสคฺคิยํ
 ปาจิตฺติยํ ๑ รุปีเย อรุปียสฉฉิ รุปียํ ปฏฺฐิกุคฺคฺหาติ นิสฺสคฺคิยํ
 ปาจิตฺติยํ ๑ อรุปีเย รุปียสฉฉิ อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ อรุปีเย
 เวมตฺติโก อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ๑ อรุปีเย อรุปียสฉฉิ อนาปตฺติ ๑

[๑๐๘] อนาปตฺติ อชฺฉมาราเม วา อชฺฉมาวสเถ วา อุกฺกเหตุวาท

วา อุกุคหาปตฺวา วา นิกุขิปติ ยสฺส ภวิสฺสติ โส หริสฺสติตี
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

อฏฺฐมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ

นวมสิกขาปทํ

[๑๐๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถิยํ วิหริติ เขตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
นानปฺปการกํ รูปียสํโวหารํ समाปชฺชนฺติ ฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณา สกฺยปฺตฺติยา นานปฺปการกํ
รูปียสํโวหารํ समाปชฺชิสุสนฺติ เสยฺยถาปี คิหิ กามโกภินฺติ ฯ
อสุสํสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จียนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺญา ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นานปฺปการกํ
รูปียสํโวหารํ समाปชฺชิสุสนฺตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต
เอตมคฺถํ อารโหเจสฺสุ ฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว นานปฺปการกํ
รูปียสํโวหารํ समाปชฺชถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมจฺปนฺริสา นานปฺปการกํ
รูปียสํโวหารํ समाปชฺชิสุสถ เนตํ โมจฺปนฺริสา อปฺปสนฺนํ
ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวาย ฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถา โข ปน ภิกฺขุ นานปฺปการกํ
รูปียสํโวหารํ समाปชฺเชยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๑๐๖] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อยํ
อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ นานปฺปการกํ นาม กถํปิ

อกตปิ กตากตปิ ฯ กตฺ นาม สีสูปคํ คีวูปคํ หตฺตูปคํ ปาทูปคํ
กฏูปคํ ฯ อกตํ นาม ฆนํ กฺ วุจฺจติ ฯ กตากตํ นาม ตทฺทกฺกํ ฯ
รูปิยํ นาม สตฺถวณฺโณ กหาปโณ โลหมาสโก ทารุมาสโก
ชตฺตมาสโก เย โวหาริ คจฺจนฺติ ฯ สมาสฺชเชยฺยาติ กเตน กตํ
เจตาเปติ นิสฺสคฺคิยํ โหติ ฯ กเตน อกตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
โหติ ฯ กเตน กตากตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิยํ โหติ ฯ อกเตน กตํ
เจตาเปติ นิสฺสคฺคิยํ โหติ ฯ อกเตน อกตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิยํ
โหติ ฯ อกเตน กตากตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิยํ โหติ ฯ กตากเตน
กตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิยํ โหติ ฯ กตากเตน อกตํ เจตาเปติ
นิสฺสคฺคิยํ โหติ ฯ กตากเตน กตากตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิยํ โหติ ฯ
สงฺฆมฺชฺเช นิสฺสชฺชิตฺตพฺพํ ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตฺตพฺพํ ฯ
เตน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺกํ กริตฺวา
วฺจฺจมานํ ภิกฺขุณํ ปาทเว วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกํ นิสฺสิตฺวา อณฺชลี
ปคฺคเหตฺวา เอวมสฺส วจฺนีโย อหํ ภนฺเต นานปฺปการกํ
รูปิยสํโวหาริ สมาสฺชชี อิทํ เม นิสฺสคฺคิยํ อิมํหํ สงฺฆมสฺส
นิสฺสชฺชามิตีติ ฯ นิสฺสชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพวา ฯ พฺยตฺเตน
ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเพน อาปตฺติ ปฏฺิคฺคเหตพฺพวา ฯ สเจ ตตฺถ อากจฺจนฺติ
อารามิโก วา อุปาสโก วา โส วตฺตพฺโพ อาวุโส อิมิ
ชานาหิตีติ ฯ สเจ โส ภณฺติ อิมินา กิ อาริยตฺตติ ฯ น วตฺตพฺโพ

อิมํ วา อิมํ วา อาหาราติ ฯ กปฺปิยํ อาจิกฺขิตพฺพํ สปฺปิ วา เตลํ วา
 มธุ วา ผาณิตํ วา ฯ สเจ โส เตน ปริวณฺณิตฺวา กปฺปิยํ อาหารติ
 รูปิยเจตาปํ ฐเปตฺวา สพฺเพเหว ปริกฺขณฺชิตพฺพํ ฯ เอวณฺเจตํ
 ลเภถ อิจฺเจตํ กุสลํ โน เจ ลเภถ โส วตฺตพฺโพ อาวโส
 อิมํ ฉนฺนุเทหิติ ฯ สเจ โส ฉนฺนุเทหิติ อิจฺเจตํ กุสลํ โน เจ
 ฉนฺนุเทหิติ ปณฺจหฺงฺเคหิ สมฺมุนฺนาคโต ภิกฺขุ รูปิยฉนฺนุทโก สมฺมุนฺนิต-
 ตพฺโพ โย น ฉนฺนุทาคตี คจฺเจยฺย น โทสาคตี คจฺเจยฺย น
 โมหาคตี คจฺเจยฺย น ภยาคตี คจฺเจยฺย ฉนฺนุทิตาฉนฺนุทิตณฺจ
 ชานะยฺย ฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว สมฺมุนฺนิตพฺโพ ฯ ปจฺฉมํ ภิกฺขุ
 ยาจิตพฺโพ ฯ ยาจิตฺวา พยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเลน สงฺโฆ
 ณาเปตพฺโพ สุณฺนาตุ เม ฆนฺเต สงฺโฆ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถลลํ
 สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ รูปิยฉนฺนุทกํ สมฺมุนฺนะยฺย ฯ เอสา ฅตฺติ ฯ
 สุณฺนาตุ เม ฆนฺเต สงฺโฆ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ รูปิยฉนฺนุทกํ
 สมฺมุนฺนติ ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน รูปิย-
 ฉนฺนุทกสฺส สมฺมติ โส ตฺถนฺนสฺส ยสฺส นกขมติ โส ภาเสยฺย ฯ
 สมฺมโต สงฺฆเณ อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ รูปิยฉนฺนุทโก ฯ ขมติ สงฺฆสฺส
 ตสฺมา ตฺถนฺนํ ฯ เอวเมตํ ฅารยามีติ ฯ เตน สมฺมเตน ภิกฺขุณา
 อนิมิตฺตํ กตฺวา ปาเตตพฺพํ ฯ สเจ นิมิตฺตํ กตฺวา ปาเตติ อาปตฺติ
 ทุกกฏฺสส ฯ

[๑๑๑] รูปิเย รูปิยสณฺณิ รูปิยํ เจตาเปติ นิสฺสสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ

รูปิเย เวมตฺติโก รูปิยังฺ เจตทาเปตฺติ นิสฺสํกฺกํ ปาจิตฺตํ ฯ รูปิเย
อรุปียสณฺณี รูปิยังฺ เจตทาเปตฺติ นิสฺสํกฺกํ ปาจิตฺตํ ฯ อรุปีเย
รูปิยสณฺณี รูปิยังฺ เจตทาเปตฺติ นิสฺสํกฺกํ ปาจิตฺตํ ฯ อรุปีเย
เวมตฺติโก รูปิยังฺ เจตทาเปตฺติ นิสฺสํกฺกํ ปาจิตฺตํ ฯ อรุปีเย
อรุปียสณฺณี รูปิยังฺ เจตทาเปตฺติ นิสฺสํกฺกํ ปาจิตฺตํ ฯ อรุปีเย
รูปิยสณฺณี อापตฺติ ทุกฺกนฺนํ ฯ อรุปีเย เวมตฺติโก อापตฺติ
ทุกฺกนฺนํ ฯ อรุปีเย อรุปียสณฺณี อนापตฺติ ฯ

[๑๑๒] อนापตฺติ อุมฺมตฺตํ อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ
นวมตฺติกาปํ นิกฺกํ ฯ

ทสมลิกขาปทํ

[๑๑๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เชตวนเ
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต ปญฺโญ โหติ จีวรกมฺมํ กาคฺ์ฯ โส
ปญฺปิไลติกานํ สงฺฆาญฺญิํ กริตฺวา สุรตฺตํ สุปริกมฺมกตํ กตฺวา ปารุปีฯ
อถโข อฉฺฉตโร ปริพฺพาชโก มหคฺฆํ ปญฺ्ञิํ ปารุปีตฺวา เยนายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนตฺตํ
อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตฺตํ เอตทโวจ สฺนุทฺธา โข ตฺยายํ อวฺุโส
สงฺฆาญฺญิ ๑ เทหิ เม ปญฺเณนาติฯ ชานาหิ อวฺุโสติฯ อามวฺุโสจ
ชานามีติฯ หนฺทวฺุโสติ อทาสิฯ อถโข โส ปริพฺพาชโก ตํ
สงฺฆาญฺญิํ ปารุปีตฺวา ปริพฺพาชการามํ อคฺมาสิฯ ปริพฺพาชกา ตํ
ปริพฺพาชกํ เอตทโวจํ สฺนุทฺธา โข ตฺยายํ อวฺุโส สงฺฆาญฺญิ กฺุโต
ตฺยาลทฺธาติฯ เตน เม อวฺุโส ปญฺเณน ปริวฏฺฐิตาติ ๒ฯ กติหิปี
ตฺยายํ อวฺุโส สงฺฆาญฺญิ ภาวิสฺสติ โสเยว เต ปญฺเณ วโรติฯ
อถโข โส ปริพฺพาชโก สจฺจํ โข ปริพฺพาชกา อาหํสุ กติหิปี
มฺุขายํ สงฺฆาญฺญิ ภาวิสฺสติ โสเยว เม ปญฺเณ วโรติ เยนายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนตฺตํ
อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตฺตํ เอตทโวจ หนฺท เต อวฺุโส สงฺฆาญฺญิ ๓
เทหิ เม ปญฺเณนติฯ นนฺุ ตฺวํ อวฺุโส มยา วุตฺโต ชานาหิ
๑ ยฺ. สงฺฆาญฺญิฯ ๒ ม. ยฺ. สพฺพตฺถ ปริวตฺติตาตีติ ทิสฺสติฯ ๓ ม. สงฺฆาญฺญิฯ

อาวฺโสติ นานํ ทสฺสามิตี ฯ อถ โข โส ปริพฺพาชโก อชฺชฌายติ
จียติ วิปาเจติ คิหิปี ๑ นํ คิหิสฺส วิปฺปฏิสํวริสฺส เทติ ๒ ก็ ปน
ปพฺพชิตฺโต ปพฺพชิตสฺส น ทสฺสตีติ ฯ อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ ตสฺส
ปริพฺพาชกสฺส อชฺชฌายนฺตสฺส จิยนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ฯ เย เต
ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
หิ นาม อายสฺมา อฺปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต ปริพฺพาชเกน สทฺธิ
กยวิกุกฺกํ สฺมาปชฺชิสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสุํ ฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อฺปนฺนุท ปริพฺพาชเกน สทฺธิ กยวิกุกฺกํ
สฺมาปชฺชิสฺตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
ตฺวํ โมฆปฺริสฺส ปริพฺพาชเกน สทฺธิ กยวิกุกฺกํ สฺมาปชฺชิสฺสตี
เนตํ โมฆปฺริสฺส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ปสฺนฺนํ วา
ภิกฺขโถภาวาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ นานปฺปการกํ กยวิกุกฺกํ สฺมาปชฺชเยย
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๑๑๔] โย ปนาติ โย ยาติโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
อิมสฺมี อตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ นานปฺปการกํ นาม
จิวฺรปิตฺตปาตเสนาสนคิถานปจฺจยภสฺซชฺชปริกฺขารว อนฺตมโส จุณฺณปิตฺตโฑปิ
ทนต์กฏฺฐํปี ทสฺสิตฺตํปี ฯ กยวิกุกฺกํ สฺมาปชฺชเยยฺยติ
๑ ม. คิหิปี ฯ ย. คิหิ นํปี ฯ คิหิปี นํ คิหิสฺสตีติ เอตฺถ นนฺติ นามตฺถ
นิปาโต ฯ คิหิปี นาม คิหิสฺสตีติ วุตฺตํ โหตีติ ตพฺพญฺณนา ฯ ๒ ม. ย. เทนฺติ ฯ

อิมินา อิมิ เทหิ อิมินา อิมิ ออาหาร อิมินา อิมิ ปวิภูฏเหหิ ๑
อิมินา อิมิ เจตาเปหิตี อชฺฌาจรติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส ยโต
กยิตถจ โหติ วิกุกิตถจ ๒ อตฺตโน ภาณํ พรหตฺถกคฺคํ ปรภณฺณํ
อตฺตโน หตฺถกคฺคํ นิสฺสคฺคฺคิย โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา
คณฺสฺส วา ปุคฺคคณฺสฺส วาฯ เอวญจ ปน ภิกฺขเว
นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเปฯ อหิ ภาณเต นานปฺปการกํ กยวิกุกยํ สฺมาปชฺชึ
อิหิ เม นิสฺสคฺคฺคิย อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตี ฯเปฯ
ทเพยยาตี ฯเปฯ ทเพยฺยุนฺตี ฯเปฯ อายสฺมโต ทมฺมิตี ฯ

[๑๑๕] กยวิกุกยเ กยวิกุกยสณฺณิ นิสฺสคฺคฺคิย ปาจิตฺตियํ ฯ
กยวิกุกยเ เวมตีโก นิสฺสคฺคฺคิย ปาจิตฺตियํ ฯ กยวิกุกยเ
นกยวิกุกยสณฺณิ นิสฺสคฺคฺคิย ปาจิตฺตियํ ฯ นกยวิกุกยเ กยวิกุกยสณฺณิ
อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส ฯ นกยวิกุกยเ เวมตีโก อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส ฯ
นกยวิกุกยเ นกยวิกุกยสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๑๑๖] อนาปตฺติ อคฺขํ ปุจฺจติ กปฺปิยการกสฺส อจิกฺขติ
อิหิ อมฺหากํ อตฺถิ อมฺหากถจ อิมินา จ อิมินา จ อตฺถโถติ
ภณฺตี อุมฺมตฺตคณฺสฺส อาทิกมฺมิคณฺสฺสาตี ฯ

ทสมสฺสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ๓ ฯ

โกสียวคฺโค ทฺติโย ฯ

๑ ม. ย. สพฺพตฺถ ปวิภูฏเหหิตี ทิสฺสตี ฯ ๒ ม. ย. วิกุกยิตถจ ฯ

๓ ม. กยวิกุกยสฺสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ทสมํ ฯ

ตสฺสทฺททานํ

โกสฺยิยา ๑ สฺทฺทฺทเทวภาคา ฉพฺพสฺสทานิ นิสฺสีทฺทํ

เทว จ โทมานิ อุกฺคเณห อฺโภ นานปฺปการกาติ ฯ

๑ ยฺ. โกสฺยิยา ... ฯ

ปตตวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๑๑๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวาคฺถิยํ วิหฺรติ เชตฺวานเ
อนาถปิตฺตทิกฺสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ พหุ ปตฺเต สนนฺจยํ กโรนฺติฯ มนุสฺสา วิหารจาริกํ
อาหิณฺฑนฺตา ปสฺสิตฺวา อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา พหุ ปตฺเต สนนฺจยํ กริสฺสนฺติ
ปตฺตวณฺิขฺชํ วา สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา กริสฺสนฺติ อามตฺติกาปณฺิ วา
ปสาเรสฺสนฺตีติฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ
จิยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
อติเรกปตฺตํ ชาเรสฺสนฺตีติฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว อติเรกปตฺตํ ชาเรธาติฯ
สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺเห
โมจฺมปฺริสา อติเรกปตฺตํ ชาเรสฺส นตฺถํ โมจฺมปฺริสา อปฺปสนฺนํ
วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขเว อติเรกปตฺตํ อวณฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺสเยยถ โข ปน ภิกฺขุ อติเรกปตฺตํ
ชาเรยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยนฺติฯ อวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ
สํกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติฯ

[๑๑๘] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต อานนฺทสฺส อติเรกปตฺโต

อุปปนโน โหติ ฯ อายุสฺมา จ อานนุโท ตํ ปตฺตํ อายุสฺมโต
สาริปฺตฺตสฺส ทาทุกาโม โหติ ฯ อายุสฺมา จ สาริปฺตฺโต สาเกต
วิหริติ ฯ อถโโข อายุสฺมโต อานนุทสฺส เอตทโหสิ ภควตา
สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ น อติเรกปฺตฺโต ชาเรตพุโพติ อยญจ เม
อติเรกปฺตฺโต อุปปนโน อหฺลจิมิ ปตฺตํ อายุสฺมโต สาริปฺตฺตสฺส
ทาทุกาโม อายุสฺมา จ สาริปฺตฺโต สาเกต วิหริติ กถํ น
โโข มยา ปฏิปชฺชิตพฺพนฺติ ฯ อถโโข อายุสฺมา อานนุโท ภควโต
เอตมตฺถํ อารโหเสสิ ฯ กิวัจิริ ปนानนุท สาริปฺตฺโต อากฺขนิสฺสตีติ ฯ
นวมํ วา ภควา ทิวสํ ทสมํ วาติ ฯ อถโโข ภควา เอตสฺมี นิทาน
เอตสฺมี ปกรณ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อฺนุชานามิ
ภิกฺขเว ทสาหปรมํ อติเรกปฺตฺตํ ชาเรตฺตุ เอวญจ ปน ภิกฺขเว
อิมิ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ ทสาหปรมํ อติเรกปฺตฺโต ชาเรตพุโพ
ตํ อติกกามยโต นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๑๑๕] ทสาหปรมนฺติ ทสาหปรมตา ชาเรตพุโพ ฯ อติเรกปฺตฺโต
นาม อนธิฏฺฐิตอ อวิกปฺปิโต ฯ ปตฺโต นาม เทว ปตฺตา
อโยปตฺโต มตฺติกาปตฺโต ๑ ฯ ตโย ปตฺตสฺส วณฺณา อุกฺกฏฺโฆ
ปตฺโต มชฺฌิมโ ปตฺโต โอมโก ปตฺโต ฯ อุกฺกฏฺโฆ นาม ปตฺโต
อชฺฐมาพฺหโกทนํ คณฺหาติ จตฺตุภากํ ขาทนียํ ๒ ตฺวูปิยํ พุญฺชนํ ฯ
มชฺฌิมโ นาม ปตฺโต นาฬิโกทนํ คณฺหาติ จตฺตุภากํ ขาทนียํ
๑ ม. ยฺ. อิติสทฺโท ทิสฺสตี ฯ ๒ ม. ยฺ. ขาทนํ ฯ เอวมุปริปี ฯ

ตทุปิยํ พุชฺชณํ ฯ โอมโก นาม ปตฺโต ปตฺโตทณฺ ฌนฺหาติ
จตุทกํ ขาทนียํ ตทุปิยํ พุชฺชณํ ฯ ตโต อุกกุฏฺโจ อปตฺโต
โอมโก อปตฺโต ฯ

[๑๒๐] ตํ อตฺติกกามยโต นิสฺสคฺคิโย โหติ ๑ เอกาทส
อรุณฺคฺคฺมเน นิสฺสคฺคิโย โหติ นิสฺสชฺชิตฺพุโป สงฺฆสฺส วา ฌนฺสส
วา ปุคฺคสฺส วา ฯ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตฺพุโป ฯ

[๑๒๑] เตน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํลํ อุตฺตราสงฺกํ
กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณํ ปาทะ วนฺทิตฺวา อุกกุฏฺกํ นิสฺสิตฺวา
อณฺชลิ ปคฺคเหตฺวา เอวมฺสส วจฺนีโย อัย เม ฆนฺเต ปตฺโต
ทสาหาติกฺกนฺโต นิสฺสคฺคิโย อิมํสงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิติ ฯ
นิสฺสชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตฺพุพา ฯ พุชฺชเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพลน
อาปตฺติ ปฏฺิคฺคเหตฺพุพา ฯ นิสฺสฏฺฺจปตฺโต ทาทพุโป สุณฺมาตุ
เม ฆนฺเต สงฺโฆ อัย ปตฺโต อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน นิสฺสคฺคิโย
สงฺฆสฺส นิสฺสฏฺฺโจ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺกลํ สงฺโฆ อิมํ ปตฺตํ
อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ททฺยยาติ ฯ

[๑๒๒] เตน ภิกฺขุณา สมฺพหุเล ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํลํ
อุตฺตราสงฺกํ กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณํ ปาทะ วนฺทิตฺวา อุกกุฏฺกํ
๑ ม. ย. สพฺพตฺถ อิตฺตฺทโท ทิสฺสติ ฯ โส อติเรโกติ เวทิตฺพุโป ฯ ตสฺส
อติเรกตา ปจฺมกจินฺสิกฺขาปเท วุตฺตนเยน เวทิตฺพุพา ฯ

นีสีทิตฺวา อณฺชลี ปกฺกเหตุวา เอวมสฺส วจฺนียา อัยฺ เม ฆนฺเต
ปตฺโต ทสหาติกฺกนฺโต นิสฺสคฺคิโย อิม่าหิ อายสฺมนฺตานิ
นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯ นิสฺสชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ฯ พฺยตฺเตน
ภิกฺขุณา ปฏฺวิเพลน อาปตฺติ ปฏฺวิคฺคเหตุพฺพา ฯ นิสฺสฏฺฐปตฺโต
ทาทพฺโพ สฺถนฺตฺ เม อายสฺมนฺตา อัยฺ ปตฺโต อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกฺขุโน นิสฺสคฺคิโย อายสฺมนฺตานิ นิสฺสฏฺฐโ จ ฯ ยทายสฺมนฺตานิ
ปตฺตคฺคลฺลํ อายสฺมนฺตา อิมํ ปตฺตํ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
ทเพยฺยนฺติ ฯ

[๑๒๓] เตน ภิกฺขุณา เอกํ ภิกฺขุํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺกํ
กริตฺวา อุกฺกฏฺธิกํ นีสีทิตฺวา อณฺชลี ปกฺกเหตุวา เอวมสฺส วจฺนียา
อัยฺ เม อาวุโส ปตฺโต ทสหาติกฺกนฺโต นิสฺสคฺคิโย อิม่าหิ
อายสฺมโต นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯ นิสฺสชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ฯ
เตน ภิกฺขุณา อาปตฺติ ปฏฺวิคฺคเหตุพฺพา ฯ นิสฺสฏฺฐปตฺโต ทาทพฺโพ
อิมํ ปตฺตํ อายสฺมโต ทมฺมิตฺติ ฯ

[๑๒๔] ทสหาติกฺกนฺเต อตฺติกฺกนฺตสฺสณฺณิ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ
ทสหาติกฺกนฺเต เวมฺติโก นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ ทสหาติกฺกนฺเต
อนตฺติกฺกนฺตสฺสณฺณิ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อนนฺธิจฺเจเต อธิจฺเจตสฺสณฺณิ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อวิกปฺปีเต วิกปฺปีตสฺสณฺณิ นิสฺสคฺคิยํ
ปาจิตฺติยํ ฯ อวิสฺสชฺชิตฺเต วิสฺสชฺชิตสฺสณฺณิ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ
อนนฺนฺเจ นนฺนฺเจสฺสณฺณิ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อวินนฺนฺเจ วินนฺนฺเจสฺสณฺณิ

นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตึยฺ ฯ อภินฺเน ภินฺนสฺสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตึยฺ ฯ
อวิลุตฺเต วิลุตฺตสฺสณฺณิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตึยฺ ฯ

[๑๒๕] นิสฺสคฺคิยฺ ปตฺตํ อนิสฺสชฺชิตฺวา ปริภุญฺชติ อาปตฺติ
ทุกฺกภูตฺส ฯ ทสฺสหาณตฺติกฺกนฺเต อตฺติกฺกนฺตสฺสณฺณิ อาปตฺติ
ทุกฺกภูตฺส ฯ ทสฺสหาณตฺติกฺกนฺเต เวมตีโก อาปตฺติ ทุกฺกภูตฺส ฯ
ทสฺสหาณตฺติกฺกนฺเต อนตฺติกฺกนฺตสฺสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๑๒๖] อนาปตฺติ อนฺโตทสฺสหา อธิญฺเจติ วิกฺขุเปติ วิสฺสชฺเชติ
นสฺสตี วินสฺสตี ภิชฺชติ อจฺฉินฺนิตฺวา คณฺหาตี ๑ วิสฺสาสํ คณฺหาตี ๒
อุมฺมตฺตกฺกสฺส อาทิกมฺมิกฺกสฺสาตี ฯ

[๑๒๗] เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ นิสฺสญฺจปตฺตํ
น เทนฺติ ฯ ภิกฺขุ ๓ ภควโต เอตมฺตํ อโรโรเจสฺสุ ฯ น ภิกฺขเว
นิสฺสญฺจปตฺโต น ทาทพฺโพ โย น ทเทยฺย อาปตฺติ
ทุกฺกภูตฺสตาตี ฯ

ปจฺมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑-๒ ม. ย. คณฺหนฺติ ฯ ๓ ม. ย. อัย ปาโง นตฺถิ ฯ

ทศยติศึกษาปัท

[๑๒๘] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สกฺเกสุ วิหริติ กปิลวตฺถุสฺมี
นิโครธาราเม ฯ เตน โข ปน สมเขน อณฺเฏตเรน กุมภกาเรน
ภิกฺขุ ปวาริตา โหนฺติ เยสํ อyyานํ ปตฺเตน อตฺถิ อหํ
ปตฺเตนาติ ฯ เตน โข ปน สมเขน ภิกฺขุ น มตฺตํ ชานิตฺวา
พหู ปตฺเต วิญฺญาเปนฺติ ฯ เยสํ ชุทฺทกา ปตฺตา เต มหนฺเต
ปตฺเต วิญฺญาเปนฺติ ฯ เยสํ มหนฺตา ปตฺตา เต ชุทฺทเก ปตฺเต
วิญฺญาเปนฺติ ฯ อถ โข โส กุมภกาโร ภิกฺขุณํ พหู ปตฺเต กโรนฺโต
น สกฺโกติ อณฺเฏ วิภิกฺขุภิกฺ กณฺฑํ กาคฺ์ อตฺตนาปี น ยาเปติ
ปฺตฺตทาราปีสุส กิลมนฺติ ฯ มนุสฺสา อชฺชฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม สมฆา สกฺยปฺตฺติยา น มตฺตํ ชานิตฺวา พหู ปตฺเต
วิญฺญาเปสฺสนฺติ อยํ อิมสํ พหู ปตฺเต กโรนฺโต น สกฺโกติ
อณฺเฏ วิภิกฺขุภิกฺ กณฺฑํ กาคฺ์ อตฺตนาปี น ยาเปติ ปฺตฺตทาราปีสุส
กิลมนฺตีติ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อชฺชฌายนฺตานํ
จิยฺนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปีจฺฉา ฯ เปฯ เต
อชฺชฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ น มตฺตํ
ชานิตฺวา พหู ปตฺเต วิญฺญาเปสฺสนฺตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต
เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ น มตฺตํ ชานิตฺวา

พหู ปตฺเต วิญญาเปตฺติติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปุริสา น มตฺตํ ชานิตฺวา
พหู ปตฺเต วิญญาเปตฺตฺสนฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนํ น
ปสาทาย ปสนฺนํ นว ภิกฺขโสภาวาย ฯ เปฯ วิครหิตฺวา ฐมฺมํ
กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ น ภิกฺขเว ปตฺโต วิญญาเปตฺตฺโพ
โย วิญญาเปยฺย อปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑ ฯ

[๑๒๕] เตน โข ปน สมเยน อถฺยตฺรสฺส ภิกฺขุโน ปตฺโต
ภินฺโน โหติ ฯ อถ โข โส ภิกฺขุ ภควตา ปฏิกฺขิตฺตํ ปตฺตํ
วิญญาเปตฺตฺนฺติ กุกฺกฏจายนฺโต น วิญญาเปติ หตฺถสฺส ปิณฺฑาย
จฺรติ ฯ มนฺตฺสา อชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา หตฺถสฺส ปิณฺฑาย จริตฺตฺสนฺติ เสยฺยถาปี
ติคฺคิยาติ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนฺตฺसानํ อชฺฌายนฺตานํ
จิยฺนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมํ นิทานเ เอตสฺมํ ปกรณ
ฐมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนฺชานามิ ภิกฺขเว
นฏฺฐปตฺตสฺส วา ภินฺนปตฺตสฺส วา ปตฺตํ วิญญาเปตฺตฺนฺติ ฯ

[๑๓๐] เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภควตา
อนฺถฺยถํ นฏฺฐปตฺตสฺส วา ภินฺนปตฺตสฺส วา ปตฺตํ วิญญาเปตฺตฺนฺติ
เต ๒ อปฺปมตฺตเคนปี ภินฺเนน อปฺปมตฺตเคนปี ฉิทฺเทน อปฺปมตฺตเคนปี
ขณฺเฑน อปฺปมตฺตเคนปี วิลิจิตเคน น มตฺตํ ชานิตฺวา พหู ปตฺเต
๑ ม. ย. อิตฺสทฺโท ทิสฺสติ ฯ ๒ ม. อัย ปาโจ นคฺคิ ฯ

วิญญาเปนฺติ ๑ ๗ อถโโข โส กุมภกาโร ภิกฺขุณฺโณ ตเถว พหุ ปตฺเต
กโรนฺโต น สกโกติ อณฺณํ วิกุกายิกํ ภาณํ กาคฺ์ อตฺตนาปี น
ยาเปติ ปุตฺตทาราปีสุส กิลมฺนฺติ ๗ มนฺุสฺสา ตเถว อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา น มตฺตํ
ชานิตฺวา พหุ ปตฺเต วิญญาเปสฺสนฺติ อยํ อิมํ พหุ ปตฺเต
กโรนฺโต น สกโกติ อณฺณํ วิกุกายิกํ ภาณํ กาคฺ์ อตฺตนาปี น
ยาเปติ ปุตฺตทาราปีสุส กิลมฺนฺตีติ ๗ อสฺโอสฺสุ โข ภิกฺขุ เตสํ
มนฺุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๗ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺฉา ๗ เป ๗ เต อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อปฺปมตฺตเกนปี ภินฺเนน อปฺปมตฺตเกนปี
ฉิทฺเทน อปฺปมตฺตเกนปี ขณฺฺเณน อปฺปมตฺตเกนปี วิลิจิตเกน น
มตฺตํ ชานิตฺวา พหุ ปตฺเต วิญญาเปสฺสนฺตีติ ๗ อถโโข เต
ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ๗ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว
อปฺปมตฺตเกนปี ภินฺเนน อปฺปมตฺตเกนปี ฉิทฺเทน อปฺปมตฺตเกนปี
ขณฺฺเณน อปฺปมตฺตเกนปี วิลิจิตเกน น มตฺตํ ชานิตฺวา ๒ พหุ ปตฺเต
วิญญาเปถาติ ๗ สจฺจํ ภควาติ ๗ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตฺเมห โมจฺปฺริสา อปฺปมตฺตเกนปี ภินฺเนน อปฺปมตฺตเกนปี
ฉิทฺเทน อปฺปมตฺตเกนปี ขณฺฺเณน อปฺปมตฺตเกนปี วิลิจิตเกน น
๑ ม. ย. เต อปฺปมตฺตเกนปี ภินฺเนน อปฺปมตฺตเกนปี ขณฺฺเณน
วิลิจิตมตฺตเกนปี พหุ ปตฺเต วิญญาเปนฺติ ๗ เอวมฺฺปฺริปี ๗
๒ ม. น มตฺตํ ชานิตฺวาติ ปาโฐ นตฺถิ ๗ เอวมฺฺปฺริปี ๗

มคตฺตํ ชานิตฺวา พหุ ปตฺเต วิณฺญาเปสฺสธ เนตฺตํ โมฆปฺริสา
อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ๔เป๔
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน
ภิกฺขุ อุนฺปณฺจพฺนฺชเนน ปตฺเตน อณฺณํ นวํ ปตฺตํ เจตาเปยฺย
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियํ ๔ เตน ภิกฺขุณา โส ปตฺโต ภิกฺขุปฺริสาย
นิสฺสชฺชิตฺพุโป ๔ โย จ ตสฺสา ภิกฺขุปฺริสาย ปตฺตปฺริยนฺโต โส
จ ตสฺส ภิกฺขุโน ปทาทพุโป อยฺนฺเต ภิกฺขุ ปตฺโต ยาว เกทนาย
ธารตฺพุโปติ ๔ อยํ ตตฺถ สามิฉิตฺติ ๔

[๑๓๑] โย ปนาติ โย ยาติโส ๔เป๔ ภิกฺขุติ ๔เป๔ อยํ
อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๔ อุนฺปณฺจพฺนฺชโน นาม ปตฺโต
อพฺนฺชโน วา เอกพฺนฺชโน วา ทฺวิพฺนฺชโน วา ติพฺนฺชโน วา
จตุพฺนฺชโน วา ๔ อพฺนฺชโนกาโส นาม ปตฺโต ยสฺส ทฺวํคฺcula
ราชิ น โหติ ๔ พฺนฺชโนกาโส นาม ปตฺโต ยสฺส ทฺวํคฺcula
ราชิ โหติ ๔ นโว นาม ปตฺโต วิณฺณตฺตํ อุปาทาย วุจฺจติ ๔
เจตาเปยฺยาติ วิณฺญาเปติ ปโยเค ทุกฺกณฺฑํ ปฏฺฐิลาเกน นิสฺสคฺคิโย
โหติ สงฺฆมฺมุขเณ นิสฺสชฺชิตฺพุโป ๔ สพฺเพเหว อธิฏฺฐิตฺตํ คเหตุวา
สนฺนิปตฺตพฺพิ ๔ น ลามโก ปตฺโต อธิฏฺฐิตฺพุโป มหคฺฆํ ปตฺตํ
คเหตุสามิฉิตฺติ ๔ สเจ ลามกํ ปตฺตํ อธิฏฺฐิตฺติ มหคฺฆํ ปตฺตํ
คเหตุสามิฉิตฺติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺฑสฺส ๔ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
นิสฺสชฺชิตฺพุโป ๔

[๑๗๒] เตน ภิกฺขุณา สงฺฆํ อุปสงฺกมิตฺวา เอกํสํ อุตฺตราสงฺกํ
กริตฺวา วุฑฺฒานํ ภิกฺขุณฺโณ ปาเท วนฺทิตฺวา อุกฺกุฏิกํ นิสิตฺวา
อณฺชลี ปคฺคเหตฺวา เอวมฺสฺส วจฺนีโย อัย เม ฆนฺเต ปตฺโต
อุณฺปลยฺจพฺนฺธเนน ปตฺเตน เจตปิโต นิสฺสคฺคิโย อิมานํ สงฺฆมฺสฺส
นิสฺสชฺชามิตี ๑ นิสฺสชฺชิตฺวา อาปตฺติ เทเสตพฺพา ๑ พฺยตฺเตน
ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเลน อาปตฺติ ปฏฺิคฺคเหตพฺพา ๑ ปฺลยฺหฺงเคหิ
สมฺมุนาคโต ภิกฺขุ ปตฺตคาหาปโก สมฺมุนนิตพฺโพ โย น ฆนฺทาคตี
คจฺเจยฺย น โทสาคตี คจฺเจยฺย น โมหาคตี คจฺเจยฺย น
ภยาคตี คจฺเจยฺย คหิตาคหิตณฺจ ชาเนยฺย ๑ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
สมฺมุนนิตพฺโพ ๑ ปจฺมํ ภิกฺขุ ยาจิตพฺโพ ๑ ยาจิตฺวา พฺยตฺเตน
ภิกฺขุณา ปฏฺิพฺเลน สงฺโฆ ฌาเปตพฺโพ สฺฆนาตุ เม ฆนฺเต สงฺโฆ
ยหิ สงฺฆมฺสฺส ปตฺตคฺกลลฺลํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ ปตฺตคาหาปกํ
สมฺมุนนฺเนยฺย ๑ เอสา ฌตฺติ ๑ สฺฆนาตุ เม ฆนฺเต สงฺโฆ สงฺโฆ
อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุ ปตฺตคาหาปกํ สมฺมุนนฺติ ๑ ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ
อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน ปตฺตคาหาปกสฺส สมฺมติ โส ตฺถนฺหสฺส
ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ๑ สมฺมโต สงฺฆเนน อิตฺถนฺนาโม
ภิกฺขุ ปตฺตคาหาปโก ๑ ขมฺติ สงฺฆมฺสฺส ๑ ตสฺมา ตฺถนฺหิ เอวเมตํ
ชารยามีตี ๑ เตน สมฺมเตน ภิกฺขุณา ปตฺโต คาเหตพฺโพ ๑ เถโร
วตฺตพฺโพ คณฺหาตุ ฆนฺเต เถโร ปตฺตนฺติ ๑ สเจ เถโร คณฺหาตี
เถรสฺส ปตฺโต ทฺถิยสฺส คาเหตพฺโพ น จ ตสฺส อนฺนุทฺทยตาย

น กเหตุพฺโพ โย น กณฺเฬหฺยุย อापฺตฺติ ทฺถกฺกฺกุสฺส ๑
อปฺตฺตกฺกุสฺส น กาคเหตุพฺโพ ๑ เอเตเนว อฺปาเยน ยาว สงฺฆนฺนวกา
คาคเหตุพฺโพ ๑ โย จ ตฺสฺสา ภิกฺขุปรึสาย ปฺตฺตปรึยฺนฺโต โส จ
ตฺสฺส ภิกฺขุโน ปทาตพฺโพ อยฺนฺเต ภิกฺขุ ปฺตฺโต ยาว เกพฺพนาย
ธารตพฺโพติ ๑ เตน ภิกฺขุณา โส ปฺตฺโต น อเทเส นิกฺขิปปิตพฺโพ น
อโกเคน ปรีภฺยชิตพฺโพ น วิสฺสชฺเชตพฺโพ กถาํ ปฺตฺโต นสฺเสยฺย
วา วินสฺเสยฺย วา ภิชฺเชยฺย วาติ สเจ อเทเส วา นิกฺขิปปิต อโกเคน
วา ปรีภฺยชิต วิสฺสชฺเชติ วา อापฺตฺติ ทฺถกฺกฺกุสฺส ๑ อํยํ ตตฺถ
สามีจิติ อํยํ ตตฺถ อฺนุชฺมมตา ๑

[๑๓๓] อพฺนฺชเนน ปฺตฺเตน อพฺนฺชนํ ปฺตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิย
ปาจิตฺติยํ ๑ อพฺนฺชเนน ปฺตฺเตน เอกพฺนฺชนํ ปฺตฺตํ เจตาเปติ
นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺติยํ ๑ อพฺนฺชเนน ปฺตฺเตน ทฺวิพฺนฺชนํ ปฺตฺตํ
เจตาเปติ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺติยํ ๑ อพฺนฺชเนน ปฺตฺเตน ติพฺนฺชนํ
ปฺตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺติยํ ๑ อพฺนฺชเนน ปฺตฺเตน
จตุพฺนฺชนํ ปฺตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺติยํ ๑ เอกพฺนฺชเนน
ปฺตฺเตน อพฺนฺชนํ ปฺตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺติยํ ๑
เอกพฺนฺชเนน ปฺตฺเตน เอกพฺนฺชนํ ปฺตฺตํ เจตาเปติ นิสฺสคฺคิย
ปาจิตฺติยํ ๑ เอกพฺนฺชเนน ปฺตฺเตน ทฺวิพฺนฺชนํ ปฺตฺตํ เจตาเปติ
นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺติยํ ๑ เอกพฺนฺชเนน ปฺตฺเตน ติพฺนฺชนํ ปฺตฺตํ
เจตาเปติ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺติยํ ๑ เอกพฺนฺชเนน ปฺตฺเตน จตุพฺนฺชนํ

[๑๓๓] อนาปัตติ นฏจปตตสฺส ภินฺนปตตสฺส ฅาตกานํ
ปวาริตานํ อญฺสสฺสตุถาย อตฺตโน ฐเนน อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ทุตฺยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตติยศึกษาปทํ

[๑๓๘] เตน สมเณ พุทฺโธ ภควา สวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเณ อายสฺมา
ปิตินฺทวฺจฺโฉ ราชคเห ปพฺภารํ โสธาเปติ เถนํ กตฺตุกาโมฯ
อถโฆ ราชา มากฺโข เสนิโย พิมฺพิสโร เยนายสฺมา ปิตินฺทวฺจฺโฉ
เตนุปรสฺงกมิ อุปรสฺงกมิตฺวา อายสฺมนฺตุํ ปิตินฺทวฺจฺฉํ อภิวัตฺเตตฺวา
เอกมนฺตุํ นิสิตฺติฯ เอกมนฺตุํ นิสินฺโน โข ราชา มากฺโข เสนิโย
พิมฺพิสโร อายสฺมนฺตุํ ปิตินฺทวฺจฺฉํ เอตทโวจ กิ ฆนฺเต เถโร
การาเปตฺติติฯ ปพฺภารํ มหาราช โสธาเปมิ เถนํ กตฺตุกาโมติฯ
อตุโถ ฆนฺเต อยฺยสฺส อารามิเกนาติฯ น โข มหาราช ภควตา
อารามิโก อนุญฺญาโตติฯ เตนหิ ฆนฺเต ภควนฺตุํ ปฏิปฺจฺฉนฺติตฺวา
มม อาโรเจยฺยาถาติฯ เอวํ มหาราชาคิ โข อายสฺมา ปิตินฺทวฺจฺโฉ
รณฺโฆ มากฺชสฺส เสนิยสฺส พิมฺพิสารสฺส ปจฺจสฺสโสสิฯ อถโฆ
อายสฺมา ปิตินฺทวฺจฺโฉ ราชานํ มากฺชํ เสนิยํ พิมฺพิสาร์ ฆมฺมิยา
กถาย สนฺทสฺเสติ สมากทเปติ สมฺตฺเตเชติ สมฺปหํเสติฯ อถโฆ
ราชา มากฺโข เสนิโย พิมฺพิสโร อายสฺมตา ปิตินฺทวฺจฺฉน ฆมฺมิยา
กถาย สนฺทสฺสโธ สมากทปิโต สมฺตฺเตชโธ สมฺปหํสิโธ อญฺฺจายาสนา
อายสฺมนฺตุํ ปิตินฺทวฺจฺฉํ อภิวัตฺเตตฺวา ปทกฺขิณฺํ กตฺวา ปกฺกามิฯ
อถโฆ อายสฺมา ปิตินฺทวฺจฺโฉ ภควโต สนฺติเก พุตฺตํ ปาเหสิ ราชา

ภนฺเต มากโร เสนิโย พิมฺพิสาโร อารามิกํ ทาตุกาโม กถํ ญ
โฆ ภนฺเต ปฏิปฺชชิตพฺพนฺติ ฯ อถ โฆ ภควา เอตสฺมี นิทานเ
เอตสฺมี ปกรณํ ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา ๑ ฐมฺมี กถํ กตฺวา
ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว อารามิกนฺติ ฯ ทุตฺติยมฺปิ
โฆ ราชา มากโร เสนิโย พิมฺพิสาโร เยนายสฺมา ปิณฺฑนฺทวฺจฺโฆ
เตนฺุปรสฺงกมิ อฺุปรสฺงกมิตฺวา อายสฺมณฺตุํ ปิณฺฑนฺทวฺจฺจํ อภิวาเทตฺวา
เอกมณฺตุํ นิสฺสีทิ ฯ เอกมณฺตุํ นิสฺสินฺโ โฆ ราชา มากโร เสนิโย
พิมฺพิสาโร อายสฺมณฺตุํ ปิณฺฑนฺทวฺจฺจํ เอตทวฺจ อนุญญาโต ภนฺเต
ภควตา อารามิกอฺติ ฯ เอวํ มหาราชาติ ฯ เตนฺหิ ภนฺเต อยฺยสฺส
อารามิกํ ทมฺมีติ ฯ อถ โฆ ราชา มากโร เสนิโย พิมฺพิสาโร
อายสฺมโต ปิณฺฑนฺทวฺจฺจสฺส อารามิกํ ปฏิสฺสุณฺนิตฺวา วิสฺสริตฺวา จิเรน
สตี ปฏิลภิตฺวา อลฺยตฺรํ สพฺพตฺถกํ มหามตฺตํ อามนฺเตสิ โย
มยา ภณฺเ อยฺยสฺส อารามิกอฺ ปฏฺิสฺสุโต ทินฺโน โส อารามิกอฺติ ฯ
น โฆ เทว อยฺยสฺส อารามิกอฺ ทินฺโนติ ฯ กิ่วจิริ ญ โฆ ภณฺเ
อิโต รตฺติ ๒ โหตีติ ฯ อถ โฆ โส มหามตฺโต รตฺติโย กณฺเตฺวา ๓
ราชานํ มากธฺ เสนิยํ พิมฺพิสาร์ เอตทวฺจ ปรยจ เทว รตฺติสฺตานีติ ฯ
เตนฺหิ ภณฺเ อยฺยสฺส ปรยจ อารามิกสฺตานิ เทหีติ ๔ ฯ
เอวํ เทวติ โฆ โส มหามตฺโต รณฺโโย มากธฺสฺส เสนิยสฺส
พิมฺพิสาร์สฺส ปฏิสฺสุณฺนิตฺวา อายสฺมโต ปิณฺฑนฺทวฺจฺจสฺส ปรยจ อารามิก-
๑ ม. ยฺ. อิทํ ปาฐทวฺยํ นตฺติ ฯ ๒ ม. หิ ตํ ฯ ยฺ. หิตํ ฯ
๓ ม. ยฺ. วิกณฺเตฺวา ฯ ๔ ยฺ. เทธาติ ฯ

สถานิ อทาสี ๑ ฯ ปาฏิกเยโก คาโม นวิสิ ฯ อารามิกคามโกติปิ น
อาหฺสุ ปิลินทวจฺจคามโกติปิ ๒ น อหฺสุ ฯ

[๑๓๕] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ปิลินทวฺจฺโจ ตสฺมี
คามเก กุลฺปกโก โหติ ฯ อถโฆ อายสฺมา ปิลินทวฺจฺโจ ปุพฺพณฺห-
สมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย ปิลินทวจฺจคามกํ ปิณฺฑทาย
ปาวิสิ ฯ เตน โข ปน สมเยน ตสฺมี คามเก อุสฺสโว โหติ ฯ
ทารกา ๓ อลงฺกตา มาลาภิตา กิพฺนฺติ ฯ อถโฆ อายสฺมา ปิลินท-
วฺจฺโจ ปิลินทวจฺจคามเก สปรทานํ ปิณฺฑทาย จรมาโน เยน
อณฺฺตรสฺส อารามิกสฺส นิเวสนํ เตนฺฺปสฺงกมิ อฺุปสฺงกมิตฺวา
ปณฺฺตเต อาสเน นิสิทิ ฯ เตน โข ปน สมเยน ตสฺสา
อารามิกินิยา ฐิตา อณฺฺเ ทารเก อลงฺกเต มาลาภิเต ปสฺฺสิตฺวา
โรทติ มาลํ เม เทถ อลงฺการํ เม เทถาติ ฯ อถโฆ อายสฺมา
ปิลินทวฺจฺโจ ตํ อารามิกินิ เอตทโวจ กิสฺสาຍํ ทาริกา โรทตฺติ ฯ
อຍံ ฆนฺฺเต ทาริกา อณฺฺเ ทารเก อลงฺกเต มาลาภิเต ปสฺฺสิตฺวา
โรทติ มาลํ เม เทถ อลงฺการํ เม เทถาติ กุโธ อมฺฺหากํ
ทฺุคฺคตํ มาลา กุโธ อลงฺกาโรติ ฯ อถโฆ อายสฺมา ปิลินท-
วฺจฺโจ อณฺฺตรํ ติณฺฺชฺุปกํ ๔ คเหตุวา ตํ อารามิกินิ เอตทโวจ
หนฺฺทิมํ ติณฺฺชฺุปกํ ตสฺสา ทาริกาย สีเส ปฏฺิณฺฺจจาหิตี ๕ ฯ อถโฆ
๑ ม. ยฺ. ปาทาสี ฯ ๒ ม. ยฺ. ปิลินทวจฺจคามโกติปิ ฯ ๓ ม. ยฺ. ทาริกา ฯ
๔ ม. ยฺ. ติณฺฺชฺุปกํ ฯ เอวมฺฺปริปิ ฯ ๕ ม. ยฺ. ปฏฺิณฺฺจจาติ ฯ

สา อารามิกินี ตัม ตินณฺฑุปกัม คเหตุวา ตสฺสา ทาริกาย สีเส
ปฏิมุญฺจิ ฯ สา อโหสิ สุวณฺณมาลา อภิรุปา ทสฺสนิยา
ปาสาทิกา ฯ นตฺถิ ตาทิสา รณฺโณปี อนฺเตปุเร สุวณฺณมาลา ฯ
มนุสฺสา รณฺโณ มาคฺชสฺส เสนิยสฺส พิมฺพิสารสฺส อาโรเจตุ
อมุกสฺส เทว อารามิกสฺส ฆเร สุวณฺณมาลา อภิรุปา ทสฺสนิยา
ปาสาทิกา นตฺถิ ตาทิสา เทวสฺสาปี อนฺเตปุเร สุวณฺณมาลา
กูโต ตสฺส ทุกฺคตสฺส นิสฺสํสํ โจริกาย อากฺตติ ฯ อถโ
ราชา มากโร เสนิโย พิมฺพิสโร ตัม อารามิกกฺลัม พนฺธาเปสิ ฯ
ทุติยมฺปิ โข อายสฺมา ปิณฺนทวฺจฺโณ ปุพฺพพฺนฺหสมฺมํ นิวาเสตฺวา
ปตฺตจิวรมาทาย ปิณฺนทวฺจฺจคามกัม ปิณฺนทาย ปาวิตฺติ ปิณฺนทวฺจฺจคามเก
สฺปทานัม ปิณฺนทาย จรมาโน เยน ตสฺส อารามิกสฺส
นิเวสนัม เตนฺอุปสงฺกมิมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปฏฺวิสฺสเก ปุจฺฉิมิ กหํ
อิทํ อารามิกกฺลัม คตฺนฺติ ฯ เอตฺติสฺสา ฆนฺเต สุวณฺณมาลา
การณา รณฺณา พนฺธาปีตฺนฺติ ฯ อถโ ข อายสฺมา ปิณฺนทวฺจฺโณ
เยน รณฺโณ มาคฺชสฺส เสนิยสฺส พิมฺพิสารสฺส นิเวสนัม เตนฺอุปสงฺกมิมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต อาสเน นิสฺสีทิ ฯ อถโ
ราชา มากโร เสนิโย พิมฺพิสโร เยนายสฺมา ปิณฺนทวฺจฺโณ
เตนฺอุปสงฺกมิมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตัม ปิณฺนทวฺจฺจํ อภิวาเทตฺวา
เอกมนฺตัม นิสฺสีทิ ฯ เอกมนฺตัม นิสฺสินํ โข ราชานัม มากโร เสนิยํ
พิมฺพิสโร อายสฺมา ปิณฺนทวฺจฺโณ เอตทวฺจ กิสฺส มหาราช

อารามิกกัถิ พนฺธาปิตนฺติ ฯ ตสฺส ฆนฺเต อารามิกสฺส ฆเร สุวณฺณ-
มालา อภิรฺฐปา ทสฺสณียา ปาสาทิกา นตฺถิ ตาทิสสา อมฺหากัมปิ
อนฺเตปุเร สุวณฺณมालา กุโธ ตสฺส ทุคฺคตสฺส นิสฺสํสยฺ โจริกาย
อาภตฺตติ ฯ อถโข อายสฺมา ปิตินฺทวฺจฺโจ รมฺโถ มกฺขสฺส
เสนียสฺส พิมฺพิสาร์สฺส ปาสาท์ สุวณฺณนฺติ อธิมฺจฺจิ ฯ โส
อโหสิ สพฺพโสวณฺณมโย ฯ อิทํ ปนฺ เต มหาราช ตาวพฺหุ
สุวณฺณํ กุโธติ ฯ อถฺวาทํ ฆนฺเต อยฺยสฺเสเวโส ๑ อิทฺธานฺภาโวติ
ตํ อารามิกกัถิ มฺลจฺจาเปสิ ฯ

[๑๔๐] มนุสฺสา อยฺเยน กิร ปิตินฺทวฺจฺเจน สฺราชิกาย ปริสาย
อุตฺตริมนุสฺสธมฺมํ อิทฺธิปฺปาฏิหาริยํ ๒ ทสฺสิตนฺติ อตฺตมฺนา อภิปฺปสนฺนา
อายสฺมโต ปิตินฺทวฺจฺจฺสฺส ปณฺจ เกสฺชฺชานิ อภิหริสฺสฺ เสยฺยถิทํ
สพฺปิ นวฺนิตํ เตลํ มรฺฐ ฆาณิตํ ฯ ปกฺติยาปิจายสฺมา ปิตินฺทวฺจฺโจ
ลาภิ โหติ ปณฺจณฺนํ เกสฺชฺชานํ ลทฺธํ ลทฺธํ ปริสาย วิสฺสชฺเชติ ฯ
ปริสา จสฺส โหติ พาหุลฺลิกา ลทฺธํ ลทฺธํ โกลมฺเพปิ ฆมฺเฐปิ
ปุเรตฺวา ปฏฺฐิสฺมาเมติ ปริสฺสฺสาวนฺนํปิ ถฺวิกาโยปิ ปุเรตฺวา วาตฺปาเนสฺ
ลคฺเคติ ฯ ตานิ โอลินฺวิลินฺนํ ติฏฺฐนฺติ ฯ อุนฺทฺเรหิปี วิหารา
โอกิณฺณวิกิณฺณา โหนฺติ ฯ มนุสฺสา วิหารจาริกํ อาหิณฺฑนฺตา
ปสฺสิตฺวา อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ อนฺโตโกฏฺฐาการิกา
อิมํ สมณฺา สกฺยปฺคฺติยา เสยฺยถาปี ราชฺา มกฺโข เสนิโย
๑ ยฺ. อยฺยสฺส โส ฯ ๒ อิทฺธิปฺปาฏิหาริยนฺติ อมฺหากํ มติ ฯ

พิมพิสาโรติ ฯ อสโสสุ โข ภิกขุ เตลั มนุสฺसानัน อฺขุฌายนฺตานัน
 จิยนฺตานัน วิปาเจนฺตานัน ฯ เย เต ภิกขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต
 อฺขุฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถลั หิ นาม ภิกขุ เอวรฺอุปาย
 พาหุลฺลาเย เจเตสฺสนฺตฺติ ฯ อถ โข เต ภิกขุ ภควโต เอตมฺตถั
 อาโรเจสุ ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกขุ เอวรฺอุปาย พาหุลฺลาเย
 เจเตนฺตฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถลั หิ
 นาม เต ภิกฺขเว โมฆปรฺริสา เอวรฺอุปาย พาหุลฺลาเย เจเตสฺสนฺติ
 เนตฺถั ภิกฺขเว อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขเว ภิกขุ
 ฯ เป ฯ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ ยานิ
 โข ปน ตานิ คิลานานัน ภิกฺขุณฺณํ ปฏฺฐิสายนฺิยานิ เกสฺชชานฺิ
 เสยฺยถิทํ สปฺปิ นวณฺิตํ เตลั มชฺฐ ฌาณฺิตํ ฯ ตานิ ปฏฺฐิกฺกเหตุวา สตฺตทาหปรมฺ
 สนฺนฺิการกํ ปรีกฺขชิตฺตพฺพานิ ตํ อตฺติกฺกามยโต นิสฺสสฺสคฺธิ
 ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๑๔๑] ยานิ โข ปน ตานิ คิลานานัน ภิกฺขุณฺณํ ปฏฺฐิสายนฺิยานิ
 เกสฺชชานฺิ สปฺปิ นาม โคสฺปฺปิ วา อชฺิกา สปฺปิ วา มหิสฺสสฺปฺปิ ๑
 วา ฯ เยลั มลฺลํ กปฺปติ เตลั สปฺปิ ฯ นวณฺิตํ นาม เตลัเยว
 นวณฺิตํ ฯ เตลั นาม ติลเตลั สาสฺปเตลั มชฺฐเตลั เอเรณฺฺจเตลั
 วสาเตลั ฯ มชฺฐ นาม มกฺขิกามชฺฐ ฯ ฌาณฺิตํ นาม อฺจฺจุมฺหา
 นิพฺพตฺตํ ฯ ตานิ ปฏฺฐิกฺกเหตุวา สตฺตทาหปรมฺ สนฺนฺิการกํ ปรี-
 กฺขชิตฺตพฺพานิ สตฺตทาหปรมฺตา ปรีกฺขชิตฺตพฺพานิ ฯ ตํ อตฺติกฺกามยโต
 # ๑ ม. มหีสสฺปฺปิ ฯ ย. มาหิสฺ วา สปฺปิ ฯ

นิสฺสคฺคิยฺ โหติ ๑ อฏฺฐเม อรฺชคฺคฺมเน นิสฺสคฺคิยฺ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ
สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคกฺลสฺส วาฯ เหวณจ ปน
ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเปฯ อิทํ เม ภนฺเต เกสชฺชํ สตฺตาทา-
ตฺติกฺกนฺตํ นิสฺสคฺคิยฺ อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตี ฯเปฯ ทเทยฺยาติ
ฯเปฯ ทเทยฺยุนฺติ ฯเปฯ आयสฺมโต ทมฺมีติ ฯ

[๑๔๒] สตฺตาทาทิตฺกนฺเต อตฺติกนฺตสฺสณฺนิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตियํ ฯ
สตฺตาทาทิตฺกนฺเต เวมตีโก นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตियํ ฯ สตฺตาทาทิตฺกนฺเต
อนตฺติกนฺตสฺสณฺนิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตियํ ฯ อนนฺธิจฺเจ อนนฺธิจฺจิตฺสณฺนิ
นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตियํ ฯ อวิสฺสชฺชิตฺเต วิสฺสชฺชิตฺสณฺนิ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺตियํ ฯ อนนฺนุเจ นนฺนุสฺสณฺนิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตियํ ฯ อวินฺนุเจ
วินฺนุจฺจสฺสณฺนิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตियํ ฯ อททฺเม ททฺเมสฺสณฺนิ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺตियํ ฯ อวิลฺลเต วิลฺลตฺสณฺนิ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตियํ ฯ

[๑๔๓] นิสฺสฏฺฐํ ปฏฺฐิตฺถวา น กายิเกน ปริโฆเคน ปริภุญฺชิตพฺพํ
น อชฺโฆหริตพฺพํ ฯ ปทีเป วา กาวณฺเณ วา อูปเนตพฺพํ ฯ อณฺเณน
ภิกฺขุณา กายิเกน ปริโฆเคน ปริภุญฺชิตพฺพํ น อชฺโฆหริตพฺพํ ฯ
สตฺตาทานตฺติกนฺเต อตฺติกนฺตสฺสณฺนิ อาปตฺติ ทฺกฺกนฺตสฺส ฯ
สตฺตาทานตฺติกนฺเต เวมตีโก อาปตฺติ ทฺกฺกนฺตสฺส ฯ สตฺตาทานตฺติกนฺเต
อนตฺติกนฺตสฺสณฺนิ อนาปตฺติ ฯ

๑ อิติ ปรี สพฺพตฺถ อติสทฺโท ทิสฺสตี ฯ โส อติเรโกติ เวทิตพฺโพ ฯ ตสฺส
อติเรกตา ปจฺมกจินฺสิกฺขาปเท วุตฺตนเยน เวทิตพฺพา ฯ

[๑๔๔] อนาปตฺติ อนฺโตสตฺตาทํ อธิฏฺเจติ วิสฺสชฺเชติ นสฺสติ
วินสฺสติ ทยฺหติ อจฺฉินฺนิตฺตฺวา คณฺหาติ ๑ วิสฺสาสํ คณฺหาติ ๒ อนฺุปสมฺปนฺนสฺส
จตฺเตน วนฺเตน มุตฺเตน อนเปกฺโข ทตฺวา ปฏฺฐิตฺตฺวา
ปริภุชฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิคมฺมิกสฺสาติ ฯ
ตฺตียตฺติกาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑-๒ ม. ย. คณฺหนฺติ ฯ

จตุตถศึกษาปทํ

[๑๔๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตถึยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ภควตา ภิกขุณํ
วสุตฺติกสาฎฺฐิกา อนนฺดณฺดาตา โหติฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกขุ ภควตา
วสุตฺติกสาฎฺฐิกา อนนฺดณฺดาตาติ ปฏฺิกจฺเจว ๑ วสุตฺติกสาฎฺฐิกจิวริ์ ปริเยสนนฺติ
ปฏฺิกจฺเจว กตฺวา นิวาเสนฺติ ชินฺณาย วสุตฺติกสาฎฺฐิกาย นคฺคา กายํ
โอบุสฺสาเปนฺติฯ เย เต ภิกขุ อปฺปิจฺจฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกขุ ปฏฺิกจฺเจว
วสุตฺติกสาฎฺฐิกจิวริ์ ปริเยสฺสสนฺติ ปฏฺิกจฺเจว กตฺวา นิวาเสสฺสนนฺติ
ชินฺณาย วสุตฺติกสาฎฺฐิกาย นคฺคา กายํ โอบุสฺสาเปสฺสนนฺตฺติติฯ
อถ โข เต ภิกขุ ภควโต เอตมคฺคํ อารโหเจสฺสุฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห
ภิกฺขเว ปฏฺิกจฺเจว วสุตฺติกสาฎฺฐิกจิวริ์ ปริเยสส ปฏฺิกจฺเจว กตฺวา
นิวาเสถ ชินฺณาย วสุตฺติกสาฎฺฐิกาย นคฺคา กายํ โอบุสฺสาเปถาติฯ
สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห

โมฆปฺริสา ปฏฺิกจฺเจว วสุตฺติกสาฎฺฐิกจิวริ์ ปริเยสฺสสส ปฏฺิกจฺเจว
กตฺวา นิวาเสสฺสส ชินฺณาย วสุตฺติกสาฎฺฐิกาย นคฺคา กายํ
โอบุสฺสาเปสฺสส เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทายปสนฺนํ
วา ภิกฺขโยภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ ภิกฺขุณา วสุตฺติกสาฎฺฐิกจิวริ์
๑ สฺตี. ยฺ. ปฏฺิกจฺเจวฯ เอวมฺปฺริปีฯ

ปริเยสตีตพัพ อฑฒมาโส ๑ เสโส คิมุหานนฺติ กตฺวา นิวาเสตพัพ ฯ
โอรน เจ มาโส เสโส คิมุหานนฺติ วสฺสติกสาฎิกจิวริ ปริเยเสยฺย
โอรนฑฒมาโส เสโส คิมุหานนฺติ กตฺวา นิวาเสยฺย นิสฺสคฺคิย
ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๑๔๖] มาโส เสโส คิมุหานนฺติ ภิกฺขุณา วสฺสติกสาฎิกจิวริ
ปริเยสตีตพัพนฺติ เย มนุสฺสา ปุพฺเพปิ วสฺสติกสาฎิกจิวริ เทนฺติ เต
อุปสงฺกมิตฺวา เอวมสฺสุ วณฺิยา กาโล วสฺสติกสาฎิกาย สมโย
วสฺสติกสาฎิกาย อญฺเฌปี มนุสฺสา วสฺสติกสาฎิกจิวริ เทนฺตฺติ ฯ
น วตฺตพฺพา เทถ เม วสฺสติกสาฎิกจิวริ อหารถ เม วสฺสติกสาฎิกจิวริ
ปริวฏฺเณถ ๒ เม วสฺสติกสาฎิกจิวริ เจตาเปถ เม วสฺสติกสาฎิกจิวรนฺติ ฯ
อฑฒมาโส เสโส คิมุหานนฺติ กตฺวา

นิวาเสตพัพนฺติ อฑฒมาเส เสเส คิมุหานนฺ กตฺวา นิวาเสตพัพ ฯ
โอรน เจ มาโส เสโส คิมุหานนฺติ อติเรกมาเส เสเส คิมุหานน
วสฺสติกสาฎิกจิวริ ปริเยสตี นิสฺสคฺคิย โหตี ๑ ฯ โอรนฑฒมาโส
เสโส คิมุหานนฺติ อติเรกฑฒมาเส เสเส คิมุหานน กตฺวา นิวาเสตี
นิสฺสคฺคิย โหตี นิสฺสชฺชิตพัพ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคสฺส
วา ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพัพ ฯเป ฯ อิํ เม ฆนฺเต
วสฺสติกสาฎิกจิวริ อติเรกมาเส เสเส คิมุหานน ปริยิฏฺจํ อติเรกฑฒมาเส

๑ ม. ย. อฑฒมาโส ฯ เอวมุปริปี ฯ ๒ ม. ย. สพฺพตฺถ ปริวตฺเตถาตี ทิสฺสตี ฯ

๓ ม. ย. สพฺพตฺถ นิสฺสคฺคิย ปาจิตฺตียนฺติ ทิสฺสตี ฯ

มาเส เสเส คิมุหानเน กตฺวา นิวตฺถิ ๑ นิสฺสคฺคิยฺ อิมานฺหิ สงฺฆสฺส
นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯเปฯ ททฺเขยฺยาติ ฯเปฯ ททฺเขยฺยุนฺติ ฯเปฯ
อายสฺสมโต ทมฺมิตฺติ ฯ

[๑๔๗] อติเรกมาเส เสเส คิมุหानเน อติเรกสณฺณิ วสฺสติกสาฎฺฐิก-
จิวฺริ ปริเยสติ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตฺติยฺ ฯ อติเรกมาเส เสเส คิมุหानเน
เวมตฺติโก วสฺสติกสาฎฺฐิกจิวฺริ ปริเยสติ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตฺติยฺ ฯ
อติเรกมาเส เสเส คิมุหानเน อุณกสณฺณิ วสฺสติกสาฎฺฐิกจิวฺริ ปริเยสติ
นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตฺติยฺ ฯ อติเรกขุทฺทมมาเส เสเส คิมุหानเน อติเรก-
สณฺณิ กตฺวา นิวาเสติ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตฺติยฺ ฯ อติเรกขุทฺทมมาเส
เสเส คิมุหानเน เวมตฺติโก กตฺวา นิวาเสติ นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตฺติยฺ ฯ
อติเรกขุทฺทมมาเส เสเส คิมุหานเน อุณกสณฺณิ กตฺวา นิวาเสติ
นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺตฺติยฺ ฯ สติยา วสฺสติกสาฎฺฐิกาย นคฺโค กายํ
โอบุสฺสาเปติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อุณกมาเส เสเส คิมุหานเน
อติเรกสณฺณิ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อุณกมาเส เสเส คิมุหานเน เวมตฺติโก
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อุณกมาเส เสเส คิมุหานเน อุณกสณฺณิ
อนาปตฺติ ฯ อุณกขุทฺทมมาเส เสเส คิมุหานเน อติเรกสณฺณิ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อุณกขุทฺทมมาเส เสเส คิมุหานเน เวมตฺติโก อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อุณกขุทฺทมมาเส เสเส คิมุหานเน อุณกสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๑๔๘] อนาปตฺติ มาโส เสโส คิมุหานนฺติ วสฺสติกสาฎฺฐิกจิวฺริ
๑ ม. ยฺ. ปรีทหิตฺติ ฯ

ปริเยสตี อหุตฺตมาโส เสโส คิมุหานนฺตี กตฺวา นิวาเสตี อุณฺณมาโส
เสโส คิมุหานนฺตี วสฺสติกสาฎฺฐิกจิวโร ปริเยสตี อุณฺณกหุตฺตมาโส
เสโส คิมุหานนฺตี กตฺวา นิวาเสตี ปริยญฺจาย วสฺสติกสาฎฺฐิกาย วสฺสํ
อุกฺกทฺตมฺมิตฺติ นีวตฺถาย วสฺสติกสาฎฺฐิกาย วสฺสํ อุกฺกทฺตมฺมิตฺติ โชวิทฺวา
นิกฺขิปิตพฺพํ สมเย นิวาเสตพฺพํ อจฺฉินฺนจิวรสฺส นญฺจจิวรสฺส
อาปฺทาสุ อุณฺณมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

จตุตฺถสติกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปณจมสิกขาปทํ

[๑๔๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหฺรติ เชตฺวน
อนาถปิตฺตํทิสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต ภาตฺโน สทฺธิวิหฺรติํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ
เอหาวุโส ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺตสํมาติฯ นานํ ฆนฺเต คมิตฺตสํมิ
ทฺพพฺลจิวโรมฺหิตีฯ เอหาวุโส อหนฺเต จิวโร ทสฺสามิตี ตสฺส
จิวโร อทาสีฯ อสุโสสี โข โส ภิกฺขุ ภควา กิร ชนปทจาริกํ
ปกฺกมิตฺตตีตีฯ อถโฆ ตสฺส ภิกฺขุโน เอตทโหสี นทานานํ
อายสฺมตา อุปนฺนุเทน สกฺยปฺตฺเตน สทฺธิ ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺตสํมิ
ภควตา สทฺธิ ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺตสํมิตีฯ อถโฆ อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ เอหิทานิ อาวุโส
ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺตสํมาติฯ นานํ ฆนฺเต ตยา สทฺธิ ชนปทจาริกํ
ปกฺกมิตฺตสํมิ ภควตา สทฺธิ ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺตสํมิตีฯ ยปิ
ตฺยานํ อาวุโส จิวโร อทาสี มยา สทฺธิ ชนปทจาริกํ ปกฺกมิตฺตตีตี
กฺปิโต อนตฺตมโน จิวโร ๑ อจฺฉินฺนุทีฯ อถโฆ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ
เอตมตฺถํ อารโจะตีฯ เย เต ภิกฺขุ อุปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโท
สกฺยปฺตฺโต ภิกฺขุสฺส สํมิ จิวโร ทตฺวา กฺปิโต อนตฺตมโน
อจฺฉินฺนุทีสฺสตีตีฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะตฺถํฯ
๑ ม. ย. อัย ปาโธ นตฺถิฯ

สจฺจํ กิร ตฺวํ อุปนนฺนท ภิกฺขุสฺส สามํ จีวรํ ทตฺวา กุปฺปีโต
อนตฺตมโน อจฺฉินฺนทิสฺสตี ๑ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา
กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปุริส ภิกฺขุสฺส สามํ จีวรํ ทตฺวา กุปฺปีโต
อนตฺตมโน อจฺฉินฺนทิสฺสตี เนตํ โมฆปุริส อปฺปสฺนฺนํ นํ วา
ปฺสาทาย ปสฺนฺนํ นํ วา ภิกฺขโสภาวาย ฯ เปฯ เหวณฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺสแ
สามํ จีวรํ ทตฺวา กุปฺปีโต อนตฺตมโน อจฺฉินฺนทฺเยยฺย วา
อจฺฉินฺนทาเปยฺย วา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๑๕๐] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯ เปฯ ภิกฺขุติ ฯ เปฯ
อຍ อิมสฺมี อตฺถธ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุสฺสาติ อณฺณสฺส
ภิกฺขุสฺส ฯ สามนฺติ สຍ ทตฺวา ฯ จีวรํ นาม นฺนํ จีวรํ
อณฺณตฺรํ จีวรํ วิกฺปฺปนฺนํ ปจฺฉิมํ ฯ กุปฺปีโต อนตฺตมโนติ
อนภิรทฺโธ อาหตฺจิตฺโต จิตฺธาโต ฯ อจฺฉินฺนทฺเยยฺยติ สຍ อจฺฉินฺนทฺติ
นิสฺสคฺคิยํ โหติ ๒ ฯ อจฺฉินฺนทาเปยฺยติ อณฺณํ อาณาเปติ อาปตฺติ
ทฺกกฺกฺกฺสฺส ฯ สกึ อาณตฺโต พหุํปี อจฺฉินฺนทฺติ นิสฺสคฺคิยํ โหติ
นิสฺสชฺชิตฺพุํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคลสฺส วา ฯ เหวณฺจ
ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตฺพุํ ฯ เปฯ อิทํ เม ภนฺเต จีวรํ ภิกฺขุสฺส
สามํ ทตฺวา อจฺฉินฺนํ นิสฺสคฺคิยํ อิมํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิ
๑ ม. ย. อจฺฉินฺนทฺติ ฯ ๒ ม. ย. สพฺพตฺถ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตियนฺติ ทิสฺสตี ฯ

๑เป๑ ทท๑ย๑ย๑ติ ๑เป๑ ทท๑ย๑ย๑น๑ติ ๑เป๑ อ๑ย๑ส๑ม๑โ๑ต ท๑ม๑มี๑ติ ๑

[๑๕๑] อ๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑เน อ๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑น๑ส๑ล๑ณ๑ี ส๑า๑ม๑ ๑ จี๑ว๑ริ ท๑ต๑ว๑ ก๑ุ๑ปี๑โ๑ต
อน๑ต๑ต๑ม๑โน อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑ติ ว๑า อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑า๑เป๑ติ ว๑า น๑ิ๑ส๑ส๑ค๑ุ๑ค๑ิ๑ ย๑ ป๑า๑จ๑ิต๑ติ๑ย๑ ๑
อ๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑เน เว๑ม๑ติ๑โก ส๑า๑ม๑ ๑ จี๑ว๑ริ ท๑ต๑ว๑ ก๑ุ๑ปี๑โ๑ต อน๑ต๑ต๑ม๑โน
อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑ติ ว๑า อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑า๑เป๑ติ ว๑า น๑ิ๑ส๑ส๑ค๑ุ๑ค๑ิ๑ ย๑ ป๑า๑จ๑ิต๑ติ๑ย๑ ๑ อ๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑เน
อน๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑น๑ส๑ล๑ณ๑ี ส๑า๑ม๑ ๑ จี๑ว๑ริ ท๑ต๑ว๑ ก๑ุ๑ปี๑โ๑ต อน๑ต๑ต๑ม๑โน
อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑ติ ว๑า อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑า๑เป๑ติ ว๑า น๑ิ๑ส๑ส๑ค๑ุ๑ค๑ิ๑ ย๑ ป๑า๑จ๑ิต๑ติ๑ย๑ ๑
อ๑ล๑ณ๑์ ป๑ริ๑ก๑ข๑า๑ริ ท๑ต๑ว๑ ก๑ุ๑ปี๑โ๑ต อน๑ต๑ต๑ม๑โน อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑ติ ว๑า
อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑า๑เป๑ติ ว๑า อ๑า๑ป๑ต๑ติ ท๑ก๑ก๑ณ๑ส๑ส ๑ อน๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑น๑ส๑ล๑ณ๑ี จี๑ว๑ริ
ว๑า อ๑ล๑ณ๑์ ว๑า ป๑ริ๑ก๑ข๑า๑ริ ท๑ต๑ว๑ ก๑ุ๑ปี๑โ๑ต อน๑ต๑ต๑ม๑โน อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑ติ
ว๑า อ๑จ๑ณ๑ิน๑ุ๑ท๑า๑เป๑ติ ว๑า อ๑า๑ป๑ต๑ติ ท๑ก๑ก๑ณ๑ส๑ส ๑ อน๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑เน อ๑ป๑-
ส๑ม๑ป๑น๑น๑ส๑ล๑ณ๑ี อ๑า๑ป๑ต๑ติ ท๑ก๑ก๑ณ๑ส๑ส ๑ อน๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑เน เว๑ม๑ติ๑โก
อ๑า๑ป๑ต๑ติ ท๑ก๑ก๑ณ๑ส๑ส ๑ อน๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑เน อน๑ป๑ส๑ม๑ป๑น๑น๑ส๑ล๑ณ๑ี อ๑า๑ป๑ต๑ติ
ท๑ก๑ก๑ณ๑ส๑ส ๑

[๑๕๒] อ๑น๑า๑ป๑ต๑ติ โ๑ส๑ ว๑า ท๑เอ๑ติ ต๑ส๑ส๑ ว๑า วิ๑ส๑ส๑า๑ส๑น๑ุ๑โ๑ต
ค๑ณ๑ุ๑ห๑า๑ติ อ๑ม๑ม๑ต๑ต๑ก๑ส๑ส อ๑า๑ท๑ิ๑ก๑ม๑มิ๑ก๑ส๑สา๑ติ ๑

ป๑ล๑ย๑จ๑ม๑ส๑ิ๑ก๑ข๑า๑ป๑ท๑ น๑ิ๑ญ๑จ๑ิ๑ต๑ ๑

๑ ม. ย. อ๑ย๑ ส๑ท๑โท น๑ต๑ติ ๑

ฉฏฺฐสิกขาปทํ

[๑๕๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเวน
 กลนุทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 จีวรการสมเย พหุํ สุตฺตํ วิญญาเปสฺสุฯ กเตปิ จีวเร พหุ
 สุตฺตํ อวสิญฺจํ โหติฯ อถ โข ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ เอตทโหสิ
 หนุท มยํ อวฺุโส อณฺฺปิ สุตฺตํ วิญญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ
 จีวรํ วายาเปมาติฯ อถ โข ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อณฺฺปิ สุตฺตํ
 วิญญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺสุฯ วิเตปิ จีวเร พหุ
 สุตฺตํ อวสิญฺจํ โหติฯ ทฺติยมฺปิ โข ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อณฺฺปิ
 สุตฺตํ วิญญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺสุฯ วิเตปิ จีวเร
 พหุ สุตฺตํ อวสิญฺจํ โหติฯ ตฺติยมฺปิ โข ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 อณฺฺปิ สุตฺตํ วิญญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺสุฯ
 มนุสฺสา อฺุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม สมณฺา
 สกฺยปฺตฺติยา สามํ สุตฺตํ วิญญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ
 วายาเปสฺสนฺตฺติฯ อสฺุโสสฺสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อฺุชฺฌายนฺตานํ
 ชียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต
 อฺุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 สามํ สุตฺตํ วิญญาเปตฺวา ตนฺตวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺสนฺตฺติฯ
 อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโธ เอตมตฺถํ อวโรเจสฺสุฯ สจฺจํ กิร ตฺมเห

ภิกขเว สามัมม สุตตัม วิญญาเปตฺวา ตนฺตฺวาเยหิ จีวรํ วายาเปถาคิ ฯ
สจฺจํ ภควาคิ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺเห
โมฆปุริสา สามัมม สุตตัม วิญญาเปตฺวา ตนฺตฺวาเยหิ จีวรํ วายาเปสฺส
เนตฺตํ โมฆปุริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขโสภาว
เย ฯ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัสมฺม
โย ปน ภิกฺขุ สามัมม สุตตัม วิญญาเปตฺวา ตนฺตฺวาเยหิ จีวรํ
วายนฺตํ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ

[๑๕๔] โย ปนาติ โย ยาทิสฺส ฯเป ฯ ภิกฺขุติ ฯเป ฯ อยํ
อิมสฺมิมํ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สามนฺติ สยํ วิญญาเปตฺวา ฯ
สุตฺตํ นาม น สุตฺตานิ โขมํ กปฺปาสิกํ โกเสยฺยํ กมฺพลํ สานฺนํ
ภงฺกํ ฯ ตนฺตฺวาเยหิติ เปสฺการเกหิ วายนฺตํ ปโยเค ทุกฺกัสมฺม ฯ
ปฏฺฐิตาเนน นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา
ปฺกฺกคฺคสฺส วา ฯ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเป ฯ อิถํ
เม ภนฺเต จีวรํ สามัมม สุตตัม วิญญาเปตฺวา ตนฺตฺวาเยหิ วายนฺตํ
นิสฺสคฺคิยํ อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิติ ฯเป ฯ ทเพยฺยติ ฯเป ฯ
ทเพยฺยนฺติ ฯเป ฯ อายสฺมโต ทมฺมิมิติ ฯ

[๑๕๕] วายนฺตํ วายนฺตสฺสณฺนิ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ
วายนฺตํ เวมฺติโก นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ วายนฺตํ
อวายนฺตสฺสณฺนิ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ฯ อวายนฺตํ วายนฺตสฺสณฺนิ
อาปฺตติ ทุกฺกัสมฺม ฯ อวายนฺตํ เวมฺติโก อาปฺตติ ทุกฺกัสมฺม ฯ

อวชาปิเต อวชาปิตสญญี อนาปตติ ๓ถ

[๑๕๖] อนาปตติ จีวรํ สัพพิตุํ อาโยเค กายพนฺธเน
อํสพนฺธเก ๑ ปตฺตตฺถวีกาย ปรีสุสาวเน ฌาตกาณํ ปวาริตานํ
อญฺญสฺสตุถาย อตฺตโน ฐเนน อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๓
นญฺจสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๓

๑ สี. อํสวญฺญเก ๓

สตุตมสิกขาปท

[๑๕๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามे ๗ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร
ปุริโส ปวาสิํ กจฺจนฺโต ปชาปตี เอตทโวจ สุตฺตํ ฌารยิตฺวา
อมุกสฺส ตนฺตวายสฺส เทหิ จิวริํ วายาเปตฺวา นิกฺขิปาหิ ๑ อากโต
อยฺยํ อุปนฺนํ จิวเรน อจฺฉาเทสฺสามิตี ๗ อสฺโสสิ โข อญฺจตโร
ปิณฑจาริกโก ภิกฺขุ ตสฺส ปุริสสฺส อิมํ วาจํ ภาสฺमानสฺส ๗
อถโข โส ภิกฺขุ เยนายสฺมา อุปนฺนํโท สกฺยปฺตฺโต เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา आयสฺมนฺตํ อุปนฺนํ สกฺยปฺตฺตํ เอตทโวจ มหาปุณฺโณสิ
ตฺวํ อวฺโส อุปนฺนํท อมุกสมิํ โอกาเส อญฺจตโร
ปุริโส ปวาสิํ กจฺจนฺโต ปชาปตี เอตทโวจ สุตฺตํ ฌารยิตฺวา
อมุกสฺส ตนฺตวายสฺส เทหิ จิวริํ วายาเปตฺวา นิกฺขิปาหิ อากโต
อยฺยํ อุปนฺนํ จิวเรน อจฺฉาเทสฺสามิตี ๗ อตฺถาวฺโส มํ โส
อุปฺภูจฺจาโกติ ๗ โสปี โข ตนฺตวಾಯิ आयสฺมโต อุปนฺนํทสฺส
สกฺยปฺตฺตสฺส อุปฺภูจฺจาโก โหติ ๗ อถโข आयสฺมา อุปนฺนํโท
สกฺยปฺตฺโต เยน โส ตนฺตวಾಯิ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ ๒
ตฺนฺตวายิ เอตทโวจ อิทํ โข อวฺโส จิวริํ มํ อุทฺทิสฺส วิยติ
อายตฺตญจ กโรหิ วิตฺถตฺตญจ อปฺปิตฺตญจ สุวิตฺตญจ สฺสฺสฺสวายิตฺตญจ
๑ ม. ย. นิกฺขิป ๗ เอมฺปฺริปี ๗ ๒ ม. ย. อัย ปาโจ นตฺถิ ๗

สุวิเลขิตถจ สุวิตจุนิตถจ กโรหิติ ฯ เอเต โข เม ฆนฺเต สุตฺตํ
 ธารยิตฺวา อํสุ อิมินา สุตฺเตน จีวรํ วินาหิติ น ฆนฺเต สกฺกา
 อายตํ วา วิตฺถตํ วา อปฺปิตํ วา กาคํ สกฺกา จ โข ฆนฺเต
 สุวิตถจ สุปฺปวายิตถจ สุวิเลขิตถจ สุวิตจุนิตถจ กาคฺคฺนฺติ ฯ
 อิงฺฆ ตฺวํ อวฺโส อายตถจ กโรหิ วิตฺถตถจ อปฺปิตถจ น
 เตน สุตฺเตน ปฏฺิพพฺุชฺชํ ฆวิสฺสตีติ ฯ อถ โข โส ตนฺตวาทโย
 ยถาอาภตํ สุตฺตํ ตนฺเต อฺปนฺตวาท เยน สทา อิตฺถิ เตนฺนฺสํกมิ
 อฺปนฺสํกมิตฺวา ตํ อิตฺถิ เอตทวโจ สุตฺเตน อຍฺเย อตฺถโถติ ฯ
 นนฺ ตฺวํ อຍฺย ๑ มยฺยา วฺคฺโต อิมินา สุตฺเตน จีวรํ วินาหิติ ฯ
 สจฺจํ อຍฺเย ตยฺยา วฺคฺโต อิมินา สุตฺเตน จีวรํ วินาหิติ อပ္ปิ
 มํ อຍฺโย อฺปนฺนฺโท เอวมาห อิงฺฆ ตฺวํ อวฺโส อายตถจ กโรหิ
 วิตฺถตถจ อปฺปิตถจ น เตน สุตฺเตน ปฏฺิพพฺุชฺชํ ฆวิสฺสตีติ ฯ
 อถ โข สทา อิตฺถิ ยตฺตกถฺยເေว สุตฺตํ ปจฺมํ อทาสิ ตตฺตํ
 ปจฺจํ อทาสิ ฯ อสฺโสສိ โข อຍສຸມາ อฺปนฺนฺโท สกຍປຸຕຸໂຕ ໂສ
 ກິຣ ປຸຣິໂສ ປວາສໂຕ ອາຄໂຕຕິ ฯ ອถ โข อຍສຸມາ ອຸປນນໂຫ ສກຍປຸຕຸໂຕ
 ເຍນ ຕສຸສ ປຸຣິສຸສ ນິເວສນໍ ຕະນຸປສຸກມີ ອຸປສຸກມີຕຸວາ
 ປຸລຸຍຕຸເຕ ອາສເນ ນິສີທິ ฯ ອถ โข ໂສ ປຸຣິໂສ ເຍນາຍສຸມາ
 ອຸປນນໂຫ ສກຍປຸຕຸໂຕ ຕະນຸປສຸກມີ ອຸປສຸກມີຕຸວາ ອຍສຸມນຸຕໍ
 ອຸປນນໂຫໍ ສກຍປຸຕຸຕໍ ອກິວາເທຕຸວາ ເອກມນຸຕໍ ນິສີທິ ฯ ເອກມນຸຕໍ
 # ๑ ม. ย. อຍໂຍ ฯ

นิสินุ โข โส ปุริโส ปชาปตี เอตทโวจ วายาปีติ ๑ จีวรนุติ ฯ
อาม อยฺย วายาปีติ ๒ จีวรนุติ ฯ อاهر อยฺย อุปนฺนํ จีวเรน
อจฺฉาทสฺสามิติ ฯ อถโฆ สฺวา อิตฺถิ ตํ จีวรํ นีหริตฺวา สฺวามิกสฺส
ทตฺวา เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ อถโฆ โส ปุริโส อายสฺมาโต
อุปนฺนทสฺส สกฺขปฺตตสฺส ตํ ๓ จีวรํ ทตฺวา อุชฺฉายติ จิยฺติ วิปาเจติ
มฺหิจฺฉา อิมํ สมนฺนา สกฺขปฺตติยา อสนฺตฺตฺตฺวา นยิมํ สฺกฺรา
จีวเรน อจฺฉาทตฺถํ กถํ หิ นาม อยฺโย อุปนฺนโท มยา ปุพฺเพ
อปฺปวาริโต ตนฺตฺวาเย ๔ อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปิ อปฺปชฺชิสฺสตีติ ฯ
อสฺโสสิํ โข ภิกฺขุ ตสฺส ปุริสสฺส อุชฺฉายนฺตสฺส จิยฺนตสฺส
วิปาเจนตสฺส ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อุชฺฉายนฺติ
จิยฺนติ วิปาเจนติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนโท สกฺขปฺตฺโต
ปุพฺเพ อปฺปวาริโต คหปตฺติกสฺส ตนฺตฺวาเย อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร
วิกปฺปิ อปฺปชฺชิสฺสตีติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อารโจะสิ ฯ สจฺจํ กิร ตวํ อุปนฺนท ปุพฺเพ อปฺปวาริโต คหปตฺติกสฺส
ตนฺตฺวาเย อุปสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปิ อปฺปชฺชิสฺสตีติ ๕ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
ฉาตโก เต อุปนฺนท อณฺเฑตโกติ ฯ อณฺเฑตโก ภควาติ ฯ
อณฺเฑตโก โมฆปุริส อณฺเฑตกสฺส น ชานาติ ปฏฺฐิรूपํ วา อปฺปฏฺฐิรूपํ
วา สนฺตํ วา อสนฺตํ วา ตตฺถ นาม ตวํ โมฆปุริส ปุพฺเพ
๑๒ ม. ย. วิตํ ตํ ๑ ม. ย. อยฺ ปาโจ นตฺถิ ฯ ๔ ย. คหปตฺติกสฺส
ตนฺตฺวาเย ฯ ๕ ม. ย. อปฺปชฺชิสฺสตีติ ฯ

โส ภิกขุ ๆ ปุพฺเพ อปฺปวาริตฺติ ปุพฺเพ อวฺตุโต โหติ กิทธิเสน
 เต ฆนฺเต จีวเรณ อตุโธ กิทธิสํ เต จีวริ วายาเปมิตฺติ ฯ
 ตนฺตวาเย อุปฺสงฺกมิตฺวาติ ฆริ คนฺตวา ยตฺถ กตฺถจि อุปฺสงฺกมิตฺวา ฯ
 จีวเร วิกปฺปํ อापฺชฺเชยฺยติ อิทํ โข อวฺโส จีวริ มํ อุทฺทิสฺส
 วียติ อายตฺถจ กโรธ วิตฺถตฺถจ อปฺปิตฺถจ สุวิตฺถจ สฺวปฺปวายิตฺถจ
 สุวิเลชิตฺถจ สุวิทฺถจิตฺถจ กโรธ อปฺเปวณาม มยฺมปิ
 อายสมฺนฺตานิ กิลฺลจิมฺตฺตํ อนฺนปทฺชฺเชยฺยามาติ ฯ เอวฺจ โส ภิกขุ
 วตฺวา กิลฺลจิมฺตฺตํ อนฺนปทฺชฺเชยฺย อนฺตมฺโส ปิณฺฑปาตมตฺตมฺปิตฺติ
 ปิณฺฑปาโต นาม ยาคฺุปี ภตฺตํปี ขาทนียํปี จุณฺณปิณฺฑิไทปี ทนฺตกณฺฐจํปี
 ทลิกฺสุตฺตํปี อนฺตมฺโส ฆมฺมํปี ภณฺติ ฯ ตสฺส วจเนน
 อายตํ วา วิตฺถตํ วา อปฺปิตํ วา กโรติ ปโยเค ทุกฺกณฺฏี
 ปฏฺฐาเกณ นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตฺตพฺพํ สฺงฆสฺส วา คณฺสฺส
 วา ปุคฺคสฺส วา ฯ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตฺตพฺพํ ฯเปฯ
 อิทํ เม ฆนฺเต จีวริ ปุพฺเพ อปฺปวาริตฺติ อณฺเฑตกสฺส คหปตฺติกสฺส
 ตนฺตวาเย อุปฺสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อापฺนฺนํ นิสฺสคฺคิยํ
 อิมํ สฺงฆสฺส นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯเปฯ ทเทยฺยติ ฯเปฯ ทเทยฺยุนฺติ
 ฯเปฯ อายสมฺโต ทมฺมิตฺติ ฯ

[๑๕๕] อณฺเฑตเก อณฺเฑตกสณฺณี ปุพฺเพ อปฺปวาริตฺติ
 คหปตฺติกสฺส ตนฺตวาเย อุปฺสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปํ อापฺชฺชติ นิสฺสคฺคิยํ
 ปาจิตฺติยํ ฯ อณฺเฑตเก เวมตฺติโก ปุพฺเพ อปฺปวาริตฺติ คหปตฺติกสฺส

ตนฺตฺวาเย อุปฺสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปี อาปชฺชติ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺติยฺ ฯ อยฺฉาตเก ฉาตกสฺสณฺณิ ปุพฺเพ อุปฺปวารีโต คหปติกสฺส
ตนฺตฺวาเย อุปฺสงฺกมิตฺวา จีวเร วิกปฺปี อาปชฺชติ นิสฺสคฺคิยฺ
ปาจิตฺติยฺ ฯ ฉาตเก อยฺฉาตกสฺสณฺณิ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ฯ
ฉาตเก เวมตีโก อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ฯ ฉาตเก ฉาตกสฺสณฺณิ
อนาปตฺติ ฯ

[๑๖๐] อนาปตฺติ ฉาตกานํ ปวารีตานํ อยฺฉสฺสคฺคฺถาย
อตุตฺโน ชเนน มหคฺฆํ วายาเปตฺถกามสฺส อุปฺปกฺฆํ วายาเปติ
อุมฺมตฺถกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

สฺตตฺมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฺฐมสติกาปทํ

[๑๖๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร
มหามตฺโต ปวาสํ คจฺจนฺโต ภิกฺขุณฺํ สนฺตฺติเก ทฺถํ ปาเหสิ อากจฺจนฺตํ
ภทฺทนฺดา วสฺสาวาสิกํ ทสฺสามิตีฯ ภิกฺขุ วสฺสํ วุตฺถานํ ภควตา
วสฺสาวาสิกํ อนุญฺจนาตฺนฺติ กุกฺกจฺจาณฺดา นาคมํสฺฯ อถโข โส
มหามตฺโต อุชฺฌายติ ขิยติ วิปาเจติ ถลํ หิ นาม ภทฺทนฺดา
มยา ปหิเต ทฺเต นาคจฺฉิสฺสนฺติ อหํ หิ เสนาย คจฺจามิ ทฺชฺชานํ
ชีวิตํ ทฺชฺชานํ มรณฺนฺติฯ อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ ตสฺส มหามตฺตสฺส
อุชฺฌายนฺตสฺส ขิยนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺสฯ อถโข เต ภิกฺขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุํฯ อถโข ภควา เอตสฺมี นิทานे
เอตสฺมี ปกรณे ฐมฺมี ถลํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อญฺชานามิ
ภิกฺขเว อจฺเจกจิวริํ ปฏฺฐิक्คเหตฺวา นิภฺขิปีตฺนฺติฯ เตน โข ปน
สมเยน ภิกฺขุ ภควตา อนุญฺจนาตํ อจฺเจกจิวริํ ปฏฺฐิक्คเหตฺวา
นิภฺขิปีตฺนฺติฯ เต อจฺเจกจิวริํ ๑ ปฏฺฐิक्คเหตฺวา จิวรกาลสมมฺยํ
อติภฺกามาเนนฺติฯ ตานิ จิวรานิ จิวรวเส ภาณฺฑิกาทฺทฺธานิ ติฏฺฐนฺติฯ
อทฺทสา โข อายสฺมา อานนฺโท เสนาสนจาริกํ อาหิณฺฑนฺโต
ตานิ จิวรานิ จิวรวเส ภาณฺฑิกาทฺทฺธานิ จิตานิ ๒ ทิสฺวาน ๓ ภิกฺขุ
๑ ม. ยฺ. อจฺเจกจิวรานิฯ ๒ ม. ยฺ. ติฏฺฐนฺเตฯ ๓ ม. ยฺ. ทิสฺวาฯ

อามนฺเตสิ ๑ กสฺสึมานิ อาวุโส จีวรานิ จีวรํเส ฌณฺฑิกาพทุชานิ
 ติกฺขณฺตึติ ฯ อมฺหากํ อาวุโส อจฺเจกจีวรานิติ ฯ กิวจิรํ ปนาวุโส
 อิมานิ จีวรานิ นิกฺขิตฺตานิติ ฯ อถโข เต ภิกฺขุ อายสฺมโต
 อานนฺทสฺส ยถานิกฺขิตฺตํ อารโหเสสิ ฯ อายสฺมา อานนฺโท อุชฺฌายติ
 ชียติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ อจฺเจกจีวรานิ ปฏิคฺคเหตฺวา
 จีวรกาลสมยํ อติคฺคาเมสฺสนฺตึติ ฯ อถโข อายสฺมา อานนฺโท
 ภควโต เอตมคฺถํ อารโหเสสิ ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ อจฺเจกจีวรํ
 ปฏิคฺคเหตฺวา จีวรกาลสมยํ อติคฺคาเมนฺตึติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา
 อจฺเจกจีวรํ ปฏิคฺคเหตฺวา จีวรกาลสมยํ อติคฺคาเมสฺสนฺติ เนตํ
 ภิกฺขเว อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิชฺโยภาวาย
 ฯเปฯ เหวลฺลจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ
 ทสฺสหานาคตํ กตฺติกเตมาสีปฺณณมฺมํ ภิกฺขุโน ปเนว อจฺเจกจีวรํ
 อปฺปชฺเชยฺย อจฺเจกํ มลฺลมาเนน ภิกฺขุณา ปฏิคฺคเหตฺพพิ
 ปฏิคฺคเหตฺวา ยาวจีวรกาลสมยํ นิกฺขิปิตพฺพิ ตโต เจ อุตฺตรี
 นิกฺขิเปยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๑๖๒] ทสฺสหานาคตฺนฺติ ทสฺสหานาคตฺตาย ปวารณาย ฯ
 กตฺติกเตมาสีปฺณณมฺนฺติ ปวารณา กตฺติกา วุจฺจติ ฯ อจฺเจกจีวรํ
 นาม เสนาย วา คนฺตุกาโม โหติ ปวาสิ วา คนฺตุกาโม โหติ
 # ๑ ม. ย. สพฺพตฺถ เอตทโวจาทิ ทิสฺสตีติ ฯ

คิลาโน วา โหติ กพฺภินี วา โหติ อสฺสทฺทสฺส วา สทฺธา
 อุปฺปนฺนา โหติ อุปฺปนฺนสฺส วา ปสาโท อุปฺปนฺโน โหติ ฯ
 โส เจ ภิกฺขุณฺโณ สนนฺตึเก ทฺถํ ปหิณฺเอยฺย อากจฺจนฺตฺว ภาทฺทนฺตา
 วสฺสาวาสึกํ ทสฺสามิตฺติ ฯ เอตํ อจฺเจกจิวฺรํ นาม ฯ อจฺเจกํ
 มลฺลมาเนน ภิกฺขุณา ปฏฺติกฺกเหตุพฺพํ ปฏฺติกฺกเหตุวา ยาวจิวฺรกาลสมฺมํ
 นิกฺขิปปิตพฺพนฺติ สลฺลณฺณํ กตฺวา นิกฺขิปปิตพฺพํ อิทํ
 อจฺเจกจิวฺรนฺตฺติ ฯ จิวฺรกาลสมฺมโย นาม อนตฺตเต กจฺเเน วสฺसानสฺส
 ปจฺฉิมํ มาโส อตฺตเต กจฺเเน ปญฺจ มาสา ฯ ตโต เจ
 อตฺตตี นิกฺขิเปยฺยาติ อนตฺตเต กจฺเเน วสฺसानสฺส ปจฺฉิมํ ทิวสํ
 อตฺติกฺกามเต นิสฺสคฺคิยํ โหติ ๑ ฯ อตฺตเต กจฺเเน กจฺฉินฺทฺทธารทิวสํ
 อตฺติกฺกามเต นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสชฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา กณฺสฺส
 วา ปุคฺคสฺส วา ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสชฺชิตพฺพํ ฯเป ฯ
 อิทํ เม ภาณฺเต อจฺเจกจิวฺรํ จิวฺรกาลสมฺมํ อตฺติกฺกามิตํ นิสฺสคฺคิยํ
 อิมานํ สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามิตฺติ ฯเป ฯ ทเทยฺยาติ ฯเป ฯ ทเทยฺยุนฺติ
 ฯเป ฯ อายสฺมโต ทมฺมิตฺติ ฯ

[๑๖๓] อจฺเจกจิวฺเร อจฺเจกจิวฺรสลฺลณฺณํ จิวฺรกาลสมฺมํ
 อตฺติกฺกามเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตฺติยํ ฯ อจฺเจกจิวฺเร เวมตฺติโก จิวฺรกาลสมฺมํ
 อตฺติกฺกามเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตฺติยํ ฯ อจฺเจกจิวฺเร อนจฺเจกจิวฺรสลฺลณฺณํ
 จิวฺรกาลสมฺมํ อตฺติกฺกามเต นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตฺติยํ ฯ อนนฺธิฏฺฐิตฺเต
 # ๑ ม. ย. สพฺพตฺถ นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตฺติยุนฺติ ทิสฺสตี ฯ

อริฏฺฐจิตตสณฺณี ... อวิกปฺปิเต วิกปฺปิตสณฺณี ... อวิสุสฺซชิตฺเต วิสุสฺซชิตตสณฺณี
... อนนฺนุเจ นนฺนุจสณฺณี ... อวินนฺนุเจ วินนฺนุจสณฺณี ... อททฺทเม
ททฺทเมสณฺณี .. อวิลฺลุตเต วิลฺลุตตสณฺณี จีวรกาลสมมฺยํ อติกกามเมติ
นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตียํ ๑ นิสฺสคฺคิยํ จีวรํ อนิสฺสชฺชิตฺตวา ปริญฺญชฺติ
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๑ อนจฺเจกจีวเร อจฺเจกจีวรสณฺณี อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ๑ อนจฺเจกจีวเร เวมฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๑
อนจฺเจกจีวเร อนจฺเจกจีวรสณฺณี อนาปตฺติ ๑

[๑๖๔] อนาปตฺติ อนฺโตนฺนํ ๑ อริฏฺฐเจติ วิกปฺเปติ วิสุสฺซชฺเชติ
นสฺสติ วินสฺสติ ทยฺหติ อจฺฉินฺนํทิตฺตวา คณฺหาติ ๒ วิสฺสาสํ คณฺหาติ ๓
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ๑

อฏฺฐมสฺสิกาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

๑ ม. อนฺโตนฺนํ ๑ ๒-๓ ม. ย. คณฺหนฺติ ๑

นวมสิกขาปทํ

[๑๖๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวคฺคิยํ วิหฺรติ เชตวน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ วุฑฺฒาสฺสา
อารญฺณเกสฺส เสนาสเนสฺส วิหฺรณฺติฯ กตฺติกโจรกา ภิกฺขุ ลทฺฐลาภาติ
ปริปาเตนฺติฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุฯ อถโฆ
ภควา เอตสฺมี นิทานे เอตสฺมี ปกรณเ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ
อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว อารญฺณเกสฺส เสนาสเนสฺส วิหฺรณฺเตน
ติณฺณํ จีวรานํ อญฺญตรํ จีวรํ อนุตรมฺเร นิกฺขิปปิตฺตุนฺติฯ เตน
โฆ ปน สมเยน ภิกฺขุ ภควตา อนุญฺญาตํ อารญฺณเกสฺ
เสนาสเนสฺส วิหฺรณฺเตน ติณฺณํ จีวรานํ อญฺญตรํ จีวรํ อนุตรมฺเร
นิกฺขิปปิตฺตุนฺติฯ เต ๑ ติณฺณํ จีวรานํ อญฺญตรํ จีวรํ อนุตรมฺเร
นิกฺขิปปิตฺวา อติเรกณารตฺตํ วิปฺปวสฺนฺติฯ ตานิ จีวรานิ นสฺสฺนฺติปิ
วินสฺสฺนฺติปิ ทยฺหนฺติปิ อนุทฺเรหิปี ขชฺชนฺติฯ ภิกฺขุ ทฺวจฺโจลา
โหนฺติ ลฺลวจีวรานิฯ ภิกฺขุ เอวมาหํสฺส กิสฺส ตฺเมห อาวุโส
ทฺวจฺโจลา ลฺลวจีวรานิฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺเ เอตมตฺถํ
อารโจะสฺสุฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺณาฯเปฯ เต อฺชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ ติณฺณํ จีวรานํ อญฺญตรํ
จีวรํ อนุตรมฺเร นิกฺขิปปิตฺวา อติเรกณารตฺตํ วิปฺปวสฺสฺนฺตฺติติฯ
อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุฯ สจฺจํ กิร
๑ ม. อัย ปาโโจ นตฺถิฯ

ภิกขเว ภิกขุ ติณณํ จีวรานํ อลฺลตฺรํ จีวรํ อนุตรมฺเร นิกฺขิปปิตฺวา
 อติเรกณารตฺตํ วิปฺปวสฺนตฺตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ
 ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกขเว โมฆปฺริสา ติณณํ จีวรานํ
 อลฺลตฺรํ จีวรํ อนุตรมฺเร นิกฺขิปปิตฺวา อติเรกณารตฺตํ วิปฺปวสฺสฺสนฺติ
 เนตํ ภิกขเว อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิชฺโยภาวาย
 ฯเปฯ เหวลฺลจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ อุปวสฺสํ
 โข ปน กตฺตีกปฺลณฺณมํ ฯ ยานิ โข ปน ตานิ อารลฺลณฺกานิ
 เสนาสนานิ สาสงฺกสมฺมตานิ สปฺปฏฺฐิกยานิ ตถารูเปสฺสุ ภิกขุ
 เสนาสเนสฺสุ วิหรนฺโต อากงฺขมาโน ติณณํ จีวรานํ อลฺลตฺรํ จีวรํ
 อนุตรมฺเร นิกฺขิเปยฺย ฯ สฺยิยา จ ตสฺส ภิกฺขุโน โภจิทฺเว
 ปจฺจโย เตน จีวเรณ วิปฺปวาสา ย ฌารตฺตปรมฺมเตน ภิกฺขุณา
 เตน จีวเรณ วิปฺปวสฺสิตพฺพํ ฯ ตโต เจ อุตฺตริ วิปฺปวเสยฺย
 อลฺลตฺร ภิกฺขุสมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๑๖๖] อุปวสฺสํ โข ปนาติ วุตฺถวสฺसानํ ฯ กตฺตีกปฺลณฺณมนฺติ
 กตฺตีกจาทฺตฺมาสินิ วุจฺจติ ฯ ยานิ โข ปน ตานิ อารลฺลณฺกานิ
 เสนาสนานีติ อารลฺลณกํ นาม เสนาสนํ ปญฺจธนฺสฺตีกํ ปจฺฉิมํ ฯ
 สาสงฺกํ นาม อารามे อารามุปฺจารे โจรานํ นิวิฏฺฐโงกาโส ทิสฺสติ
 ภูตฺโตกาโส ทิสฺสติ จิโตกาโส ทิสฺสติ นิสฺสินฺโนกาโส ทิสฺสติ
 นิปนฺโนกาโส ทิสฺสติ ฯ สปฺปฏฺฐิกยํ นาม อารามे อารามุปฺจาร
 โจเรหิ มนฺุสฺสา หตา ทิสฺสฺสนฺติ วิลฺลตฺตา ทิสฺสฺสนฺติ อาโงกฺฐิตา

ทิสฺสนฺติ ฯ ตถารุเปสฺ ภิภฺชฺ เสนาสเนสฺ วิหรนฺโตติ เอวรุเปสฺ
ภิภฺชฺ เสนาสเนสฺ วิหรนฺโต ฯ อากงฺขมาโนติ อิจฺจมาโน ฯ
ติณฺณํ จีวรานํ อณฺณตฺรํ จีวรนฺติ สงฺฆาญฺญี วา อุตฺตราสงฺกํ วา
อนฺตรวาสกํ วา ฯ อนฺตรมฺเร นิกฺขิเปยฺยาติ สมฺนฺตา โคจรคาม
นิกฺขิเปยฺย ฯ สฺยา จ ตสฺส ภิภฺชฺโน โภจิทฺเว ปจฺจโย เตน
จีวเรน วิปฺปวาสายาติ สฺยา ปจฺจโย สฺยา กรณฺมียํ ฯ ฌารตฺตปรมฺนฺเตน
ภิภฺชฺนา เตน จีวเรน วิปฺปวสฺติพฺพนฺติ ฌารตฺตปรมฺตา
วิปฺปวสฺติพฺพํ ฯ อณฺณตฺร ภิภฺชฺสมฺมตฺยาติ จเปตฺวา ภิภฺชฺสมฺมตฺตี ฯ
ตโต เจ อุตฺตฺรํ วิปฺปวเสยฺยาติ สตฺตเม อรฺหฺณคฺคฺมเน นิสฺสคฺคฺย
โหติ นิสฺสชฺชิตฺพฺพํ สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา ปุคฺคฺลสฺส วา ฯ
เอวญฺจ ปน ภิภฺชฺเว นิสฺสชฺชิตฺพฺพํ ฯเปฯ อิทํ เม ฆนฺเต จีวรํ
อติเรกฌารตฺตํ วิปฺปวตฺถํ อณฺณตฺร ภิภฺชฺสมฺมตฺยา นิสฺสคฺคฺย อิมานํ
สงฺฆสฺส นิสฺสชฺชามฺมิตฺติ ฯเปฯ ทเทยฺยาติ ฯเปฯ ทเทยฺยฺนฺติ ฯเปฯ
อายุสมฺโต ทมฺมิตฺติ ฯ

[๑๖๗] อติเรกฌารตฺเต อติเรกสณฺณิ วิปฺปวสฺติ อณฺณตฺร
ภิภฺชฺสมฺมตฺยา นิสฺสคฺคฺย ปาจิตฺตฺยํ ฯ อติเรกฌารตฺเต เวมฺติโก
วิปฺปวสฺติ อณฺณตฺร ภิภฺชฺสมฺมตฺยา นิสฺสคฺคฺย ปาจิตฺตฺยํ ฯ อติเรก-
ฌารตฺเต อุนกสณฺณิ วิปฺปวสฺติ อณฺณตฺร ภิภฺชฺสมฺมตฺยา นิสฺสคฺคฺย
ปาจิตฺตฺยํ ฯ อปฺปจฺจทฺธฺเญ ปจฺจทฺธฺฏสณฺณิ ... อวิสฺสชฺชิตฺเต วิสฺสชฺชิต-
สณฺณิ ... อนนฺนฺเจ นนฺนฺจสณฺณิ ... อวินนฺนฺเจ วินนฺนฺจสณฺณิ ... อททฺทฺเฒ

ทพฺพตสญญี ... อวิตุตฺเต วิตุตฺตสญญี วิปฺปวสฺติ อลฺลตฺร
ภิกฺขุสมฺมตฺติยา นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺติยํ ๑ นิสฺสคฺคิยํ จีวรํ อนิสฺสชฺชิตฺวา
ปรีภุญฺชติ อปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ๑ อุณฺณการตฺเต อติเรกสญญี
อปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ๑ อุณฺณการตฺเต เวมตีโก อปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ๑
อุณฺณการตฺเต อุณฺณสญญี อนาปตฺติ ๑

[๑๖๘] อนาปตฺติ ฌารตฺตํ วิปฺปวสฺติ อุณฺณการตฺตํ วิปฺปวสฺติ
ฌารตฺตํ วิปฺปวสฺสิตฺวา ปุณฺ คามสีมํ โอกฺกมิตฺวา วสิตฺวา ปกฺกมตี
อนฺโตนารตฺตํ ปจฺจุทฺธรตี วิสฺสชฺเชตี นสฺสตี วินสฺสตี ทฺยหตี
อจฺฉินฺทิตฺวา คณฺหาตี ๑ วิสฺสาถํ คณฺหาตี ๒ ภิกฺขุสมฺมตฺติยา
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาตี ๑

นวมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

๑-๒ ม. ย. คณฺหนฺตฺติ ๑

ทสมสิกขาปทํ

[๑๖๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตทิกฺขสฺ อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน สาวตถึยฺ
อณฺฺณตรสฺส ปุคฺคสฺส สงฺฆสฺส สจฺฉีรภคฺคตํ ปฏฺยคฺคตํ โหติ โภเชตฺวา
จิวฺเรน อจฺฉาเทสฺสามาติฯ อถ โข นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เยน
โส ปุโค เตนฺอุปสงฺกมึสฺ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ ปุคฺคํ เอตทวโงฺ
เทถาวุโส อมฺหากํ อิมานิ จิวฺรานีติฯ น มยฺ ภนฺเต ทสฺสาม
อมฺหากํ สงฺฆสฺส อนฺวสฺสํ สจฺฉีรภิกฺขา ปณฺณตฺตาคิฯ พหุ อวฺุโส
สงฺฆสฺส ทายกา พหุ สงฺฆสฺส ภคฺคตา มยฺ ตุมฺเห นิสฺสาย ตุมฺเห
สมปฺสฺสนฺตา อึช วิหฺราม ตุมฺเห เจ อมฺหากํ น ทสฺสถ อถ
โกจรฺหิ อมฺหากํ ทสฺสติ เทถาวุโส อมฺหากํ อิมานิ จิวฺรานีติฯ
อถ โข โส ปุโค นพฺพคฺคิเยหิ ภิกฺขุหิ นิปฺปิพฺยมาโน ยถापฏฺยคฺคตํ
จิวฺรํ นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ ทตฺวา สงฺฆํ ภคฺคเตน ปรีวีสึฯ เย เต
ภิกฺขุ ชานนฺติ สงฺฆสฺส สจฺฉีรภคฺคตํ ปฏฺยคฺคตํ น จ ชานนฺติ
นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ ทินฺนนฺติ เต เอวมาหฺสฺส โอโณเชถ อวฺุโส
สงฺฆสฺส จิวฺรนฺติฯ นตฺถิ ภนฺเต ยถापฏฺยคฺคตํ จิวฺรํ อຍฺยา
นพฺพคฺคิยา อตฺตโน ปริณามေสนฺติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
ฯเปฯ เต อฺุชฺฌายนฺติ จึยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆํ กิํ ตาภํ ปรีณตํ อตฺตโน

ปริณามเสสนฺตฺติ ๗ อจโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะตฺถํ ๗
สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว ชานํ สงฺฆิกํ ลากํ ปริณตํ อตฺตโน
ปริณามเถติ ๗ สจฺจํ ภควาติ ๗ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถถิ
หิ นาม ตุมฺเห โมฆปริสา ชานํ สงฺฆิกํ ลากํ ปริณตํ อตฺตโน
ปริณามเสสฺส เนตํ โมฆปริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย
ปสนฺนํ วา ภิกฺขเว ๗เป ๗ เวยฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆิกํ ลากํ ปริณตํ
อตฺตโน ปริณามเยยฺย นิสฺสคฺคิยํ ปาจิตฺตียนฺตฺติ ๗

[๑๗๐] โย ปนาติ โย ยาติโส ๗เป ๗ ภิกฺขุติ ๗เป ๗ อยํ
อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๗ ชานาติ นาม สามํ วา
ชานาติ อญฺเฐ วา ตสฺส อารโจะนฺติ โส วา อารโจะติ ๗
สงฺฆิกํ นาม สงฺฆสฺส ทินฺนํ โหติ ปริจฺจตฺตํ ๗ ลาโภ นาม
จิวรปฺปทฺปาตเสนาสนคิถานปจฺจยภสซฺชปริกฺขารา อนฺตมโส จุณฺณ-
ปฺปทฺโทปี ทนฺตกฏฺฐปี ทสฺสคฺคตฺตํปี ๗ ปริณตํ นาม ทสฺสาม
กริสฺสามาติ วาจา ภินฺนา โหติ ๗ อตฺตโน ปริณามเถติ ปโยเค
ทูกกฏฺฐํ ๗ ปฏฺฐิตาภน นิสฺสคฺคิยํ โหติ นิสฺสซฺชิตพฺพํ สงฺฆสฺส วา
คณฺสฺส วา ปุคฺคคณฺสฺส วา ๗ เวยฺจ ปน ภิกฺขเว นิสฺสซฺชิตพฺพํ ๗เป ๗
อิทํ เม ภนฺเต ชานํ สงฺฆิกํ ลากํ ปริณตํ อตฺตโน
ปริณามิตํ นิสฺสคฺคิยํ อิมาทํ สงฺฆสฺส นิสฺสซฺชามิติ ๗เป ๗
ททฺยยาติ ๗เป ๗ ททฺยยฺนฺติ ๗เป ๗ อายสฺมโต ทมฺมิติ ๗

ปริณเต ปริณตสณฺณิ อตฺตโน ปริณามเต นิสฺสคฺคิยฺ ปาจิตฺติยฺ ฯ
 ปริณเต เวมตีโก อตฺตโน ปริณามเต อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
 ปริณเต อปริณตสณฺณิ อตฺตโน ปริณามเต อนาปตฺติ ฯ สงฺฆสฺส
 ปริณตํ อณฺวสงฺฆสฺส วา เจตียสฺส วา ปริณามเต อาปตฺติ
 ทุกฺกภูสฺส ฯ เจตียสฺส ปริณตํ อณฺวเจตียสฺส วา สงฺฆสฺส วา
 คณฺสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ปริณามเต อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
 ปุคฺคสฺส ปริณตํ อณฺวปุคฺคสฺส วา สงฺฆสฺส วา คณฺสฺส วา
 เจตียสฺส วา ปริณามเต อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อปริณเต
 ปริณตสณฺณิ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อปริณเต เวมตีโก อาปตฺติ
 ทุกฺกภูสฺส ฯ อปริณเต อปริณตสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๑๗๑] อนาปตฺติ กตฺถ เทมาติ ปุจฺฉิยาโน ยตฺถ ตุมฺหากํ
 เทยฺยธมฺโม ปริโหคํ วา ลเกยฺย ปฏิสงฺขารํ วา ลเกยฺย จิรฺภูจิติโก
 วา อสฺส ยตฺถ วา ปน ตุมฺหากํ จิตฺตํ ปสฺสีทติ ตตฺถ เทถาติ
 ภณฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ทสมตฺติกาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปตฺตวคฺโค ตติโย ฯ

ตสฺสุทฺธานํ

เทว จ ปตฺตทานิ เกสขฺขํ วสฺสีกา ทานปณฺจมํ

สามํ วายาปนาจฺเจโก ๑ สาสงฺกํ สงฺฆิเกน จาติ ฯ

๑ ม. ย. วายาปนาจฺเจโก ฯ

[๑๗๒] อุทฺธิฏฺฐา โข อายสฺมนฺโต ตีส นิสฺสกุคฺคิยา ปาจิตฺติยา
ธมฺมา ฯ ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ทุคฺคิมฺปิ
ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา
ปรีสุทฺเชตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา ตฺณฺหิ เอวเมตฺถ ธารยามีติ ฯ
นิสฺสกุคฺคิยกณฺฑํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปาจิตติยกถ

อิม โข ปนายสมนุโต เทวนวุติ ปาจิตติยา ธมฺมา อุทฺเทสํ อากจฺจนฺติ ฯ

มฺสาวาทวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปํ

[๑๗๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหฺรติ เขตฺตวเน
อนาลปิณฺฑทิกสฺส อารามे ฯ เตน โข ปน สมเยน หตฺถโก
สภฺยปฺตฺโต วาทกฺขิตฺโต โหติ ฯ โส ติตฺถิเยหิ สทฺธี สลฺลปฺนฺโต
อวชานิตฺวา ปฏฺิขานาติ ปฏฺิขานิตฺวา อวชานาติ อญฺเณนญฺณํ
ปฏฺิจฺจโรติ สมฺปชานมฺุสา ภาสฺติ สงฺเกตํ กตฺวา วิสฺวาเทติ ฯ ติตฺถิยา
อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม หตฺถโก สภฺยปฺตฺโต
อเมหฺหิ สทฺธี สลฺลปฺนฺโต อวชานิตฺวา ปฏฺิขานิสฺสฺสติ ปฏฺิขานิตฺวา
อวชานิสฺสฺสติ อญฺเณนญฺณํ ปฏฺิจฺจโรติ สมฺปชานมฺุสา ภาสฺติสฺสฺสติ
สงฺเกตํ กตฺวา วิสฺวาเทสฺสฺสติ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ ติตฺถิยานํ
อุชฺฌายนฺตานํ จิยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ เยน
หตฺถโก สภฺยปฺตฺโต เตนฺอุปสงฺกมํสุ อุปสงฺกมิตฺวา หตฺถกํ สภฺยปฺตฺตํ
เอตทโวจฺจุํ สจฺจุํ กิร ตฺวํ อวฺุโส หตฺถก ติตฺถิเยหิ สทฺธี
สลฺลปฺนฺโต อวชานิตฺวา ปฏฺิขานาสิ ปฏฺิขานิตฺวา อวชานาสิ
อญฺเณนญฺณํ ปฏฺิจฺจโรติ สมฺปชานมฺุสา ภาสฺติ สงฺเกตํ กตฺวา วิสฺวาเทสฺสฺสติ ฯ
เอเต โข อวฺุโส ติตฺถิยา นาม เยน เกนจิ เขตฺตพฺุพา น ๑ เตสํ

๑ ม. เนว ฯ

ชโย ทาทพุโพติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺญา ฯเปฯ เต อชฺชฌายนฺติ
 จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม หตฺถโก สกฺยปฺตฺโต ติตฺถิเยหิ
 สทฺธิ์ สลฺลปฺนฺโต อวชานิตฺวา ปฏฺิขานิสฺสตี ปฏฺิขานิตฺวา อวชานิสฺสตี
 อณฺเณณณฺณํ ปฏฺิจริสฺสตี สมฺปชานมฺุสา ภาสิสฺสตี สงฺเกตํ กตฺวา
 วิสฺวาเทสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ [๑] ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ
 อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรณเ ภิกฺขุสงฺฆํ
 สนฺนิปาตาเปตฺวา หตฺถกํ สกฺยปฺตฺตํ ปฏฺิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ
 หตฺถก ติตฺถิเยหิ สทฺธิ์ สลฺลปฺนฺโต อวชานิตฺวา ปฏฺิขานาตี
 ปฏฺิขานิตฺวา อวชานาตี อณฺเณณณฺณํ ปฏฺิจรตี สมฺปชานมฺุสา ภาสตี
 สงฺเกตํ กตฺวา วิสฺวาเทสฺตีติ ฯ สจฺจํ ภควาตี ฯ วิครหิ พุทฺโธ
 ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ โมจฺปุริส ติตฺถิเยหิ สทฺธิ์ สลฺลปฺนฺโต
 อวชานิตฺวา ปฏฺิขานิสฺสตี ปฏฺิขานิตฺวา อวชานิสฺสตี อณฺเณณณฺณํ
 ปฏฺิจริสฺสตี สมฺปชานมฺุสา ภาสิสฺสตี สงฺเกตํ กตฺวา วิสฺวาเทสฺสตี
 เนตํ โมจฺปุริส อปฺปสนฺนํ นํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ นํ วา ภิยฺโย-
 ภาวาย ฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺุทิสฺเสยฺยถ
 สมฺปชานมฺุสาวาเท ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๑๗๔] สมฺปชานมฺุสาวาโท นาม วิสฺวาทนฺปุเรกฺขารสฺส วาจา
 คีรา พุยฺปโถ วจีเกโท วาจตีกา วิญฺญตฺติ อญฺจ อนริยโวหารา
 อทิฏฺจํ ทิฏฺจํ เมตี อสฺสุตํ สฺตํ เมตี อมฺุตํ มฺุตํ เมตี
 อวิญฺญาตํ วิญฺญาตํ เมตี ทิฏฺจํ อทิฏฺจํ เมตี สฺตํ อสฺสุตํ

๑ ม. ย. หตฺถกํ สกฺยปฺตฺตํ อเนกปริยาเขน วิครหิตฺวา ฯ เอวมิตฺติเสสฺ สิกฺขาปเทสฺสุ ฯ

เมติ มุตฺ อมุตฺ เมติ วิญญาตํ อวิญญาตํ เมติ ฯ

[๑๗๕] อทิฏฺจํ นาม น จกฺขุณา ทิฏฺจํ ฯ อสฺสุตฺตํ นาม น
โสเตน สุตฺตํ ฯ อมุตฺตํ นาม น ฆาเนน ฆายิตฺตํ น ชิวฺหาย
สಾಯิตฺตํ น กาเยน ศฺกฺกฺจํ ฯ อวิญญาตํ นาม น มนสา วิญญาตํ ฯ
ทิฏฺจํ นาม จกฺขุณา ทิฏฺจํ ฯ สุตฺตํ นาม โสเตน สุตฺตํ ฯ มุตฺตํ
นาม ฆาเนน ฆายิตฺตํ ชิวฺหาย สಾಯิตฺตํ กาเยน ศฺกฺกฺจํ ฯ วิญญาตํ
นาม มนสา วิญญาตํ ฯ

[๑๗๖] ตีหาคารเหหิ อทิฏฺจํ ทิฏฺจํ เมติ สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตฺสฺส อापตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ปุพฺเพวสฺส โหติ มฺสา ภณฺิสฺสนฺติ๒
ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา ภณฺามิตฺติ ภณฺิตฺสฺส โหติ มฺสา มยา
ภณฺิตนฺติ ฯ จตฺตุหาคารเหหิ อทิฏฺจํ ทิฏฺจํ เมติ สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตฺสฺส อापตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ปุพฺเพวสฺส โหติ มฺสา
ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา ภณฺามิตฺติ ภณฺิตฺสฺส โหติ
มฺสา มยา ภณฺิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี ฯ ปญฺจาคารเหหิ อทิฏฺจํ
ทิฏฺจํ เมติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส อापตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ปุพฺเพวสฺส
โหติ มฺสา ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา ภณฺามิตฺติ
ภณฺิตฺสฺส โหติ มฺสา มยา ภณฺิตนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐี วินิชาย
ขนฺตี ฯ ฉหาคารเหหิ อทิฏฺจํ ทิฏฺจํ เมติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺสฺส
อापตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ปุพฺเพวสฺส โหติ มฺสา ภณฺิสฺสนฺติ
ภณฺนตฺสฺส โหติ มฺสา ภณฺามิตฺติ ภณฺิตฺสฺส โหติ มฺสา มยา

วิญญาตญจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อทิฏฺฐิ ทิฏฺฐณฺจ เม สุตณฺจ
มุตณฺจ วิญญาตญจาติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ
ปาจิตฺตยสฺส ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อสฺสฺสฺ ตฺตณฺจ เม มุตญจาติ ๗เปฯ
ตีหากาเรหิ อสฺสฺสฺ ตฺตณฺจ เม วิญญาตญจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ
อสฺสฺสฺ ตฺตณฺจ เม ทิฏฺฐณฺจจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อสฺสฺสฺ
สฺตณฺจ เม มุตณฺจ วิญญาตญจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อสฺสฺสฺ
สฺตณฺจ เม มุตณฺจ ทิฏฺฐณฺจจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อสฺสฺสฺ
สฺตณฺจ เม มุตณฺจ วิญญาตญฺจ ทิฏฺฐณฺจจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ
อมุตฺ มุตณฺจ เม วิญญาตญจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อมุตฺ
มุตณฺจ เม ทิฏฺฐณฺจจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อมุตฺ มุตณฺจ
เม สุตญจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อมุตฺ มุตณฺจ เม วิญญาตญ
ทิฏฺฐณฺจจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อมุตฺ มุตณฺจ เม วิญญาตญ
สฺตณฺจจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อมุตฺ มุตณฺจ เม วิญญาตญ
ทิฏฺฐณฺจ สฺตณฺจจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อวิญญาตฺ วิญญาตญ
เม ทิฏฺฐณฺจจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อวิญญาตฺ วิญญาตญ
เม สุตญจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อวิญญาตฺ วิญญาตญ
เม มุตญจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อวิญญาตฺ วิญญาตญ เม
ทิฏฺฐณฺจ สฺตณฺจจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อวิญญาตฺ วิญญาตญ
เม ทิฏฺฐณฺจ มุตญจาติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ อวิญญาตฺ วิญญาตญ
เม ทิฏฺฐณฺจ สฺตณฺจ มุตญจาติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส

อาปตติ ปาจิตติยสฺส ฯเปฯ

[๑๗๘] ตีหากาเรหิ ทิฏฺฐิ อทิฏฺฐิ เมติ สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ปุพฺพเวสฺส โหติ มุสา ภณฺิสฺสนฺติ
ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา
ภณิตฺนฺติ ฯ จตุหากาเรหิ ฯเปฯ ปฺลจหากาเรหิ ฯเปฯ
ฉหากาเรหิ ฯเปฯ สตฺตหากาเรหิ ทิฏฺฐิ อทิฏฺฐิ เมติ สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ปุพฺพเวสฺส โหติ มุสา
ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจิ
วินิชาย ภาวํ ฯ ตีหากาเรหิ สฺตํ อสฺสฺตํ เมติ ฯเปฯ มุตฺตํ อมุตฺตํ
เมติ ฯเปฯ วิญฺญาตํ อวิญฺญาตํ เมติ สมฺปชานมุสา ภณฺนตฺสฺส
อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ปุพฺพเวสฺส โหติ มุสา ภณฺิสฺสนฺติ
ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส โหติ มุสา มยา
ภณิตฺนฺติ ฯ จตุหากาเรหิ ฯเปฯ ปฺลจหากาเรหิ ฯเปฯ ฉหากาเรหิ
ฯเปฯ สตฺตหากาเรหิ วิญฺญาตํ อวิญฺญาตํ เมติ สมฺปชานมุสา
ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ปุพฺพเวสฺส โหติ มุสา
ภณฺิสฺสนฺติ ภณฺนตฺสฺส โหติ มุสา ภณามิติ ภณิตฺสฺส โหติ
มุสา มยา ภณิตฺนฺติ วินิชาย ทิฏฺฐิ วินิชาย ขนฺตี วินิชาย รุจิ
วินิชาย ภาวํ ฯ

[๑๗๙] ตีหากาเรหิ ทิฏฺฐิ สฺตํ เมติ ฯเปฯ ตีหากาเรหิ

ทิฏฐัง มุตตัง เมตติ ๗เป๗ ตีหากาเรหิ ทิฏฐัง วิญญาตัง เมตติ
 สมุปชานมุตตา ภณนุตตสฺส อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๗เป๗ ตีหากาเรหิ
 ทิฏฐัง สุตตญจ เม มุตตญจจาติ ๗เป๗ ตีหากาเรหิ ทิฏฐัง สุตตญจ
 เม วิญญาตญจจาติ ๗เป๗ ตีหากาเรหิ ทิฏฐัง สุตตญจ เม
 มุตตญจ วิญญาตญจจาติ สมุปชานมุตตา ภณนุตตสฺส อापตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๗เป๗ ตีหากาเรหิ สุตตัง มุตตัง เมตติ ๗เป๗ สุตตัง วิญญาตัง
 เมตติ ๗เป๗ สุตตัง ทิฏฐัง เมตติ สมุปชานมุตตา ภณนุตตสฺส อापตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๗เป๗ ตีหากาเรหิ สุตตัง มุตตญจ เม วิญญาตญจจาติ
 ๗เป๗ สุตตัง มุตตญจ เม ทิฏฐญจจาติ ๗เป๗ สุตตัง มุตตญจ
 เม วิญญาตญจ ทิฏฐญจจาติ สมุปชานมุตตา ภณนุตตสฺส อापตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๗เป๗ ตีหากาเรหิ มุตตัง วิญญาตัง เมตติ ๗เป๗
 มุตตัง ทิฏฐัง เมตติ ๗เป๗ มุตตัง สุตตัง เมตติ ๗เป๗ ตีหากาเรหิ
 มุตตัง วิญญาตญจ เม ทิฏฐญจจาติ ๗เป๗ มุตตัง วิญญาตญจ
 เม สุตตญจจาติ ๗เป๗ มุตตัง วิญญาตญจ เม ทิฏฐญจ สุตตญจจาติ
 ๗เป๗ ตีหากาเรหิ วิญญาตัง ทิฏฐัง เมตติ ๗เป๗ วิญญาตัง
 สุตตัง เมตติ ๗เป๗ วิญญาตัง มุตตัง เมตติ ๗เป๗ ตีหากาเรหิ
 วิญญาตัง ทิฏฐญจ เม สุตตญจจาติ ๗เป๗ วิญญาตัง ทิฏฐญจ
 เม มุตตญจจาติ ๗เป๗ วิญญาตัง ทิฏฐญจ เม สุตตญจ มุตตญจจาติ
 สมุปชานมุตตา ภณนุตตสฺส อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๗เป๗

[๑๘๐] ตีหากาเรหิ ทิฏฐเจ เวเมตติโก ทิฏฐัง โนกปเปตติ ทิฏฐัง

นสฺสรตฺติ ทิฏฺฐจํ ปมฺภูโจ ๑ โหติ ทิฏฺฐจฺจ เม สุตฺตจฺจาติ สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตฺตสฺส อปฺตติ ปาจิตฺตियสฺส ๗เปฯ ทิฏฺฐจฺจ เม สุตฺตจ
มุตฺตจ วิญฺญาตฺตจฺจาติ สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺตสฺส อปฺตติ
ปาจิตฺตियสฺส ๗เปฯ สฺส เต เวมฺติโก สฺสํ โนกปฺเปติ สฺสํ นสฺสรตฺติ
สฺสํ ปมฺภูโจ โหติ ๗เปฯ มฺเต เวมฺติโก มฺตํ โนกปฺเปติ
มฺตํ นสฺสรตฺติ มฺตํ ปมฺภูโจ โหติ ๗เปฯ ตีหากาเรหิ วิญฺญาเต
เวมฺติโก วิญฺญาตํ โนกปฺเปติ วิญฺญาตํ นสฺสรตฺติ วิญฺญาตํ ปมฺภูโจ
โหติ วิญฺญาตฺตจฺจ เม ทิฏฺฐจฺจจฺจาติ ๗เปฯ วิญฺญาตฺตจฺจ เม
สุตฺตจฺจาติ ๗เปฯ วิญฺญาตฺตจฺจ เม มุตฺตจฺจาติ ๗เปฯ วิญฺญาตฺตจ
เม ทิฏฺฐจฺจ สฺสจฺจาติ ๗เปฯ วิญฺญาตฺตจฺจ เม ทิฏฺฐจ
มุตฺตจฺจาติ ๗เปฯ วิญฺญาตฺตจฺจ เม ทิฏฺฐจฺจ สฺสจฺจ มุตฺตจฺจาติ
สมฺปชานมฺสา ภณฺนตฺตสฺส อปฺตติ ปาจิตฺตियสฺส ปุพฺพเวสฺส โหติ
มฺสา ภณฺนตฺตสฺส โหติ มฺสา ภณฺนตฺตสฺส โหติ มฺสา ภณฺนตฺตสฺส
โหติ มฺสา มยา ภณฺนตฺตสฺส ๗ จตฺตหากาเรหิ ๗เปฯ ปญฺจหากาเรหิ
๗เปฯ ฉหากาเรหิ ๗เปฯ สจฺจตฺตหากาเรหิ วิญฺญาเต
เวมฺติโก วิญฺญาเต โนกปฺเปติ วิญฺญาตํ นสฺสรตฺติ วิญฺญาตํ ปมฺภูโจ
โหติ วิญฺญาตฺตจฺจ เม ทิฏฺฐจฺจ สฺสจฺจ มุตฺตจฺจาติ สมฺปชานมฺสา
ภณฺนตฺตสฺส อปฺตติ ปาจิตฺตियสฺส ปุพฺพเวสฺส โหติ มฺสา
ภณฺนตฺตสฺส โหติ มฺสา ภณฺนตฺตสฺส โหติ มฺสา ภณฺนตฺตสฺส โหติ
๑ ม. ย. สมฺมฺภูโจ ๗ เอวมฺปฺริปี ๗

มูสา มยา ภณฺตฺนุติ วินิชาย ทิฏฺฐิจิ วินิชาย ขนฺตุติ วินิชาย รุจิ
วินิชาย ภาวํ ฯ

[๑๘๑] อนาปตฺติ ทวาย ๑ ภณฺติ รวาย ๒ ภณฺติ (ทวาย ๓ ภณฺติ
นาม สหสา ภณฺติ ฯ รวาย ๔ ภณฺติ นาม อญฺญํ ภณฺติสุสามิติ
อญฺญํ ภณฺติ ฯ) อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ
ปฺจมสติขาปทํ นิฏฺฐิจิตฺ ฯ

๑-๓ ม. ทวาฯ ๒-๔ ม. รวาฯ

ทุตยสิกขาปท

[๑๘๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุสาราเม ฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ เปสฺเลหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ ฅณฺฑนฺตา ๑ เปสฺเล ภิกฺขุ โอมสฺนฺติ
ชาติยาปิ นามเนปิ โคตฺเตนปิ กมฺเมนปิ สิปฺเปนปิ อาพาเชนปิ
ลิจฺเณนปิ กิเลเสนปิ อาปตฺตฺติยาปิ หีเนนปิ อกฺโกเสน ขบเสนฺติ
วมฺเภนฺติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อฺชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เปสฺเลหิ ภิกฺขุหิ
สทฺธิ ฅณฺฑนฺตา เปสฺเล ภิกฺขุ โอมสฺสฺสฺนฺติ ชาติยาปิ นามเนปิ
โคตฺเตนปิ กมฺเมนปิ สิปฺเปนปิ อาพาเชนปิ ลิจฺเณนปิ กิเลเสนปิ
อาปตฺตฺติยาปิ หีเนนปิ อกฺโกเสน ขบเสสฺสฺนฺติ วมฺเภสฺสฺนฺติติ ฯ
อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห
ภิกฺขเว เปสฺเลหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ ฅณฺฑนฺตา เปสฺเล ภิกฺขุ โอมสฺถ
ชาติยาปิ นามเนปิ โคตฺเตนปิ กมฺเมนปิ สิปฺเปนปิ อาพาเชนปิ
ลิจฺเณนปิ กิเลเสนปิ อาปตฺตฺติยาปิ หีเนนปิ อกฺโกเสน ขบเสถ
วมฺเภถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
ตุมฺเห โมฆปฺริสา เปสฺเลหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ ฅณฺฑนฺตา เปสฺเล
ภิกฺขุ โอมสฺสฺสฺถ ชาติยาปิ ฯ เป ฯ หีเนนปิ อกฺโกเสน ขบเสสฺสฺถ
๑ ยฺ. ฅณฺฑนฺตา ฯ เอวมฺปฺริปิ ฯ

เสฏฺฐจิณา สทฺฐี ทฺวิหิ สหสฺเสหิ อพฺภทฺ อกาสิ มยฺหํ พลิปฺพุโท
สกกฺกสฺสํ อติพฺพุทฺ ปรวฺภูฏฺเสสฺสตีติ ฯ อถ โข ภิกฺขเว โส พฺราหฺมณโณ
สกกฺกสฺสํ อติพฺพุทฺชา นนฺทิวิสาลํ พลิปฺพุทฺ ยฺยชิตฺวา เอตทโวจ
อณฺณ ภาทร วหสฺสุ ภาทรฺราติ ฯ อถ โข ภิกฺขเว นนฺทิวิสาลो
พลิปฺพุโท สกกฺกสฺสํ อติพฺพุทฺ ปรวฺภูฏฺสิ ฯ

[๑๘๔] มนาปเมว ภาเสยฺย นามนาปํ กุทาจนํ

มนาปํ ภาสฺमानสฺส ครุภาริ อุตฺพุพฺพิ

ชนฺณจ นํ อถพุเกสิ ๑ เตน จตฺตมโน อหฺมุติ ฯ

[๑๘๕] ตทาปิ เม ภิกฺขเว อมฺนาปา ขขสนา วมฺภนา กิมฺจํ
ปเนตฺรหิ มนาปา ภวิสฺสตี ขขสนา วมฺภนา เนตฺติ ภิกฺขเว
อปฺปสนฺนํ นํ วา ปสาทาย ฯ เปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมิ สิกฺขาปทํ
อฺภูทฺธิเสยฺยถ โอมสฺวาเท ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ

[๑๘๖] โอมสฺวาโท นาม ทสฺหิ อกาเรหิ โอมสฺตี ชาตฺติยาปิ
นาเมนฺปิ โคตฺเตนฺปิ กมฺเมนฺปิ สิปปฺเนนฺปิ อาพาเชนฺปิ ลิงฺเคนฺปิ
กิลฺเสนฺปิ อาปตฺตฺติยาปิ อกฺโกเสนฺปิ ฯ

[๑๘๗] ชาติ นาม เทว ชาติโย หีนา จ ชาติ อุกฺกฏฺจา
จ ชาติ ฯ หีนา นาม ชาติ จณฺฑาทชาติ เวณฺชาติ เนสฺสาทชาติ
รตฺการชาติ ปุกฺกุสชาติ เอสา หีนา นาม ชาติ ฯ อุกฺกฏฺจา นาม
ชาติ ขตฺตฺติยาชาติ พฺราหฺมณฺชาติ เอสา อุกฺกฏฺจา นาม ชาติ ฯ

[๑๘๘] นามิ นาม เทว นามานิ หีนฺณจ นามิ อุกฺกฏฺจณฺจ
๑ ม. อลาเกสิ ฯ

นามํ ๑ หีนํ นาม นามํ อวณณกํ ชวณณกํ ธนัญจกํ สวิญจกํ
กุลวฑฒกํ เตสุ เตสุ วา ปน ชนปเทศุ โอลณวาทํ อวณวาทํ
หีพิตํ ปริญุตํ อจิตฺตกตํ ๑ เอตํ หีนํ นาม นามํ ๑ อุกกญฺจํ นาม
นามํ พุทฺธปฏิสํยุตํ ฌมฺมปฏิสํยุตํ สงฺฆปฏิสํยุตํ เตสุ เตสุ วา
ปน ชนปเทศุ อโนณวาทํ อนวณวาทํ อหีพิตํ อปริญุตํ จิตฺตกตํ
เอตํ อุกกญฺจํ นาม นามํ ๑

[๑๘๕] โคตฺตํ นาม เทว โคตฺตานิ หีนณฺจ โคตฺตํ อุกกญฺจณฺจ
โคตฺตํ ๑ หีนํ นาม ภาวทฺวาชโคตฺตํ เตสุ เตสุ วา ปน ชนปเทศุ
โอลณวาทํ อวณวาทํ หีพิตํ ปริญุตํ อจิตฺตกตํ เอตํ หีนํ นาม
โคตฺตํ ๑ อุกกญฺจํ นาม โคตฺตํ โคตฺตมโคตฺตํ โมคคฺคสถานโคตฺตํ
กจฺจายนโคตฺตํ วาเสฏฺฐโคตฺตํ ๒ เตสุ เตสุ วา ปน ชนปเทศุ
อโนณวาทํ อนวณวาทํ อหีพิตํ อปริญุตํ จิตฺตกตํ เอตํ อุกกญฺจํ
นาม โคตฺตํ ๑

[๑๘๖] กมฺมํ นาม เทว กมฺมานิ หีนณฺจ กมฺมํ อุกกญฺจณฺจ
กมฺมํ ๑ หีนํ นาม กมฺมํ โกฎฺจกมฺมํ ปุพฺผทฺทกมฺมํ เตสุ
เตสุ วา ปน ชนปเทศุ โอลณวาทํ อวณวาทํ หีพิตํ ปริญุตํ
อจิตฺตกตํ เอตํ หีนํ นาม กมฺมํ ๑ อุกกญฺจํ นาม กมฺมํ กสิ
วณฺชิชา โครกฺขา เตสุ เตสุ วา ปน ชนปเทศุ อโนณวาทํ
อนวณวาทํ อหีพิตํ อปริญุตํ จิตฺตกตํ เอตํ อุกกญฺจํ นาม กมฺมํ ๑

[๑๘๗] สิปปํ นาม เทว สิปปานิ หีนณฺจ สิปปํ อุกกญฺจณฺจ
๑ ม. อจิตฺตกตํ ๑ เอวมุปริปิ ๑ ๒ ม. กจฺจายนโคตฺตํ วาสิฏฺฐโคตฺตํ ๑ เอวมุปริปิ ๑

สิปป์ ๑ หีนัน นาม สิปป์ นพการสิปป์ กุมภการสิปป์ เปสการสิปป์
จมุมการสิปป์ นหาปิตสิปป์ เตสุ เตสุ วา ปน ชนปเทสุ โอนฺณณาคํ
อวณฺณาคํ หีฬิตํ ปริภุตํ อจิตฺกิตํ เอตํ หีนัน นาม สิปป์ ๑

อุกุกกุจฺจํ นาม สิปป์ มุฑธา ๑ คณนา เตขา เตสุ เตสุ วา ปน
ชนปเทสุ อโนณฺณาคํ อนวณฺณาคํ อหีฬิตํ อปริภุตํ จิตฺกิตํ เอตํ
อุกุกกุจฺจํ นาม สิปป์ ๑

[๑๕๒] สพฺเพปิ อาพาธา หีนนา นาม อปิจ มรฺฐเมโห อาพาโธ
อุกุกกุจฺจํ ๑

[๑๕๓] ลิงฺกํ นาม เทว ลิงฺกานิ หีนณฺจ ลิงฺกํ อุกุกกุจฺจณฺจ
ลิงฺกํ ๑ หีนัน นาม ลิงฺกํ อติทึฆํ อติรสฺสํ อติคณฺหํ อจฺโจทาตํ
เอตํ หีนัน นาม ลิงฺกํ ๑ อุกุกกุจฺจํ นาม ลิงฺกํ นาคิทึฆํ นาคิรสฺสํ
นาคิคณฺหํ นาจฺโจทาตํ เอตํ อุกุกกุจฺจํ นาม ลิงฺกํ ๑

[๑๕๔] สพฺเพปิ กิเลสา หีนนา ๑

[๑๕๕] สพฺพาปิ อาปตฺติโย หีนนา อปิจ โสตาปตฺติ สมาปตฺติ
อุกุกกุจฺจา ๑

[๑๕๖] อกฺโกโส นาม เทว อกฺโกสา หีโน จ อกฺโกโส
อุกุกกุจฺจํ จ อกฺโกโส ๑ หีโน นาม อกฺโกโส โอนฺณุจฺจิตฺติ
เมณฺโฆสิ โคณฺโฆสิ คหฺรโฆสิ ตริจฺจนาคโตสิ เนรยโฆสิ
นตฺถิ ตฺยหํ สุกฺติ ทฺกคฺติเยว ตฺยหํ ปาฏิกงฺขาติ ยกาเรน วา
ภกาเรน วา กากฺกุโฆจิกาย วา เอโส หีโน นาม อกฺโกโส ๑

๑ ม. มุฑทา ๑ เอวมฺปฺริปี ๑

อุกฺกฏฺโโจ นาม อุกฺโกโส ปณฺฑิตฺโตติ พฺยตฺโตติ เมธาวีติ
พหุสฺสุตฺโตติ ฌมฺมกถิกฺโกติ นตฺถิ ตฺยฺหํ ทฺกฺกตฺติ สฺกฺกตฺติเยว ตฺยฺหํ
ปาฏิกงฺขาติ เอโส อุกฺกฏฺโโจ นาม อุกฺโกโส ฯ

[๑๕๗] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกตฺตกาโม ๑ หีนฺเนน หีนํ วเทติ จณฺฑาลํ เวณฺํ เนสาทํ
รตฺถการํ ปุํกฺกสฺสํ จณฺฑาโลติ เวณฺเณติ เนสาโทติ รตฺถาโรติ
ปุํกฺกโสสีติ ฌตฺติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๑๕๘] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกตฺตกาโม หีนฺเนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ ขตฺตียํ พฺราหฺมณฺณํ จณฺฑาโลติ
เวณฺเณติ เนสาโทติ รตฺถาโรติ ปุํกฺกโสสีติ ฌตฺติ อาปตฺติ
วาจา ย วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๑๕๙] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจเนน หีนํ วเทติ จณฺฑาลํ เวณฺํ เนสาทํ
รตฺถการํ ปุํกฺกสฺสํ ขตฺตียสฺสํ พฺราหฺมโณสีติ ฌตฺติ อาปตฺติ วาจา
วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๐] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจเนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ ขตฺตียํ พฺราหฺมณฺณํ
ขตฺตียสฺสํ พฺราหฺมโณสีติ ฌตฺติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

๑ ย. มงฺกก กตฺตกาโม ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ

[๒๐๑] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุตฺตฺตฺกาโม หีนฺน หีนํ วเทติ อวกณฺณกํ ชวกณฺณกํ ฌนฺนิฏฺฐกํ
สฺวิฏฺฐกํ กุลวฑฺฒกํ อวกณฺณโกสฺสี ชวกณฺณโกสฺสี ฌนฺนิฏฺฐโกสฺสี
สฺวิฏฺฐโกสฺสี กุลวฑฺฒโกสฺสีติ ภาณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๒] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุตฺตฺตฺกาโม หีนฺน อุกฺกฏฺฐํ วเทติ พุทฺธรฺกฺขิตํ ฌมฺมรฺกฺขิตํ
สงฺฆรฺกฺขิตํ อวกณฺณโกสฺสี ชวกณฺณโกสฺสี ฌนฺนิฏฺฐโกสฺสี สฺวิฏฺฐโกสฺสี
กุลวฑฺฒโกสฺสีติ ภาณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๓] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุตฺตฺตฺกาโม อุกฺกฏฺฐเณน หีนํ วเทติ อวกณฺณกํ ชวกณฺณกํ
ฌนฺนิฏฺฐกํ สฺวิฏฺฐกํ กุลวฑฺฒกํ พุทฺธรฺกฺขิตฺโตสฺสี ฌมฺมรฺกฺขิตฺโตสฺสี
สงฺฆรฺกฺขิตฺโตสฺสีติ ภาณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๔] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุตฺตฺตฺกาโม อุกฺกฏฺฐเณน อุกฺกฏฺฐํ วเทติ พุทฺธรฺกฺขิตํ ฌมฺมรฺกฺขิตํ
สงฺฆรฺกฺขิตํ พุทฺธรฺกฺขิตฺโตสฺสี ฌมฺมรฺกฺขิตฺโตสฺสี สงฺฆรฺกฺขิตฺโตสฺสีติ ภาณติ
อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๕] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุตฺตฺตฺกาโม หีนฺน หีนํ วเทติ โกสฺสียํ ภาทฺทวาชํ โกสฺสีโยสฺสี
ภาทฺทวาชโสสฺสีติ ภาณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๖] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มจฺกุกตฺตฺกาโม หีนฺน อุกฺกฏฺจํ วเทติ โคตมํ โมคฺคลฺลานํ
กจฺจายนํ วาเสฏฺฐํ ๑ โกลิโยสิ ภารทฺวาไซสีติ ฃณฺติ อปฺตฺติ
วาชาย วาชาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๗] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มจฺกุกตฺตฺกาโม อุกฺกฏฺเจน หีนํ วเทติ โกลิยํ ภารทฺวาไซ โคตโมสิ
โมคฺคลฺลานโนสิ กจฺจายโนสิ วาเสฏฺฐโจสีติ ฃณฺติ อปฺตฺติ
วาชาย วาชาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๘] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มจฺกุกตฺตฺกาโม อุกฺกฏฺเจน อุกฺกฏฺจํ วเทติ โคตมํ โมคฺคลฺลานํ
กจฺจายนํ วาเสฏฺฐํ โคตโมสิ โมคฺคลฺลานโนสิ กจฺจายโนสิ
วาเสฏฺฐโจสีติ ฃณฺติ อปฺตฺติ วาชาย วาชาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๐๙] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มจฺกุกตฺตฺกาโม หีนฺน หีนํ วเทติ โกฏฺจกํ ปุํปฺผจฺจทฺทกํ โกฏฺจโกสิ๑
ปุํปฺผจฺจทฺทโกสีติ ฃณฺติ อปฺตฺติ วาชาย วาชาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๑๐] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มจฺกุกตฺตฺกาโม หีนฺน อุกฺกฏฺจํ วเทติ กสํ วาณิขํ โครกฺขํ
โกฏฺจโกสิ ปุํปฺผจฺจทฺทโกสีติ ฃณฺติ อปฺตฺติ วาชาย วาชาย
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๑๑] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
๑ ม. กจฺจานํ วาสิฏฺฐํ ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ

มฺงฺกุกตฺตฺกกาโม อุกฺกฏฺเจน หีนํ วเทติ โกฏฺจกํ ปฺปฺผนฺนํ
กสโกติ วาณิไซสิ โครกฺโขสิติ ภณฺติ อาปตฺติ วาจา
วาจา ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ

[๒๑๒] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺกกาโม วมฺเภตฺกกาโม
มฺงฺกุกตฺตฺกกาโม อุกฺกฏฺเจน อุกฺกฏฺจํ วเทติ กสกํ วาณิฆํ โครกฺขํ
กสโกติ วาณิไซสิ โครกฺโขสิติ ภณฺติ อาปตฺติ วาจา วาจา
ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ

[๒๑๓] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺกกาโม วมฺเภตฺกกาโม
มฺงฺกุกตฺตฺกกาโม หีนฺนํ หีนํ วเทติ นพการํ กุมฺภการํ เปสการํ
จมฺมการํ นหาปีตํ นพกาโรติ กุมฺภกาโรติ เปสกาโรติ จมฺมกาโรติ
นหาปีโตสิติ ภณฺติ อาปตฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ

[๒๑๔] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺกกาโม วมฺเภตฺกกาโม
มฺงฺกุกตฺตฺกกาโม หีนฺนํ อุกฺกฏฺจํ วเทติ มุฑฺธิกํ ๑ คณฺกํ เลขกํ
นพกาโรติ กุมฺภกาโรติ เปสกาโรติ จมฺมกาโรติ นหาปีโตสิติ
ภณฺติ อาปตฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ

[๒๑๕] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺกกาโม วมฺเภตฺกกาโม
มฺงฺกุกตฺตฺกกาโม อุกฺกฏฺเจน หีนํ วเทติ นพการํ กุมฺภการํ เปสการํ
จมฺมการํ นหาปีตํ มุฑฺธิโกติ คณฺโกติ เลขโกสิติ ภณฺติ
อาปตฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ

[๒๑๖] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺกกาโม วมฺเภตฺกกาโม
๑ ม. มุฑฺธิกํ ฯ เอวมฺฺปริปี ฯ

มงฺกุตตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจน อุกฺกฏฺจํ วเทติ มุฑฺธิกํ คณฺถํ เลขกํ
มุฑฺธิโกสฺสี คณฺโถสฺสี เลขโกสฺสีติ ภณฺติ อปฺตฺติ วาจา ย วาจา
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๑๓] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุตตฺตกาโม หีเนน หีนํ วเทติ กุฏฺจิกํ คณฺฑิกํ กิลาสิกํ
โสสิกํ อปฺมาริกํ กุฏฺจิกโกสฺสี คณฺฑิกโกสฺสี กิลาสิโกสฺสี โสสิโกสฺสี
อปฺมาริกโกสฺสีติ ภณฺติ อปฺตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๑๔] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุตตฺตกาโม หีเนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ มฐฺเมหิกํ กุฏฺจิกโกสฺสี
คณฺฑิกโกสฺสี กิลาสิโกสฺสี โสสิโกสฺสี อปฺมาริกโกสฺสีติ ภณฺติ อปฺตฺติ
วาจา ย วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๑๕] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุตตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจน หีนํ วเทติ กุฏฺจิกํ คณฺฑิกํ กิลาสิกํ
โสสิกํ อปฺมาริกํ มฐฺเมหิกโกสฺสีติ ภณฺติ อปฺตฺติ วาจา ย วาจา
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๐] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุตตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจน อุกฺกฏฺจํ วเทติ มฐฺเมหิกํ มฐฺเมหิกโกสฺสีติ
ภณฺติ อปฺตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๑] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มงฺกุตตฺตกาโม หีเนน หีนํ วเทติ อติทิมํ อติรสฺสํ อติคณฺหํ

อจุโจทาตํ อติทีโฆสิ อติรสฺโสสิ อติกโณหสิ อจุโจทาโตสีติ
ภณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตยสฺส ฯ

[๒๒๒] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกตฺตกาโม หีนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ นาติทีฆํ นาติรสฺสํ นาติกณฺ्हํ
นาจุโจทาตํ อติทีโฆสิ อติรสฺโสสิ อติกโณหสิ อจุโจทาโตสีติ
ภณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตยสฺส ฯ

[๒๒๓] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจน หีนํ วเทติ อติทีฆํ อติรสฺสํ อติกณฺ्हํ
อจุโจทาตํ นาติทีโฆสิ นาติรสฺโสสิ นาติกโณหสิ นาจุโจทาโตสีติ
ภณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตยสฺส ฯ

[๒๒๔] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจน อุกฺกฏฺจํ วเทติ นาติทีฆํ นาติรสฺสํ
นาติกณฺ्हํ นาจุโจทาตํ นาติทีโฆสิ นาติรสฺโสสิ นาติกโณหสิ
นาจุโจทาโตสีติ ภณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตยสฺส ฯ

[๒๒๕] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกตฺตกาโม หีนน หีนํ วเทติ รากปรียฺญฺจิตฺตํ โทสปรียฺญฺจิตฺตํ
โหมปรียฺญฺจิตฺตํ รากปรียฺญฺจิตฺโตสิ โทสปรียฺญฺจิตฺโตสิ โหมปรียฺญฺจิตฺโตสีติ
ภณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตยสฺส ฯ

[๒๒๖] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกตฺตกาโม หีนน อุกฺกฏฺจํ วเทติ วิตรากํ วิตโทสํ วิตโหมหํ

ราคปริยญฺจิตฺติ โทสปริยญฺจิตฺติ โมหปริยญฺจิตฺตีสํติ ฅณฺติ
อาปตฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๗] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจน หีนํ วเทติ ราคปริยญฺจิตฺตํ โทสปริยญฺจิตฺตํ
โหมปริยญฺจิตฺตํ วิตฺราโคสิ วิตฺโทโสสิ วิตฺโมโหสิํติ ฅณฺติ
อาปตฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๘] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจน อุกฺกฏฺจํ วเทติ วิตฺรํ วิตฺโหลํ
วิตฺโมหํ วิตฺราโคสิ วิตฺโทโสสิ วิตฺโมโหสิํติ ฅณฺติ อาปตฺติ
วาจา วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๒๙] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกตฺตกาโม หีนนํ หีนํ วเทติ ปาราชิกํ อหฺมฺปาปนฺนํ สงฺฆาติเสถํ
อหฺมฺปาปนฺนํ อุตฺตจฺจํ อหฺมฺปาปนฺนํ ปาจิตฺตียํ อหฺมฺปาปนฺนํ ปาฎิเทสนียํ
อหฺมฺปาปนฺนํ ทุกฺกฏํ อหฺมฺปาปนฺนํ ทุพฺภาสิตํ อหฺมฺปาปนฺนํ ปาราชิกํ
อหฺมฺปาปนฺโนสิ สงฺฆาติเสถํ อหฺมฺปาปนฺโนสิ อุตฺตจฺจํ อหฺมฺปาปนฺโนสิ
ปาจิตฺตียํ อหฺมฺปาปนฺโนสิ ปาฎิเทสนียํ อหฺมฺปาปนฺโนสิ ทุกฺกฏํ
อหฺมฺปาปนฺโนสิ ทุพฺภาสิตํ อหฺมฺปาปนฺโนสิํติ ฅณฺติ อาปตฺติ
วาจา วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๓๐] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺตกาโม วมฺเภตฺตกาโม
มฺงฺกตฺตกาโม หีนนํ อุกฺกฏฺจํ วเทติ โสตาปนฺนํ ปาราชิกํ

มงฺกุตตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจน หีนํ วเทติ โอฏฺฐํ เมณฺฑํ โคนฺฉํ
คทรภํ ตีรจฺฉานคตฺตํ เนรยิกํ ปณฺฑิตฺโตสิ พุยฺตฺโตสิ เมธาวิสิ
พหุสฺสุโตสิ ฌมฺมกถิกโกสิ นตฺถิ ตฺยหํ ทฺกฺกตฺติ สฺกฺกตฺติเยว ตฺยหํ
ป้าฎีกงฺขชาติ ภาณตฺติ อปตฺตติ วาจา ย วาจา ป้าจิตฺตยสฺส ฯ

[๒๓๖] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตฺตกาโม มฺมเกตฺตกาโม
มงฺกุตตฺตกาโม อุกฺกฏฺเจน อุกฺกฏฺฐํ วเทติ ปณฺฑิตํ พุยฺตฺตํ
เมธาธี พหุสฺสุตํ ฌมฺมกถิกํ ปณฺฑิตฺโตสิ พุยฺตฺโตสิ เมธาวิสิ
พหุสฺสุโตสิ ฌมฺมกถิกโกสิ นตฺถิ ตฺยหํ ทฺกฺกตฺติ สฺกฺกตฺติเยว ตฺยหํ
ป้าฎีกงฺขชาติ ภาณตฺติ อปตฺตติ วาจา ย วาจา ป้าจิตฺตยสฺส ฯ

[๒๓๗] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตฺตกาโม มฺมเกตฺตกาโม
มงฺกุตตฺตกาโม เอวํ วเทติ สนฺติ อิชฺเชกฺจฺเจ จณฺฑาธา เวณา
เนสาทา รถการา ปุกฺกุสชาติ ภาณตฺติ อปตฺตติ วาจา ย วาจา
ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

[๒๓๘] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตฺตกาโม มฺมเกตฺตกาโม
มงฺกุตตฺตกาโม เอวํ วเทติ สนฺติ อิชฺเชกฺจฺเจ ขตฺตยิยา พุราหฺมณาติ
ภาณตฺติ อปตฺตติ วาจา ย วาจา ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

[๒๓๙] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตฺตกาโม มฺมเกตฺตกาโม
มงฺกุตตฺตกาโม เอวํ วเทติ สนฺติ อิชฺเชกฺจฺเจ อวคณฺณกา
ชวคณฺณกา ฌนฺนิฏฺฐกา สวีฏฺฐกา กุลวทฺฐกาติ ภาณตฺติ อปตฺตติ
วาจา ย วาจา ทฺกฺกฏฺสฺส ฯเปฯ สนฺติ อิชฺเชกฺจฺเจ พุทฺธรฺกฺขิตา

ชมฺมรทฺธิกา สงฺมรทฺธิกาติ ภาณติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา
ทุกฺกกุสฺส ฯเปฯ สนฺติ อิเชกฺขเจ โกลิยา ภาวทฺวาชาติ ภาณติ ฯเปฯ
สนฺติ อิเชกฺขเจ โคตฺมา โมคฺคฺคฺลฺลนา กจฺจา ยนา วาเสฏฺฐาติ ภาณติ ฯเปฯ
สนฺติ อิเชกฺขเจ โกลฺลฺลกา ปุปฺผนฺนทฺทกาติ ภาณติ ฯเปฯ สนฺติ
อิเชกฺขเจ กสกา วาณิชา โครกฺขาติ ภาณติ ฯเปฯ
สนฺติ อิเชกฺขเจ นพฺการา กุมฺภการา เปสการา จมฺมการา
นหาปีตาติ ฯเปฯ สนฺติ อิเชกฺขเจ มุทฺธิกา คณกา เลขกาติ
ภาณติ ฯเปฯ สนฺติ อิเชกฺขเจ กุญฺจิกา คณฺจิกา กิลาสิกา
โสสิกา อปฺมาริกาติ ภาณติ ฯเปฯ สนฺติ อิเชกฺขเจ มธฺเมหิกาติ
ภาณติ ฯเปฯ สนฺติ อิเชกฺขเจ อติทิมฺมา อติรสฺสา อติคณฺหา
อจฺโจทาตาติ ภาณติ ฯเปฯ สนฺติ อิเชกฺขเจ นาติทิมฺมา นาติรสฺสา
นาติคณฺหา นาจฺโจทาตาติ ภาณติ ฯเปฯ สนฺติ อิเชกฺขเจ
ราคปริยฺย
อิเชกฺขเจ วิตราคา วิตฺโทสา วิตฺโมหาติ ภาณติ ฯเปฯ สนฺติ
อิเชกฺขเจ ปาราชิกิ อชฺฌาปนฺนา ฯเปฯ ทฺพฺภาสิตี อชฺฌาปนฺนาติ
ภาณติ ฯเปฯ สนฺติ อิเชกฺขเจ โสตาปนฺนาติ ภาณติ ฯเปฯ
สนฺติ อิเชกฺขเจ โอญฺญา เมณฺหา โคณา คทฺรภา ตีรจฺฉานคตา
เนรยิกา นตฺถิ เตสฺ สุกฺติ ทฺค
อาปตฺติ วาจา ย วาจา ทุกฺกกุสฺส ฯ

[๒๔๐] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขขเสตฺตุกาโม วมฺเภตฺตุกาโม

มฺงฺกตฺตฺกาโม เอวํ วเทติ สนฺติ อีเชกฺจเจ ปณฺชิตา พฺยตฺตา
เมธาวิโน พหุสฺสุตา ฌมฺมกถิกา นตฺถิ เตสํ ทฺกฺคฺติ สฺกฺคฺติเยว
เตสํ ปาฏิกงฺขาติ ภณฺติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ทฺกฺกฺกฺสฺส ๕

[๒๔๑] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺกาโม วมฺเภตฺกาโม
มฺงฺกตฺตฺกาโม เอวํ วเทติ เย นฺน จณฺฑาธา เวณา เนสาทา
รตฺการา ปุํกฺกฺสาติ ภณฺติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ทฺกฺกฺกฺสฺส ๕เปฯ
อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺกาโม วมฺเภตฺกาโม มฺงฺกตฺตฺกาโม
เอวํ วเทติ เย นฺน ปณฺชิตา พฺยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา
ฌมฺมกถิกา นตฺถิ เตสํ ทฺกฺคฺติ สฺกฺคฺติเยว เตสํ ปาฏิกงฺขาติ
ภณฺติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ทฺกฺกฺกฺสฺส ๕

[๒๔๒] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺกาโม วมฺเภตฺกาโม
มฺงฺกตฺตฺกาโม เอวํ วเทติ น มยฺ จณฺฑาธา เวณา เนสาทา
รตฺการา ปุํกฺกฺสาติ ภณฺติ ๕เปฯ น มยฺ ปณฺชิตา พฺยตฺตา
เมธาวิโน พหุสฺสุตา ฌมฺมกถิกา นตฺถิ อมฺหากํ ทฺกฺคฺติ สฺกฺคฺติเยว
อมฺหากํ ปาฏิกงฺขาติ ภณฺติ อาปตฺติ วาจา ย วาจา ทฺกฺกฺกฺสฺส ๕

[๒๔๓] อุปสมฺปนฺโน อนฺุปสมฺปนฺนํ ขบเสตฺกาโม วมฺเภตฺกาโม
มฺงฺกตฺตฺกาโม หีเนน หีนํ วเทติ ๕เปฯ หีเนน อุกฺกฺกฺจํ วเทติ ๕เปฯ
อุกฺกฺกฺเจน หีนํ วเทติ ๕เปฯ อุกฺกฺกฺเจน อุกฺกฺกฺจํ วเทติ ปณฺชิตํ
พฺยตฺตํ เมธาวิ พหุสฺสุตํ ฌมฺมกถิกํ ปณฺชิตฺโตติ พฺยตฺโตติ เมธาวิทํ
พหุสฺสุตฺโตติ ฌมฺมกถิกฺโกติ นตฺถิ ตฺยฺหํ ทฺกฺคฺติ สฺกฺคฺติเยว ตฺยฺหํ

ปาฎิ๊งขาติ ภาณติ อาปตติ วาจา ย วาจา ทุกุกกุสุต ฯ

[๒๔๔] อุปสมฺปนฺโน อนุปสมฺปนฺนํ ขบเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุตฺตุกาโม เอวํ วเทติ สนฺติ อีเชกฺจเจ จณฺฑาธา เวณา
เนสาทา รถการา ปุํกุกุสาติ ภาณติ ฯเปฯ สนฺติ อีเชกฺจเจ
ปณฺฑิตา พุยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา ฌมฺมกถิกา นตฺถิ เตสํ
ทุกุกติ สุกฺติเยว เตสํ ปาฎิ๊งขาติ ภาณติ อาปตติ วาจา
วาจา ทุกุกกุสุต ฯ

[๒๔๕] อุปสมฺปนฺโน อนุปสมฺปนฺนํ ขบเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม
มงฺกุตฺตุกาโม เอวํ วเทติ เย นฺน จณฺฑาธา เวณา
เนสาทา รถการา ปุํกุกุสาติ ภาณติ อาปตติ วาจา ย วาจา
ทุกุกกุสุต ฯเปฯ เย นฺน ปณฺฑิตา พุยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา
ฌมฺมกถิกาคิ ภาณติ อาปตติ วาจา ย วาจา ทุกุกกุสุต ฯ
อุปสมฺปนฺโน อนุปสมฺปนฺนํ ขบเสตุกาโม วมฺเภตุกาโม มงฺกุตฺตุกาโม
เอวํ วเทติ น มยํ จณฺฑาธา เวณา เนสาทา รถการา ปุํกุกุสาติ
ภาณติ ฯเปฯ น มยํ ปณฺฑิตา พุยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา
ฌมฺมกถิกา นตฺถิ อมฺหากํ ทุกุกติ สุกฺติเยว อมฺหากํ ปาฎิ๊งขาติ
ภาณติ อาปตติ วาจา ย วาจา ทุกุกกุสุต ฯ

[๒๔๖] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ น ขบเสตุกาโม น วมฺเภตุกาโม
น มงฺกุตฺตุกาโม ทวกฺมยตา หีเนน หีนํ วเทติ จณฺฑาลํ เวณํ
เนสาทํ รถการํ ปุํกุกุสํ จณฺฑาโลสิ เวโณสิ เนสาทิสิ

รตกาโรตี ปุ่กุกุโสสีตี ฅณตี อปาตติ วาจา วาจา ทุพุภาตีสต ๗
 อุปสมปโน อุปสมปนนัน น ขบเสตูกาโม น วมฺเภตูกาโม
 น มงฺกุกตตูกาโม ทวกมฺยตา หีเนน อุกุกฏฺจ วเทติ ขตฺติย
 พุราหฺมณฺ จณฺหาโลตี เวโณตี เนสาโทตี รตกาโรตี
 ปุ่กุกุโสสีตี ฅณตี อปาตติ วาจา วาจา ทุพุภาตีสต ๗
 อุปสมปโน อุปสมปนนัน น ขบเสตูกาโม น วมฺเภตูกาโม น
 มงฺกุกตตูกาโม ทวกมฺยตา อุกุกฏฺเจน หีนัน วเทติ จณฺหาถ
 เวนฺ เนสาทํ รตการํ ปุ่กุกุสํ ขตฺติโยตี พุราหฺมโณสีตี ฅณตี
 อปาตติ วาจา วาจา ทุพุภาตีสต ๗ อุปสมปโน อุปสมปนนัน
 น ขบเสตูกาโม น วมฺเภตูกาโม น มงฺกุกตตูกาโม ทวกมฺยตา
 อุกุกฏฺเจน อุกุกฏฺจ วเทติ ขตฺติย พุราหฺมณฺ ขตฺติโยตี
 พุราหฺมโณสีตี ฅณตี อปาตติ วาจา วาจา ทุพุภาตีสต ๗เป๗ณ
 อุปสมปโน อุปสมปนนัน น ขบเสตูกาโม น วมฺเภตูกาโม น
 มงฺกุกตตูกาโม ทวกมฺยตา หีเนน หีนัน วเทติ ๗เป๗ หีเนน
 อุกุกฏฺจ วเทติ ๗เป๗ อุกุกฏฺเจน หีนัน วเทติ ๗เป๗ อุกุกฏฺเจน
 อุกุกฏฺจ วเทติ ปณฺหิตํ พุยตฺตํ เมธาวี พหุสฺสฺตํ ฅมฺมกถิกํ
 ปณฺหิตโตตี พุยตฺโตตี เมธาวีตี พหุสฺสฺโตตี ฅมฺมกถิกโถตี
 นตฺถิ ตฺยหํ ทฺกคฺติ สฺคฺติเยว ตฺยหํ ปาฏิกงฺขาตี ฅณตี อปาตติ
 วาจา วาจา ทุพุภาตีสต ๗

[๒๔๗] อุปสมปโน อุปสมปนนัน น ขบเสตูกาโม น วมฺเภตูกาโม

น มงฺกุตตฺตกาโม ทวกมฺยตา เอวํ วเทติ สนฺติ อិเชกฺจเจ
จณฺฑาธา เวนา เนสาทา รถถารา ปุํกฺกฺสาติ ภาณติ ฯเปฯ
สนฺติ อิเชกฺจเจ ปณฺฑิตา พฺยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา ฌมฺมกถิกา
นตฺถิ เตสํ ทฺคฺคฺติ สฺคฺคฺติเยว เตสํ ปาฎิถฺกฺขาติ ภาณติ อาปตฺติ
วาทาย วาทาย ทฺพฺภาสิตสฺส ฯ

[๒๔๘] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ น ขบเสตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม
น มงฺกุตตฺตกาโม ทวกมฺยตา เอวํ วเทติ เย นฺน จณฺฑาธา
เวนา เนสาทา รถถารา ปุํกฺกฺสาติ ภาณติ ฯเปฯ เย นฺน
ปณฺฑิตา พฺยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา ฌมฺมกถิกาคิ ภาณติ
อาปตฺติ วาทาย วาทาย ทฺพฺภาสิตสฺส ฯ

[๒๔๙] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ น ขบเสตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม
น มงฺกุตตฺตกาโม ทวกมฺยตา เอวํ วเทติ น มยํ จณฺฑาธา
เวนา เนสาทา รถถารา ปุํกฺกฺสาติ ภาณติ ฯเปฯ น มยํ ปณฺฑิตา
พฺยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสุตา ฌมฺมกถิกา นตฺถิ อมฺหากํ ทฺคฺคฺติ
สฺคฺคฺติเยว อมฺหากํ ปาฎิถฺกฺขาติ ภาณติ อาปตฺติ วาทาย วาทาย
ทฺพฺภาสิตสฺส ฯ

[๒๕๐] อุปสมฺปนฺโน อนฺอุปสมฺปนฺนํ น ขบเสตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม
น มงฺกุตตฺตกาโม ทวกมฺยตา หีเนน หีนํ วเทติ ฯเปฯ หีเนน
อฺกฺกฺกฺจํ วเทติ ฯเปฯ อฺกฺกฺกฺเจน หีนํ วเทติ ฯเปฯ อฺกฺกฺกฺเจน
อฺกฺกฺกฺจํ วเทติ ปณฺฑิตํ พฺยตฺตํ เมธาวิ พหุสฺสุตํ ฌมฺมกถิกํ

ปณฺฑิตฺโตติ พุชฺฌิตฺโตติ เมธาวีติ พหุสฺสุตฺโตติ ฌมฺมกถิกโกติ
นตฺถิ ตฺยํหํ ทฺขคฺคิ สฺสคฺคิเยว ตฺยํหํ ปาฏิกงฺขาติ ภาณฺติ อาปตฺติ
วาจาย วาจาย ทฺพฺภาสิตฺตสฺส ฯ

[๒๕๑] อุปสมฺปนฺโน อนุปสมฺปนฺนํ น ขบเสตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม
น มงฺกุกตฺตกาโม ทวกมฺยตา เอวํ วเทติ สฺนฺติ อិเชกฺจฺเจ
จณฺฑาလာ เวณา เนสาทา รถการา ปุํกฺกฺสาติ ภาณฺติ ฯเปฯ
สฺนฺติ อิเชกฺจฺเจ ปณฺฑิตฺตา พุชฺฌิตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสุตา ฌมฺมกถิกกา
นตฺถิ เตสํ ทฺขคฺคิ สฺสคฺคิเยว เตสํ ปาฏิกงฺขาติ ภาณฺติ อาปตฺติ
วาจาย วาจาย ทฺพฺภาสิตฺตสฺส ฯ

[๒๕๒] อุปสมฺปนฺโน อนุปสมฺปนฺนํ น ขบเสตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม
น มงฺกุกตฺตกาโม ทวกมฺยตา เอวํ วเทติ เย นฺนุ จณฺฑาလာ
เวณา เนสาทา รถการา ปุํกฺกฺสาติ ภาณฺติ ฯเปฯ เย นฺนุ
ปณฺฑิตฺตา พุชฺฌิตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสุตา ฌมฺมกถิกกาติ ภาณฺติ
อาปตฺติ วาจาย วาจาย ทฺพฺภาสิตฺตสฺส ฯ

[๒๕๓] อุปสมฺปนฺโน อนุปสมฺปนฺนํ น ขบเสตฺตกาโม น วมฺเภตฺตกาโม
น มงฺกุกตฺตกาโม ทวกมฺยตา เอวํ วเทติ น มยฺ จณฺฑาလာ
เวณา เนสาทา รถการา ปุํกฺกฺสาติ ภาณฺติ ฯเปฯ น มยฺ ปณฺฑิตฺตา
พุชฺฌิตฺตา เมธาวีโน พหุสฺสุตา ฌมฺมกถิกกา นตฺถิ อมฺหากํ ทฺขคฺคิ
สฺสคฺคิเยว อมฺหากํ ปาฏิกงฺขาติ ภาณฺติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย
ทฺพฺภาสิตฺตสฺส ฯ

[๒๕๔] อนาปคฺติ อตฺถปฺเรกขารสฺส ฌมฺมปฺเรกขารสฺส
อนุสาสนึปฺเรกขารสฺส อุมฺมตฺตกสฺส ฆิตฺตจิตฺตสฺส เวทนาภูฏสฺส ๑
อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

ทฺติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. เวทนาภูฏสฺส ฯ

ตติยสิกขาปท

[๒๕๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณฺโณ ฃณฺฑนชาตานิ กลฺลชาตานิ วิวาทาปนฺนานิ เปสฺสณฺณํ
อุปลํหฺรณฺติ อิมสฺส สฺตฺวา อมฺสฺส อกฺขาณฺนฺติ อิมสฺส เกทาย
อมฺสฺส สฺตฺวา อิมสฺส อกฺขาณฺนฺติ อมฺสฺส เกทาย เตน อนฺุปรฺปนฺนานิ
เจว ฃณฺฑนฺนานิ อุปรฺชฺชนฺติ อุปรฺปนฺนานิ จ ฃณฺฑนฺนานิ ภฺยโยภาวาย
เวปรฺลฺลาถ สํวตฺตฺนฺติฯ เ ย เต ภิกฺขุ อปรฺปิฉฺฉาฯเปฯ เต
อุชฺฃายนฺติ จิณฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณฺโณ ฃณฺฑนชาตานิ กลฺลชาตานิ วิวาทาปนฺนานิ เปสฺสณฺณํ
อุปลํหฺริสฺสณฺติ อิมสฺส สฺตฺวา อมฺสฺส อกฺขาณฺนฺติ อิมสฺส เกทาย
อมฺสฺส สฺตฺวา อิมสฺส อกฺขาณฺนฺติ อมฺสฺส เกทาย เตน อนฺุปรฺปนฺนานิ
เจว ฃณฺฑนฺนานิ อุปรฺชฺชนฺติ อุปรฺปนฺนานิ จ ฃณฺฑนฺนานิ ภฺยโยภาวาย
เวปรฺลฺลาถ สํวตฺตฺนฺตีติฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตุฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺมเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺโณ ฃณฺฑนชาตานิ
กลฺลชาตานิ วิวาทาปนฺนานิ เปสฺสณฺณํ อุปลํหฺรณฺติ อิมสฺส สฺตฺวา
อมฺสฺส อกฺขาณฺนฺติ อิมสฺส เกทาย อมฺสฺส สฺตฺวา อิมสฺส อกฺขาณฺนฺติ
อมฺสฺส เกทาย เตน อนฺุปรฺปนฺนานิ เจว ฃณฺฑนฺนานิ อุปรฺชฺชนฺติ
อุปรฺปนฺนานิ จ ฃณฺฑนฺนานิ ภฺยโยภาวาย เวปรฺลฺลาถ สํวตฺตฺนฺตีติฯ

สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺเห
โมฆปุริสา ภิกฺขุณฺํ ภณฺฑนชาตานิ กลหชาตานิ วิวาทาปนฺนานิ
เปสฺสณฺํ อุปสฺสิหริสฺสธ อิมสฺส สุตฺวา อมฺสฺส อภฺขายิสฺสธ อิมสฺส
ภทฺทาย อมฺสฺส สุตฺวา อิมสฺส อภฺขายิสฺสธ อมฺสฺส ภทฺทาย
เตน อนฺุปฺปนฺนานิ เจว ภณฺฑนานิ อฺุปฺปชฺชนฺติ อฺุปฺปนฺนานิ จ
ภณฺฑนานิ ภฺยโยภวาย เวปฺลฺลย สํวตฺตฺนฺติ เนตํ โมฆปุริสา
อฺุปฺปสฺนฺนานิ วา ปสฺสาทาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สฺกฺขาปทํ อฺุทฺทิสฺเสยฺยถ ภิกฺขุเปสฺสณฺเณ ปาจิตฺตฺยนฺติ ฯ

[๒๕๖] เปสฺสณฺํ นาม ทฺวิหการเหหิ เปสฺสณฺํ โหติ ปฺยกมฺยสฺส
วา เกทาธิปฺปายสฺส วา ฯ ทสฺหิ อากาเรหิ เปสฺสณฺํ อุปสฺสิหริ
ชาติโตปิ นามโตปิ โคตฺตโตปิ กมฺมโตปิ สิปฺปโตปิ อาพาธโตปิ
ลึงฺกโตปิ กิเลสโตปิ อาปตฺติโตปิ อภฺโกสโตปิ ฯ ชาติ นาม
เทว ชาติโย หีนา จ ชาติ อุกฺกฏฺจา จ ชาติ ฯ หีนา นาม
ชาติ จณฺฑาลชาติ เวณฺชาติ เนสฺสาทชาติ รถการชาติ ปฺุกฺกฺสชาติ
เอสา หีนา นาม ชาติ ฯ อุกฺกฏฺจา นาม ชาติ ขตฺตฺยชาติ
พฺุราหฺมณฺชาติ เอสา อุกฺกฏฺจา นาม ชาติ ฯ เป ฯ อภฺโกโส
นาม เทว อภฺโกโส หีโน จ อภฺโกโส อุกฺกฏฺโจ จ อภฺโกโส ฯ
หีโน นาม อภฺโกโส โอิฏฺฐโจสิ เมณฺฑฺโทธิสิ โคณฺโณสิ คทฺุรโภสิ
ตฺริจฺฉานคโตสิ เนรยฺโกสิ นตฺถิ ตฺยํ สฺกฺติ ทฺุกฺกฺติเยว ตฺยํ
ปาฏฺิกงฺขชาติ ยกาเรน วา ภกาเรน วา กานฺฑฺโกฏฺจิกาย วา

เอโส หีโน นาม อุกโกโส ฯ อุกกฏโจ นาม อุกโกโส
ปณฺหิตโตสิ พุยฺตโตสิ เมธาวิสิ พหุสฺสุโตสิ ฌมฺมกถิกอสิ
นตฺถิ ตฺยหํ ทฺยคฺคิ สฺสคฺคิเยว ตฺยหํ ปาฏิกงฺขาติ เอโส อุกกฏโจ
นาม อุกโกโส ฯ

[๒๕๙] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ จณฺฑาโล เวโณ เนสาโท
รธกาโร ปุกฺกุโสติ ฌตฺตีติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๕๘] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ ขตฺติโย พฺรหฺมโณติ
ฌตฺตีติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๕๗] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ อวณฺณโก ชวณฺณโก
ธนฺนิฏฺฐโก สวณฺณโก กุลวทฺตมโกติ ฌตฺตีติ อาปตฺติ วาจาย
วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๐] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ พุทฺธรฺกฺขิโต ฌมฺมรฺกฺขิโต
สงฺฆรฺกฺขิโตติ ฌตฺตีติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๑] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ โกสิโย ภารทฺวาไซติ
ฌตฺตีติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๒] อุปสมปนฺโน อุปสมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ โคตโม โมคฺคกฺลาโน
กจฺจายโน วาเสฏฺฐโจติ ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๓] อุปสมปนฺโน อุปสมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ โกฏฺฐโก ปุพฺผจฺจโกติ
ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๔] อุปสมปนฺโน อุปสมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ กสโก วาณิไซ โครกฺโขติ
ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๕] อุปสมปนฺโน อุปสมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ นพกาโร กุมฺภกาโร
เปสกาโร จมฺมกาโร นหาปีโตติ ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจาย
วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๖] อุปสมปนฺโน อุปสมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ มุฑฺธิโก คณโก เลขโกติ
ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๗] อุปสมปนฺโน อุปสมปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ กุฏฺฐิโก คณฺธิโก กิลาสิโก
โสสิโก อปฺมาริโกติ ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจาย วาจาย ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๘] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ มธฺเมหิโกติ ฆณฺตีติ
อาปตฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๖๙] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ อติทีโฆ อติรสฺโส อติกโณห
อฺจฺโจทาโตติ ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๗๐] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ นาติทีโฆ นาติรสฺโส
นาติกโณห นาจฺโจทาโตติ ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจา วาจา
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๗๑] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ รากปรียุญฺจโธ
โทสปริยฺญุจโธ โมหปริยฺญุจโธติ ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจา
วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๗๒] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ วิตราโค วิตโทโส
วิตโมโหติ ฆณฺตีติ อาปตฺติ วาจา วาจา ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๒๗๓] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ ปาราชิกํ อชฺฌาปนฺโน
สงฺฆาทีเสสํ อชฺฌาปนฺโน ฤถฺลจฺจยํ อชฺฌาปนฺโน ปาจิตฺตีย

อชฌาปนโน ปาฏิเทศนีย์ อชฌาปนโน ทุกกภู อชฌาปนโน ทุพภาสิต์
อชฌาปนโนติ ภณตีติ อาปตติ วาจาย วาจาย ปาจิตติยสฺส ฯ

[๒๗๔] อุปสมฺปนโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญญํ อุปสัหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ โสตาปนโนติ ภณตีติ
อาปตติ วาจาย วาจาย ปาจิตติยสฺส ฯ

[๒๗๕] อุปสมฺปนโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญญํ อุปสัหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ โอฏฺโฐ เมณฺโท โคโณ
คทฺรโก ตีรจฺฉานคโต เนรยโก นตฺถิ ตสฺส สุกฺติ ทุกฺคตฺติเยว
ตสฺส ปาฏิกงฺขาติ ภณตีติ อาปตติ วาจาย วาจาย ปาจิตติยสฺส ฯ

[๒๗๖] อุปสมฺปนโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญญํ อุปสัหฺรติ อิตฺถนฺนาโม ตํ ปณฺหิตโต พุยฺตโต เมธาวี
พหุสฺสุโต ฐมฺมกฺกโก นตฺถิ ตสฺส ทุกฺคตฺติ สุกฺติเยว ตสฺส
ปาฏิกงฺขาติ ภณตีติ อาปตติ วาจาย วาจาย ปาจิตติยสฺส ฯ

[๒๗๗] อุปสมฺปนโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญญํ อุปสัหฺรติ อิตฺถนฺนาโม สนฺติ อิชฺเชกฺจเจ จณฺฑาธา
เวณา เนสาทา รธการา ปุกฺกฺสาติ ภณติ น โส อญฺญํ ภณติ
ตลฺยเณว ภณตีติ อาปตติ วาจาย วาจาย ทุกฺกฏฺสฺส ฯ

[๒๗๘] อุปสมฺปนโน อุปสมฺปนฺนสฺส สุตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญญํ อุปสัหฺรติ อิตฺถนฺนาโม สนฺติ อิชฺเชกฺจเจ ขตฺติยา
พฺุราหฺมณฺณาติ ภณติ น โส อญฺญํ ภณติ ตลฺยเณว ภณตีติ

อาปตฺติ วาจา วาจา ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ

[๒๙๕] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสณฺณํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม สฺนฺติ อีเชกฺจเจ ปณฺหิตา
พฺยตฺตา เมธาวิโน พหุสฺสฺตา ฌมฺมกฺกิกา นตฺถิ เตสํ ทฺกฺคฺติ
สฺกฺตฺติเยว เตสํ ปาฏิกงฺขาติ ภาณฺติ น โส อณฺณํ ภาณฺติ ตลฺลเวย
ภาณฺตีติ อาปตฺติ วาจา วาจา ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๒๙๖] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสณฺณํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม เย นฺน จณฺฑาธา เวณา
เนสาทา รกฺการา ปฺกฺกฺสาติ ภาณฺติ น โส อณฺณํ ภาณฺติ ตลฺลเวย
ภาณฺตีติ อาปตฺติ วาจา วาจา ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ

อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสฺสณฺณํ
อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม เย นฺน ปณฺหิตา พฺยตฺตา เมธาวิโน
พหุสฺสฺตา ฌมฺมกฺกิกา นตฺถิ เตสํ ทฺกฺคฺติ สฺกฺตฺติเยว เตสํ
ปาฏิกงฺขาติ ภาณฺติ น โส อณฺณํ ภาณฺติ ตลฺลเวย ภาณฺตีติ
อาปตฺติ วาจา วาจา ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๒๙๗] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสณฺณํ อุปสํหฺรติ อิตฺถนฺนาโม น มยฺ จณฺฑาธา เวณา
เนสาทา รกฺการา ปฺกฺกฺสาติ ภาณฺติ น โส อณฺณํ ภาณฺติ
ตลฺลเวย ภาณฺตีติ อาปตฺติ วาจา วาจา ทุกฺกฏสฺส ฯเปฯ

อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสฺสณฺณํ

อุปสรรติ อิตฺถนฺนาโม น มยฺ ปณฺฑิตา พุยฺตฺตา เมธาวิโน
พหุสฺสุตา ฐมฺมกถิกา นตฺถิ อมฺหากํ ทุกฺคตฺติ สุกฺคตฺติเยว อมฺหากํ
ปาฏิกงฺขาติ ภาณฺติ น โส อญฺญํ ภาณฺติ ตณฺเฑว ภาณฺตีติ
อาปฺตฺติ วาจา ย วาจา ทุกฺกฏฺสฺส ฯ

[๒๘๒] อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส
เปสฺสญฺญํ อุปสรรติ อาปฺตฺติ วาจา ย วาจา ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ
อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อนฺอุปสมฺปนฺนสฺส เปสฺสญฺญํ
อุปสรรติ อาปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ อุปสมฺปนฺโน อนฺอุปสมฺปนฺนสฺส
สฺตฺวา อุปสมฺปนฺนสฺส เปสฺสญฺญํ อุปสรรติ อาปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ
อุปสมฺปนฺโน อนฺอุปสมฺปนฺนสฺส สฺตฺวา อนฺอุปสมฺปนฺนสฺส เปสฺสญฺญํ
อุปสรรติ อาปฺตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ

[๒๘๓] อนาปฺตฺติ นปฺยกมฺยสฺส นเกทาธิปฺปายสฺส อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ตฺตฺยสฺสิกฺขาปํ นินฺนฺจิตํ ฯ

จตุตถสิกขาปท

[๒๘๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุปาสเก ปทโส ฌมฺมํ วาเจนฺติฯ อุปาสกา ภิกฺขุสุ อการฺวา
อปฺปติสุสา อสภากวุตฺติกา วิหรนฺติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ
เต อุหฺมายนฺติ ขิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุปาสเก ปทโส ฌมฺมํ วาเจสฺสนฺติ อุปาสกา ภิกฺขุสุ
อการฺวา อปฺปติสุสา อสภากวุตฺติกา วิหรนฺตีติฯ อถ โข เต
ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเจตฺถึฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวเมห
ภิกฺขเว อุปาสเก ปทโส ฌมฺมํ วาเจถ อุปาสกา ภิกฺขุสุ อการฺวา
อปฺปติสุสา อสภากวุตฺติกา วิหรนฺตีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺวเมห โมจฺมปุริสา อุปาสเก ปทโส
ฌมฺมํ วาเจสฺสถ อุปาสกา ภิกฺขุสุ อการฺวา อปฺปติสุสา อสภากวุตฺติกา
วิหรนฺติ เนตํ โมจฺมปุริสา อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทายฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน
ภิกฺขุ อณุปสมฺปนฺนํ ปทโส ฌมฺมํ วาเจยฺย ปาจิตฺติยนฺติฯ

[๒๘๕] โย ปนาติ โย ยาทิโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ อัย
อิมสฺมิมิ อตฺถเอ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ อณุปสมฺปนฺโน นาม ภิกฺขุญฺจ
ภิกฺขุณีญฺจ จเปตฺวา อวเสโส อณุปสมฺปนฺโน นามฯ

[๒๘๖] ปทโส นาม ๑ ปทํ อนุปทํ อนุวกขริ อนุพยุถชนํ ๑ ปทํ
 นาม เอกโต ปฏฐเปตฺวา เอกโต โอสสาเปนฺติ ๑ อนุปทํ นาม
 ปาณฺเฏกํ ปฏฐเปตฺวา เอกโต โอสสาเปนฺติ ๑ อนุวกขริ นาม
 รูปํ อนิจฺจนฺติ วุจฺจมาโน รุติ ๒ โอสสาเปตฺติ ๑ อนุพยุถชนํ นาม
 รูปํ อนิจฺจนฺติ วุจฺจมาโน เวทนา อนิจฺจาติ สทฺทํ นิจฺจมาเรติ ๑
 ยถจ ปทํ ยถจ อนุปทํ ยถจ อนุวกขริ ยถจ อนุพยุถชนํ
 สพฺพเมตํ ปทโส ฌมฺโม ๓ นาม ๑ ฌมฺโม นาม พุทฺธภาสีโต
 สวากภาสีโต อีสึภาสีโต เทวตาภาสีโต อตฺตอุปสยฺหิโต ฌมฺมุปสยฺหิโต ๑
 วาเจยฺยาติ ปเทน วาเจติ ปเท ปเท อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑ อกฺขราย วาเจติ อกฺขรอกฺขราย อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๒๘๗] อนุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสยฺหิ ปทโส ฌมฺมํ วาเจติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อนุปสมฺปนฺเน เวตฺติโก ปทโส ฌมฺมํ
 วาเจติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อนุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสยฺหิ
 ปทโส ฌมฺมํ วาเจติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุปสมฺปนฺเน
 อนุปสมฺปนฺนสยฺหิ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺส ๑ อุปสมฺปนฺเน เวตฺติโก
 อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺส ๑ อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสยฺหิ อนาปตฺติ ๑

[๒๘๘] อนาปตฺติ เอกโต อุทฺทิสสาเปนฺโต เอกโต สชฺฌายิ
 # ๑ ยู. อิทํ ปาฐทวํ น ทิสฺสติ ๑ ๒ ม. รุณฺติ ๑ ๓ อติเรกปาเจน ภาวิตพฺพิ ๑
 # ม. อัย ปาโจ นตฺถิ ๑

กโรนุโต เขภยุเขน ปคณั คนถั ภณนถั โอปาเตติ โอสาราณถั

โอปาเตติ อุมมตตกสส อาทิกมมิกสสชาติ ฯ

จตุตถสิกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปณจมสิกขาปทํ

[๒๘๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา อาพวียํ วิหริติ อคฺคาพะเว
เจติเยฯ เตน โข ปน สมเยน อุปาสกา อารามํ อากจฺจนฺติ
ธมฺมสฺสวนายฯ ธมฺเม ภาสีเต เถรา ภิกฺขุ ยถาวิหารี คจฺจนฺติฯ
นวกา ภิกฺขุ ตตฺถเว อุปฏฺฐานสาลาโย อุปาสเกหิ สทฺธิ มุฏฺฐสฺสตี
อสมฺปชานา นคฺคา วิภฺชชฺชานา ๑ กากจฺจฺจฺจมานา เสยฺยํ กปฺเปนฺติฯ
อุปาสกา อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถํ หิ นาม ภทฺทนฺตา
มุฏฺฐสฺสตี อสมฺปชานา นคฺคา วิภฺชชฺชานา กากจฺจฺจมานา เสยฺยํ
กปฺเปสฺสฺสนฺตีติฯ อสฺโสสฺสุ โข ภิกฺขุ เตสํ อุปาสกานํ อุชฺฌายนฺตานํ
จิยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปีจฺฉาฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถํ หิ นาม ภิกฺขุ อนุปสมฺปนฺเนน
สทฺ เสยฺยํ กปฺเปสฺสฺสนฺตีติฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุฯเปฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ อนุปสมฺปนฺเนน สทฺ
เสยฺยํ กปฺเปนฺตีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
ถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา อนุปสมฺปนฺเนน สทฺ เสยฺยํ
กปฺเปสฺสฺสนฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนํ วา ปสาทายฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โข ปน
ภิกฺขุ อนุปสมฺปนฺเนน สทฺ เสยฺยํ กปฺเปยฺย ปาจิตฺตियนฺติฯ
เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติฯ
๑ ม. วิภฺชชฺชานาฯ เอวมฺปฺริปีฯ

[๒๕๐] อถโข ภควา อาพวียิ ยถาภิรนุตติ วิหริตฺวา เยน
โกสมพฺพี เตน จาริกํ ปกุกามิ อนุปฺพุพฺพน จาริกํ จรมาโน
เยน โกสมพฺพี ตทวสริฯ ตตฺร สฺสํ ภควา โกสมพฺพิยิ วิหริติ
พทริการาเมฯ ภิกฺขุ อายสฺมนุตติ ราหุลํ เอตทโวจฺจุ ภควตา
อาวุโส ราหุล สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ น อนุปฺสมปฺนฺเนน สห
เสยฺยา กปฺเปตพฺพชาติ เสยฺยํ อาวุโส ราหุล ชานาหิตฺติฯ อถโข
อายสฺมา ราหุโล เสยฺยํ อลภมาโน วจฺจกฺกุชฺชา เสยฺยํ กปฺเปตีฯ
อถโข ภควา รตฺติยา ปจฺจสฺสมยํ ปจฺจกฺกุชฺชา เยน วจฺจกฺกุชฺชํ
เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อุกฺกาสิฯ อายสฺมาปิ ราหุโล อุกฺกาสิฯ
โก เอตฺถาติฯ อหํ ภควา ราหุโลติฯ กิสฺส ตฺวํ ราหุล อิช
นิปฺนฺโนสฺสีติ ๑ฯ อถโข อายสฺมา ราหุโล ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตีฯ อถโข ภควา เอตสฺมี นิตานเ เอตสฺมี ปกรเณ ฐมฺมี
กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว อนุปฺสมปฺนฺเนน
ทฺวิรตฺตติรตฺตํ สห เสยฺยํ กปฺเปตฺตุฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อฺพทฺธิเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ อนุปฺสมปฺนฺเนน
อฺตฺตติรฺทฺวิรตฺตติรตฺตํ สห เสยฺยํ กปฺเปยฺย ปาจิตฺตियนฺติฯ

[๒๕๑] โย ปนาติ โย ยาทีโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ
อຍိ อิมสฺมี อตฺถเอ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ อนุปฺสมปฺนฺโน นาม
ภิกฺขุํ จเปตฺวา อวเสโส อนุปฺสมปฺนฺโน นามฯ อฺตฺตติรฺทฺวิรตฺตติรตฺตนฺติ
๑ ม. ย. นิสินฺโนสฺสีติฯ

อติเรกทวิรัตนตรัตติ ฯ สหาคี เอกโต ฯ เสยฺยา
นาม สพฺพจฺจนฺนา สพฺพปรีจฺจนฺนา เขภฺยุเณจฺจนฺนา เขภฺยุเณ
ปรีจฺจนฺนา ฯ เสยฺยํ กปฺเปยฺยาติ จตฺตเถ ทิวเส อตฺถงฺกเต สุริเย
อนฺุสฺมฺปนฺเน นิปนฺเน ภิกฺขุ นิปฺชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
ภิกฺขุ นิปนฺเน อนฺุสฺมฺปนฺโน นิปฺชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
อุโภา วา นิปฺชฺชนฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อุกฺกหิตฺวา ปฺนปฺปฺนํ
นิปฺชฺชนฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๒๕๒] อนฺุสฺมฺปนฺเน อนฺุสฺมฺปนฺนสฺสณฺี อุตฺตริทฺวิรัตนตรัตติ
สฺห เสยฺยํ กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อนฺุสฺมฺปนฺเน
เวมตฺติโก อุตฺตริทฺวิรัตนตรัตติ สฺห เสยฺยํ กปฺเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อนฺุสฺมฺปนฺเน อฺุสฺมฺปนฺนสฺสณฺี อุตฺตริทฺวิรัตนตรัตติ
สฺห เสยฺยํ กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อฺุปฺทฺมจฺจนฺเน
อฺุปฺทฺมปรีจฺจนฺเน อาปตฺติ ทฺกฺกณฺุสฺส ฯ อฺุสฺมฺปนฺเน อนฺุสฺมฺปนฺนสฺสณฺี
อาปตฺติ ทฺกฺกณฺุสฺส ฯ อฺุสฺมฺปนฺเน เวมตฺติโก อาปตฺติ
ทฺกฺกณฺุสฺส ฯ อฺุสฺมฺปนฺเน อฺุสฺมฺปนฺนสฺสณฺี อนาปตฺติ ฯ

[๒๕๓] อนาปตฺติ เทวํ ติสฺโส รตฺติโย วสฺติ อฺุณกเทวตฺติโส
รตฺติโย วสฺติ เทวํ รตฺติโย วสฺติวํ ตติยา รตฺติยา ปฺรารุณา
นิกฺขมิตฺวา ปฺนํ วสฺติ สพฺพจฺจนฺเน สพฺพอปรีจฺจนฺเน สพฺพปรีจฺจนฺเน
สพฺพอจฺจนฺเน เขภฺยุเณ อจฺจนฺเน เขภฺยุเณ อปรีจฺจนฺเน
อนฺุสฺมฺปนฺเน นิปนฺเน ภิกฺขุ นิสิตฺติ ภิกฺขุ นิปนฺเน อนฺุส-

สมฺปนฺโน นิสิตฺติ อุกฺโก วา นิสิตฺนฺติ อุมฺมตฺตกฺสฺส

อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

ปญฺจมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ฉฏฺฐสติกขาปทํ

[๒๕๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน आयสฺมา
อนรุทฺโธ โกสเลสุ ชนปเทสุ ๑ สาวตฺถิ คจฺจนฺโต สายํ อญฺจตรํ
คามํ อุปคจฺฉิฯ เตน โข ปน สมเยน ตสฺมี คามे อญฺจตริสฺสา
อิตฺติยา อาวสธาคารํ ปญฺจตฺตํ โหติฯ อถ โข आयสฺมา อนรุทฺโธ
เยน सा इत्ति तेनुปสงฺกมิ อุปสงฺกमितฺวา ตํ इत्ति ऐตทโวจ
สเจ เต ภคินิ อครุ วเสยฺยามิ เอกรตฺตี ๒ อาวสธาคาเรติฯ
วเสยฺยาถ ฆนฺเตติฯ อญฺเฌปี อทฺธิกา येन सा इत्ति
तेनुปสงฺกมिสุ อุปสงฺกमितฺวา ตํ इत्ति ऐตทโวจฺ สเจ เต อຍ္ຍ
อครุ วเสยฺยามิ เอกรตฺตี อาวสธาคาเรติฯ เอโส โข อຍ္ຍ
สมโณ ปจฺมํ อุปคโต สเจ โส อนุชานาติ วเสยฺยาถาติฯ
อถ โข เต อทฺธิกา येनाยสฺมา อนรุทฺโธ तेनुปสงฺกมिสุ
อุปสงฺกमितฺวา आयสฺมนฺตํ อนรุทฺธํ ऐตทโวจฺ สเจ เต ฆนฺเต อครุ
วเสยฺยามิ เอกรตฺตี อาวสธาคาเรติฯ วเสยฺยาถ อาวุโสติฯ
อถ โข सा इत्ति आयสฺมนฺเต อนรุทฺθε สห ทสฺสเนน ปฎิพฺพชจิตฺตา
อโหสิฯ อถ โข सा इत्ति येनाยสฺมา อนรุทฺโธ तेनुปสงฺกมิ
อุปสงฺกमितฺวา आयสฺมนฺตํ อนรุทฺธํ ऐตทโวจ อຍ္ຍ ฆนฺเต
อิเมหิ มนุสฺเสหิ อากิณฺโณ น ภาสุ วิหริสฺสติ สาธาหํ ฆนฺเต
๑ ม. ชนปเทฯ สพฺพตฺถ อีทิสเมวฯ ๒ ม. วเสยฺยามิ เอกรตฺตํฯ เอวมุปริปิฯ

อยุยสฺส มลฺลจกั อพฺภนฺตรั ปญฺญาเปยฺยนฺติ ฯ อธิวาเสสิ โข
อายุสฺมา อนฺรุทฺโธ ตฺถุหิภาเวเน ฯ อถโข สว อิตุถิ อายุสฺมโต
อนฺรุทฺทสฺส สามี ๑ มลฺลจกั อพฺภนฺตรั ปญฺญาเปตฺวา อลงฺกตปฏฺยิตฺตา
คณฺธคณฺธิเน ยเณายสฺมา อนฺรุทฺโธ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
อายุสฺมนฺตํ อนฺรุทฺธั เอตทวโจ อโย โภเจ อภิรุโป ทสฺสนิโย
ปาสาทิกโ อหฺลจฺมฺหิ อภิรุปา ทสฺสนิยา ปาสาทิกา สาธาหิ
ภฺนเต อยุยสฺส ปชาปตี ภเวยฺยนฺติ ฯ เอว วุตฺเต อายุสฺมา
อนฺรุทฺโธ ตฺถุหิ อโหสิ ฯ ทฺติยมฺปิ โข ฯเปฯ ตฺติยมฺปิ โข
สว อิตุถิ อายุสฺมนฺตํ อนฺรุทฺธั เอตทวโจ อโย โภเจ อภิรุโป
ทสฺสนิโย ปาสาทิกโ อหฺลจฺมฺหิ อภิรุปา ทสฺสนิยา ปาสาทิกา
สาธุ ภฺนเต อโย มลฺลเจว สมฺปฏฺิจฺจตุ ๒ สพฺพพฺลจฺ สวเตยฺยนฺติ ฯ
ตฺติยมฺปิ โข อายุสฺมา อนฺรุทฺโธ ตฺถุหิ อโหสิ ฯ อถโข สว
อิตุถิ สวากั นิกฺขิปปิตฺวา อายุสฺมโต อนฺรุทฺทสฺส ปฺรโต จงฺกมฺติปิ
ติฏฺฐติปิ นิสิตฺติปิ เสยฺยํปิ กปฺเปติ ฯ อถโข อายุสฺมา อนฺรุทฺโธ
อินฺทฺริยานิ โอกฺขิปปิตฺวา ตํ อิตุถิ เนว โอลเกสิ นปิ อลปิ ฯ
อถโข สว อิตุถิ อจฺฉริยํ วต โภ อพฺภูตํ วต โภ พหุ
เม มนฺุสฺสา สเตนปิ สหฺสฺเตนปิ ปหิณฺนฺติ อโย ปน สมโณ
มยา สามี ยาจฺยมาโน น อิจฺฉติ มลฺลเจว สมฺปฏฺิจฺจนฺตํ ๓ สพฺพพฺลจฺ
สวเตยฺยนฺติ สวากั นิวาเสตฺวา อายุสฺมโต อนฺรุทฺทสฺส ปาเทสุ
๑ ม. อโย ปาโโจ นตฺติ ฯ ๒ ม. ย. ปฏฺิจฺจตุ ฯ ๓ ม. ย. ปฏฺิจฺจนฺตํ ฯ

สิรสา นิปติตฺวา อายุสมฺมุตฺตํ อนุรฺรทฺธํ เอตทวโจ อจฺจโย มํ
ภนฺเต อจฺจมา ขถาพาลํ ขถามูพฺหํ ขถากุสลํ ยาหํ เอวรูปมกาสี
ตสฺสา เม ภนฺเต อโย อจฺจยํ อจฺจยโต ปฏิกฺกณฺหาตุ
อายุตี สํวรายาติ ฯ อิงฺม ตํ ๑ ภคินิ อจฺจโย อจฺจมา ขถาพาลํ
ขถามูพฺหํ ขถากุสลํ ยา ตํ เอวมกาสี ยโต จ โข ตํ
ภคินิ อจฺจยํ อจฺจยโต ทิสฺวา ขถาธมฺมํ ปฏิกโรติ ตนฺเต มยํ
ปฏิกฺกณฺหาม วุฑฺฒิ เหาสา ภคินิ อริยสฺส วินเย โย อจฺจยํ
อจฺจยโต ทิสฺวา ขถาธมฺมํ ปฏิกโรติ อายุตี ๒ สํวริ อปฺชชตีติ ฯ
อลโห สา อิตฺถิ ตสฺสา รตฺติยา อจฺจเยน อายุสมฺมุตฺตํ อนุรฺรทฺธํ
ปณฺเฑน ขาทนฺิเยน โภชนฺิเยน สหตฺถา สนฺตปฺเปตฺวา สมฺปวาเรตฺวา
อายุสมฺมุตฺตํ อนุรฺรทฺธํ ภูตฺตาวี โอนิตปตฺตปาณิ [๓] เอกมฺนุตฺตํ นิสิทธิ ฯ
เอกมฺนุตฺตํ นิสินฺนํ โข ตํ อิตฺถิ อายุสฺมา อนุรฺรทฺธโร ฌมฺมียา กถาย
สนฺทสฺเสสิ สฺมาทเปสิ สฺมุตฺเตเชสิ สฺมปหํเสสิ ฯ อลโห สา
อิตฺถิ อายุสมฺมุตฺตา อนุรฺรทฺธเรน ฌมฺมียา กถาย สฺนฺทสฺสิตา สฺมาทปิตา
สฺมุตฺเตชิตา สฺมปหํสิตา อายุสมฺมุตฺตํ อนุรฺรทฺธํ เอตทวโจ อภิกฺกนฺตํ
ภนฺเต อภิกฺกนฺตํ ภนฺเต เสยฺยถาปี ภนฺเต นิกฺกชฺชิตํ วา
อูกฺกชฺชเยยฺย ปฏิจฺจนฺนํ วา วิวเรยฺย มูพฺหสฺส วา มคฺคํ
อาจิกฺเขยฺย อนุชฺคาเร วา เถลปฺปชฺชิตํ ฐาเรยฺย จกฺขุมฺนโต
๑ ม. ตํ ฯ ๒ ม. ย. อายุตี จ ฯ ๓ ม. ย. อภิวาทตฺวา ฯ

อาปตติ ปาจิตตियสฺส ฯ ภิกขุ นิปนฺเน มาตุคามะ นิปชฺชติ อาปตติ
ปาจิตตियสฺส ฯ อุโภ วา นิปชฺชนฺติ อาปตติ ปาจิตตियสฺส ฯ
อุฏฺฐหิตฺวา ปุณฺปุณฺนํ นิปชฺชนฺติ อาปตติ ปาจิตตियสฺส ฯ

[๒๕๖] มาตุคามะ มาตุคามสฺสณฺณี สห เสยฺยํ กปะเปติ อาปตติ
ปาจิตตियสฺส ฯ มาตุคามะ เวมตีโก สห เสยฺยํ กปะเปติ อาปตติ
ปาจิตตियสฺส ฯ มาตุคามะ อมาตุคามสฺสณฺณี สห เสยฺยํ กปะเปติ
อาปตติ ปาจิตตियสฺส ฯ อุปะทฺฐจฺจนฺเน อุปะทฺฐปริจฺจนฺเน อาปตติ
ทฺฏกฺกฺสฺส ฯ ยกฺขินิยา ๑ วา เปติยา วา ปณฺฑเถน วา ติริจฺจฺจฺจฺนคฺคิตฺติยา
วา สห เสยฺยํ กปะเปติ อาปตติ ทฺฏกฺกฺสฺส ฯ
อมาตุคามะ มาตุคามสฺสณฺณี อาปตติ ทฺฏกฺกฺสฺส ฯ อมาตุคามะ เวมตีโก
อาปตติ ทฺฏกฺกฺสฺส ฯ อมาตุคามะ อมาตุคามสฺสณฺณี อนาปตติ ฯ

[๒๕๗] อนาปตติ สพฺพจฺจนฺเน สพฺพอปริจฺจนฺเน สพฺพปริจฺจนฺเน
สพฺพอจฺจนฺเน เขภฺยุเชน อจฺจนฺเน เขภฺยุเชน อปริจฺจนฺเน
มาตุคามะ นิปนฺเน ภิกขุ นิสีทฺติ ภิกขุ นิปนฺเน มาตุคาโม
นีสีทฺติ อุโภ วา นีสีทฺนฺติ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิคมฺมิกฺสฺสาติ ฯ
ฉฺฉนฺตฺติกาปะทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. ยกฺขินิยา ฯ

สตุตมสติกขาปท

[๒๕๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํทิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อุทฺทายิ สาวตฺถิยํ กุณฺโปกํ โหติ พุทฺธานิ กุณฺยานิ อุปสงฺกมฺติฯ
อถ โข อายสฺมา อุทฺทายิ ปุพฺพพณฺ्हสมํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย
เยน อถฺยตฺรํ กุณฺํ เตนฺอุปสงฺกมिฯ เตน โข ปน สมเยน
ฆรณิํ นิเวสนทฺวารे นิสินฺนา โหติฯ ฆรสุณฺหา อวสทฺทวารे
นिसินฺนา โหติฯ อถ โข อายสฺมา อุทฺทายิ เยน ฆรณิํ เตนฺอุปสงฺกมि
อุปสงฺกมิตฺวา ฆรณิยา อุปกณฺณเก ฆมฺมํ เทเสตีฯ
อถ โข ฆรสุณฺหาย เอตทโหตี กิณฺนุ โข โส สมโณ สสฺสุยา
ชาโร อุทฺทาหุ โอภาสตีติฯ อถ โข อายสฺมา อุทฺทายิ ฆรณิยา
อุปกณฺณเก ฆมฺมํ เทเสตฺวา เยน ฆรสุณฺหา เตนฺอุปสงฺกมि
อุปสงฺกมิตฺวา ฆรสุณฺหาย อุปกณฺณเก ฆมฺมํ เทเสตีฯ อถ โข
ฆรณิยา เอตทโหตี กิณฺนุ โข โส สมโณ ฆรสุณฺหาย ชาโร
อุทฺทาหุ โอภาสตีติฯ อถ โข อายสฺมา อุทฺทายิ ฆรสุณฺหาย
อุปกณฺณเก ฆมฺมํ เทเสตฺวา ปกุกามิฯ อถ โข ฆรณิํ ฆรสุณฺหิ
เอตทโวจ เห เช กิ เต โส ๑ สมโณ อโวจาติฯ ฆมฺมํ เม
อถฺยเย เทเสตี อถฺยาย ปน กิ อโวจาติฯ มยฺหิปี ฆมฺมํ เทเสตีติฯ
๑ ม. ย. เอโสฯ

ตา อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อโย อุทายี
มาตุคามสฺส ๑ อุปกณฺณเก ฌมฺมํ เทเสสฺสตี นนฺุ นาม วิสฺสณฺุเรน
วิวณฺเณน ฌมฺโม เทเสตพฺโพติ ฯ อสฺโสสฺสุ โข ภิกฺขุ ตาสํ อิตฺถินํ
อุชฺฌายนฺตินํ จิยฺนฺตินํ วิปาเจนฺตินํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ฯ เป ฯ
เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุทายี
มาตุคามสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต
เอตมคฺคถํ อารโหเจสฺสุ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตวํ อุทายี มาตุคามสฺส
ฌมฺมํ เทเสสตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตวํ โมฆปฺริส มาตุคามสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสตี เนตํ โมฆปฺริส
อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ฯ เป ฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามสฺส ฌมฺมํ
เทเสยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ
ปณฺยตฺตํ โหติ ฯ

[๒๕๕] เตน โข ปน สมเยน อุปาสิกา ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา
เอตทโวจฺจํ อิงฺฆม อยฺยา ฌมฺมํ เทเสถาติ ฯ น ภิกฺขิณี กปฺปติ
มาตุคามสฺส ฌมฺมํ เทเสตฺนฺติ ฯ อิงฺฆม อยฺยา ฌปฺปณฺจวาจาหิ ฌมฺมํ
เทเสถ สกฺกา เอตฺตเคนปี ฌมฺโม อณฺเฎตฺนฺติ ฯ น ภิกฺขิณี กปฺปติ
มาตุคามสฺส ฌมฺมํ เทเสตฺนฺติ กุกฺกฺจายนฺตา น เทเสสฺสุ ฯ อุปาสิกา
อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อยฺยา อเมหฺหิ
ยาจียมานา ฌมฺมํ น เทเสสฺสนฺตีติ ฯ อสฺโสสฺสุ โข ภิกฺขุ ตาสํ
๑ ม. อัย ปาโจ นตฺถิ ฯ

อุปาสิกานํ อุชฺฌายนฺตึนํ ชียนฺตึนํ วิปาเจนฺตึนํ ฯ อถ โข เต
ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเจตฺถํ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี
นินทาเน เอตสฺมี ปกรณเ ชมฺมี ถถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
อนุชานามิ ภิกฺขเว มาตุคามสฺส ฉปฺปญฺจวาจาหิ ชมฺมํ เทเสตฺถุ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
มาตุคามสฺส อุตฺตรนิชฺชปฺปญฺจวาจาหิ ชมฺมํ เทเสยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ
เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺถํ โหติ ฯ

[๓๐๐] เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ ภควตา
อนุญฺจาทํ มาตุคามสฺส ฉปฺปญฺจวาจาหิ ชมฺมํ เทเสตฺถุนฺติ ฯ เต
อวิญฺจณ ปฺริสฺวิคฺคหํ อุปนีสึทาเปตฺวา มาตุคามสฺส อุตฺตรนิชฺชปฺปญฺจวาจาหิ
ชมฺมํ เทเสนฺติ ฯ ยะ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺณา ฯ เป ฯ เต
อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม ฉพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ
อวิญฺจณ ปฺริสฺวิคฺคหํ อุปนีสึทาเปตฺวา มาตุคามสฺส อุตฺตรนิชฺชปฺปญฺจวาจาหิ
ชมฺมํ เทเสตฺถนฺตึติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อารโหเจตฺถํ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว อวิญฺจณ ปฺริสฺวิคฺคหํ
อุปนีสึทาเปตฺวา มาตุคามสฺส อุตฺตรนิชฺชปฺปญฺจวาจาหิ ชมฺมํ เทเสถาติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถถํ หิ นาม ตฺเมห
โมชฺมปฺริสฺตา อวิญฺจณ ปฺริสฺวิคฺคหํ อุปนีสึทาเปตฺวา มาตุคามสฺส
อุตฺตรนิชฺชปฺปญฺจวาจาหิ ชมฺมํ เทเสตฺถนฺตึ เนตฺถิ โมชฺมปฺริสฺตา อปฺปสนฺนํ
วา ปสาทาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ

อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามสฺส อุตฺตรินฺนปฺปญฺจวาจาหิ
ธมฺมํ เทเสยฺย อณฺฺณตฺร วิณฺณนา ปุริสฺวิคฺคเหน ปาจิตฺตियนฺฺติ ฯ

[๓๐๑] โย ปนาติ โย ยาหิโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมึ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ มาตุคาโม นาม มนุสฺสตีตฺถิ
น ยกฺขิ น เปตี น ติรจฺฉานกตา วิณฺณ ปฏฺิพฺลา สุภาสิตทฺุพฺภาสิตํ
ทฺุฏฺุจฺฉลาทฺุฏฺุจฺฉลํ อาชานิตฺุ ฯ อุตฺตรินฺนปฺปญฺจวาจาหิตี อติเรกนปฺปญฺจวาจาหิ ฯ
ธมฺโม นาม พุทฺธภาสิตโต สวภภาสิตโต อิติภาสิตโต
เทวตาภาสิตโต อตฺถุปฺสณฺฺหิตโต ธมฺมปฺสณฺฺหิตโต ฯ เทเสยฺยาติ
ปเทน เทเสติ ปเท ปเท อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อกฺขราย
เทเสติ อกฺขรกฺขราย อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อณฺฺณตฺร วิณฺณนา
ปุริสฺวิคฺคเหนาติ จเปตฺวา วิณฺณณ ปุริสฺวิคฺคหํ ฯ วิณฺณ นาม
ปุริสฺวิคฺคโห ปฏฺิพฺโล โหติ สุภาสิตทฺุพฺภาสิตํ ทฺุฏฺุจฺฉลาทฺุฏฺุจฺฉลํ
อาชานิตฺุ ฯ

[๓๐๒] มาตุคาม มาตุคามสณฺฺณิ อุตฺตรินฺนปฺปญฺจวาจาหิ ธมฺมํ
เทเสติ อณฺฺณตฺร วิณฺณนา ปุริสฺวิคฺคเหน อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
มาตุคาม เวมตีโก อุตฺตรินฺนปฺปญฺจวาจาหิ ธมฺมํ เทเสติ อณฺฺณตฺร
วิณฺณนา ปุริสฺวิคฺคเหน อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ มาตุคาม
อมาตุคามสณฺฺณิ อุตฺตรินฺนปฺปญฺจวาจาหิ ธมฺมํ เทเสติ อณฺฺณตฺร
วิณฺณนา ปุริสฺวิคฺคเหน อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ยกฺขิยา วา
เปติยา วา ปณฺฺทกสฺส วา ติรจฺฉานกตมฺนุสฺสฺวิคฺคหิตฺุติยา วา

อุตฺตริณฺนปฺปญฺจวจาหิ ฌมฺมํ เทเสติ อญฺญตฺร วิญฺญา
ปฺริสวีกฺกเหน อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อมาตฺตคาเม มาตฺตคามสญฺญิ
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อมาตฺตคาเม เวมตีโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อมาตฺตคาเม อมาตฺตคามสญฺญิ อนาปตฺติ ฯ

[๓๐๓] อนาปตฺติ วิญฺญา ปฺริสวีกฺกเหน ฌปฺปญฺจวจาหิ
ฌมฺมํ เทเสติ อุนกนปฺปญฺจวจาหิ ฌมฺมํ เทเสติ อุกฺกหิตฺวา
ปฺน นิสิตฺติวา ฌมฺมํ เทเสติ มาตฺตคาโม อุกฺกหิตฺวา ปฺน นิสิตฺติ
ตสฺมี เทเสติ อญฺญตฺร มาตฺตคามสฺส เทเสติ ปญฺหํ ปุจฺจติ
ปญฺหํ ปุจฺจโจ กเถติ อญฺญตฺรตฺถาย ภาณนฺตํ มาตฺตคาโม สฺสณาติ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

สฺสตฺตมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฺฐมสติกาปทํ

[๓๐๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวสาลียํ วิหริติ มหาวเน
 กุฎาคารศาลายํ ฯ เตน โข ปน สมเยน สมพหุลา สนฺทิกฺขา สมภตฺตา
 ภิกฺขุ วคฺคฺมุทาย นทียา ตีเร วสฺสํ อุปคจฺฉิสฺสุ ฯ เตน โข ปน
 สมเยน วชฺชํ ทฺพฺภิกฺขา โหติ ทฺวิหิติกา เสตฺถจฺจิกา สลาภาวตฺตฺตา
 น สุกรรา อุณฺเณน ปคฺคฺเหนน ยาเปตฺตํ ฯ อถ โข เตสํ ภิกฺขุณํ
 เอตทโหสิ เอตฺรหิ โข วชฺชํ ทฺพฺภิกฺขา ทฺวิหิติกา เสตฺถจฺจิกา
 สลาภาวตฺตฺตา น สุกรรา อุณฺเณน ปคฺคฺเหนน ยาเปตฺตํ เกน นฺ โข
 มยํ อุปาเยน สมคฺคา สมโมทฺมานา อวิวทฺมานา ฆาสุกํ วสฺสํ
 วเสยฺยาม น จ ปิณฺฑกฺเกน กิลมิตฺตฺสามาติ ๑ ฯ เอกจฺเจ เอวมาหฺสฺสุ
 หนฺท มยํ อาวุโส คิหิณํ กมฺมนฺตํ อธิฏฺฐเจม เอวนฺเต อมฺหากํ
 ทาตุํ มณฺณิสฺสสนฺติ เอวํ มยํ สมคฺคา สมโมทฺมานา อวิวทฺมานา
 ฆาสุกํ วสฺสํ วเสยฺยาม ๒ น จ ปิณฺฑกฺเกน กิลมิตฺตฺสามาติ ฯ เอกจฺเจ
 เอวมาหฺสฺสุ อลํ อาวุโส ก็ คิหิณํ กมฺมนฺตํ อธิฏฺฐิตฺเตน หนฺท มยํ
 อาวุโส คิหิณํ ทฺุเตยฺยํ หราม เอวนฺเต อมฺหากํ ทาตุํ มณฺณิสฺสสนฺติ
 เอวํ มยํ สมคฺคา สมโมทฺมานา อวิวทฺมานา ฆาสุกํ วสฺสํ วเสยฺยาม
 น จ ปิณฺฑกฺเกน กิลมิตฺตฺสามาติ ฯ เอกจฺเจ เอวมาหฺสฺสุ อลํ อาวุโส
 ก็ คิหิณํ กมฺมนฺตํ อธิฏฺฐิตฺเตน ก็ คิหิณํ ทฺุเตยฺยํ หญฺเณน หนฺท
 มยํ อาวุโส คิหิณํ อลฺลณฺณมณฺณิสฺส อุตฺตริมฺนุสฺสทฺมมฺสฺส วณฺณํ
 # ๑ ม. กิลเมยฺยามาติ ฯ ๒ ม. วสิตฺตฺสาม ฯ เอวมุปริปี ฯ

ภาตีสสุตตาม อสุโก ภิกขุ ปจรมสฺส ฉานสฺส ลาภี อสุโก ภิกขุ
 ทุตฺติยสฺส ฉานสฺส ลาภี อสุโก ภิกขุ ตตฺติยสฺส ฉานสฺส ลาภี
 อสุโก ภิกขุ จตุตฺถสฺส ฉานสฺส ลาภี อสุโก ภิกขุ โสตาปนฺโน
 อสุโก ภิกขุ สกทาคามี อสุโก ภิกขุ อนาคามี อสุโก ภิกขุ
 อรหา อสุโก ภิกขุ เตวฺชฺโช อสุโก ภิกขุ ฉพฺภิลฺลิตฺติ
 เอวนฺเต อมฺหากํ ทาคํ มณฺณิสฺสนฺนํ เอวํ มยํ สมกฺคา
 สมฺโมทมานา อวิทมานา ฬาสฺสํ วสฺสํ วเสยฺยาม น จ ปิณฺฑเกน
 กิลมฺิสฺสามาติ เอโสเยว โข อาวุโส เสยฺโย โย อมฺหากํ
 คิหิณํ อลฺลวมณฺณสฺส อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺมสฺส วณฺโณ ภาตฺติโตติ ฯ
 อถ โข เต ภิกขุ คิหิณํ อลฺลวมณฺณสฺส อุตฺตริมฺนุสฺสธมฺมสฺส
 วณฺณํ ภาตฺตีสุ อสุโก ภิกขุ ปจรมสฺส ฉานสฺส ลาภี ฯเปฯ
 อสุโก ภิกขุ ฉพฺภิลฺลิตฺติ ฯ อถ โข เต มนุสฺสา ตาภา วต
 โน สฺสทฺธํ วต โน เยสํ โน เอวรูปา ภิกขุ วสฺสํ อูปคตา
 น วต โน อิตฺโต ปุพฺเพ เอวรูปา ภิกขุ วสฺสํ อูปคตา ยถายิเม ๑
 ภิกขุ สีลวณฺโฑ กลฺยาณธมฺมาติ ฯ เต น ตาทิสานิ โภชนานิ
 อตฺตนา ภุญฺชนฺติ มาตาปิตฺตฺนํ เทนฺติ ปุตฺตทารสฺส เทนฺติ ทาส-
 กมฺมกรโปริสฺสสฺส เทนฺติ มิตฺตามจฺจันํ เทนฺติ ฌาตฺติสาโลหิตานํ
 เทนฺติ ยาทิสานิ ภิกขุณฺํ เทนฺติ น ตาทิสานิ ขาพฺนียานิ สายฺนียานิ
 ปานานิ อตฺตนา ปิวนฺติ มาตาปิตฺตฺนํ เทนฺติ ปุตฺตทารสฺส เทนฺติ
 ทาสกมฺมกรโปริสฺสสฺส เทนฺติ มิตฺตามจฺจันํ เทนฺติ ฌาตฺติสาโลหิตานํ
 # ๑ ม. ยถายิเม ฯ

เทนฺติ ยาทิสานิ ภิกฺขุณฺโณ เทนฺติ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ วรรณวนฺโต ๑
อเหล่า ปีนินฺทริยา ปสนฺน मुखวณฺณา วิปฺปสนฺนจฺฉวิวณฺณา ฯ

[๓๐๕] อาจิณฺณ โข ปเนตฺติ วสุตฺถิ วุตฺถานํ ภิกฺขุณฺโณ ภควนฺตํ
ทสฺสนาย อุปสงฺกมิตฺตุ ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ วสุตฺถิ วุตฺถา เตมาสจฺเจยเน
เสนาสนํ ตํสาเมตฺวา ปตฺตจิวรรมาทาย เยน เวสาถิ เตนฺอุปสงฺกมิตฺตุ ๒
อนฺุพฺพเพเน เยน เวสาถิ มหาวนํ กุฎฺฐาคารสาธา เยน ภควา
เตนฺอุปสงฺกมิตฺตุ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ
นิสฺสีทิสฺสุ ฯ เตน โข ปน สมเยเน ทิสาสฺสุ วสุตฺถิ วุตฺถา ภิกฺขุ กิสา
โหนตฺติ ลูฆา ทุพฺพพณฺณา อุปฺปณฺณทุปฺปณฺณทุกฺขาธา ธมฺนิสนฺนตคตฺตา ฯ
วคฺคฺมุทาทิสฺริยา ปน ภิกฺขุ วรรณวนฺโต โหนตฺติ ปีนินฺทริยา
ปสนฺน मुखวณฺณา วิปฺปสนฺนจฺฉวิวณฺณา ฯ อาจิณฺณ โข ปเนตฺติ
พฺพุทฺธานํ ภควนฺตานํ อากนฺตฺเกหิ ภิกฺขุหิ สทฺธี ปฺปฏิสมฺโมทิตฺตุ ฯ
อถโฆ ภควา วคฺคฺมุทาทิสฺริเย ภิกฺขุ เอตทโวจ กจฺจि ภิกฺขเว
ขมฺนียํ กจฺจิ ยาปฺนียํ กจฺจิ สมคฺคา สมฺโมทฺมานา อวิวทฺมานา
ผาสฺสุกํ วสุตฺถิ วสฺติตฺถ น จ ปิณฺฑทฺเกเน กิลมิตฺถาติ ฯ ขมฺนียํ ภควา
ยาปฺนียํ ภควา สมคฺคา จ มยํ ภนฺเต สมฺโมทฺมานา อวิวทฺมานา
ผาสฺสุกํ วสุตฺถิ วสฺมิหฺมา น จ ปิณฺฑทฺเกเน กิลมิมฺหฺมาติ ฯ ชานนฺตฺวาปี
ตถาคตา ปุจฺฉนฺตฺติ ชานนฺตฺวาปี น ปุจฺฉนฺตฺติ กาลํ วิทิตฺวา ปุจฺฉนฺตฺติ
กาลํ วิทิตฺวา น ปุจฺฉนฺตฺติ อนตฺถสฺสยฺหิตํ ตถาคตา ปุจฺฉนฺตฺติ โน
อนตฺถสฺสยฺหิตํ อนตฺถสฺสยฺหิตฺเต เสตฺฐมาโต ตถาคตฺตานํ ฯ ทฺวิหฺกาเรหิ
๑ ม. วรรณวา ฯ เอวมฺุปริปิ ฯ ๒ ม. เตน ปกฺกมิตฺตุ ฯ

พทุธา ภควนโต ภิกฺขุ ปฏิปฺจุฉนฺติ ฐมฺมํ วา เทเสสฺสาม
สาวกานํ วา สิกฺขาปทํ ปณฺณาเปสฺสามาติ ฯ อถ โข ภควา วคฺช
มุทาทีริเย ภิกฺขุ เอตทโวจ ยถากถํ ปน ตฺเมห ภิกฺขเว สมคฺคา
สมฺโมทมานา อวิทมานา ผาสุกํ วสฺสํ วสิตฺถ น จ ปิณฺฑเกน
กิลมิตฺถาติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ
กจฺจึ ปน โว ภิกฺขเว ภูตฺนฺติ ฯ ภูตํ ภควาติ ฯ วิกรฺหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห ภิกฺขเว อุทฺรสุส การณา กิหิณํ อญฺณมญฺณสุส
อุตุตฺริมนุสฺสฐมฺมสุส วนฺณํ ภาสีสุสถ เนตํ ภิกฺขเว
อปรฺปนฺนํ วา ปสาทาย ฯ เป ฯ เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ อนุปรสมฺปนฺนสุส อุตุตฺริ-
มนุสฺสฐมฺมํ อารโจะยฺย ภูตฺสฺมี ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๓๐๖] โย ปนาติ ยาทีโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อยํ
อิมสฺมี อตฺถे อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อนุปรสมฺปนฺโน นาม ภิกฺขุญจ
ภิกฺขุณีญจ จเปตฺวา อวเสโส อนุปรสมฺปนฺโน นาม ฯ

[๓๐๗] อุตุตฺริมนุสฺสฐมฺโม นาม ฌานํ วิโมกฺโข สมาธิ
สมาปตฺติ ฌานทฺสฺสนํ มคฺคภาวนา ผลสจฺจิกิริยา กิเลสปรฺพานํ
วินีวรณฺตา จิตฺตสฺส สฺสญฺญาคาเร อภิริติ ฯ

[๓๐๘] ฌานนฺติ ปจฺมํ ฌานํ ทฺติยํ ฌานํ ตตฺติยํ ฌานํ จตฺตุถํ
ฌานํ ฯ วิโมกฺโขติ สฺสญฺญโต วิโมกฺโข อนิมิตฺโต วิโมกฺโข
อปรฺปณฺหิตो วิโมกฺโข ฯ สมารีติ สฺสญฺญโต สมาริ อนิมิตฺโต สมาริ

อปฺปณฺหิตอ สฺมาธิ ๑ สฺมาปตฺตตี สฺยุถตา สฺมาปตฺติ อนิมิตฺตา
สฺมาปตฺติ อปฺปณฺหิตา สฺมาปตฺติ ๑ ฅาณฺนติ ๑ ติสฺโส วิชฺชา ๑
มคฺคภาวนาติ จตฺตาโร สติปฺญฺจานา จตฺตาโร สมนุสฺสํปฺชานา
จตฺตาโร อธิปาทา ปญฺจินุทฺริยานิ ปญฺจ พลานิ สตฺต โพชฺฌนฺกา
อริโย อฏฺฐงฺกโก มคฺโค ๑ ผลสจฺฉิกิริยาติ โสตาปตฺติผลสฺส
สจฺฉิกิริยา สกฺทากาไมผลสฺส สจฺฉิกิริยา อนากาไมผลสฺส สจฺฉิกิริยา
อรหตฺตผลสฺส สจฺฉิกิริยา ๑ กิลฺลสฺสํปฺหานนฺติ รากสฺส ปฺหํ
โทสฺส ปฺหํ โมหสฺส ปฺหํ ๑ วินีวฺรณฺตา จิตฺตสฺสาติ รากา
จิตฺตสฺส ๒ วินีวฺรณฺตา โทสา จิตฺตสฺส ๓ วินีวฺรณฺตา โมหา จิตฺตสฺส ๔
วินีวฺรณฺตา ๑ สฺยุถาการ อภิริตีติ ปจฺเมณ ฅาเนน สฺยุถาการ
อภิริตี ทฺติเยน ฅาเนน สฺยุถาการ อภิริตี ตฺติเยน ฅาเนน
สฺยุถาการ อภิริตี จตฺตฺเถน ฅาเนน สฺยุถาการ อภิริตี ๑

[๓๐๕] อารอเจยฺยาติ อนุสฺมปฺนฺนสฺส ปจฺม ฅานํ สฺมาปชฺชินฺติ
ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ อารอเจยฺยาติ อนุสฺมปฺนฺนสฺส
ปจฺม ฅานํ สฺมาปชฺชามีติ ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑
อารอเจยฺยาติ อนุสฺมปฺนฺนสฺส ปจฺม ฅานํ สฺมาปนฺโนติ
ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ อารอเจยฺยาติ อนุสฺมปฺนฺนสฺส
ปจฺมสฺส ฅานสฺส ลาภิมฺหีติ ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑
อารอเจยฺยาติ อนุสฺมปฺนฺนสฺส ปจฺมสฺส ฅานสฺส วสฺสิมฺหีติ ภณฺนตฺสฺส
อปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ อารอเจยฺยาติ อนุสฺมปฺนฺนสฺส

๑ ม. ฅาณทสฺสนนฺติ ๑ ๒-๓-๔ ม. จิตฺตํ ๑

ปรมัง ฌานัง สจฺจนิกตัม มยาติ ภณฺณตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๑๐] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ทฺตฺติยํ ฌานัง ตตฺติยํ ฌานัง จตฺตถัม ฌานัง สมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน จตฺตถสฺส ฌานสฺส ลากิมฺหิ วสิมฺหิ จตฺตถัม ฌานัง สจฺจนิกตัม มยาติ ภณฺณตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๑๑] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส สฺลยฺลตัม วิโมกฺขํ อนิมิตฺตัม วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตัม วิโมกฺขํ สฺลยฺลตัม สฺมาธี อนิมิตฺตัม สฺมาธี อปฺปณฺหิตัม สฺมาธี สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน อปฺปณฺหิตสฺส สฺมาธิสฺส ลากิมฺหิ วสิมฺหิ อปฺปณฺหิตํ สฺมาธี สจฺจนิกโต มยาติ ภณฺณตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๑๒] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส สฺลยฺลตัม สฺมาปตฺตี อนิมิตฺตัม สฺมาปตฺตี อปฺปณฺหิตัม สฺมาปตฺตี สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน อปฺปณฺหิตาย สฺมาปตฺติยา ลากิมฺหิ วสิมฺหิ อปฺปณฺหิตา สฺมาปตฺติ สจฺจนิกตา มยาติ ภณฺณตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๑๓] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ติสฺโส วิชฺชา สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน ติสฺสนฺนํ วิชฺชานํ ลากิมฺหิ วสิมฺหิ ติสฺโส วิชฺชา สจฺจนิกตา มยาติ ภณฺณตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๑๔] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส จตฺตารो สติปฏฺจฺจานเ จตฺตารो สมฺมปฺปฺชานเ จตฺตารो อิทธิปาเท สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน จตฺตุนํ อิทธิปาทานํ ลากิมฺหิ วสิมฺหิ จตฺตารो

อิทธิปาทา สจฺฉิกตา มยาติ ฆณฺณตฺตฺส อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๑๕] อาโรเจยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส ปญฺจินฺทฺริยานิ ปญฺจ
พลานิ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน ปญฺจนฺนํ พฺลानํ
ลาภิมฺหิ วสฺมิหิ ปญฺจ พฺลานิ สจฺฉิกตานิ มยาติ ฆณฺณตฺตฺส
อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๑๖] อาโรเจยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส สตฺต โปชฺฆงฺค
สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน สตฺตฺนํ โปชฺฆงฺกานํ ลาภิมฺหิ
วสฺมิหิ สตฺต โปชฺฆงฺกา สจฺฉิกตา มยาติ ฆณฺณตฺตฺส อापตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๑๗] อาโรเจยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส อริยํ อญฺจงฺกิกํ มคฺคํ
สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน อริยสฺส อญฺจงฺกิกสฺส มคฺคสฺส
ลาภิมฺหิ วสฺมิหิ อริโย อญฺจงฺกิกโก มคฺโค สจฺฉิกโต มยาติ
ฆณฺณตฺตฺส อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๑๘] อาโรเจยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส โสตาปตฺติผลํ สกทาคามิผลํ
อนาคามิผลํ อรหตฺตผลํ ๑ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน
อรหตฺตผลสฺส ลาภิมฺหิ วสฺมิหิ อรหตฺตผลํ สจฺฉิกตํ มยาติ
ฆณฺณตฺตฺส อापตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๑๙] อาโรเจยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส ราโค เม จตฺโต โทโส
เม จตฺโต โมโห เม จตฺโต วนฺโต มุตฺโต ปหิโน ปฏฺฐินฺตฺสญฺโจ
๑ ม. ยฺ. อรหตฺตํ ฯ เอวมีทิสฺส ปฺเทสฺส ฯ

อุกฺเขฎฺฐิโต สมฺกฺเขฎฺฐิโตติ ฆณฺณตฺตฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๐] อารโหเยยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส รากา เม จิตฺตํ วินีวรณฺํ
โทสา เม จิตฺตํ วินีวรณฺํ โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺฺติ ฆณฺณตฺตฺส
อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๑] อารโหเยยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส สฺสฺสฺสฺสฺสฺส ปจฺมํ ฆานํ
ทฺหิตฺยํ ฆานํ ตฺทิตฺยํ ฆานํ จตฺตฺถํ ฆานํ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชฺชามิ
สฺมาปฺนฺโน สฺสฺสฺสฺสฺสฺส จตฺตฺถสฺส ฆานสฺส ลากิมฺหิ วสฺมิหิ
สฺสฺสฺสฺสฺสฺส จตฺตฺถํ ฆานํ สจฺจิกิตฺตํ มยฺยาติ ฆณฺณตฺตฺส อปฺตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๒] อารโหเยยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฆานํ ทฺหิตฺยณฺจ
ฆานํ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชฺชามิ สฺมาปฺนฺโน ปจฺมสฺส จ ฆานสฺส
ทฺหิตฺยสฺส จ ฆานสฺส ลากิมฺหิ วสฺมิหิ ปจฺมณฺจ ฆานํ ทฺหิตฺยณฺจ
ฆานํ สจฺจิกิตฺตํ มยฺยาติ ฆณฺณตฺตฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

อารโหเยยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฆานํ ตฺทิตฺยณฺจ ฆานํ
ฯเปฯ ปจฺมณฺจ ฆานํ จตฺตฺถณฺจ ฆานํ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชฺชามิ
สฺมาปฺนฺโน ปจฺมสฺส จ ฆานสฺส จตฺตฺถสฺส จ ฆานสฺส ลากิมฺหิ
วสฺมิหิ ปจฺมณฺจ ฆานํ จตฺตฺถณฺจ ฆานํ สจฺจิกิตฺตํ มยฺยาติ
ฆณฺณตฺตฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๓] อารโหเยยฺยาติ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฆานํ
สฺสฺสฺสฺสฺสฺส วิโมกฺขํ อนิมิตฺตณฺจ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตณฺจ วิโมกฺขํ

สุลฺลตฺตจฺ สมาริ อนิมิตฺตจฺ สมาริ อปฺปณฺหิตจฺ สมาริ
สมาปชฺชรี สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
อปฺปณฺหิตสฺส จ สมาริสฺส ลากิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมจฺ ฌานํ
อปฺปณฺหิตอ จ สมาริ สจฺฉิกิตฺ มยาติ ภาณนฺตสฺส อापตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๒๔] อารโหเยยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมจฺ ฌานํ
สุลฺลตฺตจฺ สมาปตฺตี อนิมิตฺตจฺ สมาปตฺตี อปฺปณฺหิตจฺ
สมาปตฺตี สมาปชฺชรี สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ
ฌานสฺส อปฺปณฺหิตาย จ สมาปตฺติยา ลากิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมจฺ
ฌานํ อปฺปณฺหิตา จ สมาปตฺติ สจฺฉิกิตา มยาติ ภาณนฺตสฺส
อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๒๕] อารโหเยยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมจฺ ฌานํ ติสฺโส
จ วิชฺชา สมาปชฺชรี สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
ติสฺสนนฺจ วิชฺชานํ ลากิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมจฺ ฌานํ ติสฺโส
จ วิชฺชา สจฺฉิกิตา มยาติ ภาณนฺตสฺส อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๒๖] อารโหเยยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมจฺ ฌานํ
จตฺตารอ จ สติปฺภูจฺานน จตฺตารอ จ สมนฺนปฺปชฺชานน จตฺตารอ จ
อิทฺธิปาเท สมาปชฺชรี สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส
จตฺตุนนฺจ อิทฺธิปาทานํ ลากิมฺหิ วสิมฺหิ ปจฺมจฺ ฌานํ จตฺตารอ
จ อิทฺธิปาทา สจฺฉิกิตา มยาติ ภาณนฺตสฺส อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๒๗] อารีเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฌานํ ปญฺจ
จ อินฺทฺริยานิ ปญฺจ จ พฺลานิ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน
ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส ปญฺจนฺนณฺจ พฺลานํ ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ
ปจฺมณฺจ ฌานํ ปญฺจ จ พฺลานิ สจฺฉนิกตานิ มยาติ ภณฺนตฺสฺส
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๘] อารีเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฌานํ สตฺต
จ โพชฺฌณฺเณ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ
ฌานสฺส สตฺตฺนฺนณฺจ โพชฺฌณฺคานํ ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ ปจฺมณฺจ
ฌานํ สตฺต จ โพชฺฌณฺคา สจฺฉนิกตา มยาติ ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๒๙] อารีเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฌานํ
อริยณฺจ อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน
ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส อริยสฺส จ อฏฺฐงฺกิกสฺส มคฺคสฺส ตาภิมฺหิ
วสฺมิหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ อริโย จ อฏฺฐงฺกิโก มคฺโค สจฺฉนิกโต
มยาติ ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๓๐] อารีเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฌานํ โสตา-
ปตฺติผลณฺจ สกทาคามิผลณฺจ อนาคามิผลณฺจ อรหตฺตผลณฺจ
สฺมาปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ปจฺมสฺส จ ฌานสฺส อรหตฺต-
ผลสฺส จ ตาภิมฺหิ วสฺมิหิ ปจฺมณฺจ ฌานํ อรหตฺตผลณฺจ
สจฺฉนิกตํ มยาติ ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๓๑] อารโหเจยยาติ อนุปสมปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมา-
ปชฺชี่ สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ราโค จ เม จตุโต โทโส จ เม
จตุโต โมหโ จ เม จตุโต วนฺโต มุตฺโต ปหีโน ปฏฺนิสฺสฏฺโจ
อุกฺเขฏฺโถ สฺมุกฺเขฏฺโถติ ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๓๒] อารโหเจยยาติ อนุปสมปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชี่
สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน รากา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ
โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ
ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๓๓๓] อารโหเจยยาติ อนุปสมปนฺนสฺส ทฺตฺตฺยณฺจ ฌานํ ตฺตฺตฺยณฺจ
ฌานํ ฯเปฯ ทฺตฺตฺยณฺจ ฌานํ จตุตฺถณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชี่
สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ทฺตฺตฺยสฺส จ ฌานสฺส จตุตฺถสฺส จ
ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสฺมฺหิ ทฺตฺตฺยณฺจ ฌานํ จตุตฺถณฺจ ฌานํ
สจฺจิกตํ มยาติ ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อารโหเจยยาติ
อนุปสมปนฺนสฺส ทฺตฺตฺยณฺจ ฌานํ ฯเปฯ โมหา จ เม จิตฺตํ
วินีวรณนฺติ ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อารโหเจยยาติ
อนุปสมปนฺนสฺส ทฺตฺตฺยณฺจ ฌานํ ปจฺมณฺจ ฌานํ สฺมาปชฺชี่
สฺมาปชฺชามิ สฺมาปนฺโน ทฺตฺตฺยสฺส จ ฌานสฺส ปจฺมสฺส จ
ฌานสฺส ตาภิมฺหิ วสฺมฺหิ ทฺตฺตฺยณฺจ ฌานํ ปจฺมณฺจ ฌานํ
สจฺจิกตํ มยาติ ภณฺนตฺสฺส อปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯเปฯ
อารโหเจยยาติ อนุปสมปนฺนสฺส โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ ปจฺมณฺจ

ฉานํ สมาปชฺชี่ สมาปชฺชามิ สมาปนฺโน โมหา จ เม จิตฺตํ
วินีวรณํ ปจฺมสฺส จ ฉานสฺส ตาภิมฺหิ วสิมฺหิ โมหา จ
เม จิตฺตํ วินีวรณํ ปจฺมณฺจ ฉานํ สจฺฉนิกตํ มยาติ ภณฺนตฺสฺส
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯเปฯ อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส
โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ
ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๓๔] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฉานํ
ทฺฐิตยฺจ ฉานํ ตตฺถิตยฺจ ฉานํ จตฺตถฺถยฺจ ฉานํ สฺสฺสยฺจ
วิโมกฺขํ อนิมิตฺตยฺจ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตยฺจ วิโมกฺขํ สฺสฺสยฺจ
สมาธิ์ อนิมิตฺตยฺจ สมาธิ์ อปฺปณฺหิตยฺจ สมาธิ์ สฺสฺสยฺจ
สมาปตฺตี อนิมิตฺตยฺจ สมาปตฺตี อปฺปณฺหิตยฺจ สมาปตฺตี ติสฺโส
จ วิชฺชา จตฺตาโร จ สติปญฺจานเ จตฺตาโร จ สมฺมปฺปชานเ
จตฺตาโร จ อิทธิปาเท ปณฺจ จ อินฺทฺริยานิ ปณฺจ จ พลานิ
สฺสฺสจ โภชณฺจเ อริยณฺจ อฏฺฐงฺกิกํ มคฺคํ โสตาปตฺติผลณฺจ
สกทากามิผลณฺจ อนากามิผลณฺจ อรหตฺตผลณฺจ สมาปชฺชี่ ฯเปฯ
ราโค จ เม จตฺโต โทโส จ เม จตฺโต โมโห จ เม จตฺโต
วณฺโต มุตฺโต ปหีนฺโน ปญฺนิสฺสฏฺโฐ อุกฺเขฏฺโธ สมฺกฺเขฏฺโธ รากา
จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ โทสา จ เม จิตฺตํ วินีวรณํ โมหา จ
เม จิตฺตํ วินีวรณนฺติ ภณฺนตฺสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๓๕] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺม ฉานํ

สมาปชฺชินฺติ วตฺตกาโม ทฺติยํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ ฃณฺนตฺตสฺส
ปฏฺวิฆานนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส นปฺปฏฺวิฆานนตฺตสฺส อาปตฺติ
ทฺกกฺกสฺส ฯ อารฺเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ
วตฺตกาโม ตฺติยํ ฌานํ จตฺตํ ฌานํ สฺลยฺลตํ
วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตํ วิโมกฺขํ สฺลยฺลตํ สมาริ
อนิมิตฺตํ สมาริ อปฺปณฺหิตํ สมาริ สฺลยฺลตํ สมาปตฺตี อนิมิตฺตํ
สมาปตฺตี อปฺปณฺหิตํ สมาปตฺตี ติสฺโส วิชฺชา จตฺตารฺ สติปฏฺจฺจฺจเน
จตฺตารฺ สมฺมปฺปชฺชานเ จตฺตารฺ อิทฺธิปาเท ปณฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
ปณฺจ พฺลานิ สจฺจต พฺชฺชณฺจเ อริยํ อณฺฺจจฺจจฺจจฺจจฺจจฺจจ
สจฺจทาคามิผลํ อนาคามิผลํ อรหตฺตผลํ สมาปชฺชี ราโค
เม จตฺโต โทโส เม จตฺโต โมโห เม จตฺโต วนฺโต
มุตฺโต ปหิโน ปฏฺนิสฺสฏฺโฐ อุกฺเขฏฺโต สมฺกฺเขฏฺโต รากา เม
จิตฺตํ วินิวรณฺํ โทสา เม จิตฺตํ วินิวรณฺํ โมหา เม จิตฺตํ
วินิวรณฺฺนฺติ ฃณฺนตฺตสฺส ปฏฺวิฆานนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส
นปฺปฏฺวิฆานนตฺตสฺส อาปตฺติ ทฺกกฺกสฺส ฯ

[๓๓๖] อารฺเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ทฺติยํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ
วตฺตกาโม ฯเปฯ โมหา เม จิตฺตํ วินิวรณฺฺนฺติ
ฃณฺนตฺตสฺส ปฏฺวิฆานนตฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส นปฺปฏฺ-
วิฆานนตฺตสฺส อาปตฺติ ทฺกกฺกสฺส ฯ อารฺเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส
ทฺติยํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ วตฺตกาโม ปจฺมํ ฌานํ สมาปชฺชินฺติ

ภณนุตสฺส ปฏิวิชานนุตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส นปฺปฏิวิชานนุตสฺส
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯเปฯ อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส
โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺนติ วตฺตกาโม ปจฺมํ ฌานํ
สมาปชฺชินฺติ ภณนุตสฺส ปฏิวิชานนุตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส
นปฺปฏิวิชานนุตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯเปฯ อาโรเจยฺยาติ
อนุปสมฺปนฺนสฺส โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺนติ วตฺตกาโม โทสา
เม จิตฺตํ วินีวรณฺนติ ภณนุตสฺส ปฏิวิชานนุตสฺส อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส นปฺปฏิวิชานนุตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อาโรเจยฺยาติ
อนุปสมฺปนฺนสฺส ปจฺมณฺจ ฌานํ ทุตฺตยณฺจ ฌานํ ตตฺตยณฺจ
ฌานํ จตฺตถณฺจ ฌานํ ฯเปฯ โทสา เม จิตฺตํ วินีวรณฺนติ
วตฺตกาโม โมหา เม จิตฺตํ วินีวรณฺนติ ภณนุตสฺส
ปฏิวิชานนุตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส นปฺปฏิวิชานนุตสฺส
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ

[๓๓๗] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ทุตฺตยณฺจ ฌานํ ตตฺตยณฺจ
ฌานํ จตฺตถณฺจ ฌานํ ฯเปฯ โมหา จ เม จิตฺตํ วินีวรณฺนติ
วตฺตกาโม ปจฺมํ ฌานํ समाปชฺชินฺติ ภณนุตสฺส ปฏิวิชานนุตสฺส
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส นปฺปฏิวิชานนุตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ

[๓๓๘] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส โย เต วิหารเ วสิ
โส ภิกฺขุ ปจฺมํ ฌานํ समाปชฺชิ สมาปชฺชติ สมาปนฺโน โส

ภิกขุ ปจรมสฺส ฌานสฺส ลาภี วลี เตน ภิกขุณา ปจรม ฌานัน
สจฺจิกคณฺติ ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกณฺตสฺส ฯ อาโรเจยฺยาติ
อนุปสมฺปนฺนสฺส โย เต วิหารเ วลี โส ภิกขุ ทุตฺติ ฌานัน
ตตฺติ ฌานัน จตฺตถํ ฌานัน สฺมาปชฺชติ สฺมาปชฺชติ สฺมาปนฺโน โส
ภิกขุ จตฺตถสฺส ฌานสฺส ลาภี วลี เตน ภิกขุณา จตฺตถํ
ฌานัน สจฺจิกคณฺติ ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกณฺตสฺส ฯ อาโรเจยฺยาติ
อนุปสมฺปนฺนสฺส โย เต วิหารเ วลี โส ภิกขุ สฺลยฺยถํ
วิโมกฺขํ อนิมิตฺตํ วิโมกฺขํ อปฺปณฺหิตํ วิโมกฺขํ สฺลยฺยถํ สฺมาธิ
อนิมิตฺตํ สฺมาธิ อปฺปณฺหิตํ สฺมาธิ สฺมาปชฺชติ สฺมาปชฺชติ สฺมาปนฺโน
โส ภิกขุ อปฺปณฺหิตสฺส สฺมาธิสฺส ลาภี วลี เตน ภิกขุณา
อปฺปณฺหิตํ สฺมาธิ สจฺจิกคณฺติ ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกณฺตสฺส ฯ
อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส โย เต วิหารเ วลี โส ภิกขุ
สฺลยฺยถํ สฺมาปตฺตี อนิมิตฺตํ สฺมาปตฺตี อปฺปณฺหิตํ สฺมาปตฺตี
ติสฺโส วิชฺชา จตฺตารโ สติปฏฺจานเ จตฺตารโ สมนฺมปฺปชานเ
จตฺตารโ อิทฺธิปาเท ปญฺจินฺทริยานิ ปญฺจ พลานิ สตฺต โพชฺฌนฺค
อริยํ อฏฺฐงฺกิกํ มกฺกํ โสตาปตฺติผลํ สกทาคามิผลํ อนาคามิผลํ
อรหตฺตผลํ สฺมาปชฺชติ ฯ เปฯ ตสฺส ภิกขุโน ราโค จตฺโต โทโส
จตฺโต โมโห จตฺโต วนฺโต มุตฺโต ปหีนฺโน ปฏฺฐินิสฺสณฺโจ อุกฺเขฏฺฐิโต
สมฺกฺเขฏฺฐิโต ตสฺส ภิกขุโน รากา จิตฺตํ วินีวรณฺม โทสา จิตฺตํ
วินีวรณฺม โมหา จิตฺตํ วินีวรณฺนฺติ ภณฺนตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกณฺตสฺส ฯ

อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส โย เต วิหารเ วสฺส โส ภิกฺขุ
สุญฺณาการเ ปรมํ ฌานํ ทุคฺคิยํ ฌานํ ตตฺถิยํ ฌานํ จตฺตถิ ฌานํ
สมาปฺชฺชติ สมาปฺชฺชติ สมาปนฺโน โส ภิกฺขุ สุญฺณาการเ จตฺตถสฺส
ฌานสฺส ลากิ วสฺส เตน ภิกฺขุนา สุญฺณาการเ จตฺตถิ ฌานํ
สจฺฉนิกตฺตฺนุติ ฌณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อาโรเจยฺยาติ อนุป-
สมฺปนฺนสฺส โย เต วิหาริ ปฺริภฺวฺชิ โย เต จิวริ ปฺริภฺวฺชิ
โย เต ปิณฺทปาตํ ปฺริภฺวฺชิ โย เต เสนาสนํ ปฺริภฺวฺชิ โย
เต คิลานปจฺจยเกสฺชฺชปฺริภฺวฺชิ ปฺริภฺวฺชิ โส ภิกฺขุ สุญฺณา-
การเ จตฺตถิ ฌานํ สมาปฺชฺชติ สมาปฺชฺชติ สมาปนฺโน โส ภิกฺขุ
สุญฺณาการเ จตฺตถสฺส ฌานสฺส ลากิ วสฺส เตน ภิกฺขุนา สุญฺณาการเ
จตฺตถิ ฌานํ สจฺฉนิกตฺตฺนุติ ฌณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๓๓๕] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส เยน เต วิหารเ
ปฺริภฺวฺชิโต เยน เต จิวริ ปฺริภฺวฺชิโต เยน เต ปิณฺทปาโต
ปฺริภฺวฺชิโต เยน เต เสนาสนํ ปฺริภฺวฺชิโต เยน เต คิลานปจฺจย-
เกสฺชฺชปฺริภฺวฺชิโร ปฺริภฺวฺชิโต โส ภิกฺขุ สุญฺณาการเ จตฺตถิ ฌานํ
สมาปฺชฺชติ สมาปฺชฺชติ สมาปนฺโน โส ภิกฺขุ สุญฺณาการเ จตฺตถสฺส
ฌานสฺส ลากิ วสฺส เตน ภิกฺขุนา สุญฺณาการเ จตฺตถิ ฌานํ
สจฺฉนิกตฺตฺนุติ ฌณฺนตฺตสฺส อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๓๔๐] อาโรเจยฺยาติ อนุปสมฺปนฺนสฺส ยํ ตฺวํ อากมฺม
วิหาริ อทาสิ จิวริ ปิณฺทปาตํ เสนาสนํ คิลานปจฺจยเกสฺชฺช-

ปริกขาริ อทาสี โส ภิกขุ สุญญาคารเ จตุตถิ ฌานัน สมาสชชช
ฯเปฯ เตน ภิกขุณา สุญญาคารเ จตุตถิ ฌานัน สจุนิกคณติ
ภณนุตสฺส อาปตฺติ ทุกกภูสฺส ฯ

[๓๔๑] อนาปตฺติ อุปสมปนฺนสฺส ภูตฺ อโรเจสิ อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ
อฏฺฐมสฺสิกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

นวมสิกขาปทํ

[๓๔๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํทิสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อุปฺนฺนฺโท สกฺยปฺตฺโต นพฺพคฺคิเยหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ ภณฺฑนโกโต
โหติฯ โส สยฺเจตฺตํ สุกฺกวิสฺฐจฺจํ อปฺตฺตี ๑ อปฺชชิตฺวา สงฺฆํ
ตฺสฺสา อปฺตฺติยา ปริวาลํ ยาจิฯ ตฺสฺส สงฺโฆ ตฺสฺสา อปฺตฺติยา
ปริวาลํ อทาลิฯ เตน โข ปน สมเยน สาวตฺถิยํ อณฺฺตรสฺส
ปฺลฺกสฺส สงฺฆมคฺคํ โหติฯ โส ปริวสนฺโต ภคฺคคฺเค อาสนปฺริยนฺเต
นีสิตฺติฯ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เต อุปาสเก เอตทโวจฺจํ
เอโส อาวโส อายสฺมา อุปฺนฺนฺโท สกฺยปฺตฺโต ตุมฺหากํ สมฺภาวิท
กฺกุปโก เยนว หคฺเถน สทฺธาเทยฺยํ ภูชฺติ เตเนว หคฺเถน
อุปฺกมิตฺวา อสุจฺจํ โมเจติ โส สยฺเจตฺตํ สุกฺกวิสฺฐจฺจํ อปฺตฺตี
อปฺชชิตฺวา สงฺฆํ ตฺสฺสา อปฺตฺติยา ปริวาลํ ยาจิ ตฺสฺส สงฺโฆ
ตฺสฺสา อปฺตฺติยา ปริวาลํ อทาลิ โส ปริวสนฺโต อาสนปฺริยนฺเต
นีสินฺโนติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อฺชฺฌายนฺติ
จฺิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส
ทฺฏฺจฺจลฺลํ อปฺตฺตี อนฺุปสมฺปนฺนสฺส อาโรเจสฺสนฺตฺติติฯ อถโห เต
ภิกฺขุ ภควโต เอตมคฺคํ อาโรเจสฺสุฯเปฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห
ภิกฺขเว ภิกฺขุสฺส ทฺฏฺจฺจลฺลํ อปฺตฺตี อนฺุปสมฺปนฺนสฺส อาโรเจถาติฯ
๑ ย. สุกฺกวิสฺฐจฺจํ อปฺตฺตีฯ

สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห
โมฆปุริสา ภิกฺขุสฺส ทฺฐจฺจุลลํ อาปตฺตี อนฺุสฺมปฺนฺนสฺส อาโรเจสฺสถ
เนตํ โมฆปุริสา อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ เหวณฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส
ทฺฐจฺจุลลํ อาปตฺตี อนฺุสฺมปฺนฺนสฺส อาโรเจยฺย อณฺฺตร
ภิกฺขุสฺมมฺติยา ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๔๓] โย ปนาติ โย ยาทิสฺส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อํ
อิมสฺมิมํ อตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุสฺสชาติ อณฺฺตร ภิกฺขุสฺส ฯ
ทฺฐจฺจุลลา นาม อาปตฺติ จตฺตาริ จ ปาราชิกานิ เทรส จ
สงฺฆาติเสสา ฯ อนฺุสฺมปฺนฺโน นาม ภิกฺขุณฺจ ภิกฺขุณฺจ จเปตฺวา
อวเสสฺส อนฺุสฺมปฺนฺโน นาม ฯ อาโรเจยฺยติ อาโรเจติ ๑ อิตฺถิยา
วา ปุริสสฺส วา คหฺนฺจสฺส วา ปพฺพชิตสฺส วา ฯ อณฺฺตร
ภิกฺขุสฺมมฺติยาติ จเปตฺวา ภิกฺขุสฺมมฺตี ฯ

[๓๔๔] อตฺถิ ภิกฺขุสฺมมฺติ อาปตฺติปริยฺนฺตา น กุลปริยฺนฺตา
อตฺถิ ภิกฺขุสฺมมฺติ กุลปริยฺนฺตา น อาปตฺติปริยฺนฺตา อตฺถิ
ภิกฺขุสฺมมฺติ อาปตฺติปริยฺนฺตา จ กุลปริยฺนฺตา จ อตฺถิ ภิกฺขุสฺมมฺติ
เนว อาปตฺติปริยฺนฺตา น กุลปริยฺนฺตา ฯ อาปตฺติปริยฺนฺตา นาม
อาปตฺติโย ปริกฺคหิตาโย โหณฺติ เอตฺตกาหิ อาปตฺตีหิ
อาโรเจตฺตพฺโพติ ฯ กุลปริยฺนฺตา นาม กุลานิ ปริกฺคหิตานิ โหณฺติ เอตฺตเกสฺสุ
กุเลสุ อาโรเจตฺตพฺโพติ ฯ อาปตฺติปริยฺนฺตา จ กุลปริยฺนฺตา จ นาม
๑ ม. อาโรเจยฺย ฯ

อาปตติโย จ ปริคฺคหิตาโย โหนฺติ กฺุลาณิ จ ปริคฺคหิตาณิ โหนฺติ
เอตฺตกาหิ อาปตฺตีหิ เอตฺตเกสุ กฺุเลสฺสู อาโรเจตฺพุโพติ ฯ เนว
อาปตฺติปริยฺนตา น กฺุลปริยฺนตา นาม อาปตฺติโย จ อปริคฺคหิตาโย
โหนฺติ กฺุลาณิ จ อปริคฺคหิตาณิ โหนฺติ เอตฺตกาหิ อาปตฺตีหิ
เอตฺตเกสุ กฺุเลสฺสู อาโรเจตฺพุโพติ ฯ

[๓๔๕] อาปตฺติปริยฺนเต ยา อาปตฺติโย ปริคฺคหิตาโย โหนฺติ
ตา อาปตฺติโย จเปตฺวา อณฺเณหิ อาปตฺตีหิ อาโรเจติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ กฺุลปริยฺนเต ยานิ กฺุลาณิ ปริคฺคหิตาณิ โหนฺติ
ตานิ กฺุลาณิ จเปตฺวา อณฺเณสุ กฺุเลสฺสู อาโรเจติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อาปตฺติปริยฺนเต จ กฺุลปริยฺนเต จ ยา อาปตฺติโย
ปริคฺคหิตาโย โหนฺติ ตา อาปตฺติโย จเปตฺวา ยานิ กฺุลาณิ
ปริคฺคหิตาณิ โหนฺติ ตานิ กฺุลาณิ จเปตฺวา อณฺเณหิ อาปตฺตีหิ
อณฺเณสุ กฺุเลสฺสู อาโรเจติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ เนว
อาปตฺติปริยฺนเต น กฺุลปริยฺนเต อนาปตฺติ ฯ

[๓๔๖] ทฺุฏฺฐลลา ย อาปตฺติยา ทฺุฏฺฐลลาปตฺติสฺสณฺเณ อณฺุสฺมปฺนฺนสฺส
อาโรเจติ อณฺุตฺตร ภิกฺุขฺสฺมฺมตฺติยา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
ทฺุฏฺฐลลา ย อาปตฺติยา เวมฺติโก อณฺุสฺมปฺนฺนสฺส อาโรเจติ อณฺุตฺตร
ภิกฺุขฺสฺมฺมตฺติยา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ทฺุฏฺฐลลา ย อาปตฺติยา
อทฺุฏฺฐลลาปตฺติสฺสณฺเณ อณฺุสฺมปฺนฺนสฺส อาโรเจติ อณฺุตฺตร
ภิกฺุขฺสฺมฺมตฺติยา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๔๗] อทฺฐจฺจุลฺลํ อปฺตฺตี อโรเจติ อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ
อนฺุสฺมฺปนฺนสฺส ทฺฐจฺจุลฺลํ วา อทฺฐจฺจุลฺลํ วา อชฺฌาจารํ อโรเจติ
อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ อทฺฐจฺจุลฺลํ อปฺตฺติยา ทฺฐจฺจุลฺลํ อปฺตฺติสฺสณฺี
อปฺตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ อทฺฐจฺจุลฺลํ อปฺตฺติยา เวมฺติโก อปฺตฺติ
ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ อทฺฐจฺจุลฺลํ อปฺตฺติยา อทฺฐจฺจุลฺลํ อปฺตฺติสฺสณฺี อปฺตฺติ
ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

[๓๔๘] อนาปฺตฺติ วตฺถุํ อโรเจติ โน อปฺตฺตี อปฺตฺตี
อโรเจติ โน วตฺถุํ ภิกฺขุสฺมฺมตฺติยา อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ
นวมฺสฺทิกฺขาปํ นิกฺขจฺจํ ฯ

ทสมลิกขาปทํ

[๓๔๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา อาพวียํ วิหริติ อคฺคาพะเว
 เจตียะ เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ๑ ภิกฺขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา
 ปจวี ฆณฺณตฺปิ ฆณาเปณฺตฺปิ ๗ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม สมณา สกฺยปฺตฺติยา ปจวี ฆณฺิสฺสนฺตฺปิ ฆณาเปสฺสนฺตฺปิ
 เอกินฺทริยํ สมณา สกฺยปฺตฺติยา ชีวํ วิเหเจนฺตฺติ ๗ อสฺโสสฺสุ โข
 ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จิยฺนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๗
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๗เป ๗ เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม อาพวิกา ๒ ภิกฺขุ ปจวี ฆณฺิสฺสนฺตฺปิ ฆณาเปสฺสนฺตฺปิ ๗
 อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมฺคถํ อาโรเจสฺสุ ๗เป ๗ สจฺจํ
 กิร ตฺเมห ภิกฺขเว ปจวี ฆณฺณตฺปิ ฆณาเปณฺตฺปิ ๗ สจฺจํ ภควาติ ๗
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา ปจวี
 ฆณฺิสฺสทฺปิ ฆณาเปสฺสทฺปิ ชีวสฺสณฺณโน หิ โมฆปฺริสา มนุสฺสา
 ปจวียา เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ
 วา ภิยฺโยภวาย ๗เป ๗ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ลิกฺขาปทํ
 อุกฺกทิสฺเสยฺยาถ โข ปน ภิกฺขุ ปจวี ฆณฺเอยฺย วา ฆณาเปยฺย วา
 ปาจิตฺติยนฺติ ๗

[๓๕๐] โข ปนาติ โข ยาทีโส ๗เป ๗ ภิกฺขุติ ๗เป ๗
 อยํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๗ ปจวี นาม เทว

๑-๒ ม. อาพวิกา ๗

ปจวิโย ชาตา จ ปจวี อชาตา จ ปจวี ฯ ชาตา นาม ปจวี
 สุตฺตปัสสู สุตฺตมตฺตিকা อปฺปปาสาณา อปฺปสทฺทชฺรา อปฺปกจฺลา
 อปฺปมรุมฺพา อปฺปพาลิกา เขญฺญเยน ปัสสู ๑ เขญฺญเยน มตฺตিকা
 อทฺททมาปี วุจฺจติ ชาตา ปจวี ฯ โยปี ปัสฺสุปฺปญฺโซ วา มตฺติกาปฺปญฺโซ
 วา อติเรกจาตุมาสี โโอวฏฺโฐ อยมฺปิ วุจฺจติ ชาตา
 ปจวี ฯ อชาตา นาม ปจวี สุตฺตปาสาณา สุตฺตสทฺทชฺรา สุตฺตกจฺลา
 สุตฺตมรุมฺพา สุตฺตพาลิกา อปฺปปัสสู อปฺปมตฺตিকা เขญฺญเยน
 ปาสาณา เขญฺญเยน สทฺทชฺรา เขญฺญเยน กจฺลา เขญฺญเยน มรุมฺพา
 เขญฺญเยน พาลิกา ๒ ททฺทมาปี วุจฺจติ อชาตา ปจวี ฯ โยปี
 ปัสฺสุปฺปญฺโซ วา มตฺติกาปฺปญฺโซ วา อุนกจาตุมาสี ๓ โโอวฏฺโฐ อยมฺปิ
 วุจฺจติ อชาตา ปจวี ฯ

[๓๕๑] ขณฺเวยยติ สยฺม ขณฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
 ขณาเปยฺยติ อณฺณํ ขณาเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ สกั
 อาณตฺโต พหุํกัปี ขณฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๕๒] ปจฺวิยา ปจฺวีสณฺณิ ขณฺติ วา ขณาเปติ วา ภินฺนุทฺติ
 วา เกทาเปติ วา ทหฺติ วา ทหาเปติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
 ปจฺวิยา เวมฺติโก ขณฺติ วา ขณาเปติ วา ภินฺนุทฺติ วา เกทาเปติ
 วา ทหฺติ วา ทหาเปติ วา อาปตฺติ ทุกฺกณฺนสฺส ฯ ปจฺวิยา
 อปจฺวีสณฺณิ ขณฺติ วา ขณาเปติ วา ภินฺนุทฺติ วา เกทาเปติ วา
 # ๑ ม. ปัสฺสุกา ฯ ๒ ม. วาลิกา ฯ ๓ ม. ยฺ. โอมกจาตุมาสี ฯ

ทหติ वा ทहापेति वा अनापत्तिः अप्रविया प्रविशत्युत्ति
आपत्तिः त्रुक्कणुत्तुसः अप्रविया वेमदिगो आपत्तिः त्रुक्कणुत्तुसः
अप्रविया अप्रविशत्युत्ति अनापत्तिः

[๓๕๓] अनापत्तिः ओम् चान् ओम् तेहि ओम् आह
ओमिना ओत्तुओ ओम् कप्रपियं कव्रोहीति णत्ति ओत्तुओओ ओत्तुओओ
ओचाननुत्तुओ ओम्मुत्तुओओ ओतिकम्मित्तुओओ

तत्तुमित्तुओओ निग्गित्तं ॑

मुत्तुओओओओओओ ओओओ ॒ ॒

त्तुओओओओओ ॑

मुत्तुओओओओओओओओओओओ ओओओओओ ओओओ

ओओओओओ ओओओओओ ओओओ ओओओओओओओओओओओ

๑ ม. ปถวิขณนสิกขาปทံ นิग्गิต्तं ทสมံ ๑ ๒ ม. มุสวาทวคฺโค นิग्गิตฺโต ปจโม ๑

๒. ปจโม วคฺโค ๑

ภุตคามวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๑๕๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา อาพวียํ วิหฺรติ อคฺคาพะเว
เจติเยฯ เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกฺขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา
รุกฺขํ ฉินฺทนฺติปิ ฉเนทาเปนฺติปิฯ อณฺตโรปิ อาพวโก ภิกฺขุ รุกฺขํ
ฉินฺทติฯ ตสฺมี รุกฺเข อธิวตฺถา เทวตา ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ
มา ฆนฺเต อตฺตโน ฆานํ กตฺตกาโม มยฺหํ ฆานํ ฉินฺทาคิ ๑ฯ โส
ภิกฺขุ อนุทียนฺโต ฉินฺทียเว ตสฺสา จ เทวตาย ทารกสฺส พานฺหุ
อาโกเถสิฯ อถโข ตสฺสา เทวตาย เอตทโหสิ ฆนฺนุนานํ อิมํ
ภิกฺขุํ อีเชว จีวิตา โวโรเปยฺยนฺติฯ อถโข ตสฺสา เทวตาย
เอตทโหสิ น โข ปเนตํ ๒ ปฏฺฐิรूपํ ยานํ อิมํ ภิกฺขุํ อีเชว
จีวิตา โวโรเปยฺยํ ฆนฺนุนานํ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจยฺยนฺติฯ
อถโข सा เทวता येन भक्त्वा तेनुपसङ्गमि उपसङ्गमित्त्वा
ภควโต एतमत्तं आरोเจतिฯ साञ्च साञ्च เทवते साञ्च โข त्वं
เทवते तं भิก्खुं न जीवित्वा โวरोपेति सञ्च त्वं เทवते
तं भิก्खुं जीवित्वा โวरोपेयाति พหุं ज त्वं เทवते अप्लब्धं
पสवेय्याति कञ्च त्वं เทवते अमकस्मि ओकासे रुक्खो वित्तโต
तस्मिं उपकञ्जातिฯ मनुस्सा อุชฺฌायนฺติ ขियन्ति วิปาเจนฺติ กถं
हि नाम सम्मणा सकฺขยฺปุत्तिया รุกฺขํ ฉินฺทิสฺสนฺติปิ ฉเนทาเปสฺสนฺติปิ
๑ ม. ย. ฉินฺทิตฺติฯ ๒ ม. ย. เมตํฯ

เอภินุทริยัม สมณสา สกยปุตฺตยา ชีว วิเวเจนนฺตติ ฯ อสฺโสสุ โข
ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อชฺฌมายนฺตานํ จิยฺนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺฌมายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม อาพวิกา ภิกฺขุ รุกฺขํ ฉินฺทิสฺสณฺตปิ เจทาเปสฺสณฺตปิ ตี ฯ
อดโข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร
ตุเมห ภิกฺขเว รุกฺขํ ฉินฺทณฺตี เจทาเปตฺตี ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วิกฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุเมห โมฆปฺริสา รุกฺขํ
ฉินฺทิสฺสณฺตี เจทาเปสฺสณฺตี ชีวสญฺญินฺโห หิ โมฆปฺริสา มนุสฺสา
รุกฺขสมฺมึ เนตฺติ โมฆปฺริสา อปฺปสณฺนํ วา ปสทาทย ปสณฺนํ
วา ภิกฺขโวยภาวาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ลิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ ภูตคามปาตพฺยตาย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๓๕๕] ภูตคามโม นาม ปญฺจ พิชฺชาตานิ มฺลพิชฺชํ ขนฺธพิชฺชํ
ผพฺพิชฺชํ อคฺคพิชฺชํ พิชฺชเมว ๑ ปญฺจมํ ฯ มฺลพิชฺชํ นาม หพิทฺทํ ๒
สิงฺกเวรี วจํ ๓ วจตฺถํ อติวิสฺสํ ๔ กฏฺกโรหิณฺณํ อฺสึรํ ภทฺทมฺตตฺถํ ยานิ
วา ปนฺณณานิปี อตฺถิ มฺลเ ชายนฺติ มฺลเ สญฺชายนฺติ เอตํ
มฺลพิชฺชํ นาม ฯ ขนฺธพิชฺชํ นาม อสฺสญฺโจ นิโคฺรโธ ปิลกฺโข
อุทฺมพฺโร กจฺจโก กปฺิจโน ยานิ วา ปนฺณณานิปี อตฺถิ ขนฺธ
ชายนฺติ ขนฺธเ สญฺชายนฺติ เอตํ ขนฺธพิชฺชํ นาม ฯ ผพฺพิชฺชํ นาม
อฺจฺจ เวพฺุ นโฬ ยานิ วา ปนฺณณานิปี อตฺถิ ปพฺเพ ชายนฺติ
๑ ย. พิชฺชชญฺเจว ฯ ๒ ม. ย. พลิกฺกพิ ฯ ๓ ม. สิงฺกเวรี วจา ฯ ๔ ม. อติวิสา ฯ

ปพฺพเส สลฺยชายนฺติ เอตํ ผุฬุฬิซํ นาม ฯ อกฺคฬิซํ นาม อชฺชุกํ
ผลฺลชฺชกํ หิริเวรํ ยานิ วา ปนฺณณานิปี อตฺถิ อกฺเค ชายนฺติ
อกฺเค สลฺยชายนฺติ เอตํ อกฺคฬิซํ นาม ฯ ฬิซฬิซํ นาม ปุฬุฬณฺณํ
อปรณฺณํ ยานิ วา ปนฺณณานิปี อตฺถิ ฬิเช ชายนฺติ ฬิเช
สลฺยชายนฺติ เอตํ ฬิซฬิซํ นาม ปณฺณมํ ฯ

[๓๕๖] ฬิเช ฬิซฬิซฬิฉิ ฉินฺนุทฺติ วา เภททาเปติ วา ภินฺนุทฺติ วา
ภททาเปติ วา ปจติ วา ปจาเปติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ
ฬิเช เวมตฺติโก ฉินฺนุทฺติ วา เภททาเปติ วา ภินฺนุทฺติ วา เภททาเปติ
วา ปจติ วา ปจาเปติ วา อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ฬิเช อฬิซฬิฉฬิฉิ
ฉินฺนุทฺติ วา เภททาเปติ วา ภินฺนุทฺติ วา เภททาเปติ วา
ปจติ วา ปจาเปติ วา อนาปตฺติ ฯ อฬิเช ฬิซฬิฉฬิฉิ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อฬิเช เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อฬิเช
อฬิซฬิฉฬิฉิ อนาปตฺติ ฯ

[๓๕๗] อนาปตฺติ อิมํ ชาน อิมํ เทหิ อิมํ อاهر อิมินา
อตฺถโธ อิมํ กปฺปิยํ กโรหิตฺติ ภณฺติ อสณฺณิจฺจ อสตียา
อชานนฺตสฺส อุมฺมตฺตคสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ
ปจฺมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุตยติกษาปท

[๑๕๘] เตน สมเยน พุทุโธ ภควา โกสมพิย วิหริติ โฆสิตารามะ ฯ
 เตน โข ปน สมเยน อายุสุมมา ฉนุโน สย ๑ อนาจาร อจริตวา
 สงฺฆมชฺเฒ อาปตฺติยา อนฺุยุลฺลชฺยมาโน อญฺเณนญฺฉิ ปฏฺิจรติ โโก
 อาปนฺโน ก็ อาปนฺโน กิสมิ อาปนฺโน กถิ อาปนฺโน กิ
 ภณฺถ ก็ ภณฺถาติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ฯเป ฯ เต
 อฺุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถิ หิ นาม อายุสุมมา ฉนุโน
 สงฺฆมชฺเฒ อาปตฺติยา อนฺุยุลฺลชฺยมาโน อญฺเณนญฺฉิ ปฏฺิจริสฺสติ
 โโก อาปนฺโน ก็ อาปนฺโน กิสมิ อาปนฺโน กถิ อาปนฺโน กิ
 ภณฺถ ก็ ภณฺถาติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
 อาโรเจตุ ฯ อถ โข ภควา อายุสุมนฺตํ ฉนฺนํ ปฏฺิปปฺจฺฉิ สจฺฉิ
 กิร ตฺวํ ฉนฺนํ สงฺฆมชฺเฒ อาปตฺติยา อนฺุยุลฺลชฺยมาโน อญฺเณนญฺฉิ
 ปฏฺิจรติ โโก อาปนฺโน ฯเป ฯ ก็ ภณฺถาติ ฯ สจฺฉิ ภควาติ ฯ
 วิครหิ พุทุโธ ภควา กถิ หิ นาม ตฺวํ โฆฆปฺริสฺส สงฺฆมชฺเฒ
 อาปตฺติยา อนฺุยุลฺลชฺยมาโน อญฺเณนญฺฉิ ปฏฺิจริสฺสติ โโก อาปนฺโน ฯเป ฯ
 ก็ ภณฺถาติ เนตํ โฆฆปฺริสฺส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ฯเป ฯ
 วิครหิตฺวา ชฺมฺมี กถิ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ เตนหิ ภิกฺขเว
 สงฺโฆ ฉนฺนํสฺส ภิกฺขุโน ๒ อญฺลวาทกํ โรเปตุ ฯ เอวญฺจ ปน
 # ๑ ม. อยฺ ปาโง นตฺถิ ฯ ๒ อติเรกปาเรน ภวิตพฺพิ ฯ

ภิกขเว โรเปตพัพ พุตุเตน ภิกขุณา ปฏิพเลน สงฺโฆ
ณาเปตพัพ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อัมม โณ ภิกขุ
สงฺฆมฺชฺเฒ อปตฺติยา อนฺนุญฺชียมาโน อณฺเณนณฺณํ ปฏิจฺรติ ฯ
ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถลฺลํ สงฺโฆ จนนฺสฺส ภิกขุโน อณฺณวาทกํ
โรเปยฺย ฯ เอสา ถตฺติ ฯ สุณาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อัมม
ณฺโน ภิกขุ สงฺฆมฺชฺเฒ อปตฺติยา อนฺนุญฺชียมาโน อณฺเณนณฺณํ
ปฏิจฺรติ ฯ สงฺโฆ จนนฺสฺส ภิกขุโน อณฺณวาทกํ โรเปติ ฯ
ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ จนนฺสฺส ภิกขุโน อณฺณวาทกสฺส โรปนา
โส ตฺถุหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ โรปิถิ สงฺฆเณ
จนนฺสฺส ภิกขุโน อณฺณวาทกํ ฯ ขมฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺถุหิ ฯ
เอวเมถิ ธารยามิถิ ฯ

[๓๕๕] อถโข ภควา อายสฺมณฺถิ จนนํ อนนฺกปริยาเยน วิครหิตฺวา
ทฺพฺทฺรตฺตาย ฯเปฯ เอวณฺจ ปน ภิกขเว อิมํ ลิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ
อณฺณวาทเก ปาจิตฺติยนฺติ ฯ เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกขุณํ ลิกฺขาปทํ
ปณฺณตฺถํ โหติ ฯ

[๓๖๐] เตน โข ปน สมนฺเยน อายสฺมา จนนํ สงฺฆมฺชฺเฒ
อปตฺติยา อนฺนุญฺชียมาโน อณฺเณนณฺณํ ปฏิจฺรนฺโต อปตฺติ
อาปชฺชิสฺสสามิถิ ตฺถุหิณฺโถ สงฺฆํ วิหเสติ ฯ เย เต ภิกขุ อปฺปิจฺณา
ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
จนนํ สงฺฆมฺชฺเฒ อปตฺติยา อนฺนุญฺชียมาโน ตฺถุหิณฺโถ สงฺฆํ

วิหเสสฺสตีติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯเปฯ
 อถ โข ภควา आयสฺมนนฺตํ จนนํ ปฏิปุจฺจติ สจฺจํ กิร ตํว จนน
 สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อนฺยุถฺชียมาโน ตฺถหิ ญฺโถ สงฺฆํ วิหเสสฺตีติ ฯ
 สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถถํ หิ นาม ตํว
 โมฆปริสฺส สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา อนฺยุถฺชียมาโน ตฺถหิ ญฺโถ สงฺฆํ
 วิหเสสฺสตี เนตํ โมฆปริสฺส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ
 วิครหิตฺวา ชมฺมํ ถถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสฺสิ เตเนหิ ภิกฺขเว
 สงฺโฆ จนนฺสฺส ภิกฺขุโน ๑ วิหเสกํ โรเปตฺตุ ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
 โรเปตฺตพฺพํ พฺยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏิพฺเพน สงฺโฆ ฉาเปตฺตพฺโ
 สฺสณาตฺถ เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ จนนฺโน ภิกฺขุ สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา
 อนฺยุถฺชียมาโน ตฺถหิ ญฺโถ สงฺฆํ วิหเสตีติ ฯ ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺกฺลํ
 สงฺโฆ จนนฺสฺส ภิกฺขุโน วิหเสกํ โรเปยฺย ฯ เอสา ถตฺติติ ฯ
 สฺสณาตฺถ เม ภนฺเต สงฺโฆ อํยํ จนนฺโน ภิกฺขุ สงฺฆมชฺเฌ อาปตฺติยา
 อนฺยุถฺชียมาโน ตฺถหิ ญฺโถ สงฺฆํ วิหเสตีติ ฯ สงฺโฆ จนนฺสฺส
 ภิกฺขุโน วิหเสกํ โรเปตีติ ฯ ยตฺตสฺสายสฺมโต ชมฺติ จนนฺสฺส ภิกฺขุโน
 วิหเสกสฺส โรปนา โส ตฺถหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ
 โรปีตํ สงฺเขน จนนฺสฺส ภิกฺขุโน วิหเสกํ ฯ ชมฺติ สงฺฆสฺส
 ตสฺมา ตฺถหิ ฯ เอวเมตํ ฐารยามีติ ฯ

[๓๖๑] อถ โข ภควา आयสฺมนนฺตํ จนนํ อนเนกปริยาเยน วิครหิตฺวา

๑ อติเรกปาเจน ภวิตพฺพํ ฯ

ทพฺพกรตาย ๗เปฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยาถ
อณฺณวาทเก วิหเสเก ปาจิตฺตียนฺติ ๗

[๓๖๒] อณฺณวาทโก นาม สงฺฆมฺชฺเฒ วัตฺถุสฺมึ วา อาปตฺตียา
วา อนฺนุยฺยชฺชียมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อุกฺขมาณฺเฑตุกาโม
อณฺเณนณฺณํ ปฏฺิจจติ โก อาปนฺโนนํ กิ อาปนฺโนนํ กิสฺมึ
อาปนฺโนนํ กถํ อาปนฺโนนํ กํ ภณฺถ กิ ภณฺถาติ เอโส
อณฺณวาทโก นาม ๗

[๓๖๓] วิหเสโก นาม สงฺฆมฺชฺเฒ วัตฺถุสฺมึ วา อาปตฺตียา
วา อนฺนุยฺยชฺชียมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อุกฺขมาณฺเฑตุกาโม
ตุณฺหิฏฺโถ สงฺฆํ วิหเสติ เอโส วิหเสโก นาม ๗

[๓๖๔] อโรปีเต อณฺณวาทเก สงฺฆมฺชฺเฒ วัตฺถุสฺมึ วา อาปตฺตียา
วา อนฺนุยฺยชฺชียมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อุกฺขมาณฺเฑตุกาโม
อณฺเณนณฺณํ ปฏฺิจจติ โก อาปนฺโนนํ กิ อาปนฺโนนํ กิสฺมึ
อาปนฺโนนํ กถํ อาปนฺโนนํ กํ ภณฺถ กิ ภณฺถาติ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ๗ อโรปีเต วิหเสเก สงฺฆมฺชฺเฒ วัตฺถุสฺมึ วา อาปตฺตียา
วา อนฺนุยฺยชฺชียมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อุกฺขมาณฺเฑตุกาโม
ตุณฺหิฏฺโถ สงฺฆํ วิหเสติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๗

[๓๖๕] โรปีเต อณฺณวาทเก สงฺฆมฺชฺเฒ วัตฺถุสฺมึ วา อาปตฺตียา
วา อนฺนุยฺยชฺชียมาโน ตํ น กเถตุกาโม ตํ น อุกฺขมาณฺเฑตุกาโม
อณฺเณนณฺณํ ปฏฺิจจติ โก อาปนฺโนนํ ๗เปฯ กิ ภณฺถาติ อาปตฺติ

ปาจิตฺตियสฺส ๑ โรปีเต วิหเสเก สงฺฆมฺมุเณ วตฺถุสฺมี वा आपत्तिया
वा अनुयुञ्चियमानो ตं न กเถตุกาโม ตं न อุกฺขมาญฺเฐตุกาโม
ตุณฺหิภูโต สงฺฆं วิหเสติ आपत्ति ปาจิตฺตियสฺส ๑

[๓๖๖] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อญฺญวาทเก วิหเสเก
आपत्ति ปาจิตฺตियสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม เวมฺติโก อญฺญวาทเก
วิหเสเก आपत्ति ปาจิตฺตियสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ
อญฺญวาทเก วิหเสเก आपत्ติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม
ฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ आपत्ติ ทุกฺกกุสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม เวมฺติโก
आपत्ति ทุกฺกกุสฺส ๑ อฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ आपत्ติ
ทุกฺกกุสฺส ๑

[๓๖๗] อนาปฺตติ อชานนฺโต ปุจฺจติ กิลาโน [๑] น กเถติ
สงฺฆสฺส ฆณฺฑนํ वा กลโห वा วิคฺคโห वा วิวาโท वा ภวิสฺสตีติ
น กเถติ สงฺฆภาทो वा สงฺฆราชา वा ภวิสฺสตีติ น กเถติ
อฌมฺเมน वा วคฺเคน वा น กมฺมารหฺสฺส वा กมฺมํ กริสฺสตีติ น
กเถติ อุมฺมตฺตคฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาติ ๑

ทฺติยสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

๑ ม. ๖๑

ตติยสิกขาปทํ

[๓๖๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเวน
 กลนุทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต
 สงฺฆสฺส เสนาสนนฺจ ปญฺญาเปติ ๑ ภคฺตานิ จ อุทฺทิสฺสตีฯ เตน
 โข ปน สมเยน เมตฺตติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ นวกา เจว โหนฺตุ
 อปฺปปฺลฺลญา จ ยานิ สงฺฆสฺส ลามกานิ เสนาสนานิ ตานิ
 เตสํ ปาปฺพนฺตฺติ ลามกานิ จ ภคฺตานิฯ เต อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ
 มลฺลปฺตฺตํ ภิกฺขุ อชฺชมาเปนฺติ ฉนฺทาย ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต
 เสนาสนํ ปญฺญาเปติ ฉนฺทาย จ ภคฺตานิ อุทฺทิสฺสตีติฯ ยเ เต
 ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อชฺชมายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
 หิ นาม เมตฺตติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ
 ภิกฺขุ อชฺชมาเปสฺสนฺตีติฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
 อาโรเจสฺสุฯ อถ โข ภควาฯเปฯ เมตฺตติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ
 ปฏฺธิปฺจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ ภิกฺขุ
 อชฺชมาเปธาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
 หิ นาม ตฺตฺเมห โมฆปฺริสา ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ ภิกฺขุ อชฺชมาเปสฺสถ
 เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทายฯเปฯ เอวญฺจ ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ อชฺชมาปนเก ปาจิตฺตियฺนฺติฯ
 เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ โหติฯ

๑ ม. ปญฺญเปติฯ เอวมฺปฺริปีฯ

[๓๖๕] เตน โข ปน สมเขน เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ ภควตา
อุชฺฌาปนกั ปฏิกฺขิตฺตุนฺติ เอตฺตาวตา ภิกฺขุ โสสฺสนฺตฺติ ภิกฺขุณฺ
สามนฺตา อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ จีเยนฺติ ฉนฺทาย ทพฺโ
มลฺลปฺตฺโต เสนาสนํ ปญฺญาเปติ ฉนฺทาย จ ภตฺตานิ อุทฺทิสฺตฺติ ฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จีเยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม เมตฺติยภุมฺมชกา ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ
จีเยนฺตฺติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมคถํ อาโรเจสฺสุ ฯ
อถ โข ภควา ฯเปฯ เมตฺติยภุมฺมชเก ภิกฺขุ ปฏฺธิปฺจฺฉิ สจฺจํ
กิริ ตฺเมห ภิกฺขเว ทพฺพํ มลฺลปฺตฺตํ จีเยถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมจฺมปฺริสา ทพฺพํ
มลฺลปฺตฺตํ จีเยสฺสธ เนตํ โมจฺมปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ อุชฺฌาปนเก
จีเยนเก ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๗๐] อุชฺฌาปนกั นาม อุปสมฺปนฺนํ สจฺเจน สมฺมตํ
เสนาสนปญฺญาปกั วา ภตฺตพฺพเทสกั วา ยาคุภากั วา ผลภากั
วา ขชฺชภากั วา อปฺปมตฺตกวิสฺสชฺชกั วา อวณฺณํ กตฺตกาโม
อยสั กตฺตกาโม มงฺกุกตฺตกาโม ๑ อุปสมฺปนฺนํ อุชฺฌาเปติ วา
จีเยติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

[๓๗๑] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสณฺณี อุชฺฌาปนเก จีเยนเก
๑ ย. มงฺกั กตฺตกาโม ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ

จตุตถสิกขาปทํ

[๓๗๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ เหมนฺตฺติเก
กาเล อชฺโฆกาเส เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺวา กายํ โอตาปนฺตฺวา
กาเล อารโหจฺเจ ตํ ปกฺกมฺนฺตฺวา เนว อุตฺตรรํสี น อุตฺตราเปตฺตํ
อนาปุจฺฉา ปกฺกมํสีฯ เสนาสนํ โอวฏฺฐํ โหติฯ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม ภิกฺขุ อชฺโฆกาเส เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺวา ตํ ปกฺกมฺนฺตฺวา
เนว อุตฺตรรํสีนฺติ น อุตฺตราเปตฺตฺสนฺติ อนาปุจฺฉา ปกฺกมํสีนฺติ
เสนาสนํ โอวฏฺฐนฺติฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อารโหจฺตํฯ อถ โข ภควา ภิกฺขุ ปฏฺธิปุจฺฉนฺติ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว
ภิกฺขุ อชฺโฆกาเส เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺวา ตํ ปกฺกมฺนฺตฺวา เนว
อุตฺตรนฺติ น อุตฺตราเปนฺติ อนาปุจฺฉา ปกฺกมฺนฺติ เสนาสนํ
โอวฏฺฐนฺติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม เต ภิกฺขเว โมฆปริณฺสา อชฺโฆกาเส เสนาสนํ ปญฺญาเปตฺวา
ตํ ปกฺกมฺนฺตฺวา เนว อุตฺตรรํสีนฺติ น อุตฺตราเปตฺตฺสนฺติ อนาปุจฺฉา
ปกฺกมํสีนฺติฯ เสนาสนํ โอวฏฺฐํ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสฺนฺนํ วา
ปสาทายฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ
โย ปน ภิกฺขุ สงฺฆมิกํ มณฺจํ วา ปิจฺจํ วา ภิสํ วา โกจฺฉํ วา

อชฺโฆกาเส สนฺถริตฺวา วา สนฺถราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมนฺโต เนว
อฺทฺทฺเรยฺย น อฺทฺทฺราเปยฺย อนาปุจฺฉํ วา คจฺเจยฺย ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ
เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๓๗๕] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ อชฺโฆกาเส วสิตฺวา
กาลสฺเสว เสนาสนํ อติหรนฺติ ๑ ฯ อทฺทสา โข ภควา เต ภิกฺขุ
กาลสฺเสว เสนาสนํ อติหรนฺเต ฯ ทิสฺวาน เอตสฺมี นิทาน
เอตสฺมี ปกรณ ฐมฺมี ถลํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ
ภิกฺขเว อญฺจ มาเส อวสฺตฺติกสงฺเกตเต มณฺฑาเป วา รุกฺขมฺมูลे วา
ยตฺถ กากา วา กุลลา วา น อุทฺทนฺติ ๒ ตตฺถ ๓ เสนาสนํ
นิกฺขิปิตฺวา ฯ

[๓๗๖] โข ปนาติ โข ยาทิสฺส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ อัย
อิมสฺมี อตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สงฺฆิกํ นาม สงฺฆสฺส ทินฺนํ
โหติ ปริจฺจตฺตํ ฯ มณฺโจ นาม จตฺตารโ มณฺจา มสฺสารโก
พฺนฺทิกาพฺทโร กุสิรปาทโก อาหจฺจปาทโก ฯ ปิจฺจํ นาม จตฺตาริ
ปิจฺจานิ มสฺสารกํ พฺนฺทิกาพฺทฺธํ กุสิรปาทกํ อาหจฺจปาทกํ ฯ ภิสฺสิ
นาม ปญฺจ ภิสฺสโย อุนฺณภิสฺสิ วากภิสฺสิ โจลภิสฺสิ คิณฺภิสฺสิ ปณฺณภิสฺสิ ฯ
โกจฺฉํ นาม วากมยํ วา อุสิรมยํ วา มฺลชฺชมยํ วา ปพฺพชฺชมยํ
วา อนุโต สํเวเจตฺวา พทฺธํ โหติ ฯ สนฺถริตฺวาติ สยํ สนฺถริตฺวา ฯ
สนฺถราเปตฺวาติ อลฺลํ สนฺถราเปตฺวา ฯ อนุปสมฺปนฺนํ สนฺถราเปติ
๑ ม. อภิหรนฺติ ฯ เอวมฺุปริปี ฯ ๒ ม. อุทฺทนฺติ ฯ ๓ ม. ย. ตตฺถ ฯ

ตสฺส ปติโพโธ ฯ อุปสมฺปนฺนํ สนฺดราเปติ สนฺดาราตสฺส ปติโพโธ ฯ
ตํ ปกฺกมนฺโตะ เนว อุทฺทเรยฺยาติ น สยํ อุทฺทเรยฺย ฯ น
อุทฺทราเปยฺยาติ น อณฺณํ อุทฺทราเปยฺย ฯ อนาปุจฺจํ वा कञ्चयेयाति
ภิกฺขुं वा सामन्नेरि वा आरामिकं वा अनानुज्जना मञ्जिमसฺส
ปฺริสสฺส लेणुपात्तिं ओतिकम्भत्तसฺส आपत्तिं पाजित्तियसฺस ฯ

[๓๗๗] สงฺฆิกเก สงฺฆิกสฺสณฺณิ อชฺโฆกาเส สนฺดริตฺวา वा
สนฺดราเปตฺวา वा ตํ ปกฺกมนฺโตะ เนว อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย
อนาปุจฺจํ वा कञ्चयेย आपत्तिं पाजित्तियसฺส ฯ สงฺฆิกเก เวมตฺติโก
อชฺโฆกาเส สนฺดริตฺวา वा สนฺดราเปตฺวา वा ตํ ปกฺกมนฺโตะ เนว
อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย อนาปุจฺจํ वा कञ्चयेย आपत्ति
ปาจิต्तियสฺส ฯ สงฺฆิกเก ปุคฺคตฺติกสฺสณฺณิ อชฺโฆกาเส สนฺดริตฺวา वा
สนฺดราเปตฺวา वा ตํ ปกฺกมนฺโตะ เนว อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย
อนาปุจฺจํ वा कञ्चयेย आपत्तिं पाजित्तियสฺส ฯ จิมฺมิลิกํ वा
อตุตฺตรตฺตรณฺณํ वा ภูมฺมตฺตรณฺณํ वा ตฏฺฐิกํ वा จมฺมจฺจณฺฑํ वा
ปาทปฺปฺพณฺณํ वा ผลกปฺปิจฺจํ वा อชฺโฆกาเส สนฺดริตฺวา वा
สนฺดราเปตฺวา वा ตํ ปกฺกมนฺโตะ เนว อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย
อนาปุจฺจํ वा कञ्चयेย आपत्तिं ทุกฺกณฺณสฺส ฯ ปุคฺคตฺติเก
สงฺฆิกสฺสณฺณิ आपत्तिं ทุกฺกณฺณสฺส ฯ ปุคฺคตฺติเก เวมตฺติโก आपत्ति
ทุกฺกณฺณสฺส ฯ ปุคฺคตฺติเก ปุคฺคตฺติกสฺสณฺณิ อณฺณสฺส ปุคฺคตฺติเก आपत्ति
ทุกฺกณฺณสฺส ฯ อตฺตโน ปุคฺคตฺติเก อนาปฺตฺติ ฯ

[๓๗๘] อนาปตฺติ อุตฺตริตฺวา คจฺฉติ อุตฺตราเปตฺวา คจฺฉติ
อาปฺจฺฉํ คจฺฉติ โอตฺตาเปนฺโต คจฺฉติ เกนจิ ปลิพฺพุทฺธิ โหติ
อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตคสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ
จตุตฺถสํกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปลงจมนสิกขาปทำ

[๓๗๕] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺ วิหริติ เขตวนเ
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเขน สตุตฺรสาวคฺคิยา
ภิกฺขุ สหายกา โหนฺติฯ เต วสนฺตปิ เอกโต ว วสนฺติ
ปกฺกมฺนฺตปิ เอกโต ว ปกฺกมฺนฺติฯ เต อณฺฺตฺรสุมี สงฺฆิกเ
วิหारे เสยฺยํ สฺนฺธิริตฺวา ตํ ปกฺกมฺนฺตา เนว อุทฺธรีสุ น อุทฺธราเปสฺสุ
อนาปุจฺจนา ปกฺกมีสุฯ เสนาสนํ อุปฺจิกาหิ ขายิตํ โหติฯ เ
เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม สตุตฺรสาวคฺคิยา ภิกฺขุ สงฺฆิกเ วิหारे เสยฺยํ สฺนฺธิริตฺวา
ตํ ปกฺกมฺนฺตา เนว อุทฺธรีสุสนฺติ น อุทฺธราเปสฺสุสนฺติ อนาปุจฺจนา
ปกฺกมีสุสนฺติ เสนาสนํ อุปฺจิกาหิ ขายิตนฺติฯ อถ โข เต ภิกฺขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเจสฺสุฯ อถ โข ภควา ภิกฺขุ ปฏฺธิปุจฺจนิ
สจฺจํ กิร ภิกฺขเว สตุตฺรสาวคฺคิยา ภิกฺขุ สงฺฆิกเ วิหारे เสยฺยํ
สนฺธิริตฺวา ตํ ปกฺกมฺนฺตา เนว อุทฺธรีสุ น อุทฺธราเปสฺสุ อนาปุจฺจนา
ปกฺกมีสุ เสนาสนํ อุปฺจิกาหิ ขายิตนฺติฯ สจฺจํ ภควาติฯ
วิกฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา
สงฺฆิกเ วิหारे เสยฺยํ สฺนฺธิริตฺวา ตํ ปกฺกมฺนฺตา เนว อุทฺธรีสุสนฺติ
น อุทฺธราเปสฺสุสนฺติ อนาปุจฺจนา ปกฺกมีสุสนฺติ เสนาสนํ อุปฺจิกาหิ
ขายิตํ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนํ วา ปสาทายฯเปฯ เอวญจ

ปน ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกขุ สงฺฆิกเก
วิหारे เสยฺยํ สนฺนฺตริตฺวา วา สนฺนฺตราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมฺนฺโต เนว
อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย อนาปุจฺจํ วา คจฺเจยฺย ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ

[๓๘๐] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ สงฺฆิกโก นาม วิหารโ สงฺฆสฺส
ทินฺโน โหติ ปริจฺจตฺโต ฯ เสยฺยํ นาม ภิสฺสิ จิมฺมิตฺกา อุตฺตรตฺตรณํ
ภุมฺมตฺตรณํ ตฎฺฐิกกา จมฺมขณฺโห นิสีทณฺํ ปจฺจตฺตรณํ ตินฺนสนฺธาโร
ปณฺณสนฺธาโร ฯ สนฺนฺตริตฺวาติ สยฺยํ สนฺนฺตริตฺวา ฯ สนฺนฺตราเปตฺวาติ
อณฺณํ สนฺนฺตราเปตฺวา ฯ ตํ ปกฺกมฺนฺโต เนว อุทฺทเรยฺยาติ น สยฺยํ
อุทฺทเรยฺย ฯ น อุทฺทราเปยฺยาติ น อณฺณํ อุทฺทราเปยฺย ฯ
อนาปุจฺจํ วา คจฺเจยฺยาติ ภิกขุํ วา สามเณฺรํ วา อารามิกํ
วา อนาปุจฺจนา ปริกฺขิตฺตสฺส อารามสฺส ปริกฺขเป อติภกฺกมฺนฺตสฺส
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อปริกฺขิตฺตสฺส อารามสฺส อุปจารี
อติภกฺกมฺนฺตสฺส อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๘๑] สงฺฆิกเก สงฺฆิกสณฺณิ เสยฺยํ สนฺนฺตริตฺวา วา
สนฺนฺตราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมฺนฺโต เนว อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย
อนาปุจฺจํ วา คจฺเจยฺย อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ สงฺฆิกเก เวมตฺติโก
เสยฺยํ สนฺนฺตริตฺวา วา สนฺนฺตราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมฺนฺโต เนว
อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย อนาปุจฺจํ วา คจฺเจยฺย อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ สงฺฆิกเก ปุคฺคตฺติสณฺณิ เสยฺยํ สนฺนฺตริตฺวา วา

สนฺธราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมนฺโต เนว อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย
อนาปุจฺฉํ วา คจฺเจยฺย อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ วิหารสฺส
อุปะจาเร วา อุปะกฺขจฺฉานสาธาอํ วา มณฺฑาเป วา รุกฺขมฺมุเล วา
เสยฺยํ สนฺธริตฺวา วา สนฺธราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมนฺโต เนว
อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย อนาปุจฺฉํ วา คจฺเจยฺย อาปตฺติ
ทฺกกฺกฺกสฺส ฯ มณฺจํ วา ปิจํ วา วิหาเร วา วิหารสฺส อุปะจาเร
วา อุปะกฺขจฺฉานสาธาอํ วา มณฺฑาเป วา รุกฺขมฺมุเล วา สนฺธริตฺวา วา
สนฺธราเปตฺวา วา ตํ ปกฺกมนฺโต เนว อุทฺทเรยฺย น อุทฺทราเปยฺย
อนาปุจฺฉํ วา คจฺเจยฺย อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกสฺส ฯ ปุคฺคฺคฺคิเก
สงฺฆิกสฺสณฺณิ อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกสฺส ฯ ปุคฺคฺคฺคิเก เวมฺติโก อาปตฺติ
ทฺกกฺกฺกสฺส ฯ ปุคฺคฺคฺคิเก ปุคฺคฺคฺคิกลสฺสณฺณิ อณฺณสฺส ปุคฺคฺคฺคิเก อาปตฺติ
ทฺกกฺกฺกสฺส ฯ อตฺตโน ปุคฺคฺคฺคิเก อนาปตฺติ ฯ

[๓๘๒] อนาปตฺติ อุทฺทริตฺวา คจฺฉนฺติ อุทฺทราเปตฺวา คจฺฉนฺติ
อนาปุจฺฉํ คจฺฉนฺติ เกนจิ ปฺลิตฺพุทฺธํ โหติ สาเปกฺโข คนฺตฺวา
ตตฺถ จิโต อนาปุจฺฉนฺติ เกนจิ ปฺลิตฺพุทฺธํ โหติ อาปทาสุ
อุมฺมตฺตคฺกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ปณฺณมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

นฏจสิกขาปทํ

[๓๘๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺหิ วิหริติ เขตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ วรเสยฺยาโย ปลิพฺพุชฺชนฺติ ๑ เถเร ๒ ภิกฺขุ วุฏฺฐาเปนฺติ ๑ อถ โข
นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ เอตทโหสิ เกน นฺ ๒ โข มยฺหิ อฺปาเยน อีเชว
วสุสํ วเสยฺยามาติ ๑ อถ โข นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เถเร ภิกฺขุ
อนฺุปชชฺช เสยฺยํ กปฺเปนฺติ ยสุส สมฺพาโธ ภวิสฺสติ โส
ปกฺกมิตฺตตีติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ๑เป ๑ เต อฺชฺชฌายนฺติ
จึยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เถเร ภิกฺขุ
อนฺุปชชฺช เสยฺยํ กปฺเปสฺสนฺตีติ ๑ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต
เอตมคฺคํ อารโจะสฺสุ ๑เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว เถเร
ภิกฺขุ อนฺุปชชฺช เสยฺยํ กปฺเปถาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห โมจฺมปฺริสา เถเร ภิกฺขุ
อนฺุปชชฺช เสยฺยํ กปฺเปสฺสถ เนตํ โมจฺมปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ นํ วา
ปฺสาทาย ๑เป ๑ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทิตฺตเสยฺยาถ
โย ปน ภิกฺขุ สงฺฆมิเก วิหารเ ชานํ ปุพฺพูปคตํ ภกฺขํ อนฺุปชชฺช
เสยฺยํ กปฺเปยฺย ยสุส สมฺพาโธ ภวิสฺสติ โส ปกฺกมิตฺตตีติ
เอตเทว ปจฺจยํ กริตฺวา อนนฺถํ ปาจิตฺตियนฺติ ๑

[๓๘๔] โย ปนาติ โย ยาติโโส ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อยํ

๑ ม. ปลิพฺพุชฺชนฺติ ๑ ๒ ม. เถรา ๑

อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ สงฺฆิโก นาม วิหาโร สงฺฆสฺส
ทินฺโน โหติ ปริจฺจตฺโตฯ ชานาติ นาม วุฑฺฒิตฺติ ชานาติ
คิลาโนติ ชานาติ สงฺฆเณ ทินฺโนติ ชานาติฯ อนุปชฺชชาติ
อนุปวิสิตฺวาฯ เสยฺยํ กปฺเปยฺยาติ มลฺลจฺสฺส วา ปิจฺสฺส วา
ปวิสนฺตฺสฺส วา นิกฺขมฺนตฺสฺส วา อุปจारे เสยฺยํ สฺนฺธฺรติ วา
สฺนฺธฺราเปติ วา อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส อภินิสฺสีทติ วา อภินิปชฺชติ
วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺสฯ เอตฺเทว ปจฺจยํ กริตฺวา อนนฺตฺนฺติ
น อณฺโณ โกจิ ปจฺจโย โหติ อนุปชฺช เสยฺยํ กปฺเปตฺติฯ

[๓๘๕] สงฺฆิเก สงฺฆิกสฺสณฺณี อนุปชฺช เสยฺยํ กปฺเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺสฯ สงฺฆิเก เวมฺติโก อนุปชฺช เสยฺยํ กปฺเปติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺสฯ สงฺฆิเก ปุคฺคฺลิกสฺสณฺณี อนุปชฺช เสยฺยํ
กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺสฯ มลฺลจฺสฺส วา ปิจฺสฺส วา
ปวิสนฺตฺสฺส วา นิกฺขมฺนตฺสฺส วา อุปจาร์ จเปตฺวา เสยฺยํ สฺนฺธฺรติ
วา สฺนฺธฺราเปติ วา อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺสฯ อภินิสฺสีทติ วา
อภินิปชฺชติ วา อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺสฯ วิหารสฺส อุปจारे วา
อุปฏฺฐานสาลาหิ วา มณฺฑปเป วา รุกฺขมฺมุเล วา อหฺโฆกาเส วา
เสยฺยํ สฺนฺธฺรติ วา สฺนฺธฺราเปติ วา อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺสฯ
อภินิสฺสีทติ วา อภินิปชฺชติ วา อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺสฯ ปุคฺคฺลิก
สงฺฆิกสฺสณฺณี อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺสฯ ปุคฺคฺลิก เวมฺติโก อาปตฺติ
ทฺกฺกฺกฺสฺสฯ ปุคฺคฺลิก ปุคฺคฺลิกสฺสณฺณี อณฺตฺสฺส ปุคฺคฺลิก อาปตฺติ

ทุกกฏสฺส ฯ อตฺตโน ปุคฺคฺลิกเ อนาปตฺติ ฯ

[๓๘๖] อนาปตฺติ คิลานโน ปวิสฺติ สีเตน วา อุณฺเหรน วา
ปีพีโต ปวิสฺติ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาตี ฯ

นฏฺฐสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

สตุตมสฺกฺขาปทํ

[๑๘๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปฺปญฺทิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน สตุตฺรสาวคฺคิยา
ภิกฺขุ อญฺญตรํ ปจฺจนฺติมํ มหาวิหารํ ปฏฺิสงฺขโรนฺติ อิท มยํ
วสฺสํ วสฺสึสามาติฯ อทฺทสฺสํ โข นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สตุตฺรสาวคฺคิเย
ภิกฺขุ วิหารํ ปฏฺิสงฺขโรนฺเต ทิสฺวาน เอวมาหฺสฺส อิเม อวฺวโส
สตุตฺรสาวคฺคิยา ภิกฺขุ วิหารํ ปฏฺิสงฺขโรนฺติ หนฺท เน
วฺภูจฺจาเปสฺสามาติฯ เอกจฺเจ เอวมาหฺสฺส อากเมถวฺวโส ยาว
ปฏฺิสงฺขโรนฺติ ปฏฺิสงฺขเต วฺภูจฺจาเปสฺสามาติฯ อถ โข นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สตุตฺรสาวคฺคิเย ภิกฺขุ เอตทวโจ อญฺเจถวฺวโส อมฺหากํ
วิหาโร ปาปฺณาตฺติติฯ นนฺ อวฺวโส ปฏฺิกจฺเจว อจฺจิกฺขิตพฺพํ มยญฺจ
อญฺญํ ปฏฺิสงฺขเรยฺยามาติฯ นนฺ อวฺวโส สงฺฆมิโก วิหาโรติฯ
อามวฺวโส สงฺฆมิโก วิหาโรติฯ อญฺเจถวฺวโส อมฺหากํ วิหาโร
ปาปฺณาตฺติติฯ มหฺลลโก อวฺวโส วิหาโร ตฺเมหฺปี วสฺถ มยํปี
วสฺสึสามาติฯ อญฺเจถวฺวโส อมฺหากํ วิหาโร ปาปฺณาตฺติติ กุปีตา
อนตฺตมฺนา ทิวาขํ คเหตุวา นิกฺกทฺตฺนฺติฯ เต นิกฺกทฺตฺนฺติยมานา
โรทฺนฺติฯ ภิกฺขุ เอวมาหฺสฺส กิสฺส ตฺเมห อวฺวโส โรทฺถาติฯ
อิเม อวฺวโส นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปีตา อนตฺตมฺนา อเมห สงฺฆมิกา
วิหารา นิกฺกทฺตฺนฺตฺติติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต

อุชฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 กุปีตา อนตฺตมฺนา ภิกฺขุ สงฺฆิกา วิหารา นิกฺกทฺตฺตฺสสนฺตฺติ ๑
 อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ๑ อถโฆ ภควา
 นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺฐิจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว กุปีตา
 อนตฺตมฺนา ภิกฺขุ สงฺฆิกา วิหารา นิกฺกทฺตฺตฺตฺติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา กุปีตา
 อนตฺตมฺนา ภิกฺขุ สงฺฆิกา วิหารา นิกฺกทฺตฺตฺสสส เนตํ โมฆปฺริสา
 อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ๑เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุ กุปีโต อนตฺตมโน
 สงฺฆิกา วิหารา นิกฺกทฺตฺตฺตฺตฺตฺต วา นิกฺกทฺตฺตฺตฺตฺต วา ปาจิตฺตฺตฺตฺต ๑

[๓๘๘] โย ปนาติ โย ยาธิโส ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อยํ
 อิมสฺมี อตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุณฺติ อถลํ ภิกฺขุ ๑
 กุปีโต อนตฺตมโนติ อนภิรทฺโธ อหตฺตจิตฺโต จิตฺตาโต ๑

[๓๘๙] สงฺฆิกโก นาม วิหาโร สงฺฆสฺส ทินฺโน โหติ
 ปริจฺจตฺโต ๑ นิกฺกทฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต คพฺเพ คเหตุวา ปมฺขํ นิกฺกทฺตฺตฺต
 อาปตฺติ ปาจิตฺตฺตฺตฺต ๑ ปมฺখে คเหตุวา พหิ นิกฺกทฺตฺตฺตฺต อาปตฺติ
 ปาจิตฺตฺตฺตฺต ๑ เอเกน ปโยเคน พหุเกปี ทฺวาเร อติกกามตฺติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตฺตฺตฺต ๑ นิกฺกทฺตฺตฺตฺตฺตฺต อถลํ อาณาเปสิ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตฺตฺตฺต ๑ สกึ อาณตฺโต พหุเกปี ทฺวาเร อติกกามตฺติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตฺตฺตฺต ๑

[๓๕๐] สงฺฆิกเก สงฺฆิกสญฺญี กุปีโต อนตฺตมโน นิกฺกทฺตติ
วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สงฺฆิกเก เวมตีโก
กุปีโต อนตฺตมโน นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ สงฺฆิกเก ปุคฺคตฺติกสญฺญี กุปีโต อนตฺตมโน นิกฺกทฺตติ
วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ตสฺส ปริกฺขาริ
นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อาปตฺติ ทฺตกฺกสฺส ฯ วิหารสฺส๑
อุปจารา วา อุปฏฺฐานสาลาเย วา มณฺฑปา วา รุกฺขมฺมูลา วา
อชฺโฆกาสา วา นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อาปตฺติ
ทฺตกฺกสฺส ฯ ตสฺส ปริกฺขาริ นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา
อาปตฺติ ทฺตกฺกสฺส ฯ อนุปสฺมปฺนํ วิหารา วา วิหารสฺส อุปจารา
วา อุปฏฺฐานสาลาเย วา มณฺฑปา วา รุกฺขมฺมูลา วา อชฺโฆกาสา
วา นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อาปตฺติ ทฺตกฺกสฺส ฯ
ตสฺส ปริกฺขาริ นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อาปตฺติ
ทฺตกฺกสฺส ฯ ปุคฺคตฺติเก สงฺฆิกสญฺญี อาปตฺติ ทฺตกฺกสฺส ฯ
ปุคฺคตฺติเก เวมตีโก อาปตฺติ ทฺตกฺกสฺส ฯ ปุคฺคตฺติเก ปุคฺคตฺติกสญฺญี
อญฺญสฺส ปุคฺคตฺติเก อาปตฺติ ทฺตกฺกสฺส ฯ อตฺตโน ปุคฺคตฺติเก
อนาปตฺติ ฯ

[๓๕๑] อนาปตฺติ อลชฺชี่ นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา
ตสฺส ปริกฺขาริ นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อุมฺมตฺตํ
นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา ตสฺส ปริกฺขาริ นิกฺกทฺตติ

วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา ภณฺทนาการกํ วา กลหการกํ วา
วิวาทการกํ วา ภสฺสการกํ วา สงฺฆे อธิกรณการกํ วา
นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา ตสฺส ปริกฺขารํ นิกฺกทฺตติ
วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อนฺเตवासิกํ วา สทฺธิวิหาริกํ วา น
สมฺมาวตฺตนฺตํ นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา ตสฺส
ปริกฺขารํ นิกฺกทฺตติ วา นิกฺกทฺตมาเปติ วา อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

สตฺตมสติฯปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฺฐมสิกขาปทํ

[๓๕๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน เทว ภิက္ขุ
สงฺฆิเก วิหารเ อุปริเวหาสกุฎฺฐิยา เอโก เหฏฺฐา วิหริติ เอโก
อุปริฯ อุปริโม ภิက္ขุ อาหจฺจปาทกํ มลฺลจํ สหสา อภินิสฺสีติฯ
มลฺลจปาโท ปตฺติตฺวา ๑ เหฏฺฐิมสฺส ภิက္ขุโน มตฺถเก อวตฺถาสีฯ
โส ภิက္ขุ วิสฺสรหมกาสีฯ ภิက္ขุ อุปฺชาวิตฺวา ตํ ภิက္ขุ เอตทโวจํ
กิสฺส ตฺวํ อาวุโส วิสฺสรหมกาสีติฯ อถ โข โส ภิက္ขุ ภิက္ขุณํ
เอตมตฺถํ อารโจะสีฯ เย เต ภิက္ขุ อปฺปิจฺจนาฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิက္ขุ สงฺฆิเก
วิหารเ อุปริเวหาสกุฎฺฐิยา อาหจฺจปาทกํ มลฺลจํ สหสา อภิ-
นีสฺสีทิสฺสตีติฯ อถ โข เต ภิက္ขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุฯ อถ โข
ภควา ตํ ภิက္ขุ ปฏฺธิปฺจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺวํ ภิက္ขุ สงฺฆิเก วิหารเ
อุปฺริเวหาสกุฎฺฐิยา อาหจฺจปาทกํ มลฺลจํ สหสา อภินิสฺสีทิสฺสีติฯ สจฺจํ
ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส
สงฺฆิเก วิหารเ อุปริเวหาสกุฎฺฐิยา อาหจฺจปาทกํ มลฺลจํ สหสา
อภินิสฺสีทิสฺสตี เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสนฺนํ นว ปสาทายฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิက္ขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน
ภิက္ขุ สงฺฆิเก วิหารเ อุปริเวหาสกุฎฺฐิยา อาหจฺจปาทกํ มลฺลจํ วา
๑ ม. นิปฺปตฺติตฺวาฯ

ปีจํ วา อภินิสํเทยฺย วา อภินิพฺชเชยฺย วา ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ

[๓๕๓] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ

อัย อิมสฺมึ อตุเถ อธิเปโต ภิกฺขุติ ฯ สงฺฆิกโก นาม วิหาโร

สงฺฆสฺส ทินฺโน โหติ ปริจฺจตฺโต ฯ

[๓๕๔] เวหาสกุฎฺฐิ นาม มชฺฌิมสฺส ปุริสสฺส อสีสฆฺมฺญา ฯ

อาหจฺปาทโก นาม มลฺลโจ องฺเค วิชฺฌิตฺวา จิตฺโต โหติ ฯ

อาหจฺปาทกํ นาม ปีจํ องฺเค วิชฺฌิตฺวา จิตฺตํ โหติ ฯ

อภินิสํเทยฺยาติ ตสฺมึ อภินิสํหติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ อภินิพฺชเชยฺยาติ

ตสฺมึ อภินิพฺชชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ

[๓๕๕] สงฺฆิกเก สงฺฆิกสณฺณิ อฺปรเวหาสกุฎฺฐิยา อาหจฺปาทกํ

มลฺลจํ วา ปีจํ วา อภินิสํหติ วา อภินิพฺชชติ วา อาปตฺติ

ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ สงฺฆิกเก เวมตีโก อฺปรเวหาสกุฎฺฐิยา อาหจฺปาทกํ

มลฺลจํ วา ปีจํ วา อภินิสํหติ วา อภินิพฺชชติ วา อาปตฺติ

ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ สงฺฆิกเก ปุคฺคลิกสณฺณิ อฺปรเวหาสกุฎฺฐิยา อาหจฺปาทกํ

มลฺลจํ วา ปีจํ วา อภินิสํหติ วา อภินิพฺชชติ วา อาปตฺติ

ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ ปุคฺคลิกเก สงฺฆิกสณฺณิ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ

ปุคฺคลิกเก เวมตีโก อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ปุคฺคลิกเก ปุคฺคลิกสณฺณิ

อณฺณสฺส ปุคฺคลิกเก อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อตฺตโน ปุคฺคลิกเก

อนาปตฺติ ฯ

[๓๕๖] อนาปตฺติ อเวหาสกุฎฺฐิยา สีสฆฺมฺญา ๑ เหนฺจฺจา

๑ ม. สีสสฆฺมฺญา ฯ

อปรีโภค โหติ ปทรสญจิต โหติ ปฏาณิ ทินฺนา โหติ ตสฺมี
จิตฺ คณฺหาติ วา ลกฺเขติ วา อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

อฏฺฐมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

นวมสิกขาปทํ

[๓๕๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา โกสมุพิยํ วิหริตี โฆสิตารามे ฯ
เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต ฉนฺนสฺส อุปฏฺฐาโก
มหามตฺโต อายสฺมโต ฉนฺนสฺส วิหาริ การาเปตี ฯ อถโฆ
อายสฺมา ฉนฺโน กตปริโยสิติํ วิหาริ ปฺนปฺปฺนํ ฉาทาเปสิ ๑ ปฺนปฺปฺนํ
ลิมาเปสิ ๒ อติภาริโก ๓ วิหาโร ปริปตี ฯ อถโฆ อายสฺมา ฉนฺโน
ติณฺณจ กฏฺฐณฺจ สจฺจกฺขณฺโตะ อณฺเฏตรสฺส พฺราหฺมณฺสฺส ขวเขตฺตํ
ทฺูเสสิ ฯ อถโฆ โส พฺราหฺมโณ อฺุชฺฌายติ จียติ วิปาเจติ
กถิํ หิ นาม ภทฺทนฺตา อมฺหากํ ขวเขตฺตํ ทฺูเสสฺสนฺตฺติตี ฯ อสฺโสสุ
โฆ ภิกฺขุ ตสฺส พฺราหฺมณฺสฺส อฺุชฺฌายนตฺสฺส จียนตฺสฺส
วิปาเจนตฺสฺส ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ฯเป ฯ เต อฺุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถิํ หิ นาม อายสฺมา ฉนฺโน กตปริโยสิติํ
วิหาริ ปฺนปฺปฺนํ ฉาทาเปสฺสตี ปฺนปฺปฺนํ ลิมาเปสฺสตี อติภาริโก
วิหาโร ปริปตีตี ฯ อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจตุ
 ฯเป ฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ ฉนฺน กตปริโยสิติํ วิหาริ ปฺนปฺปฺนํ
ฉาทาเปสิ ปฺนปฺปฺนํ ลิมาเปสิ อติภาริโก วิหาโร ปริปตีตี ฯ
สจฺจํ ภควาตี ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถิํ หิ นาม ตฺวํ
โมจฺปุริส กตปริโยสิติํ วิหาริ ปฺนปฺปฺนํ ฉาทาเปสฺสตี ปฺนปฺปฺนํ
๑ ม. ย. ฉาทาเปตี ฯ ๒ ม. เลปาเปตี ฯ ย. ลิมาเปตี ฯ เอมฺปุริปิ ฯ
๓ ม. ย. อติภาริโต ฯ เอมฺปุริปิ ฯ

ลิมฺปาเปสฺสตี อติถารโก วิหาโร ปริปติ เนติ โมฆปริต
อปฺปสนฺนํ วา ปสาทายฯเปฯ เหวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
ลิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ มหุลลํ ปน ภิกฺขุณา วิหารํ
การยมาเนน ยาว ทวารโกธา อคฺคณฺฐจฺปนาย อาโลกสนฺธิปริกมฺมาย
ทฺวิตฺติจฺจนฺตสฺส ปริยายํ อปฺปหริเต จิเตน อธิฏฺฐาตพฺพํ ตโต
เจ อุตฺตริ ๑ อปฺปหริเตปิ จิโต อธิฏฺฐเหยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๕๔] มหุลลโก นาม วิหาโร สสฺสามิโก วุจฺจติ ฯ วิหาโร
นาม อุลฺลิตฺโต วา โหติ อวลิตฺโต วา อุลฺลิตฺตาวลิตฺโต วา ฯ
การยมาเนนาติ กโรนฺโต วา การาเปนฺโต วา ฯ ยาว ทวารโกธาติ
ปิฏฺฐิสงฺฆาณฺตสฺส ๒ สามนฺตา หตฺถปาสา ฯ อคฺคณฺฐจฺปนายาติ
ทวารณฺฐจฺปนาย ฯ อาโลกสนฺธิปริกมฺมายาติ วาตปานปริกมฺมาย เสต-
วณฺณํ กาพวณฺณํ เกรฺกวณฺณํ ๓ มาลากมฺมํ ลตาทกมฺมํ มกร-
ทนต์กํ ปณฺจปฏฺฐิกํ ๔ ฯ ทฺวิตฺติจฺจนฺตสฺส ปริยายํ อปฺปหริเต จิเตน
อธิฏฺฐาตพฺพนฺติ หริตํ นาม ปุพฺพณฺณํ อปรณฺณํ ฯ สเจ หริเต
จิโต อธิฏฺฐาติ อาปตฺติ ทฺวกฺกณฺตสฺส ฯ มกฺเคน ฉาเทนฺตสฺส เทว
มกฺเค อธิฏฺฐหิตฺวา ตติยํ มกฺกํ อาณาเปตฺวา ปกฺกमितพฺพํ ฯ
ปริยาเยน ฉาเทนฺตสฺส เทว ปริยาเย อธิฏฺฐหิตฺวา ตติยํ ปริยายํ
อาณาเปตฺวา ปกฺกमितพฺพํ ฯ

[๓๕๕] ตโต เจ อุตฺตริ อปฺปหริเตปิ จิโต อธิฏฺฐเหยฺยติ
๑ ม. ย. อุตฺตริ ฯ ๒ ม. ปิฏฺฐิสงฺฆาณฺตสฺส ฯ ๓ ม. เกรฺกปริกมฺมํ ฯ ๔ ม.
ปณฺจปฏฺฐิกํ ฯ

อัญจนกาย ฉาเทนตสฺส อัญจนกัญจนกาย อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
สฺลยา ฉาเทนตสฺส สฺลยา สฺลยา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สุรยา
ฉาเทนตสฺส ปิณฺเฑ ปิณฺเฑ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ติณฺเณ
ฉาเทนตสฺส กรเพ กรเพ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปณฺเณน
ฉาเทนตสฺส ปณฺเณ ปณฺเณ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๔๐๐] อติเรกทฺวิตฺติปริยาเย ๑ อติเรกสณฺณี อธิฏฺฐาติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อติเรกทฺวิตฺติปริยาเย เวมฺติโก อธิฏฺฐาติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อติเรกทฺวิตฺติปริยาเย อุณฺกสณฺณี อธิฏฺฐาติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุณฺกทฺวิตฺติปริยาเย อติเรกสณฺณี อาปตฺติ
ทฺกฺกณฺตสฺส ฯ อุณฺกทฺวิตฺติปริยาเย เวมฺติโก อาปตฺติ ทฺกฺกณฺตสฺส ฯ
อุณฺกทฺวิตฺติปริยาเย อุณฺกสณฺณี อนาปตฺติ ฯ

[๔๐๑] อนาปตฺติ ทฺวิตฺติปริยาเย อุณฺกทฺวิตฺติปริยาเย เณ
คฺุหาย ตินฺนุฏฺฐิกาย อณฺณสฺสฺตถาย อตฺตโน ชเนน วาสาการี
จเปตฺวา สพฺพตถ อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ
นวมสติกาปทํ นิฏฺฐิจิตํ ฯ

๑ ม. อติเรกทฺวิตฺติปริยาเย ฯ เอวมฺิทธิเสสฺส ปาเรสฺส ฯ

ทสมสิกขาปทํ

[๔๐๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา อาพวียํ วิหริติ อุกคาพะเว
 เจตียะ เตน โข ปน สมเยน อาพวิกา ภิกฺขุ นวกมฺมํ กโรนฺตา
 ชานํ สปะปาณกํ อุทกํ ติณฺมปิ มตฺติกมฺปิ สิญฺจนฺตปิ
 สิญฺจาเปณฺตปิ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปะปิจฺฉา ๑เป ๑ เต อชฺชฌายนฺติ จิยนฺติ
 วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อาพวิกา ภิกฺขุ ชานํ สปะปาณกํ อุทกํ
 ติณฺมปิ มตฺติกมฺปิ สิญฺจิสฺสนฺตปิ สิญฺจาเปสฺสนฺตปิตี ๑ อถ โข เต
 ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสึ ๑เป ๑ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว
 ชานํ สปะปาณกํ อุทกํ ติณฺมปิ มตฺติกมฺปิ สิญฺจถปิ สิญฺจาเปถปิตี ๑
 สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺเห
 โมฆปุริสา ชานํ สปะปาณกํ อุทกํ ติณฺมปิ มตฺติกมฺปิ สญฺจิสฺสถปิ
 สิญฺจาเปสฺสถปิ เนตํ โมฆปุริสา อปะปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ปสฺนฺนํ
 วา ภิกฺขเวทวาย ๑เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
 อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ ชานํ สปะปาณกํ อุทกํ ติณฺม วา
 มตฺติกํ วา สิญฺเจยฺย วา สิญฺจาเปยฺย วา ปาจิตฺตियนฺติ ๑

[๔๐๓] โข ปนาติ โข ยาทีโส ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อัย
 อิมสฺมึ อตฺถธ อธิปะเปโต ภิกฺขุติ ๑ ชานํ ๑ นาม สามํ วา ชานาติ
 อญฺเณ วา ตสฺส อารโจะนฺติ ๑

[๔๐๔] สิญฺเจยฺยติ สยํ สิญฺจติ อาปะตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑

๑ ม. ชานาติ ๑

สัจจาเปยฺยาติ อณฺณํ อาณาเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สกั
อาณตฺโต พหุํปี สัจจติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สปปาณเก
สปปาณกสฺสณิ ตินฺนํ วา มตฺตีกํ วา สัจจติ วา สัจจาเปติ(
วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สปปาณเก เวมตีโก ตินฺนํ วา
มตฺตีกํ วา สัจจติ วา สัจจาเปติ วา อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
สปปาณเก อปฺปาณกสฺสณิ ตินฺนํ วา มตฺตีกํ วา สัจจติ วา
สัจจาเปติ วา อนาปตฺติ ฯ อปฺปาณเก สปปาณกสฺสณิ
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อปฺปาณเก เวมตีโก อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
อปฺปาณเก อปฺปาณกสฺสณิ อนาปตฺติ ฯ

[๔๐๕] อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนตฺตสฺส อุมมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ทสมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ
ภูตคามวคฺโค ทุตฺติโย ฯ

ตสฺสทฺทานํ

ภูตํ อณฺณาย อฺชฌายํ ปกฺกมฺนฺเตน เต ทฺเว
ปฺพุเพ นิกฺกทฺตนาหจฺจ ทฺวาริ สปปาณเกน ๑ จาติ ฯ

๑ ยู. ทฺวารสปปาณเกน ฯ

โอวาทวคฺคสฺส ปจฺมสติฯปาที

[๔๐๖] เตน สมเยน พุฑฺโธ ภควา สวาคฺคิยฺ วิหฺรติ เชตฺวนเ
อนาถปฺปญฺทิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย
โอวาทนฺตา ลาภิโน โหนฺติ จีวรปฺปญฺทปาทเสนาสนคฺลิตานปจฺจย-
เภสชฺชปริกฺขารานํฯ อถ โข นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺํ เอตทโหสิ
เอตฺรหิ โข อาวุโส เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวาทนฺตา ลาภิโน โหนฺติ
จีวรปฺปญฺทปาทเสนาสนคฺลิตานปจฺจยเภสชฺชปริกฺขารานํ หนฺทาวุโส
มยฺปิ ภิกฺขุณีโย โอวาทมาติฯ อถ โข นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย
อุปสงฺกมิตฺวา เอตทโวจฺจุํ เอต ๑ อเมหฺปิ ภคิณีโย อุปสงฺกมถ
มยฺปิ โอวาทิสฺสามาติฯ อถ โข ตา ภิกฺขุณีโย เยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ เตนฺอุปสงฺกมิตฺสุ อุปสงฺกมิตฺวา นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ อภิวาทฺเตตฺวา
เอกมนฺตํ นิสิตฺทิสฺสุฯ อถ โข นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺินํ ปฺริตฺตฺเยว
ชฺมมฺมี กถํ กตฺวา ทิวสํ ตฺริจฺจนานกถาย วิตฺตินาเมตฺวา อฺยุโยเชตฺสุ
คจฺจถ ภคิณีโยติฯ อถ โข ตา ภิกฺขุณีโย เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิตฺสุ
อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาทฺเตตฺวา เอกมนฺตํ อฏฺฐจฺจิสฺสุฯ
เอกมนฺตํ จิตฺตา โข ตา ภิกฺขุณีโย ภควา เอตทโวจ กจฺจิจิ
ภิกฺขุณีโย โอวาทโ อิทฺุโ อโหสิตีฯ กุโธ ฆนฺเต โอวาทโ อิทฺุโ
ภวิสฺสตี อฺยุยา นพฺพคฺคิยา ปฺริตฺตฺเยว ชฺมมฺมี กถํ กตฺวา ทิวสํ
ตฺริจฺจนานกถาย วิตฺตินาเมตฺวา อฺยุโยเชตฺสุนฺติฯ อถ โข ภควา ตา
ภิกฺขุณีโย ชฺมมฺมฺยา กถาย สนฺทสฺเสตี สฺมาทฺเปตี สฺมตฺเตเชตี
๑ ม. อัย ปาโจ นคฺคิฯ

สมฺปหํเสติ ฯ อถ โข ตา ภิกฺขุณีโย ภควตา ฌมฺมียา กถาย
สนฺทสฺสิตา สมหทปิตา สมฺตเตชิตา สมฺปหํสิตา อฏฺฐายาสนา
ภควนฺตํ อภิวาทเตวา ปทกฺขิณฺํ กตฺวา ปกฺกมฺมึสุ ฯ อถ โข ภควา
เอตสฺมึ นินทาเน เอตสฺมึ ปกรณเ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา
ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺธิปฺจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺมุเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺิณฺิ
ปริตฺตํเยว ฌมฺมึ กถํ กตฺวา ทิวสํ ติรจฺจฺฉานกถาย วิดีนาเมตฺวา
อุยฺโยเชถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตฺมุเมห โมฆปฺริสา ภิกฺขุณฺิณฺิ ปริตฺตํเยว ฌมฺมึ กถํ กตฺวา
ทิวสํ ติรจฺจฺฉานกถาย วิดีนาเมตฺวา อุยฺโยเชตฺสสถ เนตํ โมฆปฺริสา
อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขโภภวาย ฯเปฯ
วิกฺรหิตฺวา ฌมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว
ภิกฺขุโนวาทกํ สมฺมณฺฺนิตฺตํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว สมฺมณฺฺนิตฺตํ โป ปจฺฉมํ
ภิกฺขุ ยาจิตํ โฟ ฯ ยาจิตฺวา พุยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺธิพลเณ สจฺจโฆ
ณาเปตํ โฟ สฺสณฺฺตํ เม ภนฺเต สจฺจโฆ ยถิ สจฺจสฺส ปตฺตกถลลํ
สจฺจโฆ อิตฺถนฺฺนามํ ภิกฺขุํ ภิกฺขุโนวาทกํ สมฺมณฺฺนเยย ฯ เอสา
ณฺฺตติ ฯ สฺสณฺฺตํ เม ภนฺเต สจฺจโฆ สจฺจโฆ อิตฺถนฺฺนามํ ภิกฺขุํ
ภิกฺขุโนวาทกํ สมฺมณฺฺนติ ฯ ยสฺสายสฺสมโต ขมฺติ อิตฺถนฺฺนามสฺส
ภิกฺขุโน ภิกฺขุโนวาทกสฺส สมฺมติ โส ตฺถนฺฺหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ
โส ภาเสยฺย ฯ ทฺติยํปี เอตมฺตถํ วทามิ ฯเปฯ ตฺติยํปี
เอตมฺตถํ วทามิ ฯ สฺสณฺฺตํ เม ภนฺเต สจฺจโฆ สจฺจโฆ อิตฺถนฺฺนามํ

ภิกขุ ภิกขุโนวาทกัม สมมุนนติ ฯ ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส
ภิกขุโน ภิกขุโนวาทกสฺส สมฺมตฺติ โส คุณฺหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ
โส ภาเสยฺย ฯ สมฺมโต สงฺฆเณ อิตฺถนฺนาโม ภิกขุ ภิกขุโนวาทโก ฯ
ขมฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา คุณฺหิ ฯ เอวเมตํ ธารยามีติ ฯ
อดโฆ ภควา นพฺพคฺคิเย ภิกขุ อนนฺกปริยาเยน วิครหิตฺวา ทพฺพรตฺตาย
ฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัเสยฺยถ โย
ปน ภิกขุ อสมฺมโต ภิกขุณีโย โอวทฺเขยฺย ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ
เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๔๐๗] เตน โข ปน สมเยน เถรา ภิกขุ สมฺมตา ภิกขุณีโย
โอวทฺนฺตา ตเถว ลาภิโน โหนฺติ จีวรปฺปิตฺตปาตเสนาสนคฺคิถาน-
ปจฺจยภฺสชฺชปริกฺขารานํ ฯ อดโฆ นพฺพคฺคิยานํ ภิกขุณฺํ เอตทโหสิ
เอตฺรหิ โข อาวุโส เถรา ภิกขุ สมฺมตา ภิกขุณีโย โอวทฺนฺตา
ตเถว ลาภิโน โหนฺติ จีวรปฺปิตฺตปาตเสนาสนคฺคิถานปจฺจยภฺสชฺช-
ปริกฺขารานํ หนฺทาวุโส มยฺปิ นิสฺสีมํ คนฺตุวา อญฺญมมฺญณฺํ
ภิกขุโนวาทกัม สมฺมุนฺนิตฺวา ภิกขุณีโย โอวทามาติ ฯ อดโฆ
นพฺพคฺคิยา ภิกขุ นิสฺสีมํ คนฺตุวา อญฺญมมฺญณฺํ ภิกขุโนวาทกัม
สมฺมุนฺนิตฺวา ภิกขุณีโย อุปฺสงฺกมิตฺวา เอตทโวจฺจ มยฺปิ ภคฺคิณีโย
สมฺมตา อเมห อุปฺสงฺกมถ มยฺปิ โอวทิสฺสามาติ ฯ อดโฆ ตา
ภิกขุณีโย เยน นพฺพคฺคิยา ภิกขุ เตนฺอุปฺสงฺกมิตฺสู อุปฺสงฺกมิตฺวา
นพฺพคฺคิเย ภิกขุ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสีทิสฺสู ฯ อดโฆ นพฺพคฺคิยา

ภิกขุ ภิกขุณีนํ ปริตต์เยว ฌมฺมี กถํ กตฺวา ทิวสํ ตีรจฺฉานกถาย
วீตินาเมตฺวา อฺยุโยเชสฺสุ คจฺฉน ภาคินีโยติ ฯ อถ โข ตา ภิกขุณีโย
เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมীสุ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา
เอกมนฺตํ อฏฺฐจฺสู ฯ เอกมนฺตํ จิตา โข ตา ภิกขุณีโย ภควา
เอตทโวจ กจฺจि ภิกขุณีโย โอวาโท อิทฺุโร อโหสีติ ฯ กุโต ภนฺเต
โอวาโท อิทฺุโร ภวิสฺสติ อยฺยา ฉพฺพคฺคิยา ปริตต์เยว ฌมฺมี กถํ
กตฺวา ทิวสํ ตีรจฺฉานกถาย วีตินาเมตฺวา อฺยุโยเชสฺสุนฺติ ฯ อถ โข
ภควา ตา ภิกขุณีโย ฌมฺมिया กถาย สนฺทสฺเสตี สมาทเปตี
สมฺมุเตเชตี สมฺปหํเสตี ฯ อถ โข ตา ภิกขุณีโย ภควตา ฌมฺมिया
กถาย สนฺทสฺสิตา สมาทปีตา สมฺมุเตชิตา สมฺปหํสิตา อฏฺฐายาสนา
ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณํ กตฺวา ปกฺกมীสุ ฯ อถ โข ภควา
เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรเณ ภิกขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา
ฉพฺพคฺคิเย ภิกขุ ปฏฺฐิจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺมุเห ภิกฺขเว ภิกขุณีนํ
ปริตต์เยว ฌมฺมี กถํ กตฺวา ทิวสํ ตีรจฺฉานกถาย วีตินาเมตฺวา
อฺยุโยเชธาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พฺพุโร ภควา กถํ หิ
นาม ตฺมุเห โมฆปฺริสา ภิกขุณีนํ ปริตต์เยว ฌมฺมี กถํ กตฺวา
ทิวสํ ตีรจฺฉานกถาย วีตินาเมตฺวา อฺยุโยเชสฺสธ เนตํ โมฆปฺริสา
อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขโภภาวาย ฯเป ฯ
วิครหิตฺวา ฌมฺมี กถํ กตฺวา ภิกขุ อามนฺเตตี อนฺุชานามิ ภิกฺขเว
อฏฺฐหฺงเกหิ สมฺนฺนาคตํ ภิกฺขุ ภิกฺขุโนวาทกํ สมฺมมนฺนิตฺตุํ สีลวา

โหติ ปาติโมกฺขสํวรสํวโต วิหฺรติ อจฺจโรจฺจรสฺมฺปนฺโน อนุมตฺเตสฺ
วชฺเชสฺ ภยทสฺสาวิ สฺมาทาย สิกฺขติ สิกฺขาปเทสฺ พหุสฺสุโต

โหติ สุตฺตรโร สุตฺตสนฺนิจโย เย เต ชฺมมา อาทิกฺลฺยาณา มชฺฌกฺลฺยาณา
ปฺริโยสฺสานกฺลฺยาณา สาคถํ สพฺยณฺชนํ เกวลปฺริปฺณณํ

ปฺริสฺสุทฺธํ พุรหฺมจฺริยํ อภิวทฺนฺติ ตถารูปาสฺส ชฺมมา พหุสฺสุตา

โหนฺติ ฐตา วจฺสา ปฺริจิตฺตา มนฺसानุเปกฺขิตฺตา ทิกฺกฺขิยา สฺอุปฺปฏิวิทฺธา

อุภฺยานิ โข ปนฺสฺส ปาติโมกฺขานิ วิตุถาเรณ สฺวาคตฺตานิ

โหนฺติ สฺววิกฺตฺตานิ สฺอุปฺปวตฺตฺตานิ สฺวินิกฺขิตฺตานิ สฺุตฺตโส อนุพฺยณฺชนโส

กฺลฺยาณวฺาโจ โหติ กฺลฺยาณวฺากฺกรโณ เยภฺยฺเยน ภิกฺขุณฺนํ ปิโย

โหติ มนาโป ปฺฏิพลโ โหติ ภิกฺขุณฺนโย โอวทิตฺตํ น โข ปเนตฺ

ภควนฺตํ อุทฺทิสฺส ปพฺพชิตาย กาสายวตฺถวสฺนายน คุรฺชฺมมํ อชฺฌาปนฺนปฺพุโป

โหติ วิสฺตฺิวสฺโส วา โหติ อติเรกวิสฺตฺิวสฺโส วา

อนุชานามิ ภิกฺขเว อิมฺหิ อฏฺฐหฺงฺเคหิ สมนฺนาคตํ ภิกฺขุํ ภิกฺขุโนวาทกํ
สมฺมณฺนิตฺตุนฺติ ฯ

[๔๐๘] โข ปนาติ โข ยาทิสฺโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย

อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อสฺมมโต นาม ฌตฺติจตฺตฺเถน

กมฺเมน อสฺมมโต ฯ ภิกฺขุณฺนโย นาม อุภโตสฺงฺฆे อุปสมฺปนฺนา ฯ

[๔๐๙] โอวทฺยฺยติ อฏฺฐหิ คุรฺชฺมเมหิ โอวทติ อาปตฺติ

ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ อณฺเณน ชฺมเมน โอวทติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

เอกโต อุปสมฺปนฺนํ โอวทติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

อยมฺปิ ฌมฺโม สกุกตฺวา ครุกตฺวา มาเนตฺวา ปุเชตฺวา ยาวชีวํ
อนตฺกฺกมนฺนํ โย ฯ เทว วสุตฺตานิ ฌสุ ฌมฺเมสุ สิกฺขิตฺตฺสิกฺขา ย สิกฺขมา นาย
อุกฺโกตฺสงฺเข อุปสมฺปทา ปรีเยตฺตฺพุพา อยมฺปิ ฌมฺโม สกุกตฺวา ครุกตฺวา
มาเนตฺวา ปุเชตฺวา ยาวชีวํ อนตฺกฺกมนฺนํ โย น ภิกฺขุณฺเีย เกนจิ
ปรียาเยน ภิกฺขุ อุกฺโกตฺตฺพุโพ ปรีภาตฺตฺพุโพ อยมฺปิ ฌมฺโม
สกุกตฺวา ครุกตฺวา มาเนตฺวา ปุเชตฺวา ยาวชีวํ อนตฺกฺกมนฺนํ โย อชฺชตฺตฺเค
โหววโณ ภิกฺขุณฺเินํ ภิกฺขุสุ วจนปฺโต อนโนวโณ ภิกฺขุณฺเินํ ภิกฺขุณฺเินํ
วจนปฺโต อยมฺปิ ฌมฺโม สกุกตฺวา ครุกตฺวา มาเนตฺวา ปุเชตฺวา
ยาวชีวํ อนตฺกฺกมนฺนํ โยติ ฯ สเจ สมคฺคฺมฺหา ยยาติ ภาณนฺติ อลฺลํ
ฌมฺมํ ภาณนฺติ อาปตฺติ ทุคฺคฺกฺกุสฺส ฯ สเจ วคฺคฺมฺหา ยยาติ ภาณนฺติ
อญฺจ ฌมฺมํ ภาณนฺติ อาปตฺติ ทุคฺคฺกฺกุสฺส ฯ โววาทํ อนิยฺยา เทตฺวา
อลฺลํ ฌมฺมํ ภาณนฺติ อาปตฺติ ทุคฺคฺกฺกุสฺส ฯ

[๔๑๑] อชฺมมฺกมฺเม อชฺมมฺกมฺมสฺสณฺเินํ วคฺคํ ภิกฺขุสงฺฆํ วคฺคฺสณฺเินํ
โหววทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ อชฺมมฺกมฺเม อชฺมมฺกมฺมสฺสณฺเินํ
วคฺคํ ภิกฺขุณฺเินํ สงฺฆํ เวตฺติโก โหววทติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ อชฺมมฺกมฺเม อชฺมมฺกมฺมสฺสณฺเินํ วคฺคํ ภิกฺขุณฺเินํ สงฺฆํ
สมคฺคฺสณฺเินํ โหววทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ

[๔๑๒] อชฺมมฺกมฺเม เวตฺติโก วคฺคํ ภิกฺขุสงฺฆํ วคฺคฺสณฺเินํ
โหววทติ ฯเปฯ เวตฺติโก โหววทติ ฯเปฯ สมคฺคฺสณฺเินํ โหววทติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ

[๔๑๓] อธมฺมกมฺเม ธมฺมกมฺมสฺสณฺณิ วคฺคํ ภิกฺขุณฺีสงฺฆํ วคฺคสฺสณฺณิ
โອวทติ ๑เปฯ เวมตีโก โອวทติ ๑เปฯ สมคฺคสฺสณฺณิ
โອวทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๔๑๔] อธมฺมกมฺเม อธมฺมกมฺมสฺสณฺณิ สมคฺคํ ภิกฺขุณฺีสงฺฆํ
วคฺคสฺสณฺณิ โອวทติ ๑เปฯ เวมตีโก โອวทติ ๑เปฯ สมคฺคสฺสณฺณิ
โອวทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๔๑๕] อธมฺมกมฺเม เวมตีโก อมคฺคํ ภิกฺขุณฺีสงฺฆํ วคฺคสฺสณฺณิ
โອวทติ ๑เปฯ เวมตีโก โອวทติ ๑เปฯ สมคฺคสฺสณฺณิ โອวทติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๔๑๖] อธมฺมกมฺเม ธมฺมกมฺมสฺสณฺณิ สมคฺคํ ภิกฺขุณฺีสงฺฆํ วคฺคสฺสณฺณิ
โອวทติ ๑เปฯ เวมตีโก โອวทติ ๑เปฯ สมคฺคสฺสณฺณิ
โອวทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๔๑๗] ธมฺมกมฺเม อธมฺมกมฺมสฺสณฺณิ วคฺคํ ภิกฺขุณฺีสงฺฆํ วคฺคสฺสณฺณิ
โອวทติ อาปตฺติ ทุกฺกนฺุสฺส ๑ ธมฺมกมฺเม อธมฺมกมฺมสฺสณฺณิ
วคฺคํ ภิกฺขุณฺีสงฺฆํ เวมตีโก โອวทติ อาปตฺติ ทุกฺกนฺุสฺส ๑ ธมฺมกมฺเม
อธมฺมกมฺมสฺสณฺณิ วคฺคํ ภิกฺขุณฺีสงฺฆํ สมคฺคสฺสณฺณิ โອวทติ
อาปตฺติ ทุกฺกนฺุสฺส ๑

[๔๑๘] ธมฺมกมฺเม เวมตีโก วคฺคํ ภิกฺขุณฺีสงฺฆํ วคฺคสฺสณฺณิ
โອวทติ ๑เปฯ เวมตีโก โອวทติ ๑เปฯ สมคฺคสฺสณฺณิ โອวทติ
อาปตฺติ ทุกฺกนฺุสฺส ๑

[๔๑๕] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสณฺณิ วคฺคํ ภิกฺขุณีสงฺฆํ วคฺคสฺสณฺณิ
โอรทฺติ ๑เปฯ เวตฺติโก โอรทฺติ ๑เปฯ สมคฺคสฺสณฺณิ โอรทฺติ
อาปตฺติ ทฺวักกฺกสฺส ๑

[๔๒๐] ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสณฺณิ สมคฺคํ ภิกฺขุณีสงฺฆํ
วคฺคสฺสณฺณิ โอรทฺติ ๑เปฯ เวตฺติโก โอรทฺติ ๑เปฯ สมคฺคสฺสณฺณิ
โอรทฺติ อาปตฺติ ทฺวักกฺกสฺส ๑

[๔๒๑] ฌมฺมกมฺเม เวตฺติโก สมคฺคํ ภิกฺขุณีสงฺฆํ วคฺคสฺสณฺณิ
โอรทฺติ ๑เปฯ เวตฺติโก โอรทฺติ ๑เปฯ สมคฺคสฺสณฺณิ โอรทฺติ
อาปตฺติ ทฺวักกฺกสฺส ๑

[๔๒๒] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสณฺณิ สมคฺคํ ภิกฺขุณีสงฺฆํ
วคฺคสฺสณฺณิ โอรทฺติ อาปตฺติ ทฺวักกฺกสฺส ๑ ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสณฺณิ
สมคฺคํ ภิกฺขุณีสงฺฆํ เวตฺติโก โอรทฺติ อาปตฺติ ทฺวักกฺกสฺส ๑
ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสณฺณิ สมคฺคํ ภิกฺขุณีสงฺฆํ สมคฺคสฺสณฺณิ โอรทฺติ
อนาปตฺติ ๑

[๔๒๓] อนาปตฺติ อฺหุเทสฺส เตนฺโต ปริปุจฺจํ เตนฺโต โอสารฺเห
อฺยยาติ วุจฺจมาโน โอสารฺเหติ ปฺลหํ ปุจฺจติ ปฺลหํ ปุจฺจโ
กเถติ อลฺลสฺสตฺถาย ฆณฺนตํ ภิกฺขุณีโย สฺถนฺนติ สิกฺขมานาย
สามเณรียา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ๑

ปจฺมสิกฺขาปทํ นิฎฺฐิตํ ๑

ทุตยสิกขาปท

[๔๒๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน เถรา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีโย โอวทฺนฺติ ปริยาเยนฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต
จฺหวปนฺนถสฺส ปริยาโย โหติ ภิกฺขุณีโย โอวทิตฺตํฯ ภิกฺขุณีโยม
เอวมาหํสุ นทานิ อชฺช โอวาโท อิทฺโธ ภวิสฺสตี ตลฺลเววทานิ
อุทานํ อโยจฺหวปนฺนถโก ปุณฺนปฺปฺนํ ภณฺิสฺสตีติฯ อถ โข ตา
ภิกฺขุณีโย เยนายสฺมา จฺหวปนฺนถโก เตนฺนปฺสงกมิตฺตํ อุปฺสงกมิตฺวา
อายสฺมมฺนตฺติ จฺหวปนฺนถกํ อภิวาทเตตฺวา เอกมฺนตฺติ นิสีทิสฺสํฯ เอกมฺนตฺติ
นินฺนินา โข ตา ภิกฺขุณีโย อายสฺมา จฺหวปนฺนถโก เอตทโวจ
สมกฺกตฺถ ภคินีโยติฯ สมกฺกมฺหายยาติฯ วตฺตฺนฺติ ภคินีโย อฏฺฐ
ครุฑมฺมาติฯ วตฺตฺนฺติ อyyาติฯ เอโส ภคินีโย โอวาโทติ
นียยาเทตฺวา อิมํ อุทานํ ปุณฺนปฺปฺนํ อภาสิ

อธิเจตโส อปฺปมชฺชโต
มฺุณีโน โมนปฺเถสฺส สิกฺขโต
โสกา น ภวฺนฺติ ตาทิโน
อุปฺสนฺนถสฺส สทา สตีมโตติฯพ

[๔๒๕] ภิกฺขุณีโย เอวมาหํสุ นนฺุ อโวจฺมุหา นทานิ อชฺช
โอวาโท อิทฺโธ ภวิสฺสตี ตลฺลเววทานิ อุทานํ อโยจฺหวปนฺนถโก

ปฺนปฺปฺนํ ฅณฺสฺสตีติ ฯ อสฺสโสตี โข อายสฺมา จูพฺปนฺนโก ตาสฺ
ภิกฺขุณฺนีนํ อิมํ กถาสลฺลาปํ ฯ อถ โข อายสฺมา จูพฺปนฺนโก เวหาลํ
อพฺภุคฺคณฺตฺวา อากาเส อนฺตลิกฺเข จงฺกมตีปี ติฏฺฐตีปี นิสีทตีปี
เสยฺยปี กปฺเปตี ฐฺมาตีปี ปชฺชตตีปี อนฺตรชยตีปี ตณฺเฑว ๑
อุทानํ ฅณฺตี อณฺณณจ พหุํ พุทฺทวจฺนํ ฯ ภิกฺขุณฺนีโย เอวมาหฺสู
อจฺจริยํ วต โภ อพฺภุคฺคํ วต โภ น วต โน อิตฺโต ปฺพุเพ
โอบวาทฺโ อเวํ อิทฺุโธ ฅุตฺตปฺพุโพ ยถา อยฺยสฺส จูพฺปนฺนโกสฺสาตี ฯ
อถ โข อายสฺมา จูพฺปนฺนโก ตา ภิกฺขุณฺนีโย ยาว สมนฺชการา
โอบวาทิตฺวา อฺยโยเชตี ฅจฺจณ ฅคินฺนีโยตี ฯ อถ โข ตา ภิกฺขุณฺนีโย
นคฺรทฺวารเ ธกฺกิตเ ๒ พหฺนคเร วสิตฺวา กาลสฺเสว นคฺรํ ปวิสฺนฺตี ฯ
มนฺุสฺสา อฺชฺฅมาณฺตี จิยณฺตี วิปาเจณฺตี อพฺรหฺมจารินฺนีโย อีมา
ภิกฺขุณฺนีโย อารามे ภิกฺขุหิ สทฺธี วสิตฺวา อิทานิ นคฺรํ ปวิสฺนฺตีตี ฯ
อสฺสโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนฺุสฺसानํ อฺชฺฅมาณฺตานํ จิยณฺตานํ
วิปาเจณฺตานํ ฯ ये ते ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนา ฯ เป ฯ เต อฺชฺฅมาณฺตี
จิยณฺตี วิปาเจณฺตี กถํ หิ นาม อายสฺมา จูพฺปนฺนโก อตฺถงฺกเต
สุริเย ๓ ภิกฺขุณฺนีโย โอบวาทิสฺสตีตี ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ จูพฺปนฺนโก
อตฺถงฺกเต สุริเย ภิกฺขุณฺนีโย โอบวาทิสฺตี ฯ สจฺจํ ฅควาตี ฯ วิคฺรหิ
พุทฺุโธ ฅควา กถํ หิ นาม ตฺวํ จูพฺปนฺนโก อตฺถงฺกเต สุริเย
ภิกฺขุณฺนีโย โอบวาทิสฺสตี เนตํ จูพฺปนฺนโก อปฺปสนฺนानํ वा
ปฺสาทาย ฯ เป ฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺพุทฺิเสยฺยถ
๑ ม. ตณฺเฑว ฯ ๒ ม. ธกฺกิตเ ฯ ๓ ม. สุริเย ฯ เอวฺมฺปฺริปี ฯ

สมมุโตปี เจ ภิกขุ อตฺตงฺกเต สุริเย ภิกขุณีโย โอวทेषฺย
ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๔๒๖] สมมุโต นาม ฅตฺติจตฺตฺเถน กมฺเมน สมมุโต ฯ
อตฺตงฺกเต สุริเยติ โอคเต ๑ สุริเย ฯ ภิกขุณีโย นาม อุกฺโกตฺตสงฺฆเ
อุปสมฺปนฺนา ฯ โอวทेषฺยาติ อฏฺฐหิ वा กรุชฺชมฺเมหิ อณฺเณ
วา ฅมฺเมน โอวทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๔๒๗] อตฺตงฺกเต อตฺตงฺกตฺตลฺลณี โอวทติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อตฺตงฺกเต เวมฺติโก โอวทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
อตฺตงฺกเต อนตฺตงฺกตฺตลฺลณี โอวทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
เอกโต อุปสมฺปนฺนํ ๒ โอวทติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ อนตฺตงฺกเต
อตฺตงฺกตฺตลฺลณี อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ อนตฺตงฺกเต เวมฺติโก
อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ฯ อนตฺตงฺกเต อนตฺตงฺกตฺตลฺลณี อนาปตฺติ ฯ

[๔๒๘] อนาปตฺติ อุกฺกเทสฺส เทนฺโต ปริปุจฺจํ เทนฺโต โอสารเห
อฺยยาติ วุจฺจมาโน โอสารเหติ ปณฺหํ ปุจฺจติ ปณฺหํ ปุฏฺโฐ
กเถติ อณฺเณสฺสตฺถาย ฆณฺนตฺตํ ภิกขุณีโย สฺฆนฺนติ สิกฺขมานาย
สามเณรียา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ทฺตฺตियสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. โอคฺกเต ฯ ๒ เขภฺยฺเยน เอกโต อุปสมฺปนฺนายนฺติ ปาโฐ ทิสฺสติ ฯ

ตติยสิกขาปทํ

[๔๒๕] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สกฺเกสุ วิหริติ กปิลวตฺถุสมฺมึ
 นิโครธาราเม ฯ เตน โข ปน สมเขน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 ภิกฺขุณฺฐปฺสฺสํ อุปสงฺกมิตฺวา ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย โอวทฺนฺตฺติ ฯ ภิกฺขุณีโย
 ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย เอตทโวจฺจฺ เอถ อยฺเย โอวาทํ คมฺิสฺสามาติ ฯ
 ยมฺปี ๑ มยฺ อยฺเย คจฺเจยฺยาม โอวาทสฺส การณา อยฺยา
 ฉพฺพคฺคิยา อิเชว อเมห โอวทฺนฺตฺติ ฯ ภิกฺขุณีโย อุชฺฌายนฺติ
 จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺฐปฺสฺสํ
 อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณีโย โอวทฺนฺตฺติ [๒] ฯ อถ โข ตา ภิกฺขุณีโย
 ภิกฺขุณฺ อตมตถํ อารโจะถฺ ฯ ยเ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ
 เต อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา
 ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺฐปฺสฺสํ อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณีโย โอวทฺนฺตฺติ ฯ เป ฯ
 สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺฐปฺสฺสํ อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณีโย
 โอวทธาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
 นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา ภิกฺขุณฺฐปฺสฺสํ อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณีโย
 โอวทิสฺสถ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ฯ เป ฯ พ
 เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โข ปน ภิกฺขุ
 ภิกฺขุณฺฐปฺสฺสํ อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณีโย โอวทฺทยฺย ปาจิตฺตฺยนฺติ ฯ
 # ๑ ม. ย. ยํ หิ ฯ ๒ ส. สพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย โอวาทํ น คจฺฉิสฺสนฺตฺติ ฯ

เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺโณ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๔๓๐] เตน โข ปน สมเยน มหาปชาปติ โคตมึ คิลานา
โหติ ฯ เถรา ภิกฺขุ เยน มหาปชาปติ โคตมึ เตนฺอุปสงฺกมึสุ
อุปสงฺกมิตฺวา มหาปชาปติ โคตมึ เอตทโวจํ กจฺจि เต โคตมึ
ขมนิยฺมํ กจฺจิ ยาปนียนฺตึ ฯ น เม อยฺยา ขมนิยฺมํ น ยาปนียํ
อิงฺขยฺยา ฌมฺมํ เทเสถาติ ฯ น ตาว ๑ ภคินิ กปฺปติ ภิกฺขุณฺณฺอุปสฺสยํ
อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณฺเยา ฌมฺมํ เทเสตฺถนฺตึ กุกฺกจฺจาณฺตฺวา น เทเสสิํ ฯ
อถ โข ภควา ปุพฺพพณฺหสมยํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย येन
มหาปชาปติ โคตมึ เตนฺอุปสงฺกมึ อุปสงฺกมิตฺวา ปญฺจตฺเต
อาสเน นิสีทึ ฯ นิสชฺช โข ภควา มหาปชาปติ โคตมึ เอตทโวจ
กจฺจิ เต โคตมึ ขมนิยฺมํ กจฺจิ ยาปนียนฺตึ ฯ ปุพฺเพ เม ภนฺเต
เถรา ภิกฺขุ อาคณฺตฺวา ฌมฺมํ เทเสนฺตึ เตน เม ผาสฺสุ โหติ
อิทานิ ปน ภควตา ปฏิกฺขิตฺตฺนฺตึ กุกฺกจฺจาณฺตฺวา น เทเสนฺตึ
เตน เม น ผาสฺสุ โหตีติ ฯ อถ โข ภควา มหาปชาปติ โคตมึ
ฌมฺมียา กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สมากเปตฺวา สมฺมุเตเชตฺวา
สมฺบหฺเสตฺวา อฏฺฐจายาสนา ปกุกามิ ฯ อถ โข ภควา เอตฺสฺมึ นิทาเน
เอตฺสฺมึ ปกรณ ฌมฺมึ ถลํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ
ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺณฺอุปสฺสยํ อุปสงฺกมิตฺวา คิลานํ ภิกฺขุณฺโณ โอวทิตฺุ
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ โข ปน ภิกฺขุ
ภิกฺขุณฺณฺอุปสฺสยํ อุปสงฺกมิตฺวา ภิกฺขุณฺโโย โอวทฺยฺย อณฺจตฺร สมยา
๑ ม. อัย สทฺโท นตฺถิ ฯ

ปาจิตฺตีย์ ตตฺถายํ สมโย คิลานา โหติ ภิกฺขุณี อัย ตตฺถ
สมโยติ ฯ

[๔๓๑] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมี อตฺถ อธิปเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุณฺุปลสฺสโย นาม ยตฺถ
ภิกฺขุณีโย เอกรตฺตมปี วสนฺติ ฯ อุปสงฺกมิตฺวาติ ตตฺถ คนฺตุวา ฯ
ภิกฺขุณีโย นาม อุภโตสงฺฆเ อุปสมฺปนฺนา ฯ โอวทฺทยาติ อฏฺฐหิ
ครุชฺฌเมหิ โอวทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อณฺุตร สมยาติ
จเปตฺวา สมยํ ฯ คิลานา นาม ภิกฺขุณี น สกฺโกติ โอวาทาย
วา สํวสา ย วา คนฺตุ ฯ

[๔๓๒] อุปสมฺปนฺนาย อุปสมฺปนฺนสฺสณฺิ ภิกฺขุณฺุปลสฺสยํ
อุปสงฺกมิตฺวา อณฺุตร สมยา โอวทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อุปสมฺปนฺนาย เวตฺติโก ภิกฺขุณฺุปลสฺสยํ อุปสงฺกมิตฺวา อณฺุตร สมยา
โอวทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปสมฺปนฺนาย อนฺุปลสมฺปนฺนสฺสณฺิ
ภิกฺขุณฺุปลสฺสยํ อุปสงฺกมิตฺวา อณฺุตร สมยา โอวทติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อณฺุณ ฃมฺเมน โอวทติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ
เอกโต อุปสมฺปนฺนํ โอวทติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ อนฺุปลสมฺปนฺนาย
อุปสมฺปนฺนสฺสณฺิ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ อนฺุปลสมฺปนฺนาย
เวตฺติโก อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ อนฺุปลสมฺปนฺนาย อนฺุปลสมฺปนฺนสฺสณฺิ
อนาปตฺติ ฯ

[๔๓๓] อนาปตฺติ สมเย อุทฺเทสฺ เทนฺโต ปริปฺจุณฺิ เทนฺโต

โอสาระหิ อยฺยาติ วุจฺจมาโน โอสาระติ ปฺลหํ ปฺจุฉติ ปฺลหํ
ปฺจุโจ กเถติ อลฺลสฺสตุถาย ฆณฺนํ ภิภฺขุนิโย สฺุฉนฺติ
สิภฺขมานาย สามเณรียา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิภฺมมิกสฺสชาติ ฯ
ตติยสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถสิกขาปทํ

[๔๓๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตทิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย
โอวทนต์ตา ลาภิโน โหนฺติ จีวรปิตฺตทปาดเสนาสนคิตานปจฺจย-
เภสชฺชปริกฺขารานํฯ นพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ เอวํ วทนฺติ ๑ น
พหุคตา เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทิตฺตํ อามิสเหตฺุ เถรา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีโย โอวทนต์ิตฺติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ
เอวํ วกฺขนฺติ น พหุคตา เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทิตฺตํ
อามิสเหตฺุ เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทนต์ิตฺติฯเปฯ สจฺจํ กิร
ตุเมห ภิกฺขเว เอวํ วเทถ น พหุคตา เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย
โอวทิตฺตํ อามิสเหตฺุ เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทนต์ิตฺติฯ สจฺจํ
ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ นาม ตูเมห โมฆปฺริสา
เอวํ วกฺขถ น พหุคตา เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทิตฺตํ อามิสเหตุ
เถรา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โอวทนต์ิตฺติ เนตฺติ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ
วา ปสาทายฯเปฯ เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ เอวํ วเทยฺย อามิสเหตฺุ [๒] ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีโย โอวทนต์ิตฺติ ปาจิตฺตียนฺติฯ

๑ ม. ย. วทนฺติฯ ๒ ม. เถราฯ

[๔๓๕] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๗เป๗ ภิกขุติ ๗เป๗

อัย อิมสฺมี อตุเถ อธิเปโต ภิกขุติ ๗ อามิสเหตุติ จีวรเหตุ
ปัญหาปาดเหตุ เสนาสนเหตุ คิลานปัจจัยเภสัชชปรักขารเหตุ
สกุการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ วนฺทนเหตุ ปุชนเหตุ ๗

[๔๓๖] เอวํ วเทยยาติ อุปสมฺปนฺนํ สงฺฆเณ สมฺมตฺติ ภิกขุโนวาทกํ

อวณฺณํ กตตุกาโม อยสํ กตตุกาโม มงฺกุทตตุกาโม เอวํ
วเทติ จีวรเหตุ ปัญหาปาดเหตุ เสนาสนเหตุ คิลานปัจจัยเภสัชชปรักขารเหตุ
สกุการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ วนฺทนเหตุ
ปุชนเหตุ โอวทตฺติ ภาณติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๗

[๔๓๗] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสณฺณี เอวํ วเทติ อาปตฺติ

ปาจิตฺตียสฺส ๗ ฌมฺมกมฺเม เวมตีโก เอวํ วเทติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๗ ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสณฺณี เอวํ วเทติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๗

[๔๓๘] อุปสมฺปนฺนํ สงฺฆเณ อสมฺมตฺติ ภิกขุโนวาทกํ อวณฺณํ

กตตุกาโม อยสํ กตตุกาโม มงฺกุทตตุกาโม เอวํ วเทติ จีวรเหตุ
ปัญหาปาดเหตุ เสนาสนเหตุ คิลานปัจจัยเภสัชชปรักขารเหตุ
สกุการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ วนฺทนเหตุ ปุชนเหตุ โอวทตฺติ
ภาณติ อาปตฺติ ทุกฺกุสฺส ๗

[๔๓๙] อนุปสมฺปนฺนํ สงฺฆเณ สมฺมตฺติ วา อสมฺมตฺติ วา

ภิกขุโนวาทกํ อวณฺณํ กตตุกาโม อยสํ กตตุกาโม มงฺกุทตตุกาโม เอวํ

วเทติ จีวรเหตุ ปิณฑปาตเหตุ เสนาสนเหตุ คิลานปัจจัยเภสัชช-
ปริกุขารเหตุ สกุกการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ วนุทนเหตุ ปุชนเหตุ
โอวทตฺติ ภาณติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๔๔๐] อชฺมมกมฺเม ชฺมมกมฺมสฺสณฺณี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อชฺมมกมฺเม เวมติโก อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อชฺมมกมฺเม
อชฺมมกมฺมสฺสณฺณี อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

[๔๔๑] อนาปตฺติ ปกฺติยา จีวรเหตุ ปิณฑปาตเหตุ เสนาสนเหตุ
คิลานปัจจัยเภสัชชปริกุขารเหตุ สกุกการเหตุ ครุการเหตุ มานนเหตุ
วนุทนเหตุ ปุชนเหตุ โอวทนฺตํ ภาณติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

จตุตฺถสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิจิตํ ฯ

ปลงจมสิกขาปท

[๔๔๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหระติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตทิกฺขส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร
ภิกฺขุ สาวตฺถิยํ อญฺจตริสฺสา วิสิขาย ปิณฺฑทาย จรติฯ อญฺจตราปี
ภิกฺขุณี ตสฺสา วิสิขาย ปิณฺฑทาย จรติฯ อถ โข โส ภิกฺขุ ตํ
ภิกฺขุณี เอตทโวจ กจฺฉ ภิกฺขิณี อมฺกสฺมี โโอกาเส ภิกฺขา
ทียตีติฯ ส่าปี [๑] เอวมาห กจฺฉ อยฺย ๒ อมฺกสฺมี โโอกาเส
ภิกฺขา ทียตีติฯ เต อภิกฺขุทสฺสเนน สนนฺทิฏฺฐา อเหตุํฯ เตน
โข ปน สมเยน สงฺฆสฺส จีวรํ ภาชียติ ๓ฯ อถ โข ส่า ภิกฺขุณี
โอบาทำ กนฺตฺวา येन โส ภิกฺขุ เตนฺปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
ตํ ภิกฺขุํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ อญฺจาสีฯ เอกมนฺตํ จิตํ โข
ตํ ภิกฺขุณี โส ภิกฺขุ เอตทโวจ อยฺ เม ภิกฺขิณี จีวรปฏฺวิโส ๔
ส่าทียิสฺสตีติฯ อาม อยฺย ทฺพฺพลจิวรมฺหีติฯ อถ โข โส ภิกฺขุ
ตสฺสา ภิกฺขุณิยา จีวรํ อทาสีฯ โสปี โข ภิกฺขุ ทฺพฺพลจิวโร
โหติฯ ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจํ กโรหิทานิ เต อาวุโส
จีวรนฺติฯ อถ โข โส ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ เอตมตฺถํ อาโรเจสิฯ ये
เต ภิกฺขุ อุปปีจฺฉาฯเปฯ เต อชฺชฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ภิกฺขุ ภิกฺขุณิยา จีวรํ ทสฺสตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร
ตฺว่า ภิกฺขุ ภิกฺขุณิยา จีวรํ อทาสีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ ฌาติกา
๑ ม. โขฯ ๒ ม. กจฺฉายฺยฯ ๓ ม. ภาชียติฯ ๔ ม. จีวรปฏฺวิโสฯ
สี่. จีวรปฏฺวิโสฯ

เต ภิกขุ อณฺดาติกาติ ฯ อณฺดาติกา ภควาติ ฯ อณฺดาติโก
โมฆปุริส อณฺดาติกาเย น ชานาติ ปฏฺฐูปํ วา อปฺปฏฺฐูปํ วา
สนฺตํ วา อสนฺตํ วา กถํ หิ นาม ตฺवं โมฆปุริส อณฺดาติกาเย
ภิกขุณฺเีย จีวรํ ทสฺสสฺสี เนตํ โมฆปุริส อปฺปสนฺนํ วา
ปสาทาเย ฯเปฯ เหวลฺเจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ
โย ปน ภิกฺขุ อณฺดาติกาเย ภิกขุณฺเีย จีวรํ ททฺเหยยฺ ปาจิตฺตฺยฺนฺติ ฯ
เอวฺลฺเจทํ ภควตา ภิกขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๔๓] เตน โข ปน สมเยน ภิกขุ กุกฺกฺจายนฺตา ภิกขุณฺเินํ
ปาริวฺภุทฺทํ จีวรํ น เทนฺติ ฯ ภิกขุณฺเียโย อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อຍฺยา อมฺหากํ ปาริวฺภุทฺทํ จีวรํ น
ทสฺสฺนฺตฺติ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกขุ ตาสํ ภิกขุณฺเินํ อุชฺฌายนฺตฺนํ จิยฺนฺตฺนํ
วิปาเจนฺตฺนํ ฯ อถ โข เต ภิกขุ ภควโต เอตมฺตฺถํ อารโจะสุ ฯ
อถ โข ภควา เอตสฺมึ นินทาเน เอตสฺมึ ปกรณฺเ ชมฺมึ กถํ กตฺวา
ภิกขุ อามนฺเตสฺสี อนฺชานามิ ภิกฺขเว ปณฺจณฺนํ ปาริวฺภุทฺทํ ทาตุ
ภิกขุสฺส ภิกขุณฺเีย สิกฺขมานาย สามเณรฺสฺส สามเณรฺเีย อนฺชานามิ
ภิกฺขเว อิมํ ปณฺจณฺนํ ปาริวฺภุทฺทํ ทาตุ เหวลฺเจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ อณฺดาติกาเย ภิกขุณฺเีย
จีวรํ ททฺเหยยฺ อณฺลตฺร ปาริวฺภุทฺทา ปาจิตฺตฺยฺนฺติ ฯ

[๔๔๔] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเปฯ ภิกขุติ ฯเปฯ อຍ
อิมสฺมึ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ อณฺดาติกา นาม มาติโต

วา ปีติโต วา ขาว สดตมา ปีตามหุคา อสมฺพทฺธา ฯ ภิกฺขุณี
นาม อุภโตสงฺฆเม อุปสมฺปนฺนา ฯ จีวรํ นาม จนนํ จีวรานํ
อณฺณตรํ จีวรํ วิกปฺปนุปลํ ปจฺฉิมํ ๑ ฯ อณฺณตรํ ปารีวณฺณกาติ
จเปตฺวา ปารีวณฺณกํ เทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๔๔๕] อณฺณาทิกาย อณฺณาทิกสณฺณี จีวรํ เทติ อณฺณตรํ
ปารีวณฺณกา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อณฺณาทิกาย เวมตีโก
จีวรํ เทติ อณฺณตรํ ปารีวณฺณกา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อณฺณาทิกาย ฌาติกสณฺณี จีวรํ เทติ อณฺณตรํ ปารีวณฺณกา
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ เอกโต อุปสมฺปนฺนาย จีวรํ เทติ
อณฺณตรํ ปารีวณฺณกา อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ ฌาติกาย อณฺณาทิกสณฺณี
อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ ฌาติกาย เวมตีโก อาปตฺติ
ทุกฺกณฺสฺส ฯ ฌาติกาย ฌาติกสณฺณี อนาปตฺติ ฯ

[๔๔๖] อนาปตฺติ ฌาติกาย ปารีวณฺณกํ ปริตฺเตน วา
วิปลํ วิปลฺเลน วา ปริตฺตํ ภิกฺขุณี วิสฺสาสํ คณฺหาติ ตาวกาลิกํ
คณฺหาติ จีวรํ จเปตฺวา อณฺณํ ปริกฺขารํ เทติ ลิกฺขมฺมานาย
สามณฺเริยา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ปฺลยจฺมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ลี. ย. วิกปฺปนุปลปจฺฉิมํ ฯ

ฉนฺจติกาปทํ

[๔๔๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อุทายิ
ปฏฺโฐ โหติ จีวรกมฺมํ กาคฺุฯ อณฺฺตฺรา ภิกฺขุณี เยนายสฺมา
อุทายิ เตนฺฺปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมนฺตํ อุทายิ เอตทโวจ
สาธุ เม ภนฺเต อโย จีวรํ สัพฺเพตฺตํฯ อถ โข อายสฺมา อุทายิ
ตสฺสา ภิกฺขุณิยา จีวรํ สัพฺเพตฺวา สฺรตฺตํ สฺปริกมฺมกตํ กตฺวา
มชฺเฌ ปฏฺิภาณจิตฺตํ วุฏฺฐาเปตฺวา สํหริตฺวา นิกฺขิปีฯ อถ โข
สา ภิกฺขุณี เยนายสฺมา อุทายิ เตนฺฺปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
อายสฺมนฺตํ อุทายิ เอตทโวจ กหํ ตํ ภนฺเต จีวรนฺติฯ หนฺท ภคิณี
อิมํ จีวรํ ยถาสํหฺมํ หริตฺวา นิกฺขิปีตฺวา ยทา ภิกฺขุณีสงฺโฆ โอวาทํ
อาคจฺจติ ตทา อิมํ จีวรํ ปารุปีตฺวา ภิกฺขุณีสงฺฆสฺส ปิฏฺฐิโต
ปิฏฺฐิโต อาคจฺจติฯ อถ โข सा ภิกฺขุณี ตํ จีวรํ ยถาสํหฺมํ
หริตฺวา นิกฺขิปีตฺวา ยทา ภิกฺขุณีสงฺโฆ โอวาทํ อาคจฺจติ ตทา
ตํ จีวรํ ปารุปีตฺวา ภิกฺขุณีสงฺฆสฺส ปิฏฺฐิโต ปิฏฺฐิโต อาคจฺจติฯ
มนฺุสฺสา อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ยาวจฺฉินฺนิกา อีมา
ภิกฺขุณิโย ชฺชุดฺติกา อหิริกาโย ยตฺร หิ นาม จีวเร ปฏฺิภาณจิตฺตํ
วุฏฺฐาเปตฺสฺนฺตํฯ ภิกฺขุณิโย เอวมาหํสุ กสฺสิทํ กมฺมนฺติฯ
อโยยสฺส อุทายิสฺสาติฯ เยปี เต ฉินฺนิกา ชฺชุดฺตกา อหิริกา เตสํปี

เอวรूपํ น โสเภย กิ ปน อยฺยสฺส อุทายิสฺสาติ ฯ อถโฆ
ตา ภิกฺขุณีโย ภิกฺขุณฺเฒ เตมตฺถํ อารโจะสุํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ ถลํ หิ นาม อายสฺมา
อุทายิ ภิกฺขุณฺิยา จิวฺริ สัพฺเพสฺสตีติ ๑ ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุทายิ
ภิกฺขุณฺิยา จิวฺริ สัพฺเพสฺสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ ฉาติกา เต อุทายิ
อณฺฺฉาติกาติ ฯ อณฺฺฉาติกา ภควาติ ฯ อณฺฺฉาตโก โมฆปฺริส
อณฺฺฉาติกาย น ชานาติ ปฏฺิรूपํ วา อปฺปฏฺิรूपํ วา ปาสาทิกํ วา
อปฺปาสาทิกํ วา ถลํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส อณฺฺฉาติกาย ภิกฺขุณฺิยา
จิวฺริ สัพฺเพสฺสตี เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ฯเปฯ
เอวณฺฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
อณฺฺฉาติกาย ภิกฺขุณฺิยา จิวฺริ สัพฺเพยฺย วา สัพฺพาเปยฺย วา
ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ

[๔๔๘] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อยฺ
อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อณฺฺฉาติกา นาม มาติโต
วา ปิตีโต วา ยาว สตฺตมา ปิตามหฺยกา อสมฺพทฺธา ฯ ภิกฺขุณฺิ
นาม อุภโตสงฺฆे อปฺสฺมปฺนฺนา ฯ จิวฺริ นาม ฉนฺนํ จิวฺรานํ
อณฺฺฉตรํ จิวฺริ วิกปฺปนฺนํ ปจฺฉิมํ ฯ สัพฺเพยฺยยาติ สยฺ สัพฺเพติ
อาราปเถ อาราปเถ อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ สัพฺพาเปยฺยยาติ
อณฺฺฉํ อาณาเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ สกึ อาณตฺโต
พหุํปี สัพฺเพติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ

๑ ม. สัพฺพิสฺสตีติ ฯ ๒ ม. สัพฺเพสฺสีติ ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ

[๔๔๕] อณฺเฑทิกาย อณฺเฑทิกสณฺณิ จีวรํ สัพฺเพติ วา
สัพฺพาเปติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อณฺเฑทิกาย เวมตีโก
จีวรํ สัพฺเพติ วา สัพฺพาเปติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อณฺเฑทิกาย ฅาติกสณฺณิ จีวรํ สัพฺเพติ วา สัพฺพาเปติ วา
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ เอกโต อุปสมฺปนฺนาย จีวรํ สัพฺเพติ
วา สัพฺพาเปติ วา อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฅาติกาย อณฺเฑทิกสณฺณิ
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ฅาติกาย เวมตีโก อาปตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ ฅาติกาย ฅาติกสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๔๕๐] อนาปตฺติ ฅาติกาย จีวรํ จเปตฺวา อณฺณํ ปริกฺขารํ
สัพฺเพติ วา สัพฺพาเปติ วา สิกฺขมานาย สามณฺเฐรียา
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ

นฺนุจสิกฺขาปทํ นฺนุจิตํ

สตุตมสิกขาปทํ

[๔๕๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตถึยํ วิหริติ เขตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุณีหิ สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺชนฺตฺติฯ มนุสฺสา
อุชฺฌายนฺตฺติ จิยฺนฺตฺติ วิปาเจนฺตฺติ ยถเว มยํ สปรุชชาปตฺติกา อาหิณฺฑทาม
เอวเมวิเม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา ภิกฺขุณีหิ สทฺธิํ อาหิณฺฑทนฺตฺติติฯ
อสุสฺสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตฺตานํ จิยฺนฺตฺตานํ
วิปาเจนฺตฺตานํฯ เย เต ภิกฺขุ อปรุจฺจนาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺตฺติ
จิยฺนฺตฺติ วิปาเจนฺตฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีหิ
สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺชิสฺสนฺตฺติติฯเปฯ สจฺจํ กิร
ตุเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุณีหิ สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺชธตฺติฯ
สจฺจํ ภควตฺติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุเมห
โมฆปฺริสา ภิกฺขุณีหิ สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺชิสฺสธ
เนตํ โมฆปฺริสา อปรุสฺนฺนํ วา ปสาทายฯเปฯ เอวญจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
ภิกฺขุณิยา สทฺธิํ สํวิธาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺธิปชฺชเยย อนตฺมโส
คามนฺตรมฺปิ ปาจิตฺติยนฺตฺติฯ เอวญจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ
ปญฺญตฺตํ โหติฯ

[๔๕๒] เตน โข ปน สมเยน สมพฺพหฺลฺลา ภิกฺขุ จ ภิกฺขุณีโย

จ สาทธา สาทถึ อทธานมคคปฏิปนุณา โหนติ ฯ อถ โข ตา
 ภิกขุณีโย เต ภิกขุ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจฺ มยฺปิ อยฺเยหิ สทฺธิ
 คมิตฺสามาติ ฯ น ภคินี กปฺปติ ภิกขุณียา สทฺธิ สํวิชาย เอกทฺธานมคคํ
 ปฏฺธิปชฺชิตฺตํ ตุมฺเห วา ปจฺมํ คจฺจนถ มยฺ วา คมิตฺสามาติ ฯ
 อยฺยา ภนฺเต อคคปฺริสา อยฺยา ว ปจฺมํ คจฺจนตฺตติ ฯ อถ โข
 ตาสํ ภิกขุณีนํ ปจฺจมา คจฺจนตฺนํ อนฺตรามคฺเค โจรา อจฺฉินฺทิสฺสุ
 เจว ทฺวเสตฺถจฺ ฯ อถ โข ตา ภิกขุณีโย สาทถึ กนฺตฺวา ภิกขุณีนํ
 เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ ภิกขุณีโย ภิกขุณํ เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ
 ภิกขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี
 นิทานเ เอตสฺมี ปกรณเ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกขุ อามนฺเตสิ
 อนฺชานามิ ภิกขเว สตฺถคคฺมนิเย มคฺเค สาสงฺกสมฺมเต สปฺปฏฺธิภเย
 ภิกขุณียา สทฺธิ สํวิชาย เอกทฺธานมคคํ ปฏฺธิปชฺชิตฺตํ เอวณฺจ ปน
 ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกขุ ภิกขุณียา
 สทฺธิ สํวิชาย เอกทฺธานมคคํ ปฏฺธิปชฺเชยฺย อนฺตมโส คามนฺตรมฺปิ
 อณฺจตฺร สมฺยา ปาจิตฺตियํ ฯ ตตฺถายํ สมโย สตฺถคคฺมนิโย
 โหติ มคฺโค สาสงฺกสมฺมโต สปฺปฏฺธิภโย อยํ ตตฺถ สมโยติ ฯ
 [๔๕๑] โย ปนาติ โย ยาทิสฺโส ฯเปฯ ภิกขุติ ฯเปฯ อยํ
 อิมสฺมี อตฺถเอ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ ภิกขุณี นาม อฺกโตสงฺฆเ
 อฺปสมฺปนฺนา ฯ สทฺธิชฺนฺติ เอกโต ฯ สํวิชฺยาติ คจฺฉาม ภคินี
 คจฺฉาม อยฺย คจฺฉาม อยฺย ๑ คจฺฉาม ภคินี อชฺช วา
 # ๑ ม. คจฺฉามายฺย คจฺฉามายฺย ฯ เอวมีทิสฺเสสฺ จานฺเสสฺ ฯ

หิโย วา ปเร วา กจฺจมาติ สํวิทฺหติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ๗
อนตฺมโส คามนฺตรมฺปีติ กุกฺกสฺสมฺปาเต คามे คามนฺตฺเร อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ๗ อคามเก อรณฺเณ อจฺจมโยชเน อจฺจมโยชเน
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๗ อณฺณตฺร สมยาติ จเปตฺวา สมยํ ๗
สตฺถกมณีโย นาม มคฺโค น สกฺกา โหติ วินา สตฺถเณ คนฺตุํ ๗
สาสงฺกํ นาม ตสฺมี มคฺเค โจรานํ นิวิญฺโจกาโส ทิสฺสติ ภูตฺโตกาโส
ทิสฺสติ จิตฺกาโส ทิสฺสติ นิสฺสนฺโนกาโส ทิสฺสติ นิปนฺโนกาโส
ทิสฺสติ ๗ สปปฏฺฐิภํ นาม ตสฺมี มคฺเค โจเรหิ มนฺุสฺสา หตา
ทิสฺสนฺติ วิตุตฺตา ทิสฺสนฺติ อาโกฏฺฐิตา ทิสฺสนฺติ ๗ สปปฏฺฐิภํ
คนฺตฺวา อปฺปฏิภํ ปสฺสิตฺวา ๑ อฺยุโยเขตพฺพา กจฺจล ภาณิโยติ ๗

[๔๕๔] สํวิทฺหิตเต สํวิทฺหิตสณฺณี เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชติ
อนตฺมโส คามนฺตรมฺปี อณฺณตฺร สมยา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๗(
สํวิทฺหิตเต เวมตฺติโก เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชติ อนตฺมโส คามนฺตรมฺปี
อณฺณตฺร สมยา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๗ สํวิทฺหิตเต อสํวิทฺหิตสณฺณี
เอกทฺธานมคฺคํ ปฏิปชฺชติ อนตฺมโส คามนฺตรมฺปี อณฺณตฺร
สมยา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๗ ภิกฺขุ สํวิทฺหติ ภิกฺขุณี น
สํวิทฺหติ อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ๗ อสํวิทฺหิตเต สํวิทฺหิตสณฺณี
อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ๗ อสํวิทฺหิตเต เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกกฺกสฺส ๗
อสํวิทฺหิตเต อสํวิทฺหิตสณฺณี อนาปตฺติ ๗

[๔๕๕] อนาปตฺติ สมเย อสํวิทฺหิตฺวา กจฺจนฺติ ภิกฺขุณี

๑ ม. ทสฺเสตฺวา ๗

สัวิทฺตติ ธิกขุ น สัวิทฺตติ วิสงฺเกเตน คจฺจนฺตติ อापทาสุ

อุมฺมตฺตคสฺส อาทิคมฺมิกสฺสชาติ ฯ

สตุตฺตมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฺฐมสติขาปทํ

[๔๕๖] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีหิ สทฺธิํ สํวิชาย เอกนาว่า ๑ อภิรุหนฺติฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ ยถเว มยํ สปฺปชาปฺติกา เอกนาวาย ๒ กีฬาม
เอวเมวิเม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา ภิกฺขุณีหิ สทฺธิํ สํวิชาย เอกนาวาย ๓
กีฬนฺตีติฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ
จียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺญาฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภิกฺขุณีหิ สทฺธิํ สํวิชาย เอกนาว่า ๔ อภิรุหิสฺสนฺตีติฯ อถโข เก
ภิกฺขุ ภควโธ เอตมตฺถํ อาโรเจสุฯ อถโข ภควา นพฺพคฺคิเย
ภิกฺขุ ปฏฺธิปฺจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุณีหิ สทฺธิํ สํวิชาย
เอกนาว่า อภิรุหธาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห โมฆปฺริสา ภิกฺขุณีหิ สทฺธิํ สํวิชาย เอกนาว่า
อภิรุหิสฺสธ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทายฯเปฯ
เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สติขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ
ภิกฺขุณิยา สทฺธิํ สํวิชาย เอกนาว่า อภิรุหฺเหยย ๕ อุทฺทคามินิ ๖ วา
๑๔ ม. ย. เอกํ นาว่าฯ เอวมิตฺติเสสุ ปเทสุฯ ๒๓ ม. ย. นาวายฯ
๕ ม. อภิรุหฺเหยยฯ เอวมุปริปีฯ ๖ อุทฺทงฺคามินินฺติปี ปาโงฯ

อโธคามินี วา ปาจิตฺตยฺนฺติ ฯ เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺ
สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๕๗] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหฺลฺลา ภิกฺขุ จ ภิกฺขุณฺนิโย จ
สาเกตา สวตฺถิ อทฺธานมคฺคปฏฺธิปฺนฺนา โหนฺติ ฯ อนฺตรามคฺเค
นที อุตฺตริตพฺพา ๑ โหติ ฯ อถโฆ ตา ภิกฺขุณฺนิโย เต ภิกฺขุ
เอตทวโจ มยฺปิ อຍေဟิ สทฺธิ อุตฺตริสฺสามาติ ฯ น ภคินี กปฺปติ
ภิกฺขุณฺنيا สทฺธิ สํวิชาย เอกนาว่า อภิรฺูหิตฺตุํ ตฺมุเมห วา ปจฺมံ
อุตฺตรถ มยฺ วา อุตฺตริสฺสามาติ ฯ อຍยา ฆนฺเต อคฺคปฺริสา
อຍยา ว ปจฺมံ อุตฺตรนฺตฺติ ฯ อถโฆ ตาสိ ภิกฺขุณฺนินํ ปจฺจนา
อุตฺตรนฺตฺนินํ โจรา อจฺฉินฺทีสุ เจว ทฺุเสสฺสุจ ฯ อถโฆ ตา
ภิกฺขุณฺนิโย สวตฺถิ คนฺตฺวา ภิกฺขุณฺนินํ เอตมตฺถํ อารੋเจสฺสุ ฯ
ภิกฺขุณฺนิโย ภิกฺขุณฺนํ เอตมตฺถํ อารိုเจสฺสุ ฯ ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อารိုเจสฺสุ ฯ อถโฆ ภควา เอตสฺมี นิตานเ เอตสฺมี ปกรณฺ ฆมฺมี
กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนฺุชานามิ ภิกฺขเว ติริยฺนฺตรณาย
ภิกฺขุณฺنيا สทฺธิ สํวิชาย เอกนาว่า อภิรฺูหิตฺตุํ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อฺุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺنيا สทฺธิ
สํวิชาย เอกนาว่า อภิรฺูหฺยฺย อฺุทฺทคามินี วา อโธคามินี วา
อณฺุตฺตร ติริยฺนฺตรณาย ๒ ปาจิตฺตยฺนฺติ ฯ

[๔๕๘] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อຍ
อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุณี นาม อฺุภโตสฺงฆ
๑ ม. ตริตพฺพา ฯ ๒ ม. ติริยํ ตรณาย ฯ เอวมิทธิเสสฺ ปเทสฺ ฯ

อุปสมฺปนฺนา ฯ สทฺธิณฺติ เอกโต ฯ สํวิชยาติ อภิรฺหาม ภคินี
อภิรฺหาม อยฺย อภิรฺหาม อยฺย อภิรฺหาม ภคินี อชฺช วา
หิยฺโย วา ปเร วา อภิรฺหามาติ สํวิทฺติ อาปตฺติ ทฺกฺกฺกุสฺส ฯ
ภิกฺขุณิยา อภิรฺหุเพห ภิกฺขุ อภิรฺหติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
ภิกฺขุสฺมี อภิรฺหุเพห ภิกฺขุณี อภิรฺหติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อุภโต วา อภิรฺหติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุทฺธคามินินฺติ
อุชฺชวณิกาย ฯ อโธคามินินฺติ โอชฺวณิกาย ฯ อณฺณตฺร ติริยนฺตรณาชาติ
จเปตฺวา ติริยนฺตรณํ ฯ กุกฺกฺกุสฺสมฺปาเต คามเม คามนฺตฺเร
คามนฺตฺเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อคามเก อรณฺณเ อทฺตโยชฺเน
อทฺตโยชฺเน อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๔๕๕] สํวิทฺทิตฺเต สํวิทฺทิตฺตสฺสณฺณี เอกนาโว อภิรฺหติ อุทฺธคามินี
วา อโธคามินี วา อณฺณตฺร ติริยนฺตรณาย อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
สํวิทฺทิตฺเต เวมตฺติโก เอกนาโว อภิรฺหติ อุทฺธคามินี วา อโธคามินี
วา อณฺณตฺร ติริยนฺตรณาย อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สํวิทฺทิตฺเต
อสํวิทฺทิตฺตสฺสณฺณี เอกนาโว อภิรฺหติ อุทฺธคามินี วา อโธคามินี วา
อณฺณตฺร ติริยนฺตรณาย อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ภิกฺขุ สํวิทฺทิตฺติ
ภิกฺขุณี น สํวิทฺทิตฺติ อาปตฺติ ทฺกฺกฺกุสฺส ฯ อสํวิทฺทิตฺเต สํวิทฺทิตฺตสฺสณฺณี
อาปตฺติ ทฺกฺกฺกุสฺส ฯ อสํวิทฺทิตฺเต เวมตฺติโก อาปตฺติ ทฺกฺกฺกุสฺส ฯ
อสํวิทฺทิตฺเต อสํวิทฺทิตฺตสฺสณฺณี อนาปตฺติ ฯ

[๔๖๐] อนาปตฺติ ติริยนฺตรณาย อสํวิทฺทิตฺตวา อภิรฺหนฺติ

ภิกฺขุณี สํวิทฺติ ภิกฺขุ น สํวิทฺติ วิสงฺเกเตน อภิรฺหฺนฺติ อาปทาสุ
อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิคมฺมิกฺสฺสาคิ ฯ

อภฺจฺมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

นวมสติกาปทํ

[๔๖๑] เตน สมเณ พุฑุโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวฬุวเน
กลนุทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเณ อุลลนนุทา ภิกขุณี
อฉลตรสฺส กุลสฺส กุลุปิกา โหติ นิจุจภตฺติกาฯ เตน จ
คหปตินา เถรา ภิกขุ นิมนฺติตา โหนฺติฯ อถ โข อุลลนนุทา
ภิกขุณี ปุพฺพพณฺหสมํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย เณ ตํ กุลํ
เตนุสสงฺกมิ อฺปสสงฺกมิตฺวา ตํ คหปตี เอตทโวจ กิมิทํ คหปติ
ปหฺตํ ขาทนียํ โภชนียํ ปฏฺยตฺตนฺติฯ เถรา มยา อຍฺเย นิมนฺติตาติฯ
เก ปน เต คหปติ เถราติฯ อຍฺโย สารีปฺตฺโต อຍฺโย
มหาโมคฺคฺลลาโน อຍฺโย มหาจฺจาโน อຍฺโย มหาโกฏฺฐิโต อຍฺโย
มหาทปฺปิโน อຍฺโย มหาจฺจนฺโท อຍฺโย อนุรฺรทฺโธ อຍฺโย เรวโต
อຍฺโย อฺปาลี อຍฺโย อานนฺโท อຍฺโย ราหุโลติฯ ก็ ปน ตฺวํ
คหปติ มหاناเค ติฏฺฐมาเน เจตเก นิมนฺเตสฺสีติฯ เก ปน เต
อຍฺเย มหاناคาติฯ อຍฺโย เทวทตฺโต อຍฺโย โกกาลีโก อຍฺโย
กตฺโถมรคตฺติสฺสโก ๑ อຍฺโย ขณฺฑทเววียา ปฺตฺโต อຍฺโย สมฺมทฺทตฺโตติฯ
อຍฺยจฺรหิ อุลลนนุทาย ภิกขุณียา อนุตรา กถา วิปฺปกตาฯ
อถ [๒] เถรา ภิกขุ ปวิสฺสีสุฯ สจฺจํ มหاناคา โข ตยา
คหปติ นิมนฺติตาติฯ อิทาเนว โข ตฺวํ อຍฺเย เจตเก อกาสิ
๑ ม. กฏฺโถมรคตฺติสฺสโกฯ ๒ ม. ยฺ. เตฯ

อิทานิ มหاناเถติ เกหโต ๑ จ นิกกทุสฺสี นิจฺจภตฺตณฺจ อุปฺจฺฉินฺนุที ๒ ๑
เย เต ภิกฺขุ อุปฺปิจฺฉนา ๑เป ๑ เต อุชฺฌายนฺนุติ จิยฺนุติ วิปาเจนฺนุติ
ถถิ หิ นาม เทวทตฺโต ชานํ ภิกฺขุณีปริปาจิตํ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชิสฺสตีติ
๑เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ เทวทตฺต ชานํ ภิกฺขุณีปริปาจิตํ ปิณฺฑปาตํ
ภูณฺชิสฺสีติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา ถถิ หิ
นาม ตฺวํ โมฆปริสฺส ชานํ ภิกฺขุณีปริปาจิตํ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชิสฺสตี
เนตฺตํ โมฆปริสฺส อุปฺปสฺสนฺนํ วา ปสาทาย ๑เป ๑ เอวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ
ภิกฺขุณีปริปาจิตํ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชเยยฺย ปาจิตฺตियฺนุติ ๑ เอวณฺจิทํ
ภควตา ภิกฺขุณํ สีกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๑

[๔๖๒] เตน โย ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ ราชกหา
ปพฺพชิตฺถ ฌาติถฺถํ อคฺมาสี ๑ มนุสฺสา จิรฺสฺสาปี ๑ ภทฺทนฺโต
อาคโตติ สกฺกจฺจํ ภตฺตํ อภิสุ ๑ ตสฺส กุสฺส กุสฺส กุสฺสปีกา ภิกฺขุณี
เต มนุสฺเส เอตทโวจ เทถ อาวฺโส อยฺยสฺส ภตฺตนฺนุติ ๑
อถ โย โส ภิกฺขุ ภควตา ปฏฺฐิจิตฺตํ ชานํ ภิกฺขุณีปริปาจิตํ
ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชิตฺตฺนุติ กุกฺกจฺจาณฺนุโต นปฺปฏฺฐิกฺคเหสี นาสิกฺขิ
ปิณฺฑทาย จริตฺตํ ฉินฺนภตฺโต อโหสี ๑ อถ โย โส ภิกฺขุ อารามํ
คนฺตฺวา ภิกฺขุณํ เอตมตฺถํ อาโรเจสี ๑ ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตฺตํ ๑ อถ โย ภควา เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรณ
๑ ม. ย. ฆรโต ๑ ๒ ม. ย. ปจฺฉินฺนุที ๑ ๓ ม. จิรฺสฺสมปี ๑

ธมฺมี กถิ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ปุพฺเพ
คิหิสมารมฺภะ ชานํ ภิกฺขุณีปริปาจิตํ ปิณฑปาตํ ภูถฺชิตฺตํ เอวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ
ภิกฺขุณีปริปาจิตํ ปิณฑปาตํ ภูถฺชเยยฺย อณฺณตฺร ปุพฺเพ คิหิสมารมฺภ
ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๔๖๓] โย ปนาติ โย ยาทิสฺส ๔เป ๔ ภิกฺขุติ ๔เป ๔ อัย
อิมสฺมี อตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๔ ชานาติ นาม สามํ วา
ชานาติ อณฺเณ วา ตสฺส อาโรเจนฺติ สวา วา อาโรเจติ ๔
ภิกฺขุณี นาม อุภโตสฺสงฺเข อุปสมฺปนฺนา ๔ ปริปาเจติ นาม ปุพฺเพ
อทาตฺกามาณํ อกตฺตฺกามาณํ อโย ภาณโก อโย พหุสฺสุโต
อโย สุตฺตฺนฺติโก อโย วินยธโร อโย ธมฺมกถิโก เทถ
อโยยสฺส กโรถ อโยยสฺสาติ เอสา ปริปาเจติ นาม ๔ ปิณฑปาโต
นาม ปณฺจนํ โภชนานํ อณฺณตฺรํ โภชนํ ๔ อณฺณตฺร ปุพฺเพ
คิหิสมารมฺภาติ จเปตฺวา คิหิสมารมฺภํ ๔ คิหิสมารมฺภโก นาม
ฉาตกา วา โหนฺติ ปวาริตา วา ปกติปฺฏิยตฺตา ๑ วา ๔ อณฺณตฺร
ปุพฺเพ คิหิสมารมฺภภา ภูถฺชิสฺสามิติ ปฏิกฺกณฺหาติ อาปตฺติ
ทุกฺกณฺนสฺส ๔ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๔

[๔๖๔] ปริปาจิตฺเต ปริปาจิตฺตลฺลํ ภูถฺชติ อณฺณตฺร ปุพฺเพ
คิหิสมารมฺภภา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๔ ปริปาจิตฺเต เวมฺติโก
ภูถฺชติ อณฺณตฺร ปุพฺเพ คิหิสมารมฺภภา อาปตฺติ ทุกฺกณฺนสฺส ๔

๑ ม. ปกติปฏฺยตฺตํ ๔

ปรีปาจิเต อปรีปาจิตสณฺณี ภูณฺชติ อณฺณตฺร ปุพฺเพ คิหิสมารมฺภา
อนาปตฺติ ฯ เอกโต อุตฺตมฺปนฺนาย ปรีปาจิตํ ภูณฺชติ อณฺณตฺร
ปุพฺเพ คิหิสมารมฺภา อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ อปรีปาจิเต ปรีปาจิตสณฺณี
อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ อปรีปาจิเต เวมตีโก อาปตฺติ
ทุกกฺกุสฺส ฯ อปรีปาจิเต อปรีปาจิตสณฺณี อนาปตฺติ ฯ

[๔๖๕] อนาปตฺติ คิหิสมารมฺภ สิกฺขมานา ปรีปาเจติ
สามเณรี ปรีปาเจติ ปณฺจ โภชนานิ จเปตฺวา สพฺพตฺถ อนาปตฺติ
อุมฺมตฺตกฺกุสฺส อาทิกมฺมิกฺกุสฺสาคิ ฯ

นวมสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทสมสฺกฺขาปทํ

[๔๖๖] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สวคฺคิยํ วิหริติ เขตวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเขน อายสฺมโต
อุทายิสฺส ปุราณทฺตยิกา ภิกฺขุณีสฺส ปพฺพชิตา โหติฯ สว ภิกฺขุณี ๑
อายสฺมโต อุทายิสฺส สนฺติเก อภิกฺขณฺณํ อากจฺฉติฯ อายสฺมาปี
อุทายิ ตสฺสา ภิกฺขุณียา สนฺติเก อภิกฺขณฺณํ กจฺฉติฯ เตน โข
ปน สมเขน อายสฺมา อุทายิ ตสฺสา ภิกฺขุณียา สทฺธิ เอโก
เอกาย รโห นิสฺชํ กปฺเปตีฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉาฯเปฯ
เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุทายิ
ภิกฺขุณียา สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺชํ กปฺเปสฺสตีติฯเปฯ
สจฺจํ กิร ตฺวํ อุทายิ ภิกฺขุณียา สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺชํ
กปฺเปสฺตีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
ตฺวํ โมฆปฺริสฺส ภิกฺขุณียา สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺชํ กปฺเปสฺสตี
เนตํ โมฆปฺริสฺส อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภियโยภาวาย
ฯเปฯ เอวญจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยาถ
โย ปน ภิกฺขู ภิกฺขุณียา สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสฺชํ กปฺเปยฺย
ปาจิตฺตยฺนฺติฯ

[๔๖๗] โย ปนาติ โย ยาทิสฺสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ อยํ
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ ภิกฺขุณี นาม อุภโตสงฺฆ
๑ ม. ย. อยํ ปาโงฯ ทิสฺสตีติฯ

อุปสมฺปนฺนา ฯ สทฺธิณฺติ เอกโต ฯ เอโก เอกายาติ ภิกฺขุ เจว
โหติ ภิกฺขุณี จ ฯ รโห นาม จกฺขุสฺส รโห โสตฺสฺส รโห ฯ
จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ อุกฺขิณี वा निขณฺยมาเน ๑
ภมฺกั वा อุกฺขิณฺยมาเน สีลั वा อุกฺขิณฺยมาเน ปสฺสิตฺตํ ฯ โสตฺสฺส
รโห นาม น สกฺกา โหติ ปกตฺติกา โสตฺตํ ฯ นิสชฺชํ กปฺเปยฺยาติ
ภิกฺขุณฺยา นิสินฺนาย ภิกฺขุ อุปฺนิสินฺโน वा โหติ อุปฺนิปนฺโน वा
อาปตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ ภิกฺขุ นิสินฺเน ภิกฺขุณี อุปฺนิสินฺนา वा โหติ
อุปฺนิปนฺนา वा อาปตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ อุโภ वा นิสินฺนา
โหนฺติ อุโภ वा นิปฺนฺนา อาปตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ

[๔๖๔] รโห รโหสณฺณิ เอโก เอกาย นิสชฺชํ กปฺเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ รโห เวตฺติโก เอโก เอกาย นิสชฺชํ กปฺเปติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ รโห อรโหสณฺณิ เอโก เอกาย นิสชฺชํ
กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ อรโห รโหสณฺณิ อาปตฺติ
ทกฺกณฺนสฺส ฯ อรโห เวตฺติโก อาปตฺติ ทกฺกณฺนสฺส ฯ อรโห
อรโหสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๔๖๕] อนาปตฺติ โย โกจิ วิญญู ปุริโส ทฺติโย โหติ ติฏฺฐติ
น นิสีทฺติ อรโหเปกฺโข อณฺณาวีหิตो ๒ นิสีทฺติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ทสมฺลิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ
โอวาทวฺกฺโก ตติโย ฯ

๑ ม. อุกฺขิณี वा นิขณฺยมาเน ฯ ๒ ม. อณฺณาวีหิตो ฯ

ตสฺสุทฺธานํ

อสมฺมตตฺถงฺกตา อฺปสฺสย อามิสฺทาเนน สิปฺพติ ๑

อทฺธานํ นาวิ ภูณฺเชยฺย ๒ เอโก เอกาย เต ทสฺสาคิ ฯ

๑ ม. อสมฺมต อตฺถงฺกตฺว ปสฺสยามิสฺทาเนน ฯ

๒ ม. สิปฺพติ อทฺธานํ นาวิ ภูณฺเชยฺย ... ฯ

โกชนวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๔๗๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยํ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน สวตฺถึยา
อวิหฺรเ อถฺยตฺรสฺส ปุคฺคสฺส อวสถปิณฑุโห ปญฺญตฺโต โหติฯ
ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ปุพฺพพฺนฺนสมฺมํ นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย
สวตฺถึ ปิณฑาทาย ปวิสิตฺวา ปิณฑํ อถฺภมานา อวสถํ อคมฺสฺฯ
มนุสฺสา จิรฺสฺสํปี ภาทฺนฺตา ๑ อากตฺตาติ สกฺกจฺจํ ปรีวิสีสฺฯ
อถ โข ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ทฺถึยํปี ทิวสํ ตฺถึยํปี ทิวสํ ปุพฺพพฺนฺนสมฺมํ
นิวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย สวตฺถึ ปิณฑาทาย ปวิสิตฺวา ปิณฑํ
อถฺภมานา อวสถํ คนฺตฺวา ภูณฺชี่สฺฯ อถ โข ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ
เอตทโหสิ ทึ มยํ กิรฺสฺสาม อารามํ คตา ๒ ภึยโยปี อิเชว
อากนฺตพฺพํ ภาวิสฺสตีติฯ ตตฺถฺเวว อนฺวสิตฺวา อนฺวสิตฺวา อวสถปิณฑํ
ภูณฺชนฺติฯ ติตฺถึยา อปสฺกนฺติฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ จึยนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา อนฺวสิตฺวา
อนฺวสิตฺวา อวสถปิณฑํ ภูณฺชิสฺสนฺติ นยิเมสฺสญฺเเวว อวสถปิณฑุโห
ปญฺญตฺโต สพฺเพสฺสญฺเเวว อวสถปิณฑุโห ปญฺญตฺโตติฯ อสฺโสสุ
โห ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จึยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จึยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อนฺวสิตฺวา อนฺวสิตฺวา อวสถปิณฑํ
๑ ม. จิรฺสฺสมฺปี ภาทฺนฺตาฯ ๒ ม. คนฺตฺวาฯ

อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ทิลาเนน ภิกฺขุณา อนุวสิตฺวา
อนุวสิตฺวา อาวสถปิณฺฑํ ภูฏชิตฺตํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยาถ อทิลานเนน ภิกฺขุณา เอโก อาวสถปิณฺฑโฑ ภูฏชิตฺตพฺโพ
ตโต เจ อุตฺตริ ภูฏเชยฺย ปาจิตฺตียนฺตํ ๑

[๔๗๒] อทิลานโน นาม สกฺโกติ ตมฺหา อาวสธา ปกฺกมิตฺตํ ๑
ทิลานโน นาม น สกฺโกติ ตมฺหา อาวสธา ปกฺกมิตฺตํ ๑ อาวสถปิณฺฑโฑ
นาม ปญฺจนนํ โภชนานํ อญฺญตฺริ โภชนํ สาลาย วา
มณฺฑาเป วา รุกฺขมูเล วา อชฺโฆกาเส วา อนินทิสฺส ยาวทตฺโถ
ปญฺญตฺโต โหติ ๑ อทิลานเนน ภิกฺขุณา สกฺเก ภูฏชิตฺตพฺโพ ตโต
เจ อุตฺตริ ภูฏชิตฺตสํมิตฺติ ปฏิกฺกณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกภูฏสฺส ๑
อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑

[๔๗๓] อทิลานเน ๑ อทิลานสญฺญี ตทฺตฺตริ ๒ อาวสถปิณฺฑํ ภูฏชิตฺติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อทิลานเน ๓ เวมตฺติโก ตทฺตฺตริ อาวสถปิณฺฑํ
ภูฏชิตฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อทิลานเน ๔ ทิลานสญฺญี ตทฺตฺตริ
อาวสถปิณฺฑํ ภูฏชิตฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ ทิลานเน ๕ อทิลานสญฺญี
อาปตฺติ ทุกฺกภูฏสฺส ๑ ทิลานเน ๖ เวมตฺติโก อาปตฺติ
ทุกฺกภูฏสฺส ๑ ทิลานเน ๗ ทิลานสญฺญี อนาปตฺติ ๑

[๔๗๔] อนาปตฺติ ทิลานสฺส อทิลานโน สกฺเก ภูฏชิตฺติ คจฺจนฺโต
วา อากจฺจนฺโต วา ภูฏชิตฺติ สามิกา นิมนฺเตตฺวา โภเชนฺติ

๑-๓-๔ ม. อทิลานโน ๑ ๒ ม. ย. ตทฺตฺตริ ๑ เอวมฺปริปี ๑ ๕-๖-๗ ม. ทิลานโน ๑

โธทิสฺส ปญฺญตฺโต โหติ น ยาวตฺโต ปญฺญตฺโต โหติ
ปญฺจ โภชนานิ จเปตฺวา สพฺพตฺถ อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ปจฺมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุตยสิกขาปทํ

[๔๗๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺฺวน
 กลนุทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน เทวทตฺโต ปรีหีนลาภสกุกาโร ๑
 สปริโส กุเลสุ วิญญาเปตฺวา วิญญาเปตฺวา ภูณฺชติฯ
 มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา
 สกฺยปฺตฺติยา กุเลสุ วิญญาเปตฺวา วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสณฺติ
 กสฺส สมฺปนฺนํ น มนาปํ กสฺส สาทํ น รุจฺจตีติฯ อสุโสสุ
 โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปีจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม เทวทตฺโต สปริโส กุเลสุ วิญญาเปตฺวา
 วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ เทวทตฺต สปริโส
 กุเลสุ วิญญาเปตฺวา วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺตีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ โมจฺมปฺริส สปริโส
 กุเลสุ วิญญาเปตฺวา วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสตี เนตํ โมจฺมปฺริส
 อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขโสภาวายฯเปฯ
 เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ คณฺโภชเน
 ปาจิตฺตियนฺติฯ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุนํ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ
 โหติฯ

๑ ยู. ปรีหีนลาภสกุกาโร ฯ

[๔๗๖] เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา คิลานเ ภิกฺขุ ภตฺเตน
นิมนฺเตนฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจาณฺตา นาธิวาเสนฺติ ปฏิกฺขิตฺตํ
ภควตา คณโกชนนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุํ ฯ อถโ
ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรเณ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ
อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว คิลานเณ ภิกฺขุณา คณโกชนํ
ภุญฺชิตฺตุ เอเวจฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกุทิสฺเสยฺยาถ
คณโกชนเ อญฺญตฺร สมยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมโย
คิลานสมโย อयํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เอเวจฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ
สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๔๗๗] เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา จีวรทานสมเย
สจีวรภตฺตํ ปฏฺิยาเทตฺวา ภิกฺขุ นิมนฺเตนฺติ โภเชตฺวา จีวเรน
อจฺจาทเสสฺสามาติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจาณฺตา นาธิวาเสนฺติ ปฏิกฺขิตฺตํ
ภควตา คณโกชนนฺติ ฯ จีวรํ ปริตฺตํ อูปฺปชฺชติ ฯ ภควโต
เอตมตฺถํ อารโจะสุํ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว จีวรทานสมเย คณโกชนํ
ภุญฺชิตฺตุ เอเวจฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกุทิสฺเสยฺยาถ
คณโกชนเ อญฺญตฺร สมยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมโย
คิลานสมโย จีวรทานสมโย อयํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เอเวจฺจิทํ
ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๔๗๘] เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา จีวรการเเก ภิกฺขุ
ภตฺเตน นิมนฺเตนฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกุจฺจาณฺตา นาธิวาเสนฺติ ปฏิกฺขิตฺตํ

ภควตา คณโกชนนติ ฯ ภควโต เอตมตถุํ आरोเจสุํ ฯ อนุชานามิ
ภิกฺขเว จีวรการสมเย คณโกชนํ ภูณฺชิตุํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ คณโกชเน อญฺจตร สมยา
ปาจิตฺตियํ ฯ ตตฺถายํ สมโย คิลานสมโย จีวรทานสมโย
จีวรการสมโย อयํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺ
สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๔๙๕] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ มนุสฺเสหิ สทฺธิ อทฺธานํ
คจฺจนฺติ ฯ อถโข เต ภิกฺขุ เต มนุสฺเส เอตทโวจํ มุหุตฺตํ
อาวุโส อากเมถ ปิณฺฑาย จริสฺสามาติ ฯ เต เอวมาหํสุ
อิเชว ฆนฺเต ภูณฺชธาติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกจฺจายนฺตา น ปฏิกฺกณฺหนฺติ
ปฏิกฺกขิตฺตํ ภควตา คณโกชนนติ ฯ ภควโต เอตมตถุํ आरोเจสุํ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว อทฺธานกมนสมเย คณโกชนํ ภูณฺชิตุํ เอวญฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ คณโกชเน อญฺจตร
สมยา ปาจิตฺตियํ ฯ ตตฺถายํ สมโย คิลานสมโย จีวรทานสมโย
จีวรการสมโย อทฺธานกมนสมโย อयํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เอวญฺจิทํ
ภควตา ภิกฺขุณฺ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๔๙๖] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ มนุสฺเสหิ สทฺธิ นาวาย
คจฺจนฺติ ฯ อถโข เต ภิกฺขุ เต มนุสฺเส เอตทโวจํ มุหุตฺตํ
อาวุโส ตีริ นาวํ ๑ อุปเนถ ปิณฺฑาย จริสฺสามาติ ฯ เต
๑ ม. ย. อัย ปาโธ น โหติ ฯ

เอวม่าหฺสฺ อีเชว ภนฺเต ภฺลฺลชฺคตฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกจฺจายนฺดา น
ปฺภิกฺกคณฺหนฺติ ปฺภิกฺกขิตฺตํ ภควตา คณฺโภชนนฺติ ฯ ภควโต
เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว นาวาภิกฺขุหนสมเย ๑
คณฺโภชนํ ภฺลฺลชฺคฺตํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ คณฺโภชเน อญฺจตฺตํ สมยา ปาจิตฺตํ ฯ ตตฺถายํ
สมโย คิลานสมโย จีวรทานสมโย จีวรการสมโย อทฺธานคณฺนสมโย
นาวาภิกฺขุหนสมโย อयํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เอวญฺจิทํ ภควตา
ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๑] เตน โข ปน สมเยน ทิสาสฺ วสฺสํ วุตฺตา ภิกฺขุ
ราชคหํ อากจฺจนฺติ ภควนฺตํ ทสฺสนาย ฯ มนุสฺสสา นานาเวรชฺชเก
ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา ภคฺเตน นิมนฺเตนฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกจฺจายนฺดา
นาธฺวาเสนฺติ ปฺภิกฺกขิตฺตํ ภควตา คณฺโภชนนฺติ ฯ ภควโต
เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว มหาสมเย คณฺโภชนํ
ภฺลฺลชฺคฺตํ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ
คณฺโภชเน อญฺจตฺตํ สมยา ปาจิตฺตํ ฯ ตตฺถายํ สมโย
คิลานสมโย จีวรทานสมโย จีวรการสมโย อทฺธานคณฺนสมโย
นาวาภิกฺขุหนสมโย มหาสมโย อยํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เอวญฺจิทํ
ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๒] เตน โข ปน สมเยน รญฺโโล มาคชสฺสฺ เสนียสฺส
พิมฺพิสารสฺส ฌาติสาลโหติ อาชีวเกสฺสุ ปพฺพชฺชิต โหติ ฯ อถ โข
๑ ม. นาวาภิกฺขุหนสมเย ฯ เอวมุปริปิ ฯ

โส อาชีวก โย เชน ราชา มากโร เสนโย พิมพิสาโร
เตนุปลสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ราชานํ มากธํ เสนิยํ พิมพิสารํ เอตทโวจ
อิจฺฉามหํ มหาราช สพฺพปาสณฺฑิกํ ฆตฺตํ กาคฺคฺนฺติ ฯ สเจ ตฺวํ
ภนฺเต พุทฺธปฺปมฺขํ ภิกฺขุสงฺฆํ ปจฺมํ โภเชยฺยาสี เอวํ กเรยฺยามิติ ฯ
อดโข โส อาชีวก ภิกฺขุณฺ สนฺติเก ทฺตํ ปาเหสี อธิวาเสนฺตุ เม
ภิกฺขุ สุวตฺตนาถ ฆตฺตนฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกฺจฺจาณนฺตา นาธิวาเสนฺติ
ปฏิกฺขิตฺตํ ฆควตา คณฺโฆชนฺติ ฯ อดโข โส อาชีวก โย
ภควา เตนุปลสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ฆควตา สทฺธิ สมฺโมทิ
สมฺโมทนียํ กถํ สาราณิยํ วิตฺติสเรตฺวา เอกมฺนตฺตํ อฏฺฐาสี ฯ
เอกมฺนตฺตํ จิตฺโต โย โส อาชีวก ฆควนฺตํ เอตทโวจ ฆวํปี โคตโม
ปพฺพชิตฺโต อหํปี ปพฺพชิตฺโต อรหติ ปพฺพชิตฺโต ปพฺพชิตฺตสฺส
ปีณํ ปฏิกฺกฺคเหตฺตํ อธิวาเสตฺตํ เม ฆวํ โคตโม สุวตฺตนาถ ฆตฺตํ
สทฺธิ ภิกฺขุสงฺฆเมนาติ ฯ อธิวาเสตี ฆควา ตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
โส อาชีวก ฆควโต อธิวาสนํ วิทิตฺวา ปกฺกามิ ฯ อดโข
ภควา เอตสฺมี นีทานเณ เอตสฺมี ปกรเณ ชมฺมี กถํ กตฺวา
ภิกฺขุ อามนฺเตสี อนฺุชานามิ ภิกฺขเว สมณฆตฺตสมเย คณฺโฆชนํ
ภฺภูชิตฺตํ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตฺติเสยฺยถ
คณฺโฆชนเณ อณฺุตร สมยา ปาจิตฺตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมโย คีตฺตานสมโย
จิวรทานสมโย จิวรการสมโย อทฺธานคมนสมโย นาวาภิรฺรฺหนสมโย
มหาสมโย สมณฆตฺตสมโย อยํ ตตฺถ สมโยติ ฯ

[๔๘๓] คณโกชนัน นาม ยตุถ จตุตาโร ภิกขุ ปรยจนัน
โกชนานัน อลฺยตเรน โกชนเนน นิมฺนุตฺติกา ภูฏชนฺติ เอตํ คณโกชนัน
นาม ฯ อลฺยตฺร สมยาติ จเปตฺวา สมยํ ฯ คิลานสมโย นาม
อนฺตมโส ปาทาปี ผลิตา ๑ โหนฺติ ฯ คิลานสมโยติ ภูฏชิตฺพุํ ฯ
จิวรทานสมโย นาม อนตฺตเต กจิเน วสฺसानสฺส ปจฺฉิมो มาโส
อตฺตเต กจิเน ปรยจ มาสา ฯ จิวรทานสมโยติ ภูฏชิตฺพุํ ฯ
จิวรการสมโย นาม จิวเร กยิรมาเน ฯ จิวรการสมโยติ ภูฏชิตฺพุํ ฯ
อทฺธานคมนสมโย นาม อทฺธโยชนัน คมิตฺสสามิตฺติ ภูฏชิตฺพุํ ฯ
คจฺฉนฺเตน ภูฏชิตฺพุํ ฯ อากเตน ๒ ภูฏชิตฺพุํ ฯ นาวาภีรฺหณสมโย
นาม นาวํ อภีรฺหิตฺสสามิตฺติ ภูฏชิตฺพุํ ฯ อารูเพฺहन
ภูฏชิตฺพุํ ฯ โอรูเพฺहन ภูฏชิตฺพุํ ฯ มหาสมโย นาม ยตุถ
เทว ตโย ภิกขุ ปิณฺฑาย จริตฺวา ยาเปนฺติ จตุตฺเถ อากเต
น ยาเปนฺติ ฯ มหาสมโยติ ภูฏชิตฺพุํ ฯ สมณภตฺตสมโย นาม
โย โกจิ ปรีพฺพาชกสฺมาปฺนโน ภตฺตํ กโรติ ฯ สมณภตฺตสมโยติ
ภูฏชิตฺพุํ ฯ อลฺยตฺร สมยา ภูฏชิตฺสสามิตฺติ ปฏฺฐิกคฺคฺหาติ อาปตฺติ
ทฺกกฺกฺกฺสฺส ฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๔๘๔] คณโกชเน คณโกชนสณฺณี อลฺยตฺร สมยา ภูฏชติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ คณโกชเน เวมตีโก อลฺยตฺร สมยา
ภูฏชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ คณโกชเน นคณโกชนสณฺณี
อลฺยตฺร สมยา ภูฏชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ นคณโกชเน
๑ ม. ผลิตา ฯ ๒ ม. คเตน ฯ

คณโกชนสณฺณิ อาปตฺติ ทุคฺคกฺกุสฺส ๑ นคณโกชนเน เวมตีโก
อาปตฺติ ทุคฺคกฺกุสฺส ๑ นคณโกชนเน นคณโกชนสณฺณิ อนาปตฺติ ๑

[๔๘๕] อนาปตฺติ สมเย เทว ตโย เอกโต ภูณฺชนฺติ
ปีณฺทาย จริตฺวา เอกโต สนนฺิปตฺติตฺวา ภูณฺชนฺติ นิจฺจกตฺเต ๑
สลาภกตฺเต ปกฺขิเก อุโปสฺถิเก ปาฎิปทิกเก ๒ ปญฺจ โภชนานิ
จเปตฺวา สพฺพตฺถ อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑
ทุตฺติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

๑-๒ ม. นิจฺจกตฺติ ... ปาฎิปทิกํ ๑

ตติยสิกขาปท

[๔๘๖] เตน สมเณ พุทฺโธ ภควา เวสาลีย วิหริติ มหาวเน
 กุฎาคารศาลาย ๆ เตน โข ปน สมเณ เวสาลีย ปณฺีตานิ
 ภคฺตานิ ภคฺตปฏฺิปาฏฺิ อธิฏฺฐิตา โหติ ๆ อถโฆ อณฺณตรสฺส
 ทลฺิทฺทสฺส กมฺมการสฺส ๑ เอตทโหสิ น โข อิทํ โอรกํ ภวิสฺสตี
 ยถายิเม มนุสฺสา สกฺกจฺจํ ภคฺตํ กโรนฺติ ชนฺฺนนาหํปี ภคฺตํ
 กเรยฺยนฺติ ๆ อถโฆ โส ทลฺิทฺโท กมฺมกาโร เณ กิรปติโก
 เตนฺุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ตํ กิรปติกํ เอตทโวจ อิจฺฉามหํ
 อยฺยปฺตฺต พุทฺธปฺมุขสฺส ภิกฺขุสงฺฆสฺส ภคฺตํ กาคฺุ เทหิ เม
 เวตนนฺติ ๆ โสปี โข กิรปติโก สทฺุโห โหติ ปสนฺุโน ๆ อถโฆ
 โส กิรปติโก ตสฺส ทลฺิทฺทสฺส กมฺมการสฺส อติเรกํ ๒ เวตนํ อทาสี ๆ
 อถโฆ โส ทลฺิทฺโท กมฺมกาโร เณ ภควา เตนฺุปสงฺกมิ
 อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีหิ ๆ เอกมนฺตํ
 นิสินฺุโน โข โส ทลฺิทฺโท กมฺมกาโร ภควนฺตํ เอตทโวจ อธิวาเสตฺ
 เม ภนฺเต ภควา สุวาทนาย ภคฺตํ สทฺุธี ภิกฺขุสงฺฆเณนาตี ๆ มหา
 โข อาวุโส ภิกฺขุสงฺโฆ ชานาหิตี ๆ โหตุ ภนฺเต มหา ภิกฺขุสงฺโฆ
 พหุ เม พทฺธา ปฏฺิยตฺตา พทฺธมิสฺสเณน ๓ เปยฺยา ปริปุเรสฺสนฺตีตี ๆ
 อธิวาเสตี ภควา ตฺุณฺหิภาเวน ๆ อถโฆ โส ทลฺิทฺโท กมฺมกาโร
 # ๑ สี. กมฺมกรสฺส ๆ เอวมฺุปริปี ๆ ๒ ม. ยฺ. อพฺภาติเรกํ ๆ ๓ ม. ยฺ. พทฺธมิสฺสเณน ๆ
 # ๔ ม. ปริปุริสฺสนฺตีตี ๆ

ภควโต อธิวาสน วิทิตวา อัญญาสาสนา ภควนุตติ อภิวาเทตวา
ปทกขิณ กตวา ปกคามิ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ ทลิตุเทเน กิร
กมฺมการเนน สุวตฺตนาถ พุทฺธปฺปมฺโฆ ภิกฺขุสงฺโฆ นิมนฺติโต
พทรมิสฺสเกน เปยฺยา ปริปุเรตฺตุนฺตติ ฯ เต กาลสฺเสว ปิณฺฑาทย
จริตฺวา ภูณฺชีสุ ฯ อสฺโสสุ โข มนฺตฺตสา ทลิตุเทเน กิร
กมฺมการเนน พุทฺธปฺปมฺโฆ ภิกฺขุสงฺโฆ นิมนฺติโตติ ฯ เต ทลิตุทสฺส
กมฺมการสฺส ปหฺนุตฺ ขาทนีย โภชนีย อภิหริสุ ฯ อถ โข โส
ทลิตุโท กมฺมกาโร ตสฺสา รตฺติยา อจฺเจเนน ปณฺธิตฺ ขาทนีย
โภชนีย ปฏฺิยาทาเปตฺวา ภควโต กาลํ อารโจาเปสิ กาลโถ ฆนฺเต
นิฏฺฐิตํ ฆตฺตุนฺติ ฯ อถ โข ภควา ปุพฺพฆนฺตสมฺมํ นินฺวาเสตฺวา
ปตฺตจิวรมาทาย เชน ตสฺส ทลิตุทสฺส กมฺมการสฺส นินฺเวสนํ
เตนุสสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺตเต อาสเน นิสฺสิทฺ สทฺธิ
ภิกฺขุสงฺฆเนน ฯ อถ โข โส ทลิตุโท กมฺมกาโร ฆตฺตคฺเค ภิกฺขุ
ปริวิสฺติ ฯ ภิกฺขุ เอวมาหฺสุ โลกํ อวฺุโส เทหิ โลกํ อวฺุโส
เทหิตฺติ ฯ มา โข ตฺตฺเมห ฆนฺเต อิมํ ทลิตุโท กมฺมกาโรติ
โถกํ โถกํ ปฏฺิคฺคณฺหิตฺถ ปหฺนุตฺ เม ขาทนีย โภชนีย ปฏฺิยตฺตํ
ปฏฺิคฺคณฺหาถ ฆนฺเต ยาวทตฺตุนฺติ ฯ น โข มยฺ อวฺุโส เอตฺตการณา
โถกํ โถกํ ปฏฺิคฺคณฺหาม อปฺิง มยฺ กาลสฺเสว ปิณฺฑาทย จริตฺวา
ภูณฺชิมฺหา เตน มยฺ โถกํ โถกํ ปฏฺิคฺคณฺหามาติ ฯ อถ โข
โส ทลิตุโท กมฺมกาโร อฺุชฺฌายติ ชียติ วิปาเจติ กถํ หิ

นาม ภทฺทนฺตา มยา นิมนฺติตา อณฺตฺร ภูณฺชิสฺสฺสนฺติ น
จําห์ ปฏฺวิโฬ ยาวทคฺถํ ทาตฺนฺติ ฯ อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ ตสฺส
ทลฺลิตฺตสฺส กมฺมการสฺส อุชฺฌายนฺตสฺส จีเยนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จีเยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ภิกฺขุ อณฺตฺร นิมนฺติตา อณฺตฺร ภูณฺชิสฺสฺสนฺตฺติ ฯเปฯ
สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ อณฺตฺร นิมนฺติตา อณฺตฺร
ภูณฺชิสฺสฺสนฺตฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา อณฺตฺร นิมนฺติตา อณฺตฺร
ภูณฺชิสฺสฺสนฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ
วา ภิกฺขุโยภาวาย ฯเปฯ เหวลฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ ปรมฺปรโกชเน ปาจิตฺตฺยนฺติ ฯ เหวลฺจิทํ ภควตา
ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺตคฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺตโร ภิกฺขุ คีลาโน
โหติ ฯ อณฺตโร ภิกฺขุ ปิณฺทปาตํ อาทาย เยน โส ภิกฺขุ
เตนุสฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจ ภูณฺชาหิ
อาวฺโสติ ฯ อถํ อาวฺโส อตฺถิ เม ภคฺตปฺจฺจาสาติ ฯ ตสฺส
ภิกฺขุโน ปิณฺทปาโต อสฺสุเร อาหริยิตฺถ ฯ โส ภิกฺขุ น จิตฺตรูปํ
ภูณฺชิ ฯ ภควโต เอตมคฺถํ อาโรเจสุํ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมึ
นิตานเณ เอตสฺมึ ปกรเณ ฐมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
อนฺชานามิ ภิกฺขเว คีลานเนน ภิกฺขุณา ปรมฺปรโกชนํ ภูณฺชิตูํ เหวลฺจ

ปน ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ ปรมฺปรโภชนเ อณฺณตฺร
สมยา ปาจิตฺตีย์ ฯ ตตฺถายํ สมโย คิลานสมโย อยํ ตตฺถ
สมโยติ ฯ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๘] เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา จีวรทานสมเย
สจีวรภตฺตํ ปฏฺิยาเทตฺวา ภิกฺขุ นิมนฺเตนฺติ โภเชตฺวา จีวเรน
อจฺฉาเทสฺสามาติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกจฺจายนฺตา นาธิวาเสนฺติ ปฏฺิกฺขิตฺตํ
ภควตา ปรมฺปรโภชนนฺติ ฯ จีวรํ ปริตฺตํ อุปฺปชฺชติ ฯ ภควโต
เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว จีวรทานสมเย
ปรมฺปรโภชนํ ภูณฺชิตฺตุ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกขาปทํ
อุทฺธิเสยฺยถ ปรมฺปรโภชนเ อณฺณตฺร สมยา ปาจิตฺตีย์ ฯ ตตฺถายํ
สมโย คิลานสมโย จีวรทานสมโย อยํ ตตฺถ สมโยติ ฯ
เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๘๙] เตน โข ปน สมเยน มนุสฺสา จีวรการเก ภิกฺขุ
ภตฺเตน นิมนฺเตนฺติ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกจฺจายนฺตา นาธิวาเสนฺติ ปฏฺิกฺขิตฺตํ
ภควตา ปรมฺปรโภชนนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ
อนุชานามิ ภิกฺขเว จีวรการสมเย ปรมฺปรโภชนํ ภูณฺชิตฺตุ เหวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ ปรมฺปรโภชนเ อณฺณตฺร
สมยา ปาจิตฺตีย์ ฯ ตตฺถายํ สมโย คิลานสมโย จีวรทานสมโย
จีวรการสมโย อยํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ
สิกขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๔๕๐] อถโข ภควา ปุพฺพณฺหสมฺมํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทาย
อายสฺมตา อานนฺเทน ปจฺจาสมณฺเณ เยน อณฺฺยตฺรํ กุณฺํ
เตนฺุปสฺงกมิ อฺุปสฺงกมิตฺวา ปณฺยตฺเต อาสเน นิสีทิ ฯ อถโข
เต มนฺุสฺสา ภควโต จ อายสฺมโต จ อานนฺทสฺส โภชนํ อํทฺสุ ฯ
อายสฺมา อานนฺโท กุกฺกุจฺจาณฺุโต น ปฏิกฺกณฺฺหาติ ฯ คณฺฺหาหิ
อานนฺทาติ ฯ อลํ ภควา อตฺถิ เม ภตฺตปจฺจาสาติ ฯ เตนหानนฺท
วิกฺปฺเปตฺวา คณฺฺหาหิติ ๑ ฯ อถโข ภควา เอตสฺมึ นีทานเ เอตสฺมึ
ปกรณฺ ฌมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว
ภตฺตปจฺจาสํ ๒ วิกฺปฺเปตฺวา ปรมฺปรโภชนํ ภูณฺฺชิตฺตุ เอวณฺจ ปน
ภิกฺขเว วิกฺปฺเปตพฺพํ มยฺหํ ภตฺตปจฺจาสํ อิตฺถนฺนามสฺส ทมฺมํติ ฯ

[๔๕๑] ปรมฺปรโภชนํ นาม ปณฺจณฺฺนํ โภชนานํ อณฺฺยตฺเรน
โภชนเณ นิมฺนฺติโต ตํ จเปตฺวา อณฺฺยํ ปณฺจณฺฺนํ โภชนานํ อณฺฺยตฺรํ
โภชนํ ภูณฺฺชติ เอตํ ปรมฺปรโภชนํ นาม ฯ อณฺฺยตฺร สมยาติ
จเปตฺวา สมฺมํ ฯ กิลานสมโย นาม น สกฺโกติ เอกาสเน
นินฺุโน ยาวทตฺถํ ภูณฺฺชิตฺตุ ฯ กิลานสมโยติ ภูณฺฺชิตพฺพํ ฯ จิวฺรทานสมโย
นาม อนตฺถเต กจิเน วสฺสถานสฺส ปจฺฉิมฺ มาโส อตฺถเต
กจิเน ปณฺจ มาสา ฯ จิวฺรทานสมโยติ ภูณฺฺชิตพฺพํ ฯ จิวฺรการสมโย
นาม จิวฺเร กยิรมาเน ฯ จิวฺรการสมโยติ ภูณฺฺชิตพฺพํ ฯ
อณฺฺยตฺร สมยา ภูณฺฺชิตฺสํมํติ ปฏิกฺกณฺฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกนฺุสฺส ฯ
๑ สี. ปตฺติคณฺฺหาหิ ฯ ๒ ม. ยฺ. อยฺ ปาโจ น โหติ ฯ

อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๔๕๒] ปรมุปรโกชเน ปรมุปรโกชนสญฺญิ อญฺจตุร สมยา
ภุชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปรมุปรโกชเน เวมติโก
อญฺจตุร สมยา ภุชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปรมุปรโกชเน
นปรมุปรโกชนสญฺญิ อญฺจตุร สมยา ภุชฺชติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ นปรมุปรโกชเน ปรมุปรโกชนสญฺญิ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ นปรมุปรโกชเน เวมติโก อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
นปรมุปรโกชเน นปรมุปรโกชนสญฺญิ อนาปตฺติ ฯ

[๔๕๓] อนาปตฺติ สมเย วิกปฺเปตฺวา ภุชฺชติ เทว ตโย
นิมนฺตเน เอกโต ภุชฺชติ นิมนฺตนปฏฺิปาฏฺิยา ภุชฺชติ สกเลน
คามเน นิมนฺตฺโต ตสฺมี คามเ ยตฺถ กตฺถจิ ภุชฺชติ สกเลน
ปฺุเคน นิมนฺตฺโต ตสฺมี ปฺุเค ยตฺถ กตฺถจิ ภุชฺชติ นิมนฺตฺติมาโน
ภิกฺขํ คเหสฺสามีติ ภณฺติ นิจฺจภตฺเต สลาภภตฺเต ปกฺขิเก
อุโปสฺถิเก ปาฏฺิพฺธิเก ปณฺจ โภชนานิ จเปตฺวา สพฺพตฺถ
อนาปตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ตฺติยสฺสิกฺขาปํ นิฏฺจิตฺติ ฯ

จตุตถศึกษาปทํ

[๔๕๔] เตน สมเยน พุทุโร ภควา สวตถึยํ วิหริติ เขตเวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน กาณมาตา
อุปาสิกา สทฺธา โหติ ปสนฺนา ๑ กาณา คามเก อณฺฺตรสุส
ปฺริสสุส ทินฺนา โหติ ๑ อถ โข กาณา มาตุํมริ อคมาสิ เกนจิเทว
กรรมเยน ๑ อถ โข กาณาย สามิโก กาณาย สนฺฺติเก ทฺฺตํ
ปาเหลสิ อากจฺจตุ กาณา อิจฺฉามิ กาณาย อากตฺนฺฺติ ๑
อถ โข กาณมาตา อุปาสิกา กิสฺมึ วยิ ริตฺตหตฺถํ คนฺฺตุนฺฺติ
ปฺฺวํ ปจฺิ ๑ ปกฺเก ปฺฺเว อณฺฺตรโร ปิณฑจาริโก ภิกฺขุ กาณมาตาย
อุปาสิกาย นิเวสนํ ปาวิสสิ ๑ อถ โข กาณมาตา อุปาสิกา ตสุส
ภิกฺขุโน ปฺฺวํ ทาเปสิ ๑ โส นิภฺขมิตฺวา อณฺฺตรสุส อากิจฺจิ ๑
ตสุสาปิ ปฺฺวํ ทาเปสิ ๑ โส นิภฺขมิตฺวา อณฺฺตรสุส อากิจฺจิ ๑
ตสุสาปิ ปฺฺวํ ทาเปสิ ๑ ยถาปฏฺิยตฺฺตํ ปฺฺวํ ปฺริภฺขยํ อคมาสิ ๑
ทฺฺติยมฺปิ โข กาณาย สามิโก กาณาย สนฺฺติเก ทฺฺตํ ปาเหลสิ
อากจฺจตุ กาณา อิจฺฉามิ กาณาย อากตฺนฺฺติ ๑ ทฺฺติยมฺปิ โข
กาณมาตา อุปาสิกา กิสฺมึ วยิ ริตฺตหตฺถํ คนฺฺตุนฺฺติ ปฺฺวํ ปจฺิ ๑
ปกฺเก ปฺฺเว อณฺฺตรโร ปิณฑจาริโก ภิกฺขุ กาณมาตาย อุปาสิกาย
นิเวสนํ ปาวิสสิ ๑ อถ โข กาณมาตา อุปาสิกา ตสุส ภิกฺขุโน
ปฺฺวํ ทาเปสิ ๑ โส นิภฺขมิตฺวา อณฺฺตรสุส อากิจฺจิ ๑ ตสุสาปิ

ปฐวี ทาเปสิ ฯ โส นิกขมิตฺวา อณฺณสฺส อัจฉิขิ ฯ ตสฺสาปิ
ปฐวี ทาเปสิ ฯ ยถาปฏฺยตฺถํ ปฐวี ปริกฺขยํ อคฺมาสิ ฯ ตตฺถิมฺปิ โข
กาณาย สามิโก กายาย สนฺตฺติเก พุตฺติ ปาหฺสิ อคฺจฺจตฺ
กาณาย อิจฺฉามิ กายาย อคฺตํ สเจ กายา นาคมิสฺสตี
อหํ อณฺณํ ปชาปตี อานนฺตฺสามิตฺติ ฯ ตตฺถิมฺปิ โข กายาตฺตา อุปาสิกา
กิสฺสํ วิย วิตฺตฺตฺตํ คณฺณตฺตํ ปฐวี ปจฺจิ ฯ ปกฺกเก ปฐเว อณฺณตฺโร
ปิณฺฑทฺจาริโก ภิกฺขุ กายาตฺตาย อุปาสิกา ย นเวสนํ ปาวิสิ ฯ
อถ โข กายาตฺตา อุปาสิกา ตสฺส ภิกฺขุโน ปฐวี ทาเปสิ ฯ โส
นิกขมิตฺวา อณฺณสฺส อัจฉิขิ ฯ ตสฺสาปิ ปฐวี ทาเปสิ ฯ โส
นิกขมิตฺวา อณฺณสฺส อัจฉิขิ ฯ ตสฺสาปิ ปฐวี ทาเปสิ ฯ ยถา-
ปฏฺยตฺถํ ปฐวี ปริกฺขยํ อคฺมาสิ ฯ อถ โข กายาย สามิโก อณฺณํ
ปชาปตี อานนฺติ ฯ อสุสฺสตี โข กายา เตน กิร นฺริเสน
อณฺณาย ปชาปตี อานนฺตฺตํ ฯ สว โรทฺถนฺตี อญฺจาสี ฯ อถ โข
ภควา ปุพฺพณฺนสฺสมยํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจิวฺรมาทฺาย เยน กายาตฺตาย
อุปาสิกา ย นเวสนํ เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ปณฺณตฺเต
อาสเน นิสฺสีทิ ฯ อถ โข กายาตฺตา อุปาสิกา เยน ภควา
เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสฺสีทิ ฯ
เอกมฺนฺตํ นิสฺสินฺนํ โข กายาตฺตรํ อุปาสิกา ภควา เอตทฺโวจ
กิสฺสา ย กายา โรทฺถิตฺติ ฯ อถ โข กายาตฺตา อุปาสิกา ภควโต
เอตมฺตํ อวโรจตี ฯ อถ โข ภควา กายาตฺตรํ อุปาสิกา ชมฺมิยา

กถาย สนฺทสฺเสตฺวา สฺมาทเปตฺวา สฺมุตฺเตเชตฺวา สฺมฺปหํเสตฺวา
อุฏฺฐายาสนา ปกฺกามิ ฯ

[๔๕๕] เตน โข ปน สฺมเยน อญฺจตโร สตฺโถ ราชคหา
ปฏฺิยาโลกํ คนฺตุกาโม โหติ ฯ อญฺจตโร ปิณฺฑจจาริโก ภิกฺขุ
ตํ สตฺถํ ปิณฺฑทาย ปาวิสิ ฯ อญฺจตโร อุปาสโก ตสฺส ภิกฺขุโน
สตฺถุ ทาเปสิ ฯ โส นิภฺขมิตฺวา อญฺจสฺส อจฺจิกฺขิ ฯ ตสฺสาปิ
สตฺถุ ทาเปสิ ฯ โส นิภฺขมิตฺวา อญฺจสฺส อจฺจิกฺขิ ฯ ตสฺสาปิ
สตฺถุ ทาเปสิ ฯ ยถาปฏฺิยตฺถํ ปาเถยฺยํ ปริกฺขยฺยํ อคฺมาสิ ฯ
อถ โข โส อุปาสโก เต มนุสฺเส เอตทโวจ อชฺชฺชฺโณห ๑ อยฺยา
อาคเมถ ยถาปฏฺิยตฺถํ ปาเถยฺยํ อยฺยานํ ทินฺนํ ปาเถยฺยํ ปฏฺิยาเทสฺสามิตี ฯ
นายฺย ๒ สกฺกา อาคเมตฺถํ ปยาโต สตฺโถติ อคฺมฺสฺ ฯ
อถ โข ตสฺส อุปาสกสฺส ปาเถยฺยํ ปฏฺิยาเทตฺวา ปจฺฉา กจฺฉนฺตสฺส
โจรา อจฺฉินฺทิสฺสุ ฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
หิ นาม สฺมฉา สกฺยปฺตฺติยา น มตฺถํ ชานิตฺวา ปฏฺิยคฺเคสฺสนฺติ
อํยํ อิมํสํ ทตฺวา ปจฺฉา กจฺฉนฺโต โจเรหิ อจฺฉินฺโนติ ฯ
อสุสฺสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จิยฺนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาริเจสฺสุ ฯ
อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรเณ ฌมฺมี กถํ
กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ เตนหิ ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺนํ สิกฺขาปทํ
๑ ม. อชฺชฺชฺโณห ฯ เอวมฺฺปริปี ฯ ๒ ม. ยฺ. นายฺโย ฯ

ปฺลฺลาเปสฺสามิ ทส อตฺถวเส ปฏิจฺจ สงฺฆสฺสุฏฺฐตฺยา สงฺฆผาสุตฺยา
ฯเปฯ วินยานุคฺคหยาฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยาถ ภิกฺขุํ ปเนว กุลํ อุปกตฺตํ ปุเวหิ วา มนฺเถหิ วา
อภินฺนุจฺจุํ ปวาเรยฺยฯ อากงฺขมาเนน ภิกฺขุณา ทฺวิตฺติปตฺตปุรา
ปฏิกฺคเหตุพฺพาฯ ตโต เจ อุตฺตริ ๑ ปฏิกฺคณฺเหยฺย ปาจิตฺติยํฯ
ทฺวิตฺติปตฺตปุเร ปฏิกฺคเหตุวา ตโต นิหริตฺวา ภิกฺขุหิ สทฺธิ
สํวิภิชิตพฺพิ อยํ ตตฺถ สามิฉิตฺติฯ

[๔๕๖] ภิกฺขุํ ปเนว กุลํ อุปกตฺตนฺติ กุลํ นาม จตฺตาริ กุลาณิ
ขตฺติยกุลํ พฺราหฺมณกุลํ เวสฺสกุลํ สุทฺทกุลํฯ อุปกตฺตนฺติ ตตฺถ
อุปกตฺตํฯ ปุวํ นาม ยงฺกิลฺลิจิ ปหิณฺนทฺถาย ๒ ปฏฺยตฺตํฯ มนฺถํ
นาม ยงฺกิลฺลิจิ ปาถยฺยทฺถาย ปฏฺยตฺตํฯ อภินฺนุจฺจุํ ปวาเรยฺยาติ
ยวตฺกํ อิจฺฉสิ ตาวตฺกํ คณฺหาหิตีฯ อากงฺขมาเนนาติ
อิจฺฉมาเนนฯ ทฺวิตฺติปตฺตปุรา ปฏิกฺคเหตุพฺพาติ เทวตโยปตฺตปุรา
ปฏิกฺคเหตุพฺพาฯ ตโต เจ อุตฺตริ ปฏิกฺคณฺเหยฺยาติ ตทฺตฺตริ
ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺสฯ ทฺวิตฺติปตฺตปุเร ปฏิกฺคเหตุวา
ตโต นิภฺขมฺนฺเตน ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา อากิจฺขิตพฺพิ อมฺตร
มยา ทฺวิตฺติปตฺตปุรา ปฏิกฺคหิตา มา โข ตตฺถ ปฏิกฺคณฺหิตีฯ
สเจ ปสฺสิตฺวา นาภิกฺขติ อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกสฺสฯ สเจ อากิจฺขิต
ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกสฺสฯ

๑ ม. ย. อุตฺตริฯ ๒ ม. ปเหณฺนทฺถายฯ เอวมุปริปีฯ ๓ ม. ย. ตตฺตฺตริฯ

[๔๕๗] ตโต นีหริตฺวา ภิกฺขุหิ สทฺธิํ สํวิทฺชิตพฺพนฺติ ปฏฺิกกมฺนํ
นีหริตฺวา สํวิทฺชิตพฺพํ ๑ อํยํ ตตฺถ สามีจฺจิติ อํยํ ตตฺถ อญฺชมฺมตา ๑
อติเรกทฺวิตฺติปตฺตปุเร ๑ อติเรกสณฺณิ ปฏฺิกกณฺหาติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑ อติเรกทฺวิตฺติปตฺตปุเร เวมตีโก ปฏฺิกกณฺหาติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๑ อติเรกทฺวิตฺติปตฺตปุเร อุนกสณฺณิ ปฏฺิกกณฺหาติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๑ อุนกทฺวิตฺติปตฺตปุเร อติเรกสณฺณิ อาปตฺติ
ทฺกกฺกสฺส ๑ อุนกทฺวิตฺติปตฺตปุเร เวมตีโก อาปตฺติ ทฺกกฺกสฺส ๑
อุนกทฺวิตฺติปตฺตปุเร อุนกสณฺณิ อนาปตฺติ ๑

[๔๕๘] อนาปตฺติ ทฺวิตฺติปตฺตปุเร ปฏฺิกกณฺหาติ อุนกทฺวิตฺติ-
ปตฺตปุเร ปฏฺิกกณฺหาติ น ปหิณฺนคตฺถาย น ปาถะยฺยตฺถาย
ปฏฺิยตฺตํ เทนฺติ ปหิณฺนคตฺถาย วา ปาถะยฺยตฺถาย วา ปฏฺิยตฺตเสสํ
เทนฺติ คมเน ปฏฺิปปสฺสทฺเช เทนฺติ ฅาตกานํ ปวาริตานํ
อณฺณสฺสคตฺถาย อตฺตโน ฅเนน อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑
จตฺตตฺถสฺสทฺทํ นินฺนิจิตํ ๑

๑ ม. อติเรกทฺวิตฺติปตฺตปุเร ๑ เอวมิตฺติเสสฺส ปเทสฺส ๑

ปลงจมนสิกขาปทํ

[๔๕๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหริติ เชตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร
พฺราหฺมโณ ภิกฺขุ นิมนฺเตตฺวา โภเชสี ๑ ภิกฺขุ ภูตฺตาวี ปวาริตา
ฉาติกุลานิ คนฺตฺวา เอกจฺเจ ภูณฺชี่สุ เอกจฺเจ ปิณฑฺวปาตํ
อาทาย อคมํสุ ๑ อถ โข โส พฺราหฺมโณ ปฏฺวิวิสุสเก เอตทโวจ
ภิกฺขุ มยา อยุยา สนฺตปฺปีตา เอถ ตฺเมหปี สนฺตปฺเปสฺสามิติ ๑
เต เอวมาหํสุ กิํ ตฺวํ อยุย ๑ อเมห สนฺตปฺเปสฺสตี เยปี ตยา
นิมนฺติตา เตปี อมฺหากํ ฃรานิ อาคนฺตฺวา เอกจฺเจ ภูณฺชี่สุ
เอกจฺเจ ปิณฑฺวปาตํ อาทาย อคมํสุติ ๑ อถ โข โส พฺราหฺมโณ
อุชฺฌายติ จิยติ วิปาเจติ ถถํ หิ นาม ภทฺทนฺตฺวา อมฺหากํ
ฃเร ภูณฺชี่ตฺวา อญฺจตฺร ภูณฺชี่สฺสนฺติ น จาหํ ปฏฺวิโโล ยาวทถถํ
ทาตฺนฺติ ๑ อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ ตสฺส พฺราหฺมณฺสฺส อุชฺฌายนฺตสฺส
จิยนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑เป ๑ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ นาม ภิกฺขุ ภูตฺตาวี
ปวาริตา อญฺจตฺร ภูณฺชี่สฺสนฺตีติ ๑เป ๑ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว
ภิกฺขุ ภูตฺตาวี ปวาริตา อญฺจตฺร ภูณฺชี่นฺตีติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑
วิกฺรหิ พุทฺโธ ภควา ถถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมจฺมปฺริสา
ภูตฺตาวี ปวาริตา อญฺจตฺร ภูณฺชี่สฺสนฺติ เนตํ ภิกฺขเว
๑ ม. อโยโย ๑

อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขโสภาวาย ฯเปฯ เหวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ภูตฺตาวี
ปวาริตฺโต ขาทนียํ วา โภชนียํ วา ขาทะยฺย วา ภูณฺเชยฺย วา
ปาจิตฺตियนฺตึฯ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุนํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตุตฺ
โทติ ฯ

[๕๐๐] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ คิลานานํ ภิกฺขุนํ ปณฺีเต
ปิณฺฑปาเต นีหฺรนฺตึฯ คิลานา น จิตฺตฺรูปํ ภูณฺชนฺตึฯ ตานิ
ภิกฺขุ ฉทฺทเทนฺตึฯ อสุสฺสตี โข ภควา อุจฺจาสทฺทํ มหาสทฺทํ
กาโกรวสทฺทํ สุตฺวาน อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ อามนฺเตสิ กิณฺนุ โข
โส อานนฺท อุจฺจาสทฺโท มหาสทฺโท กาโกรวสทฺโทติ ฯ อถ โข
อายสฺมา อานนฺโท ภควโต เอตมฺตถํ อารโจะสิ ฯ ภูณฺเชยฺย
ปนานนฺท ภิกฺขุ คิลานาติริตฺตนฺตึฯ น ภูณฺเชยฺยํ ภควาติ ฯ
อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรณฺ ฌมฺมี กถํ
กถฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อุนฺชานามิ ภิกฺขเว คิลานสฺส จ
อคิลานสฺส จ อติริตฺตํ ภูณฺชิตฺตุ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อติริตฺตํ
กาทพฺพํ อลเมตํ สพฺพนฺตึฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ ภูตฺตาวี ปวาริตฺโต อนติริตฺตํ
ขาทนียํ วา โภชนียํ ขาทะยฺย วา ภูณฺเชยฺย วา ปาจิตฺตियนฺตึ ฯ

[๕๐๑] โย ปนาติ โย ยาทิสฺส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ
อຍ္ยํ อิมสฺมี อตฺถေ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภูตฺตาวี นาม ปญฺจนฺนํ

โกชนานํ อลฺลตฺร โภชนํ อนฺตมโส กุสกุเคนปี ภูตฺตํ โหติ ฯ
 ปวาริโต นาม อสนํ ปญฺญาติ โภชนํ ปญฺญาติ หตฺถปาเส
 จิโต อภิหฺรติ ปฏิกุเขโป ปญฺญาติ ฯ อนฺติริตฺตํ นาม
 อกปฺปิยกตํ โหติ อปฺปฏิคฺคหิตกตํ โหติ อญฺจจาริตกตํ โหติ
 อหตฺถปาเส กตํ โหติ อภฺตฺตาวินา กตํ โหติ ภูตฺตาวินา [๑]
 ปวาริเตน อาสนา วุฏฺฐิเตน กตํ โหติ อลเมตํ สพฺพนฺติ อวฺตฺตํ
 โหติ น คิลานาติริตฺตํ โหติ เอตํ อนฺติริตฺตํ นาม ฯ อติริตฺตํ
 นาม กปฺปิยกตํ โหติ ปฏิกุคฺคหิตกตํ โหติ อญฺจจาริตกตํ โหติ
 หตฺถปาเส กตํ โหติ ภูตฺตาวินา กตํ โหติ ภูตฺตาวินา ปวาริเตน
 อาสนา อวฺภูฏฺฐิเตน กตํ โหติ อลเมตํ สพฺพนฺติ วฺตฺตํ โหติ
 คิลานาติริตฺตํ โหติ เอตํ อติริตฺตํ นาม ฯ ขาพฺนียํ นาม ปญฺจ
 โภชนานิ ยามกาลิกํ สตฺตทาหกาลิกํ ยาวชีวิกํ จเปตฺวา อวเสสํ
 ขาพฺนียํ นาม ฯ โภชนียํ นาม ปญฺจ โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส
 สตฺตํ มจฺโจ มํลํ ฯ ขาทิสฺสามิ ภูณฺชิสฺสามิติ ปฏิกุคฺคณฺหาติ อาปตฺติ
 ทุกฺกภูตฺส ฯ อชฺโฆหฺนเร อชฺโฆหฺนเร อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๐๒] อนฺติริตฺเต อนฺติริตฺตสฺสณฺณี ขาพฺนียํ วา โภชนียํ วา
 ขาพฺนิตฺติ วา ภูณฺชิตฺติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อนฺติริตฺเต
 เวมตฺติโก ขาพฺนียํ วา โภชนียํ วา ขาพฺนิตฺติ วา ภูณฺชิตฺติ วา
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อนฺติริตฺเต อติริตฺตสฺสณฺณี ขาพฺนียํ วา
 โภชนียํ วา ขาพฺนิตฺติ วา ภูณฺชิตฺติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

๑ ม. จ ฯ

ขามกาลิกํ สตุตฺตาทกาลิกํ ยาวชีวิกํ อาหารตฺถาย ปฏิกุคฺคฺหาติ
อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ อชฺโฆหาเร อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ
อติริตฺเต อนติริตฺตสฺสณฺณิ อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ อติริตฺเต เวมตีโก
อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ อติริตฺเต อติริตฺตสฺสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๕๐๓] อนาปตฺติ อติริตฺตํ การาเปตฺวา ภูณฺชติ อติริตฺตํ
การาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสามิตี ปฏิกุคฺคฺหาติ อณฺณสฺสตฺถาย หรณฺโต
คจฺจติ คิลานสฺส เสสํ ภูณฺชติ ขามกาลิกํ สตุตฺตาทกาลิกํ
ยาวชีวิกํ สติ ปจฺจเย ปริภูณฺชติ อุมฺมตฺตกฺกุสฺส อาทิกมฺมิกฺกุสฺสาตี ฯ
ปลฺลจฺมสฺสิกาปํ นินฺนิจิตฺตํ ฯ

ฉกฺขสติกขาปทํ

[๕๐๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยฺ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน เทว ภิက္ขุ
โกสเลสุ ชนปเทสุ ๑ สวตฺถึ อทฺธานมคฺคปฏฺธิปฺนฺนา โหนฺติฯ เอโก
ภิက္ขุ อนาจาริ อจรติฯ ทฺติโย ภิက္ขุ ตํ ภิက္ขุํ เอตทโวจ มา
อาวุโส เอวรूपิ อกาสิ เนตํ กปฺปตีติฯ โส ตสฺมี อฺปนฺนุธิฯ
อถโข เต ภิက္ขุ สวตฺถึ อคฺมฺสุฯ เตน โข ปน สมเยน
สวตฺถึยฺ อณฺตรสฺส ปุคฺสฺส สงฺฆมคฺคตํ โหติฯ ทฺติโย ภิက္ขุ
ภฺตฺตาวี ปวาริตฺโต โหติฯ อฺปนฺนุทฺโธ ภิက္ขุ ฉาติกฺกํ คนฺตฺวา
ปิณฑปาตํ อาทาย เยน โส ภิက္ขุ เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา
ตํ ภิက္ขุํ เอตทโวจ ภฺตฺตาวี อาวุโสติฯ อถํ อาวุโส
ปริปฺปญฺญโณมฺหิตีฯ สฺนุทฺโร อาวุโส ปิณฑปาตํ ภฺตฺตาวีติฯ
อถโข โส ภิက္ขุ เตน ภิက္ขุณา นิปฺปิพฺยมาโน ตํ ปิณฑปาตํ
ภฺตฺตาวีฯ อฺปนฺนุทฺโธ ภิက္ขุ ตํ ภิက္ขุํ เอตทโวจ ตํ ๒ หิ นาม
อาวุโส มํ วตฺตพฺพํ มณฺณสิ ยํ ตํ ภฺตฺตาวี ปวาริตฺโต อนตฺริตฺตํ
โกชนํ ภฺตฺตาวีติฯ นนฺ อาวุโส อาจิกฺขิตพฺพนฺติฯ นนฺ อาวุโส
ปฺปญฺจิตพฺพนฺติฯ อถโข โส ภิက္ขุ ภิက္ขุณํ เอตมตฺถํ อาโรเจสิฯ
เย เต ภิက္ขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อฺชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ภิက္ขุ ภิက္ขุํ ภฺตฺตาวี ปวาริตํ อนตฺริตฺตฺวเนน โภชนเนน
๑ ม. สพฺพคฺคฺช นปเทฯ ๒ ม. ตํวปีฯ

อภิหฏฐัง ปวาเรสฺสตีติ ฯเปฯ สจฺจํ กิรฺ ตํวํ ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ภูตฺตาวี
ปวาริตํ อนตฺติริตฺเตน โภชนเนน อภิหฏฐัง ปวาเรสฺตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
วฺกฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตํวํ โมฆปฺริสฺส ภิกฺขุํ ภูตฺตาวี
ปวาริตํ อนตฺติริตฺเตน โภชนเนน อภิหฏฐัง ปวาเรสฺสตี เนตํ โมฆปฺริสฺส
อปฺปสนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสนฺนํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกุทฺติเสยฺยถ โย ปน
ภิกฺขุ ภิกฺขุํ ภูตฺตาวี ปวาริตํ อนตฺติริตฺเตน ขาถนียเนน วา โภชนียเนน
วา อภิหฏฐัง ปวาเรยฺย หนฺนท ภิกฺขุ ขาถ วา ภูตฺตาวี
ชานํ อาสาทนาเปกฺโข ภูตฺตสฺมี ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๕๐๕] โย ปนาติ โย ยาทิสฺโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมี อคฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุณฺติ อญฺญํ ภิกฺขุํ ฯ
ภูตฺตาวี นาม ปญฺจนํ โภชนานํ อญฺญตรํ โภชนํ อนฺตมฺโส
กฺสฺสเคนปี ภูตฺตํ โหติ ฯ ปวาริตํ นาม อสนํ ปญฺญาติ
โภชนํ ปญฺญาติ หตฺถปาเส จิตฺโต อภิหฺรติ ปฏฺิกฺเขโป
ปญฺญาติ ฯ อนตฺติริตฺตํ นาม อกปฺปิยกตํ โหติ อปฺปฏฺิกฺกหิตกตํ
โหติ อนฺนุจฺจาริตกตํ โหติ อหตฺถปาเส กตํ โหติ อภูตฺตาวินา
กตํ โหติ ภูตฺตาวินา ปวาริตเนน อาสนา วุฏฺฐิตเนน กตํ โหติ
อลเมตํ สพฺพนฺติ อวฺตฺตํ โหติ น คิถานาติริตฺตํ โหติ เอตํ
อนตฺติริตฺตํ นาม ฯ ขาถนียํ นาม ปญฺจ โภชนานิ ยามกาลีกํ
สฺตฺตาทกาลิกํ ยาวชีวิกํ จเปตฺวา อวเสตํ ขาถนียํ นาม ฯ โภชนียํ

นาม ปณฺจ โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส สตฺตฺ มจฺโง มํสํ ฯ
อภิหฺนฺจํ ปฺวาเรยฺยาติ ยาวตํ อิจฺฉสิ ตาวตํ คณฺหาหิตี ฯ
ชานาติ นาม สามํ วา ชานาติ อณฺเณ วา ตสฺส อาโรเจนฺติ
โส วา อาโรเจติ ฯ อาสาทนาเปกฺโขติ อิมินา อิมํ โจเทสฺสามิ
สारेสฺสามิ ปฺฏิโจเทสฺสามิ ปฺฏิสारेสฺสามิ มงฺกก กริสฺสามีติ ฯ
อภิหฺรติ อาปฺตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ ตสฺส วจเนน ขาทิสฺสามิ ญฺชิสฺสามีติ
ปฺฏิคฺคณฺหาติ อาปฺตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหาร
อาปฺตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ โภชนปฺริโยसानเ อาปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๐๖] ปวาริตเ ปวาริตสณฺณี อนฺติริตฺเตน ขาทนีเยน วา
โภชนีเยน วา อภิหฺนฺจํ ปฺวาเรติ อาปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
ปวาริตเ เวมฺติโก อนฺติริตฺเตน ขาทนีเยน วา โโภชนีเยน วา
อภิหฺนฺจํ ปฺวาเรติ อาปฺตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ ปวาริตเ อปฺปวาริตสณฺณี
อนฺติริตฺเตน ขาทนีเยน วา โโภชนีเยน วา อภิหฺนฺจํ ปฺวาเรติ
อนาปฺตฺติ ฯ ยามกาลิกํ สตฺตฺตาหกาลิกํ ยาวชีวิกํ อาหารตฺถาย
อภิหฺรติ อาปฺตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ ตสฺส วจเนน ขาทิสฺสามิ
ญฺชิสฺสามีติ ปฺฏิคฺคณฺหาติ อาปฺตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ อชฺโฆหาร
อชฺโฆหารเ อาปฺตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ อปฺปวาริตเ ปวาริตสณฺณี
อาปฺตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ อปฺปวาริตเ เวมฺติโก อาปฺตฺติ ทฺกฺกณฺสฺส ฯ
อปฺปวาริตเ อปฺปวาริตสณฺณี อนาปฺตฺติ ฯ

[๕๐๗] อนาปฺตฺติ อตฺติริตฺตํ กಾರೆตฺวา เทติ อตฺติริตฺตํ

การาเปตฺวา ภูณฺชาหีติ เทติ อณฺยสฺสตุถาย หรณฺโต กจฺจมาหีติ เทติ
คิลาณสฺส เสสํ เทติ ยามกาลิกํ สตุตาหกาลิกํ ยาวชีวิกํ สติ
ปจฺจเย ปรีภูณฺชาติ เทติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิคมฺมิกสฺสาติ ฯ
นฏฺฐสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

สตตมสิกขาปท

[๕๐๘] เตน สมเณ พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเวน
 กลนฺทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเณ ราชคเห ทิรคฺคสมชฺชโ
 โหติฯ สตฺตรสวคฺคิยา ภิกฺขุ ทิรคฺคสมชฺชํ ทสฺสนาย อคมฺสฺสุฯ
 มนุสฺสา สตฺตรสวคฺคิเย ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา นฺหาเปตฺวา วิลิम्เปตฺวา
 โภเชตฺวา ขาทนียํ อทฺสฺสุฯ สตฺตรสวคฺคิยา ภิกฺขุ ขาทนียํ อาทาย
 อารามํ คนฺตฺวา นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ เอตทวโจฺจฺจ คณฺหาวฺโส
 ขาทนียํ ขาทถาติฯ กฺวโต ตฺตฺเมหฺหิ อวฺโส ขาทนียํ สทฺทฺชนฺติฯ
 สตฺตรสวคฺคิยา ภิกฺขุ นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺํ เอตมตฺถํ อารโจะตฺถํฯ
 กิ ปน ตฺตฺเมหฺ อวฺโส วิกาเล โภชนํ ภฺนุชฺชถาติฯ เอวมวฺโสติฯ
 นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อฺชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
 สตฺตรสวคฺคิยา ภิกฺขุ วิกาเล โภชนํ ภฺนุชฺชิสฺสสนฺตฺติติฯ อถ โข
 นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺํ เอตมตฺถํ อารโจะตฺถํฯ เย เต ภิกฺขุ
 อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อฺชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
 นาม สตฺตรสวคฺคิยา ภิกฺขุ วิกาเล โภชนํ ภฺนุชฺชิสฺสสนฺตฺติติฯเปฯ
 สจฺจํ ทิร ตฺตฺเมหฺ ภิกฺขเว วิกาเล โภชนํ ภฺนุชฺชถาติฯ สจฺจํ
 ภควาติฯ วิครฺหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมหฺ โมฆปฺริสา
 วิกาเล โภชนํ ภฺนุชฺชิสฺสสเนตฺติ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ นานํ วา
 ปสฺสาทาย ปสนฺนํ นานํ วา ภิกฺขโยภวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ วิกาเล

ขาทนียํ วา โภชนียํ วา ขาทะยํ วา ภูณชะยํ วา ปาจิตฺตียนฺตึ ฯ

[๕๐๕] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ

อัยํ อิมสฺมี อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ วิกาโล นาม มชฺฌนฺตึเก

วீตฺวิตฺเต ยาว อรุณฺคฺคมนา ฯ ขาทนียํ นาม ปญฺจ โภชนานิ

ยามกาลิกํ สตฺตฺตาหกาลิกํ ยาวชีวิํ ฐเปตฺวา อวเสสํ ขาทนียํ

นาม ฯ โภชนียํ นาม ปญฺจ โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส สตฺตฺ

มจฺโฆ มํสํ ฯ ขาทิสฺสามิ ภูณชะสฺสามิตฺติ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ

ทฺกฺกภูสฺส ฯ อชฺโฆหาระ อชฺโฆหาระ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๑๐] วิกาเล วิกาลสณฺณี ขาทนียํ วา โภชนียํ วา ขาทติ

วา ภูณชะติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ วิกาเล เวมตีโก

ขาทนียํ วา โภชนียํ วา ขาทติ วา ภูณชะติ วา อาปตฺติ

ปาจิตฺตียสฺส ฯ วิกาเล กาลสณฺณี ขาทนียํ วา โภชนียํ วา

ขาทติ วา ภูณชะติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ยามกาลิกํ

สตฺตฺตาหกาลิกํ ยาวชีวิํ อาหารตฺถาย ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ

ทฺกฺกภูสฺส ฯ อชฺโฆหาระ อชฺโฆหาระ อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ฯ กाल

วิกาลสณฺณี อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ฯ กाल เวมตีโก อาปตฺติ

ทฺกฺกภูสฺส ฯ กาล กาลสณฺณี อนาปตฺติ ฯ

[๕๑๑] อนาปตฺติ ยามกาลิกํ สตฺตฺตาหกาลิกํ ยาวชีวิํ สติ

ปจฺจเย ปริภุชะติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกรมฺมิกสฺสาติ ฯ

สตฺตฺตมสฺสิกขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฺฐมสติกาปทํ

[๕๑๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต
อานนฺทสฺส อุปชฺฌาโย อายสฺมา เวพฺพฐสีโส ๑ อรญฺเณ วิหริติฯ
โส ปิณฑาย จริตฺวา พหุํ ปิณฑปาตํ ลภิตฺวา ๑ สุกฺขํ กุรํ อารามํ
หริตฺวา สุกฺขาเปตฺวา นิกฺขิปติ ยथा อหาเรน อตฺถโธ โหติ
ตथा อุทฺเทน เตเมตฺวา ภูณฺชติ จิเรน คามํ ปิณฑาย ปวิสติฯ
ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ เวพฺพฐสีสํ เอตทโวจํ กิสฺส ตฺวํ อวฺโส
จิเรน คามํ ปิณฑาย ปวิสตีติฯ อถ โข อายสฺมา เวพฺพฐสีโส
ภิกฺขุนํ เอตมตฺถํ อารโจะติฯ ก็ ปน ตฺวํ อวฺโส สนนฺธิการกํ
โกชนํ ภูณฺชตีติฯ เอวมาวฺโสติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจมาฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถลํ หิ นาม อายสฺมา เวพฺพฐสีโส
สนนฺธิการกํ โภชนํ ภูณฺชิสฺสตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ เวพฺพฐสีส
สนนฺธิการกํ โภชนํ ภูณฺชตีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา ถลํ หิ นาม ตฺวํ เวพฺพฐสีส สนนฺธิการกํ โภชนํ
ภูณฺชิสฺสตี เนตํ เวพฺพฐสีส อปฺปสन्नฺนํ วา ปสทาทย ปสन्नฺนํ
วา ภิกฺขุโยภวาทยฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สติกาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ สนนฺธิการกํ ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ
๑ ม. ย. เพตฺฐฐสีโสฯ เอวมฺปริปีฯ ๒ ม. อิทํ ปาตฺตตฺถํ นตฺถิฯ

วา ขาเทยฺย วา ภูณฺเชยฺย วา ปาจิตฺตียนฺตฺติ ฯ

[๕๑๓] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สนนฺธิการกั นาม อชฺช
ปฏิกฺคหิตั อปรชฺช ขาทิตั โหติ ฯ ขาถนียั นาม ปญฺจ โภชนานิ
ยามกาลิกั สตฺตาหกาลิกั ยาวจีวิกั จเปตฺวา อวเสสั ขาถนียั
นาม ฯ โภชนียั นาม ปญฺจ โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส สตฺต
มจฺโจ มัสสั ฯ ขาทิสฺสามิ ภูณฺชิสฺสามิติ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๑๔] สนนฺธิการเก สนนฺธิการกสฺสณฺณิ ขาถนียั วา โภชนียั วา
ขาหติ วา ภูณฺชติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สนนฺธิการเก
เวมติโก ขาถนียั วา โภชนียั วา ขาหติ วา ภูณฺชติ วา อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ สนนฺธิการเก อสนนฺธิการกสฺสณฺณิ ขาถนียั วา
โภชนียั วา ขาหติ วา ภูณฺชติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
ยามกาลิกั สตฺตาหกาลิกั ยาวจีวิกั อาหารตฺถาย ปฏิกฺคณฺหาติ
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
อสนนฺธิการเก สนนฺธิการกสฺสณฺณิ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
อสนนฺธิการเก เวมติโก อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อสนนฺธิการเก
อสนนฺธิการกสฺสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๕๑๕] อนาปตฺติ ยาวกาลิกั ยาวกาเล นิตฺทิตฺวา ภูณฺชติ
ยามกาลิกั ยาม นิตฺทิตฺวา ภูณฺชติ สตฺตาหกาลิกั สตฺตาห

นิทหิตฺวา ภูณฺชติ ยาวซีวิกิ สติ ปจฺเจเย ปริภูณฺชติ

อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ

อญฺจมสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

นวมสิกขาปทํ

[๕๑๖] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวคฺคิยํ วิหฺรติ เซตฺวเน
อนาถปิตฺตทิกฺกุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา ภูณฺชนฺติฯ
มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา
สภฺยปฺตฺติยา ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา
ภูณฺชิสฺสนฺติ กสฺส สมฺปนฺนํ น มนํปํ กสฺส สาหํ น รุจฺจตีติฯ
อสุสํสุํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ ชียนฺตานํ
วิปาเจนฺตานํฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ปณฺธิตโกชนานิ
อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสนฺตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร
ตุเมห ภิกฺขเว ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา
ภูณฺชธฺาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิกรฺหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตฺูเมห โมจฺมปฺริสา ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา
ภูณฺชิสฺสธฺ เนตํ โมจฺมปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย
ปสฺนฺนํ วา ภฺยโยภาวายฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ ยานิ โข ปน ตานิ ปณฺธิตโกชนานิ
เสยฺยถีทํ สปฺปิ นวณฺตีตํ เตถํ มฐฺ ฝาณฺตีตํ มจฺจโณ มํสํ จีรํ ทธฺิฯ
โย ปน ภิกฺขุ เหวรฺฐปานิ ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย

วิญญาเปตฺวา ภูณฺเชยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ฯ เอวณฺจิทฺถํ ภควตา ภิกฺขุณฺ
สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๕๑๗] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ คิลานา โหนฺติ ฯ
คิลานปฺจุจฺจกา ภิกฺขุ คิลานเ ภิกฺขุ เอตทโวจฺจุ กจฺจาวุโส ขมนิยฺ
กจฺจิจิ ยาปนียนฺติ ฯ ปุพฺเพ มยฺ อวฺโส ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน
อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชาม เตน โน ฬาสฺ โหติ อิทานิ
ปน ภควตา ปฏิกฺขิตฺตนฺติ กุกฺกจฺจาชนฺตา น วิญญาเปม เตน
โน น ฬาสฺ โหตีติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเสฺสุ ฯ อถโฆ
ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรเณ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ
อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว คิลานน ภิกฺขุณา ปณฺธิตโกชนานิ
อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิตฺถุ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺเสยฺยถ ยานิ โข ปน ตานิ ปณฺธิตโกชนานิ
เสยฺยถิทฺถํ สปฺปิ นวณฺตีตํ เตลํ มชฺฐ ฬานฺตีตํ มจฺโจ มํสํ ชีรํ ทธิ ฯ
โย ปน ภิกฺขุ เอวรฺูปานิ ปณฺธิตโกชนานิ อคิลานอ อตฺตโน อตฺถาย
วิญญาเปตฺวา ภูณฺเชยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๕๑๘] ยานิ โข ปน ตานิ ปณฺธิตโกชนานีติ สปฺปิ นาม
โคสปฺปิ วา อชิกาสปฺปิ วา มหิสสปฺปิ วา ๑ เยสํ มํสํ กปฺปติ
เตสํ สปฺปิ ฯ นวณฺตีตํ นาม เตสํเยว นวณฺตีตํ ฯ เตลํ นาม ติลเตลํ
สาสปเตลํ มชฺฐกเตลํ เอรณฺฑเทลํ วสาเตลํ ฯ มชฺฐ นาม มกฺกจิกา-
๑ ม. ย. มหีสสปฺปิ วา ฯ เอวมุปริปฺปิ ฯ

มฐฯ ผาฉิต นาม อุจฺจุมหา นิพฺพตฺตํฯ มจฺโฉ นาม อุทกจโร ๑
วฺจฺจติฯ มํสํ นาม เยสํ มํสํ กปฺปติ เตสํ มํสํฯ จีรี นาม
โคจีรี วา อชฺคาจีรี วา มหิตจีรี วา เยสํ มํสํ กปฺปติ เตสํ
จีรีฯ ทธี นาม เตสํเยว ทธีฯ

[๕๑๕] โย ปนาติ โย ยาทีโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ อัย
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ เอวฺรฺพานิ ปณฺธิตโกชนานิตี
ตถารฺพานิ ปณฺธิตโกชนานิฯ อคิลาโน นาม ยสฺส วินา ปณฺธิตโกชนานิ
ผาสฺสุ โหติฯ คิลาโน นาม ยสฺส วินา ปณฺธิตโกชนานิ
น ผาสฺสุ โหติฯ อคิลาโน อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปติ ปโยเค
ทฺกุกฺกํฯ ปฏฺฐิตาภน ภูณฺชิสฺสามิตี ปฏฺฐิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ
ทฺกุกฺกสฺสฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺสฯ

[๕๒๐] อคิลาโน อคิลานสฺสญฺญี ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย
วิญฺญาเปตฺวา ภูณฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺสฯ อคิลาโน เวมตีโก
ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา ภูณฺชติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺสฯ อคิลาโน คิลานสฺสญฺญี ปณฺธิตโกชนานิ อตฺตโน
อตฺถาย วิญฺญาเปตฺวา ภูณฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺสฯ คิลาโน
อคิลานสฺสญฺญี อาปตฺติ ทฺกุกฺกสฺสฯ คิลาโน เวมตีโก อาปตฺติ
ทฺกุกฺกสฺสฯ คิลาโน คิลานสฺสญฺญี อนาปตฺติฯ

๑ สพฺพตฺถ อีทีโสเยว ปาโโจ ทิสฺสติ ภิกฺขุณีวิถุญฺจสฺส ปาฏฺฐิตนียกฺคณฺเท ปน

สพฺพตฺถาปี โอทโกติ ทิสฺสติฯ วิจาเรตฺวา คเหตุพฺพํฯ

[๕๒๑] อนาปตฺติ คิลานสฺส คิลานโน หุตฺวา วิญญาเปตฺวา
อคิลานโน ภูชฺชติ คิลานสฺส เสสํ ภูชฺชติ ฌาตกานํ ปวาริตานํ
อญฺญสฺสตุถาย อตฺตโน ฐเนน อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ
นวมสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทสมสิกขาปทํ

[๕๒๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวสาลียํ วิหริติ มหาวเน
 กุฎาคารศาลายํ ฯ เตน โข ปน สมเยน อณฺฺตโร ภิกฺขุ
 สพุพปํสุกฺกิลโก สฺसानเน วิหริติ ฯ โส มนุสฺเสหิ ทิยมานํ น อิจฺฉติ
 ปฏิกฺกเหตุํ ฯ สฺसानเนปิ รุกฺขมฺมุเลปิ อุมฺมาเรปิ อยฺยโวสาฎฺฐิตกานิ
 สามํ กเหตุวา ภุชฺชติ ๑ ฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺฺติ ชียนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ
 กถํ หิ นาม อยํ ภิกฺขุ อมฺหากํ อยฺยโวสาฎฺฐิตกานิ สามํ กเหตุวา
 ภุชฺชิสฺสติ ๒ เถโรยํ ภิกฺขุ วรโร ๓ มนุสฺสมํสํ มณฺเฑ ขาทตีติ ฯ
 อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺฺตानํ ชียนฺฺตानํ
 วิปาเจนฺฺตानํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺฺติ
 ชียนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ อทินฺฺนํ มุขทฺวารํ อาหารํ
 อาหาริสฺสตีติ ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ ภิกฺขุ อทินฺฺนํ มุขทฺวารํ
 อาหารํ อาหารีตีติ ฯ สจฺจํ ภควาตีติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
 กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส อทินฺฺนํ มุขทฺวารํ อาหารํ อาหาริสฺสตี
 เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิยฺโยภายาย
 ฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ
 โย ปน ภิกฺขุ อทินฺฺนํ มุขทฺวารํ อาหารํ อหเรยฺย ปาจิตฺตियนฺฺติ ฯ
 เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺฺตตํ โหตีติ ฯ

[๕๒๓] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ อุตฺกทฺนฺตโปณฺเณ กุกฺกฺจายนฺฺติ ฯ

๑ ม. ย. ปริภุชฺชติ ฯ ๒ ม. ย. ปริภุชฺชิสฺสติ ฯ ๓ ม. วรโร ฯ

ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุํ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว
อุทกทนต์โปณํ สามํ กเหตุวา ภูณฺชิตฺตุ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สํกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ อทินฺนํ มุขทวารํ อาหารํ
อาหเรยฺย อณฺฺยตฺร อุทกทนต์โปณา ๑ ปาจิตฺตियฺนฺตํ ฯ

[๕๒๔] โย ปนาติ โย ยาทิสฺส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ
อัย อิมสฺมึ อตฺถเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อทินฺนํ นามพ
อปฺปฏิคฺคหิตกํ วุจฺจติ ฯ ทินฺนํ นาม กาเยน วา กายปฏฺิพฺพทฺเรน วา
นิสฺสคฺคิเยน วา เทนฺเต หตฺถปาสฺเส จิตฺโต กาเยน วา กายปฏฺิพฺพทฺเรน
วา ปฏฺิคฺคณฺหาติ เอตํ ทินฺนํ นาม ฯ อหาโร นาม อุทกทนต์โปณํ
จเปตฺวา ยงฺกิลฺลิจิ อชฺโฆหฺรณฺณิยํ เอโส อหาโร นาม ฯ
อณฺฺยตฺร อุทกทนต์โปณาติ จเปตฺวา อุทกทนต์โปณํ ฯ ขาทิสฺสสามิ
ภูณฺชิสฺสสามิตฺติ คณฺหาติ อาปตฺติ ทฺกฺกณฺฺสสฺส ฯ อชฺโฆหาเร
อชฺโฆหาเร อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ

[๕๒๕] อปฺปฏิคฺคหิตเก อปฺปฏิคฺคหิตกสฺสณฺณิ อทินฺนํ มุขทวารํ
อาหารํ อาหารติ ๒ อณฺฺยตฺร อุทกทนต์โปณา อาปตฺติ
ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ อปฺปฏิคฺคหิตเก เวมฺติโก อทินฺนํ มุขทวารํ อาหารํ
อาหารติ ๓ อณฺฺยตฺร อุทกทนต์โปณา อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ
อปฺปฏิคฺคหิตเก ปฏฺิคฺคหิตกสฺสณฺณิ อทินฺนํ มุขทวารํ อาหารํ อาหารติ ๔
อณฺฺยตฺร อุทกทนต์โปณา อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ ปฏฺิคฺคหิตเก
อปฺปฏิคฺคหิตกสฺสณฺณิ อาปตฺติ ทฺกฺกณฺฺสสฺส ฯ ปฏฺิคฺคหิตเก เวมฺติโก
๑ ม. อุทกทนต์โปณา ฯ เอวมฺฺปริปี ฯ ๒-๓-๔ ม. อาหารติ ฯ

อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปฏิกฺคหิตเก ปฏิกฺคหิตกสฺสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๕๒๖] อนาปตฺติ อุทกทนต์โปณฺเณ จตฺตาริ มหาวิกตานิ สติ
ปจฺจเย อสฺติ กปฺปิยการเก สามิ คเหตุวา ปริภุชฺชติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ทสมสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

โกชนวคฺโค จตฺตฺโต ฯ

ตสฺสทฺทานิ

ปิณฺโฑ คณิ ปริ ปุวิ เทว จ วุตฺตา ปวารณา ๑

วิกาโล สนนฺธิการิ ปณฺธิตํ ทวารกํ ทสฺสชาติ ๒ ฯ

๑ ย. ภูตฺตาปวารณา ฯ ๒ ม. ย. วิกาเล สนนฺธิการิ ทนต์โปเนน เตทสฺสชาติ ฯ

อเจลกวกคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปํ

[๕๒๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เวสาลียํ วิหฺรติ มหาวเน
ญฺญาคารสาลาโย ๑ เตน โข ปน สมเยน สงฺฆสฺส ขาทนียํ อุปฺปนฺนํ
โหติ ๑ อถ โข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต เอตมคฺคํ อารโจะสิ ๑
เตนหानนฺท วิฆาสาทานํ ปุริ เทหิติ ๑ เอวัง ฆนฺเตติ โข อายสฺมา
อานนฺโท ภควโต ปฏิสฺสณฺนิคฺคา วิฆาสาท เท ปฏฺฐิปาฎิยา นิสิตาเปคฺคา
เอเกกํ ปุริ เทนฺโต อญฺฉตริสฺสา ปรีพฺพาชิกาย เอกํ มลฺลมาโน
เทว ปุเว อทาสี ๑ สามนฺตา ปรีพฺพาชิกายो ตํ ปรีพฺพาชิกํ
เอตทวโจ ชาริ เต เอโส สมโณติ ๑ น เมโส สมโณ
ชาริ เอกํ มลฺลมาโน เทว ปุเว อทาสีติ ๑ ทฺติยมฺปิ โข
อายสฺมา อานนฺโท เอเกกํ ปุริ เทนฺโต ตสฺสาเยว ปรีพฺพาชิกาย
เอกํ มลฺลมาโน เทว ปุเว อทาสี ๑ สามนฺตา ปรีพฺพาชิกาย
ตํ ปรีพฺพาชิกํ เอตทวโจ ชาริ เต เอโส สมโณติ ๑ น เมโส
สมโณ ชาริ เอกํ มลฺลมาโน เทว ปุเว อทาสีติ ๑ ตฺติยมฺปิ
โข อายสฺมา อานนฺโท เอเกกํ ปุริ เทนฺโต ตสฺสาเยว ปรีพฺพาชิกาย
เอกํ มลฺลมาโน เทว ปุเว อทาสี ๑ สามนฺตา ปรีพฺพาชิกาย
ตํ ปรีพฺพาชิกํ เอตทวโจ ชาริ เต เอโส สมโณติ ๑ น เมโส
สมโณ ชาริ เอกํ มลฺลมาโน เทว ปุเว อทาสีติ ๑ ชาริ น
ชาริติ อุปฺผนฺทิสฺสุ ๑ อญฺฉตโรปิ อาชีวโก ปรีเวสนํ อคฺมาสิ ๑
อญฺฉตโร ภิกฺขุ ปนฺเตน สปิณา โอทนํ มทฺทิตฺวา ตสฺส

อาชีวกสฺส มหนฺตํ ปิณฺฑํ อทาสีฯ อถโโข โส อาชีวกโก ตํ
ปิณฺฑํ อาทาย อคมาสีฯ อญฺญตโร อาชีวกโก ตํ อาชีวกํ
เอตทโวจ กุโธ ตยา อาวุโส ปิณฺฑโฑ ลทฺโธติฯ ตสฺสาวุโส
สมณสฺส โคตมสฺส มุณฺฑกคหปติกสฺส ปรีเวสนาย ลทฺโธติฯ
อสุโสสุํ โข อุปาสกา เตสํ อาชีวกานํ อิมํ กถาสลลาปํฯ
อถโโข เต อุปาสกา เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา
ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนฺตํ นิสิตึสุฯ เอกมฺนฺตํ นิสินฺนา โข
เต อุปาสกา ภควนฺตํ เอตทโวจํ อิมเ ภนฺเต ติตฺถิยา อวณฺณกามา
พฺพุทฺสสฺส อวณฺณกามา ฐมฺมสฺส อวณฺณกามา สงฺฆสฺส
สาธุ ภนฺเต อຍယာ ติตฺถิยานํ สหตฺถา น ททေยฺยุนฺติฯ อถโโข
ภควา เต อุปาสเก ฐมฺมိยา กถาย สนฺทสฺเสสิ สมากเปสิ
สมฺมุเตเชสิ สมฺปหํเสสิฯ อถโโข เต อุปาสกา ภควตา ฐมฺมိยา
กถาย สนฺทสฺสิตา สมากปีตา สมฺมุเตชิตา สมฺปหํสิตา อฏฺฐายาสนา
ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณฺํ กตฺวา ปกฺกมึสุฯ อถโโข ภควา
เอตสฺมึ นีทานเ เอตสฺมึ ปกรณเ ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา
ภิกฺขุณฺํ ตทฺนุจฺจวิกํ ตทฺนุโลมิกํ ๑ ฐมฺมึ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
เตนหิ ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปญฺญาเปสฺสามิ ทส อตฺถวเส
ปฏฺิจฺจ สงฺฆสฺสุจฺจตฺยา สงฺฆผาสุตฺยาฯเปฯ สทฺฐมฺมฏฺฐิตฺยา
วินยฺยานุคฺคหฺยา เหวลฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ
โย ปน ภิกฺขุ อเจลกสฺส วา ปรีพฺพาชกสฺส วา ปรีพฺพาชิกาย
๑ ม. ภิกฺขุสงฺฆํ ... ตทฺนุโลมิกนฺติ อิมเ ปาจา นตฺถิฯ

วา สหตุถา ขาถนียั วา โภชนียั วา ทเทยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๕๒๘] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ

อัย อิมสฺมี อตุเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อเจลกโก นาม โย

โกจิ ปริพฺพาชกสฺมาปฺนโน นคฺโค ฯ ปริพฺพาชโก นาม ภิกฺขุณฺจ

สามเณฺรณฺจ จเปตฺวา โย โภจิ ปริพฺพาชกสฺมาปฺนโน ฯ ปริพฺพาชิกา

นาม ภิกฺขุณฺจ สิกฺขมานณฺจ สามเณฺริณฺจ จเปตฺวา ยา กาจิ

ปริพฺพาชิกสฺมาปฺนนา ฯ ขาถนียั นาม ปณฺจ โภชนานิ อุทกทนฺตโปณฺ

จเปตฺวา อวเสสฺ ขาถนียั นาม ฯ โภชนียั นาม ปณฺจ

โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส สตฺตุ มจฺโจ มัสฺ ฯ ทเทยฺยาติ กาเยน

วา กายปฺปฏิพทฺเชน วา นิสฺสคฺคิเยน วา เทติ อาปฺตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๕๒๙] ติตฺถิเย ติตฺถิยสฺสณฺณี สหตุถา ขาถนียั วา โภชนียั

วา เทติ อาปฺตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ติตฺถิเย เวมตีโก สหตุถา

ขาถนียั วา โภชนียั วา เทติ อาปฺตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ติตฺถิเย

อติตฺถิยสฺสณฺณี สหตุถา ขาถนียั วา โภชนียั วา เทติ อาปฺตฺติ

ปาจิตฺตियสฺส ฯ อุทกทนฺตโปณฺ เทติ อาปฺตฺติ ทฺกุกฺกุสฺส ฯ

อติตฺถิเย ติตฺถิยสฺสณฺณี อาปฺตฺติ ทฺกุกฺกุสฺส ฯ อติตฺถิเย เวมตีโก

อาปฺตฺติ ทฺกุกฺกุสฺส ฯ อติตฺถิเย อติตฺถิยสฺสณฺณี อนาปฺตฺติ ฯ

[๕๓๐] อนาปฺตฺติ ทาเปติ น เทติ อุปฺนิกฺขิปีตฺวา เทติ

พาหิรเลปํ ๑ เทติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ปจฺมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิจิตฺ ฯ

๑ ม. พาหิรเลปํ ฯ

ทศยติกาปาทำ

[๕๓๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต ภาตฺโน สทฺธิวิหาริกํ ภิกฺขุํ เอตทฺโวจ
เอหาวุโส คามํ ปิณฑาย ปวิสฺสสามาติ ตสฺส อทาเปตฺวา
อุยฺโยเชสฺสิ คจฺฉาวุโส น เม ตยา สทฺธิ กถา วา นิสฺชฺชา
วา ฆาสุ โหติ เอกกสฺส เม กถา วา นิสฺชฺชา วา ฆาสุ
โหตีติฯ อถ โข โส ภิกฺขุ उปกุกฺกุเจ กाले นาสกฺขิ ปิณฑาย
จริตฺตุํ ปฏิกฺกมเนปิ ฆตฺตวิสฺสคฺคํ น สมฺภาเวสฺสิ ฉินฺนฆตฺโต
อโหสิฯ อถ โข โส ภิกฺขุ อารามํ คนฺตฺวา ภิกฺขุณฺํ เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสิฯ ยะ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต
ภิกฺขุํ เอหาวุโส คามํ ปิณฑาย ปวิสฺสสามาติ ตสฺส อทาเปตฺวา
อุยฺโยเชสฺสตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุปนฺนุท ภิกฺขุํ
เอหาวุโส คามํ ปิณฑาย ปวิสฺสสามาติ ตสฺส อทาเปตฺวา
อุยฺโยเชสฺตีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
ตฺวํ โมฆปฺริสฺส ภิกฺขุํ เอหาวุโส คามํ ปิณฑาย ปวิสฺสสามาติ
ตสฺส อทาเปตฺวา อุยฺโยเชสฺสตี เนตํ โมฆปฺริสฺส อปฺปสนฺนानํ
วา ปสาทาย ปสนฺนानํ วา ภิกฺขุโยภาวายฯเปฯ เอวณฺจ ปน

ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกขุ ภิกขุํ เอวํ
วทฺเขย ๑ เอหาวุโส คามํ วา นิคมํ วา ปิณฺฑทาย ปวิสิสฺสามาติ
ตสฺส ทาเปตฺวา วา อทาเปตฺวา วา อฺยุโยเชยฺย คจฺฉาวุโส
น เม ตยา สทฺธิํ กถา วา นิสชฺชา วา ฆาสุ โหติ เอกกสฺส
เม กถา วา นิสชฺชา วา ฆาสุ โหตีติ เอตทฺเว ปจฺจยํ กริตฺวา
อนณฺณํ ปาจิตฺตियนฺตุ ๑

[๕๓๒] โย ปนาติ โย ยาทิโส ๑เป๑ ภิกฺขุติ ๑เป๑ อยํ
อิมสฺมึ อตฺถธ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุนฺตุ อณฺณํ ภิกฺขุํ ๑
เอหาวุโส คามํ วา นิคมํ วาติ คาโมปิ นิคโมปิ นครํปิ คาโม
เจว นิคโม จ ๑ ตสฺส ทาเปตฺวาติ ยาคู วา ภตฺตํ วา ๒ ขาทนียํ วา
โกชนียํ วา ทาเปตฺวา ๑ อทาเปตฺวาติ น กิณฺจิททาเปตฺวา ๑
อฺยุโยเชยฺยาติ มาตุคามน สทฺธิํ หสิตฺถกาโม กิพิตฺถกาโม รโห
นีสิตฺถกาโม อนาจารํ อจฺริตฺถกาโม เอวํ วทฺเทติ คจฺฉาวุโส น
เม ตยา สทฺธิํ กถา วา นิสชฺชา วา ฆาสุ โหติ เอกกสฺส
เม กถา วา นิสชฺชา วา ฆาสุ โหตีติ อฺยุโยเชติ อาปตฺติ
ทฺถกฺกสฺส ๑ ทสฺสนฺนปจฺจํ วา สวณฺนปจฺจํ วา วิชหนตฺสส อาปตฺติ
ทฺถกฺกสฺส ๑ วิชหิตฺเต อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ เอตทฺเว ปจฺจยํ
กริตฺวา อนณฺณนฺตุ น อณฺโณ โกจิ ปจฺจโย โหติ อฺยุโยเชตฺถ ๑

[๕๓๓] อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสณฺณี อฺยุโยเชติ อาปตฺติ
๑ ม. ย. เอวํ วทฺเขยติ อิทํ ปาฐทวํ นตฺถิ ๑ ๒ ย. ยาคู วา ภตฺตํ วาติ
ปาฐทวํ นตฺถิ ๑

ปาจิตติยสูตร ๗ อุปสมฺปนฺเน เวมฺติโก อฺยฺโยเชติ อปาตฺติ
 ปาจิตติยสูตร ๗ อุปสมฺปนฺเน อนฺอุปสมฺปนฺนสฺสณฺณิ อฺยฺโยเชติ อปาตฺติ
 ปาจิตติยสูตร ๗ กลิสฺสาสนํ อโรเปติ อปาตฺติ ทฺกกฺกฺกฺสฺส ๗
 อนฺอุปสมฺปนฺนํ อฺยฺโยเชติ อปาตฺติ ทฺกกฺกฺกฺสฺส ๗ กลิสฺสาสนํ อโรเปติ
 อปาตฺติ ทฺกกฺกฺกฺสฺส ๗ อนฺอุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณฺณิ อปาตฺติ
 ทฺกกฺกฺกฺสฺส ๗ อนฺอุปสมฺปนฺเน เวมฺติโก อปาตฺติ ทฺกกฺกฺกฺสฺส ๗
 อนฺอุปสมฺปนฺเน อนฺอุปสมฺปนฺนสฺสณฺณิ อปาตฺติ ทฺกกฺกฺกฺสฺส ๗

[๕๓๔] อนาปาตฺติ อฺโร เอโกโต น ยาเปสฺสามาติ อฺยฺโยเชติ
 มหคฺคํ ฆณฺฑํ ปสฺสิตฺตฺวา โลภธมฺมํ อฺปฺปาเทสฺสตีติ อฺยฺโยเชติ
 มาตุคามํ ปสฺสิตฺตฺวา อนภิริตี อฺปฺปาเทสฺสตีติ อฺยฺโยเชติ ทิลานสฺส
 วา โอหิยกฺสฺส วา วิหารปาลสฺส วา ยาคุํ วา ฆตฺตํ วา ๑
 ขาทนียํ วา โภชนียํ วา นีหฺราติ อฺยฺโยเชติ น อนาจารํ
 อจาริตฺตฺกาโม สติ ทรัพฺนํ อฺยฺโยเชติ อุมฺมตฺตกฺสฺส
 อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ๗

ทฺติยสฺสิกฺขาปทํ นิฎฺฐิตํ ๗

๑ อฺ. ยาคุํ วา ฆตฺตํ วาติ ปาจทฺวํ น ทิสฺสตี ๗

ตติยสิกขาปทํ

[๕๓๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต สหายกสฺส ฌริ กนฺตฺวา ตสฺส ปชาปติยา
สทฺธิํ สยนิจฺมเร ๑ นิสชฺชํ กปฺเปติฯ อถ โข โส ปฺริโส เยนายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตุโต เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา อายสฺมฺนตฺติ
อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตุตฺติ อภิวาเทตฺวา เอกมฺนตฺติ นิสีทิฯ เอกมฺนตฺติ
นินฺนุโน โข โส ปฺริโส ปชาปตี เอตทโวจ เทหฺยยสฺส ภิกฺขณฺติฯ
อถ โข สว อิตฺถิ อายสฺมโต อุปนฺนุทสฺส สกฺยปฺตุตสฺส ภิกฺขํ
อทาสิฯ อถ โข โส ปฺริโส อายสฺมฺนตฺติ อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตุตฺติ
เอตทโวจ กจฺจถ ฆนฺเต ยโต อยฺยสฺส ภิกฺขา ทินฺนาติฯ
อถ โข สว อิตฺถิ สลฺลกฺเขตฺวา ปฺริยฺญูจฺจิโต อยํ ปฺริโสติ อายสฺมฺนตฺติ
อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตุตฺติ เอตทโวจ นิสีทถ ฆนฺเต มา อคมิตฺถาติฯ
ทฺติยมฺปิ โข โส ปฺริโสฯเปฯ ตติยมฺปิ โข โส ปฺริโส
อายสฺมฺนตฺติ อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตุตฺติ เอตทโวจ กจฺจถ ฆนฺเต ยโต
อยฺยสฺส ภิกฺขา ทินฺนาติฯ ตติยมฺปิ โข สว อิตฺถิ อายสฺมฺนตฺติ
อุปนฺนุทํ สกฺยปฺตุตฺติ เอตทโวจ นิสีทถ ฆนฺเต มา อคมิตฺถาติฯ
อถ โข โส ปฺริโส นิกฺขมิตฺวา ภิกฺขุ อฺชฺฉมาเปสิ อยํ ฆนฺเต
อยฺโย อุปนฺนุโท มยฺหํ ปชาปติยา สทฺธิํ สยนิจฺมเร นินฺนุโน โส
๑ ม. ยฺ. สยนิจฺมเรฯ เอวมฺปฺริปีฯ ๒ ม. ทเทหฺยยสฺสฯ

มยา อุยโยชียมาโน น อิจฺฉติ กนฺตุํ พหุกิจฺจา มยํ
พหุกรรมียาติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต
สโฆชนเ กุเล อนฺุปชชฺช นิสชฺชํ กปฺเปสฺสตีติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร
ตุวํ อุปนฺนุท สโฆชนเ กุเล อนฺุปชชฺช นิสชฺชํ กปฺเปสีติ ฯ สจฺจํ
ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุวํ โมฆปฺริส
สโฆชนเ กุเล อนฺุปชชฺช นิสชฺชํ กปฺเปสฺสตี เนตํ โมฆปฺริส
อปฺปสฺนุนานํ วา ปสฺทาทย ปสฺนุนานํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ฯ เป ฯ
เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน
ภิกฺขุ สโฆชนเ กุเล อนฺุปชชฺช นิสชฺชํ กปฺเปยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๕๓๖] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯ เป ฯ ภิกฺขุติ ฯ เป ฯ

อຍ် อิมสฺมี อตฺถេ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สโฆชนํ นาม กุถํ
อิตฺถิ เจว โหติ ปฺริโส จ ฯ อุโภ อนิกฺขนฺตา โหนฺติ อุโภ
อวิตฺราคา ฯ อนฺุปชชฺชชาติ อนฺุปวิสิตฺวา ฯ นิสชฺชํ กปฺเปยฺยติ
มหฺลลเก ฆเร ปิณฺฑิตฺสงฺฆาตฺส ๑ หตฺถปาสํ วิชิตฺวา นิสีหติ
อาปฺตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ชุทฺทเก ฆเร ปิณฺฑิตฺวํ อติกฺกมิตฺวา
นิสีหติ อาปฺตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๕๓๗] สยนิฆเร สยนิฆรสถณฺี สโฆชนเ กุเล อนฺุปชชฺช นิสชฺชํ
กปฺเปติ อาปฺตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ สยนิฆเร เวมตีโก สโฆชน
กุเล อนฺุปชชฺช นิสชฺชํ กปฺเปติ อาปฺตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ สยนิฆเร
๑ ม. ปิณฺฑิตฺสงฺฆาตฺส ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ

นสยนิมฺรตฺถณิ สโกชเน กุเล อนุปชช นิสชฺช กปเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตยสฺส ฯ นสยนิมฺเร สยนิมฺรตฺถณิ อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส ฯ
นสยนิมฺเร เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส ฯ นสยนิมฺเร
นสยนิมฺรตฺถณิ อนาปตฺติ ฯ

[๕๓๘] อนาปตฺติ มหุลลเก มฺเร ปิฏฺฐิจฺสงฺฆาตฺสฺส หตฺถปาถิ
อวิชิตฺวา นิสิตฺติ ชุทฺทเก มฺเร ปิฏฺฐิจิวัสฺ อนตฺติกมิตฺวา นิสิตฺติ
ภิกฺขุ ทฺติโย โหติ อุโภ นิกฺขนฺตา โหนฺติ อุโภ วิตฺราคา
นสยนิมฺเร อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาติ ฯ
ตฺติยสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถศึกษาปทํ

[๕๓๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โย ปน สมเยน อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต สหายกสฺส ฌริ คณฺฐวา ตสฺส ปชาปติยา
สทฺธิ รัโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน นิสชฺชํ กปฺเปสิฯ อถโย โส
ปุริโส อุชฺฌายติ จิยติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม อโยโย อุปนฺนุโท
มยฺหํ ปชาปติยา สทฺธิ รัโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน นิสชฺชํ
กปฺเปสฺสตีติฯ อสฺโสสุ โย ภิกฺขุ ตสฺส ปุริสสฺส อุชฺฌายนฺตสฺส จิยนฺตสฺส
วิปาเจนฺตสฺสฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต
มาตุคามเน สทฺธิ รัโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน นิสชฺชํ กปฺเปสฺสตีติ
ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุปนฺนุท มาตุคามเน สทฺธิ รัโห ปฏิจฺจนฺเน
อาสเน นิสชฺชํ กปฺเปสิตีฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปุริส มาตุคามเน สทฺธิ รัโห
ปฏิจฺจนฺเน อาสเน นิสชฺชํ กปฺเปสฺสตี เนตํ โมฆปุริส อปฺปสนฺนํ
วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวายฯเปฯ เอวญ
ปนฺนํ ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
มาตุคามเน สทฺธิ รัโห ปฏิจฺจนฺเน อาสเน นิสชฺชํ กปฺเปยฺย
ปาจิตฺติยนฺติฯ

[๕๔๐] โย ปนาติ โย ยาติโส ๗เป๗ ภิกขุติ ๗เป๗

อัย อิมสฺมี อตุเถ อธิปเปโต ภิกขุติ ๗ มาตุคามโ ม นาม มนุสฺสิตฺติ
น ยกฺขี น เปตี น ตีรจฺจนาคตา อนฺตมโส ตทหฺชาตาปี
ทาริกา ปเลว มหฺนตฺตรี ๑ ๗ สทฺธินฺติ เอกโต ๗ รโห นาม
จกฺขุสฺส รโห โสตฺสฺส รโห ๗ จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา
โหติ อกฺขีนิ ๒ วา นิขนิยมาเน ๓ ภมฺกั วา อุกฺขิปิยมาเน ๔ สีสั วา
อุกฺขิปิยมาเน ปสฺสิดุ ๗ โสตฺสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ
ปกตฺติกา โสตุ ๗ ปฏฺิจฺจนฺนํ นาม อาสนํ กุฑฺเตน ๕ วา กฺวาญฺเณ วา
กิลฺยฺเชน วา ปาณิปาการเณ วา รุกฺเขน วา ฏมฺเณน วา โกฏฺพิยา ๖
วา เยน เณจิ ปฏฺิจฺจนฺนํ โหติ ๗ นิสชฺชํ กปฺเปยฺยาติ มาตุคาม
นินฺนเเน ภิกฺขุ อุปฺนินฺโน วา โหติ อุปฺนินฺโน วา อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ๗ ภิกฺขุ นินฺนเเน มาตุคาม อุปฺนินฺโน วา โหติ
อุปฺนินฺโน วา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๗ อุโภ วา นินฺนนา
โหนติ อุโภ วา นินฺนนา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๗

[๕๔๑] มาตุคาม มาตุคามสฺสณฺณี รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน
นินฺนเเน กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๗ มาตุคาม เวมติโก
รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน นินฺนเเน กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๗
มาตุคาม อมาตุคามสฺสณฺณี รโห ปฏฺิจฺจนฺเน อาสเน นินฺนเเน กปฺเปติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๗ ยกฺขิยา วา เปติยา วา ปณฺฑเณน
๑ ม. มหฺตฺตรี ๗ ย. มหฺตฺรี ๗ ๒ ม. ย. อกฺขี ๗ เวมฺปริปี ๗ ๓ ม. ย.
นิขนิยมาเน ๗ ๔ ม. ย. อุกฺขิปิยมาเน ๗ เวมฺปริปี ๗ ๕ ม. กุฑฺเณน ๗
เวมฺปริปี ๗ ๖ ม. โกตฺถพิกาย ๗

วา ตีรจฺฉานคตมนุสฺสวีกุคหิตฺตฺติยา ๑ วา สทฺธี รโห ปฏิจฺฉนฺเน
อาสเน นิสชฺช กปฺเปติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อมาตฺตคาม
มาตฺตคามสฺสณิ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อมาตฺตคาม เวตฺติโก
อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อมาตฺตคาม อมาตฺตคามสฺสณิ อนาปตฺติ ฯ

[๕๔๒] อนาปตฺติ โย โกจิ วิญฺญ ปุริโส ทฺติโย โหติ ติฏฺฐติ
น นิสิตฺติ อรโหเปกฺโข อญฺฉาวีหิตฺโต ๒ นิสิตฺติ อุมฺมตฺตคตฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

จตุตฺถสติกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. ย. ตีรจฺฉานคตายน วา มนุสฺสวีกุคหิตฺตฺติยา วา ฯ ๒ ม. ย. อญฺฉาวีหิตฺโต ฯ

เอวมฺปรีปี ฯ

ปณจมสิกขาปทํ

[๕๔๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต สหายกสฺส ฌริฺ กนฺตฺวา ตสฺส ปชาปติยา
สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห นิสชฺชํ กปฺเปสฺสิฯ อถโฆ โส ปฺริโธ
อุชฺฌายติ ชียติ วิปาเจติ กถํ หิ นาม อโยโย อุปนฺนุโท มยฺหิ
ปชาปตฺยา สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห นิสชฺชํ กปฺเปสฺสตีติฯ
อสุโสสุํ โข ภิกฺขุ ตสฺส ปฺริสฺสสฺส อุชฺฌายนฺตสฺส ชียนฺตสฺส
วิปาเจนฺตสฺสฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต
มาตุคามเนน สทฺธิํ เอโก เอกาย รโห นิสชฺชํ กปฺเปสฺสตีติ
ฯเปฯ สจฺจํ กิรฺ ตฺวํ อุปนฺนุท มาตุคามเนน สทฺธิํ เอโก เอกาย
รโห นิสชฺชํ กปฺเปสฺสีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส มาตุคามเนน สทฺธิํ เอโก เอกาย
รโห นิสชฺชํ กปฺเปสฺสตี เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสนฺนํ นานํ วา ปสาทาย
ปสนฺนํ นานํ วา ภิชฺชโยภาวายฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ มาตุคามเนน สทฺธิํ เอโก
เอกาย รโห นิสชฺชํ กปฺเปยฺย ปาจิตฺตियฺนฺติฯ

[๕๔๔] โย ปนาติ โย ยาทีโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ

อัย อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ มาตุคามโ ม นาม มนุสฺสตีติ
น ขกฺขิ น เปตี น ตีรจฺฉานคตา วิญญู ปฏฺิพลา สุภาสิตทฺพภาสิตํ
ทฺฏจฺจุลลาทฺฏจฺจุลลํ อาษานิตฺตํ ฯ สทฺธินฺติ เอกโต ฯ เอโก
เอกายาติ ภิกฺขุ เจว โหติ มาตุคามโ จ ฯ รโห นาม จกฺขุสฺส
รโห โสตฺสส รโห ฯ จกฺขุสฺส รโห นาม น สกฺกา โหติ
อกฺขิณี วา นิขนิยมาเน ภมฺกํ วา อุกฺขิปิยมาเน สีสํ วา อุกฺขิปิยมาเน
ปฺสฺสิตฺตํ ฯ โสตฺสส รโห นาม น สกฺกา โหติ ปกตฺติกา โสตฺตํ ฯ
นิสซฺหํ กปฺเปยฺยาติ มาตุคามเน นิสฺสินฺเน ภิกฺขุ อุปนฺนิสนฺโน วา
โหติ อุปนฺนิสนฺโน วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ภิกฺขุ นิสฺสินฺเน
มาตุคามโ อุปนฺนิสนฺโน วา โหติ อุปนฺนิสนฺโน วา อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุโภ วา นิสฺสินฺนา โหนฺติ อุโภ วา นฺนิสนฺนา
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๔๕] มาตุคามเน มาตุคามสณฺณี เอโก เอกาย รโห นิสซฺหํ
กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ มาตุคามเน เวมตีโก เอโก
เอกาย รโห นิสซฺหํ กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ มาตุคาม
อมาตุคามสณฺณี เอโก เอกาย รโห นิสซฺหํ กปฺเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ ขกฺขิยา วา เปติยา วา ปณฺฑทนฺ วา ตีรจฺฉานคต-
มนุสฺสวฺคคหิตฺติยา วา สทฺธิ เอโก เอกาย รโห นิสซฺหํ กปฺเปติ
อาปตฺติ ทฺกฺกสฺส ฯ อมาตุคามเน มาตุคามสณฺณี อาปตฺติ
ทฺกฺกสฺส ฯ อมาตุคามเน เวมตีโก อาปตฺติ ทฺกฺกสฺส ฯ อมาตุ-

คามเม อมาตุคามสญฺญิ อนาปตฺติ ฯ

[๕๔๖] อนาปตฺติ โย โภจิ วิญญู ปุริโส ทฺติโย โหติ ติฏฺฐติ
น นิสิตฺติ อรโหเปกฺโข อญฺญาวิหิตो นิสิตฺติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ปลฺลจฺมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ฉฏฐศึกษาปทํ

[๕๔๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเว
 กลนุทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต อุปนนุทสฺส
 สกฺยปฺตฺตสฺส อุปฺภจากฺกัถิ อายสฺมนฺตํ อุปนนุทํ สกฺยปฺตฺตํ ฆตฺเตน
 นิมนฺเตสิ อญฺเญปิ ภิกฺขุ ฆตฺเตน นิมนฺเตสิฯ เตน โข ปน
 สมเยน อายสฺมา อุปนนุโท สกฺยปฺตฺโต ปุเรฆตฺติ กุลานํ
 ปยิริปาตฺติฯ อถโข เต ภิกฺขุ เต มนุสฺเส เอตทโวจฺจํ เทถาวุโส
 ฆตฺตฺนฺติฯ อากเมถ ฆนฺเต ยาว อโยโย อุปนนุโท อากจฺจตีติฯ
 ทฺติยมฺปิ โข เต ภิกฺขุ เต มนุสฺเส เอตทโวจฺจํ เทถาวุโส ฆตฺตฺนฺติฯ
 อากเมถ ฆนฺเต ยาว อโยโย อุปนนุโท อากจฺจตีติฯ ตฺติยมฺปิ
 โข เต ภิกฺขุ เต มนุสฺเส เอตทโวจฺจํ เทถาวุโส ฆตฺติ ปุเร
 กาโล อตฺติกมฺตีติฯ ยมฺปิ มยฺ ฆนฺเต ฆตฺติ กริมฺหา อโยยสฺส
 อุปนนุทสฺส การณา อากเมถ ฆนฺเต ยาว อโยโย อุปนนุโท
 อากจฺจตีติฯ อถโข อายสฺมา อุปนนุโท สกฺยปฺตฺโต ปุเรฆตฺติ
 กุลานํ ปยิริปาตฺติวา ทิวา อากจฺจติฯ ภิกฺขุ น จิตฺตรูปํ ภูถฺชีสุฯ
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนาฯเปฯ เต อฺชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถิํ หิ นาม อายสฺมา อุปนนุโท สกฺยปฺตฺโต นิมนฺติโต สฆตฺโต
 สมานโน ปุเรฆตฺติ กุเลสุ จาริตฺติ อปาชฺชิสฺสตีติฯเปฯ สจฺจํ
 กิร ตฺวํ อุปนนุทํ นิมนฺติโต สฆตฺโต สมานโน ปุเรฆตฺติ กุเลสุ

จาริตฺตํ อปาขุชสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา
กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปุริส นิมฺนติโต สภตฺโต สฺมาโน ปุเรภตฺตํ
กุเลสุ จาริตฺตํ อปาขุชิสฺสสิ เนตํ โมฆปุริส อปฺปสนฺนํ นํ วา
ปฺสาทาย ปสนฺนํ นํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ฯ เปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ นิมฺนติโต สภตฺโต
สฺมาโน ปุเรภตฺตํ กุเลสุ จาริตฺตํ อปาขุชฺชเยยฺ ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ
เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ โหติ ฯ

[๕๔๘] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมโต อุปนฺนทสฺส
สภยฺปฺตฺตสฺส อุปฺภฺจจากฺกัถํ สงฺฆสฺส ตฺถาย ขาทนียํ ปาหฺลสิ อยฺยสฺส
อุปนฺนทสฺส ทสฺเสตฺถวา สงฺฆสฺส ทาทพฺพนฺติ ฯ เตน โข ปน
สมเยน อายสฺมา อุปนฺนโท สภยฺปฺตฺโต คามํ ปิณฺฑาทาย ปวิฏฺโง
โหติ ฯ อถ โข เต มนุสฺสา อารามํ กนฺตฺวา ภิกฺขุ ปุจฺฉีสฺส
กทํ ฆนฺเต อยฺโย อุปนฺนโทติ ฯ เอสาวโส อายสฺมา อุปนฺนโท
สภยฺปฺตฺโต คามํ ปิณฺฑาทาย ปวิฏฺโงติ ฯ อิทํ ฆนฺเต ขาทนียํ
อยฺยสฺส อุปนฺนทสฺส ทสฺเสตฺถวา สงฺฆสฺส ทาทพฺพนฺติ ฯ ภควโต
เอตมฺคถํ อาโรเจสฺสุ [๑] ฯ เตนหิ ภิกฺขเว ปฏิกฺคเหตฺถวา นิกฺขิปถ ยาว
อุปนฺนโท อากจฺจตฺติติ ฯ อถ โข อายสฺมา อุปนฺนโท สภยฺปฺตฺโต
ภควตา ปฏิกฺขิตฺตํ ปุเรภตฺตํ กุเลสุ จาริตฺตํ อปาขุชิตฺตุนฺติ ปจฺฉาภตฺตํ
๑ อิติ ปรี อถ โข ภควา เอตสฺมี นินทาเน ฆมฺมี กถํ กถฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตตฺติติ
ปาลี สพฺพโปตฺถเกสุ ทิสฺสติ ฯ สวา วิจาเรตพฺพา ฯ

กุลานิ ปยิริฐาสิตฺวา ทิวา ปฏิกุภมิ ฯ ขาทนียํ อุตฺตสริยิตฺถ ฯ
 เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อุตฺตมาชนฺติ จิยฺชนฺติ วิปาเจชนฺติ
 กถํ หิ นาม อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต ปจฺฉาภตฺตํ กุเลสุ
 จาริตฺตํ อปฺชชฺสฺสตีติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุปนฺนุท ปจฺฉาภตฺตํ
 กุเลสุ จาริตฺตํ อปฺชชฺสฺสตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ
 พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺริส ปจฺฉาภตฺตํ กุเลสุ
 จาริตฺตํ อปฺชชฺสฺสตี เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสนฺนํ นํ วา ปสาทาย
 ปสนฺนํ นํ วา ภิชฺชโยภาวาย ฯ เป ฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
 สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ นิมนฺติโต สกฺตฺโต
 สมานो ปฺเรภตฺตํ วา ปจฺฉาภตฺตํ วา กุเลสุ จาริตฺตํ อปฺชชฺชเย
 ปาจิตฺติยฺชนฺติ ฯ เหวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ
 โหติ ฯ

[๕๔๕] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ จีวรทานสมเย

กุกฺกัจจายนฺตา กุลานิ น ปยิริฐาสนฺติ ฯ จีวรํ ปรีตฺตํ อปฺปชฺชติ ฯ
 ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเสสฺสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว จีวรทานสมเย
 กุลานิ ปยิริฐาสิตฺถุ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ
 โย ปน ภิกฺขุ นิมนฺติโต สกฺตฺโต สมานो ปฺเรภตฺตํ วา ปจฺฉาภตฺตํ
 วา กุเลสุ จาริตฺตํ อปฺชชฺชเย อญฺญตฺร สมยา ปาจิตฺติยํ ฯ
 ตตฺถายํ สมโย จีวรทานสมโย อयํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เหวณฺจิทํ
 ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปญฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๕๕๐] เตน โข ปน สมเณน ภิกขุ จีวรกมฺมํ กโรนฺติ
อตุโถ จ โหติ สุจิตฺตปิ สุตฺเตนปิ สุตฺตเกนปิ ฯ ภิกขุ กุกฺกัจจายนฺตา
กุลานิ น ปยิริปาสนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเสสฺสุ ฯ
อนฺุชานามิ ภิกฺขเว จีวรการสมเเย กุลานิ ปยิริปาสิตฺถุ เอวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ นิมนฺติโต
สภตฺโต สมานो ปฺุเรภตฺตํ วา ปจฺฉนภตฺตํ วา กุเลสุ จาริตฺตํ
อาปฺชเชยฺย อณฺุตร สมยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมโย
จีวรทานสมโย จีวรการสมโย อयํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เอวณฺจิทํ
ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺุตฺตํ โหติ ฯ

[๕๕๑] เตน โข ปน สมเณน ภิกขุ กิลานา โหนฺติ อตุโถ
จ โหติ เกสฺหฺเชหิ ฯ ภิกขุ กุกฺกัจจายนฺตา กุลานิ น ปยิริปาสนฺติ ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเสสฺสุ ฯ อนฺุชานามิ ภิกฺขเว สนฺตํ ภิกฺขุ
อาปฺุจฺฉา กุลานิ ปยิริปาสิตฺถุ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุตฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ นิมนฺติโต สภตฺโต สมานो สนฺตํ
ภิกฺขุ อนาปฺุจฺฉา ปฺุเรภตฺตํ วา ปจฺฉนภตฺตํ วา กุเลสุ จาริตฺตํ
อาปฺชเชยฺย อณฺุตร สมยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมโย
จีวรทานสมโย จีวรการสมโย อยํ ตตฺถ สมโยติ ฯ

[๕๕๒] โย ปนาติ โย ยาทิสฺโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อยํ
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺุเปโต ภิกฺขุติ ฯ นิมนฺติโต นาม ปณฺุจฺฉนํ
โกชนานํ อณฺุตรเรน โภชนเนน นิมนฺติโต ฯ สภตฺโต นาม เณ

นิมนฺติโต เตน สภโต ๑ สนฺตํ นาม ภิกฺขุํ สกฺกา โหติ
อานุปฺจมา ปวิสิตฺถุํ ๑ อสนฺตํ นาม ภิกฺขุํ น สกฺกา โหติ อานุปฺจมา
ปวิสิตฺถุํ ๑ ปุเรภตฺตํ นาม เยน นิมนฺติโต ตํ อภุตฺตาวี ๑
ปจฺจนาภตฺตํ นาม เยน นิมนฺติโต อนุตฺตมโส กุสฺสคฺเคนปี ภูตฺตํ
โหติ ๑ กุลํ นาม จตฺตารี กุลานิ ขตฺตियกุลํ พุราหุมนกุลํ
เวสฺสกุลํ สฺสทฺทกุลํ ๑ กุเลสฺ จาริตฺตํ อานุปชฺเชยฺยาติ อณฺณสฺส
ฆรฺูปจาร์ โอกกมนฺตสฺส อานุปตฺติ ทฺกุกฺกุสฺส ๑ ปจฺมํ ปาํ อุมฺมาริ
อติกฺกามาติ อานุปตฺติ ทฺกุกฺกุสฺส ๑ ทฺติยํ ปาํ อติกฺกามาติ อานุปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ๑ อณฺณตฺร สมฺยาติ จเปตฺวา สมฺยํ ๑ จีวรทานสมฺโย
นาม อนตฺถเต กจิเน วสฺसानสฺส ปจฺฉิมो มาโส อตฺถเต
กจิเน ปญฺจ มาสา ๑ จีวรการสมฺโย นาม จีวเร กยิรฺมานे ๑

[๕๕๗] นิมนฺติเต นิมนฺติตสฺสญฺิ สนฺตํ ภิกฺขุํ อานุปฺจมา
ปุเรภตฺตํ วา ปจฺจนาภตฺตํ วา กุเลสฺ จาริตฺตํ อานุปชฺชติ อณฺณตฺร
สมฺยา อานุปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ นิมนฺติเต เวตฺติโก สนฺตํ ภิกฺขุํ
อานุปฺจมา ปุเรภตฺตํ วา ปจฺจนาภตฺตํ วา กุเลสฺ จาริตฺตํ อานุปชฺชติ
อณฺณตฺร สมฺยา อานุปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ นิมนฺติเต อนิมนฺติตสฺสญฺิ
สนฺตํ ภิกฺขุํ อานุปฺจมา ปุเรภตฺตํ วา ปจฺจนาภตฺตํ วา กุเลสฺ จาริตฺตํ
อานุปชฺชติ อณฺณตฺร สมฺยา อานุปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑ อนิมนฺติเต
นิมนฺติตสฺสญฺิ อานุปตฺติ ทฺกุกฺกุสฺส ๑ อนิมนฺติเต เวตฺติโก
อานุปตฺติ ทฺกุกฺกุสฺส ๑ อนิมนฺติเต อนิมนฺติตสฺสญฺิ อานุปตฺติ ๑

[๕๕๔] อนาปตฺติ สมเย สนฺตํ ภิกฺขุํ อาปฺจุณา ปวิสติ
อสนฺตํ ภิกฺขุํ อนาปฺจุณา ปวิสติ อณฺณสฺส ฆเรณ มกุโธ โหติ
ฆรูปจาเรน มกุโธ โหติ อนฺตรารามํ คจฺฉติ ภิกฺขุณฺณูปสฺสยํ
คจฺฉติ ติตฺถียเสยฺยํ คจฺฉติ ปฏิกุณฺณํ คจฺฉติ ฆตฺติยฆริ
คจฺฉติ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ
นฏฺฐสิทฺธาปทํ นิฏฺฐจิตฺตํ ฯ

เตน โข ปน สมเยน ภิกขุ มหानามํ สกุกํ ปริตฺตํเยว เกสชฺช
วิญญาเปนฺติ ฯ ตเถว มหานามสฺส สกุกสฺส เกสชฺช อุตฺสนนํ
โหติ ฯ ตติยมฺปิ โข มหานาโม สกุกโก เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ
อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีหิ ฯ
เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข มหานาโม สกุกโก ภควนฺตํ เอตทโวจ
อิจฺจามหํ ภนฺเต สงฺฆํ ยาวชิวํ เกสชฺเชน ปวาเรตฺตนฺติ ฯ สาธุ สาธุ
มหานาม เตนหิ ตฺวํ มหานาม สงฺฆํ ยาวชิวํ เกสชฺเชน
ปวาเรหิตฺติ ฯ ภิกขุ กุกฺกัจจายนฺตา นาธิวาเสนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจตฺถํ ฯ อนฺุชานามิ ภิกฺขเว นิจฺจปวารณฺปี สาทิตฺตฺนฺติ ฯ

[๕๕๖] เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกขุ ทฺนฺนินฺวตฺตา
โหนตฺติ ทฺุปฺปารฺตฺตา อนากปฺปสมฺปนฺนา มหานาเมน สกฺเกน วุตฺตา
โหนตฺติ ๑ กิสฺส ตฺเมห ภนฺเต ทฺนฺนินฺวตฺตา ทฺุปฺปารฺตฺตา อนากปฺปสมฺปนฺนา
นฺนุ นาม ปพฺพชิตฺเตน สฺนินฺวตฺเตน ภวิตพฺพิ สฺปารฺเตน
อากปฺปสมฺปนฺเนนาตฺติ ฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกขุ มหานาเม สกฺเก อฺปนฺนุชิตฺถํ ฯ
อถโฆ ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ เอตทโหสิ เกน นฺ โข
มยฺ อฺปาเยน มหานามํ สกุกํ มงฺกก กเรยฺยามาตฺติ ฯ อถโฆ
ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ เอตทโหสิ มหานาเมน [๒] อาวุโส สกฺเกน
สงฺโฆ เกสชฺเชน ปวาริตฺโต หนฺท มยฺ อาวุโส มหานามํ สกุกํ
๑ ม. ยฺ. มหานาโม สกุกโก วตฺตา โหติ ฯ ๒ ม. ยฺ. โข ฯ

สปปี้ วิณฺณาเปมาติ ฯ อถโโข ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เยน มหานาโม
สกุโก เตนฺอุปสงฺกมึสฺสู อุปสงฺกมิตฺวา มหานามํ สกุกํ เอตทโวจฺจุ
โทณฺเณ อาวุโส สปปินา อตุโถติ ฯ อชฺชุโณห ฆนฺเต อากเมถ
มนุสฺสา วหฺม คตา สปปี้ อหริตฺถุ กาลเ หริสฺสเถติ ๑ ฯ ทุตฺติยมฺปิ
โโข ฯเปฯ ตติยมฺปิ โโข ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ มหานามํ สกุกํ
เอตทโวจฺจุ โทณฺเณ อาวุโส สปปินา อตุโถติ ฯ อชฺชุโณห ฆนฺเต
อากเมถ มนุสฺสา วหฺม คตา สปปี้ อหริตฺถุ กาลเ หริสฺสเถติ ฯ
กึ ปน ตยา อาวุโส อทาตุกาเมน ปวาริตฺเตน ยํ ตฺวํ ปวาริตฺวา
น เทสิตี ฯ อถโโข มหานาโม สกุโก อชฺชุณฺนํ ยียตี วิปาเจติ
กถํ หิ นาม ฆทฺทนฺตา อชฺชุโณห ฆนฺเต อากเมเถติ วุจฺจมานา
นาคเมสฺสนฺตึตี ฯ อสฺโสสุ โโข ภิกฺขุ มหานามสฺส สกุกสฺส
อชฺชุณฺนํ ยียนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
ฯเปฯ เต อชฺชุณฺนํ ยียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ มหานาเมน สกุกเณ อชฺชุโณห ฆนฺเต อากเมเถติ
วุจฺจมานา นาคเมสฺสนฺตึตี ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺมฺเมห ภิกฺขเว มหานาเมน
สกุกเณ อชฺชุโณห ฆนฺเต อากเมเถติ วุจฺจมานา นาคเมเถติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺมฺเมห
โมจฺจปฺริสา มหานาเมน สกุกเณ อชฺชุโณห ฆนฺเต อากเมเถติ
วุจฺจมานา นาคเมสฺสเถเนตฺถิ โมจฺจปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทา
ย ปสนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวาย ฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
๑ ม. กถํ อหริสฺสเถติ ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ

สิกขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ อคิลานน ภิภฺขุนา จาตุมาสปจฺจยปวารณา
สาทิตพฺพา อณฺฺณตฺร ปุณฺปวารณาย อณฺฺณตฺร นิจฺจปวารณาย
ตโต เจ อุตฺตริ ๑ สาทียเยยฺย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๕๕๗] อคิลานน ภิภฺขุนา จาตุมาสปจฺจยปวารณา สาทิตพฺพาติ
คิลานปจฺจยปวารณา สาทิตพฺพา ปุณฺปวารณาปี สาทิตพฺพา [๒] ยทา
คิลานโน ภวิสฺสามิ ตทา วิญฺญาเปสฺสามิติ นิจฺจปวารณาปี
สาทิตพฺพา [๓] ยทา คิลานโน ภวิสฺสามิ ตทา วิญฺญาเปสฺสามิติ ฯ

[๕๕๘] ตโต เจ อุตฺตริ สาทียเยยฺยติ อตฺถิ ปวารณา เกสชฺชปฺริยฺนฺตนา
น รตฺติปฺริยฺนฺตนา อตฺถิ ปวารณา รตฺติปฺริยฺนฺตนา น
เกสชฺชปฺริยฺนฺตนา อตฺถิ ปวารณา เกสชฺชปฺริยฺนฺตนา จ รตฺติปฺริยฺนฺตนา
จ อตฺถิ ปวารณา เนว เกสชฺชปฺริยฺนฺตนา น รตฺติปฺริยฺนฺตนา ฯ
เกสชฺชปฺริยฺนฺตนา นาม เกสชฺชานิ ปฺริคฺคหิตานิ โหนฺติ เอตฺตเกหิ
เกสชฺเชหิ ปวาเรมิตฺติ ฯ รตฺติปฺริยฺนฺตนา นาม รตฺติโย ปฺริคฺคหิตาโย
โหนฺติ เอตฺตกาสุ รตฺตีสฺสุ ปวาเรมิตฺติ ฯ เกสชฺชปฺริยฺนฺตนา จ รตฺติปฺริยฺนฺตนา
จ นาม เกสชฺชานิ จ ปฺริคฺคหิตานิ โหนฺติ รตฺติโย จ
ปฺริคฺคหิตาโย โหนฺติ เอตฺตเกหิ เกสชฺเชหิ เอตฺตกาสุ รตฺตีสฺสุ
ปวาเรมิตฺติ ฯ เนว เกสชฺชปฺริยฺนฺตนา น รตฺติปฺริยฺนฺตนา นาม
เกสชฺชานิ จ อปฺริคฺคหิตานิ โหนฺติ รตฺติโย จ อปฺริคฺคหิตาโย
โหนฺติ เอตฺตเกหิ เกสชฺเชหิ เอตฺตกาสุ รตฺตีสฺสุ ปวาเรมิตฺติ ฯ
๑ ม. ย. อุตฺตริ ฯ ๒-๓ ม. อิตฺตทฺโท ทิสฺสตี ฯ

[๕๕๕] เกสขฺชปรียนฺเต ยหิ เกสขฺเซหิ ปวาริโต โหติ ตานิ
เกสขฺชานิ จเปตฺวา อณฺณานิ เกสขฺชานิ วิญฺญาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ รตฺติปรียนฺเต ยาสฺ รตฺตีสฺ ปวาริโต โหติ
ตา รตฺติโย จเปตฺวา อณฺณาสฺ รตฺตีสฺ วิญฺญาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ เกสขฺชปรียนฺเต จ รตฺติปรียนฺเต จ ยหิ
เกสขฺเซหิ ปวาริโต โหติ ตานิ เกสขฺชานิ จเปตฺวา ยาสฺ
รตฺตีสฺ ปวาริโต โหติ ตา รตฺติโย จเปตฺวา อณฺณานิ เกสขฺชานิ
อณฺณาสฺ รตฺตีสฺ วิญฺญาเปติ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ เนว
เกสขฺชปรียนฺเต น รตฺติปรียนฺเต อนापตฺติ ฯ

[๕๖๐] นเกสขฺเชน กรณฺเเย ๑ เกสขฺชํ วิญฺญาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อณฺเณน เกสขฺเชน กรณฺเเย ๒ อณฺณํ เกสขฺชํ
วิญฺญาเปติ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ตทฺตุตฺตริ ๓ ตทฺตุตฺตริสญฺญิ เกสขฺชํ
วิญฺญาเปติ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ตทฺตุตฺตริ เวมฺติโก เกสขฺชํ
วิญฺญาเปติ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ตทฺตุตฺตริ นตทฺตุตฺตริสญฺญิ
เกสขฺชํ วิญฺญาเปติ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ นตทฺตุตฺตริ ตทฺตุตฺตริสญฺญิ
อापตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ นตทฺตุตฺตริ เวมฺติโก อापตฺติ
ทุกกฺกุสฺส ฯ นตทฺตุตฺตริ นตทฺตุตฺตริสญฺญิ อนापตฺติ ฯ

[๕๖๑] อนापตฺติ ยหิ เกสขฺเซหิ ปวาริโต โหติ ตานิ
เกสขฺชานิ วิญฺญาเปติ ยาสฺ รตฺตีสฺ ปวาริโต โหติ ตาสฺ รตฺตีสฺ
๑-๒ ม. ย. กรณฺเเยน ฯ ๓ ตทฺตุตฺตริ ฯ เหวมฺปฺริปี ฯ

วิญญาเปติ อิเมหิ ตยา เกสชฺเซหิ ปวาริตฺตมหา อมฺหากณฺจ
อิมินา จ อิมินา จ เกสชฺเชน อตฺถโถติ อัจฺฉิตฺตวา วิญญาเปติ
ยาสุ ตยา รตฺตีสุ ปวาริตฺตมหา ตาโย จ รตฺติโย วีตฺตวตฺตา
อมฺหากณฺจ เกสชฺเชน อตฺถโถติ อัจฺฉิตฺตวา วิญญาเปติ ฌาตกานํ
ปวาริตานํ อณฺณสฺสตุถาย อตฺตโน ฌเนน อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

สตุตฺตมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฺฐมสติกขาปทํ

[๕๖๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํ กิสฺส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน ราชา ปเสนทิ
โกสโล เสนาย อพฺภุคฺคิยาโต โหติ ๑ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อyyยตุตฺ
เสนํ ทสฺสนาย อคมฺสฺ ๑ อทฺทสา โข ราชา ปเสนทิ โกสโล
ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ทูโรโต ว อากจฺจนฺเต ทิสฺวาน ปกฺโกสาเปตฺวา
เอตทโวจ กิสฺส ตฺเมห ฆนฺเต อากตฺตถาติ ๑ มหาราชานํ มย
ทญฺจกามาติ ๑ ก็ ฆนฺเต มํ ทิฏฺฐเณ ยฺพทฺธาภินฺนุทินํ นนฺ ภควา
ปสฺสิตฺตพฺโพติ ๑ มนฺุสฺสา อชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา อyyยตุตฺ เสนํ ทสฺสนาย อากจฺฉิสฺสนฺติ
อมฺหากมฺปิ อลาภา อมฺหากมฺปิ ทูลลทฺธึ เย มยฺ อาชีวสฺส
เหตุ ปฺตฺตทวารสฺส การณา เสนาย อากจฺฉามาติ ๑ อสฺโสสสช
โข ภิกฺขุ เตสํ มนฺุสฺसानํ อชฺฌายนฺตานํ จิยฺนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ๑
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑ เป ๑ เต อชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ
วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อyyยตุตฺ เสนํ ทสฺสนาย
คจฺฉิสฺสนฺตีติ ๑ เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว อyyยตุตฺ เสนํ
ทสฺสนาย คจฺฉนฺตาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิกรฺหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา อyyยตุตฺ เสนํ ทสฺสนาย คจฺฉิสฺสถ
เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขโ-

ภาวาย ๔เป๔ เหวลจ ปน ภิกขเว อิมิ สิกขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ
โย ปน ภิกขุ อyyยฺตฺตํ เสนํ ทสฺสนาย คจฺเจยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ๔
เหวลจิทํ ภควตา ภิกขุณฺํ สิกขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ๔

[๕๖๓] เตน โข ปน สมเยน อญฺจตรสฺส ภิกขุโน มาตุโล
เสนาย คิลานो โหติ ๔ โส ตสฺส ภิกขุโน สนฺติเก ทฺตํ ปาหฺลสิ
อหํ หิ เสนาย คิลานो อากจฺจตุ ภทฺทนฺโต อิจฺฉามิ ภทฺทนฺตสฺส
อากคฺคฺนฺติ ๔ อถ โข ตสฺส ภิกขุโน เอตทโหสิ ภควา ภิกขุณฺํ
สิกขาปทํ ปญฺจตฺตํ น อyyยฺตฺตํ เสนํ ทสฺสาย คนฺตพฺพนฺติ
อyyลจ เม มาตุโล เสนาย คิลานो กถํ นุ โข มยา ปฏฺิ-
ปชฺชิตพฺพนฺติ ๔ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุํ ๔ อถ โข ภควา
เอตสฺมี นิทานเ อตสฺมี ปกรณเ ฐมฺมี กถํ กตฺวา ภิกขุ อามนฺเตสิ
อนุชานามิ ภิกขเว ตถารูปปจฺจยา เสนํ คนฺตุํ เหวลจ ปน
ภิกขเว อิมิ สิกขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกขุ อyyยฺตฺตํ
เสนํ ทสฺสนาย คจฺเจยฺย อญฺจตร ตถารูปปจฺจยา ปาจิตฺตियนฺติ ๔

[๕๖๔] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๔เป๔ ภิกขุติ ๔เป๔
อຍ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ๔ อyyยฺตฺตา นาม เสนา
คามโต นิภฺขมิตฺวา นิวิญฺจา วา โหติ ปยาตา วา ๔ เสนา
นาม หตฺถิ อสฺสา รธา ปตฺติ ๑ ๔ ทฺวาทสปฺริโส หตฺถิ ๔ ติปฺริโส
อสฺโส ๔ จตฺปฺริโส รโถ ๔ จตฺตาริ ปฺริสา สรหตฺถา ปตฺติ ๔
ทสฺสนาย คจฺจติ อापตฺติ ทฺกกฏสฺส ๔ ยตฺถ จิโต ปสฺสติ
๑ ม. ปตฺติ ๔

ออปตติ ปาจิตตียสส ๗ ทสสนูปจาร์ วิชหิตวา ปุณปุณั ปสสติ
ออปตติ ปาจิตตียสส ๗ อณนตฺร ตถารูปปจฺจยาติ จเปตฺวา
ตถารูปปจฺจยั ๗

[๕๖๕] อุกฺกตฺเต อุกฺกตฺตสณฺณิ ทสสนาย คจฺจติ อณนตฺร
ตถารูปปจฺจยา ออปตติ ปาจิตตียสส ๗ อุกฺกตฺเต เวมตฺติโก
ทสสนาย คจฺจติ อณนตฺร ตถารูปปจฺจยา ออปตติ
ปาจิตตียสส ๗ อุกฺกตฺเต อนุกฺกตฺตสณฺณิ ทสสนาย คจฺจติ อณนตฺร
ตถารูปปจฺจยา ออปตติ ปาจิตตียสส ๗ เอกเมกั ทสสนาย คจฺจติ
ออปตติ ทุกกฏสส ๗ ยตถ จิโต ปสสติ ออปตติ ทุกกฏสส ๗
ทสสนูปจาร์ วิชหิตวา ปุณปุณั ปสสติ ออปตติ ทุกกฏสส ๗
อนุกฺกตฺเต อุกฺกตฺตสณฺณิ ออปตติ ทุกกฏสส ๗ อนุกฺกตฺเต
เวมตฺติโก ออปตติ ทุกกฏสส ๗ อนุกฺกตฺเต อนุกฺกตฺตสณฺณิจ
อนอปตติ ๗

[๕๖๖] อนอปตติ อารามะ จิโต ปสสติ ภิกขุสส จิโตกาสั
วา นิสินฺโนกาสั วา นิปนฺโนกาสั วา อากจฺจติ ปฏฺิปปถั คจฺจนฺนโต
ปสสติ ตถารูปปจฺจยา อापทาสู อุมมตฺตกสส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๗
อฏฺจมสฺสิกขापทั นิฏฺจิตั ๗

นวมสิกขาปทํ

[๕๖๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สติ กรณิเย เสนํ คนฺตุวา อติเรกตฺริตฺตํ เสนาย วสฺนฺติฯ
มนฺุสฺสา อุชฺฌายนฺฺติ จิยนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา
สภฺยปฺตฺติยา เสนาย วสิสฺสนฺฺติ อมฺหากมฺปิ อลาภา อมฺหากมฺปิ
ทูลลทฺธํ เข มยํ อาชีวฺสุส เหตุ ปฺตฺตทวารสุส การณา เสนาย
ปฏฺิวสามาติฯ อสุโสสุํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนฺุสฺสานํ อุชฺฌายนฺฺตํ
จิยนฺฺตํ วิปาเจนฺฺตํฯ เข เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต
อุชฺฌายนฺฺติ จิยนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
อติเรกตฺริตฺตํ เสนาย วสิสฺสนฺฺติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห
ภิกฺขเว อติเรกตฺริตฺตํ เสนาย วสธาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา อติเรกตฺริตฺตํ
เสนาย วสิสฺสธ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺฺนํ ฺวา ปสาทาย
ปสนฺฺนํ ฺวา ภิยฺโยภาวายฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ สฺยา จ ตฺสุส ภิกฺขุโน โกจิเทว ปจฺจโย
เสนํ คมนาย ทฺวิเรตฺตตฺริตฺตํ เตน ภิกฺขุณา เสนาย วสิตพฺพํฯ
ตโต เจ อุตฺตริํ วเสยฺย ปาจิตฺติยนฺฺติฯ

[๕๖๘] สฺยา จ ตฺสุส ภิกฺขุโน โกจิเทว ปจฺจโย เสนํ

คมนาชาติ ลียา ปจฺจโย ลียา กรณียํ ฯ ทฺวิรตฺตติรตฺตํ เตน ภิกฺขุณา
เสนาย วสิตพฺพนฺติ เทว ติสฺโส รตฺติโย วสิตพฺพํ ฯ ตโต เจ
อฺตุตฺรํ วเสยฺยาติ จตฺตเถ ทิวเส อตฺถงฺกเต สุริเย เสนาย วสตี
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๖๕] อติเรกตฺริรตฺเต อติเรกสณฺณี เสนาย วสตี อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อติเรกตฺริรตฺเต เวมตีโก เสนาย วสตี อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อติเรกตฺริรตฺเต อุนกสณฺณี เสนาย วสตี อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุนกตฺริรตฺเต อติเรกสณฺณี อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ฯ
อุนกตฺริรตฺเต เวมตีโก อาปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ฯ อุนกตฺริรตฺเต อุนกสณฺณี
อนาปตฺติ ฯ

[๕๗๐] อนาปตฺติ เทว ติสฺโส รตฺติโย วสตี อุนกเทวตฺติสฺโส
รตฺติโย วสตี เทว รตฺติโย วสิตฺวา ตตฺติยา รตฺติยา ปุรารุณา
นิกฺขมิตฺวา ปฺน วสตี คีลาโน วสตี คีลานสฺส กรณียเณ
วสตี เสนา ปฏฺิเสนาย รุทฺธา โหติ เกนจิ ปฺลิตฺพุทฺโธ โหติ
อาปฺทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

นวมสฺกฺขาปํ นิกฺกฺจิตฺํ ฯ

ทสมสิกขาปทํ

[๕๗๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ทฺวิรตฺตติรตฺตํ ๑ เสนาย วสมานา อุกฺโขธิกํปิ พลคฺคํปิ เสนาพฺยุหํปิ
อนีกทสฺสนํปิ กจฺจนฺติฯ อณฺตโรปิ ฉพฺพคฺคิโย ภิกฺขุ
อุกฺโขธิกํ กนฺตฺวา กณฺเฑน ปฏฺวิวิทฺโธ โหติฯ มนุสฺสา ตํ ภิกฺขุ
อุปฺผณฺเฑสิ กจฺจि ภนฺเต สฺยทฺธํ อโหสิ กติ เต ลกฺขานํ
ลทฺธานํติฯ โส ภิกฺขุ เตหิ มนุสฺเสหิ อุปฺผณฺฑิยาโม มงฺกุ
อโหสิฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา อุกฺโขธิกํ ทสฺสนาย อากจฺฉิสฺสนฺติ อมฺหากมฺปิ
อลาภา อมฺหากมฺปิ ทฺลลทฺธํ เย มยฺ อชีวสุส เหตุ
ปฺตฺตทวารสุส การณา อุกฺโขธิกํ อากจฺฉามาติฯ อสฺโสสิ โข
ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จิยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อุกฺโขธิกํ ทสฺสนาย กจฺฉิสฺสนฺตีติ
ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺมุเมห ภิกฺขเว อุกฺโขธิกํ ทสฺสนาย กจฺฉนฺตาติฯ
สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺมุเมห โมฆปฺริสา
อุกฺโขธิกํ ทสฺสนาย กจฺฉิสฺสเถ นนฺตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ
วา ปสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺโขภาวายฯเปฯ เหวณฺจ ปน
๑ ม. ทิรตฺตติรตฺตํฯ เหวมฺปฺริปีฯ

ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ ทฺวิรตฺตตฺริตฺตตฺตเจ ภิกขุ
เสนาย วสฺมาโน อฺยุโยชกํ วา พลลฺลํ วา เสนาพฺยุหํ วา อนิกทสฺสนํ
วา คจฺเจยฺย ปาจิตฺตियนฺตํ ฯ

[๕๗๒] ทฺวิรตฺตตฺริตฺตตฺตเจ ภิกขุ เสนาย วสฺมาโนติ เทว
ติสฺโส รตฺติโย วสฺมาโน ฯ อฺยุโยชกํ นาม ยตฺถ สมฺปหาโร
ทิสฺสติ ฯ พลลฺลํ นาม เอตฺตกา หตฺถิ เอตฺตกา อสฺสา เอตฺตกา
รธา เอตฺตกา ปตฺติ ฯ เสนาพฺยุหํ นาม อิตฺ หตฺถิ โหนฺตุ
อิตฺ อสฺสา โหนฺตุ อิตฺ รธา โหนฺตุ อิตฺ ปตฺติกา โหนฺตุ ฯ
อนิกํ นาม หตฺถานิกํ อสฺसानิกํ รธานิกํ ปตฺตานิกํ ฯ ตโย
หตฺถิ ปจฺฉิมํ หตฺถานิกํ ฯ ตโย อสฺสา ปจฺฉิมํ อสฺसानิกํ ฯ
ตโย รธา ปจฺฉิมํ รธานิกํ ฯ จตฺตาริ ปุริสา สรหตฺถา ปจฺฉิมํ
ปตฺตานิกํ ฯ

[๕๗๓] ทสฺสนาย คจฺฉติ อปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ฯ ยตฺถ จิโต
ปสฺสติ อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ทสฺสนูปจาร์ วิชฺหิตฺวา ปฺนปฺปฺนํ
ปสฺสติ อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ เอกเมกํ ทสฺสนาย คจฺฉติ
อปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ฯ ยตฺถ จิโต ปสฺสติ อปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ฯ
ทสฺสนูปจาร์ วิชฺหิตฺวา ปฺนปฺปฺนํ ปสฺสติ อปตฺติ ทฺกฺกฏสฺส ฯ

[๕๗๔] อนापตฺติ อารามे จิโต ปสฺสติ ภิกขุสฺส จิโตกาสิ
วา นิสินฺโนกาสิ วา นิปฺนโนกาสิ วา อาคนฺตฺวา สมฺปหาโร
ทิสฺสติ ปฏฺิปลํ คจฺฉนฺโต ปสฺสติ สติ กรณฺธิเย คนฺตฺวา

ปสฺสตี อปทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ทสมสิทฺทปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อเจตทวคฺโค ปณฺจโม ฯ

ตสฺสทฺททานํ

ปฺปูวํ ๑ กโถปนนฺทสฺส ตยฺปฏฺฐจกเมว จ

มหานาโม ปเสนทิ เสนา วิทฺโธ อิเม ทสชาติ ฯ

๑ สี. อเจตํ อุกฺโขชณฺจ สโกชนํ ทฺเว รโห

สกตฺตณฺจ เกสขฺชํ อุกฺโขชณฺจ เสนุกฺโขชณฺจ ฯ

สุราปานวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปํ

[๕๗๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา เจติเยสุ จาริกํ จรมาโน
 เยน ภาทวตฺติกา เตน ปายาสี ๑ อทฺทสํสุ โข โคปาลกา
 ปสฺุपालกา กสกา ๑ ปถาวีโน ภควนฺตุํ ทฺุโรโต ว อากจฺจนฺตุํ
 ทิสฺวาน ภควนฺตุํ เอตทโวจฺุ มา โข ฆนฺเต ภควา อมฺพตฺติตฺถํ
 อคฺมาสี อมฺพตฺติตฺถे ฆนฺเต ชฺฉฺฉิลสฺส อสฺสเม นาคิ ปฏฺิวสฺติ
 อิทฺธิมา อาสีวิโส ๒ โฆรวีโส โส ภควนฺตุํ มา วิหะเจสีติ ๑
 เอวํ วุตฺเต ภควา ตฺถุหิ อโหสี ๑ ทฺุติยมฺปิ โข ๑เป ๑
 ตฺุติยมฺปิ โข โคปาลกา ปสฺุपालกา กสกา ๓ ปถาวีโน ภควนฺตุํ
 เอตทโวจฺุ มา โข ฆนฺเต ภควา อมฺพตฺติตฺถํ อคฺมาสี อมฺพตฺติตฺถे
 ฆนฺเต ชฺฉฺฉิลสฺส อสฺสเม นาคิ ปฏฺิวสฺติ อิทฺธิมา อาสีวิโส ๔ โฆรวีโส
 โส ภควนฺตุํ มา วิหะเจสีติ ๑ ตฺุติยมฺปิ โข ภควา ตฺถุหิ อโหสี ๑
 อถ โข ภควา อญฺุพฺพเพน จาริกํ จรมาโน เยน ภาทวตฺติกา
 ตทวสฺริ ๑ ตตฺร สฺุทํ ภควา ภาทวตฺติกาญฺิ วิหฺรติ ๑ อถ โข
 อายสฺมา สาคโต เยน อมฺพตฺติตฺถํ ๕ ชฺฉฺฉิลสฺส อสฺสโม เตนฺุปสฺงกฺมิ
 อฺุปสฺงกฺมิตฺวา อคฺยาการํ ปวิสีตฺวา ติณฺสนฺถารกํ ปญฺญาเปตฺวานิสฺสีทิ ๖
 ปลฺลสฺงกํ อากฺขิตฺวา อฺุหฺงฺ กายํ ปณฺิชาเย ปริมุขํ สตี
 อฺุปฏฺุจเปตฺวา ๑ อทฺทสา โข โส นาคิ อายสฺมนฺตุํ สาคตํ
 # ๑-๓ ม. กสฺสกา ๑ ๒-๔ ม. อาสีวิโส ๑ ๕ ม. อมฺพตฺติตฺถสฺส ๑ ลี. ย.
 # อมฺพตฺติตฺถกสฺส ๑ ๖ ม. ปญฺญาเปตฺวา ๑

ปวิญจํ ทิสฺวาน ทุกฺขี ๑ ทุมฺมโน ปฐฺปาสิ ๒ ฯ อายสฺมาปปี สาคโต
ปฐฺปาสิ ๒ ฯ อถโโข โส นาโค มกฺขํ อสฺหมาโน ปชฺชลฺลิตฺตํ
อายสฺมาปปี สาคโต เตโชธาคํ สฺมาปชฺชิตฺตวา ปชฺชลฺลิตฺตํ อถโโข
อายสฺมา สาคโต ตสฺส นาคสฺส เตชสา เตชํ ปรียาทิตฺตวา ๓
เยน ภทฺทวตฺติกา เตนฺอุปสงฺกมิตฺตํ อถโโข ภควา ภทฺทวตฺติกา
ยถาภีรณฺตํ วิหริตฺตวา เยน โกสมฺพิตฺตํ เตน จาริกํ ปกุกามิตฺตํ
อสุสฺสํ โข โกสมฺพิตฺตํ อุปาสกา อโยโย กิร สาคโต อมฺพตฺติตฺถเกน
นาเคน สทฺธิํ สงฺกามสฺสิตฺตํ อถโโข ภควา อญฺญูปุพฺเพน
จาริกํ จรมาโน เยน โกสมฺพิตฺตํ ตทวสฺสริ ฯ อถโโข โกสมฺพิตฺตํ
อุปาสกา ภควโต ปจฺจุคฺคณฺนํ กริตฺตวา เยนายสฺมา สาคโต
เตนฺอุปสงฺกมิตฺตํ อุปสงฺกมิตฺตวา อายสฺมนฺตํ สาคตํ อภิวาเทตฺตวา
เอกมนฺตํ อญฺญิตฺตํ ฯ เอกมนฺตํ จิตฺตา โข โกสมฺพิตฺตํ อุปาสกา
อายสฺมนฺตํ สาคตํ เอตทโวจํ กิ ฆนฺเต อโยยานํ ทุลฺลภญฺจ
มณาปญฺจ กิ ปฏฺฐิตาเทมาติ ฯ เอวํ วุตฺเต ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
โกสมฺพิตฺเต อุปาสเก เอตทโวจํ อตฺถาวุโส กาโปตฺติกา นาม
ปสนฺนนา ภิกฺขุณฺนํ ทุลฺลภา จ มณาปา จ ตํ ปฏฺฐิตาเทมาติ ฯ
อถโโข โกสมฺพิตฺตํ อุปาสกา อมเร อมเร กาโปตฺติกํ ปสนฺนํ
ปฏฺฐิตาเทตฺตวา ๔ อายสฺมนฺตํ สาคตํ ปิณฺฑทาย จรณฺตํ ๕ ทิสฺวาน อายสฺมนฺตํ
สาคตํ เอตทโวจํ ปิวตฺตํ ฆนฺเต อโยโย สาคโต กาโปตฺติกํ ปสนฺนํ
๑ ม. อโย ปาโจ นตฺถิตฺตํ ๒ ม. ปฐฺปาสิ ฯ ๓ ม. ปรียาทิตฺตวา ฯ ๔ อิตฺโต ปรี
อทฺทสฺสฺสูติ ปาเจน ภวิตฺตพฺพํ ฯ ๕ ม. ย. ปวิญจํ ฯ

ปิวตุ ฆนฺเต อโยย สาคโต กาโปติกํ ปสนฺนุนฺติ ฯ อถโฆ
อายุสฺมา สาคโต ฆเร ฆเร กาโปติกํ ปสนฺนํ ปิวิตฺวา นครมฺหา
นิกฺขมนฺโต นครทฺวารे ปรีปติ ฯ อถโฆ ภควา สมฺพหุเสหิ
ภิกฺขุหิ สทฺธิ นครมฺหา นิกฺขมนฺโต อทฺทส อายุสฺมนฺตํ สาคตํ
นครทฺวารे ปรีปติตํ ทิสฺวาน ภิกฺขุ อามนฺเตสิ คณฺหถ ภิกฺขเว
สาคตฺนฺติ ฯ เอวํ ฆนฺเตติ โข เต ภิกฺขุ ภควโต ปฏิสฺสุณฺติว
อายุสฺมนฺตํ สาคตํ อารามํ เนตฺวา เยน ภควา เตน ลีสํ
กตฺวา นิปาเตตุํ ฯ อถโฆ อายุสฺมา สาคโต ปรีวตฺติว เยน
ภควา เตน ปาทะ กตฺวา เสยฺยํ กปะเปสิ ฯ อถโฆ ภควา
ภิกฺขุ อามนฺเตสิ นนฺ ภิกฺขเว สาคโต ตถาคเต สคารโว อโหสิ
สปะปติสฺโสติ ฯ เอวํ ฆนฺเต ฯ อปี นฺ โข ภิกฺขเว สาคโต เอตฺรหิ
ตถาคเต สคารโว สปะปติสฺโสติ ฯ โน เหตํ ฆนฺเต ฯ นนฺ ภิกฺขเว
สาคโต อมฺพตฺตฺถเกน นาคเณ สงฺคามเสติ ฯ เอวํ ฆนฺเต ฯ อปี
นฺ โข ภิกฺขเว สาคโต เอตฺรหิ ปโหติ เททฺทฺทฺเกนปี ๑ สทฺธิ
สงฺคามตฺนฺติ ฯ โน เหตํ ฆนฺเต ฯ อปี นฺ โข ภิกฺขเว ตํ ปาทพฺพํ
ยํ ปิวิตฺวา วิสฺลฺลฺลํ อสฺสาติ ฯ โน เหตํ ฆนฺเต ฯ อนนฺจฺจวิกํ
ภิกฺขเว สาคตสฺส อนนฺโลมิกํ อปะปฏฺฐุปํ อสฺสามณฺกํ อกปะปฺย
อกรณฺธิยํ กถํ หิ นาม ภิกฺขเว สาคโต มชฺชํ ปิวิสฺสติ เณตํ
ภิกฺขเว อปะปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวาย ฯ เปฯ
๑ ม. ย. นาคเณ ฯ

เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ สุรามาเรชฺยานเ
ปาจิตฺตียนฺนติ ฯ

[๕๗๖] สุรา นาม ปิณฺธุสุรา ปฺปวสุรา โอทนฺธุรา กิณฺณปฺกฺขิตฺตา
สมฺภารตฺถุคฺคา ฯ เมรโย นาม ปุปฺผาสโว ผลาสโว มธฺวาสโว
คฺุพาสโว สมฺภารตฺถุคฺโต ฯ ปิเวยฺยาติ ๑ อนฺตมโส กุสฺสคฺเคนปี
ปิวติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๗๗] มชฺเช มชฺชสณฺณี ปิวติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
มชฺเช เวมฺติโก ปิวติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ มชฺเช อมชฺชสณฺณี
ปิวติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อมชฺเช มชฺชสณฺณี อาปตฺติ
ทฺกฺกณฺฐสฺส ฯ อมชฺเช เวมฺติโก อาปตฺติ ทฺกฺกณฺฐสฺส ฯ อมชฺเช
อมชฺชสณฺณี อนาปตฺติ ฯ

[๕๗๘] อนาปตฺติ อมชฺชณฺจ โหติ มชฺชวณฺณํ มชฺชคณฺฐํ
มชฺชรตฺถํ ตํ ปิวติ สฺวปฺปํสํ
อมชฺชํ อริณฺจํ ปิวติ อุมมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ
ปฺจมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ อัย ปาโจ วิจารตพฺโพ มาติกายํ อนาคตฺตคา ฯ

ทุตยสิกขาปทํ

[๕๙๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สตุตฺรสวคฺคิยํ ภิกฺขุํ อํกุลฺปิโตทเกน หาสฺเสสุํฯ โส ภิกฺขุ
อุตฺตสนฺโธ อนสฺสาสโก กาลมกาสีฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจมาฯเปฯ
เต อุหฺมายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อํกุลฺปิโตทเกน หาสฺเสสนฺตฺติติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺมุเมห
ภิกฺขเว ภิกฺขุํ อํกุลฺปิโตทเกน หาสฺเสถาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺมุเมห โมจฺมปฺริสา ภิกฺขุํ อํกุลฺปิโตทเกน
หาสฺเสสฺส เนตํ โมจฺมปฺริสา อปฺปสนฺนํ นํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ
วา ภิชฺชโยภาวายฯเปฯ เหวลฺลจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ อํกุลฺปิโตทเก ปาจิตฺตियฺนฺติฯ

[๕๙๖] อํกุลฺปิโตทโก นาม อํกุลฺยาปิ ตฺทหนฺติ ๑ฯ
อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ หสฺสาธิปฺปาโย ๒ กายเนน กายํ อามสฺติ
อาปฺตติ ปาจิตฺตियสุสฯ

[๕๙๗] อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณฺธิ อํกุลฺปิโตทเกน หาสฺเสติ
อาปฺตติ ปาจิตฺตियสุสฯ อุปสมฺปนฺเน เวมฺติโก อํกุลฺปิโตทเกน
หาสฺเสติ อาปฺตติ ปาจิตฺตियสุสฯ อุปสมฺปนฺเน อนฺุปสมฺปนฺนสฺสณฺธิ
๑ ม. อิทํ ปาฐทฺวํยํ นตฺถิฯ ๒ ม. หสฺสาธิปฺปาโยฯ ย. หสฺสาธิปฺปาโยฯ
อํกุลฺปิโตทเกน หาสฺเสติ อาปฺตติ ปาจิตฺตियสุสฯ

[๕๘๒] กาเยน กายปฏิพัทฺฐ อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑
กายปฏิพัทฺฐเณ กายํ อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ กายปฏิพัทฺฐเณ
กายปฏิพัทฺฐ อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ นิสฺสคฺคิเยน
กายํ อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ นิสฺสคฺคิเยน กายปฏิพัทฺฐ
อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสฺติ
อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑

[๕๘๓] อนุปฺสมฺปนฺนํ กาเยน กายํ อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑
กาเยน กายปฏิพัทฺฐ อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ กายปฏิพัทฺฐเณ
กายํ อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ กายปฏิพัทฺฐเณ กายปฏิพัทฺฐ
อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ นิสฺสคฺคิเยน กายํ อามสฺติ อาปตฺติ
ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ นิสฺสคฺคิเยน กายปฏิพัทฺฐ อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑
นิสฺสคฺคิเยน นิสฺสคฺคิยํ อามสฺติ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑

[๕๘๔] อนุปฺสมฺปนฺเน อนุปฺสมฺปนฺนสฺสญฺญิ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑
อนุปฺสมฺปนฺเน เวมฺติโก อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑ อนุปฺสมฺปนฺเน
อนุปฺสมฺปนฺนสฺสญฺญิ อาปตฺติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๑

[๕๘๕] อนาปตฺติ น หสฺสาธิปฺปาโย ๑ สฺติ กรณฺนิเย อามสฺติ
อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาคิ ๑

ทฺถิตฺยสฺสิกฺขาปํ นิกฺกฺจิตํ ๑

๑ ม. หสฺสาธิปฺปาโย ๑ ย. หสฺสาธิปฺปาโย ๑ เอวมฺปฺริปิ ๑

ตติยสิกขาปทํ

[๕๘๖] เตน สมเณ พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเณ สตุตฺรสาวกฺคิยา
ภิกฺขุ อจิรวติยา นทียา อุทฺเท กิพนฺติฯ เตน โข ปน สมเณ
ราชา ปเสนทิ โกสลโล มลฺลิกาย เทวียา สทฺธิ อฺุปริปาสาทวรกโต
โหติฯ อทฺทสา โข ราชา ปเสนทิ โกสลโล สตุตฺรสาวกฺคิเย
ภิกฺขุ อจิรวติยา นทียา อุทฺเท กิพนฺเต ทิสฺวาน มลฺลิกํ เทวี
เอตทโวจ เอเต हे ๑ มลฺลิกे อรหนฺโต อุทฺเท กิพนฺตีติฯ
นิสฺสํสยํ โข มหาราช ภควตา สิกฺขาปทํ อปฺปณฺตตฺตํ เต वा
ภิกฺขุ อปฺปกตฺตณฺฺโนติฯ อถ โข รณฺโณ ปเสนทิสฺส โกสลสุส
เอตทโหสิ เณ นฺุ โข อหํ อฺุปาเยน ภควโต จ น อารโเจยฺย
ภควา จ ชานเญย อิมे ภิกฺขุ อุทฺเท กิพนฺตีติ ๒ฯ อถ โข ราชา
ปเสนทิ โกสลโล สตุตฺรสาวกฺคิเย ภิกฺขุ ปกฺโกสาเปตฺวา เตสํ มหนฺตํ
คฺุพฺปิณฺฑํ อทาสิ อิมํ ฆนฺเต คฺุพฺปิณฺฑํ ภควโต เทธาติฯ
สตุตฺรสาวกฺคิยา ภิกฺขุ ตํ คฺุพฺปิณฺฑํ อาทาย เณ ภควา
เตนฺุสสงฺกมิตฺสุ อฺุสสงฺกमितฺวา ภควนฺตํ เอตทโวจฺจ อิมํ ฆนฺเต
คฺุพฺปิณฺฑํ ราชา [๗] ภควโต เทตีติฯ กหํ ปน ตฺุเมห ภิกฺขเว ราชา
อทฺทสาติฯ อจิรวติยา นทียา ภควา อุทฺเท กิพนฺเตติฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺุเมห โมฆปฺริสา อุทฺเท กิพฺิสฺสถ
๑ ม. เตฯ ๒ ม. กิพิตาติฯ ๓ ม. ปเสนทิ โกสลโลฯ

เนตัม โมฆปุริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา
ภิกฺขุโยถาวาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ อุทฺเท หสฺสธมฺเม ๑ ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ

[๕๘๗] อุทฺเท หสฺสธมฺโม นาม อุปริโคปฺฝเก อุทฺเท
หสฺสธาธิปฺปาโย นิมุขฺชติ วา อุมฺมุขฺชติ วา ปลวติ วา อาปตฺติ
ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ

[๕๘๘] อุทฺเท หสฺสธมฺเม หสฺสธมฺมสฺสณฺณิ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ อุทฺเท หสฺสธมฺเม เวมฺติโก อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ
อุทฺเท หสฺสธมฺเม อหสฺสธมฺมสฺสณฺณิ อาปตฺติ ปาจิตฺตियฺสฺส ฯ

[๕๘๙] เหฏฺฐาโคปฺฝเก อุทฺเท กิพฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ
[๒] นาวาย กิพฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ หตฺเถน วา ปาเทน วา
กฺกฺกฺเจน วา กจฺลา ย วา อุทฺเท หนฺติ ๓ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ
ภาชนคตฺถํ อุทฺทํ วา กณฺชิกํ วา จิรี วา ตกฺกํ วา รชนํ วา
ปฺปสฺสา วา จิกฺขลฺลํ วา กิพฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ

[๕๙๐] อุทฺเท อหสฺสธมฺเม หสฺสธมฺมสฺสณฺณิ อาปตฺติ
ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อุทฺเท อหสฺสธมฺเม เวมฺติโก อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ
อุทฺเท อหสฺสธมฺเม อหสฺสธมฺมสฺสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๕๙๑] อนาปตฺติ น หสฺสธาธิปฺปาโย สติ กรณฺณิเย อุทฺทํ
โธตฺริตฺวา นิมุขฺชติ วา อุมฺมุขฺชติ วา ปลวติ วา ปาโร กจฺจฺนฺโต
๑ ม. หสฺสธมฺเม ฯ ย. หาสฺสธมฺเม ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ ๒ ม. อุทฺเท ฯ
๓ ม. ย. อุทฺทํ ปฺหฺรติ ฯ

นิมุชชติ वा उमुचชति वा प्लवति वा आप्तासु उमुत्तत्तसु
आतिकमुतिकसुसाति १

त्तियसिगुखापत्ति निगुचित् १

จตุตถสิกขาปท

[๕๔๒] เตน สมเณ พุทฺโธ ภควา โภสมุพิย วิหริตี
โหมสิตารามะ เตน โข ปน สมเณ อายสุมา ฉนฺโน อนาจารี
อาจรตี ๑ ภิกขุ เอวมามํสุ มา อาวุโส ฉนฺน เอวรูปุ อกาสิ
เนตํ กปฺปตีติ ๑ โส อนาทรียํ ปฏิจฺจ กโรตีเยว ๑ เย เต ภิกขุ
อปฺปิจฺญา ๑เป ๑ เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม อายสุมา ฉนฺโน อนาทรียํ กริสฺสตีติ ๑เป ๑ สจฺจํ กิร
ตุวํ ฉนฺน อนาทรียํ กโรตีติ ๑ สจฺจํ ภควาตี ๑ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตุวํ โมฆปฺริสฺส อนาทรียํ กริสฺสตี เนตํ
โฆฆปฺริสฺส อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา กิโยภาวาย ๑เป ๑
เอวญฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ อนาทรีย
ปาจิตฺตियฺนฺติ ๑

[๕๔๓] อนาทรียํ นาม เทว อนาทรียานิ ปุคฺคตานาทรียญฺจ
ชฺมมานาทรียญฺจ ๑ ปุคฺคตานาทรียํ นาม อุปสมฺปนฺเนน ปญฺญตฺเตน
วุจฺจมาโน อยํ อุกฺขิตฺโต ๑ วา วมฺภิตฺโต วา ครหิตฺโต วา อิมสฺส
วณฺโณ อกถํ ภวิสฺสตีติ ๑ อนาทรียํ กโรตี อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑
ชฺมมานาทรียํ นาม อุปสมฺปนฺเนน ปญฺญตฺเตน วุจฺจมาโน กลายํ
นสฺเสยฺย วา วินสฺเสยฺย วา อนฺตรชาเยยฺย วาตี ตํ วา น
สิกฺขิตฺตกาโม อนาทรียํ กโรตี อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ๑
๑ ม. อุกฺขิตฺตโก ๑

[๕๕๔] อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสญฺญิ อนาทรียํ กโรติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน เวมฺติโก อนาทรียํ กโรติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสญฺญิ อนาทรียํ
กโรติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๕๕๕] อุปสมฺปนฺเนน ๑ อปฺปญฺจตฺเตน วุจฺจมาโน อิทํ น
สฺลเลขาย น ชฺฐตฺตตาย ๒ น ปาสาทิกตาย น อปจฺยาย น
วิริยารมฺภาย สํวตฺตตีติ อนาทรียํ กโรติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ
อนุปสมฺปนฺเนน ปญฺจตฺเตน วา อปฺปญฺจตฺเตน วา วุจฺจมาโน
อิตํ น สฺลเลขาย น ชฺฐตฺตตาย น ปาสาทิกตาย น อปจฺยาย น
วิริยารมฺภาย สํวตฺตตีติ อนาทรียํ กโรติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ

[๕๕๖] อนุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสญฺญิ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ
อนุปสมฺปนฺเน เวมฺติโก อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน
อนุปสมฺปนฺนสญฺญิ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ

[๕๕๗] อนาปตฺติ เอวํ อมฺหากํ อจฺริยานํ อุกฺคโห
ปริปฺจฺจนาติ ภณฺติ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาติ ฯ
จตฺตฺถสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. อัย ปาโจ นตฺติ ฯ ๒ ม. ชฺฐตฺตตาย ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ

ปลงจมสิกขาปทํ

[๕๕๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยฺ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สตฺตฺรสวคฺคิเย ภิกฺขุ ภีสาเปนฺติฯ เต ภีสาปิยมาณา โรทฺหนฺติฯ
ภิกฺขุ เอวมาหํสุ กิสฺส ตุมฺเห อวฺโส โรทฺถาติฯ อิเม อวฺโส
นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อเมฺห ภีสาเปนฺตีติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ
เต อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุ ๑ ภีสาเปสฺสนฺตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกฺขเว
ภิกฺขุ ๒ ภีสาเปถาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครฺหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
หิ นาม ตุมฺเห โมฆปฺริสา ภิกฺขุ ๓ ภีสาเปสฺสถ เนตํ โมฆปฺริสา
อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวายฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน
ภิกฺขุ ภิกฺขุ ภีสาเปยฺย ปาจิตฺตियนฺติฯ

[๕๕๙] โข ปนาติ โข ยาทีโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ
อຍ อิมสฺมี อตฺถธ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ ภิกฺขุนฺติ อณฺณํ ภิกฺขุํฯ
ภีสาเปยฺยาคิ อุปสมฺปนฺโน อุปสมฺปนฺนํ ภีสาเปตฺถกาโม รูปํ วา
สทฺทํ วา คนฺธํ วา รสํ วา โฝฏฺจพฺพํ วา อุปสํหฺรติ ภาเยยฺย
วา โส น วา ภาเยยฺย อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺสฯ โจรกนฺตาริ
วา วาพกนฺตาริ วา ปีสาจกนฺตาริ วา อาจิกฺขติ ภาเยยฺย วา
๑-๒-๓ ม. ภิกฺขุํฯ

โส น วา ภาเยยฺย อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๖๐๐] อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณฺณี ภีสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน เวตติโก ภีสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสฺสณฺณี ภีสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๖๐๑] อุปสมฺปนฺโน ๑ อนุปสมฺปนฺนํ ภีสาเปตฺกามิ รูปี วา
สทฺทํ วา คนฺธํ วา รสํ วา โผฏฺฐพฺพํ วา อุปสํหฺรติ ภาเยยฺย
วา โส น วา ภาเยยฺย อาปตฺติ ทฺกฺกณฺฏสฺส ฯ โจรกนฺตาริ
วา วาพกนฺตาริ วา ปีสาจกนฺตาริ วา อาจิกฺขติ ภาเยยฺย วา
โส น วา ภาเยยฺย อาปตฺติ ทฺกฺกณฺฏสฺส ฯ

[๖๐๒] อนุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณฺณี อาปตฺติ ทฺกฺกณฺฏสฺส ฯ
อนุปสมฺปนฺเน เวตติโก อาปตฺติ ทฺกฺกณฺฏสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน
อนุปสมฺปนฺนสฺสณฺณี อาปตฺติ ทฺกฺกณฺฏสฺส ฯ

[๖๐๓] อนาปตฺติ น ภีสาเปตฺกามิ รูปี วา สทฺทํ วา
คนฺธํ วา รสํ วา โผฏฺฐพฺพํ วา อุปสํหฺรติ โจรกนฺตาริ วา
วาพกนฺตาริ วา ปีสาจกนฺตาริ วา อาจิกฺขติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ปฺลยจฺมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. อัย ปาโจ นตฺถิ ฯ

ฉฏฐสิกขาปทํ

[๖๐๔] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา ภคฺเชสุ วิหริติ สุสุมารคิเร
 เกสกลาวเน มิกทายะ เตน โข ปน สมเขน ภิกฺขุ เหมนฺตฺติเก
 มาเส อณฺณตฺรํ มหนตฺตํ สุสิรกกฺกัจจํ โชติ สฺมาทหิตฺวา วิสิพฺเพสฺสุ ๗
 ตสฺมี จ สุสิเร กณฺหสฺปโป อคฺคิณา สนฺตตฺโต นิกฺขมิตฺวา ภิกฺขุ
 ปริปาเตสิ ๗ ภิกฺขุ ตหี ตหี ปชาวีสุ ๗ เย เต ภิกฺขุ
 อปฺปิจฺฉา ๗เป ๗ เต อฺชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
 ภิกฺขุ โชติ สฺมาทหิตฺวา วิสิพฺเพสฺสนฺตฺติ ๗เป ๗ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว
 ภิกฺขุ โชติ สฺมาทหิตฺวา วิสิพฺเพนฺตฺติ ๗ สจฺจํ ภควาติ ๗ วิครหิ
 พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา โชติ
 สฺมาทหิตฺวา วิสิพฺเพสฺสนฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนํ วา
 ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขเว อวณฺจ ปน
 ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
 วิสิวนาเปกฺโข ๑ โชติ สฺมาทหฺยฺย วา สฺมาทหาเปยฺย วา
 ปาจิตฺติยฺนฺติ ๗ เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ๗

[๖๐๕] เตน โข ปน สมเขน ภิกฺขุ คิลานา โหนฺติ ๗
 คิลานปฺจฺฉกา ภิกฺขุ คิลานเ ภิกฺขุ เอตทโวจํ กจฺจาวุโส ขมนิยํ
 กจฺจิ ยาปฺนิยฺนฺติ ๗ ปุพฺเพ มยํ อวฺวโส โชติ สฺมาทหิตฺวา วิสิพฺเพม
 # ๑ ม. ย. วิสิพฺพนาเปกฺโข ๗ เอวมฺปฺริปี ๗

เตน โน ฆาสฺว โหติ อิทานิ ปน ภควตา ปฏิกขิตตุนฺติ
กุกกุจฺจายนฺตา น วิสทิพฺเพม เตน โน น ฆาสฺว โหตีติ ฯ ภควโต
เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อุนฺชานามิ ภิกฺขเว คีลาเนน ภิกฺขุณา โชตี
สมาทหิตฺวา वा สmaatหาเปตฺวา वा วิสทิพฺเพตฺถุ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺกเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ อคิลาโน วิสึวนาเปกฺโข
โชตี สmaatเหยยฺย वा สmaatหาเปยฺย वा ปาจิตฺตियนฺติ ฯ
เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๖๐๖] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ ปทีเปปิ โชติเกปิ
ชนฺตตามเรปิ กุกกุจฺจายนฺติ ๑ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ
อุนฺชานามิ ภิกฺขเว ตถารูปปจฺจยา โชตี สmaatหิตฺตุ สmaatหาเปตฺถุ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺกเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
อคิลาโน วิสึวนาเปกฺโข โชตี สmaatเหยยฺย वा สmaatหาเปยฺย वा
อณฺณตฺตร ตถารูปปจฺจยา ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๖๐๗] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมิมิ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อคิลาโน นาม ยสฺส วินา
อคฺคิณา ฆาสฺว โหติ ฯ คีลาโน นาม ยสฺส วินา อคฺคิณา น
ฆาสฺว โหติ ฯ วิสึวนาเปกฺโขติ ตปฺปิตฺตกาโม ฯ โชติ นาม อคฺคิ
วฺจฺจติ ฯ สmaatเหยยฺยติ สยํ สmaatหติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

๑ ย. เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ น ปทีเปสฺสุ โชติเกปิ ชนฺตตามเรปิ กุกกุจฺจายนฺตา ฯ

สมาทหาเปยฺยาติ อณฺณํ อาณาเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
สกี อาณตฺโต พหุํปี สมาทหติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อณฺณตฺร ตถารูปจฺจยาติ จเปตฺวา ตถารูปจฺจยํ ฯ

[๖๐๘] อคิลาโน อคิลานสณฺณิ วิสีวนาเปกฺโข โชตี สมาทหติ
วา สมาทหาเปติ วา อณฺณตฺร ตถารูปจฺจยา อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อคิลาโน เวมตฺติโก วิสีวนาเปกฺโข โชตี สมาทหติ วา
สมาทหาเปติ วา อณฺณตฺร ตถารูปจฺจยา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อคิลาโน คิลานสณฺณิ วิสีวนาเปกฺโข โชตี สมาทหติ วา สมาทหาเปติ
วา อณฺณตฺร ตถารูปจฺจยา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปฏฺฐิตํ
อฺกฺขิปติ อาปตฺติ ทฺกฺกณฺนสฺส ฯ คิลาโน อคิลานสณฺณิ อาปตฺติ
ทฺกฺกณฺนสฺส ฯ คิลาโน เวมตฺติโก อาปตฺติ ทฺกฺกณฺนสฺส ฯ คิลาโน
คิลานสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๖๐๙] อนาปตฺติ คิลานสฺส อณฺณเณน กตํ วิสีพฺเพติ
วิทฺตฺตฺตฺกํ ๑ วิสีพฺเพติ ปทีเปปี ๒ โชตฺเกปี ๓ ชนฺดาฆเรปี ๔
ตถารูปจฺจยา อาปทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

นฺนฺจสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. วิตฺตฺตฺตฺกํ ฯ ๒-๓-๔ ม. ปีสทฺโท นตฺถิ ฯ

สตุตมสิกขาปทํ

[๖๑๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเน
กลนุทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ ตโปเท นุหายนฺติฯ
อดโข ๑ ราชา มากโธ เสนิโย พิมฺพิสาโร สีลํ นุหายิสฺสามิติ
ตโปทํ คนฺตุวา ยาว อยฺยา นุหายนฺตีติ เอกมนฺตํ ปฏฺิมาเนสิฯ
ภิกฺขุ ยาว สมนุชการา นุหายิสฺสุฯ อดโข ราชา มากโธ เสนิโย
พิมฺพิสาโร วิกาเล สีลํ นุหายิตฺวา นครทฺวารे ธกฺกิตฺเต ๒ พหิเนคเร
วสีตฺวา กาลสุเสว อสมฺภินฺเนน วิเลปนฺเนน येन ภควา
เตนุปลฺสงฺกมิ อุปลฺสงฺกमितฺวา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทิฯ
เอกมนฺตํ นิสินฺนํ โข ราชานํ มากธํ เสนियํ พิมฺพิสารํ ภควา
เอตทโวจ กิสฺส ตฺวํ महाराज कालसुसेव आकितो अस्मिभिननेन
विलेपेननादिฯ อดโข ราชา มากโธ เสนิโย พิมฺพิสาโร ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสิฯ อดโข ภควา ราชานํ มากธํ เสนियํ พิมฺพิสารํ
ธมฺมिया กถาย สนฺทสฺเสสิ สฺมาทเปสิ สฺมุตฺเตเชสิ สฺมปหํเสสิฯ
อดโข ราชา มากโธ เสนิโย พิมฺพิสาโร ภควตา ธมฺมिया กถาย
สนฺทสฺสีโต สฺมาทปิโต สฺมุตฺเตชิตो สฺมปหंसितो อฏฺฐายาสนา
ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณฺณํ กตฺวา ปกุกามิฯ อดโข ภควา
เอตสฺมี นิทานे एतस्मिं पकरणे भिक्षुसङ्घं สนฺนิปาตาเปตฺวา
ภิกฺขุ ปฏฺิปุจฺฉิ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ ราชานํปิ ปสฺสตีตฺวา น
๑ ม. ย. เตน โข ปน สมเยนฯ ๒ ม. ธกฺกิตฺเตฯ

มตฺตํ ชานิตฺวา นุหายนฺตฺติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปุริสา ราชานํปี ปสฺสิตฺวา
น มตฺตํ ชานิตฺวา นุหายุสฺสนฺติ เนตํ ภิกฺขเว อปฺปสนฺนानํ วา
ปสาทาย ปสนฺนानํ วา ภิกฺขโสภาวาย ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ โอรนทฺตมาสํ ๑
นุหાયฺย ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุนํ สิกฺขาปทํ
ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๖๑๑] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ อญฺหสมเย ปริพาหสมเย
กุกฺกจฺจายนฺตา น นุหายนฺติ เสทคเตน คตฺเตน สยฺนฺติ ฯ จิวฺริปี
เสนาสนํปี ทุสฺสติ ฯ ภควโต เอตมตฺตํ อารโจะสฺสุ ฯ อนฺชานามิ
ภิกฺขเว อญฺหสมเย ปริพาหสมเย โอรนทฺตมาสํ นุหายุตฺถุ เอวญฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ
โอรนทฺตมาสํ นุหાયฺย อญฺจตร สมยา ปาจิตฺตियํ ฯ ตตฺถายํ
สมโย ทิยทฺโธ มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ วสฺสานสฺส ปจโม
มาโส อิจฺเจเต อทฺตเตยฺยมาสา อญฺหสมโย ปริพาหสมโย
อํยํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุนํ สิกฺขาปทํ
ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๖๑๒] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ คิลานา โหนฺติ ฯ
คิลานปฺจจฺจกา ภิกฺขุ คิลานเ ภิกฺขุ เอตทวโจ กจฺจาวุโส ขมณียํ
๑ โอรนทฺตมาสนฺติปี ปาจา ฯ

กจฺจิ ขาปนียนฺติ ฯ ปุพฺเพ มยฺ อวฺโส โอรนทฺธมฺมาสํ นฺหายน
เตน โน ฆาสฺ โหติ อิทานิ ปน ภควตา ปฏิกฺขิตฺตฺนฺติ
กุกฺกฺจฺจายนฺตา น นฺหายน เตน โน น ฆาสฺ โหตีติ ฯ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อนุชานามิ ภิกฺขเว คิลานน ภิกฺขุณา
โอรนทฺธมฺมาสํ นฺหายิตฺถุ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อฺภูทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ โอรนทฺธมฺมาสํ นฺหาเยยฺย อลฺลตฺร
สมฺมา ปาจิตฺตियฺ ฯ ตตฺถายํ สมฺโม ทิยทฺโธ มาโส เสโส
คิมฺหानนฺติ วสฺสานสฺส ปจฺโม มาโส อิจฺเจเต อทฺธมฺเตยฺยมาสา
อฺณฺหสมฺโม ปริพาหสมฺโม คิลานสมฺโม อยํ ตตฺถ สมฺโมติ ฯ
เอวฺจจิทฺถิ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปลฺลตฺตํ โหติ ฯ

[๖๑๓] เตน โข ปน สมฺเขน ภิกฺขุ นวกมฺมํ กตฺวา
กุกฺกฺจฺจายนฺตา น นฺหายนฺติ [๑] เสทกเตน คตฺเตน สยฺนฺติ ฯ จิวฺรปี
เสนาสนปี ทฺุสฺสตี ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อนุชานามิ
ภิกฺขเว กมฺมสมฺเม โอรนทฺธมฺมาสํ นฺหายิตฺถุ เอวฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อฺภูทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ โอรนทฺธมฺมาสํ
นฺหาเยยฺย อลฺลตฺร สมฺมา ปาจิตฺตियฺ ฯ ตตฺถายํ สมฺโม ทิยทฺโธ
มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ วสฺสานสฺส ปจฺโม มาโส อิจฺเจเต
อทฺธมฺเตยฺยมาสา อฺณฺหสมฺโม ปริพาหสมฺโม คิลานสมฺโม กมฺมสมฺโม
อยํ ตตฺถ สมฺโมติ ฯ เอวฺจจิทฺถิ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ
ปลฺลตฺตํ โหติ ฯ

๑ ม. เต ฯ

[๖๑๔] เตน โข ปน สมเยน ภิกขุ อทฺธานมกฺกํ คนฺตฺวา
กุกฺกัจจายนฺตฺวา น นฺหายนฺติ [๑] เสทกเตน คตฺเตน สยนฺติ ฯ จีวรํปี
เสนาสนํปี ทุสฺสตี ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจตฺถํ ฯ อนุชานามิ
ภิกขเว อทฺธานคมนสมเย โอรนทฺธมมาลํ นฺหายิตฺถึ เอวฺจ ปน
ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกขุ โอรนทฺธมมาลํ
นฺหาเยยฺย อณฺตฺร สมยา ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมโย
ทฺยทฺโธ มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ วสฺसानสฺส ปจฺโม มาโส
อิจฺเจเต อทฺธมเตยฺยมาสา อณฺตฺรสมโย ปริพาหสมโย คิลานสมโย
กมฺมสมโย อทฺธานคมนสมโย อयํ ตตฺถ สมโยติ ฯ เอวฺจิทฺถิ
ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺตฺตํ โหติ ฯ

[๖๑๕] เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา ภิกขุ อชฺโฆกาเส
จีวรกมฺมํ กโรนฺตฺวา สรเชน วาเตน โอกิณฺณา โหนฺติ เทโว จ
โถกํ โถกํ ผุสฺสี ๒ ฯ ภิกขุ กุกฺกัจจายนฺตฺวา น นฺหายนฺติ กิณฺเณน
คตฺเตน สยนฺติ ฯ จีวรํปี เสนาสนํปี ทุสฺสตี ฯ ภควโต เอตมตฺถํ
อโรเจตฺถํ ฯ อนุชานามิ ภิกขเว วาตวฺภูจิสฺมเย โอรนทฺธมมาลํ
นฺหายิตฺถึ เอวฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทิสฺเสยฺยถ
โย ปน ภิกขุ โอรนทฺธมมาลํ นฺหาเยยฺย อณฺตฺร สมยา
ปาจิตฺติยํ ฯ ตตฺถายํ สมโย ทฺยทฺโธ มาโส เสโส คิมฺหานนฺติ
วสฺसानสฺส ปจฺโม มาโส อิจฺเจเต อทฺธมเตยฺยมาสา อณฺตฺรสมโย
ปริพาหสมโย คิลานสมโย กมฺมสมโย อทฺธานคมนสมโย
๑ ม. เต ฯ ๒ ม. ผุสสายตี ฯ

วาทวฏฺฐิสมโย อัย ตตฺถ สมโยติ ฯ

[๖๑๖] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมี อตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ โอเรนทฺตมมาสนฺติ
อุนกทฺตมมาสี ฯ นฺหาเยยฺยาติ จุณฺเณน วา มตฺติกาย วา นฺหายติ ฯ
ปโยเค ทุกฺกภูํ ฯ นฺหานปริโยसानเ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
อณฺตฺร สมยาติ จเปตฺวา สมยํ ฯ อณฺทสมโย นาม ทิยทฺโฆ
มาโส เสโส คิมฺหานํ ฯ ปริพาหสมโย นาม วสฺसानสฺส ปจฺโม
มาโส ฯ อิจฺเจเต อทฺตมเตยฺยมาสา อณฺทสมโย ปริพาหสมโยติ
นฺหายิตพฺพํ ฯ กิลานสมโย นาม ยสฺส วินา นฺหานน น ภาสุ
โหติ ฯ กิลานสมโยติ นฺหายิตพฺพํ ฯ กมฺมสมโย นาม อนฺตมโส
ปริเวณฺปิ สมฺมฏฺฐิ โหติ ฯ กมฺมสมโยติ นฺหายิตพฺพํ ฯ
อทฺธานคมนสมโย นาม อทฺตโยชนํ คมิสฺสามิติ นฺหายิตพฺพํ
คจฺจนฺเตน นฺหายิตพฺพํ คเตน นฺหายิตพฺพํ ฯ วาทวฏฺฐิสมโย นาม
ภิกฺขุ สฺรเชน วาเตน โอกิณฺณา โหนฺติ เทว วา ตีณิ วา
อุทกมุสิตานิ กายเ ปตฺตานิ โหนฺติ ฯ วาทวฏฺฐิสมโยติ นฺหายิตพฺพํ ฯ

[๖๑๗] อุนกทฺตมมาเส อุนกสณฺณิ อณฺตฺร สมยา นฺหายติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อุนกทฺตมมาเส เวมฺติโก อณฺตฺร สมยา
นฺหายติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อุนกทฺตมมาเส อติเรกสณฺณิ
อณฺตฺร สมยา นฺหายติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อติเรกทฺตมมาเส
อุนกสณฺณิ อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ อติเรกทฺตมมาเส

เวมตีโก อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ อติเรกทูตมาเส อติเรกสณฺณี
อนาปตติ ฯ

[๖๑๘] อนาปตติ สมเย อทูตมาสํ นุหายติ อติเรกทูตมาสํ
นุหายติ ปารี คจฺจนฺโต นุหายติ สพฺพปจฺจนฺติเมสุ ชนฺปะเทสุ
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ
สตุตฺตมสฺสิกขาปํ นิกฺขิตํ ฯ

อฏฺฐมสิกขาปทํ

[๖๑๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺหิ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน สมฺพหุลา
ภิกฺขุ จ ปริพฺพาชกา จ สาเกตา สาวตถึ อทฺธานมคฺคปฺปฏิปฺนฺนา
โหนติฯ อนนฺตรามคฺเค โจรา นิกฺขमितฺวา เต อจฺฉินฺหิตฺสุฯ
สาวตถึยา ราชภฺญา นิกฺขमितฺวา เต โจเร สภณฺฑเท กเหตฺวา
ภิกฺขุณฺหิ สนฺตฺติเก พุตฺติ ปาเหสฺสุ อากจฺฉนฺตฺตุ ภทฺทนฺตฺตา สกํ สกํ
จิวฺริ สลฺยชานิตฺวา คณฺหนฺตฺตฺติฯ ภิกฺขุ จิวฺริ ๑ น สลฺยชานนฺตฺติฯ
มนุสฺสตา ๒ อฺขุฉายนฺตฺติ จียนฺตฺติ วิปาเจนฺตฺติ กถํ หิ นาม ภทฺทนฺตฺตา
อตฺตโน อตฺตโน จิวฺริ น สลฺยชานิตฺสสนฺตฺติติฯ อสฺสโสสฺสุ โข
ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อฺขุฉายนฺตฺตานํ จียนฺตฺตานํ วิปาเจนฺตฺตานํฯ
อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเจสฺสุฯ อถ โข ภควา
เอตสฺมี นิทาเน เอตสฺมี ปกรณฺเ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา
ภิกฺขุณฺหิ ตทฺนุจฺฉวิกํ ตทฺนุโลมิกํ ฆมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
เตนหิ ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺหิ สิกฺขาปทํ ปญฺญาเปสฺสสามิ ทส อตฺถวเส
ปฺปฏิจฺจ สงฺฆสฺสจฺจุตฺตาย สงฺฆผาสฺสตายฯเปฯ สทฺธมฺมจฺฉิตฺติยา
วินยานุคฺคหฺยาฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทฺทิสฺเสยฺยาถ นว
ปน ภิกฺขุณา จิวฺรลาเภเน ตินฺณํ ทฺวพฺพณฺณกรณานํ อลฺยตฺตรํ
ทฺวพฺพณฺณกรณํ อาทาตพฺพิ นีลํ วา กทฺทมํ วา กาฬสามํ วาฯ
อนาธา เจ ภิกฺขุ ตินฺณํ ทฺวพฺพณฺณกรณานํ อลฺยตฺตรํ ทฺวพฺพณฺณกรณํ
๑ ม. อัย ปาโจ นตฺติฯ ๒ ม. เตฯ

นํว จีวรํ ปริภุญชฺชยุช ปาจิตฺตियนฺตฺติ ฯ

[๖๒๐] นํว นาม อกตกปป์ วุจฺจติ ฯ จีวรํ นาม จนนํ
จีวรานํ อณฺณตฺรํ จีวรํ ฯ ตินฺณํ ทุพฺพณฺณกรณานํ อณฺณตฺรํ
ทุพฺพณฺณกรณํ อาทาตพฺพนฺตฺติ อนฺตมโส กุสฺสกุเคนปี อาทาตพฺพํ ฯ
นึลํ นาม เทว นึลานิ กัสนึลํ ปลาสนึลํ ฯ กทฺทโม นาม โอทโก
วุจฺจติ ฯ กาทฺสามํ นาม ชงฺกิชฺชิจิ กาทฺกํ ๑ ฯ อนาธา เจ ภิกฺขุ
ตินฺณํ ทุพฺพณฺณกรณานํ อณฺณตฺรํ ทุพฺพณฺณกรณนฺตฺติ อนฺตมโส
กุสฺสกุเคนปี อนาธิยิตฺวา ตินฺณํ ทุพฺพณฺณกรณานํ อณฺณตฺรํ
ทุพฺพณฺณกรณํ นํว จีวรํ ปริภุญชฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๖๒๑] อนาทินฺเน อนาทินฺนสฺสณฺธิ ปริภุญชฺติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อนาทินฺเน เวตฺติโก ปริภุญชฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
อนาทินฺเน อาทินฺนสฺสณฺธิ ปริภุญชฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
อาทินฺเน อนาทินฺนสฺสณฺธิ อาปตฺติ ทุกฺกสฺส ฯ อาทินฺเน เวตฺติโก
อาปตฺติ ทุกฺกสฺส ฯ อาทินฺเน อาทินฺนสฺสณฺธิ อนาปตฺติ ฯ

[๖๒๒] อนาปตฺติ อาธิยิตฺวา ปริภุญชฺติ กปฺโป นญฺโจ โหติ
กปฺปกโตกาโส ชินฺนโณ โหติ กปฺปกเตน อกปฺปกตํ สํสิพฺพิตํ โหติ
อกฺคเพ อนฺนวาเต ปริภุญชฺเต อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

อฏฺฐมสฺติกาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. ย. กาทสามกํ ฯ

นวมสิกขาปท

[๖๒๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺ วิหริติ เขตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสุมา
อุปนนุโท สกฺยปฺตุโต ภาตฺโน สทฺธิวิหาริกสุส ภิกฺขุโน สามํ
จีวรํ วิกฺขฺเปตฺวา อปฺจจุทฺธารกํ ๑ ปริภุชฺชติฯ อถโฆ โส ภิกฺขุ
ภิกฺขุณฺเฒ เอตมคฺคํ อาโรเจสิ อยฺ อวฺโส อายสุมา อุปนนุโท
สกฺยปฺตุโต มยฺหํ สามํ จีวรํ วิกฺขฺเปตฺวา อปฺจจุทฺธารกํ
ปริภุชฺชตีติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปีจฺณาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จียฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสุมา อุปนนุโท สกฺยปฺตุโต
ภิกฺขุสุส สามํ จีวรํ วิกฺขฺเปตฺวา อปฺจจุทฺธารกํ ปริภุชฺชิสฺสตีติ
ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ อุปนนุท ภิกฺขุสุส สามํ จีวรํ วิกฺขฺเปตฺวา
อปฺจจุทฺธารกํ ปริภุชฺชีสีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ โมจฺมปฺริส ภิกฺขุสุส สามํ จีวรํ
วิกฺขฺเปตฺวา อปฺจจุทฺธารกํ ปริภุชฺชิสฺสตี เนตํ โมจฺมปฺริส
อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขุโยภาวายฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน
ภิกฺขุ ภิกฺขุสุส วา ภิกฺขุณฺิยา วา สิกฺขมฺานาย วา สามเณรสุส
วา สามเณรียา วา สามํ จีวรํ วิกฺขฺเปตฺวา อปฺจจุทฺธารกํ
ปริภุชฺชเยยฺย ปาจิตฺตียนฺติฯต

๑ ม. ย. อปฺจจุทฺธารณํฯ เอวมฺปฺริปีฯ

[๖๒๔] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๗เป๗ ภิกขุติ ๗เป๗ อัย
 อิมสฺมี อตเถ อธิปเปโต ภิกขุติ ๗ ภิกขุสฺสาติ อณฺณสฺส ภิกขุสฺส ๗
 ภิกขุณี นาม อุภโตสงฺฆเม อุปสมปฺนนา ๗ สิกฺขมานา นาม เทว
 วสฺถานิ ฉสุ ฌมฺเมสุ สิกฺขิตฺตสิกฺขา ๗ สามเณโร นาม
 ทสฺสิกฺขาปทิกโก ๗ สามเณรี นาม ทสฺสิกฺขาปทิกกา ๗ สามนฺติ สย
 วิกปฺเปตฺวา ๗ จีวรํ นาม ฉนฺนํ จีวรานํ อณฺณตฺริ จีวรํ วิกปฺปนฺนํ
 ปจฺฉิมํ ๗ วิกปฺปนํ นาม เทว วิกปฺปนา สมฺมุขาวิกปฺปนา จ
 ปรมฺมุขาวิกปฺปนา จ ๗ สมฺมุขาวิกปฺปนา นาม อิมํ จีวรํ ตฺยหํ
 วิกปฺเปมิ อิตฺถนฺนามสฺส วาติ ๗ ปรมฺมุขาวิกปฺปนา นาม อิมํ
 จีวรํ วิกปฺปนฺตถาย ตฺยหํ ทมฺมีติ ๗ เตน วตฺตพฺโพ โโก เต
 มิตฺโต वा สนฺทิฏฺโฐ วาติ ๗ อิตฺถนฺนาโม จ อิตฺถนฺนาโม จาติ ๗
 เตน วตฺตพฺโพ อหํ เตสํ ทมฺมิ เตสํ สนฺตํ ปรีกฺขฺช วา
 วิสฺสชฺเชหิ वा ยถาปจฺจยํ वा กโรหีติ ๗ อปจฺจุทฺธารกํ นาม
 ตสฺส วา อทินฺนํ ตสฺส วา อวิสฺสาเสนฺโต ๑ ปรีกฺขฺชติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๗

[๖๒๕] อปจฺจุทฺธารเก อปจฺจุทฺธารกสฺถณฺณี ปรีกฺขฺชติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๗ อปจฺจุทฺธารเก เวมตีโก ปรีกฺขฺชติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺตียสฺส ๗ อปจฺจุทฺธารเก ปจฺจุทฺธารกสฺถณฺณี ปรีกฺขฺชติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ อธิกฺกเจติ वा วิสฺสชฺเชหิ वा อาปตฺติ
 ทุกฺกฏสฺส ๗ ปจฺจุทฺธารเก อปจฺจุทฺธารกสฺถณฺณี อาปตฺติ

๑ ม. อวิสฺสสนฺโต ๗

ทุกกณฺฐสฺส ฯ ปจฺจุทฺธารเก เวมฺติโก อปฺตติ ทฺกกณฺฐสฺส ฯ

ปจฺจุทฺธารเก ปจฺจุทฺธารกสณฺณี อนาปฺตติ ฯ

[๖๒๖] อนาปฺตติ โส วา เทติ ตสฺส วา วิสฺสาสนฺโต ๑
ปริภุชฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิคมฺมิกสฺสชาติ ฯ

นวมสติกาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. วิสฺสสนฺโต ฯ

ทสมสิกขาปทํ

[๖๒๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺหิ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน สตุตฺตรสวคฺคิยา
ภิกฺขุ อสนฺนินฺหิตปริกฺขารา โหนฺติฯ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สตุตฺตรสวคฺคิยานํ
ภิกฺขุณฺํ ปตฺตํปี จีวรํปี อปฺนิเชนฺติฯ สตุตฺตรสวคฺคิยา
ภิกฺขุ นพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ เอตทโวจฺจํ เทถาวุโส อมฺหากํ ปตฺตํปี
จีวรํปีติฯ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ หสนฺติฯ เต โรทฺหนฺติฯ ภิกฺขุ
เอวมฺहांสุ กิสฺส ตฺตฺเมห อวฺโส โรทฺถาติฯ อิม อวฺโส
นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อมฺหากํ ปตฺตํปี จีวรํปี อปฺนิเชนฺตีติฯ เย เต
ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อฺขุณฺณายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺํ ปตฺตํปี จีวรํปี อปฺนิเชสฺสนฺตีติ
ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺํ ปตฺตํปี จีวรํปี อปฺนิเชธาติฯ
สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม
ตฺตฺเมห โมจฺมปฺริสา ภิกฺขุณฺํ ปตฺตํปี จีวรํปี อปฺนิเชสฺสถ เนตํ
โมจฺมปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขโยภาวาย
ฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺกฺกฺกํเสยฺยถ โย
ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสุส ปตฺตํ วา จีวรํ วา นิสีหนํ วา สฺตฺถิมรํ วา
กายพนฺธนํ วา อปฺนิเชยฺย วา อปฺนิธาเปยฺย วา อนตฺตมโส
หสฺสาเปกฺโขปี ๑ ปาจิตฺติยนฺติฯ
๑ ม. หสสาเปกฺโขปีฯ ย. หสสาเปกฺโขปีฯ เอวมฺปฺริปีฯ

[๖๒๘] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๗เป ๗ ภิกขุติ ๗เป ๗ อัย
อิมสฺมี อคฺเถ อธิปเปโต ภิกขุติ ๗ ภิกขุสฺสาคิ อณฺณสฺส ภิกขุสฺส ๗
ปตฺโต นาม เทว ปตฺตา อโยปตฺโต มตฺตिकाปตฺโต ๗ จีวร
นาม ฉนฺนํ จีวรานํ อณฺณตรํ จีวรํ วิกปฺปนุปคํ ปจฺฉิมํ ๗
นีสีนํ นาม สทลํ วุจฺจติ ๗ สฺวจิฆริ นาม สฺวจิกํ วา อสฺวจิกํ
วา ๗ กายพฺนุชนํ นาม เทว กายพฺนุชนานิ ปญฺญิกํ ๑ สฺสกรนฺตํ ๗
อปฺนิเชยฺยาติ สยํ อปฺนิเชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ อปฺนิชาเปยฺยาติ
อณฺณํ อาณาเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ สกึ อาณตฺโต
พหุํปี อปฺนิเชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ อนฺตมโส
หฺสฺสาเปกฺโขปีติ กิพาธิปฺปาโย ๗

[๖๒๙] อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณฺณี ปตฺตํ วา จีวรํ วา
นีสีนํ วา สฺวจิฆริ วา กายพฺนุชนํ วา อปฺนิเชติ วา อปฺนิชาเปติ วา
อนฺตมโส หฺสฺสาเปกฺโขปี อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ อุปสมฺปนฺเน
เวมตีโก ปตฺตํ วา จีวรํ วา นีสีนํ วา สฺวจิฆริ วา กายพฺนุชนํ
วา อปฺนิเชติ วา อปฺนิชาเปติ วา อนฺตมโส หฺสฺสาเปกฺโขปี
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ อุปสมฺปนฺเน อนฺตมโส หฺสฺสาเปกฺโขปี ปตฺตํ
วา จีวรํ วา นีสีนํ วา สฺวจิฆริ วา กายพฺนุชนํ วา อปฺนิเชติ
วา อปฺนิชาเปติ วา อนฺตมโส หฺสฺสาเปกฺโขปี อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ๗ อณฺณํ ปริกฺขาริ อปฺนิเชติ วา อปฺนิชาเปติ วา อนฺตมโส
หฺสฺสาเปกฺโขปี อาปตฺติ พุทฺกณฺนสฺส ๗ อนฺตมโส หฺสฺสาเปกฺโขปี ปตฺตํ วา
๑ ม. ปญฺญิกา ๗

จีวรํ वा अणुं वा परिखारि अप्पिचेत्ति वा अप्पिชาเปत्ति वा
อนตฺมโส หสฺสาเปกฺโขปิ อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ๑ อนุปฺสมฺปนฺเน
อุปฺสมฺปนฺนสฺสณิ อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ๑ อนุปฺสมฺปนฺเน เวตฺติโก
อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ๑ อนุปฺสมฺปนฺเน อนุปฺสมฺปนฺนสฺสณิ อาปตฺติ
ทุกฺกกุสฺส ๑

[๖๓๐] อนาปตฺติ น หสฺสาธิปฺปาโย ทฺนฺนิกฺขิตฺตํ ปฺภิสฺสามติ
ธมฺมี กถํ กตฺวา ทสฺสามิติ ปฺภิสฺสามติ อุมฺมตฺตกฺกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑

ทสมฺสฺกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

สุรฺาปานวฺกฺโค ฉฺนฺนโส ๑

ตสฺสุทฺทานํ

สุรฺา อํกุติ หาโส จ ๑ อนุทริยญจ ภิสนฺนา ๒

โชติ นฺหฺนทฺพฺพณฺณํ สํมํ อปฺปิเชน จาติ ๑

๑ โดยญจ ๑ อิติปี ปาโส ๑ ๒ ม. ภิสนํ ๑

สปปาณกวกุคฺคสฺส ปจฺมสติฯปาหํ

[๖๑๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวาคฺคิยํ วิหฺรติ เชตฺวนเ
อนาถปฺปญฺทิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อุทายิ อิตฺธาโส โหติฯ กากา จสฺส อมฺนาปา โหนฺติฯ โส
กาเก วิชฺฌิตฺวา [๑] สีสํ ฉินฺทิตฺวา สฺวเล ปฏฺธิปาฎฺฐิยา จเปสิฯ ภิกฺขุ
เอวมาหํสุ เณนิเม อวฺุโส กากา ชีวิตา โวโรปิตาติฯ มยา
อวฺุโส อมฺนาปา เม กากาติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺณา
ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ ถลํ หิ นาม อายสฺมา
อุทายิ สลฺยจิจฺจ ปาณํ ชีวิตา โวโรเปสฺสตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร
ตฺวํ อุทายิ สลฺยจิจฺจ ปาณํ ชีวิตา โวโรเปสีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ
วิกฺรหิ พุทฺโธ ภควา ถลํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺุริส สลฺยจิจฺจ
ปาณํ ชีวิตา โวโรเปสฺสสิ เนตํ โมฆปฺุริส อปฺปสฺนฺนํ วา
ปฺสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิยฺโยภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปหํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ สลฺยจิจฺจ
ปาณํ ชีวิตา โวโรเปยฺย ปาจิตฺตियนฺติฯ

[๖๑๒] โย ปนาติ โย ยาธิโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ
อຍํ อิมสฺมี อตฺถเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ สลฺยจิจฺจาติ ชานนฺโต
สลฺยชานนฺโต เจจฺจ อภิวิตฺติตฺวา วิตฺกุกฺโกมฯ ปาโณ นาม ติรจฺจฺฉาน-
คตฺปาโณ วุจฺจติฯ ชีวิตา โวโรเปยฺยติ ชีวิตินฺทฺริยํ อุปฺจฺฉินฺทติ
๑ ม. วิชฺฌิตฺวาฯ

อุปโรเชติ สนฺตตี วิโกเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๖๓๓] ปาณ ปาณสญฺญี ชีวิตา โวโรเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปาณ เวมตฺติโก ชีวิตา โวโรเปติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
ปาณ อปฺปาณสญฺญี ชีวิตา โวโรเปติ อนาปตฺติ ฯ อปฺปาณ
ปาณสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อปฺปาณ เวมตฺติโก อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อปฺปาณ อปฺปาณสญฺญี อนาปตฺติ ฯ

[๖๓๔] อนาปตฺติ อสญฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส
นมรณาธิปฺปายสฺส อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ
ปจฺมสฺสิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. อสฺสตียา ฯ

ทุกขสติกขาปท

[๖๑๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ชานํ สปฺปาณกํ อุทกํ ปริภุญฺชนฺติฯ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ สปฺปาณกํ อุทกํ ปริภุญฺชิสฺสฺสนฺตฺติ
ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺมุเห ภิกฺขเว ชานํ สปฺปาณกํ อุทกํ
ปริภุญฺชธาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครฺหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตฺมุเห โมฆปฺริสา ชานํ สปฺปาณกํ อุทกํ ปริภุญฺชิสฺสฺส
เนตฺติ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา
ภิกฺขโสภาวายฯเปฯ เหวลฺลจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ
โย ปน ภิกฺขุ ชานํ สปฺปาณกํ อุทกํ ปริภุญฺเชยฺย ปาจิตฺตियนฺติฯ

[๖๑๖] โย ปนาติ โย ยาทีโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ
อัย อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ ชานาติ นาม สามํ
วา ชานาติ อลฺลเว วา ตสฺส อาโรเจนฺติฯ สปฺปาณกนฺติ
ชานนฺโต ปรีโภเคน มริสฺสฺสนฺตฺติ ชานนฺโต ปริภุญฺชติ อาปฺตติ
ปาจิตฺตियสฺสฯ

[๖๑๗] สปฺปาณเก สปฺปาณกสฺสณฺธิ ปริภุญฺชติ อาปฺตติ
ปาจิตฺตियสฺสฯ สปฺปาณเก เวมตีโก ปริภุญฺชติ อาปฺตติ

ทุกกฏสฺส ฯ สປปาณเก อປปาณกสฺสณิ ปฺริภุชฺติ อนาปตฺติ ฯ
อປปาณเก สປปาณกสฺสณิ อापตฺติ ทุกกฏสฺส ฯ อປปาณเก
เวมฺติโก อापตฺติ ทุกกฏสฺส ฯ อປปาณเก อປปาณกสฺสณิ
อนาปตฺติ ฯ

[๖๓๘] อนาปตฺติ สປปาณกนฺติ อชานนฺโต อປปาณกนฺติ
ชานนฺโต ปฺริโภเคน น มฺริสฺสนฺตฺติ ชานนฺโต ปฺริภุชฺติ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ

ทฺติยสฺสิกาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตติยสิกขาปทํ

[๖๓๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาธิกรณํ ปุณฺณกมฺมาย อุฏฺโถกฺกุณฺโณติ อกตํ
กมฺมํ ทุกกฺกํ กมฺมํ ปุณฺ กาทพฺพิ กมฺมํ อนิหตํ ทฺวณฺนิหตํ ปุณฺ
นีหนิตพฺพนฺติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จियนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ ยถาธมฺมํ
นีหตาธิกรณํ ปุณฺณกมฺมาย อุฏฺโถกฺกุณฺโณติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวเมห
ภิกฺขเว ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาธิกรณํ ปุณฺณกมฺมาย อุฏฺโถกฺกุณฺโณติฯ
สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺวเมห
โมฆปฺริสา ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาธิกรณํ ปุณฺณกมฺมาย อุฏฺโถกฺกุณฺโณติ
เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา
ภิกฺขโวยถายฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ ยถาธมฺมํ นีหตาธิกรณํ
ปุณฺณกมฺมาย อุฏฺโถกฺกุณฺโณติฯ ปาจิตฺติยนฺติฯ

[๖๔๐] โย ปนาติ โย ยาธิโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ
อัย อิมสฺมี อตฺถเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ ชานาติ นาม สามํ
วา ชานาติ อญฺเฐ วา ตสฺส อารโจะนฺติ โส วา อารโจะติฯ
ยถาธมฺมํ นาม ฆมฺเมน วินเยน สตฺถุ สาสเนน กตํ เอตํ
ยถาธมฺมํ นามฯ

[๖๔๑] อธิกรณํ นาม จตุตาริ อธิกรณานิ วิวาทาธิกรณํ
อนฺวาทาธิกรณํ อาปตฺตาริกรณํ กิจฺจาธิกรณํ ฯ ปฺนํกมฺมาย
อฺกฺโกเกญฺยยาติ อกตํ กมฺมํ ทฺกฺกฺกฺกํ กมฺมํ ปฺนํ กาทพฺพํ กมฺมํ อนิหตํ
ทฺนฺนํหตํ ปฺนํ นินฺนิตพฺพนฺนํ อฺกฺโกเกญฺยติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๖๔๒] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อฺกฺโกเกญฺยติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ ฌมฺมกมฺเม เวมฺติโก อฺกฺโกเกญฺยติ อาปตฺติ
ทฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯ ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อฺกฺโกเกญฺยติ อนาปตฺติ ฯ
อฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯ อฌมฺมกมฺเม
เวมฺติโก อาปตฺติ ทฺกฺกฺกฺกฺสฺส ฯ อฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ
อนาปตฺติ ฯ

[๖๔๓] อนาปตฺติ อฌมฺเมเน วา วคฺเคน วา นกมฺมารหฺสฺส
วา กมฺมํ กตฺนฺนํ ชานนฺนํโต อฺกฺโกเกญฺยติ อุมฺมตฺตกฺสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ตฺตियสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถศึกษาปทํ

[๖๔๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺหิ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
อุปนนฺโท สกฺยปฺตุโต สลฺยเจตฺนิกํ สุกฺกวิสฺฐุจฺจึ อาปตฺตี อาปชฺชิตฺวา
ภาตฺตโน สทฺธิวิหริกสฺส ภิกฺขุโน อารโหเจสิ อหํ อวฺุโส สลฺยเจตฺนิกํ
สुकฺกวิสฺฐุจฺจึ อาปตฺตี อาปนฺโน มา กสฺสจฺจิ อารโหเจสีติฯ เตน
โข ปน สมเยน อญฺญตโร ภิกฺขุ สลฺยเจตฺนิกํ สุกฺกวิสฺฐุจฺจึ อาปตฺตี
อาปชฺชิตฺวา สงฺฆํ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาลํ ยาจึฯ ตสฺส
สงฺโฆ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาลํ อทาสึฯ โส ปริวสนฺโต
ตํ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจ อหํ อวฺุโส สลฺยเจตฺนิกํ สุกฺกวิสฺฐุจฺจึ
อาปตฺตี อาปชฺชิตฺวา สงฺฆํ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาลํ ยาจึ
ตสฺส เม สงฺโฆ ตสฺสา อาปตฺติยา ปริวาลํ อทาสึ โสหํ
ปริวสामी เวทยามหํ ๑ อวฺุโส เวทยตีติ มํ อายสฺมา
ธารेतฺตุติฯ กึ นฺุ โข อวฺุโส โย อญฺุโลปิ อิมํ อาปตฺตี
อาปชฺชติ โสปิ เอวํ กโรตีติฯ เอวมวฺุโสติฯ อยํ อวฺุโส
อายสฺมา อุปนนฺโท สกฺยปฺตุโต สลฺยเจตฺนิกํ สุกฺกวิสฺฐุจฺจึ อาปตฺตี
อาปชฺชิตฺวา ๒ โส เม อารโหเจสิ อหํ อวฺุโส สลฺยเจตฺนิกํ
สुकฺกวิสฺฐุจฺจึ อาปตฺตี อาปนฺโน ๓ มา กสฺสจฺจิ อารโหเจสีติฯ กึ
๑ ม. เวทียมหํฯ ๒ อาปชฺชึฯ ๓ ม. อหํ อวฺุโส ... อาปนฺโนติ
อิเม ปาจา นตฺถิฯ

ปน ตฺวํ อวฺโส ตํ อปตฺตี ปรุจฺจนาเทสํติ ฯ เอวมวฺโสติ ฯ
อดโข โส ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺโณ เอตมคฺคํ อวโรเจสิ ฯ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺจนา ฯ เป ฯ เต อชฺฌายนฺติ จิยฺนติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ
นาม ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส ชานํ ทุฏฺฐลลํ อปตฺตี ปรุจฺจนาเทสํติ
เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส ชานํ ทุฏฺฐลลํ อปตฺตี
ปรุจฺจนาเทสํติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ
หิ นาม ตฺวํ โมฆปุริส ภิกฺขุสฺส ชานํ ทุฏฺฐลลํ อปตฺตี
ปรุจฺจนาเทสํติ เนตํ โมฆปุริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺสทาย ปสฺนฺนํ
วา ภิกฺขุโยภาวาย เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อทุทฺติเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส ชานํ ทุฏฺฐลลํ อปตฺตี
ปรุจฺจนาเทยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๖๔๕] โย ปนาติ โย ยาถิสฺส เป ฯ ภิกฺขุติ เป ฯ อยํ
อิมสฺมึ อตฺถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุสฺสชาติ อณฺณสฺส ภิกฺขุสฺส ฯ
ชานาติ นาม สามํ วา ชานาติ อณฺเณ วา ตสฺส อวโรเจนฺติ
โส วา อวโรเจติ ฯ ทุฏฺฐลลา นาม อปตฺติ จตฺตาริ จ ปาราชิกานิ
เตรส จ สงฺฆาติเสสา ฯ ปรุจฺจนาเทยฺยติ อิมํ ชานิตฺวา โจเทสฺสนฺติ
สวเรสฺสนฺติ ขบเสสฺสนฺติ วมฺเภสฺสนฺติ มงฺกก กริสฺสนฺติ นาโรเจสฺสามิติ
ฐุรํ นิกฺขิตฺตมตฺเต อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๖๔๖] ทุฏฺฐลลา อปตฺติยา ทุฏฺฐลลาปตฺติสณฺณิ ปรุจฺจนาเท
อปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ทุฏฺฐลลา อปตฺติยา เวมติโก

ปฏิจจาทติ อปตติ ทุกกฏสส ฯ ทฏจลลาช อปตติช
อฏจลลาชตติสณนึ ปฏิจจาทติ อปตติ ทุกกฏสส ฯ อฏจลล
อปตติ ปฏิจจาทติ อปตติ ทุกกฏสส ฯ อนุสสนนสน
ทฏจลล วา อฏจลล วา อชฌาจารี ปฏิจจาทติ อปตติ
ทุกกฏสส ฯ อฏจลลาช อปตติช ทฏจลลาชตติสณนึ อปตติ
ทุกกฏสส ฯ อฏจลลาช อปตติช เวมตติโก อปตติ ทุกกฏสส ฯ
อฏจลลาช อปตติช อฏจลลาชตติสณนึ อปตติ ทุกกฏสส ฯ

[๖๔๗] อนาปตติ สงฆสส ฆณนั วา กลโห วา วิคคโห
วา วิวาโท วา ฆวิสสตีติ นาโรเจติ สงฆเกโท วา สงฆราชิ
วา ฆวิสสตีติ นาโรเจติ อัย กกขโฬ ฆรุโส ฆีวิตนตราชัย วา
ฆุรหมจริยนตราชัย วา ฆริสสตีติ นาโรเจติ อณนเป ปฏิจุเป
ภิกขุ อปสสนุโต นาโรเจติ นจจาทตูกาโม นาโรเจติ ปณณายิสสตี
สเกน กมเมนาติ นาโรเจติ อุมมตตกสส อาทิกมมิกสสตี ฯ

จตตตติกขาปท นิจุจตี ฯ

ปณจมสิกขาปทํ

[๖๔๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเวน
 กลนฺทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน ราชคเห สตุตรสาวกฺคิยา
 ทารกา สหายกา โหนฺติฯ อุปาถิ ทารโก เตสํ ปโมโข ๑ โหติฯ
 อถโข อุปาถิสฺส มาตาปิตฺถนํ ๒ เอตทโหสิ เกน นฺ โข อุปาเยน
 อุปาถิ อมฺหากํ อจฺจเยน สุขณฺจ ชีเวยฺย น จ กิลเมยฺยาติฯ
 อถโข อุปาถิสฺส มาตาปิตฺถนํ เอตทโหสิ สเจ โข อุปาถิ เลภํ
 สิกฺเขยฺย เอวํ โข อุปาถิ อมฺหากํ อจฺจเยน สุขณฺจ ชีเวยฺย
 น จ กิลเมยฺยาติฯ อถโข อุปาถิสฺส มาตาปิตฺถนํ เอตทโหสิ
 สเจ โข อุปาถิ เลภํ สิกฺขิสฺสติ อํกุติโย ๓ ทุกฺขา ภวิสฺสนฺติ
 สเจ โข อุปาถิ คณฺนํ สิกฺเขยฺย เอวํ โข อุปาถิ อมฺหากํ
 อจฺจเยน สุขณฺจ ชีเวยฺย น จ กิลเมยฺยาติฯ อถโข อุปาถิสฺส
 มาตาปิตฺถนํ เอตทโหสิ สเจ โข อุปาถิ คณฺนํ สิกฺขิสฺสติ อฺรสุต
 ทุกฺโข ภวิสฺสติ สเจ โข อุปาถิ รูปี สิกฺเขยฺย เอวํ โข
 อุปาถิ อมฺหากํ อจฺจเยน สุขณฺจ ชีเวยฺย น จ กิลเมยฺยาติฯ
 อถโข อุปาถิสฺส มาตาปิตฺถนํ เอตทโหสิ สเจ โข อุปาถิ รูปี
 สิกฺขิสฺสติ อกฺขิณิสฺส ทุกฺขานิ ๔ ภวิสฺสนฺติ อิเม โข สมณา
 สกฺยปฺตฺติยา สุขสีลา สุขสมัจจารา สุโกชนานิ ภูณฺชิตฺวา นิวาเตสุ
 # ๑ ม. ยฺ. ปาโมกฺโขฯ ๒ ยฺ. มาตาปิตฺถนํฯ ๓ ยฺ. อํกุติยฺส ๔ ม. อกฺขิณิ
 # ทุกฺขาฯ

สยเนสฺ สยนฺติ สเจ โข อุปาลี สมณฺเสสฺ สกฺยปฺตฺติเยสฺ ปพฺพชฺชเยย
เอวํ โข อุปาลี อมฺหากํ อจฺจเยน สุขญฺจ ชีเวยฺย น จ
กิลเมยฺยติ ฯ

[๖๔๕] อสฺโสสิ โข อุปาลี ทารโก มาตาปิตฺตฺนํ อิมํ กถาสลฺลาปี ฯ
อถโฆ อุปาลี ทารโก เยน เต ทารกา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา
เต ทารเก เอตทโวจฺจ เอถ มยฺมํ อยฺยา สมณฺเสสฺ สกฺยปฺตฺติเยสฺ
ปพฺพชฺชิสฺสามาติ ฯ สเจ โข ตฺวํ อยฺย ปพฺพชฺชิสฺสสิ เอวํ มยฺมํ
ปพฺพชฺชิสฺสามาติ ฯ อถโฆ เต ทารกา เอกเมกฺสฺส มาตาปิตโร
อุปสงฺกมิตฺวา เอตทโวจฺจ อนุชานาถ อมฺหากํ อการสฺมา
อนการิยฺมํ ปพฺพชฺชชฺชาติ ฯ อถโฆ เตสํ ทารกาณํ มาตาปิตโร
สพฺเพปีเม ทารกา สมานจฺจนฺทา กลฺยาณาธิปฺปาติ อนุชานีสุ ฯ
เต ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา ปพฺพชฺชํ ยาจิสฺสุ ฯ เต ภิกฺขุ ปพฺพาเชสฺสุ
อุปสมฺปาเทสฺสุ ฯ เต รตฺติยา ปจฺจฺจสสมยฺมํ ปจฺจฺจฺจาย โรทนฺติ
ยาคุํ เทถ ภตฺตํ เทถ ขาทนียํ เทถาติ ฯ ภิกฺขุ เอวมาหฺมํ
อากเมถาวุโส ยาว รตฺติ วิภายติ สเจ ยาคุ ภาวิสฺสติ ปีวิสฺสถ
สเจ ภตฺตํ ภาวิสฺสติ ภูณฺชิสฺสถ สเจ ขาทนียํ ภาวิสฺสติ ขาทิสฺสถ
โน เจ ภาวิสฺสติ ยาคุ วา ภตฺตํ วา ขาทนียํ วา ปิณฺฑทฺทาย
จริตฺวา ภูณฺชิสฺสถาติ ฯ เอวํปี โข เต ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมานา
โรทนฺติเยว ยาคุํ เทถ ภตฺตํ เทถ ขาทนียํ เทถาติ เสนาสนํ
อุทฺทหนฺติปี อุมฺมิหนฺติปี ฯ

[๖๕๐] อสฺโสติ โข ภควา รตฺติยา ปจฺจุสสมยฺ ปจฺจุจฺจาย
ทารกสทฺทํ สุตฺวาน อายสฺมนตฺ อานนฺทํ อามนฺเตสฺสิ กิ นฺ โข
โส อานนฺท ทารกสทฺโทติ ฯ อถ โข อายสฺมา อานนฺโท ภควโต
เอตมตฺถํ อารโหเสสิ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นินทาเน เอตสฺมี
ปกรณฺเ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนิปาตาเปตฺวา ภิกฺขุ ปฏฺิปปุณฺนิ สจฺจํ กิร
ภิกฺขเว ภิกฺขุ ชานํ อุนวีสตฺิวสฺสํ ปุคฺคํ อุปสมฺปาเทนฺตีติ ฯ สจฺจํ
ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว
โมฆปุริสา ชานํ อุนวีสตฺิวสฺสํ ปุคฺคํ อุปสมฺปาเทสฺสนฺติ อุนวีสตฺิวสฺโส
ภิกฺขเว ปุคฺคโล อกฺขโม โหติ สิตฺสส อุนฺหสฺส
ชฺิมจฺฉาย ปิปาสา ยํ สมฺกสฺวาตาตปฺตีริสฺปสมฺพฺสฺสานํ ๑ ทฺรุตฺตานํ
ทฺราคตานํ วจนฺปถานํ อฺปฺปนฺนํ สารีริกานํ เวทฺนํ ทฺกฺขานํ
ติพฺพานํ ขรานํ กฺกุฏานํ อสาดานํ อมฺนาปานํ ปาณฺหรานํ
อนธิวสฺกชาติโก โหติ วิสฺตฺิวสฺโส จ ๒ โข ภิกฺขเว ปุคฺคโล ขโม
โหติ สิตฺสส อุนฺหสฺส ชฺิมจฺฉาย ปิปาสา ยํ สมฺกสฺวาตาตปฺตีริสฺปสมฺพฺสฺสานํ
ทฺรุตฺตานํ ทฺราคตานํ วจนฺปถานํ อฺปฺปนฺนํ
สารีริกานํ เวทฺนํ ทฺกฺขานํ ติพฺพานํ ขรานํ กฺกุฏานํ อสาดานํ
อมฺนาปานํ ปาณฺหรานํ อธิวสฺกชาติโก โหติ เนตฺติ ภิกฺขเว
อฺปฺปสนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสนฺนํ วา กิโยภาวาย ฯ เป ฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทฺธิเสยฺยถ โข ปน
ภิกฺขุ ชานํ อุนวีสตฺิวสฺสํ ปุคฺคํ อุปสมฺปาเทยฺย โส จ ปุคฺคโล
๑ ม. สพฺพตฺถ-สรีสฺป- ฯ ๒ ม. ว. ฯ

อนุปสมมนุโน เต จ ภิกขุ การยหา อิหํ ตสฺมี ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๖๕๑] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกขุติ ฯเปฯ

อัย อิมสฺมี อตฺเถ อธิเปโต ภิกขุติ ฯ ชานาติ นาม สามํ

วา ชานาติ อญฺเฆ วา ตสฺส อารโจะนฺติ โส วา อารโจะติ ฯ

อุนวิสฺติวสฺโส นาม อปฺตตฺตวิสฺติวสฺโส ฯ อุปสมฺปาเทสฺสามีติ คณํ

วา อจาริยํ วา ปตฺตํ วา จิวริ วา ปริเยสฺติ สีมํ วา สมฺมนฺนฺติ

อาปฺตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ ฌตฺติยา ทุกฺกณฺํ ฯ ทวีหิ กมฺมวาจาหิ ทุกฺกณฺา ฯ

กมฺมวาจาปริโยสานเ อฺปฺชฌายสฺส อาปฺตฺติ ปาจิตฺตियสฺส คณฺสฺส

จ อจาริยสฺส จ อาปฺตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ

[๖๕๒] อุนวิสฺติวสฺเส อุนวิสฺติวสฺสสณฺณี อุปสมฺปาเทติ อาปฺตฺติ

ปาจิตฺตियสฺส ฯ อุนวิสฺติวสฺเส เวมฺติโก อุปสมฺปาเทติ อาปฺตฺติ

ทุกฺกณฺตฺส ฯ อุนวิสฺติวสฺเส ปริปฺนฺณวิสฺติวสฺสสณฺณี อุปสมฺปาเทติ

อนาปฺตฺติ ฯ ปริปฺนฺณวิสฺติวสฺเส อุนวิสฺติวสฺสสณฺณี อาปฺตฺติ

ทุกฺกณฺตฺส ฯ ปริปฺนฺณวิสฺติวสฺเส เวมฺติโก อาปฺตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ

ปริปฺนฺณวิสฺติวสฺเส ปริปฺนฺณวิสฺติวสฺสสณฺณี อนาปฺตฺติ ฯ

[๖๕๓] อนาปฺตฺติ อุนวิสฺติวสฺสํ ปุคฺคํ ปริปฺนฺณวิสฺติวสฺสสณฺณี

อุปสมฺปาเทติ ปริปฺนฺณวิสฺติวสฺสํ ปริปฺนฺณวิสฺติวสฺสสณฺณี

อุปสมฺปาเทติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิ กมฺมิกสฺสาติ ฯ

ปลฺจจมฺลิกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ

ฉนฺจติกาปทํ

[๖๕๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยฺ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺตโร
สฺตโถ ราชคฺหา ปฏฺิยาโลกํ คนฺตุกาโม โหติฯ อญฺตโร ภิกฺขุ
เต มนุสฺเส เอตทโวจ อหํปิ อายสฺมนฺเตหิ สทฺธิํ กมิสฺสามิติฯ
มยฺ โข ฆนฺเต สฺงกํ ปฺริหริสฺสามาติฯ ปชานาถาวุโสติฯ อสฺโสสุ
โฆ กมฺมิกา สฺตโถ กิร สฺงกํ ปฺริหริสฺสตีติ เต มคฺเค
ปฺริยญฺจิสฺสุฯ อถโฆ เต กมฺมิกา ตํ สฺตถิํ คเหตุวา อจฺฉินฺหิตฺวา
ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจํ กิสฺส ตฺวํ ฆนฺเต ชานํ เถยฺยสฺตฺเถน สทฺธิํ
คจฺฉนฺตีติ ปฺลิตฺพุทฺธิตฺวา ๑ มุณฺจิสฺสุฯ อถโฆ โส ภิกฺขุ สวตฺถึ
คนฺตุวา ภิกฺขุณฺโณ เอตมคฺถํ อาโรเจสิฯ ยเ เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉนา
ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ
ชานํ เถยฺยสฺตฺเถน สทฺธิํ สํวิชาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺิปชฺชิสฺสตีติ
ฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ ภิกฺขุ ชานํ เถยฺยสฺตฺเถน สทฺธิํ สํวิชาย
เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺิปชฺชิสฺตีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ โมฆปฺุริส ชานํ เถยฺยสฺตฺเถน สทฺธิํ
สํวิชาย เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺิปชฺชิสฺสตี เนตํ โมฆปฺุริส อปฺปสฺนฺนानํ
วา ปสาทาย ปสฺนฺนानํ วา ภฺิยโยภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ ชานํ
๑ ม. ปฺลิตฺพุทฺธิตฺวาฯ

เถยยสตุเถน สทุธิ สัทธิชย เอกทุชานมคัคิ ปฎิปชชชย อนุตมโส
คามนุตรมปิ ปาจิตติยนุติ ฯ

[๖๕๕] โย ปนาติ โย ยาทิสอ ๗เป ๗ ภิกขุติ ๗เป ๗ อัย
อิมสมิ อตเถ อธิปเปโต ภิกขุติ ๗ ชานาติ นาม สามิ วา
ชานาติ อญเณ วา ตสส อารโจะนุติ โส วา อารโจะติ ๗
เถยยสตุโธ นาม โจรา กตกมมา วา โหนุติ อกตกมมา วา
ราชานัน วา เถยัย คจจันนุติ สุงกั วา ปรีหรนุติ ๗ สทุธินุติ
เอกโต ๗ สัทธิชยติ คจจันนามาโส คจจันน มนุเต คจจันน
มนุเต คจจันนามาโส อชช วา หियโย วา ปเร วา คจจันนมาติ
สัทธิทติ อาปตติ ทุกุกกุสส ๗ อนุตมโส คามนุตรมปิติ
กุกกุสมุปาเต คาม คามนุเตร คามนุเตร อาปตติ ปาจิตติยสส ๗
อคามเก อรณเณ อทุมโยชเน อทุมโยชเน อาปตติ ปาจิตติยสส ๗

[๖๕๖] เถยยสตุเถ เถยยสตุถสณณิ สัทธิชย เอกทุชานมคัคิ
ปฎิปชชติ อนุตมโส คามนุตรมปิ อาปตติ ปาจิตติยสส ๗
เถยยสตุเถ เวมติโก สัทธิชย เอกทุชานมคัคิ ปฎิปชชติ อนุตมโส
คามนุตรมปิ อาปตติ ทุกุกกุสส ๗ เถยยสตุเถ อเถยยสตุถสณณิ
สัทธิชย เอกทุชานมคัคิ ปฎิปชชติ อนุตมโส คามนุตรมปิ
อนาปตติ ๗ ภิกขุ สัทธิทติ มนุสสา น สัทธิหนุติ อาปตติ
ทุกุกกุสส ๗ อเถยยสตุเถ เถยยสตุถสณณิ อาปตติ ทุกุกกุสส ๗
อเถยยสตุเถ เวมติโก อาปตติ ทุกุกกุสส ๗ อเถยยสตุเถ

อถยฺยสฺตถสฺสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๖๕๗] อนาปตฺติ อสฺวิทฺหิตฺวา คจฺจติ มนุสฺสา สฺวิทฺหนฺติ
ภิกฺขุ น สฺวิทฺหติ วิสฺงเกเตน คจฺจติ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

นฺนฺจสฺทิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

สตุตมสิกขาปท

[๖๕๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยั วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตโร ภิกฺขุ
โกสเลสุ ชนปฺเทศุ สาวตฺถิ คจฺจนฺโต อญฺจตฺเรณ คามทฺวารเณ
อติกฺกมฺติ ฯ อญฺจตฺรา อิตฺถิ สามิเกณ สห ภณฺฑิตฺวา คามโต
นิกฺขมิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ ปสฺสิตฺวา เอตทวโจ กหํ ภนฺเต อโย
คมิสฺสตีติ ฯ สาวตฺถิ โข อหํ ภคินี คมิสฺสามิตี ฯ อหํ อโยเยน
สทฺธิ คมิสฺสามิตี ฯ เอยฺยาสี ภคินีตี ฯ อถโฆ ตสฺสา อิตฺถิยา
สามิโก คามโต นิกฺขมิตฺวา มนุสฺเส ปุจฺฉิ อปฺยยา เอวฺรูปิ ๑
อิตฺถิ ปสฺสเสยฺยถาตี ฯ เอสยฺย ๒ ปพฺพชิตฺเณ สห คจฺฉตีติ ฯ อถโฆ
โส ปฺริโส อนุพฺนชิตฺวา ตํ ภิกฺขุํ คเหตฺวา อาโกฏฺเตตฺวา มุญฺจิ ฯ
อถโฆ โส ภิกฺขุ อญฺจตฺรสมิ รุกฺขมฺมุเล ปฐฺมเปนฺโต นิสิทธิ ฯ
อถโฆ สว อิตฺถิ ตํ ปฺริสํ เอตทวโจ นายฺย โส ภิกฺขุ มํ
นิปฺปาเทสิ อปิจ อหเมว เตน ภิกฺขุณา สทฺธิ คจฺฉามิ อการโก
โส ภิกฺขุ คจฺฉ นํ ขมาเปหิตี ฯ อถโฆ โส ปฺริโส ตํ ภิกฺขุ
ขมาเปสิ ฯ อถโฆ โส ภิกฺขุ สาวตฺถิ คนฺตฺวา ภิกฺขุณํ เอตมคฺถํ
อาโรเจสิ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อฺชฺฉายนฺติ
ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ มาตฺฐคามเนน สทฺธิ สํวิชาย
เอกทฺธานมคฺคํ ปฏฺิพฺชชิสฺสตีติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ ภิกฺขุ
๑ ม. อปายโย เอวฺรูปิ ฯ ๒ ม. เอสายโย ฯ เอวมิทธิเสสุ ปเทศุ ฯ

มาตุคามเนน สทฐี สัมมิชชาเย อเอกทธานมคัคคัม ปฏฺฐิปปชชสีตฺติ ฯ สจจํ
ภควาตฺติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตวํ โมจฺมปฺริส
มาตุคามเนน สทฐี สัมมิชชาเย อเอกทธานมคัคคัม ปฏฺฐิปปชชสีตฺติ เนตฺติ
โอมจฺมปฺริส อปฺปสฺนุนานํ วา ปสฺสาทาย ปสฺนุนานํ วา ภิกฺขุโยภาวาย
ฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขุเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตฺติเสยฺยถ โย
ปน ภิกฺขุ มาตุคามเนน สทฐี สัมมิชชาเย อเอกทธานมคัคคัม ปฏฺฐิปปชชเชยฺย
อนุตฺมโส คามนฺตรมฺปิ ปาจิตฺตियนฺตฺติ ฯ

[๖๕๕] โย ปนาคิ โย ยาทิโส ฯเปฯ ภิกฺขุตฺติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุตฺติ ฯ มาตุคามโ นาม มนุสฺสสีตฺถิ
น ยกฺขิ น เปตฺติ น ตฺริจฺจฺฉานคตฺตา วิลฺลฺลฺล ปฏฺฐิพฺลลา สฺสภาสิตฺตพฺพภาสิตฺตํ
ทฺถุจฺจฺฉลลาทฺถุจฺจฺฉลลํ อาชานิตฺตํ ฯ สทฺฐินฺตฺติ อเอกโต ฯ สัมมิชชาเยตฺติ
คจฺฉาม ภคินิ คจฺฉาม อยฺย คจฺฉาม อยฺย คจฺฉาม ภคินิ
อชฺช วา หิยโย วา ปเร วา คจฺฉามาตฺติ สัมมิทฺทิตฺติ อापตฺติ
ทฺถุจฺจฺฉลลสฺส ฯ อนุตฺมโส คามนฺตรมฺปิ ตฺติ กุจฺจฺฉลลสฺส ปาเต คาม
คามนฺตเร คามนฺตเร อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อคามเก อรณฺเณ
อจฺฉมโยชเน อจฺฉมโยชเน อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๖๖๐] มาตุคามเน มาตุคามสณฺณิ สัมมิชชาเย อเอกทธานมคัคคัม
ปฏฺฐิปปชชตฺติ อนุตฺมโส คามนฺตรมฺปิ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
มาตุคามเน เวตฺติโก สัมมิชชาเย อเอกทธานมคัคคัม ปฏฺฐิปปชชตฺติ อนุตฺมโส
คามนฺตรมฺปิ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ มาตุคามเน อมาตุคามสณฺณิ

สัทธิชาย เอกุชานมคฺคํ ปฏิปชฺชติ อนนฺตมโส คามนฺตรมฺปิ อาปตฺติ
ปาจิตฺตยสฺส ฯ ภิกฺขุ สัทธิหติ มาตุคามโ น สัทธิหติ อาปตฺติ
ทุกฺกกุสฺส ฯ ยถฺชียา วา เปติยา วา ปณฺทเกน วา
ติรจฺจานคตมฺนุสฺสวึคฺคหิตฺติยา วา สทฺธิ สัทธิชาย เอกุชานมคฺคํ
ปฏิปชฺชติ อนนฺตมโส คามนฺตรมฺปิ อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ อมาตุคาม
มาตุคามสญฺญิ อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ อมาตุคาม เวมติโก
อาปตฺติ ทุกฺกกุสฺส ฯ อมาตุคาม อมาตุคามสญฺญิ อนาปตฺติ ฯ

[๖๖๑] อนาปตฺติ อสัทธิหิตฺวา คจฺจติ มาตุคามโ สัทธิหติ
ภิกฺขุ น สัทธิหติ วิสฺงเกเตน คจฺจติ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

สตุตฺตมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฺฐมสติกาปทํ

[๖๖๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยฺ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฺฑทิกฺกุสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อริฏฺฐสฺส
นาม ภิกฺขุโน คณฺฐพาธิปฺพุพฺพสฺส เอวฺรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐจิกคํ อุปฺปนฺนํ
โหติ ตถาหํ ภควตา ฆมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม
อนฺตรายิกา ฆมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาลํ
อนฺตรายายาติฯ อสุโสสุํ โข สมฺพหุลา ภิกฺขุ อริฏฺฐสฺส กิร
นาม ภิกฺขุโน คณฺฐพาธิปฺพุพฺพสฺส เอวฺรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐจิกคํ อุปฺปนฺนํ
ตถาหํ ภควตา ฆมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม อนฺตรายิกา
ฆมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาลํ อนฺตรายายาติฯ
อถ โข เต ภิกฺขุ เยน อริฏฺฐโ จ ภิกฺขุ คณฺฐพาธิปฺพุพฺโพ เตนฺอุปสงฺกมึสฺสุ
อุปสงฺกमितฺวา อริฏฺฐจํ ภิกฺขุํ คณฺฐพาธิปฺพุพฺพิ เอตทโวจํ สจฺจํ
กิร เต อาวุโส อริฏฺฐ เอวฺรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐจิกคํ อุปฺปนฺนํ
ตถาหํ ภควตา ฆมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม อนฺตรายิกา
ฆมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาลํ อนฺตรายายาติฯ
เอวํ พุยา โข อหํ อาวุโส ภควตา ฆมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ
ยถา เยเม อนฺตรายิกา ฆมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต
นาลํ อนฺตรายายาติฯ มา อาวุโส อริฏฺฐ เอวํ อวจ มา ภควนฺตํ
อพฺภาจิกฺกขิ น หิ สาธุ ภควโต อพฺภกฺขานํ น หิ ภควา เอวํ

วเทยฺย อนนฺทปริยาเยน อวฺวโส อริฏฺฐ อนฺตรายิกา ฌมฺมา [๑] วุตฺตา
ภควตา อตฺถจ ปน เต ปฏฺฐิเสวโต อนฺตรายาย อปฺปสฺสาทา
กามา วุตฺตา ภควตา พหุทฺทฺชา พหุปายาสา ๒ อาทินโว เอตฺถ
ภิกฺขุโย อฏฺฐจิกฺกฏฺฐปฺมา กามา วุตฺตา ภควตา พหุทฺทฺชา
พหุปายาสา อาทินโว เอตฺถ ภิกฺขุโย มํสเปสฺสฺปมา กามา วุตฺตา
ภควตา ๔เป ๔ ตินฺนุฏฺฐปฺมา กามา วุตฺตา ภควตา ๔เป ๔
องฺคารกาสุปฺมา กามา วุตฺตา ภควตา ๔เป ๔ สฺปิณฺณปฺมา กามา
วุตฺตา ภควตา ๔เป ๔ ยาจิตฺตปฺมา กามา วุตฺตา ภควตา ๔เป ๔
รฺกฺขผลฺลปฺมา กามา วุตฺตา ภควตา ๔เป ๔ อสิสฺฐนฺนปฺมา กามา
วุตฺตา ภควตา ๔เป ๔ สตฺตสิสฺฐนฺนปฺมา กามา วุตฺตา ภควตา ๔เป ๔
สปฺปสิสฺฐนฺนปฺมา กามา วุตฺตา ภควตา พหุทฺทฺชา พหุปายาสา
อาทินโว เอตฺถ ภิกฺขุโยติ ๔ เอวํปิ โข อริฏฺฐโจ ภิกฺขุ คณฺฐพาธิปฺพุโพ
เตหิ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน ตเถว ตํ ปาปกํ ทิฏฺฐจิกตํ ฌามสา"
ปฺรามาสา อภินิวิสฺส โวหฺรติ เอวํ พฺยา โข อหํ อวฺวโส
ภควตา ฌมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา เยเม อนฺตรายิกา ฌมฺมา
วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาลิ อนฺตรายายาติ ๔ ยโต จ
โข เต ภิกฺขุ นาสกฺขีสุ อริฏฺฐจํ ภิกฺขุ คณฺฐพาธิปฺพุพฺพิ เอตฺสฺมา
ปาปกกา ทิฏฺฐจิกตา วิเวเจตฺถุ อถโข เต ภิกฺขุ เยน ภควา
เตนฺนุสฺสงฺกมฺมีสุ อฺปฺสฺสงฺกมิตฺวา ภควโต เอตฺมตฺถํ อารโจะตฺถุ ๔
๑ ม. ย. อนฺตรายิกา ๔ เอวํ สพฺพตฺถ ฌาตพฺพิ ๒ ม. ย. พหุปายาสา ๔
เอวมนฺนปฺริปี ๔

อดโข ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรณ ภิภุสงฺงมฺ
สนฺนิปาตาเปตฺวา อริฏฺฐิ ภิภุํ คนฺธพาธิปฺพุพฺ ปรฺฏิปฺจุฉิ สจฺจํ
กิริ เต อริฏฺฐ เอรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐิคตํ อุปฺปนํ ตถาหิ ภควตา
ธมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ขถา เขเม อนฺตรายิกา ธมฺมา วุตฺตา
ภควตา เต ปรฺฏิเสวโต นาลิ อนฺตรายายาติ ฯ เอวิ พฺยา โข
อหิ ภนฺเต ภควตา ธมฺมํ เทสิตํ อาชานามิ ขถา เขเม อนฺตรายิกา
ธมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปรฺฏิเสวโต นาลิ อนฺตรายายาติ ฯ
กสฺส นฺ โข นาม ตฺวํ โมฆปรฺริส มยา เอวิ ธมฺมํ เทสิตํ
อาชานาสิ นนฺ มยา โมฆปรฺริส อนนฺกปรฺริยาเขน อนฺตรายิกา ธมฺมา
วุตฺตา อถนฺจ ปน เต ปรฺฏิเสวโต อนฺตรายาย อปฺปสฺสาทา
กามา วุตฺตา มยา พหฺพุกฺขา พหฺพปายาสา อาทินฺโว เอตฺถ
ภฺยโย อฏฺฐิจกฺกฏฺฐปฺมา กามา วุตฺตา มยา ฯเป ฯ มิสฺเปสฺฐปฺมา
กามา วุตฺตา มยา ฯเป ฯ ติณฺฏกฺกฏฺฐปฺมา กามา วุตฺตา มยา ฯเป ฯ
องฺการกาสฺฐปฺมา กามา วุตฺตา มยา ฯเป ฯ สฺสปินฺฏปฺมา กามา
วุตฺตา มยา ฯเป ฯ ยาจิตฺกฏฺฐปฺมา กามา วุตฺตา มยา ฯเป ฯ
รฺกฺขผลฺฐปฺมา กามา วุตฺตา มยา ฯเป ฯ อสิสฺฐนฺฐปฺมา กามา วุตฺตา
มยา ฯเป ฯ สตฺตสิสฺฐนฺฐปฺมา กามา วุตฺตา มยา ฯเป ฯ สปฺปสิสฺฐนฺฐปฺมา
กามา วุตฺตา มยา พหฺพุกฺขา พหฺพปายาสา อาทินฺโว เอตฺถ
ภฺยโย อถ จ ปน ตฺวํ โมฆปรฺริส อตฺตนา ทฺกฺคหิเตน ทิฏฺฐิจฺคเตน

อเมห เจว อพฺภาจิกฺขสิ อตุตฺตานณฺจ ขนฺตี ๑ พหุณฺจ อปฺลณฺถิ
 ปสวสิ ตณฺหิ เต โมฆปฺริส ภาวิสุตฺติ ทิฆมฺรตุตฺติ อหิตาย ทุกฺขาย
 เนตฺติ โมฆปฺริส อปฺปสฺนุนานํ วา ปสทาทย ปสฺนุนานํ วา ภิกฺขโยภาวาย
 ๔เป๔ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ
 โย ปน ภิกฺขุ เอวํ วทฺเขยฺย ตถาหํ ภควตา ฆมฺมํ เทสิตฺถ อชานามิ
 ยถา เขเม อนฺตรายิกา ฆมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺิเสวโต
 นาลํ อนฺตรายายาติ ๔ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ เอวมฺสฺส วณฺิโย มา
 อายสฺมา เอวํ อวจ มา ภควนฺตุ อพฺภาจิกฺขิ น หิ สาธุ
 ภควโต อพฺภกฺขานํ น หิ ภควา เอวํ วทฺเขยฺย อนฺเกปฺริยาเยน
 อวฺุโส อนฺตรายิกา ฆมฺมา วุตฺตา ภควตา อตฺถจ ปน เต
 ปฏฺิเสวโต อนฺตรายายาติ ๔ เหวณฺจ [๒] โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน
 ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ ยาวตฺติยํ สมนฺุภาสิตพฺุโพ
 ตสฺส ปฏฺิณิสฺสคฺคาเย ๔ ยาวตฺติยณฺเเจ สมนฺุภาสียมาโน ตํ
 ปฏฺิณิสฺสขฺเขยฺย อิจฺเจตฺถ กุสลํ โน เจ ปฏฺิณิสฺสขฺเขยฺย ปาจิตฺติยนฺฺติ ๔

[๖๖๓] โย ปนาติ โย ยาหิโส ๔เป๔ ภิกฺขุติ ๔เป๔ อัย
 อิมสฺมึ อคฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๔ เอวํ วทฺเขยฺยาติ ตถาหํ
 ภควตา ฆมฺมํ เทสิตฺถ อชานามิ ยถา เขเม อนฺตรายิกา ฆมฺมา
 วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺิเสวโต นาลํ อนฺตรายายาติ ๔

[๖๖๔] โส ภิกฺขุติ โย โส เอวํวาหิ ภิกฺขุ ๔ ภิกฺขุหิติ

๑ ม. ขณฺตี ๔ ๒ ม. ย. ปน ๔

อณฺเณหิ ภิกฺขุหิ ฯ เย ปสฺสนนฺติ เย สฺสนนฺติ เตหิ วตฺตพฺโพ
 มา อายสฺมา เอวํ อวจ มา ภควนฺตํ อพฺภากิจฺจि น หิ สาธุ
 ภควโต อพฺภกฺขานํ น หิ ภควา เอวํ วเทยฺย อนนฺกปริยาเยน
 อวฺวโส อนนฺตรายิกา ฆมฺมา วุตฺตา ภควตา อลลฺยจ ปน เต
 ปฏฺวิเสวโต อนนฺตรายายาติ ฯ ทฺตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ตตฺติยมฺปิ
 วตฺตพฺโพ ฯ สเจ ปฏฺวินิสฺสชฺชติ อิจฺเจตํ กุสฺลํ โน เจ
 ปฏฺวินิสฺสชฺชติ อापตฺติ ทฺกฺกณฺนสฺส ฯ สฺสุตฺวา น วทนฺติ อापตฺติ
 ทฺกฺกณฺนสฺส ฯ โส ภิกฺขุ สงฺฆมฺมชฺฌนฺปิ อากทฺตฺติตฺวา วตฺตพฺโพ มา
 อายสฺมา เอวํ อวจ มา ภควนฺตํ อพฺภากิจฺจิ น หิ สาธุ
 ภควโต อพฺภกฺขานํ น หิ ภควา เอวํ วเทยฺย อนนฺกปริยาเยน
 อวฺวโส อนนฺตรายิกา ฆมฺมา วุตฺตา ภควตา อลลฺยจ ปน เต
 ปฏฺวิเสวโต อนนฺตรายายาติ ฯ ทฺตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ตตฺติยมฺปิ
 วตฺตพฺโพ ฯ สเจ ปฏฺวินิสฺสชฺชติ อิจฺเจตํ กุสฺลํ โน เจ
 ปฏฺวินิสฺสชฺชติ อापตฺติ ทฺกฺกณฺนสฺส ฯ

[๖๖๕] โส ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สมนฺนุภาสิตพฺโพ ฯ เอวณฺจ ปน
 ภิกฺขเว สมนฺนุภาสิตพฺโพ ฯ พุยฺยเตน ภิกฺขุณา ปฏฺวิเพลน สงฺโฆ
 ณาเปตพฺโพ สฺสนาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน
 เอวรूपํ ปาปกํ ทิฏฺฐิคฺคตํ อุปฺปนฺนํ ตถาหิ ภควตา ฆมฺมํ เทสิตํ
 อาชานามิ ยถา เยเม อนนฺตรายิกา ฆมฺมา วุตฺตา ภควตา เต
 ปฏฺวิเสวโต นาลิ อนนฺตรายายาติ ฯ โส ตํ ทิฏฺฐิ นปฺปฏฺวินิสฺสชฺชติ ฯ

ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกถุํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมนฺุภาเสยฺย
ตฺสฺสา ทิฏฺฐิยา ปฏฺินิสฺสคฺคาเยฯ เอสา ถตฺติฯ สุณฺาตุ เม
ภนฺเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน เอวรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐิคฺคํ
อุปฺปนฺนํ ตถาหิ ภควตา ฐมฺมํ เทสิตฺถํ อาชานามิ ยถา เยเม
อนฺุตรายิกา ฐมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺิวสวโต นาลิ
อนฺุตรายาชาติฯ โส ตํ ทิฏฺฐิํ นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ
ภิกฺขุํ สมนฺุภาสฺติ ตฺสฺสา ทิฏฺฐิยา ปฏฺินิสฺสคฺคาเยฯ ยสฺสายสฺมโต
ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สมนฺุภาสฺนา ตฺสฺสา ทิฏฺฐิยา
ปฏฺินิสฺสคฺคาเย โส ตฺถนฺุสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺยฯ
ทฺุติยมฺปิ เอตมฺตถิ วทามิฯเปฯ ตฺติยมฺปิ เอตมฺตถิ วทามิฯ
สุณฺาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน เอวรูปํ ปาปกํ
ทิฏฺฐิคฺคํ อุปฺปนฺนํ ตถาหิ ภควตา ฐมฺมํ เทสิตฺถํ อาชานามิ
ยถา เยเม อนฺุตรายิกา ฐมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺิวสวโต
นาลิ อนฺุตรายาชาติฯ โส ตํ ทิฏฺฐิํ นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติฯ สงฺโฆ
อิตฺถนฺนามํ ภิกฺขุํ สมนฺุภาสฺติ ตฺสฺสา ทิฏฺฐิยา ปฏฺินิสฺสคฺคาเยฯ
ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน สมนฺุภาสฺนา ตฺสฺสา
ทิฏฺฐิยา ปฏฺินิสฺสคฺคาเย โส ตฺถนฺุสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส
ภาเสยฺยฯ สมนฺุภฺุโจ สงฺเขน อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุํ ตฺสฺสา ทิฏฺฐิยา
ปฏฺินิสฺสคฺคาเยฯ ขมฺติ สงฺฆสฺส ตฺสฺมา ตฺถนฺุหิฯ เอวเมตฺถิ
ธารยามีติฯ

[๖๖๖] ฌตฺติยา ทุกฺกณฺฑี ฯ ทวีหิ กมฺมวาจาหิ ทุกฺกณฺฑา ฯ
กมฺมวาจาปริโยสานเ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

[๖๖๗] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสณฺณี นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ฌมฺมกมฺเม เวมตฺติโก นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสณฺณี นปฺปฏฺินิสฺสชฺชติ
อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสณฺณี อาปตฺติ
ทุกฺกณฺฑสฺส ฯ อฌมฺมกมฺเม เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกณฺฑสฺส ฯ
อฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสณฺณี อาปตฺติ ทุกฺกณฺฑสฺส ฯ

[๖๖๘] อนาปตฺติ อสมนฺุภาสนฺตสฺส ปฏฺินิสฺสชฺชนฺตสฺส
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ๑ ฯ

อฏฺฐมสฺสิกาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. อัย ปาโจ นตฺถิ ฯ

นวมสิกขาปทํ

[๖๖๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ชานํ ตถาวาทินา อริฎฺฐเณน ภิกฺขุณา อกฺขานนุชฺมเมเน ตํ
ทิกฺขุจึ อปฺปฏฺฐินิสฺสฎฺฐเณน สทฺธิํ สมฺภุณฺณชนฺตปิํ สํวสนฺตปิํ สหาปิ
เสยฺยํ กปฺเปเนติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จियนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ ตถาวาทินา
อริฎฺฐเณน ภิกฺขุณา อกฺขานนุชฺมเมเน ตํ ทิกฺขุจึ อปฺปฏฺฐินิสฺสฎฺฐเณน สทฺธิํ
สมฺภุณฺณชิสฺสนฺตปิํ สํวสิสฺสนฺตปิํ สหาปิ เสยฺยํ กปฺเปสฺสนฺตปิํฯเปฯ
สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว ชานํ ตถาวาทินา อริฎฺฐเณน ภิกฺขุณา
อกฺขานนุชฺมเมเน ตํ ทิกฺขุจึ อปฺปฏฺฐินิสฺสฎฺฐเณน สทฺธิํ สมฺภุณฺณชธาปิ
สํวสธาปิ สหาปิ เสยฺยํ กปฺเปธาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห โมจฺมปฺริสา ชานํ ตถาวาทินา
อริฎฺฐเณน ภิกฺขุณา อกฺขานนุชฺมเมเน ตํ ทิกฺขุจึ อปฺปฏฺฐินิสฺสฎฺฐเณน สทฺธิํ
สมฺภุณฺณชิสฺสธาปิ สํวสิสฺสธาปิ สหาปิ เสยฺยํ กปฺเปสฺสธ เนตํ
โฆจฺมปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสทาทย ปสนฺนํ วา ภิชฺโชภาวายฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย
ปน ภิกฺขุ ชานํ ตถาวาทินา ภิกฺขุณา อกฺขานนุชฺมเมเน ตํ ทิกฺขุจึ
อปฺปฏฺฐินิสฺสฎฺฐเณน สทฺธิํ สมฺภุณฺณเชยฺย วา สํวเสยฺย วา สห วา

เสยฺยํ กปะเปยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ฯ

[๖๓๐] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมี อตฺถ อธิปะเปโต ภิกฺขุติ ฯ ชานาติ นาม สามํ วา
ชานาติ อณฺเณ วา ตสฺส อาโรเจนฺติ โส วา อาโรเจติ ฯ
ตถาวาทินาติ ตถาหํ ภควตา ชมมํ เทสิตํ อาชานามิ ยถา
เยเม อนฺตรายิกา ชมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺิเสวโต นาลิ
อนฺตรายายาติ เอวฺวาทินา ฯ อกฺฎานุชฺชโม นาม อุกฺขิตฺโต
อนฺตาริตฺโต ฯ ตํ ทิฏฺฐิ อปะปฏฺินิสฺสญฺเจเน สทฺธิชฺชิตฺติ เอตํ ทิฏฺฐิ
อปะปฏฺินิสฺสญฺเจเน สทฺธิ ฯ สมฺภุญฺเชยฺย วาติ สมฺโภโก นาม เทว
สมฺโภกา อามิสสมฺโภโก จ ชมฺมสมฺโภโก จ ฯ อามิสสมฺโภโก
นาม อามิสํ เทติ วา ปฏฺิภุคฺคณาติ วา อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
ชมฺมสมฺโภโก นาม อุกฺขิตฺติ วา อุกฺขิตฺติสาเปติ วา ฯ ปเทเน
อุกฺขิตฺติ วา อุกฺขิตฺติสาเปติ วา ปเท ปเท อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
อกฺขรชฺช อุกฺขิตฺติ วา อุกฺขิตฺติสาเปติ วา อุกฺขรชฺชชฺช อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ สํวเสยฺย วาติ อุกฺขิตฺตเกเน สทฺธิ อูโปสถํ วา
ปวารณํ วา สงฺฆกมฺมํ วา กโรติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ สห
วา เสยฺยํ กปะเปยฺยยาติ เอกจฺจนฺเน อุกฺขิตฺตเก นิปนฺเน ภิกฺขุ
นิปชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ภิกฺขุ นิปนฺเน อุกฺขิตฺตโก
นิปชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อูโภ วา นิปชฺชนฺติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อุกฺกหิตฺวา ปุณฺปุณฺนิ นิปชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๖๗๑] อุกุขิตตเก อุกุขิตตกสณฺณิ สมฺภุณฺชติ วา สํวสฺติ วา
สห วา เสยฺยํ กปฺเปติ อปฺตติ ปาจิตฺตียสฺส ๙ อุกุขิตตเก
เวมฺติโก สมฺภุณฺชติ วา สํวสฺติ วา สห วา เสยฺยํ กปฺเปติ
อปฺตติ ทุกกฺกฺกสฺส ๙ อุกุขิตตเก อนุกุขิตตกสณฺณิ สมฺภุณฺชติ
วา สํวสฺติ วา สห วา เสยฺยํ กปฺเปติ อนาปฺตติ ๙ อนุกุขิตตเก
อุกุขิตตกสณฺณิ อปฺตติ ทุกกฺกฺกสฺส ๙ อนุกุขิตตเก เวมฺติโก
อปฺตติ ทุกกฺกฺกสฺส ๙ อนุกุขิตตเก อนุกุขิตตกสณฺณิ อนาปฺตติ ๙

[๖๗๒] อนาปฺตติ อนุกุขิตฺโตติ ชานาติ อุกุขิตฺโต โอสาริโตติ
ชานาติ อุกุขิตฺโต ๑ ตํ ทิฏฺฐิ ปฏฺนิสฺสฏฺโจติ ชานาติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาติ ๙

นวมสฺกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ๙

๑ ม. อัย ปาโจ นตฺถิ ๙

ทสมสิกขาปทํ

[๖๗๓] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สวตฺถิยํ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเขน กณฺฑกสฺส ๑
นาม สมณฺฑเทสฺส เอวรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐิจิตฺตํ อุปฺปนฺนํ โหติ
ตถาหิ ภควตา ฌมฺมํ เทสิตฺตํ อาชานามิ ยถา เขเม อนฺตรายิกา
ฌมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต นาลิ อนฺตรายายาติฯ
อสุสฺสํ โข สมฺพหุลา ภิกฺขุ กณฺฑกสฺส นาม กิร สมณฺฑเทสฺส
เอวรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐิจิตฺตํ อุปฺปนฺนํ ตถาหิ ภควตา ฌมฺมํ เทสิตฺตํ
อาชานามิ ยถา เขเม อนฺตรายิกา ฌมฺมา วุตฺตา ภควตา เต
ปฏฺฐิเสวโต นาลิ อนฺตรายายาติฯ อถ โข เต ภิกฺขุ เขน กณฺฑโก
สมณฺฑเทโส เตนฺอุปสงฺกมฺมึสุ อุปสงฺกมิตฺวา กณฺฑกํ สมณฺฑเทสํ
เอตทวโจ สจฺจํ กิร เต อาวุโส กณฺฑก เอวรูปํ ปาปกํ
ทิฏฺฐิจิตฺตํ อุปฺปนฺนํ ตถาหิ ภควตา ฌมฺมํ เทสิตฺตํ อาชานามิ
ยถา เขเม อนฺตรายิกา ฌมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิเสวโต
นาลิ อนฺตรายายาติฯ เอวํ พุยา โข อหิ ภนฺเต ภควตา ฌมฺมํ
เทสิตฺตํ อาชานามิ ยถา เขเม อนฺตรายิกา ฌมฺมา วุตฺตา ภควตา
เต ปฏฺฐิเสวโต นาลิ อนฺตรายายาติฯ มา อาวุโส กณฺฑก เอวํ
อวจ มา ภควนฺตํ อพฺภากิจฺชิ น หิ สาธุ ภควโต อพฺภกฺขานํ
น หิ ภควา เอวํ วเพยฺย อนेกปริยาเขน อาวุโส กณฺฑก
๑ ม. กณฺฑกสฺสฯ เอวมฺฺปริปีฯ

อนฺตรายิกา ฌมฺมา วุตฺตา ภควตา อลฺลจ ปน เต ปฏฺิเสวโต
อนฺตรายาย อปฺปสฺสาทา กามา วุตฺตา ภควตา พหุทฺทฺชา
พหุปายาสา อาทินโว เอตฺถ ภิกฺขุโ อฏฺฐจกฺกฺลุปฺมา กามา
วุตฺตา ภควตาฯเปฯ มิสฺเปสฺสฺปฺมา กามา วุตฺตา ภควตาฯเปฯ
ติณฺณกฺกฺลุปฺมา กามา วุตฺตา ภควตาฯเปฯ องฺการกาสุปฺมา
กามา วุตฺตา ภควตาฯเปฯ สฺสฺปฺนกฺลุปฺมา กามา วุตฺตา ภควตาฯเปฯ
ยาจิตฺกฺลุปฺมา กามา วุตฺตา ภควตาฯเปฯ รุกฺขผลฺลุปฺมา กามา
วุตฺตา ภควตาฯเปฯ อสิสฺสนฺนฺกฺลุปฺมา กามา วุตฺตา ภควตาฯเปฯ
สจฺจติสฺสฺกฺลุปฺมา กามา วุตฺตา ภควตาฯเปฯ สปฺปสิสฺสฺกฺลุปฺมา
กามา วุตฺตา ภควตา พหุทฺทฺชา พหุปายาสา อาทินโว เอตฺถ
ภิกฺขุโติฯ เหวปี โข กณฺฑกฺโก สมณฺฑเทโส เตหิ ภิกฺขุหิ
วฺจฺจมาโน ตเถว ตํ ปาปกํ ทิฏฺฐจิกตํ ทามสา ปฺรามาสา อภินิวิสฺส
โวหฺรติ เหว พฺยา โข อหํ ภนฺเต ภควตา ฌมฺมํ เทสิตํ
อาชานามิ ขตา เยเม อนฺตรายิกา ฌมฺมา วุตฺตา ภควตา เต
ปฏฺิเสวโต นาลิ อนฺตรายายาติฯ ยโต [๑] โข เต ภิกฺขุ นาสกฺขิสิ
กณฺฑกํ สมณฺฑเทสํ เอตฺสฺมา ปาปกกา ทิฏฺฐจิกตา วิเวเจตฺถฺ อถโ
เต ภิกฺขุ เยน ภควา เตนฺนฺสงฺกมฺมิสิ อฺปฺสงฺกมิตฺวา ภควโต
เอตมฺตฺถิ อารโจะสิฯ อถโ ภควา เอตฺสฺมี นิทานเ เอตฺสฺมี
ปฺกรณฺ ภิกฺขุสงฺฆํ สนฺนฺปิปาตาเปตฺวา กณฺฑกํ สมณฺฑเทสํ ปฏฺิปฺจฺนิ
สจฺจํ กิร เต กณฺฑก เหวรูปํ ปาปกํ ทิฏฺฐจิกตํ อฺปฺปนฺนํ ตถาหํ

๑ ม. จ ๑

กปฺเปสฺสสต เนตฺติ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ
วา ภิกฺขุโยภาวายฯเปฯ เหวลฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ สมณฺฑทฺเทโสปี เจ เอวํ วทฺเขยฺย ตถาหิ ภควตา
ธมฺมํ เทสิตฺติ อาชานามิ ยถา เยเม อนฺตรายิกา ธมฺมา วุตฺตา
ภควตา เต ปฏฺฐิสฺเสวโต นาลํ อนฺตรายายาติฯ โส สมณฺฑทฺเทโส
ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วจฺนีโย มา อาวุโส สมณฺฑทฺเทส เอวํ อว
มา ภควนฺตํ อพฺภากิจฺจि น หิ สาธุ ภควโต อพฺภกฺขานํ น
หิ ภควา เอวํ วทฺเขยฺย อนฺกปริยาเยน อาวุโส สมณฺฑทฺเทส
อนฺตรายิกา ธมฺมา วุตฺตา ภควตา อลฺลจฺ ปน เต ปฏฺฐิสฺเสวโต
อนฺตรายายาติฯ เหวลฺจ โส สมณฺฑทฺเทโส ภิกฺขุหิ วุจฺจมาโน
ตเถว ปคฺคณฺเหยฺย โส สมณฺฑทฺเทโส ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วจฺนีโย
อชฺชตฺคฺเค เต อาวุโส สมณฺฑทฺเทส น เจว โส ภควา สตฺถา
อปทิสฺสิตฺตพฺโพ ยมฺปิจฺญเณ สมณฺฑทฺเทสา ลภนฺติ ภิกฺขุหิ สทฺธิ
ทฺวิรสฺสตฺติรสฺสํ สหเสยฺยํ สาปี เต นตฺถิ จร ปิเร วินสฺสาติฯ
โย ปน ภิกฺขุ ชานํ ตถานาสิตฺติ สมณฺฑทฺเทสํ อุปฺลาเปยฺย วา
อุปฺภูจฺจาเปยฺย วา สมภฺญฺเชยฺย วา สห วา เสยฺยํ กปฺเปยฺย
ปาจิตฺติยฺนฺติฯ

[๖๗๕] สมณฺฑทฺเทโส นาม สามณฺโโร วุจฺจติฯ เอวํ วทฺเขยฺยติ
ตถาหิ ภควตา ธมฺมํ เทสิตฺติ อาชานามิ ยถา เยเม อนฺตรายิกา
ธมฺมา วุตฺตา ภควตา เต ปฏฺฐิสฺเสวโต นาลํ อนฺตรายายาติฯ

[๖๗๖] โส สมณฺหุเทโสติ โย โส เอวํวาทิ สมณฺหุเทโส ๑
ภิกฺขุหีติ อณฺเณหิ ภิกฺขุหิ ๑ เข ปสฺสนฺติ เข สฺสนฺติ เตหิ
วตฺตพฺโพ มา อาวุโส สมณฺหุเทส เอวํ อวจ มา ภควนฺตํ
อพฺภากิจฺจि น หิ สาธุ ภควโต อพฺภกฺขานํ น หิ ภควา
เอวํ วเทยฺย อนนฺกปริยาเยน อาวุโส สมณฺหุเทส อนฺตรายิกา
ธมฺมา วุตฺตา ภควตา อลฺลจ ปน เต ปฏฺฐิเสวโต
อนฺตรายายาติ ๑ ทฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ตฺติยมฺปิ วตฺตพฺโพ ๑ สเจ
ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ อิจฺเจตํ กุสลํ โน เจ ปฏฺฐินิสฺสชฺชติ โส
สมณฺหุเทโส ภิกฺขุหิ เอวมสฺส วจฺนีโย อชฺชตฺตคฺเค เต อาวุโส
สมณฺหุเทส น เจว โส ภควา สจฺจตา อปฺทิสิตพฺโพ ยมฺปิจฺฉเณ
สมณฺหุเทสา ลภนฺติ ภิกฺขุหิ สทฺธี ทุวิเรตฺตติเรตฺตํ สหเสยฺยํ สวาปี
เต นตฺถิ จร ปิเร วินสฺสาติ ๑

[๖๗๗] โย ปนาติ โย ยาหิโส ๑เป๑ ภิกฺขุติ ๑เป๑
อํยํ อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ชานาติ นาม สามํ
วา ชานาติ อณฺเณ วา ตสฺส อาโรเจนฺติ โส วา อาโรเจติ ๑
ตถานาสิตนฺติ เอวํ นาสิตํ ๑ สมณฺหุเทโส นาม สามณฺเโร วุจฺจติ ๑
อุปฺลาเปยฺย วาติ ตสฺส ปตฺตํ วา จีวรํ วา อุทฺเทสํ วา
ปริปฺจจฺจํ วา ทสฺสามิติ อุปฺลาเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑
อุปฺภุจฺจาเปยฺย วาติ ตสฺส จฺฉณฺณํ วา มตฺตํ วา ทนฺตคฺคฺกํ วา
มุโขทกํ วา สาทิยติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๑ สมภฺภูญฺเชยฺย

วาติ สมฺโงโค นาม เทว สมฺโงคา อามิสสมฺโงโค จ ฌมฺสมฺโงโค
 จ ฯ อามิสสมฺโงโค นาม อามิสฺ เทติ วา ปฏิกุคฺคฺหาติ
 วา อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ฌมฺสมฺโงโค นาม อุทฺทิสฺติ วา
 อุทฺทิสฺสาเปติ วา ฯ ปเทน อุทฺทิสฺติ วา อุทฺทิสฺสาเปติ วา ปเท
 ปเท อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อกฺขราย อุทฺทิสฺติ วา อุทฺทิสฺสาเปติ
 วา อกฺขรอกฺขราย อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ สห วา เสยฺยํ
 กปฺเปยฺยาติ เอกจฺจนฺเน นาสิตฺเก สมนฺนุทฺเทเส นิปนฺเน ภิกฺขุ
 นิปฺชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ ภิกฺขุ นิปนฺเน นาสิตฺโก
 สมนฺนุทฺเทโส นิปฺชฺชติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุโง วา
 นิปฺชฺชนฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อฏฺฐหิตฺวา ปฺนปฺนํ นิปฺชฺชนฺติ
 อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๖๗๘] นาสิตฺเก นาสิตกสฺสณฺณิ อุปลาทฺเปติ วา อุปลฺฐาทฺเปติ
 วา สมนฺนุชฺชติ วา สห วา เสยฺยํ กปฺเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
 นาสิตฺเก เวมฺติโก อุปลาทฺเปติ วา อุปลฺฐาทฺเปติ วา สมนฺนุชฺชติ
 วา สห วา เสยฺยํ กปฺเปติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ นาสิตฺเก
 อนาสิตกสฺสณฺณิ อุปลาทฺเปติ วา อุปลฺฐาทฺเปติ วา สมนฺนุชฺชติ วา
 สห วา เสยฺยํ กปฺเปติ อนาปตฺติ ฯ อนาสิตฺเก นาสิตกสฺสณฺณิ
 อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ อนาสิตฺเก เวมฺติโก อาปตฺติ ทุกกฺกฺกฺสฺส ฯ
 อนาสิตฺเก อนาสิตกสฺสณฺณิ อนาปตฺติ ฯ

[๖๗๕] อนาปตติ อนาสิตโกติ ชานาติ ตัม ทิฏฐี
ปฏินิสสญฺโจติ ชานาติ อุมมตฺตคสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ
ทสมสฺสิกขาปทํ นิฏฐิตํ ฯ
สปปาณกวกฺโค สตฺตโม ฯ

ตสฺสทฺทานํ

สณฺจิจฺจวธสปปาณํ อุกฺโกทฺทญฺจลลนาทํ ๑
อุนวีตฺติ สตฺถณฺจ สํวิธานอริฏฺฐกํ ๒
อุกฺขิตฺตคณฺทกณฺเจว ๓ ทสฺ สิกฺขาปทา อิมติ ฯ

๑ ม. อุกฺโกทฺทํ ... ๒ ม. สํวิธานํ ... ๓ ม. อุกฺขิตฺตํ ...

สหธรรมิกวคฺคสฺส ปจฺมสํกฺขาปทํ

[๖๘๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา โสสมุพิย วิหฺรติ
โฆสิตารามेฯ เตน โข ปน สมเยน आयสฺมา ฉนฺโน อนาจารํ
อาจรติฯ ภิกฺขุ เอวมาหํสุ มา อาวุโส ฉนฺน เอวรูปํ อกาสิ
เนตํ กปฺปตีติฯ โส เอวံ วเทติ น ตาวาหํ อาวุโส เอตสฺมี
สํกฺขาปเท สิกฺขิสฺสามิ ยาว นลฺลํ ภิกฺขุํ พยตฺตํ วินยธฺรํ
ปฺริปฺจฺณามิติฯ เข เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจมาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม आयสฺมา ฉนฺโน ภิกฺขุหิ
สหธรรมิกํ วุจฺจมาโน เอวံ วกฺขติ น ตาวาหํ อาวุโส เอตสฺมี
สํกฺขาปเท สิกฺขิสฺสามิ ยาว นลฺลํ ภิกฺขุํ พยตฺตํ วินยธฺรํ
ปฺริปฺจฺณามิติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตวํ ฉนฺน ภิกฺขุหิ สหธรรมิกํ วุจฺจมาโน
เอวံ วเทสิ น ตาวาหํ อาวุโส เอตสฺมี สํกฺขาปเท สิกฺขิสฺสามิ
ยาว นลฺลํ ภิกฺขุํ พยตฺตํ วินยธฺรํ ปฺริปฺจฺณามิติฯ สจฺจํ ภควาติฯ
วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตวํ โมฆปฺริส ภิกฺขุหิ
สหธรรมิกํ วุจฺจมาโน เอวံ วกฺขสิ น ตาวาหํ อาวุโส เอตสฺมี
สํกฺขาปเท สิกฺขิสฺสามิ ยาว นลฺลํ ภิกฺขุํ พยตฺตํ วินยธฺรํ
ปฺริปฺจฺณามิติ เนตํ โมฆปฺริส อปฺปสฺนฺนानํ वा ปสาทาย ปสฺนฺนानํ
วา ภิกฺขุโยภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สํกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุหิ สหธรรมิกํ วุจฺจมาโน เอวံ

วเทยฺย น ตาวาหํ อวฺวโส เอตสฺมี สิกฺขาปเท สิกฺขิสฺสามิ
ยาว นลฺลํ ภิกฺขุํ พฺยตฺตํ วินยธฺรํ ปริปฺจฺจณามิตฺติ ปาจิตฺตियํ ฯ
สิกฺขมาเนน ภิกฺขเว ภิกฺขุณา อณฺณาตพฺพํ ปริปฺจฺจนิตพฺพํ
ปริปฺลยหิตพฺพํ ฯ อยํ ตตฺถ สามีจิตฺติ ฯ

[๖๘๑] โย ปนชาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อยํ
อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุหิติ อณฺเณหิ ภิกฺขุหิ ฯ
สทฺธมฺมิกํ นาม ยํ ภควตา ปลฺลยตฺตํ สิกฺขาปทํ เอตํ สทฺธมฺมิกํ
นาม ฯ เตน วุจฺจมาโน เอวํ วเทติ ๑ น ตาวาหํ อวฺวโส
เอตสฺมี สิกฺขาปเท สิกฺขิสฺสามิ ยาว นลฺลํ ภิกฺขุํ พฺยตฺตํ วินยธฺรํ
ปณฺฑิตํ เมธาวิํ พหุสฺสุตํ ฐมฺมกถิกํ ปริปฺจฺจณามิตฺติ ภณฺติ อापตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๖๘๒] อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณฺี เอวํ วเทติ อापตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน เวมตีโก เอวํ วเทติ อापตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน อนฺุปสมฺปนฺนสฺสณฺี เอวํ วเทติ
อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อปฺปฺลยตฺเตน วุจฺจมาโน อิทํ น
สฺสฺเลขาย น ฐตฺตตฺตาย น ปาสาทิกตฺตาย น อปฺจยาย น
วิริยารมฺภาย สํวตฺตตีติ เอวํ วเทติ น ตาวาหํ อวฺวโส เอตสฺมี
สิกฺขาปเท สิกฺขิสฺสามิ ยาว นลฺลํ ภิกฺขุํ พฺยตฺตํ วินยธฺรํ
ปณฺฑิตํ เมธาวิํ พหุสฺสุตํ ฐมฺมกถิกํ ปริปฺจฺจณามิตฺติ ภณฺติ อापตฺติ
ทฺกุกฺกุสฺส ฯ อนฺุปสมฺปนฺเนน ปลฺลยตฺเตน วา อปฺปฺลยตฺเตน วา
๑ ม. ย. วเทยฺย ฯ

วจุจมาโน อิทั น สลฺเลขาย น ฐตฺตตาย น ปาสาทิกตาย น
อปจาย น วิริยารมฺภาย สํวตฺตตีติ เอวํ วเทติ น ตาวาหิ
อาวุโส เอตสฺมี สิกฺขาปเท สิกฺขิสฺสามิ ยาว นลฺลํ ภิกฺขุํ พยตฺตํ
วินยธฺรํ ปณฺหิตํ เมธาวิํ พหุสฺสฺสํ ฐมฺมกถิกํ ปริปฺจุจามิตี ภาณติ
อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ๑ อนุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสฺสณฺณี อาปตฺติ
ทุกกฺกุสฺส ๑ อนุปสมฺปนฺเน เวมตีโก อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ๑
อนุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสฺสณฺณี อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ๑

[๖๘๓] สิกฺขมาเนนาติ สิกฺขิตฺตุกาเมน ๑ อยฺยวาทพฺพนฺติ
ชานิตพฺพํ ๑ ปริปฺจุจิตพฺพนฺติ อิทั ภาณเต กถํ อิมสฺส โก
อตุโถติ ๑ ๑ ปริปฺญหิตพฺพนฺติ จินฺเตตพฺพํ ตฺลยิตพฺพํ ๑ อยฺย ตตฺถ
สามิจีติ อยฺย ตตฺถ อนุฐมฺมตา ๑

[๖๘๔] อนาปตฺติ ชานิสฺสามิ สิกฺขิสฺสามิตี ภาณติ
อุมฺมตฺตกฺกุสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ๑
ปจฺมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ๑

๑ ม. กฺวตฺโถติ ๑

ทุตยติกษาปท

[๖๘๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ภควา
ภิกฺขุณฺโณ อนนฺกปริยาเยน วินยกถํ กเถติ วินยสุส วณฺณํ ภาสติ
วินยปริยตฺติยา วณฺณํ ภาสติ อาทิสฺส อาทิสฺส आयสุมโต อุपालิสฺส
วณฺณํ ภาสติฯ ภิกฺขุ ภควา โข อนนฺกปริยาเยน วินยกถํ
กเถติ วินยสุส วณฺณํ ภาสติ วินยปริยตฺติยา วณฺณํ ภาสติ
อาทิสฺส อาทิสฺส आयสุมโต อุपालิสฺส วณฺณํ ภาสติ หนฺท
มยํ อาวุโส आयสุมโต อุपालิสฺส สนฺตฺติเก วินยํ ปริยาปฺณามาติฯ
เต จ พหุ ภิกฺขุ เถรา จ นวา จ มชฺฌิมา จ आयสุมโต
อุपालิสฺส สนฺตฺติเก วินยํ ปริยาปฺณนฺติฯ อถ โข ฌพฺพกฺคิยาณํ
ภิกฺขุณฺโณ เอตทโหสิ เอตฺรหิ โข อาวุโส พหุ ภิกฺขุ เถรา จ
นวา จ มชฺฌิมา จ आयสุมโต อุपालิสฺส สนฺตฺติเก วินยํ
ปริยาปฺณนฺติ สเจ อิเม วินเย ปกตญฺญโน ภวิสฺสนฺติ อเมห
[๑] ยถิจฺจกํ [๒] อากทฺถมิสฺสสนฺติ ปริกทฺถมิสฺสสนฺติ หนฺท มยํ อาวุโส
วินยํ วิวณฺณเณมาติฯ อถ โข ฌพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุ อุปสงฺกมิตฺวา
เอวํ วทนฺติ ๓ ก็ ปนิเมหิ ชุทฺททานุชฺชุตฺเทหิ สิกฺษาปเทหิ อุตฺททิฏฺฐเหหิ
ยาวเทว กุกฺกัจจา ย วิหสาย วิเลขาย สํวตฺตนฺตฺติติฯ เย เต
ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนาฯเปฯ เต อชฺฌมายนฺติ จีเยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
๑ ม. เยนิจฺจกํฯ ๒ ม. ยาวทิจฺจกํฯ ๓ ม. ย. วทนฺติฯ

หิ นาม ฉพพคฺคิยา ภิกฺขุ วินยํ วิวณฺณเสตฺตุนฺตฺติติ ฯเปฯ สจฺจํ
กิริ ตฺเมห ภิกฺขเว วินยํ วิวณฺณเถตาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ
พฺพุโธ ภควา ถถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา วินยํ วิวณฺณเสตฺต
เนตฺตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา
ภิกฺขุโยภาวาย ฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ
โย ปน ภิกฺขุ ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสमानเ เอว วเทยฺย ก็ ปนิเมหิ
ขุทฺทานุขุทฺทเกหิ สิกฺขาปเทหิ อุทฺทิกฺกุเจหิ ยาวเทว กุกฺกัจจาย
วิหเสาย วิเลขาย สํวตฺตุนฺตฺติติ สิกฺขาปทวิวณฺณนเก ๑ ปาจิตฺตियนฺตฺติ ฯ

[๖๘๖] โย ปนาติ โย ยาติโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อัย
อิมสฺมี อตฺถเอ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสमानติ
อุทฺทิสฺสเนเต ๒ วา อุทฺทิสฺสาเนเต วา สขฺฌายํ วา กโรเนเต ฯ เอว
วเทยฺยติ ก็ ปนิเมหิ ขุทฺทานุขุทฺทเกหิ สิกฺขาปเทหิ อุทฺทิกฺกุเจหิ
ยาวเทว กุกฺกัจจาย วิหเสาย วิเลขาย สํวตฺตุนฺตฺติติ เย อิมํ
ปฺริยาปฺณนฺตฺติ เตสํ กุกฺกัจจํ โหติ วิหเสา โหติ วิเลขา โหติ เย
อิมํ น ปฺริยาปฺณนฺตฺติ เตสํ กุกฺกัจจํ น โหติ วิหเสา น โหติ
วิเลขา น โหติ อนฺุทฺทิกฺกุจํ อิทํ วรํ อนฺุคฺคหิตํ อิทํ วรํ
อปฺริยาปฺตํ ๓ อิทํ วรํ อจาริตํ อิทํ วรํ วินโย วา อนฺุตรธายตฺ
อิเม วา ภิกฺขุ อปฺกตฺตณฺุโน โหเนตฺติติ อฺุปสมฺปนฺนสฺส วินยํ
วิวณฺณเถติ อาปตฺติติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๖๘๗] อฺุปสมฺปนฺเน อฺุปสมฺปนฺนสฺสณฺุณิ วินยํ วิวณฺณเถติ อาปตฺติ
๑ ม. สิกฺขาปทวิวณฺณนเก ฯ ๒ ม. อุทฺทิสฺสเนเต วา ฯ ๓ ม. อปฺริยาปฺตํ ฯ

ปาจิตตियสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน เวมฺติโก วินยํ วิวณฺณฺเถติ อาปตฺติ
ปาจิตตियสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสฺสณฺธิ วินยํ วิวณฺณฺเถติ
อาปตฺติ ปาจิตตियสฺส ฯ อณฺณํ ฌมฺมํ วิวณฺณฺเถติ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺนสฺส วินยํ วา อณฺณํ วา ฌมฺมํ
วิวณฺณฺเถติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณฺธิ
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน เวมฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
อนุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสฺสณฺธิ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ

[๖๘๘] อนาปตฺติ น วิวณฺณฺเถตุกาโม อิงฺฆ ตาว สฺตฺตฺนฺเต
วา คธาโย วา อภิฌมฺมํ วา ปฺริยาปฺณฺสฺส ปจฺฉา วินยํ
ปฺริยาปฺณฺสฺสตีติ ภาณฺติ อุมฺมตฺตฺกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ
ทฺตฺติยสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐจฺติ ฯ

ตติยสิกขาปทํ

[๖๘๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวคฺคิยํ วิหริติ เซตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อนาจารํ อัจริตฺวา อญฺญาณเกน อาปฺนฺนาติ ชานนฺตฺติ
ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสमानเ เอวํ วทนฺติ ๑ อิทาเนว โข มยํ ชานาม
อยมฺปิ กิร ฌมฺโม สุตฺตาคโต สุตฺตปริยาปฺนฺโน อนฺวทฺตมมาตํ
อุทฺเทสํ อากจฺจตีติ ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปีจฺณา ๑เป ๑ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ ถลํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสमानเ เอวํ วกฺชนฺติ อิทาเนว โข มยํ ชานาม
อยมฺปิ กิร ฌมฺโม สุตฺตาคโต สุตฺตปริยาปฺนฺโน อนฺวทฺตมมาตํ
อุทฺเทสํ อากจฺจตีติ ๑เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺมเมห ภิกฺขเว ปาติโมกฺเข
อุทฺทิสฺสमानเ เอวํ วเทถ อิทาเนว โข มยํ ชานาม อยมฺปิ
กิร ฌมฺโม สุตฺตาคโต สุตฺตปริยาปฺนฺโน อนฺวทฺตมมาตํ อุทฺเทสํ
อากจฺจตีติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถลํ หิ
นาม ตฺมเมห โมฆปฺริสา ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสमानเ เอวํ วกฺชถ
อิทาเนว โข มยํ ชานาม อยมฺปิ กิร ฌมฺโม สุตฺตาคโต
สุตฺตปริยาปฺนฺโน อนฺวทฺตมมาตํ อุทฺเทสํ อากจฺจตีติ เนตํ โมฆปฺริสา
อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขโวยภาวาย ๑เป ๑
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ
๑ ม. ยฺ. วทนฺติ ๑ เอวมฺปฺริปี ๑

อนฺวทฺตมมาถํ ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสมานเ เอวํ วทฺเยย อิทาเนว
โฆ อหํ ชานามิ อยมฺปิ กิร ฆมฺโม สุตฺตาคโต สุตฺตปริยาปนฺโน
อนฺวทฺตมมาถํ อุทฺทเทถํ อากจฺฉตีติ ฯ ตถเจ ภิกฺขุํ อณฺเณ ภิกฺขุ
ชานเยยฺมํ นิสินฺนปฺพุพฺพํ อิมินา ภิกฺขุณา ทฺวิตฺติกฺขตฺตํ ปาติโมกฺเข
อุทฺทิสฺสมานเ โโก ปน วาโท ภิกฺขุโยติ น จ ตสฺส ภิกฺขุโน
อณฺเณณเณน มุตฺติ อตฺถิ ชลฺลจ ตตฺถ อาปตฺตี อาปนฺโน
ตถจ ชลาฆมฺโม การตพฺโพ อุตฺตริณฺจสฺส ๑ โมโห อาโรเปตพฺโพ
ตสฺส เต อาวุโส อลาภา ตสฺส เต ทลฺลทฺธํ ยํ ตฺวํ ปาติโมกฺเข
อุทฺทิสฺสมานเ น สาธุกํ อฏฺฐิจตฺวา มนสิกโรสีติ ฯ อิํ ทสฺมึ
โมหนเก ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๖๕๐] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อยํ
อิมสฺมึ อตฺถเ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อนฺวทฺตมมาสนฺติ อญฺโปลลิกํ ฯ
ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสมานเติ อุทฺทิสฺสนฺเต ฯ เอวํ วทฺเยยติ อนาจารี
อาจริตฺวา อณฺเณณเณน อาปนฺโนติ ชานนฺตฺติ ปาติโมกฺเข
อุทฺทิสฺสมานเ เอวํ วทฺติ อิทาเนว โฆ อหํ ชานามิ อยมฺปิ
กิร ฆมฺโม สุตฺตาคโต สุตฺตปริยาปนฺโน อนฺวทฺตมมาถํ อุทฺทเทถํ
อากจฺฉตีติ อาปตฺติ ทุกฺกฏฺสฺส ฯ

[๖๕๑] ตถเจติ ๒ โมเหตุกามํ ภิกฺขุํ อณฺเณ ภิกฺขุ ชานเยยฺมํ
นิสินฺนปฺพุพฺพํ อิมินา ภิกฺขุณา ทฺวิตฺติกฺขตฺตํ ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสมาน
๑ ม. ย. อุตฺตริ จสฺส ฯ เอวมฺปริปี ฯ ๒ ม. อิตฺสทฺโท นตฺถิ ฯ

โก ปน วาโท ภิชฺชโยติ น จ ตสฺส ภิกฺขุโน อณฺณาณเณ
 มุตฺติ อตฺถิ ขณฺจ ตตฺถ อาปตฺติ อาปนฺโน ตณฺจ ขถาธมฺโม
 การตพฺโพ อุตฺตริณฺจสฺส โมโห อาโรเปตพฺโพ ฯ เอวณฺจ
 ปน ภิกฺขเว อาโรเปตพฺโพ ฯ พยตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺวิเพลน สงฺโฆ
 ณาเปตพฺโพ สฺมาตุ เม ฆนฺเต สงฺโฆ อํยํ อิตฺถนฺนาโม
 ภิกฺขุ ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสมานเณ น สาธุกํ อญฺจิกตฺวา ๑ มนสิกโรติ ฯ
 ยถิ สงฺฆสฺส ปตฺตกลฺลํ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน โมหํ
 อาโรเปยฺย ฯ เอสา ลตฺติ ฯ สฺมาตุ เม ฆนฺเต สงฺโฆ อํยํ
 อิตฺถนฺนาโม ภิกฺขุ ปาติโมกฺเข อุทฺทิสฺสมานเณ น สาธุกํ อญฺจิกตฺวา
 มนสิกโรติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน โมหํ อาโรเปติ ฯ
 ยสฺสายสฺมโต ขมฺติ อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน โมหสฺส อาโรปนา
 โส ตฺถนฺหสฺส ยสฺส นกฺขมฺติ โส ภาเสยฺย ฯ อาโรปีโต
 สงฺเขน อิตฺถนฺนามสฺส ภิกฺขุโน โมโห ฯ ขมฺติ สงฺฆสฺส ตสฺมา
 ตฺถนฺหิ ฯ เอวเมตํ ฐารยามีติ ฯ

[๖๕๒] อนาโรปีเต โมเห โมเหติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ
 อาโรปีเต โมเห โมเหติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

[๖๕๓] ฐมฺมกมฺเม ฐมฺมกมฺมสฺลยฺณี โมเหติ อาปตฺติ
 ปาจิตฺติยสฺส ฯ ฐมฺมกมฺเม เวมฺติโก โมเหติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ
 ฐมฺมกมฺเม อฐมฺมกมฺมสฺลยฺณี โมเหติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ
 อฐมฺมกมฺเม ฐมฺมกมฺมสฺลยฺณี อาปตฺติ ทุกฺกณฺตฺส ฯ อฐมฺมกมฺเม
 # ๑ ม. อญฺจิกตฺวา ฯ เอวมฺปรีปี ฯ

เวมตโก อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ อชฺมมกมฺเม อชฺมมกมฺมสญฺญี
อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ

[๖๕๔] อนาปตติ น วิตุถาเรน สุตฺโต โหติ อุนกทฺวิตุตฺติกขตฺตํ
วิตุถาเรน สุตฺโต โหติ นโมเหตุกามสฺส อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ตติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถสิกขาปทํ

[๖๕๕] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สวคฺคิยํ วิหริตี เขตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเขน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กุปีตา อนตฺตมฺนา สตฺตรสวคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ ปหาริ เทนฺตีฯ
เต โรทฺหนฺตีฯ ภิกฺขุ เอวมํหํสุ กิสุส ตฺเมห อวฺุโส โรทฺถาตีฯ
อิมे อวฺุโส นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปีตา อนตฺตมฺนา อมฺหากํ ปหาริ
เทนฺตีตีฯ เข เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺตี จียนฺตี
วิปาเจนฺตี กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปีตา อนตฺตมฺนา
ภิกฺขุณํ ปหาริ ทสฺสนฺตีตีฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว กุปีตา
อนตฺตมฺนา ภิกฺขุณํ ปหาริ เทถาตีฯ สจฺจํ ภควาตีฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมชฺฌปฺริสา กุปีตา อนตฺตมฺนา
ภิกฺขุณํ ปหาริ ทสฺสถ เนตํ โมชฺฌปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ วา ปสาทาย
ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขเวทวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถา โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสุส กุปีโต อนตฺตมฺโน
ปหาริ ทเทยฺย ปาจิตฺติยนฺตีฯ

[๖๕๖] โย ปนาตี โย ยาทีโสฯเปฯ ภิกฺขุตีฯเปฯ อยํ
อิมสฺมึ อตฺถธ อธิปฺเปโต ภิกฺขุตีฯ ภิกฺขุสุสชาติ อณฺณสุส ภิกฺขุสุสฯ
กุปีโต อนตฺตมฺโนตี อนภิกฺขุโร อาหตฺตจิตฺโต จิตฺธาโตฯ ปหาริ
ทเทยฺยชาติ กาเยน วา กายปฏฺิพฺพเชน วา นิสฺสคฺคิเยน วา อนตฺตมฺโส

อุปปลตฺเตนปี ปหาริ เทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๖๕๗] อุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณฺธิ กุปีโต อนตฺตมโน
ปหาริ เทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน เวมตีโก
กุปีโต อนตฺตมโน ปหาริ เทติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสฺสณฺธิ กุปีโต อนตฺตมโน ปหาริ เทติ
อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺนสฺส กุปีโต อนตฺตมโน
ปหาริ เทติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณฺธิ
อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน เวมตีโก อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ
อนุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสฺสณฺธิ อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ

[๖๕๘] อนาปตฺติ เคนจิ วิเหจฺยมาโน โมกฺขาธิปฺปาโย ปหาริ
เทติ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาคี ฯ

จตุตฺถสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ปลงจมสิกขาปทํ

[๖๕๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กุปีตา อนตฺตมฺนา สตฺตรสวคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺํ ตลสฺตฺตํ
อุคฺคิรฺนฺตึ ๑ เต ปหารสมฺมุจฺจิตา โรทฺนฺตึ ๑ ภิกฺขุ เอวมาหํสุ กิสุส
ตุเมห อาวุโส โรทฺถาติ ๑ อิเม อาวุโส นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปีตา
อนตฺตมฺนา อมฺหากํ ตลสฺตฺตํ อุคฺคิรฺนฺตึติ ๑ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺญา ๑เป ๑ เต อุชฺฌายนฺตึ จีเยนฺตึ วิปาเจนฺตึ กถํ หิ
นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ กุปีตา อนตฺตมฺนา [๑] ภิกฺขุณฺํ ตลสฺตฺตํ
อุคฺคิรฺิสฺสนฺตึติ ๑เป ๑ สจฺจํ กิรฺ ตุเมห ภิกฺขเว กุปีตา อนตฺตมฺนา
ภิกฺขุณฺํ ตลสฺตฺตํ อุคฺคิรฺธาติ ๑ สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครฺหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตุเมห โมฆปฺริสา กุปีตา อนตฺตมฺนา [๒]
ภิกฺขุณฺํ ตลสฺตฺตํ อุคฺคิรฺิสฺสธ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ วา
ปฺสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวาย ๑เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสุส กุปีโต
อนตฺตมฺโน ตลสฺตฺตํ อุคฺคิเรยฺย ปาจิตฺตियนฺตึ ๑

[๓๐๐] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อัย
อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ ภิกฺขุสุสชาติ อณฺณสุส ภิกฺขุสุส ๑
กุปีโต อนตฺตมฺโนติ อนภริทฺโธ อาหตฺจิตฺโต จิลฺชาโต ๑ ตลสฺตฺตํ
๑-๒ ม. สตฺตรสวคฺคิยานํ ๑

อุคฺคิเรยฺยาติ กายํ วา กายปฏฺวิพฺพชฺชํ วา อนตฺตมโส อฺปฺปฺลปตฺตํปิ
อุจฺจาเรติ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๓๐๑] อฺปฺสมฺปนฺเน อฺปฺสมฺปนฺนสฺสณฺณี กุปฺปีโต อนตฺตมโน
ตลสฺตติกํ อุคฺคิรฺติ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อฺปฺสมฺปนฺเน เวมฺติโก
กุปฺปีโต อนตฺตมโน ตลสฺตติกํ อุคฺคิรฺติ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ
อฺปฺสมฺปนฺเน อฺนฺปฺสมฺปนฺนสฺสณฺณี กุปฺปีโต อนตฺตมโน ตลสฺตติกํ
อุคฺคิรฺติ อापตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ อฺนฺปฺสมฺปนฺนสฺส กุปฺปีโต
อนตฺตมโน ตลสฺตติกํ อุคฺคิรฺติ อापตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ฯ
อฺนฺปฺสมฺปนฺเน อฺปฺสมฺปนฺนสฺสณฺณี อापตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ฯ อฺนฺปฺสมฺปนฺเน
เวมฺติโก อापตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ฯ อฺนฺปฺสมฺปนฺเน อฺนฺปฺสมฺปนฺนสฺสณฺณี
อापตฺติ ทฺกฺกฺกฺสฺส ฯ

[๓๐๒] อนापตฺติ เกนจิ วิหฺริยมาโน โมกฺขาธิปฺปาโย ตลสฺตติกํ
อุคฺคิรฺติ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิคมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

ปฺลจฺมสฺสิกฺขาปํ นินฺนํจํ ฯ

ฉนฺนุจสิทฺถาปทํ

[๗๐๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยฺ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฺฑทิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อมฺูลเกน สงฺฆมาทิสเสเสน อนฺุทฺธเสนฺติฯ เย เต ภิกฺขุ
อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อฺุชฺฌายนฺฺติ ชียนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ กถํ
หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อมฺูลเกน สงฺฆมาทิสเสเสน
อนฺุทฺธเสสฺสนฺฺติติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว ภิกฺขุํ อมฺูลเกน
สงฺฆมาทิสเสเสน อนฺุทฺธเสถาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมจฺมปฺริสา ภิกฺขุํ อมฺูลเกน
สงฺฆมาทิสเสเสน อนฺุทฺธเสสฺสเนตฺติ โมจฺมปฺริสา อปฺปสนฺฺนํ วา
ปสาทาย ปสนฺฺนํ วา ภิยฺโยภาวายฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิทฺถาปทํ อฺุทฺธิเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุํ อมฺูลเกน
สงฺฆมาทิสเสเสน อนฺุทฺธิเสยฺย ปาจิตฺติยนฺฺติฯ

[๗๐๔] โข ปนาติ โข ยาทิสฺโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ อຍ
อิมสฺมိ อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ ภิกฺขุนฺฺติ อณฺฺณํ ภิกฺขุํฯ
อมฺูลกํ นาม อทฺธิจฺจํ อสฺสุตํ อปฺริสฺงกิตํฯ สงฺฆมาทิสเสเสนาติ เทรสนฺฺนํ
อณฺฺณตฺเรณฯ อนฺุทฺธิเสยฺยธาติ โจเทติ วา โจทาเปติ วา อาปฺตฺติ
ปาจิตฺติยสุสฯ

[๗๐๕] อฺุปสมฺปนฺเน อฺุปสมฺปนฺนสฺสณฺฺณิ อมฺูลเกน สงฺฆมาทิสเสเสน

อนุทฐเสติ อาปตติ ปาจิตตियสฺส ฯ อุปสมฺปนฺเน เวตติโก
อมฺลเกน สงฺฆาติเสเสน อนุทฐเสติ อาปตติ ปาจิตตियสฺส ฯ
อุปสมฺปนฺเน อนุปสมฺปนฺนสฺสณิ อมฺลเกน สงฺฆาติเสเสน อนุทฐเสติ
อาปตติ ปาจิตตियสฺส ฯ อาจารย์วิปตฺติยา วา ทิฏฺฐิวิปตฺติยา วา
อนุทฐเสติ อาปตติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺนํ อนุทฐเสติ อาปตติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน อุปสมฺปนฺนสฺสณิ อาปตติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
อนุปสมฺปนฺเน เวตติโก อาปตติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อนุปสมฺปนฺเน
อนุปสมฺปนฺนสฺสณิ อาปตติ ทุกฺกภูสฺส ฯ

[๗๐๖] อนาปตฺติ ตถาสฺสณิ โจเทติ วา โจทาเปติ วา
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ฉฺฉนฺนํ นินฺนํ ๑

สตุตมสึกขาปทํ

[๑๐๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถึยฺ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตทิกฺขส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สตุตฺรสาวคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺํ สลฺยจิจฺจ กุกฺกัจฺจํ อุปทหนฺติ
ภควตา อาวุโส สึกขาปทํ ปลฺยตฺตํ น อุณฺวิสตีวสฺโส ปุคฺคโล
อุปสมฺปาเทตพฺโพติ ตฺมุเห จ อุณฺวิสตีวสฺสา อุปสมฺปนฺนา กจฺจิ
โน ตฺมุเห อุนฺอุปสมฺปนฺนาติฯ เต โรทหนฺติฯ ภิกฺขุ เอวมาหฺสู
กิสฺส ตฺมุเห อาวุโส โรทถาติฯ อึเม อาวุโส ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
อมฺหากํ สลฺยจิจฺจ กุกฺกัจฺจํ อุปทหนฺตีติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺํ สลฺยจิจฺจ กุกฺกัจฺจํ อุปทหิสฺสนฺตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร
ตฺมุเห ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺํ สลฺยจิจฺจ กุกฺกัจฺจํ อุปทถาติฯ สจฺจํ
ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺมุเห โมจฺจปฺริสา
ภิกฺขุณฺํ สลฺยจิจฺจ กุกฺกัจฺจํ อุปทหิสฺสถ เนตํ โมจฺจปฺริสา อปฺปสนฺนํ
วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิชฺโยภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อึมํ สึกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุสฺส
สลฺยจิจฺจ กุกฺกัจฺจํ อุปทเหยยฺย อิตฺติสฺส มฺหุตฺตมฺปิ อผาสฺส ภวิสฺสตีติ
เอตเทว ปจฺจยํ กริตฺวา อนนฺถํ ปาจิตฺตियนฺติฯ

[๑๐๒] โข ปนาติ โข ยาติโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ อยํ

อิมสฺมี อตฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ ภิกฺขุสฺสชาติ อณฺณสฺส ภิกฺขุสฺส ฯ
สณฺจิจฺจาติ ชานนฺโต สณฺชานนฺโต เจจฺจ อภิวิตฺติวา วิติกฺกโม ฯ
กุกฺกจฺจํ อุปฺทหฺยยาติ อุนฺวิสฺตฺวิสฺโส มณฺเณ ตฺวํ อุปฺสมฺปนฺโน
วิกาเล มณฺเณ ตยา ภูตฺตํ มชฺชํ มณฺเณ ตยา ปิตํ มาตุคามเน
สทฺธิํ รโห มณฺเณ ตยา นิสินฺนํติ กุกฺกจฺจํ อุปฺทหฺติ อาปฺตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ เอตฺเทว ปจฺจยํ กริตฺวา อนณฺณนฺติ น อลฺโธ
โกจิ ปจฺจโย โหติ กุกฺกจฺจํ อุปฺทหฺติํ ฯ

[๓๐๕] อุปฺสมฺปนฺเน อุปฺสมฺปนฺนสณฺณี สณฺจิจฺจ กุกฺกจฺจํ อุปฺทหฺติ
อาปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อุปฺสมฺปนฺเน เวมฺติโก สณฺจิจฺจ กุกฺกจฺจํ
อุปฺทหฺติ อาปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อุปฺสมฺปนฺเน อนุปฺสมฺปนฺนสณฺณี
สณฺจิจฺจ กุกฺกจฺจํ อุปฺทหฺติ อาปฺตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อนุปฺสมฺปนฺนสฺส
สณฺจิจฺจ กุกฺกจฺจํ อุปฺทหฺติ อาปฺตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อนุปฺสมฺปนฺเน
อุปฺสมฺปนฺนสณฺณี อาปฺตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อนุปฺสมฺปนฺเน เวมฺติโก อาปฺตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อนุปฺสมฺปนฺเน อนุปฺสมฺปนฺนสณฺณี อาปฺตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ

[๓๑๐] อนาปฺตฺติ กุกฺกจฺจํ อุปฺทหฺติกาโม อุนฺวิสฺตฺวิสฺโส มณฺเณ
ตฺวํ อุปฺสมฺปนฺโน วิกาเล มณฺเณ ตยา ภูตฺตํ มชฺชํ มณฺเณ ตยา ปิตํ
มาตุคามเน สทฺธิํ รโห มณฺเณ ตยา นิสินฺนํ อิงฺฆ ชานาหิ มา เต
ปจฺจมา กุกฺกจฺจํ อโหสีติ ภณฺติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

สจฺจตมฺมสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฺฐมสติกขาปทํ

[๗๑๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวาคุถิยํ วิหริติ เชตวเน
อนาถปิณฑกิสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ เปสเลหิ ภิกฺขุหิ สทฺธี ฆณฺฑนฺตํฯ เปสลา ภิกฺขุ เอวํ
วเทนฺติ อลชฺชโณ อิเม อวฺโส นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ น สกฺกา
อิเมหิ สห ฆณฺฑิตฺตฺนฺตํฯ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เอวํ วเทนฺติ กิสฺส
ตุเมห อวฺโส อเมห อลชฺชิวาเทน ปาเปถาติฯ กหํ ปน ตุเมห
อวฺโส อสฺสตุถาติฯ มยํ อายสฺมฺนฺตานํ อุปฺสฺสฺสฺตี ติฏฺฐมฺหาติฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ ฆณฺฑนฺชาตानํ กลหชาตानํ
วิวาทาปนฺนानํ อุปฺสฺสฺสฺตี ติฏฺฐิสฺสฺสนฺตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตุเมห
ภิกฺขเว ภิกฺขุณํ ฆณฺฑนฺชาตानํ กลหชาตानํ วิวาทาปนฺนानํ อุปฺสฺสฺสฺตี
ติฏฺฐธฺตาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตุเมห โมฆปฺริสา ภิกฺขุณํ ฆณฺฑนฺชาตानํ กลหชาตานํ วิวาทา-
ปนฺนानํ อุปฺสฺสฺสฺตี ติฏฺฐิสฺสฺสธ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนानํ วา
ปสาทาย ปสนฺนानํ วา ภิชฺโชภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ภิกฺขุณํ ฆณฺฑนฺชาตानํ
กลหชาตानํ วิวาทาปนฺนानํ อุปฺสฺสฺสฺตี ติฏฺฐเจยฺย ยํ อิเม ฆณฺฑิสฺสฺนฺติ
ตํ โสสฺสามิติ เอตเทว ปจฺจยํ กิริตฺวา อนนฺถํ ปาจิตฺตฺยนฺติฯ

[๗๑๒] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๗เป๗ ภิกขุติ ๗เป๗

อัย อิมสฺมี อตฺเถ อธิเปโต ภิกขุติ ๗ ภิกขุณฺนติ อญฺเณสํ
ภิกขุณฺ ๗ ฅนฺตนาชานันํ กลหชาตานิ วิวาทาปนฺนानฺนติ อธิกรณ-
ชาตานิ ๗ อุปฺสฺสุตี ติฏฺฐเจยฺยาติ อิมสํ สุตฺวา โจทฺเสตฺถามิ
สฺวเรตฺถามิ ปฏฺฐิโจทฺเสตฺถามิ ปฏฺฐิสฺวเรตฺถามิ มงฺกก ๑ กริตฺถามิตี คจฺฉติ
อาปฺตติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๗ ยตฺถ จิโต สฺตฺถาติ อาปฺตติ ปาจิตฺตียสฺส ๗
ปจฺฉโต คจฺฉนฺโต ตฺริโต คจฺฉติ โสสฺถามิตี อาปฺตติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๗
ยตฺถ จิโต สฺตฺถาติ อาปฺตติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ ปฺรโต คจฺฉนฺโต
โอหียติ โสสฺถามิตี อาปฺตติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๗ ยตฺถ จิโต สฺตฺถาติ
อาปฺตติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ ภิกขุสฺส จิโตกาสิ วา นิสินฺโนกาสิ วา
นิปฺนฺโนกาสิ วา อากนฺตฺวา มนฺเตนฺตํ อุกฺกาสิตพฺพํ วิชานาเปตพฺพํ ๗
โน เจ อุกฺกาเสยฺย วา วิชานาเปยฺย วา อาปฺตติ ปาจิตฺตียสฺส ๗
เอตฺเทว ปจฺจยํ กริตฺวา อนนฺตฺนฺนติ น อญฺโฆ โภจิ ปจฺจโย
โหติ อุปฺสฺสุตี ติฏฺฐิจิํ ๗

[๗๑๓] อุปฺสมฺปนฺเน อุปฺสมฺปนฺนสฺสณฺณิ อุปฺสฺสุตี ติฏฺฐติ
อาปฺตติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ อุปฺสมฺปนฺเน เวมฺติโก อุปฺสฺสุตี ติฏฺฐติ
อาปฺตติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ อุปฺสมฺปนฺเน อนฺอุปฺสมฺปนฺนสฺสณฺณิ อุปฺสฺสุตี
ติฏฺฐติ อาปฺตติ ปาจิตฺตียสฺส ๗ อนฺอุปฺสมฺปนฺนสฺส อุปฺสฺสุตี ติฏฺฐติ
อาปฺตติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๗ อนฺอุปฺสมฺปนฺเน อุปฺสมฺปนฺนสฺสณฺณิ อาปฺตติ
ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๗ อนฺอุปฺสมฺปนฺเน เวมฺติโก อาปฺตติ ทฺถกฺกฺกฺสฺส ๗

๑ ม. มงฺก ๗

อนุปสมปนฺเน อนุปสมปนฺนสญฺญี อปคฺติ ทุกกฏสฺส ฯ

[๗๑๔] อนापคฺติ อิมลํ สฺสุวา โอรมิสฺสามิ วิรมิสฺสามิ
วฺุสมิสฺสามิ ๑ อตฺตานํ ปรีโมเจสฺสามิติ กจฺจติ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิทฺสฺสาติ ฯ

อฏฺฐมสฺสิทฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ สฺตี. วฺุสเมสฺสามิ ฯ

นวมสิกขาปทํ

[๗๑๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยฺหิ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อนาจารี อัจริตฺวา เอกเมกสฺส กมฺเม กยิรฺมานเณ ปฏิกฺโกสนฺนฺติฯ
เตน โข ปน สมเยน สงฺโฆ สนนฺิปปติโต โหติ เกนจิเทว
กรณฺิเยนฯ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ จีวรกมฺมํ กโรนฺตฺวา เอกสฺส ฉนฺทํ
อํทฺสุฯ อถ โข สงฺโฆ อยฺม อวฺุโส นพฺพคฺคิโย ภิกฺขุ เอกโก
อาคโต หนฺทสฺส มยฺม กมฺมํ กโรมาติ ตสฺส กมฺมํ อกาสิฯ
อถ โข โส ภิกฺขุ เยน นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เตนฺุปสงฺกมิฯ
นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ตํ ภิกฺขุํ เอตทวอจฺจุํ ก็ อวฺุโส สงฺโฆ อกาสิตีฯ
สงฺโฆ เม อวฺุโส กมฺมํ อกาสิตีฯ น มยฺม อวฺุโส เอตทตฺถาย
ฉนฺทํ อทฺมฺหา ตฺยฺหํ กมฺมํ กริสฺสตีตี สเจ [๑] มยฺม ชานเยยาม
ตฺยฺหํ กมฺมํ กริสฺสตีตี น มยฺม ฉนฺทํ ทเทยฺยามาติฯ เย เต
ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ จีเยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ
หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ฌมฺมิกานํ กมฺมานํ ฉนฺทํ ทตฺวา
ปจฺฉา จีเยนฌมฺมํ อापฺชฺชิสฺสสนฺนฺติตีฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺมฺเมห
ภิกฺขเว ฌมฺมิกานํ กมฺมานํ ฉนฺทํ ทตฺวา ปจฺฉา จีเยนฌมฺมํ
อापฺชฺชธฺตาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตฺมฺเมห โมฆปฺริสา ฌมฺมิกานํ กมฺมานํ ฉนฺทํ ทตฺวา ปจฺฉา
๑ ม. จฯ

จียนธมฺมํ อปาชฺชิสฺสธ เนตฺติ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย
ปสนฺนํ วา ภิกฺขุโยภาวายฯเปฯ เหวลฺลจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สีกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ธมฺมิกานํ กมฺมานํ ฉนฺทํ
ทตฺวา ปจฺจนา จียนธมฺมํ อปาชฺชเยยฺย ปาจิตฺตियนฺตฺติ ฯ

[๗๑๖] โย ปนาติ โย ยาทีโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ อัย
อิมสฺมึ อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ ธมฺมิกํ นาม กมฺมํ อปฺโลคนกมฺมํ
ลตฺตติกมฺมํ ลตฺตติทฺตติกมฺมํ ลตฺตติจตฺตตฺตติกมฺมํ ธมฺเมน วินเขน
สตุฏฺฐ สาสเนน กตฺตํ เอตํ ธมฺมิกํ นาม กมฺมํฯ ฉนฺทํ ทตฺวา
จียติ อปาตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ

[๗๑๗] ธมฺมกมฺเม ธมฺมกมฺมสฺสญฺญิ ฉนฺทํ ทตฺวา จียติ
อปาตฺติ ปาจิตฺตियสฺส ฯ ธมฺมกมฺเม เวมตีโก ฉนฺทํ ทตฺวา จียติ
อปาตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ธมฺมกมฺเม อธมฺมกมฺมสฺสญฺญิ ฉนฺทํ ทตฺวา
จียติ อนาปฺตติ ฯ อธมฺมกมฺเม ธมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อปาตฺติ
ทุกฺกฏสฺส ฯ อธมฺมกมฺเม เวมตีโก อปาตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
อธมฺมกมฺเม อธมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อนาปฺตติ ฯ

[๗๑๘] อนาปฺตติ อธมฺเมน วา วคฺเคน วา น กมฺมารหฺสฺส
วา กมฺมํ กตฺนฺตฺติ ชานนฺโต จียติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิ กมฺมิกสฺสชาติ ฯ
นวมสีกฺขาปทํ นิฏฺฐจิติ ฯ

ทสมสิกขาปทํ

[๗๑๕] เตน สมเณ พุทฺโธ ภควา สาวคฺคิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิตฺตํ กสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเณ สงฺโฆ สนฺนิปติโต
โหติ เกณจิวเทว ธรรมเนียมฯ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ จีวรกมฺมํ
กโรนฺตวา เอกสฺส ฉนฺทํ อทฺตฺสฯ อถ โข สงฺโฆ ยสฺส ตถาย
สนฺนิปติโต ตํ กมฺมํ กริสฺสามาติ ฌตฺตํ จเปสิฯ อถ โข โส
ภิกฺขุ เอวเมวิเม เอกเมกสฺส กมฺมํ กโรนฺติ กสฺส ตุมฺเห
กมฺมํ กริสฺสเถว ฉนฺทํ อทฺตฺวา อฏฺฐายาสนา ปกุกามิฯ ย
เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺญาฯเปฯ เต อชฺชฌายนฺติ จีเณนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ภิกฺขุ สงฺฆे วินิจฺฉยถาย วตฺตมานาย ฉนฺทํ
อทฺตฺวา อฏฺฐายาสนา ปกุกมฺิสฺสตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ ภิกฺขุ
สงฺฆे วินิจฺฉยถาย วตฺตมานาย ฉนฺทํ อทฺตฺวา อฏฺฐายาสนา
ปกุกมฺิสฺตีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ
นาม ตฺวํ โมฆปฺริสฺส สงฺฆे วินิจฺฉยถาย วตฺตมานาย ฉนฺทํ
อทฺตฺวา อฏฺฐายาสนา ปกุกมฺิสฺสตี เนตํ โมฆปฺริสฺส อปฺปสนฺนํ
วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ สงฺฆे
วินิจฺฉยถาย วตฺตมานาย ฉนฺทํ อทฺตฺวา อฏฺฐายาสนา ปกุกเมยฺย
ปาจิตฺตियนฺติฯ

[๑๒๐] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๗เป๗ ภิกฺขุติ ๗เป๗
อัย อิมสฺมี อตุเถ อธิปเปโต ภิกฺขุติ ๗ สงฺฆเ วิวินิจฉัยกถา
นาม วตฺถุ วา อาโรจิตฺ โหติ อวินิจฺจิตฺ ฌตฺติ วา จปีตา
โหติ กมฺมวาจา วา วิปฺปกตา โหติ ๗ ฉนฺทํ อทตฺวา
อฺภูจายาสนา ปกฺกเมยฺยาติ กถิ อิทํ กมฺมํ กุปฺปี อสฺส วคฺคิ
อสฺส น กเรยฺยาติ คจฺจติ อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ๗ ปริสายฐ
หตฺถปาสํ วิชหนฺตสฺส อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ๗ วิชหิตฺ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ๗

[๑๒๑] ฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ ฉนฺทํ อทตฺวา
อฺภูจายาสนา ปกฺกมฺติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ๗ ฌมฺมกมฺเม เวมฺติโก
ฉนฺทํ อทตฺวา อฺภูจายาสนา ปกฺกมฺติ อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ๗
ฌมฺมกมฺเม อฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ ฉนฺทํ อทตฺวา อฺภูจายาสนา ปกฺกมฺติ
อนาปตฺติ ๗ อฌมฺมกมฺเม ฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ๗
อฌมฺมกมฺเม เวมฺติโก อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ๗ อฌมฺมกมฺเม
อฌมฺมกมฺมสฺสญฺญิ อนาปตฺติ ๗

[๑๒๒] อนาปตฺติ สงฺฆสฺส ฆณฺฑนํ วา กลโห วา วิคฺคโห
วา วิวาโท วา ภวิสฺสตีติ คจฺจติ สงฺฆเกโห วา สงฺฆราชา
วา ภวิสฺสตีติ คจฺจติ อฌมฺเมน วา วคฺเคน วา น กมฺมารหสฺส
วา กมฺมํ ภวิสฺสตีติ คจฺจติ คีลาโน คจฺจติ คีลานสฺส กรณฺเียน
คจฺจติ อฺจุจฺเรน วา ปสฺสาเวน วา ปีพีโต คจฺจติ น

กมฺมํ โโกเปตฺตกาโม ปฺน ปจฺจจากมิตฺตสํมิตฺติ กจฺจติ อุมฺมตฺตกตฺต
อาทิกมฺมิตฺตสํมิตฺติ ฯ

ทสมสิทฺถาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

เอกาทสมสิกขาปทํ

[๗๒๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริติ เวพฺพเว
กลนฺทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา ทพฺโพ มลฺลปฺตฺโต
สงฺฆสฺส เสนาสนนฺจ ปณฺญาเปติ ภคฺคานิ จ อุทฺทิสฺสตีฯ โส
จายสฺมา ทพฺพจิวโร โหติฯ เตน โข ปน สมเยน สงฺฆสฺส
เอกํ จิวโร อุปฺปนฺนํ โหติฯ อถ โข สงฺโฆ ตํ จิวโร อายสฺมโต
ทพฺพสฺส มลฺลปฺตฺตฺส อทาสีฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อชฺชฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ ยถาสนฺนฺตุํ ภิกฺขุ สงฺฆิกํ ตาภํ ปริณามนฺตฺติติฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อชฺชฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สมคฺเคน สงฺฆเณ จิวโร ทตฺวา
ปจฺฉา จียนธมฺมํ อปฺชฺชิสฺสนฺตฺติติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว
สมคฺเคน สงฺฆเณ จิวโร ทตฺวา ปจฺฉา จียนธมฺมํ อปฺชฺชธาคีติฯ
สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห
โมฆปฺริสา สมคฺเคน สงฺฆเณ จิวโร ทตฺวา ปจฺฉา จียนธมฺมํ
อปฺชฺชิสฺสธ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ
วา ภิชฺชโยภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ สมคฺเคน สงฺฆเณ จิวโร ทตฺวา
ปจฺฉา จียนธมฺมํ อปฺชฺชเยยฺย ยถาสนฺนฺตุํ ภิกฺขุ สงฺฆิกํ ตาภํ
ปริณามนฺตฺติติ ปาจิตฺตियนฺติติฯ

[๗๒๔] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุ ฯเปฯ

อัย อิมสฺมี อตุเถ อธิเปโต ภิกฺขุติ ฯ สมกฺโก นาม สงฺโฆ
สมานสํวาสโก สมานสํมาย จิโต ฯ จิวรี นาม ฉนฺนํ จิวรานํ
อณฺณตริ จิวรี วิกฺขุปนฺนํ ปจฺฉิมํ ฯ ทตฺวาติ สยฺ ทตฺวา ฯ
ยถาสนฺนํ นาม ยถามิตฺตตา ยถาสนฺนํทิสฺสตา ยถาสมฺมตฺตตา
ยถาสมานุชฺชฌายกตา ยถาสมานาจริยกตา ฯ สงฺฆิกํ นาม สงฺฆสฺส
ทินฺนํ โหติ ปริจฺจตุตฺตํ ฯ ลาโภ นาม จิวรีปณฺฑิตปาตเสนาสน-
คิลานปจฺจยภตฺตชฺชปริกฺขารวา อนฺตมโส จุณฺณปิณฺโฑปี ทนฺตกฺกฺจปี
ทลิกฺกฺจปี ฯ ปจฺฉา จียนธมฺมํ อปชฺเชยฺยาติ อุปสมฺปนฺนสฺส
สงฺเขน สมฺมตฺสฺส เสนาสนปฺลญาปกสฺส วา ฆตฺตทฺทเทสกสฺส วา
ยาคฺุภาชกสฺส วา ผลภาชกสฺส วา ชฺชภาชกสฺส วา อปฺปมตฺตก-
วิสสชฺชกสฺส วา จิวรี ทินฺเน จียติ อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ

[๗๒๕] ธมฺมกมฺเม ธมฺมกมฺมสฺสณฺณี จิวรี ทินฺเน จียติ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ธมฺมกมฺเม เวมตีโก จิวรี ทินฺเน จียติ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ธมฺมกมฺเม อธมฺมกมฺมสฺสณฺณี จิวรี ทินฺเน จียติ
อาปตฺติ ปาจิตฺติยสฺส ฯ อณฺณํ ปริกฺขารํ ทินฺเน จียติ อาปตฺติ
ทูกฺกสฺส ฯ อุปสมฺปนฺนสฺส สงฺเขน อสมฺมตฺสฺส เสนาสน-
ปฺลญาปกสฺส วา ฆตฺตทฺทเทสกสฺส วา ยาคฺุภาชกสฺส วา ผลภาชกสฺส วา
ชฺชภาชกสฺส วา อปฺปมตฺตกวิสสชฺชกสฺส วา จิวรี วา อณฺณํ วา
ปริกฺขารํ ทินฺเน จียติ อาปตฺติ ทูกฺกสฺส ฯ อนฺอุปสมฺปนฺนสฺส

สงฺเขน สมฺมตฺตสฺส วา อสมฺมตฺตสฺส วา เสนาสนปฺลยฺญาปกฺกสฺส วา
ภคฺตฺตฺเทสฺส กฺกสฺส วา ยาคฺกุภฺชาชกฺกสฺส วา ผลภฺชาชกฺกสฺส วา ขชฺชภฺชาชกฺกสฺส
ว อปฺปมตฺตกวิสฺสชฺชกฺกสฺส วา จีวรํ วา อณฺณํ วา ปริกฺขารํ
ทินฺนํ จียติ อปฺตติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ อชฺมมกฺกเม ชฺมมกฺกมฺสฺสณฺณิ
อปฺตติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ อชฺมมกฺกเม เวมฺติโก อปฺตติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ
อชฺมมกฺกเม อชฺมมกฺกมฺสฺสณฺณิ อปฺตติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

[๗๒๖] อนาปฺตติ ปกฺติยา ฉนฺทา โทสา โมหา ภา กโรนฺตุ
กฺวตฺโต ตฺสฺส ทินฺนํ ลทฺธาปี วินฺปาเตสฺสติ น สมฺมา
อุปฺเนสฺสตีติ จียติ อุมฺมตฺตกฺกสฺส อาทิกมฺมิกฺกสฺสาคิ ฯ
เอกาทสมฺสติกฺขาปํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทวารทสมสิกขาปทํ

[๗๒๗] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริตี เชตฺวนเ
อนาถปิตฺตทิกฺขสฺ อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน สาวตฺถิยํ
อณฺฺณตฺรตฺส ปุคฺคตฺส สงฺฆตฺส สจฺจิวรภตฺตํ ปฏฺยตฺตํ โหติ โภเชตฺวา
จิวเรณ อจฺฉาเทสฺสามาติฯ อถ โข ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ เยน โส
ปุโถ เตนฺฺปสงฺกมมฺีสุ อฺุปสงฺกมิตฺวา ตํ ปฺุํ เอตทวโจ เตถาวุโส
อิมานิ จิวรานิ อิมลํ ภิกฺขุณฺฺนติฯ น มยฺ ฆนฺเต ทสฺสาม อมฺุหํ
สงฺฆตฺส อนฺฺวสฺสํ สจฺจิวรภิกฺขา ปญฺญตฺตาติฯ พหุ อวฺุโส สงฺฆตฺส
ทายกา พหุ สงฺฆตฺส ภตฺตา อิม ตฺุเมห นิสฺสาย ตฺุเมห
สมฺปสฺสนฺฺตา อธิ วิหรนฺฺติ ตฺุเมห เจ อิมลํ น ทสฺสถ อถ
โกจรหิ อิมลํ ทสฺสติ เตถาวุโส อิมานิ จิวรานิ อิมลํ ภิกฺขุณฺฺนติฯ
อถ โข โส ปุโถ ฉพฺพคฺคิเยหิ ภิกฺขุหิ นิปฺปิพฺยมาโน ยถापฏฺยตฺตํ
จิวรํ ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺํ ทตฺวา สงฺฆํ ภตฺเตน ปรีวสิฯ เย เต
ภิกฺขุ ชานนฺฺติ สงฺฆตฺส สจฺจิวรภตฺตํ ปฏฺยตฺตํ น จ ชานนฺฺติ
ฉพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณฺํ ทินฺฺนนฺฺติ เต เอวมาหฺุสฺ โอโณเชถ อวฺุโส
สงฺฆตฺส จิวรนฺฺติฯ นตฺถิ ฆนฺเต ยถापฏฺยตฺตํ จิวรํ อຍยา
ฉพฺพคฺคิยา อຍยานํ ฉพฺพคฺคิยานํ ปริณามนฺฺตติฯ เย เต ภิกฺขุ
อပ္ฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อฺุชฺฉายนฺฺติ จิยนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ กถํ หิ
นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆมฺิํ ถาภํ ปริณตฺตํ ปุคฺคตฺส

ปริณามะสนฺตฺติ ๗เปฯ สจฺจํ กิรฺ ตุมฺเห ภิกฺขเว ชานํ สงฺฆิโก
ลาภํ ปริณตํ ปุคฺคตฺสฺส ปริณามเถติ ๗ สจฺจํ ภควาติ ๗ วิกฺรหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปุริสา ชานํ สงฺฆิโก ลาภํ
ปริณตํ ปุคฺคตฺสฺส ปริณามะสฺสธ เนตํ โมฆปุริสา อปฺปสฺนฺนํ
วา ปสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวาย ๗เปฯ เอวฺจ ปน
ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ โย ปน ภิกฺขุ ชานํ สงฺฆิโก
ลาภํ ปริณตํ ปุคฺคตฺสฺส ปริณามะยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ๗

[๑๒๘] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๗เปฯ ภิกฺขุติ ๗เปฯ อัย
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๗ ชานาติ นาม สามํ วา
ชานาติ อญฺเณ วา ตสฺส อารโจะนฺติ โส วา อารโจะติ ๗
สงฺฆิโก นาม สงฺฆสฺส ทินฺนํ โหติ ปริจฺจตฺตํ ๗ ลาโภ นาม
จิวฺรปณฺฑิตปาตเสนาสนคิตานปจฺจยภสฺสชฺชปริกฺขารา อนตฺมโส จุณฺณ-
ปิณฺโฑปี ทนฺตกฏฺฐปี ทสฺสิตฺตฺตฺตฺตํ ๗ ปริณตํ นาม ทสฺสาม
กสิสฺสามาติ วาจา ภินฺนา โหติ ๗ ปุคฺคตฺสฺส ปริณามะติ อาปฺตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ๗

[๑๒๙] ปริณเต ปริณตสฺสณฺธิ ปุคฺคตฺสฺส ปริณามะติ อาปฺตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ๗ ปริณเต เวมฺติโก ปุคฺคตฺสฺส ปริณามะติ อาปฺตฺติ
ทูกฺกฏฺสฺส ๗ ปริณเต อปริณตสฺสณฺธิ ปุคฺคตฺสฺส ปริณามะติ
อนาปฺตฺติ ๗ สงฺฆสฺส ปริณตํ อญฺเณสฺส สงฺฆสฺส วา เจตฺตियสฺส
วา ปริณามะติ อาปฺตฺติ ทูกฺกฏฺสฺส ๗ เจตฺตियสฺส ปริณตํ อญฺเณสฺส

เจตียสฺส วา สงฺฆสฺส วา ปุคฺคสฺส วา ปริณามเต อापตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ ปุคฺคสฺส ปริณตํ อณฺณสฺส ปุคฺคสฺส วา สงฺฆสฺส
วา เจตียสฺส วา ปริณามเต อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อปริณเต
ปริณตสณฺณี อापตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อปริณเต เวมตีโก อापตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อปริณเต อปริณตสณฺณี อนापตฺติ ฯ

[๗๓๐] อนापตฺติ กตฺถ เทมาติ ปุจฺฉิยาโน ยตฺถ ตุมฺหากํ
เทยฺยชฺชโม ปริโภกํ วา ลเภยฺย ปฏิสงฺขารํ วา ลเภยฺย
จิรภูจฺฉิตฺติโก วา อสฺส ยตฺถ วา ปน ตุมฺหากํ จิตฺตํ ปสฺสตี
ตตฺถ เทถาติ ภาณตี อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาตี ฯ

ทฺวาทสมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

สทฺธมฺมิกวคฺโค อฏฺฐโม ฯ

ตสฺสทฺทานํ

สทฺธมฺมวិวนฺณณฺจ โมหापนฺนปฺหารกํ ๑

ตลสฺตติ อมฺมตฺถจ สณฺจิจฺจ จ อฺปสฺสฺสตี

ปฏฺฐิพาหนจฺฉนฺนทฺถจ ทพฺพณฺจ ปริณามนฺนตี ฯ

๑ ม. โมหापนํ ปหารกํ ฯ

รัตนวคฺคสฺส ปจฺมสฺกฺขาปทํ

[๓๓๑] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยฺ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฺฑทิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ราชา ปเสนทึ
โกสลโล อุตฺตยานปาลํ อาณาเปสึ คจฺฉ ภาณ อุตฺตยานํ โสเชหิ
อุตฺตยานํ คมิตฺตสวามตีฯ เอวํ เทวาทึ โข โส อุตฺตยานปาลो รณฺโถ
ปเสนทิสฺส โกสลสฺส ปฏิสฺสณฺณิตฺวา อุตฺตยานํ โสเชนฺโต อทฺทส
ภควนฺตุํ อลฺลตฺตรสฺมี รุกฺขมฺมูเล นิสินฺนํ ทิสฺวาน เยน ราชา
ปเสนทึ โกสลโล เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ราชานํ ปเสนทึ
โกสลํ เอตทโวจ สฺพุทฺธํ เทว อุตฺตยานํ อปิจ ภควา ตตฺถ
นิสินฺโนติฯ โหตุ ภาณ มยฺ ภควนฺตุํ ปยิริปาสิตฺตสวามตีฯ อถโข
ราชา ปเสนทึ โกสลโล อุตฺตยานํ คนฺตุวา เยน ภควา
เตนฺอุปสงฺกมิฯ เตน โข ปน สมเยน อลฺลตโร อุปาสโก ภควนฺตุํ
ปยิริปาสนฺโต นิสินฺโน โหติฯ อทฺทสา โข ราชา ปเสนทึ
โกสลโล ตํ อุปาสกํ ภควนฺตุํ ปยิริปาสนฺตุํ นิสินฺนํ ทิสฺวาน ภีโต
อฏฺฐจาสึฯ อถโข รณฺโถ ปเสนทิสฺส โกสลสฺส เอตทโหสิ
นารหตาຍํ ปุริโส ปาโป โหตุํ ยถา ภควนฺตุํ ปยิริปาสตีติฯ
เยน ภควา เตนฺอุปสงฺกมิ อุปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตุํ อภิวาเทตฺวา
เอกมนฺตุํ นิสิตึฯ อถโข โส อุปาสโก ภควโต คารเวณ ราชานํ
ปเสนทึ โกสลํ เนว อภิวาเทสิ น ปจฺจุฏฺฐจาสึฯ อถโข ราชา

ปเสนทิ โกลโล อนตฺตมโน อโหสิ ถถิ หิ นาม อัยฺ ปฺริโส
มยิ อากเต เนว อภิวาเทสฺสติ น ปจฺจุญฺเจสฺสตีติ ฯ อถโฆ
ภควา ราชานํ ปเสนทึ โกลลํ อนตฺตมณํ วิทิตฺวา ราชานํ ปเสนทึ
โกลลํ เอตทโวจ เอโส โข มหาราช อุปาสโก พหุสฺสุโต
อากตาคโม กามสฺสุ วิตฺราโคติ ฯ อถโฆ รมฺโฆ ปเสนทิสฺส
โกลลสฺส เอตทโหสิ นารหตฺถายฺ อุปาสโก โอรโก โหตุํ ภควาปิ
อิมสฺส วณฺณํ ภณฺตีติ ฯ ตํ อุปาสกํ เอตทโวจ วเทยฺยาสี
อุปาสก เยน อตุโถติ ฯ สฺกุญฺจฺ เทวาทิ ฯ อถโฆ ภควา
ราชานํ ปเสนทึ โกลลํ รมฺมียา กถาย สนฺทสฺเสสิ สฺมาทเปสิ
สมฺมุเตเชสิ สมฺปหํเสสิ ฯ อถโฆ ราชา ปเสนทึ โกลโล ภควตา
รมฺมียา กถาย สนฺทสฺสึโต สฺมาทปิโต สมฺมุเตชิตฺโต สมฺปหํสึโต
อุฏฺฐายาสนา ภควนฺตุํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณฺณํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ

[๗๓๒] เตน โข ปน สมฺเยน ราชา ปเสนทึ โกลโล
อุปฺริปาสาทวรคโต โหติ ฯ อทฺทสา โข ราชา ปเสนทึ โกลโล ตํ
อุปาสกํ รติยาย ๑ นตฺตปานิํ กจฺจนฺตุํ ทิสฺวาน ปกฺโกสาเปตฺวา
เอตทโวจ ตฺวํ กิร อุปาสก พหุสฺสุโต อากตาคโม สาธุ
อุปาสก อมฺหากํ อิตฺถาคารํ รมฺมึ วาเจหิตี ฯ ยมฺหํ ๒ เทว ชานามิ
อฺยฺยานํ วาหฺสา อฺยฺยา ว เทวสฺส อิตฺถาคารํ รมฺมึ
วาเจสฺสนฺตีติ ฯ อถโฆ ราชา ปเสนทึ โกลโล สจฺจํ โข อุปาสโก
อาหาติ เยน ภควา เตนฺอุปฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา ภควนฺตุํ
๑ ม. รติกาย ฯ ๒ สී. ยมฺปาหํ ฯ

อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสีทึ ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺโน โข ราชา
ปเสนทิ โกสลโธ ภควนฺตํ เอตทโวจ สาธู ภนฺเต ภควา เอกํ
ภิกฺขุ อานาเปตฺว โย อมฺหากํ อิตฺถาคารี ฌมฺมํ วาเจสฺสตีติ ฯ
อถ โข ภควา ราชานํ ปเสนทึ โกสลํ ฌมฺมียา กถาย สนฺทสฺสเสตี
สมาทเปตี สมฺมุตฺเตเชตี สมฺปหํเสตี ฯ อถ โข ราชา ปเสนทึ
โกสลโธ ภควตา ฌมฺมียา กถาย สนฺทสฺสตีโต สมาทปิโต สมฺมุตฺเตชิตो
สมฺปหํสีโต อญฺญาเยสนา ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณฺณํ กตฺวา
ปฏฺกามิ ฯ อถ โข ภควา อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ อามนฺเตตี
เตนหानนฺท ญโธ อิตฺถาคารี ฌมฺมํ วาเจหีติ ฯ เอวํ ภนฺเตตี โข
อายสฺมา อานนฺโท ภควโต ปฏฺฐิสฺสณฺณิตฺวา กาลเณ กาลํ ปวีสิตฺวา
ญโธ อิตฺถาคารี ฌมฺมํ วาเจสิ ฯ อถ โข อายสฺมา อานนฺโท
ปฺพพฺพณฺหสมฺมํ นีวาเสตฺวา ปตฺตจิวรมาทาย เยน ญโธ
ปเสนทิสฺส โกสลสฺส นีเวสนํ เตนฺอุปสงฺกมิ ฯ เตน โข ปน สมเยน
ราชา ปเสนทึ โกสลโธ มลฺลิกาย เทวียา สทฺฐี สยนคโต โหตี ฯ
อทฺทสา โข มลฺลิกา เทวี อายสฺมนฺตํ อานนฺทํ ทูโรโต ว อากจฺจนฺตํ
ทิสฺวาน สหสา วุฏฺฐาสิ ฯ ปิตกมฺภูจํ ทุสฺสํ ปภสฺสิตฺถ ฯ อถ โข
อายสฺมา อานนฺโท ตโต ว ปฏฺฐินิวตฺติตฺวา อารามํ คนฺตฺวา ภิกฺขุณฺ
เอตมตฺถํ อาโรเจตี ฯ เย เต ภิกฺขู อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต
อฺชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา อานนฺโท
ปฺพพฺเพ อปฺปฏิสํวิตฺโต ญโธ อนฺเตปฺริ ปวีตฺสฺสตีติ ฯ เป ฯ

สจฺจํ กิร ตฺวํ อานนฺท ปุพฺเพ อปฺปฏิสํวิติโต รณฺโณ อนฺเตปุริ
ปวิสสีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถมฺมํ หิ นาม
ตฺวํ อานนฺท ปุพฺเพ อปฺปฏิสํวิติโต รณฺโณ อนฺเตปุริ ปวิสสีติ
เนตฺติ อานนฺท อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา
ภิกฺขุโยภาวาย ฯ เป ฯ วิครหิตฺวา ธมฺมํ ถมฺมํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสี ฯ

[๑๓๑] ทสฺยิเม ๑ ภิกฺขเว อาทีนฺวา ราชนฺเตปุรปุเวสเน ฯ
กตฺเม ทส ฯ อีธ ภิกฺขเว ราชา มเหสียา สทฺธี สยนคโต ๒ โหติ ฯ
ตตฺถ ภิกฺขุ ปวิสตี ฯ มเหสี วา ภิกฺขุํ ทิสฺวา สิตํ ปาตุกโรติ
ภิกฺขุ วา มเหสี ทิสฺวา สิตํ ปาตุกโรติ ฯ ตตฺถ รณฺโณ เอวํ
โหติ อทฺธา อิมํสํ กตฺมํ วา กริสฺสนฺติ วาติ ฯ อัย ภิกฺขเว
ปจฺจโม อาทีนฺโว ราชนฺเตปุรปุเวสเน ฯ ปุณฺ จปฺริ ภิกฺขเว
ราชา พหุภิกฺโข พหุภิกฺกมฺมํ อลฺยตฺรํ อิตฺถิ คนฺตฺวา นสฺสรตี ฯ
สา เตน คพฺภํ คณฺหาติ ๑ ฯ ตตฺถ รณฺโณ เอวํ โหติ น โข
อีธ อณฺโณ โกจิ ปวิสตี อลฺยตฺรํ ปพฺพชิตฺเตน สียา นฺุ โข
ปพฺพชิตฺตสฺส กมฺมมนฺติ ฯ อัย ภิกฺขเว ทฺติโย อาทีนฺโว ราชนฺเต-
ปุรปุเวสเน ฯ ปุณฺ จปฺริ ภิกฺขเว รณฺโณ อนฺเตปุเร อลฺยตฺรํ
รตฺนํ นสฺสรตี ฯ ตตฺถ รณฺโณ เอวํ โหติ น โข อีธ อณฺโณ
โกจิ ปวิสตี อลฺยตฺรํ ปพฺพชิตฺเตน สียา นฺุ โข ปพฺพชิตฺตสฺส
กมฺมมนฺติ ฯ อัย ภิกฺขเว ตฺติโย อาทีนฺโว ราชนฺเตปุรปุเวสเน ฯ
๑ ม. ยฺ. ทสฺยิเม ฯ ๒ ม. ยฺ. นิสฺสินฺโน ฯ ๓ ม. ยฺ. คณฺหิ ฯ

ปุณ จปริ ภิกขเว รณฺโณ อนนฺเตปุเร อพฺภนฺตรา กุญฺหมนฺตา
พหิทฺธา สมฺภทฺถิ คจฺจนฺติ ฯ ตตฺถ รณฺโณ เอวํ โหติ น โข
อิธ อณฺโณ โภจิ ปวิสฺติ อณฺณตฺร ปพฺพชิตฺเตน สฺยา นฺุ โข
ปพฺพชิตฺตสฺส กมฺมมฺนฺติ ฯ อัยฺ ภิกขเว จตฺตฺโถ อาทินฺโว ราชนฺเต-
ปุรปุเวสเน ฯ ปุณ จปริ ภิกขเว รณฺโณ อนนฺเตปุเร ปฺตฺโต
วา ปิตฺริ ปตฺถเถติ ปิตา วา ปฺตฺตํ ปตฺถเถติ ฯ เตสํ เอวํ โหติ
น โข อิธ อณฺโณ โภจิ ปวิสฺติ อณฺณตฺร ปพฺพชิตฺเตน สฺยา
นฺุ โข ปพฺพชิตฺตสฺส กมฺมมฺนฺติ ฯ อัยฺ ภิกขเว ปณฺจโม อาทินฺโว
ราชนฺเตปุรปุเวสเน ฯ ปุณ จปริ ภิกขเว ราชา นิจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ
อุจฺเจ จานเน ๑ จเปติ ฯ เยสฺนตฺถิ อมฺนาปํ เตสํ เอวํ โหติ
ราชา โข ปพฺพชิตฺเตน สํสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส สฺยา นฺุ โข ปพฺพชิตฺตสฺส
กมฺมมฺนฺติ ฯ อัยฺ ภิกขเว ฉฺฉฺฉฺฉฺฉฺฉฺฉ อาทินฺโว ราชนฺเตปุรปุเวสเน ฯ
ปุณ จปริ ภิกขเว ราชา อุจฺจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ นิจฺเจ จานเน ๒ จเปติ ฯ
เยสฺนตฺถิ อมฺนาปํ เตสํ เอวํ โหติ ราชา โข ปพฺพชิตฺเตน
สํสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส สฺยา นฺุ โข ปพฺพชิตฺตสฺส กมฺมมฺนฺติ ฯ อัยฺ ภิกขเว
สฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส อาทินฺโว ราชนฺเตปุรปุเวสเน ฯ ปุณ จปริ ภิกขเว
ราชา อกาเถ เสนํ อุยฺโยเชติ ฯ เยสฺนตฺถิ อมฺนาปํ เตสํ เอวํ
โหติ ราชา โข ปพฺพชิตฺเตน สํสฺสฺสฺสฺสฺสฺสฺส สฺยา นฺุ โข ปพฺพชิตฺตสฺส
กมฺมมฺนฺติ ฯ อัยฺ ภิกขเว อจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ อาทินฺโว ราชนฺเตปุรปุเวสเน ฯ
๑ ม. ยฺ. อุจฺจฺจฺจฺจฺจฺจ ๑ ๒ ยฺ. นิจฺจฺจฺจฺจ ๑

ปฺน จปริ ภิกฺขเว ราชกาเล เสนํ อญฺโฆเชตฺวา อนุตฺตรามกฺคโต
นิวตฺตนาเปติ ฯ เยสนฺตํ อมฺนาปํ เตสํ เอวํ โหติ ราชกา โข
ปพฺพชิตฺเตน สํสฺสฺสํ สฺยา นฺ โข ปพฺพชิตฺตสฺส กมฺมฺนฺติ ฯ อญฺ
ภิกฺขเว นวโม อาทินโว ราชนฺเตปฺรปฺปเวสเน ฯ ปฺน จปริ ภิกฺขเว [๑]
ราชนฺเตปฺริ หตฺถิสฺมมฺมทํ อสฺสสมฺมทํ รตฺสสมฺมทํ รชฺชนิยานิ ๒
รฺปสทฺทกนฺนุชฺรตฺสโฆฏฺฐพฺพานิ ยานิ น ปพฺพชิตฺตสฺส สาราปฺปานิ ฯ อญฺ
โฆ ภิกฺขเว ทสโม อาทินโว ราชนฺเตปฺรปฺปเวสเน ฯ อิมํ โข
ภิกฺขเว ทส อาทินวา ราชนฺเตปฺรปฺปเวสเนติ ฯ

[๓๓๔] อถ โข ภควา อายสฺมฺนฺตํ อานนฺทํ อเนกปริยาเยน
วิครหิตฺวา ทฺพฺภรตฺตาย ทฺปฺโปสฺตตาย ฯ เปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกฺกเสยฺยถา โข ปน ภิกฺขุ รตฺถโล ๒ ขตฺติยสฺส
มฺุทฺธาภิสฺสิตฺตสฺส ๓ อนิกฺกขนฺตราชเก อนิกฺกคฺตรตฺนเก ๔ ปฺพเพ อปฺป-
กฺกิสฺสวฺทิตฺโต อินฺทหิํ อตฺถิกกามาเยยฺย ปาจิตฺติยนฺติ ฯ

[๓๓๕] โข ปนาคิ โข ยาทิสฺส ฯ เปฯ ภิกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺก
อญฺ อิมสฺมึ อตฺถอ อธิปฺเปโต ภิกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺก
สฺสาโต โหติ มาติโต จ ปิตฺติโต จ สํสฺสฺสทฺทกนฺนุชฺรตฺส โข สตฺตมา
ปิตฺตมาหฺยคา อกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺกฺก
๑ ม. ย. รตฺถโล ฯ ๒ ม. รชฺชนิยานิ ฯ ๓ มฺุทฺธาภิสฺสิตฺตสฺสตาติปิ ปาโจ ฯ โส
ปน ปทภาชเนน น สเมติ ฯ ๔ อนิกฺกคฺตรตฺนเกติปิ ปาโจ ฯ โสปิ เตน น สเมติ ฯ

นาม ขตฺติยาภิเสเคน อภิสิตฺโต โหติ ฯ อนิกฺขนฺตราชเกติ ราชฯ
สยนิมฺรา ๑ อนิกฺขนฺโต โหติ ฯ อนิกฺคตฺรตนเกติ มहेสี สยนิมฺรา
อนิกฺขนฺตา โหติ อุโภ วา อนิกฺขนฺตา โหนฺติ ฯ ปุพฺเพ
อปฺปฏิสัวฺทิตฺติ ปุพฺเพ อนินฺนฺตฺโต ๒ ฯ อินฺทชฺील นาม สยนิมฺรสฺส
อุมฺมาโร วุจฺจติ ฯ สยนิมฺโร นาม ยตฺถ กตฺถจि รัยฺโล สยนิ
ปฺลณฺตฺตํ โหติ อนฺตมฺโส สาณฺปิการปริกฺขิตฺตํปิ ฯ อินฺทชฺील
อติกกามยฺยาติ ปจฺมํ ปาํ อุมฺมาโร อติกกามติ อาปฺตติ
ทุกฺกนฺตฺส ฯ ทฺติยํ ปาํ อติกกามติ อาปฺตติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ

[๗๓๖] อปฺปฏิสัวฺทิตฺเต อปฺปฏิสัวฺทิตฺตสฺสณฺธิ อินฺทชฺील อติกกามติ
อาปฺตติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ อปฺปฏิสัวฺทิตฺเต เวมฺติโก อินฺทชฺील
อติกกามติ อาปฺตติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ อปฺปฏิสัวฺทิตฺเต ปฺฏิสัวฺทิตฺตสฺสณฺธิ
อินฺทชฺील อติกกามติ อาปฺตติ ปาจิตฺตฺยสฺส ฯ ปฺฏิสัวฺทิตฺเต
อปฺปฏิสัวฺทิตฺตสฺสณฺธิ อาปฺตติ ทุกฺกนฺตฺส ฯ ปฺฏิสัวฺทิตฺเต เวมฺติโก
อาปฺตติ ทุกฺกนฺตฺส ฯ ปฺฏิสัวฺทิตฺเต ปฺฏิสัวฺทิตฺตสฺสณฺธิ อนาปฺตติ ฯ

[๗๓๗] อนาปฺตติ ปฺฏิสัวฺทิตฺเต น ขตฺติโย โหติ น
ขตฺติยาภิเสเคน อภิสิตฺโต โหติ ราชฯ สยนิมฺรา นิกฺขนฺโต โหติ
มहेสี สยนิมฺรา นิกฺขนฺตา โหติ อุโภ วา สยนิมฺรา ๓ นิกฺขนฺตา
โหนฺติ น สยนิมฺเร อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

ปจฺมสฺทิกฺขาปํ นิกฺกฺจิตฺตํ ฯ

๑ ม. สยนิมฺรา ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ ๒ ม. อนามนฺเตตฺวา ฯ ๓ ม. อัย ปาโจ นตฺติ ฯ

ทุตยสิกขาปท

[๗๓๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยฺ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน อญฺญตโร
ภิกขุ อจิรวติยา นทียา นุหายติ ๑ อญฺญตโรปิ พุราหุมนโ
ปญฺจสถานํ ถวิกิํ ถเล นิกฺขิปีตฺวา อจิรวติยา นทียา นุหายิตฺวา ๑
วิสุสริตฺวา อคมาสิ ๑ อถ โข โส ภิกขุ ตสฺสายฺ พุราหุมนสุส
ถวิกา มา [๒] นสฺสีติ อคฺคเหสิ ๑ อถ โข โส พุราหุมนโ สริตฺวา
ตฺริโต อาชาวิตฺวา ตํ ภิกขุํ เอตทโวจ อปี เม โภ ถวิกิํ
ปสฺเสยฺยาสีติ ๑ หนฺท พุราหุมนชาติ อทาสี ๑ อถ โข ตสฺส
พุราหุมนสุส เอตทโหสิ เกน นุ โข อหิ อฺปาเยน อิมสุส
ภิกขุโน ปุณฺณปตฺตํ น ทเทยฺยนติ ๑ น เม โภ ปญฺจสถานิ
สทสฺสํ เมติ ปถิพุทฺธิตฺวา มฺลฺลจฺ ๑ อถ โข โส ภิกขุ อารามิํ คนฺตฺวา(
ภิกขุณิํ เอตมตฺถิํ อาโรเจสิ ๑ ยเ เต ภิกขุ อปฺปิจฺณา ๑เป ๑
เต อฺชฺฌายนฺติ จิยฺนติ วิปาเจนฺติ กถิํ หิ นาม ภิกขุ รตนํ
อฺคฺคเหสฺสตีติ ๑เป ๑ สจฺจํ กิร ตฺวํ ภิกขุ รตนํ อฺคฺคเหสฺสีติ ๑
สจฺจํ ภควาติ ๑ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถิํ หิ นาม ตฺวํ
โมจฺปฺริส รตนํ อฺคฺคเหสฺสตี เนตํ โมจฺปฺริส อปฺปสฺนฺนํ นว
ปสาทาย ปสฺนฺนํ นว กิยฺโยภาวาย ๑เป ๑ เอวญฺจ ปน ภิกขเว
๑ ม. ย. นุหายนฺโต ๑ ๒ ม. อธิ ๑

อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ รตนํ วา รตนสมฺมตํ
วา อุกฺกณฺเหยฺย วา อุกฺกณฺหาเปยฺย วา ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ เอวณฺจิทํ
ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๗๓๕] เตน โย ปน สมเยน สาวตฺถิยา อุตฺสโว โหติ ฯ
มนุสฺสา อลงฺกตปฺภฺยิตฺตา อฺยฺยานํ คจฺจนฺติ ฯ วิสาขापิ มิการมาตา
อลงฺกตปฺภฺยิตฺตา อฺยฺยานํ คมิสฺสามิตี คามโต นิภฺขมิตฺวา กฺยาหํ
กริสฺสามิ อฺยฺยานํ คนฺตฺวา ยนฺนฺนาหํ ภควนฺตํ ปิรฺุปาเสยฺยนฺติ
อากรณํ โอมฺลฺจิตฺวา อุตฺตราสงฺเคน ภณฺฑิกํ พนฺธิตฺวา ทาสิยา
อทาสิ หนฺทฺ เช อิมํ ภณฺฑิกํ คณฺหาหิตี ฯ อถโโข วิสาขา
มิการมาตา เยน ภควา เตนฺปสงฺกมิ อฺปสงฺกมิตฺวา ภควนฺตํ
อภิวาเทตฺวา เอกมนฺตํ นิสิตี ฯ เอกมนฺตํ นิสินฺนํ โข วิสาขํ
มิการมาตริ ภควา ชฺมุมียา กถาย สนฺทสฺเสตี สมาทเปตี สมฺตฺเตเชตี
สมฺปหิเสตี ฯ อถโโข วิสาขา มิการมาตา ภควตา ชฺมุมียา กถาย
สนฺทสฺสิตา สมาทปิตา สมฺตฺเตชิตา สมฺปหิสิตา อฏฺฐายาสนา
ภควนฺตํ อภิวาเทตฺวา ปทกฺขิณฺํ กตฺวา ปกฺกามิ ฯ อถโโข सा
ทาสี ตํ ภณฺฑิกํ วิสฺสริตฺวา อคมาสิ ฯ ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา ภควโต
เอตมตฺถํ อาโรเจสฺสุ ฯ เตนฺหิ ภิกฺขเว อุกฺกเหตฺวา นิภฺขิปถาติ ฯ
อถโโข ภควา เอตสฺมี นิทานे एतस्मिं पक्रणे चฺมุมีं กถि
กตฺวา ภิกฺขุ आमन्नेตี อนฺุชานามิ ภิกฺขเว रतनं वा रतनसम्मत्तं
वा अश्चरामे अुकुकहेतुवा वा अुकुकहापेतुवा वा निभ्खिपित्तुं यत्सु --

ภวิสสติ โส หริสสตีติ ฯ เอวณจ ปน ภิกขเว อิมิ สิกขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกขุ รตนํ วา รตนสมมตํ วา อณฺฺตร
อชฺฌารามา อุกฺคณฺฺหะยฺย วา อุกฺคณฺฺหาเปยฺย วา ปาจิตฺตियฺนฺฺติ ฯ
เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกขุณฺฺนํ สิกขาปทํ ปณฺฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๗๔๐] เตน โข ปน สมเยน กาสีสุ ชนปเทสุ ๑ อนาคติกสฺส
คหปตีสฺส กมฺมฺนฺฺตคาโม โหติ ฯ เตน จ คหปตินา อนฺฺตเววาสี
อาณตฺโต โหติ สเจ ภทฺทนฺฺตา อากจฺจนฺฺติ ภตฺตํ กเรยฺยาสีติ ฯ
เตน โข ปน สมเยน สมพฺพหุตา ภิกขุ กาสีสุ ชนปเทสุ จาริกํ
จรมานา เยน อนาคติกสฺส คหปตีสฺส กมฺมฺนฺฺตคาโม
เตนฺฺปสงฺกมฺีสุ ฯ อทฺทสา โข โส ปฺริโส เต ภิกขุ ทฺุรโต ว
อากจฺจนฺฺเต ทิสฺวาน เยน เต ภิกขุ เตนฺฺปสงฺกมฺิ อฺุปสงฺกมฺิตฺวา
เต ภิกขุ อภิวาเทตฺวา เอตทโวจ อธิวาเสนฺฺตุ ฆนฺฺเต อยฺยา
สุวตฺตนาถ คหปติโน ภตฺตนฺฺติ ฯ อธิวาเสตฺถุ โข เต ภิกขุ
ตฺุณฺฺหิภาเวน ฯ อถโฆ โส ปฺริโส ตสฺสา รตฺตยา อจฺจเยน ปณฺฺตํ
ขาทนฺฺธิ โภชนนฺฺธิ ปฏฺิยาทาเปตฺวา กาลํ อาโรจาเปตฺวา อํฺกุลิมฺุทฺทิกํ
โอมฺุณฺฺจิตฺวา เต ภิกขุ ภตฺเตน ปรีวีสิตฺวา อยฺยา ภูณฺฺชิตฺวา
คจฺจนฺฺตุ อหํปี กมฺมฺนฺฺตํ คมฺิสฺสามิตี อํฺกุลิมฺุทฺทิกํ วิสฺสริตฺวา
อคฺมาสี ฯ ภิกขุ ปสฺสิตฺวา สเจ มยฺ คมฺิสฺสาม นสฺสิสฺสตาຍ
อํฺกุลิมฺุทฺทิกาทิ ตตฺถเอว อจฺจํีสุ ฯ อถโฆ โส ปฺริโส กมฺมฺนฺฺตา
อากจฺจนฺฺโต เต ภิกขุ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจ กิสฺส ฆนฺฺเต อยฺยา
๑ ม. ชนปเท ฯ เอวมฺุปรีปี ฯ

อิเชว อจฺจนฺตฺติ ๑ อถ โข เต ภิกฺขุ ตสฺส ปฺริสฺสฺส เอตมฺตฺถิ
อาโรเจตฺวา สวาคฺถิ กนฺตฺวา ภิกฺขุณฺเณ เอตมฺตฺถิ อาโรเจสิ ๑ ภิกฺขุ
ภควโต เอตมฺตฺถิ อาโรเจสิ ๑ อถ โข ภควา เอตฺสฺมี นิทานเ
เอตฺสฺมี ปกรณเ ฐมฺมี กถิ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ
ภิกฺขเว รตนํ วา รตนสมฺมตฺตํ วา อชฺฉารามเ วา อชฺฉาวสเถ
วา อุกฺกเหตฺวา วา อุกฺกหาเปตฺวา วา นิภฺขิปีตฺตุ ชสฺส ภวิสฺสติ
โส หริสฺสตีติ ๑ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุกฺกทิสฺสเยยถ
โย ปน ภิกฺขุ รตนํ วา รตนสมฺมตฺตํ วา อถฺยตฺร อชฺฉารามา วา
อชฺฉาวสธา วา อุกฺกณฺเหยฺย วา อุกฺกณฺหาเปยฺย วา ปาจิตฺตยิ ๑
รตนํ วา ปน ภิกฺขุณา รตนสมฺมตฺตํ วา อชฺฉารามเ วา อชฺฉาวสเถ
วา อุกฺกเหตฺวา วา อุกฺกหาเปตฺวา วา นิภฺขิปีตพฺพํ ชสฺส ภวิสฺสติ
โส หริสฺสตีติ ๑ อยํ ตตฺถ สามิฉิตฺติ ๑

[๓๔๑] โย ปนาติ โย ยาทีโส ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อยํ
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ๑ รตนํ นาม มุตฺตา มณิ
เวพุริโย สงฺโฆ สีลา ปวาฬิ รชตฺติ ชาตฺรูปํ โลหิตฺตงฺโก มสฺสาคฺคํ
เอตํ รตนํ นาม ๑ ๑ รตนสมฺมตฺตํ นาม ยํ มนฺุสฺसानํ อฺปฺโลกปฺริภักํ
เอตํ รตนสมฺมตฺตํ นาม ๑ อถฺยตฺร อชฺฉารามา วา
อชฺฉาวสธา วาติ จเปตฺวา อชฺฉารามํ อชฺฉาวสถํ ๑ อชฺฉาราโม
นาม ปฺริภฺขิตฺตสฺส อารามสฺส อนุโตอาราโม อปฺริภฺขิตฺตสฺส
อฺปฺจาโร ๑ อชฺฉาวสโถ นาม ปฺริภฺขิตฺตสฺส อวสถสฺส
๑ ม. เอตํ รตนํ นามาติ อิทํ ปาจิตฺตยิ นตฺถิ ๑

อนโตอวาสโธ อปรักขิตตสฺส อุปะจาโร ฯ อุกกณฺเฑหยาติ อัย
คณฺหาติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อุกกณฺหาเปยฺยาติ อนฺณํ
คณฺหาเปติ อาปตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ

[๗๔๒] รตนํ वा पन गिग्गुना रतनसम्मत्तं वा अञ्जरामे वा
अञ्जवसणे वा अुककहेत्तुवा वा अुककहापेतुवा वा निकुञ्जिपित्पणฺ्ठि
रुपेन वा निमित्तदेन वा सन्नधानं कत्तुवा निकुञ्जिपित्तुवा आजिगुञ्जित्पण्
यसฺस णण्हं नण्हं ङो अकज्जत्तुति ฯ सजे तत्तु अकज्जत्ति
ङो वत्तत्तुपो आवुङ्गे गीत्तिसन्ते णण्हण्ठि ฯ सजे रुपेन वा
निमित्तदेन वा सम्प्रापेत्ति तात्तुपण्णं नो जे सम्प्रापेत्ति विजिणाहि
आवुङ्गेत्ति वत्तत्तुपो च त्तुम्हा आवासा पक्कम्मन्तेन ये तत्तु
ङोन्ठि गिग्गु पण्णिरुपा तेत्तं हत्ते निकुञ्जिपित्तुवा पक्कमित्तुपण्णं च
ङो जे ङोन्ठि गिग्गु पण्णिरुपा ये तत्तु ङोन्ठि क्कपत्तिगा
पण्णिरुपा तेत्तं हत्ते निकुञ्जिपित्तुवा पक्कमित्तुपण्णं च अयं तत्तु
सामिज्जित्ति अयं तत्तु अनुष्मत्ता च

[๗๔๓] อนาปตฺติ รตนํ वा रตनसम्मत्तं वा अञ्जरामे वा
अञ्जवसणे वा अुककहेत्तुवा वा अुककहापेतुवा वा निकุञ्जिपติ यसฺส
ภวิสฺसत्ति ङो हरिस्सत्ति รตनसम्मत्तं วิสฺसत्तं คณฺหาติ ตาวกालิก
คณฺหาติ ปัสสुकฺกสยฺยิสฺส อุมฺมत्तตฺกสฺส อาทิग्गมฺมิग्गสฺसत्ति च
ทุติยสิग्गขาปत्ति นิน္ณจित्तं च

ตติยสิกขาปท

[๗๔๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถิยั วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามे ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ วิกาเล คามั ปวิสิตฺวา สภายั นิสิตฺตฺวา อนेกวิหิตั ติริจฺจฺฉานกถั
กถေနฺติ เสยฺยถิทั ราชกถั โจรกถั มหามตฺตกถั เสนากถั ภยกถั
ยฺพุทฺธกถั อนฺนกถั ปานกถั วตฺถกถั สยนกถั มาลากถั คนฺธกถั
ฉาติกถั ยานกถั คามกถั นิคมกถั นครกถั ชนปทกถั อิตฺถิกถั [๑]
สุรากถั วิสิขากถั กุมฺภจฺฉานกถั ปุพฺพเปตฺกถั นานตฺตกถั โลกกฺขาธิกั
สมฺมุตฺตกฺขาธิกั อิตฺถิวาทกถั อิติ วา ๑ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ
จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถั หิ นาม สมฉา สกฺยปฺตฺติยา วิกาเล คามั
ปวิสิตฺวา สภายั นิสิตฺตฺวา อนेกวิหิตั ติริจฺจฺฉานกถั กถေနฺสนฺติ
เสยฺยถิทั ราชกถั โจรกถั มหามตฺตกถั เสนากถั ภยกถั
ยฺพุทฺธกถั อนฺนกถั ปานกถั วตฺถกถั สนยกถั มาลากถั คนฺธกถั
ฉาติกถั ยานกถั คามกถั นิคมกถั นครกถั ชนปทกถั
อิตฺถิกถั สุรากถั วิสิขากถั กุมฺภจฺฉานกถั ปุพฺพเปตฺกถั นานตฺตกถั
โลกกฺขาธิกั สมฺมุตฺตกฺขาธิกั อิตฺถิวาทกถั อิติ วา เสยฺยถาปี คิหิ
กามโมคฺคิโนติ ๑ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสั มนุสฺसानั อุชฺฌายนฺตानั
จียนฺตानั วิปาเจนฺตानั ๑ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ๑เป ๑ เต
อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถั หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
๑ ม. ย. ปุริสกถั ๑ เอวมิทธิเสสุ จาเนสุ ๑

วิกาเล คามัม ปวิสิตฺวา สภายํ นิสีทิตฺวา อเนกวิหิตํ ตีรจฺฉานกถํ
 กเถสฺสตี เสยฺยถีทํ ราชกถํ ฯเปฯ อิติภวาทกถํ อิติ วาติ
 ฯเปฯ สจฺจํ กิรฺ ตูเมห ภิภฺชเว วิกาเล คามัม ปวิสิตฺวา สภายํ
 นิสีทิตฺวา อเนกวิหิตํ ตีรจฺฉานกถํ กถุํ เสยฺยถีทํ ราชกถํ
 ฯเปฯ อิติภวาทกถํ อิติ วาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกฺรหิ พุทฺโธ
 ภควา กถํ หิ นาม ตูเมห โมฆปฺริสา วิกาเล คามัม ปวิสิตฺวา
 สภายํ นิสีทิตฺวา อเนกวิหิตํ ตีรจฺฉานกถํ กเถสฺสตี เสยฺยถีทํ
 ราชกถํ ฯเปฯ อิติภวาทกถํ อิติ วา เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ
 วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิภฺชเว ฯเปฯ เอวญจ
 ปน ภิภฺชเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถโย โย ปน ภิภฺชเว วิกาเล
 คามัม ปวิสฺเสยฺย ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ เอวญจิทํ ภควตา ภิภฺชุนํ สิกฺขาปทํ
 ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๗๔๕] เตน โย ปน สมเยน สมฺพหฺลตา ภิภฺชเว โกสเลสุ
 ชนปฺเทสุ สวตฺถึ กจฺฉนฺตา สายํ อญฺจตฺริ คามัม อฺปคจฺฉนฺติ ฯ
 มนฺตฺสา เต ภิภฺชเว ปสฺสิตฺวา เอตทวโจ ปวิสฺส ฆนฺเตติ ฯ
 อถ โย เต ภิภฺชเว ภควตา ปฏิกฺขิตฺตํ วิกาเล คามัม ปวิสฺสฺสนฺติ
 กุกฺกจฺฉนฺตา น ปวิสฺสฺส ฯ โจรา เต ภิภฺชเว อจฺฉนฺตฺสฺส ฯ อถ โย เต
 ภิภฺชเว สวตฺถึ กจฺฉนฺตา ภิภฺชุนํ เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ ภิภฺชเว ภควโต
 เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ อถ โย ภควา เอตมตฺถํ นิตานเ เอตมตฺถํ
 ปกรณเ ชมฺมํ กถํ กถฺวา ภิภฺชเว อามนฺเตสิ อญฺชานามิ ภิภฺชเว

อาปุจฉา วิกาเล คามัม ปวิสิตุ เอวณจ ปน ภิกขเว อิม สิกขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกขุ อนาปุจฉา วิกาเล คามัม ปวิเสยฺย
ปาจิตฺตियนฺติ ฯ เอวณจิทํ ภควตา ภิกขุณํ สิกขาปทํ ปณฺณตฺตํ
โหติ ฯ

[๗๔๖] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกขุ โกสเลสุ
ชนปเทสุ สาวตฺถิ คจฺจนฺโต สายํ อณฺณตริ คามัม อูปกจฺจติ ฯ
มนฺุสฺสา ตํ ภิกขุํ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจฺจํ ปวิสถ ฆนฺเตติ ฯ อถโฆ
โส ภิกขุ ภาควตา ปฏิกฺขิตฺตํ อนาปุจฉา วิกาเล คามัม ปวิสิตฺตุนฺติ
กุกฺกจฺจาณฺโต น ปาวิสิตฺติ ฯ โจรา ตํ ภิกขุํ อจฺฉินฺทิสฺสุ ฯ อถโฆ
โส ภิกขุ สาวตฺถิ คณฺตฺวา ภิกขุณํ เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ ภิกขุ
ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสิ ฯ อถโฆ ภควา เอตสฺมี นิทานเ
เอตสฺมี ปกรณเ ฐมฺมี กถํ กตฺวา ภิกขุ อามนฺเตสิ อนฺุชานามิ
ภิกขเว สนฺตํ ภิกขุํ อาปุจฉา วิกาเล คามัม ปวิสิตุ เอวณจ ปน
ภิกขเว อิม สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โย ปน ภิกขุ สนฺตํ ภิกขุํ
อนาปุจฉา วิกาเล คามัม ปวิเสยฺย ปาจิตฺตियนฺติ ฯ เอวณจิทํ
ภควตา ภิกขุณํ สิกขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๗๔๗] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกขุ อหิณา ทฏฺโฐ
โหติ ฯ อณฺณตโร ภิกขุ อคฺคิ อาริสฺสามิตี คามัม คจฺจติ ฯ
อถโฆ โส ภิกขุ ภาควตา ปฏิกฺขิตฺตํ สนฺตํ ภิกขุํ อนาปุจฉา วิกาเล
คามัม ปวิสิตฺตุนฺติ กุกฺกจฺจาณฺโต น ปาวิสิตฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ

อาโรเจติ ฯ อตโฆ ภควา เอตสฺมี นิทานเ เอตสฺมี ปกรณเ ชมฺมี
กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ตถารูเป อจฺจาเยเก
กรณฺเเย สนฺตํ ภิกฺขุํ อนุปฺจุจฺฉา วิกาเล คามํ ปวิสิตฺตํ เอวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ โย ปน ภิกฺขุ สนฺตํ
ภิกฺขุํ อนุปฺจุจฺฉา วิกาเล คามํ ปวิสฺเสยฺย อณฺเณตฺร ตถารูปา
อจฺจาเยกา กรณฺเีย ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๗๔๘] โย ปนาติ โย ยาทิสฺโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อํ
อิมสฺมี อตฺถเ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ สนฺโต นาม ภิกฺขุ สกฺกา
โหติ อาปฺจุจฺฉา ปวิสิตฺตํ ฯ อสนฺโต นาม ภิกฺขุ น สกฺกา โหติ
อาปฺจุจฺฉา ปวิสิตฺตํ ฯ วิกาโล นาม มชฺฌนฺติเก วีตฺติวตฺเต ยาว
อรุณฺณคฺคมนา ฯ คามํ ปวิสฺเสยฺยาติ ปริกฺขิตฺตสฺส คามสฺส ปริกฺเขปํ
อติกฺกมนฺตสฺส อาปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อปริกฺขิตฺตสฺส คามสฺส
อุปจาร์ โอกฺกมนฺตสฺส อาปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ อณฺเณตฺร ตถารูปา
อจฺจาเยกา กรณฺเียติ จเปตฺวา ตถารูเป อจฺจาเยกํ กรณฺเีย ฯ

[๗๔๙] วิกาเล วิกาลสณฺเณ สนฺตํ ภิกฺขุํ อนุปฺจุจฺฉา คามํ
ปวิสฺติ อณฺเณตฺร ตถารูปา อจฺจาเยกา กรณฺเีย อาปฺตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ วิกาเล เวมฺติโก สนฺตํ ภิกฺขุํ อนุปฺจุจฺฉา คามํ ปวิสฺติ
อณฺเณตฺร ตถารูปา อจฺจาเยกา กรณฺเีย อาปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
วิกาเล กาลสณฺเณ สนฺตํ ภิกฺขุํ อนุปฺจุจฺฉา คามํ ปวิสฺติ อณฺเณตฺร
ตถารูปา อจฺจาเยกา กรณฺเีย อาปฺตฺติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ กาลเ

วิกาลสญฺญี อาปตฺติ ทุกฺกณฺสฺส ฯ กาลे वेमतिโก आपत्ति
ทุกฺกणฺสฺส ฯ กाले कालसญ्जि अनापत्ति ฯ

[๓๕๐] อนापत्ติ ตถารูเป อจฺจาเย กรณีเย สนฺตํ ภิกฺขุ
อานุจฺญา ปวิสฺติ อสนฺตํ ภิกฺขุ อานุจฺญา ปวิสฺติ อนฺตรารามํ ๑
คจฺฉติ ภิกฺขุณฺสปสฺสํ คจฺฉติ ติตฺถิยเสยฺยํ คจฺฉติ ปฏฺฏิกมฺนํ
คจฺฉติ คาเมน มคฺโค โหติ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ตติยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ย. อนฺตรากามํ ฯ

จตุตถศึกษาปทํ

[๗๕๑] เตน สมเขน พุทฺโธ ภควา สกฺเกสุ วิหริติ กปิลวตฺถุสมิ
 นิโครธาราเม ฯ เตน โข ปน สมเขน อณฺวตเรน ทนฺตกาเรน
 ภิกฺขุ ปวาริตา โหนฺติ เยสํ อญฺยานํ สฺวจิฆเรณ อตุโธ อหํ
 สฺวจิฆเรนาติ ฯ เตน โข ปน สมเขน ภิกฺขุ พหุ สฺวจิฆเร
 วิญฺญาเปนฺติ ฯ เยสํ ชุทฺทกา สฺวจิฆรา เต มหฺนฺเต สฺวจิฆเร วิญฺญาเปนฺติ ฯ
 เยสํ มหฺนฺตา สฺวจิฆรา เต ชุทฺทเก สฺวจิฆเร วิญฺญาเปนฺติ ฯ อถ โข
 ทนฺตกาโร ภิกฺขุณํ พหุ สฺวจิฆเร กโรนฺโต น สกฺโกติ อณฺลํ
 วิภิกฺขุณํ ภาณํ กาคํ อตฺตนาปี น ยาเปติ ฯ ปุตฺตทาราปีสุส
 กิลมฺนติ ๑ ฯ มนุสฺสา อชฺชฌายนฺติ จิยฺนติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
 สมณฺา สกฺขปุตฺติยา น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุ สฺวจิฆเร วิญฺญาเปสฺสนฺติ
 อยํ อิมสํ พหุ สฺวจิฆเร กโรนฺโต น สกฺโกติ อณฺลํ วิภิกฺขุณํ
 ภาณํ กาคํ อตฺตนาปี น ยาเปติ ปุตฺตทาราปีสุส กิลมฺนตีติ ฯ
 อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อชฺชฌายนฺตานํ จิยฺนฺตานํ
 วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อชฺชฌายนฺติ
 จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ น มตฺตํ ชานิตฺวา พหุ
 สฺวจิฆเร วิญฺญาเปสฺสนฺตีติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ภิกฺขเว ภิกฺขุ น
 มตฺตํ ชานิตฺวา พหุ สฺวจิฆเร วิญฺญาเปถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ
 วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปุริสา น
 # ๑ ม. ย. ปุตฺตทาราปีสุส กิลมฺติ ฯ เอวมฺปฺริปี ฯ

มคฺคํ ชาเนตฺวา พหุ สฺตฺยิมเร วิณฺญาเปสฺสนฺติ เนตํ ภิกฺขเว
อปฺปสนฺนํ วา ปสทาทย ปสนฺนํ วา ภิกฺขเว อปฺปสฺสํ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺตมํ โย ปน
ภิกฺขุ อฏฺฐิมํ วา ทนฺตมํ วา วิสาณมํ วา สฺตฺยิมรํ การาเปยฺย
เกทนํ ปาจิตฺตียนฺติ ฯ

[๑๕๒] โย ปนาติ โย ยาทีโส ฯเปฯ ภิกฺขุติ ฯเปฯ อํ
อิมสฺมี อคฺเถ อธิปฺเปโต ภิกฺขุติ ฯ อฏฺฐิ นาม ยงฺกิลฺลิจิ อฏฺฐิ ฯ
ทนฺโต นาม หตฺถิทนฺโต วุจฺจติ ฯ วิสาณํ นาม ยงฺกิลฺลิจิ
วิสาณํ ฯ การาเปยฺยติ กโรติ วา การาเปติ วา ปโยเค
ทุกฺกมฺ ปฏฺฐิลาเถน ภินฺนิตฺวา ปาจิตฺตियํ เทเสตพฺพํ ฯ

[๑๕๓] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปฺตติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปฺตติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปฺตติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปฺตติ ปาจิตฺตียสฺส ฯ
อณฺณสฺสตุถาย กโรติ วา การาเปติ วา อาปฺตติ ทุกฺกมฺสฺส ฯ
อณฺเณน กตํ ปฏฺฐิตฺวา ปรีภุชฺติ อาปฺตติ ทุกฺกมฺสฺส ฯ

[๑๕๔] อนาปฺตติ คณฺจิกาย ๑ อรณฺนิเก วีเถ ๒ อณฺชานิยา
อณฺชนีสฺตากาย วาสีชฺเณ อุกทปฺปณฺณนิยา อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ
จตุตฺถสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. คณฺจิกาย ฯ ๒ ม. วิเช ฯ สี. วิเจ ฯ

ปลงจมสิกขาปทํ

[๑๕๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตถึยํ วิหริติ เขตฺวเน
 อนาถปิตฺตทิกฺขส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
 อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต อฺจุเจ มณฺเเจ สยติฯ อถโฆ ภควา
 สมฺพหุเลหิ ภิกฺขุหิ สทฺธิ์ เสนาสนจาริกํ อหิณฺฑนฺโต เยนายสฺมโตธ
 อุปนฺนทสฺส สกฺยปฺตฺตสฺส วิหาโร เตนฺอุปสงฺกมิฯ อทฺทสา โข
 อายสฺมา อุปนฺนุโท สกฺยปฺตฺโต ภควนฺตํ ทฺวโรโต ว อากฺขณฺตํ
 ทิสฺวาน ภควนฺตํ เอตทโวจ อากฺขณฺตฺ เม ภนฺเต ภควา สยนํ
 ปสฺสตุตฺติฯ อถโฆ ภควา ตโต ว ปฏฺินิวตฺติตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
 อาสยโต ภิกฺขเว โมฆปฺริโส เวทิตฺพุโพติฯ อถโฆ ภควา อายสฺมณฺตํ
 อุปนฺนทํ สกฺยปฺตฺตํ อนेกปริยาเยน วิครหิตฺวา ทฺพฺภรตายฯเปฯ
 เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อฺทฺทิตฺเสยฺยาถ นวํ ปน
 ภิกฺขุณา มณฺจํ วา ปิจิ วา การยมาเนน อฏฺฺงฺกุลปาทกํ การตพฺพํ
 สุกตงฺกุลเณน อณฺตฺร เหนฺจิมาย อฏฺฺนิยา ตํ อติกกามยโต
 เจทนกํ ปาจิตฺตियนฺติฯ

[๑๕๖] นวํ นาม กรณํ อฺปาทาย วุจฺจติฯ มณฺโโจ นาม
 จตฺตาริ มณฺจา มสารโก พุณฺทิกาทฺพุโธ กุฬิรปาทโก ๑ อหจฺปาทโกฯ
 ปิจิ นาม จตฺตาริ ปิจานิ มสารกํ พุณฺทิกาทฺพุธํ กุฬิรปาทกํ ๑
 อหจฺปาทกํฯ การยมาเนนาติ กโรนฺโต วา การาเปนฺโต วาฯ
 # ๑ ม. กุฬิร...ฯ เอวมฺปฺริปีฯ

อฏฺฐงฺกุลปาทกั กเรตพฺพั สุกตงฺกุลเณ อณฺณตฺร เหฏฺฐจิมาย อฏฺฐนียาติ
จเปตฺวา เหฏฺฐจิมั อฏฺฐนียั ๑ ฯ ตั อติกกฺกามตฺวา กโรติ วา การาเปติ
วา ปโยเค ทุกฺกภูมึ ปฏฺฐิตาเณ ฉินฺทิตฺวา ปาจิตฺตียิ เทเสตพฺพั ฯ

[๑๕๑] อตฺตนา วิปฺปกตฺตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อตฺตนา วิปฺปกตฺตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตฺตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตฺตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตียสฺส ฯ อณฺณตฺสตฺถาย กโรติ วา การาเปติ วา อาปตฺติ
ทุกฺกภูตฺส ฯ อณฺเณน กตฺตํ ปฏฺฐิตฺวา ปรีภฺยชติ อาปตฺติ
ทุกฺกภูตฺส ฯ

[๑๕๒] อนาปตฺติ ปมาณิกั กโรติ อุนกั กโรติ อณฺเณน
กตฺตํ ปมาณาติกกนฺตํ ปฏฺฐิตฺวา ฉินฺทิตฺวา ปรีภฺยชติ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ปลฺลจฺมสฺสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. อฏฺฐนียั ฯ

ฉนฺจสติกขาปทํ

[๗๕๕] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยฺ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ มณฺจปี ปิจฺปี ตฺวโลนทฺธํ การาเปนฺติฯ มนุสฺสา วิหารจาริกํ
อาหิณฺฑนฺตฺวา ปสฺสิตฺวา อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม
สมณฺา สกฺขปฺตฺติยา มณฺจปี ปิจฺปี ตฺวโลนทฺธํ การาเปสฺสนฺติ เสยฺยถาปี
คิหิ กามโภกิโนติฯ อสฺโสสฺสํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตฺวานํ
จิยฺนฺตฺวานํ วิปาเจนฺตฺวานํฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนาฯเปฯ

เต อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
มณฺจปี ปิจฺปี ตฺวโลนทฺธํ การาเปสฺสนฺตฺติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห
ภิกฺขเว มณฺจปี ปิจฺปี ตฺวโลนทฺธํ การาเปถาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ
วิกฺรหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา มณฺจปี
ปิจฺปี ตฺวโลนทฺธํ การาเปสฺสถ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ วา
ปสาทาย ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวายฯเปฯ เหวลฺลจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สติกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ มณฺจ วา ปิจฺ
วา ตฺวโลนทฺธํ การาเปยฺย อุทฺทาลนํ ปาจิตฺติยฺนฺติฯ

[๗๖๐] โข ปนาติ โข ยาธิโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ อยฺ
อิมสฺมี อตฺเต อธิปฺเปโต ภิกฺขุติฯ มณฺโจ นาม จตฺตฺวาโร
มณฺจา มสารโก พฺนฺทิกาทฺพุทฺโธ กุฬิรปาทโก อาหจฺจปาทโกฯ

ปีจิ นาม จตุตถาริ ปีชานิ มสารกัม พุณฺหิกาพทฺธิ กุฬิรปาทกัม
อาหจฺจปาทกัม ฯ ตฺถลํ นาม ตีณฺนิ ตฺถลานิ รุกฺขตฺถลํ ตตาตฺถลํ
โปตฺถกัตฺถลํ ฯ การาเปยฺยาติ กโรติ วา การาเปติ วา ปโยเค
ทฺถกฺกัณฺฐํ ปฏฺฐิตาณน อุตฺทาเลตฺวา ปาจิตฺตํ เทเสตพฺพํ ฯ

[๗๖๑] อตฺตนา วิปฺปกตฺตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตํ สฺส ฯ อตฺตนา วิปฺปกตฺตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตํ สฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตฺตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตํ สฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตฺตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตํ สฺส ฯ อณฺณสฺสตฺถาย กโรติ วา การาเปติ วา อาปตฺติ
ทฺถกฺกัณฺฐํ สฺส ฯ อณฺณน กตฺตํ ปฏฺฐิตฺวา ปรีภฺรชฺชติ อาปตฺติ
ทฺถกฺกัณฺฐํ สฺส ฯ

[๗๖๒] อนาปตฺติ อาโยเค กายพนฺชเนน อํสพทฺชเก ปตฺตตฺถวีกาย
ปรีสฺสาวเน พิมฺโพหนํ กโรติ อณฺณน กตฺตํ ปฏฺฐิตฺวา
อุตฺทาเลตฺวา ปรีภฺรชฺชติ อุมฺมตฺตกฺกัณฺฐํ อาทิกมฺมิกฺกัณฺฐาติ ฯ
ฉนฺนจฺจติ กฺขาปทํ นิฏฺฐจฺจติ ฯ

สตุตมสิกขาปท

[๗๖๓] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยั วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ภควตา
ภิกฺขุณฺโณ นิสิตฺถนํ อนฺนุญฺจวตฺตํ โหติฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภควตา
นิสิตฺถนํ อนฺนุญฺจวตฺตนฺติ อปฺปมาณิกานิ นิสิตฺถนานิ ชาเรนฺติ มลฺลจฺสุสปี
ปีจฺสุสปี ปฺรโตปี ปจฺจโตปี โอลมฺพนฺติฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา
ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ ชียนฺติ วิปาเจนฺติ ถลํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อปฺปมาณิกานิ นิสิตฺถนานิ ชาเรสฺสนฺตฺติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺมุเมห
ภิกฺขเว อปฺปมาณิกานิ นิสิตฺถนานิ ชาเรถาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ
วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถลํ หิ นาม ตฺมุเมห โมฆปฺริสา อปฺปมาณิกานิ
นิสิตฺถนานิ ชาเรสฺสถ เนตฺตํ โมฆปฺริสา อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย
ปสฺนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวายฯเปฯ เหวลฺลจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ นิสิตฺถนํ ปน ภิกฺขุณา การยมาเนน ปมาณิกํ
การตพฺพํฯ ตตฺถริทํ ปมาณํ ทิฆฺมโส เทว วิทฺถุติโย สุกตวิทฺถุติยา
ติริยํ ทิยพฺพตฺตํฯ ตํ อตฺติกฺกามยโต ฉนฺทนํ ปาจิตฺติยนฺติฯ เหวลฺลจิทํ
ภควตา ภิกฺขุณฺโณ สิกขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติฯ

[๗๖๔] เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา อุทฺทายิ มหากาโย
โหติฯ โส ภควโต ปฺรโต นิสิตฺถนํ ปญฺญาเปตฺวา สมฺนตฺโต
สมญฺจมาโน นิสิตฺถติฯ อถ โข ภควา อายสฺมนตฺตํ อุทฺทายี เอตทโว

กิสฺส ตฺวํ อุทายิ นิสีทन्नํ ปญฺญาเปตฺวา สมฺนุตฺโต สมณฺณสิ
เสยฺยถาปี ปุราณสิโกฏฺโฐจฺติ ฯ ตถา หิ ปน ฆนฺเต ฆควตา ภิกฺขุณฺ
นํ อติขุทฺทกํ นิสีทन्नํ อนุญญาตฺนฺติ ฯ อถ โข ฆควา เอตฺสฺมี นินทาเน
เอตฺสฺมี ปกรณฺเ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อนุชานามิ
ภิกฺขเว นิสีทन्नํ สฺส ทสา ๑ วิทฺตฺติ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถา นิสีทन्नํ ปน ภิกฺขุณา การยมาเนน ปมาณิกํ การตพฺพํ ฯ
ตตฺริทํ ปมาณํ ทิมฺโส เทว วิทฺตฺติโย สุกตฺวิทฺตฺติยา ติริยํ
ทียจฺจํ ทสา วิทฺตฺติ ฯ ตํ อติกกามยโต เจทนํ ปาจิตฺตियฺนฺติ ฯ

[๗๖๕] นิสีทन्नํ นาม สทลํ วุจฺจติ ฯ การยมาเนนาติ กโรนฺโต
วา การาเปนฺโต วา ฯ ปมาณิกํ การตพฺพํ ฯ ตตฺริทํ ปมาณํ
ทิมฺโส เทว วิทฺตฺติโย สุกตฺวิทฺตฺติยา ติริยํ ทียจฺจํ ทสา วิทฺตฺติ ฯ
ตํ อติกกามตฺวา กโรติ วา การาเปติ วา ปโยเค ทุกฺกญฺํ ปฎิลาภน
ฉินฺทิตฺวา ปาจิตฺตियํ เทเสตพฺพํ ฯ

[๗๖๖] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺตियสฺส ฯ อญฺญสฺสตฺถาย กโรติ วา การาเปติ วา อาปตฺติ
ทุกฺกญฺสฺส ฯ อญฺเณน กตํ ปฎิลภิตฺวา ปริภุชฺติ อาปตฺติ
ทุกฺกญฺสฺส ฯ

๑ ม. ทลํ ฯ

[๗๖๗] อนาปตฺติ ปมาณิกํ กโรติ อุณกํ กโรติ อญฺเณน
กตํ ปมาณาติกฺกนฺตํ ปฏฺฐิตฺวา ฉินฺทิตฺวา ปริภุชฺชติ วิตานํ
วา ภูมฺมตฺถรณํ วา สานฺธิปาการํ วา ภิสึ วา พิมฺโพหนํ วา
กโรติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ
สत्ตมสติกาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

อฏฐมสิกขาปทํ

[๓๖๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ภควตา
ภิกขุณฺํ กณฺฑุปฏิจฺฉาที ๑ อนฺุณฺดาตา โหติฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกขุ
ภควตา กณฺฑุปฏิจฺฉาที อนฺุณฺดาตาติ อปฺปมาณิกาโย กณฺฑุ-
ปฏิจฺฉาทีโย ชาเรนฺติ ปุรฺโตปี ปจฺจโตปี อากทฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺตฺต
เย เต ภิกขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺฺติ จิยฺนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ
กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกขุ อปฺปมาณิกาโย กณฺฑุปฏิจฺฉาทีโย
ชาเรสฺส
เนตฺํ โมจฺปุริสา อปฺปมาณิกาโย กณฺฑุปฏิจฺฉาทีโย ชาเรสฺส
ภาวาย ฯเปฯ เหวณฺจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ
กณฺฑุปฏิจฺฉาที ปน ภิกขุณา การยมาเนน ปมาณิกา การตพฺพาฯ
ตฺต
เทว วิทฺตฺติโยฯ ตํ อติกฺกามยโต เจทนกํ ปาจิตฺติยนฺฺติฯ

[๓๖๙] กณฺฑุปฏิจฺฉาที นาม ยสฺส อโชนาภิ อุกฺกษานฺุมนฺุทลํ
กณฺฑุ วา ปิพกา วา อสฺสาโว วา ถลฺลฺกจฺฉา ๒ วา อาพาโธ
ตสฺส ปฏิจฺฉาทฺนตฺถายฯ การยมาเนนาติ กโรนฺุโต วา การาเปนฺุโต
๑ ม. กณฺฑุปฏิจฺฉาทีฯ เหวมฺุปริปิฯ ๒ ม. ถลฺลฺกจฺฉุฯ

วา ฯ ปมาณิกา การตพพา ฯ ตตริทํ ปมาณํ ทีฆโส จตฺสโส
วิทฺตฺติโย สุตตวิทฺตฺติยา ติริยํ เทว วิทฺตฺติโย ฯ ตํ อติกกามตฺวา
กโรติ วา การาเปติ วา ปโยเค ทุกฺกํ ปฏฺฐาณนฺนํ ฉินฺทิตฺวา
ปาจิตฺติยํ เทเสตพฺพิ ฯ

[๗๗๐] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปริโยสาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อापตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ อณฺณสฺสตฺถาย กโรติ วา การาเปติ วา อापตฺติ
ทุกฺกสฺส ฯ อณฺเณน กตํ ปฏฺฐิตฺวา ปริภฺวชฺติ อापตฺติ
ทุกฺกสฺส ฯ

[๗๗๑] อนापตฺติ ปมาณิกํ กโรติ อุนกํ กโรติ อณฺเณน
กตํ ปมาณาทิกฺกนฺตํ ปฏฺฐิตฺวา ฉินฺทิตฺวา ปริภฺวชฺติ วิตานํ
วา ภูมฺมตฺถรณํ วา สานฺธิปการํ วา ภิสํ วา พิมฺโพหนํ วา
กโรติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

อภฺจรมลิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

นวมสิกขาปทํ

[๗๗๒] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน ภควตา
ภิกฺขุณฺํ วสฺสติกสาฎฺฐิกา อนฺุณฺณตา โหติฯ ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ภควตา วสฺสติกสาฎฺฐิกา อนฺุณฺณตาติ อปฺปมาณิกาโย วสฺสติกสาฎฺฐิกาโย
ชารนฺุติ ปุรฺโตปิ ปจฺจโตปิ อากทฺตมนฺุตา อหิณฺุทฺตนาติฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺจนาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺุติ จิยฺนฺุติ วิปาเจนฺุติ
กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ อปฺปมาณิกาโย วสฺสติกสาฎฺฐิกาโย
ชารนฺุสฺสณฺุตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺตฺเมห ภิกฺขเว อปฺปมาณิกาโย
วสฺสติกสาฎฺฐิกาโย ชารนฺุตาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺตฺเมห โมฆปุริสา อปฺปมาณิกาโย วสฺสติกสาฎฺฐิกาโย
ชารนฺุสฺสถ เนตํ โมฆปุริสา อปฺปสนฺุณานํ วา ปสาทาย
ปสนฺุณานํ วา ภิยฺโยภาวายฯเปฯ เหวลฺลจ ปน ภิกฺขเว อิมํ
สิกขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ วสฺสติกสาฎฺฐิกํ ปน ภิกฺขุณา การยมาเนน
ปมาณิกา การตพฺพาฯ ตตฺตริทํ ปมาณํ ทิมฺโส ฉ วิทฺตฺถิโย
สุคตวิทฺตฺถิยา ติริยํ อทฺตฺเตยฺยาฯ ตํ อติกฺกามยโต เจทนํ
ปาจิคฺคิยฺนฺุติฯ

[๗๗๓] วสฺสติกสาฎฺฐิกา นาม วสฺสสถานสุส จาตุมาสตุถายฯ
การยมาเนนาติ กโรนฺุโต วา การาเปนฺุโต วาฯ ปมาณิกา

การเรตพพา ฯ ตตฺริทํ ปมาณํ ทีฆโส ฌ วิทตฺติโย สุกตวิทตฺติยา
ติริยํ อพฺตฺเตยยา ฯ ตํ อตฺกุกาเมตฺวา กโรติ วา การาเปติ วา
ปโยเค ทุกฺกภูํ ปฏฺฐิตาเกน ฉินฺทิตฺวา ปาจิตฺติยํ เทเสตพฺพิ ฯ

[๗๗๔] อตฺตนา วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ อตฺตนา วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ อตฺตนา ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ ปเรหิ วิปฺปกตํ ปเรหิ ปรีโยสาเปติ อาปตฺติ
ปาจิตฺติยสฺส ฯ อญฺญสฺสตุถาย กโรติ วา การาเปติ วา อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ อญฺเณน กตํ ปฏฺฐิตฺวา ปรีภฺยชฺติ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ

[๗๗๕] อนาปตฺติ ปมาณิกํ กโรติ อุนกํ กโรติ อญฺเณน
กตํ ปมาณาทิกฺกนฺตํ ปฏฺฐิตฺวา ฉินฺทิตฺวา ปรีภฺยชฺติ วิตานํ
วา ภูมฺมตฺถรณํ วา สานฺธิปการํ วา ภิสํ วา พิมฺโพหนํ วา
กโรติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกฺกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

นวมสติกาปทํ นิฏฺฐิจิตํ ฯ

ทสมสิกขาปทํ

[๗๗๖] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิณฑิกสุส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน อายสฺมา
นนฺโท ภควโต มาตุจฺฉาปฺตฺโต อภิรัฐโป โหติ ทสฺสนิโย ปาสาทิโก
จตุรํกุโลมโก ภควตาฯ โส สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวริ ธารติฯ
อทฺทสฺสุ โข เถรา ภิกฺขุ อายสฺมนฺตํ นนฺทํ ทูโรโต ว อากจฺฉนฺตํ
ทิสฺวาน ภควา อากจฺฉตีติ อาสนา วุฏฺฐหนฺติฯ เต อุปกตํ
สยฺขานิตฺวา ๑ อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม อายสฺมา
นนฺโท สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวริ ธารสฺสตีติฯเปฯ สจฺจํ กิร ตฺวํ
นนฺท สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวริ ธารสฺสีติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺวํ นนฺท สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวริ
ธารสฺสตี เนตํ นนฺท อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺสทาย ปสฺนฺนํ วา
ภิกฺขุโยภาวายฯเปฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ โข ปน ภิกฺขุ สุกตจิวรปฺปมาณํ จิวริ การายฺเปย
อติเรกํ วา เชนกํ ปาจิตฺติยํฯ ตตฺถริทํ สุกตสุส สุกตจิวรปฺปมาณํ
ทิมฺโส นว วิทฺถุติโย สุกตวิทฺถุติยา ติริยํ ฉ วิทฺถุติโยฯ
อิทํ สุกตสุส สุกตจิวรปฺปมาณนฺติฯ

[๗๗๗] โย ปนาติ โย ยาทิโสฯเปฯ ภิกฺขุติฯเปฯ อยํ
อิมสฺมี อตฺเถ อธิปเปโต ภิกฺขุติฯ สุกตจิวรปฺปมาณํ นาม ทิมฺโส
นว วิทฺถุติโย สุกตวิทฺถุติยา ติริยํ ฉ วิทฺถุติโยฯ การายฺเปยฺยติ
๑ ม. ย. อุปกเต ชานิตฺวาฯ

กโรติ วา การาเปติ วา ปโยเค ทุกกภู ปรุฎิตาเกน ฉินุทิตวา
ปาจิตติยิ เทเสตพุพิ ฯ

[๓๗๘] อตุตนา วิปุกติ อตุตนา ปริโยสาเปติ อาปตุติ
ปาจิตติยิสฺส ฯ อตุตนา วิปุกติ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อาปตุติ
ปาจิตติยิสฺส ฯ ปเรหิ วิปุกติ อตุตนา ปริโยสาเปติ อาปตุติ
ปาจิตติยิสฺส ฯ ปเรหิ วิปุกติ ปเรหิ ปริโยสาเปติ อาปตุติ
ปาจิตติยิสฺส ฯ อณฺณสฺสตุถาย กโรติ วา การาเปติ วา อาปตุติ
ทุกกภูสฺส ฯ อณฺเณน กติ ปฏิลภิตฺวา ปริภุชติ อาปตุติ
ทุกกภูสฺส ฯ

[๓๗๙] อนาปตุติ อุนกั กโรติ อณฺเณน กติ ปฏิลภิตฺวา
ฉินุทิตวา ปริภุชติ วิตานั วา ภูมุตถธมฺมึ วา สาณิปาการึ
วา ภิสึ วา พิมุโพหนั วา กโรติ อุมุตถกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ทสมสิทฺทขาปทึ นิฏฺฐิตึ ฯ

รัตนวคฺโค นวโม ฯ

ตสฺสทุทานั

รณฺโณ จ รตนั สนฺตึ สฺวจิ มณฺจณฺจ ตฺถิกั

นีสึทหนฺณจ กณฺฑุณฺณจ วสฺสิกา สฺกเตน จาติ ฯ

[๗๘๐] อุทฺทิกฺกุชา โข อายสฺมนฺโต เทวนนฺตฺติ ปาจิตฺติยา
ธมฺมา ฯ ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ทุตฺติยมฺปี
ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปรีสุทฺธา ตตฺติยมฺปี ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ
ปรีสุทฺธา ปรีสุทฺเชตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา ตฺถหิ ฯ เอวเมตฺถ
ธารยามีติ ฯ

[๑]

ปาจิตฺติยกณฺ्हํ นิฏฺฐิตํ ฯ

๑ ม. ขุทฺทกํ สมตฺตํ ฯ

ปาฏิเทสนียกณฺฑํ

อิมे โข ปนายสมฺมุโต จตุตฺตารุ ปาฏิเทสนียา ฐมฺมา อุทฺเทสํ
อากจฺจนฺตํ ฯ

ปจฺมสติฯปาทำ

[๗๘๑] เตน สมฺเยน พุทฺโธ ภควา สวาคฺคิยํ วิหฺรติ เขตฺวเน
อนาถปิณฺฑทิกสฺส อารามे ฯ เตน โข ปน สมฺเยน อณฺฺณตฺรา
ภิกฺขุณี สวาคฺคิยํ ปิณฺฑทาย จริตฺวา ปฏิกุภฺมนกาเล อณฺฺณตฺรํ ภิกฺขุ
ปสฺสิตฺวา เอตทโวจ หนฺนทฺยฺย ภิกฺขํ ปฏิกุคฺคฺหาติ ฯ สฺฐจฺจ ภคินีติ
สพฺเพ ว อคฺคฺเหสี ฯ สา อุปกฺกฺกฺเจ กाले นาสกฺขิ ปิณฺฑทาย
จริตฺตํ ฉินฺนภตฺตฺตา อโหสี ฯ อถ โข สา ภิกฺขุณี ทฺติยมฺปิ ทิวสํ ฯ เปฯ
ตฺติยมฺปิ ทิวสํ สวาคฺคิยํ ปิณฺฑทาย จริตฺวา ปฏิกุภฺมนกาเล ตํ
ภิกฺขุ ปสฺสิตฺวา เอตทโวจ หนฺนทฺยฺย ภิกฺขํ ปฏิกุคฺคฺหาติ ฯ
สฺฐจฺจ ภคินีติ สพฺเพ ว อคฺคฺเหสี ฯ สา อุปกฺกฺกฺเจ กाले นาสกฺขิ
ปิณฺฑทาย จริตฺตํ ฉินฺนภตฺตฺตา อโหสี ฯ อถ โข สา ภิกฺขุณี
จตุตฺตเถ ทิวเส รติยาฯ ปเวชนฺตี ๑ คจฺจติ ฯ เสฏฺฐิ คหปติ รเถน
ปฏฺิปปถิ อากจฺจนฺโต ตํ ภิกฺขุณี เอตทโวจ อเปหฺยฺเยติ ฯ สา
โอกุภฺมนฺตี ตตฺถเวย ปริปฺติ ฯ เสฏฺฐิ คหปติ ตํ ภิกฺขุณี ขมาเปสิ
ขมาหฺยฺเย มยาสิ ปาติตฺตาติ ฯ นานํ คหปติ ตยา ปาติตฺตา อปีจ
อหเมว ทฺพฺพลาติ ฯ กิสฺส ปน ตวํ อຍฺเย ทฺพฺพลาติ ฯ อถ โข
๑ ม. รติกาย ปเวชนฺตี ฯ

สา ภิกขุณี เสฏฺฐิสฺส คหปตฺตสฺส เอตมตฺถํ อาโรเจติ ฯ เสฏฺฐิ
คหปติ ตํ ภิกขุณี ฆริ เนตฺวา โภเชตฺวา อุชฺฌายติ จียติ วิปาเจติ
ถถํ หิ นาม ภทฺทนต์ตา ภิกขุณฺเีย หตฺถโต อามิสํ ปฏฺฐิคฺคเหสฺสนฺตติ
กิจฺจลาโภ มาตฺตคาโมติ ฯ อสฺสโสสุํ โข ภิกขุ เสฏฺฐิสฺส คหปตฺตสฺส
อุชฺฌายนฺตสฺส จียนฺตสฺส วิปาเจนฺตสฺส ฯ เย เต ภิกขุ
อปฺปิจฺจนา ฯ เป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ ถถํ หิ
นาม ภิกขุ ภิกขุณฺเีย หตฺถโต อามิสํ ปฏฺฐิคฺคเหสฺสตีติ ฯ เป ฯ
สจฺจํ กิร ตฺवं ภิกขุ ภิกขุณฺเีย หตฺถโต อามิสํ ปฏฺฐิคฺคเหสฺตีติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ ฌาติกา เต ภิกขุ อณฺณชาติกาติ ฯ อณฺณชาติกา
ภควาติ ฯ อณฺณชาตโก โมฆปฺปฺริส อณฺณชาติกาย น ชานาติ ปฏฺฐิรूपิ
วา อปฺปฏฺฐิรूपิ วา สนฺตํ วา อสนฺตํ วา ถถํ หิ นาม ตฺवं
โฆฆปฺปฺริส อณฺณชาติกาย ภิกขุณฺเีย หตฺถโต อามิสํ ปฏฺฐิคฺคเหสฺสตี
เนตํ โฆฆปฺปฺริส อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ วา
ภิกฺขุโยภาวาย ฯ เป ฯ เอวฺลจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยาถ
โย ปน ภิกขุ อณฺณชาติกาย ภิกขุณฺเีย อนฺตรฆริ ปวิญฺจาย หตฺถโต
ชาทณฺเีย วา โภชนฺเีย วา สหตฺถา ปฏฺฐิคฺคเหตฺวา ชาเทยฺย วา
ภุญฺเจยฺย วา ปฏฺฐิเทเสตฺพุพฺพิ เตน ภิกขุณา คารยฺหํ อาวุโส ฆมฺมํ
อาปฺชชฺชํ อสฺปฺปายํ ปาฏฺฐิเทสณฺเีย ตํ ปฏฺฐิเทเสมิตฺติ ฯ

[๗๘๒] โย ปนาติ โย ยาทิโส ฯ เป ฯ ภิกขุติ ฯ เป ฯ อัย
อิมสฺมิมิ อตฺถเถ อธิปฺเปโต ภิกขุติ ฯ อณฺณชาติกา นาม มาติโต

วา ปิติโต วา ขาว สดุดมา ปิตามหุคา อสมฺพทฺธา ฯ กิกฺขุณี
นาม อุภโตสงฺฆเม อุปสมฺปนฺนา ฯ อนุตรฆริ นาม รติยา ๑ พฺยูหิ
สิงฺฆาฏกั ฆริ ฯ ขาถนีย นาม ปณฺจ โภชนานิ ยามกาลิกั
สดฺดาหกาลิกั ยาวชีวิกั จเปตฺวา อวเสสั ขาถนีย นาม ฯ โภชนีย
นาม ปณฺจ โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส สดฺตุ มจฺโณ มัสสิ ฯ
ขาทิสฺสามิ ภูณฺชิสฺสามิติ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
อฺชฺโฆหารเ อฺชฺโฆหารเ อาปตฺติ ปาฏฺฐเทสนียสฺส ฯ อณฺณาติกาย
อณฺณาติกสฺสณฺณิ อนุตรฆริ ปวิฏฺจาย หตฺถโต ขาถนีย วา โภชนีย
วา สหตฺถา ปฏิกฺคเหตุวา ขาถติ วา ภูณฺชติ วา อาปตฺติ
ปาฏฺฐเทสนียสฺส ฯ อณฺณาติกาย เวมฺติโก อนุตรฆริ ปวิฏฺจาย
หตฺถโต ขาถนีย วา โภชนีย วา สหตฺถา ปฏิกฺคเหตุวา ขาถติ
วา ภูณฺชติ วา อาปตฺติ ปาฏฺฐเทสนียสฺส ฯ อณฺณาติกาย
ณฺณาติกสฺสณฺณิ อนุตรฆริ ปวิฏฺจาย หตฺถโต ขาถนีย วา โภชนีย
วา สหตฺถา ปฏิกฺคเหตุวา ขาถติ วา ภูณฺชติ วา อาปตฺติ
ปาฏฺฐเทสนียสฺส ฯ ยามกาลิกั สดฺดาหกาลิกั ยาวชีวิกั อาหารตฺถาย
ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อฺชฺโฆหารเ อฺชฺโฆหารเ
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ เอกโต อุปสมฺปนฺนาย หตฺถโต ขาทิสฺสามิ
ภูณฺชิสฺสามิติ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ อฺชฺโฆหารเ
อฺชฺโฆหารเ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ณฺณาติกาย อณฺณาติกสฺสณฺณิ
อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ ณฺณาติกาย เวมฺติโก อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
๑ ม. รติกา ฯ

ฅาติกาย ฅาติกสญฺญิ อนาปคฺติ ฯ

[๗๘๑] อนาปคฺติ ฅาติกาย ทาเปติ น เทติ อุนฺนิกฺขิปปิตฺวา
เทติ อนฺตรารามะ ภิกฺขุณฺฺสเย ติตฺถียเสยฺยาเย ปฏิกุมฺเน
คามโต นีหริตฺวา เทติ ยามกาลิกํ สตฺตาหกาลิกํ ยาวซีวิกํ สติ
ปจฺเจเย ปริภุญฺชาติ เทติ สิภฺขมานาย สามณฺเริยา อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ปจฺมสิภฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ทุตยสิกขาปทํ

[๓๘๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา ราชคเห วิหริตี เวพฺพเน
กลนุทกนิวาเปฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ กุเลสุ นิมนฺติตา
ภฺยชฺชนฺตีฯ นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุณีโย นพฺพคฺคิยานํ ภิกฺขุณํ โวสาสนฺตฺติโย
จิตฺตา โหนฺตฺติ อีชฺ สุปฺปี เทถ อีชฺ โอทนํ เทถาติฯ นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ยาวทตฺถํ ภฺยชฺชนฺตีฯ อณฺเณ ภิกฺขุ น จิตฺตรูปํ ภฺยชฺชนฺตีฯ
เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉาฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺตฺติ จีเยนฺตฺติ วิปาเจนฺตฺติ
กถํ หิ นาม นพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ ภิกฺขุณีโย โวสาสนฺตฺติโย น
นิวาเรสุสฺสตีติฯเปฯ สจฺจํ กิรฺ ตุมฺเห ภิกฺขเว ภิกฺขุณีโย
โวสาสนฺตฺติโย น นิวาเรธาติฯ สจฺจํ ภควาติฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา
กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปฺริสา ภิกฺขุณีโย โวสาสนฺตฺติโย น นิวาเรสุสฺส
เนตฺถํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา
ภิกฺขุโยภาวายฯเปฯ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺถิเสยฺยถ
ภิกฺขุ ปเนว กุเลสุ นิมนฺติตา ภฺยชฺชนฺตีฯ ตตฺตร เจ [๑] ภิกฺขุณี
โวสาสมานรฺูปา จิตฺตา โหติ อีชฺ สุปฺปี เทถ อีชฺ โอทนํ เทถาติฯ
เตหิ ภิกฺขุหิ ส่า ภิกฺขุณี อปฺปสาเทตฺตพฺพา อปฺปสกฺก ตาว ภคินิ
ยว ภิกฺขุ ภฺยชฺชนฺตฺติติฯ เอกสฺสปี เจ ๒ ภิกฺขุโน นปฺปฏฺฐิภาเสยฺย
ตํ ภิกฺขุณี อปฺปสาเทตฺถํ อปฺปสกฺก ตาว ภคินิ ยว ภิกฺขุ ภฺยชฺชนฺตฺติ
๑ ม. ส่าฯ ๒ ม. ย. เอกสฺส เจปีฯ เอวมฺปฺริปีฯ

ปฏฺิเทเสตพฺพิ เตหิ ภิกฺขุหิ การยฺหิ อวฺุโส ฌมฺมิ อปชฺชิมฺหา
อสปฺปายํ ปาฏฺิเทสนิยฺยํ ตํ ปฏฺิเทเสมาติ ฯ

[๗๘๕] ภิกฺขุ ปเนว กุเลสุ นิมนฺติตา ภูณฺชนฺตฺติ กุลํ นาม
จตุตฺตาริ กุถานิ ขตฺตฺติยกุลํ พุราหฺมณฺณกุลํ เวสฺสกุลํ สุทฺทกุลํ ฯ
นิมนฺติตา ภูณฺชนฺตฺติ ปญฺจนฺนํ โภชนานํ อญฺจตเรน โภชนเนน
นิมนฺติตา ภูณฺชนฺตฺติ ฯ ภิกฺขุณี นาม อุกฺโกตฺตสงฺฆे อุปสมฺปนฺนา ฯ
ไวสาสนฺตฺติ นาม ยถามิตฺตฺตา ยถาสนฺทฺธิภูจฺจตา ยถาสมฺภตฺตฺตา
ยถาสมาญฺญปฺชฌายกฺตา ยถาสมาณาจริยกฺตา อธิ สฺวปฺปี เทถ อธิ
โอทนํ เทถาติ อํยํ ๑ ไวสาสนฺตฺติ นาม ฯ เตหิ ภิกฺขุหิ ติ ภูณฺชมาเนหิ
ภิกฺขุหิ ฯ สวา ภิกฺขุณีติ ยา สวา ไวสาสนฺตฺติ ภิกฺขุณี ฯ เตหิ ภิกฺขุหิ
สวา ภิกฺขุณี อปฺสวเตตพฺพา อปฺสวทุกฺ ตาว ภคินิ ยาว ภิกฺขุ
ภูณฺชนฺตฺติ ฯ เอกสฺสปี เจ ภิกฺขุโน อนปฺสวาทิเต ๒ ขาทิสฺสามิ
ภูณฺชิสฺสามิติ ปฏฺิคฺคณฺหาติ อปฺตฺติ ทุกฺกภูจฺจสฺส ฯ อชฺโฆหารเ
อชฺโฆหารเ อปฺตฺติ ปาฏฺิเทสนิยฺยสฺส ฯ

[๗๘๖] อุปสมฺปนฺนาย อุปสมฺปนฺนสฺสญฺญิ ไวสาสนฺตฺติยา น นิวารติ
อปฺตฺติ ปาฏฺิเทสนิยฺยสฺส ฯ อุปสมฺปนฺนาย เวมฺติโก ไวสาสนฺตฺติยา น
นิวารติ อปฺตฺติ ปาฏฺิเทสนิยฺยสฺส ฯ อุปสมฺปนฺนาย อนุปสมฺปนฺนสฺสญฺญิ
ไวสาสนฺตฺติยา น นิวารติ อปฺตฺติ ปาฏฺิเทสนิยฺยสฺส ฯ
เอกฺโกตฺตอุปสมฺปนฺนาย ไวสาสนฺตฺติยา น นิวารติ อปฺตฺติ ทุกฺกภูจฺจสฺส ฯ
อนุปสมฺปนฺนาย อุปสมฺปนฺนสฺสญฺญิ อปฺตฺติ ทุกฺกภูจฺจสฺส ฯ
๑ ม. เอสา ฯ ๒ ม. ย. อนปฺสวาทิโต ฯ

อนุปสมปนุนาย เวมตีโก อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ อนุปสมปนุนาย
อนุปสมปนุสญญี อนาปตติ ฯ

[๓๘๗] อนาปตติ อตฺตโน ภาตฺติ ทาเปติ น เทติ อญฺเณสํ
ภาตฺติ เทติ น ทาเปติ ยํ น ทินฺนํ ตํ ทาเปติ ยตฺถ น
ทินฺนํ ตตฺถ ทาเปติ สพฺเพสํ สมกํ ทาเปติ สิกฺขมานา โวสาสติ
สามเณรี โวสาสติ ปญฺจ โภชนานิ จเปตฺวา สพฺพตฺถ อนาปตติ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

ทุตฺยสิกฺขาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

ตติยสิกขาปทํ

[๓๘๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เขตฺตวเน
อนาถปิณฑิกสฺส อารามेฯ เตน โข ปน สมเยน สาวตฺถิยํ
อณฺณตริ กุลํ อุกฺโกตํ ปสนฺนํ โหติ สทฺธาย วฑฺฒติ โภเคน
หายติฯ ยํ ตสฺมี กุเล อุปฺปชฺชติ ปุเรภตฺตํ ขาพณิยํ วา โภชนิยํ วา
ตํ สพฺพิ ภิกฺขุณํ วิสฺสชฺเชตฺวา อปฺเปกทา อนสิตา อจฺจนฺติฯ
มนุสฺสา อชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา
สทฺถปฺตฺติยา น มตฺตํ ชานิตฺวา ปฏฺิภุคฺคเหตฺตฺสนฺติ อิมิ อิมตฺสํ
ทตฺวา อปฺเปกทา อนสิตา อจฺจนฺตีติฯ อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ
เตสํ มนุสฺसानํ อชฺฌายนฺตานํ จิยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํฯ อถ โข
เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุํฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี
นิทานิ เอตสฺมี ปกรณิ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
อนุชานามิ ภิกฺขเว ยํ กุลํ สทฺธาย วฑฺฒติ โภเคน หายติ
เอวรูปฺสฺส กุลสฺส ฉตฺตติทฺติเยน กมฺเมเน เสกฺขสมฺมตี ทาคฺุ เอวญฺจ
ปน ภิกฺขเว ทาทพฺพาฯ พยฺตฺเตน ภิกฺขุณา ปฏฺิพลเน สงฺโฆ
ณาเปตพฺโพ สฺสนาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ กุลํ สทฺธาย
วฑฺฒติ โภเคน หายติฯ ยทิ สงฺฆสฺส ปตฺตกฺลลํ สงฺโฆ
อิตฺถนฺนามสฺส กุลสฺส เสกฺขสมฺมตี ททฺเหยยฺฯ เอสา ฉตฺติฯ
สฺสนาตุ เม ภนฺเต สงฺโฆ อิตฺถนฺนามํ กุลํ สทฺธาย วฑฺฒติ

โกเคน หายติ ฯ สงฺโฆ อิตฺถนฺนามสฺส กุลสฺส เสกฺขสมฺมตฺติ เทติ ฯ
ยสฺสายสฺมโต ขมติ อิตฺถนฺนามสฺส กุลสฺส เสกฺขสมฺมตฺติยา ทานํ โส
ตุณฺหสฺส ยสฺส นกฺขมติ โส ภาเสยฺย ฯ ทินฺนา สงฺฆเณ
อิตฺถนฺนามสฺส กุลสฺส เสกฺขสมฺมตฺติ ฯ ขมติ สงฺฆสฺส ตสฺมา ตฺมฺหิ ฯ
เอวเมตฺติ ธารยามีติ ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ ลิกฺขาปทํ
อุทฺทิสฺเสยฺยถ ยานิ โข ปน ตานิ เสกฺขสมฺมตฺตานิ กฺลฺลานิ โย ปน
ภิกฺขุ ตถารูเปสฺส เสกฺขสมฺมเตสฺส กุเลสฺส ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ วา
สหตฺถา ปฏฺธิกฺคเหตุวา ขาเทยฺย วา ญฺญเชยฺย วา ปฏฺธิเทเสตฺพพํ เตน
ภิกฺขุณา คารยฺหํ อาวุโส ฌมฺมํ อापฺชชฺชํ อสฺปฺปายํ ปาฏฺฐิตฺสนนฺนํ ตํ
ปฏฺฐิตฺเสมีติ ฯ เอวญฺจิทฺถํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ ลิกฺขาปทํ ปลฺลยตฺตํ โหติ ฯ

[๑๘๕] เตน โข ปน สมเณ สวตฺถิยํ อุตฺสโว โหติ ฯ
มนุสฺสา ภิกฺขุ นิมฺนเตตฺวา โภเชนฺติ ฯ ตํปิ โข กุลํ ภิกฺขุ
นิมฺนเตสิ ฯ ภิกฺขุ กุกฺกฺจฺจายนฺตา นาธิวาเสนฺติ ปฏฺธิกฺขิตฺตํ ภควตา
เสกฺขสมฺมเตสฺส กุเลสฺส ขาทนฺนํ วา โภชนนฺนํ วา สหตฺถา ปฏฺธิกฺคเหตุวา
ขาทิตฺตํ ญฺญชิตฺตฺนํ ฯ เต อฺชฺฌายนฺติ ชฺยนฺติ วิปาเจนฺติ กิณฺนุ โข
นาม อมฺหากํ ชฺวีเตน ยํ อยฺยา อมฺหากํ น ปฏฺธิกฺคณฺหนตฺติติ ฯ
อสุโสสุ โข ภิกฺขุ เตสิ อฺชฺฌายนฺตานํ ชฺยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ
อถ โข เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสุ ฯ อถ โข ภควา
เอตสฺมี นิทานเณ เอตสฺมี ปกรเณ ฌมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
อนฺชานามิ ภิกฺขเว นิมฺนติเตน เสกฺขสมฺมเตสฺส กุเลสฺส ขาทนฺนํ วา

โกชนีย วา สหตุตา ปฏิกุคเหตุวา ขาทิตุ ภูณชิตุ เอวณจ ปน
ภิกขเว อิมิ สิกขาปทิ อุตฺทิสยฺยาถ ยานิ โข ปน ตานิ
เสกขสมฺมตานิ กุลานิ โข ปน ภิกขุ ตถารุเปสฺสุ เสกขสมฺมตฺส
กุเลสฺสุ ปุพฺเพ อนิมฺนฺติโต ขาทนีย วา โกชนีย วา สหตุตา ปฏิกุคเหตุวา
ขาเทยฺย วา ภูณเชยฺย วา ปฏฺฐิตฺเตตพฺพิ เตน ภิกขุณา การยฺหิ
อวฺโส ฌมฺมิ อปฺชฺชี่ อสฺปฺปายิ ปาฏฺฐิตฺสนีย ตํ ปฏฺฐิตฺเสมฺมิติ ฯ
เอวณจิทฺถิ ภควตา ภิกขุณฺํ สิกขาปทิ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๓๕๐] เตน โข ปน สมฺเยน อณฺณตโร ภิกขุ ตสฺส กุเลสฺส
กุลฺปะโก โหติ ฯ อถ โข โส ภิกขุ ปุพฺพณฺ्हสมฺยํ นิวาเสตฺวา
ปตฺตจิวรมาทาย เยน ตํ กุลํ เตนฺุปสงฺกมิ อุปสงฺกमितฺวา
ปณฺณตฺเต อาสเน นิสิตฺติ ฯ อถ โข โส ภิกขุ คีลาโน โหติ ฯ
อถ โข เต มนุสฺสตา ตํ ภิกขุํ เอตทโวจฺจุ ภูณชถ ภนฺเตติ ฯ
อถ โข โส ภิกขุ ภควตา ปฏฺฐิตฺตํ อนิมฺนฺติเตน เสกขสมฺมตฺส
กุเลสฺสุ ขาทนีย วา โกชนีย วา สหตุตา ปฏิกุคเหตุวา ขาทิตุ
ภูณชิตฺตฺนฺติ กุกฺกจฺจาณฺุโต น ปฏิกุคเหสิ นาสกฺขิ ปิณฺฑาย
จริตฺตํ ฉินฺนภตฺโต อโหสิ ฯ อถ โข โส ภิกขุ อารามํ คนฺตฺวา
ภิกขุณฺํ เอตมตฺถํ อโรเจสิ ฯ ภิกขุ ภควโต เอตมตฺถํ อโรเจสฺสุ ฯ
อถ โข ภควา เอตสฺมี นินทาเน เอตสฺมี ปกรณฺเ ฌมฺมี กถิ กตฺวา
ภิกขุ อามนฺเตสิ อนฺุชานามิ ภิกขเว คีลาเนน ภิกขุณา
เสกขสมฺมตฺส กุเลสฺสุ ขาทนีย วา โกชนีย วา สหตุตา ปฏิกุคเหตุวา

ทุกกฏสฺส ฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส ฯ

[๗๕๒] เสกขสมฺมเต เสกขสมฺมตสญฺญิ อนิมฺนฺติโต อคิลานโน
ขาทนียํ วา โภชนียํ วา สหตฺถา ปฏิกุคฺคเหตุวา ขาทติ วา
ภุชฺชติ วา อาปตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส ฯ เสกขสมฺมเต เวมตฺติโก
อนิมฺนฺติโต อคิลานโน ขาทนียํ วา โภชนียํ วา สหตฺถา ปฏิกุคฺคเหตุวา
ขาทติ วา ภุชฺชติ วา อาปตฺติ ปาฏิเทศนียสฺส ฯ เสกขสมฺมเต
อเสกขสมฺมตสญฺญิ อนิมฺนฺติโต อคิลานโน ขาทนียํ วา โภชนียํ
วา สหตฺถา ปฏิกุคฺคเหตุวา ขาทติ วา ภุชฺชติ วา อาปตฺติ
ปาฏิเทศนียสฺส ฯ ยามกาลิกํ สตฺตทาหกาลิกํ ยาวชฺีวิกํ อาหารตฺถาย
ปฏิกุคฺคหฺาติ อาปตฺติ ทุกกฏสฺส ฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ
อาปตฺติ ทุกกฏสฺส ฯ อเสกขสมฺมเต เสกขสมฺมตสญฺญิ อาปตฺติ
ทุกกฏสฺส ฯ อเสกขสมฺมเต เวมตฺติโก อาปตฺติ ทุกกฏสฺส ฯ
อเสกขสมฺมเต อเสกขสมฺมตสญฺญิ อนาปตฺติ ฯ

[๗๕๓] อนาปตฺติ นิมนฺติตสฺส คิลานสฺส นิมนฺติตสฺส วา
คิลานสฺส วา เสสํ ภุชฺชติ อญฺเณสํ ภิกฺขา ตตฺถ ปญฺจตฺตา
โหติ ฆรโต นีหริตฺวา เทนฺติ นิจฺจภตฺเต สลากภตฺเต ปกฺขิเก
อุโปสฺถิเก ปาฏิปฺติเก ยามกาลิกํ สตฺตทาหกาลิกํ ยาวชฺีวิกํ สติ
ปจฺจเย ปริภุชฺชชาติ เทติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ตฺติยสฺติกาปทํ นิฏฺฐิตํ ฯ

จตุตถสิกขาปทํ

[๗๕๔] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สกฺกเกสุ วิหฺรติ กปฺลวตฺตถุสมฺมํ
นิโครธารามेฯ เตน โข ปน สมเยน สากฺยทาสกา อวรุทฺธา
โหนติฯ สากฺยานิโย อิจฺฉนฺติ อารญฺณเกสุ เสนาสเนสุ ภตฺตํ กาคูํฯ
อสุโสสุํ โข สากฺยทาสกา สากฺยานิโย กิร อารญฺณเกสุ เสนาสเนสุ
ภตฺตํ กตฺตुकามาติฯ เต มกฺเค ปฺริยญฺจิสฺสุฯ สากฺยานิโย ปณฺธิตํ
ขาถนียํ โภชนียํ อาทาย อารญฺณกํ เสนาสนํ อคมฺสฺสุฯ
สากฺยทาสกา นิกฺขมิตฺวา สากฺยานิโย อจฺฉินฺทิสฺสุ จ ทฺวเสตฺถจฺจฯ สากฺยา
นิกฺขมิตฺวา เต โจเร สภณฺเต ๑ กเหตุวา อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ
กถํ หิ นาม ภทฺทนฺตา อารามे โจเร ปฏฺวิสนฺเต นาโรเจตฺตสนฺตีติฯ
อสุโสสุํ โข ภิกฺขุ สากฺยานํ อุชฺฌายนฺตานํ จิยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํฯ
อถโฆ เต ภิกฺขุ ภควโต เอตมตฺถํ อาโรเจตฺตํฯ อถโฆ ภควา
เอตสฺมिํ นินทาเน เอตสฺมिํ ปกรณฺเ ชมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ
เตนหิ ภิกฺขเว ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปญฺญาเปตฺตสํมิ ทส อตฺถวเสห
ปฏฺิจฺจ สงฺฆสมฺมุจฺจตฺตายฯเปฯ สทฺฐมฺมญฺจิตฺติยา วินยานุคฺคหยา
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ ยานิ โข
ปน ตานิ อารญฺณกานิ เสนาสนานิ สาสงฺกสมฺมตฺตานิ สปฺปฏฺิกฺขยานิ
โย ปน ภิกฺขุ ตถารุเปตฺตํ เสนาสเนสุ วิหฺรนฺโต ๒ ปุพฺเพ อปฺปฏฺิสฺสํวิทิตฺตํ
๑ ม. ยฺ. สห ภณฺเตนฯ ๒ ม. ยฺ. อัย ปาโจ น โหติฯ เอวมฺบุปฺปปีฯ

ขาทนียฺ วา โภชนียฺ วา อชฺฌาราม สหตฺถา ปฏิกฺคเหตฺวา
ขาเทยฺย วา ภูณฺเชยฺย วา ปฏฺฐิตเสตฺตพฺพิ เตน ภิกฺขุณา การยฺหํ
อาวุโส ฌมฺมํ อาปฺชชฺชํ อสปรายํ ปาฏฺฐิตเสนียฺ ตํ ปฏฺฐิตเสมิตฺติ ฯ
เอวณฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณฺํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๙๕๕] เตน โข ปน สมเยน อณฺณตโร ภิกฺขุ อารณฺณเกสุ
เสนาสเนสุ คิลานो โหติ ฯ มนุสฺสตา ขาทนียฺ โภชนียฺ อาทาย
อารณฺณกํ เสนาสนํ อกมฺมฺสุ ฯ อถโฆ เต มนุสฺสตา ตํ ภิกฺขุํ เอตทโวจฺจุ
ภูณฺชถ ภนฺเตติ ฯ อถโฆ โส ภิกฺขุ ภาควตา ปฏฺฐิกฺขิตฺตํ อารณฺณเกสุ
เสนาสเนสุ ขาทนียฺ วา โภชนียฺ วา สหตฺถา ปฏิกฺคเหตฺวา ขาทิตฺตุ
ภุณฺชิตฺตุนฺติ กุกฺกจฺจาณฺโต น ปฏิกฺคเหสิ นาสกฺขิ ปิณฺฑทาย จริตฺตุ
ฉินฺนภตฺโต อโหสิ ฯ อถโฆ โส ภิกฺขุ ภิกฺขุณฺํ เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ
ภิกฺขุ ภาควโต เอตมตฺถํ อาโรเจสิ ฯ อถโฆ ภควา เอตสฺมि นิทาเน
เอตสฺมि ปกรเณ ฌมฺมํ กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสิ อุนฺชานามิ
ภิกฺขเว คิลานเนน ภิกฺขุ อารณฺณเกสุ เสนาสเนสุ ขาทนียฺ วา โภชนียฺ
วา สหตฺถา ปฏิกฺคเหตฺวา ขาทิตฺตุ ภุณฺชิตฺตุ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกทฺเสยฺยถ ยานิ โข ปน ตานิ อารณฺณกานิ
เสนาสนานิ สาสงฺกสมฺมตฺตานิ สปรปฏฺฐิกฺขยานิ โย ปน ภิกฺขุ ตถารุเปสุ
เสนาสเนสุ วิหรนฺโต ปุพฺพเพ อปรปฏฺฐิตฺวิทิตฺตํ ขาทนียฺ วา โภชนียฺ
วา อชฺฌาราม สหตฺถา ปฏิกฺคเหตฺวา อคิลานो ขาเทยฺย วา
ภุณฺชเยยฺย วา ปฏฺฐิตเสตฺตพฺพิ เตน ภิกฺขุณา การยฺหํ อาวุโส

ชมมํ อาปชฺชํ อสปฺปาขํ ปาฎิเทศนํ ตํ ปฎิเทศมํ ๑

[๗๕๖] ยานิ โข ปน ตานิ อารญญกานิ เสนาสนานํ ติ อารญญกํ
 นาม เสนาสนํ ปญจนฺตํ ปจฺฉิมํ ๑ สาสงกํ นาม อาราม
 อารามฺปจฺจารํ โจรานํ นิวิฏฺโงกาโส ทิสฺสติ ฏฺฏโตกาโส ทิสฺสติ
 จิตฺโตกาโส ทิสฺสติ นิสินฺโนกาโส ทิสฺสติ นิปนฺโนกาโส ทิสฺสติ ๑
 สปฺปฎิภํ นาม อาราม อารามฺปจฺจารํ โจเรหิ มนุสฺสา หตา
 ทิสฺสนฺติ วิตุตฺตา ทิสฺสนฺติ อาโกฏิตา ทิสฺสนฺติ ๑ โย ปนาติ
 โย ยาทีโส ๑เป ๑ ภิกฺขุติ ๑เป ๑ อํ อิมสฺมํ อตฺเต อธิปฺเปโต
 ภิกฺขุติ ๑ ตถารุเปสฺสุ เสนาสนนฺตฺติ เอวรุเปสฺสุ เสนาสนนฺตฺ ๑
 อปฺปฎิสฺสํ นาม ปญจนฺนํ ปฎิสฺสํ เอตํ อปฺปฎิสฺสํ นาม ๑
 อารามํ อารามฺปจฺจารํ จเปตฺวา ปฎิสฺสํ เอตํ อปฺปฎิสฺสํ
 นาม ๑ ปฎิสฺสํ นาม โย โภจิ อิตฺถิ วา ปุริโส วา อารามํ
 วา ๑ อารามฺปจฺจารํ วา ๒ อากนฺตฺวา อาโรเจติ อิตฺถนฺนามสฺส ฆนฺเต
 ขาทนํ วา ๓ โภชนํ วา ๔ อหริยสฺสตีติ ๑ สเจ สาสงกํ โหติ
 สาสงกนฺติ อจิกฺขิตพฺพํ ๑ สเจ สปฺปฎิภํ โหติ สปฺปฎิภนฺติ
 อจิกฺขิตพฺพํ ๑ สเจ โหตุ ฆนฺเต อหริยสฺสตีติ ฆนฺติ โจรา
 วตฺตพฺพา มนุสฺสา อธิฐฺปนฺติ อปฺสทกฺกถาติ ๑ ยาคุยา
 ปฎิสฺสํ เต ตสฺสา ปรีวาโร อหริยติ เอตํ ปฎิสฺสํ นาม ๑
 ฆตฺเตน ปฎิสฺสํ เต ตสฺส ปรีวาโร อหริยติ เอตํ ปฎิสฺสํ
 # ๑-๒ ม. ย. วาสทฺโท นตฺถิ ๑ ๓-๔ ย. วาสทฺโท นตฺถิ ๑

นาม ๑ ขาถนียเณ ปฏิสัทธิเต ตสฺส ปริวารโ อหริยติ เอต
 ปฏิสัทธิติ นาม ๑ กุเลน ปฏิสัทธิเต เย ๑ ตสฺมี กุเล มนุสฺสา ๒
 ขาถนีย วา โภชนีย วา อหริยติ ๓ เอต ปฏิสัทธิติ นาม ๑ คามเน
 ปฏิสัทธิเต เย ๑ ตสฺมี คามเน มนุสฺสา ๒ ขาถนีย วา โภชนีย วา
 อหริยติ ๓ เอต ปฏิสัทธิติ นาม ๑ ปุเณ ปฏิสัทธิเต เย ๑ ตสฺมี
 ปุเณ มนุสฺสา ๒ ขาถนีย วา โภชนีย วา อหริยติ ๓ เอต ปฏิสัทธิติ
 นาม ๑ ขาถนีย นาม ปญฺจ โภชนานิ ยามกาลิกํ สตฺตาทกาลิกํ
 ยาวชีวิกํ จเปตฺวา อวเสสํ ขาถนีย นาม ๑ โภชนีย นาม ปญฺจ
 โภชนานิ โอทโน กุมฺมาโส สตฺตฺ มจฺโจ มิสฺ ๑ อชฺฌาราโม
 นาม ปริกฺขิตตสฺส อารามสฺส อนฺโตอาราโม อปริกฺขิตตสฺส
 อุปะจาโร ๑ อคิลาน นาม สกฺโกติ ปิณฺฑาย จริตุ ๑ คิลาน นาม
 น สกฺโกติ ปิณฺฑาย จริตุ ๑ อปฺปฏิสัทธิติ อคิลาน ขาทิสฺสามิ
 ญฺชิตฺสามิติ ปฏิคฺคฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกฺกฺส ๑ อชฺโฆหาร
 อชฺโฆหาร อาปตฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑

[๗๕๗] อปฺปฏิสัทธิเต อปฺปฏิสัทธิตสฺสญฺญิ ขาถนีย วา โภชนีย วา
 อชฺฌาราม สหตฺถา ปฏิคฺคฺเหตฺวา อคิลาน ขาทติ วา ญฺชิตฺติ วา
 อาปตฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑ อปฺปฏิสัทธิเต เวมฺติโก ขาถนีย วา โภชนีย
 วา อชฺฌาราม สหตฺถา ปฏิคฺคฺเหตฺวา อคิลาน ขาทติ วา ญฺชิตฺติ
 วา อาปตฺติ ปาฏิเทสนียสฺส ๑ อปฺปฏิสัทธิเต ปฏิสัทธิตสฺสญฺญิ
 ขาถนีย วา โภชนีย วา อชฺฌาราม สหตฺถา ปฏิคฺคฺเหตฺวา
 # ๑ ม. ย. โย ๑ ๒ ม. ย. มนุสฺโส ๑ ๓ ม. ย. อหริยติ ๑

อภิลานโน ขาทติ วา ภูษชติ วา อาปตติ ปาฏิเทศนียสสุ ฯ
ขามกาลิกํ สตุตทาหกาลิกํ ยาวชีวิกํ อาหารตถาย ปฏิคฺคณฺหาติ
อาปตติ ทุกฺกฏสฺส ฯ อชฺโฆหารเ อชฺโฆหารเ อาปตติ ทุกฺกฏสฺส ฯ
ปฏิสํวิทเท อปฺปฏิสํวิทตสณฺณิ อาปตติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปฏิสํวิทเท
เวมตฺติโก อาปตติ ทุกฺกฏสฺส ฯ ปฏิสํวิทเท ปฏิสํวิทตสณฺณิ
อนาปตติ ฯ

[๗๕๘] อนาปตติ ปฏิสํวิทเท คิลานสฺส ปฏิสํวิทเท วา
คิลานสฺส วา เสสํ ภูษชติ พหาราม ปฏิคฺคเหตฺวา
อนฺโตะอาราม ภูษชติ ตตฺถ ชาตํ มฺถํ วา ตจฺจ วา ปตฺตํ วา
ปฺปฬํ วา ผลํ วา ภูษชติ ขามกาลิกํ สตุตทาหกาลิกํ ยาวชีวิกํ
สตี ปจฺจเย ปริภุชชติ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาตี ฯ

[๗๕๙] อุทฺธิฏฺฐา โข อายสฺมนฺโต จตฺตาโร ปาฏิเทศนียา
ธมฺมา ฯ ตตฺถายสฺมนฺเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา ทฺติยมฺปิ
ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา ตติยมฺปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปริสุทฺธา
ปริสุทฺเธตฺถายสฺมนฺโต ตสฺมา ตฺถเหตี ฯ เอวเมตฺตํ ธารยามีตี ฯ

ปาฏิเทศนียกณฺท์ นิฏฺฐิตํ ฯ

เสขियกณฺท์

อิเม โข ปนายสมฺมุตฺโต เสขิยา ฐมฺมา อุทฺเทสํ อากฺขณฺฺติ ฯ

ปริมณฺฑลวคฺโค

ฉพฺพีสติ สารูปฺปา

[๘๐๐] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สวตฺถึยฺ วิหฺรติ เชตวนเ
อนาถปิณฺฑทิกสฺส อารามे ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปฺรโตปิ ปจฺฉโตปิ โอลมฺเพนฺดา นิวาเสนฺฺติ ฯ มนฺุสฺสา
อุชฺฌายนฺฺติ จิยนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ กถํ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา
ปฺรโตปิ ปจฺฉโตปิ โอลมฺเพนฺดา นิวาเสสฺสนฺฺติ เสยฺยถาปิ กิหิ
กามโภคิโนติ ฯ อสฺโสสุํ โข ภิกฺขุ เตสํ มนฺุสฺसानํ อุชฺฌายนฺฺตํ
จิยนฺฺตํ วิปาเจนฺฺตํ ฯ ये เต ภิกฺขุ อปฺปีจฺฉา ฯ เป ฯ เต
อุชฺฌายนฺฺติ จิยนฺฺติ วิปาเจนฺฺติ กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ปฺรโตปิ ปจฺฉโตปิ โอลมฺเพนฺดา นิวาเสสฺสนฺฺตึติ ฯ อถ โข เต ภิกฺขุ
ภควโต เอตมฺคฺถํ อารโจะสุํ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นิทานเ
เอตสฺมี ปกรณฺ ฐมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุสงฺฆํ สนนฺิปาตาเปตฺวา
ฉพฺพคฺคิเย ภิกฺขุ ปฏฺิปฺจฺฉิ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว ปฺรโตปิ
ปจฺฉโตปิ โอลมฺเพนฺดา นิวาเสถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ
พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา ปฺรโตปิ ปจฺฉโตปิ
โอลมฺเพนฺดา นิวาเสสฺสถ เนตํ โมฆปฺริสา อปฺปสนฺฺนํ วา

ปสาทาย ปสนุนานํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ๗เป๗ เหวณจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ ปริมณฺฑลํ นิวาเสสฺสามิตี สิกฺขา
กรณียา ๑ ๗

ปริมณฺฑลํ นิวาเสตพฺพํ นาภิมณฺฑลํ ชานุมณฺฑลํ
ปฏฺิจฺจนาทนฺเตน ๗ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ ปุโรโต วา ปจฺจโต วา
โอลมฺเพนฺโต นิวาเสตี อาปตฺติ ทุกฺกณฺฑสฺส ๗

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา ๒ อชานนฺตสฺส ทิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาตี ๗ [๑]

[๘๐๑] สาวตฺถิณีทานํ ๔ ๗ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปุโรโตปี ปจฺจโตปี โอลมฺเพนฺตา ปารุปนฺติ ๗เป๗ ปริมณฺฑลํ
ปารุปีสฺสามิตี สิกฺขา กรณียา ๗

ปริมณฺฑลํ ปารุปีตพฺพํ อุโภ กณฺเณ สมํ กตฺวา ๗ โย
อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ ปุโรโตปี ปจฺจโตปี โอลมฺเพนฺโต ปารุปตี อาปตฺติ
ทุกฺกณฺฑสฺส ๗

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส ทิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาตี ๗

[๘๐๒] สาวตฺถิณีทานํ ๗ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กายํ วิวริตฺวา อนฺตรมฺเร กจฺจนฺติ ๗เป๗ สฺสปฏฺิจฺจนฺโน

๑ ม. สพฺพตฺถ อิติสทฺโท ทิสฺสติ ๗ ๒ ม. อสฺสตียา ๗ เหวมฺปปริปี ๗

๓ ม. ปจฺมสิกฺขาปทํ นิฏฺจิตฺ ๗ เหวมิทิสฺสุ สิกฺขาปเทสุ ๗ ๔ ยตฺถ สาวตฺถิณีทานํ

ทิสฺสติ ตตฺถ เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริตี เขตฺวาเน อนาถปิณฺฑิกสฺส

อารามตี ปาลี โหตี ๗

อนฺตรมฺเร คมฺสฺสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺมฺยา ฯ

สุปฺปฏิจฺจนฺเนน อนฺตรมฺเร คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรฺมฺยํ ปฺปฏิจฺจ
กาบฺบํ วิวริตฺวา อนฺตรมฺเร คจฺจนฺติ อาปตฺติ ทฺวคฺคกฺกุสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส คิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตคฺคสฺส อาทิกมฺมิกฺคสฺสาติ ฯ

[๘๐๓] สาวตฺถฺนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคฺกฺกฺยา
ภิกฺขุ กาบฺบํ วิวริตฺวา อนฺตรมฺเร นิสฺสึทฺตํ ฯเปฯ สุปฺปฏิจฺจนฺโน
อนฺตรมฺเร นิสฺสึทฺตฺสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺมฺยา ฯ

สุปฺปฏิจฺจนฺเนน อนฺตรมฺเร นิสฺสึทิตฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรฺมฺยํ ปฺปฏิจฺจ
กาบฺบํ วิวริตฺวา อนฺตรมฺเร นิสฺสึทิตฺติ อาปตฺติ ทฺวคฺคกฺกุสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส คิลานสฺส
วาสุปคตฺสฺส อาปทาสุ อุมฺมตฺตคฺคสฺส อาทิกมฺมิกฺคสฺสาติ ฯ

[๘๐๔] สาวตฺถฺนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคฺกฺกฺยา
ภิกฺขุ หตฺถมฺปิ ปาทมฺปิ กิพฺวาเปนฺตา อนฺตรมฺเร คจฺจนฺติ ฯเปฯ
สุตฺถฺวโต อนฺตรมฺเร คมฺสฺสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺมฺยา ฯ

สุตฺถฺวเตน อนฺตรมฺเร คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรฺมฺยํ ปฺปฏิจฺจ หตฺถํ
วา ปาทํ วา กิพฺวาเปนฺโต อนฺตรมฺเร คจฺจนฺติ อาปตฺติ ทฺวคฺคกฺกุสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส คิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตคฺคสฺส อาทิกมฺมิกฺคสฺสาติ ฯ

[๘๐๕] สาวตฺถฺนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคฺกฺกฺยา

ภิกขุ หตถมปิ ปาทมปิ กีฬาเปนตา อนุตรมเร นิสิตนุติ ฯเปฯ
สุสัฏโตะ อนุตรมเร นิสิติสสามิติ สิกขา ธรรมเนียม ฯ

สุสัฏเตน อนุตรมเร นิสิติตพัพ ฯ โย อนาทรียิ ปฎิจจ หตถั
วา ปาทั วา กีฬาเปนโต อนุตรมเร นิสิตติ อาปตติ ทุกกกุสส ฯ

อนาปตติ อสณัจจ อสติยา อชานนตสส กิลานสส
อาปทาสุ อุมมตตกสส อาทิกมมิกสสาติ ฯ

[๔๐๖] สาวตถินิทานั ฯ เตน โข ปน สมเขน นพพคฺคิยา
ภิกขุ ตหิ ตหิ โอลิเกนตา อนุตรมเร กจฺจนฺติ ฯเปฯ โอกุขิตฺตจกฺขุ
อนุตรมเร คมิตฺตสามิติ สิกขา ธรรมเนียม ฯ

โอกุขิตฺตจกฺขุณา อนุตรมเร คนฺตพัพ ยุกมตฺตํ เปกฺขนฺเตน ฯ
โย อนาทรียิ ปฎิจจ ตหิ ตหิ โอลิเกนโต อนุตรมเร กจฺจนฺติ
อาปตติ ทุกกกุสส ฯ

อนาปตติ อสณัจจ อสติยา อชานนตสส กิลานสส
อาปทาสุ อุมมตตกสส อาทิกมมิกสสาติ ฯ

[๔๐๗] สาวตถินิทานั ฯ เตน โข ปน สมเขน นพพคฺคิยา
ภิกขุ ตหิ ตหิ โอลิเกนตา อนุตรมเร นิสิตนุติ ฯเปฯ โอกุขิตฺตจกฺขุ
อนุตรมเร นิสิติสสามิติ สิกขา ธรรมเนียม ฯ

โอกุขิตฺตจกฺขุณา อนุตรมเร นิสิติตพัพ ยุกมตฺตํ เปกฺขนฺเตน ฯ
โย อนาทรียิ ปฎิจจ ตหิ ตหิ โอลิเกนโต อนุตรมเร นิสิตติ
อาปตติ ทุกกกุสส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส ทิถานสฺส
อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๐๘] สาวตฺถิณินานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุกฺขิตฺตกาย อนฺตรมฺเร คจฺจนฺติ ฯเปฯ น อุกฺขิตฺตกาย
อนฺตรมฺเร คมิสฺสามิตี สิกฺขา กรณียา ฯ

น อุกฺขิตฺตกาย อนฺตรมฺเร กนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ
เอกโต วา อุกโต วา อุกฺขิปิตฺวา อนฺตรมฺเร คจฺจติ อาปตฺติ
ทฺฏกฺกสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส ทิถานสฺส
อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๐๙] สาวตฺถิณินานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุกฺขิตฺตกาย อนฺตรมฺเร นิสฺสิทฺติ ฯเปฯ น อุกฺขิตฺตกาย
อนฺตรมฺเร นิสฺสิทฺสามิตี สิกฺขา กรณียา ฯ

น อุกฺขิตฺตกาย อนฺตรมฺเร นิสฺสิทฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ
เอกโต วา อุกโต วา อุกฺขิปิตฺวา อนฺตรมฺเร นิสฺสิทฺติ อาปตฺติ
ทฺฏกฺกสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส ทิถานสฺส
วาสฺสปกตฺสฺส อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ปรีมณฺฑลวคฺโค ปจฺโม ฯ

อุชฺชกฺขิมกฺวโก

[๘๑๐] สาวตฺถิณิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ มหาหสิตํ หสนฺตฺวา อนฺตรมฺเร กจฺจนฺติ ฯเปฯ น อุชฺชกฺขิมกฺกาย
อนฺตรมฺเร คมิสฺสามิติ สิกฺขา กรณียา ฯ

น อุชฺชกฺขิมกฺกาย อนฺตรมฺเร คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ
มหาหสิตํ หสนฺโต อนฺตรมฺเร กจฺจติ อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกฺสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺตฺส ๑
หสนียสฺมึ วตฺตฺสฺมึ มิหิตมตฺตํ กโรติ อาปทาสุ ๒ อุมฺมตฺตกฺสฺส
อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

[๘๑๑] สาวตฺถิณิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ มหาหสิตํ หสนฺตฺวา อนฺตรมฺเร นิสฺิทนฺติ ฯเปฯ น อุชฺชกฺขิมกฺกาย
อนฺตรมฺเร นิสฺิทิสฺสามิติ สิกฺขา กรณียา ฯ

น อุชฺชกฺขิมกฺกาย อนฺตรมฺเร นิสฺิทิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ
มหาหสิตํ หสนฺโต อนฺตรมฺเร นิสฺิทติ อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกฺสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺตฺส ๓
หสนียสฺมึ วตฺตฺสฺมึ มิหิตมตฺตํ กโรติ อาปทาสุ ๔ อุมฺมตฺตกฺสฺส
อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

๑-๒ อิมฺ ปาจา วิจารตพฺพา ฯ กิลานฺตฺส หิ หาเสน อตฺโถ นตฺถิ อาปทาสุ จ

เตน กิจฺจํ น โหติ ฯ ๓-๔ อิมฺปิ ปาจา วุตฺตฺนเยน วิจารตพฺพา ฯ

[๘๑๒] สาวตถีนีทานัน ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพพคฺคิยา
ภิกขุ อจฺจาสทฺทํ มหาสทฺทํ กโรนฺตา อนฺตรมเร คจฺจนฺติ ๑เป๑
อปฺปสทฺโท อนฺตรมเร คมิสฺสามิติ สิกฺขา กรณียา ๑

อปฺปสทฺเทน อนฺตรมเร คนฺตพฺพิ ๑ โย อนาทรียํ ปฏฺิจจ
อจฺจาสทฺทํ มหาสทฺทํ กโรนฺโต อนฺตรมเร คจฺจติ อปฺตติ
ทฺกกฺกุสฺส ๑

อนาปฺตติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส กิถานสฺส
อาปฺทาสุ อุมฺมตฺตคฺสฺส อาทิคมฺมิคฺสฺสาติ ๑

[๘๑๓] สาวตถีนีทานัน ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพพคฺคิยา
ภิกขุ อจฺจาสทฺทํ มหาสทฺทํ กโรนฺตา อนฺตรมเร นิสิตฺนฺติ ๑เป๑
อปฺปสทฺโท อนฺตรมเร นิสิตฺตฺสามิติ สิกฺขา กรณียา ๑

อปฺปสทฺเทน อนฺตรมเร นิสิตฺตพฺพิ ๑ โย อนาทรียํ ปฏฺิจจ
อจฺจาสทฺทํ มหาสทฺทํ กโรนฺโต อนฺตรมเร นิสิตฺติ อปฺตติ
ทฺกกฺกุสฺส ๑

อนาปฺตติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส กิถานสฺส
อาปฺทาสุ อุมฺมตฺตคฺสฺส อาทิคมฺมิคฺสฺสาติ ๑

[๘๑๔] สาวตถีนีทานัน ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพพคฺคิยา
ภิกขุ กายปฺปจาลกํ อนฺตรมเร คจฺจนฺติ กายํ โอลมฺเพนฺตา ๑เป๑
น กายปฺปจาลกํ อนฺตรมเร คมิสฺสามิติ สิกฺขา กรณียา

น กายปฺปจาลกํ อนฺตรมเร คนฺตพฺพิ กายํ ปคฺคฺเหตุวา

คนุตพุพ ๑ โย อนาทรีย ปรุฏิจจ กายปฺปจาลกั อนุตรมเร
คจฺจนฺติ กายั โอลมฺเพนฺโต อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺตียา อชานนฺตสฺส กิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑

[๘๑๕] สาวตฺถิณิทานั ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ กายปฺปจาลกั อนุตรมเร นิสิตฺนฺติ กายั โอลมฺเพนฺตา ๑เป ๑
น กายปฺปจาลกั อนุตรมเร นิสิตฺสสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺิยา ๑

น กายปฺปจาลกั อนุตรมเร นิสิตฺตพฺพั กายั ปคฺคเหตุวา
นิสิตฺตพฺพั ๑ โย อนาทรีย ปรุฏิจฺจ กายปฺปจาลกั อนุตรมเร
นิสิตฺติ กายั โอลมฺเพนฺโต อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺตียา อชานนฺตสฺส กิลานสฺส
วาสูปคตสฺส อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑

[๘๑๖] สาวตฺถิณิทานั ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ พานุปฺปจาลกั อนุตรมเร คจฺจนฺติ พานู โอลมฺเพนฺตา ๑เป ๑
น พานุปฺปจาลกั อนุตรมเร คมิตฺสสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺิยา ๑

น พานุปฺปจาลกั อนุตรมเร คนุตพุพ พานู ปคฺคเหตุวา
คนุตพุพ ๑ โย อนาทรีย ปรุฏิจฺจ พานุปฺปจาลกั อนุตรมเร
คจฺจนฺติ พานู โอลมฺเพนฺโต อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺตียา อชานนฺตสฺส กิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑

[๘๑๓] สาวตถุณีนิทานิ ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพพคฺคิยา
ภิกขุ พหุปรุจาลกั อนุตรมเร นิสิตฺตุนฺติ พหุํ โอลมฺพเนตฺตา ๑เป๑
น พหุปรุจาลกั อนุตรมเร นิสิตฺตฺสํมิตฺติ สิกฺขา กรณฺนิยา ๑

น พหุปรุจาลกั อนุตรมเร นิสิตฺตพฺพิ พหุํ ปคฺคเหตุวา
นีสิตฺตพฺพิ ๑ โย อนาทรฺยิ ปฏฺิจจ พหุปรุจาลกั อนุตรมเร
นีสิตฺติ พหุํ โอลมฺพเนโต อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกฺส ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส กิลานสฺส
วาสุปคตฺสฺส อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสํสํติ ๑

[๘๑๔] สาวตถุณีนิทานิ ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพพคฺคิยา
ภิกขุ สีสปรุจาลกั อนุตรมเร กจฺจนฺติ สีสํ โอลมฺพเนตฺตา ๑เป๑
น สีสปรุจาลกั อนุตรมเร คมิตฺตฺสํมิตฺติ สิกฺขา กรณฺนิยา ๑

น สีสปรุจาลกั อนุตรมเร คนฺตพฺพิ สีสํ ปคฺคเหตุวา
คนฺตพฺพิ ๑ โย อนาทรฺยิ ปฏฺิจจ สีสปรุจาลกั อนุตรมเร กจฺจนฺติ
สีสํ โอลมฺพเนโต อาปตฺติ ทฺกกฺกฺกฺส ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส กิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสํสํติ ๑

[๘๑๕] สาวตถุณีนิทานิ ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพพคฺคิยา
ภิกขุ สีสปรุจาลกั อนุตรมเร นิสิตฺตุนฺติ สีสํ โอลมฺพเนตฺตา ๑เป๑
น สีสปรุจาลกั อนุตรมเร นิสิตฺตฺสํมิตฺติ สิกฺขา กรณฺนิยา ๑

น สีสปรุจาลกั อนุตรมเร นิสิตฺตพฺพิ สีสํ ปคฺคเหตุวา

นีสีทิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ สีสปฺปจาลกํ อนฺตรมฺเร

นีสีทติ สีสํ โอลมฺเพนฺโต อาปตฺติ ทุกกฺกุสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส กิลานสฺส

วาสุปคตสฺส อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

อุชฺชกฺกมฺกาวุโค ทฺติโย ฯ

ขมฺภกตวฺโก

[๘๒๐] สาวตฺถีนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมฺเขน ฌพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ขมฺภกตา อนฺตรมฺเร กจฺจนฺติ ฯเปฯ น ขมฺภกโต อนฺตรมฺเร
คมิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา ฯ

น ขมฺภกเตน อนฺตรมฺเร คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
เอกโต วา อุกโต วา ขมฺภํ กตฺวา อนฺตรมฺเร กจฺจนฺติ อาปตฺติ
ทุกกฺกุสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส กิลานสฺส

อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๒๑] สาวตฺถีนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมฺเขน ฌพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ขมฺภกตา อนฺตรมฺเร นีสีทฺตฺติ ฯเปฯ น ขมฺภกโต อนฺตรมฺเร
นีสีทิสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา ฯ

น ขมฺภกเตน อนฺตรมฺเร นีสีทิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ
ปฏิจฺจ เอกโต วา อุกโต วา ขมฺภํ กตฺวา อนฺตรมฺเร นีสีทติ

อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ

อนาปตติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส ทิถานสฺส
वासูปคตฺสฺส อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๒๒] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สสี่สํ ปารุปีตฺวา อนฺตรมฺเร กจฺจนฺติ ฯเปฯ น โอคฺคฺคฺจโธ
อนฺตรมฺเร คมิสฺสามิตี สิग्ขา กรณฺนิยา ฯ

น โอคฺคฺคฺจเตน อนฺตรมฺเร คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
สสี่สํ ปารุปีตฺวา อนฺตรมฺเร กจฺจติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ

อนาปตติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส ทิถานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๒๓] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สสี่สํ ปารุปีตฺวา อนฺตรมฺเร นิสฺสีทฺติ ฯเปฯ น โอคฺคฺคฺจโธ
อนฺตรมฺเร นิสฺสีทฺตฺสามิตี สิग्ขา กรณฺนิยา ฯ

น โอคฺคฺคฺจเตน อนฺตรมฺเร นิสฺสีทิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
สสี่สํ ปารุปีตฺวา อนฺตรมฺเร นิสฺสีทติ อาปตติ ทุกกฏสฺส ฯ

อนาปตติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส ทิถานสฺส
वासูปคตฺสฺส อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๒๔] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุกฺกฏิกาย อนฺตรมฺเร กจฺจนฺติ ฯเปฯ น อุกฺกฏิกาย อนฺตรมฺเร
คมิสฺสามิตี สิग्ขา กรณฺนิยา ฯ

น อุกกุฏิกาย อนฺตรมเร คนฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจจ
อุกกุฏิกาย อนฺตรมเร กจฺจติ อปฺตติ ทฺกฺกฺกุสฺส ฯ

อนาปฺตติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺตฺส
วาสุปคตฺสฺส อปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิคมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

[๘๒๕] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺุคฺิยา
ภิกฺขุ ปลฺลตฺตติกาย อนฺตรมเร นิสิตฺนฺติ ฯเปฯ น ปลฺลตฺตติกาย
อนฺตรมเร นิสิตฺสฺสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺิยา ฯ

น ปลฺลตฺตติกาย อนฺตรมเร นิสิตฺตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจจ
หตฺถปลฺลตฺตติกาย วา ทฺุสฺสปลฺลตฺตติกาย วา อนฺตรมเร นิสิตฺติ
อปฺตติ ทฺกฺกฺกุสฺส ฯ

อนาปฺตติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺตฺส
วาสุปคตฺสฺส อปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิคมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

สมตฺตีส โภชนปฺปฏิสฺยฺตฺตา ๑

[๘๒๖] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺุคฺิยา
ภิกฺขุ อสฺกฺกจฺจํ ปิณฺฑปาตํ ปฏฺิกุคฺฺนฺหฺนฺติ ฉทฺุเทตฺตฺกามา วีย ฯเปฯ
สฺกฺกจฺจํ ปิณฺฑปาตํ ปฏฺิกุคฺฺหฺสฺสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺฺิยา ฯ

สฺกฺกจฺจํ ปิณฺฑปาโต ปฏฺิกุคฺฺหฺตพฺุโพ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจจ
อสฺกฺกจฺจํ ปิณฺฑปาตํ ปฏฺิกุคฺฺนฺหาติ ฉทฺุเทตฺตฺกาโม วีย อปฺตติ
ทฺกฺกฺกุสฺส ฯ

๑ ม. อิทํ ปาจทฺุวยํ นตฺติ ฯ

อนาปัตติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส กิลานสฺส
อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๒๗] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ตํ ตํ โอลิเกนฺตา ปิณฺฑปาตํ ปฏิกฺคณฺหนฺติ อากิรฺนฺเตปี
อติกฺกนฺเตปี น ชานนฺติ ฯเปฯ ปตฺตสณฺณี ปิณฺฑปาตํ
ปฏิกฺคเหตฺสสามิตี สิग्ขา กรณฺิยา ฯ

ปตฺตสณฺณีนา ปิณฺฑปาโต ปฏิกฺคเหตฺพุโป ฯ โย อนาทรฺิยํ
ปฏิจฺจ ตํ ตํ โอลิเกนฺโต ปิณฺฑปาตํ ปฏิกฺคณฺหาตี อาปฺตติ
ทูกฺกนฺตสฺส ฯ

อนาปัตติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส กิลานสฺส
อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๒๘] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปิณฺฑปาตํ ปฏิกฺคณฺหนฺตา สฺวปีเยว พหุํ ปฏิกฺคณฺหนฺติ ฯเปฯ
สมสฺวปฺกํ ปิณฺฑปาตํ ปฏิกฺคเหตฺสสามิตี สิग्ขา กรณฺิยา ฯ

สฺวปี นาม เทว สฺวา มุคฺคสฺวปี มาสฺสฺวปี หตฺถหาริโย ฯ
สมสฺวปฺโก ปิณฺฑปาโต ปฏิกฺคเหตฺพุโป ฯ โย อนาทรฺิยํ ปฏิจฺจ
สฺวปีเยว พหุํ ปฏิกฺคณฺหาตี อาปฺตติ ทูกฺกนฺตสฺส ฯ

อนาปัตติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส กิลานสฺส
รสรเส ฉาตกานํ ปวาริตานํ อณฺฺลสฺสตฺถาย อตฺตโน ชเนน
อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๒๕] สาวตุถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเขน ฉพพคฺกียา
ภิกฺขุ ญฺปิถํ ปิณฺฑปาตํ ปฏิกฺคณฺหนฺติ ฯเปฯ สมตฺตติกํ ปิณฺฑปาตํ
ปฏิกฺคเหสฺสามิติ สิกฺขา กรณียา ฯ

สมตฺตติโก ปิณฺฑปาโต ปฏิกฺคเหตุพฺโพ ฯ โย อนาทรียํ
ปฏิจฺจ ญฺปิถํ ปิณฺฑปาตํ ปฏิกฺคณฺหาติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส อาปทาสุ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ
ขมฺภกตวคฺโค ตติโย ฯ

สกกจจวคฺโค

[๘๓๐] สาวตุถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเขน ฉพพคฺกียา
ภิกฺขุ อสกกจํ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชนฺติ อภฺยชิตุกามา วีย ฯเปฯ
สกกจํ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชิสฺสามิติ สิกฺขา กรณียา ฯ

สกกจํ ปิณฺฑปาโต ภูณฺชิตพฺโพ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ
อสกกจํ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชติ อภฺยชิตุกาโม วีย อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส กิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๘๓๑] สาวตุถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเขน ฉพพคฺกียา ภิกฺขุ ตํ
ตํ โอโลเกนฺตา ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชนฺติ อากรินฺเตปี อติกฺกนฺเตปี น

ชานนติ ฯเปฯ ปตฺตสณฺณิ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชิตฺตฺสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺเฑยา ฯ

ปตฺตสณฺณินา ปิณฺฑปาโต ภูณฺชิตฺตฺโพ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ
ตฺหํ ตฺหํ โอลเณโต ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชติ อาปตฺติ ทุคฺคภูสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

[๘๓๒] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ตฺหํ ตฺหํ โอมสฺติวา ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ สฺปทานํ
ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชิตฺตฺสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺเฑยา ฯ

สฺปทานํ ปิณฺฑปาโต ภูณฺชิตฺตฺโพ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ
ตฺหํ ตฺหํ โอมสฺติวา ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชติ อาปตฺติ ทุคฺคภูสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺสฺส
อณฺเณสํ เทนโต โอมสฺติ อณฺณภาชเน ๑ อากิรฺนโต โอมสฺติ
อุตฺตริภฺงฺเค อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

[๘๓๓] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชนฺตา สฺวปีเยว พหุํ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ สมสฺวปํ
ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชิตฺตฺสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺเฑยา ฯ

สฺวโป นาม เทว สฺวา มุคฺคสฺวโป มาสฺสฺวโป หตฺถหาริโย ฯ
สมสฺวปโก ปิณฺฑปาโต ภูณฺชิตฺตฺโพ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ สฺวปีเยว
พหุํ ภูณฺชติ อาปตฺติ ทุคฺคภูสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺสฺส

๑ ม. อณฺณสฺส ภาชเน ฯ

รสรเส ฌาตกานํ ปวาริตานํ อณฺณสุตฺตถาย อตฺตโน ฌเนน
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๓๔] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฌพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ฌูปโต โอมทฺทิตฺวา ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ น ฌูปโต
โอมทฺทิตฺวา ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชิสฺสามีติ สิกฺขา กรณฺิยา ฯ

น ฌูปโต โอมทฺทิตฺวา ปิณฺฑปาโต ภูณฺชิตพฺโพฯ โย
อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ ฌูปโต โอมทฺทิตฺวา ปิณฺฑปาตํ ภูณฺชติ อาปตฺติ
ทฺกุกฺกุสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส ทิลาณสฺส
ปริตฺตเก เสเส เอกโต สงฺกทฺตฺติตฺวา โอมทฺทิตฺวา ภูณฺชติ อาปทาสุ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๓๕] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฌพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สฺวปฺปี พุยฺยชนฺปี โอทเนน ปฏฺิจฺจนาเทนฺติ ภฺยโยกมฺยตํ อุปาทาย
ฯเปฯ น สฺวปฺปี วา พุยฺยชนํ วา โอทเนน ปฏฺิจฺจนาเทสฺสามิ
ภฺยโยกมฺยตํ อุปาทายาติ สิกฺขา กรณฺิยา ฯ

น สฺวปฺปี วา พุยฺยชนํ วา โอทเนน ปฏฺิจฺจนาเทตพฺพํ ภฺยโยกมฺยตํ
อุปาทาย ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ สฺวปฺปี วา พุยฺยชนํ วา โอทเนน
ปฏฺิจฺจนาเทติ ภฺยโยกมฺยตํ อุปาทาย อาปตฺติ ทฺกุกฺกุสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส สามิกา
ปฏฺิจฺจนาเทตฺวา เทนฺติ น ภฺยโยกมฺยตํ อุปาทาย อาปทาสุ

อุมมตตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

[๘๓๖] สาวตฺถีนีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
 สุปฺปิ โอทนํปิ อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชนฺติ ฯ มนุสฺสา
 อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณา สกฺยปฺตฺติยา
 สุปฺปิ โอทนํปิ อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสนฺติ กสฺส
 สมฺปนฺนํ น มนাপํ กสฺส สาทุํ น รุจฺจตีติ ฯ อสฺโสสุํ โข
 ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จียนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ เย
 เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ จียนฺติ วิปาเจนฺติ
 กถํ หิ นาม ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ สุปฺปิ โอทนํปิ อตฺตโน อตฺถาย
 วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสนฺตีติ ฯ เป ฯ สจฺจํ กิร ตฺเมห ภิกฺขเว
 สุปฺปิ โอทนํปิ อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชธาคี ฯ สจฺจํ
 ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา กถํ หิ นาม ตฺเมห โมฆปฺริสา
 สุปฺปิ โอทนํปิ อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสธ เนตํ
 โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขเวภาวาย
 ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุตฺทิสฺเสยฺยถ น สุปฺ
 วา โอทนํ วา อตฺตโน อตฺถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิสฺสธามิติ สิกฺขา
 กรณียา ฯ เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุนํ สิกฺขาปทํ ปญฺญตฺตํ โหติ ฯ

[๘๓๗] เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ คิลานา โหนฺติ ฯ
 คิลานปฺจฺฉกฺกา ภิกฺขุ คิลานเ ภิกฺขุ เอตทโวจํ กจฺจาวุโส ขมนีย
 กจฺจิ ยานฺนิยนฺติ ฯ ปุพฺเพ มยํ อาวุโส สุปฺปิ โอทนํปิ อตฺตโน

อตุถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชาม เตน โน ผาสฺว โหติ อิทานิ
ปน ภควตา ปฏิกฺขิตฺตฺนฺติ กุกฺกัจจายนฺตา น วิญญาเปม เตน
โน น ผาสฺว โหตีติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ อารโหเสสุ ฯ อถโฆ
ภควา เอตสฺมี นิทานเณ เอตสฺมี ปกรเณ ชมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ
อามนฺเตสิ อนุชานามิ ภิกฺขเว ทิลาเนน ภิกฺขุณา สฺวปฺปี โอทนํปี
อตุตโน อตุถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิตฺถุ เอวณฺจ ปน ภิกฺขเว
อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกัเสยฺยถ น สฺวปฺปี วา โอทนํ วา อทิลานो
อตุตโน อตุถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชิตฺถุสสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺเีย ฯ

น สฺวปฺปี วา โอทนํ วา อทิลานน อตุตโน อตุถาย วิญญาเปตฺวา
ภูณฺชิตฺถุทฺทํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ สฺวปฺปี วา โอทนํ วา อทิลาน
อตุตโน อตุถาย วิญญาเปตฺวา ภูณฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส ทิลาณสฺส
ฌาตกานํ ปวาริตานํ อณฺณสฺสตุถาย อตุตโน ชเนน อาปทาสุ
อุมมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๓๘] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โฆ ปน สมเยน ฉพฺพกฺคิยา ภิกฺขุ
อฺชฺฆมานสณฺณิ ปเรสํ ปตฺตํ โอลเณนฺติ ฯเปฯ น อฺชฺฆมานสณฺณิ
ปเรสํ ปตฺตํ โอลเณสฺสามิตฺติ สิกฺขา กรณฺเีย ฯ

น อฺชฺฆมานสณฺณินา ปเรสํ ปตฺโต โอลเณตฺพุโพ ฯ โย อนาทรียํ
ปฏิจฺจ อฺชฺฆมานสณฺณิ ปเรสํ ปตฺตํ โอลเณติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ฯ
อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส ทสฺสามิตฺติ

วา ทาเปสฺสามีติ วา โอโลเกติ นอฺชฺฌมานสณฺณิสฺส อาปทาสุ
อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

[๘๓๕] สาวตฺถีนีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน จพฺพกุกฺขิยา
ภิกฺขุ มหนฺตํ กพฺพ์ กโรนฺติ ฯเปฯ นาคิมหนฺตํ กพฺพ์ กริสฺสามีติ
สิกฺขา กรณียา ฯ

นาคิมหนฺโต กพฺโว กตพฺโว ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ มหนฺตํ
กพฺพ์ กโรติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺณิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส กิลานสฺส
ขชฺชเก ผลาผลे อุตฺตริงฺเก อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

[๘๔๐] สาวตฺถีนีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน จพฺพกุกฺขิยา
ภิกฺขุ ทิฆํ อาโลปํ กโรนฺตา ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ ปริมณฺทลํ อาโลปํ
กริสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา ฯ

ปริมณฺทโล อาโลโป กตพฺโว ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ
ทิฆํ อาโลปํ กโรติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺณิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส กิลานสฺส
ขชฺชเก ผลาผลे อุตฺตริงฺเก อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

สกกจจวฺกฺโค จตฺตฺโต ฯ

กพพวคฺโค

[๘๔๑] สาวตฺถีนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อนาหฺนฺเณ กพเพ มุขทวาริ วิวรฺนฺติ ฯเปฯ น อนาหฺนฺเณ
กพเพ มุขทวาริ วิวรฺสฺสามิติ สิกฺขา กรณฺิยา ฯ

น อนาหฺนฺเณ กพเพ มุขทวาริ วิวรฺตพฺพิ ฯ โย อนาทรฺิยํ
ปฺฏิจฺจ อนาหฺนฺเณ กพเพ มุขทวาริ วิวรฺติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ฯ
อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส กิถานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาคิ ฯ

[๘๔๒] สาวตฺถีนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ภูณฺชมานา สพฺพิ หตฺถิ มฺเฆ ปกฺขิปนฺติ ฯเปฯ น ภูณฺชมาโน
สพฺพิ หตฺถิ มฺเฆ ปกฺขิปีสฺสามิติ สิกฺขา กรณฺิยา ฯ

น ภูณฺชมานนฺ สพฺโพ หตฺถิ มฺเฆ ปกฺขิปีตพฺโพ ฯ โย
อนาทรฺิยํ ปฺฏิจฺจ ภูณฺชมาโน สพฺพิ หตฺถิ มฺเฆ ปกฺขิปีติ อาปตฺติ
ทุกกฺกฺสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส กิถานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาคิ ฯ

[๘๔๓] สาวตฺถีนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สกพเพน มฺเชน พฺยาหฺรณฺติ ฯเปฯ น สกพเพน มฺเชน
พฺยาหฺริสฺสามิติ สิกฺขา กรณฺิยา ฯ

น สกพเพน มฺเชน พฺยาหฺริตพฺพิ ฯ โย อนาทรฺิยํ ปฺฏิจฺจ

สภพเพน มุขเนน พุยาหฺรติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนตฺสฺส ทิถานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๔๔๔] สวตฺถึนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปิณฺฑทฺถุเขปํ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ น ปิณฺฑทฺถุเขปํ ภูณฺชิสฺสามีติ
สิกฺขา กรณียา ฯ

น ปิณฺฑทฺถุเขปํ ภูณฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ ปิณฺฑทฺถุเขปํ
ภูณฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนตฺสฺส ทิถานสฺส
ขชฺชเก ผลาผลเ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๔๔๕] สวตฺถึนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
กพฺพาวจฺเจทํ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ น กพฺพาวจฺเจทํ ภูณฺชิสฺสามีติ
สิกฺขา กรณียา ฯ

น กพฺพาวจฺเจทํ ภูณฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ
กพฺพาวจฺเจทํ ภูณฺชติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนตฺสฺส ทิถานสฺส
ขชฺชเก ผลาผลเ อุตฺตริงฺเก อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๔๔๖] สวตฺถึนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
อวคณฺฑการํ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ น อวคณฺฑการํ ภูณฺชิสฺสามีติ

สิกขา ธรรมเนียม ฯ

น อวคณฺหการกํ ภูณฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ เอกโต
วา อุกฺโต วา คณฺหํ กตฺวา ภูณฺชติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส ทิลาณสฺส
ผลาผล เอกปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๔๗] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกขุ หตฺถนินทฺฐนํ ๑ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ น หตฺถนินทฺฐนํ ภูณฺชิสฺสามีติ
สิกขา ธรรมเนียม ฯ

น หตฺถนินทฺฐนํ ภูณฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ หตฺถนินทฺฐนํ
ภูณฺชติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส ทิลาณสฺส
กจวรี ฉพฺพเทนฺโต หตฺถํ นินทฺฐนติ ๒ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๔๘] สาวตฺถินิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกขุ สิตฺถาวการกํ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ น สิตฺถาวการกํ ภูณฺชิสฺสามีติ
สิกขา ธรรมเนียม ฯ

น สิตฺถาวการกํ ภูณฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ สิตฺถาวการกํ
ภูณฺชติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส ทิลาณสฺส
กจวรี ฉพฺพเทนฺโต สิตฺถํ ฉพฺพทยติ ๓ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส

๑ ม. ย. หตฺถนินทฺฐนํ ฯ เอวมฺปรีปี ฯ ๒ ม. ย. นินทฺฐนติ ฯ

๓ ม. ย. ฉพฺพทียติ ฯ

อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๔๔๕] สวตฺถิณิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ชีวฺหานิจฺจารกํ ญฺชฺชติ ฯเปฯ น ชิวฺหานิจฺจารกํ ญฺชฺชิตฺตํ
สิกฺขา กรณียา ฯ

น ชิวฺหานิจฺจารกํ ญฺชฺชิตฺตํ โข อนาทรียํ ปฏฺิจจ
ชีวฺหานิจฺจารกํ ญฺชฺชติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสฺถจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส ทิถานสฺส
อาปฺทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๔๕๐] สวตฺถิณิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ จปฺจปฺการกํ ญฺชฺชติ ฯเปฯ น จปฺจปฺการกํ ญฺชฺชิตฺตํ
สิกฺขา กรณียา ฯ

น จปฺจปฺการกํ ญฺชฺชิตฺตํ โข อนาทรียํ ปฏฺิจจ จปฺจปฺการกํ
ญฺชฺชติ อาปตฺติ ทฺกฺกฏฺสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสฺถจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส ทิถานสฺส
อาปฺทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

กพฺพคฺคิโย ปญฺจโม ฯ

สุรฺสุรฺวคฺโค

[๔๕๑] เตน สมเยน พฺทฺุโร ภควา โกสมฺพิยํ วิหฺรติ โฆสิตา-
รามเฯ เตน โข ปน สมเยน อญฺจตฺเรน พฺราหฺมเณน สงฺฆสฺส

ปโยปानํ ปฏฺยตฺตํ โหติ ฯ ภิกฺขุ สุรฺรสุรฺรการํ จิรั ปฺวานฺติ ฯ
 อณฺฺตโร นฏฺพฺพโก ภิกฺขุ เอวมาห สพฺพายํ มณฺเณ สงฺโฆ
 สตีโกโตติ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺญา ฯเป ฯ เต อุชฺฌายนฺติ
 ชียนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ภิกฺขุ สงฺฆํ อารพฺภ ทวํ
 กริสฺสตีติ ฯเป ฯ สจฺจํ กิร ตวํ ภิกฺขุ สงฺฆํ อารพฺภ ทวํ
 อกาตีติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พฺพุโธ ภควา กถํ หิ นาม
 ตวํ โมฆปฺริสฺ สงฺฆํ อารพฺภ ทวํ กริสฺสตี เนตํ โมฆปฺริส
 อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิกฺขุโยภาวาย ฯเป ฯ
 วิครหิตฺวา ฆมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสี น ภิกฺขเว พฺพุทฺธ
 วา ฆมฺมํ วา สงฺฆํ วา อารพฺภ ทโว กาทพฺโพ โย กเรยฺย
 อาปตฺติ ทุกกณฺฐสฺสาติ ฯ อถ โข ภควา ตํ ภิกฺขุ อเนกปริยาเยน
 วิครหิตฺวา พฺพุทฺธตาย ฯเป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ
 อุทฺทิสฺเสยฺยาถ น สุรฺรสุรฺรการํ ภูณฺชิสุสฺสามีติ สีกฺขา กรณฺเีย ฯ

น สุรฺรสุรฺรการํ ภูณฺชิตพฺพํ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจจฺ สุรฺรสุรฺรการํ
 ภูณฺชติ อาปตฺติ ทุกกณฺฐสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตสฺส กิถานสฺส
 อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกรมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๘๕๒] สาวตฺถีนีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺุคฺิยา
 ภิกฺขุ หตฺถนฺนิลฺเลหํ ภูณฺชนฺติ ฯเป ฯ น หตฺถนฺนิลฺเลหํ ภูณฺชิสุสฺสามีติ
 สีกฺขา กรณฺเีย ฯ

น หตฺถนิลฺเลหํ ภูณฺชิตพฺพิ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจจ
หตฺถนิลฺเลหํ ภูณฺชติ อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ฯ
อนาปตฺติ อสฺถจฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

[๘๕๓] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
ปตฺตนิลฺเลหํ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ น ปตฺตนิลฺเลหํ ภูณฺชิสฺสามีติ
สิกฺขา กรณียา ฯ

น ปตฺตนิลฺเลหํ ภูณฺชิตพฺพิ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจจ
ปตฺตนิลฺเลหํ ภูณฺชติ อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ฯ
อนาปตฺติ อสฺถจฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺสฺส
ปริตฺตเก เสเส เอกโต สงฺกทฺตฺติตฺวา นิลฺเลหิตฺวา ภูณฺชติ อาปทาสุ
อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

[๘๕๔] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
โอฏฺฐนิลฺเลหํ ภูณฺชนฺติ ฯเปฯ น โอฏฺฐนิลฺเลหํ ภูณฺชิสฺสามีติ
สิกฺขา กรณียา ฯ

น โอฏฺฐนิลฺเลหํ ภูณฺชิตพฺพิ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจจ
โอฏฺฐนิลฺเลหํ ภูณฺชติ อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ฯ
อนาปตฺติ อสฺถจฺจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตฺสฺส กิลานฺสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสชาติ ฯ

[๘๕๕] เตน สมเยน พฺทฺุโธ ภควา ภกฺุเสฺสุ วิหฺรติ สสฺสูมารคิเร ๑
๑ ม. ย. สฺสูมารคิเร ฯ เหวมฺมุปรึปี ฯ

เกสกพาวเน มิกทาเย ฯ เตน โข ปน สมเยน ภิกฺขุ โกกนเท
ปาสาทะ สามิสเสน หตฺเถน ปานีเยถาลกั ปฏิกุคฺคณฺหนฺติ ฯ มนุสฺสา
อุชฺฌายนฺติ จีเยนฺติ วิปาเจนฺติ ถถึ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา
สามิสเสน หตฺเถน ปานีเยถาลกั ปฏิกุคฺคเหสฺสนฺติ เสยฺเยถาปี คิหิ
กามโภกินฺติ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสฺส มนุสฺसानั อุชฺฌายนฺตานั
จีเยนฺตานั วิปาเจนฺตานั ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯ เป ฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จีเยนฺติ วิปาเจนฺติ ถถึ หิ นาม ภิกฺขุ สามิสเสน
หตฺเถน ปานีเยถาลกั ปฏิกุคฺคเหสฺสนฺตฺติ ฯ เป ฯ สจฺจั กิร ภิกฺขเว
ภิกฺขุ สามิสเสน หตฺเถน ปานีเยถาลกั ปฏิกุคฺคณฺหนฺตฺติ ฯ สจฺจั
ภควาติ ฯ วิกรหิ พุทฺโธ ภควา ถถึ หิ นาม เต ภิกฺขเว
โมฆปุริสา สามิสเสน หตฺเถน ปานีเยถาลกั ปฏิกุคฺคเหสฺสนฺติ เนตฺ
ภิกฺขเว อปฺปสนฺนानั วา ปสาทาย ปสนฺนानั วา ภิชฺชโยภาวาย
 ฯ เป ฯ เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมิ สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ น
สามิสเสน หตฺเถน ปานีเยถาลกั ปฏิกุคฺคเหสฺสามิติ สิกฺขา กรณฺียา ฯ
น สามิสเสน หตฺเถน ปานีเยถาลโก ปฏิกุคฺคเหตฺพุโป ฯ โย
อนาทริขิ ปฏิจฺจ สามิสเสน หตฺเถน ปานีเยถาลกั ปฏิกุคฺคณฺหาติ
อาปตฺติ ทุกฺกณฺุสฺส ฯ
อนาปตฺติ อสฺตยจฺจิจฺจ อสฺตียา อชานนฺตฺสฺส คิลานฺตฺส
โธวิสุสามิติ วา โธวาเปสุสามิติ วา ปฏิกุคฺคณฺหาติ อาปทาสุ
อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาติ ฯ

[๘๕๖] เตน สมเณ พุทฺโธ ภควา ภคฺเชสุ วิหริติ สสฺสูมารทิเร
เกสทพาวเน มิคทาเย ฯ เตน โข ปน สมเณ ภิกฺขุ โภกนเท
ปาสาทะ สติตถกั ปตฺตโชรวัน อนุตฺตรมเร ฉนฺนุเทนฺติ ฯ มนุสฺสา
อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถถ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา
สติตถกั ปตฺตโชรวัน อนุตฺตรมเร ฉนฺนุเทสฺสนฺติ เสยฺยถาปี ทิหิ
กามโภกิโนติ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสฺ มนุสฺसानั อุชฺฌายนฺตานั
จิยนฺตานั วิปาเจนฺตานั ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯเป ฯ เต
อุชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถถ หิ นาม ภิกฺขุ สติตถกั
ปตฺตโชรวัน อนุตฺตรมเร ฉนฺนุเทสฺสนฺตีติ ฯ สจฺจั ทิร ภิกฺขเว
ภิกฺขุ สติตถกั ปตฺตโชรวัน อนุตฺตรมเร ฉนฺนุเทนฺตีติ ฯ สจฺจั ภควาติ ฯ
วิครทิ พุทฺโธ ภควา ถถ หิ นาม เต ภิกฺขเว โมฆปฺริสา
สติตถกั ปตฺตโชรวัน อนุตฺตรมเร ฉนฺนุเทสฺสนฺติ เนตฺติ ภิกฺขเว
อปฺปสฺนฺนानั วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนानั วา ทิยฺโยภาวาย ฯเป ฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมั สิกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยาถ น สติตถกั
ปตฺตโชรวัน อนุตฺตรมเร ฉนฺนุเทสฺสามิตี สิกฺขา กรณฺิยา ฯ

น สติตถกั ปตฺตโชรวัน อนุตฺตรมเร ฉนฺนุเทตฺตพฺพิ ฯ โย อนาทริยั
ปฺปฏิจฺจ สติตถกั ปตฺตโชรวัน อนุตฺตรมเร ฉนฺนุเทติ อาปตฺติ ทฺกฺกภูสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสฺถจิจฺจ อสฺติยา อชานนฺตสฺส ทิถานสฺส
อุทฺริชฺตฺวา วา ทินฺทิตฺวา วา ปฺปฏิคฺคเห วา นีหริตฺวา ฉนฺนุเทติ
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคิ ฯ

โสฬส ธรรมเทศนาปฏิสังขตคา ๑

[๘๕๗] สาวตถีนินทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน นพพทคิยา
 ภิกขุ ฉตตปาณิสฺส ธรรมํ เทเสนฺติ ฯ เย เต ภิกขุ อปฺปิจฺญา ฯ เปฯ เต
 อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม นพพทคิยา ภิกขุ ฉตตปาณิสฺส
 ธรรมํ เทเสสฺสนฺตฺติติ ฯ เปฯ สจฺจํ กิร ตุมฺเห ภิกขเว ฉตตปาณิสฺส
 ธรรมํ เทเสถาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิกรหิ พุทฺโธ ภควาถ
 กถํ หิ นาม ตุมฺเห โมฆปุริสา ฉตตปาณิสฺส ธรรมํ เทเสสฺสถ เนตฺติ
 โมฆปุริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภิชฺชโยภาวาย
 ฯ เปฯ เอวฺลจ ปน ภิกขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุทฺธิเสยฺยถ น
 ฉตตปาณิสฺส ธรรมํ เทเสสฺสํมิตฺติ ๒ สิกฺขา กรณฺียา ฯ เอวฺลจิทฺถ
 ภควตา ภิกฺขุนํ สิกฺขาปทํ ปญฺจตฺตํ โหติ ฯ

[๘๕๘] เตน โข ปน สมเยน ภิกขุ ฉตตปาณิสฺส คิลานสฺส
 ธรรมํ เทเสตฺถุ กุกฺกัจจายนฺติ ฯ มนุสฺสา อุชฺฌายนฺติ จิยฺนฺติ
 วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม สมณา สกฺยปฺตฺติยา ฉตตปาณิสฺส
 คิลานสฺส ธรรมํ น เทเสสฺสนฺตฺติติ ฯ อสฺโสสฺสุ โข ภิกขุ เตถํ
 มนุสฺसानํ อุชฺฌายนฺตานํ จิยฺนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ อถ โข เต
 ภิกขุ ภควโต เอตมตฺถํ อารโจะสฺสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมึ
 นินทาเน เอตสฺมึ ปกรณฺเ ธรรมึ กถํ กตฺวา ภิกขุ อามนฺเตสิ
 อนฺชานามิ ภิกขเว ฉตตปาณิสฺส คิลานสฺส ธรรมํ เทเสตฺถุ เอวฺลจ
 # ๑ ม. อิทํ ปาจรทฺวํ นตฺติ ฯ ๒ เขภฺยเยน เทสิสฺสํมิตฺติ ปจฺนตฺติ ฯ เอวํ สพฺพตฺต
 # ฌาตพฺพํ ฯ

ปน ภิกขเว อิมํ สิกขาปทํ อุทฺธิเสยฺยาถ น นตฺตปานิสฺส
อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสามิติ สิกขา กรณียา ฯ

นตฺตํ นาม ตีณิ นตฺตานิ เสตฺจจฺนตฺตํ กิลฺยชฺจจฺนตฺตํ ปณฺณจฺจจฺนตฺตํ
มณฺฑลพทฺธํ สลากพทฺธํ ฯ ฌมฺโม นาม พุทฺธภาสิโต สาวกภาสิโต
อิสฺสิภาสิโต เทวตาภาสิโต อตฺตอุปฺสณฺหิโต ฌมฺมุปฺสณฺหิโต ฯ
เทเสยฺยาติ ๑ ปเทน เทเสติ ปเท ปเท อาปตฺติ ทุกฺกณฺฐสฺส ฯ
อกฺขราย เทเสติ อกฺขรอกฺขราย อาปตฺติ ทุกฺกณฺฐสฺส ฯ น
นตฺตปานิสฺส อคิลานสฺส ฌมฺโม เทเสตฺตพฺโพ ฯ โย อนาทรียํ
ปฏฺิจฺจ นตฺตปานิสฺส อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ
ทุกฺกณฺฐสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส กิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาติ ฯ

[๔๕๕] สาวตฺถิณิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน จพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ทณฺฑปานิสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ฯ เป ฯ น ทณฺฑปานิสฺส
อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสามิติ สิกขา กรณียา ฯ

ทณฺโฑ นาม มชฺฌิมสฺส ปุริสฺสฺส จตุหตฺโต ทณฺโฑ ฯ ตโต
อุกฺกฏฺโโจ อทณฺโฑ โอมโก อทณฺโฑ ฯ น ทณฺฑปานิสฺส
อคิลานสฺส ฌมฺโม เทเสตฺตพฺโพ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ ทณฺฑปานิสฺส
อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺฐสฺส ฯ

๑ อัย ปาโจ วิจาเรตฺตพฺโพ มาติกาอัย อวิชฺชมานตฺตา ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส กิลานสฺส
อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๖๐] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สตฺถปาณิสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ฯเปฯ น สตฺถปาณิสฺส
อฺกิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสตฺสสามิตี สิग्ขา กรณิยา ฯ

สตฺถิ นาม เอกโตชาริ อุกฺโตชาริ ปหรณิ ฯ น สตฺถปาณิสฺส
อฺกิลานสฺส ฌมฺโม เทเสตฺทพฺโพ ฯ โย อนาทรียิ ปฏฺิจฺจ
สตฺถปาณิสฺส อฺกิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส กิลานสฺส
อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๖๑] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อวฺรุชปาณิสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ฯเปฯ น อวฺรุชปาณิสฺส
อฺกิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสตฺสสามิตี สิग्ขา กรณิยา ฯ

อวฺรุช นาม จาโป โกทณฺโฑ ฯ น อวฺรุชปาณิสฺส อฺกิลานสฺส
ฌมฺโม เทเสตฺทพฺโพ ฯ โย อนาทรียิ ปฏฺิจฺจ อวฺรุชปาณิสฺส อฺกิลานสฺส
ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺณสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส กิลานสฺส
อาปฺทาสฺ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

ศฺรฺสุศฺรวฺวคฺโค นฺนุโโจ ฯ

๑ ม. ย. ปหรณิ ฯ

ปาทูกาวุโค

[๘๖๒] สาวตถีนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเขน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปาทูการุพฺหสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ฯเปฯ น ปาทูการุพฺหสฺส
อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสามิติ ลิกฺขา กรณียา ฯ

น ปาทูการุพฺหสฺส อคิลานสฺส ฌมฺโม เทเสตพฺโพ ฯ โย
อนาทรียํ ปฏิจฺจ อกฺกนตฺสฺส วา ปฏิมุกฺกสฺส วา โอมุกฺกสฺส วา
อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส คิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาติ ฯ

[๘๖๓] สาวตถีนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเขน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุปาหนารุพฺหสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ฯเปฯ น อุปาหนารุพฺหสฺส
อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสามิติ ลิกฺขา กรณียา ฯ

น อุปาหนารุพฺหสฺส อคิลานสฺส ฌมฺโม เทเสตพฺโพ ฯ โย
อนาทรียํ ปฏิจฺจ อกฺกนตฺสฺส วา ปฏิมุกฺกสฺส วา โอมุกฺกสฺส วา
อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกฺกฏสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนตฺสฺส คิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาติ ฯ

[๘๖๔] สาวตถีนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเขน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ยานคตฺสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ฯเปฯ น ยานคตฺสฺส อคิลานสฺส
ฌมฺมํ เทเสสฺสามิติ ลิกฺขา กรณียา ฯ

ยานํ นาม วยฺหํ รโถ สกมฺหิ สนุทฺมานิกา สีวิกา ปาณฺฑิเก ๑
น ยานคตฺสฺส อคิลานฺสฺส ฌมฺโม เทเสตฺพุโป ๑ โย อนาทรียํ
ปฏิจฺจ ยานคตฺสฺส อคิลานฺสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส คิลานฺสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตคฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาติ ๑

[๘๖๕] สาวตฺถิณีทานํ ๑ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ สยนคตฺสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ๑เป ๑ น สยนคตฺสฺส อคิลานฺสฺส
ฌมฺมํ เทเสสฺสามิติ สีกฺขา กรณียา ๑

น สยนคตฺสฺส อคิลานฺสฺส ฌมฺโม เทเสตฺพุโป ๑ โย อนาทรียํ
ปฏิจฺจ อนตฺมโส ฌมายปี ๑ นิปนฺนฺสฺส อคิลานฺสฺส ฌมฺมํ เทเสติ
อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนฺตฺสฺส คิลานฺสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตคฺสฺส อาทิกมฺมิกฺสฺสาติ ๑

[๘๖๖] สาวตฺถิณีทานํ ๑ เตน โข ปน สมเยน นพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปลฺลตฺตติกาเย นิสินฺนฺสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ๑เป ๑ น ปลฺลตฺตติกาเย
นิสินฺนฺสฺส อคิลานฺสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสามิติ สีกฺขา กรณียา ๑

น ปลฺลตฺตติกาเย นิสินฺนฺสฺส อคิลานฺสฺส ฌมฺโม เทเสตฺพุโป ๑
โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ หตฺถปลฺลตฺตติกาเย วา ทฺสฺสปลฺลตฺตติกาเย วา
นิสินฺนฺสฺส อคิลานฺสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกกฺกฺสฺส ๑

๑ ยฺ. ฌมายปี ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส ทิถานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๖๗] สวาคฺถึนินฺทาณํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา ภิกฺขุ
เวจิตฺตีสสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ฯเปฯ น เวจิตฺตีสสฺส อธิถานสฺส
ฌมฺมํ เทเสสฺสามิถิ สิग्ขา กรณฺมียา ฯ

เวจิตฺตีสฺโส นาม เกสนฺตํ น ทสฺสาเปตฺวา เวจิตฺโต โหติ ฯ
น เวจิตฺตีสสฺส อธิถานสฺส ฌมฺโม เทเสตฺพุโป ฯ โย อนาทรียํ
ปฏิจฺจ เวจิตฺตีสสฺส อธิถานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺนสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส ทิถานสฺส
เกสนฺตํ วิวราเปตฺวา เทเสติ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๖๘] สวาคฺถึนินฺทาณํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ โอคฺคณฺจิตฺตีสสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ฯเปฯ น โอคฺคณฺจิตฺตีสสฺส
อธิถานสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสามิถิ สิग्ขา กรณฺมียา ฯ

โอคฺคณฺจิตฺตีสฺโส นาม สสิถํ ปารุโต วุจฺจติ ฯ น โอคฺคณฺจิตฺตีสสฺส
อธิถานสฺส ฌมฺโม เทเสตฺพุโป ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ โอคฺคณฺจิตฺตีสสฺส
อธิถานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺนสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส ทิถานสฺส สิถํ
วิวราเปตฺวา เทเสติ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๖๙] สวาคฺถึนินฺทาณํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา

ภิกขุ ฌมายํ นิสีทิตฺวา อาสเน นิสินฺนสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺตฺติ ฯเปฯ
น ฌมายํ ๑ นิสีทิตฺวา อาสเน นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส ฌมฺมํ
เทเสสฺสามีติ สิกฺขา กรณียา ฯ

น ฌมายํ นิสีทิตฺวา อาสเน นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส ฌมฺโม
เทเสตฺตฺพุ ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ ฌมายํ นิสีทิตฺวา อาสเน
นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺตติ ทฺกฺกฏสฺส ฯ

อนาปตฺตติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส คิลานสฺส
อาปฺทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสตาติ ฯ

[๘๑๐] สวตฺถึนิทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฌพฺพคฺคิยา
ภิกขุ นีเจ อาสเน นิสีทิตฺวา อุจฺเจ อาสเน นิสินฺนสฺส ฌมฺมํ
เทเสนฺตฺติ ฯ เย เต ภิกขุ อปฺปิจฺจนา ฯเปฯ เต อุชฺฌายนฺติ
จียฺนฺติ วิปาเจนฺติ กถํ หิ นาม ฌพฺพคฺคิยา ภิกขุ นีเจ อาสเน
นิสีทิตฺวา อุจฺเจ อาสเน นิสินฺนสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสฺนฺตฺติ ฯเปฯ
สจฺจํ กิร ตฺมฺเมห ภิกฺขเว นีเจ อาสเน นิสีทิตฺวา อุจฺเจ อาสเน
นิสินฺนสฺส ฌมฺมํ เทเสธาติ ฯ สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ
ภควา กถํ หิ นาม ตฺมฺเมห โมฆปฺริสา นีเจ อาสเน นิสีทิตฺวา
อุจฺเจ อาสเน นิสินฺนสฺส ฌมฺมํ เทเสสฺสธ เนตฺตํ โมฆปฺริสา
อปฺปสฺนฺนํ วา ปสฺทาทย ปสฺนฺนํ วา ภิยฺโยภวาย ฯเปฯ
วิกฺรหิตฺวา ฌมฺมี กถํ กตฺวา ภิกขุ อามนฺเตสิ ฯ

๑ ยู. ฌมาย ฯ

[๘๗๑] ภูตปุพฺพ ภิภฺขเว พาราณสียํ อณฺดรสฺส นวกสฺส ๑
ปชาปติ คพฺภินิ อโหสิ ฯ อถ โข ภิภฺขเว สว นวกํ ๒ ตํ นวกํ
เอตทวโจ คพฺภินิมฺหิ อยฺยปฺตุต อิจฺฉามิ อมฺพํ ขาทิตฺตุนฺติ ฯ นตฺถิ
อมฺโพ ๓ อกาโล อมฺพสฺสชาติ ฯ สเจ น ลภิสฺสามิ มริตฺสามิตี ฯ
เตน โข ปน สมเยน รมฺโถ อมฺโพ ชฺวฬโล โหติ ฯ อถ โข
ภิภฺขเว โส นวโก येन โส อมฺโพ เตนฺอุปฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา
ตํ อมฺพํ อภिरูหิตฺวา นิสฺสีโน อจฺฉิ ฯ อถ โข ภิภฺขเว ราชา ปุโรหิตฺเตน
พฺรหฺมณฺเณน สทฺธิํ येन โส อมฺโพ เตนฺอุปฺสงฺกมิ อุปฺสงฺกมิตฺวา
อฺจุเจ อาสเน นิสฺสีทิตฺวา มนฺตํ ปรียาปฺณาติ ฯ อถ โข ภิภฺขเว
ตสฺส นวกสฺส เอตทโหสิ ยาว อชฺมมฺโก อยํ ราชา ยตฺร
หิ นาม อฺจุเจ อาสเน นิสฺสีทิตฺวา มนฺตํ ปรียาปฺณิสฺสตี อยฺยจ
พฺรหฺมโณ อชฺมมฺโก ยตฺร หิ นาม นีเจ อาสเน นิสฺสีทิตฺวา
อฺจุเจ อาสเน นิสฺสินฺสส มนฺตํ วาเจตฺสตี อหฺลจฺมฺหิ อชฺมมฺโก
โยหํ อิตฺถิยา การณา รมฺโถ อมฺพํ อวหฺรามิ สพฺพมิตํ จ ๔
ปรีคตฺตุนฺติ ๕ ฯ ตตฺถฺเถว ปรีปติ ฯ

อุโก อตฺถํ น ชานนฺติ อุโก ชฺมมํ น ปสฺสเร

โย จายํ มนฺตํ วาเจติ โย จาชฺมเมเนน ชียติ ฯ

สาลีนํ โอทโน ภูตฺโต สฺจิมฺสฺสฺสฺสโน

ตสฺมา ชฺมเมเนน วตฺตตามิ ชฺมโม อริเยภิ วณฺณิตฺโต ฯ

๑ ม. ย. นปกสฺส ฯ ๒ ม. ย. นปกี ฯ เอวมฺปรีปี ฯ ๓ ม. ย. อมฺพํ ฯ

๔ ม. ย. จริมํ ฯ ๕ ม. ย. กตฺตุนฺติ ฯ

น จิเตน นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส ฌมฺโม เทเสตพฺโพ ๑ โย
อนาทรียํ ปฏิจฺจ จิโต นิสินฺนสฺส อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ
ทุกฺกภูสฺส ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส คิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑

[๘๙๔] สาวตฺถินิทานํ ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ ปจฺจนโต กจฺจนฺตา ปฺรโต กจฺจนฺตสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ๑เป ๑
น ปจฺจนโต กจฺจนฺโต ปฺรโต กจฺจนฺตสฺส อคิลานสฺส ฌมฺมํ
เทเสตฺสामीติ สิกฺขา กรณียา ๑

น ปจฺจนโต กจฺจนฺเตน ปฺรโต กจฺจนฺตสฺส อคิลานสฺส ฌมฺโม
เทเสตพฺโพ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ ปจฺจนโต กจฺจนฺโต ปฺรโต
กจฺจนฺตสฺส อคิลานสฺส ฌมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกฺกภูสฺส ๑

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส คิลานสฺส
อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ๑

[๘๙๕] สาวตฺถินิทานํ ๑ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา
ภิกฺขุ อุปฺเปเณ กจฺจนฺตา ปฺเถน กจฺจนฺตสฺส ฌมฺมํ เทเสนฺติ ๑เป ๑
น อุปฺเปเณ กจฺจนฺโต ปฺเถน กจฺจนฺตสฺส อคิลานสฺส ฌมฺมํ
เทเสตฺสामीติ สิกฺขา กรณียา ๑

น อุปฺเปเณ กจฺจนฺเตน ปฺเถน กจฺจนฺตสฺส อคิลานสฺส ฌมฺโม
เทเสตพฺโพ ๑ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุปฺเปเณ กจฺจนฺโต ปฺเถน

คจฺจนฺตสฺส อคิลานสฺส ฆมฺมํ เทเสติ อาปตฺติ ทุกฺกณฺตสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส คิลานสฺส

อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

ตโย ปกฺกณฺนกา ๑

[๘๗๖] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา

ภิกฺขุ จิตฺตา อจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ กโรนฺติ ฯเปฯ น จิตฺ

อคิลานโน อจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา กริสฺสามิตี สิกฺขา กรณฺมียา ฯ

น จิตฺเตน อคิลานเนน อจฺจาโร วา ปสฺสาโว วา กาคพฺุโพ ฯ

โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ จิตฺ อคิลานโน อจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา กโรตี

อาปตฺติ ทุกฺกณฺตสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺจิจฺจ อสติยา อชานนฺตสฺส คิลานสฺส

อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส อาทิกมฺมิกสฺสาคี ฯ

[๘๗๗] สาวตฺถิณีทานํ ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพคฺคิยา

ภิกฺขุ หริเต อจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ เขพฺมปิ กโรนฺติ ฯเปฯ

น หริเต อคิลานโน อจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา เขพฺ วา กริสฺสามิตี

สิกฺขา กรณฺมียา ฯ

น หริเต อคิลานเนน อจฺจาโร วา ปสฺสาโว วา เขโพ วา

กาคพฺุโพ ฯ โย อนาทรียํ ปฏฺิจฺจ หริเต อคิลานโน อจฺจารํ วา

ปสฺสาวํ วา เขพฺ วา กโรตี อาปตฺติ ทุกฺกณฺตสฺส ฯ

๑ ม. อิทํ ปาจทฺวํ นตฺถิ ฯ

อนาปตติ อสณฺจิจฺจ อสตียา อชานนตฺสฺส กิลานสฺส
อปฺปหริเต กโต หริตฺตํ โอตฺถรติ อาปทาสุ อุมฺมตฺตกสฺส
อาทิกมฺมิกสฺสชาติ ฯ

[๘๗๘] เตน สมเยน พุทฺโธ ภควา สาวตฺถิยํ วิหริติ เชตวนเ
อนาลปิณฺฑทิกสฺส อารามे ฯ เตน โข ปน สมเยน ฉพฺพกุกฺคิยา
ภิกฺขุ อุกฺเก อจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ เขพฺมปิ กโรนฺติ ฯ มนุสฺสา
อฺชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถลํ หิ นาม สมณฺา สกฺยปฺตฺติยา
อุกฺเก อจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ เขพฺมปิ กริสฺสนฺติ เสยฺยถาปิ คิหิ
กามโภคิโนติ ฯ อสฺโสสุ โข ภิกฺขุ เตสํ มนุสฺสานํ อฺชฺฌายนฺตานํ
จิยนฺตานํ วิปาเจนฺตานํ ฯ เย เต ภิกฺขุ อปฺปิจฺฉา ฯเปฯ เต
อฺชฺฌายนฺติ จิยนฺติ วิปาเจนฺติ ถลํ หิ นาม ฉพฺพกุกฺคิยา ภิกฺขุ
อุกฺเก อจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ เขพฺมปิ กริสฺสนฺตฺติ ฯเปฯ สจฺจํ
กิริ ตฺเมห ภิกฺขเว อุกฺเก อจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ เขพฺมปิ กโรถาติ ฯ
สจฺจํ ภควาติ ฯ วิครหิ พุทฺโธ ภควา ถลํ หิ นาม ตฺเมห
โมฆปฺริสา อุกฺเก อจฺจารมฺปิ ปสฺสาวมฺปิ เขพฺมปิ กริสฺสถ เนตํ
โมฆปฺริสา อปฺปสนฺนํ วา ปสาทาย ปสนฺนํ วา ภฺยโยภาวาย ฯเปฯ
เอวญฺจ ปน ภิกฺขเว อิมํ สิกฺขาปทํ อุกฺกิสฺเสยฺยถา น อุกฺเก
อจฺจารํ วา ปสฺสาวํ วา เขพฺมํ วา กริสฺสามิติ สิกฺขา กรณฺิยา ฯ
เอวญฺจิทํ ภควตา ภิกฺขุณํ สิกฺขาปทํ ปณฺณตฺตํ โหติ ฯ

[๘๗๙] เตน โข ปน สมเยน กิลานา ภิกฺขุ อุกฺเก อจฺจารมฺปิ

ปัสสาวมฺปิ เขพมฺปิ กาคฺตุ กุกฺกจฺจายนฺติ ฯ ภควโต เอตมตฺถํ
อาโรเจสฺสุ ฯ อถ โข ภควา เอตสฺมี นินทาเน เอตสฺมี ปกรณ
ธมฺมี กถํ กตฺวา ภิกฺขุ อามนฺเตสึ อนฺุชานามิ ภิกฺขเว คีลาเนน
ภิกฺขุณา อุทเก อุจฺจารมฺปิ ปัสสาวมฺปิ เขพมฺปิ กาคฺตุ เอวณฺจ
ปน ภิกฺขเว อิมํ สีกฺขาปทํ อุทฺทิสฺเสยฺยถ น อุทเก อคิลาโน
อุจฺจาร์ วา ปัสสาวํ วา เขพฺมํ วา กริสฺสามิตี สีกฺขา กรณียา ฯ

น อุทเก อคิลาเนน อุจฺจาโร วา ปัสสาวโ วา เขโพ วา
กาคฺตฺพุโป ฯ โย อนาทรียํ ปฏิจฺจ อุทเก อคิลาโน อุจฺจาร์ วา
ปัสสาวํ วา เขพฺมํ วา กโรตี อาปตฺติ ทฺกฺกณฺุสฺส ฯ

อนาปตฺติ อสณฺุจฺจ อสตียา อชานนตฺสฺส คีลานตฺสฺส ถเล
กโต อุทกํ โอตฺถรตี อาปทาสฺ อุมฺมตฺตกตฺสฺส อาทิกมฺมิทฺสฺสาคี ฯ
ปาทุกาวกุโ สตฺตโม ฯ

อุทฺทิกฺุจา โข อายสฺมนฺุโต เสขียา ธมฺมา ฯ ตตฺถายสฺมนฺุเต
ปฺุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปฺริสฺสุทฺธา ทฺุติยมฺปิ ปฺุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปฺริสฺสุทฺธา
ตฺุติยมฺปิ ปฺุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปฺริสฺสุทฺธา ปฺริสฺสุทฺเชตฺถายสฺมนฺุโต
ตฺุสฺมา ตฺุณฺุหิ ฯ เอวเมตฺถ ฐารยามีตี ฯ

[๑]
เสขียกณฺุฑํ นิฏฺุจิตฺติ ฯ

๑ ม. เสขียา นิฏฺุจิตฺตา ฯ

อธิกรณสมถา ฐมมา

[๘๘๐] อิม โข ปนายสฺมนุโต สตุต อธิกรณสมถา ฐมมา
อุทฺเทสํ อากจฺจนฺติ ฯ อุปฺปนฺนุปฺปนฺนํ อธิกรณํ สมถาย วุปฺสมาย
สมฺมุขาวินโย ทาทพฺโพ สติวินโย ทาทพฺโพ อมฺพฺหวินโย ทาทพฺโพ
ปฏฺิณฺณาย การตพฺพํ เขภฺยฺยสฺสิกา ตสฺส ปาปฺยสฺสิกา ตินฺนวตฺถารโกติ ฯ

อุทฺทิกฺกุจฺจา โข อายสฺมนุโต สตุต อธิกรณสมถา ฐมมา ฯ
ตตฺถายสฺมนุเต ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปฺริสฺสุทฺธา ทฺตฺติยมฺปิ ปุจฺฉามิ
กจฺจิตฺถ ปฺริสฺสุทฺธา ตตฺติยมฺปิ ปุจฺฉามิ กจฺจิตฺถ ปฺริสฺสุทฺธา
ปฺริสฺสุทฺเธตฺถายสฺมนุโต ตสฺมา ตฺถนฺหิ ฯ เอวเมตํ ฐารยามีติ ฯ

อธิกรณสมถา ฐมมา ๑ นิฏฺฐิตา ฯ

[๘๘๑] อุทฺทิกฺกุจฺจํ โข อายสฺมนุโต นินฺทานํ อุทฺทิกฺกุจฺจา จตฺตารโ
ปาราชิกา ฐมมา อุทฺทิกฺกุจฺจา เทรส สงฺฆมาทิสฺเสสา ฐมมา อุทฺทิกฺกุจฺจา
เทว อนฺนิตา ฐมมา อุทฺทิกฺกุจฺจา ตีส นิสฺสคฺคฺคิยา ปาจิตฺตฺติยา ฐมมา
อุทฺทิกฺกุจฺจา เทวนวฺตฺติ ปาจิตฺตฺติยา ฐมมา อุทฺทิกฺกุจฺจา จตฺตารโ
ปาฏฺิเทสฺนินฺยา ฐมมา อุทฺทิกฺกุจฺจา เสขิยา ฐมมา อุทฺทิกฺกุจฺจา สตุต
อธิกรณสมถา ฐมมา ฯ เอตฺตํ ตสฺส ภควโต สุตฺตาคตํ
สตุตฺตปฺริยาปฺนํ อนฺนวตฺตมมาสํ อุทฺเทสํ อากจฺจนฺติ ฯ ตตฺถ สพฺเพเหว
สมกฺเคหิ สมฺโมทฺมานเหิ อวิวทฺมานเหิ สิกฺขิตพฺพนฺติ ฯ

มหาวีถุโก นิฏฺฐิตโต ฯ

๑ ม. อัย ปาโจ นตฺถิ ฯ

“Wherever the Buddha’s teachings have flourished,
either in cities or countrysides,
people would gain inconceivable benefits.
The land and people would be enveloped in peace.
The sun and moon will shine clear and bright.
Wind and rain would appear accordingly,
and there will be no disasters.
Nations would be prosperous
and there would be no use for soldiers or weapons.
People would abide by morality and accord with laws.
They would be courteous and humble,
and everyone would be content without injustices.
There would be no thefts or violence.
The strong would not dominate the weak
and everyone would get their fair share.”

~THE BUDDHA SPEAKS OF
THE INFINITE LIFE SUTRA OF
ADORNMENT, PURITY, EQUALITY
AND ENLIGHTENMENT OF
THE MAHAYANA SCHOOL~

**With bad advisors forever left behind,
From paths of evil he departs for eternity,
Soon to see the Buddha of Limitless Light
And perfect Samantabhadra's Supreme Vows.**

**The supreme and endless blessings
of Samantabhadra's deeds,
I now universally transfer.
May every living being, drowning and adrift,
Soon return to the Pure Land of
Limitless Light!**

~The Vows of Samantabhadra~

**I vow that when my life approaches its end,
All obstructions will be swept away;
I will see Amitabha Buddha,
And be born in His Western Pure Land of
Ultimate Bliss and Peace.**

**When reborn in the Western Pure Land,
I will perfect and completely fulfill
Without exception these Great Vows,
To delight and benefit all beings.**

**~The Vows of Samantabhadra
Avatamsaka Sutra~**

DEDICATION OF MERIT

May the merit and virtue
accrued from this work
adorn Amitabha Buddha's Pure Land,
repay the four great kindnesses above,
and relieve the suffering of
those on the three paths below.
May those who see or hear of these efforts
generate Bodhi-mind,
spend their lives devoted to the Buddha Dharma,
and finally be reborn together in
the Land of Ultimate Bliss.
Homage to Amita Buddha!

NAMO AMITABHA 南無阿彌陀佛

【泰文巴利文：律藏 - 波羅夷法】

財團法人佛陀教育基金會 印贈
台北市杭州南路一段五十五號十一樓

Printed for free distribution by
The Corporate Body of the Buddha Educational Foundation
11F., 55, Sec 1, Hang Chow South Road, Taipei, Taiwan, R.O.C.
Tel: 886-2-23951198 , Fax: 886-2-23913415
Email: overseas@budaedu.org
Website: <http://www.budaedu.org>
Mobile Web: m.budaedu.org

This book is strictly for free distribution, it is not to be sold.
แจกฟรีเป็นธรรมทาน ห้ามจำหน่าย!

Printed in Taiwan
200 copies; January 2022
TH033-18475

